Bundel van de PS-vergadering van 27 mei 2019

Agenda bijlagen

Besluitenlijst PS 27 mei 2019

Notulen PS 27-05-2019 def

Om 15.00 uur: verkiezing leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Indien de vergadering nog niet is toegekomen aan de afronding van een agendapunt om 14.40 uur, wordt dat agendapunt tijdelijk geschorst ten behoeve van de verkiezing van de leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal die exact om 15.00 uur aanvangt.
Daarna wordt het tijdelijk geschorste agendapunt verder behandeld.

1 Opening en mededelingen.

2 Vaststelling agenda en regeling van werkzaamheden.

Na presidium en interim-commissie van 20 mei jl. is een gewijzigde agenda toegevoegd:
- nieuw toegevoegd punt 2a installatie duo-commissieleden;
- nieuw toegevoegd hamerstukken 8b t/m 8i benoemingen PS-leden in functies;
- voordrachten 32 t/m 37 zijn naar de hamerstukken verplaatst (punten 8k t/m 8p).

Gewijzigde agenda PS 27-05-2019 -met overzicht van spreektijden-

2.a Installatie en beëdiging duo-commissieleden.

2.b Actualiteiten (onder voorbehoud van instemming Provinciale Staten).

aangemelde actualiteit ChristenUnie inzake Formule 1

M21-2019 CU Maak alle kosten F1 inzichtelijk -aangehouden-

3.a Bekrachtiging besluit GS inzake opgelegde verplichting tot geheimhouding.

3.b Lijst geheimhouding PS.

Lijst geheime stukken PS 27-05-2019

4 Vaststelling notulen van de vergaderingen van 4, 27 en 28 maart, alsmede van 18 april 2019.

De notulen van de afscheidsvergadering zijn ook aan de oud-Statenleden van de vorige periode voorgelegd. Een paar foutjes zijn in bijgevoegde notulen van PS 27-05-2019 aangepast.

notulen PS 04-03-2019

notulen PS 27-03-2019 -afscheid PS

notulen PS 28-03-2019 -installatie PS

notulen PS 18-04-2019 -debat informateurs

5 Vaststelling Strategische Statenagenda.

StrA van voormalige cie EEB

StrA van voormalige cie NLWM

StrA van voormalige cie R&W

StrA van voormalige cie M&F

6 Vaststelling lijst ingekomen stukken.

ingekomen stukken FEBRUARI vanaf 19 febr tot en met 28 febr 2019

ingekomen stukken MAART 2019.docx

ingekomen stukken APRIL 2019

ingekomen stukken MEI tot en met 15 mei 2019

7 Voortgangslijst van moties.

memo PS 27-05-2019 lijst aangenomen moties

Lijst moties PS 27-05-2019

8 Voorlopig aangemerkt als hamerstuk (indien de commissie besluit dat het stuk geen hamerstuk is, dan wordt het als volledig agendapunt aan de agenda toegevoegd):

8.a Aanwijzen (tijdelijke) 1e vice-voorzitter van Provinciale Staten (VD-39).

Voordracht-besluit 39-2019 Aanwijzen (tijdelijke) vice-voorzitter PS

8.b Aanwijzen leden van de Werkgeverscommissie voor de Statengriffie (VD-40).

Voordracht-besluit 40-2019 Aanwijzen leden werkgeverscommissie voor de Statengriffie

8.c Aanwijzen leden van de Commissie evaluatie commissaris van de Koning van Noord-Holland (VD-41).

Voordracht-besluit 41-2019 Aanwijzen leden commissie evaluatie commissaris van de Koning Noord-Holland

8.d Aanwijzen leden van de bestuurlijk-ambtelijke adviescommissie Paviljoen Welgelegen (VD-42).

Bijlage. Brief GS aan PS en rapport Gebruik en beheer Paviljoen Welgelegen erfgoed en kunst 07-05-2014

Voordracht-besluit 42-2019 Aanwijzen leden bestuurlijk-ambtelijke adviescommissie Paviljoen Welgelegen

8.e Aanwijzen leden van de werkgroep Willem Arondéuslezing (VD-43).

Voordracht-besluit 43-2019 Aanwijzen leden Willem Arondéuslezing

8.f Aanwijzen vaste en plaatsvervangend leden Programmaraad Randstedelijke Rekenkamer (VD-44).

Bijlage. Verordening Programmaraad Randstedelijke Rekenkamer

Voordracht-besluit 44-2019 Aanwijzen vaste en plv. leden Programmaraad Randstedelijke Rekenkamer

8.g Aanwijzen vaste en plaatsvervangend leden van het Algemeen Bestuur Plassenschap Loosdrecht e.o. (VD-45).

Voordracht-besluit 45-2019 Aanwijzen lid en plv. lid algemeen bestuur Plassenschap Loosdrecht e.o.

8.h Aanwijzen lid en plaatsvervangend lid van het Algemeen Bestuur Gemeenschappelijke Regeling Waddenfonds (VD-46).

Voordracht-besluit 46-2019 Aanwijzen leden en plv. leden algemeen bestuur GR Waddenfonds

8.i Aanwijzen leden van de Algemene Vergadering van het Interprovinciaal Overleg (VD-47).

Bijlage. Brief van vz IPO aan PS 'Voordracht leden AV IPO' d.d. 25-04-19

Voordracht-besluit 47-2019 Aanwijzen leden Algemene Vergadering IPO

8.j Vaststellen vergaderschema Provinciale Staten en commissies 2019 (VD-38).

Bijlage. Vergaderschema PS 2019

Voordracht-besluit 38-2019 Vaststellen vergaderschema PS en cie's 2019

8.k Wijziging van de gemeenschappelijke regeling van het Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer (VD-34).

Dossier 246 voorblad

Brief GS aan PS inz. wijziging GR RAUM

aanbiedingsbrief_gr_av_en_gebiedsplan-kadernota_raum

bijlage_1.1_ontwerp_gr_ d.d. 1-1-2019

bijlage_1.2_bepalingen die zijn geregeld in de Wgr

bijlage_1.3_overzicht_wijzigingen_gr

bijlage_1.4_toelichting_op_nieuwe_verdeelsleutel

bijlage_2.1_av_raum_2017

bijlage_2.2_onder_av_te_brengen_aagtenpark

bijlage_2.3_onder_av_te_brengen_de_omzoom

bijlage_3_gebiedsplan_2019_kadernota_2020

Voordracht-besluit 34-2019 Wijziging gemeenschappelijke regeling RAUM

Advies interim statencommissie 20 mei 2019 bij voordracht wijziging GR Alkmaarder -en Uitgeestermeer

8.l Wijziging van de gemeenschappelijke regeling van het Recreatieschap Spaarnwoude (VD-35).

Dossier 193 voorblad

Brief GS aan PS inz. Wijziging GR recreatieschap Spaarnwoude

brief_wijziging_gr_spaarnwoude

overzicht_wijzigingen_gr_spaarnwoude

ontwerp_gr_spaarnwoude_2

kaart werkingsgebied recreatieschap Spaarnwoude

Voordracht-besluit 35-2019 Wijziging gemeenschappelijkere regeling Spaarnwoude

Advies interim statencommissie 20 mei 2019 bij voordracht wijziging GR Spaarnwoude

8.m Opheffing Gemeenschappelijke regeling Schadeschap luchthaven Schiphol (VD-37)

Dossier 315 voorblad

Bijlage Brief aan GS Noord-Holland over opheffing Schadeschap

Voordracht-besluit 37-2019 Opheffing Gemeensch. regeling Schadeschap Luchthaven Schiphol

Advies Interim-cie bij Voordracht Opheffing gemeenschappelijke regeling Schadeschap Schiphol

8.n Wijziging van de gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Noord-Holland Noord (VD-33).

Dossier 173 voorblad

Brief GS aan PS. Wijziging van gemeenschappelijke regeling RUD NHN

bijlage 2 aanbiedingsbrief directeur RUD NHN

bijlage 3 gewijzigde GR RUD NHN

Voordracht-besluit 33-2019 RUD NHN Naamswijziging

Advies Interim-cie bij Voordracht Wijziging gemeenschappelijke regeling RUD NHN

8.o Zienswijze op Concept-begroting 2020 en ontwerp-jaarstukken 2018 Gemeenschappelijke Regeling Waddenfonds (VD-32).

Dossier 260 voorblad

Brief GS aan PS. Concept-begroting 2020 en jaarstukken 2018 Waddenfonds

Bijlage 1 Aanbiedingsbrief Waddenfonds aan PS inzake conceptbegroting 2020 en jaarstukken 2018 Waddenfonds

Bijlage 1.1 Conceptbegroting 2020 Waddenfonds

Bijlage 1.2 Jaarstukken 2018 Waddenfonds

Bijlage 1.3 controleverklaring 2018 - was getekend

Voordracht-besluit 32-2019 conceptbegroting 2020 en jaarstukken 2018 Waddenfonds

Advies Interim-cie bij Voordracht zienswijze op financiële stukken Waddenfonds

8.p Conceptbegroting 2020 en Begrotingswijziging 2019 Randstedelijke Rekenkamer (VD-36a-36b).

Brief concept begroting 2020

Concept Begroting 2020 Randstedelijke Rekenkamer voor zienswijze PS (002)

brief concept begrotingswijziging 2019 (004)

Concept 1e Begrotingswijziging 2019 Randstedelijke Rekenkamer voor zienswijze PS (003)

Voordracht-besluit 36a-2019 Conceptbegroting 2020 Randstedelijke Rekenkamer

Voordracht-besluit 36b-2019 Begrotingswijziging 2019 Randstedelijke Rekenkamer

9 Wijziging Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende geitenhouderij (VD-31).

Dossier 285 voorblad

Wijziging PRV geitenhouderij B Nota van beantwoording

Wijziging PRV geitenhouderij C wijzigingen tov ontwerpwijziging

Voordracht-besluit 31-2019 GEAMENDEERD Wijziging PRV geitenhouderij

Advies Interim-cie bij Voordracht Wijziging PRV betreffende geitenhouderijen

A15-2019 VERWORPEN CDA wijziging PRV mbt Geitenbokjes

A16-2019 AANGENOMEN GroenLinks wijziging PRV mbt geitenhouderij van "zal naar kan"

10 Vragenuur. (Het Statenlid dat tijdens dit vragenuur mondelinge vragen wil stellen, meldt dit onder aanduiding van het onderwerp uiterlijk een werkdag voor aanvang van de vergadering bij de voorzitter met een afschrift aan de statengriffier.)

mondelinge vragen FvD inzake vroegtijdig bekend zijn bij pers aangaande afsplitsing en rol provincie.

11 Indien aan de orde: stemming motie(s) Vreemd aan de Orde van de Dag.

12 Sluiting.

■ **Provinciale Staten**

Provincie Noord-Holland

Besluitenlijst PS

■ ■ ■ ■ ■

Datum vergadering : ***27 mei 2019***
Voorzitter : *dhr. A.Th.H. van Dijk*
Griffier : *mw. K. Bolt*
Vergaderstukken : online beschikbaar

Om 15.00 uur verkiezing leden van de Eerste Kamer der Staten Generaal.

1. Opening en mededelingen.

Alle Statenleden zijn aanwezig. De heer Baljeu maakt geen deel meer uit van fractie Forum voor Democratie. Hij gaat met ingang van heden verder als eenmansfractie, voorlopig onder de naam fractie Baljeu.

2. Vaststelling agenda en regeling werkzaamheden.

- PS heeft ingestemd om bij acclamatie te stemmen voor wat betreft de voordrachten die betrekking hebben op het benoemen van Statenleden in verschillende functies (punten 8a t/m 8i).
- PS heeft ingestemd met de behandeling van de actualiteit van fractie ChristenUnie inzake Formule 1 Zandvoort als agendapunt 2b.

De agenda is vastgesteld.

2a. Installatie en beëdiging duo-commissieleden.

- mw. Van Wijnen namens fractie GroenLinks;
- dhr. Kreuger namens fractie Forum voor Democratie;
- mw. Jellema namens fractie PvdA;
- mw. Sanderse namens fractie CDA;
- dhr. Van Tiggelen namens fractie PVV;
- mw. Van Oorsouw namens fractie SP;
- mw. Kaper namens fractie ChristenUnie;
- dhr. Beving namens fractie 50PLUS/Partij voor de Ouderen;
- dhr. De Vries namens fractie 50PLUS/Partij voor de Ouderen;
- mw. Vos namens fractie DENK,

hebben in handen van de voorzitter de eed of belofte afgelegd en zijn daarmee als duo-commissieleden geïnstalleerd.

2b. Actualiteiten (onder voorbehoud van instemming Provinciale Staten).

De aangemelde actualiteit van fractie ChristenUnie inzake Formule 1 Zandvoort is behandeld.

Motie M21-2019 fracties ChristenUnie en Partij voor de Dieren is aangehouden.

3a. Bekrachtiging besluit GS inzake opgelegde verplichting tot geheimhouding.
Er zijn geen stukken ter bekrachtiging binnen gekomen.

3b. Lijst geheimhouding PS.
De lijst wordt voor kennisgeving aangenomen.

4. Vaststelling notulen van de vergaderingen van 4, 27 en 28 maart, alsmede van 18 april 2019.
De notulen van 4, 27 en 28 maart, alsmede van 18 april 2019 worden vastgesteld.

5. Vaststelling Strategische Statenagenda.
De Strategische Statenagenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

6. Vaststelling lijst Ingekomen stukken.
De lijst ingekomen stukken wordt vastgesteld.

7. Vaststelling lijst aangenomen moties.
De lijst aangenomen moties wordt vastgesteld.

8. Hamerstukken.
(alle leden aanwezig)

8a. Aanwijzen (tijdelijke) 1e vice-voorzitter van Provinciale Staten.
Voordracht 39-2019 is unaniem aangenomen.

8b. Aanwijzen leden van de Werkgeverscommissie voor de Statengriffie.
Voordracht 40-2019 is unaniem aangenomen.

8c. Aanwijzen leden van de Commissie evaluatie commissaris van de Koning van Noord-Holland.
Voordracht 41-2019 is unaniem aangenomen.

8d. Aanwijzen leden van de bestuurlijk-ambtelijke adviescommissie Paviljoen Welgelegen.
Voordracht 42-2019 is unaniem aangenomen.

8e. Aanwijzen leden van de werkgroep Willem Arondéuslezing.
Voordracht 43-2019 is unaniem aangenomen.

8f. Aanwijzen vaste en plaatsvervangend leden Programmaraad Randstedelijke Rekenkamer.
Voordracht 44-2019is unaniem aangenomen.

8g. Aanwijzen vaste en plaatsvervangend leden van het Algemeen Bestuur Plassenschap Loosdrecht e.o.
Voordracht 45-2019 is unaniem aangenomen.

8h. Aanwijzen lid en plaatsvervangend lid van het Algemeen Bestuur Gemeenschappelijke Regeling Waddenfonds.
Voordracht 46-2019is unaniem aangenomen.

8i. Aanwijzen leden van de Algemene Vergadering van het Interprovinciaal Overleg.
Voordracht 47-2019 is unaniem aangenomen.

8j. Vaststellen vergaderschema PS en commissies 2019.
Voordracht 38-2019 is unaniem aangenomen.

8k. Wijziging van de gemeenschappelijke regeling van het Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer.
Voordracht 34-2019 is unaniem aangenomen.

8l. Wijziging van de gemeenschappelijke regeling van Recreatieschap Spaarnwoude.
Voordracht 35-2019 is unaniem aangenomen.

8m. Opheffing Gemeenschappelijke Regeling Schadeschap Luchthaven Schiphol.
Voordracht 37-2019 is unaniem aangenomen.

8n. Wijziging van de gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Noord-Holland Noord.
Voordracht 33-2019 is unaniem aangenomen.

8o. Zienswijze op conceptbegroting 2020 en ontwerp-jaarstukken 2018 Gemeenschappelijke Regeling Waddenfonds.
Voordracht 32-2019 is unaniem aangenomen.

8p. Conceptbegroting 2020 en Begrotingswijziging 2019 Randstedelijke Rekenkamer.
Voordracht 36a- en 36b-2019 is unaniem aangenomen.

De besluiten van punten 8a t/m 8p zijn bij het betreffende agenda punt gepubliceerd.

15.00 uur: Verkiezing leden van de Eerste Kamer der Staten Generaal

De stemming vangt exact om 15.00 uur aan. Nadat het stembureau (bestaande uit de voorzitter van PS dhr. Van Dijk en Statenleden mw. Alberts, mw. Rommel en dhr. Voskuil) de stembiljetten heeft gecontroleerd maakt de voorzitter de uitslag als volgt bekend:

Er zijn 55 stembiljetten uitgereikt en ingeleverd. Alle 55 stemmen zijn geldig en zijn als volgt uitgebracht:

Lijst 1 VVD	**aantal stemmen**
1. Jorritsma-Lebbink, A. (Annemarie) (v)	9
Gezamenlijk aantal van de op de lijst uitgebrachte stemmen:	9

Lijst 2 CDA	**aantal stemmen**
1. Knapen, H.P.M. (Ben) (m)	4
Gezamenlijk aantal van de op de lijst uitgebrachte stemmen:	4

Lijst 3 D66	**aantal stemmen**
1. Bredenoord, A.L. (Annelien)	6
Gezamenlijk aantal van de op de lijst uitgebrachte stemmen:	6

Lijst 4 PVV	**aantal stemmen**
7. Bezaan, I.A. (Ilse) (v)	3
Gezamenlijk aantal van de op de lijst uitgebrachte stemmen:	3

Lijst 5 SP	**aantal stemmen**
1. Kox, M.J.M. (Tiny) (m)	3
Gezamenlijk aantal van de op de lijst uitgebrachte stemmen:	3

Lijst 6 PvdA	**aantal stemmen**
1. Vos, M.L. (Mei Li) (v)	6
Gezamenlijk aantal van de op de lijst uitgebrachte stemmen:	6

Lijst 7 GroenLinks	**aantal stemmen**
1. Rosenmöller, P. (Paul) (m)	9
Gezamenlijk aantal van de op de lijst uitgebrachte stemmen:	9

Lijst 8 ChristenUnie	**aantal stemmen**
1. Bikker, M.H. (Mirjam) (v)	1
Gezamenlijk aantal van de op de lijst uitgebrachte stemmen:	1

Lijst 9 Partij voor de Dieren	**aantal stemmen**
1. Koffeman, N.K. (Niko)	2
2. Teunissen, C. (Christine)	1
Gezamenlijk aantal van de op de lijst uitgebrachte stemmen:	3

Lijst 11 50PLUS	**aantal stemmen**
1. van Rooijen, M.J. (Martin) (m)	1
Gezamenlijk aantal van de op de lijst uitgebrachte stemmen:	1

Lijst 13 Forum voor Democratie	**aantal stemmen**
1. Otten, H. (m)	1
16. Berkhout, H.A. (m)	8
Gezamenlijk aantal van de op de lijst uitgebrachte stemmen:	9

Lijst 14 DENK	**aantal stemmen**
1. Öztürk, S. (Selcuk) (m)	1
Gezamenlijk aantal van de op de lijst uitgebrachte stemmen:	1

9. Wijziging Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende geitenhouderij. Voordracht 31-2019.
(alle leden aanwezig)

- **Amendement A15-2019** fracties CDA, VVD, ChristenUnie, FvD en PVV is **verworpen**.
  Voor stemmen fracties VVD, FvD, CDA, PVV, ChristenUnie, 50PLUS/PVDO en DENK met 27 stemmen. Tegen stemmen de overige fracties met 28 stemmen.

- **Amendement A16-2019** fracties GroenLinks, Partij voor de Dieren, PvdA en SP is **aangenomen.**
  Voor stemmen fracties GroenLinks, D66, PvdA, PvdD, SP en DENK met 28 stemmen. Tegen stemmen de overige fracties met 27 stemmen.

  Dictum:
  PS besluiten:
  in de toelichting bij het ontwerpbesluit 31-2019, blz. 8 van de Voordracht tweede alinea, tweede zin, luidend: “Indien uit dit landelijk onderzoek oorzaken van de ziektelast door geitenhouderijen blijken en er zicht is op oplossingsgerichte maatregelen, zal de wijziging van de verordening worden ingetrokken of aangepast.”, het woord ‘zal’ te vervangen door het woord ‘kan’, waardoor de zin als volgt komt te luiden:
  “Indien uit dit landelijk onderzoek oorzaken van de ziektelast door geitenhouderijen blijken en er zicht is op oplossingsgerichte maatregelen, kan de wijziging van de verordening worden ingetrokken of aangepast.”

Voordracht 31-2019 is unaniem aangenomen. Het besluit is bij agendapunt 9 van deze vergadering op de website gepubliceerd.

10. Vragenuur.
De mondelinge vragen ingediend door fractie Forum voor Democratie inzake het vroegtijdig bekend zijn bij de pers aangaande afsplitsing van de heer Baljeu van de FvD-fractie en de rol van de provincie bij deze belangstelling, zijn door dhr. Van Dijk beantwoord.

11. Sluiting.
De voorzitter sluit de vergadering.

Notulen

Vergadering van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum	:	27 mei 2019
Voorzitter	:	dhr. A.Th.H. van Dijk
Griffier	:	mw. K. Bolt
Contactpersoon griffie	:	mw. V. Mulder - statengriffie@noord-holland.nl

Aanwezig: Mw. R. Alberts-Oosterbaan (SP), dhr. R.J.P. Baljeu (Fractie Baljeu), mw. I.A. Bezaan (PVV), dhr. D.J. van den Berg (FvD), dhr. M.T. Cardol (GL), dhr. J.J. Carton (PvdA), dhr. M. Deen (PVV), dhr. R.J. Dekker (FvD), dhr. J. Dessing (FvD), mw. S.S. Doevendans (PvdA), dhr. J.W. Dulfer (GL), mw. A. Er (GL), dhr. G.E.E. Everduim (DENK), mw. A. Gielen (GL), dhr. J.P.H.M. van Gilse (VVD), dhr. J. Gringhuis (GL), dhr. D.G. Heijnen (CDA), dhr. J.P. Hollebeek (PvdD), dhr. W. Hoogervorst (SP), dhr. E.W.J. Jensen (FvD), mw. J.F.L. Kaamer van Hoegee (VVD), dhr. E.B. Kanik (D66), mw. A.C. Kapitein (D66), dhr. N. Kaptheijns (PVV), mw. S. Klaassen (D66), dhr. M.C.A. Klein (CU), mw. R.P.M. Kocken (GL), dhr. G.H.J. Kohler(FvD), mw. W. Koning-Hoeve (CDA), Ines Kostić (PvdD), mw. C.D.M. Kuiper-Kuijpers (CDA), mw. C.R. Larson (VVD), dhr. G.L.J. Leerink (PvdA), dhr. C.J. Loggen (VVD), dhr. E.J. van der Maas (VVD), dhr. I.J.M. Mantel (FvD), mw. M.A.H. van Meerten-Kok (VVD), mw. A. Nanninga (FvD), mw. Z. Pels (GL), mw. E.A.S. Rommel (VVD), dhr. E.M.A. Smaling (SP), mw. W. van Soest (50PLUS/PvdO), dhr. M.C. Steeman (D66), mw. A.J.C.E. Strens (D66), dhr. A. Tekin (PvdA), dhr. K.J. Terwal (VVD), mw. J. Vastenhouw (FvD), dhr. L.Hj. Voskuil (PvdA), mw. A.T.B. de Vries (PvdA), mw. N.M. van der Waart (GL), dhr. B.G.P. de Wit (VVD), mw. I. Zaal (D66), dhr. G.R. Zaal (GL), dhr. F.A.S. Zoon (PvdD)

Afwezig: nvt

Agenda **Paginanummer**

1.	Opening en mededelingen	03
2.	Vaststellen agenda en regeling van werkzaamheden	03
2.a.	Installatie en beëdiging commissieleden	03
2.b.	Actualiteiten	04
3.a.	Bekrachtiging besluit GS inzake opgelegde verplichting tot geheimhouding	13
3.b.	Lijst geheimhouding PS	13
4.	Vaststelling notulen van de vergaderingen van 4, 27 en 28 maart en 18 april 2019	13
5.	Vaststelling strategische Statenagenda	14
6.	Vaststelling lijst ingekomen stukken	14
7.	Voortgangslijst van moties	14
8.	Hamerstukken	14
8.a.	Statenvoordracht 39 Aanwijzen (tijdelijke) eerste vicevoorzitter van PS	14
8.b.	Statenvoordracht 40 Aanwijzen leden van de Werkgeverscommissie voor de Statengriffie	14
8.c.	Statenvoordracht 41 Aanwijzen leden van de Commissie evaluatie Commissaris van de Koning van Noord- Holland	14
8.d.	Statenvoordracht 42 Aanwijzen leden van de bestuurlijk-ambtelijke adviescommissie Paviljoen Welgelegen	14
8.e.	Statenvoordracht 43 Aanwijzen leden van de werkgroep Willem	

		Arondéuslezing	14
	8.f.	Statenvoordracht 44 Aanwijzen vaste en plaatsvervangend leden Programmaraad Randstedelijke Rekenkamer	14
	8.g.	Statenvoordracht 45 Aanwijzen vaste en plaatsvervangend leden van het Algemeen Bestuur Plassenschap Loosdrecht e.o.	14
	8.h.	Statenvoordracht 46 Aanwijzen lid en plaatsvervangend lid van het Algemeen Bestuur Gemeenschappelijke Regeling Waddenfonds	14
	8.i.	Statenvoordracht 47 Aanwijzen leden van de Algemene Vergadering van het Interprovinciaal Overleg	14
	8.j.	Statenvoordracht 38 Vaststellen vergaderschema PS en commissies 2019	14
	8.k.	Statenvoordracht 34 Wijziging van de gemeenschappelijke regeling van het Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer	14
	8.l.	Statenvoordracht 35 Wijziging van de gemeenschappelijke regeling van Recreatieschap Spaarnwoude	15
	8.m.	Statenvoordracht 37 Opheffing Gemeenschappelijke Regeling Schadeschap Luchthaven Schiphol	15
	8.n.	Statenvoordracht 33 Wijziging van de gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Noord-Holland Noord	15
	8.o.	Statenvoordracht 32 Zienswijze op conceptbegroting 2020 en ontwerp-jaarstukken 2018 Gemeenschappelijke Regeling Waddenfonds	15
	8.p.	Statenvoordracht 36.a en 36.b Conceptbegroting 2020 en Begrotingswijziging 2019 Randstedelijke Rekenkamer	15
	9.	Statenvoordracht 31 Wijziging Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende geitenhouderij	15
	10.	Vragenuur	28
	11.	Stemming moties Vreemd aan de orde van de dag (indien van toepassing)	30
	12.	Sluiting	30

1. Opening en mededelingen

De **VOORZITTER**: Dames en heren, ik open hierbij voor de nieuwe Staten de derde Statenvergadering, welkom. Een mooie middag vandaag waar wij ook gaan stemmen voor de Eerste Kamer. Ik meld dat ik deze vergadering om 14.30 uur zal schorsen tot 14.45 uur, dan verwacht ik iedereen terug in de zaal. Dan beginnen wij exact om 15.00 uur met de stemming en het is de bedoeling dat de Statenleden tijdens de stemming in de Statenzaal blijven, vandaar dat u tussen 14.30 en 14.45 uur kunt verpozen. Indien nodig hervatten wij na de stemming de reguliere vergadering. Wij hebben geen enkel bericht van verhindering ontvangen. De heer Kohler van FvD komt wat later, maar die komt vandaag wel. De fractievoorzitter van FvD heeft mij schriftelijk laten weten dat de heer Baljeu geen deel meer uitmaakt van de fractie FvD en de heer Baljeu heeft mij laten weten dat hij doorgaat met een eigen eenmansfractie. Voorlopig is de naam Fractie Baljeu.

2. Vaststellen agenda en regeling van werkzaamheden

De **VOORZITTER**: Op grond van artikel 18 van het reglement van orde wordt voor aanvang van de vergadering door het lot bepaald met welk Statenlid de hoofdelijke stemming dient aan te vangen. De primus voor deze vergadering is nummer 12, de heer Dulfer van GL. De vaststelling van de agenda. Na het presidium en de interim-Statencommissie van 20 mei jl. is aan u een gewijzigde agenda gepresenteerd en ook gepubliceerd. Toegevoegd is de installatie en beëdiging van de nieuwe duo-commissieleden en de benoeming van Statenleden in een aantal functies. Een aantal punten die aanvankelijk als bespreekpunt op de agenda stonden, is na de Interim-Commissievergadering naar de hamerstukken verschoven. Er staat een aantal voordrachten op de agenda die betrekking hebben onder andere op het benoemen van Statenleden in verschillende functies. Per mail is door de Statengriffier gevraagd of deze benoemingen bij acclamatie kunnen plaatsvinden. Dat is in ieder geval het geval bij de benoemingen onder agendapunt 8.a. tot en met 8.i. De vraag is of u daarmee akkoord gaat. Ja, dan vindt besluitvorming plaats bij de hamerstukken. De CU heeft een actualiteit ingediend, die heeft een verzoek tot het houden van een actualiteit ingediend op grond van artikel 48 van ons reglement van orde inzake de Formule I Zandvoort. Het presidium heeft daar positief op gereageerd. Het is aan PS te besluiten of met het verzoek tot het houden van deze actualiteit kan worden ingestemd. Verlangt iemand hierover het woord? Dat is niet het geval. Dan gaan wij stemmen over het wel of niet houden van deze actualiteit. Ik vraag de voorstanders de vinger op te steken. Dat zijn er duidelijk meer dan 11, dus de behandeling van de actualiteit is aangenomen en onder agendapunt 2.b. zullen wij deze actualiteit gaan behandelen. Er zijn geen moties Vreemd aan de orde van de dag ingediend. Er is wel een mondelinge vraag ingediend bij het vragenuur. Wenst iemand nog het woord over de agenda? Nee, dan is de agenda vastgesteld.

2.a. Installatie en beëdiging commissieleden

De **VOORZITTER**: De fractievoorzitters van een aantal partijen hebben een aantal duo-commissieleden voorgedragen. Ik noem ze even op: mevrouw Van Wijnen (GL), de heer Kreuger

(FvD), mw. Jellema (PvdA), mw. Sanderse (CDA), dhr. Van Tiggelen (PVV), mw. Van Oorsouw (SP), mw. Kaper (CU), dhr. Beving (50plus/PvdO), dhr. De Vries (50plus/PvdO) en mw. Vos (DENK). Op grond van artikel 61 lid 4 van ons reglement voor de vergaderingen en werkzaamheden van PS dient een Statencommissielid dat geen lid is van PS, in een vergadering van PS in handen van de voorzitter de eed of de verklaring en belofte af te leggen. Ik zal de commissieleden straks vragen in het midden van de zaal te gaan plaatsnemen. Het voorgedragen duo-commissielid wiens naam ik straks noem, verzoek ik dan indien u de eed wenst af te leggen, onder het opsteken van de voorste twee vingers van de rechterhand mij na te zeggen: zo waarlijk helpe mij God almachtig en indien u de verklaring en belofte wenst af te leggen, uit te spreken de woorden: dat verklaar en beloof ik. Ik verzoek de duo-commissieleden plaats te nemen in het midden van de zaal. Als de overige Statenleden ook willen gaan staan. Ik zal eerst de formule van de eed en de verklaring/belofte voorlezen: Ik zweer of verklaar dat ik om tot lid van een commissie benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk onder welke naam of voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd, ik zweer of verklaar en beloof dat ik om iets in deze functie te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen, ik zweer of beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als adviseur van het provinciaal bestuur naar eer en geweten zal vervullen.

Mevrouw Van Wijnen (GL): Dat verklaar en beloof ik.
De heer Kreuger (FvD): Dat verklaar en beloof ik.
Mevrouw Jellema (PvdA): Dat verklaar en beloof ik.
Mevrouw Sanderse (CDA): Zo waarlijk helpe mij God almachtig.
De heer Van Tiggelen (PVV): Dat verklaar en beloof ik.
Mevrouw Van Oorsouw (SP): Dat verklaar en beloof ik.
Mevrouw Kaper (CU): Zo waarlijk helpe mij God almachtig.
De heer Beving (50plus/PvdO): Zo waarlijk helpe mij God almachtig.
De heer De Vries (50plus/PvdO): Zo waarlijk helpe mij God almachtig.
Mevrouw Vos (DENK): Dat verklaar en beloof ik.

De **VOORZITTER**: Ik wens u allen heel veel succes en geluk toe met uw duo-commissielidmaatschap. Ik schors de vergadering voor een paar minuten om de nieuwe leden te feliciteren. De vergadering is heropend.

2.b. Actualiteiten

De **VOORZITTER**: Ook de heer Kohler van FvD is inmiddels gearriveerd. Daarmee zijn de Staten volledig en zijn alle 55 Statenleden aanwezig. De heer Klein van de CU heeft een verzoek tot het houden van een actualiteit ingediend conform artikel 48 inzake Formule I Zandvoort.

De heer **KLEIN** (CU): Voorzitter, “De Formule 1 is de meest onduurzame sport die ik ken. Het energieverbruik, de beperkte plek voor nieuwkomers en de hele wegwerpcultuur die de sport symboliseert met banden die niet eens een hele race meegaan. De sport is in alles de oude

economie die ver staat van een nieuwe duurzame wereld." Aldus Jan Rotmans, hoogleraar transitiekunde aan de Erasmus Universiteit in de Volkskrant van 14 oktober 2017. Om deze redenen heeft de CU vorig jaar opgeroepen om uit te spreken dat het organiseren van deze race in de Zandvoortse duinen haaks staat op onze provinciale doelen. Inmiddels weten we dat de Formule 1 race er gaat komen. De organisatie heeft 20 miljoen euro bij elkaar gekregen om over te maken aan een commercieel Amerikaans bedrijf en verder nog 20 miljoen euro om het circuit te verbouwen en geschikt te maken voor een feestje. Vier miljoen daarvan is door de gemeenteraad gedoneerd uit de portemonnee van de Zandvoortse inwoners en een onbekend bedrag door Neerlands grootste alcoholschenker. Zijn wij tegen deze sport op zich? Gunnen wij autoliefhebbers niet dit plezier? Of zoals ik ergens las, zijn wij tegen sport op zondag? Nee, dat is niet het punt. Wie zouden wij zijn om anderen een mening op te dringen over van welke sporten ze wel of niet mogen genieten? Sterker nog, ook in onze achterban zijn mensen die genieten van het kijken naar de prestaties van Max Verstappen in de Formule 1. Het probleem is dat het circuit op Zandvoort niet geschikt is voor zo'n megalomaan evenement en dat voor aanvullende maatregelen naar de overheid wordt gekeken, terwijl we uit andere landen weten dat het organiseren van een Formule 1 een verliesgevende business is. Kortom, het is een recept voor een mislukking en daarom moeten wij nu als PS duidelijke kaders geven voor onze betrokkenheid. Waarom is het circuit van Zandvoort niet geschikt? De bereikbaarheid schiet te kort, er zijn te weinig overnachtingsmogelijkheden en het geheel speelt zich af te midden van een kwetsbaar natuurgebied waarover we op Europees niveau hebben afgesproken het te beschermen. De Formule 1race van Spa Francorchamps draait al meer dan 10 jaar met een jaarlijks verlies van 6 tot 7 miljoen euro. Logisch dus dat de organisatie voor het oplossen van aanvullende problemen naar de overheid gaat kijken. De burgemeester van Zandvoort heeft aan het Rijk gevraagd om het spoor te verbeteren. Voor de provinciale wegen, het OV, en de fietsverbindingen wordt logischerwijs naar de provincie gekeken. Gegeven deze feiten baart het ons grote zorgen dat de provincie in een ronkend persbericht heeft laten weten dat "de provincie vanuit haar expertise en bevoegdheden meehelpt om van de Dutch GP een succesvol evenement te maken". In mijn gedachten zag ik een college van GS op 14 mei op het balkon van het provinciehuis staan zwaaien met een geblokte vlag en waarom? Vanwege de vele bezoekers en de inkomsten en werkgelegenheid voor deze regio. Alsof wij dat in deze regio nodig hebben. Wij zijn bang dat de provincie zich in een project stort dat uiteindelijk geld gaat kosten. Wij willen daarom dat de provincie zich duidelijk uitspreekt dat er geen publiek geld gaat worden besteed aan dit commerciële evenement. Ik heb daarom een motie voorbereid, maar alvorens die in te dienen hoor ik graag eerst van het college antwoord op de volgende vragen: Heeft u al verzoeken ontvangen voor hulp door de provincie ten behoeve van dit evenement? Heeft u zelf concreet hulp aangeboden? Zo ja, in welke vorm? In het persbericht spreekt u uit mee te zullen helpen vanuit de expertise en bevoegdheden van de provincie? U noemt één voorbeeld: het managen van verkeersstromen. Kunt u aangeven welke andere rollen volgens u passen bij de expertise en bevoegdheden van de provincie? Uit welk budget wordt deze taken betaald en hoeveel geld is daar ongeveer mee gemoeid? Kunt u toezeggen dat alle kosten die gepaard gaan met de Formule 1, verhaald zullen worden op de organisatie? Kunt u ons toezeggen dat u het sponsoringsbeleid niet gaat inzetten voor de Formule 1 in Zandvoort? Van mijn collega's in PS hoor ik graag hoe zij

aankijken tegen de provinciale betrokkenheid bij de Formule 1 en of zij bereid zijn uit te spreken dat de kosten die de provincie maakt in zijn geheel verhaald zullen worden op de organisatie.

De heer **HEIJNEN** (CDA): Voorzitter, dank aan de heer Klein voor de agendering van dit onderwerp. Wij steunen de lijn van dit college en zijn ook enthousiast over de komst van zo'n fantastisch evenement naar de provincie. Wij steunen ook de lijn die het college altijd heeft vastgehouden, namelijk om voor 31 maart geen geld te geven aan de Formule I, dus niet rechtstreeks te investeren in de komst van het evenement, maar wel om als het evenement eenmaal is binnengehaald, achteraf hulp aan te bieden en daar een rol te pakken. Dat is helemaal niet vreemd, want dat doet de provincie wel vaker zoals bij SAIL en bij een aantal andere grote evenementen. Wij zien veel kansen in een goed verkeersplan. Bijvoorbeeld inzetten van de fiets voor de bereikbaarheid van het circuit. Met een hoofdsponsor van het evenement, een van Nederlands bekende fietsenmakers, zijn daar zeker mogelijkheden. Wij kunnen er ook veel van leren voor drukke stranddagen. Op een drukke stranddag is het in Zandvoort drukker dan bij de Formule I. Een goed verkeersplan zorgt ervoor dat wij mensen op afstand laten parkeren en op andere manieren naar het circuit toe kunnen komen. Zo ontlasten wij de regio niet alleen tijdens dit evenement, maar ook in de toekomst. De grote tegenstand en de grote woorden van de heer Klein snap ik niet zo goed, want wij hebben terecht strenge regels voor behoud van de duinen en natuur. Wij hebben in het verleden afgesproken dat er op maximaal 12 dagen zulke evenementen georganiseerd mogen worden en daar past dit gewoon binnen. Daarbij zijn er veel vaker grote evenementen die voor verkeersuitdagingen zorgen. De ene houdt van voetbal, de ander van hardlopen en weer een ander van races bekijken. Voetbalwedstrijden vragen om extra treinen en om extra beveiliging, iets wat de overheid op zich neemt. Een marathon zorgt ervoor dat hele steden voor een dag dichtgaan. Amsterdam en Rotterdam, maar ook in kleine kernen gebeurt dat. Dit evenement waar veel mensen plezier uithalen, past ook in dat rijtje en bij al die evenementen speelt de overheid een rol. Wat ons betreft is de Formule I een mooie kans om ons Noord-Holland internationaal nog verder op de kaart te zetten en dat past dan weer bij een ander provinciaal doel, namelijk het spreiden van de toeristen door de hele provincie en niet alleen in Amsterdam.

De heer **ZOON** (PvdD): Voorzitter. Onze inbreng staat vast. Op 12 november vorig jaar hebben wij gesproken over de Formule I en toen hebben wij voor een motie gestemd dat wij zonder Formule I sneller naar een duurzame provincie zouden gaan. Nu komt de Formule I er en als dat past binnen de huidige 12 dagen en milieucontouren, dan is het maar zo. Er is geen aanleiding om dat te verruimen. Sterker nog, miljoenen bezoekers van Nationaal Park Zuid-Kennemerland waarderen de rust en de stilte. Wij moeten ook kritisch kijken naar de activiteiten die de geluidsbelasting verzwaren en druk zetten op het Natura 2000-gebied. Ook moeten wij rekening houden met de miljoenen bezoekers aan Amsterdam Beach. In de vergadering van 12 november zei de heer Heijnen van het CDA al dat Zandvoort wel wat gewend is. En hij zei dat zojuist nog een keer en dat het strand meer bezoekers trekt dan het circuit. Op dat punt is het bericht van 12 mei wel opmerkelijk. Het is heel aardig dat GS hulp aanbieden met provinciale kennis en kunde voor verkeersmanagement, maar wij betwijfelen of dat echt nodig is en wij zijn dan ook benieuwd naar de afwegingen van het college om tot dit bericht te komen. Voor ons moet de aandacht

vooral gericht zijn op strand, zee en natuurlijk juist de natuur. De Formule I past daar niet bij en extra provinciale inzet al helemaal niet.

Mevrouw **KOCKEN** (GL): Voorzitter, dank aan de heer Klein voor het agenderen van dit onderwerp, waarover ik omdat de onderhandelingen nog lopen, niet heel breed kan uitweiden, maar waarvan ik wel kan zeggen dat GL zich niet per se herkent in het standpunt van het huidige college en dat wij niet met eenzelfde enthousiasme als gedeputeerde Bond kennis genomen hebben van het feit dat de Formule I naar Zandvoort komt. Wij kijken daarnaar zoals wij naar andere dingen kijken waar wij uiteindelijk geen grip op hebben, want wij besluiten daar niet over maar worden er wel mee geconfronteerd. Dat dat een aanleiding moet zijn om te kijken naar problemen die daar al veel structureler zijn en wat ons betreft zouden we, als we daar in de toekomst dingen mee doen, gericht moeten zijn op een structurele aanpak van structurele problemen en we zouden geen middelen moeten vrijmaken om maar op één dag in het jaar een probleem even te verlichten. Wij hebben er wel vertrouwen in dat dat niet alleen voor de Formule I liefhebbers maar ook voor een heleboel mensen in Haarlem, Zandvoort en omliggende gemeenten een prettige oplossing kan zijn.

De heer **KAPTHEIJNS** (PVV): Voorzitter. Wij zijn hier kort over. In 2016 hebben wij samen met de VVD een motie ingediend, dat wij graag wilden dat indien de Grand Prix naar Zandvoort zou komen, de provincie een ondersteunende en faciliterende rol zou kunnen vervullen. Vervolgens heeft de gedeputeerde daar bevestigend op geantwoord, waardoor wij de motie weer hebben ingetrokken. Wel heb ik nog vragen over een aantal milieutechnische zaken waar de heer Bond toen over sprak, die eventueel voor een belemmering zouden kunnen zorgen. Verder zijn wij heel positief en zien erg uit naar de race, net zoals de inwoners van Zandvoort en de mensen in Noord-Holland, heb ik het idee.

Mevrouw **ALBERTS** (SP): Voorzitter. Ik zal het heel kort houden, want de heer Klein heeft al een heleboel dingen gezegd die wij ook konden zeggen. Een aantal dingen herhaal ik. Ik vind het een rare variant om naast een natuurgebied door te gaan met dit evenement. Ik vind het bijzonder dat wij het heel leuk vinden dat wij een verkeersinfarct creëren. Er zijn nog veel haken en ogen maar ik vind vooral heel bijzonder dat wij moeten voldoen aan klimaatdoelstellingen en zelfs al zou dit evenement geen schade berokkenen, zelfs dan vind ik het een heel fout signaal, want wij moeten namelijk een groot aantal mensen in de provincie meenemen in ons klimaatbeleid, en ondertussen zegt de provincie, we gaan toch de Formule I race doen. Ik vind het niet te verkopen en dat zou de provincie ook niet moeten doen. Ik ben heel benieuwd naar de antwoorden op de vragen van de CU, maar wij zeggen nu al, geen provinciaal geld, dus geen publiek geld naar deze private winstmachine, want dat is het natuurlijk gewoon en ook geen provinciale inzet. Ik vraag mij af hoe de NS dit gaat bolwerken, die heeft al geroepen dat het niet kan. Dan moeten wij kennelijk geld bijlappen, sorry, ik denk dat dat niet gaat gebeuren, dus leg het mij maar uit. En een groen evenement op de fiets, nou, wielrennen is ook leuk, maar dan moet je dus niet met een Formule I aankomen. Samengevat, ik vind het een heel verkeerd signaal om hier zo enthousiast over te doen. Ik hoop dat men tot inkeer komt.

De **VOORZITTER**: De heer Van der Maas houdt zijn maidenspeech.

De heer **VAN DER MAAS** (VVD): Voorzitter. Ik ben het volledig oneens met de vorige spreker, dit is een uitstekende kans om Noord-Holland op de kaart te zetten. Het trekt honderden miljoenen kijkers, het is een kans om te laten zien dat een Formule I Grand Prix ook georganiseerd kan worden op een duurzame manier, want ik geloof dat dat ook de insteek is van de gemeente Zandvoort. Wij moeten hier juist ruim baan aan geven. Het is vergelijkbaar met de Giro, dat is wielrennen, het is vergelijkbaar met SAIL. Wij hebben in ons verkiezingsprogramma gezegd dat wij grote evenementen willen ondersteunen door de provincie en specifiek over Formule I zeggen wij dat wij positief staan tegenover de organisatie. Hoe dat verder ingevuld gaat worden, dat moeten we bekijken. Wij zijn nu bezig met de coalitieonderhandelingen en dit is onderwerp van gesprek en daar kunnen wij niet op vooruitlopen. Ik wil PS graag vragen om geduld om te kijken waar wij mee uitkomen, maar ik ben ook benieuwd naar de reactie van de heer Bond zo meteen.

Gedeputeerde **BOND**: Voorzitter. Allereerst, het is door een aantal fracties gezegd, ik sta hier namens het college en niet op persoonlijke titel, mijnheer Klein. U heeft het in een tweet ook gedaan, vertrekkende gedeputeerde Bond. Nee, ik draag het standpunt van het college uit en ik heb er wel moeite mee dat u dat zo doet, want u suggereert iets waar ik niet blij mee ben en u komt ook in de buurt van mijn integriteit. Dat had ik niet van u verwacht. Ik sta hier namens het college en de rol die het college heeft gespeeld, hebben wij in een eerder debat met elkaar hier besproken. Wij hebben niet actief mee gelobbyd, wij hebben vooraf de vraag gehad om geld en daar hebben wij nee op geantwoord. Ook daar ben ik in de pers heel duidelijk over geweest namens dit college. Nee, wij gaan geen financiële bijdrage leveren aan de Formule I. Wij hebben gezegd, op het moment dat hij er komt, ja, dan zullen wij wel moeten acteren. En daar is onze reactie inderdaad geweest dat wij positief enthousiast zijn, dat wij onze kennis en ervaring aanbieden omdat dit inderdaad een evenement is van echt grote omvang. Het is het derde grootste evenement dat wij wereldwijd kennen. Zo'n 200 miljoen kijkers en een week lang staat onze provincie volop in de schijnwerpers mondiaal en dat past heel erg bij onze ambities voor recreatie, toerisme, waar heel veel banen mee zijn gemoeid. Ik hoef u er niet aan te herinneren dat wij nog niet zo heel lang geleden alles eraan gedaan hebben om te zorgen dat de economie weer aantrekt en dit helpt zeker, het zorgt voor de spreidingsambities die wij hebben voor de stad, want onze kust komt in beeld een week lang en daar zijn wij enthousiast over. Je kunt er voor of tegen zijn, maar het is wel een prestatie van formaat dat het gelukt is om dit evenement naar Nederland te halen met een veel beperkter budget dan menig circuit in de wereld die daar tietallen miljoenen euro's meer voor betalen. Dat is de eerste aanzet waaraan je ziet dat dit een andere Formule I gaat worden qua karakter dan dat je die elders ziet. Als ik praat over Dubai en dat soort circuits, die betalen honderden miljoenen en hier is het met een beperkt budget gelukt en dat vinden wij wel een prestatie, hoe je het ook wendt of keert en nu is het zover. Is die vraag aan ons gesteld vooraf om geld? Ja, daar hebben wij nee op gezegd en daarna is de vraag gekomen van de gemeente, willen jullie ons helpen, en dan is het antwoord ja. Mijn collega Loggen komt terug op de mobiliteit, maar als provincie en met onze ervaringen met grote evenementen in Noord-Holland, hebben wij grote kennis opgedaan. De gemeente Zandvoort wordt ook nog even genoemd, een democratisch gelegitimeerde bestuurslaag. Zij hebben een

besluit genomen en daar gaan wij als provincie niet over en dat kunnen wij ook niet terugdraaien. Dan over de natuur en het geluid. Het circuit maakt gebruik van de vergunningen die zijn afgegeven. De gemeente en de OD IJmond zijn daar verantwoordelijk voor als bevoegd gezag en dat zijn inderdaad de zogenaamde UBO-dagen, ook wel bekend als de geluidsdagen en binnen deze vergunningen en als het gaat om effecten van geluid maar ook andere effecten waaronder stikstofdepositie, daar moeten zij gewoon aan voldoen en dat gaat gecontroleerd worden. Er wordt nog iets gevraagd over sponsoring. Wij hebben een sponsorbeleid en net als iedereen kunnen zij een aanvraag doen en dan gaan wij kijken of het past binnen het sponsorbeleid, maar u weet allemaal dat het niet om echt grote bedragen gaat. Dan praten wij niet over miljoenen maar dan hebben wij het over tienduizenden euro's waarmee wij bepaalde evenementen sponsoren, zoals de Uitmarkt, SAIL Den Helder en SAIL Amsterdam. Qua grootte valt het onder dat rijtje.

Gedeputeerde **LOGGEN**: Voorzitter. De heer Bond heeft al uitvoerig gesproken over wat de vraag aan de provincie is geweest. Los daarvan, wanneer een dergelijk groot evenement in je provincie plaatsvindt waar ook nog provinciale toegangswegen naartoe gaan en het gaat nu door, dat je daar natuurlijk wel een bereikbaarheidsvraag aan de orde hebt en die hebben wij al op de drukke dagen. Dan komt de expertise van de provincie om de hoek kijken. De provincie heeft daar wel expertise in, los van andere grote evenementen, maar als het gaat om mooi weer dagen, dan hebben wij regelscenario's wat wij vanuit onze verkeerscentrale dan doen en proberen wij met andere overheden ervoor te zorgen dat alles in goede banen loopt. Natuurlijk zijn wij ook bezig met SMART mobility en dat zou je ook voor zo'n evenement kunnen inzetten en optimaliseren. Wij hebben ervaring met verkeersstromen, hoe kun je die beïnvloeden en sturen? Denk daarbij aan de inzet van onze trip's, dat zijn de borden langs de weg met alternatieve routes. En dan nog de regelscenario's, dat wordt vanuit het regionale team gedaan. Dat is een samenwerking tussen gemeenten, provinciale overheid en RWS om te zorgen dat er geen infarct gaat ontstaan bij een evenement. Dat zouden wij allemaal kunnen inzetten vanuit onze expertise als dat voor de racedagen gaat gelden. Mevrouw Kocken heeft er al iets verstandigs over gezegd, als je dit dan doet, je weet dat dit gaat plaatsvinden en je weet dat het een structureel probleem is, moet je dan niet kijken of je dan van deze nood een deugd kunt maken. Zo heb ik die woorden maar geïnterpreteerd. Ik denk dat een nieuwe coalitie zich daar zeker over gaat buigen.

Tweede termijn

De heer **KLEIN** (CU): Voorzitter. Dank voor de reacties van collega-Statenleden en GS. Het is duidelijk dat er hier partijen in de zaal zitten met een verschillende visie op hoe wij dit moeten aanvliegen en het is ook duidelijk geworden dat dit momenteel wordt besproken aan de onderhandelingstafel. De kans dat wij hier hele ferme uitspraken als PS kunnen gaan doen, lijkt mij niet zo heel groot. Ik wil even ingaan op een aantal reacties. Ik hoor het CDA zeggen dat er op een mooie stranddag meer bezoekers zijn dan op een racedag, maar dat klopt niet helemaal. Op een mooie stranddag zijn er 90.000 mensen en we hebben het nu over veel grotere aantallen die wij verwachten. Wij realiseren ons dat wij hier geen ferme uitspraken kunnen verwachten van de huidige PS, dus mijn voorstel is dat zodra wij het coalitieakkoord hebben, wij hier in de

commissie nog eens verder over spreken. Ik heb helaas ook niet duidelijk gekregen van GS welke vragen precies gesteld zijn. Ik heb iets gehoord over verkeersmanagement en over vragen die sowieso op ons afkomen, maar wat dat precies allemaal gaat inhouden weet ik niet. Ik wil wel de vinger aan de pols houden, daarom heb ik een motie voorbereid waarin wij het college vragen om vanaf dit moment alle kosten die gemaakt worden in verband met Formule I zowel indirect als direct, bij te houden, zodat we dat kunnen gebruiken als wij daar straks verder over spreken.

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

Motie 21/270519
Maak alle kosten Formule I inzichtelijk

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 27 mei 2019

Constaterende dat:

- *Het circuit Zandvoort een afspraak heeft gemaakt met Formula One Management om de komende drie jaar de Grand Prix te organiseren op het circuit van Zandvoort;*
- *De infrastructuur richting Zandvoort en de overnachtingsfaciliteiten naar verwachting niet voldoende zijn om het grote aantal bezoekers te verwerken;*
- *De provincie heeft gemeld dat "vanuit haar expertise en bevoegdheden meehelpt om van de Dutch GP een succesvol evenement te maken";*

Overwegende dat:
Het nog onduidelijk is wat die hulp inhoudt en welke kosten daarmee gemoeid zijn.

Van mening dat:
Inwoners van de provincie recht hebben om te weten hoeveel publiek geld besteed wordt in verband met de Formule I in Zandvoort.

Dragen het college van Gedeputeerde Staten op:
Alle kosten die gemaakt worden in verband met het mogelijk maken van de Formule I in Zandvoort, inclusief indirecte kosten en naar voren gehaalde investeringen, bij te houden en PS daarover te rapporteren

en gaan over tot de orde de dag.
Fracties CU, PvdD

Mevrouw **ZAAL** (D66): Voorzitter. Ik heb in eerste termijn niets gezegd omdat ik eerst het debat en de reactie van GS wilde afwachten. Wij hebben al eerder aangegeven dat je van die Formule I, je kunt er een fan van zijn, je kunt er geen fan van zijn, maar het past binnen de 12-dagen regel en D66 is er redelijk neutraal in. Wanneer het extern gefinancierd wordt en het past binnen de huidige vergunningen, dan moet dat kunnen. Dat betekent niet dat wij er als provincie ontzettend veel geld in moeten steken, liever niet. Aan de andere kant, we hebben wel te maken met een

bereikbaarheidsprobleem dat er sowieso al is en dat je dat met zo'n evenement weer sterker krijgt. Zoals mijn collega's hebben gezegd, het is onderwerp van de onderhandelingen, dat wij op dat punt onze kennis in ieder geval ter beschikking stellen. Er is genoeg tijd om het in de commissie te bespreken, want het is pas in 2020, dus ik stel voor om de onderhandelingen af te wachten en dan kunnen wij het inhoudelijk in de commissie bespreken. Dat had wat mij betreft, ook meteen gekund. De motie, ik kan niet goed overzien wat er nu precies van ons gevraagd wordt, want direct en indirect, zoals gezegd, de problematiek van de bereikbaarheid rondom Zandvoort is in het algemeen aan de orde. Hoe wij precies moeten onderscheiden wat er wel of niet in wordt gezet, ik zie het nog niet zo, maar misschien kunnen GS hier een reactie op geven als zij de motie hebben gezien.

Mevrouw **ALBERTS** (SP): Voorzitter. Voor de goede orde, het gaat absoluut niet over of je voor of tegen de sport an sich bent, absoluut niet, maar wel over alles wat erbij komt kijken. Ik heb wel gehoord, het past binnen de vergunningen en we gaan niet meebetalen en nog meer van dat soort dingen, dat hoor ik allemaal, maar het antwoord op: wat is het signaal dat je afgeeft als je aan de ene kant de uitstoot wilt indammen en aan de andere kant de poorten wijd openzet en welk verhaal heb je dan tegenover de mensen in Noord-Holland die wij moeten meenemen in dat verhaal. Dat vind ik eigenlijk de aller-, aller- allerbelangrijkste vraag, want het gaat om het moreel. Het is zo, het past binnen de wet en de regels, maar moet je het ook willen? Dat is de hoofdvraag. Ik hoor van een aantal mensen dat het graag gedaan wordt enzovoorts, dat is waar, maar die hebben kennelijk dat morele gevoel nog niet over de toonbank weten te krijgen. Daartoe daag ik u uit.

De **VOORZITTER**: Ik schors de vergadering tot de motie is rondgedeeld. Dan kan het advies van het college worden meegenomen in de reactie van GS in tweede termijn. De vergadering wordt heropend.

Gedeputeerde **BOND**: Voorzitter. Ik begin met de vragen die de SP stelt, wat vinden wij hiervan? Misschien mag ik de vraag terugkaatsen, u maakt zelf onderdeel uit van het college in Amsterdam. SAIL Amsterdam, 2,5 miljoen mensen uit de hele wereld komen daar naartoe. Gaat u daarmee stoppen? De marathon van Amsterdam, gaat u daarmee stoppen? De cruiseschepen die u nu naar Rotterdam laat gaan, met bussen die gaan rijden, dat kost nog veel meer ten koste van het milieu. Gaat u dat weer veranderen? Dus ja, dat is hetzelfde als dit. Er is een evenement naar binnen gehaald waar wij geen rol in hebben gespeeld en nu worden wij gevraagd, pakken jullie nu je eigen verantwoordelijkheid die je hebt als het gaat om mobiliteit, regionale economie, ja of nee. Het antwoord is ja. Als zo'n evenement komt, kunnen we toch niet zeggen, zoek het even lekker uit? We gaan het benutten om te kijken of we inderdaad SMART mobility kunnen toepassen of dat we een fietsenplan samen met een van de hoofdsponsors kunnen maken, of we misschien dit evenement kunnen gebruiken om structurele oplossingen te bedenken voor de drukke stranddagen. Nog een andere en dan heb ik dat deel van het antwoord gegeven, drie weken voorafgaande aan de Formule I races ligt het hele circuit plat en dan heb je vervolgens drie racedagen. Er zit dus wel een bepaalde balans in want normaal gesproken racen ze het hele jaar door, dus dat is dan weer winst die je voor het evenement haalt.

Mevrouw **ALBERTS** (SP): Voorzitter. Een metafoor zou zijn, er staan twee flessen wijn op tafel en u heeft er eentje op. Eigenlijk heeft u genoeg, maar ja, die andere staat er nog en die maken we op. Het gaat erom, het is er bovenop. Nee, zegt u, maar het is er bovenop.

Gedeputeerde **BOND**: Voorzitter. Nee, niet waar, ze moeten gewoon binnen de vergunning blijven.

Mevrouw **ALBERTS** (SP): Nou, maar dat betekent dus binnen de vergunning, maar wat gaat eraf dan? Niks gehoord, dus er zijn al voldoende dagen voor het racen en binnen het geluid, maar dan nog. Het morele besef ten opzichte van alle mensen die we straks gaan vragen om milieuvriendelijk te doen, om aan CO2-uitstoot reductie te doen. En u weet misschien net zo goed als ik als u het had uitgezocht, dat ik bij de inzet op cruiseschepen toen ik raadslid was, moties heb ingediend en dat het milieuplan er een stuk beter uit zou zijn als er een einde zou worden gemaakt aan de cruiseschepen. Dat is in feite mijn inzet. U kaatst de bal naar mij terug, maar dan weet u in ieder geval waar de SP in de Staten voor staat. Hoeveel energieverbruik is de marathon ten opzichte van een Formule I auto?

Gedeputeerde **BOND**: Als je kijkt naar hoeveel mensen daarop afkomen met auto's en met treinen, zo kun je van elk evenement iets maken wat zuur is en dat doen wij niet. Het is zo ver en we gaan er wat van maken, dat is een beetje onze insteek. Het is een fantastisch evenement dat heel goed past binnen de promotie van onze prachtige provincie en daarover verschillen wij van mening. Ze hebben gewoon 12 racedagen, dus die 3 dagen van de Formule I gaan gewoon af van andere races. Het blijft gewoon 12. Ze moeten zich gewoon houden aan de vergunning die er ligt. De motie komt echt veel en veel te snel, want we weten het gewoon nog niet. Als je kijkt naar onze ambtelijke uren die wij soms in bepaalde dingen steken, die registreren wij niet op die manier. Zouden wij dat voor dit evenement dan wel moeten doen, is dan de vraag aan u. Dat raden wij u niet aan. Het is wat dat betreft business as usual als het gaat om het werk van de ambtenaren, als het gaat om het maken van zo'n verkeersplan. Dus wat dat betreft is de motie voor een deel ook niet uitvoerbaar, omdat het op dit moment geen staand beleid is dat wij dat soort uren registreren. Wat dat betreft komt de motie te vroeg en ontraden wij hem op dit moment.

Mevrouw **KOCKEN** (GL): Op zich begrijp ik dit verzoek wel, maar ik loop zelf ook een beetje vast op de indirecte kosten omdat dat misschien wel alles is. Ik vroeg mij af, is er een manier waarop u dat wel zou kunnen doen, waarbij bepaalde indirecte kosten als die beter geschetst worden, ziet u dat wel als mogelijkheid? Of lukt dat helemaal niet? Voor zover de heer Klein dan zijn motie er nog in herkent, maar dat zou het voor mij gemakkelijker maken om te snappen wat wij hier opdragen.

Gedeputeerde **BOND**: Voorzitter. Dat vind ik een goede suggestie, laten wij dat in commissieverband doen, dat wij u daar op de hoogte houden van wat is nu echt de concrete vraag die voorligt, wat gaan wij daaraan doen en wat kost dat. Dat kan wel. Dan hebben wij ook

zicht, we hebben nog niet eens de hulpvraag binnen, zo snel is deze actualiteit die ingebracht is. We hebben zelf nog niet eens zicht op wat er aan ons gevraagd gaat worden. Maar wij kunnen inderdaad wel raden dat zo'n verkeerscirculatieplan en dergelijke, dat komt wel op ons af. Ik stel voor dat in commissieverband te doen.

De heer **KLEIN** (CU): Ik kan mij in die gedachtegang op zich redelijk vinden. Waarom ik het woord directe kosten heb genoemd, omdat u zo duidelijk heeft gezegd, wij zijn als provincie van meet af aan helder geweest, wij gaan niet direct investeren in de Formule I. Daarover gaat deze motie dus ook niet, maar er zullen wel indirecte kosten komen. Ik begrijp dat het niet zo is dat iedere ambtenaar op een project schrijft en het daarom niet mogelijk is om het op dit detailniveau uit te werken, maar als er kosten worden gemaakt, dan wil ik dat als PS kunnen bijhouden. Daar poogt deze motie dat mogelijk te maken. Waarom vandaag? Omdat er vanaf dit moment mogelijk verzoeken gaan komen en wij houden graag daar de vinger aan de pols. Daarom lijkt het mij belangrijk om daar nu als PS een uitspraak over te doen.

Gedeputeerde **BOND**: Voorzitter. Daar ben ik helder over geweest, laat daar geen misverstand over bestaan: dat is echt aan het nieuwe college. Ik ga met dit college echt niet over het graf heen regeren. Als daar echt geld mee gemoeid is, dan is dat aan het nieuwe college en de nieuwe coalitie, want dan heb je het over substantiële bedragen die je mogelijk moet inzetten om dat te doen, maar daar gaat het nieuwe college over. Daar is nu geen sprake van, want we weten het nu gewoon nog niet.

De **VOORZITTER**: We gaan stemmen over motie 21. Op verzoek van de CU schorsen wij voor 1 minuut. De vergadering is heropend.

De heer **KLEIN** (CU): Voorzitter. Ik heb even overlegd met de mede-indieners en andere Statenleden. Ik stel voor om deze motie aan te houden tot bij de behandeling van het coalitieakkoord.

De **VOORZITTER**: Wij houden motie 21 tot nadere order aan.

3.a. Bekrachtiging besluit GS inzake opgelegde verplichting tot geheimhouding

De **VOORZITTER**: Er zijn geen stukken ter bekrachtiging geheimhouding binnengekomen.

3.b. Lijst geheimhouding PS

De **VOORZITTER**: Er zijn geen opmerkingen. Ik stel voor de lijst ter kennisgeving aan te nemen.

4. Vaststelling notulen van de vergaderingen van 4, 27 en 28 maart en 18 april 2019

De **VOORZITTER**: Ik stel voor om de notulen van de vergaderingen 4, 27 en 28 maart alsmede van de vergadering van 18 april goed te keuren. Op de vergadering van 27 maart hebben wij van

de heer Struben, oud-Statenlid D66, een aantal schoonheidsfoutjes ontvangen, die hebben wij gecorrigeerd in de notulen van 27 maart. Door de griffie zijn verder geen opmerkingen ontvangen. Verlangt iemand nog het woord? Nee, dan zijn de notulen van 4, 27 en 28 maart en 18 april 2019 vastgesteld.

5. Vaststelling strategische Statenagenda

De **VOORZITTER**: Wenst iemand hierover het woord? Nee, dan is daarmee de agenda vastgesteld.

6. Vaststelling lijst ingekomen stukken

De **VOORZITTER**: Wij hebben geen opmerkingen ontvangen. Verlangt nog iemand daarover het woord? Nee, dan is voor wat betreft de afdoening van de brieven conform het voorstel van het presidium besloten.

7. Voortgangslijst van moties

De **VOORZITTER**: Met ingang van 20 mei worden de moties niet meer op een lijst bij de vergaderstukken gevoegd, maar wordt er vier keer per jaar een aparte lijst met aangehouden moties in het presidium behandeld. Uiteraard zijn de aangehouden moties ook te raadplegen op de website. Door de griffie zijn tot op heden geen opmerkingen ontvangen. Verlangt iemand hierover het woord? Nee, dan stel ik voor dit als zodanig vast te stellen.

8. Hamerstukken
8.a. Statenvoordracht 39 Aanwijzen (tijdelijke) eerste vicevoorzitter van PS
8.b. Statenvoordracht 40 Aanwijzen leden van de Werkgeverscommissie voor de Statengriffie.
8.c. Statenvoordracht 41 Aanwijzen leden van de Commissie evaluatie Commissaris van de Koning van Noord-Holland
8.d. Statenvoordracht 42 Aanwijzen leden van de bestuurlijk-ambtelijke adviescommissie Paviljoen Welgelegen
8.e. Statenvoordracht 43 Aanwijzen leden van de werkgroep Willem Arondéuslezing
8.f. Statenvoordracht 44 Aanwijzen vaste en plaatsvervangend leden Programmaraad Randstedelijke Rekenkamer
8.g. Statenvoordracht 45 Aanwijzen vaste en plaatsvervangend leden van het algemeen bestuur Plassenschap Loosdrecht e.o.
8.h. Statenvoordracht 46 Aanwijzen lid en plaatsvervangend lid van het algemeen bestuur Gemeenschappelijke Regeling Waddenfonds
8.i. Statenvoordracht 47 Aanwijzen leden van de Algemene Vergadering van het Interprovinciaal Overleg
8.j. Statenvoordracht 38 Vaststellen vergaderschema PS en commissies 2019
8.k. Statenvoordracht 34 Wijziging van de gemeenschappelijke regeling van het Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer

8.l. Statenvoordracht 35 Wijziging van de gemeenschappelijke regeling van Recreatieschap Spaarnwoude
8.m. Statenvoordracht 37 Opheffing Gemeenschappelijke Regeling Schadeschap Luchthaven Schiphol
8.n. Statenvoordracht 33 Wijziging van de gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Noord-Holland Noord
8.o. Statenvoordracht 32 Zienswijze op conceptbegroting 2020 en ontwerp-jaarstukken 2018 Gemeenschappelijke Regeling Waddenfonds
8.p. Statenvoordracht 36.a en 36.b Conceptbegroting 2020 en begrotingswijziging 2019 Randstedelijke Rekenkamer.

De **VOORZITTER**: Op advies van de Interim Statencommissie en het presidium wordt geadviseerd in te stemmen met de hiervoor genoemde voordrachten. Wenst iemand over de hamerstukken het woord of aantekening? Dat is niet het geval. Dan zijn de besluiten behorende bij 8.a tot en met 8.p aangenomen.

9. Statenvoordracht 31 Wijziging Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende geitenhouderij

Mevrouw **KONING** (CDA): Voorzitter, de Staten worden gevraagd om de geitenstop die in december is ingesteld, nu op te nemen in de PRV. Dit blijkt nog steeds nodig te zijn in het kader van de volksgezondheid in afwachting van diverse onderzoeken die gaande zijn. Als CDA hebben wij er destijds voor gepleit en blijven wij ervoor pleiten om alleen maatregelen te nemen die echt noodzakelijk zijn en om ervoor te zorgen dat de onderzoeken dusdanig worden uitgevoerd, dat de uitkomsten ook echt toepasbaar zijn in de Noord-Hollandse situatie. Wij zijn het met GS eens dat wij moeten voorkomen dat er op dit moment nieuwe geitenhouderijen in Noord-Holland gevestigd worden. als wij naar de bestaande bedrijven kijken, zien wij dat de geitensector de laatste tijd veel aandacht heeft besteed aan duurzaamheid en dierenwelzijn. Er is met name veel extra aandacht voor het welzijn van de bokjes omdat dat achterbleef. Daarom is vorig jaar een afspraak gemaakt tussen het Ministerie, NGZO en de sector over de borging van het welzijn van jonge bokjes. Het streven is om ze vanaf dit jaar 2019 langer op het geitenbedrijf te laten verblijven in het kader van verbetering van het dierenwelzijn en het verminderen van het transport. Daarmee is naast dierenwelzijn ook de duurzaamheid gediend. De periode varieert van 21 dagen tot 4 maanden met een uitloop naar maximaal 6 maanden. Wij zijn van mening dat wij inspanningen vanuit de sector om het dierenwelzijn te verbeteren, vanuit de provincie moeten ondersteunen en niet tegenwerken. Daarom moeten wij ruimte bieden voor het naleven van deze afspraak uit 2018 en toestemming geven om de bokjes tijdelijk op het bedrijf te laten na de geboorte. Het streven van de sector is daarnaast om geiten langer te melken waardoor er steeds minder bokjes geboren zullen worden. Voorheen gingen deze bokjes naar afmestbedrijven. Daarom zijn er in de nieuwe situatie niet meer dieren en dus niet meer risico voor de volksgezondheid, maar er wordt anders met de geiten omgegaan. Ze blijven langer op het bedrijf van geboorte. Op het moment dat de geitenstop werd ingesteld in december, is er nog geen rekening gehouden met deze nieuwe afspraken en er waren toen wel drachtige geiten maar

vrijwel geen bokjes. Daarom is het van belang dat wij nu aangeven dat er ruimte is voor het tijdelijk houden van deze bokjes ter verbetering van dierenwelzijn. Wij zijn blij dat wij met een groot aantal Statenleden en ambtelijke ondersteuning een amendement hebben kunnen opstellen waarin wij deze ruimte mogelijk maken in het kader van dierenwelzijn.

Amendement 15/270519
Geitenhouderij

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 27 mei 2019

Constaterende dat:
Het ministerie van LNV, de NGZO en de geitensector in 2018 met elkaar hebben afgesproken dat er in het kader van het dierenwelzijn naar gestreefd moet worden om de geitenbokjes voortaan op het eigen bedrijf af te mesten.

Overwegende dat:
- *Het in het kader van dierenwelzijn goed is om in de tekst van de PRV aangaande de geitenhouderij te regelen dat het aan de geitenhouders in Noord-Holland is toegestaan om ter verbetering van het dierenwelzijn tijdelijk extra bokjes op het bedrijf te hebben, voor zover het gaat om bokjes geboren op het eigen bedrijf als nakomelingen van de geiten op het eigen bedrijf;*
- *Deze bokjes tijdelijk (maximaal 6 maanden) op het eigen bedrijf moeten kunnen blijven om te voldoen aan de afspraak tussen het ministerie, de NGZO en de sector om te streven naar vermindering van de sterfte van bokjes.*

Besluiten:
Om artikel 8.b als volgt te wijzigen:
Het bestaande lid 4 wordt vernummerd naar lid 5.

Een nieuw lid 4 wordt ingevoegd, luidend:
In afwijking van het eerste lid onder c en het tweede lid onder c mag voor de periode van maximaal zes maanden het aantal aanwezige geiten worden vergroot ten behoeve van het afmesten van op het bedrijf zelf geboren geitenbokken.

Fracties CDA, VVD, CU, FvD, PVV

De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

Mevrouw **ROMMEL** (VVD): Voorzitter. Het CDA heeft al veel voor mijn voeten weggemaaid. Wij hebben oog voor de gezondheidsrisico's in deze expliciete sector, maar wij hebben ook oog voor de agrariërs. In 2018 is een besluit genomen om de bokjes wat langer op de boerderij te houden en daar hebben wij toen in het voorbereidingsbesluit geen rekening mee gehouden. In de laatste commissievergadering is ook gevraagd hoe wij daar dan mee omgaan. Er werd aangegeven dat

door Handhaving de tijdelijkheid van deze bokjes gerespecteerd zou worden en wij willen toch voor deze belangrijke sector vastleggen in de PRV dat die bokjes daadwerkelijk deze periode op de boerderij kunnen blijven bij hun moeder vanwege hun welzijn. Vandaar dat wij het amendement mede indienen.

De heer **KLEIN** (CU): Voorzitter. Wij vinden het belangrijk om geen risico te nemen rondom de volksgezondheid. Wij ondersteunen daarom dit tijdelijke verbod op het uitbreiden van het aantal geiten bij veehouderijen, nu uit onderzoek bekend is dat er mogelijk verband is tussen deze veehouderijen en longontsteking. Wij vinden echter wel dat we de uiterste zorgvuldigheid moeten betrachten met dit soort generieke maatregelen die een direct effect hebben op een beperkt aantal ondernemers. Dit is nu een van de twee direct werkende verboden in onze PRV en wat ons betreft, moeten dat er zeker niet veel meer worden. Graag horen wij de toezegging van GS of zij bereid zijn dit beleid zo snel mogelijk te herzien na het bekend worden van de uitkomsten van het gezondheidsonderzoek. Ten tweede, zoals al genoemd door het CDA, wij vinden het van belang dat deze maatregel niet ten koste gaat van maatregelen rondom dierenwelzijn die door de sector zelf zijn ingesteld. Daarom zijn wij mede-indieners van het amendement om het afmesten van op het bedrijf zelf geboren bokjes uit te zonderen van dit verbod.

De heer **HOOGERVORST** (SP): Voorzitter. In de interim Statencommissievergadering van vorige week hebben wij met elkaar uitgebreid gesproken over het voorstel om de PRV te wijzigen in het kader van het starten en uitbreiden van een geitenhouderij als ook voor het omvormen van boerenbedrijven tot geitenhouderij. Nadat wij op 10 december 2018 in de vergadering een voorlopige voorziening troffen, is het noodzakelijk om op zeer korte termijn over te gaan tot het voorlopig definitief maken van dit besluit. Ik zeg: voorlopig definitief. In andere provincies lopen op dit moment onderzoeken naar de werkelijke effecten van geitenhouderijen op korte en lange afstanden van bewoning. We moeten goed in kaart hebben welke relatie er is tussen geitenhouderijen en het opvallend vaker voorkomen van longaandoeningen bij mensen die wonen, werken en recreëren in een brede straal om een geitenbedrijf heen. Wij zijn tevreden met de wijziging an sich. In het belang van de volksgezondheid wordt het voorlopig onmogelijk gemaakt om geitenbedrijven te starten of uit te breiden. Het is nog wat onduidelijk hoe het zit met vergunningaanvragen van voor ons besluit van 10 december 2018. Worden deze vergunningen wel of niet toegekend en welke instrumenten heeft een gemeente om deze vergunningaanvragen alsnog af te wijzen, bijvoorbeeld in het belang van de volksgezondheid. Vorige week ontspon zich een discussie waar veel gesproken werd over de nieuwe aanwas van geitenbokken. Als er op een boerderij jonge dieren worden geboren, is het in het kader van dierenwelzijn beter als deze dieren tijdelijk, maximaal 6 maanden, op het bedrijf blijven. Dit punt, dierenwelzijn is voor ons belangrijk, maar wij zijn ons ervan bewust dat het bij lange na helaas niet zo is dat deze jonge dieren bij de moeder verblijven, zoals mijn collega van de VVD aan wishful thinking deed. Het zou mooi zijn als deze stap op korte termijn toch gezet zou kunnen worden. Dat het aantal pasgeboren dieren in de maximering van het aantal toe te laten dieren een punt van discussie is geworden, was eigenlijk wel te voorzien. Wat ons betreft, gaan deze dieren op de een of andere manier meetellen en wordt ook voorkomen dat het bedrijf zo snel mogelijk van deze pasgeboren dieren af wil door ze niet meer op het bedrijf te houden. Wij

wachten voor onze besluitvorming even de verdere beraadslagingen en zeker het antwoord van gedeputeerde Bond af.

De **VOORZITTER**: Het is de maidenspeech van de heer Cardol.

De heer **CARDOL** (GL): Voorzitter. Ik had niet kunnen bevroeden dat mijn maidenspeech over geiten en bokjes zou gaan, maar er zijn mindere onderwerpen om het woord over te voeren, dus ik voel mij vereerd. Wij zijn blij met de voorgestelde PRV-wijziging omdat wij hiermee onze verantwoordelijkheid voor de volksgezondheid serieus nemen. Er zijn ernstige zorgen over de gezondheidseffecten van geitenhouderijen en dan is het goed om tijdig preventief op te treden. Ik denk dat wij het hier ook wel over eens zijn. Ik wil de twee onderwerpen bespreken waarover amendementen zijn aangekondigd. Te beginnen met het amendement van het CDA en anderen. De intentie achter dit amendement is prima, namelijk het welzijn verbeteren van de bokjes die op het bedrijf worden geboren. Dat doel heeft onze sympathie, maar wij hebben grote twijfels over de uitvoerbaarheid ervan. Daarom een aantal vragen aan de indieners en het college. In de overwegingen wordt verwezen naar de afspraken tussen het ministerie en de sector. Wat is de status van deze afspraak? Het lijkt vooral een vroom voornemen zonder sancties waaraan bedrijven niet gebonden zijn. Wat is dan in dit verband de waarde van deze afspraken? Het doel van de PRV-wijziging is het aantal dieren op het huidige niveau te stabiliseren zolang er twijfels zijn over de gezondheidseffecten. Garandeert dit amendement dat er toch niet een sluipende stijging van het aantal geiten in de provincie ontstaat? Er staat bijvoorbeeld geen enkele termijn genoemd in het besluit. Ten derde. Doel van de voordracht is ook een helder handhavingskader te formuleren. Ook daarover hebben wij twijfels. Hoe moet een handhaver vaststellen of alle bokjes inderdaad van het eigen bedrijf afkomstig zijn? Hoe houden wij zicht op de termijnen? Met andere woorden, creëren we niet een nog vagere situatie dan in de voordracht? Die zal misschien leiden tot gedoogsituaties, dat is ook niet fraai, maar dan is er in ieder geval altijd de terugvaloptie op de vergunning. Dan het amendement wat u allemaal gezien heeft volgens mij, dat is ingediend door GL en de PvdD en inmiddels ook ondertekend door de PvdA en SP. Het lijkt misschien een kleine kwestie, twee woordjes in de tekst, maar volgens ons is dit toch van belang. Laat ik voorop stellen dat GL van mening is dat de veestapel in Nederland de komende jaren sowieso moet krimpen, maar deze maatregel is daarvoor niet het instrument en is dus ook niet de inzet van ons amendement. In de toelichting staat nu en ik citeer: “Indien er zicht is op oplossingsgerichte maatregelen, zal de wijziging van de verordening worden ingetrokken of aangepast.” Dit is geen heldere conditie. Als wij onze zorgen voor de gezondheid serieus nemen, dan moeten wij deze PRV-wijziging niet intrekken als er zicht is op oplossingen, maar als die oplossingen zijn geïmplementeerd. Dan het woordje ‘zal’. Met die formulering geven wij het college en onszelf in feite de opdracht om op het moment dat er nog niets is veranderd, het voorstel al in te trekken of aan te passen. Vasthouden aan een stop is dan geen optie meer. Wij zetten onszelf op het foute moment voor het blok en wij wekken hiermee ook verkeerde verwachtingen naar de sector. Ons voorstel is dus om ‘kan’ te laten staan, dan geven wij onszelf de opdracht een serieuze discussie te starten zonder op voorhand al te beloven dat wij gaan intrekken of aanpassen. Zo voorkomen wij ook verkeerde verwachtingen bij de sector. Daarom is

dit amendement dus wel belangrijk. Ik dien het amendement in. Wij zijn benieuwd naar de reacties van het college en PS en wij hopen uiteraard op steun van u allen.

Amendement 16/270519

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 27 mei 2019

Besluiten:
in de toelichting bij het ontwerpbesluit 31-2019, blz. 8 van de voordracht tweede alinea, tweede zin, luidend: "Indien uit dit landelijk onderzoek oorzaken van de ziektelast door geitenhouderijen blijken en er zicht is op oplossingsgerichte maatregelen, zal de wijziging van de verordening worden ingetrokken of aangepast.", het woord 'zal' te vervangen door het woord 'kan', waardoor de zin als volgt komt te luiden:
"Indien uit dit landelijk onderzoek oorzaken van de ziektelast door geitenhouderijen blijken en er zicht is op oplossingsgerichte maatregelen, kan de wijziging van de verordening worden ingetrokken of aangepast."

Toelichting:
De toelichting in de Statenvoordracht is onderdeel van het ontwerpbesluit en geeft daarmee richting aan de veronderstelde handelwijze van GS (voorstel inzake intrekken of aanpassen van de wijziging in de PRV) en PS (besluitvorming daarover) in genoemde situatie. Dat geldt voor het college en voor de Staten, maar het wekt ook verwachtingen bij de sector. Wij kunnen ons — zoals uitgesproken in de Interim Statencommissie van 20 mei 2019 – in grote lijnen vinden in het voorstel van het college van GS om op dit moment met ruimtelijke instrumenten een 'geitenstop' in te voeren. GS wijzen op het voorzorgbeginsel volgens artikel 191, tweede lid, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en de provinciale zorg voor een goede ruimtelijke ordening en de kwaliteit van de leefomgeving, inclusief de volksgezondheid. Het college wijst op de sterke groei die de sector in Nederland momenteel doormaakt. In de inleiding op het voorstel stelt het college: "Uit onderzoeken blijkt dat inwoners binnen een straal van 2 kilometer van een geitenhouderij meer kans hebben op een longontsteking. De kans neemt toe met ongeveer 25% indien men in de buurt van een geitenhouderij woont. Dit beeld is consistent over de jaren 2009 tot en met 2016." Wij delen deze zorg van het college en zijn er niet van overtuigd dat hier op korte termijn sluitende oplossingen voor zullen worden gevonden. Daarom moeten wij niet de suggestie wekken dat intrekking of aanpassing van de huidige wijziging een automatisme zal zijn als (citaat)"... er zicht is op oplossingsgerichte maatregelen". Het is goed om op dat moment het gesprek weer met elkaar te voeren. Dat kan leiden tot intrekking of aanpassing, maar we moeten onszelf niet nu al verbinden aan intrekking of aanpassing en ook niet die suggestie wekken naar de sector. Daarom stellen wij voor de oorspronkelijke formulering van het college te handhaven en dit in de toelichting in de Statenvoordracht weer te herstellen.

Fracties GL, PvdD, PvdA, SP

De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

De heer **VOSKUIL** (PvdA): Voorzitter. De wijzigingen die voor de PRV worden voorgesteld, komen wat ons betreft goed overeen met hetgeen wij in december besproken hebben. Het belang van de volksgezondheid weegt voor ons ook zwaar genoeg om deze beperkingen op te leggen. Het dierenwelzijn is voor ons natuurlijk ontzettend belangrijk, maar als je aan de ene kant zegt, wij gaan het aantal geiten beperken vanwege de risico's voor de volksgezondheid zolang dat niet duidelijk is, komt op ons wat raar over. Dan kom ik bij het amendement, dat je aan de andere kant, zegt, maar uit het oogpunt van dierenwelzijn mag je toch je veestapel vergroten met 40 tot 50%. Daar zit iets raars in en daar zijn wij niet blij mee, maar wij vinden dat er ook geen enkele incentive in zit voor de geitenboer zelf om het aantal af te mesten bokken te beperken en dat het alleen maar neerkomt op een verruiming van de bestaande vergunning. Daar zijn wij niet voor en ofschoon ik een kleine slag om de arm houd ten aanzien van de reactie van de gedeputeerde daarop, die in de commissie een wat elegantere tussenweg had geformuleerd, zullen wij het amendement niet steunen. Aangezien wij het andere amendement mede indienen, zullen wij daar voor stemmen.

Mevrouw **KLAASSEN** (D66): Voorzitter. Met de definitieve wijziging van de PRV willen wij voorkomen dat er nieuwe grote concentraties geiten ontstaan in onze provincie omdat er onduidelijkheid is over de mogelijke gevolgen voor onze volksgezondheid. Geen lichtzinnig thema en dat vraagt gepast handelen van ons als provincie. Wij kunnen daarom instemmen met het opnemen van de geitenstop in de PRV. Ik heb net het debat gevolgd en het lijkt nu alsof door onze PRV-wijziging het initiatief uit de sector voor het kunnen afmesten van de bokjes op het eigen bedrijf niet meer mogelijk is. Kunnen GS ons hierover duidelijkheid geven? Hoe ging dat voorgaande jaren dan? Toen waren de aantallen toch ook onderdeel van de vergunning? Juist in de Interim Commissievergadering hebben wij begrepen van het college dat er de afgelopen jaren geen problemen waren met de aantallen bokjes en dat het nu ook niet wordt verwacht, omdat de vergunningen niet veranderen na deze voorgestelde wijziging. Kortom, wordt er nu door deze wijziging een probleem veroorzaakt?

De **VOORZITTER**: De heer Hollebeek houdt zijn maidenspeech.

De heer **HOLLEBEEK** (PvdD): Voorzitter. Net als de heer Cardol had ik nooit kunnen bevroeden dat mijn maidenspeech over geiten zou gaan, dus daar kunnen wij elkaar een hand geven, net zoals bij het indienen van het amendement. Wij kunnen ons vinden in het voorstel om een zogenoemde geitenstop in te voeren en zijn er content mee dat hier het voorzorgsbeginsel geldt. De gezondheid van de Noord-Hollandse bevolking is immer niet iets waar wij lichtvoetig mee om moeten gaan. Daarom bevreemdt het ons dat de verordening wanneer er en ik citeer "zicht is op oplossingsgerichte maatregelen, zal worden ingetrokken". Een wel heel resoluut gevolg van een vrij losjes geformuleerde oorzaak, want wanneer is ergens zicht op? Volgens goed gebruik past men normaalgesproken maatregelen pas aan als de daadwerkelijke oplossing gevonden is en niet als die ergens in de verte lijkt op te doemen. Het lijkt nu dat er een automatisme wordt verbonden aan iets dat juist vrij onzeker lijkt, daarom stellen GL samen met ons voor en ondertussen ook gesteund door de PvdA en SP, om de oorspronkelijke formule te handhaven en

in de toelichting in de Statenvoordracht te herstellen. Zicht op oplossingsgerichte maatregelen zou kunnen leiden tot aanpassingen, maar dit zal nooit een wet van Meden en Perzen mogen zijn. Het moge duidelijk zijn dat wij geen voorstander zijn van het verschijnsel geitenhouderij. Het hele proces in de geitenhouderij waarbij er jaarlijks tienduizenden geiten worden afgedankt als afvalproduct, alleen zodat wij nog een extra soort melk en kaas kunnen consumeren, zorgt voor enorm veel leed zonder dat er een maatschappelijke noodzaak voor is. De situatie in de melkgeitenhouderij is schrijnend. 90% van de melkgeiten staat hun hele leven binnen op stal, ze leven in groepen van 50 tot 250 dieren en hebben slechts 1,1 tot 1,3 m2 per geit, een derde van de geiten sterft een afdankdood. Het percentage geitenlammeren dat sterft, is het hoogste van alle diersoorten in de veehouderij. De lammetjes die overleven, worden direct na de geboorte bij hun moeder weggehaald, want de melk is volgens de sector niet voor het geitje maar voor de mens. Als reactie op het amendement van het CDA, wij zetten ons al sinds jaar en dag in voor het dierenwelzijn en in dat kader zouden wij zeer blij moeten zijn met de soms ietwat plotselinge aandacht van andere partijen voor dit onderwerp. Nog in april 2018 werd een verwijzing naar dierenwelzijnseisen door de vorige coalitiepartijen geschrapt uit de aanpassing van een provinciale ruimtelijke verordening omdat en ik citeer nog een keer: “Het toezicht houden op het voldoen aan de eisen op het gebied van milieu en dierenwelzijn niet de bevoegdheid is van de provincie.” Volgens het verslag van de commissievergadering van 16 april 2018 is de toetsing van dierenwelzijn aan het Rijk. Nu het echter als argument kan worden ingezet om uitbreiding van het aantal geiten toe te staan, lijkt dit opeens niet meer op te gaan voor onder andere CDA en VVD. De voordracht zoals die er nu ligt, is zorgvuldig tot stand gekomen door een brede consultatie met onder andere gemeenten, RUD, omgevingsdiensten GGD en LTO, maatschappelijk breed gedragen dus. Het lijkt ons erg vreemd om nu op het laatste moment ons te laten leiden door het advies en de interpretatie van een van die belanghebbende partijen. Laten wij niet vergeten dat de bokjes sowieso bij de moeder weggehaald worden, of ze nou afgemest gaan worden op het bedrijf zelf of bij een bokkenmesterij, in tegenstelling tot wat mevrouw Rommel zojuist heeft gezegd. Toen de sector voorstelde om voortaan bokjes op de eigen boerderij af te gaan mesten, is er blijkbaar niet goed nagedacht over dat het aantal dieren dat binnen de vergunning valt, weleens overschreden zou kunnen gaan worden door de geboorte van nieuwe lammeren. Om nu te gaan marchanderen met de volksgezondheid om deze misrekening te vereffenen, lijkt ons meer een potje meer of minder volksgezondheid dan op een structurele verbetering. Bovendien is er geen enkele garantie dat dit amendement een positieve bijdrage zal leveren aan het totale dierenwelzijn. Wij onderkennen wel dat het gesleep met dieren onwenselijk is en dat het voor het verlagen van het sterftecijfer beter is om de dieren op het bedrijf te houden waar ze worden geboren, maar zolang er geen vergunruimte wordt weggehaald bij de afmestbedrijven, wordt hier alleen maar ruimte geboden om per saldo meer geiten te houden. Zolang niet geregeld is dat er vergunde ruimte bij afmestbedrijven wordt weggehaald, zijn wij sowieso tegen dit amendement. Wij willen ons constructief opstellen tegenover een overgangsregeling waarin bijvoorbeeld de eerste lichting die binnen een nieuwe verordening valt, enige coulance wordt geboden, maar het oprekken van het aantal dieren voor de gehele periode zonder dat er aan de andere kant maatregelen worden genomen bij de afmesterijen achten wij niet in het belang van de gezondheid van alle menselijke en niet-menselijke wezens in Noord-Holland.

Gedeputeerde **BOND**: Voorzitter. Er is iets gebeurd met de volksgezondheid, dat was de reden voor het voorbereidingsbesluit van de provincie waarin wij zes maanden de tijd hadden om de verordening aan te passen en die ligt nu voor en daar zijn een aantal vragen over gesteld en amendementen ingediend. De uiterste zorgvuldigheid is zeker betracht. Wij hebben twee keer een gesprek gehad met de sector en wij hebben in de commissie inspraak gehad van de LTO namens de sector. En wij hebben in de commissie maar ook met de sector afgesproken, op het moment dat de uitslag bekend is van het onderzoek, wordt dat met u gedeeld en dan moeten wij kijken wat wij daarmee doen. Ik stel voor dat wij dan ook gaan kijken naar wat er landelijk gebeurt, want het is wel een landelijk issue en het is ook een landelijk onderzoek en niet per provincie zoals door iemand werd gezegd. Dat gaat over de relatie met mogelijke longaandoeningen in de nabijheid van geitenhouderijen binnen 2 km. Alle aanvragen voor 18 december gedaan, moeten door de gemeente in behandeling genomen worden maar in het kader van het voorzorgsbeginsel heeft de gemeente een instrument in handen om zo'n aanvraag te weigeren. Dan de uitvoerbaarheid waar met name GL op inging. Die zegt, het lijkt nu ook al te gebeuren in de afgelopen jaren, maar er wordt niet gehandhaafd vanwege de tijdelijkheid. Dan is de vergunning leidend. In de richting van de PvdD, dit is geen verruiming van de vergunning, de vergunning is gewoon leidend voor het bedrijf. Vanwege de tijdelijkheid heb je inderdaad mogelijk in de periode dat de geiten drachtig zijn en werpen, dat het aantal dat in de vergunning wordt toegestaan, wordt overschreden, maar vanwege de tijdelijkheid is dat moeilijk te handhaven. Ik wil niet zeggen dat je het gedoogt, maar het is moeilijk te handhaven omdat een paar weken erna het bedrijf gewoon weer voldoet aan de vergunningseisen en -voorwaarden. Ik dacht dat D66 daar iets over zei, wij willen niet voorkomen dat de bedrijven kunnen groeien. Dat is wel waar de tijdelijke aanpassing van de verordening over gaat, maar dat is geen doel op zich. Dat is gewoon een gevolg van het feit dat het onderzoek er is en dat wij nu zeggen, voorlopig geen groei en nieuwvestiging van bestaande bedrijven. De PvdD, de discussie over zal en kan. Hier speelt het argument van de betrouwbare overheid. Als blijkt dat er geen relatie is tussen de longziekten, volksgezondheid en de geitenhouderij, dan moet je daar gewoon eerlijk over zijn met zo'n uitslag. Dat vind ik wel een afweging die je moet meenemen als het gaat over het zijn van een betrouwbare overheid naar de bedrijven toe. In dit geval zijn het geitenhouderijen, maar ik vind dat altijd belangrijk in de totale breedte.

VERKIEZINGEN EERSTE KAMER DER STATEN-GENERAAL

De **VOORZITTER**: Ik vind het heel vervelend mijnheer Bond en mijnheer Hollebeek, het is nu 14.30 uur en ik had gedacht dat wij met een paar minuten de eerste reactie zouden kunnen afmaken, maar dat gaat niet lukken. Ik schors de vergadering tot 14.45 uur. Ik wil u wel verzoeken allemaal terug te zijn om 14.45 uur en dan gaan wij over tot de stemming voor de Eerste Kamer. Ik heropen de vergadering voor de verkiezing van de leden van de Eerste Kamer. De stemming begint exact om 15.00 uur maar ik neem even met u de stemprocedure door. Overeenkomstig het bepaalde in artikel T3 van de Kieswet zal ik eerst als voorzitter van het stembureau de leden van het stembureau gaan benoemen. Ik stel voor om de heer Voskuil (PvdA), mevrouw Alberts (SP) en mevrouw Rommel (VVD) te benoemen en die zullen straks om

15.00 uur met mij samen hiervoor plaats gaan nemen aan de tafel in het midden van de zaal, want het is voorgeschreven dat u als Staten alle handelingen van het stembureau goed kunt volgen. Ik verzoek u dan ook de Statenzaal tijdens de stemming en de telling niet te verlaten. U wordt straks door de griffier in tweetal opgeroepen en dan kunt u een stembiljet bij mij ophalen. Er zijn geen machtigingen afgegeven. U gaat met het stembiljet naar een van de hokjes en daar vindt u het bekende rode potlood. Ik heb gehoord dat er ook een puntenslijper ligt, dus mocht het nodig zijn dan kunt u het puntje van het rode potlood extra scherp maken. U brengt uw stem uit op het stembiljet en u mag slechts een rondje rood maken, dat is op de naam van de kandidaat waar u op stemt. Een geldig stembiljet is een biljet waarop een rondje is rood gemaakt of geen rondje en dan is het een blanco stem. Mocht u zich vergissen, dat kunt u eenmalig doen. Dan meldt u zich bij de voorzitter met het stembiljet en zet ik er aan alle kanten 'onbruikbaar' op en dan krijgt u eenmaal een nieuw biljet en opnieuw proberen het ene rondje rood te kleuren. Als u klaar bent met stemmen, dan vouwt u het biljet zodanig dicht dat de namen onzichtbaar zijn. Dan gaat het in de plastic box en dan gaat u terug naar uw plaats. Zijn hier vragen over? Niet. Ik hoef geen volmachten voor te lezen, dat betekent dat er vanmiddag 55 Statenleden aanwezig zijn en er 55 stemmen zullen worden uitgebracht. Het is belangrijk om dat met elkaar vast te stellen want dat zal terugkomen in het proces-verbaal van deze stemming. Dan nodig ik nu de leden van het stembureau uit om samen met mij plaats te nemen aan de tafel in het midden van de zaal. Degene die na het stemmen het stembiljet gaat controleren, neemt links van mij plaats. We wachten even tot het 15.00 uur is want in geheel Nederland zal exact om 15.00 uur de stemming beginnen. Het is 15.00 uur en wij gaan starten met de verkiezingen van de leden voor de Eerste Kamer. De griffier zal straks twee leden in de volgorde van het alfabet oproepen. U komt naar mij toe, u krijgt beiden een stembiljet en u levert dat opgevouwen weer in, zodat de binnenkant niet zichtbaar is. Na de stemming kom ik weer bij u terug. (stemming). Ik ga ze nu tellen. Ik heb 55 stembiljetten terug ontvangen. Dan ga ik nu over tot het openen van de stembiljetten. Dan zal ik voorlezen waar de stem op is uitgebracht en wij controleren gelijktijdig de geldigheid van het stembiljet. Het stembureau heeft als volgt het proces-verbaal opgemaakt uiteraard onder dankzegging aan de leden van het stembureau. Het aantal aanwezige leden dat aan de stemming heeft deelgenomen is 55, wij hadden geen machtigingen, dus het totaal aantal toegestane kiezers was 55. Het aantal uitgebrachte stemmen bedroeg ook 55. Er zijn niet meer stemmen uitgebracht dan toegelaten kiezers. De uitslag is als volgt: er zijn nul blanco stemmen uitgebracht, nul ongeldige stemmen, het aantal geldige stemmen is 55. Lijst nr. 1 kandidaat nummer 1, VVD, mevrouw Jorritsma heeft 9 stemmen. Totaal 9 voor lijst 1. Lijst 2, CDA, kandidaat nummer 1, de heer Knapen, totaal 4 stemmen. Lijst nummer 3, D66, kandidaat nummer 1, mevrouw Bredenoord, totaal 6 stemmen. Lijst 4, PVV, kandidaat nummer 7, mevrouw Bezaan, totaal aantal stemmen 3. Lijst 5, SP, kandidaat nummer 1, de heer Kox, totaal 3 stemmen. Lijst 6, PvdA, kandidaat nummer 1, mevrouw Vos, totaal 6 stemmen. Lijst 7, GL, kandidaat nummer 1, de heer Rosenmöller, totaal 9 stemmen. Lijst 8 CU, kandidaat nummer 1, mevrouw Bikker, totaal 1 stem. Lijst nummer 9, PvdD, kandidaat nummer 1, de heer Koffeman, 2 stemmen, kandidaat nummer 2, mevrouw Teunissen, 1 stem, totaal 3 stemmen. Lijst 10, SGP, totaal stemcijfer nul, geen stemmen. Lijst 11, 50plus, kandidaat nummer 1, de heer Van Rooijen, totaal 1 stem. Lijst 12, Onafhankelijke Senaatsfractie, nul stemmen, totaal nul stemmen. Lijst 13, Forum voor Democratie, kandidaat nummer 1, de heer Otten, 1 stem, kandidaat nummer 16, de

heer Berkhout, 8 stemmen, totaal 9 stemmen. Lijst 14 DENK, kandidaat nummer 1, de heer Öztürk totaal 1 stem. Dat is getekend door de leden van het stembureau, de heer Van Dijk, mevrouw Alberts, mevrouw Rommel en de heer Voskuil. Wij constateren dat het aantal stemmen gelijk is aan het aantal uitgebrachte stemmen. Ik feliciteer alle Statenleden op wie een stem is uitgebracht. Het proces-verbaal is getekend en wordt in een verzegelde envelop met een chauffeur naar Den Haag gebracht. De verdere procedure is als volgt. De verzegelde enveloppen worden nu naar de kiesraad gebracht en op vrijdag 31 mei om 16.00 vindt een openbare zitting plaats van de kiesraad in het gebouw van de Eerste Kamer waarin de uitslag wordt vastgesteld. Deze stemming is beëindigd. Ik stel voor even te schorsen voor 10 minuten. De vergadering wordt heropend. Graag een applausje voor onze Statengriffie want die hebben dit perfect geregeld en het is goed verlopen.

9. Statenvoordracht 31 Wijziging Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende geitenhouderij (Vervolg)

De **VOORZITTER**: We gaan door met de bespreking van agendapunt 9, de wijziging van de PRV in verband met de geitenhouderijen. De heer Bond was bezig met een reactie op de eerste termijn en wellicht ook een advies voor de twee ingediende amendementen. Maar eerst het woord aan de heer Hollebeek voor een interruptie.

De heer **HOLLEBEEK** (PvdD): Voorzitter. De gedeputeerde spreekt over een betrouwbare overheid en dat is iets wat wij allemaal willen. Daarom juist vinden wij het belangrijk dat er geen uitzicht moet zijn op maatregelen, maar dat er een duidelijke oplossing is, die wetenschappelijk bewezen en onderbouwd is. Zolang dat niet het geval is, vinden wij niet dat je met zekerheid mag stellen dat de verordening aangepast kan worden.

Gedeputeerde **BOND**: Wat is de vraag?

De heer **HOLLEBEEK** (PvdD): U stelt dat de betrouwbare overheid moet zeggen dat iets zo gebeurde maar dan moet het criterium wat zal gaan zorgen – bent u dat met mij eens – ook waterdicht zijn. Nu staat er een formulering: als er zicht is op mogelijke oplossingen, dan zal de verordening worden aangepast. Maar als je betrouwbaarheid uit wilt stralen, dan moeten wij dat duidelijk stellen.

Gedeputeerde **BOND**: Voorzitter, ik bedoel ermee dat wij met elkaar maatregelen hebben aangekondigd omdat er een vermoeden is dat er een relatie ligt tussen geitenhouderijen en de volksgezondheid met name longaandoeningen. Daardoor gaan bedrijven gewoon op slot nu, dat is een maatregel die wij in Noord-Holland hebben genomen. Wij hebben ook gezegd, geen nieuwvestigingen meer. Dat is best wel een lastige als het gaat om dierenwelzijn en economische bedrijfsmatigheid. Ik bedoel met betrouwbare overheid dat als de uitslag van het onderzoek komt en het blijkt niet zo te zijn, dat je dan terug moet naar de situatie zoals die was.

De heer **HOLLEBEEK** (PvdD): Ik lees in de tekst niet dat het niet zo blijkt te zijn. Daar is de tekst niet duidelijk genoeg over. Er staat, als er een mogelijkheid is dat er zicht is op een oplossing.

Gedeputeerde **BOND**: Wij kennen nu de uitslag van het onderzoek nog niet, dat loopt nog. Ik wil dat eerst even afwachten.

De heer **HOLLEBEEK** (PvdD): Bent u het dan niet met mij eens dat we dan moeten stellen dat we een zekere uitslag moeten hebben. Nu is het gewoon heel diffuus gesteld. Waarom, dat is de vraag?

Gedeputeerde **BOND**: Ik ben het niet met u eens dat het diffuus gesteld is, ik vind het gewoon klip en klaar gesteld. Op dit moment is er geen mogelijkheid in Noord-Holland voor uitbreiding van bestaande bedrijven en dat nieuwe bedrijven zich hier niet kunnen vestigen. Ik vind dat klip en klaar. Ik vind het ook klip en klaar dat we de uitslag van het onderzoek afwachten en dan opnieuw kijken wat we gaan doen en dat doe ik het liefst in landelijk verband. U weet ook van mijn commentaar in de commissie, dat wij dit in IPO-verband eerder hadden moeten oppakken met elkaar in plaats van iedere provincie afzonderlijk, want dat heeft wel geleid tot iets wat diffuus is want het gaat om de verschillen. Daar ben ik niet blij mee, daar ben ik eerlijk in. Wij hebben hier nu een hele duidelijke verordening voor de geitenhouderij.

De heer **CARDOL** (GL): Voorzitter. Ik hoor u net zeggen, dan gaan wij kijken wat wij doen. Dus als het onderzoek duidelijk is en er zijn, want er zijn twee condities eigenlijk, het onderzoek is duidelijk en er is zicht op oplossingsrichtingen, dat is het vage punt volgens mij. Dan zegt u, dan gaan wij kijken wat wij doen, maar zo staat het nu niet in de toelichting. Daar staat nu: dan gaan we of intrekken of aanpassen, maar we zouden ook kunnen besluiten om hem ongewijzigd te laten. Dat kan niet meer in deze formulering. U zegt, wij zullen aanpassen of intrekken en dan zeggen wij, laat daar gewoon staan, het kan gebeuren, prima om op dat moment weer de discussie met elkaar te voeren, maar niet op dat moment te zeggen, we besluiten op dat moment intrekken of aanpassen.

Gedeputeerde **BOND**: Daar hebben wij het al eerder over gehad en er is al geconcludeerd dat het een beetje een semantische discussie is die wij met elkaar voeren, want als nu blijkt dat het niet zo is, dat er geen relatie is tussen volksgezondheid, longaandoeningen en de geitenhouderij, dan is dat toch een moment om daar opnieuw naar te kijken. Dan hebben wij toch een uitslag waarbij wij recht moeten doen aan de bedrijven, die dan 2 of 3 jaar op slot hebben gezeten.

De heer **CARDOL** (GL): Dan zou er moeten staan, dan zullen wij op dat moment gaan kijken wat wij ermee gaan doen. Maar dan moet u niet zeggen, dan zal die ingetrokken of aangepast worden.

Gedeputeerde **BOND**: Ik zie het verschil niet zoals u het interpreteert. Ik heb in mijn beantwoording heel duidelijk aangegeven hoe wij daarnaar kijken. Er zit niet zoveel verschil tussen zal en kan als het gaat om de uitslag van een onderzoek dat nu loopt. Ik heb al gezegd

dat wij er in IPO-verband voor zullen pleiten om dat echt landelijk te doen, dat alle provincies daar op dezelfde manier op zullen reageren en dan krijg je een soort van definitieve verordening daarover. Nu hebben wij het in deze verordening zo geregeld dat wij daar grip op hebben en dat wij dat inderdaad kunnen controleren.

De heer **HOLLEBEEK** (PvdD): Kan de gedeputeerde uitleggen waarom de oorspronkelijke tekst veranderd is als het dan toch niet zoveel zou uitmaken?

Gedeputeerde **BOND**: Daar zal mijn collega Geldhof op ingaan, op die zal en kan discussie. Dit is het technische deel van de verordening. Daar is wel een reden voor waarom wij dat gedaan hebben, dat is puur inhoud. Ook het feit dat wij moeten controleren of zo'n verordening ook klopt inhoudelijk en dat is de reden waarom het veranderd is. Als je kijkt naar de snelheid waarmee dit gedaan is, wij hebben een voorbereidingsbesluit genomen en dan moet je binnen zes maanden de verordening aanpassen. Dat vraagt best wel wat en dan zit er inderdaad weleens iets in, waarvan je zegt, wacht even, dat woordje moet net even anders. Dan het amendement. Uit deze discussie blijkt dat het een lastige is om advies te geven op dit amendement. Voor het college is de voorzorg voor de volksgezondheid het primaire belang. Daarom zijn wij hier ook aan begonnen. Het economische gevolg en het dierenwelzijn komen wat ons betreft op de tweede plek. Op die grond zou ik het amendement 15 ontraden. Ik laat het aan u om te discussiëren over, laat je het zo en gedoog je het eigenlijk als onderdeel van de bedrijfsvoering en de vergunning, die leidend is, of neem je dit op en zeg je, het is wel logisch dat je het opneemt in de verordening als het gaat om de bedrijfsvoering. Dat is de afweging. Wij gaan ervoor om de volksgezondheid op de eerste plek te zetten.

Gedeputeerde **GELDHOF**: Voorzitter. Wij hebben hem oorspronkelijk ter visie gelegd of in de inspraak gegeven met het woordje kan en wij hebben er uiteindelijk zal van gemaakt omdat het de bedoeling is om er opnieuw actief naar te gaan kijken.

Tweede termijn

Mevrouw **KONING** (CDA): Voorzitter. Ik wil even reageren op een aantal vragen van GL onder andere die aan mij gesteld zijn. Er was een vraag over de status van de afspraak tussen NZGO, het ministerie en de sector of dat een voornemen was. Gedeeltelijk is dat een voornemen en gedeeltelijk voor de biologische geitenhouders zit er ook een verplichting in. Dan de vraag of het amendement niet de deur openzet voor sluipende groei. Het amendement zet niet de deur open voor sluipende groei, want het aantal melkgeiten dat gehouden wordt, blijft hetzelfde, daar is geen verruiming mogelijk. Het gaat alleen om de bokjes die geboren worden dat ze iets langer op het bedrijf mogen blijven, want geboren worden ze toch. Het gaat alleen om het dierenwelzijn dat ze iets langer mogen blijven. De controle vindt plaats via de I&R registratie, dus het is duidelijk te controleren of een bokje op het bedrijf geboren is of niet. Daar zit ook geen ruimte in. Dan een opmerking van de PvdA die suggereerde dat we beperken eigenlijk gaan veranderen naar vergroten. Zoals ik net heb uitgelegd is dat met dit amendement absoluut niet aan de orde, want het aantal melkgeiten blijft leidend en mag absoluut niet vergroot worden. Tot slot, nemen

wij de volksgezondheid wel serieus als wij dit amendement indienen. Ja, want de bokjes worden evengoed geboren. Het gaat er alleen om dat ze nu niet zo gauw getransporteerd worden en dat ze iets langer op het bedrijf van geboorte mogen blijven. Wij nemen evengoed de volksgezondheid serieus.

De heer **VOSKUIL** (PvdA): Voorzitter. Bent u het met ons eens dat bokjes ook geiten zijn, dus als je zegt, we gaan het aantal geiten niet vergroten, want het is hetzelfde aantal melkgeiten, dat niet helemaal klopt. Met uw amendement wordt het mogelijk om, ervan uitgaande dat je steeds een bok en een geit lammetjes krijgt, dan heb je dus 50% straks extra en dat iedere zes maanden. Feitelijk heb je altijd 50% meer geiten op je boerderij rondlopen dan eigenlijk mag, dus je vergroot gewoon het aantal met 50%. Vanuit het oogpunt van de volksgezondheid zijn bokjes gewoon geiten en weten we ook niet zeker of je van, kijk als blijkt dat je alleen van geiten ziek wordt en niet van bokjes, dan heeft u helemaal gelijk, maar zolang we dat niet zeker weten, lijkt het ons verstandiger om te zeggen, het totale aantal moet om en nabij de vergunning blijven en niet worden verruimd met 50%.

Mevrouw **KONING** (CDA): Dat ben ik niet met u eens. Wij hebben die stop afgekondigd op 12 december, toen waren die geiten zwanger en die bokjes waren er niet en in voorgaande jaren waren er hetzelfde aantal geiten die ook bokjes kregen, die bleven toen ook even op het bedrijf, alleen nu dan nog iets langer in het kader van dierenwelzijn. Met dit amendement willen wij de uitspraak doen dat wij dat in het kader van dierenwelzijn een goede ontwikkeling vinden en als u dat niet vindt, dan gaat het dierenwelzijn niet door en gaan de bokjes heel snel weer afgevoerd worden. Dat zou heel jammer zijn voor het dierenwelzijn.

De heer **VOSKUIL** (PvdA): Wij vinden het in het kader van het dierenwelzijn ontzettend fijn dat bokjes niet zo snel vervoerd hoeven te worden, in het kader van de volksgezondheid vinden wij het heel belangrijk dat het totale aantal geiten niet met 50% toeneemt, zoals u voorstelt, maar dat dat zoals in het verleden, binnen de vergunning wordt gereguleerd.

Mevrouw **KONING** (CDA): Ik snap niet waar u die 50% vandaan haalt, want ze proberen ze niet elk jaar te laten lammeren maar een keer in de drie jaar en dan is de helft van de geboren dieren een bokje, dus die 50% klopt helemaal niet.

De heer **VOSKUIL** (PvdA): Die 50% komt van een uitspraak in de Interim Statencommissie van iemand van LTO Noord die zei dat je er rekening mee moest houden dat je daarop uitkwam. Als dat cijfer niet klopt, is mevrouw Koning het met mij eens dat die uitspraak komt van deze mijnheer?

Mevrouw **KONING** (CDA): De uitspraak geldt als u zegt, het aantal geboren dieren dan is ongeveer de helft bokjes en de andere helft is geitjes. Tot slot, nog de oproep om in het kader van dierenwelzijn dit amendement te steunen.

De heer **KLEIN** (CU): Voorzitter. Ik wil nog reageren op amendement 16. Ik snap het punt van de tekst want zoals die er nu staat is niet logisch. Wat mij betreft is niet de oplossing dat we zal vervangen door kan, maar dat we dat zicht op zouden weghalen, want daarmee scheppen wij onduidelijkheid. Wij vinden het belangrijk dat we laten zien dat we voornemens zijn om deze regeling aan te passen als er duidelijkheid is, vandaar dat wij het amendement niet zullen steunen. Ik ben blij dat GS aangeven dat amendement 15 aan het oordeel van de Staten is.

Mevrouw **KLAASSEN** (D66): Voorzitter. Wij willen GS bedanken voor de antwoorden want die en de bijdragen van diverse partijen hebben ons overtuigd. Volksgezondheid komt op de eerste plek. Het debat heeft ons inzicht gegeven dat de toegevoegde waarde van het langer kunnen afmesten van de bokjes op het bedrijf soms beperkt kan zijn. Het amendement voegt daar geen zekerheden aan toe. Het ligt er niet aan hoe en de handhaving hierop is moeilijk. Daarnaast is het argument gedeeld dat er geen relatie wordt gelegd met het aantal bokjes op de afmesterijen. Bij ons is er twijfel ontstaan over de toch mogelijke groei van geiten en juist dat willen wij voorkomen met de wijziging van de PRV. Wij kunnen daarom niet instemmen met het amendement van het CDA om de bokjes langer op het eigen bedrijf te houden. Wij stemmen wel in met het amendement om het woord zal door kan te vervangen.

Gedeputeerde **BOND**: Voorzitter, een korte opmerking. We hebben in de commissie afgesproken dat wij er in de commissie na een jaar op terugkomen wat de stand van zaken is. Dat is belangrijk om de vinger aan de pols te houden en heb je wat meer kennis. Dat is een soort tussenevaluatie.

De **VOORZITTER**: Wij gaan stemmen over de amendementen. Eerst A 15. Mag ik de tegenstanders vragen de hand op te steken? Dat zijn de fracties PvdA, GL, DENK, D66, PvdD, SP. Dat is 28 stemmen tegen, het amendement is verworpen. Dan A16. Wie is tegen? Dat zijn de fracties CU, VVD, FvD, PVV, CDA, 50plus/PvdO en Fractie Baljeu. Dat zijn 27 stemmen tegen, het amendement is aangenomen. Dan het voorstel. Stemverklaringen? Geen. Wie is tegen? Niemand, de voordracht is met algemene stemmen aangenomen.

10. Vragenuur

De **VOORZITTER**: Ik verzoek mevrouw Kocken als vicevoorzitter mijn plaats even over te nemen.

De **VICE-VOORZITTER**: Op grond van artikel 46 van het reglement van orde zijn tijdens het vragenuur geen interrupties toegestaan en er kunnen ook geen moties worden ingediend. Dan weet u dat allemaal. De vragen worden gesteld door degene die die heeft aangemeld. De FvD heeft mondelinge vragen ingediend over het vroegtijdig bekend zijn bij de pers van de afsplitsing van de heer Baljeu en de rol van de provincie bij die belangstelling.

De heer **DESSING** (FvD): Voorzitter. Op 15 mei jl. even na 16.00 uur 's middags stuurde ik als fractievoorzitter van FvD de officiële aankondiging naar de Statengriffie, waarin wij aangaven dat de heer Robert Baljeu uit de fractie van FvD was gezet vanwege een intern conflict. De griffie gaf

aan dat dit bericht alleen intern met de CdK zou worden gedeeld en dat verdere communicatie alleen zou plaatsvinden in een uiteindelijke aankondiging naar het presidium vanwege de benodigde aanpassingen van het vlekkenplan. Minder dan 2 uur na deze aankondiging werden wij benaderd door een journalist, waaruit bleek dat de informatie vanuit de provincie bij de pers terecht was gekomen. Het NRC-artikel dat werd gepubliceerd rond 21.00 uur 's avonds bevestigde het uitlekken van deze informatie. De griffie heeft vervolgens contact opgenomen om aan te geven dat de CdK door de pers was gevraagd om te bevestigen dat hij een mail had gekregen over het uit de FvD zetten van het Statenlid, de heer Baljeu. Wij maken ons bezorgd over de implicatie van deze gang van zaken en wij hebben de volgende vragen: 1. Hoe kan het dat binnen 2 uur na het sturen van de formele brief de pers al op de hoogte was van het uit de FvD-fractie zetten van het Statenlid Baljeu? 2. Wie heeft deze informatie gelekt naar de pers en met welke reden? 3. Waarom heeft de CdK op de vraag van de pers over deze afsplitsing niet overlegd met de FvD-fractie of hen doorverwezen naar onze fractie in plaats van bevestigend te antwoorden? 4. Hoe kan in de toekomst worden voorkomen dat voortijdig uitlekken van politiek gevoelige informatie wordt voorkomen in het kader van de provinciale integriteit? Wij vinden het voor alle fracties in PS van belang dat deze vragen afdoende worden beantwoord om een zuiver en integer communicatiebeleid binnen de provincie zeker te stellen.

De heer **VAN DIJK** (CdK): Voorzitter. Op de avond van de dag waar de heer Dessing op duidt, is de afdeling Communicatie gebeld door een journalist van de Haagse redactie van NRC. De journalist vertelde dat de heer Dessing aan de griffie had laten weten dat de heer Baljeu niet langer deel uitmaakte van de fractie FvD. De bewuste journalist vroeg ons om een reactie. Uit mijn hoofd gezegd was dat rond 20.00 uur. Wie deze informatie naar de pers heeft gelekt, zou u aan de Haagse redactie van NRC moeten vragen, dat zijn wij in ieder geval niet. Op vraag 3, waarom ik over de vraag van de pers over deze afsplitsing niet met u heb overlegd of doorverwezen naar uw fractie. Na overleg met de griffie en de voorzitter van PS heeft de woordvoerder in de loop van de avond bevestigd dat de voorzitter van de Statenfractie van FvD Noord-Holland, de voorzitter van PS en de griffie laten weten dat de heer Baljeu niet langer deel uitmaakte van de fractie met een mail van 16.04 uur. Een nadere reactie is daarbij niet gegeven. Voor een nadere toelichting hebben wij in eerste instantie verwezen naar FvD en de journalist in kwestie liet weten dat niemand bij FvD, noch in Den Haag, noch in Noord-Holland, bereikbaar was. De griffie heeft u die avond aangegeven wat de lijn van de woordvoering was, maar ik begreep via uw Twitteraccount op 14 mei om 23.29 uur p.m. dat u deze informatie reeds bekend had gemaakt. Kortom, nadat mij via een formele mail van FvD bekend was gemaakt dat de heer Baljeu uit de fractie FvD zou gaan, was het voor mij geen beletsel om daar niet bevestigend op te reageren en de pers door te verwijzen naar de fractie van FvD voor nadere informatie. Op uw 4e vraag over integriteit, integriteit staat hoog in het vaandel van de provincie en zeker ook bij de afdeling Communicatie en bij de griffie, maar ook openheid en transparantie horen daarbij, ook in ons persbeleid. Daarom heeft de woordvoerder desgevraagd bevestigd dat de voorzitter van PS formeel op de hoogte was gesteld van het feit dat de heer Baljeu niet langer deel uitmaakte van de fractie FvD van Noord-Holland.

De heer **DESSING** (FvD): Ik heb geen verdere vragen op dit moment. Het is evident dat de vraag aan het NRC om hun bronnen te onthullen, waarschijnlijk niet van uw kant bevestigd zal worden. Ik ben blij dat de CdK aangeeft dat integriteit ook in de communicatie hoog in het vaandel staat. Dat wil ik benadrukken en dat was de reden waarom ik deze vragen hier vanmiddag heb ingediend. Ik dank u voor uw antwoorden.

De **VICE-VOORZITTER**: Het is niet gebruikelijk dat u ook nog een bespiegeling geeft maar u heeft geen nadere vragen. Hebben andere leden nog vragen aan de CdK over dit onderwerp? Dat is niet het geval. Daarmee is het vragenuur beëindigd.

11. Stemming moties Vreemd aan de orde van de dag (indien van toepassing)

De **VOORZITTER**: Er zijn geen moties Vreemd aan de orde van de dag ingediend.

12. Sluiting

De **VOORZITTER**: Dames en heren, wij zijn aangekomen bij het einde van de vergadering die ik om 16.43 uur sluit. De volgende vergadering is op 8 juli die om 10.00 uur in de ochtend begint. Die dag sluiten wij af met een barbecue, houdt u daarmee rekening. Het weer zal schitterend zijn, dus maakt u zich daar geen zorgen over. Eerst hebben we nu een borrel om af te koelen na deze verkiezingen en vanaf 17.30 uur staat er een warme maaltijd klaar.

***

■ **Provinciale Staten**

Provincie Noord-Holland

Agenda PS -gewijzigd-

Datum vergadering	:	27 mei 2019
Vergaderlocatie	:	Statenzaal, Dreef 3, 2012 HR Haarlem
Aanvangstijd	:	13:00 uur
Voorzitter	:	dhr. mr. A.Th.H. van Dijk
Griffier	:	mw. K. Bolt
Telefoonnummer/e-mail	:	(023)5144755 statengriffie@noord-holland.nl

Om exact 15:00 uur:
verkiezing leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal.
Indien de vergadering nog niet is toegekomen aan de afronding van een agendapunt om 14.30 uur, wordt dat agendapunt tijdelijk geschorst ten behoeve van de verkiezing van de leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal die exact om 15.00 uur aanvangt.
Daarna wordt het tijdelijk geschorste agendapunt verder behandeld.

Gewijzigde agenda na presidium en interim-commissie 20 mei jl.
- nieuw toegevoegd punt 2a installatie duo-commissieleden;
- nieuw toegevoegd hamerstukken 8b t/m 8i benoemingen PS-leden in functies;
- voordrachten 32 t/m 37 zijn naar de hamerstukken verplaatst (punten 8k t/m 8p).

1. Opening en mededelingen.

2. Vaststelling agenda en regeling van werkzaamheden.
2a. Installatie en beëdiging duo-commissieleden.
2b. Actualiteiten (onder voorbehoud van instemming Provinciale Staten).

3a. Bekrachtiging besluit GS inzake opgelegde verplichting tot geheimhouding.
3b. Lijst geheimhouding PS.

4. Vaststelling notulen van de vergaderingen van 4, 27 en 28 maart, alsmede 18 april 2019.

5. Vaststelling Strategische Statenagenda.

6. Vaststelling lijst ingekomen stukken.

7. Voortgangslijst van moties.

8. Voorlopig aangemerkt als hamerstuk (indien de commissie besluit dat het stuk geen hamerstuk is, dan wordt het stuk als volledig agendapunt aan de agenda toegevoegd):
8a. Aanwijzen (tijdelijke) 1e vice-voorzitter van Provinciale Staten.
Voordracht 39

8b. Aanwijzen leden van de Werkgeverscommissie voor de Statengriffie.
Voordracht 40

8c. Aanwijzen leden van de Commissie evaluatie commissaris van de Koning van Noord-Holland.
Voordracht 41

8d. Aanwijzen leden van de bestuurlijk-ambtelijke adviescommissie Paviljoen Welgelegen.
Voordracht 42

8e. Aanwijzen leden van de werkgroep Willem Arondéuslezing.
Voordracht 43

8f. Aanwijzen vaste en plaatsvervangend leden Programmaraad Randstedelijke Rekenkamer.
Voordracht 44

8g. Aanwijzen vaste en plaatsvervangend leden van het Algemeen Bestuur Plassenschap Loosdrecht e.o.
Voordracht 45

8h. Aanwijzen lid en plaatsvervangend lid van het Algemeen Bestuur Gemeenschappelijke Regeling Waddenfonds.
Voordracht 46

8i. Aanwijzen leden van de Algemene Vergadering van het Interprovinciaal Overleg.
Voordracht 47

8j. Vaststellen vergaderschema PS en commissies 2019.
Voordracht 38

8k. Wijziging van de gemeenschappelijke regeling van het Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer.
Voordracht 34
Interim Statencommissie

8l. Wijziging van de gemeenschappelijke regeling van Recreatieschap Spaarnwoude.
Voordracht 35
Interim Statencommissie

8m. Opheffing Gemeenschappelijke Regeling Schadeschap Luchthaven Schiphol.
Voordracht 37
Interim Statencommissie

8n. Wijziging van de gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Noord-Holland Noord.
Voordracht 33
Interim Statencommissie

8o. Zienswijze op conceptbegroting 2020 en ontwerp-jaarstukken 2018 Gemeenschappelijke Regeling Waddenfonds.
Voordracht 32
Interim Statencommissie

8p. Conceptbegroting 2020 en Begrotingswijziging 2019 Randstedelijke Rekenkamer.
Voordrachten 36a en 36b
Interim Statencommissie

9. Wijziging Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende geitenhouderij.
Voordracht 31
Interim Statencommissie

10. Vragenuur.
(Het lid van Provinciale Staten dat tijdens dit vragenuur vragen wil stellen, meldt dit onder aanduiding van het onderwerp uiterlijk een werkdag voor aanvang van de vergadering bij de voorzitter met een afschrift aan de statengriffier.)

11. Stemming motie(s) Vreemd aan de Orde van de Dag (indien van toepassing).

12. Sluiting.

Voorafgaand aan de vergadering staat er in de Johan Remkeszaal een lunch voor u klaar. Gezien de verwachte duur van de vergadering wordt er tevens voor een avondmaaltijd verzorgd.

Spreektijdverdeling
Het presidium heeft besloten de spreektijdverdeling te baseren op 4 uren vergaderen.

Voor de vergadering van 27 mei 2019 wordt de volgende verdeling gehanteerd:

Fractie	**Spreektijd PS 27-05-2019**
GroenLinks	18 min.
VVD	18 min.
Forum voor Democratie	16 min.
D66	14 min.
PvdA	14 min.
CDA	10 min.
Partij voor de Dieren	10 min.
PVV	10 min.
SP	10 min.
ChristenUnie	10 min.
50PLUS/Partij van de Ouderen	10 min.
DENK	10 min.
Nieuwe fractie	2 min.
Totaal PS	*152 min.*
Spreektijd GS	Ca. 61 min.
Technische tijd	27 min.
Totaal	**240 min.**

Provincie Noord-Holland

ACTUALITEIT*

* Actualiteiten kunnen tot uiterlijk vrijdag voorafgaand aan de Statenvergadering om 12.00 uur schriftelijk worden ingediend bij de griffie. (statengriffie@noord-holland.nl). Zie verder artikel 48 van het Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten en Statencommissies van Noord-Holland 2015.

Voor de Statenvergadering van 27-05-2019

Onderwerp : Betrokkenheid van provincie bij Formule 1 Zandvoort

Toelichting :

Reden van spoedeisendheid :

Omdat wij verwachten dat de provincie op zeer korte termijn benaderd zal worden over haar bijdrage - als dit al niet is gebeurd - is behandeling in een volgende Statenvergadering mogelijk te laat.

Indiener (naam/namen invullen)

Michel Klein, ChristenUnie

M 21/27-05-2019
punt 2b

ChristenUnie
fractie provinciale staten Noord-Holland

AANGEHOUDEN

Motie Maak alle kosten Formule 1 inzichtelijk

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 27 mei 2019 in Haarlem;

constaterende dat:
- het circuit Zandvoort een afspraak heeft gemaakt met Formula One Management om de komende drie jaar de Grand Prix te organiseren op het circuit van Zandvoort;
- de infrastructuur richting Zandvoort en de overnachtingsfaciliteiten naar verwachting niet voldoende zijn om het grote aantal bezoekers te verwerken;
- de provincie heeft gemeld dat zij "vanuit haar expertise en bevoegdheden mee helpt om van de Dutch GP een succesvol evenement te maken";

overwegende dat:
- het nog onduidelijk is wat die hulp in houdt en welke kosten daarmee gemoeid zijn;

van mening dat:
- inwoners van de provincie recht hebben om te weten hoe veel publiek geld besteed wordt in verband met de Formule 1 in Zandvoort;

dragen het college van Gedeputeerde Staten op:
- alle kosten die gemaakt worden in verband met het mogelijk maken van de Formule 1 in Zandvoort, inclusief indirecte kosten en naar voren gehaalde investeringen, bij te houden en PS daarover te rapporteren,

en gaan over tot de orde van de dag.

Michel Klein
ChristenUnie

Fabian Zoun
Partij voor de Dieren

Lijst geheime stukken PS 27 mei 2019 (bekrachtiging geheimhouding in PS)

(bijgewerkt t/m GS-besluitenlijst van 14-05-2019 en PS-vergadering van 04-03-2019)

PS-besluit-nummer (t/m 2018 ID-nr.)	Betreft onderwerp en zaaknummer *(uit GS-besluit)*	Motivering GS	Voorstel GS tot wanneer geheimhouding	Besluitdatum GS	Besluitdatum PS	Datum PS opheffing bekrachtiging geheimhouding
2018-05	Businesscase SolaRoad (nummer 1083815/1155048)	Dit document is onder geheimhouding ter inzage gelegd voor PS bij de Statengriffie. De geheimhouding duurt voort gedurende het bestaan van SolaRoad B.V.		04-12-2018	10-12-2018	
2018-04	Businesscase Pallas (versie 3.1) en de analyse daarop van Strategy& (1083186/1083817).	Geheimhouding duurt voort totdat de exploitatie van de Pallas-reactor is beëindigd, waarbij elke tien jaar wordt beoordeeld of de geheimhouding al dan niet dient voort te duren.		29-05-2018	11-06-2018	
2018-03	Adviezen van Pels Rijcken betreffende de bestuurlijke afspraken “wonen en vliegen” (910083/1064974).	De geheimhouding geldt voor een periode van vijf jaar (tot april 2023).		10-04-2018	23-04-2018	
2018-02	SSK-raming (Standaard Systematiek voor Kostenramingen) en andere ingeschatte kosten voor Variant I binnen project N236 Franse Kampweg (1027121/1027124).	De geheimhouding duurt voort totdat het project N236 is afgerond.		30-01-2018	12-02-2018	
2018-01	Rapportage van PWC, behorende bij de openbare Statenvoordracht nr. 03-	Bevat vertrouwelijke bedrijfsgegevens. De geheimhouding duurt voort gedurende de looptijd van de te		09-01-2018	12-02-2018	

PS-besluit-nummer (t/m 2018 ID-nr.)	Betreft onderwerp en zaaknummer *(uit GS-besluit)*	Motivering GS	Voorstel GS tot wanneer geheimhouding	Besluitdatum GS	Besluitdatum PS	Datum PS opheffing bekrachtiging geheimhouding
	PS12-02-2018, inzake aandeelhouderslening voor SADC (905620/1033755).	verstrekken lening, maximaal 9 jaar.				
2017-07	Offerte Connexxion m.b.t. OV-concessie Noord-Holland Noord (714608-1018469).	Concurrentiegevoelige informatie. Niet openbaar op grond van de Aanbestedingswet en de WOB.		28-11-2017	18-12-2017	
2017-06	Verslag vergadering van Stuurgroep Verbinding A8-A9 van 24 maart 2017 (94721/947211).	Artikel 10, tweede lid, sub b en g, Wob Geheimhouding duurt voort totdat besluitvorming over het project heeft plaatsgevonden. Vroegtijdige openbaarmaking kan onderhandelingen schaden. Het gaat verder om een intern document, openbaarmaking zou er tevens toe kunnen leiden dat de deelnemers aan de vergadering niet langer vrijuit hun gedachten willen uitspreken.	01-01-2023 of zoveel eerder als mogelijk is.	16-05-2017	29-05-2017	
2017-05	Geheimhouding op **bijlage 3** (930794-939942) bij Vaststellingsovereenkomst (930794-940884) met Heijmans over de N23. *(Geheimhouding van Vaststellingsovereenkomst en bijlage 1 (930794-939935)*	De geheimhouding van **bijlage 3** dient voort te duren omdat openbaarmaking van deze bijlage de positie van Heijmans zou kunnen schaden. Artikel 10, tweede lid, sub b en g, Wob.	Geheimhouding van **bijlage 3** dient voort te duren totdat de werkzaamheden volledig zijn afgerond.	18-04-2017	29-05-2017	

PS-besluit-nummer (t/m 2018 ID-nr.)	Betreft onderwerp en zaaknummer *(uit GS-besluit)*	Motivering GS	Voorstel GS tot wanneer geheimhouding	Besluitdatum GS	Besluitdatum PS	Datum PS opheffing bekrachtiging geheimhouding
	Heijmans N23 is komen te vervallen per 1 maart 2018 (930794-940884) besluit GS 30-01-2018, PS 12-02-2018)					
2015-05	Besluit, voordracht en alle onderliggende stukken m.b.t. de Toekomst RON/Hoogtij (702724/681248).	Artikel 10, tweede lid, sub b, Wob. Geheimhouding opgelegd tot het einde van de exploitatie van HoogTij, welke wordt voorzien in 2035, dan wel zoveel eerder als het project is afgerond.	01-01-2035 of zoveel eerder als mogelijk is.	29-09-2015	09-11-2015	
2015-04	Consultatie Pallas (verseonnr. 648323/666397).	Artikel 10, tweede lid, sub b, Wob Het genoemde belang bestaat eruit dat vroegtijdige openbaarmaking van deze informatie een vertekend beeld zou kunnen opleveren en de voortgang van het project ernstig zou kunnen belemmeren. Het is wenselijk dat de geheimhouding voortduurt totdat onderhandelingen met partijen ten behoeve van de bouw en exploitatie zijn afgerond.	01-01-2023 of zoveel eerder als mogelijk is.	15-09-2015	28-09-2015	
2015-02	Aanvullend rapport second opinion (Zaanstad) inzake de RON (375176/537299).	Artikel 10, eerste lid, sub c en tweede lid, sub b, Wob Het rapport bevat bedrijfsgevoelige informatie. Openbaarmaking kan de onderhandelingspositie van de provincie schaden. De geheimhouding is opgelegd tot aan het moment van de	01-01-2035 of zoveel eerder als mogelijk is.	03-02-2015	02-03-2015	

PS-besluit-nummer (t/m 2018 ID-nr.)	Betreft onderwerp en zaaknummer *(uit GS-besluit)*	Motivering GS	Voorstel GS tot wanneer geheimhouding	Besluitdatum GS	Besluitdatum PS	Datum PS opheffing bekrachtiging geheimhouding
		definitieve besluitvorming inzake de toekomst van RON/Hoogtij.				
2015-01	GS brief d.d. 15 december 2014, inzake de Second Opinion RON/Hoogtij (375176/522583).	Artikel 10, eerste lid, sub c en tweede lid, sub b, Wob. De geheimhouding is opgelegd totdat definitieve besluitvorming inzake de toekomst van RON/Hoogtij heeft plaatsgevonden, naar verwachting niet vóór 2035.	01-01-2035 of zoveel eerder als mogelijk is.	25-11-2014	02-02-2015	
2014-06	2 Bijlagen bij voordracht 94-2014 inzake herbenoeming bestuurder/directeur Randstedelijke Rekenkamer.	Artikel 10, tweede lid, sub e, bescherming persoonlijke levenssfeer. Het gaat om gespreksverslagen over functioneren van bestuurder/directeur. Omdat over vijf jaar de privacy nog steeds een zwaarwegend belang zal zijn wordt de geheimhouding opgelegd voor langere duur.	01-01-2035 of zoveel eerder als mogelijk is.	n.v.t.	*Bekrachtiging PS n.v.t. Er is wel door PS geheimhoudin g op de bijlagen gelegd op 15-12-2014.*	
2014-04	Brief seniorenconvent provincie Flevoland d.d. 28 mei 2014 (kenmerk 1620294) m.b.t. Randstedelijke Rekenkamer.	Artikel 10, tweede lid, sub e, Wob De brief bevat privacy gevoelige gegevens over de bestuurder-directeur van de randstedelijke rekenkamer. Omdat over vijf jaar de privacy nog steeds een zwaarwegend belang zal zijn wordt de geheimhouding opgelegd voor langere duur.	01-01-2035	Geheimhoudi ng opgelegd door CdK op 05-06-2014	23-06-2014	
2014-02	Het onderzoeksrapport “notitie financiële analyse van de Fast Flying Ferry”	Artikel 10, tweede lid, sub g en sub e, Wob Het is een intern stuk met persoonlijke	01-01-2023 of zoveel eerder als mogelijk is	28-01-2014	03-02-2014	

PS-besluit-nummer (t/m 2018 ID-nr.)	Betreft onderwerp en zaaknummer *(uit GS-besluit)*	Motivering GS	Voorstel GS tot wanneer geheimhouding	Besluitdatum GS	Besluitdatum PS	Datum PS opheffing bekrachtiging geheimhouding
	kenmerk 311187/312241.	beleidsopvattingen. Het dossier is nog steeds niet helemaal afgerond. Openbaarmaking zou gevolgen kunnen hebben voor de interne advisering. Ambtenaren zouden zich niet langer vrij voelen advies uit te brengen.				
2012-20	De juridische bijlage 2 van 10-12-2012 bij nota GS en de brief van Pels Rijcken van 10-12-2012, met als onderwerp Second Opinion juridische analyse Vos & Vennoten (18404/123180).	Artikel 10, tweede lid, sub b, Wob Er lopen nog juridische procedures, vroegtijdige openbaarmaking kan deze procedures frustreren.	01-01-2019	11-12-2012	17-12-2012	
2012-19	De brief van Pels Rijcken van 22-11-2012, met als onderwerp onderzoek risicoanalyse (81404/111663).	Financiële en economische belangen provincie	In 2018 of zoveel eerder als daartoe aanleiding is.	27-11-2012	17-12-2012	
2012-15	De bijlagen 1, 2 en 3 bij de Risico-analyse Wind op Land (81404-83688).	Artikel 10, tweede lid, sub b, Wob Deze documenten bevatten informatie over projectrisico's, openbaarmaking kan de financiële en economische belangen van de provincie schaden. Er lopen nog procedures.	In 2019 of zoveel eerder als daartoe aanleiding is.	04-09-2012	24-09-2012	
2012-12	Bijlagen over Pallas Kernreactor: - Businessplan Pallas, versie 2.0 - Assesment Booz & Co 5	Artikel 10, eerste lid, sub c, en tweede lid, sub b, Wob. De stukken bevatten concurrentiegevoelige informatie. Er zijn onderhandelingen gaande.	01-01-2023 of zoveel eerder als daartoe aanleiding is.	12-06-2012	25-06-2012	

PS-besluit-nummer (t/m 2018 ID-nr.)	Betreft onderwerp en zaaknummer *(uit GS-besluit)*	Motivering GS	Voorstel GS tot wanneer geheimhouding	Besluitdatum GS	Besluitdatum PS	Datum PS opheffing bekrachtiging geheimhouding
	juni 2012 (2012-23938).	Openbaarmaking kan financiële en economische belangen van de provincie en van derden schaden.				
2012-8	Brief GS als reactie op brief van minister BZK d.d. 13 maart 2012 over Herindeling Gooi en Vechtstreek (2012-15911).	Artikel 10, tweede lid, sub b en g, Wob Arhi procedure is gestart. Vroegtijdige openbaarmaking kan leiden tot onnodige vertraging en financiële en economische schade toebrengen aan betrokken partijen.	01-01-2023 of zoveel eerder als daartoe aanleiding is.	04-04-2012	07-05-2012	
2012-4	Geheimhouding opgelegd t.a.v. 2 bijlagen (2012-1145): • bijlage “lijst van projecten met initiatiefnemers/uitvoerders, geraamde kosten per project” • bijlage “vervaldata betaling bijdragen van de samenwerkingsovereenkomst Ruimtelijke kwaliteit zwakke schakels”.	Artikel 10, tweede lid, sub b, Wob. Projecten zijn nog niet afgerond en er lopen nog juridische procedures. Vroegtijdige openbaarmaking kan de financiële en economische belangen van de provincie schaden, mede gelet op aanbestedingsprocedures.	01-01-2020 of zoveel eerder als daartoe aanleiding is.	31-01-2012	05-03-2012	
2011-3	• aandeelhoudersovereenkomst Provincie NH, gem. Amsterdam en gem. Zaanstad inzake Regionale Ontwikkelingsmaatschappij voor	Artikel 10, eerste lid, sub c en tweede lid, sub b, Wob. De geheimhouding is opgelegd totdat definitieve besluitvorming inzake de toekomst van RON/Hoogtij heeft plaatsgevonden, naar verwachting	01-01-2035 of zoveel eerder als daartoe aanleiding is.	31-05-2011	27-06-2011	

PS-besluit-nummer (t/m 2018 ID-nr.)	Betreft onderwerp en zaaknummer *(uit GS-besluit)*	Motivering GS	Voorstel GS tot wanneer geheimhouding	Besluitdatum GS	Besluitdatum PS	Datum PS opheffing bekrachtiging geheimhouding
	Noordzeekanaalgebied (RON); • Ondernemingsplan RON; • Samenvatting Businesscase RON; • Term scheet Hoogtij.	niet vóór 2035				
2010-9	Bijlage 5 “werkplan en begroting Pallas” behorende bij de openbare voordracht “behoud onderzoeksreactor Pallas te Petten en verzoek NRG verstrekken van een financiële bijdrage”.	Artikel 10, eerste lid, sub c, en tweede lid, sub b, Wob De stukken bevatten concurrentiegevoelige informatie. Er zijn onderhandelingen gaande. Openbaarmaking kan financiële en economische belangen van de provincie en van derden schaden.	01-01-2023 of zoveel eerder als daartoe aanleiding is.	25-05-2010	27-09-2010	
2010-5	Notitie over Eikenrode (kenmerk besluit GS 2010-15795). Agendering van deze notitie op 26-04-2010 t.b.v. cie FEPO.	Artikel 10, tweede lid, sub e, Wob Wegens bescherming persoonlijke levenssfeer van betrokkenen is openbaarmaking niet gewenst. Omdat de privacy ook over langere tijd nog in het geding is dient de geheimhouding langer voort te duren.	01-01-2035 of zoveel eerder als daartoe aanleiding is.	16-03-2010	12-04-2010	
2009-13	Achtergrondnotitie vaststellingsovereenkomst in relatie tot de N201 en de vaststellingsovereenkomst m.b.t. de overeenkomst tussen de provincie en de	Artikel 10, tweede lid, sub b, Wob. Openbaarmaking kan de onderhandelingspositie van de provincie schaden. Er lopen nog juridische procedures.	01-01-2023 of zoveel eerder als daartoe aanleiding is.	24-11-2009	07-12-2009	

PS-besluit-nummer (t/m 2018 ID-nr.)	Betreft onderwerp en zaaknummer *(uit GS-besluit)*	Motivering GS	Voorstel GS tot wanneer geheimhouding	Besluitdatum GS	Besluitdatum PS	Datum PS opheffing bekrachtiging geheimhouding
	Chipshol-groep.					
2009-10	Businesscase SADC.	Artikel 10, eerste lid, sub c, Wob. Het document bevat bedrijfsgevoelige informatie. Openbaarmaking kan concurrentiepositie van derden schaden.	01-01-2023 of zoveel eerder als daartoe aanleiding is.	22-09-2009	28-09-2009	
2009-7	Toelichting bij het besluit van GS inzake Landgoed Eikenrode (kenmerk GS 2009-47179).	Artikel 10, tweede lid, sub e, Wob Wegens bescherming persoonlijke levenssfeer van betrokkenen is openbaarmaking niet gewenst. Omdat de privacy ook over langere tijd nog in het geding is dient de geheimhouding langer voort te duren.	01-01-2035 of zoveel eerder als daartoe aanleiding is.	18-8-2009	28-09-2009	
2009-4	Brief BJZ d.d. 21-01-2009 (2009-5959) en de adviezen van PricewaterhouseCoopers en PelsRijcken (2009-17776) behorende bij het besluit over de kosten overdracht Lokaal jeugdbeleid.	Artikel 10, tweede lid, sub e, Wob In deze stukken komt het functioneren van medewerkers aan de orde. Openbaarmaking van deze stukken schaadt de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen. Anonimisering voorkomt niet dat de informatie te herleiden is tot de desbetreffende medewerkers. Omdat de privacy ook over vijf jaar nog aan de orde zal zijn wordt de geheimhouding voor langere tijd vastgelegd.	01-01-2035 of zoveel eerder als daartoe aanleiding is.	14-04-2009	15-06-2009	
2009-3	Onderzoekscommissie: 1. Brieven van GS aan de onderzoekscommissie met daarbij verstrekte documenten onder	Artikel 10, tweede lid, sub e, Wob De documenten bevatten privacy gevoelige informatie. Omdat de privacy ook over vijf jaar nog aan de orde zal zijn wordt de	01-01-2035	Door onderzoeks-commissie: 13-11-2008 15-06-2008	15-06-2009	

PS-besluit-nummer (t/m 2018 ID-nr.)	Betreft onderwerp en zaaknummer *(uit GS-besluit)*	Motivering GS	Voorstel GS tot wanneer geheimhouding	Besluitdatum GS	Besluitdatum PS	Datum PS opheffing bekrachtiging geheimhouding
	het opleggen van geheimhouding door GS, waaronder afschriften van geheime besluitenlijsten van GS en het werkplan en voortgangsverslag van de treasurer over 2007. 2. De uitnodigingsbrieven van de onderzoekscommissie aan de geïnterviewden voor vertrouwelijke informatieve voorgesprekken, tenzij betrokkenen instemt met openbaarmaking. 3. De verslagen van de vertrouwelijke informatieve voorgesprekken evenals de geluidsbestanden, tenzij betrokkene instemt met openbaarmaking. 4. De opdrachtverleningen aan derden en	geheimhouding voor langere tijd vastgelegd.				

PS-besluit-nummer (t/m 2018 ID-nr.)	Betreft onderwerp en zaaknummer *(uit GS-besluit)*	Motivering GS	Voorstel GS tot wanneer geheimhouding	Besluitdatum GS	Besluitdatum PS	Datum PS opheffing bekrachtiging geheimhouding
	correspondentie met de treasurer, tenzij betrokkene instemt met openbaarmaking. *(beheerder dossier: statengriffie)*					
2009-1	Aantal geheime bijlagen bij Statenvoordracht 14-2009, Life Science Fund (2008-53600).	Artikel 10, eerste lid, sub c en tweede lid, sub b, Wob. Het fonds is nog actief, de participaties daaruit ook. Zolang deze niet verkocht zijn is geheimhouding wenselijk. Het gaat om concurrentiegevoelige informatie.	01-01-2023 of zoveel eerder als daartoe aanleiding is.	03-02-2009	16-03-2009	
2008-4	Aanbesteding openbaar vervoer Noord-Holland (2008-46377).	Artikel 10, eerste lid, sub c en tweede lid, sub b, Wob Het gaat om stukken die in het kader van een aanbestedingsprocedure door inschrijvers aan GS zijn aangeboden. Deze stukken zijn per definitie vertrouwelijk gelet op de Aanbestedingswet. Openbaarmaking schaadt de concurrentiepositie van de desbetreffende inschrijvers.	01-01-2035	Door GS aan te geven	22-09-2008	

Notulen concept

Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum	:	4 maart 2019
Voorzitter	:	dhr. A.Th.H. van Dijk
Griffier	:	mw. K. Bolt
Contactpersoon griffie	:	mw. V. Mulder - statengriffie@noord-holland.nl

Aanwezig: Mw. R. Alberts (SP), mw. W. van Andel (CDA), dhr. E. Annaert (VVD), dhr. W. Bakker (D66), dhr. T.M. Buijtendorp (D66), dhr. J.M. Bruggeman (SP), dhr. M. Deen (PVV), mw. S.S. Doevendans (PvdA), mw. M. van Duijn (PvdA), dhr. H.J. de Graaf (CDA), mw. J.M.E. de Groot (SP), dhr. F. de Groot (D66), dhr. D.G. Heijnen (CDA), dhr. A. Hietbrink (GL), dhr. J.J.A.M. van Hooff (PVV), dhr. W. Hoogervorst (SP), mw. A.A.J. Jellema (PvdA), mw. J.F.L. Kaamer van Hoegee (VVD), dhr. P.J. de Kam (CDA), dhr. N. Kaptheijns (PVV), mw. P.E. Kirch-Voors (VVD), mw. S. Klaassen (D66), dhr. M.C.A. Klein (CU-SGP), mw. R.P.M. Kocken (GL), mw. W. Koning-Hoeve (CDA), dhr. F. Kramer (GL), dhr. J. Kramer (VVD), mw. A. van Langen-Visbeek (VVD), dhr. J.H. Leever (ONH), dhr. A.E. van Liere (PvdD), dhr. M.S. Ludriks (PVV), mw. O.A.C. de Meij (50PLUS), dhr. N. Papineau Salm (PvdA), mw. Z. Pels (GL), mw. C.W.M. van Rooij (PvdA), dhr. D.J. van der Sluijs (PVV), mw. A.J.C.E. Strens (D66), dhr. H.W. Struben (D66), dhr. A.E. Tijssens (D66), dhr. M. Tromp (VVD), dhr. X.J. den Uyl (PvdA), mw. L.D. Vermaas (PvdD), dhr. L.Hj. Voskuil (PvdA), mw. C. Weemhoff (D66), dhr. M.R.F. Wiesehahn (VVD), dhr. A.J.C. de Wit (VVD), dhr. Z. Yurdakul (D66), mw. I. Zaal (D66), dhr. F.A.S. Zoon (PvdD)

Afwezig: mw. I.A. Bezaan (PVV), mw. C. Boelhouwer (SP), dhr. J. Haijen (SP), mw. F.M. Lagerveld (VVD), mw. E.A.S. Rommel (VVD)

Agenda **Paginanummer**

1.	Opening en mededeling	03
2.	Vaststelling agenda, vaststellen primus bij hoofdelijke stemming en regeling van werkzaamheden	03
2.a.	Actualiteiten	06
3.a.	Bekrachtiging besluit GS inzake opgelegde verplichting tot geheimhouding	11
3.b.	Lijst geheimhouding PS	11
4.	Vaststelling notulen van de vergaderingen van 14 januari en 4 februari 2019	11
5.	Vaststelling strategische Statenagenda	11
6.	Vaststelling lijst ingekomen stukken	11
7.	Voortgangslijst van moties	12
8.	Hamerstukken	12
8.a.	Statenvoordracht 18 Nieuwe verordening op de rechtspositie CdK, GS en PS	12
8.b.	Statenvoordracht 19 Besluit tot wijziging van de Subsidieverordening fractiebijdragen Noord-Holland 2015	12
8c.	Statenvoordracht 30 Besluit tot instelling van de Onderzoekscommissie Geloofsbrieven	12
8d.	Statenvoordracht 20 Besluit tot instemming met Besluit mandaat, volmacht en machtiging van GS en de CdK van Noord-Holland aan de griffier 2019 Werkgeverscommissie	12

8.e.	Statenvoordracht 21 Provinciaal Inpassingsplan Technische ruimten Brug Ouderkerk aan de Amstel	12
8.f.	Statenvoordracht 22 Eindrapport externe evaluatie Randstedelijke Rekenkamer en Programmaraad	12
9.	Statenvoordracht 11 Vaststellen definitief Provinciaal Inpassingsplan (PIP) N247	12
9.a.	Statenvoordracht 27 Wadloopverordening 2019	19
10.	Statenvoordracht 23 Vaststelling Provinciaal Inrichtingsplan Herinrichting A.C. de Graafweg (N241)	24
11.	Statenvoordracht 24 Eerste begrotingswijziging 2019	43
12.	Statenvoordracht 25 Multimodaal bereikbaarheidspakket Corridor Amsterdam-Hoorn: financiële bijdrage	44
13.	Statenvoordracht 26 Zienswijze kadernota 2020 van RUD Noord-Holland Noord	52
14.	Statenvoordracht 10 Initiatiefvoorstel PvdD, GL, CU/SGP en D66 Naar een toekomst zonder (plastic) zwerfafval	56
15.	Statenvoordracht 29 Initiatiefvoorstel CU/SGP “Kwetsbare verkeersdeelnemers”	63
16.	Vragenuur	70
17.	Interpellatie fractie SP inzake Tata/Harsco	72
18.	Interpellatie fractie SP, 50plus en PVV inzake Spuisluis	79
19.	Stemming over de moties Vreemd aan de orde van de dag	89
20.	Sluiting	94

1. Opening en mededelingen

De **VOORZITTER**: Dames en heren, goedemiddag, van harte welkom bij de vergadering van PS. Ik verzoek u uw mobiele telefoon op stil te zetten. Bericht van verhindering is ontvangen van mevrouw Lagerveld (VVD), mevrouw Rommel (VVD), mevrouw Bezaan (PVV), de heer Haijen (SP) en mevrouw Boelhouwer (SP). De heer Van der Sluijs zal de vergadering wat eerder verlaten. Een bijzondere Statenvergadering vandaag, de laatste inhoudelijke vergadering voor de verkiezingen. U bent allemaal vol bezig met de verkiezingen maar wij gaan hier vandaag toch nog een keer het mooie democratische proces beleven. Wij hebben ook gasten van de Staten en een speciaal woord van welkom aan het Clusius college uit Castricum die vandaag filmpjes maken en interviews met u houden en het proces hier vandaag zullen vastleggen. Aankomende donderdag worden de filmpjes getoond in het kader van het mbo verkiezingsdebat op het ROC in Amsterdam en daar mag ik nog een kleine rol spelen door aan de winnaar van het mooiste filmpje een prijs uit te reiken. Wij wensen ze heel veel succes toe bij het vastleggen van dit proces. Wij hebben een volle agenda en alle instrumenten die wij hebben, gaan wij inzetten. Ik vraag aan u en aan mijzelf de discipline om dit op efficiënte wijze te doen. Wij gaan ook dineren vanavond en in gezamenlijkheid bepalen wij daarvoor het beste moment, maar als u een beetje tactisch omgaat met de spreektijd, dan lukt dat misschien best aardig.

2. Regeling van werkzaamheden, vaststellen primus bij hoofdelijke stemming en vaststelling agenda

De **VOORZITTER**: Op grond van artikel 18 van het Reglement van Orde dient voor aanvang van de vergadering door het lot bepaald te worden met welk Statenlid een hoofdelijke stemming dient aan te vangen, waarna deze stemming verder zal plaatsvinden op volgorde van binnenkomst. Het lotnummer is gevallen op nummer 13, mevrouw De Groot (SP). De vaststelling van de agenda. Het CDA heeft de eerder aangekondigde en geagendeerde mondelinge vragen Wijdemeren ingetrokken. Mevrouw Van Andel geeft een toelichting.

Mevrouw **VAN ANDEL** (CDA): Voorzitter. Wij trekken de mondelinge vragen in omdat de gedeputeerde al in de media heeft uitgelegd hoe hij zijn uitspraken over Wijdemeren bedoeld heeft en wij zijn blij te zien dat gezien wordt dat Wijdemeren de goede stappen zet om de bestuurskracht te verbeteren.

De **VOORZITTER**: ONH heeft een amendement aangekondigd bij hamerstuk agendapunt 8.g., de Wadloopverordening 2019. Dient de heer Leever een ordevoorstel in om dit agendapunt 8.g. te behandelen als bespreekpunt? Dan gaan wij daarover stemmen. Wie is voor behandeling van 8.g. Wadloopverordening? Dat is meer dan een vijfde en dat betekent dat dit stuk behandeld zal worden als agendapunt 13.a. Tijdens de vorige Statenvergadering is de voordracht PIP N247 uitgesteld maar deze staat vandaag weer op de agenda. De gedeputeerde wenst daarop een korte toelichting te geven.

Gedeputeerde **POST**: Voorzitter. Ik vind het plezierig dat ik de gelegenheid heb om aan de voorkant tekst en uitleg te geven omdat wij vorige maand het PIP van de agenda hebben afgehaald, omdat wij toen niet snel genoeg helderheid konden krijgen over de verkeersberekeningen en de wijze waarop Galgeriet is meegenomen in de becijferingen voor de PIP N247. Die gelegenheid hebben wij inmiddels wel gehad en daaruit blijkt, maar daar zit een maar aan, wij hebben een nieuwe run laten maken met de cijfers die inmiddels gebruikt worden door Edam-Volendam en daaruit blijkt dat het past, maar wel onder de voorwaarde dat de onderdoorgang bij Broek in Waterland op enig moment gerealiseerd wordt. Dat is al eerder in uw richting aangegeven, dat wij daarvan uit zijn gegaan bij het PIP, dus dat is op zich niets nieuws, maar ik zeg het er toch even expliciet bij. Als die onderdoorgang er niet zou komen, dan zal zich rond 2030 een nieuw knelpunt op dit tracé voordoen. Op dit moment staat niets meer in de weg aan de behandeling.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. Ik heb een toelichtende vraag. Is er gerekend met een bepaalde variant van de onderdoorgang en zo ja, welke? Of is iedere variant voldoende?

Gedeputeerde **POST**: Volgens mij is gerekend – maar nou moet ik uit mijn hoofd gaan praten – met de variant die ook het beste uit de MKBA kwam, en ik meende dat dat in ieder geval 80 km/u was. Dat was volgens mij de variant twee keer een en 80 km/u, dat staat mij bij in ieder geval.

2.a. Actualiteiten

De **VOORZITTER**: Er zijn geen actualiteiten ingediend, wel twee verzoeken tot interpellatie. De SP heeft een interpellatieverzoek ingediend over Tata/Harsco. Verlangt iemand het woord hierover? Niet. Dan gaan wij over tot stemming over het wel of niet houden van dit interpellatiedebat. Wie is voor? Dat zijn minimaal 11 stemmen voor, dat betekent dat dit interpellatiedebat aan de orde komt als agendapunt 17. De fracties SP, 50plus en PVV hebben een interpellatieverzoek ingediend inzake Spuisluis. Verlangt iemand hierover het woord?

Mevrouw **ZAAL** (D66): Voorzitter, dit is een vraag en de enige actualiteit die ik kan bedenken is dat de verkiezingen eraan komen. Dit had men prima met schriftelijke vragen kunnen afdoen. Wij zullen dus tegen dit interpellatiedebat stemmen.

De **VOORZITTER**: Wie is voor? Dat zijn meer dan 11 stemmen voor, dus ook dit interpellatiedebat komt aan de orde als agendapunt 18. Dan de moties Vreemd aan de orde van de dag. Als eerste de SP over het onderwerp Landschapsparel blijft Landschapsparel.

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Voorzitter. Heel veel van de hier aanwezige partijen hebben in hun verkiezingsprogramma staan dat zonneparken niet op goede landbouwgrond en niet in het open landschap moeten komen. Zonnepanelen doen afbreuk aan het schaarse groen, dat is een veel benoemd verkiezingsonderwerp. Eerst zonnepanelen op daken is het devies van heel veel partijen. Het voormalige Distriport-terrein in Berkhout is groen, groen, groen, behalve in de winter, en een aantal agrariërs verdient daar een boterham met het verbouwen van ons voedsel.

Bovendien werd het terrein aan de Jaagweg ooit als landschapsparel naar voren geschoven. Omdat er niets veranderd is na die benoeming als landschapsparel, is het gebied landschapsparel gebleven. Er kan hier en daar nog wat NNN bij in de provincie voor biodiversiteit en zo. Op het terrein van de Jaagweg in Berkhout lijkt ons dat niet zo'n groot probleem. Er is of was al een EVZ en na toevoeging aan het NNN kunnen de boeren aan agrarisch natuurbeheer gaan doen. Een mooi doel, goed voor de weidevogels en andere fauna. Kortom, red dit mooie landschap en stem voor deze motie Vreemd Landschapsparel blijft Landschapsparel en leg de zonnepanelen eerst maar eens op daken, ruimte genoeg.

Motie Vreemd aan de orde van de dag 09/04-03-2019
Landschapsparel blijft Landschapsparel

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 4 maart 2019

Constaterende dat:

- *Op de kaart 'Visie 2004-2030' zowel het gebied ten noorden als ten zuiden van de kom Berkhout aangemerkt is als 'landschapsparel'. Volgens de legenda betreft dit (voornamelijk) agrarisch gebied met een lage ontwikkelingsdynamiek en een landschap met hoge cultuurhistorische-, visuele- en/of natuurwaarden;*
- *Het bedrijventerrein Distriport in Berkhout definitief als bedrijventerrein is geschrapt;*
- *De bestemming 'bedrijventerrein' niet is geschrapt, zodat het terrein juridisch gezien Bestaand Stedelijk Gebied (BSG) is;*
- *De bevoegdheid voor het vaststellen van een bestemmingsplan en het afgeven van een omgevingsvergunning bij de gemeente Koggenland ligt, zodat deze gemeente over de bestemming kan besluiten;*
- *De bestemming 'bedrijventerrein' in stand blijft om 66 hectare zonnepanelen neer te leggen op grond die eigendom van de provincie Noord-Holland en agrarisch in gebruik is;*
- *GS hebben besloten na de realisatie van de zonneweide de bestemming te laten wijzigen naar agrarisch;*
- *Het gebied sedert de 'Visie 2004-2030' qua uiterlijk niet is veranderd, er nog steeds landbouw plaatsvindt en het gebied daarom nog steeds gekenmerkt kan worden als 'landschapsparel'.*

Overwegende dat:

- *Noord-Holland sinds 2013 (decentralisatie natuurbeleid) circa 2.500 hectare NNN gerealiseerd heeft. Dat is 90% van de totale opgave. Tegelijkertijd de opgave voor meer NNN met ongeveer 1.200 hectare is toegenomen (Omgevingsweb februari 2019);*
- *Het ruimtelijk mogelijk is het voormalige Distriportgebied aan het NNN toe te voegen, te meer daar er in het Jaagwegterrein in Berkhout een ecologische verbindingszone ligt of lag (RvS uitspraak 201004316/1/RI, Commissie MER, 27 juli 2009/rapportnummer 2043-109)*
- *Volgens de PRV van mei 2018, artikel 32a, lid 2a opstellingen voor zonne-energie in een natuurverbinding niet zijn toegestaan*;

- *NNN kan samengaan met agrarisch natuurbeheer, zodat landbouw op het voormalige Distriport-terrein, weliswaar in combinatie met agrarisch natuurbeheer, mogelijk blijft.*

Dragen GS op:

- *In overleg met de gemeente Koggenland de bestemming 'bedrijventerrein' op het voormalige Distriport-terrein met onmiddellijke ingang in plaats van na het plaatsen van de zonnepanelen te wijzigen in een agrarische bestemming met natuurbeheer;*
- *Geen zonneakker mogelijk maken;*
- *Het terrein toe te voegen aan het NNN en zodoende deze 'landschapsparel' recht te doen*

en gaan over tot de orde van de dag.
Fractie SP, ONH

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen. De volgende Motie Vreemd is van de CU/SGP, PvdD, GL, SP.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter, wij hebben met elkaar in de commissie gesproken over de nota van uitgangspunten voor de concessie OV Gooi- en Vechtstreek en die is duidelijk anders dan de voorgaande. Ons bereiken veel signalen van inwoners en gemeenten dat er zorgen zijn over de bereikbaarheid van de dichtstbijzijnde bushaltes. In de nota wordt uitgegaan van een afstand van 2,5 km voor de zogenaamde first and last mile en mensen vragen zich af of dat voor iedereen reëel is en er zijn zorgen over of alle plekken die nu met het OV bereikbaar zijn, ook onder de nieuwe concessie dat wel blijven op wat voor manier dan ook. Wij vinden goed OV belangrijk en dat is echt een taak van de provincie en met de nieuwe concessie mogen geen uitgangspunten worden gehanteerd waardoor het OV en de toegang tot het OV beperkt wordt. Daarom een motie Vreemd aan de orde van de dag.

Motie Vreemd aan de orde van de dag 10/04-03-2019
Uitgangspunten aanbesteding OV-concessie Gooi en Vechtstreek

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 4 maart 2019

Constaterende dat:
De nieuwe concessie Gooi en Vechtstreek duidelijk anders is dan de voorgaande, waarbij er nu meer nadruk ligt op enkele dragers van het OV aangevuld met stroomlijnen, fietsen naar de bushalte en alternatieve oplossingen voor wie niet kan fietsen.

Overwegende dat:

- *Er bij veel gemeenten en onder inwoners in de Gooi- en Vechtstreek zorgen zijn over de bereikbaarheid van de dichtstbijzijnde bushaltes;*
- *Fietsen of lopen naar de dichtstbijzijnde halte over een afstand tot 2,5 kilometer lang niet voor iedereen reëel is;*

- *Er eveneens zorgen zijn of de plekken die nu met het openbaar vervoer bereikbaar zijn, ook onder de nieuwe concessie bereikbaar blijven.*

Van mening dat:

- *Goed openbaar vervoer in en daarmee de bereikbaarheid van de Gooi en Vechtstreek essentieel is;*
- *Het organiseren van openbaar vervoer in Noord-Holland een taak is van de provincie en niet van de gemeenten;*
- *Er met de nieuwe concessie geen uitgangspunten mogen worden gehanteerd waardoor de toegang tot het gebruik van het openbaar vervoer wordt ingeperkt.*

Dragen het college van GS op:
In het Programma van Eisen voor de nieuwe OV-concessie Gooi- en Vechtstreek de volgende uitgangspunten te hanteren:

- *Minimaal alle plekken die nu per OV bereikbaar zijn, zullen dat straks ook zijn (al kan dat via een andere vorm);*
- *Het budget voor openbaar vervoer in de OV-concessie Gooi en Vechtstreek neemt niet af;*
- *Voor de "first and last mile" wordt uitgaan van maximaal 1,5 kilometer in plaats van 2,5 kilometer;*
- *De provincie neemt ook verantwoordelijkheid voor het vervoer over de "first and last miie" voor hen die niet zelfredzaam en mobiel zijn*

en gaan over tot de orde van de dag.
Fracties CU/SGP, PvdD, SP, GL

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. Dan de motie Vreemd ingediend door D66, PvdA, CDA, VVD en CU/SGP.

Mevrouw **STRENS** (D66): Voorzitter, afgelopen maandag hebben wij in de commissie R&W weer gesproken over ons beleid Zon, twee jaar geleden zijn regels opgesteld voor zonopstelling in het landelijk gebied en toen is gezegd, wij gaan na twee jaar herijken. Dat rapport is besproken en er is een aantal aanbevelingen gedaan. In dat kader vandaar de motie Vreemd.

Motie Vreemd aan de orde van de dag 11/04-03-2019
Maatwerk in ruimtelijk beleid voor zonne-energie in landelijk gebied

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 4 maart 2019

Constateren dat:

- *Bij vaststelling van de uitvoeringsregeling 'opstellingen voor zonne-energie landelijk gebied' (2016) en artikel 32a Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) is afgesproken de regels na twee jaar te evalueren;*
- *Het college bij brief van 31 januari 2019 de Staten geïnformeerd hebben over de evaluatie en haar besluit tot herijking van het ruimtelijk beleid voor zonne-energie in het landelijk gebied;*
- *Het college heeft aangegeven de beleidsaanbevelingen uit het rapport 'herijking zonneparken landelijk gebied' over te willen nemen en vast te willen leggen in de uitvoeringsregeling;*
- *Het college de commissie R&W verzocht heeft het herijkingsonderzoek en de voorgestelde beleidswijzigingen te bespreken en eventuele suggesties te doen met betrekking tot de inhoud.*

Overwegen dat:

- *Het in het kader van de energietransitie van belang is dat zonne-energie gestimuleerd wordt;*
- *Goede initiatieven in zogeheten stimuleringsgebieden mogelijk gemaakt moeten kunnen worden;*
- *Aanpassing van de algemene ruimtelijke regels op dit moment los staat van mogelijk gewenste aanpassingen als gevolg van de toekomstige regionale energiestrategieën (RES);*
- *Zonneparken een grote ruimtelijke impact kunnen hebben.*

Spreken uit:
In te kunnen stemmen met het overnemen van de beleidsaanbevelingen, zodat maatwerkoplossingen mogelijk worden.

En verzoeken het college van GS voorts:
De uitvoeringsregeling zodanig aan te passen dat alle initiatieven die vallen onder de stimuleringsgebieden (artikel 4) ter besluitvorming aan PS voorgelegd worden

en gaan over tot de orde van de dag.
Fracties D66, CDA, PvdA, VVD, CU/SGP

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen. De volgende motie Vreemd is van CU/SGP, GL en de PvdD.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter, zaterdag jl. lazen wij een bericht in Trouw over de toestand van de weidevogels en dat was geen nieuws, want daar zijn wij als provincie al jaren mee bezig. Er zijn in de provincie een heel aantal succesvolle initiatieven om de situatie voor weidevogels te verbeteren. De provincie heeft de afgelopen jaren ook veel geld besteed aan het verbeteren van de leefomstandigheden, maar toch blijft de situatie zorgelijk. In maart 2018 is in het IPO afgesproken dat alle provincies provinciale actieplannen maken voor het behoud van weidevogels. Verschillende provincies hebben dat inmiddels gedaan, Noord-Holland nog niet. Wij

zien ook dat het probleem van de weide- en akkervogels onderdeel is van een breder probleem met de biodiversiteit. Daar zien wij ook mooie initiatieven, allerlei kennisinstituten, landbouwvertegenwoordigers, bedrijven en natuurorganisaties hebben een Deltaplan biodiversiteitsherstel gepresenteerd. Het lijkt ons heel goed dat wij alle lopende initiatieven bij elkaar brengen in een actieplan, want met een breed pakket aan maatregelen hebben wij het idee dat wij effectiever kunnen bijdragen aan de leefomstandigheden van weidevogels. Daarom de motie Vreemd.

Motie Vreemd aan de orde van de dag 12/04-03-2019
Provinciaal Actieplan Weidevogels

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 4 maart 2019

Constaterende dat:

- *Het aantal weidevogels Noord-Holland de afgelopen 30 jaar met 50% is afgenomen;*
- *Er in de provincie succesvolle initiatieven zijn om de situatie voor weidevogels te verbeteren;*
- *De provincie Noord-Holland de afgelopen jaren veel heeft geïnvesteerd in betere omstandigheden voor weidevogels;*
- *In maart 2018 in interprovinciaal verband (door de BACVP) is afgesproken provinciale plannen voor het behoud van weidevogels op te stellen;*
- *Verschillende provincies inmiddels werken met een Actieplan Weidevogels;*
- *Noord-Holland nog geen actieplan heeft opgesteld;*
- *De achteruitgang van de weidevogelstand (m.n. de grutto en de kieviet) onderdeel is van het probleem van de afnemende biodiversiteit;*
- *Een brede maatschappelijke beweging van kennisinstituten, landbouwvertegenwoordigers, bedrijven, natuur- en milieuorganisaties in december 2018 een Deltaplan Biodiversiteitsherstel heeft gepresenteerd;*
- *Biodiversiteitsherstel een kernopgave van de provincie is.*

Van mening dat:

- *De lopende initiatieven meer succesvol kunnen zijn als ze ingebed worden in een breed pakket van maatregelen;*
- *Vele partijen een rol kunnen en moeten spelen bij het verbeteren van de habitat van weidevogels.*

Spreken uit:

- *Dat het essentieel voor de weidevogel is om in samenspraak met relevante maatschappelijke organisaties zoals bijvoorbeeld de Vogelbescherming, Landschap Noord-Holland, LTO en de collectieven voor agrarisch natuurbeheer een provinciaal actieplan op te stellen voor het verbeteren van de habitat van weidevogels;*
- *Hiervoor aansluiting te willen zoeken bij het Deltaplan Biodiversiteitsherstel.*

En roepen GS op:
Op deze manier een actieplan voor het behoud van weidevogels op te stellen

en gaan over tot de orde van de dag.
Fracties CU/SGP, GL, SP, PvdD

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen. Dan de volgende motie Vreemd.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter, wij hebben hier in de commissie uitgebreid over gesproken en de gedeputeerde heeft al toegezegd om na een jaar te evalueren, maar er is geen duidelijkheid of het budget gereserveerd blijft in afwachting van de evaluatie. Ik wil deze motie indienen maar als de gedeputeerde toezegt dat het budget inderdaad gereserveerd blijft, dan hoeft die wat mij betreft niet in stemming gebracht te worden.

Motie 13 Vreemd aan de orde van de dag/04-03-2019
Toekomst fietstunnel Laren

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 4 maart 2019

Constaterende dat:

- *De toerit naar het fietstunneltje onder de N525 bij Laren is aangelegd in een haakse bocht; de intentie van het project was om deze recht te leggen en hiervoor is recent een ontwerp gemaakt waarvan de geraamde kosten 95.000 euro bedragen; er*
- *Is echter een bezwaar, na de aanleg van het tunneltje is de aardkundige monumentenstatus gelegd op het deel waar de tunnel recht gelegd zou moeten worden; deze status zou aangepast moeten worden om het rechttrekken mogelijk te maken;*
- *Er inmiddels wordt gewerkt aan een bovengrondse verbetering voor fietsers, wandelaars de vorm van een verkeersplein.*

Overwegende dat:

- *De gemeente Laren en het GNR grote waarde hechten aan het verbeteren van de toerit van de fietstunnel;*
- *De aanleg van een bovengrondse verbetering niet automatisch betekent dat de tunnel nutteloos is.*

Van mening dat:

- *Het belangrijk is om de effecten van de bovengrondse oplossing (na gereedkoming) te evalueren;*
- *In deze evaluatie gekeken moet worden naar het functioneren van het nieuwe bovengrondse verkeersplein in de praktijk wat betreft veiligheid voor fietsers, de doorstroming en naar de behoefte aan een goed functionerende fietstunnel*;

- *Op basis van deze evaluatie de situatie opnieuw beoordeeld moet worden om te bezien of er voldoende zwaarwegende redenen zijn om de PMV op dit punt te wijzigen, waardoor de verbetering van de toerit van het tunneltje alsnog mogelijk wordt.*

Dragen het college van GS op om:

1. Een jaar na in gebruik neming van het bovengrondse verkeersplein een evaluatie op te stellen, waarin o.a. gekeken wordt naar de veiligheid, de doorstroming van fietsers en auto's en de behoefte aan een goed functionerende fietstunnel;
2. Deze evaluatie voor te leggen aan PS;
3. Het begrote budget voor de aanpassing van het tunneltje te reserveren

en gaan over tot de orde van de dag.
Fractie CU/SGP

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen. Bij omissie ben ik vergeten te melden dat de heer Loggen iets eerder weg moet vanwege een ander debat. Daarom stel ik voor agendapunt 13.a. te verschuiven naar 9.a. De Wadloopverordening 2019 zullen wij behandelen na agendapunt 9. Wenst nog iemand over de agenda het woord? Zo niet, dan is de agenda overeenkomstig vastgesteld.

3.a. Bekrachtiging besluit GS inzake opgelegde verplichting tot geheimhouding

De **VOORZITTER**: Er zijn geen geheime stukken ter bekrachtiging binnengekomen.

3.b. Lijst geheimhouding PS

De **VOORZITTER**: Door de griffie zijn tot op heden geen opmerkingen ontvangen. Wenst iemand over deze lijst geheime stukken het woord? Dat is niet het geval, dan stel ik u voor de lijst voor kennisgeving aan te nemen.

4. Vaststelling notulen van de openbare vergaderingen van 14 januari en 4 februari 2019

De **VOORZITTER**: De heer Kramer (GL) heeft een aantal correcties doorgegeven voor de notulen van 14 januari en die zijn verwerkt in de tekst. Verder heeft de griffie geen opmerkingen ontvangen. Wenst iemand het woord? Zo niet, dan zijn de notulen van 14 januari en 4 februari 2019 overeenkomstig vastgesteld.

5. Vaststellen Strategische Statenagenda

De **VOORZITTER**: Wenst iemand daarover het woord? Dat is niet het geval. Dan is de Strategische Statenagenda vastgesteld.

6. Vaststellen lijst ingekomen stukken

De **VOORZITTER**: Hierover zijn door de griffie tot op heden geen opmerkingen ontvangen. Verlangt iemand over de ingekomen stukken het woord? Dat is niet het geval. Dan is voor wat betreft de afdoening van de brieven conform het voorstel van het presidium besloten.

7. Voortgangslijst van moties

De **VOORZITTER**: De griffie heeft geen opmerkingen ontvangen. Verlangt iemand over de voortgangslijst moties het woord? Dat is niet het geval. Dan stel ik u voor de lijst vast te stellen. Dat is bij deze geschied.

8. Hamerstukken
8.a. Statenvoordracht 18 Nieuwe verordening op de rechtspositie CdK, GS en PS
8.b. Statenvoordracht 19 Besluit tot wijziging van de Subsidieverordening fractiebijdragen Noord Holland 2015
8c. Statenvoordracht 30 Besluit tot instelling van de Onderzoekscommissie Geloofsbrieven
8d. Statenvoordracht 20 Besluit tot instemming met Besluit mandaat, volmacht en machtiging van GS en de CdK van Noord-Holland aan de griffier 2019 Werkgeverscommissie
8.e. Statenvoordracht 21 Provinciaal Inpassingsplan Technische ruimten Brug Ouderkerk aan de Amstel
8.f. Statenvoordracht 22 Eindrapport externe evaluatie Randstedelijke Rekenkamer en Programmaraad
8.g. Statenvoordracht 27 Wadloopverordening 2019 (is inhoudelijk bespreekstuk geworden onder agendapunt 9.a)

De **VOORZITTER**: Wil er nog iemand een stemverklaring afleggen?

De heer **ZOON** (PvdD): Voorzitter. Over PIP technische ruimten Ouderkerk, voordracht 8.e., wij maken ons zorgen over de bomenkap en of de herplantplicht volwaardig is, maar deze voordracht gaat over de technische ruimten en daar kunnen wij mee instemmen.

De **VOORZITTER**: Dan zijn de besluiten onder 8.a. t/m 8.f. aangenomen.

9. Statenvoordracht 11 Vaststellen definitief Provinciaal Inpassingsplan (PIP) N247

De heer **HOOGERVORST** (SP): Voorzitter. Wij kunnen ons in grote lijnen vinden in deze voordracht, in het vaststellen van een definitief PIP voor dit deel van de N247. Om de doorstroming, de verkeersveiligheid maar zeker ook de thans bij filevorming slechte luchtkwaliteit op het betreffende deel van de N247 te verbeteren, is het van belang dat er iets aan deze provinciale weg gedaan wordt. Wij zijn vooral positief over de wijzigingen die zullen plaatsvinden bij het Schouw, al jaren een oorzaak van verkeersophoping in het gebied. De gekozen oplossingen gaan hopelijk zorgen voor betere doorstroming met allerlei positieve effecten, ook voor de wegen in de directe omgeving. Ook zijn wij blij met de aanleg van een goed

fietspad ten oosten van de N247 bij Katwoude. Al vijf jaar pleiten wij voor verlegging van het huidige fietspad van west naar oost, omdat dit een enorm positief effect zal hebben op de fietsveiligheid langs de N247. Wij betreuren het wel dat dit voor een enkel bedrijf dat het vooral moet hebben van toeristische bezoeken, negatieve gevolgen kan hebben en wij vragen ons echt af, had dit niet anders gekund. Volgens ons had ook meegenomen kunnen worden de overweging: het verplaatsen van het fietspad naar de oostzijde van de weg maakt juist dat op de plek van het huidige fietspad dat ten westen van de weg ligt, ruimte vrij blijft voor de nieuwe weg. Uiteindelijk had dat per definitie niet meer ruimte hoeven te vragen. Nog twee vragen. Wellicht gaat een volgend college zich wat meer focussen op andere verkeersoplossingen in het gebied. Blijft er dan voldoende mogelijkheid over om te zijner tijd een lightrailverbinding vanuit Amsterdam-Noord het gebied in te laten? Begrepen wij uit de inleidende woorden van gedeputeerde Post dat geen onderdoorgang bij Broek in Waterland zal betekenen dat zich rond 2030 nieuwe problemen gaan voordoen? Graag daar helderheid over.

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Voorzitter. Wij zijn heel tevreden en complimenten voor het voorstel over het Schouw. Daar wordt nu eindelijk een mooie scheiding gemaakt tussen de verschillende verkeersstromen en ik hoop dat het daar veiliger en overzichtelijker wordt en dat de bussen sneller kunnen doorrijden. Dat is uitstekend. Wat betreft Monnikendam, goed dat er duidelijkheid is over de cijfers van Monnikendam en dat er wel rekening is gehouden met de toename van het aantal auto's als gevolg van de bouw van het Galgeriet, op zich een prima plan en goed dat de mensen daar kunnen gaan wonen. Dan zit ik wel met een probleem, want op bladzijde 35 van de nota van zienswijze staat dat dergelijke nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen geen onderdeel uitmaken van het PIP N247 en bijbehorende onderzoeken. Wat doen wij straks bij de vaststelling van deze nota van zienswijzen, want er staat volgens mij een fout citaat in of ik zie het verkeerd. Wij blijven ons zorgen maken over de toenemende verkeersintensiteit. Het kan nu allemaal lukken, maar ik hou mijn hart vast voor de komende 10 tot 15 jaar, want op diverse plekken komen er woningen bij. Kan de gedeputeerde een toelichting geven? Een derde punt, wat betreft de geluidsoverlast. Ik was deze week in de tuin van bewoners langs de trambaan en daar gaat behoorlijk veel lawaai langs je heen. Is het mogelijk om langs dat deel bij Monnikendam met geluidsarm asfalt te werken? Het fietspad, prima dat het er gaat komen en dat het wordt verlegd en verbreed. Jammer dat er nog geen snelfietspad is, dat kon nog niet, maar is er genoeg ruimte aan de oostkant tegenover de stad Monnikendam om daar een snelfietspad aan te leggen? Moet je niet weer het land in om dat voor elkaar te krijgen? Tot slot, heel mooi dat het gesprek met de heer Leek, de bekende klompenboer, tussen de gemeente en provincie weer op gang is gekomen. Ik ben vrijdag bij hem geweest. Ik denk dat het financieel wel een puntje wordt, maar veel complimenten dat het gesprek weer op gang is gekomen, mede dankzij de provincie.

De heer **ZOON** (PvdD): Voorzitter. Groot onderhoud van wegen kun je goed doen of niet goed doen. De opgave aan GS was duidelijk: de natuur en de leefbaarheid mogen er niet op achteruitgaan. Helaas, het is GS niet gelukt om hieraan te voldoen. Het PIP is doordrongen van bijzondere logica en ik neem er drie met u door en ik parafraseer. Het verhogen van de gemiddelde snelheid zal de uitstoot van stikstof en fijnstof verminderen. Als GS effectief de uitstoot willen verminderen, had ingezet moeten worden op het verminderen van de hoeveelheid

autobewegingen en niet om ze sneller te laten rijden. De vogelleefgebieden en NNN verminderen en daardoor wordt er eenmalig geld gestort. Het mantra van onze gedeputeerde is altijd: structurele kosten worden gedekt door structurele middelen maar dat geldt blijkbaar niet voor natuur. Natuurschade tot de oneindigheid wordt eenmalig afgekocht met een fooi. Met dit PIP gebeurt nog niks, er gaat nog geen schop in de grond horen wij regelmatig. Fysiek wellicht niet maar op papier gaan wij wel akkoord met het besluit om de regels, toelichtingen, rapporten en onderzoeken allemaal vast te stellen, dus er gebeurt wel het een en ander. Daarom kunnen wij niet instemmen met het tweede besluit in de voordracht. Daarnaast is het voorstel om de Crisis- en Herstelwet te gebruiken. Er zijn twee redenen om dit te doen. Of om werkgelegenheid te stimuleren, maar met de stijgende kosten van wegenbouw en het tekort aan personeel kan dat het niet zijn. Of als overgang naar de Omgevingswet, de wet die participatie als kern heeft, waarbij vooraf met burgers en bedrijven naar overeenstemming en oplossingen gezocht wordt. Dat kan ook de reden ook niet zijn, gezien de gesprekken die niet gevoerd zijn en plannen die niet gehoord worden. En daarom het volgende amendement.

Amendement 10/04-03-2019
Geen Crisis- en Herstelweg bij N247

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 4 maart 2019

besluiten in bovengenoemde voordracht het besluitpunt:
"4. Daarbij te vermelden dat op dit besluit de Crisis- en herstelwet van toepassing is."
te verwijderen:

Toelichting
Het toepassen van de Crisis- en herstelwet is een politieke keus. Er is op dit moment geen reden om deze wet toe te passen, aangezien zorgvuldigheid belangrijker is dan snelheid

en gaan over tot de orde van de dag.
Fractie PvdD

De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

De heer **TIJSSENS** (D66): Voorzitter. Wij hebben het een maand uitgesteld, maar het is toch een beetje improviseren lijkt het op de inhoud. Er wordt nog veel op inhoudelijke punten een inbreng geleverd die ik nog niet precies eerder in die woorden heb gehoord. Daar ga ik misschien mijn bijdrage nog eens aan leveren. De geactualiseerde gegevens van het Galgeriet, de reden van het uitstel, hebben niet geleid tot aanpassingen. Die conclusie is toch duidelijk? De uitleg van GS was in die zin beperkt dat wij vaak te maken hebben met informatie die blijft binnenstromen en waarom dan toch te elfder ure een uitstel toegepast? Ik heb dat niet in de toelichting vooraf duidelijk gehoord. Over het plan zelf. Het bestaat uit twee delen, een noordelijk en zuidelijk deel, en het zou bijna overtollig zijn om mijn complimenten over de aanpak bij het Schouw toe te voegen aan de reeds gegeven complimenten. Aan de noordkant is het allemaal wat kritischer,

waar het project aan Monnikendam raakt. Daar ligt een aantal aandachtspunten. De vraag of de oplossing die er nu ligt, echt optimaal is voor de fiets, is er daar een van. Daar zullen wij bij de uitwerking heel scherp op moeten blijven. Er is ook onrust bij inwoners en bedrijven en staande de vergadering hoor ik dat voor een klompenboer die actief heeft gelobbyd voor zijn belangen, een oplossing in zicht is. Ik wist dat nog niet, maar des te beter, want wij maakten ons een beetje zorgen over de toon tussen belanghebbenden en de provincie. Wij willen niet dat de provincie met de klompen op het ijs gaat, maar de winter is alweer lang achter ons, een maand geleden, toen zat de vorst nog in de lucht, en nu is het lente. Wij hebben ook vragen gesteld over de relatie tussen de onderzoeksfase van de passage bij Broek in Waterland en dit plan. Nu horen wij staande de vergadering dat er inderdaad een samenhang is, maar dat die is dat de onderdoorgang een noodzakelijke is. Daaruit blijkt dat de onderzoeksfase die een tijdje geleden is aangekondigd in november, dat wij dus kennelijk al meer weten. Die samenhang tussen de twee projecten, onderdoorgang Broek in Waterland en deze N247 is toch wel heel erg groot, en wij hadden dat allemaal wat structureler willen weten. Kortom, ik zou van GS een heldere bevestiging willen hebben dat de vaststelling van het PIP die nu voorligt, geen beperkingen met zich meebrengt voor de keuzevrijheid van varianten in Broek in Waterland.

De heer **HIETBRINK** (GL): Voorzitter. Wij zijn blij dat de provincie geld beschikbaar gaat stellen om de bereikbaarheid en leefbaarheid van de regio Waterland te vergroten. Wij bedanken GS voor de beantwoording van onze vragen in de commissie en het aanvullende memo dat wij hebben gekregen, waarin op een aantal punten opheldering is verschaft. Wij vinden dat daarmee alle ingewikkelde zaken die bij zo'n PIP horen, voldoende zijn besproken en wij zullen het besluit gaan steunen. De opmerking over de onderdoorgang in Broek in Waterland leidt ook wel tot ons bij vragen. Ik wil mij aansluiten bij de vraag van D66. Het woord tunnelvisie in het geval van Broek in Waterland zou in positieve zin kunnen worden gebruikt, maar wij willen niet dat de vier varianten voor de tunnel al beperkt worden door de gegevens waarover wij vandaag een besluit gaan nemen. Een aanvullende vraag is of daarmee volgens GS de bovengrondse variant in Broek in Waterland van tafel is. Tijdens de bespreking in de commissie moest er nog aanvullend onderzoek gedaan worden. Ik meen van de gedeputeerde te hebben gehoord dat ook wat GS betreft, de bovengrondse variant nu van tafel is en het lijkt mij wel belangrijk om daar een heldere uitspraak over te hebben. Die krijg ik graag in de reactie van GS.

De heer **DE GRAAF** (CDA): Voorzitter. Wij hadden behoefte aan een uiteenzetting van GS waarom deze PIP de vorige keer van de agenda is gehaald, want dit PIP ziet er goed doortimmerd uit en de complimenten die zijn uitgedeeld, delen wij. Dit PIP gaat uit van 1% groei van het verkeer en dat wordt bepaald door de wegcapaciteit en dat betekent dat hiermee de groei van de mobiliteit en daarmee de groei van de economie wordt beperkt. Hoe zien GS dat? In het PIP wordt de uitzonderlijke positie van Broek in Waterland nog eens bevestigd, maar wij wijzen erop dat met de direct betrokkenen in Broek in Waterland de zorgvuldige communicatie moet worden voortgezet en het verwachtingspatroon moet in balans blijven met wat realiseerbaar is. Ik heb begrepen van de PvdA dat er weer contact is met de klompenprins van Katwoude. Dat had ik willen vragen, dus misschien kunnen GS hier nog op ingaan. Wij hopen dat de problemen van de heer Leek binnen de kaders van het plan opgelost kunnen worden.

Mevrouw **KAAMER VAN HOEGEE** (VVD): Voorzitter. Wij stellen vandaag het PIP vast dat de doorstroming en bereikbaarheid en verkeersveiligheid in de regio Waterland moet gaan verbeteren. Wij vinden het enerzijds jammer dat het maar een klein deel van het probleem is, maar aan de andere kant lijkt de onderdoorgang er in Broek in Waterland aan te komen. Zoals in de commissie reeds aangegeven, ziet het PIP er goed uit en kunt u hiermee doorgaan. Wij hopen dat er een gezamenlijk en goed verhaal uit gaat komen uit het overleg met de klompenmaker dat inmiddels weer op gang is gekomen.

Gedeputeerde **POST**: Voorzitter Ik heb even tijd nodig om het amendement te lezen. Ik ben alleen maar bezig geweest met het noteren van vragen, dus daar heb ik geen tijd voor gehad. Kunnen wij drie minuten schorsen?

De **VOORZITTER**: Ik schors de vergadering voor drie minuten. Ik heropen de vergadering.

Gedeputeerde **POST**: Voorzitter. Eerst de vraag die door een aantal partijen is gesteld, waarom is het de vorige maand van de agenda afgehaald en waarom nu alsnog? Vorige maand ontstond er onduidelijkheid over de verkeersaantallen die door Edam-Volendam zijn gebruikt bij het woningbouwplan Galgeriet en of met het aantal verkeersbewegingen zoals zij dat gebruiken bij het bestemmingsplan, rekening is gehouden in ons PIP, of wij het eens zijn over de cijfers en als wij het daarover eens zijn, ze destijds niet zijn meegenomen in ons PIP omdat dit woningbouwplan pas nadien naar voren is gebracht door de gemeente. Dat betekent dat ze destijds niet zijn meegenomen en als de woningen er dan toch komen met de bijbehorende verkeersbewegingen, leidt dat dan niet tot problemen en past het allemaal nog. Daarover konden wij in de beperkte tijd die wij toen hadden, geen helderheid geven en toen heb ik gezegd, wij kunnen geen PIP vaststellen waarbij wij niet zeker weten of het qua verkeersbewegingen allemaal past en houden wij het aan en gaan wij eerst onderzoeken of de juiste cijfers zijn meegenomen. De afgelopen maand hebben wij onderzoek gedaan en inmiddels hebben wij overeenstemming met de gemeente over welke cijfers wij moeten gebruiken, met die cijfers is een nieuwe verkeersberekening gemaakt en daaruit blijkt dat ondanks dat ze in de oorspronkelijke PIP niet als zodanig zijn meegenomen, deze wel passen in de voorliggende oplossingen. Er zijn een hele nacht modelruns gemaakt, hij blijkt te passen, maar wel onder hetzelfde uitgangspunt dat in feite al gold bij het PIP, want dat is de informatie die u eerder al heeft gekregen. Wij gaan er dan wel vanuit dat er een oplossing komt voor Broek in Waterland, omdat daar anders tegen 2030 een nieuw knelpunt ontstaat dat terugslaat in de richting van Edam-Volendam. Het past dus allemaal. Hoe zit het dan met de oplossing in Broek in Waterland en is de bovengrondse variant van tafel? Het antwoord op de laatste vraag is nee. Wij zijn op dit moment met alle partijen die betrokken zijn, naar de consequenties van de verschillende varianten voor het totale netwerk aan het kijken en een aantal partijen heeft nog twijfels over de verschillende varianten, ook over de ondergrondse variant. Dat gaan wij goed en degelijk uitzoeken. Sta je dan nog vrij in de keuze? Uiteraard, want PS bepalen uiteindelijk welke oplossing er moet gaan komen en hoeveel geld u daarvoor ter beschikking stelt. Dat is dus geen verkeerskundige maar een politieke overweging en die wordt in deze zaal genomen.

De heer **TIJSSENS** (D66): Over die vrijheid heen moeten PS een goed besluit nemen dat gesteund moet worden door het onderliggende materiaal en daar zegt u duidelijk ja op, toch?

Gedeputeerde **POST**: Dat is absoluut het geval, daarom zijn wij een aantal zaken nog aan het uitzoeken, juist omdat wij voor Broek in Waterland een gedegen beslissing willen voorleggen. Als u zegt, wij kiezen toch voor een bovengrondse variant wetende dat dat leidt tot problematiek in de rest van het tracé, dan is dat een welbewuste keuze. U kunt kiezen voor de 'Verelendung' in de richting van Edam-Volendam als u denkt dat dat verstandig is. Of u daar in meerderheid en in de regio draagvlak voor vindt, is de vraag. Maar in beginsel is de keuze aan PS maar de keuze voor een bepaalde variant heeft wel verkeerskundige consequenties, ten positieve of ten negatieve.

De heer **HOOGERVORST** (SP): Voorzitter. Een vraag, bent u het met mij eens dat het enthousiasme waarmee wij straks wellicht akkoord gaan met dit voorstel, afhankelijk is van de straks te kiezen variant in Broek in Waterland?

Gedeputeerde **POST**: Voorzitter. Ja, alhoewel ik mij terdege realiseer dat ik niet ga over het enthousiasme van PS. Dan de overige vragen. Dank voor de complimenten van de SP en degenen die iets hebben gezegd over de oplossing bij het Schouw. Wij denken echt dat het er daar kwalitatief op vooruitgaat, niet alleen voor het verkeer, maar zeker ook voor de landschappelijke kant van de zaken. Dan het fietspad. U vraagt, had het niet anders gekund, want langs het kanaal heb je ruimte, waardoor je de weg een stukje meer naar het kanaal had kunnen verplaatsen, waardoor je aan de oostzijde meer ruimte overhoudt. Dat is het ingewikkelde, want die ruimte heb je niet. Als je de as van de weg verlegt naar het kanaal, dan heeft de weg de neiging weg te zakken in het kanaal. Daar is de fundering niet stevig genoeg voor, dus die plek hebben wij niet. Is er voldoende ruimte voor lightrail? Ik weet niet precies waar u die neer zou willen leggen, maar die ruimte is er niet, want daar loopt een weg en die kan niet op de plek van de weg, als u daar ten minste ook ruimte wilt overhouden voor gemotoriseerd verkeer. Nieuwe problemen in 2030? Ja, tenzij of nee mits, maar dat is erg afhankelijk van de keuzes van PS over Broek in Waterland. De zienswijzen kloppen niet meer, zegt de PvdD. Dat is niet helemaal waar. Het klopt zoals het daar staat, want destijds bij de opstelling van het PIP is daar geen rekening mee gehouden. Wij hebben nu gekeken en het past wel. U hebt zorgen over de groeiende verkeersintensiteit en hoe zit het met geluidsarm asfalt? Dat zit er in, dat is het Actieplan Geluid waarin dit soort maatregelen zit. Het antwoord op de vraag of er genoeg ruimte is voor het fietspad, is ja. Het oude trambaantracé dat er nog ligt, heeft formeel nog steeds de bestemming verkeer en er is daar plek, maar dat betekent wel dat er fietsers en scooters gaan rijden op de plek waar je nu in formele zin niet ziet dat er een verkeersbestemming ligt. De PvdD zegt, je koopt de natuurschade eenmalig af, terwijl de schade permanent is. Ik snap dat u dat zo ziet en dat past een beetje bij uw politieke kleur, maar dit is wel de manier waarop PS hebben bepaald dat wij het organiseren op het moment dat wij niet ter plekke aan compensatie kunnen doen en dat lukt gewoon niet. Dat betekent dat ik geen andere optie heb en als u dat anders zou willen, dan zult u de kaders moeten (laten) bijstellen. Dan uw amendement over het toepassen van de Crisis- en Herstelwet. U

zegt in de toelichting dat dit de reden heeft dat zorgvuldigheid belangrijker is dan snelheid, maar ik vind beide belangrijk, daarom zie ik geen enkele reden om in te gaan op dit amendement. Wij zijn enorm zorgvuldig geweest en dat kunt u zien aan de reacties in de nota van beantwoording en aan het aantal reacties dat is ingediend. Wij hebben een uitgebreid traject achter de rug van inspraak, van meepraten, meekijken en meedoen, daar zijn wij heel zorgvuldig in geweest, maar de problemen zijn enorm daar. Daarom hebben wij behoefte aan snelheid en vandaar het inzetten van de Crisis- en Herstelwet. Ik ontraad PS dit amendement te aanvaarden. De heer Tijssens zegt, is er beperking in de keuzevrijheid bij Broek? Nee, maar elk nadeel heeft zijn voordeel en elke variant die u kiest, heeft voor- en nadelen, ook in de richting van andere verkeersstromen. Dat is precies wat wij verder willen uitvlooien bij het onderzoek naar de varianten en de positie die zij innemen in het netwerk, maar daar krijgen PS straks een deugdelijke keuze over voorgelegd. De vraag van de heer Hietbrink heb ik inmiddels beantwoord. De vraag van het CDA over of met de 1% de economische groei wordt beperkt, in mijn beleving niet, omdat het niet zo is dat de groei van de automobiliteit exact gelijke tred houdt met de groei van de economie. Dit is regulier voor deze regio wat de autonome groei van het autoverkeer is en zo is dat verwerkt. Uw vraag over een individuele zaak, ik heb veel moeite om in een openbare bijeenkomst ook met het oog op de privacy, om specifieke casussen te bespreken. Als u dat wilt, dan kan ik u in en marge van de vergadering informeren, maar ik vind het niet zo netjes om dat via de microfoon te doen, terwijl iedereen kan meeluisteren en ik weet ook niet of dat überhaupt mag met het oog op de AVG. Maar als ik hier abuis ben, dan hoor ik dat graag van de deskundigen. De vragen van de VVD heb ik hiermee beantwoord.

Tweede termijn

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Voorzitter. Dank voor de beantwoording en goed om te horen dat er geluidsarm asfalt komt. Komt het fietspad dat een snelfietspad moet worden, aan de westkant of oostkant?

Gedeputeerde **POST**: Voorzitter, in mijn beleving aan de oostkant.

De heer **ZOON** (PvdD): PS hebben vorige maand het PMI bevestigd en daarin staat specifiek voor dit project dat de natuur er niet op achteruit mag aan. Wij constateren dat dat nu wel het geval is. Wat vindt de PvdA daarvan?

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): U kent onze ambitie dat compensatie in de toekomst niet meer mag gaan via de geldstroom. Ik heb contact gehad met de directeur van Staatsbosbeheer, en zij zijn heel blij met de middelen die worden herzien op andere plekken waar ze de diversiteit kunnen verhogen. Daarom gaan wij ermee akkoord, maar onze ambitie blijft in een volgende periode dat financiële compensatie niet meer mogelijk is.

De heer **ZOON** (PvdD): Dus ik maak daaruit op dat u tot inzicht bent gekomen en dat u tegen stemt, zodat wij dit de volgende periode opnieuw gaan behandelen?

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Dat is een hele kromme redenering. Staatsbosbeheer is blij om met de 10 miljoen euro bepaalde soorten te kunnen laten groeien.

De **VOORZITTER**: Wij gaan over tot stemming. Eerst A10. Stemverklaringen?

De heer **HIETBRINK** (GL): Voorzitter. Wij zullen het amendement ondersteunen, omdat wij in algemene zin heel kritisch zijn over de Crisis- en Herstelwet. Wij zullen wel het besluit als geheel steunen, dat mag duidelijk zijn uit de eerdere inbreng.

De **VOORZITTER**: Wie is voor? Dat zijn de fracties GL, SP, PvdD, de overige fracties tegen, het amendement is verworpen. Dan de voordracht. Stemverklaringen? Niet. Wie is tegen? Dat is de PvdD, het voorstel is aangenomen.

9.a. Statenvoordracht 27 Wadloopverordening 2019 (was agendapunt 8.g.)

De heer **LEEVER** (ONH): Voorzitter, Noord-Holland is net als Groningen en Friesland een Waddenprovincie. Het wadlopen geeft een enorm gevoel van vrijheid, modder, water en een prachtige weide omgeving zijn de ingrediënten voor een fantastisch actief evenement. Educatie, ontspanning, activiteiten die geen nadelige effecten hebben op de natuur. Uit navraag bij natuurverenigingen hebben wij geen meldingen ontvangen van nadelige effecten in deze omgeving. Tijdens deze goed georganiseerde tochten wordt veel verteld over wat er onder en op het wad leeft. De wadlooptochten onder begeleiding van gidsen hebben een zeer grote educatieve waarde voor deelnemers, waaronder veel scholieren en zij zijn onze toekomst. Zij krijgen een beter besef van de flora en fauna en van wat er op en onder het wad leeft dan wanneer ze dat abstract uit een boekje of filmpje moeten zien en koesteren dit unieke stukje Noord-Holland voor de toekomst. De vrijstelling, de branchevereniging BBZ van beroepschartervaarders, is met de provincie Friesland overeengekomen dat er voor de zeilcharterschepen een vrijstelling geregeld wordt voor de vergunningsplicht. Groepen onder begeleiding van gidsen kunnen tot maximaal 50 personen het wad op en mogen tot maximaal 500 m vanaf het schip daarop lopen. De belangenclub van de beroepschartervaarders kan hiermee uit de voeten. ONH vindt het overbodig om een stukje onnodige nieuwe regelgeving te onderschrijven en het is een diskwalificatie naar de ervaren schippers toe. Daarom een amendement.

Amendement 11/04-03-2019
Vrijstelling opvarenden drooggevallen vaartuig

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 4 maart 2019

Overwegende dat:

- *De nieuwe verordening verleent geen vrijstelling van de vergunningsplicht voor groepen van meer dan 7 personen als opvarende van een drooggevallen of een voor anker liggend vaartuig, die zich op dezelfde plaat of kwelder als het vaartuig bevinden;*

- *Hiermee worden onevenredige en onnodige kosten en bureaucratie op rondvaartbedrijven gelegd en aan de huidige praktijk onnodige regelgeving toegevoegd. Daarnaast dreigt deze wijziging van de verordening een tekort aan begeleiders te veroorzaken;*
- *Het moet mogelijk zijn om zonder vergunning en zonder begeleider met groepen tot en met 50 personen als opvarende van een drooggevallen of een voor anker liggend vaartuig, zich op dezelfde plaat of kwelder als het vaartuig te bevinden binnen een straal van 500 meter van het vaartuig.*

Besluiten te schrappen in het besluit:

2. *Het bijgevoegde besluit Wadloopverordening vast te stellen*

Toevoegen aan het besluit:
2. Het bijgevoegde besluit Wadloopverordening vast te stellen met dien verstande dat artikel 5 lid 1 sub b van de verordening gewijzigd wordt in:
"b. de opvarenden van een drooggevallen of een voor anker liggend vaartuig, die zich op dezelfde plaat of kwelder als het vaartuig maximaal 500 meter van het vaartuig bevinden, mits zij met ten hoogste 50 personen zijn"

Fractie ONH

De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

De heer **VAN DER SLUIJS** (PVV): Voorzitter. Ik wil de heer Leever danken dat hij het hamerstuk Wadloopverordening als bespreekstuk op de agenda heeft laten plaatsen, want er zit bij nader inzien een foutje in. Wadlopen is een prachtige bezigheid dat ik zelf al een paar keer heb gedaan en wat door veel scholen in het kader van natuureducatie wordt georganiseerd. Het zou jammer zijn als dit slechts door hele kleine groepjes gedaan zou kunnen worden. Het stukje waddennatuur en milieubewust maken van scholieren zou dan bijna onmogelijk worden, omdat er dan te weinig vakkundige gidsen zouden zijn. ONH heeft een amendement ingediend om e.e.a. beter te regelen, maar wij willen waarschuwen dat gebleken is dat soms meerdere vaartuigen met op ieder schip minder dan 50 personen droogvallen en men massaal van boord gaat en dan gaan wij dik over de 50 personen heen. Als dit in een straal van 500 m mag – welke afstand moeilijk te controleren en te handhaven is – is het mogelijk dat er meer dan 50 personen tegelijk bij de boot lopen en dit geeft een verstoring van de natuur en brengt onveiligheid met zich mee, wat wij juist niet willen. Er kunnen zonder een gids levensgevaarlijke situaties ontstaan. Rond de boot lopen mag volgens de huidige regels nog steeds, maar met een vergunning met regels ook met betrekking tot het aantal boten dat tegelijk op het strand aanwezig is. Mijn vraag is, hoe gaan wij dat handhaven en wat is uw advies over het amendement? Dit was de laatste keer dat ik in PS heb gesproken. Ik maak graag gebruik van het moment om mijn waardering voor de griffie uit te spreken, waar ik de afgelopen acht jaar veel steun van heb gehad. Het waren acht fantastische jaren. Het hoogtepunt voor mij was het voorzitterschap van de referendumcommissie. Wij hebben daar laten zien hoe het politieke debat met elkaar gevoerd zou moeten worden. Ik heb ook veel waardering gekregen voor mijn collega's, ook al waren wij het niet altijd met elkaar eens maar

ook heel vaak weer wel. Sommigen van jullie mocht ik zeer graag en daarom is het jammer dat jullie bij de verkeerde partij zitten. Rest mij om te zeggen, het ga jullie goed.

Mevrouw **KONING** (CDA): Voorzitter. Het is goed dat er duidelijkheid komt over dit stuk, daarom ONH bedankt om er een bespreekstuk van te maken. Wij hebben de amendementen gezien die in Friesland zijn aangenomen en wij moeten met elkaar een gelijkluidende verordening vaststellen. Graag hoor ik van GS hoe wij dat moeten oplossen. Het amendement van ONH is gelijk aan een amendement dat in Friesland is aangenomen en het lijkt mij een goede wijziging, daarom graag van GS een antwoord op de vraag of wij dit amendement hier ook kunnen aannemen. Het is nu wat verwarrend omdat dit allemaal op het laatste moment komt, dus is de vraag of het nog een keer in de commissie kan worden besproken. Als daar tijd genoeg voor is, is dat ook een goede optie en hoeven wij nu niet onmiddellijk de besluiten allemaal te doorgronden. Graag een reactie van GS.

De heer **ANNAERT** (VVD): Voorzitter. Ik neem de vaste woordvoerder op dit dossier, mevrouw Rommel, waar. Een deel is al door mevrouw Koning gezegd. Wij hebben geconstateerd dat er inmiddels in Friesland een aantal amendementen is aangenomen. In het presidium vanochtend hebben wij begrepen dat als er sprake is van verschil bij vaststelling van deze verordening, er sowieso een overleg op gang gaat komen tussen de drie waddenprovincies. Daarom ben ik benieuwd naar de reactie van GS op het amendement van ONH.

De heer **VOSKUIL** (PvdA): Voorzitter. De Waddenverordening doet meer modder opwaaien dan wij van tevoren hadden voorzien, want het leek een hamerstuk te zijn. De provincie Friesland heeft hier enige verandering in gebracht met het aannemen van vier amendementen en een van die amendementen is nu ook hier ingebracht door ONH. Gelukkig hadden ze wel het logo vervangen, dat is wel zo netjes. De vier amendementen kunnen misschien aanleiding zijn voor de drie provincies om met elkaar te gaan praten en dat lijkt ons een goed idee. Het lijkt ons ook goed dat wij de gedeputeerde meegeven hoe wij erin staan. Drie van de amendementen kunnen zeker niet op onze steun rekenen. Het amendement over de vergunningstermijn kan wel op onze steun rekenen, want iedereen tussen 1 en 31 december laten bepalen wat hij ergens in oktober gaat doen, lijkt ons wat onpraktisch en niet erg klantvriendelijk. Het amendement van ONH gaan wij niet steunen. Het Waddengebied is een prachtig gebied, maar het is niet zonder gevaar en de Wadloopverordening gaat juist om het veiligheidsaspect. Ik ken het gebied goed en heb veel op het wad gelopen. Ik heb er ook veel mensen van het wad geplukt, die een wandeling wilden maken en opeens kwam het water toch wat sneller. Wanneer iemand met meer dan 7 mensen tegelijk van een boot afstapt, moet je de veiligheid waarborgen en die borging zit ook in een expertise van de begeleiders. Iemand die droogvalt met zijn bootje, mag van mij een rondje doen, maar als je een grotere groep hebt, dan vraagt dat extra aandacht en kennis van het gebied en dat moet je niet vanuit een soort liberaal marktwerkingsidee loslaten. Wij gaan het amendement zeker niet steunen. Wij geven de gedeputeerde mee dat de vergunningstermijn eventueel wel mag worden aangepast.

De heer **BAKKER** (D66): Voorzitter. Zo mag ik nog iets zeggen in de laatste vergadering over het gebied waar ik ben opgegroeid, dank aan de heer Leever, hoewel het wat mij betreft vandaag niet besproken had hoeven worden. Er is goed overleg geweest en er is een goede aanpassing van de verordening. Ik sluit wel aan bij het CDA en de VVD en ben benieuwd naar de procedure met de aangenomen amendementen in Friesland. Aansluitend bij de PvdA, daar ben ik het ook mee eens. Het amendement over het oprekken van de vergunningstermijn lijkt mij schappelijk. Wij zijn het niet eens met het amendement van ONH. Het gaat hier om veiligheid en een kwetsbaar natuurgebied en het lijkt mij alleszins redelijk om van professionele organisaties te vragen om hier een papiertje voor te halen. Het gaat om een keer in de zes jaar en waarschijnlijk over een toets van dingen waartoe zij al in staat zijn, dus zoveel moeite lijkt mij dat niet, zeker als het gaat om groepen waar ook vaak nog scholen bij betrokken zijn. De kinderen rennen enthousiast alle kanten op, veiligheid lijkt mij daar een belangrijke zaak.

De heer **KRAMER** (GL): Voorzitter. De procedure, het had de provincie Friesland gesierd wanneer de amendementen die daar zijn voorbereid, waren verspreid onder de andere provinciefracties. Dat is ook niet gebeurd. Men had zich kunnen beperken tot het doen van uitspraken over de amendementen, dat was the second best geweest, maar dat is ook niet gebeurd. Men heeft al een besluit genomen. Wij hebben de amendementen niet besproken maar hebben er allemaal een mening over en de third best is dat wij vandaag besluiten over de verordening zoals die voorligt en niet over het nu overgenomen voorliggende amendement, althans daar zouden wij tegen stemmen. Wij sluiten qua inhoudelijke argumentatie helemaal aan bij de PvdA en D66.

Gedeputeerde **LOGGEN**: Voorzitter. Dank voor uw flexibiliteit om het op deze wijze te agenderen. Er zijn drie vragen gesteld. Ik begin met ONH, want die doet het een beetje voorkomen alsof er een zekere mate van willekeur heeft plaatsgevonden bij het opstellen van deze verordening en dat is niet het geval. Bij een verordening wordt altijd gekeken naar wat er in de vorige stond, wat hebben wij geleerd en wat hebben wij ontdekt en dan pas je de verordening aan met de nieuwe leerelementen, wet- en regelgeving of voortschrijdend inzicht en dat is hier ook gebeurd. Op basis van calamiteiten en een aantal incidenten die hebben plaatsgevonden, is deze aanscherping mede op aangeven van de veiligheidsregio's tot stand gekomen en er is overleg met de BBZ, de brancheorganisatie voor de Nederlandse chartervaart, geweest en er wordt mee gesproken en er wordt gekeken hoe je het operationeel handig kunt invullen als wij dit aannemen. Dat overleg vindt plaats, maar je moet het wel vergunningsplichtig maken omdat je de veiligheid op het wad wilt garanderen. De amendementen zijn in Friesland ingediend en daar lag een negatief advies op vanuit de ambtelijke organisatie, maar ze zijn toch aangenomen. Wij maken daar een eigenstandige afweging in en dat doet ook de provincie Groningen. Ik meen dat zij aanstaande woensdag besluiten en wanneer zij de verordening zoals ingediend, aannemen, dan heeft Friesland daar een aparte situatie in en komt het terug in de nieuwe periode van PS van Friesland. Mocht Groningen zich onverlet aansluiten bij Friesland en Noord-Holland heeft een geïsoleerde positie, dan neem ik aan dat het hier ook terugkomt in de nieuwe periode om er met elkaar over van gedachten te kunnen wisselen, maar dan heeft het mijn voorkeur om het eerst in de commissie te bespreken vanwege het technische karakter en daarna in PS besluitvorming. Dat is het Friese dilemma waarvan een aantal partijen heeft gevraagd, hoe gaat u daarmee om. Dit is

volgens mij een handige werkwijze. De PVV gaf een goed voorbeeld waarom er een vergunning nodig is, vanwege de risico's die je loopt bij meerdere schepen en meer dan 50 personen die over een drooggevallen plaat gaan lopen. Dat is een onoverzichtelijk geheel en je wilt daar toch enige grip op hebben. Als je dit eruit laat met het amendement, dan wordt het ruimer dan het was. Dan is er ook geen regelgeving over het oversteken van een geul, dat zijn allemaal vrij risicovolle gebeurtenissen. Wanneer wij merken dat de vergunningstermijn knellend is, dan komen wij bij u terug, maar wij zijn in gesprek met de BBZ, maar dit is op basis van de inzichten die wij nu hebben. Mijn advies is het amendement af te wijzen, dus een negatief advies.

Tweede termijn

De heer **LEEVER** (ONH): Voorzitter. Vijftig personen blijven onder controle van elke schipper en elke verantwoordelijkheid ligt bij de schipper. Tientallen jaren wordt door deze schepen al gevaren op het wad en er heeft zich geen enkele calamiteit voorgedaan, in tegenstelling tot wat de heer Loggen zei. Ik wil zeker ook betwisten dat ik geen willekeur heb over de verordening, integendeel. Welke calamiteiten die u suggereert, hebben zich voorgedaan? Dat zou ik graag van u willen weten. Ik heb geprobeerd contact te zoeken met de veiligheidsregio, maar die zijn zich niet bewust van dit thema dat dit bepaalde risico's inhoudt. Dus ik zou ook graag van de gedeputeerde willen horen welke veiligheidsregio zich met die uitspraak geuit heeft. Wij merken bij een aantal collega's dat de expertise van de schippers die een grote verantwoordelijkheid dragen voor het vervoer van personen aan boord, in twijfel wordt getrokken en dat vind ik eigenlijk beschamend. Deze mensen die al tientallen jaren varen op de zee, zij zijn zich terdege bewust van hun verantwoordelijkheid en van het feit dat niet vijf of zes schepen tegelijk op dezelfde kwel zitten.

De heer **VOSKUIL** (PvdA): Voorzitter, ik heb op geen enkele manier de integriteit, deskundigheid of vaardigheid van schippers in twijfel getrokken. Het is hier puur een vraag van veiligheid en grote groepen vragen meer begeleiding, zeker als het jongeren zijn die alle kanten opvliegen, zeg ik u uit eigen ervaring. Gaat u nou niet een of ander verhaal houden dat wij geen vertrouwen zouden hebben in de schippers, daar heb ik groot vertrouwen in en ik vind het niet helemaal netjes dat u zegt dat de heer Loggen dingen zou beweren die niet waar zijn zonder dat u aangeeft dat het wel zo is.

De heer **LEEVER** (ONH): Dat ter kennisgeving. Ik trek niet in twijfel wat de gedeputeerde zegt, maar ik wil graag weten welke veiligheidsregio hiermee bedoeld wordt. Uit navraag vanmiddag nog bij de veiligheidsregio is het bij hen niet bekend, dus dan mag ik die vraag stellen, lijkt mij. Ik merk een grote koudwatervrees over dit element, maar wij moeten ons ervan bewust zijn dat de kinderen een educatieve tocht maken met deze schepen en de schippers zich terdege bewust zijn van de verantwoordelijkheid die zij dragen voor de kinderen. Op dit moment is het bij geen enkele instantie bekend dat zich calamiteiten of gevaarlijke situaties hebben voorgedaan.

De heer **VAN DER SLUIJS** (PVV): Voorzitter. Over het in twijfel trekken van de expertise van de schippers, dat doen wij niet, want zij hebben heel veel ervaring en weten waar ze heen moeten.

Een collega van mij in Friesland die bij de politie werkt, heeft aangegeven dat het regelmatig voorkomt dat er te veel schepen bij elkaar op zo'n wad liggen waar toch gevaarlijke situaties uit voort zijn gekomen. Mijnheer Loggen, een geul noemen ze daar ook een slink. Er moet een afweging gemaakt worden tussen een stukje commercie, want daar trekt de heer Leever terecht aan de bel enerzijds en anderzijds een stukje veiligheid, waarin de nieuwe verordening moet voorzien en volgens ons doet die dat. Wij stemmen tegen het amendement, maar voor de verordening.

Mevrouw **KONING** (CDA): Voorzitter. Wij danken GS voor het antwoord en wij gaan akkoord met de toelichting. Wij stemmen tegen het amendement en voor het voorstel.

De heer **KRAMER** (GL): Voorzitter. Ik wil de heer Leever erop wijzen dat er voor de natuur-educatieve tochten een ontheffing wordt verleend en daar heb je de vrijstellingsbepaling niet voor nodig. Wanneer je recreatieve activiteiten toestaat met 50 personen op een schip die worden uitgelaten op het wad, dan kan dat een enorme aantrekkingskracht uitoefenen op een nieuwe soort recreatielijn op de Waddenzee en dat moeten wij niet willen.

Gedeputeerde **LOGGEN**: Voorzitter. Ik heb toch wel wat moeite met de opmerkingen van de heer Leever, want als ik net zo losjes zou omgaan met de feiten als hij in zijn bijdrage in eerste en tweede termijn, dan had ik hier een ander verhaal met u. Wij verzinnen dit niet voor niets en wij willen geen risico nemen op basis van voortschrijdend inzicht over wat er allemaal gebeurt. Er bestaat nog steeds een mogelijkheid dat je met groepen van meer dan zeven personen gaat mits je daarvoor een vergunning aanvraagt en volgens mij is daar niets mis mee. Wanneer wij constateren dat dit tot een ongebreidelde administratieve last zou leiden, dan kijken wij daarnaar. Want wij moeten het nu wel op deze wijze gaan regelen.

De **VOORZITTER**: Ik breng amendement 11 in stemming. Stemverklaringen?

Mevrouw **VERMAAS** (PvdD): Voorzitter. Wij kunnen ons aansluiten bij de argumentatie van de PvdA. Wij vinden het geen goede optie om deze verruiming van de regelgeving op dit moment toe te staan.

De **VOORZITTER**: Wie is voor het amendement? Dat is de fractie ONH, het amendement is verworpen. Dan de voordracht? Wie is tegen? Dat is ONH, de voordracht is aangenomen.

10. Statenvoordracht 23 Vaststelling Provinciaal Inrichtingsplan Herinrichting A.C. de Graafweg (N241)

De heer **HOOGERVORST** (SP): Voorzitter. De volgende weg, dit keer de N241, die zeker in de regio bekend staat als de A.C. de Graafweg, maar ook als een van de meest onveilige provinciale wegen in Noord-Holland en daar zijn wij minder blij mee. Er gebeuren betrekkelijk veel ongelukken en soms zelfs met dodelijke afloop. Er zullen dan ook weinig mensen zijn die geen voorstander zijn van het aanpakken van deze weg. De N241 moet veiliger en dat zal betekenen

dat er aanpassingen moeten worden gedaan aan het huidige tracé. Het proces om te komen tot dit PIP, is er niet een van soepel harmonieus overleg geweest. Vele betrokkenen in de regio spreken van een proces dat gekenmerkt lijkt door haast. Termen als doordenderende trein heb ik meermalen gehoord, terwijl men ook aangeeft dat er best tot overeenstemming zou kunnen worden gekomen. Wij zetten dan ook grote vraagtekens bij de onderliggende drive om te komen tot een PIP op dit moment. Natuurlijk zien wij ook wel dat het fijn zou zijn dat wij snel met de aanpak van de weg kunnen beginnen, maar het meenemen van gemeente en omwonenden bij diverse deelplannen is van groot belang, want draagvlak is zeker in dit geval bij dit project onmisbaar. Het project hangt aan elkaar van verschillende onderdelen die her en der ook nog discussie oproepen. Ik noem de bomen, natuurcompensatie, vleermuisroutes, het vervangen van een gemeentelijke brug, toenemende geluidsoverlast en het al dan niet opnemen van een tunneltje ter hoogte van Opmeer. Deze onderdelen roepen bij vele betrokken in de regio reacties op. Dit geeft aan dat men graag wil meedenken, maar ook dat de emoties bij dit project hoog kunnen oplopen. Tijdens de bespreking van dit project in de commissie enige weken geleden, is gesproken over de mogelijkheid om het vaststellen van dit PIP even uit te stellen, bijvoorbeeld tot het moment dat ook het landschapsplan voor het plangebied gereed zou zijn. GS raadden dit toen sterk af. Voor de verhouding met Opmeer, maar ook voor het creëren van draagvlak is dit advies niet bevorderlijk. Voor ons had dit best gekund, er zijn immers wel meer projecten in de provincie die zo nu en dan even vertraging oplopen. Het uitstellen van het PIP zou onze voorkeur hebben. Toch vrezen wij dat het van uitstel niet komt en willen wij een lans breken voor het behoud van het groen en voor het aanpakken van de geluidsoverlast ter hoogte van Opmeer, die alleen maar groter gaat worden na afronding van de werkzaamheden. Daarom twee moties.

Motie 14/04-03-2019
Aanpak geluidsoverlast Opmeer-Hoogwoud na herinrichting N241

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 4 maart 2019

Overwegende dat:

- *Ter vaststelling voorligt VD 23 over de herinrichting van de N241 (A.C. de Graafweg)*
- *Er maatregelen genomen gaan worden op het tracé van de N241 ter hoogte van de kernen Opmeer en Hoogwoud;*
- *Er waarschijnlijk een toename verwacht kan worden van het (vracht)verkeer op de N241 na afronding de werkzaamheden tot herinrichting.*

Constaterende dat:

- *Bewoners zich grote zorgen maken over de gevolgen van de herinrichting van de N241 in het kader van de geluidsbelasting ter hoogte van de kern Opmeer;*
- *De huidige geluidswallen – en schermen al niet meer voldoende bescherming bieden tegen de overlast van het geluid van het langsrijdende verkeer op het weggedeelte;*
- *Ook de groenstroken die nu nog mede dienen als natuurlijke barrière voor geluid, grotendeels zullen verdwijnen.*

Roepen het college van GS op:

- *In de plannen 'herinrichting N241' op te nemen het nemen van passende en afdoende maatregelen om de geluidsoverlast voor bewoners langs de N241 bij de Opmeer zoveel mogelijk te beperken;*
- *De dekking van de kosten van dergelijke maatregelen te vinden binnen het krediet dat door PS voor het project beschikbaar is gesteld, of – als dit niet mogelijk blijkt – te vinden in een van de reserves in het programma Bereikbaarheid of het programma Milieu*

en gaan over tot de orde van de dag.
Fracties SP, ONH

Motie 15/04-03-2019
Handhaven van de hoeveelheid groen langs de N241 na herinrichting

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 4 maart 2019

Overwegende dat:

- *Ter vaststelling voorligt VD-23 over de herinrichting van de N241 (A.C. de Graafweg);*
- *Er maatregelen genomen gaan worden op het tracé van de N241 tussen 't Verlaat en de rotonde bij de op- en afritten van de A7 bij Wognum;*
- *Het van belang is om de hoeveelheid bomen en struiken in onze provincie op zijn minst op het huidige niveau te houden, zeker ook in het kader van de opvang van C02— noodzakelijk als maatregelen tegen schadelijke gevolgen van de klimaatverandering.*

Constaterende dat:

- *Bewoners zich grote zorgen maken over de gevolgen van de herinrichting van de N241 in het kader van de hoeveelheid groen — in de vorm van bomen en struiken — langs het (toekomstige) tracé;*
- *In de plannen een flinke hoeveelheid bomen en struiken langs het tracé zullen verdwijnen en dat dat om meerdere redenen onwenselijk is.*

Roepen het college van GS op:

- *In de plannen 'herinrichting N241' op te nemen het herplanten van op zijn minst evenveel nieuwe bomen als er zullen worden weggehaald;*
- *Er zorg voor te dragen dat langs de N241 bij Opmeer een aanzienlijke groenstrook behouden blijft;*
- *Bovenstaande punten in overleg met de gemeente Opmeer en met bewoners voor te bereiden en uit te voeren*

en gaan over tot de orde van de dag.
Fracties SP, ONH

De **VOORZITTER**: De moties maken onderdeel uit van de beraadslagingen.

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Voorzitter. Aan het eind van de commissievergadering heb ik gevraagd of de gedeputeerde nog kans zag om voor deze vergadering nog te overleggen met B&W van Opmeer. Ik ben benieuwd of dit heeft plaatsgevonden en naar het resultaat van dit overleg, want ik vind het zorgelijk dat twee overhedenslagen elkaar bestrijden door in te spreken in de commissie. En ik vind dat je als overheden samen moet optrekken. De plannen voor de A.C. de Graafweg moeten doorgaan, want het is heel gevaarlijk, zeker voor fietsers en voor bedrijven die vanuit hun terrein de weg op moeten zien te komen. Dat is nu riskant, dus complimenten voor het plan om dit te gaan doen. Het landschapsplan duurt twee maanden, zo zei u in de commissie, maar gaat dit met behulp van participatie met bewoners en gemeenten en wie moeten de meerkosten betalen van een goed landschapsplan waarmee bewoners kunnen instemmen en waarin het groen een goede plek krijgt? Hetzelfde geldt voor de geluidsoverlast als die er komt, wat kunnen wij hier nog aan doen? Kan men denken aan ander asfalt of een moderne vorm van een geluidsscherm? Dat leeft wel bij de mensen, dat ze er last van gaan krijgen. Is daar een oplossing voor te bedenken?

De heer **ZOON** (PvdD): Voorzitter. Groot onderhoud van wegen kun je wel of niet goed doen, dat heb ik vandaag al eerder gezegd, dan krijg je een soort hergebruik. Het biedt namelijk kansen om dingen beter te doen en beter te maken, niet alleen verkeersveiliger maar ook goed ingepast in het landschap. Om ongelukken te voorkomen kun je drie maatregelen nemen: de automobilist kan langzamer gaan rijden, de provincie gaat geleiderails plaatsen of bomen omhakken. Van alle opties wordt voor het laatste gekozen. De vroem-vroem gaat boven het groen-groen. Het voorliggende PIP zorgt ervoor dat wij akkoord gaan met de aantasting van het landschap zonder dat het landschapsplan meegenomen is in de besluitvorming. Bomen worden gekapt zonder dat er aanvullend gekeken wordt naar bescherming en herstel. Daarom willen wij de werkzaamheden aan de A.C. de Graafweg expliciet koppelen aan het landschapsplan. Daarom een amendement.

Amendement 12/04-03-2019
Landschapsplan voor A.C. de Graafweg

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 4 maart 2019

Besluiten in de voordracht het volgende punt te voegen:

5. *Het college van GS op te dragen een landschapsplan voor de A.C. de Graafweg voor te bereiden, door PS vast te laten stellen en fysieke voorbereidende werkzaamheden pas te starten na vaststelling van dit landschapsplan.*

Toelichting
Een landschapsplan is op dit moment in ontwikkeling en een belangrijk onderdeel voor de A.C. de Graafweg. Ingrepen die worden voorgesteld dienen in een landschapsplan, gemitigeerd of gecompenseerd te worden, dan wel het landschap te versterken. Om te voorkomen dat wezenlijke onderdelen van het landschapsplan onmogelijk worden gemaakt door fysieke ingrepen op basis van het PIP, dient de uitvoering van die fysieke maatregelen pas te starten na vaststelling van het

landschapsplan. Dit voorkomt dat grote, oude bomen worden gekapt voordat een goed landschapsplan is vastgesteld. Het kappen van grote bomen is immers niet in korte tijd te herstellen met jonge boompjes.

Fractie PvdD

De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

De heer **ZOON** (PvdD): Met dit landschapsplan voorkomen wij ongelukken met de natuur, het onnodig kappen van gezonde bomen.

De heer **TIJSSENS** (D66): Voorzitter. In goede harmonie hebben gemeente en provincies besloten dat de herinrichting van de A.C. de Graafweg middels een PIP vormgegeven zou worden en het project is heel analytisch benaderd, waarbij het tracé in 21 secties werd verdeeld en per sectie een goed onderbouwde afweging waar het extra ruimtebeslag de minste nadelen kent. Een prima opbouw en toch rommelt het en het verzet van Opmeer werd heel helder in onze commissiebehandeling. Er leeft daar in het college en raad onvoldoende vertrouwen dat er een goed landschapsplan voor de herinrichting komt. Besluitvorming terwijl een van de partners afhaakt, is geen goed gesternte voor een soepele realisatiefase. Wij vinden het belangrijk dat bij een project dat draait om veiligheid waar in principe helemaal geen tegenstanders voor te vinden zijn, de gemeenten en provincie er samen uit moeten komen. Normaliter hadden wij de mogelijkheid gebruikt om besluitvorming even uit te stellen om gewoon de gelederen weer gesloten te krijgen, maar omdat dit de laatste PS-vergadering is, voelt dat heel onhandig aan, maar wij willen wel wat. En omwille van de werkbaarheid wil ik van GS een heldere toezegging dat ook al zijn de verkiezingen straks achter de rug, zij keihard met de gemeente doorwerken en komen tot een gedragen landschappelijk inpassingsplan.

De heer **HIETBRINK** (GL): Voorzitter, het PIP is bedoeld om de herinrichting van de A.C. de Graafweg mogelijk te maken, die weg staat bekend als levensgevaarlijk. Er vinden jaarlijks dodelijke ongelukken plaats of ongelukken met ernstig letsel. Er is daarom alle reden om met elkaar te praten over een herinrichting. In de commissie hebben wij een aantal vragen gesteld en vraagtekens die voor ons zwaarwegend zijn. Ik noem er twee. Ten eerste de onderbouwing van het verdwijnen van 2,6 ha weidevogelleefgebied. Die is te mager en kan de toets van artikel 25 PRV niet doorstaan. Er is immers een aanvaardbaar alternatief voor de noordelijke variant en dan zou daarvoor met de afspraken die wij zelf hebben gemaakt, ook moeten worden gekozen. De nagezonden informatie biedt geen enkele aanvullende duidelijkheid over de afweging die niet ook al in het weidevogelcompensatieplan staat en in het PIP. Dat zijn vooral verkeerskundige afwegingen maar dat is niet de afweging volgens artikel 25 PRV. Over de groenstructuur in Opmeer en het verzet van de gemeente Opmeer is door de voorgaande sprekers ook iets gezegd. Wij vinden het niet alleen onhandig maar ook onbegrijpelijk dat niet is besloten om besluitvorming over het PIP aan te houden tot het moment dat het landschappelijk inpassingsplan klaar is en duidelijk is of voor de groenstructuur en de andere vragen die er leven, een passende oplossing te vinden is. Wij gaan namelijk als wij nu een besluit nemen, een

juridische werkelijkheid creëren waardoor de verhoudingen meer verscherpt raken en dat vinden wij jammer. Daarom roepen wij op om vandaag niet tot besluitvorming te komen, doen wij dat wel, dan zijn wij genoodzaakt om op basis van de informatie die wij op dit moment hebben, tegen te stemmen vanwege de overwegingen die ik net heb gegeven.

De heer **DE GRAAF** (CDA): Voorzitter. Het zal GS niet zijn ontgaan dat wij zeer geschrokken zijn van met name de reactie van Opmeer. De Statenleden kregen na de toezending van de stukken van de provincie nog een informatiepakket van de gemeente. Tijdens de commissiebespreking werd duidelijk dat er sprake is van een laag vertrouwen in een goede afloop in Opmeer. Er blijkt een principieel verschil van inzicht over de wijze van inrichting te bestaan en dat gaat verder dan zakelijke meningsverschillen over het tegengaan van geluidshinder of het compenseren van bomen die moeten worden gekapt. Tegelijk is iedereen het erover eens dat de weg opnieuw moet worden ingericht en wij zoeken als provincie en gemeente naar de optimale balans van verkeersveiligheid, doorstroming en leefbaarheid, maar gaandeweg het participatietraject is het vertrouwen in de goede afloop bij de voltallige gemeenteraad en het college afgebroken. Het mag toch niet zo zijn dat twee overheden straks voor de rechter staan, een provincie die mogelijk overkomt als een overheid die koste wat kost een plan wil doordrukken of de gemeente die zijn hakken in de West-Friese klei zet. Het landschapsplan dat volgt op dit PIP, zou het vertrouwen van de gemeente Opmeer in de provincie weer kunnen herstellen en het is jammer dat dit landschapsplan niet in samenhang met het PIP kan worden beoordeeld, omdat dat pas over twee maanden klaar is, zoals in de commissievergadering werd toegezegd. Wij houden graag de vinger aan de pols. GS hebben aangegeven te verwachten dat met een landschappelijk inpassingsplan zowel de provincie als de gemeente tevreden kan worden gesteld, maar mocht de gemeente Opmeer niet tevreden zijn en mochten wij die ontevredenheid delen, kunnen wij dan over de grenzen van de bevoegdheden van GS heenstappen en serieuze input leveren in een volgende periode? Geldt dit zowel voor het bomenplan als het geluid? Kan dit verder gaan dan alleen maar de status van B-stuk?

De heer **HIETBRINK** (GL): Voorzitter. Er is in de commissie uitvoerig gesproken over wanneer wij een besluit gaan nemen. Wij snappen allemaal dat het onhandig is om het over de verkiezingen heen te willen, maar tegelijkertijd constateren wij ook allemaal dat het de voorkeur zou hebben om eerst het landschappelijk inpassingsplan te hebben en pas daarna over het PIP te besluiten en ik ben benieuwd of het CDA bereid is om nu nog op het laatste moment besluitvorming uit te stellen en als dat niet zo is, waarom niet.

De heer **DE GRAAF** (CDA): Afhankelijk van het antwoord van GS, maar ik ga daar wel op vooruitlopen. Als het vertrouwen kan worden bevestigd dat goed naar het inpassingsplan kan worden gekeken en als dat de bezwaren kan wegnemen zoals nu de overtuiging van GS is en als dat nog een keer herhaald wordt, dan is dat voor ons geen reden om tegen het PIP te stemmen, want wij hopen dat het verder gaat dan de status van B-stuk.

De heer **HOOGERVORST** (SP): Voorzitter. Bent u het niet eens met de veelgehoorde uitspraak vertrouwen is goed, maar controle is beter? Als ik u hoor, zegt u dat als ons toegezegd wordt dat

enzovoorts, enzovoorts, dan kunnen wij nu instemmen met het PIP. Eerder in uw betoog zei u dat u zeer geschrokken was van de reactie van Opmeer. Dat begrijp ik niet helemaal, want wij waren al heel lang op de hoogte van het feit dat het daar rommelt en dat het in de onderlinge contacten rommelt. Bent u niet verplicht aan de mensen daar om te zeggen, wij wachten eerst tot het inpassingsplan gereed is om een goede afweging te kunnen maken om al dan niet voor of tegen dit PIP te stemmen?

De heer **DE GRAAF** (CDA): Inderdaad, net als u waren wij al veel langer op de hoogte van het feit dat het rommelde in Opmeer, want dat is ook besproken tijdens het PMI twee maanden geleden en ook daarvoor al. De B van bespreking straks betekent veelal een beperking, maar in dit geval zou het een bevordering moeten zijn om de wensen van bewoners en bedrijven van Opmeer te concretiseren en alsnog te honoreren. Vooralsnog blijven wij het vertrouwen behouden. Wij hebben hier wel vaker gepleit voor het oprekken van grenzen en dat zou daar een voorbeeld van kunnen zijn.

De heer **HOOGERVORST** (SP): Ik ben toch niet helemaal gerust. U zegt nogmaals, wij stemmen straks wel in met het PIP mits er wordt toegezegd, enzovoorts. Vindt u het redelijk naar de omwonenden in het plangebied en de gemeente om te zeggen, wij houden de vaststelling van het PIP aan totdat wij goed zicht hebben dat de wensen van de mensen die daar wonen, gehoord zijn en zoveel mogelijk gehonoreerd in het landschapsplan. Dat is toch niet zo'n gekke vraag?

De heer **DE GRAAF** (CDA): Dat is een hele goede vraag, maar wij blijven bij het standpunt dat bij een goede beantwoording van de zojuist gestelde vragen het PIP kan doorgaan. Er zijn meerdere voorbeelden van latere landschappelijke inpassingsplannen bij PIP's die ook goed uitpakken, dus die twee trajecten moet je toch wel gescheiden houden.

De heer **HOOGERVORST** (SP): Ik kan deels uw redenatie volgen, maar bent u het met mij eens dat het ook zo zou kunnen zijn dat er straks een inpassingsplan ligt waarvan u zegt, hadden wij nou maar niet ingestemd met het PIP.

De heer **DE GRAAF** (CDA): Nee, want het PIP gaat vooral over het tracé en dat verandert niet met een landschappelijk inpassingsplan. Dat kan goed gecombineerd worden. Dezelfde situatie doet zich voor bij de A8/A9 waar wij ook het voorkeurstracé al vaststellen en daarna een landschappelijk inpassingsplan maken. Als de positieve grondhouding van GS bij de inbreng op het landschappelijk inpassingsplan gerealiseerd kan worden, dan is dit PIP een goede stap nog net in deze Statenperiode.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. Wij zijn groot voorstander van het vergroten van de veiligheid op deze weg en dat zijn wij allemaal, maar wij vinden het terugstellend dat de gemeente en provincie het nog niet eens zijn over toch wel behoorlijk belangrijke details van de verbetering. Het lijkt ons daarom veel beter om pas een besluit te nemen als die overeenstemming er wel is en als het landschapsplan er ligt. Wij verbazen ons over de druk van de besluitvorming, terwijl het enige probleem is dat het project een paar maanden later zou

starten als wij er nu mee wachten en ik denk dat dat op zich helemaal geen bezwaar is. Ik heb de gedeputeerde ook weleens horen zeggen dat de meeste wegprojecten zo'n 40 tot 60 jaar kosten, dus dan zouden die drie maanden niet uit hoeven maken. Kan de gedeputeerde toezeggen om met de gemeente in gesprek te gaan over het verbeteren van de gemeentelijke geluidswal? De gemeente wil die juist weghalen, maar het lijkt mij redelijk dat u in goede samenspraak met de gemeente gaat zorgen dat die geluidswal juist verbeterd wordt.

De heer **TIJSSENS** (D66): Ik ben ongelofelijk verbaasd, ik liep niet naar voren maar ik viel van mijn stoel af. U heeft hier vier jaar lang met ongelofelijk veel overtuigingskracht beweerd dat veiligheid, veiligheid, veiligheid altijd vooropstaat en nu zegt u, dat kunnen wij wel een halfjaar vertraging laten oplopen. Als de gedeputeerde met het risico speelt dat er ergens een fietser een ongeluk zou krijgen op een provinciale weg, u komt mij gewoon voor de geest, dan is de wereld te klein en dan moet er onmiddellijk worden ingegrepen. Ik kan mij niet voorstellen dat omdat wij er niet uit kunnen komen hoe wij voor het groen een goede oplossing kunnen vinden samen met de gemeente Opmeer, dat wij op voorhand zeggen, de veiligheid, alla, kan wel een halfjaar wachten.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Ik vind dit een hele nare vergelijking, maar de zorgvuldigheid moet vooropstaan. Ik ben ermee gestart dat de veiligheid belangrijk is, dat die vooropstaat, die staat voor ons allemaal voorop als een heel belangrijk punt bij de herinrichting van deze weg, maar wij moeten het wel op een zorgvuldige manier doen. Daarmee heb ik alles gezegd.

Mevrouw **KAAMER VAN HOEGEE** (VVD): Voorzitter. Ik rijd gemiddeld een keer per week van Wognum richting De Verlaat, de meest logische route hiervoor is de N241, beter bekend als de A.C. de Graafweg. Voor mijn gevoel een weg met een typisch Noord-Hollands karakter, weidse vergezichten, een windmolen – zo eentje waar wij als VVD wel van houden – en heel veel bomen. Het is er best gaaf, daar aan de A.C. de Graaf, maar het is ook een weg die bekend staat om de vaak vele en ernstige ongelukken, want hoe gaaf het ook rijden is over de A.C. de Graaf, de weg is weinig vergevingsgezind. De weg is smal, het fietspad ligt dicht op de weg en sommige bomen staan zo dicht op de wegrand, dat je er met geen mogelijkheid nog een vangrail tussen kunt zetten. Ik kom straks nog even terug op die bomen, maar daar zouden wij het vandaag eigenlijk helemaal niet over moeten hebben, maar toch. Wij stellen vandaag het PIP vast waarbij GS groot onderhoud aan de weg willen combineren met maatregelen die de verkeersveiligheid verbeteren en de doorstroming ook in de toekomst garanderen, overigens niet alleen voor de automobilist of vrachtvervoerder, maar ook aan de fiets is gedacht. Tijdens de behandeling in de commissie maar ook in de diverse media, zijn er door bewoners en bestuurders behoorlijk wat uitspraken gedaan over verschillende zaken. Allereerst over het geluid. Als ik de PIP en de gedeputeerde goed lees en beluister, dan blijft het geluid vrijwel overal binnen de wettelijke normering en wordt bij een aantal woningen nog aanvullend onderzoek gedaan. Ik begrijp echter ook dat er een verschil zit tussen de geluidsnormen van de provincie en van de gemeente Opmeer en dat daarover de nodige ruis ontstaat. Opmeer zou zelf een geluidsdruk toestaan die een verdubbeling betekent van wat de provincie toestaat. Er staat een geluidswal op het tracé, die is van de gemeente Opmeer, maar kan de gedeputeerde aangeven hoe de communicatie hierover met de gemeente

verloopt? En of de provincie en de gemeente hier samen op goede wijze uit gaan komen? Dan de bomen langs het tracé. De burgemeester van Opmeer deed tijdens zijn nieuwjaarstoespraak een oproep aan alle inwoners in Opmeer om vooral aan te dringen bij de provinciale fracties dat de bomen langs de weg behouden moeten worden. Ik realiseer mij heel goed dat wij het vandaag eigenlijk niet over deze bomen hebben, dat wordt pas op een later moment besloten, maar ik wil de gedeputeerde oproepen om bij het opstellen van het inpassingsplan zoveel als mogelijk rekening te houden met de wensen van de omgeving, dus goed te luisteren naar het burgerparticipatietraject dat nu loopt. Wij hopen wel dat men in Opmeer ook na het afronden van de werkzaamheden nog steeds zingt: het is zo gaaf aan de A.C. de Graaf, maar dan wel over een veilige weg.

Gedeputeerde **POST**: Voorzitter. Drie algemene opmerkingen en dan kom ik toe aan de vragen. Waarom nu, hoe zit het met het geluid en het groen? Waarom nu. Het is niet zo dat wij hier sinds gisteren mee bezig zijn. De heer Klein zei, soms duurt het 40 jaar, inderdaad, maar voor de renovatie van een bestaande weg zou ik het een lichtelijke blamage vinden als wij daar 40 jaar over zouden doen, wetende dat wij hier spreken over een van de meest gevaarlijke provinciale wegen. Dan is morgen minder goed dan gisteren en als wij het vandaag kunnen doen, dan zijn wij het aan onszelf verplicht om ervoor te zorgen dat de provinciale wegen zo snel mogelijk zo veilig mogelijk zijn. In dat opzicht heb ik er een beetje moeite mee dat u zegt, wij moeten het wel zorgvuldig doen, want dat zou erop duiden dat wij het hier wel snel maar niet zorgvuldig doen en niets is minder waar. Wij doen het hier zeer zorgvuldig. Als het gaat over het vaststellen van het PIP, dan heeft de heer De Graaf het het beste verwoord en dat is, met de discussies die lopen over geluid en groen verandert het tracé voor het PIP niet, want dat gaat over de randen van de weg en over de directe invloed van de weg, maar niet over het tracé en daarom is er geen enkele aanleiding om de behandeling van het PIP aan te houden. Daar komt nog bij dat het niet gaat over drie maanden, maar je hebt het al snel over zes tot negen maanden, want ik ga ervan uit dat behandeling voor de zomer niet gaat lukken gegeven de overvolle agenda van de eerste Statenvergadering na de invulling van een nieuwe coalitie.

De heer **HIETBRINK** (GL): Nog even over de volgorde, nu het PIP en dan het inpassingsplan. Ik kan de redenering van de gedeputeerde volgen, maar als wij vandaag een besluit nemen, dan is het vervolgens aan Opmeer om de afweging te maken of zij wel of geen beroep willen instellen. Dat is toch zo?

Gedeputeerde **POST**: Voorzitter, dat is correct en juist.

De heer **HIETBRINK** (GL): Wij pleiten voor een andere volgorde omdat ik denk dat je dat misschien wilt voorkomen, want als wij het hebben over de schop snel de grond in, dan gaat het instellen van beroep door een andere gemeente voor ontzettend veel vertraging zorgen. Ik ben benieuwd naar de reactie.

Gedeputeerde **POST**: Voorzitter, dat hangt ervan af. Als het bezwaar wordt gevolgd door beroep en de taxatie is dat de kans van slagen gering is omdat wij ons houden aan de wet- en

regelgeving, dan zou er nog een schorsingsverzoek moeten worden ingediend en ik denk dat dat weinig kans van slagen heeft op het moment dat wij het zorgvuldig gedaan hebben en dat hebben wij. Het landschappelijk inpassingsplan maakt geen deel uit van het PIP, dus tegen die kant van de zaak kan men op dit moment niet in bezwaar of beroep gaan, omdat het er gewoon niet is. De gemeente heeft die vrijheid en die heeft elke inwoner die belang heeft bij het PIP. Als de gemeente dat zou besluiten, dan zal zij echt niet de enige zijn, want ik denk dat wij zelden of nooit een PIP hebben gehad waar geen bezwaar of beroep tegen werd aangetekend. Dat vind ik an sich niet doorslaggevend. Nogmaals, het tracé verandert met het wel of niet tot stand komen van een landschappelijk inpassingsplan niet, dus dat blijft altijd hetzelfde. Daarom is er geen enkele aanleiding om dat nu aan te houden. Dan het geluid. De afgelopen dagen heb ik overleg gehad met B&W van Opmeer, overigens is dat in persoonlijke sfeer en relatie een prima overleg, ondanks het zakelijke verschil van inzicht, maar dat hoeft niet te betekenen dat daardoor verhoudingen op scherp staan. En ik hoor hier een aantal termen waarbij ik denk, met alle respect, maar ik kan als willekeurig voorbeeld ontzettend met de heer Hietbrink van oordeel verschillen, daar dat betekent nog niet dat onze zakelijke relatie op scherp staat. Ik moet nadrukkelijk onderscheid maken tussen wat betrekking heeft op het geluid en op het groen. Bij het geluid houden wij ons aan de wettelijke normen en dat doen wij overal in de provincie en daar zijn twee smaken, of je voldoet wel of niet. In het Actieplan Geluid hanteren wij een plangrens van 60dB en Opmeer hanteert 68 dB voor de nieuw te bouwen woonwijk en dat is een verdubbeling van een verdubbeling van het geluid ten opzichte van de plangrens die wij aanhouden. Er zit in dit PIP in tegenstelling tot het voorgaande dat wij hier zojuist behandelden aan de N247, geen geluidsarm asfalt, want dat biedt op deze plek simpelweg geen soelaas. Het is een stukje weg met veel kruisingen en bij veel afremmend en optrekkend verkeer heeft geluidsarm asfalt maar een hele korte werkingstijd, daarna is het minder geluidwerend dan regulier asfalt en dat is de reden dat wij ervoor gekozen hebben om dat hier niet te doen. Er is een beperkt aantal woningen waar nog onderzoek plaatsvindt. Waar wij aan de wettelijke geluidsbepalingen voldoen nemen wij nooit aanvullende of bovenwettelijke maatregelen, want als wij dat hier zouden doen, zouden wij dat overal langs alle provinciale wegen moeten doen want dan is er overal sprake van een bijzondere situatie die vereist dat je bovenwettelijke maatregelen treft en dat betekent dat overal langs alle provinciale wegen op alle plekken geluidsschermen zouden moeten komen. Dat is niet hoe het beleid van de provincie is vormgegeven en daar hebben wij ons naar gericht. Als u dat zou willen, schept u een precedent voor de rest van Noord-Holland op deze plek. Zo heb ik dat ook besproken met Opmeer. Dat vinden zij jammer, zij hebben er begrip voor maar zij zijn het er niet mee eens geloof ik. De gemeente zou wel zelf maatregelen kunnen treffen en ik ben alleszins bereid om daar het gesprek met de gemeente met name over het ophogen of het niet weghalen van de geluidswal die er ligt, over te voeren.

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Mocht nou in de praktijk blijken dat het geluid wel hoog is, dan zijn wij toch wel verplicht om maatregelen te nemen?

Gedeputeerde **POST**: Absoluut, maar dat is hier dus niet aan de orde. Dan het groen en dat is van een andere orde, want het beleidskader is door PS bepaald in de leidraad Landschap- en Cultuurhistorie en daarvan heb ik in de commissie al gezegd dat ik alleszins bereid ben om daar

met de gemeente en de inwoners over te overleggen. Wij overleggen momenteel al met de gemeente en bewoners en dat heeft veel meer tijd gekost dan wij aan de voorkant hadden gedacht en omdat wij dat zorgvuldig willen doen, is de reden voor het feit dat beide plannen niet gelijktijdig voorliggen. Dat was het allermooiste geweest, maar dat hebben wij niet gered. Daarbij komt dat het landschappelijke inpassingsplan een bevoegdheid van het college is en het PIP een bevoegdheid van PS. In mijn beleving zouden wij die verhoudingen zo moeten houden en ik kom daar straks in relatie tot het ingediende amendement nog op terug. U hebt de kaders voor het groen vastgesteld met de leidraad Landschap- en Cultuurhistorie en binnen dat kader zijn wij aan het proberen om zoveel mogelijk tegemoet te komen aan de wensen van de bewoners en de gemeente. Er zijn straks twee mogelijkheden. Wij kleuren netjes binnen de lijntjes van het kader dat door u is vastgesteld, maar gemeenten en inwoners zijn niet tevreden. Een tweede mogelijkheid is dat we binnen de lijntjes kleuren en ze zijn wel tevreden en de derde mogelijkheid is dat zij wel tevreden zijn maar dan kleuren wij niet binnen de lijntjes. Zolang ik van PS niet te horen heb gekregen, kijk maar wat er nodig is, blijf ik kleuren binnen de lijntjes en op het moment dat blijkt dat wij het niet eens worden met de gemeente en de inwoners, dan is het geïndiceerd dat wij met PS overleggen. U zegt, mag het dan meer zijn dan een B-stuk? PS gaan zelf over de agendering en als u besluit dat een stuk dat wij ter bespreking hebben aangemeld tot besluitvorming van PS zou moeten leiden en het hier in deze zaal geagendeerd moet worden en niet alleen in de commissie, dan is dat aan u. Zo werken wij in onze democratische parlementaire verhoudingen, dus het is niet aan mij om die toezegging te doen. Het is aan PS om te bepalen dat het in PS breed besproken moet worden of dat het in de commissie afgedaan kan worden. Dan heb ik al een groot deel gehad van wat door u allen is aangegeven. De SP zegt, het is niet een soepel overleg, het is meer een doordenderende trein. Dat vind ik merkwaardig want wij zijn hier echt al een hele lange tijd mee bezig. Wat ons wel parten heeft gespeeld, is dat er het afgelopen jaar ook verkiezingen hebben plaatsgevonden en dat dat soms betekent dat je even wat tijd nodig hebt om vanaf het station te vertrekken en wat dan niet meehelpt, is dat er soms sprake is van voortschrijdend of gewijzigd inzicht waardoor je soms een aantal stappen terug moet doen om vervolgens weer op te kunnen schakelen naar een hogere versnelling. Dat is veel meer wat er gebeurd is en daar vind ik het fietstunneltje echt een voorbeeld van, want dat moest er niet komen een hele tijd geleden, toen wel, toen weer niet, wat recenter toch weer wel en uiteindelijk toch weer niet. Op geen enkel moment in dat hele proces is de keuze om het niet aan te leggen, een keuze geweest van de provincie. Dat is steeds een keuze geweest van de gemeente zelf, dat heeft een beetje heen en weer gepingpongd. Dat is niet door de provincie bepaald. Dan twee moties. U roept ons op om in de plannen ‘herinrichting N241’ op te nemen het nemen van passende en afdoende maatregelen om de geluidsoverlast voor bewoners langs de N241 bij de Opmeer zoveel mogelijk te beperken en om de dekking van de kosten van dergelijke maatregelen te vinden binnen het krediet dat door PS voor het project beschikbaar is gesteld, of – als dit niet mogelijk blijkt – te vinden in een van de reserves in het programma Bereikbaarheid of het programma Milieu. Ik heb zojuist aangegeven dat zoveel mogelijk betekent dat je heel veel verder gaat dan wat wettelijk noodzakelijk is en ik heb u aangegeven wat daar de consequenties van zijn. De dekking van de kosten van dergelijke maatregelen gelden dan voor heel Noord-Holland en die zijn met geen enkele mogelijkheid op te lossen binnen de reserves van het programma bereikbaarheid. Ik taxeer dat u dan voor de

komende tien jaar jaarlijks ongeveer 150 tot 160 miljoen euro moet uittrekken en dan heeft u nog niet alles gehad. Dan weet u een beetje orde grootte waar u over spreekt. Dat is meer dan wij in een heel jaar uitgeven aan mobiliteit. Dan de tweede motie.

De heer **LEEVER** (ONH): Voorzitter. Over de geluidsschermen wil ik vragen wat de kosten zijn van een bamboescherm dat wij neergezet hebben. Dat lijkt mij een fantastische oplossing en het heeft bewezen dat het inderdaad functioneert.

Gedeputeerde **POST**: Voorzitter, een paar kanttekeningen. Ten eerste moet je dan een enorm brede stroom hebben om bamboe te plaatsen, maar wij bepalen het hier dan niet alleen voor de A.C. de Graafweg, maar voor alle provinciale wegen en die ruimte heb je niet overal. Over het functioneren daarvan hebben wij gezegd, wij moeten nog even wachten met de eindconclusie. Het lijkt er goed uit te zien, maar een definitieve evaluatie hebben wij nog niet gehad, want het project is nog niet afgerond en omdat het een pilot was, waren de kosten vrij beperkt. Het is met name betaald door RWS en de Vervoersregio, dus wij hebben er zelf niet aan bijgedragen, dan kan ik overal wel geluidswerende maatregelen treffen als wij het niet zelf hoeven te betalen, maar ook dan betaalt de belastingbetaler een hoop geld. De tweede motie, het herplanten van op zijn minst evenveel nieuwe bomen als er zullen worden weggehaald, er zorg voor te dragen dat langs de N241 bij Opmeer een aanzienlijke groenstrook behouden blijft en dat in overleg met de gemeente Opmeer en met bewoners voor te bereiden en uit te voeren en ook daar heb ik moeite mee. Niet voor iedere boom die wij voornemens zijn te kappen, zal een herplantplicht gelden. Wanneer men liever minder bomen wil en liever iets anders heeft, dan ben ik gehouden de zin van PS door te drukken tegen de zin van de inwoners en dat vind ik ook niet verstandig. Ik ben gewend om dat soort zaken in overleg te doen en op grond daarvan ontraad ik deze motie. Dan de PvdA, overleg met B&W. Zoals ik het hier heb aangegeven, heb ik het besproken met B&W. Wat betreft geluid zijn wij ontzettend beperkt maar voor wat betreft groen, wil ik heel graag kijken of wij met elkaar tot overeenstemming kunnen komen, maar dat ik me wel te houden heb aan de leidraad Landschap en Cultuurhistorie en ik ben niet bereid om in te boeten aan verkeersveiligheid. Als ik moet kiezen tussen groener of veiliger, dan kies ik voor veiliger. Het is een beetje immoreel om die keuze voor te leggen, maar ik taxeer verkeersveiligheid met name voor zwakkere verkeersdeelnemers, hoger dan iets meer of minder groen. Ik hoop dat het beide kan, maar als ik echt moet kiezen dan heb ik niet de bereidheid om bomen die echt in de obstakelvrije zone staan, te sparen. De gemeente ziet het liever anders en werkt liever met een stuk geleiderail om de bomen te sparen, maar ook geleiderail is niet verkeersveilig. Dus als wij dat kunnen voorkomen, dan is mij dat een lief ding waard. Op een aantal punten van de PvdD ben ik al ingegaan. Dan het amendement van de PvdD. Hij draagt in vijf punten het college op om een landschapsplan voor te bereiden. Wij zijn al bezig om een landschapsplan voor te bereiden, dus dat deel is al uitgevoerd. Door PS vast te laten stellen en fysieke voorbereidende werkzaamheden pas te starten na vaststelling van dit landschapsplan. Ik heb met die twee laatste zaken moeite, want daarmee gaat u op de stoel van het college zitten en ik heb zojuist in repliek op het CDA aangegeven dat ik bereid ben om met u daarover van gedachten te wisselen en als PS menen dat het hier in PS behandeld moet worden, dan is dat aan PS, maar u geeft mij op voorhand niet de gelegenheid om er met de gemeente uit te komen en ook niet in de

gelegenheid stelt om pas met een aantal werkzaamheden te starten na vaststelling van het landschapsplan en dat betekent de facto dat ik moet wachten tot PS dit plan hebben vastgesteld, dat is op zijn vroegst ergens in september en dat betekent dat wij zes tot zeven maanden op onze handen moeten zitten en dat vind ik doodzonde van de tijd en dat maakt in de regel projecten er niet goedkoper op. Dat ook in de richting van de heer Klein, die zegt, wij kunnen ook wel drie maanden wachten. Wij hebben een projectorganisatie op dit moment en ik kan niet zo maar zeggen, ga maar zeven maanden niks zitten te doen.

De heer **ZOON** (PvdD): Voorzitter. Voor zover ik weet wordt er al heel hard gewerkt aan het landschapsplan en zou het in twee maanden gereed moeten zijn. Volgens mij heeft de gedeputeerde ook gezegd dat het fijn zou zijn als die gezamenlijk behandeld zouden kunnen worden, maar kon dat nu helaas niet. Maar ik schrik ervan dat het landschapsplan niet in overleg met de gemeenten gemaakt wordt. Ik begreep juist dat wij er eerst over zouden moeten gaan voordat het besproken wordt met de gemeenten. Dat lijkt mij raar.

Gedeputeerde **POST**: Voorzitter, sterker nog, de eerste contouren zijn afgelopen woensdag al in een inloopavond geschetst en ja, hij zou er over twee maanden moeten zijn maar het punt is dat u hier niet over twee maanden in deze zaal zit en dat dat niet voor juli gebeurt en dat de agenda dan aardig omvangrijk is en wij er niet aan toekomen en dat wij pas in september over deze zaken kunnen praten, ook omdat er voor juli nog niet is voorzien in een reguliere commissiebehandeling.

De heer **ZOON** (PvdD): Bent u dan niet van mening dat als wij dit belangrijk vinden, wij dat traject voorop de agenda zouden moeten zetten?

Gedeputeerde **POST**: Voorzitter, ik ga niet over wat PS zouden moeten vinden. Daar zijn zij zelf kundig genoeg voor. Ik wil met alle plezier in gesprek met de gemeente over de geluidswal, maar dat is een inspanningsverplichting en geen resultaatsverplichting.

De heer **HIETBRINK** (GL): Ik had een vraag gesteld over het weidevogelleefgebied en de afweging die daar is gemaakt tussen de varianten. U hebt net gezegd, ik kleur binnen de lijntjes als ik geen andere opdracht krijg. Waarom doet u dat niet bij het weidevogelleefgebied?

Gedeputeerde **POST**: Voorzitter, dat hebben wij wel gedaan. Wij hebben gekeken naar een oplossing voor het tracé in de buurt van de trambaan, en daar hebben wij uiteindelijk gekozen voor het zuidelijke en niet voor het noordelijke tracé, om een aantal redenen. Dat verplicht ons ertoe dat wij een oplossing vinden voor de weidevogels en die vinden wij door compensatie in cash en niet in kind.

De heer **HIETBRINK** (GL): Dat betekent dat – want dat staat niet in de stukken – de variant die is afgevallen in ogen van GS onaanvaardbaar is, want dat is namelijk het criterium in de PRV.

Gedeputeerde **POST**: Voorzitter, juist.

Tweede termijn

De heer **HOOGERVORST** (SP): Dank voor de antwoorden. Ik beperk mij tot het commentaar op de moties. De motie over de aanpak van de geluidsoverlast. Ik begrijp dat de gedeputeerde huiverig is om de motie over te nemen, maar er staat 'zoveel mogelijk' en dat betekent dat daar grenzen aan zitten en dat u er zelf bij bent om die grenzen aan te houden. De motie over de hoeveelheid groen, daar meldt de gedeputeerde dat niet voor elke boom die wordt weggehaald, een herplantplicht bestaat, maar als er wel een herplantplicht zou bestaan voor alle bomen, dan was deze motie niet nodig geweest. Wat mij deugd deed is dat zij zei, ik ben gewend om een en ander in overleg te doen, dat zou ik haar van harte willen aanraden en dat staat in het derde punt, dus alles wat hier eventueel mogelijk is en zou moeten moet uiteraard in overleg met de gemeente en de bewoners.

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Voorzitter. Dank voor de uitvoerige antwoorden en goed om te horen dat er nog voor vandaag overleg is geweest met B&W. Goed om te horen dat wordt bekeken of de geluidswal kan blijven bestaan, dus positief voor de bewoners in Opmeer. U zei over het landschapsplan, moet ik binnen of buiten de lijntjes gaan kleuren, maar wie is de opdrachtgever voor het landschapsplan, want ik zou graag willen dat u buiten de lijntjes gaat kleuren met de betrokkenen daar. Heeft dat met geld te maken of moeten wij u opdracht geven om buiten de lijntjes te kleuren? Hoe zou dat procedureel moeten? Ik ben het volledig met u eens dat veiligheid boven groen gaat.

De heer **ZOON** (PvdD): Voorzitter. De gedeputeerde zei al, groen is van een andere orde en dat blijkt ook wel, want als het over asfalt gaat, dan moeten wij instemmen, en als wij over het landschapsplan praten, dan moeten wij dat vooral aan GS overlaten, hoewel wij het allemaal erg belangrijk vinden dat er een goed landschapsplan komt. Het voorstel van GS is, wij gaan hem wel maken en als u hem nou echt belangrijk vindt, dan kunt u hem altijd naar PS brengen. Ik zou het willen omdraaien, wij vinden het heel belangrijk en wij willen dat graag in PS bespreken en mocht het nou een fantastisch plan zijn waar ik natuurlijk van uitga, dan kunnen wij het altijd als een hamerstuk behandelen.

De heer **TIJSSENS** (D66): Voorzitter, wij gaan buiten de lijntjes kleuren hoor ik net en dan hebben bepaalde mensen een voorkeur voor bepaalde kleuren, groen mag buiten de lijntjes. Dat is natuurlijk niet helemaal waar, maar wij hebben de verantwoordelijkheid gekregen voor het PIP. Er zijn veel argumenten uitgewisseld om vast te stellen dat wij doorgaan met het landschapsplan. Wij hebben als partij en daar stonden wij niet alleen in, wel een duidelijke toezegging gevraagd en op basis van de bevoegdheidsverdeling zegt de gedeputeerde, het is nou eenmaal een bevoegdheid van GS. Het CDA twijfelde wat en vroeg, kan het van een B een A-stuk worden? Dat mag natuurlijk, wij gaan over onze eigen orde, maar ondertussen zijn GS nog steeds bevoegd om bepaalde dingen vast te stellen. Laat ik iedereen uit de droom helpen, uiteindelijk komen wij weer langs hetzelfde poortje wat PS heet. De totale investeringsafweging wordt gedaan door PS en als er geen gedragen landschapsplan ligt, dan heeft dat consequenties voor de besluitvorming. Wij

verwachten dat er een gedragen landschapsplan komt en wij hopen dat de gedeputeerde zich daaraan houdt, want anders behouden wij ons het recht voor om heel kritisch te zijn in de volgende fase van de besluitvorming.

De heer **HIETBRINK** (GL): Voorzitter. Nog even kort ingaan op de twee punten uit eerste termijn. Dank aan de gedeputeerde voor de nadere toelichting op het woord 'relatie' tussen GS en PS-leden, dat is waardevol om mee te nemen. Dan de twee punten. De afweging en uitspraak van GS dat de andere variant voor het weidevogelleefgebied onaanvaardbaar zou zijn, verbaast ons een beetje. In de stukken staat een aantal afwegingen waarom is gekozen voor de ene variant, dat zijn allemaal afwegingen van verkeerskundige aard, maar om hier het etiket onaanvaardbaar op te plakken, gaat ons te ver en wij kunnen GS niet volgen in de keuze om 2,6 ha weidevogelleefgebied op te offeren voor de herinrichting van de A.C. de Graafweg. Wij betreuren nogmaals de keuze om nu wel tot besluitvorming te komen en niet te wachten op het landschapsplan, om de reden die ik net in een interruptie noemde. Wij brengen namelijk Opmeer in de situatie waarin zij de afweging moeten gaan maken of zij wel of geen beroep willen instellen op het besluit dat wij hier vandaag nemen. Dat leidt niet tot minder verscherpte bestuurlijke verhoudingen, maar juist tot een aanscherping van de toch al gevoelige verhoudingen. Dat vinden wij jammer en wij zouden het verstandig vinden om dat nog even uit te stellen.

De heer **DE GRAAF** (CDA): Voorzitter. Dank aan GS voor de beantwoording van de vragen. U zei dat het overleg over het landschapsplan meer tijd kost dan voorzien en daar ben ik eigenlijk wel blij mee, want wie weet krijgen wij een goed draagvlak daarvoor. U noemt een aantal opties over de lijntjes kleuren. Er is ook nog een optie, wij zijn niet tevreden en wij blijven niet binnen de lijntjes, maar die optie lijkt mij heel ver weg. Natuurlijk kan het op de agenda van de volgende PS terugkomen als PS daartoe besluiten. Ik pleit ervoor dat de communicatie met de bewoners en overige betrokkenen heel goed moet worden ingericht, want u en wij baseren ons op notities en plannen die bij de bewoners vaak niet bekend zijn. Je voldoet wel aan de normen maar die zijn niet zo veelzeggend voor de bewoners en op dat punt zou heel goed moeten worden uitgelegd waarom tot bepaalde plannen is gekomen.

Mevrouw **KAAMER VAN HOEGEE** (VVD): Als het gaat over het landschapsplan, daar zijn participatiebijeenkomsten voor, die zijn al geweest zelfs. Bent u daarvan op de hoogte?

De heer **DE GRAAF** (CDA): Dat weet ik, maar ik denk dat er nog meer participatie zal komen. De ervaring leert ons dat je dat zeer goed moet aanpakken, kijk maar naar de commotie die er toch weer geweest is over bijvoorbeeld de brug bij Ouder Amstel in het gebied. De plannen zijn uitvoerig besproken, er is vertraging ontstaan, het is allemaal uitgelegd maar toch is het heel moeilijk acceptabel voor de bewoners daar. Die tip wil ik meegeven.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. Ik dank de gedeputeerde voor haar toezegging om het gesprek aan te gaan met de gemeente Opmeer over de geluidswal, haar inspanningsverplichting. Ik begrijp het argument dat de gedeputeerde inbracht dat wij met het PIP alleen maar het

ruimtelijk kader vaststellen, heel goed, dus ik ben geneigd daarin mee te gaan maar ik ben teleurgesteld dat u het amendement van de PvdD die dat precies mogelijk maakt, ontraadt. Als dat amendement aangenomen wordt, waarbij wij eigenlijk zeggen, nu stellen wij het PIP vast en later spreken wij met elkaar over het landschapsplan en stellen wij dat als PS vast, op die manier zouden wij ermee kunnen instemmen. Als dat niet zo is, dan vind ik de toezegging, PS gaan over hun eigen agenda en kunnen bespreken wat ze willen, wat karig.

Mevrouw **KAAMER VAN HOEGEE** (VVD): Voorzitter. De gedeputeerde heeft onze vragen volledig beantwoord. Wat ons betreft kunnen wij verdergaan met het PIP en het landschapsplan. Dat zien wij komen na de verkiezingen en daar zullen wij kritisch naar kijken.

Gedeputeerde **POST**: Voorzitter, in de richting van de SP, dan gaat het echt om de formulering die u hanteert, want u zegt de geluidsoverlast zoveel mogelijk te beperken en dat gaat verder dan wat wettelijk bepaald is. Dat is precies waar het probleem zit. Hiermee schept u een eindeloos precedent, want het gaat niet om het nemen van maatregelen om de geluidsoverlast tot binnen de wettelijke normen te brengen, want daar voldoen wij aan. Het gaat u erom om het binnen de wettelijke normen nog veel verder te beperken en dat moeten wij niet willen. Als u daar dan de reserves Programma bereikbaarheid of Milieu voor wilt hanteren, dan heeft u de halve resterende provinciale begroting nodig, ongeveer 150 tot 160 miljoen euro per jaar de komende tien jaar om dat voor elkaar te krijgen. Ik weet niet of dat is wat u beoogt, maar dat is wel wat u vraagt. Dus ik ontraad hem. U zegt dat wij het eens zijn bij uw tweede motie en dat is niet waar. Want u zegt, als eerste dictum, Post, je bent verplicht om op zijn minst zoveel mogelijk bomen te herplanten en daarna ga je maar eens overleggen. Maar dan moet ik tegen die mensen zeggen, u kunt wel geen bomen willen, maar de heer Hoogervorst van de SP heeft mij opgedragen, er moeten minstens evenveel bomen terugkomen en als ze dat niet willen, dan zit ik met een onmogelijke opgave en vandaar dat ik hem ontraad. Geeft u ons nou eerst de gelegenheid om met de buurt tot een acceptabel landschappelijk inpassingsplan te komen voordat u gaat vertellen wat u vindt dat de inwoners en de gemeente moeten willen, want dat is in feite wat u doet. In de richting van de PvdA. U zegt, het is fijn dat u gaat bekijken of de geluidswal blijft of niet. Dat is niet wat ik heb gezegd, ik heb gezegd dat ik bereid ben om daar met de gemeente over te gaan overleggen, want of hij blijft of niet is aan de gemeente om te bepalen, want hij is van de gemeente. Dan, wie is de opdrachtgever en wie bepaalt of je wel of niet buiten de lijntjes gaat kleuren. Formeel zijn GS de opdrachtgever, want het valt binnen ons mandaat om het landschappelijk inpassingsplan op te stellen, maar u bent degene die de lijntjes heeft neergezet door het vaststellen van de leidraad Landschap- en Cultuurhistorie, dat is uw kader en volgens mij voeren GS zaken uit binnen het kader dat u heeft vastgesteld. Als u nu zegt, gooi dat hele kader aan de kant en zoek het maar lekker uit en kom met iets terug, dan weet ik niet of ik daarmee de rest van PS gelukkig maak, want die hebben ook gestemd over die leidraad.

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Voorzitter, u gaat straks samen met de burgemeester kleuren op een mooie plek en gezamenlijk gaat u buiten de lijntjes kleuren. Hoe gaat het dan verder?

Gedeputeerde **POST**: Voorzitter, volgens mij zijn niet het cruciale punt de kosten, maar hoe je het inricht. Om een voorbeeld te noemen, de bomen staan heel dicht langs het asfalt van deze weg en de bomen wil je kwijt omdat dat gevaarlijke obstakels zijn. Maar tegelijkertijd zou het heel goed kunnen dat de leidraad zegt, op dit type wegen in dit type landschap horen geen bomen, dus die bomen moeten hier helemaal niet terugkomen en je moet hier juist een weids polderlandschap creëren en die bomen moet je maar ergens anders gaan compenseren maar juist niet hier. Daar zal de discussie over gaan, evenals over het type bomen dat wordt gekozen bij het herplanten. Dan zeg ik tegen de burgemeester, wij moeten een landschapsplan opstellen maar dit is het kader dat PS mij hebben meegegeven en daar moeten wij ons aan houden en op die tekening moeten wij binnen de lijntjes kleuren en daarom zeg ik, lopen wij het risico dat wij er niet uit gaan komen. Dat heeft niet zozeer met kosten te maken maar met wat past hier in het landschap en vooral wat er niet past.

De heer **TIJSSENS** (D66): Wij raken nu aan een gevoelig punt, het punt waarop de gemeente zei, wij voelen ons niet meer veilig en wij gaan inspreken en wij gaan protest aantekenen tegen het vaststellen van het PIP. Het zou zo kunnen zijn dat de generieke kaders waar wij misschien best tevreden mee mogen zijn, in dit geval wringen met de landschappelijke opvatting van de gemeente. Ik hoop dat PS vandaag zeggen, zorg ervoor dat u dit bovenhaalt en dat wij dat vast kunnen stellen. Mijn beeld is op dit moment dat de gemeente op het landschappelijke een hele duidelijke wens heeft en dat u die honoreert en dat heeft niets te maken met bovenwettelijk of niet en dat er geen sprake is van een precedent wanneer wij zeggen, het gaat hier over een normpje, dan zit u aan de gevaarlijke kant. Kunt u daar niet helderder in zijn?

Gedeputeerde **POST**: Voorzitter, als het gaat over geluid, dan gaat het over normen en dat is een totaal ander verhaal en dat heeft niets te maken met groen. Wat groen betreft hoor ik u zeggen – maar niet van de meerderheid van PS – als buiten de lijnen kleurt en dat leidt tot een plan waar de gemeente gelukkig van wordt, doe dat dan vooral. U heeft zelf die kaders bepaald en u kunt zeggen, het is een generieke leidraad en daar waren wij toen misschien heel gelukkig mee, maar het is geen generieke leidraad, er is voor elk landschap expliciet gekeken naar wat je hier wel en niet moet doen en ik ga ervan uit dat u nu niet zegt, over dat plan hebben wij destijds niet zo goed nagedacht en wij hebben maar wat gedaan en gooi dat plan aan de kant en doe maar wat de gemeente wil, want dat is in feite de suggestie die nu uit uw woorden spreekt. Zolang ik van uw Staten niet anders hoor, ga ik ervan uit dat u het kader gesteld heeft en dat ik mij daaraan houd. Ik hoor hier de gedeputeerde RO ook ja roepen. Daar moet u zich dan in meerderheid over uitspreken en als u zegt, gooi dat kader lekker in de kast en pak de kleurpotloden die je wilt, dan krijgen wij iets anders terug dan wat past binnen de kaders.

De heer **TIJSSENS** (D66): Ik heb aangegeven dat het generieke regels zijn, dit is een specifieke plek en een specifieke gemeente. Wij hebben opgeroepen om terug te komen bij ons op het moment dat omwille van generieke regels gemeente en provincie er niet samen uit kunnen komen en dat wij dat niet achteraf horen. Wat wij nu hadden is dat op het moment dat het PIP vastgesteld moest worden, dat het accumuleert tot een niveau dat wij ons ook afvragen, waar is dat vertrouwen om er samen uit te komen, gebleven? Dat willen wij graag terugvinden.

Gedeputeerde **POST**: Voorzitter, Als wij er samen uit moeten komen, dan moet u zeggen, we gooien het kader aan de kant en doe het maar, dan kom ik eruit. Als u zegt, je moet terugkomen op het moment dat je er niet uitkomt, dan zegt u in feite precies hetzelfde, want ik kan u nu al aan de voorkant verzekeren, als ik mij houd aan het kader, dan gaat het schuren, want men wil daar zaken die niet passen in de leidraad Landschap- en Cultuurhistorie. Het is van tweeën een, of ik kleur binnen de lijntjes maar dan denk ik dat wij er niet gaan uitkomen, want de wensen daar zijn anders dan wat past, of we zeggen, wij moeten eruit komen maar dan hanteren wij het kader niet. U zegt, u moet komen met een gedragen plan, ik ga u dat niet beloven. Ik ga u wel beloven dat ik mijn stinkende best doe en dat ik mijn benen onder de kont vandaan ren, maar ik geef u geen garantie want een garantie is een carte blanche voor alles wat buiten de kaders valt en dat ga ik u niet geven, want dan zegt u achteraf, je hebt je niet aan het beleid gehouden dat wij hier meegeven en onze controlerende functie zegt dat je dit niet had mogen doen. Daar pas ik voor, want dan kan ik u nooit tevreden stellen. Ik hoor dat overigens ook niet in meerderheid bij PS. Ik vind het een beetje flauw van de heer Zoon dat hij zegt, bij asfalt moeten wij instemmen en bij groen wil je niks van ons. Zo heeft u het zelf geregeld, u hebt zelf de bevoegdheid voor het opstellen van een landschappelijk inpassingsplan bij GS gelaten, dat had u destijds ook aan u kunnen trekken, maar dat is niet gebeurd. Volgens mij werkt het in de praktijk niet zo want op het moment dat wij iets hebben dat wij in nauwe samenspraak met de gemeente en inwoners doen, dan kom ik bij u terug en dan is het aan u om te bepalen of wij dit aan de Staten willen geven of niet. Daar zit dan inderdaad een tijdsfactor op, want de eerste Statenvergadering wordt niet voorafgegaan door een commissievergadering, omdat in formele zin er in juli nog geen commissies zijn, want PS moeten eerst over het instellen van de commissies besluiten. Dat betekent dat ik pas in september in de commissie kan en dat het pas in oktober in PS komt en dat is wel degelijk zes tot zeven maanden en dan zitten er al die tijd mensen op hun handen. Nog een opmerking van de heer De Graaf over de communicatie, die neem ik ter harte. Wij zullen kijken op wat voor manier wij dat verder vorm kunnen geven. Dan het amendement A12 van GL, dat u daar teleurgesteld over bent. Ik vind het merkwaardig om aan de voorkant te zeggen, wij vertrouwen niet dat het tot een goed einde leidt en wij gaan nu alvast eisen dat het in PS wordt besproken, want daarmee geeft u mij niet de gelegenheid om ervoor te zorgen dat er in april een gedragen landschapsplan ligt en wij vervolgens voorwaarts komen. Dan ben ik gehouden te wachten tot september/oktober voordat wij verder kunnen en dat vind ik niet acceptabel.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Ik ben een beetje verbaasd over de hele grote woorden van de gedeputeerde, want het is niet zo dat ik niet vertrouw dat het niet tot een goed einde komt, maar wij hebben nu een soort oneigenlijke volgorde, dat wij eerst een PIP vaststellen terwijl wij weten dat er grote vragen zijn bij de burgers over de landschappelijke inpassing. U bent met het landschapsplan bezig, wat is dan logischer dan dat wij als PS nog even een voorbehoud maken over de landschappelijke inpassing? Dat is wat u van ons als volksvertegenwoordigers zou moeten verwachten.

Gedeputeerde **POST**: Voorzitter, nee, dat verwacht ik niet van u, want het mandaat ligt bij GS en als u het zo doet, dan legt u vast dat wij er niet gezamenlijk uit kunnen komen en verder kunnen

gaan. Dan moeten wij wachten tot PS ermee akkoord zijn gegaan en dat betekent per definitie een vertraging van meer dan een halfjaar en dat vind ik niet aanvaardbaar.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Dat halve jaar is voor uw rekening.

Gedeputeerde **POST**: Dat halve jaar, uw Staten vergaderen niet eerder, dus ik heb geen mogelijkheid om het eerder in te brengen dan oktober.

De **VOORZITTER**: Wij gaan over tot stemming.

De heer **DE GRAAF** (CDA): Mogen wij even schorsen voordat wij tot stemming overgaan?

De **VOORZITTER**: Ik wilde eigenlijk na dit agendapunt schorsen, maar dan combineer ik dat en schors ik de vergadering voor tien minuten. Ik heropen de vergadering. Heeft de heer De Graaf behoefte aan een nadere toelichting?

De heer **DE GRAAF** (CDA): Voorzitter. Het overleg heeft niet geleid tot een motie of andere noodzaak om het niet in stemming te brengen, dus wat mij betreft kan de vergadering doorgang vinden.

De **VOORZITTER**: Wij gaan over tot stemming. Eerst A12, landschapsplan voor de A.C. de Graafweg. Wie is voor? Dat zijn de fracties GL, SP, PvdD, CU/SGP en ONH, het amendement is verworpen. Dan A14. Stemverklaringen? Wie is voor? Dat zijn de fracties GL, SP, ONH, CU/SGP en PvdD, het amendement is verworpen. Dan M15, handhaving van de hoeveelheid groen langs de N241 na herinrichting. Stemverklaringen? Wie is voor? Dat zijn de fracties GL, SP, PVV, ONH en PvdD, de motie is verworpen. Dan de voordracht. Stemverklaringen?

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. Wij zijn heel teleurgesteld dat het amendement niet is aangenomen, want daarmee spreken wij toch af met elkaar dat wij pas verder gaan met dit project als het landschappelijk inpassingsplan er goed uitziet. Wij stemmen toch in met het voorstel, maar wij houden vast aan het feit dat wij een goed landschappelijk inpassingsplan moeten krijgen en daar zullen wij onze verdere besluitvorming over kredieten op baseren.

De heer **TIJSSENS** (D66): Voorzitter, wij staan niet achter het amendement, maar wij gaan er ook vanuit dat er een gedragen landschapsplan komt, dus in die zin kunnen wij elkaar weer vinden.

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Wij vinden het belangrijk dat het PIP nu wordt vastgesteld, zodat de werkzaamheden kunnen aanvangen voor de noodzakelijke ruimtelijke aanpassingen. Mijn fractie zal het landschapsplan beoordelen en agenderen op de PS-vergadering.

De heer **DEEN** (PVV): Voorzitter. Het PIP is getoetst op uitvoerbaarheid en naar onze mening zorgvuldig samengesteld. De bijlagen voorzien in een onderbouwing van een goede ruimtelijke ordening, doorstroming en veiligheid van de wegen zijn voor ons van het grootste belang. Hierin

voorziet het PIP en daarom kunnen wij hiermee instemmen. Ingewikkelder kunnen wij het niet maken.

De heer **DE GRAAF** (CDA): Voorzitter. Ook wij stemmen in met het PIP, omdat wij het belangrijk vinden ook naar de betrokkenen toe, dat die stap gezet wordt en dezelfde voorwaardelijkheid over het landschapsplan hebben wij en daar gaan de komende Staten over en dan verwacht ik eventueel een motie van kleuren buiten de lijntjes.

De **VOORZITTER**: Wie is tegen? Dat zijn de fracties GL, SP en PvdD, de voordracht is aangenomen.

11. Statenvoordracht 24 Eerste begrotingswijziging 2019

De heer **VAN HOOFF** (PVV): Voorzitter. In de laatste commissievergadering M&F had ik een vraag over de bijdrage aan het Goois Natuurreservaat. De vraag werd door GS toen verworpen, die hoort niet thuis bij M&F. Ik wil de vraag toch stellen in deze vergadering, maar het antwoord is er al een beetje. Ik heb vernomen dat de provincie met een afkoopbedrag van 6,5 miljoen euro ineens deze zaak oplost en met die oplossing kunnen wij leven. Dus de vraag is bij deze beantwoord. Dan op bladzijde 21 van de bijlage staat onder reserves 4.2.1. dat er 4,1 miljoen euro, het restant van de beschikbare middelen voor de energietransitie, wordt opgenomen als budget voor activiteiten die bijdragen aan het realiseren van de doelstellingen in het Klimaatakkoord. Mijn collega Deen heeft in dezelfde commissievergadering M&F gezegd dat wat ons betreft het Klimaatakkoord door de shredder kan. Wij willen niet dat er nog eens een bedrag van 4,1 miljoen euro belastinggeld wordt gebruikt voor onzinnige klimaatmaatregelen. Als er 4,1 miljoen euro over is, dan moet dat naar de algemene reserves. Wij gaan met uitzondering van de genoemde 4,1 miljoen euro akkoord met de voordracht.

De heer **LEEVER** (ONH): Voorzitter. Zoals bekend is in februari 2017 besloten tot een nieuw begrotingsformat. Als eerste document voldeed de begroting 2019 aan dit format en dat wordt nu gevolgd door de eerste begrotingswijziging 2019 in een nieuw jasje. Daarnaast heeft deze eerste wijziging nog iets nieuws. Alle begrotingswijzigingen zijn in groepen verdeeld. De BN-groep, grote neutrale wijzigingen tot en met de uitvoeringsgroep uitgestelde intenties. Aan het eind van de eerste begrotingswijziging zijn deze groepen volledig weergegeven. Verder zien wij dat elk programma wordt weergegeven door een hoofdbudgettabel plus wijzigingen van de EWW. Verder geen enkel woord aan verklarende tekst. Tot zover is alles in orde en is voldaan aan de wensen van de Rekeningencommissie. Wij denken dat het nog beter kan. Laat ik dat met een voorbeeld duidelijk maken. Wij kijken naar de budgettabellen van programma 2, bereikbaarheid pagina 7 en zien daar voor de uitgestelde intentiegroep een bedrag van 4,8 miljoen euro staan. Welke posten zitten daarachter? Is een voor de hand liggende vraag die opkomt. Dan moeten wij naar het einde van de EWW gaan en de uitgestelde intentiegroep opzoeken en daarin weer de posten die bij programma 2 behoren. Ze zijn pas te vinden op bladzijde 23. Zo zijn er nog enkele voorbeelden te noemen maar om zo te werken is erg tijdrovend en bewerkelijk. Dit kan in onze optiek beter en sneller door de groepen begrotingswijzigingen keurig te verdelen over de

bijbehorende budgettabellen, dus integratie van de begrotingswijzigingen op budgettabelniveau. Alles wat bij een budgettabel hoort, staat dan bij elkaar en dat geeft overzicht en daarin kunnen wij snel zoeken. Aan het einde van de eerste begrotingswijziging zijn verschillende bedragen van de budgettabel weer te sommeren. Kortom, wij gaan akkoord met de eerste begrotingswijziging in het nieuwe jasje, echter met het voorstel erbij om de volgende integratie van de begrotingswijziging op budgettabelniveau te laten plaatsvinden. Graag een toelichting door de portefeuillehouder over de gedane suggesties.

Gedeputeerde **POST**: Voorzitter, ik kan hier kort over zijn. Dit is allemaal op voorstel van de Rekeningencommissie plus en als die daar positief over adviseert, dan zal de portefeuillehouder dat met genoegen overnemen, want het gaat over de inhoud en niet over de vorm. Nu voeren wij helaas toch weer een discussie over de vorm. Ik zou zeggen, laat vooral daar PS iets van vinden in plaats van de portefeuillehouder, want het gaat om uw instrument en niet van GS.

De **VOORZITTER**: Wij gaan over tot stemming. Stemverklaringen?

De heer **YURDAKUL** (D66): Voorzitter. Wij kunnen leven met de uitkomst van de eerste begrotingswijziging. Veel complimenten voor GS en de ambtelijke organisatie over de wijze waarop de aanbevelingen van de Rekeningencommissie Plus zijn opgevolgd en uitgewerkt

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Voorzitter. Wij gaan akkoord met de eerste begrotingswijziging met uitzondering van het bedrag dat gereserveerd is voor het Klimaatakkoord, omdat wij hebben aangegeven dat wij eerst de doorrekeningen van de Tweede Kamer willen afwachten.

De **VOORZITTER**: Wie is tegen? Niemand De begrotingswijziging is unaniem aangenomen.

12. Statenvoordracht 25 Multimodaal bereikbaarheidspakket Corridor Amsterdam-Hoorn: financiële bijdrage

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Voorzitter. Wij zijn redelijk tevreden over een aantal zaken in het Multimodaal bereikbaarheidspakket, hoewel het wel weer een hele grote plak asfalt is. Wij kunnen ons vinden in de snelfietsroutes en regionale fietspaden en in het verbeteren van het openbaar vervoer in Zaanstad en in de ongelijkvloerse spoorwegovergang en het versnellen van de woningbouw aan de Guisweg. Toen ik nog raadslid was in Zaanstad en het gemeentehuis nog op de Bannehof stond, moest ik regelmatig tot een kwartier voor de gesloten spoorbomen wachten, of ik nou met de fiets of auto was. De raadsleden in de gemeente waar de A7 doorheen gaat, hebben ons nog de volgende wensen meegegeven voor de snelheden op de A7. Op de A10 en op de A8 zou de snelheid 80 km/u moeten worden en op de A7 gaat de maximumsnelheid naar 100 km/u behalve ter hoogte van Purmerend waar de snelheid teruggebracht moet worden naar 80 km/u. Uiteraard is deze wens met name bedoeld voor RWS, maar wij geven het hier toch ook maar mee. Ook in het versterken van de natuurverbindingen kunnen wij ons vinden. Het is alleen de vraag of dit wel genoeg is. Omdat wij in antwoord op onze technische vragen te lezen kregen: bij verschillende maatregelenpakketten is een toename te verwachten van de stikstofdepositie op

Natura2000-gebieden, hebben wij wel onze zorgen, want het is wederom een asfaltproject dat de natuur en luchtkwaliteit bedreigt. Gelukkig komt er nog een MER en hopelijk nog een ADC-toetsing en dan hopen wij dat er veel meer compenserende maatregelen getroffen moeten worden, want de Natura2000-gebieden zijn ook een verantwoordelijkheid van de provincie. Wij vinden het een goede zaak dat de provincie mee gaat werken en betalen aan de aanpak van de N516/Thorbeckeweg. Deze weg ligt aan het Vijfhoekpark waar de waterpartij in elk geval als provinciaal monument kan worden aangemerkt. Het andere deel van het park is de verantwoordelijkheid van Zaanstad en daar ook in beheer. Dit Vijfhoekpark heeft veel last van de uitstoot en het lawaai van de N516/Thorbeckeweg en dat zal door het aldoor toenemende verkeer op deze weg meer worden. Daarvoor een motie.

Motie 16/04-03-2019

Red het Vijfhoekpark

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 4 maart 2019

Constaterende dat:

- *De N516/Thorbeckeweg een provinciale weg is die loopt vanaf de op- en afritten van de A8 tot halverwege het Vijfhoekpark in Zaandam;*
- *De N516/Thorbeckeweg ter hoogte van de waterpartij in het Vijfhoekpark naar het westen toe in beheer en onderhoud is bij de gemeente Zaanstad;*
- *Desondanks de gehele weg een gebiedsontsluitingsweg buiten de bebouwde kom is, waar 80 km/u mag worden gereden;*
- *Het Vijfhoekpark direct naast de N516/Thorbeckeweg ligt en er behalve een vangrail geen maatregelen zijn genomen om het park van de weg te scheiden;*
- *Uit de AVANT-studie die samenhangt met het multimodaal bereikbaarheidspakket Corridor Amsterdam-Hoorn, blijkt dat er ingrijpende werkzaamheden zullen worden verricht om de doorstroming N516/Thorbeckeweg te verbeteren.*

Overwegende dat:

- *Parken in stedelijke gebieden zoals het Vijfhoekpark in Zaandam, kunnen bijdragen aan de biodiversiteit;*
- *Het doel van het Vijfhoekpark is om de natuur weer terug te brengen in de stad door de flora en fauna meer ruimte te geven;*
- *De biodiversiteit van het Vijfhoekpark beperkt is;*
- *Dit waarschijnlijk mede het gevolg is van de stikstofuitstoot van het langsrijdend verkeer;*
- *Het te verwachten is dat door het toenemende verkeer dat het gevolg is van de verbetering van de doorstroming op de N516/Thorbeckeweg, het park nog meer te lijden zal hebben;*
- *De aanpak van de N516/Thorbeckeweg een goede gelegenheid is om ook iets voor het Vijfhoekpark te doen.*

Verzoeken het college van GS:

- *Samen met de gemeente Zaanstad (en mogelijk de MRA) een onderzoek te doen naar de biodiversiteit in het Vijfhoekpark;*
- *Samen met de gemeente Zaanstad (en mogelijk de MRA) maatregelen te treffen om de biodiversiteit in het Vijfhoekpark te verbeteren*
- *De gemeente Zaanstad en Zaanse natuur- en milieuorganisaties via het netwerkplatform Groen Kapitaal te verzoeken beleid te maken om de biodiversiteit in het Vijfhoekpark te vergroten en een en ander als meekoppelkans in de Mitigatie- en Compensatievisie van de Corridor Amsterdam-Hoorn op te laten nemen*

en gaan over tot de orde van de dag.
Fractie SP

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Het is sympathiek om daar goed naar te kijken, maar ik ken veel meer plekken waar je naar zou moeten kijken. Waarom gaat u dit uitzonderen?

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Absoluut, de provincie zou langs het traject naar heel veel meer plekken moeten kijken en dat heb ik ook gezegd in mijn betoog, maar in dit geval is de AVANT-studie klaar en is dit geval veel verder op orde dan de rest van het traject. Ik dacht, laten wij ons kansen grijpen en ervoor zorgen dat het Vijfhoekpark een goede behandeling krijgt.

De heer **TIJSSENS** (D66): Voorzitter. Aan het begin van deze Statenperiode stelden wij middels het PMI vast dat er geen actualisering van het toen reeds verouderde provinciale Verkeers- en Vervoersplan zou komen. Dat leidende document zou immers worden vervangen door de Omgevingsvisie als overkoepelend bestuursstuk voor het mobiliteitsbeleid. Inmiddels is de provinciale Omgevingsvisie een feit en er wordt hard gewerkt om het mobiliteitsbeleid binnen de visie verder uit te werken. Onlangs behandelden wij het perspectief fiets als proeve en qua vorm en inhoud heeft D66 daar van harte mee in kunnen stemmen. De verdere uitwerking is nog in uitvoering en zal aandachtspunt moeten zijn van de nieuwe Staten. Wij hebben de gedeputeerde in de commissie een welgemeend compliment gegeven voor de integrale benadering van de bereikbaarheid Corridor Amsterdam-Hoorn, aandacht voor landschap, OV, fiets, economie en bereikbaarheid voor de auto. Knooppunten als ordenend principe voor het doen van investeringen. Het blijkt dat nog gedurende de invoering van de nieuwe beleidsprincipes, de methodiek van de Omgevingsvisie, het integrale denken haar vruchten begint af te werpen. Er was een hele positieve respons van de Staat en wij rekenen erop dat het betrekken van de gemeenten in het gebied positief verloopt en dat er een gedragen bestuursakkoord komt. Een aanmoediging om op deze voet door te gaan.

De heer **ZOON** (PvdD): Voorzitter. Het is wel leuk dat D66 begint over een integraal plan want dat heeft wel zijn ongelijkheid. Er wordt namelijk een onzinnig A8-project in hetzelfde plan gegoten als hard nodig voor de natuurverbindingen die wij moeten maken, wordt er voor de mens 90 tot 140 miljoen euro uitgetrokken bij de A7, Purmerend, wordt er voor de vier loopplankjes voor

dieren 5.000 euro uitgetrokken. Wij vragen ons af of daarvoor een integraal plan nodig is. Goed. Het wordt ook een beetje afgedaan als groene projecten of grijze projecten een groen tintje te geven, ben je tegen asfalt, dan stort ook de woelmuis te water. Dus dat wij weinig zien in de landelijke projecten voor de uitbreiding van de A-wegen en provinciale A8/A9, maar deze delen vallen niet in deze voordracht. Wel in de voordracht staan projecten voor fiets, OV-knooppunten en natuurverbindingen en daar zijn wij natuurlijk voor. Wat overblijft is project 516/AVANT, dat HOV-verbeteringen laat zien, maar ook 110 bomen ter ziele doet gaan. De voorkeursvariant B kent het meeste draagvlak maar heeft ook wel veel vraagstukken, ook over de flora en fauna. Daarom een vraag aan GS, of er nog een terugkoppeling komt voordat verder gegaan wordt met de daadwerkelijke uitvoering, over hoe het zit met de flora en fauna en hoe de compensatie en verbeteringen daarvan worden uitgevoerd.

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Voorzitter, laat ik beginnen met dat het voor mij vier onvergetelijke jaren waren. Ik heb net begrepen toen de PVV daar iets over vertelde, er komt toch nog een afscheidsavond?

De **VOORZITTER**: Dat gaat ook gebeuren.

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Ik weet dat die komt, ik heb daar al een uitnodiging voor gekregen, hartelijk dank, maar ik hoorde net van de griffie dat wij absoluut niets mogen zeggen en dat vind ik jammer dat wij na vier jaar niet de gelegenheid krijgen om iets te vertellen. Vandaar vier onvergetelijke jaren. Dan over de voordracht. Wij kunnen in principe instemmen maar tijdens de laatste commissie R&W, is mij dat niet duidelijk. Er stonden onder andere een aantal miljoenen op die gereserveerd werden voor woningbouw achter het station van Zaandijk, de Zaanse Schans. Ik heb de gedeputeerde toen gevraagd, is het niet een beetje raar dat je daar heel veel voor reserveert terwijl er nog absoluut geen harde woningbouwplannen zijn voor dat gebied. De gedeputeerde heeft mij niet kunnen overtuigen dat het in relatie staat tot het nu reserveren en dat er binnen afzienbare tijd daadwerkelijk een plan door Zaanstad wordt ingediend, dus daar hebben wij nog onze bedenkingen over.

De heer **DEEN** (PVV): Voorzitter. De provincie stelt voor om de provinciale bijdrage te koppelen aan het realiseren van provinciale doelen in dat gebied en regie te voeren op de aanpak richting gemeenten. Daar kunnen wij uiteraard mee leven, dat lijkt ons een prima plan. In de commissie hebben wij onze zorgen geuit over het tekort van 24 miljoen euro. De gedeputeerde heeft toen aangegeven dat de ambitie is om dit financiële gat in de komende weken dicht te krijgen, dus misschien is hier al nieuws over. Dan horen wij uiteraard de stand van zaken, zo niet, dan wachten wij daar nog even geduldig op. Ook heeft de gedeputeerde beaamd dat indien nodig, er mogelijk aan de kostenkant nog gekeken zou kunnen worden naar eventuele versoberingen en die toezegging vinden wij prima. Het mag duidelijk zijn dat als er een vertraging optreedt, het in de regel sowieso meer gaat kosten, dus het lijkt ons dat wij er gezamenlijk voor moeten zorgen dat de vertraging niet optreedt, dat lijkt ook vrij logisch omdat de betrokken partijen achter dit pakket staan. Ook heeft de gedeputeerde in de commissie aangegeven dat zij goede hoop heeft

dat het op korte termijn tot een akkoord zal komen. Wij gaan er daarom vanuit dat wij direct op de hoogte worden gesteld als hier iets meer over bekend is.

De heer **HIETBRINK** (GL): Voorzitter. GS vragen ons de bereidheid uit te spreken om in totaal 28,1 miljoen euro beschikbaar te stellen voor de verbetering van de bereikbaarheid tussen Amsterdam en Hoorn. Wij denken graag mee over de manier waarop die bereikbaarheid kan worden verbeterd. De inzet om de financiering te koppelen aan provinciale doelen in het gebied lijkt voor de hand te liggen, maar wij vinden het vooral belangrijk dat er een integraal plan komt waarbij de verschillende overheden en bestuursorganen over hun eigen schaduw heen springen om te komen tot een pakket aan maatregelen dat hout snijdt. Wat ons onduidelijk is gebleven, ook na de commissie, is of er inderdaad al besloten is dat de A8 definitief naar twee keer vijf rijbanen moet, dus een keuze voor pakket 4 of 5 in het stuk of dat hier pas later over wordt besloten. Graag een toelichting. De maatregelen in het pakket dat nu voorligt, kunnen in principe op onze goedkeuring rekenen. Wij hebben in de commissie gevraagd of het niet mogelijk was om besluitvorming te knippen door wel de bereidheid uit te spreken het totaalbedrag beschikbaar te stellen, dus beslispunt 1, maar niet direct concrete bedragen voor verschillende projecten te alloceren, zodat PS wat uitvoeriger stil zouden kunnen staan bij de inhoud van die maatregelen waar nu eigenlijk weinig zicht op is. Wij hebben begrepen dat de financiële consequenties van een dergelijke knip fors zouden kunnen zijn. Op dat punt ook graag nog een toelichting van GS, want dat snappen wij niet helemaal.

De heer **DE GRAAF** (CDA): Voorzitter, iets heel anders om mee te beginnen. Vaak wordt in deze Statenvergaderingen het accent gelegd op zaken die niet goed zijn of niet binnen de kaders zijn gebleven en komt de behandeling vaak neer op het stellen van vragen. Afgelopen donderdag hadden wij als commissie M&F een werkbezoek aan het Weg- en Waterhuis De Langebalk. Hierin heeft de provincie 22 miljoen euro geïnvesteerd en uit dit werkbezoek wil ik twee zaken meegeven. Herhaaldelijk heeft de gastheer/manager zijn waardering uitgesproken voor de belangstelling van PS voor dat project en de aandacht die het heeft gehad. Die terugkoppeling gaf hij een dag voor complimentendag. De gewetensvraag van collega Voskuil aan een brugbediener of het niet beter was om op de brug zelf te zitten dan op de centrale – iets waarover hier veelvuldig is gediscussieerd – kreeg een duidelijk antwoord: op de centrale werkt het veel prettiger en dat is goed om vast te stellen, want hoe vaak hebben wij het hier in PS niet over gehad. Nu het multimodaal bereikbaarheidspakket, daarin zitten nog wat financiële losse eindjes. Meestal leidt dat tot teleurstelling en een enkele keer tot een meevaller. Met de uitleg hierover in de commissie kunnen wij leven. Dat de Noord/Zuidlijn niet op de agenda van het pakket staat, is ook goed uitgelegd. Dat betekent niet dat het doortrekken ervan van de vele wensenlijstjes is geschrapt. Eigenlijk zou het stuk integraal multi-multimodaal bereikbaarheidspakket moeten heten, want de integraliteit zit er heel goed in. Wij stemmen in met de voordracht.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. Wij zijn blij met een integrale aanpak en goed om het knelpunt bij Zaanstad aan te passen. Wij verbazen ons er wel over dat met de snelfietsroute Purmerend-Hoorn die wij wel degelijk hebben opgenomen in het ambitiebeeld in ons perspectief

fiets – weliswaar met lage prioriteit – nog niets gebeurt. Wij hebben er in de commissie over gesproken en wij hebben nog een vraag. Namelijk, of de recreatieve route die wel wordt aangelegd, later opgewaardeerd kan worden tot een snelfietsroute. Kunt u alles nu op zo'n manier aanleggen dat als we later willen upgraden, dat het mogelijk is, zoals bij de breedte van de bruggetjes die wij daar aanleggen?

Mevrouw **KAAMER VAN HOEGEE** (VVD): Voorzitter, wij vinden dit een pakket met voor ieder wat wils. Er wordt zowel gekeken naar oplossingen voor de fiets, het OV als ook voor het vervoer over de weg. Wij zijn van mening dat dit pakket essentieel is om de mobiliteit in dit deel van de provincie te verbeteren en hiermee kunnen wij dan ook de komende jaren flink vooruit. Het is dan ook mooi om te zien dat de samenwerking tussen Rijk, provincie en gemeente tot stand lijkt te komen. Wij kijken uit naar de toekomstige besluiten die genomen gaan worden om tot concrete invulling te komen. Nog een vraag. In de commissie gaf de gedeputeerde aan dat de ambitie er is om het financiële gat van 24 miljoen euro in de komende weken dicht te krijgen. Nu realiseer ik mij dat de uitspraak 'in de komende weken' een nogal rekbaar begrip is. Waren de afgelopen weken genoeg om dat gat te dichten? Kunt u daar al iets meer over vertellen?

Gedeputeerde **POST**: Voorzitter, een aantal fracties heeft gevraagd naar de stand van zaken op dit moment. Wij hebben nog geen bestuurlijk overleg gehad en dat betekent dat wij nog niet hebben kunnen praten over het dichten van het deficit dat nu nog in de plannen zit. Ik verwacht dat wij daarover eind van de maand met elkaar verder over spreken en dat betekent dat ik daarna meer duidelijkheid heb. Dat heeft ook een beetje mede stilgelegen vanwege de vakantiespreiding in het land. Dat betekent dat het twee weken geleden bij ons stil lag, de afgelopen week in midden en nu in Zuid en dat maakt het er met mensen die uit verschillende regio's komen, niet gemakkelijk op om een overleg te plannen. In de richting van de SP, ik ga niet over de snelheden op de A7 en A10 en uw fractie is ook in de Kamer vertegenwoordigd. Volgens mij bent u uitstekend in staat om dat zelf daar mee te geven. Dan het Vijfhoekpark en de motie. Die motie ontraden wij, want de verantwoordelijkheid daarvoor ligt in eerste instantie bij Zaanstad. Het is een binnenstedelijk park, het is geen NNN, dat hebben wij al eerder geantwoord op Statenvragen en dat betekent dat de stikstofwetgeving daar niet van toepassing is. De aandacht voor het park kan Zaanstad op twee plekken laten terugkomen. Er komt een stedenbouwkundig plan dat Zaanstad zelf opstelt. Dit park heeft met name een functie voor de bewoners van omliggende wijken, zoals Poelenburg, als stads- en recreatiepark. Dat wordt verder ontwikkeld bij de transformatie van de Achtersluispolder van Werken en Wonen, daar heeft de gemeente Zaanstad het zelf in de hand. Verder is het redelijk klein van omvang, de biodiversiteit is nu beperkt. Er is een regiodeal Zaan/IJ tussen regio, Rijk en LNV als coördinerend ministerie en de gemeente kan het ook daar aan de orde stellen. Wat niet kan zoals u zelf aangeeft, het als een meekoppelkans in de Mitigatie- en Compensatievisie van de Corridorstudie Amsterdam-Hoorn op laten nemen omdat die alleen betrekking heeft op het hoofdwegennet en meekoppelkansen zijn dan projecten die mee kunnen in de aanbesteding van I&W voor de hoofdwegennetmaatregelen en dat is hier niet het geval, want het gaat hier juist om een stuk dat aan de gemeentelijke kant ligt grenzend aan provinciale infrastructuur. Het is echt een gemeentelijke opgave en om die reden ontraad ik de motie. In de richting van D66, u zegt, ik hoop dat er een gedragen bestuursakkoord komt. Als

er een bestuursakkoord komt dat niet gedragen is, dan is er geen bestuursakkoord, dus dat is volgens mij een tautologie, maar met u hoop ik dat wij snel tot een bestuursakkoord kunnen komen. In de richting van de heer Zoon, er vindt een regulier flora- en fauna-onderzoek plaats en bij mijn weten wordt dat niet separaat teruggekoppeld, maar ik ben graag bereid om u op enig moment te informeren dat het er is en dat u dat dan kunt inzien. In de richting van GL, die zegt, wanneer wordt er precies besloten over 4 of 5? Ook in het bestuurlijk overleg aan het eind van de maand zal die keuze gemaakt worden en dan zijn alle ins en outs onderzocht en kunnen wij gefundeerd die keuze maken. U had het nog over een knip in kosten, ik neem aan dat dat is in het stuk waar wij het nu over hebben en het stuk dat nodig is om die 24 miljoen euro te dichten en daarmee de aansluiting op de A8 mee te nemen. Dat stuk?

De heer **HIETBRINK** (GL): Er liggen twee beslispunten voor, namelijk om 28,1 miljoen euro beschikbaar te stellen en in het tweede beslispunt wordt voor een aantal doelen geld beschikbaar gesteld, 13 miljoen euro en nog een aantal andere bedragen. Wij hebben geprobeerd te sonderen omdat er weinig informatie bij de stukken zit, is het mogelijk om wel tegen beslispunt 1 ja te zeggen en niet tegen beslispunt 2, dan kunnen wij het daar later misschien nog een keer over hebben. Toen was het argument, nee, wij moeten daar nu echt iets van vinden want anders heeft het verstrekkende financiële consequenties, maar wij konden uit het verslag niet zo goed opmaken waarom dat zo is.

Gedeputeerde **POST**: Voorzitter, ik weet niet hoe het in het verslag is verwoord, dat heb ik er niet op nagelezen, maar het is wel de bedoeling dat dit in totaliteit in het bestuursakkoord komt en dat wij met zijn allen afspraken maken over het totaal. Als wij daar nu een deel uithalen, dan is er geen bestuursakkoord en dan wordt het waarschijnlijk een beetje op de lange baan geschoven, terwijl het momentum er nu is om alle maatregelen aan te pakken. Daarom zou ik het niet plezierig vinden om het uit elkaar te trekken, want dan lopen wij het risico dat het dood voor de kast neervalt en dat moeten wij niet willen. Dank de heer De Graaf voor zijn woorden en in de richting van de heer Klein, ik vrees dat u mij hier enigszins overvraagt, omdat die hele recreatieve route nog niet in die mate van detail is uitgewerkt en dus kan ik uw vraag niet beantwoorden. Wij weten wel waar, maar nog niet exact hoe. Er is nu gewerkt met grove ramingen en die moeten verder gedetailleerd worden. Ik durf ook niet precies te zeggen of deze dienst zou kunnen doen als snelfietsroute of dat die zo recreatief leuk meanderend gezellig door allerlei hartstikke mooie stukjes van de omgeving heengaat, dat het zinvol is om die als snelfietsroute in te richten omdat daar op die manier geen gebruik van gemaakt kan worden. Uw suggestie zit wel in het hoofd, maar voor de volledigheid maak ik u erop attent dat dit wel gaat over een gebied van de Vervoersregio Amsterdam. Dat betekent dat wij voor een deel van de regio afhankelijk zijn als het op de financiën aankomt, dus die overwegingen geef ik mee. Wat u gezegd heeft, geef ik mee bij de verdere uitwerking. Als het niet zinvol is, dan vind ik dat wij het niet moeten doen.

Tweede termijn

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Voorzitter. Ik wil er nog even kort op ingaan. De gedeputeerde heeft de motie over het Vijfhoekpark ontraden en gezegd, het is geen NNN en dat weet ik ook wel, maar

het is wel een park dat de moeite waard is om ervoor te zorgen en dat de stikstofwetgeving niet van toepassing is, is ook niet interessant. Interessant is om het park te behoeden voor een nog grotere stikstofuitstoot dan nu het geval is. Ik kan mij voorstellen dat er verschillende maatregelen voor te treffen zijn en ik zou heel erg blij zijn als de gemeente Zaanstad het park opnam in het stedenbouwkundig plan en in de regiodeal. Het feit dat het niet in de Mitigatie- en Compensatievisie kan, ik wil niet zeggen, niet juist, maar het moet wel kunnen want het is er een afgeleide van en wij vinden dat het wel meegenomen moet worden in de Mitigatie- en Compensatievisie, want er moet iets gecompenseerd worden.

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Voorzitter. Wij vinden het een uitstekend voorstel zoals al in de commissie aangegeven en wij zijn blij met de aanpak van integraal. De combinatie van bereikbaarheid en natuur en fietspaden zit erin en ik hoop dat het integraal kan worden uitgevoerd. Succes ermee.

De heer **TIJSSENS** (D66): Het lijkt mij niet nodig om voor de uitleg dat een gedragen akkoord geen tautologie is, naar voren te komen.

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Ik wil graag antwoord op mijn vraag in eerste termijn, namelijk dat ik in de commissie al een vraag heb gesteld en toen heeft de gedeputeerde daar geen duidelijk antwoord op gegeven, dat als er geld wordt gereserveerd voor bijvoorbeeld Zaandijk en de woningbouw daarachter in verband met het knooppuntenbeleid van de provincie, heb ik haar gevraagd, hoe lang gaat u dat reserveren? Ik heb dat nagevraagd en er zijn absoluut nog geen harde woningbouwplannen voor achter het station en daar kon zij geen duidelijk antwoord op geven. Dat hoor ik alsnog graag.

Gedeputeerde **POST**: De vraag van 50plus draag ik over aan mijn collega Geldhof. In de richting van de SP, de enige opmerking die mij nog past is dat u zich wel kunt vinden dat het als meekoppelkans past, maar Rijksrichtlijnen geven aan dat het daar gaat om de hoofdinfrastructuur van het Rijk en daar gaat het hier niet over, want het ligt aan een gemeentelijke en provinciale weg en dus neemt het Rijk het simpelweg niet mee. Maar als u vindt dat het past, dan ga ik ervan uit dat u uw collega's in de Tweede Kamer daarvan kunt overtuigen en dat die de minister wel kunnen overtuigen.

Gedeputeerde **GELDHOF**: Voorzitter. Het is zo dat je in eerste instantie probeert om alle budgetten bij elkaar te krijgen en dan te kijken of je het project rendabel kunt gaan inzetten. Dat moet eerst plaatsvinden en daarna gaan pas de trajecten lopen en kan er gebouwd worden, maar het zit in de samenwerkingsagenda, ook met de provincie en Zaanstad en in de versnellingsacties. Dus wat ons betreft, het liefst zo snel mogelijk, maar nogmaals, eerst moeten alle budgetten verzameld zijn om zeker te weten dat het project doorgang kan vinden en er was nog een gaatje van een aantal miljoenen. Daarna gaat de versnelling keihard aan de slag, want wij hebben die woningen keihard nodig. Het is een goed integraal plan, alles is er afgewogen, alles komt er samen, natuur, bereikbaarheid, woningbouw, duurzaamheid, dus het is een unieke

kans en die moeten wij niet laten lopen om ons steentje eraan bij te dragen dat dit gerealiseerd kan worden.

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Voorzitter, er gaat gestemd worden over onze motie, maar de laatste bullet, een en ander als meekoppelkans meenemen, wil ik eruit halen en hem dan alsnog in stemming brengen.

De **VOORZITTER**: Dat is de laatste bullet op de tweede pagina, die wordt verwijderd.

Gedeputeerde **POST**: Voorzitter, voor de volledigheid. Dat verandert niets aan het preadvies van het college.

De **VOORZITTER**: Dat zou mijn volgende vraag geweest zijn, maar dat is dus niet meer nodig. Kunt u ermee instemmen dat wij de motie hebben aangepast en de laatste bullet hebben geschrapt? Dan breng ik de gewijzigde motie van de SP in stemming. Stemverklaringen?

De heer **HIETBRINK** (GL): Voorzitter. Wij hebben natuurlijk niets tegen een onderzoek in het Vijfhoekpark in Zaandam, maar wij zullen toch tegen de motie stemmen omdat wij onvoldoende kunnen inschatten of er niet andere plekken zijn waar zoiets ook zou moeten gebeuren. Wij denken dat wij nu het besluit op hoofdlijnen kunnen nemen en dan kunnen we later zien of dat noodzakelijk is.

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Voorzitter. Wij hebben in eerste termijn al gezegd dat je goed moet kijken of er meer plekken zijn en als het nodig is dan moet je daar maatregelen voor nemen. Dit is vooruitlopen op de muziek en dat vind ik iets te vroeg.

De **VOORZITTER**: Wie is voor de motie? Dat zijn de fracties SP en PvdD, de motie is verworpen. Dan de voordracht. Stemverklaringen?

De heer **ZOON** (PvdD): Voorzitter. Wij zijn blij met de toezegging van de gedeputeerde en kunnen instemmen.

De **VOORZITTER**: Wie is tegen? Niemand, dan is de voordracht unaniem aangenomen.

13. Statenvoordracht 26 Zienswijze kadernota 2020 van RUD Noord-Holland Noord

Mevrouw **VERMAAS** (PvdD): Voorzitter. Ik ga zo een amendement indienen maar dat had ik eigenlijk niet willen doen. Wij hebben het er in de commissie over gehad en de meerderheid was het er volgens mij over eens dat wij iets in de zienswijze wilden aanpassen en dat ging over de rol van de RUD in het bespoedigen van verduurzaming. Zij hebben aangegeven daarin aanjager te zijn en in de zienswijze wordt die deur heel hard dichtgegooid. In de commissie hebben wij gezegd, dat vinden wij jammer. Zouden wij dat niet iets genuanceerder kunnen formuleren. Daar was de gedeputeerde het ook wel mee eens, maar toch is er nog niks veranderd aan de

zienswijze. Vandaar een amendement samen met de CU/SGP en met de letterlijke tekst van het CDA maar zonder de handtekening van het CDA.

Amendement 13/04-03-2019
Geen nee tegen rol verduurzaming RUD

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 4 maart 2019

Besluiten in de voordracht
De tekst bovenaan pagina 2:

Deze rol komt bovenop de wettelijke taken. De RUD NHN stelt daarom dat het belangrijk is in kaart te brengen wat zijn precieze rol zal zijn en hoe deze uitgewerkt dient te worden. Ook hier voorziet de RUD NHN een extra financiële bijdrage van de partners door het opnemen van een PM-post. Als provincie hebben wij meermaals duidelijk gemaakt geen behoefte te hebben aan deze rolinvulling door de RUD NHN. Uiteraard staat het gemeenten vrij daarin een andere afweging te maken. Daarbij gaan we er vanuit dat dit via separate afspraken tussen de RUD NHN en de gemeenten verloopt. De provincie gaat niet akkoord met een extra financiële bijdrage.

Te wijzigen in:

Deze rol komt bovenop de wettelijke taken. De RUD NHN stelt daarom dat het belangrijk is in kaart te brengen wat zijn precieze rol zal zijn en hoe deze uitgewerkt dient te worden. Ook hier voorziet de RUD NHN een extra financiële bijdrage van de partners door het opnemen van een PM-post. Wij waarderen de ambitie van de RUD om als versneller en verbinder van verduurzaming in de regio te willen optreden. Als provincie hebben wij echter meermaals duidelijk gemaakt op dit moment geen behoefte te hebben aan deze rolinvulling door de RUD NHN. Uiteraard staat het gemeenten vrij daarin een andere afweging te maken. Daarbij gaan we er vanuit dat dit via separate afspraken tussen de RUD NHN en de gemeenten verloopt. De provincie gaat voorlopig niet akkoord met een extra financiële bijdrage.

Fracties PvdD, CU/SGP

De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Ik kan hier heel kort over zijn. Wij vonden het voorstel al een hamerstuk maar kunnen ons ook vinden in wat de PvdD in een amendement vraagt.

De heer **DE KAM** (CDA): Voorzitter. Wij waarderen de ambitie van de RUD om als versneller en verbinder van verduurzaming in de regio te willen optreden en dan niet in de rol van beleidsmaker, maar in de rol van uitvoeringsorganisatie. In de commissie is dit ook zo besproken en de gedeputeerde heeft al aangegeven om hierover met de RUD in gesprek te gaan. Wij zullen het amendement ondersteunen dat ziet op ondersteuning van dit gesprek.

Gedeputeerde **TEKIN**: Voorzitter. Ik begin met het CDA. In het algemeen bestuur van woensdag a.s. gaan wij de kadernota bespreken. Er ligt een principiële discussie aan ten grondslag en dat is of je als RUD wilt excelleren op de VTH-taken in de uitvoering of dat je een beleidsdienst wilt worden. Daarvan heeft het college heel duidelijk gemaakt, ook in de zienswijze, nee, de RUD moet excelleren in de VTH-taken. Dat laat onverlet dat dit onderwerp van ongelofelijk belang is, ook voor ons. Wij moeten straks allemaal aan de slag met de RES'en maar het moet wel in de juiste volgorde en dat gemeenten ervoor kiezen om bovenop hun wettelijke taken een extra opdracht te geven aan de RUD, dat is iets tussen de gemeente als opdrachtgever en RUD als opdrachtnemer, maar wij zeggen, val ons daar niet mee lastig, maar dat doen ze wel met deze zienswijze. Hij is wat neutraler geformuleerd, maar hij is nog wel steeds voorlopig. U houdt die deur op een kier, maar het college vindt dat nu niet verstandig, wij weten niet wat onze rolafbakening is op dat terrein van de energietransitie, maar om er bij voorbaat al vanuit te gaan dat de RUD een beleidsdienst moet gaan worden, want dat is de principiële discussie die hieraan ten grondslag ligt, steunen wij niet.

De heer **DE KAM** (CDA): Dat heb ik juist in mijn inbreng proberen te benoemen, het is niet de bedoeling dat de RUD een beleidsdienst wordt, maar juist door de zienswijze te formuleren zoals u dat op dit moment doet, gooit u de deur dicht.

Gedeputeerde **TEKIN**: Voorlopig zeker wel, maar dan ga ik in herhaling vallen. Ik wil dat deze dienst excelleert in uitvoering in de VTH-taken en als daarachter aan een vraag komt die bovenwettelijk is of boven de opdracht zit, dan moeten wij met elkaar in discussie gaan. Maar niet aan de voorkant nu je gaan ontwikkelen tot een beleidsdienst, want dat is wat er gaat gebeuren.

Mevrouw **VERMAAS** (PvdD): Wij zijn het eens denk ik, maar wij denken precies andersom. U zegt, wij willen voorlopig de deur niet dichtgooien, maar in de zienswijze schrijven wij wel op dat wij hem dichtgooien, want wij willen niet dat de RUD denkt dat wij hem op een kier zetten. Terwijl wij juist denken, maar als je hem niet dicht wilt gooien, dan moet je dat ook zo opschrijven, dat wij hem voorlopig niet dicht gaan gooien. Bent u dat met mij eens?

Gedeputeerde **TEKIN**: Wat wij zeggen is dat als gemeenten de opdracht willen geven, dan moeten zij dat vooral doen, maar dit is een zienswijze op een kadernota, die gaat uit van financiële kaders en waar ga je naartoe als dienst en dat is nu veel te prematuur. Ik wil de deur niet op een kier, ik wil goed de discussie met elkaar voeren. Daarom heb ik ook gezegd, ik had geen amendement nodig, want ik had u goed gehoord vorige week. Ik neem die discussie mee, maar niet zo vastleggen met voorlopig. Ik ben nog niet zo ver dat de RUD een beleidsdienst moet gaan worden en die principiële discussie wil ik eerst binnen het algemeen bestuur bij de RUD en de directie voeren en dan ga ik hem met u voeren. Dat is de juiste volgorde.

Mevrouw **VERMAAS** (PvdD): Volgens mij valt er in de toekomst nu geen discussie meer te voeren, want als u met deze zienswijze komt, dan is het klaar. U gebruikt nu zelf die woorden 'op dit

moment' en 'voorlopig', dat zijn precies de woorden die ik in het amendement heb gestopt, dus volgens mij zijn wij het helemaal eens.

Gedeputeerde **TEKIN**: Ik geloof niet dat wij het helemaal eens zijn, maar ik had u vorige week goed gehoord en toen heb ik gezegd, ik neem dat mee, maar ik ga niet de zienswijze wijzigen. Het klopt, u heeft geen gewijzigde zienswijze van mij ontvangen. Ik wil de gevoelens van een aantal partijen over de RUD en de werkwijze en hun rol wellicht in de energietransitie, meenemen naar het algemeen bestuur, maar ik wil dat nu niet vastleggen in de zienswijze, omdat dit ook gaat over de financiële kaders.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Bent u het met ons eens dat als wij zeggen dat wij op dit moment geen behoefte hebben aan deze rolinvulling, er nog alle ruimte wordt geboden om met elkaar in gesprek te gaan over wat de juiste rolverdeling is? Welke bezwaren ziet u tegen deze specifieke formulering in het amendement?

Gedeputeerde **TEKIN**: Dat er impliciet voor wordt gekozen dat de RUD een beleidsdienst moet gaan worden. Zover wil het college nog niet gaan. Daar vinden wij elkaar niet, want in een zienswijze leg je het vast en houd je de deur op een kier. Ik wil open het gesprek met ze aangaan, dat heb ik ook in de commissie gezegd. Ik heb goed geluisterd naar de gevoelens van een aantal partijen in PS, geef mij de ruimte om dat te doen, maar doe dat niet via een amendement formeel op een zienswijze van een kadernota die gaat over de komende jaren over hoe de RUD zich zou moeten gaan ontwikkelen.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Volgens mij hebt u van de indieners en dat staat ook op papier, heel duidelijk gehoord dat die principiële keuze helemaal niet gemaakt wordt met dit amendement, maar dat wij juist het gesprek aan willen gaan maar wel met de optie dat beide uitkomsten mogelijk zijn.

Gedeputeerde **TEKIN**: Ik heb in deze Staten al wat eerder gehoord, dan gaf u zelf duiding aan een motie of amendement en dan zie je zes maanden later dat die duiding bij u heel anders ligt. Ik moet met deze duiding naar buiten als die wordt aangenomen. Volgens mij is het effectiever dat ik zeg, ik heb u gehoord in de commissie, ik heb deze discussie weer gehoord, trek dit amendement in, laat mij nou mijn gang gaan en ik kom daar op gepaste wijze mee terug.

De **VOORZITTER**: Wij gaan over tot stemming over A13, geen nee tegen rol verduurzaming RUD. Stemverklaringen?

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter, ik vind het een zeer ongemakkelijke situatie. Ik ondersteun de gedeputeerde van harte in de manier waarop hij naar de RUD gaat en volgens mij is het amendement daar de letterlijke vertaling van, dus ik vind het erg ongemakkelijk om dat nu in te trekken, dus ik zal dat steunen.

Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Voorzitter. Wij zijn het absoluut niet eens met dit amendement. Er zijn trouwens nog meer RUD's en stel je voor dat zij ook met dit soort ideeën zouden komen. Wij gaan ervan uit dat het een uitvoeringsdienst is en als zodanig kunnen zij ook heel erg duurzaam acteren.

De heer **DE KAM** (CDA): Voorzitter. Met de woorden van de gedeputeerde en dan vertrouw ik hem op zijn bruine ogen, dat hij dit gesprek aangaat met de Omgevingsdienst, zullen wij tegen het amendement stemmen, voor de voordracht, maar wij rekenen erop dat dit gesprek plaatsvindt.

De **VOORZITTER**: Wie is voor het amendement? Dat zijn de fracties GL, SP, PvdD en CU/SGP, daarmee is het amendement verworpen. Dan de voordracht. Stemverklaringen? Niet. Wie is tegen? Dat is de PvdD, de voordracht is aangenomen.

14. Statenvoordracht 10 Initiatiefvoorstel PvdD, GL, D66, CU/SGP Naar een toekomst zonder (plastic) zwerfafval

Mevrouw **VERMAAS** (PvdD): Voorzitter. 'We planet', dat was afgelopen zaterdag even de opvolger van de beroemde letters 'IAmsterdam' op het Museumplein in Amsterdam. En de letters We planet werden gevormd door het ter plekke verzamelde zwerfafval en dat was nogal wat, want zwerfaval is een groot probleem. Tot wel 275 miljoen kilo wordt er per jaar in Nederland op straat of in het groen aan plastic afval gedumpt en dat kost honderden miljoenen euro's per jaar. Hierin kunnen wij als provincie binnen onze eigen rol verandering brengen door onze wegen en vaarwegen beter schoon te houden, door opruimacties te faciliteren en door in overleg te treden met gemeenten, waterschappen en terrein beherende organisaties en dat stellen wij in dit initiatiefvoorstel voor. Naar aanleiding van de commissievergadering zijn er nog enkele wijzigingen doorgevoerd in het voorstel en wij hopen dat die wijzigingen tot breed gedragen steun voor dit voorstel zullen leiden.

De **VOORZITTER**: Mag ik u verzoeken om naast mij te komen zitten?

Mevrouw **KOCKEN** (GL): Ik vervang mevrouw Pels omdat zij in de loop van de vergadering weg moest. Ik kan heel kort zijn, want de inleiding was prima en is het goed om te zien dat inmiddels meer partijen zich achter het voorstel scharen. Er waren ook heel wat positieve reacties, er is nog wat aangepast. Ik hoop dat wij daarmee een voorstel hebben waarmee wij echt een verandering kunnen gaan brengen, want het probleem is heel erg groot. Er is ongelofelijk veel zwerfafval en als het in dieren komt, dan komt het ook in ons terecht en dat is superongezond en wij moeten eraan doen wat wij kunnen doen. Ik hoop dat wij hier allemaal mee in kunnen stemmen.

De heer **TROMP** (VVD): Voorzitter. Zwerfvuil is een belangrijk onderwerp en wij hebben in de commissie de beelden gezien hoeveel troep er nog in de berm lag en ook de beelden van hoeveel er door de familie van onze collega mevrouw Pels uit de grachten werd gevist. Het is afschrikwekkend. Wij willen nogmaals onze waardering uitspreken voor de insprekers bij de commissie vanwege hun inzet om het zwerfvuil op te ruimen. Wij hebben veel waardering voor de

opstellers van het initiatiefvoorstel, maar wij kunnen niet instemmen met de eerste drie voorstellen die zijn verwoord in het aangepaste verhaal. Wij willen eigenlijk met een amendement komen.

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Voorzitter, alles is erover gezegd, ik hoef het woord niet.

Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Voorzitter. Minder zwerfafval in onze provincie, wie kan daartegen zijn? Dat is een retorische vraag, niemand schat ik in. In voorstellen 1, 2 en 3 vragen de indieners indirect om geld. Nee, er staat nergens de pregnante vraag om geld, maar het kost wel geld. Er wordt een soort hypotheek gelegd op een volgende bestuursperiode op termijn. Hoe zien de indieners de financiële dekking van dit voorstel? Wel had ik warm kunnen lopen voor voorstel 13, waarin gesproken werd over een publiekscampagne. Toegegeven, dat kost ook geld, maar dan pak je het wel breed aan en vooral preventief. Helaas is dat onderdeel in de laatste versie verdwenen. Het nu instemmen met het initiatiefvoorstel in de aangepaste versie is preluderen op het vrijmaken van geld voor een schouw en een hoger kwaliteitsniveau en als dan in een later stadium geld moet worden gezocht, lijkt het mij onkies om tegen die tijd tegen te zijn. Dat zou niet fair zijn. Zo wordt het een soort 'hang yourself' methode. Een sympathiek voorstel, dat hebben wij ook in de commissie gezegd, maar zonder dekking lijkt het ons bijna gratuit.

De heer **STRUBEN** (D66): Voorzitter. Het is een mooi voorstel en wij hebben het ook ondersteund, ikzelf en dat is niet helemaal goed gegaan in de communicatie, maar daarom hebben wij een paar vragen. Het is een goed signaal naar gedrag van 'begin bij jezelf' en geef het goede voorbeeld. Vervuiling van zwerfafval is een onderdeel van een groter probleem, zoals de plastic soep, en gelukkig zijn er creatieve mensen bezig om daar een oplossing voor te vinden. Het is ook een belangrijke vingerwijzing voor de noodzaak van circulaire economie waar het productieproces begint bij herbruikbare grondstoffen en waarbij afval een grondstof is. Niet herbruikbare en niet afbreekbare eindproducten moeten uit de keten worden verwijderd en ingeruild worden voor herbruikbare, kortom, afval wordt grondstof. Kennelijk is dat voor onze inwoners nog niet waardevol genoeg, want ze gooien het in onze bermen en de vraag is, hoe treed je op tegen peuken en plastic strooiers, bananenschillen en blikjes, petflesgooiers en kauwgomspugers. Wij zijn geen Singapore, want daar laat je het wel uit je hoofd. Toch helpt misschien een publiekscampagne, daar moet nog eens goed naar gekeken worden om duidelijk te maken dat de mensen die dit doen, zich rot moeten schamen. Bent u voor natuurschoon of voor een menselijke augiasstal of terug naar 'laat niet als dank voor het aangenaam verpozen, de schillen en de dozen' of bedenkt u maar een betere. De vraag is, hoe krijg je mensen ervan bewust dat zij gaan beseffen dat het zonde is om waardevolle grondstof weg te gooien en dat er nu veel belastinggeld besteed moet worden om de rotzooi op te ruimen. Hoe ook fabrikanten en consumenten zover te krijgen dat zij zich aangesproken voelen op het produceren en kopen van bruikbare producten? Kortom, het is heel goed dat de provincie voor de gebieden waar wij over gaan. in afstemming met alle betrokkenen acties die zwerfafval tegengaan, coördineert en ondersteunt. Maar hoe ga je ermee om als er bestaande gebiedscontracten zijn? Dus is de vraag aan GS, hoe denkt u daarmee om te gaan, wat zijn de mogelijkheden? Ik wacht het antwoord af en kom er in tweede termijn wellicht op terug om daar een oplossing voor te vinden.

De heer **DE KAM** (CDA): Voorzitter. Wij danken de PvdD en GL voor het initiatief waarbij de provincie wil streven naar een toekomst zonder afval. In deze Statenzaal wil ik benoemen dat de behandeling in de commissie ondersteund werd door twee inspirerende insprekers. Zij zijn eerder al genoemd. Ik heb geleerd dat je zwerfafval vanachter je computer in beeld kunt krijgen dankzij een actieve community, maar ook dat je er zelf op straat voor kunt zorgen dat zwerfafval wordt aangepakt. Als een kwart van alle mensen iedere dag een stukje afval opraapt, dan zou er helemaal geen zwerfafval meer liggen. Zwerfafval is van de burgers en niet van de overheid. Daarom steunen wij graag een aantal punten in het voorstel, zoals deze straks in een amendement dat nog niet is ingediend, worden weergegeven. De voorstellen 7, 8, 9, 11, 12 en 13 waarbij burgers bij het provinciegebouw worden ondersteund om zwerfafval te voorkomen. Het CDA ondersteunt het streven dat de provincie een afvalloze provincie wil worden en dit statement kan helpen bij het beleid dat wordt ontwikkeld de komende tijd.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. Wij vinden het tegengaan van plastic afval enorm belangrijk en wij waren daarom erg enthousiast over het initiatiefvoorstel en wij waren blij dat wij in tweede instantie konden aanhaken bij dit plan. Er is door de indieners goed geluisterd naar het commentaar in de commissie en zij hebben het voorstel aangepast en wij vinden het heel waardevol dat wij op deze manier onze provinciale rol maximaal gaan inzetten om het plastic afval tegen te gaan.

De heer **KAPTHEIJNS** (PVV): Voorzitter. Wij willen onze waardering uitspreken voor het initiatiefvoorstel van GL en de PvdD. Wij zijn ook van mening dat plastic zwerfafval een probleem voor mens en dier is en bestreden dient te worden. Strenger handhaven van vervuiling op het strand en op het land zien wij dan ook als een belangrijke stap om dit probleem aan te pakken. Niet voor niks hebben wij in ons verkiezingsprogramma staan dat wij voor een harde aanpak zijn van illegale afvaldumping en bodemvervuiling. Wat ons betreft worden de bestuurlijke boetes voor deze overtreding verdubbeld, maar wij moeten als Staten wel realistisch zijn. Zo blijkt uit onderzoek dat 95% van de wereldwijde vervuiling door plastic komt in de tien grootste rivieren van de wereld en deze liggen allemaal in Azië en Afrika. Onze moeite is dus eigenlijk een piepklein druppeltje op een enorme gloeiende plaat, het braafste jongetje van de klas willen zijn, bijvoorbeeld door bij voorstel 11 de ambitie uit te spreken om een afvalloze provincie te worden, dat is in onze ogen totaal zinloos. Hoewel het een ogenschijnlijk sympathiek voorstel is, gaat het naar onze mening te ver en overschat het de rol van de provincie. Daarom zullen wij tegen stemmen. Wat ons betreft ligt de focus vooral op harde handhaving.

Gedeputeerde **TEKIN**: Voorzitter, ik zal straks het stokje doorgeven aan mevrouw Post, want die zal ingaan op de gebiedscontracten en voorstel 1 en 2. Dank aan de indieners van het initiatiefvoorstel en voor het werk, maar ook dank aan de insprekers, want dat zet je wel aan het denken, zeker bij alle beelden die wij te zien kregen van de vader van mevrouw Pels. Dat sprak ook wel boekdelen. Ik denk dat de indieners goed hebben geluisterd naar het debat in de commissie, want ik heb in de commissie al gezegd dat wij ons kunnen vinden in een positief preadvies op voorstellen 7, 8 en 9, dat wij het oordeel over voorstel 11, dat PS zich uitspreken

om een afvalloze provincie te worden, aan u laten, want daar gaat u over. Voorstel 3 ligt in het verlengde, want ik had de toezegging gedaan dat ik contact zou opnemen met VNG, en u heeft een brief van het college gehad dat het contact ertoe heeft geleid dat VNG zegt, wij zijn in gesprek met de Rijksoverheid, want de Rijksoverheid coördineert dit landelijk. U hoeft zich er nu nog even niet tegenaan te bemoeien, misschien later wel, maar dan komt die vraag wel vanuit de VNG. Voorstel 3 zou ik in die lijn willen preadviseren, de bal ligt bij de Rijksoverheid die goede afspraken heeft gemaakt met gemeenten, waterschappen en andere beheerders en ik vind het niet verstandig om daar als provincie tussen te gaan zitten. Dan wil ik het woord geven aan mevrouw Post.

Gedeputeerde **POST**: Voorzitter, de vraag van D66, hoe past het verwijderen van zwerfafval en het nemen van maatregelen in de gebiedscontracten? Dat is een lastige. Wij hebben destijds de gebiedscontracten aanbesteed met als oogmerk om te bezuinigen op het beheer en onderhoud van onze provinciale infrastructuur. Wij hebben daarbij niet zozeer input geformuleerd, waar zet je papierbakken neer en waar ruim je op, maar veel meer een outputniveau gedefinieerd en dat ligt lager dan het niveau zoals dat hier nu ligt. Dat betekent dat als je er meer mee wilt, dan moet je de bestaande contracten openbreken en de ervaring leert dat dat meestal niet leidt tot een kostenbesparing, want dan betaal je niet alleen de kosten van een hoger kwaliteitsniveau want daar heb je het dan over, maar je betaalt ook voor het openbreken van het contract. Als je dat zou willen, zou je dat kunnen doen op het moment dat de contracten opnieuw aanbesteed moeten worden maar niet tussentijds openmaken, want dat gaat echt in de papieren lopen en dan hebben wij de bezuiniging die wij destijds hebben kunnen inboeken, eigenlijk weer verspeeld en dat zouden wij niet moeten willen met elkaar.

Mevrouw **VERMAAS** (PvdD): Voorzitter. Om met het laatste te beginnen, wellicht heeft mevrouw Post een oude versie, want wij hebben heel goed geluisterd naar de boodschap die in de commissie door de heer Tekin werd verkondigd, namelijk dat wij niet bestaande gebiedscontracten willen openbreken. Dat stellen wij niet voor, maar wel om te kijken bij het afsluiten van nieuwe gebiedscontracten, als de tijd daarvoor rijp is, wij gaan kijken op welke plekken meer afval ligt en of wij misschien onze inzet moeten intensiveren. Dat is voorstel 2. Dus wat dat betreft kan ik de gedeputeerde geruststellen. Dan de vragen van de andere partijen. De PvdA, wie kan er tegen zijn? Blijkbaar de PvdA, zeker als het geld kost. Dat is niet wat er in het voorstel staat. Inderdaad er is geen dekking want er zijn nog geen concrete voorstellen over wat het exacte plan gaat worden en hoeveel dat gaat kosten. De voorzet wordt zeker gedaan in dit voorstel om te kijken, laten wij GS vragen met welk voorstel zij komen en dan kunnen wij aan de hand daarvan kijken welk budget er aanhangt. Aan de andere kant wil ik graag gezegd hebben dat het de moeite waard is om geld te besteden aan het opruimen van zwerfafval en niet aan wat wij nu doen, het opruimen van de schade die plastic aanricht aan natuur en milieu, want daar betalen wij nu ook voor, dat zijn de maatschappelijke kosten die zwerfafval met zich meebrengt. Maar laten wij de schade voorkomen door op voorhand te gaan opruimen. Daarnaast vind ik het idee voor een publiekscampagne heel mooi, maar dan wil ik de PvdA eraan herinneren dat ook dat geld kost, want die zijn zeker niet gratis. Als uw bezwaar tegen het voorstel is, het kost geld, dan vind ik het opmerkelijk dat u zelf met een idee komt dat geld kost, maar ik vind het idee

hartstikke mooi. Daarom stond het ook in de aangepaste versie, maar wij vonden er onder partijen die wij toen raadpleegden, niet voldoende steun voor, maar ik ziet het amendement van de PvdA en van D66 over een publiekscampagne tegemoet en dan wel met dekking graag.

Tweede termijn

Mevrouw **KOCKEN** (GL): Voorzitter. Ik ben een beetje verbaasd en een beetje teleurgesteld, in de reactie dat gaat een keer geld kosten. Ja, bijna niets kost helemaal niets, want dan kunnen wij het wel prima vinden. Als je dan van zo'n onderwerp zegt, wanneer het geld kost, dan vinden wij het niet belangrijk, dan is dat een beetje pijnlijk bij een onderwerp dat inmiddels toch wel bij iedereen op de radar moet staan. Natuurlijk kun je zeggen, wij vinden het wel belangrijk, maar het ligt eraan waar het geld vandaan komt. Dit is juist een goed voorbeeld van iets wat echt niet gillend veel geld gaat kosten. Als je voor dit soort initiatieven op geen enkele manier geld kunt vinden, dan kunnen wij hier op geen enkel dossier nog niets bereiken. Als je dit door veel partijen gedragen belangrijk onderwerp vindt, dan komt dat geld er heus wel bij.

De heer **STRUBEN** (D66): Het gaat erom, als er voorstellen worden gedaan, dat wij daar dekking bij meegeven, dat is een probleem dat nu in het voorstel zit.

Mevrouw **KOCKEN** (GL): Dat begrijp ik, maar dan breng ik de vorige vergadering in herinnering waarbij ik hier stond om het regenbooginitiatief met u te bespreken en daarin heb ik niemand gehoord, er is geen dekking. Gelukkig maar, want dat had ik toen ook een heel slecht argument gevonden, maar dit is vergelijkbaar. Het gaat niet over het aanleggen van een snelweg die miljoenen kost. Dit gaat over een intentie die je uitspreekt. Hier willen we iets mee, dit vinden we belangrijk.

Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): U slaat de spijker op zijn kop en dat is waar ik mij in het algemeen gezegd, hogelijk over verbaasd heb in deze Statenperiode. Er zijn tal van initiatiefvoorstellen waar geen enkele dekking voor is. Ik ben dat vanuit de raad in Den Helder wel anders gewend, je mocht alleen iets indienen als er een dekking is. Dat is wat ik hier heb geprobeerd te zeggen.

Mevrouw **KOCKEN** (GL): Ik heb geen vraag gehoord, maar dat in zijn algemeenheid dekking een goed idee is, nogmaals, een maand geleden was het kennelijk geen reden om tegen te stemmen en nu is het dat wel, dat lijkt mij willekeurig want dan had u er toen ook een punt van moeten maken. In die zin, ik ben het in algemeenheid wel met u eens dat als wij hier plannen bespreken, er dekking bij zit. Het gaat in dit geval niet over hele grote budgetten en die zijn ook helemaal nog niet duidelijk. Dat is het hele punt.

Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Hoe weet u dat nou dat het niet veel geld kost? Het zou zo maar kunnen dat dat in de honderdduizenden euro's gaat lopen en wij hebben het over publiek geld.

Mevrouw **KOCKEN** (GL): Volgens mij is het initiatief zoals het er ligt, in punt 2, want daar gaat het voornamelijk over, dat wij voortaan om een schouw gaan vragen, dat wij iets beter in kaart

brengen hoe wij onze doelen kunnen bereiken. Al zou het een paar ton kosten, in alle eerlijkheid, als wij daar dit probleem werkelijk goed mee oplossen, dan moet u er nog eens over nadenken of dat niet heel goed besteed geld is.

Mevrouw **JELLEMA** (PvdA): Nog even ten aanzien van de publiekscampagne, ik bedacht me, wiens voorstel is het nu eigenlijk? Het is het voorstel van de PvdD en GL en in het originele voorstel stond de publiekscampagne. Daar had ik mijn sympathie voor uit kunnen spreken en de reactie van het college op kunnen vragen en dan hadden wij weer verder gezien of daar misschien geld bij zou kunnen worden gevonden door onszelf met een initiatiefvoorstel of door het college, maar u moet niet de bal bij mij neerleggen dat als ik een publiekscampagne een charmant idee vind, dat ik daar dan….

De heer **TROMP** (VVD): Ter verduidelijking, in de commissie vond ik juist dat het initiatiefvoorstel erg leunde op het opruimen en niet op preventie, ik wilde juist dat er meer werd gedaan aan voorlichting bij scholen over het voorkomen van papiertjessporen van scholen naar kruidenierswinkels. Dat is er toen in gefietst en nu is het er weer uit gehaald, dat vond ik ook jammer, maar daar kon ik wel mee leven.

De heer **STRUBEN** (D66): Voorzitter. Wij begrijpen heel goed dat het openbreken van gebiedscontracten niet kan. Zoals het nu geformuleerd wordt in de punten 1, 2 en 3, zegt u, dat ontraadt u ook op dit moment, maar het zou zonde zijn als er tegen gestemd wordt, want wij vinden het toch belangrijk. Daarom hebben wij geprobeerd een compromis te vinden. Wij willen een amendement op het initiatiefvoorstel indienen.

Amendement 14/04-03-2019
Naar een toekomst zonder zwerfafval

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 4 maart 2019

Overwegende dat:

- *Het belang van het initiatiefvoorstel om zwerfafval aan te pakken hoog is;*
- *Het niet mogelijk is om bestaande gebiedscontracten aan te pakken.*

Amenderen het voorstel als volgt:

- *Besluitpunten 2.1, 2.2 en 2.3 schrappen*

en te vervangen door:

- *"De provincie beziet of, hoe en tegen welke kosten verbetering in de aanpak van zwerfafval langs provinciale wegen en op provinciale terreinen bij toekomstige gebiedscontracten kan worden meegenomen;"*

Fracties D66, PvdA, CDA, VVD

De **VOORZITTER**: Het amendement maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

De heer **DE KAM** (CDA): Voorzitter. Ik ben blij dat het amendement wel op tafel ligt en dat ondersteunen wij. Wij zijn wel benieuwd hoe D66 het figuur ziet dat zij het voorstel waarvan zij zelf mede-indiener zijn, gaan amenderen.

De heer **STRUBEN** (D66): Dat kan. Op mijn leeftijd ben je soepel en swingend en kun je van de ene kant naar de andere en dat vind ik leuk. Zo doe je dat! Wij vinden het zo belangrijk dat het aangenomen wordt en wij luisteren graag naar het advies van het college en wij proberen een compromis te vinden. Wij hopen dat PS in meerderheid het goede initiatiefvoorstel willen ondersteunen.

De **VOORZITTER**: Wij schorsen even voor een paar minuten, want het amendement is nog niet uitgedeeld. De vergadering is heropend.

Gedeputeerde **TEKIN**: Er zijn niet zoveel vragen meer aan het college. Wij hebben geen bezwaar wanneer het amendement wordt aangenomen.

Mevrouw **VERMAAS** (PvdD): Voorzitter. Ook ik heb niet veel vragen gehoord. Het idee van de publiekscampagne stond niet in het originele voorstel, dat was een idee van de VVD tijdens de commissievergadering en dat hebben wij er met alle liefde aan toegevoegd. Toen hebben wij u benaderd, wat vindt u daarvan dat wij dat hebben toegevoegd en toen was het stil, dus toen dachten wij, dat zal wel betekenen dat er toch niet zoveel behoefte is aan de publiekscampagne en hebben wij het eruit gehaald. Als u wilt dat wij dat eraan toevoegen en dat een reden voor u is om voor te stemmen, dan gaan wij dat gewoon weer doen, dat is geen probleem. Maar ik denk dat even gezegd mag worden dat ik denk dat dit een poging is om te verbloemen dat u tegen dit voorstel wilt stemmen, omdat u als PvdA uw kiezers hebt voorgehouden dat u de aanpak van zwerfafval heel belangrijk vindt. Wij vinden het heel jammer dat u de aandacht op deze manier probeert af te leiden van waar het daadwerkelijk om gaat. Wat betreft het amendement, wij vinden het wel een aanpassing dat het voorstel tot op zekere hoogte wat uitholt en dat is jammer, dus wij als indieners gaan niet mee met het amendement.

De **VOORZITTER**: Wij gaan eerst stemmen over A14. Stemverklaringen?

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Voorzitter. Wij zijn het helemaal eens met mevrouw Vermaas dat dit amendement het voorstel helemaal uitholt en wij stemmen tegen.

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Ik kan mij hierbij volledig aansluiten, maar ik ga het wel ondersteunen want beter iets dan niets. Ik vind het bijzonder jammer dat dit overblijft van het vele werk dat de initiatiefnemers erin hebben gestopt.

De heer **KAPTHEIJNS** (PVV): Wij vinden het tegengaan van zwerfafval ook ontzettend belangrijk. Daarom pleiten wij voor verhoging van de bestuurlijke boetes en dan kan dat geld mooi gebruikt worden om het overige afval dat er nog ligt, op te ruimen.

De **VOORZITTER**: Wie is tegen A14? Dat zijn de fracties GL, PVV, SP, PvdD en CU/SGP, het amendement is aangenomen. Dan het geamendeerde initiatiefvoorstel. Stemverklaringen?

De heer **DE WIT** (VVD): Voorzitter. Even van de orde, volgens mij kan dit helemaal niet. Als het amendement op het initiatiefvoorstel wordt aangenomen en degenen die het initiatiefvoorstel hebben ingediend, zelf hebben aangegeven, dan gaat het feest wat ons betreft niet door, dus zeggen ze eigenlijk, dan trekken wij ons initiatiefvoorstel in. Dan houdt het toch op?

De **VOORZITTER**: Dat zouden de indieners dan zelf moeten doen en het ligt hier ter stemming voor. De voordracht is geamendeerd en die wordt ter stemming gebracht.

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Voorzitter. Wij kunnen instemmen met het initiatiefvoorstel met uitzondering van 2.8.

De heer **KRAMER** (GL): Voorzitter. Ik wil voorkomen dat het fout loopt. Dat betekent dat het amendement is aangenomen en dat er een initiatiefvoorstel ligt van die partij die dat heeft voorgesteld inclusief dat amendement en daarnaast ligt nog steeds het originele initiatiefvoorstel wat wij kunnen intrekken of niet.

De **VOORZITTER**: Het amendement heeft het initiatiefvoorstel gewijzigd en het geamendeerde initiatiefvoorstel ligt ter stemming voor.

Mevrouw **KOCKEN** (GL): Voorzitter. Ik vind het teleurstellend dat de coalitie het initiatief op deze manier uitholt, maar wat ons betreft blijft er dan nog altijd iets meer over dan als wij het zouden intrekken. Daarom zullen wij het gewijzigde voorstel steunen.

De **VOORZITTER**: Wij gaan over tot stemming. Wie is tegen? Dat is de PVV, daarmee is het geamendeerde initiatiefvoorstel aangenomen. Ik feliciteer de indieners en dank voor wat jullie hebben gedaan. Wij hebben doorgegeven aan de keuken dat wij na het volgende agendapunt gaan dineren. Dat betekent dat wij nu naar het volgende agendapunt gaan.

15. Statenvoordracht 29 Initiatiefvoorstel CU/SGP “Kwetsbare verkeersdeelnemers”

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. Wij hebben in de commissie in twee rondes over dit onderwerp gesproken. In eerste instantie naar aanleiding van een discussienota van mijn fractie en in de eerste ronde is terecht aandacht gevraagd voor het verschil tussen beleid op de lange termijn en uitvoering op de korte termijn. Vandaar dat wij ons eerste initiële idee hebben aangepast en is het idee over een publiekscampagne eruit gehaald. Wij vinden dat echter nog steeds een goed idee, vandaar dat wij dit als losse motie aan het initiatiefvoorstel hebben

toegevoegd en die zal ik straks indienen. Ik besef dat het een wat bijzondere figuur is, maar ik leg net uit wat de reden daarvan is. In de laatste commissievergadering zijn twee opmerkingen gemaakt door verschillende leden, ten eerste over het eerste punt. Het hanteren van het VN-verdrag als uitgangspunt wordt al gedaan, dus daarom is deze opmerking overbodig. Wij hebben er nog goed over nagedacht en wij zijn blij dat het in principe al gehanteerd wordt, maar als wij de discussies terugkijken in de afgelopen tijd, dan hebben wij het idee dat het nog niet altijd bij iedereen goed tussen de oren zit en wij zijn er ook niet van overtuigd dat de inspanningen nu toereikend zijn om de toegankelijkheid voor iedereen te garanderen en daarom daar nog een keer een expliciet uitspraak over te doen, lijkt ons van toegevoegde waarde. Het tweede bezwaar was dat wij met het derde punt GS overvroegen door hen te vragen een inventarisatie te maken van alle problemen met de toegankelijkheid in de provincie en dat was wat veel gevraagd. Dat hebben wij nu aangepast, het gaat niet meer over alle problemen maar wat het provinciale beleid raakt. Dat is de eerste beperking. Ten tweede hebben wij gezegd, GS hoeven dit niet zelf te doen maar doen dit in het overleg met de verschillende belangengroepen, zoals wij al toegezegd hebben bij punt 2 te ondersteunen die te willen gaan voeren. Op die manier denken wij dat aan beide bezwaren of in ieder geval het laatste bezwaar tegemoet gekomen is.

De heer **TIJSSENS** (D66): Voorzitter. De heer Klein verdient een compliment voor het goede werk dat is verzet met dit initiatiefvoorstel. Mijn fractie heeft in de afgelopen periode meermaals het debat gevoerd waarbij de indiener en D66 het met elkaar eens waren dat de rechten van kwetsbare verkeersdeelnemers het uitgangspunt moeten zijn van het handelen van de provincie. Bij de behandeling in de commissie verzochten meerdere partijen het dictum te beperken tot dat wat nieuw beleid maakt. Door dat niet te doen en tegelijkertijd de hoge ambitie vast te houden kan verwarring ontstaan. De impact van het aannemen van dit initiatiefvoorstel wordt daardoor onhelder. Wij vinden toegankelijkheid voor kwetsbare verkeersdeelnemers belangrijk en wij hebben er ook geld voor over, maar wij weten graag wel hoeveel het gaat kosten om de eigen beleidsregels te gaan hanteren. Wij kunnen slechts instemmen met een gereduceerd dictum van het initiatiefvoorstel. Dat hebben wij ook in de commissie aangegeven, maar wij zien daar nog niet zoveel van terug.

De heer **HIETBRINK** (GL): Voorzitter. Ook van ons de complimenten voor de CU/SGP. Wij hebben in de commissie al aangegeven dat wij vorige keer enthousiast waren over de inhoud van de discussienota en dat geldt ook voor het initiatiefvoorstel, ook in aangepaste vorm. Een inclusieve samenleving staat of valt met de toegankelijkheid van haar basisvoorzieningen en wij zullen het voorstel om een gelijkwaardige toegang voor alle mensen als uitgangspunt te nemen bij onderhoud van bestaande en ontwikkeling en realisatie van nieuwe infrastructuur, van harte ondersteunen.

Mevrouw **ALBERTS** (SP): Voorzitter. Dank aan de CU/SGP voor dit voorstel. De korte variant is dat wij het steunen, maar ik wil toch wel wat opmerkingen meegeven. Het is namelijk heel goed om de ambities scherp te houden en meer bushaltes aan te passen, zodat ze gebruiksvriendelijk worden voor iedereen. Maar laten wij er dan bij elke OV-concessie voor zorgen dat de aanpassing van haltes niet alleen gebeurt, maar ook dat aangepaste haltes niet voor niets zijn aangepast

omdat de bus er dan niet meer stopt. Dat heb ik meegemaakt namelijk en dan heel aardig, de halte werd wel gepekeld wanneer het gevroren had, en dat is echt voor niks, dat is onzin. Tot slot, laten wij niet vergeten dat de buurtbussen waar velen van u fan van zijn, niet toegankelijk zijn voor rolstoelen of rollators. Nogmaals, een heel goed initiatief om de wereld toegankelijk te maken voor alle verkeersdeelnemers, dat verdient onze steun, maar er valt nog een wereld te winnen.

De heer **DE GRAAF** (CDA): Voorzitter. Wij bedanken de CU/SGP voor dit voorstel. Wij volgden in eerste instantie de lijn van GS, de eerste twee onderdelen van het voorstel worden al uitgevoerd of gehanteerd, het eerste. Wij hadden de indruk dat de heer Klein tijdens de commissievergadering het derde onderdeel, het inventariseren van problemen bij de toegankelijkheid zou meenemen bij concrete beleidsbepaling en lopende projecten. Koppel de inventarisatie aan onderdeel 2 van het voorstel. Dat is niet gebeurd en daarom blijft een beetje vaag wat er nou eigenlijk van GS verwacht wordt. Verder sluit ik aan bij de heer Tijssens. In de commissie hebben wij de suggestie gedaan om het vooral te koppelen aan nieuw beleid en dat zien wij ook nog niet terug. Wij moeten dus de reactie van de heer Klein en GS afwachten.

Mevrouw **VAN DUIJN** (PvdA): Voorzitter. “Waar een wil is, is een weg, en anders wel een paadje. En is er dan geen grote poort, dan toch wel een gaatje, kruip erdoor, bereik je doel, laat je niet blokkeren, waar een wil is, is een weg, het leven zal je leren.” Zo staat het in mijn poëziealbum, maar het is niet voor iedereen zo gemakkelijk, je niet laten blokkeren. Zit je bijvoorbeeld in een rolstoel of heb je een visuele handicap, dan is het niet altijd zo gemakkelijk om de overkant te bereiken of in de bus te stappen. Wij vinden het van groot belang dat iedereen kan meedoen aan en in de samenleving en ook in het verkeer. Gelijkwaardige toegang voor alle mensen zou het uitgangspunt moeten zijn bij onderhoud van bestaande infrastructuur en ontwikkeling en realisatie van nieuwe infrastructuur. Complimenten dan ook aan de indieners van het voorstel. In de commissievergadering is al gesproken over het samen nemen van de punten 2 en 3. Dit is niet gebeurd en mijn vraag is dan ook waarom niet en ook of punt 3 zo bedoeld is als dat wanneer er toch met belangengroepen gesproken gaat worden, ook meteen gevraagd wordt of er nog andere punten spelen. Is dit inderdaad zo bedoeld en kan het duidelijker worden opgeschreven ook als het gaat om goed verwachtingenmanagement van wat er bijvoorbeeld na deze inventarisatie gebeurt. Graag meer duidelijkheid. Wij hebben altijd ingezet op koppelingen met smart mobility, want niet alleen voor fietsers maar ook voor deze doelgroep liggen er veel kansen om te profiteren van smart mobility. Op welke manier kan hier een koppeling worden gemaakt?

Mevrouw **KIRCH** (VVD): Voorzitter. Nogmaals bedankt aan de indieners van het initiatiefvorstel. Wij hebben er in de commissie uitvoerig over gesproken en toen hebben wij te kennen gegeven dat het moeilijk is om GS te verzoeken om dingen te doen die ze al doen en dan gaat het met name om punt 1 van het voorstel. Wat punt 3 betreft, daar was in meerderheid in de commissie de vraag, betrek het nou vooral bij het nieuwe beleid, bij de nieuwe zaken die je gaat aanpassen, dus op die punten houden wij problemen met het voorstel. In punt 2 kunnen wij ons wel vinden. Wij hadden ook graag gezien dat het voorstel op die punten was aangepast, maar dat is helaas nog niet gebeurd.

De heer **ZOON** (PvdD): Voorzitter. De samenleving zijn wij met zijn allen en wij zijn er voor de hele samenleving, alleen op sommige momenten behoeft dat wat meer aandacht en dit voorstel geeft daar een goede aanvulling en invulling voor. Wij bedanken de heer Klein voor het schrijven en maken van het initiatiefvoorstel.

Gedeputeerde **POST**: Voorzitter, met de uitleg van de heer Klein over het eerste punt kunnen wij uit de voeten. In de commissie heb ik aangegeven dat wij dat al doen, dus in feite is het overbodig maar met uw uitleg, denk ik, baat het niet, dan schaadt het zeker niet. Met punt 2 kunnen wij ook uit de voeten, maar in punt 3 blijft het probleem zitten, want u blijft vragen om een inventarisatie op alle provinciale beleidsterreinen en dat betekent dat wij alle verordeningen, beleidsnota's en jaarrekeningen moeten gaan doorvlooien om na te gaan waar het wel of niet deugt. Ik heb in de commissie al aangegeven, u overvraagt het college daar echt mee, want wij moeten bijvoorbeeld op het gebied van natuur gaan kijken hoe het zit op het gebied van water, ruimtelijke ordening, landbouw, cultuur, alle portefeuilles moeten doorgevlooid worden en dat is een enorme exercitie en daar is geen capaciteit en financiële dekking voor. Ik ontraad PS op dit punt ten zeerste.

De **VOORZITTER**: Ik geef de heer Klein de gelegenheid om zijn motie in te dienen op zijn initiatiefvoorstel en vervolgens te reageren op de eerste termijn.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. Ik dien graag een motie in om invulling te geven aan de verplichtingen van het VN-verdrag Handicap om te werken aan bewustwording.

Motie 17/04-03-2019
Bewustwording toegankelijkheid

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 4 maart 2019

Overwegende dat:

- *Een van de verplichtingen voor de overheid uit het VN-Verdrag Handicap is werken aan bewustwording;*
- *Het veelal geen onwil of bewuste uitsluiting is die ten grondslag ligt aan ontoegankelijkheid, maar het simpele feit dat er niet aan de doelgroep is gedacht;*
- *Om actief werk te maken van het thema 'toegankelijkheid' een bewustwordingscampagne op zijn plaats is;*
- *Mensen graag rekening houden met een ander, maar het vaak aan kennis ontbreekt;*
- *Een campagne hieraan kan bijdragen;*
- *Het thema breed gedragen moet worden en daarom een samenwerking met het IPO en Rijk zeer wenselijk is.*

Verzoeken het college:

1. *Een publiekscampagne te starten voor bewustwording welke maatregelen en voorzieningen in de openbare ruimte van belang zijn voor o.a. mensen met een visuele handicap;*
2. *In overleg met gemeenten aan te dringen op gelijkwaardige toegang voor alle mensen, met en zonder een beperking, conform het VN-verdrag Handicap bij ontwikkelingen in de openbare ruimte en voor het publiek toegankelijke locaties*

en gaan over tot de orde van de dag.
Fractie CU/SGP

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. Ik wil jullie allemaal hartelijk danken voor de reactie en de complimenten. De discussie spitst zich toe op de formulering van het derde punt, daarbij heb ik van verschillende mensen gehoord dat dat beperkt zou moeten worden tot nieuw beleid, dat het nu onhelder is en dat het niet is aangepast in reactie op de discussie in de commissie. Ik denk eerlijk gezegd dat wij dichter bij elkaar zitten dan de reactie van sommigen van u suggereert. Wij hebben het wel degelijk aangepast en de intentie van dit punt is dat als er toch gesprekken zijn met de belangengroepen over de ontwikkeling van nieuwe infrastructuur of het onderhoud van bestaande infrastructuur, dan ook de oren openstaan voor andere opmerkingen die deze belangengroepen hebben over thema's over toegankelijkheid die het provinciale beleid raken. Daarmee vragen wij niet GS zelf om dat uit te voeren, maar om in overleg met de belangengroepen inderdaad te vragen, waar lopen jullie tegenaan, om op die manier een beeld te krijgen waar de knelpunten mogelijk zitten. Ik heb nog gehoord van de PvdA of een koppeling gemaakt kan worden met smart mobility. Dat lijkt mij een heel goed idee en typisch iets wat GS kunnen oppakken, want vaak is het mogelijk om met technische mogelijkheden de toegankelijkheid te geven.

Tweede termijn

De heer **TIJSSENS** (D66): Voorzitter. Het is lastig als een initiatiefvoorstel zoveel sympathie losmaakt en dat doet het ook bij mij en dat weet de heer Klein ook, want wij staan heel vaak aan dezelfde kant. Maar er is hier wel een probleem, omdat de provincie al het VN-verdrag als uitgangspunt heeft. Door dit voorstel aan te nemen, suggereren wij dat wij dat niet doen en dat het verschil tussen het handelen gisteren en het handelen morgen bestaat uit het nu wel gaan hanteren van het VN-verdrag. Het probleem bij dat VN-verdrag is dat het heel groot overkoepelend is, maar the devil is in the details. Als voorbeeld, ergens op het platteland is er een bushalte en die is levensgevaarlijk voor iemand die slechtziend is. Voordat je het weet kukelt de beste gebruiker het kanaal in. Dan zouden wij moeten zeggen, die bushalte moet toegankelijk gemaakt worden voor mensen met een beperking. Dat is wat wij vandaag zeggen maar dat was gisteren ook al zo op het moment dat het mogelijk was, redelijk. Nu, als je dit als primair uitgangspunt neemt, dan zet je de sluizen open en weten wij niet meer waar wij dan wel en niet ja tegen zeggen, dus mijn verzet gaat net iets verder dan alleen punt 3, ik hang ook op punt 1 en

ik vind het niet oké om dat nu over te nemen. Ik weet niet hoe wij dat vanmiddag kunnen bewerkstelligen, maar ik had gehoopt dat er iets meer wijziging in het initiatiefvoorstel zat, want de intentie is er.

De heer **HIETBRINK** (GL): Voorzitter, heel kort. Wij verbazen ons een beetje over de discussie die zich nu ontspint. Wij waren heel blij met de reactie van GS op punten 1 en 2. Ik heb de bijdrage van D66 gehoord maar het lijkt mij helemaal niet erg om in dit huis nogmaals te bevestigen dat wij conform het VN-verdrag werken en blijven werken. Bij punt 3 ben ik een beetje zoekend. Ik vind de huidige formulering heel behapbaar, want wij gaan in gesprek met belangengroepen die het meeste zicht hebben op waar de problemen zich voordoen, kijken waar wij echt aan de slag moeten als provincie. Dat lijkt mij een voor de hand liggende manier om te doen maar dat staat mijlenver af van de reactie van GS dat wij dan al onze beleidsstukken moeten gaan doorkijken. Volgens mij is dat niet zo en ik hoor de indieners ook zeggen dat dat niet de intentie is. Ik zou het toch wat waard vinden als wij vandaag met elkaar een meerderheid kunnen vinden om het voorstel te ondersteunen. Wij gaan dat – nogmaals – van harte doen.

De heer **DE GRAAF** (CDA): Voorzitter. Gegeven de antwoorden van GS lijkt het een grote opdracht. Daarom is onze vraag, als je dit nu koppelt aan alleen infrastructuur of alleen OV, is het dan wel haalbaar? Wij vinden het apart om een motie in te dienen op je eigen initiatiefvoorstel. Die motie betreft dan Noord-Holland en een publiekscampagne die begrensd wordt tot Noord-Holland. Wij denken dat dat niet zo effectief is en daar hebben wij veel twijfels over.

Mevrouw **VAN DUIJN** (PvdA): Voorzitter. Ik zit ook te denken, er is nu veel discussie over punt 3 en dat gaat over de belangengroepen. Als je spreekt met deze mensen, dan spreek je meestal ook met de belangengroepen en dan kunnen mensen delen wat ze willen. Daarom stellen wij voor om punt 3 te schrappen, dan doe je waarschijnlijk nog steeds hetzelfde, maar creëer je wat gemakkelijker een meerderheid hier.

Mevrouw **KIRCH** (VVD): Voorzitter. Ondanks dat punt 1 overbodig is, geeft het college aan hiermee te kunnen leven om extra aandacht op te leggen en dat snap ik. Het pijnpunt blijft vooral punt 3. Toen hebben wij gezegd, doe dat bij nieuw beleid, kleed dat anders aan, want nu is het veel te breed en te ruim. In uw verhaal gaf u aan dat wij wel bij elkaar konden komen maar als u niet met een amendement komt om het te wijzigen, blijft het voorstel zoals het nu is en kunnen wij er niet mee instemmen.

Gedeputeerde **POST**: Voorzitter, er ligt nog een motie bewustwording en daar zit ik ontzettend mee te worstelen. Ik denk dat hij met redelijke haast is gemaakt. Het gaat over het VN-Verdrag handicap en de publiekscampagne moet zich uitsluitend richten op onder andere mensen met een visuele handicap, maar waarom zit die beperking erin? Het thema moet breed gedragen worden en daarom is samenwerking met het IPO en Rijk wenselijk. Dat komt verder in het dictum niet terug, daar moeten wij vooral in overleg met gemeenten aandringen op gelijkwaardige toegang voor alle mensen met en zonder een beperking conform het VN-verdrag Handicap bij

ontwikkelingen in de openbare ruimte, terwijl ik denk, waar is dan de VNG en waarom is dit ineens een provinciale taak en niet iets waar je de samenwerking met VNG voor zou moeten zoeken? Hoeveel geld denkt u dat zo'n publiekscampagne kost en waar vind ik precies de dekking? Kortom, ik kan hier niet zo goed mee uit de voeten, omdat die op allerlei gedachten hinkt en ik niet direct zie welke specifieke rol de provincie zou moeten nemen, nog even los van de vraag wat kost dat en waar denkt u aan bij een publiekscampagne, want dat is gemakkelijk gezegd maar het is iets anders om dat op te zetten. Het derde punt, u zegt dat moet je bezien in het kader van nieuw beleid, maar dat staat er niet. Er staat dat het bekeken moet worden bij al datgene wat raakt aan provinciaal beleid en dat is zo ongeveer alles, dus gaat u dat derde punt amenderen want op deze manier kan ik niet een positief advies geven, evenmin als over uw motie.

De heer **LEEVER** (ONH): Een vraag aan de gedeputeerde. U heeft recent nog in deze bestuursperiode subsidie gegeven aan gemeenten om bushaltes te inventariseren en aan te passen. Dat klopt? Is dat misschien nog een keer een optie om dat te doen naar aanleiding van wat nu voorligt en is die pot ook gebruikt?

Gedeputeerde **POST**: Voorzitter, die pot is gebruikt en dat ging specifiek over het rolstoeltoegankelijk maken van bushaltes, maar dat is iets anders dan een publiciteitscampagne voor mensen met een visuele handicap, want dan gaat het om een andere doelgroep. Natuurlijk nemen wij het VN-verdrag als uitgangspunt. Overigens moet u zich goed realiseren dat dat niet a priori betekent dat een buurtbus ook rolstoeltoegankelijk wordt, want dat is de discussie die wij gevoerd hebben destijds. Natuurlijk nemen wij het VN-verdrag als uitgangspunt en wij willen heel graag meer dan wij nu doen organisaties voor mensen met een handicap betrekken bij het opzetten van nieuw beleid of bij het herinrichten van infrastructuur. Dat is nog iets anders dan een publiekscampagne. Daar hadden wij het geld voor en dat is gebruikt.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Ik hoor dat er overwegende bezwaren zijn bij de huidige formulering van punt 3. Ik stel voor dat ik er tijdens de schorsing nog even over nadenk hoe ik daarmee omga. Ik wil reageren op het eerste punt en de opmerking van de heer Tijssens dat het nu niet over nieuwe ontwikkelingen gaat, dat gaat het juist wel. In het dictum staat om bij onderhoud van bestaande infrastructuur en ontwikkelingen en realisatie van nieuwe infrastructuur, dus dan heb je het over iedere keer dat je aan de slag moet, je ernaar gaat kijken. Dan gaat het niet over zo maar een bushalte ergens ver weg gaan bekijken en daar de verplichting op je nemen om er meteen iets aan te gaan doen.

De heer **TIJSSENS** (D66): Daar schuilt een beetje the devil in the details. Wanneer wij een norm hanteren en wij gaan alle bushaltes strenger normeren dan tot op heden, dan doe je dat niet pragmatisch, ervan uitgaand dat er ook gebruik gemaakt wordt van de voorziening die dan veel duurder wordt. Wij hebben maar een keer de mogelijkheid om de euro uit te geven. Dus ik denk dat wij minder OV krijgen als wij het daarover hebben en voorzieningen aanleggen waar geen gebruik van gemaakt wordt en dat niemand er beter van wordt. De vraag is of de heer Klein het risico ziet.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Ik vind dit een vergaande interpretatie maar ik wil dit meenemen in de schorsing.

De heer **DE GRAAF** (CDA): Ik heb geen antwoord gekregen op de vraag of je kunt beperken tot bijvoorbeeld alleen infrastructuur of een pilot maken met alleen openbaar vervoer.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Die vraag heb ik niet beantwoord, dat klopt. Dat zou ik zelf jammer vinden omdat het VN-verdrag Handicap het ook niet beperkt tot alleen infrastructuur en als je het hebt over onze website die volgens mij prima op orde is, valt dat ook onder het VN-verdrag Handicap.

De **VOORZITTER**: Ik stel voor om nu te schorsen, zodat de heer Klein nog even kan nadenken. Ik stel voor dat wij om 19.00 uur terug zijn. Ik schors de vergadering. De vergadering is heropend. Ik geef de heer Klein het woord.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. Ik heb begrepen dat punt 3 van ons initiatiefvoorstel niet op voldoende steun dan rekenen, dus ik wil een voorstel tot wijziging indienen, een amendement waarmee wij punt 3 laten vervallen. Dan blijven alleen de eerste twee punten van het voorstel over. De motie wil ik niet in stemming brengen, maar aanhouden.

De **VOORZITTER**: Dan gaan wij over tot stemming, waarbij de indiener van het voorstel dit heeft geamendeerd waarbij punt 3 van het besluit in het voorstel wordt geschrapt en besluiten 1 en 2 blijven over. De motie die was ingediend, is aangehouden. Stemverklaringen?

De heer **DEEN** (PVV): Voorzitter. Wij spraken in de commissie al onze waardering uit voor dit initiatiefvoorstel, dat doen wij nu wederom. Wij vinden het verstandig dat de heer Klein punt 3 heeft verwijderd, zodat het voorstel op meer steun kan rekenen en dat is wat wij allemaal willen. Wij danken voor de inzet en wij zijn voor.

De heer **TIJSSENS** (D66): Voorzitter. Met de opmerking dat het hanteren van het VN-verdrag staand beleid is in de provincie, kan D66 instemmen met het initiatiefvoorstel.

De heer **DE GRAAF** (CDA): Voorzitter, na deze wijziging krijgt het voorstel ook de steun van het CDA.

Mevrouw **KIRCH** (VVD): Ook de VVD kan het nu steunen.

De **VOORZITTER**: Wie is tegen het geamendeerde initiatiefvoorstel? Niemand, dan is het unaniem aangenomen en ik feliciteer de heer Klein.

16. Vragenuur

De **VOORZITTER**: Het CDA heeft de mondelinge vragen ingetrokken en de PvdD heeft mondelinge vragen ingediend over de A9 Heiloo.

De heer **ZOON** (PvdD): Voorzitter. Naar aanleiding van het stoppen van de bomenkap bij de A9 heeft de PvdD een aantal vragen. De aanleiding is de PS-vergadering van de vorige keer toen gedeputeerde Post heeft gezegd bij onze motie: wij hebben gewoon een vergunning gekregen voor de sloop en de bomenkap, wij zien niet in waarom dit ineens een belemmering zou moeten zijn en waarom wij er ineens van zouden moeten afzien. Wij moeten de bomen voor 15 maart hebben gekapt want anders start het broedseizoen. De provincie is aanvrager van de vergunning en sinds 1 januari 2017 ook bevoegd gezag voor de vergunning en de ontheffing. Toch is pas na een handhavingsverzoek besloten om de kap stil te leggen en nader onderzoek te doen naar de situatie van de boomvalk en kleine marterachtigen. In de quickscan van de natuurwetgeving die is uitgevoerd in 2014, werd al melding gemaakt van de beschermde boommarter in het gebied. Daarom heeft de PvdD de volgende vraag: het lijkt er op dat de Wet Natuurbescherming in het project niet zorgvuldig is toegepast bij het uitgevoerde onderzoek, bij de aanvraag van de vergunning of bij de uitgifte van de vergunning. Kunnen GS aangeven waar deze onzorgvuldigheid in zit en hoe dit mogelijk was? Tweede vraag, er is op dit moment al een start gemaakt met de kap van een deel van de bomen. Is de kap van deze bomen in strijd geweest met de vergunning en welke gevolgen heeft dit? De derde vraag: als gevolg van het warme weer afgelopen weken is voor veel vogels het broedseizoen ongekend vroeg begonnen. Houden GS rekening met deze eerdere start van het broedseizoen?

Gedeputeerde **POST**: Voorzitter. In antwoord op de vraag van de heer Zoon het volgende. De Wet Natuurbescherming is in de optiek van ons college zorgvuldig toegepast vanuit de uitgevoerde flora- en fauna-onderzoeken in de periode 2014-2017. Uit recente gesprekken tussen het projectteam en de RUD NHN blijkt dat de RUD niet beschikt over alle achterliggende documenten die behoren bij de in 2017 afgegeven ontheffing in het kader van de Wet Natuurbescherming. Alle ontbrekende documenten zijn inmiddels nagestuurd en uit deze documenten blijkt dat er wel degelijk is stilgestaan bij de beoordeling van de habitatgeschiktheid van marterachtigen en de boomvalk. Onze ecologen hebben dan ook meerdere malen bewezen dat het geen leefgebied is van de marterachtigen en de boomvalk. De ecologen van de RUD verschillen hierover van mening. Daarom hebben wij samen besloten om toch aanvullende compenserende maatregelen te treffen voor de boomvalk en de marterachtigen. Is de kap van deze bomen in strijd met de vergunning? Het is niet in strijd met de vergunning zoals ik u in het antwoord op vraag 1 heb aangegeven. Uw vraag over het rekening houden met de eerdere start van het broedseizoen. Daar wordt rekening mee gehouden. Als wij verder gaan met de bomenkap, loopt er een ecoloog mee met de uitvoering en die beoordeelt de situatie ter plekke voor dat verder gegaan wordt met de kap.

De heer **ZOON** (PvdD): U zei net dat alle rapporten al wel beschikbaar waren maar niet bij de RUD aanwezig waren. Dan heb ik toch vandaag een bericht, een memo van de gemeente Heiloo waarin staat dat het compensatieplan op vrijdag 1 maart jl. was afgerond en naar de RUD is gestuurd. Daaruit zou blijken dat er nog volop geschreven werd aan het plan.

Gedeputeerde **POST**: Het ging hier over de documenten met betrekking tot de marterachtigen en de boomvalk. Die waren er wel maar niet bij de RUD bekend.

De heer **ZOON** (PvdD): Voorzitter. Ik wil nog een keer mijn vraag herhalen. Ik merk vandaag op de mail dat er toch een extra compensatieplan is gemaakt en naar de RUD is gestuurd. Hoe kan de gedeputeerde dat verklaren?

Gedeputeerde **POST**: Ik beschik niet over de informatie die u van de gemeente Heiloo krijgt. Ik geef u aan wat van ons uit gedaan is in de richting van de RUD. Dat is het nasturen van een aantal documenten die wij wel hadden. Wij hebben de afspraak gemaakt omdat de ecologen van de RUD en die van ons het niet eens zijn over de marterachtigen en de boomvalk, met name of zij daar hun habitat hebben of niet, dat om die reden, de vergunningaanvraag is derhalve qua paparassen inmiddels compleet, in die zin dat wij alles hadden maar niet alles daar was en omdat zij het over de interpretatie daarvan niet eens zijn, de afspraak is gemaakt dat er een ecoloog meeloopt en dan ook met het oog op het broedseizoen, want ik verwacht dat wij wellicht niet voor de 15e opnieuw gaan beginnen, dat er een ecoloog meeloopt om ter plekke aanvullende maatregelen te treffen.

De **VOORZITTER**: Mijnheer Zoon, heeft u nog behoefte aan een tweede termijn? Zijn er andere leden die vragen willen stellen? Zo nee, dan sluiten wij dit onderwerp.

17. Interpellatie fractie SP inzake Tata/Harsco

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Voorzitter. In de brief van 15 februari, die door GS aan PS verzonden werd, staat over de vergunningen van Harsco het volgende vermeld: "Vergunning nieuwe werkwijze. Allereerst willen wij u een toelichting geven op het vergunningsproces rondom de nieuwe werkwijze die de grafietregens heeft veroorzaakt. In 2014 heeft Harsco een aanvraag ingediend voor het aanpassen van hun toenmalige vergunning, aangezien het bedrijf van plan was een nieuwe werkwijze te gaan toepassen. Een bijkomend voordeel van de nieuwe werkwijze was dat hiermee ook de geuroverlast werd teruggedrongen. De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (ODNZKG) heeft deze aanvraag namens de provincie getoetst. Onderdeel van de toetsing was een testfase om de effecten van de nieuwe werkwijze in beeld te brengen. Hierbij is ook een geuronderzoek gedaan. De testfase is onder toezicht van de omgevingsdienst uitgevoerd. Vervolgens is de aanvraag verder in behandeling genomen door de omgevingsdienst. In 2016 kwamen wij erachter dat Harsco de nieuwe werkwijze ook na de testfase heeft doorgezet zonder dat hiervoor toestemming was gegeven of een vergunning was verleend. In februari 2016 is de vergunning voor de nieuwe werkwijze definitief verleend." Uit de tekst maar ook uit onderzoek door de media blijkt niet of de ODNZKG in de testfase en na de testfase tot aan februari 2016 enige inspectie of controle bij Harsco heeft uitgevoerd. Wij hebben de volgende vragen: waarom werd door Harsco de betreffende vergunning aangevraagd? Was dit ter vermindering van de geuroverlast in de IJmond, of was dit - zoals de media berichten - omdat uit gloeiendheet, nog vloeibaar slak meer ijzerresten vallen terug te winnen dan uit het gestolde

slak? Met andere woorden, was de aanvraag van de vergunning louter economisch gedreven en niet om de geuroverlast van de inwoners in de IJmond te verlichten? Van wanneer tot wanneer was de testfase van de nieuwe werkwijze van Harsco? Is er na afloop van de testfase een inspectie en een evaluatie geweest? Als dat het geval is, wat was het oordeel na de inspectie? Kunnen wij de stukken met betrekking tot de evaluatie van het gebeuren inzien? Hoe is het mogelijk dat Harsco na afloop van de testfase, de nieuwe werkwijze heeft doorgezet zonder dat hiervoor toestemming was gegeven of een vergunning verleend? Heeft de ODNZKG over het hoofd gezien dat het om een test ging? Werd Harsco na het eindigen van de testfase bezocht? Op dit moment is hoeveel keer per week, per maand, per dag door de ODNZKG gecontroleerd op grafietuitstoot bij Tata Steel?

Gedeputeerde **TEKIN**: Voorzitter. Dank aan mevrouw De Groot voor de vragen. Ik had u vorige week in de commissie toegezegd dat ik u ook schriftelijk zou informeren over een andere set vragen. Die heeft u vanmiddag ontvangen en ik had dat graag voor het weekend gedaan, maar er ging het een en ander mis in dit huis. Het is goed om u te zeggen dat in die periode Harsco een laagrisicobedrijf was. Ondanks dat er geur- en geluidsoverlastklachten waren, was dat een bedrijf een laagrisicobedrijf. Ik heb het volgens mij ook al ergens in een debat eerder gezegd, maar ik denk dat u dat wel voor uw geest moet houden, want wij gaan nu met zijn allen terug naar 2014. Ingaand op uw eerste vraag, wat was de overweging van Harsco om de productie te wijzigen? Had dat te maken met een economische reden of was dat ook voor de overlast van de omgeving? Er was destijds sprake van geur -en geluidoverlast en bij de invoering van die nieuwe werkwijze heeft het terugdringen hiervan naast economische redenen, ook een rol gespeeld. Dus die twee dingen kwamen daar samen. Wat betreft uw tweede vraag ga ik terug naar mijn feitenrelaas. Op 20 juni 2014 is per mail aangekondigd dat men gedurende week 26 – dat was een aantal weken later ergens rond de zomer – proefnemingen met een andere werkwijze wilde uitvoeren. De vergunning destijds bevat een voorschrift dat proefnemingen toestaat, mits geen sprake is van milieuconsequenties. Daarvan was geen sprake en de proefneming is toegestaan. Na afloop van de testfase is er geen inspectie en geen evaluatie geweest. Dat was op dat moment vanuit de gedachte ook niet nodig. In oktober van datzelfde jaar is er weer een proefneming geweest en wat niet is te achterhalen, is hoe die tweede proefneming precies heeft plaatsgevonden. Dat spijt mij heel erg. Ik heb een paar keer gevraagd hoe dat nu kan en dat wij dat niet naar boven kunnen halen, ik heb daar geen verklaring voor. Ik weet wel dat er op 1 januari 2014, dat mag geen excuus zijn, de ODNZKG is opgericht en dat men heel erg bezig was met die omslag. Er is mij gezegd, het is een laagrisicobedrijf en wij hadden op dat moment helemaal geen klachten. Er was geen signaal om daar op af te gaan. Dan kom ik bij uw derde vraag, hoe is het mogelijk dat Harsco na afloop van de testfase de nieuwe werkwijze heeft doorgezet zonder dat hier toestemming voor was gegeven of een vergunning verleend. Heeft de ODNZKG over het hoofd gezien dat het om een test ging? Ik kan u vertellen dat de ODNZKG regelmatig inspecties uitvoert die per bedrijf qua intensiteit verschillen aan de hand van analyses over relevante milieuaspecten over de risico's van veiligheid en milieubelasting, overlast en naleefgedrag. Harsco was dus tot december 2016 een bedrijf met een lage inspectieprioriteit. In december 2016 zijn wij voor het eerst geconfronteerd met de grafietuitstoot. Er was geen sprake van risico's, opvallende overlast, slecht naleefgedrag of andere redenen om het bedrijf frequent te controleren. Op grond daarvan

ligt de controlefrequentie op eenmaal per jaar. Het gemiddelde aantal inspecties bij Harsco lag tot en met 2014 op twee maal per jaar. In 2015 was er geen aanleiding voor gerichte inspecties. Tussen oktober 2014 en april 2016 doet de ODNZKG de stofcontroles vier keer per jaar op het terrein van Tata. Daar is niet specifiek naar Harsco gekeken of zij het alleen maar hebben gelaten bij de proefneming. Daar kwamen wij dus op een later moment achter. U beschrijft het en ik heb daarover in mijn brief al iets gezegd, die vergunning werd op een gegeven moment verleend, ik meen, op 15 februari 2016 werd de beschikking naar Harsco verstuurd. Op 31 maart is er een bezwaar ingediend door de dorpsraad en in die hele HAC-procedure kwam naar boven dat zij al bezig waren met de nieuwe werkwijze. In juni 2016 heeft de OD een waarschuwingsbrief gestuurd aan Harsco dat dat niet had mogen gebeuren. Daar hebben wij geen reactie meer over gekregen van Harsco. Er zijn in die tijd ook nog geurmetingen gehouden in oktober 2015. Ik moet eerlijk zeggen dat als je met enige scherpte kijkt naar dit geurrapport, je misschien had kunnen achterhalen dat men bij een Rosaput op een andere manier te werk was gegaan. Ik moet u eerlijk zeggen, met de wijsheid en informatie die wij nu hebben is het heel makkelijk om terug te kijken. Dat rapport is 1 december 2015 bij ons binnen gekomen, dus vlak voordat die vergunning werd afgegeven. Het bedrijf bestaat al 100 jaar en ik moet met heel veel dossiers terug naar het verleden. Ik merk dat het af en toe heel ingewikkeld is om de juiste informatie boven tafel te krijgen. Ik vertel u dat, want er zullen waarschijnlijk in de toekomst andere onderwerpen komen waarvoor ik extra tijd nodig zal hebben of mijn opvolger om u daar op een goede manier over te kunnen informeren. Uw laatste vraag over hoe vaak gaat de OD op bezoek? Ik krijg daar geen overzicht van. Waar ik wel een overzicht van krijg is als er een last onder dwangsom is opgelegd en de afspraak is extra toezicht op het bedrijf, dat gebeurt op directieniveau en gewoon frequent op controle of inspectie naar het bedrijf.

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Voorzitter. Begrijp ik dat nu verkeerd en was de grafietuitstoot al begonnen voordat de definitieve vergunning werd afgegeven? Is toen de definitieve vergunning toch afgegeven? Als provincie hebben wij natuurlijk ook het toezicht op de OD, dus in die zin en ook omdat ik hoor dat een overtreding, een dwangsom alleen opgelegd kan worden als de OD de overtreding zelf heeft waargenomen, wil ik echt van u weten hoe vaak de OD dan gaat controleren. Het blijkt namelijk dat er nu nog steeds overtredingen zijn en dat mensen er nog steeds last van hebben en er worden weliswaar dwangsommen gegeven, maar dat de overlast groter is.

De heer **DE KAM** (CDA): Voorzitter. In de laatste commissievergaderingen van NLWM en in de januari-vergadering van PS spraken wij al over Tata Steel. Nu kan ik negatief zijn maar daar wordt niemand beter van, maar er zijn sinds dit jaar wel een paar positieve ontwikkelingen te noemen. Tata heeft sorry gezegd voor de overlast. U heeft dat in de Volkskrant kunnen lezen. Tata gaat zo snel mogelijk een hal bouwen over het productieproces van Harsco heen. Tata verstuurt een stofalarm bij overlast voor inwoners. Wij vinden dat een hele goede ontwikkeling want zo kunnen bedrijven en in dit geval Tata niet langer verstoppertje spelen, maar vindt er proactief communicatie plaats over mogelijke overlast. Het CDA hoopt dat GS deze werkwijze nauwkeurig monitoren en evalueren, want dit systeem kan misschien op meerdere plekken worden gebruikt. Verder blijft Tata dwangsommen betalen bij overtredingen en dat is wel zo eerlijk, de vervuiler

betaalt. Tot slot lazen wij dat de PvdA of de gedeputeerde een leefbaarheidsfonds in het leven wil roepen, betaald uit de geïnde dwangsommen. Is dat een standpunt van GS of een partijpunt van de PvdA? Wat wil de gedeputeerde doen met dat geld in het leefbaarheidsfonds? Zijn er nog korte termijn maatregelen, dus voordat de hal klaar is waarmee de leefbaarheid in Wijk aan Zee en omgeving kan worden verbeterd of zegt de gedeputeerde, hier moet u het mee doen?

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Voorzitter. Ik heb uit berichtgeving in de media begrepen dat de eerste dwangsom nog moet worden betaald, de 150.000 euro, de reeks van dwangsommen van 5.000 euro.

De heer **DE KAM** (CDA): Dank u voor de informatie. Misschien kan de gedeputeerde antwoord geven op de vragen die ik zojuist stelde, en ertoe bijdragen hier over twee maanden niet opnieuw over dit onderwerp te hoeven te spreken omdat de problemen dan zijn opgelost.

Mevrouw **KOCKEN** (GL): Voorzitter. Ik wilde het eigenlijk alleen maar beperken tot het stukje over hoe vaak wordt er gecontroleerd, want dat wij ons hier zorgen over maken, hebben wij in een eerdere vergadering al duidelijk aangegeven. Als ik dan nu de gedeputeerde hoor zeggen, ik krijg geen overzicht van hoe vaak de OD daar naartoe gaat, dan kijk ik daar wel van op, zeker als ik daar ook nog aan relateer dat kennelijk vorige week – want dat stond in het Noord-Hollands dagblad – onze gedeputeerde daar met de heer Mario Bakker van de OD is geweest waarbij de heer Bakker op de vraag hoe staat het met de intensievere controles, zich daar kennelijk heeft laten ontvallen dat zij daar maar een keer per jaar hoeven te controleren. Dan verbaast het mij om nu te horen dat u dan zegt daar geen overzicht van te krijgen. Ik zou namelijk zelf, op het moment dat ik hoor dat de OD zegt wij hoeven maar een keer per jaar, toch eens denken, dat lijkt mij niet voldoende, nu wil ik weten hoe vaak bent u daar nu eigenlijk. Ik wil u nog een keer vragen, heeft u werkelijk geen idee hoe vaak daar gecontroleerd wordt? Als het antwoord op die vraag ja is, hoe moeten wij er dan vertrouwen in hebben dat het allemaal goed gaat komen?

Gedeputeerde **TEKIN**: Ik begin met de eerste vraag van mevrouw De Groot. U vroeg zich af of het klopt dat de vergunning nog niet was afgegeven en wij hebben toen grafietoverlast gehad. Dat klopt niet, de overlast was in december 2016 en begin dat jaar is die vergunning afgegeven, dus dat kwam later. De heer De Kam noemt een paar dingen die heel herkenbaar voor mij zijn. U noemt ook een paar maatregelen op, die ook het college van harte steunt. U vraagt ook nog naar het leefbaarheidsfonds. Dat heb ik gedaan als lijsttrekker van de PvdA en dat is geen collegestandpunt. U vraagt nog even welke nieuwe of korte termijnmaatregelen er worden genomen. Ik heb u deelgenoot gemaakt van dat Harsco nieuwe bakken had besteld. Die zijn er inmiddels, dat zou wat meer rust moeten gaan geven bij het kiepen. Daar gaan zij ook snel mee beginnen. Ik kan u melden dat afgelopen vrijdag ook de vergunningsaanvraag voor die hal is binnengekomen. Er zullen ongetwijfeld nog veel op- en aanmerkingen op zijn, maar die is binnen en dat ook de OD daarmee aan de slag kan gaan vind ik een heel positief feit. Mevrouw Kocken citeerde uit de krant, maar u weet dat krantenberichten soms niet kunnen kloppen. In dit geval zat ik erbij toen de heer Bakker dat zei. Dat ging over de oude situatie, hoe vaak zou je moeten controleren, Harsco. Wij hebben het niet gehad over de huidige situatie. Natuurlijk controleren

wij nu veel meer. Ik heb gewoon een overzicht, dat kan ik u doen toekomen, want daar vraag ik natuurlijk wel naar. Hoe is die eerste LOD van die 13, hoe is dat gegaan? Het lijkt mij goed als u dat overzicht krijgt. Ik krijg echt niet een dagelijkse melding van wij zijn daar vandaag geweest. Dat is niet de afspraak die ik heb gemaakt. Ik ga ervan uit dat zij frequent daar op bezoek gaan, want ik praat elke week met de OD en ook met dat verscherpt toezicht elkaar frequent opzoeken op het moment dat er wel een LOD is afgegeven.

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Voorzitter. Nogmaals, er kan alleen een dwangsom aan Harsco worden afgegeven als de OD dat ook werkelijk visueel of iets heeft waargenomen. Dus daarom wil ik nogmaals aan de gedeputeerde vragen hoe vaak komt de OD bij Harsco, want het blijkt dat er vaker uitstoot is dan dat er een dwangsom wordt opgelegd. Het lijkt mij dat als de provincie op ODNZKG toezicht heeft, de provincie dan ook zou kunnen bepalen van hoe vaak die OD langs gaat.

Gedeputeerde **TEKIN:** Voorzitter. Wat wij niet kunnen doen is – en dat kwam ook in dat artikel naar voren – dat wij op basis van foto's of grafietalarmen een LOD kunnen gaan opleggen. Naar mijn weten moeten zelfs twee beëdigde inspecteurs dat daar zelf constateren. Je moet er fysiek naartoe. Nu is de vraag, kunnen wij met foto's die door derden zijn genomen, beoordelen of er een overtreding heeft plaatsgevonden? Dat kunnen wij dus niet. Als ik terugkijk naar die eerste LOD, dan zie ik gewoon dat men heel frequent daar is langs geweest, dat er op momenten ook is langs geweest dat er geen LOD is opgelegd. Dus ik ga ervan uit dat dat op een frequente manier regelmatig gebeurt. Natuurlijk staat dat nu in de schijnwerpers, Harsco, dat is ook goed want die overlast moet gewoon stoppen en daar hebben wij verschillende instrumenten voor om dat te laten stoppen. Ik noemde net al die bakken en een ander voorbeeld dat ik gaf, maar wij hebben ook nog andere risicovolle bedrijven waar ook de inspecteurs van de OD moeten langsgaan. Het is niet te doen om daar zeven dagen in de week 24 uur mensen naartoe te sturen, maar het gebeurt op een frequente manier. Ik zal u die eerste LOD doen toekomen en dan kunt u zien hoe vaak dat is gebeurd.

Mevrouw **KOCKEN** (SP): Voorzitter. Mijnheer Tekin, ik hoor u twee keer zeggen dat u ervan uitgaat dat zij frequent op bezoek gaan. In dit soort gevallen, wij hebben het niet over een kleine onderneming ergens in onze provincie, wij hebben het over een groot bedrijf dat voor veel overlast zorgt dat zich aan die eerste dwangsom kennelijk niet zoveel gelegen heeft laten liggen. Hoe kan het dan zijn dat u zegt, ik ga ervan uit? Waarom is het niet zo dat u zegt, ik heb een afspraak gemaakt met de OD, zij gaan daar een x aantal keren bijvoorbeeld vier keer per week controleren. Niemand heeft gezegd 7 dagen in de week en 24 uur. Waarom is er niet zo'n afspraak gemaakt?

Gedeputeerde **TEKIN**: Omdat wij langs elkaar heen praten. Wat u frequent noemt kan ik niet frequent noemen. Ik heb wel in mijn hoofd hoe die eerste LOD is volgelopen, dus ik weet hoe dat is gegaan en ook hoe dat productieproces nu ook is gewijzigd. Dan krijgen wij zo'n discussie met elkaar en ik denk dat dat geen juiste discussie is. Zij gaan daar frequent op bezoek en als zij iets constateren, krijgen zij een LOD en als zij dat niet constateren, dan gaan zij weer huiswaarts.

Mevrouw **KOCKEN** (GL): Het kan niet zo zijn dat wij hier in het midden laten wat frequent inhoudt, omdat wij het daar anders misschien niet over eens zouden zijn. U moet weten hoe vaak zij daar zijn en wij moeten kunnen controleren of wij dat adequaat vinden. Wij kunnen niet met elkaar afspreken, we noemen het allemaal frequent en dan is iedereen gelukkig. Wij zijn zo niet gelukkig.

Gedeputeerde **TEKIN**: Dat begrijp ik maar als u adequaat wilt gaan invullen ook met heel veel nieuwberichten met foto's en dat soort dingen, dan ligt er een uitdaging met elkaar. Daar probeer ik voor te waken, want dan wordt het een beetje een glijdende schaal. Ik heb u net al toegezegd, ik ga u die eerste LOD doen toekomen. Dan kunt u ook zien hoe vaak men daar is geweest. Als u dat bij de tweede ook wil en volgens mij wilt u dat tot en met vier, dan doe ik u dat ook toekomen.

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Volgens mij, gedeputeerde, zou het zo moeten zijn dat de OD telkens als er zo'n foto gemaakt wordt, eigenlijk ook aanwezig moet zijn om de overtreding te constateren, want er kan alleen een dwangsom opgelegd worden als de OD dat ook daadwerkelijk heeft waargenomen. Nu zitten wij toch nog met een heleboel uitstoot waarvoor geen dwangsom wordt uitgekeerd, dus de frequentie denk ik, moet hoger.

Gedeputeerde **TEKIN**: Nogmaals, de OD weet ook niet wanneer een fotograaf ergens naartoe gaat. Achteraf krijgen zij een melding, vaak stuurt de bewuste fotograaf de foto's ook door. Daar is ook nog iets over in een strafrechtelijk onderzoek naar buiten gekomen. Dan zul je heel snel moeten gaan handelen en soms lukt dat ook niet, moet je heel snel handelen om waar je ook bent als inspecteur, moet je daar naartoe gaan. Dat bedoel ik met hoe interpreteren wij wat door derden wordt geïnterpreteerd als overtreding en wat de OD zelf moet gaan interpreteren.

Mevrouw **KOCKEN** (SP): Ik wil u graag nog terughalen naar wat ik vroeg. Ik ben blij met overzichten uit het verleden, maar wat ik vooral van u vraag is, geef ons concrete informatie over een harde afspraak met de OD. Ik wil dat u een afspraak met ze maakt en niet dat u erop vertrouwt dat het frequent is. Dat vind ik niet duidelijk genoeg en dus ook niet overtuigend genoeg.

Gedeputeerde **TEKIN**: Wat zou u van mij willen, dat ik u toezeg dat zij drie keer per week er naartoe gaan? Vindt u dat dan wel of niet frequent? Ik wil dus niet in deze discussie met elkaar gaan treden. Ik wil dat de OD weet hoe dat met het productieproces zit, dat doen zij op een aantal manieren, ook door verscherpt toezicht, ook door het bouwen van die hal, maar ook door frequent controles uit te voeren. Ik zou u willen zeggen, spits het niet toe op één onderdeel daarvan, maar probeer het grotere plaatje te bekijken.

Mevrouw **KOCKEN** (SP): U vraagt mij, wat vindt u frequent, maar aangezien u ervan uitgaat dat zij frequent gaan, laat ik dan in ieder geval van u vernemen wat is dan volgens u frequent? Hoe vaak gaat u ervan uit dat ze gaan?

Gedeputeerde **TEKIN**: Ik ga geen aantal noemen. Wat ik hoogfrequent noem kunt u laag noemen. Ik wil dat zij er bovenop zitten. Zij zitten er bovenop, zij doen dat met meerdere instrumenten die zij hebben, niet alleen maar met controles met twee toezichthouders. Ik probeer dat bredere plaatje te bekijken.

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Voorzitter. Ik vind dat zij nog lang niet zo vaak langs gaan als nodig is. Er worden door het publiek meerdere overtredingen geconstateerd als de inspecteurs van de OD daar niet zijn. Ik wil de heer Tekin ervan overtuigen dat het meer zou moeten zijn.

De heer **DE KAM** (CDA): Voorzitter. Ik ben verbaasd over deze discussie over wel of niet frequent. Ik dacht dat het systeem zo werkte dat Tata het op dit moment zelf in de hand heeft en ook een bericht verstuurt op het moment dat er overlast wordt veroorzaakt en dat daar ook een last onder dwangsom aan gekoppeld is. Misschien is die koppeling onterecht dat ik dat veronderstel.

Gedeputeerde **TEKIN**: Dat is onterecht. Wat afgelopen zaterdag is gebeurd, was het eerste grafietalarm, die is in werking getreden. Het blijft nog steeds dat een tweetal toezichthouders die beëdigd zijn, daar naartoe moeten gaan om dat zelf te constateren.

De **VOORZITTER**: Daarmee is het interpellatiedebat beëindigd en gaan wij naar het volgende agendapunt.

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Kunnen wij even schorsen?

De **VOORZITTER**: Mevrouw De Groot, wilt u dat voortaan direct vragen, want ik was al verder gegaan. Wij schorsen de vergadering voor twee minuten. De vergadering is heropend.

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Voorzitter. Ik heb net de heer De Kam horen zeggen, wij willen het niet elke twee maanden over Tata en Harsco hebben. Dat willen wij ook niet, dus wij hopen dat de gedeputeerde er straks beter op zit, zodat wij ook niet elke twee maanden over Harsco en Tata hoeven te spreken.

De **VOORZITTER**: Dan is hiermee dit agendapunt afgerond en gaan wij naar agendapunt 18. Nee, mijnheer Den Uyl, ik heb het onderwerp afgesloten en wij gaan naar agendapunt 18.

De heer **DEN UYL** (PvdA): Mevrouw De Groot geeft een waardeoordeel, alsof de gedeputeerde …..

De **VOORZITTER**: Mijnheer Den Uyl, wij hebben net een interpellatiedebat gehad en volgens mij zijn wij nu bij agendapunt 18.

De heer **DEN UYL** (PvdA): Voorzitter, van de orde. U kunt toch de Staten niet dwingen om, dus ik zou wel graag ruimte willen krijgen van de Staten om een opmerking te kunnen maken.

De **VOORZITTER**: Wat is uw ordevoorstel?

De heer **DEN UYL** (PvdA): Mijn ordevoorstel is om mij de ruimte te geven een enkele opmerking te maken.

De **VOORZITTER**: Dan gaan wij daarover stemmen. Wie is daarvoor? Dat is meer dan 11 leden. Er is blijkbaar een hele moeilijke vraag gesteld.

Mevrouw **ALBERTS** (SP): Van de orde, volgens mij is het eenvoudig. Als het agendapunt gesloten is, dan is het gesloten en gaan wij over naar het volgende agendapunt.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Alberts, als iemand een ordevoorstel indient, dan wordt dat in stemming gebracht.

Mevrouw **ALBERTS** (SP): Voorzitter, dat is een ordevoorstel voor een nabrander.

De **VOORZITTER**: Ik moet u meedelen dat ik te horen heb gekregen dat het ordevoorstel is aangehouden, want de helft is voor en de helft is tegen.

18. Interpellatie fractie SP, 50plus en PVV inzake Spuisluis

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Voorzitter. Ik ga even een korte inleiding houden en daarna neemt de heer Bruggeman van de SP het van mij over. Alvorens ik start met de bedoeling van deze interpellatie, wil ik ingaan op de opmerking die mevrouw Zaal vanmorgen plaatste, omdat ik die beneden alle peil vind, ordinair. Zij beticht mij, de SP en PVV, van framing omdat de verkiezingen er aan komen. Ik ga niet door en de heer Bruggeman gaat niet door, de heer Van der Sluijs gaat niet door. Ik vind dat zeer ordinair, maar wellicht heeft u nooit gehoord van enige empathie met mensen die in een situatie zitten die onprettig voor ze is. Daarom hebben wij dit aan de orde gesteld.

Mevrouw **ZAAL** (D66): Het is partijpolitiek en gaan jullie partijen gewoon door. Mag ik u nu meteen de vraag stellen, waarom dit niet met schriftelijke vragen had gekund?

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Nee, u zei heel minachtend, het had wel even snel een antwoord kunnen zijn omdat het maar om een vraagje ging. Ik vind dat beneden alle peil, maar dat even terzijde. Toch gezegd hebbende. Wij hebben deze interpellatie aangevraagd omdat er vorig jaar in PS een heftige discussie was over het windmolenpark Spuisluis, waar enkele partijen tegen hebben gestemd en een groot deel van deze Staten voor hebben gestemd, maar dat even terzijde. Op de bewuste PS-vergadering van 12 februari jl. hebben wij besloten over een verklaring van geen bedenkingen voor de bouw van windpark Spuisluis. Tijdens de bespreking van de voordracht in de vergadering van de Statencommissie R&W op 29 januari 2018 en in de vergadering van PS op 12 februari 2018 hebben GS bij monde van gedeputeerde Van der Hoek meermalen gesteld dat de woonboten hoe dan ook weg moeten, maar dat de verwijdering van de

woonboten totaal geen verband houdt met de bouw van het windpark. Op 12 april 2017 is er echter een bestuurlijk overleg Woonboten Velsen geweest. Hierin zitten RWS, de gemeente Velsen en een gedeputeerde afgevaardigde van GS waarbij dus de vertegenwoordiger van GS, de heer Van der Hoek aanwezig was. In dit overleg op 12 april 2017 is het volgende besluit besproken. Door Velsen was nog geopperd een uitsterfconstructie te maken voor de woonboten, omdat daarmee de windmolens niet gerealiseerd konden worden. Verder is er besloten richting de bewoners uit te gaan van vertrek voordat de windmolens in bedrijf waren, planning februari 2020. Op 15 juni, dus enkele maanden later, was er opnieuw een bestuurlijk overleg Woonboten te Velsen. Daarin is gesproken over het besluit uit te gaan van het advies om in 2020 alle woonboten te gaan verwijderen. In een e-mail van eind maart 2018 aan de heer Wijdema, inwoner van Velsen, heeft echter de heer M. Jobst, handhavingsjurist van de gemeente Velsen, het volgende laten weten: “Het is daarbij wel zo dat door de komst van de windmolens op verzoek van GS is gekeken of en zo ja hoe de gemeente Velsen de woonboten kan verwijderen.” Dus op verzoek van GS. In de brief van 27 november 2018 aan de heer Bruggeman hebben B&W van Velsen uiteen gezet waarom het bij het voornemen tot verwijdering van de woonboten nodig was om bestuurlijk samen te werken. Inmiddels is u echter ook bekend dat er een uitspraak is geweest van de Raad van State waarin de woonbootbewoners het verloren hebben. De heer Bruggeman gaat daar straks verder op in. Waarom ik dit ook mede heb ondertekend om deze interpellatie aan te vragen, is dat ik nog heel goed weet dat toen wij vorig jaar deze bespreking hadden en de verklaring van geen bedenkingen, dat er door het overgrote deel van deze Staten is aangegeven dat de gedeputeerde in het overleg met RWS en de gemeente Velsen wel degelijk moest kijken hoe er met de belangen van de bewoners werd omgegaan, even los van het feit dat het windmolenpark er wel of niet mocht komen, dat komt er, dat is nu een feit. Ik vind wel en daar spreek ik alle fracties ook op aan en ik hoop dat er een discussie komt, dat wij een morele plicht hebben jegens de woonbootbewoners om ervoor te zorgen dat de mensen een woonplek krijgen, want een woonboot zonder plek is niks waard. Ik weet niet of u twee of drie weken geleden in 2DOC de documentaire heeft gezien over het verschrikkelijke einde van de woonbootbewoners in de gemeente Ouderkerk aan de Amstel en ik moet u eerlijk zeggen, het huilen stond mij nader dan het lachen, omdat ik mij dat heel erg aantrek. Het gaat om jouw huis, een dak boven jouw hoofd. Ik vind echt dat als je een partij bent zoals de provincie en RWS en de gemeente en je besluit en het gaat hier niet alleen over de vraag of gedeputeerde Van der Hoek heeft geweten van het feit dat de woonbootbewoners wel of niet weg moesten. Voor mij is dat niet zo heel interessant, daar gaat de heer Bruggeman straks op in, maar ik vind echt het morele appel dat ik hoop dat andere fracties ook mee gaan geven aan deze gedeputeerde, dat hij moet gaan zoeken naar een oplossing voor deze woonbootbewoners. Het is te gek voor woorden dat je in een tijd waarin aan mensen wel een hypotheek wordt verstrekt voor een woonboot, er ontheffingen zijn verleend door RWS voor een ligplaats, dat mensen voorzieningen worden gegeven zoals gas, water en licht en dat je dan vervolgens zegt op een puur formeel juridische uitspraak, die mensen hebben geen rechten en die moeten dan maar weg. Dat kan niet zo zijn in 2019, ik doe dan ook een appel op jullie en maak deze laatste avond voor mij goed. Ga het in ieder geval aan de gedeputeerde meegegeven en dat wij gezamenlijk tot een oplossing moeten komen.

De heer **BRUGGEMAN** (SP): Voorzitter. Het gaat over het verband tussen de aanleg van windpark Spuisluis en het verwijderen van de woonboten. Voor de mensen die daar een woonboot hebben, is dat een hele trieste zaak. De gedeputeerde heeft meermalen gezegd dat de boten daar hoe dan ook toch al weg moesten en dat dat geen verband houdt met de aanleg van het windpark. Die boten liggen daar al tientallen jaren, dus het is maar de vraag of er inderdaad geen enkel verband is. Mevrouw De Meij heeft de opsomming al gegeven van alle feiten die wij gevonden hebben in stukken, waaruit blijkt dat dat verband er gewoon wel is. Er zijn over de woonboten in relatie met het windpark een zestal bestuurlijke overleggen geweest, waarbij de provincie ook telkens aanwezig was en voor zover ik weet, in de meeste gevallen de gedeputeerde Van der Hoek in eigen persoon. U heeft in het interpellatieverzoek kunnen lezen welke onderwerpen er besproken zijn en welke besluiten daar zijn voorgelegd. Daar komt telkens uit naar voren dat de woonboten weg moeten in verband met het windpark. Het belang van de vraag die ik dadelijk ga stellen, want deze interpellatie draait maar om een hamvraag, ligt bij de woonbootbewoners die daar weg moeten om een reden die op zijn minst twijfelachtig is en nogmaals, daarmee in een situatie komen die heel treurig voor ze is. Daarmee hangt ook samen de vraag: moeten wij als provincie deze mensen op zijn minst tegemoet komen en compenseren voor het leed dat hen wordt aangedaan? Die vraag ligt hier aan u als Staten ook voor. De vraag die ik nu aan de gedeputeerde wil stellen, is heel simpelweg: zijn GS nog steeds van oordeel dat er geen verband bestaat tussen de bouw van windpark Spuisluis en de verwijdering van de woonboten?

Gedeputeerde **VAN DER HOEK**: Voorzitter. Dank voor de vragen en het is goed om dat nog een keer uit te leggen. De basisvraag voor vandaag, zijn GS nog steeds van oordeel dat er geen verband bestaat tussen de bouw van windpark Spuisluis en de verwijdering van de woonboten? Formeel zijn wij nog steeds van mening dat de bouw van de windturbines geen verband houdt met het verwijderen van de woonboten om een aantal redenen. Het is niet zo zwartwit zoals ik het nu zeg. De woonboten liggen er illegaal en dat is inmiddels ook bevestigd door de Raad van State en dat is ook een definitieve uitspraak. De gemeente heeft daarbij een handhavingsplicht, ook zonder de windturbines hadden ze dus weg gemoeten. De gemeente heeft gekozen voor een tijdelijke gedoogbeschikking tot 2023 en die zal dus sowieso daarna moeten handhaven. Uit een uitspraak van de Raad van State blijkt ook dat de vergunning voor de windtribunes rechtmatig is verleend zonder dat de woonboten daar direct weg moeten. De woonboten liggen daar illegaal, alleen er is een andere situatie ontstaan door de gedoogbeschikking door de gemeente en daardoor kunnen zij er nog blijven tot 2023. Dat er bij de vergunningverlening een belangenafweging is gemaakt die uitgaat van geen woonboten aldaar in 2023, is ook logisch. De gemeente Velsen gedoogt tot die tijd de woonboten en zal daarna handhavend optreden op grond van de Wabo en Omgevingswet. Daarbij kan opgeteld worden dat RWS inmiddels de ligplaatsontheffingen heeft ingetrokken. Het bestemmingsplan, de komst van de turbines maar eigenlijk nog veel eerder en dat heb ik ook al in eerdere discussies gezegd, van de PIP Zeesluis zijn met elkaar samen wel aanleiding geweest en daarom zei ik net zo zwartwit is het niet, om daar met elkaar het gesprek over aan te gaan, RWS, de gemeente en de provincie. Ten aanzien van de woonboten hebben wij geen formele rol op wat opstal op de kade na en die proberen wij ook te handhaven. Die strikte houding en vandaar ook mijn antwoord, geldt natuurlijk de juridische positie. Tegelijkertijd is er ook, wat ik maar wil noemen de feitelijke situatie, de

kwestie van fatsoen en zorgvuldigheid. Volgens mij is dat ook waar net de vragenstellers op duidden. Er is een feitelijke situatie waardoor je wel rekening houdt met de bewoners en hun woonboten, bijvoorbeeld door het opstellen van de burenregeling met Eneco. Het is zo uiteindelijk opgenomen in de vergunningverlening. Daar wordt straks ook op gehandhaafd en gekeken of dat ook daadwerkelijk gebeurt. Er wordt wel degelijk gekeken naar de transitiefase tot 2023. RWS heeft die vergunning ingetrokken, de gemeente Velsen heeft op grond daarvan en haar eigen verantwoordelijkheden, autonomie en bevoegdheden die gedoogverklaring afgegeven, maar omdat het ook ons aangaat en niet alleen GS maar ook PS, want daar heeft u mij de vorige keer om verzocht, om fatsoen en zorgvuldigheid, hebben wij dat overleg gezocht, maar onze rol, verantwoordelijkheden en bevoegdheden ten aanzien van de woonboten en daar blijf ik bij, zijn wel beperkt, tenzij u daar een andere opvatting over heeft in meerderheid. Dat is wel onze formele rol. Vanuit die betrokkenheid en dat fatsoen en die zorgvuldigheid hebben wij een aantal stappen met elkaar genomen. Wij hebben de omgevingsmanager aangesteld, ik heb dat overleg opgestart. U verwijst dan naar de agendering waar u over beschikt van een aantal vergaderingen die er zijn geweest. Ik stel vast dat dat er een aantal zijn die u noemt. Daarvoor waren er ook al overleggen en daarna zijn zij er ook geweest. Daarbij was oorspronkelijk wel het uitgangspunt nog steeds de Wet Ruimtelijke Ordening en het bestemmingsplan. Dat zie je ook aan de titel van het overleg, het overleg heette Bestuurlijk Overleg Woonboten binnen Spuikanaal en derde Rijkshaven en het heet niet het Overleg Windpark Spuisluis. Hoe kan het dan toch dat er van die teksten in komen als het over die agendering gaat waardoor u zegt, zie je, het heeft wel met windmolens te maken. Dat laat zich onderscheidenlijk verklaren. Daar waar staat dat de agendering voor 12 april 2017, hebben wij gezegd waar het gaat om de uitsterfconstructie en waarbij wordt gezegd omdat de windmolens niet gerealiseerd kunnen worden, dat gaat om de ambtelijke interpretatie van toen, dat is de ambtelijke voorbereiding van, dit is waar wij het met elkaar over moeten hebben. U zegt, ook daar liggen besluiten voor. Nee, dat zijn voorgestelde besluiten en vervolgens is het aan de bestuurders in het overleg om te kijken naar gaat het hier werkelijk over of gaat het om wat anders. Daar is dus gebleken dat het daar niet om gaat. Waarom komt het dan wel op die manier in de tekst? U moet ook naar de datum kijken, toen was het 2017. Wat wij toen nog aan het doen waren in begin 2017 is het onderzoeken van in hoeverre raakt iets nu wel of niet de vergunningverlening en in hoeverre gaat het gewoon puur om die handhaving vanuit de wet en PIP Zeesluis? Wat wij toen mogelijk als optie moesten onderzoeken, is of er bijvoorbeeld sprake was van overgangsrecht. Dan staat er bij twee, richting de bewoners uit te gaan van vertrek voordat de windmolens in bedrijf zijn. Natuurlijk leggen wij daar wel een relatie, maar dat is vanuit die zorgvuldigheid en dat fatsoen omdat wij al met elkaar hadden vastgesteld dat je daar geen woonboten zou willen hebben vanuit de leefbaarheid, de luchtkwaliteit en dan zou daar nog een windpark in de toekomst bijkomen. Vanuit dat oogpunt is het voor ons van belang dat wij kijken, zou het dan niet goed zijn als uiteindelijk de molens er staan, dat dat zo gerealiseerd is dat de woonboten inmiddels vertrokken zijn omdat je dan echt niet meer wilt dat ze daar liggen. Er zijn ook een aantal vragen aan PS gesteld, namelijk of wij verder moeten gaan vanuit die verantwoordelijkheid. Dat hoor ik graag. Wij zijn op dit moment ook bezig met dat overleg, het bestaat nu nog steeds. De volgende vergadering komt eraan op 22 maart waarbij ik verwacht van de omgevingsmanager dat er een nieuwe stand van zaken is. Het heeft in 2018 enige tijd stilgelegen omdat toen ook de behandeling bij de Raad van State was

en die zou in september tot uitspraak komen en dat werd december. De omgevingsmanager gaat nu weer opnieuw een ronde langs alle woonboorbewoners maken om te kijken wat nu de stand van zaken is en dan gaan wij dat met elkaar bespreken in het eerstvolgende bestuurlijke overleg. Ondertussen is dat al een keer eerder gebeurd. Er is ook een plenaire bijeenkomst geweest van de wethouder met de woonbootbewoners. Het ligt niet stil, maar op deze manier zit er ook niet zo'n snelheid in want we moesten eerst de definitieve uitspraak van de Raad van State afwachten.

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Voorzitter. Om vragen te voorkomen en dat het een spelletje wordt heen en weer van wisten wij nu wel of niet van het feit of hebben wij dat versneld of bespoedigd omdat de windmolens er komen, dat is mijn persoonlijke overtuiging, maar daar wil ik even vanaf zijn. Het doet mij deugd dat de gedeputeerde heeft gezegd dat wij moesten wachten op de uitspraak van de Raad van State en die begrijp ik ook. Heb ik het dan zo goed begrepen van gedeputeerde Van der Hoek dat de onderhandelingen met RWS en de gemeente Velsen nog steeds lopen in het bestuurlijke overleg en dat ik ervan uit mag gaan dat in ieder geval gezocht wordt naar een goede oplossing voor alle woonbootbewoners? Want aan een woonboot zonder plek heb je niks. Dat hoor ik graag van de gedeputeerde.

De heer **BRUGGEMAN** (SP): Voorzitter. De gedeputeerde begon zijn betoog en herhaalde dat nog een paar keer dat GS nog steeds formeel van mening zijn dat het verband er niet is. Dan denk je, er komt iets anders maar dat heb ik nog niet gehoord hoe het dan kennelijk wellicht anders gevonden wordt als je het materieel feitelijk bekijkt. GS hebben ook gezegd dat de Raad van State heeft uitgesproken dat de boten er illegaal liggen. Dat is niet waar, de woonbootbewoners zijn alleen maar bij de Raad van State geweest in hun beroep tegen de verklaring van geen bedenkingen tegen het windpark. Zij waren daar om te protesteren tegen het windpark en de Raad van State heeft toen aangenomen op voorspraak van de gemeente dat de boten er illegaal liggen, en de Raad van State heeft daarom geoordeeld dat de gemeente Velsen terecht had afgewogen dat het belang van het windpark zwaarder telt dan het belang van de woonbootbewoners, dus het was anders. Het ging daar om de vraag welk belang weegt zwaarder, dat van de woonboten of dat van het windpark. De Raad van State heeft de bewoners in het ongelijk gesteld omdat de gemeente zei dat zij daar illegaal liggen, maar de gedeputeerde heeft onder andere gezegd dat de ligplaatsvergunning door RWS is ingetrokken en dat klopt, maar daar loopt nog een beroep over die uitspraak en die beslissing is nog niet onherroepelijk. Dat over de Raad van State en toch een beetje een omkering van de feiten. Waar het om gaat is, waarom dat nu bij de Raad van State is ingebracht, die boten liggen er illegaal, want die boten liggen er al tientallen jaren, sommige 40 jaar. Waarom is dat nu ineens ingebracht? Dat geldt ook voor het intrekken van de ligplaatsvergunning. Die boten liggen er al 40 jaar. Waarom is die nu ineens op dit moment ingetrokken? Daar heb ik nog steeds geen antwoord op gekregen. De gedeputeerde heeft ook gezegd er zijn meer overleggen geweest. Ik heb er zes kunnen traceren. Ik heb overigens niet van de gedeputeerde gehoord hoeveel van die zes bestuurlijke overleggen hij zelf heeft bijgewoond, maar volgens mij is dat het merendeel geweest. Dan zegt de gedeputeerde, wat jullie nu weten dat zijn ambtelijke interpretaties. Maar wat ik wil weten is welk standpunt de gedeputeerde zelf in die overleggen heeft ingenomen. Daar hebben wij hem niet over gehoord. Dan zegt hij ook nog, het is een kwestie van fatsoen. Die snap ik niet.

Mevrouw **VAN ROOIJ** (PvdA): Voorzitter. Ik denk dat de bewoners van de woonboten recht hebben op een zorgvuldige behandeling van hun zaak. Toen wij op 12 februari 2018 als Staten de verklaring van geen bedenkingen hebben afgegeven, heb ik ook persoonlijk gezegd dat ik er vertrouwen in had dat het overleg tussen de vier partijen, RWS, gemeente, provincie en Eneco op gang zou komen. Ik bespeurde bij de gedeputeerde een hele positieve grondhouding. Zo was het, op basis daarvan zijn wij ook akkoord gegaan met de verklaring van geen bedenkingen. Als ik nu kijk, dan denk ik, er is een inventarisatie geweest door de omgevingsmanager, die is daar langs geweest. Toch is er tot op de dag van vandaag geen oplossing aan de bewoners geboden. Het klopt, er is met Eneco een burenregeling afgesproken, 4.000 euro. Wat heb je daaraan als je nergens met je boot kan liggen. Moet je hem laten zinken? Wat moet je dan doen? Dan kun je wel zeggen de boten liggen daar illegaal, jazeker, maar dat is al 30 of 40 jaar. Het is niet dat ze daar vorig jaar zijn komen liggen en nu opeens weg moeten, dan zou ik denken, dat had je kunnen weten en dan had je daar niet moeten gaan liggen, maar zo is het dus niet. Dank voor de antwoorden van de gedeputeerde, daar was ik blij mee. Ik ben gisterochtend bij de bewoners op bezoek geweest en zij hebben al heel lang niets meer gehoord. Dat de omgevingsmanager op bezoek gaat weten zij niet. Zij verkeren in het ongewisse over wat er nu gaat gebeuren. Het enige wat zij weten is dat zij in 2023 daar weg moeten. Zij hebben geen vertrouwen meer in de overheid en ook niet in de politiek. Ik snap dat, ongeacht wat wij daarvan vinden of dat nou terecht of niet terecht is. Vanuit hun standpunt kan ik dat heel goed begrijpen. Ik wil ook niet wijzen. Ik wil niet zeggen, het is de verantwoordelijkheid van de gemeente of van de provincie. Het maakt mij niet uit wiens verantwoordelijkheid het is, ik voel mij moreel verantwoordelijk om te zorgen dat dit goed ordentelijk wordt opgelost. Het gaat mij niet om verkiezingen, niet om politiek gewin, maar om beschaving hoe wij met onze burgers omgaan en ze niet in de kou te laten staan. Ze eisen geen bakken met geld, de meesten van hen willen gewoon een alternatieve ligplaats en dat lijkt mij niet te veel gevraagd. Ik zou graag met ieder in de Staten die dit ook zo voelt, in gesprek gaan om te kijken wat wij als Statenleden voor deze mensen zouden kunnen doen. Of wij de boer op moeten of naar de gemeente moeten of naar Eneco, ik weet het niet, ik zou er graag over in gesprek willen, zodat wij als Staten met elkaar kunnen volgen en bewaken of dit op een goede manier wordt opgelost. Ik zou u willen zeggen tot slot, wij gaan erover, ook als wij er niet over gaan.

Mevrouw **ZAAL** (D66): Ik vind het een prachtig verhaal en ik ben het er ook helemaal mee eens. Deze mensen zitten in een moeilijke positie en die moeten geholpen worden. Maar geeft u ze nu niet valse verwachtingen? De gedeputeerde heeft alles gedaan wat hij kan en nu wilt u meer, maar geeft niet aan wat wij dan precies moeten doen en dat verwacht ik dan wel van u. Als u daar gaat staan en zegt, wij moeten als provincie iets doen.

Mevrouw **VAN ROOIJ** (PvdA): Wij moeten als Staten iets doen, niet als GS.

Mevrouw **ZAAL** (D66): Wat moeten wij dan als Staten doen? Wij gaan er niet over.

Mevrouw **VAN ROOIJ** (PvdA): Voorzitter. Ik vind dat wij er wel over gaan. Het gaat om onze burgers, wij zijn op wat voor manier dan ook betrokken in deze hele situatie. Wij zijn een partij, ook al zijn wij misschien formeel niet verantwoordelijk. De provincie hoeft van mij geen geld te geven, daar gaat het mij niet om, maar bewaken dat het proces gevoerd wordt zoals het gevoerd moet worden. Welke rol wij daar als Staten in kunnen spelen, ik zou graag met een aantal van u in overleg willen wat wij daarin zouden kunnen doen. Ik wijs niet naar GS.

Mevrouw **ZAAL** (D66): Dit is dus verwachtingen scheppen zonder dat ik het gevoel heb dat u die kunt waarmaken. Dat vind ik ook geen zorgvuldig proces naar de burgers van Noord-Holland toe. Ik ga graag met u in gesprek, maar de procedure is zorgvuldig verlopen en volgens mij is dat vandaag duidelijk geworden. Ik hoor graag van u wat u in gedachten heeft.

Mevrouw **VAN ROOIJ** (PvdA): Ik heb gisteren een gesprek gehad met de bewoners. Ik heb daar geen verwachtingen neergelegd.

De heer **ANNAERT** (VVD): Voorzitter. Even nog van de orde. Ik vind het betoog van mevrouw Van Rooij prima, maar u heeft zich eerder deze avond strikt aan het reglement gehouden. Het reglement zegt dat interpellatie in eerste instantie leidt tot vragen van degenen die het ingediend hebben en vervolgens tot vragen van eventueel andere Statenleden. Ik vond dit niet echt een vraag, het was meer een betoog. Nogmaals gloedvol, maar ik zie daar niet echt een vraag, behalve misschien een hulpvraag, maar dat is het enige.

De **VOORZITTER**: Dat was uw ordemoment.

De heer **ANNAERT** (VVD): Ik vraag u daar wel op te letten. Voor wij het weten gaan wij hier allemaal politieke betogen houden en daar is het volgens mij niet voor bedoeld. Het gaat om vragen, concrete vragen.

De **VOORZITTER**: Ik heb het nog als een vraag gezien waarbij weliswaar je discussie kunt hebben over waar die vraag precies over gaat, maar daar was de interruptie ook over om dat te verduidelijken. Ik ga ervan uit dat gedeputeerde Van der Hoek daarop gaat reageren.

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Voorzitter. Wij waren niet voor dit interpellatiedebat omdat wij de urgentie niet zagen, maar wel het belang van deze discussie. Nu wij deze discussie voeren zou ik graag een vraag willen toevoegen aan de interpellatie. Ik ben blij dat de gedeputeerde in zijn reactie al is ingegaan op het werk van de omgevingsmanager en de burenregeling. Inderdaad hebben wij als PS nadrukkelijk gevraagd om te zorgen voor een zorgvuldige oplossing voor de bewoners. Echter, en daar sluit ik mij aan bij mevrouw Van Rooij, ik heb nog niet de indruk dat wij die mensen een stap verder hebben geholpen. Kunt u mij uitleggen wat die bewoners nu precies geboden is en kan worden en op welke manier wij dat als provincie wellicht nog kunnen versterken? Ik vind het heel naar hoe de mensen tussen wal en schip van allerlei regels en overgangsregels lijken te vallen.

Mevrouw **KOCKEN** (GL): Ik sluit mij aan bij het betoog van de PvdA, ongeacht wat anderen daarvan vinden.

Gedeputeerde **VAN DER HOEK**: Voorzitter. Eerst even nog op het formeel juridische stukje, mijnheer Bruggeman. Volgens mij moeten wij geen juridisch ja of nee gaan doen. Ik heb nog gekeken, in de uitspraak van de Raad van State staat dat het gebruik van de woonboten planologisch niet legaal is. Als wij daar nog verder over moeten praten met een eventuele juridische toelichting, dan stel ik voor dat wij dat in de commissie doen als daar behoefte aan is. Als er nog vragen zijn dan kan dat opgehelderd worden. U zei, u draait de feiten om, maar ik lees het zoals ik het hier lees. Mochten wij daar verder nog een discussie over moeten houden, dan graag in de commissie, dan kan het ook met de ambtelijke juridische ondersteuning. Ik ben geen jurist, dus laten wij proberen dat vandaag niet te doen.

De heer **BRUGGEMAN** (SP): Mijn vraag was niet zozeer waar u nu een antwoord op geeft. Mijn vraag was, bent u het met mij eens dat de Raad van State de woonbootbewoners in het ongelijk gesteld heeft voor wat betreft het windpark Spuisluis, omdat zij er illegaal zouden liggen en dat daarom hun belangen niet meetellen?

Gedeputeerde **VAN DER HOEK**: Dat is ook mijn interpretatie, dat het op die manier wordt verwoord. Dat ze geen positie hebben, dat u dat bedoelt met andere woorden.

De heer **BRUGGEMAN** (SP): Bent u het dan met mij eens dat de Raad van State wel het verband heeft gelegd tussen het verwijderen van de woonboten en het bouwen van het windpark?

Gedeputeerde **VAN DER HOEK**: Ik zou niet weten wat ik hierop zou moeten antwoorden, ik neem het ter kennisgeving aan. Er zijn een aantal opmerkingen gemaakt over de onderhandelingen. Nog even het andere, er was een concrete vraag van de heer Bruggeman, bent u bij al die overleggen geweest. Bij mijn weten wel, uit mijn hoofd. Ik zal het nog na laten kijken, maar bij mijn weten ben ik bij alle overleggen geweest. De vraag, waar komt uit het verhaal het fatsoen vandaan. Dat is mijn interpretatie. U zei straks, ik heb niks nieuws gehoord ten opzichte van de formele lijn. Volgens mij heb ik dat juist wel aangegeven, dat wij juist mede op het verzoek van de Staten hebben gezegd, nee, er is een formele lijn en dan kunnen wij de deur dicht doen en zeggen wij hebben hier verder niets mee te maken, alleen met dat stukje op de kade wat onder de verantwoordelijkheid van de provincie valt, maar dat is in het kader van de PIP Zeesluis. Wij zien ook tegelijkertijd wel de feitelijke situatie dat de boten er wel liggen, dat er emoties spelen, dat mensen belangen hebben, dat mensen ook graag willen dat de provincie – ook al is het niet de primaire partij in dit verhaal – toch ook meekijkt naar oplossingen. Vandaar nogmaals maar dan kom ik echt in een herhaling, hebben wij destijds een omgevingsmanager aangesteld en is bestuurlijk overleg opgestart. Dat is mijn vertaling van wat u ook met fatsoen bedoelde, dat wij daar niet helemaal zwartwit in gaan zitten. Waarom nu ineens? Volgens mij is het nu niet ineens, dan gaan wij hele oude discussies terughalen. De PIP Zeesluis was al de eerste concrete aanleiding om met de gemeente Velsen over de woonboten te gaan praten. De PvdA zegt, de bewoners die u onlangs nog hebt gesproken, weten niet dat de omgevingsmanager komt. Dat

weet ik ook niet, maar hij komt er in ieder geval aan. Dat is mijn informatie dat hij begin deze maand bij iedereen langs zou gaan in aanloop naar het bestuurlijk overleg dat op 21 maart plaats gaat vinden. Voor de rest over die toekomst en de heer Klein vraagt er ook naar, zijn wij al een stap verder, wat kunnen wij precies doen. Ik zou dat even afwachten wat er nou komt uit dat bestuurlijk overleg. Ik kan niet aan de voorkant hier zeggen wat wij precies in de aanbieding hebben want dat heeft echt te maken – en die discussie hebben wij vaker met elkaar gevoerd – dat wij ieder onze eigen verantwoordelijkheid hebben. De gemeente Velsen is primair verantwoordelijk omdat zij de boten daar een hele tijd hebben laten liggen en er is vervolgens ook nog eens door RWS notabene destijds een vergunning op afgegeven. Dat wordt nu in gang gezet om dat terug te draaien. Wij zijn daar de derde partij in om mee te kijken, doen wij dat ordentelijk en waar kunnen wij elkaar dan vinden. Dus om nu te zeggen wat wij als provincie te bieden hebben, dat weet ik niet want a. geeft u mij geen mandaat mee en b. heeft het te maken met wie is primair verantwoordelijk en wat kunnen wij daar dan mee. Die overleggen lopen nog, dus laat ons dat bestuurlijke overleg in de komende tijd ordentelijk met elkaar afmaken en dan bij u terugkomen als daar op enig moment iets van de provincie dan wel van de Staten zou worden gevraagd.

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): U heeft net een aantal keren aangegeven dat u formeel nergens voor verantwoordelijk bent. Ik vind dat heel erg jammer, maar vindt u niet nadat u mevrouw Van Rooij net hoorde, dat zij bij die woonbootbewoners is geweest, ik heb er vorige week ook contact mee opgenomen, en dat die woonbootbewoners helemaal niets weten, vindt u dan ook niet dat u tekort schiet in de communicatie? U hoeft toch geen panklare oplossing te hebben, omdat het bestuurlijk overleg nog loopt, maar vindt u niet dat u af en toe naar die mensen toe moet en moet zeggen dat u nog steeds bezig bent met het zoeken van een goede oplossing.

Gedeputeerde **VAN DER HOEK**: Ja zeker en dat gaat ook gebeuren. De omgevingsmanager gaat mede namens de provincie Noord-Holland opnieuw bij deze mensen langs, ook naar aanleiding van de uitspraak van de Raad van State. Ja, er wordt communicatie met deze mensen gehouden. Alleen dat dat niet wekelijks is, mag ook duidelijk zijn. Nogmaals, laten wij dat bestuurlijke overleg afwachten en kijken wat er ten langen leste uitkomt. Ik vind nog steeds dat wij niet de primaire verantwoordelijkheid daarin hebben, dus daar moet u echt mee oppassen. Het ligt echt bij de gemeente en RWS om daar in eerste instantie met oplossingen te komen. Wat hebben wij zelf gedaan en dat is al eerder genoemd, wij hebben bijvoorbeeld gekeken, kunnen wij vanuit de provincie de ligplaats op een andere plek aanbieden, nou, daar is helaas geen ruimte in gevonden. Voor zover volgens mijn laatste informatie waren er bij RWS voorlopig ook geen alternatieven voor handen. Wij zullen zien hoe dit verder gaat lopen.

De heer **BRUGGEMAN** (SP): Wij hebben voor windparken de regel dat er geen windmolens mogen komen op minder dan 600 m afstand van gevoelige bestemmingen. Die boten liggen op minder dan 600 m afstand van het geprojecteerde windpark. Ik denk dat ze daarom weg moeten maar een vraag van mij daarover heeft u niet beantwoord. U heeft gezegd dat u wel aanwezig geweest bent bij alle bestuurlijke overleggen tussen RWS gemeente en provincie. U heeft niet verteld

welke standpunt u daar heeft ingenomen, want de provincie zat daar alleen en uitsluitend vanwege het belang van het windpark. Welke standpunten heeft u ingenomen in dat overleg?

Gedeputeerde **VAN DER HOEK**: Ik zat er niet alleen maar vanwege het belang van het windpark. Wat wij hebben gezien, en dat is maar net hoe je het wil lezen, is dat het windpark er komt en dat dat iets gaat doen met de mensen die daar liggen. Tegelijkertijd was er al een andere aanleiding, namelijk het PIP en het bestemmingsplan en dat daar niet op gehandhaafd werd. Dat is ook een taak waar de provincie voor staat, dat zij de gemeente eraan houdt dat zij zich aan hun eigen bestemmingsplan en handhaving daarvan houden. Hoe zit ik daar dan in? Dat wij moeten proberen aan de ene kant te kijken van wat is ieders positie in deze, ook het mandaat dat ik van de Staten meekrijg en in hoeverre ik daar iets in mag doen. Dat is vooralsnog alleen maar kijken naar de formeel juridische positie en eventueel wat ik net heb geschetst, kunnen wij nog een alternatieve ligplaats aanbieden vanuit ons eigen bestand, maar zoals ik er tot nu toe in heb gezeten, gaan wij samen kijken hoe wij dit verder kunnen brengen, maar het gaat er vooral om dat er gehandhaafd wordt op het bestemmingsplan en dat er uiteindelijk ook vergunningen zouden worden ingetrokken, zodat er ook een start kon worden gemaakt met het traject. Dat is inmiddels ook gebeurd. Dat laat onverlet, dat is de andere kant, de zachte emotionele menselijke kant aan het verhaal, dat wij die stap hebben gezet, die gewoon feitelijk formeel al lang had moeten worden genomen, die is nu gezet en dat er situaties ontstaan waarbij u zegt, heb dan oog voor wat er met die mensen gebeurt. Dat doen wij, wij kijken wat dat met zich meebrengt, maar in hoeverre wij daarin kunnen gaan vanuit de provincie om daar iets in te betekenen, daar ben ik nog niet uit. Daarover loopt het bestuurlijke overleg nog. Mocht er uiteindelijk ook naar mijn mening een rol zijn voor de provincie om daar op wat voor manier dan ook iets in bij te dragen, dan zal ik u daarover informeren en desnoods ook iets vragen, maar dat is nu niet aan de orde.

De heer **BRUGGEMAN** (SP): Deze vraag mag u ook schriftelijk beantwoorden want dat wil ik eigenlijk wel zwart op wit hebben, weet u zeker dat de PIP gaat over deze woonboten? Mijn andere vraag is, u zegt wij zaten erbij vanwege handhaving van het bestemmingsplan. Sinds wanneer gaat u over de handhaving van bestemmingsplannen?

Gedeputeerde **VAN DER HOEK**: Daar gaat de gemeente over, maar op het moment dat zij dat niet doet, heeft de provincie de rol om de gemeente daarop aan te spreken.

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Voorzitter. Ik was ook enorm verbaasd dat de heer Van der Hoek opeens aangaf dat hij zich bijzonder veel aantrekt van het feit dat bestemmingsplannen gehandhaafd moeten worden, terwijl ik hier altijd hoor dat je bevoegdheden moet laten waar ze moeten liggen en dat is dus bij gemeenten. Gaat u mij nu zeggen dat u alle gemeenten binnenkort gaat aanpakken op het feit dat zij hun bestemmingsplannen niet handhaven?

Gedeputeerde **VAN DER HOEK**: Volgens mij gaat het niet alleen meer over mijn portefeuille maar gaat het een beetje van het onderwerp af. Daar waar de gemeentelijke overheid de taak heeft om uit te voeren en zij zich er niet aan houden, dan is er zoiets als interbestuurlijk toezicht en daar

heeft de provincie een rol in. Op het moment dat gemeenten dat niet doen, dan is de provincie de overheidslaag die vervolgens aan de gemeente gaat zeggen, waarom doet u dat niet en wilt u dat alsnog doen. Dat klopt, dat geldt ook voor archieven, financiën en andere zaken. De vraag of de PIP Zeesluis over deze woonboten gaat, zal ik schriftelijk beantwoorden.

De **VOORZITTER**: Ik hoor de gedeputeerde de toezegging doen dat hij deze vraag schriftelijk gaat beantwoorden. Ik sluit het interpellatiedebat af.

19. Stemming over de moties Vreemd aan de orde van de dag

De **VOORZITTER**: Wij starten met M9, Landschapsparel blijft Landschapsparel.

Gedeputeerde **BOND**: Voorzitter. De motie Landschapsparel blijft Landschapsparel ontraden wij omdat er een aantal dingen in staat die gewoon niet kloppen. Wat wel klopt is dat GS een besluit hebben genomen om de Distriport-gronden te bestemmen als zonneakker. Contrair hieraan zou een onderzoek naar natuurwaarden starten en dat ontraden wij, omdat wij hier nog volop in overleg met de gemeente zijn. Zoals u weet gaat de gemeente over de bestemming, wij hebben de bestemming bedrijventerreinen al een tijdje geleden geschrapt en dat hebben wij bevestigd in een convenant met alle West-Friese gemeenten, waaronder de gemeente Koggenland overigens. Dit proces loopt en de motie past ook niet in het proces. Wij zijn er volop mee bezig en ik weet ook nog niet of daar een zonneakker komt. Daar speelt de gemeente een hele belangrijke rol in. GS willen dat graag. Het zou ook passen bij het beleid van de gemeente, maar de gemeenteraad van Koggenland is daarmee bezig. Wij ontraden de motie om de redenen die ik net noemde, maar ook omdat hij te vroeg komt.

De **VOORZITTER**: Wij gaan over tot stemming. Stemverklaringen?

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Voorzitter. Ik stel voor om in het kader van de nota die wij in de commissie R&W hebben besproken over het ruimtelijke kader zonnepanelen, hier een uniek project van te maken, er een soort pilot van te maken met de betrokkenen. Ik wil GS oproepen om dat in te brengen in het overleg. Het is een prima locatie voor een pilot. Verder gaan we niet akkoord met de motie.

De heer **VAN LIERE** (PvdD): Voorzitter. Wij zullen tegen de motie stemmen om drie redenen. De eerste is dat wij voor duurzame energie zijn en dat wij een zonneweide op deze plek geen goed plan vinden. De tweede is, de EVZ loopt niet over het terrein waar het zonnepark gepland is, dus dat er geen relatie tussen bestaat en als wij 66 ha mogen toevoegen aan de EHS, wat wij zeker graag zouden willen, dan zou deze locatie niet bij ons bovenaan staan. Integendeel, als het echt een motie zou zijn voor de natuur, dan zouden wij de opbrengst van het zonnepark in de reserve Groen storten in plaats van in de algemene middelen. Helaas ligt dat niet voor, dus zullen wij tegen stemmen.

Mevrouw **VAN ANDEL** (CDA): Wij zijn in de regel niet voor zonnepanelen op landbouwgrond maar willen dit proces met de gemeente Koggenland niet verstoren en wij zijn tegen een besluit om dit toe te voegen aan het NNN, dus wij stemmen tegen deze motie.

Mevrouw **KOCKEN** (GL): Ik sluit mij geheel aan bij de woorden van de PvdD, dat had ik niet beter kunnen zeggen.

De **VOORZITTER**: Wie is voor de motie? Dat zijn de fracties SP, PVV en ONH, de motie is verworpen. Dan motie 10, uitgangspunten aanbesteding concessie Gooi en Vechtstreek.

Gedeputeerde **POST**: Voorzitter, wij ontraden deze motie. Ik loop de onderdelen van het dictum even langs. Er wordt gevraagd om minimaal alle plekken die nu per OV bereikbaar zijn, dat straks ook te laten zijn. Dat betekent dat wij alles wat wij nu aan lijnen hebben, moeten gaan voorschrijven. In de commissie heb ik geprobeerd uit te leggen dat wij juist proberen om het aanbod van de vervoerder te laten komen en als er nu op dit moment plekken bereikt worden met het OV waarbij er behalve de chauffeur, geen reizigers in de bus zitten, vind ik het zonde van het geld van de belastingbetaler. Wij zitten hier niet om warme lucht te verplaatsen en er zitten bij sommige locaties ook in de Gooi- en Vechtstreek, wel degelijk lijnen bij waar dat wel het geval is. Dat zou je volgens mij niet moeten willen. Dan staat er: het budget voor OV in de concessie Gooi- en Vechtstreek neemt niet af. Dat draagt u het college op maar uiteindelijk gaat u daar zelf over, u kunt dat alleen aan uzelf opdragen. Vooralsnog hebben wij dit geld hiervoor bestemd, maar als u of uw collega's in de volgende periode daar anders over denken, dan kunnen wij beticht worden van het niet uitvoeren van een motie die wij helemaal niet uit kunnen voeren, want u gaat over de centen. Dan staat er: voor de first en last mile wordt uitgegaan van maximaal 1,5 km in plaats van 2,5 km. Wij hebben in ons plan van eisen geen uitgangspunt van een first en last mile van 2,5 km of welke andere afstand dan ook. In de commissie is alleen gepresenteerd wat het betekent als je ervan uit zou gaan dat er een afstand afgelegd zou moeten worden om bij een OV-knooppunt te komen van maximaal 2,5 km en dat betekent dat 96% van de regio Gooi- en Vecht afgedekt wordt door hoogwaardige OV knooppunten. Dat laat onverlet dat haltes een andere afstand kennen dan de OV-knooppunten en daar zit het cruciale verschil. Wij hebben helemaal niet zoiets als 2,5 km voor de last of first mile in het PvE zitten. Dan staat er dat wij de verantwoordelijkheid zouden moeten nemen voor het vervoer over de first en last mile voor hen die niet zelfredzaam en mobiel zijn. In extremis betekent dat dat iedereen die een gebroken been heeft, door de provincie vervoerd moet worden naar het OV en ook dat degenen die op dit moment aangewezen zijn op Wmo-vervoer, door de provincie vervoerd zouden moeten worden, maar dan treden wij toch echt in de bevoegdheden van de gemeente en zo heeft de wetgever het niet bedoeld en ook niet gezegd. Op die vier punten ontraden wij deze motie.

De **VOORZITTER**: Wij gaan over tot stemming. Stemverklaringen?

De heer **BRUGGEMAN** (SP): Deze motie bevat de zinsnede dat het bestaande OV ook in een andere vorm aangeboden mag worden. Deze motie maakt het dus mogelijk dat reguliere bestaande buslijnen worden vervangen door belbussen en buurtbussen met onbetaalde

vrijwilligers, waarvan de SP geen voorstander is. Met deze motie kan de bus door de Hilversumse Meent gewoon opgeheven worden en daar is nu al veel ophef over in deze wijk. Ik zal dan ook tegen stemmen.

De heer **TIJSSENS** (D66): Wij achten het wenselijk om de dynamiek in de aanbesteding te houden omdat vraag en aanbod OV in de Gooi- en Vechtstreek onvoldoende goed op elkaar aansluiten.

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Voorzitter. Op zich kun je goed over de inhoudelijke wensen nadenken. Wij hebben ook een inhoudelijk programma aangenomen voor het OV, maar de motie komt te vroeg. Bij het programma van eisen moet je gaan beoordelen welke dingen je met elkaar wilt, dus hij komt gewoon te vroeg.

De **VOORZITTER**: Wie is voor? Dat zijn de fracties SP met uitzondering van de heer Bruggeman, GL, PVV, PvdD, ONH en CU/SGP. De motie is verworpen. Dan M11, maatwerk in ruimtelijk beleid in zonne-energie in landelijk gebied.

Gedeputeerde **GELDHOF**: Voorzitter. Dit onderwerp is in de laatste commissie R&W van afgelopen maandag besproken. Ik ben blij dat PS het zo geformuleerd hebben dat er toch een duidelijke uitspraak uit de commissie is gekomen hoe men tegen de herijking van het zonbeleid aankijkt. U wilt zich uitspreken om in te stemmen met het overnemen van de beleidsaanbevelingen zodat maatwerkoplossingen mogelijk worden en u verzoekt tevens het college de uitvoeringsregeling zodanig aan te passen dat initiatieven die vallen onder stimuleren van artikel 4, ter besluitvorming aan PS voorgelegd worden. Dat lijkt ons een prima plan en is in lijn met mijn toezegging in de commissie. Ik adviseer hem positief.

De **VOORZITTER**: Stemverklaringen?

Mevrouw **DE GROOT** (SP): Voorzitter. Wij zullen tegen deze motie stemmen, omdat wij in de eerste plaats vinden dat zonnepanelen eerst op daken moeten komen en in de tweede plaats dat eigenlijk alle zonneakkers voorgelegd zouden moeten worden aan PS om te besluiten of ze wel of niet op de goede plek liggen.

De heer **KRAMER** (VVD): Voorzitter. Het is vreemd dat de SP hem zo uitlegt, want voor de VVD is dit juist de reden om wel meer grip te hebben op het realiseren van zonneparken en het ook op een bepaalde manier in het landschappelijk gebied tegen te kunnen houden. Ik ben blij dat de gedeputeerde en onze andere coalitiepartijen dat hebben ingezien, waarvoor dank.

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Voorzitter. Wij zullen ook tegen de motie stemmen, omdat wij al in de commissie hebben gezegd dat wij het geen pas vinden geven dat dit er even snel wordt doorgedrukt. Het gaat niet om een hele simpele herijking, het gaat om heel nieuw beleid en er staat tevens in de motie: wij spreken uit in te kunnen stemmen met het overnemen van de beleidsaanbevelingen en dat doe ik dus niet. Ik vind dat de nieuwe GS en PS hierover gaan en zoals de SP al zei, eerst op daken.

De **VOORZITTER**: Wie is tegen de motie? Dat zijn de fracties PVV, SP, ONH en 50plus, de motie is aangenomen. M12, Provinciaal Actieplan Weidevogels. Stemverklaringen?

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Ik zou hem graag iets gewijzigd willen hebben en daarom heb ik een nieuwe versie. Het goede nieuws is dat ook D66 en de PvdA hun handtekening onder de gewijzigde versie hebben gezet.

Motie 18/04-03-2019
Provinciaal Actieplan Weidevogels

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 4 maart 2019

Constaterende dat:

- *Het aantal weidevogels in Noord-Holland in de afgelopen 30 jaar met 50% is afgenomen;*
- *Er in de provincie succesvolle initiatieven zijn om de situatie voor weidevogels te verbeteren;*
- *Er momenteel een "overlegjaar" is over de toekomst van agrarisch natuurbeheer waarin ook over maatregelen voor weidevogels wordt gesproken;*
- *De provincie Noord-Holland de afgelopen jaren veel heeft geïnvesteerd in betere omstandigheden voor weidevogels;*
- *In maart 2018 in interprovinciaal verband (door de BACVP) is afgesproken provinciale actieplannen voor het behoud van weidevogels op te stellen;*
- *Verschillende provincies inmiddels werken met een Actieplan Weidevogels;*
- *Noord-Holland nog geen actieplan heeft opgesteld;*
- *De achteruitgang van de weidevogelstand (m.n. de grutto en de kievit) onderdeel is van het probleem van de afnemende biodiversiteit;*
- *Een brede maatschappelijke beweging van kennisinstituten, landbouwvertegenwoordigers, bedrijven, natuur- en milieuorganisaties in december 2018 een Deltaplan Biodiversiteitsherstel heeft gepresenteerd;*
- *Biodiversiteitsherstel een kernopgave van de provincie is.*

Van mening dat:

- *De lopende initiatieven meer succesvol kunnen zijn als ze ingebed worden in een breed pakket van maatregelen;*
- *Vele partijen een rol kunnen en moeten spelen bij het verbeteren van de habitat van weidevogels.*

Spreken uit:

- *Dat het essentieel is voor de weidevogel om in samenspraak met relevante maatschappelijke organisaties zoals bijvoorbeeld de Vogelbescherming, Landschap Noord-Holland, LTO en de collectieven voor agrarisch natuurbeheer een provinciaal actieplan op te stellen voor het verbeteren van de habitat van weidevogels;*

- *Hiervoor aansluiting te willen zoeken bij het Deltaplan Biodiversiteitsherstel en de uitkomsten van het "overlegjaar".*

En roepen GS op om:
Op deze manier een provinciaal actieplan voor het behoud van weidevogels op te stellen

en gaan over tot de orde van de dag.
Fracties CU/SGP, GL, SP, PvdD, D66, PvdA

De **VOORZITTER**: Ik stel voor dat wij M12 even aanhouden om hem rond te kunnen delen. Wij gaan door met M13, toekomst fietstunnel Laren.

Gedeputeerde **POST**: Voorzitter, ik loop het dictum puntsgewijs door. Er staat dat het college de opdracht krijgt om een jaar na ingebruikneming van het bovengrondse verkeersplein een evaluatie op te stellen waarin gekeken wordt naar veiligheid, doorstroming van de fietsers en auto's en behoefte aan een goed functionerende fietstunnel. Ik verklaar deze overbodig want ik heb u dit in de commissie al lang en breed toegezegd. Ik begrijp niet helemaal waarom dit nog bevestigd moet worden door middel van een motie. U hebt de toezegging zwart op wit, want het staat in de notulen van de commissie en daar hebt u het woord van het college op. Als u dat woord niet vertrouwt, dan is er volgens mij iets anders aan de hand, maar dat hoeft u niet per motie te bevestigen. Die evaluatie wordt ook aan PS voorgelegd, ook dat is toegezegd en het begrote budget voor de aanpassing kunnen wij als GS niet reserveren, dat is aan uw Staten. In alle drie de opzichten is de motie overbodig.

De **VOORZITTER**: Stemverklaringen?

De heer **KLEIN** (CU/SGP): Ik wil een ordevoorstel doen. Ik heb aan het begin van de vergadering gezegd dat als de gedeputeerde dat kan toezeggen en het ging mij met name om de toezegging dat er niets gedaan zou worden met de reservering, ik de motie overbodig achtte, dus ik breng hem niet in stemming.

De **VOORZITTER**: M13 is ingetrokken. M12 is ingetrokken en wordt vervangen door M18. De motie is nog niet geland, dus ik schors de vergadering voor drie minuten. De vergadering is heropend. De motie 18 is uitgedeeld, Provinciaal Actieplan Weidevogels.

Gedeputeerde **TEKIN**: Voorzitter, ik ben blij dat de motie gewijzigd is. Ik had mij zo verheugd op de laatste commissievergadering NLWM van vorige week, omdat daar op de C-lijst het verslag van de heer Evers op de agenda stond. Ik wil dat graag met u bespreken en die heeft zijn plek gekregen in deze motie. Wij hebben kennis genomen van het artikel in Trouw en de grutto is het icoon voor de weidevogel en ook voor Noord-Holland en die koesteren wij en die moeten wij blijven koesteren. Maar om daar nu zonder dat overlegjaar wat u allemaal van belang heeft gevonden, het gaat over 20.000 ha weidevogelleefgebied, daar hebben drie partijen het afgelopen jaar heel veel tijd en energie in gestoken, ook de provinciale organisatie. Wij zijn niet

bij elkaar om nieuw papier te produceren maar om te kijken hoe wij dat voor het voetlicht kunnen gaan brengen, samen met het landelijke Actieplan Biodiversiteitsherstel. Deze motie is daar een goede aanvulling op.

De **VOORZITTER**: Stemverklaringen?

Mevrouw **WEEMHOFF** (D66): Voorzitter. Dit is het moment om te markeren dat er voor het natuurbeheer en zeker het weidevogelbeheer grote stappen zijn gezet in de provincie. Het recent ontvangen conceptconvenant over het overlegjaar tussen alle betrokken partijen vraagt om een stipulatie van het belang van samenwerking, samenwerking van de agrariërs, landschap- en natuurbeheerders. Alleen door een gezamenlijke aanpak komen de provinciale beheerdoelen dichterbij. De roep van de weidevogels mag wat ons betreft weer en meer gehoord worden.

Mevrouw **KONING** (CDA): Voorzitter. Het tegengaan van predatie is belangrijk voor de toekomst van de weidevogels, want sommige weidevogelwerkgroepen leggen het werk neer, omdat vossen alle kuikens opeten. Ik ga ervan uit dat bij het openstellen van dit plan ook het tegengaan van predatie absoluut meegenomen wordt, anders hebben de weidevogels nog steeds geen toekomst. Wij nemen aan dat wij het zo kunnen lezen en dan stemmen wij in met deze motie.

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Ik ben blij met de motie, want ik vond het te eenzijdig, net of er niets was gebeurd in de afgelopen tijd, maar door deze toevoegingen wordt het doorgezet op dingen die wij al lang in gang hebben gezet, ook door deze gedeputeerde.

De **VOORZITTER**: Wie is tegen de motie? Dat is de fractie VVD, de motie is aangenomen.

20. Sluiting

De **VOORZITTER**: Dat heeft u vast voor deze voorzitter gedaan om in deze laatste inhoudelijke vergadering zo'n beetje het gehele instrumentarium de revue te laten passeren. U heeft mij daar behoorlijk mee uitgetest, dank u wel, ik neem die ervaringen mee na de verkiezingen. Zeker voor degenen die de komende tijd in de verkiezingen hun stinkende best gaan doen om alle Noord-Hollanders uit te dagen om op 20 maart hun stem te laten horen, want het werk wat u heeft gedaan en in de toekomst gaat doen is belangrijk voor de provincie Noord-Holland. Ik wens u en uw fracties ontzettend veel succes met de komende verkiezingen, maak er wat moois van. Natuurlijk roepen wij vanaf hier alle Noord-Hollanders op om te gaan stemmen op 20 maart. Dank u wel en ik sluit de vergadering om 20.52 uur.

***

Notulen concept

Buitengewone vergadering van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum	:	27 maart 2019
Voorzitter	:	dhr. A.Th.H. van Dijk
Griffier	:	mw. K. Bolt
Contactpersoon griffie	:	mw. V. Mulder - statengriffie@noord-holland.nl

Aanwezig: Mw. R. Alberts (SP), mw. W. van Andel (CDA), dhr. E. Annaert (VVD), dhr. W. Bakker (D66), mw. C. Boelhouwer (SP), dhr. T.M. Buijtendorp (D66), mw. S.S. Doevendans (PvdA), mw. M. van Duijn (PvdA), dhr. H.J. de Graaf (CDA), mw. J.M.E. de Groot (SP), dhr. F. de Groot (D66), dhr. J. Haijen (SP), dhr. D.G. Heijnen (CDA), dhr. A. Hietbrink (GL), mw. A.A.J. Jellema (PvdA), mw. J.F.L. Kaamer van Hoegee (VVD), dhr. P.J. de Kam (CDA), mw. P.E. Kirch-Voors (VVD), mw. S. Klaassen (D66), dhr. M.C.A. Klein (CU-SGP), mw. R.P.M. Kocken (GL), mw. W. Koning-Hoeve (CDA), dhr. F. Kramer (GL), dhr. J. Kramer (VVD), mw. F.M. Lagerveld (VVD), mw. A. van Langen-Visbeek (VVD), dhr. J.H. Leever (ONH), dhr. A.E. van Liere (PvdD), mw. O.A.C. de Meij (50PLUS), dhr. N. Papineau Salm (PvdA), mw. Z. Pels (GL), mw. E.A.S. Rommel (VVD), mw. C.W.M. van Rooij (PvdA), dhr. D.J. van der Sluijs (PVV), mw. A.J.C.E. Strens (D66), dhr. H.W. Struben (D66), dhr. A.E. Tijssens (D66), dhr. M. Tromp (VVD), dhr. X.J. den Uyl (PvdA), mw. L.D. Vermaas (PvdD), dhr. L.Hj. Voskuil (PvdA), mw. C. Weemhoff (D66), dhr. M.R.F. Wiesehahn (VVD), dhr. A.J.C. de Wit (VVD), dhr. Z. Yurdakul (D66), mw. I. Zaal (D66), dhr. F.A.S. Zoon (PvdD)

Afwezig: mw. I.A. Bezaan (PVV), dhr. J.M. Bruggeman (SP), dhr. M. Deen (PVV), dhr. J.J.A.M. van Hooff (PVV), dhr. N. Kaptheijns (PVV), dhr. M.S. Ludriks (PVV), dhr. W. Hoogervorst (SP)

Agenda **Paginanummer**

1.	Opening	02
2.	Geloofsbrievenonderzoek leden nieuwe Statenperiode 2019-2023	02
3.	Afscheid van leden van Provinciale Staten	03
4.	Sluiting	30

1. Opening en mededelingen

De **VOORZITTER**: Dames en heren. Ik open deze buitengewone vergadering en heet iedereen van harte welkom. Ook een warm welkom aan familie en vrienden op de publieke tribune. Ik verzoek u uw mobiele telefoons tijdens deze vergadering op stil te zetten. Ik kan u nog net zien door de bloemenpracht. U hebt een bosje bloemen van de PvdA ontvangen, een pen met inscriptie van de Statengriffie en een bosje tulpen en straks bij de borrel biedt de VVD nog een bosje tulpen aan de Statenleden aan. Dus u gaat ruim in de bloemen naar huis, tulpen waren het, toch? Ja. Het is wel een idee om met een aantal Statenleden, dat heb ik net besproken, om per fractie per Statenvergadering een bosje bloemen te organiseren, want het ziet er echt fleurig uit. Ik deel u mede dat bericht van verhindering is ontvangen van de volgende leden: mevrouw Bezaan (PVV), de heer Deen (PVV), de heer Van Hooff (PVV), de heer Kaptheijns (PVV), de heer Ludriks (PVV) en de heer Hoogervorst (SP). Mevrouw Vermaas (PvdD) zal wat later arriveren. Zo meteen geef ik eerst het woord aan de voorzitter van de Onderzoekscommissie Geloofsbrieven, die de Staten adviseert over de toelaatbaarheid van de nieuw gekozen leden. Vervolgens heb ik de eer de vertrekkende Statenleden toe te spreken. Hierna zal de heer Struben op verzoek van het presidium de gedeputeerden toespreken. Vervolgens krijgt een aantal Statenleden de gelegenheid kort te spreken. Tot slot aan het einde van deze bijeenkomst zal ik een aantal van u een onderscheiding op mogen spelden of de bronzen penning van de provincie mogen uitreiken. Na de vergadering kunt u onder het genot van een drankje toosten op de afgelopen Statenperiode.

2. Geloofsbrievenonderzoek leden nieuwe Statenperiode 2019-2023

De **VOORZITTER**: Conform artikel 10, lid 1 van het Reglement van Orde van Provinciale Staten en commissies hebben PS in hun vergadering van 4 maart 2019 een Onderzoekscommissie Geloofsbrieven ingesteld. Deze commissie is ingesteld om de geloofsbrieven, de daarop betrekking hebbende stukken van de te benoemen leden en de processen-verbaal van de stembureaus te onderzoeken. Het Reglement van Orde geeft een minimum van drie leden aan om het onderzoek geloofsbrieven te doen. In verband met de omvang van het aantal te onderzoeken geloofsbrieven van Statenleden heeft het presidium ervoor gekozen om zes Statenleden dit onderzoek te laten uitvoeren. Ik heb de samenstelling van de Onderzoekscommissie zo breed mogelijk over het gehele politieke spectrum gerealiseerd. In de Onderzoekscommissie Geloofsbrieven hebben zitting mevrouw Alberts (SP), mevrouw Kocken (GL), mevrouw Rommel (VVD), mevrouw Strens (D66), de heer Voskuil (PvdA) en de heer Zoon (PvdD). Deze commissie heeft vanmiddag haar werk verricht. Ik geef nu het woord aan de voorzitter van de Onderzoekscommissie Geloofsbrieven, mevrouw Kocken, om verslag te doen van de bevindingen van de commissie.

Mevrouw **KOCKEN** (GL): Voorzitter. Ter voldoening aan de opdracht van het presidium hebben wij de geloofsbrieven en de daarbij behorende bescheiden onderzocht die 55 benoemd verklaarde leden aan uw vergadering hebben voorgelegd. Dat onderzoek heeft aangetoond dat blijkens het

proces-verbaal van de zitting van het centraal stembureau van 25 maart 2019 tot het vaststellen van de uitslag van de op 20 maart 2019 gehouden verkiezingen voor de leden van PS van Noord-Holland zijn benoemd verklaard de op de bijlage van het verslag vermelde 55 personen. Ten aanzien van deze 55 benoemd verklaarde leden is ons gebleken dat door eenieder van hen binnen de in de Kieswet gestelde termijn is overgelegd een geloofsbrief, de verklaring betreffende openbare betrekkingen door hen bekleed en ten derde – tenzij zij op het tijdstip van de benoeming reeds lid van PS waren – een uittreksel uit het persoonsregister van hun gemeente waaruit hun woonplaats, datum en plaats van geboorte alsmede het Nederlanderschap is gebleken. Voorts merkt de commissie op dat alle leden rechtmatig aanspraak kunnen maken op hun zetel. Bij een aantal van hen echter geeft een functie of betrekking de commissie aanleiding om alle benoemd verklaarde leden te wijzen op hun verantwoordelijkheid om zichzelf steeds de vraag te stellen of hun functie of betrekking mogelijk op enig moment kan conflicteren met besluitvorming in PS. Tot slot is het de commissie gebleken dat alle benoemd verklaarden voldoen aan de vereisten voor het lidmaatschap van PS zoals neergelegd in artikel 10 van de Provinciewet en dat van enige strijd met artikel 13 van die wet geen sprake is, zodat naar ons oordeel aan alle voorschriften der wet is voldaan. Wij adviseren dan ook alle 55 benoemd verklaarden als lid van PS van Noord-Holland toe te laten.

De **VOORZITTER**: Ik stel vast dat de commissie aan PS adviseert te besluiten tot toelating van de nieuw benoemde leden. Verlangt iemand hierover het woord? Zo nee, dan is besloten de nieuw benoemde leden van PS toe te laten. Ik ontbind de Commissie van Onderzoek en dank de leden voor de verrichte werkzaamheden. De beëdiging van de nieuwe Statenleden zal morgenavond plaatsvinden.

3. Afscheid van de leden van Provinciale Staten

De **VOORZITTER**: Dan is nu het moment aangebroken om stil te staan bij het afscheid van de vertrekkende Statenleden onder u. Hartelijk welkom allemaal bij deze bijzondere gelegenheid, het afscheid van bijna 40 – namelijk 37 – leden van PS. Afgelopen maandag had ik een bijeenkomst met de Kring van Commissarissen en Noord-Holland spant de kroon met 37 nieuwe leden. Na de verkiezingen van vorige week is het politieke speelveld veranderd. Voordat ik wat dieper zal ingaan op het vertrek van een aantal Statenleden, wil ik kort terugblikken op de afgelopen Statenperiode 2015-2019. U hebt zich de afgelopen vier jaren en misschien ook wel in de jaren daarvoor, ingezet ten behoeve van onze mooie provincie Noord-Holland. Misschien denkt u op een dag als vandaag even terug aan de politieke onderwerpen waarmee u in die achterliggende jaren bezig bent geweest. En het zal u dan opvallen – zeker als u wat langer meeloopt – dat sommige vraagstukken door de tijd heen veranderen, maar ook dat er nieuwe thema's op de politieke agenda belanden en dat kan soms best snel gaan. Neem Schiphol. De toekomst van onze nationale luchthaven en de afweging tussen economische groei en nadelen voor de leefomgeving, dat is toch bepaald geen nieuw onderwerp. Daar zijn we als provincie Noord-Holland al heel lang bij betrokken. Ondanks dat zijn verrassingen in dit dossier nooit uit te sluiten, getuige de recente aankoop door de Nederlandse Staat van een percentage aandelen Air France/KLM, een onverwachte actie. Of neem het mobiliteitsdossier. De discussies over de

Duinpolderweg of over de A8-A9 strekken zich ook over een langere periode uit. Regionaal vervoer, natuur en ruimtelijke kwaliteit, daar zal de provincie Noord-Holland zich altijd mee bezig blijven houden. Terugkijkend zie je toch ook wel een bepaalde verandering in de scope van het provinciaal bestuur. Thema's waar we vroeger druk mee waren, trekken nu minder aandacht of zijn overgedragen aan andere overheden. Neem het sociale beleid of de jeugdzorg. Deze beleidsterreinen zijn zoals u weet, sinds enkele jaren de verantwoordelijkheid geworden van gemeenten. Iets eerder speelde de discussie over wat nu het optimale takenpakket van provincies zou moeten zijn. Daarover werd geschreven in het bekende rapport van de commissie Lodders, een rapport dat zeker hier in Noord-Holland veel gezag heeft verworven. Daarbij kon altijd worden aangetekend dat de provincie een zogeheten 'open huishouding' heeft, wat betekent dat provincies zelf mogen bepalen waarmee ze zich bezighouden, naast datgene natuurlijk wat op basis van de wet is opgedragen en behoudens dat wat uitdrukkelijk verboden is. Los daarvan hebben er altijd wezenlijke verschillen bestaan tussen provincies over de vraag waar die zich al dan niet mee bezighielden. Dat komt door de uiteenlopende positie van de provincie in de maatschappij en die is bijvoorbeeld in Friesland of Limburg echt anders dan hier in de Randstad. Maar wie hier in Noord-Holland wat langer meeloopt en wie ook de blik naar de toekomst richt, ziet dat er binnen de provincie Noord-Holland zelf toch wel wat verschuivingen in ons takenpakket geweest zijn of wellicht nog aanstaande zijn. Bij de vorige Statenverkiezingen in 2015 was uit diverse provinciale verkiezingsprogramma's nog af te lezen dat de economische crisis toen niet zo lang achter ons lag. Werkgelegenheid was toen een belangrijk thema. Nu is dat toch in de eerste plaats het zeer omvattende dossier rond Klimaat en Duurzame Energie. Dat dossier is echt iets van recente datum. Het is nu een onderwerp dat een belangrijke plek inneemt op de politieke agenda. Uit dat gegeven zullen consequenties voorvloeien die doorsijpelen op allerlei provinciale beleidsterreinen. Een ander vraagstuk van recente datum heeft betrekking op gezondheid. Het blijkt een onderwerp te zijn dat inwoners van onze provincie erg bezighoudt. Dit bleek duidelijk uit onderzoek ten behoeve van onze Omgevingsvisie. Gezondheid is een belangrijke zorg van mensen. De afgelopen tijd is hier natuurlijk ook wel het een en ander om te doen geweest in het nieuws. Gezondheid is een voorbeeld van een nieuw onderwerp op de agenda van de provinciale politiek. Het is mogelijk dat het in enigerlei vorm ook zijn weg vindt in een nieuw coalitieakkoord. Tegen die tijd is voor een aantal van u wel een formeel einde gekomen aan uw loopbaan hier aan de Dreef en zult u de provinciale politiek ongetwijfeld nog steeds met veel interesse volgen, maar dan vanuit de rol van betrokken buitenstaander. Goed, dames en heren, dan is het nu tijd voor de persoonlijke noten. U begrijpt dat deze maar voor een gering deel gebaseerd zijn op mijn eigen waarnemingen en indrukken. Ik ben ten slotte nog niet zo lang commissaris, maar ik heb mijn oor goed te luisteren gelegd, onder andere bij mijn voorganger, Johan Remkes, dus maak uw borst maar nat. Een aantal van de vertrekkende Statenleden komt in aanmerking voor eremetaal. De bronzen penning van de provincie Noord-Holland is er voor Statenleden die twee of meer perioden hebben gediend. Een Koninklijke onderscheiding kan u worden toegekend als u twaalf jaar of langer functioneert als volksvertegenwoordiger in het openbaar bestuur. Deze uitreikingen zullen plaatsvinden aan het einde van deze bijzondere vergadering. Ik zal nu eerst fractiegewijs stilstaan bij de vertrekkers. Ik begin met een Statenlid van de grootste fractie: Erik Annaert. Hij was vanaf 2011 Statenlid namens de VVD. Als fractievoorzitter was hij het boegbeeld van de grootste fractie van deze

Staten met elf leden. Als fractievoorzitter was hij ook lid van het presidium, eigenlijk het bestuur van PS. Erik was voorzitter van de vertrouwenscommissie die zoals u ziet, met succes op zoek ging naar een nieuwe commissaris van de Koning. Ook was hij voorzitter van de commissie die tweejaarlijks het functioneren van de voorzitter van PS evalueerde. Dat ga ik niet met je meemaken. Erik wordt beschouwd als een kundig voorzitter. Erik was ook lid en voorzitter van de P4-werkgroep bestuursmodel Randstedelijke Rekenkamer en vervolgens van de P4-Adviescommissie voor de werving van een plaatsvervangend bestuurder voor de Randstedelijke Rekenkamer. Zijn maidenspeech hield hij in 2011 met als onderwerp: de partiële herziening Noord-Holland-Noord. Erik Annaert is een man met verschillende petten op. Hij is naast Statenlid gemeentesecretaris voor een Noord-Hollandse gemeente én raadslid in de gemeente Hollands Kroon, maar hij is hier altijd transparant over geweest. Een man met een rijke ervaring in het openbaar bestuur. Ik zal jou straks de provinciale penning overhandigen. Vervolgens noem ik graag Petra Kirch-Voors. Zij was voor de VVD Statenlid vanaf 2007. Twaalf jaar dus en daarmee is zij een van de langstzittende Statenleden. In 2007 ging haar maidenspeech over de Waddenzee als werelderfgoed. Gedurende de afgelopen Statenperiode was zij lid van de commissie Mobiliteit & Financiën. Woordvoerder was zij op de gebieden: Verkeers- en Vervoersplan, vaarwegen, (H)OV (Gooi), verkeersveiligheid, dynamisch verkeersmanagement, bouwen en infrastructuur en Ongestoord Logistieke Verbindingen. Petra hield zich in PS onder andere bezig met verkeer en water. Met name verkeer mocht zich in haar belangstelling verheugen, omdat mobiliteit in Amstelveen een belangrijke rol speelt in verband met de plannen voor de ondertunneling van de A9 en de omlegging van de provinciale weg N201. Namens PS was zij lid van het algemeen bestuur Plassenschap Loosdrecht. Petra is al als volksvertegenwoordiger begonnen in het voorjaar van 1990 toen zij raadslid werd in Amstelveen. Mede daarom ontvangt Petra straks een Koninklijke Onderscheiding en een provinciale penning. Dan wend ik nu de steven naar Jerry Kramer. Jerry was Statenlid vanaf september 2013. Van 2013 – 2015 was hij lid van de commissie Zorg, Cultuur en Middelen. Zijn maidenspeech ging over het Provinciaal Inpassingsplan (PIP) Windpark Westfrisia. Hij combineerde het Statenlidmaatschap enige tijd met een raadslidmaatschap in Zandvoort. Hij was lid van de commissie Ruimte & Wonen. We hebben Jerry leren kennen als nuchter en droog en verder als een zeer actief commissielid, dat graag het debat met de gedeputeerde en de commissie aanging en daarbij de gedeputeerde ook wel durfde uit te dagen. Onderwerpen die hem na aan het hart lagen, waren de woningbouwvragen in Noord-Holland. Ook hield hij zich actief bezig met de vraag waar er zonnepanelen zouden kunnen komen in de provincie. Jerry wist een mooi contrast te bewerkstelligen tussen zijn verschijning bij vergaderingen en bij werkbezoeken, respectievelijk strak in pak tot meer casual en bijna incognito met petje. Hij ontvangt vandaag een Koninklijke onderscheiding. Femke Lagerveld was Statenlid vanaf 2015. Haar maidenspeech in 2016 ging over het Strategisch Beleidskader Economie. Niet verwonderlijk was zij ook lid van de commissie Economie, Energie en Bestuur. Op veel gebieden was zij woordvoerder: arbeidsmarkt en onderwijs, kenniseconomie, duurzaamheid, toerisme, bestuur, (gemeentelijke) herindelingen, openbare orde en veiligheid. Zij is vanaf het begin bezig geweest met het verbeteren van het startupklimaat in de provincie, wat ertoe geleid heeft dat dit onderwerp een plaats heeft gekregen in de Economische Agenda van Noord-Holland. Samen met de griffie organiseerde zij een werkbezoek met dit onderwerp als thema. Femke was initiatiefneemster van het beschikbaar stellen van informatie van PS als open data. In het

verlengde daarvan vroeg zij aandacht voor de vindbaarheid van informatie voor toeristen op de website van de provincie. De gevolgen van de Brexit zijn ongewis. Femke benadrukte vaak het belang van anticiperen op de Brexit en op het mogelijke banenverlies. Ze was tweede vicevoorzitter van PS en voorzitter van de werkgeverscommissie van de Statengriffie. Van een andere orde maar eigenlijk veel belangrijker, ze heeft tijdens deze Statenperiode eerst een dochtertje en vervolgens een tweeling gekregen, twee jongetjes. Andrea van Langen was Statenlid vanaf februari 2016. In 2015 was zij al drie maanden Statenlid als tijdelijk vervanger. Blijkbaar beviel dat goed. Zij was tot haar huidige wethouderschap na de gemeenteraadsverkiezingen in 2018 een actief lid van de commissie NLWM. Met name over natuur en landbouw voerde ze het woord. Ze was actief lid van de werkgroep die in april 2018 het meerdaagse bezoek van de commissie NLWM over bodemdaling in het veengebied naar Greifswald in Duitsland organiseerde. Haar maidenspeech hield zij bij de besluiten die PS in 2016 namen inzake de implementatie van de wet Natuurbescherming in provinciale regelgeving en verordeningen. In juli 2017 kreeg zij een motie aangenomen over een tegemoetkoming voor de preventie van wildschade. En dat haar belangstelling verder ging dan alleen provinciale thema's bleek uit het feit dat ze vorig jaar graag zitting nam in de commissie 100 jaar Vrouwenkiesrecht in Noord-Holland. Dan sta ik nu stil bij Hans van Straaten. Hans was Statenlid vanaf 2009. Door een verhuizing naar het Zuid-Hollandse Leiden heeft hij deze periode nét niet helemaal kunnen afmaken. Hij neemt wel vandaag afscheid, samen met de collega-Statenleden. In 2010 hield hij zijn maidenspeech over het middenbestuur. Hans was lid van de commissie Mobiliteit & Financiën en kenmerkend voor hem was zijn heldere inbreng in de commissie: kort en bondig en terzake kundig. In de commissie Mobiliteit en Financiën was hij met name gericht op het onderdeel financiën. Hans was de afgelopen periode met veel plezier voorzitter van het COE, het Coördinatie Overleg Europa. In die rol legde hij bezoeken af aan Brussel, overlegde hij met gedeputeerde Europa Cees Loggen en onderhield hij contact met de werkgroepen Europa van de andere Randstadprovincies. Hans gaat in Leiden van zijn pensioen genieten. Ik heb de eer hem een Koninklijke onderscheiding en een provinciale penning te overhandigen. Michael Tromp trad pas laat in de afgelopen periode toe tot PS, namelijk pas per 12 september 2018. Kort voor zijn aantreden als Statenlid trouwde hij. Formeel gezien had hij natuurlijk geen recht op een bloemetje vanuit de Statengriffie, maar dat bloemetje kwam er toch. Hij was lid van de Statencommissie Natuur, Landbouw, Water en Milieu. Voor de VVD voerde hij het woord op milieu-onderwerpen. Zijn maidenspeech of debuutrede zo u wilt, hield hij op 14 januari 2019 bij het actualiteitendebat over een inderdaad zeer actueel onderwerp: de grafietregens door Harsco en Tata Steel in de IJmond. Marco Wiesehahn. Met ingang van 26 maart 2015 was Marco Wiesehahn lid van PS. Hij was tevens vicefractievoorzitter van de VVD en lid van de commissie Economie, Energie en Bestuur. Woordvoerder was hij voor economie, detailhandel, recreatieschappen, herstructurering bedrijventerreinen, MKB-fonds en klimaat en cultuur. Zijn maidenspeech hield hij tijdens een besloten PS-vergadering over de RON-Hoogtij, het haven- en bedrijventerrein in Zaanstad. Het is jammer dat dit in beslotenheid gebeurde, maar hij was goed, heb ik mij laten vertellen. Hij wist door zijn opmerkingen – vaak doorspekt met humor - altijd het debat in de commissie te stimuleren. Dat deed hij bijvoorbeeld als het ging over snel internet op bedrijventerreinen en in buitengebieden. Daar maakte hij zich hard voor. Zo was hij indiener van een motie om te onderzoeken wat er precies nodig is om het internet in heel Noord-Holland in 2020 ontsloten te hebben via een glasvezelnetwerk. Volhardend

is hij ook. Zo vroeg hij altijd door als hij van een gedeputeerde niet het gewenste antwoord kreeg. Die volharding toonde hij ook in zijn vraagstelling als lid van de Rekeningencommissie. Marco was indiener van de aangenomen motie waarin bepleit werd dat de energie die met windmolens op zee wordt opgewekt, zoveel mogelijk aansluiting vindt bij initiatieven voor de opwekking van waterstof met als mooi wenkend vergezicht de grootste duurzame waterstofcluster van Europa. Wie weet komt het ooit nog eens zo ver. De griffie heeft tot slot laten weten dat zij Marco's appjes in de loop van zondagmiddag en -avond zal gaan missen. Jos de Wit werd in 2011 Statenlid voor de VVD. Daarvoor was hij lange tijd lid van de gemeenteraad in Amsterdam. De afgelopen periode was hij voorzitter van de commissie Ruimte & Wonen en vanuit die rol lid van de agendacommissie. Jos heeft als voorzitter een kenmerkende stijl. Hij geeft ruimte aan het debat waar dat nodig is, draait er niet omheen en hij heeft weinig geduld voor wie in bijzaken verzandt. Zijn stijl kenmerkt zich door directheid en openheid, maar ook door charme en oog voor de persoon en de relatie, waardoor hij altijd het draagvlak bij de commissie behoudt. Jos hield in de agendacommissie voortdurend de rol en de positie van PS in de gaten. Eerder in de periode 2011-2015 was hij als lid van de commissie Zorg, Cultuur, Middelen en actief betrokken bij een goede overdracht van de jeugdzorgtaken van de provincie naar de gemeenten. Zijn maidenspeech over de Kadernota Sociale Agenda hield hij in 2011. Jos ontvangt straks van mij een Koninklijke onderscheiding en een provinciale penning. U hebt nu van negen Statenleden een globale indruk gekregen van hun activiteiten. U krijgt wellicht een idee van alle tijd en inspanning die Statenleden leveren voor de publieke zaak en dat is los van de eventuele uitkomst een compliment waard. Zeker in een tijdsgewricht waarin politieke partijen moeite hebben mensen geïnteresseerd te krijgen in het politieke handwerk en in politieke verantwoordelijkheid. Goed, ik vervolg mijn verhaal met de D66-fractie. Wim Bakker was voor D66 Statenlid vanaf februari 2016. Voordien was hij vanaf juni 2015 duo-commissielid. Ook was hij namens PS lid van het algemeen bestuur Waddenfonds. Wim was een actief deelnemer bij het driedaagse werkbezoek van de commissie NLWM over bodemdaling in veengebieden. Zijn maidenspeech hield hij in oktober 2016 over de visie Waterrecreatie 2030 en over het uitvoeringsprogramma Waterrecreatie 2016-2019. Tom Buijtendorp was Statenlid vanaf 26 maart 2015. Constructief lid was hij van de werkgroep Nieuwe Referendumverordening. De werkgroep bereidde de afgelopen periode een nieuwe referendumverordening voor die is aangenomen. Mede op zijn initiatief heeft de provincie het symposium Democratie in de kern georganiseerd. Aanleiding was de behandeling van gemeentelijke herindelingen in de commissie. Tom is zeer begaan met cultuurhistorie. Hij publiceert geregeld over archeologie, historie en bestuur. Als oud-journalist kruipt het bloed dus ook waar het niet gaan kan. Hij nam het initiatief voor het indienen van de discussienotitie Red de Stolp. Hij was de eerste indiener van een motie om met vrijgevallen middelen een nieuwe uitvoeringsregeling op te stellen. Tom's maidenspeech ging in 2016 over de kadernotitie Cultuurbeleid 2017-2020. Dan ben ik aanbeland bij Flip de Groot. Hij was Statenlid vanaf 10 maart 2011. Daarvoor draaide hij van 2007 tot 2011 warm als duo-commissielid. In de Statenperiode 2011-2015 was hij fractievoorzitter van D66. Zijn maidenspeech hield hij in 2011 over het coalitieakkoord 2011-2015. In het dagelijks leven is Flip Lecturer International Marketing Communication en Sales. Hoe kan het ook anders? Flip strooit graag met Engelse termen, al worden die niet altijd door iedereen begrepen. Hij zette zich vooral in voor een duurzaam vestigingsklimaat en voor de aansluiting arbeidsmarkt en onderwijs. Flip

heeft ervoor gezorgd dat er bij de agenda Economie een dashboard economie kwam, waarop je snel kunt zien of we nog op koers liggen en of er knelpunten zijn. Hij was mede-indiener van de motie Toekomst recreatieschappen in het Metropolitane Landschap, die ertoe geleid heeft dat een onderzoek is uitgevoerd naar de uitvoering beheertaken van de recreatieschappen in de provincie Noord-Holland. Uitkomst: de huidige situatie op het gebied van governance en beheer is ongewenst en behoeft aanpassing. GS hebben besloten om aan het nieuwe college van GS te adviseren de aanbevelingen uit de verkenning in ieder geval langs de lijnen van de drie als kansrijk benoemde modellen verder uit te laten werken. Tot slot stel ik vast dat Flip de Groot steeds een kritisch volger van het Project Pallas was. Flip ontvangt een Koninklijke onderscheiding en een penning voor zijn jarenlange inzet en ik heb begrepen dat hij op de provinciale penning het meest trots is, omdat hij het voor de provincie heeft gedaan. Zeggen we Hein Struben, dan zeggen we het oudste lid van deze Staten. Hij was Statenlid voor D66 van oktober 2006 tot maart 2007, duo-commissielid van 2003 tot 2011 en opnieuw Statenlid van maart 2011 tot en met maart 2019. Hein Struben was ook elders politiek actief, namelijk als gemeenteraadslid in Bloemendaal van januari 2017 tot maart 2018. Hein was twee perioden voorzitter van een commissie. In de periode 2011-2015 van de Statencommissie Mobiliteit & Wonen en in de periode 2015-2019 van de Statencommissie Mobiliteit & Financiën. Hein houdt als voorzitter het hoofd koel, laat ruimte voor debat en is coulant en betrokken. Hij was indiener van het initiatiefvoorstel Next Step, ‘Een recreatienetwerk NH’, waarover in de nieuwe Statenperiode doorgepraat zal worden. Ook nam Hein het initiatief voor een werkbezoek van de commissie NLWM aan de luchthaven Lelystad. Tussen al zijn politieke activiteiten door reist Hein veel en hij gaat dan graag golfen. Ik heb mij laten vertellen dat Hein nog steeds probeert om daarin beter te worden en dat schijnt hem de laatste jaren tot zijn eigen verbazing ook daadwerkelijk gelukt te zijn. Hein ontvangt straks een penning. Het volgende afzwaaiende Statenlid is Andries Tijssens. Hij trad aan als Statenlid in mei 2015. Hij was al duo-commissielid in de Statenperioden 2007-2011 en 2011-2015. Andries was lid van de commissie Mobiliteit & Financiën. Hij kreeg bij de jaarrekening 2016 een motie aangenomen om het fietsbeleid een extra impuls te geven en een provinciaal hoofdfietsnetwerk te verwezenlijken. Niet toevallig was Andries medeorganisator van het werkbezoek over fietsbeleid aan Kopenhagen en Malmö. Andries was altijd zeer aanwezig in de commissie- en Statenvergaderingen. Hij was van de vele interrupties en vele vragen – dat heb ik uit eigen ervaring – en hij hield dat niet altijd kort en bondig. D66 staat wel bekend als een gezellige club en Andries was daar een uitstekende representant van. Je kon met hem goed borrelen tot in de kleine uurtjes zelfs, zoals bij IPO-congressen. Ook vatte hij ooit het plan op om een cabaretgroep van Statenleden te beginnen, maar van dat plan is tot op heden niets meer vernomen. Dan noem ik nu graag Claudia Weemhoff. Zij was Statenlid gedurende de afgelopen periode 2015-2019. Verder was zij lid en plaatsvervangend voorzitter van de Statencommissie NLWM en voor D66 woordvoerder op de onderwerpen landbouw, jacht/ faunabeheer en natuur. Claudia was actief betrokken bij de implementatie van de Wet natuurbescherming. In 2017 kreeg zij een motie aangenomen voor het instellen van een overlegjaar agrarisch natuurbeheer. Zij was een actief deelnemer tijdens het driedaagse werkbezoek van de commissie NLWM over bodemdaling in veengebieden. Claudia speelde een belangrijke rol in het op de agenda zetten van de doorvaarbaarheid van de Naardertrekvaart en het streven naar oplossingen die voor alle partijen bevredigend zijn.

Al eerder speelde zij een rol in het openbaar bestuur als raadslid en fractievoorzitter voor D66 in Zwijndrecht. Met Zafer Yurdakul belanden wij bij een van de langstzittende Statenleden. Zafer was vanaf 2007 tot heden D66 Statenlid van Noord-Holland. In de periode 2011-2015 was hij lid van de commissie Zorg, Cultuur, Middelen en was hij actief betrokken bij een goede overdracht van de jeugdzorgtaken van de provincie naar de gemeenten. Zafer was het financieel geweten van zijn fractie, als lid van de Rekeningencommissie en de Statencommissie Mobiliteit & Financiën voor de financiële onderwerpen. Zijn stokpaardje bij de jaarrekeningen was de onderuitputting of onderbesteding van de provinciale budgetten. Als vicevoorzitter van PS was hij lid van het presidium en zat hij de agendacommissie voor. Zafer was de stuwende kracht achter de zogeheten 'Agendacommissie 2.0'. Hij heeft hiermee sterk bijgedragen aan een verbetering van het functioneren van de commissies. Als eerste vicevoorzitter van PS verving Zafer mijn voorganger, CdK Remkes, vaak als deze een korte (rook)pauze nodig had tijdens de Statenvergaderingen. Die missen sommige mensen nu weleens. Hij had een belangrijke rol bij de profielschetsvergadering waarin de minister van BZK de profielschets voor de nieuwe CdK in ontvangst nam, maar ook bij de afscheidsvergadering van Johan Remkes als commissaris van de Koning en bij de installatievergadering van mij als nieuwe commissaris. Dank je wel daarvoor. Zafer ontvangt een penning. Marieke van Duijn was voor de PvdA Statenlid in de afgelopen periode 2015-2019. Ze was lid van de Statencommissie Mobiliteit & Financiën. Haar maidenspeech in september 2015 behandelde de nota Infrastructurele Kapitaalgoederen 2016-2019. Marieke zorgde niet alleen van tijd tot tijd voor een vrolijke noot, ze toonde zich ook zeer betrokken bij het onderwerp mobiliteit en dan met name waar het ging om de fiets. Zij maakte dit ook waar in de praktijk, want ze komt wel eens op de fiets vanuit Aalsmeer naar het provinciehuis. Verder fietst, loopt of skeelert ze ook geregeld door het Noord-Hollandse landschap. Duurzaamheid vindt ze heel belangrijk. Daarom streefde ze ernaar mobiliteit minder milieubelastend te maken door middel van een groter en beter fietsnetwerk. Ze was een enthousiast organisator en deelnemer aan het buitenlandse werkbezoek aan Kopenhagen en Malmö. Ze bleek gemakkelijk van de route af te brengen, want ze raakte even vermist tijdens de fietstocht. Marieke verwerkte vaak een persoonlijk voorbeeld in haar bijdragen. Men leerde haar kennen als een aardig en sociaal Statenlid met oog voor anderen. Een mooi voorbeeld daarvan: zij zong samen met gedeputeerde Jack van der Hoek de vorige CdK Johan Remkes toe tijdens diens laatste sociale avond bij het IPO jaarcongres in Brussel. Aukeline Jellema was Statenlid in de periode 2015-2019. Ze maakte deel uit van de Statencommissie NLWM. Aukelien is altijd een ware ambassadeur voor Den Helder, in welke stad zij eerder raadslid was. In bijna elke commissievergadering kwam de plaats wel een keer aan bod en als iemand anders toevallig Den Helder zei, veerde ze meteen op. Zij bereidde vanuit de commissie NLWM mede de driedaagse reis naar Duisland voor in april 2018, waar veel geleerd is over bodemdaling in veenweidegebieden. Eerder zat zij in de voorbereidingsgroep uit de commissie NLWM voor de organisatie van de werkconferentie over de nieuwe Wet natuurbescherming. Deze succesvolle conferentie vond plaats op 9 mei 2016 en heeft bijgedragen aan een goede invoering van de nieuwe taken voor de provincie bij de invoering van de Wet natuurbescherming. Haar maidenspeech in juni 2015 ging over het Natuurbeheerplan 2016. Namens PS zat Aukelien in de Programmaraad Randstedelijke Rekenkamer en was zij lid van de begeleidingscommissie externe evaluatie Randstedelijke Rekenkamer. Samen met Michel Klein was zij namens PS lid van de

algemene vergadering van het IPO. Verder is zij voorzitter van de werkgroep Willem Arondeuslezing. Aukelien heeft vier lezingen georganiseerd, waarvan de laatste nog moet plaatsvinden. Dat zal zijn op 8 mei 2019 en de oud-Commandant der Strijdkrachten Peter van Uhm zal de lezing geven. Ik hoop dat u allen deze jaarlijkse lezing van PS over het thema vrijheid weer zult bijwonen, ook als oud-Statenleden. Op 23 mei 2016 trad Nico Papineau Salm wederom aan als Statenlid voor de PvdA, maar hij was al sinds 2011 actief als duo-lid (2011), als Statenlid van 2011-2015, daarna weer als duo-lid en tijdelijk als PS-lid. Een soort Heintje Davids van de PvdA, die weet hoe een installatie als Statenlid in haar werk gaat, maar nu echt afscheid neemt van de Staten. Alhoewel, je weet maar nooit. Door mijn voorganger, de heer Remkes, wordt Nico getypeerd als “een klassieke sociaaldemocraat met goed ontwikkeld ethisch normbesef, zeer betrokken bij met name natuur, landschap, milieu en water en kritisch over sommige infrastructurele ontwikkelingen. Kortom, een goed Statenlid met eigen geprononceerde opvattingen.” Nico was ook altijd een zeer actief Statenlid. Hij ging met bijna elk werkbezoek mee en hij nam ook geregeld zelf poolshoogte overal in de provincie. Nico was lid van de Statencommissie Ruimte & Wonen. Hij had een grote rol bij de totstandkoming van de Omgevingsvisie NH 2050, met name rond de inspraak van inwoners bij de door PS georganiseerde hoorzittingen. Hij kreeg een initiatiefvoorstel aangenomen waarmee 3 miljoen euro extra beschikbaar kwam, waardoor er meer busritten mogelijk waren binnen de busconcessie Noord-Holland-Noord. De toekomst van de recreatieschappen en het behoud van molens als cultureel erfgoed waren voor hem belangrijke onderwerpen. Zijn maidenspeech ging in december 2011 over het onderhandelingsakkoord Decentralisatie Natuur. Dan Rina van Rooij. Zij trad aan als Statenlid in 2011. Rina toont haar sociale betrokkenheid ook in het dagelijks leven bij werkzaamheden in de sociale huisvesting, maar ook door in haar vakanties vrijwilligerswerk te doen in de opvang van vluchtelingen op de Griekse eilanden. Ze was lid van de Statencommissie Economie, Energie en Bestuur. Daarin was zij woordvoerder economie en arbeidsmarkt, vroeg zij aandacht voor jongeren en werk en was zij een warm pleitbezorger voor de zogenaamde werkambassadeur. Ook was zij initiatiefnemer van de viering van 100 jaar Vrouwenkiesrecht in Noord-Holland en voorzitter van de werkgroep 100 jaar Vrouwenkiesrecht, en met resultaat, een tentoonstelling, een Statendag en de instelling van de Ribbius Peletierpenning die gedurende vijf jaar zal worden uitgereikt. Inmiddels is de eerste penning begin deze maand al uitgereikt en wel aan Devika Partiman, oprichter van de Stichting Stem op een vrouw. Haar maidenspeech ging in 2011 over de kadernota Sociale Agenda. Rina wordt ervaren als een betrokken en empathisch mens. Ze geeft insprekers en commissieleden veel ruimte om onder de aandacht te brengen wat zij van belang vinden. Ze had zitting in de Statencommissie Ruimte & Wonen, was lid van het Coördinatie Overleg Europa en van de bestuurlijk-ambtelijke commissie Paviljoen Welgelegen. In 2011-2015 was zij lid van de commissie Zorg, Cultuur, Middelen en actief betrokken bij de goede overdracht van de jeugdzorgtaken van de provincie naar de gemeenten. Rina ontvangt een Koninklijke onderscheiding en een penning. Xander den Uyl was vanaf 2011 lid van PS en fractievoorzitter van de PvdA. Ik zie hem kijken om te zien of ik geen fouten maak. De lat ligt hoog. Een partij waarvan hij al ruim 40 jaar lid is. Als lid van het presidium had hij een gedegen en kritische houding. Zijn passie en grote gevoel voor rechtvaardigheid maken hem soms fel in de debatten.

Dan kan men hem met stoom uit zijn oren naar de interruptiemicrofoon zien benen. Xander was lid van de vertrouwenscommissie nieuwe CdK en van de Statencommissie Mobiliteit & Financiën. Zijn aandacht in de Staten ging vooral uit naar economische ontwikkelingen en naar kansen op werk voor met name diegenen die het moeilijk hebben op de arbeidsmarkt. Als lid van de Rekeningencommissie benadrukte hij de controlerende rol van die commissie. Hij was tevens plaatsvervangend voorzitter van de Rekeningencommissie. Xander was een kritisch volger van de agendacommissie en hij liet dit vaak blijken in de vergaderingen van het presidium. Zijn maidenspeech ging indertijd over het coalitieakkoord 2011-2015. Xander ontvangt een penning. Dannij van der Sluijs was twee termijnen Statenlid voor de PVV, sinds maart 2011. Hij was ook een periode fractievoorzitter. Al enige tijd combineert hij het Statenwerk met het lidmaatschap van de Eerste Kamer. Dannij was in de afgelopen periode voorzitter van de werkgroep Referendumverordening. De inspanningen van die werkgroep leidden tot een nieuwe provinciale Referendumverordening. Hij was verder lid van de Statencommissie Natuur, Landbouw, Water en Milieu en tevens was hij lid van het Coördinatie Overleg Europa. Hij was een actief deelnemer bij het driedaagse werkbezoek van de commissie NLWM over bodemdaling in veengebieden. Dannij wist in de acht jaar als Statenlid het instrument schriftelijke Statenvragen veelvuldig te gebruiken. Tussen 2011 en nu zijn er door hem 64 sets aan schriftelijke Statenvragen ingediend, onder andere over bomenkap door PWN, aanrijdingen met gestreste herten, de afschot van smienten, zwakke dijken, stiltegebieden en windmolens. Van der Sluijs is actief in de discussie over het klimaat; hij vindt dat anderen daar vaak niet goed over geïnformeerd zijn. Dannij ontvangt een penning. Dan nu een klein intermezzo van praktische aard. U heeft het ongetwijfeld al gezien, achter in de zaal staan de twee kunstwerken die hier op de ezels staan. Dit zijn de twee afscheidscadeaus voor de vertrekkende Statenleden. U mag straks kiezen uit een van deze prachtige cadeaus als herinnering aan en als dank voor uw inzet als Statenlid. Het ene cadeau is een zeefdruk van Paviljoen Welgelegen uit 2011 van de kunstenaar Johan Breuker. De afgelopen periode hebben Statenleden deze bijzondere afdruk als afscheidscadeau gekregen. De oplage was slechts 100 stuks en daar zijn er nog een paar van over. Het andere afscheidscadeau is dit jaar in opdracht van uw presidium vervaardigd. Het is een schitterende foto van Paviljoen Welgelegen van fotograaf Olaf Kramer. Het is een print op dybont met acrylaat. De oplage van dit kunstwerk is ook 100 stuks en ze zijn genummerd. De fotograaf zegt over zijn eigen foto: ‘Het was erg koud die ochtend, vlak na het voederen liepen de herten voor het Paviljoen naar die ene lichtbundel van de vroege zon die net verscheen en bleven daar een tijdje staan. Wellicht om op te warmen? Bijzonder hoe het na een tijd wachten dan toch allemaal bij elkaar komt.’ Ook nog leuk om te vermelden is dat deze foto is genomen van een statiefhoogte van 4 meter. Dames en heren, welk afscheidscadeau u straks bij de borrel ook uitkiest, u heeft het verdiend. De provincie is u dankbaar. Ik ga door met de SP-fractie. Carlien Boelhouwer was vanaf 1999 lid van PS. Zij is daarmee het langstzittende Statenlid. Twintig jaar provinciaal volksvertegenwoordiger zijn is respectabel. Carlien heeft het monisme nog meegemaakt. Hoe dan ook: een Koninklijke onderscheiding is aan haar niet besteed. In de toenmalige commissie Sociale Infrastructuur richtte zij zich op jeugdzorg. In 2011-2015 was zij lid van de commissie Zorg, Cultuur, Middelen, en actief betrokken bij een goede overdracht van de jeugdzorgtaken van de provincie naar de gemeenten. Ze was lid van de Statencommissie Economie, Energie en Bestuur. In de vorige periode heeft zij het initiatiefvoorstel Geen vrijkaartjes voor sponsoring ingediend. En er was een

unicum: zij diende een motie in op haar eigen initiatiefvoorstel. In de afgelopen periode heeft zij zich vooral ingezet op cultuur. Het voorkomen van de sloop van de Laurentiuskerk in Weesp had haar speciale aandacht. Mij is nog ingefluisterd dat Carlien vaak met haar hondje te vinden was in het fractiehuis, terwijl dat eigenlijk niet mag. Dat geldt voor de toekomst ook. Zij ontvangt desalniettemin een penning. Dan hervat ik de lijst van vertrekkers met Marnix Bruggeman, die is er niet. Anna de Groot was Statenlid in de periode 2015-2019. Zij was lid van de Statencommissie Natuur, Landbouw, Water en Milieu en van de Statencommissie Ruimte & Wonen. Anna viel op als een ferm debater die als oud-wethouder van Wormerveer ook wist hoe de dingen bestuurlijk in elkaar zitten. Ze was actief op de onderwerpen milieu, Schiphol/luchtvaart en natuur. Actief gebruikte zij het instrument schriftelijke Statenvragen. In haar vier jaar als Statenlid wist zij maar liefst 71 setjes aan vragen in te dienen, onder andere over het doden van konijnen, een voormalige vuilstort, asbestproblematiek en de mogelijke afschot van knobbelzwanen. Haar maidenspeech hield zij in juni 2015 over het Natuurbeheerplan 2016. Er is geen commissievergadering geweest waarbij zij niet ofwel in de voorbereiding ofwel in de commissievergadering de gedeputeerde het hemd van het lijf vroeg. Haar inbreng is zonder uitzondering gefundeerd, waarbij haar contacten met een uitgebreid netwerk aan Noord-Hollanders haar geregeld goed van pas komen. Ze vervult met verve de controlerende en volksvertegenwoordigende functie van het Statenlidmaatschap. En ze is niet bang om aan te geven dat ze iets niet begrijpt. Jim Haijen stroomde tussentijds in als Statenlid op 10 juli 2017. Hij was lid van de Statencommissie Economie, Energie en Bestuur. Hij is docent geschiedenis. Jim heeft zich in de afgelopen korte periode vooral ingezet op de aansluiting arbeidsmarkt en onderwijs en op de herstructurering winkelgebieden. Dat wil zeggen, het toekomstbestendig maken van de winkelgebieden en het voorkomen van onnodig nieuwe winkelgebieden. Samen met partijgenoot Bruggeman bepleitte hij het versterken van de lokale nieuwsmedia. De ronde tafelconferentie over dit onderwerp was hier een gevolg van. Zijn maidenspeech hield hij op 4 februari 2019 over de actualiteit Schiphol. Dan kom ik bij het CDA. Wilma van Andel was lang fractiemedewerkster van het CDA (2012-2018). Na het vertrek van Heleen Keur werd zij Statenlid in september 2018. Zij was lid van de Statencommissie Economie, Energie en Bestuur en van de Statencommissie Ruimte & Wonen. In haar maidenspeech vroeg zij aandacht voor concretere en meetbare resultaten binnen de MRA. Wilma heeft oog voor detail. Zij was snel ingewerkt op het dossier Omgevingsvisie. Zij zorgde ervoor dat inspraaknotities en zienswijzen snel bij PS kwamen. Dat hielp de Statenleden bij hun voorbereiding op de besprekingen over dit belangrijke visiedocument voor de toekomst van onze provincie. Als lid van de werkgroep Jeugdparticipatie lette zij ook goed op de financiën. Hermen de Graaf was Statenlid van 2015 tot 2019. In de periode daarvoor was hij al vier jaar actief als duo-commissielid. In 2016 werd Hermen voorzitter van de commissie NLWM, toen de vorige voorzitter, Heleen Keur, fractievoorzitter van het CDA werd. Hij wist de commissievergaderingen NLWM doorgaans tijdig af te ronden, maar liet wel voldoende ruimte voor debat, ook al vonden sommige commissieleden dat hij soms iets te rigide omging met de spreektijdregeling. Hermen functioneerde altijd als prettige gastheer bij werkbezoeken die de commissie aflegde. Als voorzitter van de werkgroep buitenlands bezoek was hij zeer actief in zijn streven om het bezoek ook echt inhoudelijk te laten zijn en goed te laten aansluiten op de actuele provinciale vraagstukken. Mede door Hermen werd het driedaagse werkbezoek over bodemdaling in veenweidegebieden een succes. Hermen is een man van zijn

woord. Als Statenlid was hij erg betrokken. Bijna bij elk overleg, werkbezoek of vergadering was hij aanwezig. Hij bereidde zich goed voor en had een heldere inbreng. Hij heeft oog voor leefbaarheid in balans met economische groei. Zijn maidenspeech hield hij in december 2015 over de voordracht TWIN-H aansluiting A9 Heiloo. Joacim de Kam stroomde halverwege de periode in december 2017 in als Statenlid voor het CDA als opvolger van Jitske Haagsma. Daarvoor was hij duo-commissielid. Joacim was lid van de Statencommissie Natuur, Landbouw, Water en Milieu. Woordvoerder was hij op de onderwerpen milieu en water. Zijn maidenspeech in PS hield hij op 26 maart 2018 bij het Rekenkamerrapport over het Waddenfonds. Hij was aanjager van het verkrijgen van informatie over luchtkwaliteit voor de commissie. Op zijn verzoek kreeg de commissie NLWM daarover een technische briefing. Hij was tevens lid van de Statencommissie Economie, Energie en Bestuur. In die commissie was hij woordvoerder duurzaamheid en energie en arbeidsmarkt en onderwijs. Joacim nam het initiatief voor het indienen van een amendement naar aanleiding van het rapport van de provinciale rekenkamers over Energietransitie. Strekking: de aanbevelingen van de rekenkamer aan PS concreter maken. Dan richt ik het vizier op GL. Alwin Hietbrink was Statenlid vanaf 26 maart 2015. Daarvoor was hij al drie maanden duo-commissielid. Hij was fractievoorzitter voor GL van maart 2015 tot november 2018. Toen droeg hij het stokje over aan de lijsttrekker Zita Pels. Alwin was als fractievoorzitter lid van het presidium. Ook was hij lid van de werkgeverscommissie van de griffie. Als lid van de Statencommissie Economie, Energie en Bestuur maakte hij zich sterk voor cultuur. Hij pleitte voor meer geld voor cultuurinstellingen of ten minste voor een goede afbouwregeling van subsidies. Mede op zijn initiatief is er door de commissie EEB zelfstandig een stakeholdersbijeenkomst georganiseerd om te horen hoe de stakeholders over het concept van de nieuwe cultuurnota dachten. Deze bijeenkomst werd door hen zeer gewaardeerd. Alwin was ook lid van de Statencommissie Mobiliteit & Financiën. Hij zette zich in voor een groene en gezonde leefomgeving, de bushalte om de hoek en voldoende schone energie. Hij was in staat tot goede, heldere en ook wel bevlogen betogen. In de zomer van 2018 lanceerde hij een initiatiefvoorstel om de mogelijkheden voor een lightrailnetwerk in de Metropoolregio Amsterdam te onderzoeken. Memorabel was zijn bijdrage in PS aan de bespreking van de kaderbrief 2018 in juli 2017. Daarin vergeleek hij de prestaties van GS met die van wielervedette Tom Dumoulin. De vergelijking was voor GS helaas niet erg flatterend. Maar voor wie zou zij dat wel zijn? Fred Kramer was Statenlid voor GL in de periode 2015-2019. Hij was lid van de Statencommissies NLWM en Ruimte & Wonen. Ook Fred zat in de werkgroep die de reis voorbereidde met als onderwerp de bodemdaling in veeweidegebieden. Eerder in de periode was hij lid van de voorbereidingsgroep uit de commissie NLM voor de organisatie van de werkconferentie over de nieuwe Wet natuurbescherming. De conferentie vond plaats op 9 mei 2016 en was een succes. Zij droeg bij aan een goede invoering van de nieuwe taken voor de provincie bij de invoering van de Wet natuurbescherming. Fred heeft een scherp oog voor de verhouding tussen college en Statenvergadering. Hij valt op doordat hij de positie en de bevoegdheden van de Staten consequent verdedigt. Zijn maidenspeech ging over de startnotitie Omgevingsvisie NH 2050. Fred gebruikte het instrument schriftelijke Statenvragen goed. Zeventien keer vroeg hij GS om nadere informatie, onder andere over de veenstand in Noord-Holland, schuilstallen in Heemstede, natuurcompensatie en de samenstelling van de Noord-Hollandse Faunabeheereenheid. Bij de vaststelling van de Noord-Hollandse Omgevingsvisie 2050 wist hij zijn stempel te drukken door

drie amendementen aangenomen te krijgen. Fred krijgt een Koninklijke onderscheiding. Bram van Liere was Statenlid van de Partij voor de Dieren in de periode 2011-2019. Daarvoor was hij van 2007-2011 duo-commissielid. Een lange loopbaan bij het provinciaal bestuur dus. Hij was acht jaar fractievoorzitter van de PvdD en na de verkiezingen van 2015 groeide de fractie van een naar drie leden. Een knappe prestatie. Bram was lid van de Statencommissie Natuur, Landbouw, Water en Milieu. In 2018 is het initiatiefvoorstel van Bram 'Groen doet kinderen goed' aangenomen, een voorstel voor meer groene schoolpleinen in Noord-Holland. Van Liere ging vaak en graag het debat aan met gedeputeerde Bond om nut en noodzaak van de jacht ter discussie te stellen. Hij toonde zich constructief, bijvoorbeeld met het initiatiefvoorstel 'Licht in de polder' over innovatieve ganzenverjaging. In de Statencommissie Economie, Energie en Bestuur was hij plaatsvervangend voorzitter. Hij had een goede hand van vergaderingen leiden. Strak, maar ook met ruimte voor debat. Bram zorgde voor een unicum. Hij was het enige Statenlid dat een half jaar na zijn aantreden een soort van functioneringsgesprek aanvroeg bij de Statengriffie, wat daar overigens werd gewaardeerd. Ook bijzonder, de griffie ontving uitnodigingen voor zijn optredens bij Haarlem Jazz. Bram speelt trombone in een band. Zijn maidenspeech ging over het coalitieakkoord 2011-2015. Bram ging bij de jaarlijkse algemene beschouwingen in PS vaak verkleed om het betoog van zijn fractie kracht bij te zetten. Zo monsterde hij zich in 2018 uit als 'Roodkapje' en in 2016 als 'Advocaat voor de Aarde'. Bram ontvangt een penning. We zijn bijna aan het einde gekomen van de lange lijst met vertrekkende Statenleden. De volgende is Linda Vermaas. Zij was Statenlid in de afgelopen periode 2015-2019. Linda was bij haar aantreden het jongste Statenlid in Noord-Holland en zij is nu nog steeds de benjamin van de Staten. Linda was lid van de Statencommissie Ruimte & Wonen en als lid van de Statencommissie Natuur, Landbouw, Water en Milieu was zij actief op de onderwerpen landbouw, natuur en milieu. Met zeker drie initiatiefvoorstellen gaf zij ook zelf inhoud aan het Statenwerk. Bij de vaststelling van de Omgevingsvisie 2050 kreeg zij een amendement aangenomen om meer ambitie te tonen voor biodiversiteit. Linda besteedt uitvoerig aandacht aan de onderwerpen die voor haar prioriteit hebben. Ze toont een scherpe en betrokken stijl. Linda weet de toehoorder mee te nemen in haar heldere en kritisch betogen. Olga de Meij was voor 50plus Statenlid in de periode 2015-2019. Zij vormt een eenpersoonsfractie. De laatste twee jaar doet zij het zonder duo-commissielid, waardoor zij actief is in alle vier de Statencommissies en dat is knap, want het vergt een grote inzet. Zij was ook lid van het presidium. Bij stemmingen in PS werd zij tot haar ergernis door de vorige CdK bestempeld tot 'Fractie van mevrouw De Meij', zonder vermelding van de partijnaam. Dit liet zij dan niet zomaar passeren. Het digitaal werken was niet aan Olga besteed en als een van de weinigen ontving zij alle vergaderstukken nog op papier. In de Statencommissie EEB hamerde zij op het behoud van werkgelegenheid voor jong en oud. Vooral vroeg zij aandacht voor de positie van ouderen op de arbeidsmarkt. Samen met de SP schreef zij een discussienotitie over de subsidieregeling Herstructurering en Intelligent Ruimtegebruik Bedrijventerreinen Noord-Holland. Dit was bijna een proefschrift waardig. Olga kreeg een motie aangenomen om artikel 1 van de Grondwet aan te brengen in het provinciehuis in de entreeruimte van het Paviljoen. En in PS van 11 juni 2018 gebeurde hetzelfde met een motie voor onderzoek naar een luchthaven in zee. Olga is helder en duidelijk en ze windt er geen doekjes om. Ze vraagt aandacht voor ouderenwoningen en voor ouderen in openbaar vervoer en op arbeidsmarkt. Olga ontvangt een Koninklijke onderscheiding. Jeff Leever was Statenlid voor ONH van 2011-2019. Twee perioden

lang deed hij dat als eenmansfractie. Hij was lid van alle vier commissies, maar hij verdeelde het werk met zijn duo-lid Bruno Bouberg Wilson. Voor dat fenomeen, duo-commissieleden, heeft Jeff zich altijd hard gemaakt. Hij wilde er graag meer van hebben om zo als kleine fractie nog meer werk te kunnen verrichten. Zijn maidenspeech ging in 2011 over het coalitieakkoord 2011-2016. Jeff was behalve lid van het Coördinatie Overleg Europa ook lid van de vertrouwenscommissie nieuwe CdK, van het presidium en van de werkgroep Referendumverordening. Jeff was een van de meest actieve Statenleden. Bijna dagelijks ging hij op pad voor de provincie. Hij was soms als enig Statenlid bij een van de vele externe bijeenkomsten om zich te laten informeren. Hij maakte zich sterk voor de positie van ouderen in onze provincie. Hij is tegelijkertijd raadslid in Hollands Kroon. Jeff is ook een levensgenieter. Hij gaat vaak naar familie in Portugal of naar Boedapest. Jeff, ik hoop dat je na je jarenlange inzet voor de provincie nog meer kunt genieten van je reizen samen met je vrouw, waarmee je tijdens deze Statenperiode getrouwd bent. Met het afscheid van Jeff wordt ook afscheid genomen van de vertegenwoordiging van de Ouderenpartij Noord-Holland in deze Staten. Van 1995 tot vandaag was uw partij in de Staten actief voor het belang van de senior inwoners van de provincie. Jeff ontvangt straks een penning. Tot slot, dames en heren, bedank ik alle vertrekkende Statenleden voor hun betoonde inzet en toewijding. Degenen die daar behoefte aan hebben, zullen zo in de gelegenheid gesteld worden een kort afscheidswoord te houden. Maar eerst geef ik graag het woord aan Hein Struben, die namens PS het woord tot de gedeputeerden zal richten. Dank u wel.

De heer **STRUBEN** (D66): Voorzitter. Het verzoek van het presidium om iets aardigs te zeggen over het college bij het afscheid van deze Statenperiode kost mij weinig moeite. Dit college met de attitude hardwerkende Nederlander mag trots zijn. Bent u niet overtuigd, lees dan het End Term Review van het coalitieakkoord Ruimte voor groei en het overdrachtsdossier 2019. Doe er een strik omheen en leg het op uw nachtkastje. Chapeau. Gedeputeerde in Noord-Holland is een leuke, verantwoordelijke maar vooral ook een zware 24/7 baan. Van alle kanten wordt aan je getrokken, je agenda wordt bepaald door duvelstoejagers als bestuursondersteuners en secretaresses en je moet werken met een PS die altijd meer willen en die niet altijd even duidelijk zijn in hun rol en kaderstelling. Bottomline, dit college heeft individueel en als collectief een prachtige prestatie geleverd. Dit alles kan niet zonder een ode aan de ambtenaren en de bodes, chauffeurs, portiers, bewakers, catering, huismeester, zonder jullie loopt heel het raderwerk vast. (applaus). Het college is door diepe emotionele dalen gegaan. De intens droevige gebeurtenis om afscheid te moeten nemen van gedeputeerde Tjeerd Talsma heeft ons allen zeer aangegrepen. Je beseft de broosheid van ons bestaan en daarin zijn wij allen gelijk en leven wij mee met hen die achterblijven. Over veel zaken denken wij in PS verschillend, maar naar mijn mening wordt hier het oprecht gesproken woord ook al ben je in de minderheid, gehoord en heeft invloed. Welke vraagtekens je ook zet, dit politieke systeem is een verworvenheid die wij moeten koesteren. Het is de enige basis waarop het college in eenheid van verantwoordelijkheid ondersteund door een voortreffelijk ambtelijk apparaat kan handelen. Het is goed dat over de opgave voor elke bestuursperiode afspraken gemaakt en prioriteiten gesteld worden. Er is continuïteit van bestuur maar de dynamiek in onze samenleving maakt dat tijdens de rit zaken soms heroverweging vragen c.q. opnieuw opkomen. Daar moeten wij flexibel mee omgaan. Vanzelfsprekend gaat het erom wat wij in dit huis voor de inwoners van Noord-Holland presteren en hoe wij kansen creëren

voor al onze inwoners. Mijn eigen fascinatie is het behoud van ruimtelijke kwaliteit in de stad en het landschap en het nut van beeldvorming daarbij. Zonder beeld geen begrip en geen verhaal en ik benadruk de noodzaak van de rol van de provincie bij het maken van regionale visies. Ik heb veel veranderingen in de ruimtelijke ordening meegemaakt, van de PPC, provinciale planologische commissie die elk bestemmingsplan beoordeelde of het wel paste binnen het streekplan naar nu, de meest ingrijpende met de Omgevingswet. Loslaten en samenwerken op basis van eigen verantwoordelijkheid van elke bestuurslaag. Wat blijft is om binnen die verantwoordelijkheid oog te houden op de kwaliteit van de leefomgeving en tevens ruimte te bieden aan de dynamiek in de samenleving. Dat vraagt aanpassingsvermogen en een totaal nieuwe benadering voor bestuur en ambtenaren. Deze periode is hard gewerkt aan het betrekken van onze inwoners, de Omgevingswet gaat burgerparticipatie voor grotere projecten verplicht stellen. Bij het opstellen van de Noord-Hollandse Omgevingsvisie 2050 heeft de provincie veel waardering geoogst maar er valt nog veel te winnen. De sociale media blijven een uitdaging, een uitdaging is ook de integrale aanpak van de provinciale doelen, dat zal vast een issue worden bij de verdeling van portefeuilles en samenwerking in het college, evenals bij de toedeling van onderwerpen aan de Statencommissies. Spannend. De tijd tikt door en je weet pas hoe het was als het geweest is. Het wordt tijd om naar goed Hollands gebruik pluimen uit te delen. Deze ganzenveren heb ik hier niet voor niets staan, ze zijn bedoeld voor de chapeau of elders, maar dat laat ik aan uw eigen discretie over. In bijna vijftig jaar praktijkervaring heb ik veel waardering gekregen voor politieke doordouwers die – bijgestaan door goede ambtenaren – complexe projecten voor elkaar boksen. Het zijn vaak niet de gemakkelijkste persoonlijkheden en dat kan leiden tot grijze haren bij andersdenkenden, maar het is ook hun kracht. Zo ook Elisabeth Post. Jij hebt met hoog spel en knap onderhandelen de N23 binnen budget opgelost en gerealiseerd. Dat kunnen weinig infrastructuurrealiseerders je navertellen. Je hebt ingezet op innovaties van gebiedscontracten tot energieopwekkende wegen, SolaRoad, op MAAS (Mobility As A Service) en proeven met zelfrijdende voertuigen. Veel HOV-projecten en de Texelhopper gerealiseerd maar ook een prachtige duurzame bediencentrale voor bruggen en zowaar, de fiets heeft een belangrijke rol toebedeeld gekregen. Het mobiliteitsdossier zal ook in de volgende periode veel uitdagingen vragen en emotie oproepen. Dan het financiële dossier. Geen ander is zo handig en bedreven in het letten op de centen. Voor jou daarom de rode pluim, omdat het zo goed bij je laarsjes past. En natuurlijk wens ik je veel succes bij jouw nieuwe uitdaging. Jack van der Hoek, de zingende zij-instromer die zich heel snel ingewerkt heeft. De energietransitieopgave wind op land voor Noord-Holland heb jij wel weten rond te maken en het rad van circulaire economie aan het draaien gekregen, niet omdat het kan, maar omdat het moet. Zoals de CdK al noemde heb jij in samenzang met Marieke van Duijn in een nachtlokaal te Brussel een prachtige ode aan Remkes gebracht. Terwijl de samenwerking in de MRA en aanliggende provincies flinke stappen maakt, is helaas ondanks je grote inzet het fusietraject in 't Gooi een teleurstelling, maar dat krijgt zeker nog een staartje. De onderwaterarcheologie heeft een boost gekregen door bijzondere vondsten op de rede van Texel, de rode jurk, nu in het Huis van Hilde en recent de vergulde beker op Texel. Voor jou de gele pluim, passend bij de duurzame energietransitie. Cees Loggen, jij hebt je verdienstelijk weten in te vechten in de hogere regionen van het Brusselse en jij beleeft daar in verschillende functies veel plezier aan. Het is goed dat Noord-Holland een hechte relatie heeft met het Brusselse. Steeds meer zullen wij met de EU te maken krijgen, maar ook met de kansen.

Het aantal EU-projecten waarbij Noord-Holland met cofinanciering aansluit, is flink toegenomen. Om in Noord-Holland waterveiligheid te waarborgen inclusief meekoppelkansen aan de dijkversterking van de Zuiderzeedijken is een hele klus. De visie op waterrecreatie heb je intensief aangepakt. Je minder naar voren springende taken zoals personeelszaken en ICT, zijn echter essentieel voor het goed functioneren van de provincie. Voor jou de blauwe pluim. Joke Geldhof, het is knap hoe jij als coördinator met het college tot een gezamenlijke visie op de omgeving Noord-Holland tot 2050 bent gekomen. Daarnaast heeft de woonopgave veel energie gekost. Bij dit dossier ben je zwaar op de huid gezeten door politiek andersdenkenden die je behoorlijk steil vonden, maar jij toonde ruggengraat en vanuit je oprechte passie voor behoud van leefomgeving en buitengebied heb je in samenwerking met de bouwwereld kunnen aantonen dat er voldoende ruimte is om de opgave aan te kunnen. De overeenkomst Wonen en Vliegen, de strandzonering, het beleidskader zonneakkers evenals de bescherming van de Stelling zijn mooie mijlpalen van het beleid. Voor jou de witte pluim van het integrale licht. Ook jij zoekt een nieuwe weg en natuurlijk wensen wij jou een schone toekomst. Adnan Tekin, ook een zij-instromer. Jij hebt door je open en toegankelijke houding snel statuur gewonnen bij de belangrijke dossiers van natuur en milieu, wow, de groenste politicus van het jaar, zeer verdiend. Met het uitwerken van de WKW's – wezenlijke kenmerken en waarden – voor NNN heb je een grote stap gezet naar een objectieve benadering voor een balans tussen recreatie en natuur. De nota Groen Kapitaal geeft een indrukwekkend overzicht van al onze natuurinclusieve activiteiten. Je lijfspreuk, natuurinclusief is het nieuwe normaal, kenmerkt je inzet voor een gezonde leefomgeving, het milieu en natuurbehoud. Voor jou vanzelfsprekend de groene pluim. Last but not least de veteraan Jaap Bond. Bewust eindig ik met deze langstzittende en gedreven politicus. Jij bent een aanjager van de economie en zet je onverdroten in voor de Kop werkt en bevordering toerisme. Jij had het moeilijke dossier van Pallas en je bent een niet aflatende pleitbezorger van Greenport en verduurzaming agrarische sector en sterk in het verzinnen van oplossingen. Jouw bevlogenheid heeft tot menig heftig debat in PS geleid. Voor jou de paarse pluim. Bij zijn afscheid is Johan Remkes terecht ruim bewierookt, daar hoef ik niets aan toe te voegen. Integriteit is door hem onder permanente aandacht van PS gebracht. Arthur van Dijk, de nieuwe commissaris, verschoon mij dat ik daar nog niet veel over zeg, anders dan dat ik je veel wijsheid toewens bij het in balans houden van het nieuwe team. Het wordt een spannende tijd, de komende maanden. Toch alvast de oranje pluim. Ik kom tot een afsluiting met optimisme. 96% van de ondervraagden geeft aan tevreden te wonen in Noord-Holland en blijken positiever over hun eigen provincie dan over Nederland als geheel en vinden zorg, veiligheid en een schone leefomgeving een belangrijke taak van de provincie. Daar kunnen de nieuwe PS en hun college mee aan de slag. Rest mij de griffie, de notulist en de adviseurs te bedanken voor alle excellente ondersteuning bij commissies, excursies en als verbinders tussen PS, GS en ambtenaren. De Staten zijn geen slaapplaats voor ouderen zoals in sommige landen gebruikelijk, voor mij een reden om ondanks dat ik mijn aandeel met heel veel plezier geleverd heb, de toekomst aan de volgende generatie te laten en mijn eigen next step in de recreatie te zoeken. Het was een eer om hier met u allen te mogen werken aan het mooie Noord-Holland en wens de nieuwe PS een net zo actief college als het huidige.

De **VOORZITTER**: Mijnheer Struben, dank u wel namens iedereen, een prachtige mooie ode aan onze prachtige gedeputeerden. Een aantal vertrekkende Statenleden heeft aangegeven nog het woord te willen voeren bij deze afscheidsvergadering. Ik geef ze daartoe graag de gelegenheid. Als eerste is het woord aan mevrouw Van Duijn (PvdA).

Mevrouw **VAN DUIJN** (PvdA): Voorzitter. Laatst vroeg iemand aan mij, ben jij eigenlijk goed in bed? Dat kan ik beamen, want ik ben een goede slaper. Ik heb hier een foto die vandaag in de krant stond van een bed met een fiets erin, dat is niet mijn bed, want het is vandaag precies 50 jaar geleden dat John Lennon en Yoko Ono alweer drie dagen achter elkaar in bed lagen. Ook goede slapers dus. Zij deden dit voor vrede en geluk. Toen ze vroeger aan John vroegen, wat wil je later worden, antwoordde hij 'happy' en dat is precies wat ik altijd van mijn ouders heb meegekregen. Wat je ook doet, wees vooral blij en gelukkig. Vier jaar geleden rond deze tijd was ik net beëdigd als Statenlid en stond ik hier samen met mijn ouders een potje blij te zijn. Ook al ben ik vaak een blij mens, dat betekent niet dat je je altijd happy voelt. In de vier jaar is veel gebeurd en dan heb ik het niet over alle duurzame plannen waaraan wij samen met de collega's hebben gewerkt. Er zijn mensen ziek geweest en helaas ook overleden en een aantal van ons kende andere heftige dingen. Maar gelukkig waren jullie er, en dan kijk ik overal naartoe, de glimlachen, vriendelijke woorden en zelfs hier en daar een knuffel, want het gaat hier ook over mensen die allemaal uniek zijn en op hun eigen manier een steentje willen bijdragen aan een betere wereld, hoe die er ook uit mag zien want niet alles is zwartwit en ook niet alles is links of rechts. Oké, het mannentoilet zit meestal aan de linkerkant. Dat kun je onthouden met het Engelse ezelsbruggetje: Women are usually right. Maar doe het vooral samen, samen met alle mooie mensen hier, dus dat is ook de griffie, de bodes, de mensen beneden, iedereen hier die zich inzet voor de Noord-Hollandse samenleving. Wij zijn niet voor niets het enige land ter wereld dat dit woord kent en ik ben blij met jullie. Lieve mensen, in deze zaal en elders in het gebouw, ik ben wel een beetje van jullie gaan houden. Ik ga eindigen met een vers: zing, vecht, huil, bid, lach, werk, bewonder en val, beklim bergen en overwin het dal. Het zit erop, het gaat jullie goed allemaal.

De heer **DE GRAAF** (CDA): Voorzitter, het liefste zou ik de nieuwe Statenleden willen toespreken want zij vertegenwoordigen de kiezers van deze tijd. Ik zou hen willen oproepen en toewensen om de grenzen op te zoeken, de randen van de kerntaken van de provincie. Het optimale takenpakket dat u zojuist noemde, is misschien wel aan enige oprekking toe, want hoe serieus de provinciale ambtenaren hun werk ook opvatten en hoe goed bedoeld en ambitieus het provinciale bestuur ook is en hoe hier bevlogen de volksvertegenwoordigers hier soms zijn, nog te vaak wordt de provincie als een hindermacht ervaren, een beeld van nee, tenzij en dat zou moeten zijn ja, mits. Dat geeft de provincie kleur op de wangen. U noemde al eventuele nog aanstaande wijzigingen in het takenpakket. Dat zijn interessante opties voor de komende periode en het kan, laat ik een paar voorbeelden noemen waarbij de provincie wel langs de randen schuurt, SolaRoad, SHIP, de totstandkoming van het perspectief fiets, drie voorbeelden van succesvolle initiatieven die met een strikte opvatting van de kerntaken net zo goed niet zouden zijn opgepakt. En kijk eens hoe dat schuren langs de randen Noord-Holland glans geeft, wat het heeft opgeleverd en nog kan geven. Noord-Holland heeft één ambtenaar op 2.800 inwoners, Zuid-Holland – redelijk

vergelijkbaar – één op 2.250, als ik het goed heb uitgerekend. Misschien moet dat ook worden opgerekt, want bij veel projecten is vertraging helaas eerder gemeengoed dan versnelling. Tot slot wens ik alle nieuwe leden veel werkbezoeken toe, inclusief BOT-overleggen, werkconferenties, technische briefings en hoe het allemaal heet. Als lid van de commissie Mobiliteit en Financiën en als voorzitter van de commissie NLWM was ik betrokken bij 71 extra bijeenkomsten per commissie, dat waren er dus 142. De werkbezoeken geven glans aan het lidmaatschap van PS. Ik wil veel dank betuigen aan iedereen die hiervoor aan het werk geweest is. Samengevat voor de nieuwe periode, zoek de grenzen op, versnelling geeft voldoening en geniet van het mooie Statenwerk.

De heer **DE GROOT** (D66): Voorzitter. Het is een familietrekje om vooral vooruit te kijken. Mijn startpunt daarbij is een van de grootste verworvenheden in mijn optiek van de afgelopen periode, namelijk de economische agenda die een weefsel vormt van welvaart, welzijn en duurzaamheid. In tegenstelling tot velen hier verwacht ik dat de energietransitie niet het beleidsthema wordt voor de komende periode, wel de uitvoering daarvan, dat wordt echt een dingetje. Ik pleit daarom voor het inzetten van de vrijvallende beleidsruimte voor mensen met slechte kansen op de arbeidsmarkt. Ik doe inspiratie op bij de rechtsfilosoof van liberale huize, John Rawls, en verkort zijn hoofdpunten uit Theory of Justice. Ieder mens heeft een gelijke claim op een volwaardig basispakket aan rechten en vrijheden te garanderen door de overheid. Sociaal en economische ongelijkheid is alleen gerechtvaardigd indien de minst bevoordeelden hiervan profiteren. Volgens mij kun je die punten anders dienen dan Rawls doet, namelijk met een dynamische rol van de overheid. Deze kan die activiteiten bevorderen waaraan juist minder bedeelden het meest behoefte hebben. Binnen de economische agenda liggen daarvoor kansen. Bijvoorbeeld bij de grondstoffenrotonde en de toegevoegde waarde daaromheen, de energietransitie, nieuwe businessmodellen voor de haven en de Westas en verspreiding van toerisme, een goede mix van tweede kans en/of na ervaringsonderwijs, convenanten met werkgevers, samenwerking in de MRA en Noord-Holland-Noord kunnen zorgen dat het Noord-Hollandse deel van de een miljoen vacatures die op dit moment openstaan op zijn minst voor een belangrijk deel gevuld worden met mensen die nu slecht toegang hebben tot de arbeidsmarkt of dat dreigen te krijgen. Zo'n aanpak draagt bijna alle aspecten van de economische agenda. Meer welvaart door beter werk en opleiding, welzijn en minder dagelijkse geldzorgen en bevordert de duurzaamheid door extra menskracht en draagvlak op een andere manier, want de mensen verdienen aan transitie. Waar mogelijk zal ik ieder streven op dit gebied willen ondersteunen, maar dan vanaf nu vanaf een andere plek buiten PS. Ik heb gezegd. Dank aan de collega's en het college voor de fijne samenwerking, maar vooral dank aan mijn gezin waarvan ik de ruimte heb gekregen om hier de afgelopen twaalf jaar actief te zijn. Het ga u goed.

De heer **HIETBRINK** (GL): Voorzitter. In 2006 diende ik als nieuwbakken raadslid in de gemeente Bergen een amendement in op het armoedebeleid dat de CDA-wethouder had voorgelegd aan de raad. GL had twee zetels en zat in de oppositie. De brede coalitie waarvan het CDA deel uitmaakte, had 19 van de 23 zetels, kansloos was mijn inschatting, maar tot mijn verbazing werd mijn amendement aangenomen. Zes jaar later moest ik als wethouder een zwaar bevochten bestemmingsplan verdedigen in de gemeenteraad. De fractie van GL – we waren inmiddels

coalitiepartij – diende zes amendementen in tegen het bestemmingsplan van haar eigen wethouder. Het werd een levendige discussie. Aan het einde van de avond waren drie van de zes amendementen verworpen, de andere drie haalden wel een meerderheid. Een brede coalitie die een minderheid iets gunt, een fractie die haar eigen wethouder het vuur aan de schenen legt. Het zijn voor mij voorbeelden van hoe het moet. Politici die elkaar wat gunnen en bestuurders met lef die accepteren dat echte politiek gepaard gaat met onzekerheid en discussie. Ik zeg het met spijt, ik heb het de afgelopen jaren in de provincie gemist. Na vier jaar ga ik PS verlaten. Het is voor mij ook een afscheid van een periode van dertien jaar politiek na een periode als raadslid en wethouder in de gemeente Bergen. Ik wil jullie hartelijk bedanken voor de afgelopen vier jaar, collega-Statenleden, gedeputeerden, de CdK en iedereen op de griffie en in het ambtelijk apparaat. Een extra woord van dank aan de leden van de fractie GL. Ik ga de vriendelijke interventies van Jesper, de zorgvuldige woordkeuze van Fred, het geweldige voorzitterschap van Rosanne en de strijdbaarheid van Zita missen. Hanneke en Daniël waren geweldige ondersteuners. Ik ben blij dat Zita, Rosanne en Jesper onze idealen nog een periode willen uitdragen. Die zijn bij hen in uitstekende handen. De geweldige verkiezingsuitslag geeft alle vertrouwen dat onze idealen de komende vier jaar meer ruimte zullen krijgen. Ik hoop en verwacht dat GL ook kan bijdragen aan een provinciale politiek waarin minderheden iets wordt gegund en bestuurders met lef het pluche bekleden. Ik maak mij ondertussen grote zorgen over het politieke klimaat in Nederland. De grootste partij in de provincie Noord-Holland en straks in de Eerste Kamer roept leerlingen en anderen op om voorbeelden van linkse indoctrinatie te melden. Geef je linkse leraar aan. Mijn school legt binnenkort zonnepanelen op het dak en een meldpunt van Forum gaat daar niets aan veranderen, net zo min als aan de groeiende steun voor stevig klimaatbeleid in ons land. De Uil van Minerva komt altijd pas als de schemering invalt, te laat dus. GL kiest gelukkig voor een zonnige en verdraagzame toekomst.

Mevrouw **KIRCH** (VVD): Voorzitter. Na dertig jaar politiek actief te zijn geweest en bijna even lang als volksvertegenwoordiger het mooie ambt te hebben vervuld, neem ik vanavond afscheid van dit eervolle politieke ambt. Het geven van hart en ziel aan deze politieke zaak zit na al die jaren in mijn bloed en zal ik wel gaan missen, maar na drie decennia is het voor mij tijd voor verandering. Dit moment valt samen met een nieuwe fase in mijn leven die ook wel nieuwe uitdagingen zal brengen, dus ik hoop snel in het gat te kunnen springen en verder te gaan. Dit neemt niet weg dat ik het belangrijk zal blijven vinden om maatschappelijk actief te blijven en dienstbaar te zijn aan de maatschappij. Ik denk dan ook dat ik velen van jullie op de een of andere manier wel weer zal tegenkomen, dus vanavond ook geen zwanenzang van mijn kant, want zo ben ik niet. Toch is weggaan een beetje sterven, partir c'est mourir un peu, dat schreef de Franse dichter al in 1891, Edmond Haraucourt. Ik laat hier vanavond ook een stukje van mezelf achter. Ik bedank mijn collega's voor de samenwerking en de ambtelijke ondersteuning dank ik voor alles waar jullie ons bij hebben geholpen. Morgen treedt een nieuwe groep volksvertegenwoordigers aan, het politieke landschap is veranderd en dat zal even wennen zijn, maar toch mijn advies, zet de hakken niet in het zand maar praat in overleg met elkaar en vind elkaar om de inwoners van Noord-Holland naar eer en geweten goed te kunnen vertegenwoordigen en het belang van de provincie te dienen. Ik kan geen afscheid nemen zonder mijn thuisfront dat hier aanwezig is, te bedanken. Mijn man en kinderen hebben mij altijd

gesteund en ruim baan gegeven om mijn hobby – de politiek – te kunnen uitoefenen. Daar ben ik ze heel dankbaar voor. Tevens wil ik ook mijn twee grootste fans bedanken die vanwege beperkte toegang hier vanavond niet aanwezig zijn, dat zijn mijn vader en moeder, die deze vergadering vanaf thuis volgen. Morgen gaan we lekker samen aan het gebak en het nog een keer nakijken. Ik ben heel blij met de provinciale onderscheiding en met het kunstwerk dat wij krijgen. Mijn voorkeur gaat uit naar het grote kleurrijke, niet omdat het groot is, maar omdat het kleurrijke mij herinnert aan dit prachtige gebouw. Dat is voor mij een waardevolle herinnering. Ik bedank Zijne Majesteit voor de eervolle Koninklijke onderscheiding, die ik zo dadelijk krijg opgespeld. Die zie ik als kroon op mijn politieke maatschappelijke loopbaan. Het uitoefenen van mijn taak als volksvertegenwoordiger was mijn hobby. Ik heb die jaren met veel plezier gedaan en ik draag veel waardevolle herinneringen met mij mee. Vooral zal ik een warm gevoel bij mij houden. Bedankt allemaal.

De heer **KRAMER** (GL): Voorzitter. Het is ruim twee decennia geleden dat ik actief werd in de Amsterdamse politiek; in verschillende rollen hard gestreden voor het oplossen van lokale problematiek. Veel initiatieven tot brede samenwerking stonden garant voor mooie resultaten. Zo gaat het binnen de ring, maar helaas niet in de Staten. Het ligt doorgaans niet aan de oppositie dat menig initiatief in de kiem wordt gesmoord, maar aan de bestuurscultuur van de coalitie waar onze argumenten vaak niet worden gehoord. Het beginsel meer ruimte en vertrouwen geven komt binnen de Staten nog niet tot zijn recht. De strenge coalitiediscipline houdt dat tegen, deels geïnternaliseerd, deels opgelegd. Mijn ervaring wordt daar gelukkig niet alleen door bepaald. De vele persoonlijke contacten zijn daarvoor te rijk. Ook de verworven invloed en de resultaten die wel zijn behaald, geven daarvan blijk. Een sterke democratie waardeert andere zienswijzen, voor een kleurrijke en diverse provincie geldt dat helemaal, ook en juist bij de opkomst van boreale denkwijzen is verdieping van de democratie cruciaal. Daarom vraag ik de Staten actief bij te dragen aan de participatieve democratie en deze aan te jagen en deze te ontdoen van bureaucratie. Gemeenten te stimuleren breed gedragen burgerinitiatieven te honoreren en te adviseren – zo nodig te verordonneren – de provinciale waarden te respecteren. Kaders te stellen en regie te voeren, waar die node kunnen worden gemist. Een coalitie te vormen binnen hoofdcontouren waarbij meer door PS wordt beslist. Ja, de provincie heeft bestaansrecht. Op de taakinvulling rust geen taboe, maar uitholling van haar rol is onterecht. De provincie doet ertoe. Dank aan de griffie, collega-politici en menig ambtenaar en succes in het nieuwe bestuursjaar.

Mevrouw **VAN LANGEN** (VVD): Voorzitter. Ik wil het vanavond kort met u hebben over loslaten, daar heb ik persoonlijk best moeite mee. Vandaar dat ik heb besloten de kans te benutten hier vanavond nog een keer het woord te voeren. Al waren de laatste maanden niet eenvoudig, ik heb enorm genoten van mijn periode in de Staten en van de plezierige samenwerking met jullie allen en alles wat wij in deze periode samen hebben meegemaakt en bereikt. En dat zal ik nu dus moeten loslaten. De Statenleden die opgaan voor een nieuwe periode, wens ik toe dat zij ook vaker leren loslaten, want dat is onder meer wat de nieuwe Omgevingswet van u vraagt. Loslaten richting gemeenten, waterschappen en samenwerkingsverbanden van boeren, milieuorganisaties enzovoorts. De rol van Statenleden gaat ongetwijfeld veranderen en ik ben er trots op om samen met jullie te hebben gewerkt aan de koersbepaling van deze Omgevingswet. Ik wens jullie allen

veel succes en voldoende vertrouwen om een aantal regels en taken te leren loslaten. Het wordt tijd dat ik dat ook ga doen, maar niet voordat ik alle aanwezigen nog een keer heb bedankt voor de plezierige samenwerking. Het voelde voor mij als een warm bad en natuurlijk ook het thuisfront dat mij de gelegenheid heeft gegeven om dat deze periode te kunnen doen. De voorzitter heeft het al gemeld, er staat voor jullie allemaal nog een bus kleurrijke tulpen in de hal om mee te nemen naar de borrel. Ik zou zeggen, kom de regio waar deze mooie tulpen vandaan komen, nog eens bekijken als u in de buurt bent. Bedankt en wie weet, tot ziens.

Mevrouw **DE MEIJ** (50plus): Voorzitter. Fijn dat ik nog een keer aan deze knoppen mag draaien, dat doet mij goed. Hierbij wil ik van de gelegenheid gebruik maken om de griffie, de bodes en alle ambtenaren hartelijk te bedanken voor hun inzet en steun van de afgelopen vier jaar. Die was echt geweldig. Fijn ook dat iedereen die vanavond toch iets mocht zeggen, daar elk twintig minuten voor heeft gekregen. Die ga ik dan ook ten volle gebruiken, want ik ga ieder van u persoonlijk af. Allereerst wil ik iedereen feliciteren die er zetels bij heeft gekregen na 20 maart. Verder ben ik de afgelopen weken bezig geweest met het terugkijken op de afgelopen vier jaar als Statenlid van de fractie mevrouw De Meij. Ik weet niet of u afgelopen zondagavond het programma Tegenlicht gezien heeft over het feit dat in het westen 20% van de bevolking een bullshit baan heeft, met zoveel inhoud dat niemand het zal merken als het werk opeens niet meer gedaan wordt. Ik kan u verzekeren, zo voelde ik mij ook vaak na vele avonden en na lange PS-vergaderingen en commissies. Aan mijn inzet – al zeg ik het zelf – heeft het absoluut niet gelegen. Vele moties en amendementen ingediend, kilometers aan leesvoer en stukken verslonden en bijdragen geleverd maar veelal was het resultaat gering tot nihil. Ik heb in de algemene beschouwingen vaak gezegd dat ik het jammer vind dat maar weinigen van de mensen in dit huis elkaar iets gunnen, laat staan de coalitie de oppositie. De afgelopen jaren heb ik vele zaken voor ouderen aangekaart, maar ik kreeg veelal te horen of we gaan er niet over of het is geen speerpunt van beleid. Deze coalitie had helaas niets met zorg, ouderenbeleid, dak- en thuislozen of het terugbrengen van de menselijke maat in de maatschappij. Het politieke landschap is fors veranderd sinds 20 maart en ik moet u eerlijk zeggen dat mij dat niet verbaast. Ik heb me vanaf het begin van de Statenperiode veelal geërgerd aan de zelfingenomenheid van coalitiepartijen die werkelijk alles dichtgetimmerd hadden in hun akkoord, zodat het voor de oppositie weinig of geen zin had zaken te roeptoeteren of voor elkaar proberen te krijgen. Het maakt het werk als Statenlid zeker met één zetel, er niet leuker op. Met velen van u heb ik echter zeer prettig samengewerkt. Ik noem de SP, GL, PvdD, PVV, ONH en de coalitiepartijen wil ik ook hartelijk danken voor de samenwerking, alleen had ik met hen weinig tot geen contact. Ze hadden mij immers nooit nodig. Wat wij als 50plus gelukkig wel voor elkaar gekregen hebben, is dat in de hal beneden van het provinciehuis artikel 1 van de Grondwet op de muur is gezet. Ik hoop van ganser harte dat ook het Forum voor Democratie al is het uw partij niet en al bent u het er niet mee eens, toch zoals het hoort in een democratische samenleving welkom wordt geheten in deze Staten en niet bij voorbaat door partijen wordt uitgesloten. De bedreigingen aan hun adres vind ik not done. Ik hoop oprecht dat het voor alle zittende en nieuwe Statenleden leuker en uitdagender wordt, de komende periode beter dan de afgelopen vier jaar en ik hoop dat er een akkoord op hoofdlijnen komt waarbij het zowel voor de coalitie als oppositie spannend wordt met elkaar in overleg te treden, want je zult het met elkaar moeten doen. Tot slot wens ik alle

Statenleden en leden van GS die stoppen, veel plezier in hun verdere leven en wens de zittende Statenleden en de voorzitter heel veel succes de komende jaren. Al klinkt het raar uit mijn mond, ik zal u missen.

De heer **PAPINEAU SALM** (PvdA): Voorzitter. Ik wil mijn twee minuten gebruiken om iets te zeggen tegen onze bodes, die zitten daar achteraan. Zij zijn de stille krachten die het werk van de Staten enorm vereenvoudigen. Zij zijn altijd aanwezig, kopiëren moties, ruimen ons papier op als wij de vergaderzaal verlaten. Voor onze fractievergaderingen regelen ze vaak de audiovisuele apparatuur en zorgen voor koffie als die was vergeten. En heel belangrijk, ik heb enorm veel lol met de heren en dames gehad, altijd lachen, altijd een geintje maken. Ik wil daarom de acht bodes die wij hebben, bedanken voor de fijne samenwerking en ik heb een kleine attentie, een boerenkaarsje van het mooiste Waddeneiland van Noord-Holland. Dat overhandig ik aan de seniorbode. (applaus). Fijn dat ik nog even de gelegenheid krijg om in deze laatste vergadering een motie in te dienen, een motie Vreemd aan de orde van de dag. Met veel plezier kijk ik terug op acht jaar Statenwerk. In die periode ben ik steeds meer fan geworden van onze mooie provincie. Ik ben betrokken geweest bij vele plannen en ontwikkelingen. Ik heb met het openbaar vervoer een groot aantal locaties bezocht en heb daarnaast intensief samengewerkt met de collega's, gedeputeerden en ambtenaren. Als fan vind ik het leuk om ook na vandaag de ontwikkelingen van de provincie te blijven volgen. Dat kan in de vorm van een vereniging van oud-Statenleden. Gemeenten als Amsterdam hebben een vereniging van oud-raadsleden als voorbeeld. Na overleg met de griffie, de CdK en diverse fractievoorzitters stel ik voor om een vereniging voor oud-Statenleden op te richten. Het gaat om een zelfstandige vereniging waarvan oud-Statenleden tegen betaling van contributie lid kunnen worden. De Statengriffie is bereid om de vereniging organisatorisch te ondersteunen.

Motie Vreemd aan de orde van de dag 19/270319
Oprichting vereniging van oud-Statenleden provincie Noord-Holland

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 27 maart 2019

Constaterende dat:

- *De provincie Noord-Holland geen vereniging kent voor oud-leden van Provinciale Staten;*
- *Diverse gemeenten, waaronder Amsterdam al jaren een vereniging van oud-gemeenteraadsleden kennen.*

Overwegende dat:

- *Oud-Statenleden zich meerdere jaren actief hebben beziggehouden met beleid van de provincie, ontwikkelingen, projecten in de provincie;*
- *Er bij meerdere oud-Statenleden interesse is om de ontwikkelingen van en in de provincie te blijven volgen na hun Statenlidmaatschap;*
- *Het relevant is voor degenen die dat willen, om de opgedane contacten in de Statenperiode in een andere setting voort te zetten;*
- *Betrokken oud-Statenleden goede ambassadeurs voor de provincie kunnen zijn.*

Spreken uit dat:

- *Oud-Statenleden zelf een vereniging met een bestuur gaan oprichten waarvan alle oud-Statenleden tegen betaling van een jaarlijkse bijdrage lid van kunnen worden;*
- *De vereniging jaarlijks een bijeenkomst in het provinciehuis organiseert en afhankelijk van de interesse andere activiteiten, zoals excursies;*
- *De Statengriffie te verzoeken de vereniging te ondersteunen door het inzetten van maillijsten voor het verspreiden van uitnodigingen en het ondersteunen bij de logistieke organisatie voor de jaarlijkse bijeenkomst in het provinciehuis.*

En verzoeken het college van GS voorts:
Het mogelijk te maken dat de vereniging van oud-Statenleden haar jaarlijkse bijeenkomst in het provinciehuis kan houden en daarbij een inleiding te verzorgen over actuele ontwikkelingen in de provincie

en gaan over tot de orde van de dag.
Fractie PvdA

De **VOORZITTER**: De ingediende motie nr. 19 maakt onderdeel uit van de beraadslagingen. Nadat de overige vertrekkende Statenleden hebben gesproken, zal over de motie worden gestemd. We zijn zo vrij geweest de motie vooraf te kopiëren en deze zal nu worden uitgedeeld. Ik stel voor om na de laatste spreker voordat wij overgaan tot het uitreiken van ereblijken, te gaan stemmen over motie 19. Het woord is nu aan mevrouw Van Rooij (PvdA).

Mevrouw **VAN ROOIJ** (PvdA): Voorzitter, ieder mens handelt vanuit zijn overtuigingen, die je in je leven hebt gekregen door waar je bent opgegroeid, door de mensen die je omringden, door gebeurtenissen in je leven. Het maakt je tot wie je bent, wat je doet en waar je in gelooft. In de politiek probeer je vanuit je overtuigingen je idealen te verwezenlijken, maar de politiek leert je ook om te luisteren naar mensen met andere overtuigingen. Overtuigingen die soms heel ver van je af staan, die je soms zelfs angstig maken. Maar luisteren naar elkaar kan altijd en proberen te begrijpen is essentieel om met elkaar samen te werken. Ik geloof in ieder mens, ook al doen ze soms dingen die mij met afschuw vervullen. Het maken van verbinding is essentieel om te begrijpen, om te bewegen, om je eigen overtuigingen steeds langs een lat te leggen en soms te heroverwegen. Ik geloof in een inclusieve samenleving waar plaats is voor iedereen, waar iedereen gelijk is, ongeacht waar je bent geboren, wat je gelooft en wat je doet. Daarom is verbinding maken voor mij heel belangrijk. In deze Staten en binnen mijn partij heb ik daaraan een bescheiden bijdrage mogen leveren. Het heeft mij persoonlijk veel gebracht, ik heb van u allemaal veel mogen leren. Ik heb met u allemaal mogen samenwerken, met de een iets meer dan met de ander, maar wel steeds geprobeerd de verbinding in stand te houden, uw standpunten en overtuigingen mee te wegen en daarvoor ben ik u allen zeer dankbaar. Ik neem het mee op mijn verdere levenspad en mijn missie. Ik ben een idealist, misschien een dromer, maar ik probeer voor mensen in mindere omstandigheden het verschil te maken en hun wereld iets mooier te kleuren dan die is. Zoals er ook in mijn leven mensen waren die het verschil hebben gemaakt. Ik

ben net weer terug uit Athene waar ik met vluchtelingen heb gesproken en gewerkt en ik sta weer even met beide benen op de grond. Het maakt mij nederig. Tegen u wil ik nog zeggen, wees zelf de verandering die je wilt zien in de wereld, be the change, ofwel niet lullen, maar poetsen. Bedrijf vooral politiek met uw hart. Ik wil iedereen bedanken maar vooral mijn kiezers van de PvdA, mijn eigen partij en mijn eigen fractie, een fantastisch team, dankzij hen heb ik hier acht jaar kunnen staan. Hartelijk dank.

De heer **VAN DER SLUIJS** (PVV): Voorzitter. Ik was ook lid van de NLWM-commissie en nu mag ik een soort omgekeerde maidenspeech houden, misschien wel een exit-speech. Mijn excuses voor de afwezigheid van de rest van de PVV-fractie, waarschijnlijk hadden ze vanavond iets belangrijkers te doen, declareren of zo. Na acht jaar komt er een einde aan mijn Statenlidmaatschap, acht prachtige jaren. Daarom wil ik van deze gelegenheid gebruik maken om enkele personen te bedanken, maar gezien de beperkte tijd van twee minuten, beperk ik mij tot 'bedankt allemaal'. Ik wil wel specifiek mijn echtgenote en kinderen bedanken die mij hierin acht jaar hebben gesteund door dik en dun. Met sommigen van jullie had ik een speciale band, ook al zaten jullie bij de verkeerde partij. Zo ook met de heer Den Uyl. Meer dan eens kwam hij op hoge poten naar de interruptiemicrofoon als ik het woord voerde. Het had wel iets aandoenlijks, ik dacht: daar komt Dreetje Hazes van de politiek aan, nee, ik mag Xander graag en dat weet hij, ondanks zijn verkeerde ideeën. Ik weet niet hoe u de verkiezingsavond heeft ervaren, maar het leek wel een thriller met een bizarre afloop en waarbij je zonder alcohol te hebben genuttigd, toch de volgende ochtend wakker werd met een enorme kater. Blijkbaar kun je de grootste partij worden door niet te flyeren, geen verkiezingsprogramma te hebben en niet aan debatten mee te doen en daar is het voor de PVV misgegaan. Wij hadden wel een verkiezingsprogramma, weliswaar een A4'tje, maar toch. Het zou mij overigens niet verbazen als Jaap Bond deze formule de volgende keer ook toepast. Alle gekkigheid op een stokje. Ik maak van deze gelegenheid graag gebruik om de winnaars te feliciteren. In de eerste plaats Forum voor Democratie, laten wij hopen dat ze morgen allemaal naar Noord-Holland zijn verhuisd, anders is het feest van korte duur. En was dat maar het minste probleem voor Forum voor Democratie. Ik wil mijn walging uitspreken over de parels van onze maatschappij die vinden dat ze iemand met de dood mogen en kunnen bedreigen en dan heb ik het over verschillende politici, niet alleen van Forum, omdat ze het niet eens zijn met de standpunten van die partij. Ik ben dan ook van mening dat het OM hier hard tegenop moet treden. Ik wil ieder Statenlid vragen hier een statement over te maken. Laat merken dat wij vinden dat dergelijk verwerpelijk gedrag niet getolereerd kan worden. Vergeet niet wat er uiteindelijk met Pim Fortuyn is gebeurd. Ook GL van harte gefeliciteerd, maar ik wil hen iets meegeven voor de komende periode. Waarschijnlijk hebben jullie net als ik, geconstateerd dat er in Noord-Holland als een dolle bomen worden omgekapt, al dan niet met kapvergunning en daar word ik allerminst vrolijk van. Als het jullie echt om CO2 gaat, dan moet je geen bomen kappen en verbranden in een biomassacentrale en jezelf vervolgens wijsmaken dat dat CO2 neutraal is, enkel en alleen omdat dat door GL in de Tweede Kamer in een initiatiefwetsvoorstel Klimaatwet is opgenomen. Omdat in dit initiatiefwetsvoorstel staat dat elektriciteit opgewekt door biomassa CO2 neutraal is, maakt dat natuurlijk niet echt CO2-neutraal. Jullie zijn slim genoeg om dat zelf te kunnen bedenken. Nee, jullie moeten juist bomen planten, daar heb ik het met mevrouw Zita weleens over gehad. Bomen zijn hele kleine fabriekjes

die CO2 omzetten in zuurstof, zuurstoffabriekjes, dat klinkt mooi. Je moet er dus niet elke dag 1.500 in de biomassacentrale gooien. Het is doodzonde om elke dag een klein bos om te hakken en te verbranden, nee, je zou er elke dag 1.500 moeten planten, dus mevrouw Pels, doe daar wat aan. Ik ga afsluiten. Ik hoef u niet uit te leggen dat het vak van politicus een bijzonder vak is en als ik dat wel zou moeten uitleggen, dan een andere keer want ik heb maar twee minuten en volgens mij ben ik daar nu al bijna doorheen. Ik kan deze acht jaar omschrijven als 'wat krom is wordt recht gepraat' en wat rechts is, is soms heel erg links en viceversa. Dat wilde ik nog even zeggen. Ik zou nog even door kunnen gaan, maar ik denk dat mijn twee minuten om zijn en ik wil niet te veel het geduld van de nieuwe CdK op de proef stellen. Ik heb het werk met veel plezier en inzet gedaan, maar er is een tijd van komen en er is een tijd van gaan en de tijd van gaan is gekomen. Het gaat jullie allemaal goed. Nog even een stemadvies op de motie. Ik denk dat de voltallige hier aanwezige PVV-fractie deze motie zal kunnen steunen.

De heer **TIJSSENS** (D66): Voorzitter. Een hele kleine correctie, maar daarvoor wil ik u en degenen die geholpen hebben met het maken van de speech, wel complimenteren met het lijvige werk waarin bijna geen fout te ontdekken was en tal van leuke details om zaken op te halen. Er zat een foutje in, namelijk dat Heleen Keur die hier Statenlid was, het idee had van het Statencabaret om te voorkomen dat de lat nu te hoog ligt voor mij. Een ander ding dat u meldde, was wel correct. Voor mij is de democratie een feest en ik vond het leuk dat dat in uw typering terecht was gekomen. Als democratie een feest is, dan is dit de balzaal, het centrum van het feest van de democratie is voor mij hier de afgelopen vier jaar geweest en het was heel erg leuk om mee te maken. Voorzitter, wellicht kent u de ervaring op een feest en op het moment dat u de huiskamer betreedt, zijn er een aantal gasten die staan op van de bank en die zeggen, ik denk dat wij maar eens gaan. Misschien had u dat gevoel vanavond af en toe ook en laat ik nou zeggen dat ik ook het gevoel had dat ik op dat feest was en in tegenstelling tot mijn gewoontes – want meestal blijf ik lekker plakken – was ik een van de mensen die op die avond hadden gezegd, ik denk dat ik maar eens op tijd ga en ik neem afscheid, ik doe mijn jas aan en ik ben echt weg. Ik sta in de tuin nog even met iemand te praten en op dat moment staat er een enorme groep uitbundige vrienden en de mensen om mij heen, zeggen, wie zijn dat? Ik ken die mensen niet, die komen ook op het feest. Het feest voor de democratie wordt plotseling bezocht door een enorme groep mensen van Forum voor Democratie en wij kennen ze allemaal nog niet. Ik sta daar in de tuin met mijn jas aan en ik kan niet meer met goed fatsoen terug en ik denk, shit – excusez le mot – wat ontzettend jammer dat ik dit niet mee ga maken, want ik ben echt heel erg benieuwd naar degenen die wel blijven, hoe het gaat in de samenwerking, hoe het zich ontpopt, niemand weet wat de bedoeling is op het feest voor deze gasten, maar ik hoop wel dat het een hele leuke partij gaat worden. Wij hebben hier vier jaar in deze feestzaal gezeten en dan ga je heel snel van elkaar houden. Ik hou van jullie allemaal, zelfs van J.

De **VOORZITTER**: Is dit een positieve stemverklaring op de motie? Want u wilt op de hoogte blijven van wat hier gebeurt.

De heer **TIJSSENS** (D66): Die duiding begrijp ik wel, maar ik heb de heer Papineau Salm beloofd om tegen de motie te stemmen, want ik had begrepen dat u het wel leuk had gevonden als

iemand tegen de motie zou zijn. Laat ik u tegemoet komen, een enorm sympathiek voorstel, maar geen kerntaak.

De heer **DEN UYL** (PvdA): Voorzitter. Ik heb het als een hele grote eer beschouwd om volksvertegenwoordiger te mogen zijn en het is prachtig dat je vanuit deze rol iets voor de inwoners van Noord-Holland hebt kunnen doen, zo ervaar ik dat. Wat ik ook heel erg mooi heb gevonden, is de samenwerking met jullie allemaal in PS, met de een wat gemakkelijker en met de ander wat stroever, maar over het algemeen was de samenwerking goed. De waardering geldt ook voor de medewerkers van de provincie, de griffie, GS en de CdK. Voor degenen die verder gaan, heel veel succes. Een mooi nieuw college en vooral een mooi nieuw collegeprogramma. Dat zal niet zo gemakkelijk zijn, maar dat is aan de degenen die blijven. Heeft u echt grote problemen, dan kunt u altijd bij mij komen voor een advies. Er zijn hier drie mensen die net als ik acht jaar geleden fractievoorzitter waren, namelijk Remine, Bram en Jeff. Dat wilde ik even memoreren. Flip, ik vergeet jou niet, maar zij waren het acht jaar lang. Ik heb goed kunnen functioneren dankzij een fantastische fractie en een fantastisch team. Leuk. Ten slotte, degenen die net als ik vertrekken, jullie hebben allemaal een presentje van de PvdA ontvangen. Hierbij wil ik iets opmerken, laat rozen bloeien, u kunt hem overal neerzetten – het is uiteraard verzorgd door Lars, die heeft er ook echt verstand van – en dan kunt u nog jarenlang aan de PvdA denken en een beetje van ons genieten. Hartelijk dank en het gaat u allen goed.

Mevrouw **WEEMHOFF** (D66): Voorzitter. Precies vijfentwintig jaar na mijn installatie in Zwijndrecht Zuid-Holland, neem ik hier afscheid van PS van Noord-Holland, een gepast moment om te reflecteren op mijn rol als volksvertegenwoordiger, maar dan moet je wel de context kennen. Ik ben een geboren Rotterdammer, dus geen woorden maar daden, opgegroeid in de Bijbelbelt waar de waarde van omzien naar elkaar heel belangrijk is. En ik ben politiek gevormd in de Drechtsteden, daar waar je werkelijk een ander iets moet gunnen om samen verder te komen. Die waarden heb ik geprobeerd te vertalen in deze Statenperiode. Met het mandaat van de afgelopen vier jaar konden wij het verschil maken, maar toch bleek het moeilijk samen te werken buiten de coalitie. Feit: van de totaal 48 door ons ingediende moties en amendementen zijn er welgeteld 11 buiten de lijntjes opgetekend. Uiteraard met overtuiging voor onze volle inzet op de planet en de profit, maar wat mij betreft te weinig op de factor people en welke impact overheidshandelen op een mensenleven kan hebben. De rigide opvatting over de kerntaken versus de interbestuurlijke aansprakelijkheid, het monistische karakter van Noord-Holland en de beperking van de mogelijkheden als volksvertegenwoordiger. Soms gewoon niet uit te leggen, denkend aan de waarde van convenanten of bijvoorbeeld de provinciale rol bij milieu- en geluidshinder. Ik heb regelmatig getwijfeld aan het volmaken van de termijn als mijn persoonlijke geweten in de knel kwam met het groepsgeweten, maar gelukkig heeft de passie voor de vier B's de boventoon gevoerd en ben ik dankbaar om de inwoners van Noord-Holland te hebben mogen dienen, dankbaar voor wat wij hebben bereikt en welke stappen wij hebben gemaakt. Het sturen op doelen, de bewustwording en inzet op het belang van samenwerking tussen natuur en landbouw en de intentie om de bodemdaling en de bodemkwaliteit te bewaken. Kortom, vier jaar inzet op de vier B's: biodiversiteit, bodemdaling, bodemkwaliteit en betrokkenheid en daarbij lof voor de duale gedeputeerde die dat voor elkaar heeft gekregen. Ik ben dankbaar voor de vele

ontmoetingen en ervaringen. Noord-Holland, een provincie vol rijkdommen en uitdagingen, ondersteund door de kwaliteit van het ambtelijk apparaat en niet te vergeten de steun van Conny, don't break a leg, Conny. Het ga jullie goed, op naar de volgende vijfentwintig jaar.

De heer **LEEVER** (ONH): Voorzitter. Ik wil jullie allen een groot compliment maken, want acht jaar als kleine fractie in PS is geen sinecure. Ik kan u verzekeren dat wij met onze kleine fractie hebben getracht optimaal te functioneren en alle commissies te hebben kunnen bijwonen en dat maakt het bijzonder dat wij het met een duo hebben moeten doen. Ik hoop dat in de volgende Staten erkend wordt dat daar minimaal een persoon aan toegevoegd moet worden, willen wij nog beter kunnen functioneren en meedoen aan het democratische proces. ONH, in 2011 trad ik aan en mijn vorige collega heeft hier zestien jaar gezeten. Wij hebben dit jaar een jubileumjaar, vijfentwintig jaar als provinciale partij. Wij zijn geen Haagse partij, wij hebben moeten knokken om onze zetel telkens te kunnen bezetten in deze Staten en dat is ons tot op heden goed gelukt. Nu, helaas op een paar duizend stemmen na moeten wij deze politieke arena verlaten en dat doen ons zeer pijn. Wij hadden graag nog mee willen doen in dit proces om ook aan de nieuwkomers te kunnen laten zien hoe je het politieke debat moet doen. In 2011 hadden wij te maken met een hagenpreek voor de Arondeuslezing. Het was een drama. De voorzitter van de PVV toentertijd schoot alle kanten op en er werden dingen gezegd, die zijn niet voor herhaling vatbaar. Wij hadden altijd de Arondeuslezing altijd in deze prachtige zaal en toen nam de oude voorzitter van de Arondeuslezing het initiatief om te stoppen, omdat hij op deze wijze niet verder wilde. Ik heb toen het initiatief genomen samen met een paar mensen van de griffie, die lezing moeten wij continueren, want dat zegt precies waar wij hiervoor zitten, vrijheid en openheid van opinies en meningen. Wij hebben gekeken naar een nieuwe locatie in Haarlem, waar wij de continuïteit van de Arondeuslezing konden voortzetten. De Bavo was voor ons de meest geschikte plek. Wij hebben daarna goed gekeken naar welke sprekers we gingen uitnodigen en dat heeft ertoe bijgedragen dat de Arondeuslezing een essentieel onderdeel is van het publieke huis en dat moet zo blijven. Ik heb ook het initiatief genomen om voorzitter te worden samen met een fantastische groep toentertijd om de Arondeuslezing meer cachet te geven vanuit de achterliggende gedachte, ik kom met een Joodse achtergrond in deze Staten en ik heb te maken gehad met een vader die als oorlogsheld op de rots van Normandië binnengekomen is. Dat bracht mij ertoe om dat initiatief te nemen om de lezing te verstevigen en te continueren. Als ONH heb ik deelgenomen aan het Waddenfonds, ik herinner mij de eerste bijeenkomst in Sneek met Joke Geldhof met andere gemeenten en provincies. Het was een fantastische constructieve bijeenkomst en het Waddenfonds is een prachtig initiatief geweest om het mooiste natuurgebied dat wij hebben, binnen onze eigen gremia te kunnen ondersteunen met eigen initiatieven. Mijn periode van acht jaar in PS heb ik achteraf gezien als een grote familie, hoe verschillend ook de opvattingen soms zijn. Buiten deze arena heb ik altijd het gevoel gehad, ik heb hier broers en zussen en vaders gekregen en ik neem nu afscheid van dit bijzondere instituut. Ik wil u verzoeken, de Metropoolregio is een hele belangrijke factor in dit huis, en dat is ook zo want Amsterdam is samen met Schiphol een van de grootste werkgevers in de provincie, maar ik wil u op het hart drukken, kijk ook eens naar de buitenregio's, Noord-Holland en 't Gooi. We vergeten vaak dat die er ook bij horen, het gaat hier te vaak over de MRA. Ik wens de achterblijvers

ontzettend veel sterkte in het nieuwe profiel dat er gaat komen en wij nemen als ONH nu afscheid en elk afscheid is het begin van een herinnering.

De heer **DE WIT** (VVD): Voorzitter. Je achternaam is je lot en je bent altijd de laatste in de rij, dus ik zat geduldig te wachten. Na een democratisch proces kunnen ideeën van politici de meerderheid achter zich krijgen en kunnen woorden door een beleidsstuk, amendement, motie of voorstel worden omgezet in daden. Dan komt er iets van de grond, ideeën worden uitgevoerd en het succes van een politieke partij of vertegenwoordigende beweging krijgt zijn vertaling in de uitslag van verkiezingen, waarna het proces al dan niet in een andere constellatie wordt voortgezet. Deze afsluitende vergadering is weer zo'n moment. Vandaag nemen wij afscheid van de oude Staten, morgen worden de nieuwe Statenleden geïnstalleerd, politici zijn passanten, ze komen en gaan. Ik wil van deze gelegenheid gebruik maken mijn bijzondere waardering uit te spreken voor alle medewerkers die het democratische proces door hun ondersteuning mogelijk maken, het is al vaker gezegd. Naast de staf van de gedeputeerden onder aanvoering van de provinciesecretaris wil ik het hoofd van de griffie en haar medewerkers heel erg bedanken voor hun inzet, maar ik vraag vooral ook aandacht voor de meer anonieme ondersteuners, de notulist, de bodes, chauffeurs en niet op de laatste plaats de medewerkers van de catering, want zij vormen het gezicht van de gastvrijheid van onze mooie provincie voor de bezoekers. Het Statenlidmaatschap kent veel tijd consumerende activiteiten, ik denk aan fractie-, commissie- en Statenvergaderingen en daarbij vergeet ik de werkbezoeken niet, maar de meeste tijd gaat zitten in het lezen van al die stukken die tijdens al die besprekingen en vergaderingen aan de orde komen. Met al deze bezigheden doen Statenleden ook regelmatig een stevig beroep op de flexibiliteit van hun eigen achterban. Ik denk dat ik namens alle collega's spreek als ik mijn dank uitspreek aan alle echtgenoten, partners en kinderen die ons allen de ruimte hebben geboden om het werk als volksvertegenwoordiger te kunnen doen. Zelf heb ik het altijd een eer gevonden te mogen werken zowel in de gemeenteraad als in PS als volksvertegenwoordiger en ik dank de kiezers voor het in mij gestelde vertrouwen en ook mijn fractiecollega's. Ik dank alle collega's hartelijk voor de samenwerking in de achterliggende periode, het ga jullie goed.

De **VOORZITTER**: Dan gaan we nu over tot stemming over de ingediende motie nr. 19 Vreemd aan de orde van de dag van dhr. Papineau Salm. Dit onderwerp valt in mijn portefeuille, dus ik zal even van plaats verwisselen. Wil de vicevoorzitter de vergadering overnemen?

De heer **VAN DIJK**: Wij hebben een serieus onderwerp voor ons liggen, waarover wij als college langdurig en uitgebreid gesproken hebben. U ziet de herkenbare blikken naast mij. Wij vinden deze motie niet alleen sympathiek, maar het geeft ook uiting aan het feit dat het belangrijk is dat je op meerdere manieren van je provincie kunt houden en je kunt er ook ambassadeur van zijn. Het is sympathiek en leuk als Statenleden op enigerlei wijze verbonden blijven met het werk dat in de Staten plaatsvindt. Als u instemt met deze motie, zal ik de motie in het eerstvolgende presidium bespreken om te kijken of wij deze vereniging een klein zetje in de rug kunnen geven.

De **VOORZITTER**: Kan ik ervan uitgaan dat dit voorstel kan worden aanvaard bij acclamatie behalve de stem van de heer Tijssens?

De heer **TIJSSENS** (D66): In verband met de fractiediscipline alhier denk ik dat het het beste is – ook om een leuke borrel te hebben – dat ik het voorstel van harte ondersteun.

De **VOORZITTER**: Kan ik daarvan uitgaan? Dat is het geval. De motie is unaniem aangenomen. Dan ga ik nu over tot het uitreiken van de onderscheidingen. Ik zal in drie series de namen van de te onderscheiden leden noemen. Aan hen het verzoek om in het midden van de zaal op het wapen te gaan staan. Dan vraag ik nu de volgende leden naar voren te treden: de heer Annaert (VVD), mevrouw Boelhouwer (SP), de heer Leever (ONH), de heer Van Liere (PvdD), de heer Van der Sluijs (PVV), de heer Struben (D66), de heer Den Uyl (PvdA) en de heer Yurdakul (D66). Ik verzoek u nog even te blijven staan voor een fotomoment. U kunt weer gaan zitten. Dan vraag ik nu de volgende leden naar voren te treden: de heer Kramer (GL), de heer Kramer (VVD) en mevrouw De Meij (50plus). Ik verzoek u nog even te blijven staan voor een fotomoment. U kunt weer gaan zitten. Dan vraag ik nu de volgende leden naar voren te treden: de heer De Groot (D66), mevrouw Kirch (VVD), mevrouw Van Rooij (PvdA), de heer Van Straaten (VVD) en de heer De Wit (VVD). Ik verzoek u nog even te blijven staan voor de foto's.

4. Afsluiting

De **VOORZITTER**: Dames en heren, zeker namens de zittenblijvers wil ik de vertrekkende Statenleden nogmaals ontzettend bedanken voor al het werk dat zij de afgelopen vier jaar hebben gedaan. Ik vraag u nog heel even te blijven zitten, zodat de fotograaf nog een groepsfoto van u allen kan maken in de Statenzaal. Na de foto zie ik u graag in de Johan Remkeszaal voor een hapje en een drankje. Achter in de zaal kunnen de vertrekkende Statenleden hun keuze maken uit het afscheidscadeau. Ik sluit hierbij deze buitengewone Statenvergadering om 22.35 uur.

***

Notulen concept

Buitengewone vergadering van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum	:	28 maart 2019
Voorzitter	:	dhr. A.Th.H. van Dijk
Griffier	:	mw. K. Bolt
Contactpersoon griffie	:	mw. V. Mulder - statengriffie@noord-holland.nl

Aanwezig: Mw. R. Alberts-Oosterbaan (SP), dhr. R.J.P. Baljeu (FvD), dhr. D.J. van den Berg (FvD), mw. I.A. Bezaan (PVV), dhr. J.H.M. Bond (CDA), dhr. M.T. Cardol (GL), dhr. J.J. Carton (PvdA), dhr. M. Deen (PVV), dhr. R.J. Dekker (FvD), dhr. J. Dessing (FvD), mw. S.S. Doevendans (PvdA), dhr. J.W. Dulfer (GL), mw. A. Er (GL), dhr. G.E.E. Everduim (DENK), mw. A. Gielen (GL), dhr. J.P.H.M. van Gilse (VVD), dhr. J. Gringhuis (GL), dhr. D.G. Heijnen (CDA), dhr. J.P. Hollebeek (PvdD), dhr. W. Hoogervorst (SP), dhr. E.W.J. Jensen (FvD), mw. J.F.L. Kaamer van Hoegee (VVD), dhr. E.B. Kanik (D66), mw. A.C. Kapitein (D66), dhr. N. Kaptheijns (PVV), mw. S. Klaassen (D66), dhr. M.C.A. Klein (CU), mw. R.P.M. Kocken (GL), dhr. G.H.J. Kohler (FvD), mw. W. Koning-Hoeve (CDA), Ines Kostić (PvdD), mw. C.D.M. Kuiper-Kuijpers (CDA), mw. C.R. Larson (VVD), dhr. G.L.J. Leerink (PvdA), dhr. C.J. Loggen (VVD), dhr. E.J. van der Maas (VVD), dhr. I.J.M. Mantel (FvD), mw. M.A.H. van Meerten-Kok (VVD), mw. A. Nanninga (FvD), mw. Z. Pels (GL), mw. E.A.S. Rommel (VVD), dhr. E.M.A. Smaling (SP), mw. W. van Soest (50PLUS/PvdO), dhr. M.C. Steeman (D66), mw. A.J.C.E. Strens (D66), dhr. A. Tekin (PvdA), dhr. K.J. Terwal (VVD), mw. J. Vastenhouw (FvD), dhr. L.Hj. Voskuil (PvdA), mw. A.T.B. de Vries (PvdA), mw. N.M. van der Waart (GL), dhr. B.G.P. de Wit (VVD), mw. I. Zaal (D66), dhr. G.R. Zaal (GL), dhr. F.A.S. Zoon (PvdD)

Afwezig:

Agenda **Paginanummer**

1.	Opening en mededelingen	02
2.	Beëdiging leden van Provinciale Staten	02
3.	Regeling van werkzaamheden, vaststellen primus bij hoofdelijke Stemming en vaststelling van de agenda	05
4.	Debat over de duiding van de verkiezingsuitslag	05
5.	Sluiting	20

1. Opening en mededelingen

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik open deze buitengewone vergadering en heet iedereen van harte welkom, ook een warm welkom aan familie en vrienden op de publieke tribune of aan degenen die thuis meekijken, dat kan ook, want alles wat wij hier zeggen, wordt uitgezonden. Ik verzoek u uw mobiele telefoons tijdens deze vergadering op stil te zetten. U begrijpt dat de vandaag aan u toegewezen plaats in de Statenzaal van tijdelijke aard is. Het presidium, het overleg van de fractievoorzitters, zal zich in de eerste vergadering op 15 april a.s. buigen over een definitief vlekkenplan van de Statenzaal. Het wordt voor mij enorm wennen, allemaal nieuwe namen. Ik was na drie maanden net een beetje rond met de oude namen, maar met 37 nieuwe Statenleden wordt dat even puzzelen, dus neemt u mij niet kwalijk als ik soms in de snelheid een verkeerde naam noem, maar dat corrigeer ik direct. Van harte gefeliciteerd met het feit dat u hier zit, 37 nieuwe Statenleden maar dat betekent ook een aantal bekende gezichten. U heeft van de Statengriffie een mooi bosje tulpen gekregen en de PvdA bood gisteren rozen aan, maar nu moeten we ze zelf gaan planten zie ik. Ik heb begrepen dat als het eenmaal goed bloeit, het vier jaar blijft groeien. Ik deel u mede dat wij geen bericht van verhindering hebben ontvangen. Iedereen is er en ik hoop dat wij dat de komende vier jaar zo kunnen houden. We hebben vandaag een jarige onder ons, mevrouw Gielen van GL, van harte proficiat met uw 20e verjaardag. Dat is toch mooi om op de dag van de installatie jarig te mogen zijn.

2. Beëdiging leden van Provinciale Staten

De **VOORZITTER**: Provinciale Staten hebben in de oude samenstelling gisteren 27 maart 2019 afscheid genomen en besloten de 55 nieuw benoemde Statenleden als lid van Provinciale Staten toe te laten. De commissie geloofsbrieven die uw geloofsbrieven en de daarbij behorende bescheiden heeft onderzocht, heeft dit geadviseerd aan PS en het is gelukkig overgenomen. Bij een aantal van u is geconstateerd dat er ook verantwoordelijkheden kunnen zijn, nevenfuncties. Ik wil u erop wijzen dat u altijd zelf verantwoordelijk blijft om mogelijke conflicten in de gaten te houden en als het conflicteert met besluitvorming in PS, dat u daarvoor op gepaste wijze maatregelen neemt. Verder waren er geen beletselen. Ik stel u daarom thans in de gelegenheid de in artikel 14 van de Provinciewet bedoelde eed of verklaring en belofte in mijn handen af te leggen. Ik wil u allemaal verzoeken te gaan staan. Ik zal u eerst de formule van de eed en de verklaring en belofte voorlezen: “Ik zweer of verklaar dat ik om tot lid van Provinciale Staten benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik zweer of verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik zweer of beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van Provinciale Staten naar eer en geweten zal vervullen.” Ik noem zo uw namen op in alfabetische volgorde. De persoon waarvan ik de naam noem, wordt verzocht mij te antwoorden. Indien u de eed wenst af te leggen, verzoek ik u onder het opsteken van de voorste twee vingers van de rechterhand uit te spreken de woorden:

"Zo waarlijk helpe mij God Almachtig" of indien u de verklaring en belofte wenst af te leggen, verzoek ik u uit te spreken de woorden: "Dat verklaar en beloof ik".

mw. Alberts-Oosterbaan (SP): Dat verklaar en beloof ik
dhr. Baljeu (FvD): Dat verklaar en beloof ik
dhr. Van den Berg (FvD): Zo waarlijk helpe mij God Almachtig
mw. Bezaan (PVV): Zo waarlijk helpe mij God Almachtig
dhr. Bond (CDA): Zo waarlijk helpe mij God Almachtig
dhr. Cardol (GL): Dat verklaar en beloof ik
dhr. Carton (PvdA): Dat verklaar en beloof ik
dhr. Deen (PVV): Zo waarlijk helpe mij God Almachtig
dhr. Dekker (FvD): Dat verklaar en beloof ik
dhr. Dessing (FvD): Dat verklaar en beloof ik
mw. Doevendans (PvdA): Zo waarlijk helpe mij God Almachtig
dhr. Dulfer (GL): Dat verklaar en beloof ik
mw. Er (GL): Dat verklaar en beloof ik
dhr. Everduim (DENK): Dat verklaar en beloof ik
mw. Gielen (GL): Dat verklaar en beloof ik
dhr. Van Gilse (VVD): Zo waarlijk helpe mij God Almachtig
dhr. Gringhuis (GL): Dat verklaar en beloof ik
dhr. Heijnen (CDA): Zo waarlijk helpe mij God Almachtig
dhr. Hollebeek (PvdD): Dat verklaar en beloof ik
dhr. Hoogervorst (SP): Dat verklaar en beloof ik
dhr. Jensen (FvD): Dat verklaar en beloof ik
mw. Kaamer van Hoegee (VVD): Zo waarlijk helpe mij God Almachtig
dhr. Kanik (D66): Dat verklaar en beloof ik
mw. Kapitein (D66): Dat verklaar en beloof ik
dhr. Kaptheijns (PVV): Dat verklaar en beloof ik
mw. Klaassen (D66): Dat verklaar en beloof ik
dhr. Klein (CU): Zo waarlijk helpe mij God Almachtig
mw. Kocken (GL): Dat verklaar en beloof ik
dhr. Kohler (FvD): Zo waarlijk helpe mij God Almachtig
mw. Koning-Hoeve (CDA): Zo waarlijk helpe mij God Almachtig
Ines Kostić (PvdD): Dat verklaar en beloof ik
mw. Kuiper-Kuijpers (CDA): Zo waarlijk helpe mij God Almachtig
mw. Larson (VVD): Dat verklaar en beloof ik
dhr. Leerink (PvdA): Dat verklaar en beloof ik
dhr. Loggen (VVD): Zo waarlijk helpe mij God Almachtig
dhr. Van der Maas (VVD): Dat verklaar en beloof ik
dhr. Mantel (FvD): Zo waarlijk helpe mij God Almachtig
mw. Van Meerten-Kok (VVD): Zo waarlijk helpe mij God Almachtig
mw. Nanninga (FvD): Dat verklaar en beloof ik
mw. Pels (GL): Zo waarlijk helpe mij God Almachtig

mw. Rommel (VVD): Dat verklaar en beloof ik
dhr. Smaling (SP): Dat verklaar en beloof ik
mw. Van Soest (50PLUS/PvdO): Dat verklaar en beloof ik
dhr. Steeman (D66): Zo waarlijk helpe mij God Almachtig
mw. Strens (D66): Zo waarlijk helpe mij God Almachtig
dhr. Tekin (PvdA): Dat verklaar en beloof ik
dhr. Terwal (VVD):Dat verklaar en beloof ik
mw. Vastenhouw (FvD): Dat verklaar en beloof ik
dhr. Voskuil (PvdA): Dat verklaar en beloof ik
mw. De Vries (PvdA): Dat verklaar en beloof ik
mw. Van der Waart (GL): Dat verklaar en beloof ik
dhr. De Wit (VVD): Dat verklaar en beloof ik
mw. Zaal (D66): Dat verklaar en beloof ik
dhr. Zaal (GL): Dat verklaar en beloof ik
dhr. Zoon (PvdD): Dat verklaar en beloof ik

De **VOORZITTER**: Dan bent u zojuist allemaal geïnstalleerd als Statenlid voor de Provincie Noord-Holland. Van harte gefeliciteerd. U zag mij zo nu en dan nog even zoeken want ik heb het schema niet voor mij liggen waar iedereen zit, maar dat moet u mij niet euvel duiden, dat wordt nog even wennen. Gisteravond, dames en heren, namen we afscheid van het oude PS. Vandaag zijn er andere dingen aan de orde. Nogmaals van harte gelukgewenst met uw benoeming tot lid van Provinciale Staten van Noord-Holland. De stemgerechtigde inwoners van Noord-Holland hebben u gekozen tot volksvertegenwoordiger. Een eervol ambt. De inwoners hebben met hun stem vertrouwen aan u gegeven en daarmee het mandaat om gedurende de komende jaren naar uw beste inzicht hun belangen te behartigen. Met andere woorden: op uw schouders rust de door de kiesgerechtigde Noord-Hollanders toevertrouwde zorg voor ruim 2,8 miljoen inwoners. U zult de komende vier jaar besluiten nemen waarvoor de Noord-Hollander niet bij een ander kan aankloppen. Deze bestuurlijke monopoliepositie brengt een bijzondere verantwoordelijkheid met zich mee. Dan doel ik op het feit dat de legitimiteit van zowel het besluit als van degene die dat besluit heeft genomen, gewaarborgd dient te zijn. Uiteraard geldt dat ook voor de leden van Gedeputeerde Staten, voor de commissaris van de Koning en voor de ambtelijke organisatie. Het betekent in ieder geval dat de provinciale bestuursorganen en de ambtelijke organisatie volstrekt integer en transparant dienen te handelen, wil er van legitimiteit sprake zijn. Het onderwerp integriteit, dames en heren, zal bij uw inwerkprogramma meermalen besproken worden. Integer handelen van Statenleden, duo-commissieleden, Gedeputeerde Staten en de commissaris wordt uiteraard als uitgangspunt verondersteld. Toch is het goed en misschien zelfs noodzakelijk om integer handelen in regels vast te leggen. Dat is gebeurd in de Gedragscode voor allen die ik net noemde. De Gedragscode geeft aan hoe te voorkomen dat belangenverstrengeling, verkeerde omgang met informatie, geschenken en diensten, bestuurlijke uitgaven, onkostenvergoedingen, buitenlandse reizen en voorzieningen een rol in het bestuurlijk handelen gaan spelen. Ook voor de omgekeerde situatie geldt dat, namelijk als het gaat om beoordeling van personen met wie en organisaties waarmee de provincie van plan is een zakelijke relatie aan te gaan. Hiervoor bestaat de wet Bevordering Integriteitsbeoordeling Openbaar Bestuur, ofwel de wet BIBOB. Deze wet

beschermt de provincie tegen het risico dat zij onbedoeld criminele activiteiten faciliteert. Ik doel dan op fraude met afvalstromen of het witwassen van illegaal verkregen vermogen. Statenwerk kost veel tijd. Hoe tijdrovend misschien ook, het Statenwerk geeft ook vaak energie. Bovendien verrijkt het je kennis, brengt het je in contact met onbekende zaken en verschijnselen en ontmoet je veel mensen van diverse pluimage. Beste Statenleden, vier jaren van politiek bedrijven ten behoeve van de bevolking van Noord-Holland liggen voor u. U gaat met elkaar in politiek debat. U laat belangstellenden live of via internet zien waar u voor staat en hoe u over zaken denkt. U zult bij uw collega's moeten aftasten of en zo ja waar de ruimte zit om over diverse kwesties of hete hangijzers overeenstemming te bereiken. De inhoudelijke voorbereiding in Statencommissies is daarbij altijd belangrijk geweest. Hoe deze er in de nieuwe periode uit gaan zien, is nog niet bekend. Dit zal hoog op de agenda staan van de eerste vergadering van het Presidium, het bestuur van PS. Tot slot. De drukke campagnetijd en de verkiezingen zijn voorbij. Het politieke landschap is veranderd. Ik hoop dat u vol goede energie en met plezier uw werk hier, het politieke debat, zult oppakken. Hoe meer levendigheid en enthousiasme u aan dat debat meegeeft, hoe groter de belangstelling zal zijn bij de media en bij de inwoners. U gaat vanaf vandaag vol goede moed aan de slag. Ik spreek de wens uit dat het Statenwerk u brengt waar u op hoopt. Alle succes gewenst met uw werk in dit prachtige provinciehuis en ik, de griffie, de ambtelijke organisatie en GS zien gezamenlijk uit naar een goede en prettige samenwerking. Dank u wel.

3. Regeling van werkzaamheden, vaststellen primus bij hoofdelijke stemming en vaststelling van de agenda

De **VOORZITTER**: Op grond van artikel 18 van het Reglement van Orde dient voor aanvang van de vergadering door het lot bepaald te worden met welk Statenlid een hoofdelijke stemming dient aan te vangen, waarna deze stemming verder plaatsvindt op volgorde van binnenkomst. De primus voor de huidige vergadering is nummer 17, de heer Kanik (D66). Dat is toch mooi de eerste keer.

4. Debat over de duiding van de verkiezingsuitslag

De **VOORZITTER**: Op verzoek van de fractie GL wordt voorgesteld agendapunt "Debat over de duiding van de verkiezingsuitslag" aan de agenda toe te voegen. Ik wil mevrouw Pels vragen dit verzoek toe te lichten en daarna zullen wij stemmen. Vervolgens ga ik uitleggen hoe wij het debat gaan voeren als u besluit om het debat toe te voegen aan de agenda.

Mevrouw **PELS** (GL): Voorzitter. Door middel van dit debat nodigen wij alle partijen uit om een duiding te geven aan de verkiezingsuitslag. Wat ziet u als de grootste uitdagingen? Wat zijn aandachtspunten in het verdere proces? Wij wisselen daar graag met u van gedachten over vandaag. Wij vinden dit belangrijk omdat er zo helderheid en openheid komt over waar de partijen staan. GL staat voor een open politiek, die zich inzet om de inwoners zoveel mogelijk te informeren over en te betrekken bij de keuzes die hier worden gemaakt en ons lijkt dit een mooie eerste stap.

De **VOORZITTER**: Ik ga de Statenleden vragen of u kunt instemmen met dit voorstel. Ik verzoek de tegenstanders de vinger op te steken. Dat zijn de fracties FvD en PVV, daarmee is het debat aangenomen. Ik wil even met u de vergaderorde doornemen. Normaal gelden er bij een debat allerlei regels en spreektijden, die hebben wij nu niet. Het leek mij voor vanavond niet nodig. U heeft per fractie een woordvoerder aangewezen en zij hebben zich aangemeld. Ik heb hier een aantal namen voor mij liggen. Het is gebruikelijk dat de aanvrager van het debat als eerste het woord krijgt, dat is mevrouw Pels (GL). Vervolgens wordt iedereen gevraagd om vooraan zijn of haar zegje te doen. Ik zal een tweede termijn toestaan en in die termijn kunnen wij vooral met elkaar de interruptie opzoeken, zodat u in ieder geval de gelegenheid krijgt in de eerste termijn uw volledige tekst voor zover u die heeft voorbereid, uit te spreken. Ik vind het een goede zaak om in dit eerste debat goed naar elkaar te luisteren, omdat wij vooral willen duiden hoe wij naar de verkiezingen kijken.

Mevrouw **PELS** (GL): Voorzitter. Allereerst een warm welkom aan eenieder die voor het eerst plaatsneemt in PS van Noord-Holland. Wij kijken uit naar de samenwerking de komende vier jaar. Wij zijn dankbaar voor het vertrouwen dat wij hebben gekregen van de kiezer, dankbaar voor al het harde werk van onze geweldige vrijwilligers en dankbaar voor alle mooie gesprekken die wij met Noord-Hollanders hebben gehad. Het was een prachtige campagne. Voor het eerst was klimaat het verkiezingsthema, een thema dat de verschillen tussen partijen laat zien, maar vooral ook verbroedert. Eerst gaven duizenden scholieren het goede voorbeeld bij de klimaatstaking en vervolgens liepen wij samen met 35.000 mensen in de klimaatmars, verkleumd tot op het bot maar met een hart gevuld met hoop. Een nieuwe meerderheid is opgestaan en die hoop en die nieuwe meerderheid maken ons strijdbaar. In onze provincie staan wij voor grote uitdagingen. GL staat voor een duurzaam Noord-Holland. Wij gaan de klimaatverandering stevig aanpakken, de energietransitie is een grote operatie maar biedt ook vele kansen, bijvoorbeeld de kans om vele groene banen te creëren. Zo zorgen wij voor een duurzame toekomst. Iedereen moet mee kunnen doen, wij zullen ervoor zorgen dat niemand achterblijft. De lasten worden dus eerlijk verdeeld en grote bedrijven worden verplicht een stevige bijdrage te leveren. GL staat voor een groen Noord-Holland. Wij beschermen onze kwetsbare natuur en blijven onverminderd ambitieus in het afronden van het Natuurnetwerk. Zoals onze CdK gisteren al zei, de Noord-Hollander maakt zich zorgen over zijn leefomgeving, een thema als gezonde lucht staat hoog op de agenda en GL wil hier de komende periode grote stappen in gaan zetten. GL staat ook voor een sociaal Noord-Holland, wij gaan de tegenstellingen in de maatschappij bestrijden door samen met bewoners de grote uitdagingen het hoofd te bieden, discriminatie tegen te gaan en ongelijkheid tussen mannen en vrouwen aan te pakken. Voor GL heeft elke inwoner van Noord-Holland ongeacht afkomst, geslacht, seksuele voorkeur of politieke kleur waarde. Mensen die moeten vluchten voor oorlog of geweld, verwelkomen wij in onze provincie. Nieuwkomers zijn onderdeel van onze maatschappij en doen vanaf dag een mee. GL is er klaar voor. Wij zien de kans om de nieuwe meerderheid die is ontstaan in de maatschappij en hier in de Staten, een stem te geven in een nieuwe coalitie. Wij staan dus klaar om bestuursverantwoordelijkheid te nemen. Tegelijkertijd respecteren wij de positie van de grootste partij en geven ruimte aan het lopende informatieproces. Gelukkig is er vandaag meer helderheid gekomen over de opdracht en het

verloop van het proces, waarvoor dank. Wij missen echter nog inzicht in de standpunten van FvD met betrekking tot de provinciale taken. Wij hopen dat zij in dit debat meer inzicht kunnen verschaffen. Hier in PS maar ook in onze maatschappij staan wij voor een grote uitdaging. De uitslag laat zien dat de Noord-Hollander toe is aan verandering, maar tegelijkertijd staan de twee winnaars van deze verkiezingen inhoudelijk lijnrecht tegenover elkaar. En daarom richt ik mij graag nog even tot de inwoners van onze provincie. Voor eenieder die zich bedreigd voelt door de uitslag van deze verkiezingen vanwege kleur, geslacht of politieke voorkeur weet dat GL naast u staat, maar precies hetzelfde geldt voor alle inwoners die zich zorgen maken over de grote kosten van de klimaatmaatregelen. Wij beseffen hoe groot de opgave is en zien het als onze verantwoordelijkheid dit voor eenieder draagbaar te laten zijn. GL is hoopvol, strijdbaar en klaar voor het dragen van bestuurlijke verantwoordelijkheid voor een duurzaam, groen en sociaal Noord-Holland.

De heer **DEEN** (PVV): Voorzitter. Er is een verzoek binnengekomen van GL om het duiden van de verkiezingsuitslag vanavond te agenderen. Wat eigenlijk een leuk feestje moet zijn voor de nieuwe Statenleden, krijgt hierdoor toch weer een politiek tintje. Dat vinden wij jammer. Ook wat exact de bedoeling is van het duiden van de verkiezingsuitslag is ons niet helemaal duidelijk. Er is immers door de kiezer al een overduidelijk signaal afgegeven dat wat ons betreft, redelijk eenvoudig te duiden valt. De burgers van Noord-Holland hebben gesproken en het lijkt ons evident dat de winnaar van de verkiezingen en de grootste partij van de Staten van Noord-Holland het initiatief neemt. In het kennismakingsgesprek van afgelopen maandag is duidelijk geworden dat de winnaar van de verkiezingen een informateur voor ogen heeft en niemand wenst uit te sluiten in hun zoektocht naar een werkbare meerderheid. Allemaal niets nieuws eigenlijk en ook weinig verrassend, zo hoort het te gaan wat ons betreft. Wij zijn in ieder geval uitermate benieuwd naar het vervolg van deze coalitievorming. De PVV staat in ieder geval open voor iedere vorm van samenwerking waarbij wij wel willen zeggen dat het item voor de komende vier jaar, het klimaatakkoord, wat ons betreft direct de shredder in kan.

De **VOORZITTER**: Ik geef het woord aan mevrouw Van Soest van 50plus/PvdO en het is tevens haar maidenspeech, dus u mag niet geïnterrumpeerd worden.

Mevrouw **VAN SOEST** (50plus/PvdO): Voorzitter. Ik heb mij enigszins verbaasd dat deze discussie vanavond al gaat plaatsvinden. Wij hebben uiteraard een wensenlijstje maar dat zullen wij overhandigen aan de informateur, dus wij geven nog niks prijs vanavond. Ik had eigenlijk gedacht dat dit op een volgende vergadering zou plaatsvinden, dat is namelijk gebruikelijk en niet nu. Mijn collega's zeiden van, het is waarschijnlijk iets voor de bühne. Dus bij deze, ik zal niet deelnemen aan het debat.

Mevrouw **ZAAL** (D66): Voorzitter. Het is fijn om hier weer te staan. Het is even wennen om vanaf de andere kant op te komen lopen en niet van de linkerkant van mij. Ik ben blij dat wij vandaag dit debat aangaan en ik ben blij dat GL het heeft geagendeerd, want laten wij wel zijn, wij zitten hier met elkaar om politiek te bedrijven, dus laten wij daar dan ook meteen op de eerste vergadering mee beginnen, het is een feestje, maar het is ook het feestje der democratie en het

is goed om elkaar meteen al even te leren kennen. Mijn duiding van de uitslag. Laat ik beginnen met de twee winnaars te feliciteren, want wij hebben twee grote winnaars, FvD en GL. Een winnaar op rechts en een winnaar op links en de verschillen zijn minimaal, ik geloof ongeveer 700 stemmen. Dus deze twee trekken wat mij betreft gelijk op in de winst. Naast FvD als nieuwkomer, verwelkomen wij ook DENK. Het is fijn jullie erbij te hebben. Wij constateren ook dat de coalitie de meerderheid heeft verloren, zowel hier in dit huis als landelijk. D66 heeft daarmee ook zetels verloren, maar als optimist vinden wij dat wij met zes zetels een stevige positie in het midden tussen links en rechts hebben en die gaan wij ook inzetten als brug voor de toekomst. D66 gunt Noord-Holland een progressieve coalitie, die de uitdagingen waar Noord-Holland voor staat, met optimisme aangaat. Dat betekent kansen grijpen op het gebied van de energietransitie, de landbouwsector hervormen naar natuurinclusief, de woningnood oplossen en de biodiversiteit te laten stijgen, een coalitie die economie en ecologie in balans brengt en samenwerkt met ondernemers, inwoners, gemeenten, waterschappen, het Rijk en Europa. Een bestuur dat de diversiteit in Noord-Holland omarmt en niet polariseert. Iedereen is in dit huis welkom en iedereen is gelijk en moet zichzelf kunnen zijn. D66 heeft zin in een nieuwe periode en met inachtneming van wat ik hiervoor heb gezegd, is D66 bereid om bestuurdersverantwoordelijkheid te nemen. De bal ligt nu echter bij de grote partijen en gezien de uitdagingen waar Noord-Holland voor staat, hopen wij dat er enig gevoel voor urgentie bestaat.

De heer **LOGGEN** (VVD): Voorzitter. Vanavond hebben wij een bijzondere avond. Niet alleen mogen wij 37 nieuwe Statenleden in ons midden welkom heten, maar is ons ook gevraagd om duiding te geven aan de uitkomst van de verkiezingen van vorige week woensdag. Wij hebben een aardige verschuiving gezien in het provinciale politieke landschap, niet alleen in Noord-Holland maar ook in de rest van Nederland. De verkiezingen in Noord-Holland hebben twee grote winnaars opgeleverd: FvD en GL, maar ook DENK doet zijn intrede in de provincie. Het is daarom gepast om deze winnaars nogmaals te feliciteren met hun overwinning. Normaal gesproken feliciteer je de winnaars ook met hun goed gevoerde campagne, maar nu is het bijzondere dat een van de winnaars helemaal geen programma had voor de verkiezingen. Ik begrijp dat men dat nu alsnog aan het schrijven is, maar het heeft ook helemaal geen campagne gevoerd. Het heeft de kiezer kennelijk niet uitgemaakt en dat is wel een signaal dat wij als bestaande politieke partijen ons moeten aantrekken. Via onze partijstructuur zal ik het intern duiden en zal ik mijn best doen om hier ook in de toekomst lering uit te trekken. De kiezer heeft gesproken en Noord-Holland zal bestuurd moeten worden. De grote uitdagingen in de provincie vragen om handelen, wij kunnen ons niet veroorloven elkaar de tent uit te vechten of heel lang te gaan kissebissen over nieuw en oud zeer of te treuren over zetelverlies. De mobiliteit, de energietransitie, de klimaatagenda, woningbouw, werkgelegenheid en bodemdaling, zo maar wat onderwerpen die vragen om snel en doortastend handelen van een nieuw college. Om te komen tot een vruchtbare samenwerking in welke vorm dan ook met FvD is het voor de VVD belangrijk dat men afstand neemt – en dat heeft men gedaan bij monde van de lijstrekker – van een aantal uitspraken van haar landelijke leider over een paar ethische kwesties, zoals de opmerking over de rol, capaciteit en positie van de vrouw maar ook over de opmerking die verband legt tussen ras en intelligentie. Het verheugt mij dan ook om afgelopen maandag van de heer Dessing te vernemen dat hij niet

achter dergelijke opmerkingen staat en graag beoordeeld wil worden op zijn inbreng hier in PS. In mijn optiek neemt hij dus afstand van dergelijke uitspraken. Hiermee is voor mijn fractie een belangrijk obstakel weggenomen om te komen tot een mogelijke samenwerking om in ieder geval de gesprekken te kunnen voeren met FvD. Dat hebben wij vandaag de informateur laten weten. Wij sluiten geen partijen uit en wij vinden dat de informateur in eerste aanleg coalities moet onderzoeken die het meest recht doen aan de verkiezingsuitslag. Daarom zijn wij van mening dat de eerste gesprekken gevoerd moeten worden met GL en FvD waarbij ik mij realiseer dat de nieuwe uitspraken van de heer Baudet met betrekking tot het meldpunt voor linkse leraren niet bijdragen aan een constructieve en welwillende houding tussen deze twee partijen. Maar goed, indien een informateur erin slaagt om een solide basis tussen deze twee winnaars tot stand te brengen, is de VVD bereid om aan te schuiven. Indien de VVD gaat deelnemen aan een coalitie, is het voor ons belangrijk dat deze coalitie stoelt op een meerderheid en een te vormen coalitie aantoonbaar stabiel is, dat er voldoende VVD-signatuur terug te vinden is in een nieuw te sluiten coalitieakkoord. Wij wensen die informateur veel wijsheid toe en verder verwelkomen wij al onze nieuwe collega's en kijken uit naar een vruchtbare samenwerking met u allen in dit huis.

De heer **ZOON** (PvdD): Voorzitter. De PvdD ziet een vergroening, een vergroening in Den Haag om de verplichtingen van Parijs na te komen, wel onder druk van Urgenda overigens. Maar wij zagen de vergroening ook in de aanloop naar de verkiezingen, in de verkiezingsprogramma's van vele partijen. Het klimaat, natuur en leefomgeving zijn belangrijk geworden. De kiezer heeft duidelijk gekozen voor groener en voor iets anders. Feit is dat het beleid van de vorige periode heeft verloren. Het vorige beleid geënt op economische groei en met de focus om primaire kerntaken tot een minimum uit te voeren, het beleid dat stug volgehouden is tot het bittere eind, is verworpen door de kiezer. Dit roept op tot een flexibeler en meer betrokken overheid die het opneemt voor de leefomgeving. Dat wat wij ook terugzagen bij veel belangengroepen die ons tijdens de verkiezingen uithoorden, van de bewoners van Wijk aan Zee tot Amstelland, maar ook de natuurorganisaties zochten niet alleen visie van ons, maar ook aanpak. Na de verkiezingen blijkt de partij iets anders aan ons te vragen wat er moet gebeuren. Wij kunnen niet anders concluderen dan dat de stem op FvD vooral een proteststem is geweest. Zo anders is de duidelijke stem op groen, op dat punt zijn wij zeer verheugd met de groei die wij hebben meegemaakt van 4,8% naar 6,1% en de stemmen die wij hebben gekregen van de kiezers. Maar wij zien ook dat de in onze ogen lichtere groene partijen, zoals CU en DENK, ook een mooie en uitzonderlijke groei hebben gekregen. Als we de uitslagen van de dalers en stijgers optellen, dan is onze conclusie dat men zich zorgen maakt, niet direct over de dag van morgen maar over de dag van over tien jaar, waarvoor nu actie moet worden ondernomen, nu het nog kan. In deze transitie ziet de PvdD zijn rol, het verduurzamen van Noord-Holland, een inclusieve samenleving waarin wij goed zorgen voor alles wat leeft. De kiezer heeft gesproken.

De heer **KLEIN** (CU): Voorzitter. Als het doel van dit debat is om de verkiezingsuitslag te duiden, dan denk ik dat we te hoog grijpen, want is het niet een illusie om een boodschap proberen te destilleren uit de 1,17 miljoen stemmen die zijn uitgebracht en is het wel reëel om te verwachten dat wij een week na de verkiezingen de dynamiek van de politieke ontwikkelingen al helemaal kunnen begrijpen? Echt inzicht komt vaak pas achteraf en ik geloof dat een Duitse filosoof daar

een mooie uitspraak over gedaan heeft. Daarom van mijn kant niet zoveel duiding, maar wel een aantal observaties en conclusies die wij eraan verbinden voor de korte en misschien iets langere termijn. De eerste observatie is dat FvD de grootste partij is geworden en onze conclusie is dat het niet meer dan logisch is dat FvD het initiatief neemt voor een informatieronde om te zoeken naar een coalitie waarvan FvD deel uitmaakt. Onze tweede observatie en die is al eerder genoemd, is dat FvD de verkiezingen gewonnen heeft zonder dat duidelijk is wat de concrete ideeën voor de provincie zijn. Mijn fractie verbindt daar twee conclusies aan. De eerste is een hele feitelijke maar ook wel vergaande, de ideeën van FvD kunnen niet richtinggevend zijn voor het beleid dat wij met elkaar gaan vaststellen. En de tweede conclusie, ook al tasten wij nog in het duister over wat FvD precies wil, er leeft blijkbaar wel een sentiment onder de kiezers dat FvD heeft weten aan te spreken. Ik denk dat daar een opdracht ligt voor ons allen, om in gesprek te blijven met elkaar in de samenleving. Niet praten over, maar met elkaar. Mijn derde observatie, de overgrote meerderheid van mensen heeft gekozen voor partijen die de opgave om klimaatverandering tegen te gaan, zeer serieus nemen. Onze conclusie is dan ook dat een eerlijke energietransitie een belangrijk speerpunt moet worden van het beleid van de provincie in de komende jaren. De vierde observatie, de grote winnaars van de verkiezingen tonen een toenemende polarisatie in de maatschappij, zowel op links als op rechts zijn partijen enorm gegroeid. Maar ik geloof niet dat een verdere polarisatie de oplossing van de problemen waar wij voor staan, dichterbij brengt. Daarom verbinden wij daar de conclusie aan dat wij moeten zoeken naar een brede coalitie, zodat wij samen en met groot draagvlak besluiten kunnen nemen. Tot slot onze vijfde observatie en de eerlijkheid gebiedt mij te zeggen dat het eigenlijk de eerste observatie was die ik deed, is dat de CU gegroeid is met 41% in stemmen. De conclusie die wij daaraan verbinden is dat een constructieve, open en transparante manier van politiek bedrijven wordt gewaardeerd en wij willen ons daar graag in de provincie ook voor inzetten. Ten slotte, ik zou die constructieve bijdrage graag concreet willen maken, nu ook in constructieve bijdrage aan het proces. Omdat FvD kampt met het probleem dat ze niet precies weet wat ze wil met de provincie, willen wij daarbij een handje helpen. Daarom heb ik een cadeautje, een prachtig uitgewerkt plan van 56 pagina's over hoe wij de provincie zouden kunnen inrichten. Ik bied dat graag aan de heer Dessing aan.

De heer **HEIJNEN** (CDA): Voorzitter. In de media is de uitslag van de verkiezingen in Noord-Holland veelvuldig geanalyseerd en nu is het dan eindelijk onze beurt om duiding te geven. Er is best wat veranderd in Noord-Holland. Een partij die voorheen niet in de Staten vertegenwoordigd was, is de grootste geworden en de voorheen zevende partij, GL, de tweede. Het CDA feliciteert alle winnaars, FvD, GL en DENK. Maar wij feliciteren alle fracties en alle Statenleden die zojuist zijn beëdigd. Ook al hebben partijen in zetels verloren, nog steeds hebben wij allemaal een groot aantal stemmen vergaard. Inwoners van Noord-Holland die op ons vertrouwen om de juiste keuzes te maken voor de provincie en te zorgen voor een goed en stabiel bestuur, een grote verantwoordelijkheid die wij allemaal hebben bevestigd met de eed of de belofte. Hoe nu verder? Het CDA past bescheidenheid. FvD heeft als grootste partij het initiatief genomen en deze middag heeft een delegatie van mijn fractie kort met de door hen aangewezen informateur gesproken. Wij hebben aangegeven dat het CDA bereid is om verantwoordelijkheid te nemen, maar niet tegen elke prijs. Daarbij is het voor ons belangrijk zowel naar de inhoud als naar het

maatschappijbeeld te kijken. In de provinciale verkiezingscampagne ging het vooral over twee thema's: woningbouw en klimaat. De verschillen waren duidelijk. Het ging soms hard tegen hard. Wij willen meer ruimte voor gemeenten voor woningbouw en een provincie met kleur op de wangen. Oplossingen voor het klimaat kunnen alleen als ze realistisch, haalbaar en betaalbaar zijn. Aan onbetaalbare en onrealistische maatregelen die worden afgewenteld op bedrijven en op de portemonnee van de inwoners in het klimaatfanatisme van links en aan de categorische ontkenning van de klimaatverandering op rechts heeft niemand iets. Daar moeten wij elkaar in het midden vinden. Doordat wij alle standpunten van partijen kennen, bijna allemaal, kan de informatie echt beginnen. Wij gaan zoals altijd uitruilen op inhoud en de waarheid ligt vaak in dat midden, overigens zoals het CDA het graag ziet. Ik roep de partijen die hun standpunt nog niet hebben bepaald, op dat snel te doen. Pas dan kunnen wij serieus aan de slag met de Noord-Hollandse standpunten. Het gaat ook over de toekomst van de Noord-Hollandse samenleving. De steeds verdergaande verruwing, individualisering en het gebrek aan compassie met de medemens is het CDA al jaren een doorn in het oog. Wij staan voor een samenleving waar mensen omkijken naar elkaar en naar de aarde, waar met respect wordt omgegaan met ieders mening en visie en een samenleving waar iedereen kan meedoen. Het gemak waarmee zorgvuldig opgebouwde waarden en omgangsvormen worden afgebroken baart ons grote zorgen. Hoe politieke partijen zich uiten in het publieke debat zegt namelijk ook iets over de mate van zorgvuldigheid in bestuur. Nederland is een coalitieland en niemand van ons krijgt ooit helemaal zijn zin. En dat is maar goed ook. Het is aan de politiek om dat principe te verdedigen en niet de illusie te wekken dat het door compromissen allemaal de verkeerde kant opgaat. Het worden interessante tijden, zoals gezegd past het CDA bescheidenheid. Wij sluiten niemand uit en zijn altijd bereid te praten als partijen met ons willen bouwen aan een Noord-Holland waar iedereen zich thuis kan voelen. Als wij het over dat principe eens zijn, praten wij verder over de inhoud.

De **VOORZITTER**: Het woord is aan de heer Dessing en het is zijn maidenspeech.

De heer **DESSING** (FvD): Voorzitter. Wat een eer om hier te mogen staan en wat een feest voor de democratie dat FvD vanuit het niets met negen zetels in de provincie zitting neemt. Ik ben enorm trots op mijn fractie en ik ben enorm trots op het mandaat dat 178.717 kiezers in Noord-Holland ons hebben gegeven, waarvoor enorme dank. 178.717 kiezers die voldoende hadden aan ons verkiezingsprogramma dat wel degelijk online staat. 178.717 waarachtige stemmen en geen proteststemmen, stemmen van mensen die verandering willen, die graag willen zien dat ook in de provincie het geluid van FvD wordt vertegenwoordigd. Afgelopen maandag hebben wij voor het eerst kennis met elkaar gemaakt. Ik moet niet zeggen dat het meteen een erg warm bad was, het was ook geen koude douche, maar het is duidelijk dat wij even moeten wennen aan elkaar en we gaan elkaar ook allemaal leren kennen de komende tijd. U gaat mijn fantastische fractie leren kennen. Mijn fractie die bestaat uit mensen die serieus aan de slag willen, die bestaat uit mensen uit het gebied van de politie, marechaussee, onderwijs, een voormalige ceo van de Rabobank, mensen die weten waar zij voor staan, die graag aan de slag willen. Afgelopen maandag hebben wij het formatieproces opgestart. De informateur heeft dit informatieproces opgestart. In afwachting van de afronding van dat proces lijkt het mij nu niet opportuun om inhoudelijk verder de discussie aan te gaan en wachten wij op het verslag van de informateur voordat wij

inhoudelijk commentaar zullen geven. FvD is hier aanwezig voor de komende vier jaar in deze zaal en wen er maar vast aan, FvD is here to stay.

De **VOORZITTER**: Ik wil even zeggen, vanavond ben ik wat ruimhartig, maar normaal gesproken klappen wij niet in de zaal, maar wel bij een maidenspeech. Daar moeten wij ons tot beperken.

De heer **TEKIN** (PvdA): Voorzitter. Laat ik beginnen om alle nieuwe maar ook de herkozen Statenleden van harte te feliciteren met hun eervolle benoeming en natuurlijk ook van mijn kant een bijzondere felicitatie aan de winnaars van 20 maart, GL, DENK en FvD. Maar ook voor de heer Loggen van de VVD, die tegen de verwachting in knap overeind is gebleven. Heel Nederland spreekt over de onverwachte grote winst van FvD en terecht, maar er is ook een andere grote winnaar, GL. In dit huis zijn zij meer dan verdubbeld, een prestatie die wij in ons politieke landschap weinig zien. Een duidelijk politiek signaal van Noord-Hollanders voor onder andere het klimaat, OV, milieu, natuur en betaalbare woningbouw, een signaal dat niet genegeerd mag worden. Kijk ik dan naar de PvdA, dan hebben wij ruim 4.000 stemmen meer behaald dan in 2015. Daar heeft de hogere opkomst zeker aan bijgedragen, maar gelet op de staat van de PvdA kan ik ook concluderen dat er een hernieuwd vertrouwen is in de partij. Ik wil dan ook langs deze weg alle 114.026 Noord-Hollanders die de PvdA het vertrouwen hebben geschonken, van harte bedanken. U heeft gestemd voor een groener, duurzamer en socialer Noord-Holland. Dat zal de inzet zijn van de PvdA in de komende vier jaar. Ik sprak al over de hoge opkomst. Mijn fractie is blij dat de neerwaartse trend is gekeerd, ruim 56% van de Noord-Hollandse kiezers heeft de gang naar de stembus gevonden en dat is de positieve kant. Maar bij die hoge opkomst hebben 178.717 Noord-Hollanders een stem uitgebracht op een partij die tijdens de campagne nergens in de provincie heeft meegedaan, een partij, mijnheer Dessing, zonder noemenswaardig provinciaal programma, een partij, mijnheer Dessing, die met zijn opvattingen vrijwel haaks staat op alle opvattingen waar de PvdA voor staat, een partij die trots is om klimaatontkenner te zijn, een partij die vrouwen wegzet als tweederangsburgers. Ik kan nog wel even doorgaan, de heer Loggen noemde net een paar voorbeelden, maar het is ook een partij die bang was dat op de valreep alles zou wegglippen door gebeurtenissen waar zij niets mee te maken had, waar gewonden vochten om hun leven en waar de overledenen nog niet begraven waren, ging deze partij als enige in Nederland door met de verkiezingscampagne, zaaide fact free verdeeldheid en oogstte bijval voor hun stelligheid over wie de schuldigen waren. Een ongehoorde schoffering en minachting voor de slachtoffers, nabestaanden en iedereen die wel geraakt werd door de verschrikkelijke gebeurtenis in Utrecht. Vanmiddag bereikt ons allemaal het droevige nieuws dat een van de gewonden alsnog is overleden. Wij wensen alle gewonden en nabestaanden heel erg veel sterkte toe. Ik ben lid geworden van de sociaaldemocratische familie omdat ik juist wil opkomen voor de rechten van minderheden, ongeacht geloof, sekse, huidskleur, geaardheid of afkomst. Ik ben lid van de PvdA omdat ik niet het risico wil lopen dat wij door onachtzaamheid onze aarde onleefbaar maken, dat daardoor het leven voor onze kinderen en kleinkinderen moeilijk of zelfs onmogelijk wordt. Ik ben lid van de PvdA, mijnheer Dessing, omdat wij staan voor een inclusieve samenleving, ik ben lid omdat iedereen kan en moet meedoen. Als ik dan naar de samenstelling van PS kijk, dan zie ik een duidelijke minderheid van twee partijen die op twee punten eensgezind is: beide zijn klimaatontkenner, hebben de Klimaatwet niet ondertekend

– ik ben blij met de duidelijke boodschap van de heer Deen – en beide willen de grenzen van ons land sluiten voor migranten en zeker voor moslims. Maar, zij hebben ook een stijl die bepaald niet de onze is. De PvdA zal altijd het debat met deze partijen aangaan en zich rekenschap geven van hun positie, maar waar zij op inhoud of op stijl tegenover de PvdA staan, staan wij in deze arena tegenover deze twee partijen. Wij hebben een maatschappijvisie die haaks staat op het gedachtengoed van deze twee partijen. Wij zijn voor een inclusieve samenleving waarin de wet en niet de willekeur de grenzen bepaalt, waar iedereen zich aan dient te houden ongeacht geloof, huidskleur, sekse, afkomst of geaardheid. Net als in de vorige periode is er ook de komende vier jaar een progressieve meerderheid en dat doet mijn progressieve rode hart harder kloppen. De uitdagingen voor de komende jaren vragen om een stevig progressief antwoord, de klimaatdoelstellingen, bodemdaling, transitie van de landbouw, biodiversiteit, natuur en betaalbare woningbouw, maar ook meer inzet op duurzame OV-oplossingen om maar enkele thema's te noemen. Het zal u niet verbazen dat de PvdA bereid is om aan deze ambities in onze prachtige provincie verder vorm te geven. Het zal u ook niet verbazen dat wij dat niet zullen doen in samenwerking met FvD en dat heb ik hedenmiddag aan de informateur, de heer Smits, medegedeeld. Niet omdat wij FvD uitsluiten, maar omdat FvD de fundamentele waarden die aan de basis liggen van onze sociaaldemocratische maatschappijvisie, uitsluit en daarmee de PvdA uitsluit. Hoe nu verder zult u denken. Wat ons betreft rust er op twee partijen een grote verantwoordelijkheid, GL en de VVD. Wij hebben er bij de heer Smits op aangedrongen zijn opdracht snel af te ronden zodat GL en de VVD samen het voortouw kunnen nemen om te onderzoeken of er een constructieve samenwerking met partijen tot stand kan worden gebracht.

De **VOORZITTER**: Het woord is aan de heer Everduim en het is zijn maidenspeech.

De heer **EVERDUIM** (DENK): Voorzitter. Ik had hier zin in, zekers te weten. Ik kom eigenlijk uit het activisme en dan land ik hier als politicus en daarom wil ik eigenlijk niets voorlezen maar vanuit het hart spreken naar uw hart toe, maar ik ga toch voorlezen. Vandaag begint de toekomst, vandaag schrijven wij geschiedenis. Vanaf vandaag maakt DENK deel uit van PS in Noord-Holland. Vandaag begint een eerlijker en rechtvaardiger Noord-Holland. Wij kunnen er niet omheen dat er op 20 maart 2019 iets fundamenteels veranderd is in Nederland. Hoe moeten wij de uitslag duiden van deze verkiezingen? Ik ben geboren in Den Helder en getogen in de Bijlmer. De visafslag, het bollen pellen is voor mij allemaal niet nieuw, ik groeide ermee op. Ik ben bevoorrecht dat ik verschillende werelden heb mogen zien en ervaren. In de Bijlmer groeide ik op met meer dan 100 verschillende culturen en heb ik de kracht en innovatie mogen aanschouwen en voelen van onze culturele diversiteit. Ik ben Noord-Hollands, Nederlander, Amsterdammer, burgemeester van de Bijlmer. Mijn moeder Surinaams, mijn vader Arubaans, mijn DNA van de Panna people uit Burkina Faso. Ik ben los van bevoorrecht, ook nog eens rijk, superrijk, niet vanuit de materie, maar vanuit de ervaring en kennis vanuit al die verschillende streken die zich in mij huisvesten. Dan kan ik het toch niet laten om in een ruimte als deze te refereren naar de waarheid en realiteit van de mensen die ik vertegenwoordig. Als het grote Europa ontdekte, wat zegt dat over hetgeen wat zij allemaal niet wist en over de eeuwenoude wijsheden, mensen en koninkrijken die zij aantroffen. Segregatie is een oud systeem, een die er niet toe doet in een wereld die alleen maar sneller gaat en dichter naar elkaar toe groeit. Wij kunnen in onze provincie

twee dingen doen: innovatief zijn of achter de feiten aanhollen. Ik kies voor het eerste. Wij kunnen zeggen volksvertegenwoordiger te zijn, maar van wie? Van een groep of twee. Ik kies voor iedereen en dat op een zo redelijk mogelijke manier met educatie als basis, want mensen misleiden is gemakkelijker dan mensen leiden of opleiden. Haat zaaien is gemakkelijker dan de liefde verspreiden, de verbinding maken met de burger neemt tijd en energie, maar dat is wel waar ik voor ga. Laat nou net het laatste hetgeen zijn wat wij nog nooit hebben geprobeerd, althans de meeste politici verdrinken in het papierwerk en zien we op het veld wanneer de stemmen nodig zijn, maar als zij hun zetel hebben, zijn zij nergens te bekennen. Iedereen die mij kent, weet dat ik een man ben van woorden en daden en dat ik van de oplossingen ben, dat ik altijd voor rechtvaardigheid ga. Wij staan momenteel in Nederland op een kruispunt en er moeten keuzes gemaakt worden gebaseerd op eerlijke en juiste informatie. Wij zijn kapitaal sterk maar sociaal arm. Wij investeren in stenen maar niet in de mensen en kiezen ervoor om de mensen die op mij lijken, de schuld te geven. Niet mensen die op mij lijken qua kleur alleen of gebaseerd op hun geloofsovertuigingen, maar ook onze harde werkers, schoonmakers, docenten, kunstenaars, marktkooplieden, mkb'ers. Ook onze toekomst, de studenten van het basis-, vo, mbo, hbo en wo onderwijs. Wij geven al die mensen de schuld, maar als volksvertegenwoordigers behoor je onderdeel te zijn van de oplossing en dat is leiderschap. Een die je niet alleen bewerkstelligt in je eentje, maar in gezamenlijkheid, omdat wij samen genoeg kennis hebben om deze samenleving samen te brengen met al haar verschillen. Iedereen die in de provincie kiest voor segregatie heeft in mij een tegenstander. Eenieder die kiest voor verbinding heeft in mij een zakenpartner voor het leven. Ik ben trots dat wij zo ver gekomen zijn als samenleving dat ik vandaag voor u mag staan als de volgende generatie die onze provincie opnieuw mag vormgeven. Dit is geschiedenis en u bent er allen getuige en onderdeel van. Wij overwegen dan ook een motie in te dienen waarin PS zich uitspreken tegen racisme en discriminatie. Een andere motie die wij overwegen, is een motie waarin PS zich uitspreken voor artikel 1 van de Grondwet en wij rekenen daarbij op uw unanieme steun. Het aanvoelen en kanaliseren van maatschappelijke onvrede is op zich goed, zo werkt democratie nu eenmaal, het aanwakkeren daarentegen en zelfs creëren van maatschappelijke onvrede is niet goed. Dit ondermijnt de democratie. Het aanwakkeren van racisme en discriminatie en de verrechtsing en verruwing is al helemaal uit den boze. Dat is een doodlopende weg die wij niet in moeten slaan. Daarom is het goed dat DENK hier is met ingang van vandaag. DENK is hier om racisme en discriminatie buiten de deur te houden, om verrechtsing en verruwing te bestrijden, om de normen en waarden van de multiculturele samenleving te verdedigen, om waarden als gelijkwaardigheid, verbinding, diversiteit, inclusiviteit te verheffen tot beleid. Het is daarom goed en belangrijk dat DENK nu is vertegenwoordigd in alle bestuurslagen, landelijk, provinciaal en in de gemeenten van dit mooie land. DENK wil dat dit zo blijft en zal zich ervoor inzetten dat het hier nog mooier en beter wordt. DENK wil zich de komende periode vooral inzetten op de volgende speerpunten: DENK wil meer, beter en goedkoper OV – ik was net met het OV richting Haarlem en dat mag echt wel een stukje goedkoper – DENK wil meer woningbouw en meer betaalbare woningen en huizen door het gebrek aan bouwlocaties en kunstmatige schaarste en dit leidt tot hoge huren en huizenprijzen, wij moeten meer sociaal bouwen. DENK wil meer diversiteit en nogmaals minder racisme en discriminatie en dat betekent ook meer diversiteit in banen en stageplaatsen en meer diversiteit

in de provinciale monumenten en daarop zal DENK steeds de voorstellen van de provincie toetsen. Wij rekenen op een goede en vruchtbare samenwerking in de komende periode.

De **VOORZITTER**: Het woord is aan de heer Smaling en het is zijn maidenspeech.

De heer **SMALING** (SP): Voorzitter. Het duiden van de verkiezingsuitslag, waar zal ik beginnen? Wij zijn gehalveerd. De SP is gehalveerd en wat wij horen is dat wij op onderwerpen als klimaat en migratie te genuanceerd waren. Dat is kritiek die wij niet vaak krijgen, dus dat is dubbel wennen. Zijn wij ook half zo luidruchtig de komende vier jaar? Nee, dat zijn wij niet, want dat zijn wij per definitie niet. Bovendien beschik ik – ik ben dan wel nieuw, dat moet ik niet te vaak zeggen want dan irriteer ik de heer Loggen heel erg – maar ik heb twee zeer ervaren fractiegenoten, Remine en Wim, waar ik in het begin zeker op zal vertrouwen, maar later ook. U zult zeker van ons horen, dat zal duidelijk zijn. De drie winnaars, ze zijn al gememoreerd door velen. Gideon – ik ken je achternaam nog niet, want dan zeg ik mijnheer zo en zo maar nu zeg ik Gideon – heeft zichzelf al op een vorstelijke manier gepresenteerd. Ik wil GL buitengewoon feliciteren met hun grote overwinning. Het is een beetje een pleister op onze wonden dat jullie zo gewonnen hebben. FvD is helemaal geweldig om vanuit het niets met negen zetels hier ineens te zitten, dat is een prestatie van formaat, absoluut, daar wil ik u zeer mee feliciteren. Ik wil wel tegelijk ook een paar dingen zeggen die door collega's ook zijn genoemd. Een aantal standpunten zijn aan de rabiate kant naar onze mening, over klimaat. Wij zijn toch van mening dat u de kiezer eigenlijk bedondert als u zegt dat er geen klimaatprobleem is. Als je nou als verstandige mensen beseft dat sinds het begin van de industriële revolutie ik weet niet hoeveel steenkool, gas en olie wat er tientallen miljoenen jaren over gedaan heeft om zichzelf te vormen, de lucht inschieten, dat dat leidt tot een hogere CO2-concentratie in de atmosfeer. Ik neem toch aan dat u verstandige mensen bent en dat u daar een bepaalde mening over heeft die niet zo rabiaat is zoals die verkondigd wordt. Op het gebied van migratie ook, het staat iedereen vrij om daar iets van te vinden. Ik denk ook niet dat je iedereen maar binnen kan laten komen, want dat werkt ontwrichtend, maar bijvoorbeeld naar Afrika zijn we toch schatplichtig. Wij zijn daar in het verleden actief geweest, voor Dakar ligt een eilandje dat heet Gorée, dat is genoemd naar ons Goeree, dat is een slaveneiland en heel veel Afrikanen zijn van daaruit elders in de wereld terecht gekomen. Ik vind dat wij op het punt van migratie goed moeten kijken hoe wij in het verleden met de rest van de wereld zijn omgegaan. Als klap op de vuurpijl komt u met een meldpunt waar leerlingen leraren kunnen aangeven. Ik kan me ook niet voorstellen dat u alle negen het er nu al over eens bent dat dat een goed idee is. Ik zou in tweede termijn graag horen hoe u daarin staat. Ik heb er alle begrip voor dat u tijd nodig heeft om uzelf te organiseren, dat is helemaal het punt niet, maar ik kan mij gewoon niet voorstellen dat u alle negen deze punten allemaal deelt. Daar hoor ik graag in tweede termijn nog wat over. Wat ons betreft, zal ik kort zijn over onze inzet voor deze periode. Wij willen dingen aan mensen verbinden of mensen aan dingen. De provincie gaat over heel veel dingen, natuur, ruimtelijke ordening, externe veiligheid van bedrijven, Omgevingswet, woningbouwquota. Maar wij zullen altijd die onderwerpen verbinden met mensen, het is vaak een afweging tussen benutten en beschermen, of het nou gaat over de kust en duinen of over fabrieken die dicht op woonwijken staan. Wij zullen ook gewoon weer op straat blijven komen, wij laten ons niet kisten omdat de kiezer ons een keer niet helemaal in beeld heeft

gehad. U zult ons zien opereren zoals u dat van ons bent gewend. Wel op een collegiale manier, wij zijn dan wel geen familie of vrienden die een appgroep moeten beginnen, maar wij zullen zeker constructief opereren, en zeker ook behalve op de maandag, daarbuiten.

De **VOORZITTER**: Ik wil u erop wijzen dat er geen sprake meer is van een maidenspeech, interruptie is toegestaan.

Mevrouw **PELS** (GL): Voorzitter. Volgens mij waren er twee vragen of misschien een oproep aan GL. Een van de VVD, die vroeg aan zowel FvD als GL, gaan jullie nou als eerste even met zijn tweeën op pad als grote winnaars. Voor zover dat nog niet duidelijk was uit mijn eerste termijn, wij denken dat onze partijen zo lijnrecht tegenover elkaar staan op inhoud, dat wij niet denken dat wij tot een coalitie zullen komen en dat hebben wij vanmiddag meegedeeld aan de informateur. Een tweede oproep kwam van de PvdA, die vroeg GL, neemt u straks verantwoordelijkheid? Stel FvD komt niet tot een meerderheidscoalitie, wat doet GL dan? Wij zullen die verantwoordelijkheid nemen voor het proces. Wij hebben ook uw oproep gehoord om dan te verkennen of wij dat mogelijk samen met de VVD zouden kunnen doen en wij staan open voor zo'n verkenning. Aan FvD hebben wij enkele vragen. Als eerste de opdracht. Klopt het dat de opdracht nu is dat er enkel wordt gezocht naar een meerderheidscoalitie waar FvD deel van uitmaakt? Kunt u dat nogmaals bevestigen? Kunt u ook nogmaals het proces bevestigen dat aanstaande maandag alle partijen gesproken worden en dat dan direct daarna verslag zal worden uitgebracht? Dat is mogelijk van belang voor volgende stappen. Ik ben blij om te horen dat FvD zo hoog opgeeft voor onze democratie, maar ik ben ook wat teleurgesteld. Er wordt door bijna alle partijen gevraagd om meer informatie over uw standpunten. Waar moet het volgens FvD heen met de provincie? Wat heeft voor u de meest prioriteit? Geef deze helderheid. Uw collega's vragen erom en alle inwoners van Noord-Holland hebben daar recht op.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Van Soest, u blijft bij uw mening dat u niet deelneemt? Dan mevrouw Zaal.

Mevrouw **ZAAL** (D66): Ik heb niet zo heel veel meer toe te voegen aan mijn eerste termijn en helaas hebben wij inderdaad ook niet heel veel nieuwe standpunten voor de toekomst van Noord-Holland hier gehoord. Ik wil wel reageren op de speech van de heer Everduim. Toevallig had ik op mijn papiertje staan artikel 1 van de Grondwet voor de tweede termijn. U heeft als nieuwkomer meteen het gras voor de voeten weggemaaid, maar ik kies voor een iets andere benadering. Hier beneden hebben wij ik geloof vorig jaar of twee jaar geleden artikel 1 van de Grondwet aan de muur gespijkerd. Wij hebben hier ook met zijn allen vandaag de eed of belofte afgelegd. Wij hebben ons trouw gezworen dan wel verklaard aan de Grondwet. Ik ga ervan uit dat dat voor iedereen gemeend was en ik ga u daar ook aan houden. In dit huis houden wij artikel 1 van de Grondwet hoog in het vaandel en dat recht is nog steeds ontzettend belangrijk. De Noord-Hollander wordt steeds diverser en wil zichzelf zijn. Artikel 1 van de Grondwet beschermt ons allen tegen discriminatie en dat is een heel belangrijk verworven recht. Daarnaast staan er nog andere heel veel belangrijke – sorry, ik ben jurist en docent, dan weet u dat meteen – bepalingen in, ik ben vast al aangemeld, zijn er allerlei andere bepalingen in de Grondwet, namelijk de

onderwijsvrijheid, persvrijheid en ook daar hebben wij vandaag allemaal voor gezworen of verklaard dat wij ons daaraan houden en nogmaals, ik ga u daar ook aan houden.

De heer **LOGGEN** (VVD): Voorzitter. Ik had gehoopt vanavond wat meer duiding te krijgen van waar wij nou met elkaar naartoe zouden gaan en na dit debat moet ik zeggen, is mij dat helaas nog niet helemaal duidelijk. Met name waar het gaat over de standpunten van FvD. Die is toch diverse malen uitgedaagd om eens te zeggen, waar staat u nou voor en ja, u heeft een groeiende website, want iedere dag komen er een paar nieuwe onderwerpen op uw verkiezingsprogrammasite, wij kijken er namelijk naar want wij zijn heel erg nieuwsgierig, dat zijn zinnen die verder niet uitgediept worden, maar wij horen graag van u, wat vindt u nou belangrijk en wat in een nieuw te vormen coalitie en akkoord neer zou moeten dalen? Dat vind ik belangrijk om te weten omdat de andere grote winnaar van vanavond heel duidelijk heeft aangegeven van, dit is voor ons heel belangrijk, hier gaan wij voor. Dat heb ik van u nog niet gehoord. Dat is ook een oproep aan mevrouw Pels en dank voor de vriendelijke woorden van de heer Tekin, maar ik vind het belangrijk dat wij de kiezer in Noord-Holland heel serieus nemen en ook verkennen van wat ons met elkaar verbindt in plaats van wat ons scheidt. Dat moeten wij doen in deze informatieronde. Wij moeten elkaar diep in de ogen kijken en zeggen, is dit wat wij willen. Noord-Holland moet bestuurd worden. Wij moeten ruimte geven aan de uitslag en de wens van de kiezer, maar niet tegen iedere prijs.

De heer **ZOON** (PvdD): Als ik naar de uitslag kijk, dan zie ik dat de coalitie flink naar beneden is gegaan. In uw eerste termijn zei u juist dat u eigenlijk op de oude voet verder wilt gaan. Heeft u dan niks geleerd van deze verkiezingen?

De heer **LOGGEN** (VVD): Ik constateer dat u net zo goed luistert als in de vorige periode, namelijk helemaal niet, want dat heb ik helemaal niet gezegd. U moet na afloop de band maar even terugluisteren en proberen ook deze periode wat beter naar elkaar te luisteren.

De heer **ZOON** (PvdD): Ik hoorde vooral dat u weer wegen wilt gaan aanleggen en dat u bereid was om een coalitie te vormen. Als ik die opstelsom maak, dan kom ik weer op het oude stramien uit.

De heer **LOGGEN** (VVD): Als er nou eentje oude politiek bedrijft, dan bent u dat, want u blijft doorgaan in het frame waarin u mij wilt plaatsen. Ik heb in mijn eerste termijn een aantal dingen genoemd waarvan ik het belangrijk vind dat daar aandacht voor komt. Ik heb geen wegen, maar mobiliteit genoemd, ik heb mijn woorden zorgvuldig gekozen, dus ik adviseer u hetzelfde te doen, ga nou niet in deze nieuwe periode ons proberen te vangen in het oude frame. Gaat u nou ook nieuwe politiek bedrijven. Zullen we dat afspreken?

Mevrouw **PELS** (GL): Ik dacht, ik ga toch even in op de uitnodiging, want ik heb ook even op de site gekeken en ik dacht, misschien heeft u tips. Vandaar zie ik behalve de slogan misschien voor verandering, toch wel wat overeenkomsten bij FvD en GL waardoor wij tot een stabiel bestuur met

zijn tweeën zouden kunnen komen, want ik ben het even nagegaan, ik heb ze nog niet kunnen vinden.

De heer **LOGGEN** (VVD): Wij ook nog niet, maar wij zien per dag wel meer punten erbij komen, daarom vind ik het belangrijk dat de informateur de ruimte krijgt om zowel van de heer Dessing als van u, te kijken, wat bindt ons nu. Ogenschijnlijk niet heel veel, sterker nog, er worden steeds meer hobbels met name door de landelijke partijleider op de weg gegooid en toch vind ik het belangrijk dat wij de verkiezingsuitslag wel proberen een plek te geven in een nieuw te vormen coalitie. Als het niet gaat, dan gaat het niet, maar we zijn verplicht om het te proberen. Ik vind het ook de mores in dit huis dat de grootste partij het initiatief neemt en ook de kans krijgt om te kijken of er een stabiele meerderheid te formeren valt en als dat niet lukt, dan moet Noord-Holland nog steeds bestuurd worden en zal de VVD zeker niet weglopen voor haar verantwoordelijkheid.

De heer **HEIJNEN** (CDA): Voorzitter. Ik ben het met de heer Loggen eens dat wij aan duiding nog wel wat werk te doen hebben met elkaar. Ik heb niet het gevoel dat we er na vanavond uit zijn. Ik heb een aantal zaken gehoord waarop ik toch even wil reageren. Ik begin met DENK, complimenten voor de gepassioneerde speech. Het leek wel een preek en daar houden wij nog van ook, dus dat ging goed. Ik ben het met u eens en mooi dat mevrouw Zaal dat noemde, artikel 1 van de Grondwet is nu ook op de muur geschilderd, overigens niet gespijkerd, een oud pand, maar laten wij dat in ons politieke handelen allemaal bij ons dragen. Daar hebben wij ook allemaal ja tegen gezegd en dat betekent ook dat wij fel afstand nemen van racisme en wat voor vormen dan ook waarin wij mensen uitsluiten. Dat is absoluut niet acceptabel. Dan nog even richting de coalitievorming, want daar gaat het uiteindelijk toch over en daar zijn we in ons hoofd allemaal mee bezig. Ik heb gezegd, ik vind inhoud belangrijk, ik wil ook weten wat partijen vinden. Ik heb op zich een positief verhaal gehoord van de heer Dessing die in ieder geval blij was met zijn eigen standpunten en blij met zijn fractie. Daar begint het, dat je in ieder geval blij bent met jezelf en wij gaan nu ook hopen dat ook wij blij kunnen zijn met u en ik zie ernaar uit om kennis te maken met uw fractie en standpunten. Daar heb ik nog wel een vraag over, want een van uw standpunten is bijvoorbeeld, wij willen alle subsidies afschaffen. Dat klinkt lekker rechts, dat scoort ook goed, maar dat betekent wel dat wij bijvoorbeeld in Noord-Holland heel veel programma's hebben waarmee wij bedrijven ondersteunen waarmee wij economische innovatie aanjagen. Toch thema's waarbij ik denk ik DENK aan onze zijde vinden, maar zeker ook FvD, dus dat punt van geen subsidie en ik licht er maar een uit, want het is een van de bullet points. Wat betekent dat nou? Want als wij daar een spade dieper op kunnen gaan, dat wij wellicht dan ook een stap verder kunnen komen, want zoals de situatie nu is moet ik eerlijk zeggen, is dat heel erg lastig. Daar komt nog bij het maatschappijbeeld maar daar heb ik in eerste termijn wat over gezegd.

De heer **DEEN** (PVV): Voorzitter. Ik zal het met gedempte stem doen, want als dit de tendens gaat worden voor de komende vier jaar dat we allemaal twee keer zo hard gaan schreeuwen.

De **VOORZITTER**: U eet allemaal de microfoon op.

De heer **DEEN** (PVV): Want dat is behoorlijk aan de maat. Ik zei het net al, dit is een installatievergadering en wat ons betreft had dat gewoon een feestje moeten zijn, met name voor de nieuwe Statenleden die dit nog nooit hebben meegemaakt. Daarom stoor ik mij eigenlijk enorm en met name, ik pik daar even de woorden van de heer Tekin uit die het nodig vindt om meteen te beginnen met afbranden, de PVV tot op het bot toe af te zagen met misschien nog een andere partij daarbij, maar wat ik werkelijk schandalig vind en dat wil ik hier echt, echt gezegd hebben is dat de heer Tekin het nodig vindt om een walgelijke daad die in Utrecht heeft plaatsgevonden, te misbruiken om een politiek statement te maken. Ik vind het schandalig. Dank u wel.

De heer **TEKIN** (PvdA): Mijnheer Deen, u legt de bal bij mij neer, maar het klopt toch dat de heer Hiddema hiermee is begonnen, dat die daar politiek gewin uit heeft gehaald en niet ik of de PvdA.

De heer **DEEN** (PVV): Ik ga uiteraard niet over de woorden van de heer Hiddema, dat zou wel heel raar zijn, ik spreek u aan op uw woorden die u zojuist heeft gebruikt in uw – was het een maidenspeech of een speech?

De heer **TEKIN** (PvdA): Nee, dat was een speech. Ja maar, die woorden komen niet uit de lucht vallen. Die woorden heeft de heer Hiddema gebruikt op die maandag, om zijn campagne niet stil te leggen.

De **VOORZITTER**: De heer Deen van de PVV en ik denk eerlijk gezegd, zo lang het geluidsvolume niet naar beneden gaat, dat wij een beetje moeten oppassen met de microfoon, want het klinkt erg hard.

De heer **DEEN** (PVV): Nogmaals voorzitter, de heer Tekin probeert nu zijn woorden op iemand anders af te schuiven en ik vind dat een hele laffe ontwikkeling. Nogmaals, ik spreek niet voor de heer Hiddema ik spreek ook niet namens FvD, dat kunnen zij zelf heel goed, dus blijft u nou eens bij uw eigen woorden. U zegt het hier in deze Statenzaal, nog geen uur geleden en dat vind ik afschuwelijk.

De heer **TEKIN** (PvdA): Ja, ja, en ik ga het straks misschien nog een keer herhalen.

De **VOORZITTER**: Mijnheer Tekin, via de voorzitter graag. Ik geef het woord aan de heer Tekin.

De heer **TEKIN** (PvdA): Ja, misschien dat ik het straks nog een keer zeg, want ik vind het echt een schoffering wat er is gebeurd door de heer Hiddema.

De heer **DEEN** (PVV): Voorzitter, dank u wel.

De **VOORZITTER**: Dan concludeer ik dat hiermee een einde is gekomen aan dit fractiedebat, het duidingsdebat.

5. Afsluiting

De **VOORZITTER**: Dames en heren, het is al een aantal keren gezegd, het is ook de installatievergadering vanavond. Wij gaan wel degelijk met elkaar na dit debat en daartoe nodig ik u uit, straks naar beneden in de Johan Remkeszaal om met elkaar een glaasje te drinken en dat is misschien in sommige gevallen wel nodig om elkaar even wat beter te leren kennen. Dat heeft u ook zelf aangegeven in het debat en dat lijkt mij heel verstandig en heel goed. Ik wil u een ding vragen voordat ik het debat en deze buitengewone Statenvergadering afsluit. Ik vraag u nog even om te blijven zitten, zodat de fotograaf een groepsfoto van u allen, de nieuwe Staten, kan maken in de Statenzaal. Ik vraag u toch even om allemaal te lachen, want die foto gaat een hele tijd mee en daarmee zijn wij er eigenlijk ook weer aan toe straks om gezellig wat met elkaar te drinken. Het is voor iedereen even wennen in de komende maanden. Vanaf maandag gaan wij aan de gang met het inwerkprogramma van de Statenleden. Voor zover u nieuw bent, wil ik u echt adviseren daaraan deel te nemen, dat is heel goed voorbereid door de griffie en dan gaan wij ook juist de mores van goed met elkaar debatteren proberen zo goed mogelijk voor het voetlicht te brengen en ik denk dat iedereen daar het zijne van kan leren en wat dat betreft wil ik u bedanken voor deze avond. Ik sluit hierbij de vergadering en ik zie u graag terug in de Johan Remkeszaal voor een borrel. Dank u wel.

***

Notulen concept

Buitengewone vergadering van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum	:	18 april 2019
Voorzitter	:	dhr. A.Th.H. van Dijk
Griffier	:	mw. K. Bolt
Contactpersoon griffie	:	mw. V. Mulder statengriffie@noord-holland.nl

Aanwezig: Mw. R. Alberts-Oosterbaan (SP), mw. I.A. Bezaan (PVV), dhr. M.T. Cardol (GL), dhr. J.J. Carton (PvdA), dhr. R.J. Dekker (FvD), dhr. J. Dessing (FvD), mw. S.S. Doevendans (PvdA), dhr. J.W. Dulfer (GL), mw. A. Er (GL), dhr. G.E.E. Everduim (DENK), mw. A. Gielen (GL), dhr. J.P.H.M. van Gilse (VVD), dhr. J. Gringhuis (GL), dhr. D.G. Heijnen (CDA), dhr. J.P. Hollebeek (PvdD), dhr. W. Hoogervorst (SP), mw. J.F.L. Kaamer van Hoegee (VVD), dhr. E.B. Kanik (D66), mw. A.C. Kapitein (D66), dhr. N. Kaptheijns (PVV), dhr. M.C.A. Klein (CU), mw. R.P.M. Kocken (GL), dhr. G.H.J. Kohler (FvD), mw. W. Koning-Hoeve (CDA), mw. C.D.M. Kuiper-Kuijpers (CDA), mw. C.R. Larson (VVD), dhr. G.L.J. Leerink (PvdA), dhr. C.J. Loggen (VVD), dhr. E.J. van der Maas (VVD), dhr. I.J.M. Mantel (FvD), mw. M.A.H. van Meerten-Kok (VVD), mw. Z. Pels (GL), mw. E.A.S. Rommel (VVD), dhr. E.M.A. Smaling (SP), mw. W. van Soest (50PLUS/PvdO), dhr. M.C. Steeman (D66), mw. A.J.C.E. Strens (D66), dhr. A. Tekin (PvdA), dhr. K.J. Terwal (VVD), mw. J. Vastenhouw (FvD), dhr. L.Hj. Voskuil (PvdA), mw. A.T.B. de Vries (PvdA), mw. N.M. van der Waart (GL), dhr. B.G.P. de Wit (VVD), mw. I. Zaal (D66), dhr. G.R. Zaal (GL), dhr. F.A.S. Zoon (PvdD)

Afwezig: dhr. R.J.P. Baljeu (FvD), dhr. D.J. van den Berg (FvD), dhr. J.H.M. Bond (CDA), dhr. M. Deen (PVV), dhr. E.W.J. Jensen (FvD), mw. S. Klaassen (D66), Ines Kostić (PvdD), mw. A. Nanninga (FvD), Gedeputeerden Geldhof en Post

Agenda **Paginanummer**

1.	Opening en mededelingen	02
2.	Vaststellen agenda en regeling van werkzaamheden	02
3.	Toelichting conclusies en advies informateurs GroenLinks en VVD	02
4.	Debat over de conclusie en het advies van de informateurs	03
5.	Sluiting	18

1. Opening en mededelingen

De **VOORZITTER**: Dames en heren. Ik open deze buitengewone vergadering en heet iedereen van harte welkom. Ik verzoek iedereen hun mobiele telefoons op stil te zetten. Welkom op deze zomerse avond. U bent hier op uitnodiging van twee partijen, GL en de VVD, om met elkaar het advies van de informateurs te bespreken. Ik wil dan ook een speciaal welkom heten aan de twee informateurs, mevrouw Bromet namens GL en de heer Mooij namens de VVD. Conform artikel 27 van ons Reglement van Orde kunnen PS bepalen dat anderen dan in de vergadering aanwezige PS-leden kunnen deelnemen aan de beraadslagingen. Ik ga ervan uit dat u instemt met het feit dat beide informateurs straks even het woord voeren. Dank u wel. Bericht van verhindering is ontvangen van gedeputeerden Post, Bond, Geldhof, dhr. Baljeu (FvD), dhr. Van den Berg (FvD), dhr. Deen (PVV), dhr. Jensen (FvD), mw. Klaassen (D66), Ines Kostić (PvdD) en mw. Nanninga (FvD).

2. Vaststelling agenda en regeling van werkzaamheden

De **VOORZITTER**: Als het goed is, dan heeft u allemaal een overzicht ontvangen van de aandachtspunten bij de Statenvergadering op verzoek van een aantal nieuwe Statenleden, nog even in het kort de mores van deze vergadering, het indienen van de presentielijst en het woord voeren. Als daar vragen over zijn, dan kunt u daar straks nog even op terugkomen. Op grond van artikel 18 van het Reglement van Orde dient voor aanvang van de vergadering door het lot bepaald te worden met welk Statenlid een hoofdelijke stemming dient aan te vangen, waarna deze stemming verder plaatsvindt op volgorde van binnenkomst. De primus voor de huidige vergadering is nummer 6, mevrouw Er (GL). Zijn er nog opmerkingen over de agenda? Nee, dan is die ongewijzigd vastgesteld.

3. Toelichting conclusie en advies informateurs GroenLinks en VVD

De **VOORZITTER**: Ik geef als eerste het woord aan mevrouw Bromet, informateur namens GL.

Mevrouw **BROMET**: Voorzitter. Hartelijk dank dat wij hier even aanwezig kunnen zijn. Allereerst ook dank aan de fracties VVD en GL dat zij ons het vertrouwen geschonken hebben om als informateur te werk te gaan, wij hebben dat met veel plezier gedaan. Wij waren collega's zes jaar geleden toen ik gemeenteraadslid was in de gemeente Waterland en de heer Mooij burgemeester. Wij hadden toen al een goede verhouding en die heeft zich voortgezet in de goede gesprekken. Wij hebben met alle fracties gesproken en dat was een waar genoegen. Ik vond zelf heel mooi om te zien, elke fractie had zijn eigen verhaal en speerpunten en eigen cultuur en zo hoort het ook in een democratie. Er was ook geen enkel onaangenaam gesprek, dus iedereen bedankt voor de fijne gesprekken. Na alle gesprekken hebben wij besloten om GL en de VVD samen aan tafel te zetten. Er zijn twee gesprekken geweest tussen die twee fracties en vervolgens hebben wij gesproken met GL en CDA in gezamenlijkheid en ten slotte nog een gesprek met alleen GL. Daaruit is ons advies voortgekomen. Intussen hebben wij ook met onze voorganger, informateur van FvD gesproken, dat was ook een zeer prettig gesprek waarvan wij veel van wat hij zij,

herkenden, omdat wij toen de gesprekken ook al gevoerd hadden. Hij stelde het erg op prijs dat wij contact met hem hadden. Ons advies is om formatiegesprekken te gaan voeren met GL, VVD, PvdA en D66. Mijn collega Mooij wil graag nog iets zeggen over een aspect in de gesprekken dat prominent naar voren kwam en dat was de sfeer in de Staten en de verhouding tussen coalitie en oppositie.

De heer **MOOIJ**: Voorzitter, mevrouw Bromet zei het al. Wij hebben gesprekken gevoerd met alle fracties en daaruit kwamen zeer verschillende punten naar voren. Heel opvallend was voor ons dat er een thema was dat bijna door iedereen van u naar voren is gebracht op de een of andere manier en dat gaat over de wijze waarop GS en PS met elkaar om zouden moeten gaan en ook hoe de PS-leden onderling met elkaar om zouden moeten gaan. Wij konden natuurlijk niet helemaal zien waar dat vandaan kwam, maar ik neem aan dat dat ervaringen van u uit het verleden geweest zijn en u heeft te kennen gegeven dat u dat op een andere manier wilt. Voor zover wij hebben begrepen, gaat het er vooral om dat de wens wordt uitgesproken dat als er een coalitieprogramma is en u weet dat allemaal, dan hebben de coalitiepartijen vaak de neiging om zich daar strikt aan te houden en elke millimeter afwijking als een inbreuk daarop te beschouwen en als een gebrek aan onderling vertrouwen, maar bij een heleboel punten waarmee u in de komende vier jaar geconfronteerd zult worden en waar u nu niks over zegt in het coalitieprogramma of over andere zaken die er wel in staan maar een andere wending kunnen krijgen, zou dat heel slecht kunnen zijn voor het vinden van oplossingen. Het pleidooi van velen van u was om daar in de toekomst op een andere manier mee om te gaan. Dat betekent in onze ogen dat u meteen aan het begin van deze zittingsperiode met elkaar in overleg moet hoe u dat dan wilt gaan doen, want u zult daar wel afspraken over moeten maken en ook met het college van GS, want die spelen daar ook een belangrijke rol in. Hoe dat precies moet, is aan u, maar gezien het feit dat bijna iedereen van u dat naar voren heeft gebracht, mag je ervan uitgaan dat er voldoende basis van onderling vertrouwen is om hier iets van te maken. Ik zeg er wel onmiddellijk uit enige ervaring bij – maar daar zal ik u verder niet mee lastig vallen – dat het wel zo is dat er straks een college zit op basis van een programma dat zij ook wil uitvoeren en dat is logisch en dat zal in een aantal gevallen niet overeenkomen met gedachten van partijen die niet in de coalitie zitten, dus met tegenstellingen zult u ongetwijfeld geconfronteerd blijven, maar dat is politiek en dat verwachten uw kiezers waarschijnlijk ook wel, maar er valt heel veel op een aantal zaken samen te werken, te overleggen, te kijken of je tot gezamenlijke voorstellen kunt komen en dat tot uitdrukking laten brengen in het debat en vooral in de besluiten die u neemt. Nogmaals, wij herkenden dat bij iedereen. Ook het college van GS zal er in mijn ogen intern over moeten praten over hoe zij daarmee om willen gaan, dat vraagt ook iets van de gedeputeerden op dit terrein. Als u dat meteen aan het begin doet, dan heeft u duidelijkheid naar elkaar en wat het allerbelangrijkste is dat u elkaar duidelijk maakt dat u hier iets mee wilt gaan doen. Dat zal toch een behoorlijke basis van onderling vertrouwen kunnen scheppen, waarbij de verschillen politiek gezien steeds naar voren gebracht zullen worden, maar daar lijkt mij niks mis mee. Dat hebben wij uit de gesprekken gehaald, dat was breed aanwezig.

4. Debat over de conclusie en het advies van de informateurs

De **VOORZITTER**: De informateurs nemen niet deel aan dit debat, die hebben alleen gesproken bij agendapunt 3. Als eerste het woord aan mevrouw Pels (GL). Er zijn geen spreektijden, maar ik wil u verzoeken te proberen dit debat binnen een uur af te ronden.

Mevrouw **PELS** (GL): Voorzitter, allereerst wil ik namens mijn fractie beide informateurs hartelijk danken voor hun werk. Jullie waren vriendelijk, streng, onze grootste steun en tegelijkertijd onze grootste criticus. Dank voor al die rollen. Vandaag bespreken wij met elkaar het advies van de informateurs. Zoals gesteld in de uitnodiging, zullen wij een toelichting geven op het proces en kunnen wij straks eventuele vragen beantwoorden. Wij zijn het proces begonnen nadat de informatiefase van FvD was afgerond. Wij hebben toen de VVD uitgenodigd om ook een informateur te leveren om gezamenlijk te onderzoeken of de verschillen overbrugbaar zouden zijn en of er een meerderheidscoalitie gevormd zou kunnen worden. De partijen kregen de opdracht een brief te sturen aan de informateur en bijna alle partijen hebben die naar de informateurs gestuurd. Een eerste stap in de informatiefase en doordat de brieven openbaar zijn, gaf dat eenieder die wilde weten wat de inzet van de partijen is, de kans om mee te lezen. Deze brieven zijn niet alleen belangrijk voor de informatiefase, maar ook voor de formatie en hoe wij de komende jaren met elkaar willen werken. Vele partijen gaven in hun brief aan dat de bestuurscultuur moet veranderen. Er is een breed gedragen wens om de relatie tussen oppositie en coalitie te verbeteren. Deze wens wordt gedeeld door GL en is bepalend geweest voor onze inzet in de informatiefase. Er zijn meerdere coalities verkend maar voor GL stond voorop dat wij niet wilden aanschuiven bij de huidige coalitie. Dat zou niet passen bij de veranderingen die wij voor ogen hebben. Wij willen inzetten op een nieuwe bestuurscultuur met een coalitie met de ogen gericht op de toekomst en lef om de grote uitdagingen aan te gaan. Wij zien dit terug in de voorgestelde coalitie. De afgelopen week hebben wij veel met de VVD gesproken over de programmatische verschillen. Wij zien beiden dat samenwerking vraagt om vernieuwing. Wij zullen samen op zoek moeten naar nieuwe oplossingen die passen bij de tijdgeest. Wij hebben het vertrouwen opgebouwd dat ons dit gaat lukken. Wij zien voor alle partijen daarnaast de opdracht om de polarisatie te bestrijden en ik hoop dat wij daar met deze twee partijen een rol in kunnen spelen. Door samen te gaan formeren hebben wij naar ons idee deze handschoen opgepakt. Dit kunnen wij echter niet alleen en daarom nodig ik alle partijen uit om hierin met ons samen te werken. GL zou graag zien dat alle partijen een rol krijgen in de formatie en er daarnaast een gezamenlijk gesprek plaatsvindt over de bestuurscultuur en hoe wij in PS met elkaar om willen gaan. Wij gaan de volgende stap zetten. GL heeft Laura Bromet gevraagd als formateur. Laura heeft zich als informateur absoluut bewezen en wij zijn blij en dankbaar dat zij ook als formateur beschikbaar is. Wij zullen zo via een motie haar voordracht in stemming brengen. Bij de aankondiging van dit debat hebben wij partijen gevraagd om ook input te leveren voor het formatieproces, dank aan alle partijen die dat hebben gedaan. Jullie input vind je terug in de bijlage van de motie. GL wil graag de volgende aandachtspunten voor de formatie meegeven. Als eerste, zorg voor een heldere communicatielijn tijdens de formatie, waar wordt over gecommuniceerd en wanneer. Twee, betrek alle partijen in de formatie. Drie, betrek het maatschappelijk middenveld, bedrijven en gemeenten bij het zoeken naar vernieuwende oplossingen voor de grote opgaven waar wij voor staan. Vier, verken of het mogelijk is om vanuit onze ervaringen met ‘Jouw Noord-Holland’ ook burgers te betrekken bij de formatie en vijf, zorg

voor een akkoord op hoofdlijnen waar dat kan, zodat wij ruimte laten voor toekomstige ontwikkelingen en debat. Wij kijken uit naar deze mooie volgende stap. De titel van ons verkiezingsprogramma blijkt een toepasselijke naam te hebben gehad: Samen voor verandering. Wij zien uit naar de samenwerking met jullie allemaal en daarom vroegen wij alle partijen of zij de motie mede wilden indienen. Wij zijn heel erg blij dat de CU daarop is ingegaan en wij denken ook dat dit de start is van iets moois. Wij hopen elkaar daar vaker in te vinden. Ik sluit af met het indienen van de motie.

Motie 20/18-04-2019
Start formatie 2019-2023

Provinciale Staten van Noord-Holland in openbare vergadering bijeen op 18 april 2019

Constaterende dat:

- *De informateurs Laura Bromet en Cornelis Mooij alle fracties hebben uitgenodigd om hun wensen over de vorming van een nieuwe coalitie per brief met hen te delen;*
- *Zij met alle lijstrekkers gesproken hebben;*
- *Zij op basis van de brieven en de gesprekken concluderen dat verdere formatiegesprekken tussen GL, VVD, D66 en PvdA goede kansen kunnen bieden op een coalitie die kan rekenen op voldoende draagvlak in Provinciale Staten.*

Voorts overwegende dat:
De informateurs concluderen dat er een breed gedeeld gevoel bestaat dat in een nieuwe collegeperiode de samenwerking tussen coalitie en oppositie zou moeten worden verbeterd.

Besluiten:

- *De inhoud van het advies van de informateurs over te nemen*
- *Laura Bromet als formateur aan te wijzen met als opdracht de vorming van een college bestaande uit GL, VVD, D66 en PvdA*

En geeft de formateur in overweging:
het proces vorm te geven met inachtneming van de wensen van de verschillende partijen, geschetst in bijlage 1 en om voor de start van de formatie hierover aan PS te communiceren

en gaan over tot de orde van de dag.
Fracties GL, VVD, D66, PvdA, CU

De **VOORZITTER**: De motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

De heer **HEIJNEN** (CDA): Voorzitter, ik wil GL feliciteren met de eerste stap in een overwegend linkse coalitie, maar ik heb een vraag voor mevrouw Pels of ik haar ook met iets anders mag feliciteren. Tijdens de campagne was mevrouw Pels bij mijn weten de enige lijsttrekker die een breekpunt heeft geformuleerd voor de coalitie. Zij zei, mijn partij doet niet mee als wij niet

honderd extra windmolens in Noord-Holland mogen plaatsen. Mag ik u ook feliciteren met dat resultaat?

Mevrouw **PELS** (GL): Volgens mij was het breekpunt dat wij niet zouden aanschuiven bij een coalitie die de regels die er waren, in stand zou houden en dat klopt nog steeds.

De heer **HEIJNEN** (CDA): U heeft in dat kader in het Parool heel duidelijk gesproken over honderd extra windmolens, maar ik beluister nu dat honderd extra windmolens voor u geen breekpunt zijn, het mogen er ook tien extra zijn, zodra er maar een paar meer bijkomen.

Mevrouw **PELS** (GL): Volgens mij weet de heer Heijnen net als ik dat wij een nieuwe Rijksopgave gaan krijgen en daaruit gaan wij horen hoeveel er precies moeten komen in Noord-Holland. Wij hebben beiden de technische briefing gezien en weten ongeveer hoeveel er dat zijn.

De heer **HEIJNEN** (CDA): Dat is toch te gemakkelijk. Wij weten nog niet wat er uit die Rijksopgave komt en daar wordt binnen het kabinet nog intensief over gesproken. De provincies zijn nu aan zet, die formeren nu en ik vraag u nu, want u heeft daar een breekpunt over geformuleerd, dat is iets anders dan wat andere partijen zeiden, wij vinden het een zwaarwegend punt. Geldt nog steeds voor u die honderd windmolens als breekpunt of als doel of zegt u, het mogen er ook tien zijn zolang het beleid maar wijzigt?

Mevrouw **PELS** (GL): Er zit wel een verschil tussen breekpunt en doel. Ik heb net al gezegd dat wij geformuleerd hadden als breekpunt en natuurlijk heeft GL als doel om zoveel mogelijk duurzame energie op te gaan wekken op plekken waar dat kan. Natuurlijk hebben wij dat als doel, dat verandert niet, wij gaan nu niet in een keer ons verkiezingsprogramma loslaten.

De heer **SMALING** (SP): Ook felicitaties aan GL voor het open proces, dat waarderen wij zeer, maar ik heb ook de vraag, wij hebben elkaar veel gezien in de aanloop naar de verkiezingen, campagnebijeenkomsten. Als twee partijen elkaar daar stonden te bekampen, dan was het wel GL en de VVD. Is twee keer lunchen met de heer Loggen voldoende om helemaal in te binden?

Mevrouw **PELS** (GL): Nee, was het maar zo gemakkelijk geweest. Ik vind het bijna jammer dat wij geen opnames hebben van de gesprekken die wij hebben gevoerd, want die waren alles behalve gemakkelijk en daarom heb ik het ook geformuleerd, het gaat om vertrouwen, het vertrouwen in dat wij het samen gaan proberen en die handschoen oppakken om tot nieuwe oplossingen te komen, want wij weten allebei dat er hele grote verschillen zijn. Was het maar twee keer lunchen, daar hebben wij een avond, een dag, nog een avond, het was echt niet zo erg simpel en het waren hele moeilijke gesprekken.

De heer **SMALING** (SP): GL had een alternatieve mogelijkheid, wel complexer, daar zijn wij het wel over eens denk ik, maar u loopt toch ook een risico. Wij hebben landelijk ook gezien hoe de PvdA zich door de VVD de kaas van het brood heeft laten eten. Straks wordt u met drie windmolens afgescheept en wordt de A8/A9 verbinding gewoon aangelegd, dat ziet u toch ook wel in?

Mevrouw **PELS** (GL): Ik vind dat eigenlijk wel een mooie opdracht en ik denk dat GL er klaar voor is om stevig te onderhandelen.

De heer **SMALING** (SP): Daar wens ik u veel succes bij.

Mevrouw **PELS** (GL): Dank u wel.

De heer **LOGGEN** (VVD): Voorzitter, ik dacht, laat ik in het kader van de verandering eens beginnen met een vernieuwing, ik doe het op het tablet, ik hoop dat het allemaal goed gaat. Ik heb nog 67%, ik denk dat ik binnen mijn spreektijd blijf. Na een voor Noord-Holland lang informatieproces ligt er nu een verslag van twee informateurs die op basis van hun verkenningen tot het oordeel zijn gekomen dat een coalitie van GL, VVD, D66 en PvdA op dit ogenblik de meeste kans van slagen lijkt te hebben, maar alvorens daar verder over te gaan, wil ik even terug naar de verkiezingsuitslag van 20 maart jl. De Noord-Hollandse kiezer heeft wederom voor vier jaar zijn vertrouwen gegeven aan de politieke partij van zijn of haar voorkeur. Groot vertrouwen geeft ook een grote verantwoordelijkheid en dat is een onlosmakelijke wederkerigheid. De VVD is zich daar terdege van bewust. Wij waren en zijn nog steeds van mening dat de twee grote winnaars van de verkiezingen, FvD en GL, samen het voortouw hadden moeten nemen om diepgaand en serieus te verkennen of een samenwerking mogelijk was. Het is jammer om te moeten constateren dat de meest voor de hand liggende combinatie die ook het meest recht gedaan zou hebben aan de verkiezingsuitslag, na een allerbelabberdste informatieronde al gelijk onmogelijk werd geacht. De toenmalige informateur, de heer Smits, heeft volkomen broddelwerk afgeleverd en heeft daarnaast laten zien dat hij niet over de juiste politiek ontwikkelde antenne beschikte. Een maand na de verkiezingen benoemen wij vanavond een formateur en zoals gezegd, voor Noord-Holland een ongekend lange periode van informeren is daaraan voorafgegaan. Ik wil namens mijn fractie de twee informateurs, mevrouw Bromet en de heer Mooij, bedanken voor al het werk dat zij de afgelopen weken hebben gedaan. Zij zijn erin geslaagd om de VVD en GL niet alleen met elkaar aan tafel te laten zitten, maar ook beide partijen op basis van argumenten en inhoud diepgaande gesprekken met elkaar te laten voeren en dat was deels in het bijzijn van informateurs, maar ook deels gewoon bilateraal, omdat daar best nog wel wat werk te verzetten was en mevrouw Pels heeft daar zojuist al een weerslag van gegeven. Dat was geen gemakkelijke opgave. Partijen die het de afgelopen vier jaar hartgrondig met elkaar oneens waren over bepaalde onderwerpen en tijdens de campagne geregeld ook met elkaar in aanvaring kwamen, moeten nu samen de kar gaan trekken. De VVD zal de formatiegesprekken constructief ingaan met als doel een goed en werkbaar coalitieakkoord te sluiten waar vele partijen zich in zullen herkennen maar ook onmiskenbaar een duidelijke VVD-signatuur zal hebben. Hoewel er nog voldoende onderwerpen zijn die overbrugd moeten worden, loopt de VVD niet weg voor haar verantwoordelijkheid die de kiezer haar op 20 maart heeft gegeven. Ik dank u wel.

De heer **ZOON** (PvdD): Voorzitter, ik dacht dat de heer Loggen langer bezig zou zijn met zijn toespraak. Jullie hebben moeilijke gesprekken gehad, hoorden wij zojuist al en dan vragen wij

ons toch af, dan hebben jullie vast verder zitten denken over hoe het gaat. Dan vraag ik mij af, zijn jullie nou ook aan het nadenken over of het een middeling wordt van bepaalde thema's of dat jullie bepaalde onderwerpen gaan uitruilen. Als voorbeeld, gaan het windmolens voor wegen worden of worden er gewoon minder windmolens en minder wegen aangelegd? Kunt u daar iets meer duidelijkheid over geven?

De heer **LOGGEN** (VVD): Dat kan ik niet, omdat wij dat niet besproken hebben. Wij hebben getracht om te kijken of er vruchtbare aarde te kweken was waarop wij gesprekken kunnen gaan voeren en gaan onderhandelen, want het zou best wel aanmatigend zijn als wij twee partijen gaan uitnodigen als GL en de VVD dat die al zaken met elkaar besproken en uitgeruild hebben. Zo werkt dat niet, misschien dat u ooit nog eens een keer gaat meemaken hoe dat werkt, maar zo niet.

De heer **ZOON** (PvdD): Nou begin ik het echt jammer te vinden dat er geen opnames zijn gemaakt, want dan ben ik toch benieuwd naar waar jullie het wel over gehad hebben als jullie het niet over inhoudelijke thema's hebben gehad, hoe die opgelost zouden kunnen worden in Noord-Holland. Waren het alleen koetjes en kalfjes?

De heer **LOGGEN** (VVD): Dat is de beroemde vraag van u en de weet van ons en daar zal het voorlopig even bij blijven. U zult het resultaat uiteindelijk terugvinden in een al dan niet te sluiten coalitieakkoord tussen deze vier partijen die op voordracht van de informateurs aan tafel gaan met elkaar.

De heer **ZOON** (PvdD): Nou had ik juist gehoopt dat wij een open debat zouden hebben, waarin iedereen ging vertellen waar zij het over hebben en wat hun standpunten en visies zijn en nou begrijp ik toch weer dat er enige beslotenheid gaat plaatsvinden. Begrijp ik dat verkeerd?

De heer **LOGGEN** (VVD): Zoals gebruikelijk begrijpt u dat verkeerd. Voor alles is een tijd en plaats en op dit ogenblik is het niet de tijd en plaats om over de inhoud van die gesprekken waar het gaat om het kweken van vertrouwen, nu volstrekte openheid te geven terwijl wij nog een lange weg te gaan hebben met onderhandelen.

De heer **ZOON** (PvdD): Voorzitter. Wij willen graag mevrouw Bromet en de heer Mooij hartelijk danken voor het fijne gesprek dat wij hebben gehad, waarin wij onder andere zijn ingegaan op het bestuurlijke vertrouwen dat wij hebben in GL en VVD, maar ook het vertrouwen dat wij hebben in de andere fracties in PS. De conclusie die de formateurs trekken dat GL, VVD, D66 en PvdA goede kansen bieden op een coalitie, zien wij niet als enige optie en wij hadden ook graag andere opties verder willen verkennen, mede omdat wij natuurlijk wel zagen omdat er een kloof was in de coalitie en oppositie in de afgelopen periode. Op dat punt vraag ik mij af of er niet een beeld geschapen zou kunnen worden van waarbij de oude coalitie, waarbij CDA uitgeruild wordt voor GL en dat wij kunnen verwachten dat de helft van de gedeputeerden blijft zitten. Dat is erg negatief gedacht want aan de andere kant zou je ook kunnen zeggen dat er een frisse wind komt te waaien binnen GS, waarvan een aantal gedeputeerden niet terugkeert en een aantal wel en

waarvan ik moet toegeven dat wij de afgelopen jaren met sommigen erg prettig hebben kunnen samenwerken. U zult niet verrast zijn dat wij het ook niet vervelend vinden dat GL in plaats van het CDA in de coalitie komt te zitten. De handschoen tot beter samenwerken pakken wij graag op en wij zijn zeer verheugd dat wij input mochten geven aan de motie en dat die als bijlage toegevoegd zit, waarderen wij zeer. Wij dienen de motie niet mede in, want zoals ik al zei, wij hadden andere coalities ook graag een kans willen geven. Toch de informateur, mevrouw Bromet, zien wij als een zeer geschikte kandidaat en die ondersteunen wij graag. Wij zullen dan ook inderdaad met de kanttekeningen die wij hebben, de motie steunen. In de bijlage bij de motie spreekt een aantal fracties over dat het maatschappelijk middenveld goed betrokken moet worden bij het coalitieakkoord. Op dat punt zouden wij een kanttekening willen maken, want ik zou graag het maatschappelijke middenveld bij de commissies en de Staten willen betrekken en niet bij het coalitieakkoord. Ik denk dat het heel belangrijk is dat wij als hele Staten een goed gesprek met het middenveld voeren en niet alleen als coalitie. Verder willen wij GL veel wijsheid wensen en de oproep om vast te houden aan hun idealen.

De heer **TEKIN** (PvdA): Voorzitter. Namens mijn fractie heel erg veel dank aan mevrouw Bromet en de heer Mooij. Wij hebben er ook twee prettige gesprekken mee gevoerd. Ik ben heel blij dat GL en de VVD de handschoen hebben opgepakt. De laatste keer dat ik hier sprak, eindigde ik met de opmerking dat de PvdA vond dat juist deze twee partijen, ook gezien de verkiezingsuitslag, deze handschoen moesten oppakken. Dat hebben ze gedaan, dat heeft wat tijd gekost, maar de PvdA is blij met waar wij nu staan, de stap voorwaarts die is geschetst en die terugkomt in de motie en het advies van beide informateurs. Maar wij zijn er nog niet en ik hoorde dat ook al in de toespraken van mevrouw Pels en de heer Loggen. De heer Mooij begon terecht over de bestuurscultuur. Daar hebben wij in onze brief en wij vonden het heel bijzonder dat het nu ook in de openbaarheid met Noord-Holland gedeeld kon worden, een aantal punten genoemd, met name de bestuurlijke vernieuwing en de verhoudingen tussen PS onderling en tussen GS en PS. Ik denk dat wij daar allemaal in moeten gaan investeren en wij zijn daartoe bereid. Dat hebben wij ook in de brief gezet. Dat ziet u ook in de bijlage bij de motie. Het is heel belangrijk en dat sluit aan bij wat de heer Zoon net zei en mevrouw Pels en anderen, dat wij een brede consultatie moeten gaan doen. Of dat nou alleen met de coalitiepartijen moet zijn of dat ook daarbuiten moet zijn, laat ik nog even in het midden. Ik voel voor beide opties wel iets om dat heel breed te gaan doen en daar snel mee te beginnen. Dat ziet u ook in de bijlage bij de motie, om daar niet al te lang mee te wachten maar aan het begin van het proces het maatschappelijke middenveld, het bedrijfsleven, de gemeenten ook uit te nodigen om te kijken wat hun visie op Noord-Holland is. Inmiddels, en ik ben zeker niet de enige die iedere dag nog steeds e-mails krijgt vanuit het maatschappelijke middenveld of gemeenten, ik weet niet hoe het met u zit, maar die stapel is bij mij al flink opgelopen en het is een uitdaging voor ons allemaal om dat een plek te geven. U heeft ook in onze brief gelezen dat wij altijd bereid zijn om die bestuursverantwoordelijkheid te nemen en dat doen wij nu ook met wel een duidelijke PvdA-signatuur dat wij die terugzien in een eventueel akkoord.

De heer **SMALING** (SP): Voorzitter, ook namens de SP dank aan de informateurs voor het goede snelle werk. De brief is kort, wat zeggen de Duitsers ook alweer? “In der Beschränkung zeigt sich

der Meister", maar het is wel een heel kort briefje en het heeft niet dermate veel inhoud dat het misschien een debat zou rechtvaardigen. Daarom heb ik de vraag van, het is wel gezellig om iedereen weer te zien maar wat valt er vanavond al te bespreken? Zeker als GL en de VVD op interrupties eigenlijk niet kunnen aangeven wat er concreet besproken is, wat ik trouwens wel snap. Maar de vraag blijft wel liggen, waarom zijn wij vanavond bij elkaar? Betere bestuurscultuur, coalitie/oppositie, GS/PS straks, natuurlijk, maar daar gaan de informateurs straks natuurlijk niet over, dat zullen wij zelf moeten bewerkstelligen, dus dat hangt ook erg af van hoe het proces vanaf nu tot de werkelijke coalitievorming zal verlopen. Dat zullen wij nauwgezet volgen. Met de aanstelling van mevrouw Bromet als formateur hebben wij geen enkel probleem, integendeel, maar nogmaals, ik zei net al bij de interruptie, ik wil toch GL nog een winstwaarschuwing meegeven. De VVD had geen alternatief op dit moment, GL wel. Ga daar geen spijt van krijgen dat je dat nu laat lopen, dat zie je vaak genoeg. De heer Samsom sprong de avond van de verkiezingen in 2012 al bij de heer Rutte op schoot en zie wat dat bij die partij heeft aangericht. Beste Zita, geachte mevrouw Pels, think twice, maar dat heeft u misschien al gedaan en krijg later geen spijt.

De heer **LOGGEN** (VVD): Zegt u nou dat u graag in een coalitie met de VVD had willen zitten?

De heer **SMALING** (SP): Daar heb ik nog niet over nagedacht, daar zouden wij in ieder geval de heer Wiegel voor nodig hebben, want nota bene in Brabant is dat wel gelukt. Ik sluit niks uit, maar ik geef alleen maar mee dat je wel een paar keer moet denken voordat je een definitief besluit neemt, zeker als je een alternatief hebt waarbij je als GL dichter bij je idealen blijft en de mensen thuis die op GL gestemd hebben, willen misschien liever wat ik nu voorstel dan wat er nu op tafel ligt.

De heer **KLEIN** (CU): Voorzitter. Dan vind je de naam van je partij als enige beoogde oppositiepartij op een motie van alle beoogde coalitiepartijen. Het is wat vreemd, maar ik kom er zo op terug. Ik wil graag eerst ook de informateurs hartelijk danken voor het werk dat zij hebben gedaan en dat wil ik doen voor de informateurs van beide ronden, want ook in de eerste ronde is werk verzet. Wij zijn heel erg blij want het was geen gemakkelijke opdracht die in beide ronden werd gegeven, dat er nu door de informateurs geconcludeerd is dat er goede kansen zijn dat de vervolggesprekken leiden tot een coalitie met draagvlak in de Staten. Wij zijn ook heel blij dat u een ander punt hebt aangestipt, het is al vaker genoemd, de bestuurscultuur en het is natuurlijk aan ons allen om daar handen en voeten aan te geven, dat realiseer ik mij heel goed, maar het is heel goed dat het nu zo duidelijk op tafel ligt. Op basis van het advies hebben wij toch een aantal vragen aan de informateurs, want ik was een beetje verrast door uw opmerking dat wij die vragen niet mogen stellen, want in de brief hebben wij het aanbod gekregen om ook vragen te stellen aan de informateurs. Ik hoop dat zij die zouden kunnen beantwoorden.

De **VOORZITTER**: Dan kijk ik even naar de informateurs. U kunt daarmee instemmen?

De heer **KLEIN** (CU): Goed, dat is heel fijn.

De **VOORZITTER**: De vraag is nog niet gesteld. U weet hem al?

Mevrouw **BROMET**: Ik dacht dat ik antwoord ging geven op de vraag of wij vragen wilden beantwoorden en als het mag, wil ik daar iets over zeggen.

De **VOORZITTER**: Zeker, het woord is aan mevrouw Bromet.

Mevrouw **BROMET:** Als het gaat over de inhoud van de gesprekken, dan hebben wij afgesproken met alle fracties dat die vertrouwelijk is, dus daar kunnen wij niet zoveel over zeggen. Als het gaat over het proces, dan heb ik dat al toegelicht, dus wij zijn echt bereid vragen te beantwoorden, maar de vraag is of het iets toevoegt.

De **VOORZITTER**: Dan gaan wij goed luisteren naar de vragen van de heer Klein.

De heer **KLEIN** (CU): Ik denk dat het wel gaat lukken, want naast de vraag om te kijken of de inhoudelijke verschillen te overbruggen waren, is ook een opdracht voor u geweest om te kijken welke robuuste coalities mogelijk zijn, die kunnen rekenen op een breed draagvlak in de Staten. U adviseert gesprekken te gaan voeren met vier partijen en die vier partijen hebben 30 leden in de Staten. Mijn eerste vraag is, vindt u dat een breed draagvlak? En de vervolgvraag is, twee partijen in de coalitie zitten heel erg aan het verschillende einde van het politieke spectrum. Heeft u ook nog overwogen om andere partijen die zich ergens binnen dat spectrum bevinden, vragen mee te gaan doen om een breder draagvlak te kunnen creëren? En zo niet, kunt u dan uitleggen waarom die keuze zo is uitgevallen? Dat zijn mijn vragen aan de informateurs. Dan wil ik nu graag doorgaan met een aantal vragen te stellen aan de fractievoorzitters van de twee grootste partijen in de beoogde coalitie. Wij hebben tijdens de campagne ervaren hoe groot de inhoudelijke verschillen zijn tussen uw beide partijen. Denk bijvoorbeeld aan de verbinding A8/A9, de rol van windmolens in de energietransitie, de bereikbaarheid Haarlemmermeer/Bollenstreek ofwel de Duinpolderweg, de ruimte voor Schiphol, de visie op de toekomst van de landbouw. U heeft ongetwijfeld met elkaar gesproken en u heeft net al iets gezegd over: wij hebben vruchtbare grond gevonden, maar dan ben ik toch wel heel erg benieuwd, hoe denkt u dan deze verschillen te gaan oplossen, want u heeft daar ongetwijfeld de marges verkend. Kunt u daar iets over vertellen, zodat wij kunnen inschatten wat wij de andere partijen die aanschuiven, kunnen meegeven, hoeveel marge hebben die? Onze tweede vraag is, hoe gaat u nu voorkomen dat er slechts grijze compromissen of stand-stills worden afgesproken, want daar ben ik eerlijk gezegd bang voor, dat al die uitdagingen waarvoor wij staan, straks niet aangepakt worden omdat u zover uit elkaar ligt en vanwege het willen besturen, uiteindelijk allemaal compromissen heeft moeten sluiten die ons geen stap verder brengen. Ten slotte willen wij een aantal adviezen meegeven aan de beoogde formateur. GL en de VVD hebben suggesties gevraagd en die hebben wij gegeven. Wij hebben dat geïnterpreteerd als een uitgestoken hand. Ik denk dat je een uitgestoken hand nooit moet weigeren, maar zeker een uitgestoken hand die bedoeld is om samenwerking te initiëren, die moet je aannemen, dus vandaar dat u onze naam op deze motie vindt. Wij denken dat het heel belangrijk is om te voorkomen dat wij straks vage beloftes doen in het coalitieakkoord, maar dat wij echt kunnen baseren op feiten wat er gaat

gebeuren en daarom is ons eerste advies aan de formateur, zorg ervoor dat waar mogelijk een inschatting wordt gemaakt van de te verwachten effecten van beleid en misschien zelfs een doorrekening. Vergelijk dat bijvoorbeeld als het gaat om de energietransitie, met wat wij verwachten wat er in het voorlopige Klimaatakkoord moet gebeuren, voor het programma Mobiliteit zou je kunnen denken aan de effecten op de stikstofdepositie, je zou ook kunnen denken aan de ontwikkeling van de mobiliteit in de verschillende modaliteiten en ook de doorrekening voor het NNN zowel de investeringen als ook de ontwikkelingen in de groei en realisatie van het doel in 2027, dat zou ik heel graag doorgerekend willen zien tot die eindperiode. Verder over de bestuursstijl, maar daar is al heel veel over gezegd. Ik heb nog een specifieke vraag daarover. Wij hebben ook geadviseerd om te streven naar een akkoord op hoofdlijnen en ruimte voor inbreng van de Staten in de komende periode en aan de fractievoorzitters van GL, VVD, D66 en PvdA wil ik dan heel graag vragen of zij die oproep voor een akkoord op hoofdlijnen ondersteunen.

De **VOORZITTER**: Mochten andere partijen ook vragen hebben over het proces, dan zullen wij dat in de eerste termijn doen.

De heer **MOOIJ**: Voorzitter, eerst de vraag, is dit nou echt een advies in de richting van een breed college? Daar kunnen wij kort over zijn. Als u kijkt naar het aantal zetels dat deze beoogde coalitie heeft en je zet dat af tegen het totaal, maar dat is een taalkundige kwestie, dan is het niet buitengewoon breed. Het is in ieder geval een voldoende meerderheid, zou ik het willen noemen. Wij hebben met alle fracties gesproken om te kijken waar je op uit zou kunnen komen en dat moet uiteindelijk wel – daar is het de politiek voor – op grond van programma's en wensen die naar voren gebracht worden. Wij hebben niemand van u horen zeggen dat er – met uitzondering wellicht van FvD maar dat herinner ik mij niet helemaal maar ik zie het in de brief staan – geen meerderheidscollege zou moeten komen, dus ik ga ervan uit dat de meesten van u wel vinden dat dat er zou moeten komen. Dan ga je kijken naar hoe reageren fractielijsttrekkers op elkaar, welke punten brengen ze naar voren en op basis daarvan zijn wij tot dit advies gekomen. Het belangrijkste daarin is het volgende. Het is van groot belang want u hebt allemaal aangegeven dat er behoorlijke veranderingen gaan plaatsvinden waar de provincie en het bestuur een belangrijke rol in moeten spelen, dus het is van groot belang dat er een college zit en dat er partijen zijn die dat ondersteunen, dat de wens uitspreken en het vertrouwen aan elkaar geven dat ze daar de vier jaar voor gaan staan. Tegelijkertijd aangeven dat ze dat in goed overleg willen doen, daar hebben we het net over gehad, de cultuur willen veranderen met andere Statenleden en dat ook verlangen van het college van GS. Op die wijze zijn wij tot dit voorstel gekomen, nogmaals op basis van wat u zelf naar voren heeft gebracht en de brieven die u geschreven heeft. Belangrijk is, er is een meerderheidscollege, de beoogde samenhang in dat college moet zo sterk mogelijk zijn en personen moeten het vertrouwen in elkaar uitspreken dat ze die vier jaar vol willen maken. Zo zijn wij tot dit advies gekomen.

De **VOORZITTER**: Het is een debat tussen fracties, aanvullende vragen kunnen gesteld worden aan de informateurs, maar u debatteert onderling, tenzij u een aanvullende vraag heeft, maar niet een debat of interruptie.

De heer **KLEIN** (CU): Dan bewaar ik hem voor de tweede termijn.

Mevrouw **ZAAL** (D66): Voorzitter. Het is fijn dat wij een nieuwe stap in het proces hebben gemaakt, complimenten aan de informateurs maar vooral aan mevrouw Pels en mijnheer Loggen dat zij de verschillen vooralsnog hebben kunnen overbruggen en samen de verantwoordelijkheid willen nemen. Dat schept vertrouwen voor de toekomst. Het is goed te lezen dat de informateurs adviseren dat deze partijen samen met de PvdA en D66 verder moeten gaan praten om te kijken of er een coalitie kan worden gevormd. D66 ziet veel kansen voor deze coalitie. Links, rechts, midden, conservatief, progressief, ervaren, nieuwe partijen, alles is vertegenwoordigd in deze combinatie en het zijn allemaal partijen die ondanks de verschillen over de wijze waarop, wel allemaal vinden dat er wat gedaan moet worden aan de belangrijke uitdagingen waar de provincie voor staat. Ook geeft deze combinatie voldoende meerderheid met vier partijen. D66 zal zich de komende tijd vol inzetten om deze combinatie te laten slagen. Wij zullen als middenpartij de verbinding zoeken tussen links en rechts, economie en ecologie, duurzaamheid en vooruitgang. Wij zullen openstaan voor suggesties uit de samenleving en uiteraard voor voorstellen van PS, niet alleen tijdens de onderhandelingen maar ook daarna. Het is goed om de maatschappelijke partijen te betrekken bij de onderhandelingen maar ook met elkaar af te spreken dat wij dat de komende vier jaar zullen doen. Ook staat D66 uiteraard positief ten aanzien van het voorstel om een gesprek te voeren over hoe wij hier de komende vier jaar met elkaar omgaan, want D66 streeft naar een akkoord waarin toch wel een niet vrijblijvende stevige koers wordt uitgezet op de uitdagingen waar de provincie voor staat, maar dat ook ruimte geeft voor maatschappelijke ontwikkelingen, innovatie en input van PS. Ons verkiezingsprogramma heette ‘Kiezen voor de toekomst’ en ik geloof wel in een mooie toekomst voor Noord-Holland met deze combinatie.

De heer **HEIJNEN** (CDA): Voorzitter. De balans is zoek, dat gevoel overheerst na het lezen van het advies van deze informateurs, die ik overigens dank voor hun werk en voor de goede gesprekken die wij met hen hebben gehad. Bij de laatste verkiezingen haalden partijen van het midden tot rechts 26 zetels en partijen van het midden tot links 29. Het is nagenoeg gelijk verdeeld, zelfs meer gelijk verdeeld dan in de vorige Statenperiode. Bij de vier partijen die nu gaan onderhandelen, is echter niets terug te zien van wat lijkt op een weerspiegeling van de verkiezingsuitslag. Van de 30 zetels zijn er 21 duidelijk links georiënteerd. Er doet slechts één partij mee aan de rechterkant. Wij feliciteren GL met deze eerste overwinning bij de vorming van het door hen gewenste linkse college. Dat baart ons zorgen, want een van de belangrijkste onderwerpen in de komende vier jaar is de omgevingsverordening. De sturingsfilosofie van de omgevingsvisie is ‘lokaal wat kan en regionaal wat moet’. Geen provinciale doelen meer, maar gezamenlijke doelen die per regio kunnen verschillen. Nu zien wij dat GL hofleverancier is van Amsterdamse Statenleden, 7 uit 9. Een links college onder leiding van GL Amsterdam is nu het voorland voor de hele provincie. Gaat GL Amsterdam straks ook bepalen hoe het landschap er in de Kop van Noord-Holland uitziet, in West-Friesland of in Laag Holland en of er gebouwd mag worden, ofwel waar wel en waar vooral ook niet mensen mogen wonen? Wat boeren moeten doen om weidevogels te behouden, of bedrijven zich daar nog wel mogen vestigen?

Mevrouw **ZAAL** (D66): U komt zelf ook uit Amsterdam. Ik hoor u heel vaak praten over de Kop van Noord-Holland, vindt u dat u als Amsterdammer de Kop van Noord-Holland niet kunt vertegenwoordigen?

De heer **HEIJNEN** (CDA): Nee, dat vind ik niet. Ik vind dat als Amsterdammer kunnen.

Mevrouw **ZAAL** (D66): Waarom trekt u dan GL wel in twijfel?

De heer **HEIJNEN** (CDA): Het gaat om filosofie, het gaat om heb je oog voor de hele provincie of heb je oog voor uitsluitend grootstedelijke politiek. Dat vertrouwen heb ik niet in deze coalitie, dat ze oog hebben voor de gehele provincie.

Mevrouw **ZAAL** (D66): Ik vind dit standpunt toch wel enigszins voorbarig, buiten dat het niet waar is, u kent ze niet eens. Dit is onze tweede vergadering, ik vind het niet aardig dat u dit soort consequenties verbindt aan het feit dat deze mensen in Amsterdam wonen.

De heer **HEIJNEN** (CDA): Ik heb geen vraag gehoord. Ik had nog meer voorbeelden kunnen noemen van waar wij ons zorgen over maken, maar de gesprekken zijn gevoerd en de vier partijen hebben er veel zin in en willen met elkaar aan de slag. Welke rol wij ook spelen, wij zullen op zoek blijven naar balans en zien ernaar uit om samen te werken met PS, coalitie en oppositie. Ik ben blij dat er veel is gesproken over de sfeer tussen beide. Wij zullen samenwerken met inwoners, bedrijven en gemeenten. Voordat ik afrond, heb ik nog een opmerking over de nieuwe transparante politiek. In de brief van 3 april jl. hebben mevrouw Pels en de heer Loggen aangegeven te staan voor een transparant proces. Wij hebben daar brieven voor geschreven en dat eindigt nu hier in dit debat, maar het is onduidelijk wat er in de tussentijd is gebeurd. Ik vind dat jammer – ik heb dat vandaag eerder gehoord – en ik zou daarom willen voorstellen openbaarheid te geven over wat er in de gesprekken is gewisseld. Wat het CDA betreft, zouden de gespreksverslagen daarom openbaar gemaakt kunnen worden.

Mevrouw **VAN SOEST** (50plus/PvdO): Voorzitter. Wij willen de informateurs hartelijk danken. Wij hebben een plezierig gesprek gehad, vonden wij zelf wel en wij wensen u heel veel succes. Eerst wil ik even zeggen, we zijn dan wel een ouderenpartij, maar wij zijn geen 'one issue' partij. Wij houden ons met alles bezig wat eventueel onze interesse heeft. Wij hebben in ieder geval uit deze motie en ik heb even snel gekeken wat er allemaal door de partijen gezegd wordt, ik denk, nou, met die of met die kan ik wel wat, maar wij zijn zo klein, dus ons past echt een heel bescheiden rol. Wij wensen nogmaals de informateur heel veel succes en wij wachten de onderhandelingen af.

Tweede termijn

Mevrouw **PELS** (GL): Voorzitter. Dank voor ieders bijdragen en ik begin gelijk met de vragen van de CU. Eigenlijk was de vraag als ik hem vrij vertaal, hoe gaan jullie nou formeren? En ik snap die vraag wel als je naar bijvoorbeeld de campagne hebt gekeken. Ik zei het al in mijn bijdrage, wij

moeten op zoek naar vernieuwende oplossingen, bijvoorbeeld door maatwerk te leveren en wie weet een geruststelling voor het CDA, daarvoor vind ik het heel belangrijk dat wij oog hebben voor de wensen van de regio, dat wij die hier goed bij betrekken. Het gaat ook om lef hebben en vertrouwen dat je allebei iets belangrijks aan tafel brengt. In veel gemeenten is ons dat gelukt, bijvoorbeeld in Velsen en Alkmaar besturen wij al samen met de VVD. Als tweede over het akkoord, ik heb in mijn aanbevelingen voor de formateur meegegeven, zorg voor een akkoord op hoofdlijnen waar dat kan, zodat wij ruimte laten voor toekomstige ontwikkelingen en debat. Dan nog een uitnodiging aan mevrouw Van Soest, misschien heeft ze maar één zetel maar wij willen graag met u samenwerken.

De heer **KLEIN** (CU): Ik zou toch graag nog even van u horen hoe u aankijkt tegen de breedte van de beoogde coalitie.

Mevrouw **PELS** (GL): Dan doelt u op het aantal zetels van deze coalitie?

De heer **KLEIN** (CU): Ja, en welke partijen er niet toe behoren. Misschien moet ik het concreter vertellen. Ik zou me best hebben kunnen voorstellen dat u ook het CDA zou hebben betrokken bij deze partijen en ik ben heel erg benieuwd naar wat u ertoe heeft bewogen om dat niet te doen. De brief van de informateurs suggereert een beetje dat er wel iets heeft gespeeld, want het CDA heeft nog een extra gesprek gehad op de dag van de brief. Als u streeft naar een breed draagvlak in de Staten, u bent zelfs in staat om de verschillen met de VVD te overbruggen, dan moet het toch niet zo moeilijk zijn om een partij die zich nu wel wat rechts profileert maar die ik eigenlijk meer een middenpartij zou noemen, erbij te betrekken.

Mevrouw **PELS** (GL): Wij hebben inderdaad extra met het CDA gesproken en zoals ik al in mijn eerste bijdrage zei, voor ons was het een grote wens en inzet om niet aan te schuiven bij de huidige coalitie en dat zou dan zijn gebeurd. Dat hebben wij uitgelegd, er zijn natuurlijk ook duidelijk programmatieverschillen met het CDA en dat hebben wij nog uitgelegd op de dag van de brief aan het CDA, want dat wilden wij graag.

De heer **KLEIN** (CU): Dus u was zo weinig overtuigd van uw eigen onderhandelingskracht dat u dacht, wij moeten het CDA eruit werken voordat wij straks geloofwaardig een coalitieakkoord kunnen uitonderhandelen waar wij een eigen stempel op kunnen zetten?

Mevrouw **PELS** (GL): Wij geloven allereerst heel erg in deze coalitie, wij zien het als een mooie progressieve coalitie, dus dat staat op nummer 1. Dat vinden wij ook belangrijk gezien ons eigen programma en wat wij zelf willen gaan verwezenlijken. Wij hebben het zo vaak met elkaar gehad de afgelopen vier jaar over hoe moeizaam het was. Wat is het signaal dat GL geeft als wij zeggen, wij zullen even aanschuiven, wij gaan er enkel bij zitten.

De heer **KLEIN** (CU): En wat zou het signaal zijn geweest als u had gezegd, wij gaan met een zo breed mogelijke samenstelling van partijen een coalitie vormen, omdat wij hechten aan een breed

draagvlak, dat zou toch juist heel mooi geweest zijn? En dan was u uitgegaan van uw eigen kracht.

Mevrouw **PELS** (GL): Ik denk dat het brede draagvlak nog steeds kan ontstaan, dat is volgens mij de hand die wij vandaag wederom uitsteken, dat we zeggen, werk met ons samen, Staten, en dat wij duidelijk aangeven dat wij alle partijen een rol willen geven in de formatie.

De heer **KLEIN** (CU): Wij gaan het zien. Ik ben blij dat u dit aangeeft, maar ik zou u heel serieus deze opdracht mee willen geven, blijf zoeken naar een zo breed mogelijk draagvlak en probeer over eigen aversies heen te stappen.

Mevrouw **PELS** (GL): Ik heb verder geen bijdrage, dit was het.

De heer **LOGGEN** (VVD): Voorzitter. Ik dacht, ik herken een beetje oude politiek in deze Staten, dit keer vanuit de oppositie, althans de mogelijke oppositie, dus ik denk, laat ik maar weer teruggaan naar de ouderwetse pen en papier om aantekeningen te maken. Het is de bedoeling en dat heeft de VVD ook in haar brief aangegeven, wij hebben vernomen de brede wens om te komen tot een ander samenwerkingsmodel tussen oppositie en coalitie. Wij hebben ook aangegeven dat wij graag willen onderzoeken hoe wij dat zouden moeten doen en daar hebben wij een positieve grondhouding voor, want anders zouden wij daar niet in meegaan. Ik vind wel dat als wij die uitgestoken hand namens de vier partijen doen, wij dan ook moeten stoppen met het op voorhand framen zonder dat er een letter op papier staat, van allerlei beelden, dat de VVD in een linkse coalitie zou stappen. Laten wij eerst maar eens kijken wat er uiteindelijk in het coalitieakkoord komt voordat wij kunnen praten over een links akkoord of in het midden of misschien wel een rechts akkoord. Laten wij dat gewoon eens doen op basis van de inhoud en niet op basis van het framen van allerlei beelden. In ieder geval, wij gaan onze uiterste best doen om ervoor te zorgen dat wij hier met elkaar over de inhoud kunnen blijven spreken, ook straks na het sluiten van het akkoord. Of dat op hoofdlijnen zal zijn, mijnheer Klein, dat zullen uiteindelijk de gesprekken moeten laten zien. U hebt drie vragen gesteld, een ervan is, kunnen wij gaan naar een akkoord op hoofdlijnen? Ik denk dat er een trendbreuk te zien zal zijn met hoe het in het verleden ging. Dat heeft te maken met de verkiezingsuitslag, zoals die is. Die bereidheid is er ook bij de VVD, want anders hadden wij niet aan tafel gezeten. Maar hoe die precies vorm gegeven gaat worden, zal de tijd ons leren. Ik heb daar op dit moment nog geen pasklaar antwoord op, maar ik kan u wel vertellen dat op het moment dat wij eruit zijn, u daarvan in kennis gesteld wordt. De tweede vraag was, hoe voorkomen wij dat wij allerlei grijze compromissen sluiten waarin Noord-Holland tot een stilstand komt? Dat is exact het argument dat de VVD heeft bewogen om op het advies van de informateurs in te gaan. De uitdagingen voor de toekomst in Noord-Holland zijn te belangrijk en te groot om stil te gaan staan en achterover te gaan leunen en elkaar vast te houden in dogma's en geen meter vooruit te komen. Dus wij zullen moeten bewegen en dat zal zowel naar links als naar rechts zijn, maar nogmaals, ook dat zal de tijd leren hoe dat er precies uit gaat zien. Ik denk dat je niet naar een integraal verhaal zou moeten, je moet echt kijken van wat is het probleem en wat zijn de oplossingsrichtingen daarbij, die wat de VVD betreft altijd moeten kunnen rekenen op breed draagvlak in onze samenleving,

maar ook nog haalbaar en betaalbaar moeten zijn voor onze inwoners en zonder dat het het Europees level playing field voor het bedrijfsleven gaat aantasten, maar dat hoef ik u allemaal niet te vertellen. Dat kunt u ook lezen in de brieven en onze opmerkingen in de bijlage. Het derde wat u zei, volgens mij heb ik het allemaal gehad, de marge. U vroeg net zoals de heer Zoon dat deed, om een inkijkje te geven in de gesprekken met mevrouw Pels en dan kan ik u gelijk vertellen dat was niet alleen mevrouw Pels en ikzelf, maar ook nog de heer Maas en mevrouw Kocken. U ziet wat openheid al niet teweegbrengt. Even alle gekheid op een stokje, voor alles is een tijd en plaats en het is goed dat wij met elkaar verkend hebben of er een basisbereidheid is om met elkaar met inachtneming van de problemen waar wij als Noord-Holland voor staan, het gaat niet alleen over bodemdaling en windmolens, het gaat ook over tal van andere onderwerpen. Hoe zorgen wij dat ons bedrijfsleven concurrerend blijft ten opzichte van het buitenland? Hoe zorgen wij dat onze inwoners ook als het straks weer wat minder gaat met de economie, toch een baan hebben? Ook die onderwerpen zullen allemaal geadresseerd moeten worden en hoe wij daartoe gaan komen, doen wij met vier partijen, niet met twee. Die gesprekken zijn echt over de relatie en vertrouwen gegaan en niet over de topics en handje klap waar gaan wij elkaar vinden of niet. De VVD heeft geen breekpunten geformuleerd. Ik was blij dat mevrouw Pels daar een hele nuchtere houding in heeft genomen van, goh, we moeten echt naar de inhoud en dat heeft ook het vertrouwen gegeven dat wij die gesprekken kunnen gaan voeren. Blij verrast door de SP dat ook zij wel met de VVD had willen samenwerken. Daar neem ik kennis van. Het is altijd leuk om populair te zijn, maar ik vat het ook maar even op als een uitnodiging voor een constructieve samenwerking in de komende vier jaar. De komende weken zullen laten zien, hoe kunnen wij terug melden aan u hoe de voortgang in de gesprekken plaatsvindt, hoe gaan wij vooruit en tegelijkertijd partijen de ruimte geven om wat ze met elkaar uitonderhandelen, ook wel in de vertrouwelijkheid van zo'n onderhandeling blijft, want het comfort van wat je zegt en verkent maar nog niet neerdaalt in harde tekst, dat gaat nog weleens over en weer. Ik hoef hier geen college onderhandelen te geven, maar het is niet zo, ik gooi een idee op tafel en mevrouw Pels gooit er een idee bij en dan brouwen wij wat. Wij zijn geen koks, wij zijn politici, wij proberen met elkaar en ik vind ook dat je de onderhandelaars de ruimte en het comfort moet geven dat dat in beslotenheid kan gebeuren, maar wel met voldoende terugkoppelmomenten in de openbaarheid. Volgens mij heb ik geprobeerd de vragen te adresseren, ik weet niet of het mij helemaal gelukt is, maar dan komen wij daar de komende tijd vast nog wel over te spreken.

De heer **ZOON** (PvdD): Voorzitter. Het worden boeiende tijden want ook al zegt de heer Loggen nog zo hard dat hij gaat voor vernieuwing en ik geloof hem echt daarin, bemerk ik toch af en toe dat kleine ouderwetse denken als haalbaar en betaalbaar en wij moeten het met vier coalitiepartijen gaan doen. Wij hebben juist gezegd, pak iedereen erbij en ik denk ook dat u dat bedoelde. Ik wil hier een kleine correctie maken. De heer Mooij, informateur, zei dat er maar een partij was die zei dat een zakenkabinet misschien een optie was. Op dat punt zouden wij willen aansluiten bij FvD, ook in ons gesprek hebben wij gezegd dat een zakenkabinet een mogelijk alternatief is en ik vind het jammer dat dat niet verder onderzocht is.

De heer **KLEIN** (CU): Ik wil de fractievoorzitters danken voor hun antwoord. Ik ben blij te horen dat u toch wel streeft naar een akkoord op hoofdlijnen. Ik snap ook best dat het moeilijk is, maar

ik denk echt dat het belangrijk is. Het vereist vertrouwen van u in elkaar, maar ook vertrouwen van u in de andere partijen, dat wij hier met elkaar voor het bestuur in Noord-Holland staan. Ik zou u graag willen oproepen om dat een kans te geven. Tegelijkertijd wil ik u ook oproepen om wel transparant te zijn, dat wat u afspreekt, ook op papier staat en dat wij weten wat de ruimte is in de komende periode. Ik ben heel benieuwd naar de uitkomst van uw onderhandelingen waar ik u veel succes mee wens.

De heer **HEIJNEN** (CDA): Voorzitter. Ik heb in eerste termijn nog niet gereageerd op de motie. Ik wil dat graag even doen. Het is duidelijk dat het niet onze motie is en ook niet onze keuze, maar wij zouden toch vooral niet zuur en rechts willen overkomen, dus wij zullen de motie steunen. Wij herkennen ons in veel van wat door de partijen is aangemeld, met name rondom de transparantie van het proces en rondom de terugkoppeling aan PS. Ik wens mevrouw Bromet veel succes met haar taak als formateur.

De **VOORZITTER**: Ik concludeer dat het debat ten einde is gekomen. Ik ga over tot het in stemming brengen van de ingediende motie 20. Verlangt iemand hoofdelijke stemming, stemverklaring, aantekening? Zo nee, wie is tegen de motie? Niemand, de motie is met algemene stemmen aangenomen.

5. Afsluiting

De **VOORZITTER**: Er is een einde gekomen aan het Statendebat en de vergadering. Ik wil u een fijn reces en fijne Paasdagen toewensen, maar natuurlijk wil ik mevrouw Bromet, formateur, heel veel succes wensen bij de formatie. De heer Mooij wil ik bedanken voor de werkzaamheden die hij heeft verricht en ik wens de vier partijen die met elkaar gaan onderhandelen, een warme Pasen toe en een wat koeler reces. De vergadering is gesloten.

***

Strategische Statenagenda Commissie EEB februari

2019

Beeldvorming (Fase 1)
Oordeelsvorming (Fase 2)
Besluitvorming. Voordracht + PS (Fase 3)

			2019 (Q)		GS	Werkvorm	Procesafspraken / Wensen tav de voorbereiding
Commissie EEB	**15 okt**	**26 nov**	**21 jan.**	**11 Februari**			
Economie en subsidies algemeen							
Gevolgen Brexit voor N-H							Behandeld in EEB 22-1-2018 Toezeggingen gedaan bij de behandeling: • In de volgende notitie zal breder worden ingezet op de Brexit waarbij ook de bereikbaarheid en mobiliteit – ook op provinciale wegen – arbeidsplaatsen en personeelstekorten aan de orde komen. Vergadering EEB19/2/2018: rondvraag hr. Tekin: Mw. Lagerveld (VVD) refereert aan de door de staatssecretaris aangekondigde werving van 930 extra douanebeambten vanwege het tekort aan douanespecialisten dat ontstaat bij handels- en productiebedrijven ten gevolge van de Brexit. Ook Inspectie- en controle-instanties moeten extra mensen gaan aannemen en opleiden. Kan de werkambassadeur inzichtelijk maken in welk vakgebieden extra mensen nodig zijn en om hoeveel fte het gaat? Kan hij aangeven of hierbij ondersteuning van de provincie en/of overheid nodig is? Gedeputeerde Tekin meldt dat de werkambassadeur een flinke werkagenda heeft en bovendien niet fulltime werkt. Daarom is het niet eenvoudig om de werkambassadeur ook nog hiervoor in te zetten. In de notitie over de Brexit van dhr. Loggen staat een aantal vervolgacties van het college vermeld en de vragen van de VVD vallen binnen dit kader. De gedeputeerde zegt toe

Strategische Statenagenda Commissie EEB februari

2019

Beeldvorming (Fase 1)
Oordeelsvorming (Fase 2)
Besluitvorming. Voordracht + PS (Fase 3)

							de vragen van de VVD voor te leggen aan dhr. Loggen, die tevens verzocht zal worden aan te geven wanneer de notitie voor PS beschikbaar komt.
Programma investeringsgereedheid Innovatief MKB		Voortgang PIM en andere MKB instrumenten loopt via de voortgangsrapportage Economie					Programma helpt MKB en startups om tot gerichte ontwikkeling te komen. Deze resultaten zijn concreet meetbaar. T.z.t. wordt de evaluatie van de resultaten van deze programma's aan de commissie toegestuurd. Voortgang PIM en andere MKB instrumenten loopt via de voortgangsrapportage Economie (26 november 2018 in EEB behandeld).
Proof of concept (MKB) fondsen						Gedeeltelijk Bob model, GS besluiten	Uitgangspunten MKB fondsen zijn eerder in de commissie besproken. Besproken in EEB 22 januari 2018 Toezeggingen gedaan bij de behandeling: • PS zal geïnformeerd worden over de voortgang • Gedeputeerde Van der Hoek zal aan de fondsmanager als notie meegeven om bij aanvragers aandacht te vragen voor goed werkgeverschap en inclusiviteit . In de EEB vergadering

Strategische Statenagenda Commissie EEB februari

2019

Beeldvorming (Fase 1)
Oordeelsvorming (Fase 2)
Besluitvorming. Voordracht + PS (Fase 3)

							van 21 januari 2019 heeft de hr. Van der Hoek gemeld dat hij de fondsmanager verzocht heeft om extra aandacht te geven aan inclusiviteit en goed werkgeverschap. De fondsmanager heeft benadrukt dat deze beide onderwerpen expliciet worden genoemd in de leningsvoorwaarden. In deze voorwaarden is ook opgenomen dat het fonds het recht heeft om de Wet Bibob toe te passen indien daar aanleiding voor is.
Voortgangsrapportage/actualisatie economisch uitvoeringsbeleid/Dashboard							Jaarlijkse update van het uitvoeringsprogramma Economie (uitvoering van het strategisch beleidskader economie zoals behandeld in EEB van 11/4/2016 en vastgesteld in PS van 23 mei 2016). 1e uitvoeringsprogramma is behandeld in de cie EEB van 12 september 2016. 1e Voortgangsrapportage is behandeld in de cie EEB van 16 oktober 2017, toezeggingen hierbij: -van de volgende barometer zal ook levensgeluk uitmaken; - de barometer wordt jaarlijks geagendeerd als instrument voor het integrale beleid van de provincie, niet alleen economie maar ook andere portefeuilles; - Gedeputeerde bond zal een expertmeeting organiseren; - Het woningtekort/expats zullen toegevoegd worden aan de 5 thema's voor het vestigingsklimaat 26 november 2018 is de 2e voortgangsrapportage behandeld in EEB (incl. voortgang PIM en andere MKB instrumenten). Een expertmeeting economie zal in de nieuwe periode door GS worden georganiseerd.
Pallas							Uitbetaling 3e tranche 17-9-2018 in EEB agenda. Ged. Bond: De vraag of de lening op een later moment

Strategische Statenagenda Commissie EEB februari

2019

Beeldvorming (Fase 1)
Oordeelsvorming (Fase 2)
Besluitvorming. Voordracht + PS (Fase 3)

							terugbetaald kan worden, komt aan de orde wanneer het Rijk met deze vraag aan de slag gaat. Hier moet een apart besluit over genomen worden. Hier hoeven PS niet betrokken te worden, want in feite gaat het om een uitvoeringsbesluit en is het budgetrecht van PS niet aan de orde. EEB 26 november 2018: Aan het presidium zal worden voorgesteld motie 60 van 15 december 2014 als afgedaan te beschouwen omdat de hr. Bond het volgende toezegt: zodra er meer informatie bekend is over private investeerders, hij PS onmiddellijk zal informeren. Dat geldt ook voor de informatie over het op hetzelfde niveau brengen van de provinciale lening als die van het Rijk en het besluit hierover vanuit Den Haag Zie brief C-agenda EEB 21-1-2019 (13d) waarin meegedeeld wordt dat het rijk ook besloten heeft de looptijd van de lening te verlengen tot 1/7/2020)
HIRB							EEB 20 maart 2017 behandeling Uitvoeringsprogramma toekomstbestendige werklocaties en Evaluatie HIRB:. Hr. Bond zegt toe: - De rol van de ambassadeur en aanjager parkmanagement wordt meegenomen in de volgende evaluatie - Op verzoek van dhr. Hietbrink wordt leegstand gemonitord en een 0 meting uitgevoerd - Het onderdeel glasvezel wordt bij breedband meegenomen (zie C-agenda EEB 11-9-2017: Brief GS inz. Wijziging Uitvoeringsregeling toekomstbestendige werklocaties N-H 2017 - Er wordt een overzicht gestuurd met bedrijventerreinen die zijn geherstructureerd (zie: http//www.nhwerklocaties.nl)

Strategische Statenagenda Commissie EEB februari

2019

Beeldvorming (Fase 1)
Oordeelsvorming (Fase 2)
Besluitvorming. Voordracht + PS (Fase 3)

							Evaluatie HIRB na 2 jaar (maart 2019). In september 2018 zal de commissie een overzicht ontvangen van de toegekende projecten binnen de subsidies en de resultaten van de ambassadeurs tot nu toe.
Jaarprogramma van De Kop Werkt! (wensen en bedenkingen').			Jaarprogramma 2019				Cie EEB 8 mei 2017 is de Samenwerkingsovereenkomst en Jaarprogramma 2017 De Kop Werkt behandeld. Hr. Bond heeft toegezegd: PS wordt op de hoogte gehouden van het nieuwe jaarplan en van hetgeen gerealiseerd gaat worden. 27-11-2017: Jaarprogramma 2018 in EEB. EEB januari 2019 : Jaarplan 2019. Hr. Bond zal in stuurgroep de aanlevering van het digitale jaarverslag aan de orde stellen (onwerkbaar).
Voorstel herstructure-ring Winkelgebieden							Komt voort uit de afgedane motie 45 van 9 november 2015: pilot herstructurering, herverkaveling of transformatie winkelstraat of buurtwinkelcentrum. De uitvoeringsregelingen (tkn) en evaluatiecriteria zijn op 24 mei 2018 in de commissie behandeld: Hr. Bond zegt toe: - de aanvragen voor duurzaamheid als evaluatiepunt toe te voegen; - Gedeputeerde Bond antwoordt dat PS het beleid hebben vastgesteld om subsidies kleiner dan 5.000 euro niet toe te kennen, omdat deze meer geld kosten dan opbrengen. Hij zegt toe deze aanvragen mee te nemen in het project en in de evaluatie na te gaan of sprake is geweest van dergelijke aanvragen voor kleinere bedragen; -Het meten van de meerwaarde van de provinciale inzet en na te gaan of de projecten tot stand waren gekomen zonder deze regeling, wordt toegevoegd als

Strategische Statenagenda Commissie EEB februari

2019

Beeldvorming (Fase 1)
Oordeelsvorming (Fase 2)
Besluitvorming. Voordracht + PS (Fase 3)

							evaluatiecriterium
Continuering regionale economische samenwerking NHN			rapportage				23 maart 2017 in commissie EEB behandeld. Hr. Bond zegt toe: - het uitvoeringsprogramma waarin de acties zijn opgenomen wordt tzt aan PS gestuurd (najaar 2018) - functieboek kan desgewenst aan PS worden gestuurd (zie brief C-agenda EEB 9-4-2018)) - Elk jaar wordt een rapportage aan PS voorgelegd (1e rapportage\; jan/febr. 2019) - Halverwege de 7 jarige overeenkomst zal een tussenevaluatie worden uitgevoerd waarbij de inzet van ieders rol wordt geëvalueerd om zo de gerealiseerde effecten te kunnen meten (over ongeveer 3,5 jaar).
PDENH fonds							Cie 16-10-2017: stand van zaken komt jaarlijks terug in de jaarrekening (participaties). Zie ook c-agenda EEB 17-9-2018: brief gs aan ps inz. evaluatie fonds management PDENH . Over PDENH zijn ook statenvragen gesteld (23-2019) Ophoging fonds komt naar alle waarschijnlijkheid in juni 2019 in de commissie en in juli 2019 in PS.
Uitkomsten evaluatie detailhandelbeleid				tkn			
Initiatiefvoorstel D66 NEXT STEP Een recreatie netwerkNH							Na verkiezingen
Duurzame Energie							

Strategische Statenagenda Commissie EEB februari

2019

Beeldvorming (Fase 1)
Oordeelsvorming (Fase 2)
Besluitvorming. Voordracht + PS (Fase 3)

Stand van zaken programma energietransitie en grondstoffen							
klimaat akkoord (alle commissies)							Voorafgaande aan de vergadering van 11 februari 2019 zal een technische briefing worden gegeven over de tussenstand van het klimaatakkoord (van 18.00 uur tot 19.00 uur). Na verkiezingen terug (waarschijnlijk in september/oktober 2019)
uitvoeringsprogramma Energietransitie							Zie C-agenda EEB 9 april 2018
Routekaart							Routekaart is op 9 april 2018 in de commissie behandeld. Toezeggingen: -een tijdschema zal worden opgesteld voor de eerstvolgende routeplanner
Jaarlijkse staat van de transitie							Is op 9 april 2018 in de commissie behandeld. Toezeggingen: -signaal aan CBS zal afgegeven worden om sneller cijfers beschikbaar te stelen; -IPO voortgangsbrief zal met de commissie worden gedeeld (EEB vergadering 24 mei 2018: integrale IPO brief delen is niet mogelijk, maar de relevante teksten uit de voortgangsrapportage zullen worden gedeeld met de commissie, met daarbij een nadere duiding en eventuele aanvulling door GS. - dashboard zal worden voorgelegd dat een simpel maar representatief beeld geeft van de ontwikkelingen en aan te geven wanneer dit wordt gepresenteerd (zie brief B-agenda EEB 26 november 2018 inz. uitgangspunten dasboard Energietransitie N-H)

Strategische Statenagenda Commissie EEB februari

2019

Beeldvorming (Fase 1)
Oordeelsvorming (Fase 2)
Besluitvorming. Voordracht + PS (Fase 3)

Stand van zaken Circulaire Economie				tkn			Òntwikkelperspectief behandeld in EEB 12 juni 2017. Hr. Van der Hoek zegt toe dat de voortgang en de rapportage over de ambitie jaarlijks aan PS worden voorgelegd. Brief GS aan PS inz. Voortgangsrapportage Actieagenda Circulaire Economie 2017-2020 staat op c-agenda EEB 11-2-2019)
Rapport Randstedelijke Rekenkamer inz. energietransitie			Februari PS				Amendement A9 van PS 4/2/2019: “Aan het begin van de nieuwe Statenperiode 2079-2023 uitvoering te geven aan de aanbevelingen door met GS afspraken te maken hoe deze geconcretiseerd kunnen worden.”
Cultuur/Inkoop /Social Return/Bestuur /communicatie							
Notitie en actieprogramma duurzaam inkopen							
Gevolgen regeerakkoord voor N-H							Behandeld in EEB 22-1-2018 Toezeggingen gedaan bij de behandeling: • GS zullen de rijksnotitie over de bestuurskracht en het aangepast beleidskader toesturen, zodra dit beschikbaar is. Is toegestuurd bij de beantwoording statenvragen 132/2018 van de hr. Klein
Rapport Randstedelijke Rekenkamer provinciale subsidieregeling							Behandeld in commissie EEB van 17 september 2018. Ged. Van der Hoek: Begin 2019 vindt de concrete opvolging van alle aanbevelingen plaats en medio 2019 zullen deze afgerond zijn. PS worden geïnformeerd over eventuele vertragingen of problemen in dit proces

Strategische Statenagenda Commissie EEB februari

2019

Beeldvorming (Fase 1)
Oordeelsvorming (Fase 2)
Besluitvorming. Voordracht + PS (Fase 3)

en rijksmonumenten							
Recreatieschappen en arbeidsmarkt en onderwijs							
Modernisering recreatieschappen							In EEB van 21 november 2016 zijn het initiatiefvoorstel van de SP, de discussienotitie van de PvdA en de het advies van GS behandeld. Naar aanleiding hiervan is Motie 76 van 12-12-2016 aangenomen : PS verzoeken het College van GS om: * in het MRA proces als vervolg op de actie agenda metropolitaan landschap een voorstel in te brengen waarin: - de kwaliteit van recreatieterreinen wordt vergroot door, op basis van onderzoek, duidelijke grenzen te bepalen tussen natuur en recreatie; - alle gebruikers meer worden betrokken bij de inrichting en het gebruik van de recreatiegebieden; - de inverdieneffecten voor de financiering van de recreatieschappen binnen de bestaande randvoorwaarden maximaal worden benut; * na uitwerking van dit voorstel in goed overleg met alle betrokken de bestaande gemeenschappelijke regelingen in deze lijn bij te stellen. StvZ: 2018 Wijzigingstraject PRV: . wijzigingsvoorstel PRV: juni 2018 (NLWM (met uitnodiging

Strategische Statenagenda Commissie EEB februari

2019

Beeldvorming (Fase 1)
Oordeelsvorming (Fase 2)
Besluitvorming. Voordracht + PS (Fase 3)

							EEB) en R&W . terinzagelegging: juli-sept 2018 . cie en PS vaststelling: december 2018 (NLWM (met uitnodiging EEB) en R&W. Commissie EEB 18 juni 2018: hr. Tekin: vlak na de zomer zal een uitgebreide brief worden opgesteld voor PS o.a. over de governance en bestuurlijke spaghetti. Hierbij wordt ingezoomd op een rapport over de evaluatie van RNH en hoe het college omgaat met de aankomende aanbestedingsperiode (loopt af per 1/1/2019). Deze brief is behandeld op B-agenda EEB 17-9-2018 (met uitnodiging cie NLWM). 15 oktober 2018: BOT overleg met verkenner. Rapport verkenner komt naar alle waarschijnlijkheid op 25-2-2019 in commissie NLWM met uitnodiging van EEB aan de orde (qua vergaderdata lukt het niet meer om het in de commissie EEB te behandelen; mededeling gedeputeerde Tekin 21-1-2019) De commissie NLWM/EEB van 25-2-2019 stelt aan PS (via Presidium) voor de motie als afgehandeld te beschouwen.
Arbeidsmarkt: presentatie werkambassadeur en visie arbeidsmarkt – onderwijs en cijferrapportage, midterm review 2016-2018							Midterm review arbeidsmarkt 17 september 2018 op B-agenda EEB behandeld

Strategische Statenagenda Commissie EEB februari

2019

Beeldvorming (Fase 1)
Oordeelsvorming (Fase 2)
Besluitvorming. Voordracht + PS (Fase 3)

Financiële stukken recreatieschappen							Juni 2019 in commissie en juli 2019 in PS
Algemeen							
Kaderbrief 2020							Juni 2019 in commissie en juli 2019 in PS
Jaarstukken 2018							Juni 2019 in commissie en juli 2019 in PS
Zomernota							September 2019 in commissie en oktober 2019 PS
Provinciale Begroting 2019	*PS 12 nov 2018*						Oktober 2019 in commissie en november 2019 in PS
evaluaties van de Europa-strategieën							

Strategische Statenagenda Commissie EEB februari

2019

Beeldvorming (Fase 1)
Oordeelsvorming (Fase 2)
Besluitvorming. Voordracht + PS (Fase 3)

IPO begroting							PS december 2017: in vervolg zal IPO begroting in alle commissies worden behandeld.
MRA begroting 2020 en werkplan 2020							Agendacommissie heeft op 2 -10-2017 besloten dat MRA begroting en werkplan - net zoals de provinciale begroting- in alle commissies zal worden behandeld. September 2019 in commissies en oktober PS Ook de MRA agenda 2.0 zal rond die tijd aan de orde komen
MRA verantwoording en globale begroting 2019							TBV input regiegroep 13 april 2018 Toezeggingen: -over onduidelijkheden in het kleurenschema zullen nadere vragen gesteld worden; - tegengaan verspilling bouwmaterialen zal de hr. Van der Hoek agenderen op het portefeuillehoudersoverleg duurzaamheid; - opmerking om aan dashboard economie toe te voegen welke knelpunten worden opgelost en met welke prioriteit neemt de hr. Bond mee naar het PRES.

Strategische Statenagenda Commissie NLWM voor PS 27-05-2019

Beeldvorming (Fase 1)
Oordeelsvorming (Fase 2)
Besluitvorming. Voordracht + PS (Fase 3)

	2019 (d.d.)			GS	Werkvorm	Procesafspraken / Wensen tav de voorbereiding
Commissie NLWM	**25 feb**	**20 Mei (Interim)**	**Medio 2019**			
Natuur						
Programma Natuurontwikkeling (PNO)				Tekin	Jaarlijks vast te stellen/ BOB	Onderwerp komt jaarlijks terug (september/oktober 2019)
Programma Groen Kapitaal en Biodiversiteit				Tekin	Geen Bob model, GS besluiten	11-1-16 BOT-overleg op locatie. In februari 2016 zal een eerste discussiestuk ter bespreking worden voorgelegd aan de Statencommissie NLM. Met medeneming van de uitkomsten daarvan zal het e.e.a. verder worden vormgegeven. 15-05-2017: Bespreking Rapport biodiversiteit in Noord-Holland Biodiversiteit is onderdeel van de expertmeeting over NNN op 12 oktober November 2017: Doorlopend programma met regelmatig bijeenkomst en informatie voor commissie via C-agenda
Groene Hart Visie				Tekin	Gedeeltelijk BOB, 3 provincies	Medio 2019 na de Statenverkiezingen komt mogelijk een vervolg.
Collectief agrarisch natuurbeheer / NNN begrenzing				Tekin		November 2017: Motie aangenomen in PS 13-11 voor een verkenningsjaar (M126-2017).
Toekomst Recreatieschappen Wijziging PRV, WKW NNN-gebieden (EEB/NLWM)				Tekin	BOB	De discussie over de toekomst van de recreatieschappen en de natuurwaarden in deze recreatiegebieden wordt gezamenlijk opgepakt door de commissies EEB en NLWM. Wordt na PS verkiezingen vervolgd.
Milieu						
Luchthaven-besluiten				Tekin		VUmc (nog niet bekend)
Zienswijzen op financiële stukken Omgevings-diensten			08-07-2019 PS	Tekin		Jaarlijks ontvangen PS de financiële stukken van de 4 Noord-Hollandse omgevingsdiensten voor zienswijzen op de Jaarrekening * bestemmingsresultaat en op de (meerjaren)Begroting. Het gaat om: - Omgevingsdienst IJmond - Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied - Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland noord - Omgevingsdienst Flevoland, Gooi & Vechtstreek
Schiphol				Tekin		November 2018 in Cie NLWM besproken op de B-agenda. Vervolg medio 2019 na PS verkieizngen
Bodem				Tekin		Briefing na Bodemberaad, overdracht bodemtaken naar gemeenten
Initiatiefvoorstel Naar een toekomst zonder (plastic) zwerfafval (PvdD/GL)						Is 4 maart 2019 in PS behandeld

Strategische Statenagenda Commissie NLWM voor PS 27-05-2019

Beeldvorming (Fase 1)
Oordeelsvorming (Fase 2)
Besluitvorming. Voordracht + PS (Fase 3)

	2019 (d.d.)			GS	Werkvorm	Procesafspraken / Wensen tav de voorbereiding
Commissie NLWM	**25 feb**	**20 Mei (Interim)**	**Medio 2019**			
Landbouw/ Fauna						
Pilot Natuurinclusieve landbouw				Bond		N.a.v. in PS aangenomen motie. Er is een BOT-overleg op 16 november 2017. Op basis daarvan vervolg voor uitvoering motie. 25-06-2018: Bespreken op de B-agenda 'Programma Natuur-inclusieve landbouw' en voorstel afdoen motie 40-2017. Eind 2018 organiseert GS een conferentie over de stand van zaken geweest waar ook PS voor is uitgenodigd.
PRV wijziging Geitenhouderijen		27-05-2019 PS		Bond		**Komt in juni 2019 via voordracht in PS**
Water						
Ruimtelijk programma Markermeerdijken				Loggen	Geen BOB-model	VVGB is door PS vastgesteld in oktober 2018
Implementatie Kaderrichtlijn Water	TB 25-2-2019			Loggen		PS worden in het tweede kwartaal van 2018 geïnformeerd over de voortgang **Toezegging gedeputeerde Loggen om een technische briefing te organiseren. Een eerste in ieder geval nog voor de PS-verkiezingen van maart 2019**
Aangepaste Waterverordening Rijnland met een wijziging inzake peilbesluiten.				Loggen		Is uitgesteld tot nader order.
Verdroging/ Bodemdaling				Loggen / Tekin		Najaar 2018 is het vervolg over programma Bodemdaling besproken in NLWM. Vervolg na PS-verkiezingen
Stand van zaken Watervisie				Loggen		
Initiatiefvoorstel PvdD Welzijn van vissen				Loggen/ Bond		
Algemeen						
Jaarstukken				Heel GS		Juni 2019
Kaderbrief				Heel GS		Juni 2019
Begroting				Heel GS		Oktober 2019
Klimaatakkoord		Tech. briefing 20-05-2019		Heel GS	BOB	Alle commissies B-agenda Vervolg na PS verkiezingen (verwachting najaar 2019)

Strategische Statenagenda Commissie Ruimte & Wonen per 29-01-2019

Beeldvorming (Fase 1)
Oordeelsvorming (Fase 2)
Besluitvorming. Voordracht + PS (Fase 3)

	2018 (Q)				2019 (Q)		GS	Werkvorm	Procesafspraken / Wensen t.a.v. de voorbereiding
Commissie R&W	**1e**	**2e**	**3e**	**4e**	**1e**	**2e**			
Ruimte									
MRA agenda							Geldhof		De MRA maakt met enige regelmaat rondes langs de Raden en Statenleden. In het najaar vindt het MRA Congres plaats. PS kunnen tweemaal per jaar reageren op de stukken die in de MRA regiegroep worden besproken.
Nominatiedossier Nieuwe Hollandse Waterlinie als uitbreiding op de Stelling van Amsterdam (UNESCO-status).							Geldhof		Per brief van 9 november 2017 zijn PS geïnformeerd (c agenda R&W 4 december 2017) over de Unesco nominatie Nieuwe Hollandse Waterlinie als uitbreiding van de Stelling van Amsterdam. Ten behoeve van het gedeelde siteholderschap (van de 4 betrokken provincies voor het vergrote werelderfgoed) dienen PS de gemeenschappelijke regeling die daarvoor nodig is vast te stellen. Naar verwachting wordt deze gemeenschappelijke regeling eind 2018 aan PS worden voorgelegd.
Wonen									
Vervolgactiviteiten Waterlands wonen							Geldhof		De commissie wordt geïnformeerd als daar aanleiding voor is.

Strategische Statenagenda Commissie M&F MAART 2019

Beeldvorming (fase 1, bijvoorbeeld dmv een benen-op-tafeloverleg of technische briefing)

Oordeelsvorming (fase 2, dmv bespreking in de commissie)

Besluitvorming (fase 3, dmv een voordracht die voorgelegd wordt aan PS)

	(Q) 18.2		18.3		18.4		(Q) 19.1	19.2	PFH	Werkvorm	Procesafspraken / Wensen tav de voorbereiding
Commissie M&F	**18/6**	**21/6**	**3/9**	**17/9**	**15/10**	**26/11**	**21/1**	**11/2**			
PIP N247								4/2 PS	**Post**		Op dit moment wordt gewerkt aan ontwerp-PIP. Vaststelling van PIP in PS staat gepland Q1 (eerste kwartaal 2019)
Verkeersbeleid in relatie tot de Omgevingsvisie (agenda Mobiliteit)									**Post**		28 mei 2018: Concept-omgevingsvisie is besproken in commissie R&W met uitnodiging EEB, M&F en NLWM 11 juni 2018: Terinzagelegging omgevingsvisie Oktober/november 2018: Definitieve besluitvorming in PS 17 sept 2018 techn briefing Extra bespreking RW en andere commissies over Mobiliteit binnen de Omgevingsvisie heeft plaatsgevonden op 22 maart.
Perspectief Fiets en uitwerking moties 31/2017 en 45/2017									**Post**		In de commissievergadering van 17 mei is het concept Perspectief Fiets besproken worden. De input die vanuit het thema Fiets aan de Omgevingsvisie wordt geleverd wordt samengevat in het Perspectief. Met het Perspectief als basis kan vervolgens verder gewerkt worden aan de opgaven die plaats krijgen in een beleidsrijke Agenda Mobiliteit, waarin alle activiteiten met betrekking tot de mobiliteit zullen worden geagendeerd en in de tijd worden geprogrammeerd. Ook bestaand beleid zoals het aanpakken van de fietsknelpunten krijgt een plek in dit programma. De voordracht investeringen tbv oplossen fietsknelpunten wordt 9 april in de commissie besproken. Op 25 januari 2018 is er een technische briefing gehouden over welke kant de uitvoering uit gaat. Uiteindelijk komt de uitwerking terug in de Omgevingsvisie, deze wordt 22 maart in een extra vergadering besproken. BOT overleg 5 oktober 18.30 uur. 'verzoeken het college het fietsbeleid een extra impuls te geven door: - te onderzoeken hoe een herkenbaar provinciaal hoofdfietsnetwerk vorm kan krijgen, waarbij harmonie gezocht wordt met de ontwikkeling van het fietsnetwerk van de Vervoersregio Amsterdam; - in dit onderzoek specifiek meenemen hoe de vermarkting van een hoofdfietsnetwerk kan worden opgepakt; - een model te ontwikkelen voor (cofinanciering van) het oplossen van zwakke schakels n gemeentelijke fietspaden in het hoofdfietsnetwerk; - voor de vaststelling van de begroting 2018 een tussenrapportage te geven over bovenstaande en deze rapportage zo goed mogelijk aan te laten sluiten aan de in ontwikkeling zijnde provinciale fietsvisie;
Bereikbaarheid Broek in Waterland									**Post**		Ambtelijk vernomen dat er nog een MKBA (maatschappelijke kosten-baten analyse) wordt gemaakt. Planning loopt daardoor minimaal 3 maanden uit. Zodat het vervolg in het derde kwartaal van 2018 in de commissie wordt verwacht. 3e atelier: 30 oktober 3e inloopavond (presentatie resultaten studie): 21 november 9 mei 2016 Tijdens en extra vergadering van de commissie 9 mei 2016 is een technische toelichting gegeven op de variant van de Dorpsraad. Bereikbaarheid Broek in Waterland/N247. Tijdens de vergadering 9 mei is gesproken over de brief van GS waarin wordt aangegeven dat de variant van de Dorpsraad tot een vergelijkbaar niveau uit te laten werken als de Stuurgroep varianten. Begin 2017 worden de resultaten verwacht van de nadere uitwerking. 13 oktober 2016 Voorstel aan commissie om begin november een informeel overleg te houden over het participatieproces studie Broek in Waterland. 7 november 2016 Op 10 november 2016 informeel overleg. 2 februari 2017: in overleg met de dorpsraad is besloten de komende ateliers en inloopavonden uit te stellen. GS komen begin 2017 met een nieuwe planning. 26 nov 2018 besproken in commissievergadering M&F (B-agendapunt) Besluit reconstructie N247, passage Broek in Waterland. De gedeputeerde veronderstelt dat voor het uitzoeken van voornoemde zaken drie tot vier maanden nodig zijn. Vervolgens moet een stuk worden opgesteld voor de stuurgroep, het college en Provinciale Staten. Van de zijde van

Strategische Statenagenda Commissie M&F MAART 2019

Beeldvorming (fase 1, bijvoorbeeld dmv een benen-op-tafeloverleg of technische briefing)

Oordeelsvorming (fase 2, dmv bespreking in de commissie)

Besluitvorming (fase 3, dmv een voordracht die voorgelegd wordt aan PS)

	(Q) 18.2		18.3		18.4		(Q) 19.1	19.2	PFH	Werkvorm	Procesafspraken / Wensen tav de voorbereiding
Commissie M&F	**18/6**	**21/6**	**3/9**	**17/9**	**15/10**	**26/11**	**21/1**	**11/2**			
											Provinciale Staten zal dan aangegeven moeten worden of ze bereid zijn om financiën beschikbaar te stellen. Vier jaar geleden gaven alle partijen aan dat er geld beschikbaar moest komen, maar in het coalitieakkoord is dat geen waarheid geworden.
Smart Mobility									**Post**		5 maart BOT-overleg gehad 30 november 2017 uitvoeringsprogramma besproken in cie. Inmiddels is een Uitvoeringsprogramma Smart Mobility beschikbaar. Zie B-agenda 27 november 2017. De commissie M&F heeft 12 juni een eerste BOT overleg gevoerd over het Smart Mobility . Afgesproken is dat hier een vervolg aan wordt gegeven. In overleg met de afdeling wordt naar een geschikt moment gekeken. Juli 2018 brief ontvangen Planstudie autonome voertuigen, daarin de vraag of er behoefte is aan technische briefing. Dit is in okt 2018 aan de commissie M&F voorgelegd. Op dit moment is er geen behoefte aan. 6 dec 2018 Koers Smart Mobility besproken (B-agendapunt) in de commissievergadering M&F. Er is behoefte aan een BOT-overleg. Deze wordt georganiseerd op 21 januari 2019 voorafgaand aan de commissievergadering.
Verbreding Solaroadexperiment						14/1 PS			**Post**		17 mei wordt een technische briefing over resultaten en ontwikkelingen gehouden GS hebben op 19 februari brief 967149/967211 gestuurd over verbreding van het experiment naar zwaar verkeer 2 maart 2017: er kan nog geen harde datum gegeven worden, omdat de vervolgstappen van SolaRoad op dit moment worden uitgezocht. Hieraan zitten een aantal financieel-economische aspecten als ook juridische. Zodra hier duidelijkheid over is wordt een moment gepland voor een presentatie. In overleg met de griffie wordt bekeken of het mogelijk is een presentatie over SolaRoad aan de commissie te geven. Verwachting 2e kwartaal 2017.
Voorkeursalternatief Verbindingsweg A8-A9									**Post**		Januari 2019: landschapsplan volgt nog 21 juni 2018- GS (Post) geeft aan dat uitkomst onderzoek landschapsplan in januari 2019 komt 29 mei 2018: GS-besluit voorkeursalternatief 21 juni 2018: Bespreken bovengenoemd besluit in commissie M&F 9 juli 2018: Bespreken besluit in PS

Strategische Statenagenda Commissie M&F MAART 2019

Beeldvorming (fase 1, bijvoorbeeld dmv een benen-op-tafeloverleg of technische briefing)

Oordeelsvorming (fase 2, dmv bespreking in de commissie)

Besluitvorming (fase 3, dmv een voordracht die voorgelegd wordt aan PS)

	(Q) 18.2		18.3		18.4		(Q) 19.1	19.2	PFH	Werkvorm	Procesafspraken / Wensen tav de voorbereiding
Commissie M&F	**18/6**	**21/6**	**3/9**	**17/9**	**15/10**	**26/11**	**21/1**	**11/2**			
											8 okt 2018 interpellatieverzoek 26 april 2018: In brief 1067127/1067134 doen GS verslag van hun gesprek met het ministerie en over het vervolg daarop. GS willen voor zomer 2018 een besluit nemen over een voorkeursalternatief, 21 juni hierover commissievergadering. Na de zomer volgt dan een startnotitie voor de te volgen planologische procedure. Na het ICOMOS-advies in de cie van 30 nov te hebben besproken, heeft de ged. toegezegd met het ministerie in gesprek te gaan over het vervolg. Zodra het vervolgproces duidelijk is, zal ged. de cie hierover informeren. 13 september 2017: in de commissie van 11 september is de stand van zaken en de PlanMER besproken. Besluitvorming over voorkeursalternatief wordt eind 2017/begin 2018 verwacht. Besluit GS 5 juli 2016 over toevoegen Golfbaanvariant. 9 mei 2016 is in de commissie gesproken over de stand van zaken. Twee varianten worden nader onderzocht. Wanneer na afronding van de aanvullende onderzoeken het voorlopig voorkeursalternatief wordt gekozen volgt een inspraakprocedure. Omstreeks maart 2017 wordt een nader voorstel verwacht. Voorkeursalternatief 11 april 2016 in commissie. Ligt dan ook ter inzage voor zienswijzen(wellicht rol burgerparticipatie). Na 3 oktober 2016 start de planuitwerkingsfase (deze is naar verwachting eind 2017 gereed. Aansluitend wordt PIP opgesteld. 9 februari 2016: Informatie over besluit minister inzake opstelterrein sprinterterreinen komt richting commissie(s). 2 februari 2017: Planstudie Verbinding A8-A9: voorkeursontwerpen voor Nulplus-, Golfbaan- en Heemskerkalternatief staat op 13 februari 2017 op de B-agenda. 2 maart 2017: vervolg behandeling van 13 februari 2017 op 2 maart 2017. 3Planning: vaststelling voorlopig voorkeursalternatief op 30 mei 2017 in GS. Woensdag 31 mei aanlevering stukken. Dinsdag 6 juni: technische briefing. Maandag 12 juni: commissiebehandeling M&F, besluit voorlopig voorkeursalternatief (gedurende inspraakperiode) Het vaststellen van het voorkeursalternatief: eind 2017. Op 10 maart hebben GS een brief aan PS gestuurd over het opnemen van een extra variant in de MER studie. Dit houdt ook in dat de behandeling in GS op 30 mei niet gehaald wordt, evenals de technische briefing op 6 juni. Een nieuwe planning volgt, waarin een GS besluit is voorzien na de zomer. Op 24 maart hebben GS een persbericht verstuurd met de mededeling dat de Stuurgroep Verbinding A8-A9 tegen het toevoegen van de tunnelvariant is. In PS van 10 april jl. is het onderwerp aan de orde geweest tijdens een interpellatiedebat. 13 jul 2017: zie brief over GS besluit d.d. 11 juli 2017. Bespreking in commissie in september. Nadere invulling volgt zo spoedig mogelijk.
Evaluatie Verbonden partijen									**Post**		Eens in de 4 jaar wordt het beleid Verbonden partijen geëvalueerd. De Nota Verbonden partijen 2014 is door PS vastgesteld februari 2015. In 2016 zijn 6 stichtingen onderzocht. Bij brief van 23 juni 2016 is PS hierover geïnformeerd. De algemene conclusies en aanbevelingen worden verwerkt in de eerstvolgende herijking van de nota verbonden partijen. Jan 2019: Wordt niet meer geagendeerd voor de verkiezingen. Volgt voor / na de zomer 2019
Bereikbaarheid Haarlemmermeer-Bollenstreek									**Post**		26 november 2018: bespreken gevolgen PS besluit DPW Zuid-Holland ---Schuift door naar 21 januari 2019 17 september 2018: Bespreken GS-besluit voorkeursalternatief in de commissie 3 september 2018: gezamenlijke Hoorzitting (NH&ZH)

Strategische Statenagenda Commissie M&F MAART 2019

Beeldvorming (fase 1, bijvoorbeeld dmv een benen-op-tafeloverleg of technische briefing)

Oordeelsvorming (fase 2, dmv bespreking in de commissie)

Besluitvorming (fase 3, dmv een voordracht die voorgelegd wordt aan PS)

	(Q) 18.2		18.3		18.4		(Q) 19.1	19.2	PFH	Werkvorm	Procesafspraken / Wensen tav de voorbereiding
Commissie M&F	**18/6**	**21/6**	**3/9**	**17/9**	**15/10**	**26/11**	**21/1**	**11/2**			
(voorheen Duinpolderweg)											20 april 2018: Werkbezoek Duinpolderweg (georganiseerd door Zuid-Holland) Besproken in cie 25 januari GS heeft besluit over voorkeursalternatief genomen op 19 december en gepubliceerd op 20 december. 22 Januari zal dit besluit besproken worden in de cie. 3 februari 2017: verwachting GS-besluit circa december 2017
Integrale studie bereikbaarheid Den Helder									**Post**		Voor de integrale studie bereikbaarheid Den Helder is in 2016 is een kwartiermakersfase gestart en is gewerkt aan een plan van aanpak voor een gebiedsgerichte integrale aanpak. Met dit PvA is de samenwerking gezocht met het programma De Kop Werkt en is ook het Rijk (RWS) betrokken. September 2017 is een onderzoeksvoorstel besproken met de betrokken bestuurders uit de kop gemeenten waarna de onderzoeken zijn gestart. De eerste resultaten zijn in het eerste kwartaal van 2018 opgeleverd. In een bestuurlijk overleg in mei 2017 met de betrokken gemeenten van de kop en RWS zijn de eerste resultaten van de uitgevoerde onderzoeken besproken en afspraken gemaakt over het vervolg. Onderdeel hiervan zijn de nadere uitwerking van kortetermijnmaatregelen voor de verbetering van de bereikbaarheid van, naar en door Den Helder. Voor de verbetering van de bereikbaarheid van Den Helder op lange termijn zijn met de gemeenten en RWS afspraken gemaakt over de scope van het onderzoek.
Jaarstukken 2018/Kaderbrief 2020 (tevens Rekeningencie)									**Post**		…… 2019: Behandeling in de commissie M&F. ….. 2019: Behandeling in PS.
Zomernota 2019				8/10 PS					**Post**		17 september 2018: Behandeling in de commissie M&F. 8 oktober 2018: Behandeling in PS.
Begroting 2019					12/11 PS				**Post**		15 oktober 2018: Behandeling in de commissie M&F. 12 november 2018: Behandeling in PS.
Actualisatie Provinciaal Grondbeleid					12/11 PS				**Post**	BOB-model	15 oktober 2018: Behandeling in de commissie M&F. 12 november 2018: Behandeling in PS. 18 juni 2018: technische briefing over de denkrichtingen gehouden BOT-overleg 5 maart 2018 gehad PvA voor actualisatie is 25 januari 2018 in de cie besproken. Daarna volgt BOT-overleg over inhoud.
OV Toekomstbeeld									**Post**		Op 5 juli 2018 Het OV toekomstbeeld is een samenwerking tussen alle gemeenten, Provincie Flevoland, Almere en Lelystad. Vanuit de regio wordt het OV Toekomstbeeld tot stand gebracht. De commissie wordt daarover op gezette tijden geïnformeerd. 21 juni 2018: vervolgoverleg over verschillende netwerkscenario's. Technische briefing 5 maart gehad. 29 mei 2017: de evaluatie van begin 2017 was de eindevaluatie van de uitvoeringsregeling die liep t/m 2015.
Voortgangsrapport Westfrisiaweg N23									**Post**		Komt regelmatig ter kennisgeving terug in de cie.

Strategische Statenagenda Commissie M&F MAART 2019

Beeldvorming (fase 1, bijvoorbeeld dmv een benen-op-tafeloverleg of technische briefing)

Oordeelsvorming (fase 2, dmv bespreking in de commissie)

Besluitvorming (fase 3, dmv een voordracht die voorgelegd wordt aan PS)

	(Q) 18.2		18.3		18.4		(Q) 19.1	19.2	PFH	Werkvorm	Procesafspraken / Wensen tav de voorbereiding
Commissie M&F	**18/6**	**21/6**	**3/9**	**17/9**	**15/10**	**26/11**	**21/1**	**11/2**			
Voortgangsrapport HOV in 't Gooi									**Post**		Zomer 2019 wordt Programma van Eisen besproken Januari 2019 Nota van Uitgangspunten bespreken in commissie M&F 26 november 2018 BOT-overleg (Vervolg op 15 okt 2018) 15 okt 2018 BOT overleg Naar verwachting januari 2019 nota van uitgangspunten / maart 2019 programma van eisen / voor zomerreces nota van zienswijzen Komt regelmatige ter kennisgeving terug in de cie.
Voortgangsrapportage HOV Velsen									**Post**		Komt regelmatige ter kennisgeving terug in de cie.
Initiatiefvoorstel anoniem solliciteren									**Loggen**		Advies van GS en het initiatiefvoorstel zijn besproken in commissie van 17 mei. Gedeputeerde heeft toezeggingen gedaan, indieners wachten met verdere stappen op afhandeling van deze toezeggingen. Advies van GS wordt na GS-vergadering van 24 april verwacht en kan vervolgens besproken worden in de vergadering van de commissie M&F van 17 mei 2018. Ged. heeft voorgesteld informatie van pilots af te wachten. Juni 2017: 18 mei 2017: Ambtelijk vernomen dat reactie naar verwachting begin juni in GS komt. Dit betekent behandeling in de commissie van september. 13 juli 2017: In de commissie van 12 juni heeft de gedeputeerde het volgende meegedeeld: 'Anoniem solliciteren' dat de landelijke pilots deels zijn uitgevoerd. Een reactie op de resultaten zal door Gedeputeerde Staten worden verwoord in een nota.
Nota Reserves en Fondsen					12/11 PS				**Post**		31 mei 2018: De nieuwe reserve-indeling zal meegenomen worden in de begroting voor 2019. 16 en 18 januari zijn een drietal brieven ontvangen over een onderzoek dat GS gedaan heeft naar de huidige reserves. Deze brieven worden besproken in de cie MF van 19 februari (en eventueel in andere commissies). De geactualiseerde nota reserves en fondsen zal in twee delen besproken worden, parallel aan de behandeling van Kaderbrief en Begroting 2019. Bij de Kaderbrief worden de kaders voor de nota besproken, bij de Begroting de indeling van de reserves aan de hand van de nieuwe kaders.
PIP N241 trajectbenadering								03/04 PS	**Post**		4 maart 2019 in PS 11 feb 2019 in M&F Startnotitie ontvangen op 20 december. PIP wordt eind 2018 verwacht.
IPO begroting					12/11 PS				**Post**		Komt jaarlijks terug in de commissie. Commissie 17 sept 2018
P&C-stukken Randstedelijke Rekenkamer	11/6 PS								**Remkes**		17 mei 2018: Behandeling in de commissie M&F. 11 juni 2018: Behandeling in PS. Komt jaarlijks terug in de commissie.
Initiatiefvoorstel Pilot Doelgroepenvervoer Schagen	11/6 PS								**Post**		Is besproken in commissievergadering van 17 mei en geagendeerd voor PS van 11 juni. **Daarna afvoeren van lijst.** Was geagendeerd voor cie 9 april, maar is niet besproken.
Bijpraatmoment ROCOV									**Post**		1 of 2x per jaar is er een bijeenkomst met de leden van de commissie voorafgaand aan een vergadering. Aan de hand van een presentatie door ROCOV, vindt dan een discussie plaats over wat er zoal speelt. Eerstvolgende datum: 21 juni.
Jaarlijks overleg met cie A'dam en Vervoersregio									**Post**		Eens per jaar is er een bijeenkomst met de leden van de commissie, leden van de raadscommissie verkeer van Amsterdam en de Vervoerregio. Eerstvolgende datum is nog onbekend.

Strategische Statenagenda Commissie M&F MAART 2019

Beeldvorming (fase 1, bijvoorbeeld dmv een benen-op-tafeloverleg of technische briefing)

Oordeelsvorming (fase 2, dmv bespreking in de commissie)

Besluitvorming (fase 3, dmv een voordracht die voorgelegd wordt aan PS)

	(Q) 18.2		18.3		18.4		(Q) 19.1	19.2	PFH	Werkvorm	Procesafspraken / Wensen tav de voorbereiding
Commissie M&F	**18/6**	**21/6**	**3/9**	**17/9**	**15/10**	**26/11**	**21/1**	**11/2**			
Initiatiefvoorstel Modernisering Tankstationbeleid									**Post**		Begin 2019 brandstoffenmixbeleid gereed. Op basis daarvan wordt een nieuw tankstationbeleid opgesteld.
Programma centrale bediening kunstwerken									**Post**		Er is een voortgangsrapportage aangeleverd voor de commissievergadering van 18 juni.
Onderzoek Randstedelijke Rekenkamer Garanties en Leningen						14/1 PS			**Post**		Het concept-rapport van de Randstedelijke Rekenkamer gaat in augustus de wederhoorprocedure in, het definitieve rapport wordt begin oktober verwacht.

Provincie Noord-Holland

Besluitenlijst Ingekomen stukken ter kennisname vanaf 19 februari t/m 28 februari 2019 voor PS 27 mei 2019

Nummer	Omschrijving
1	Beantwoording openstaande vragen cie NLWM inzake initiatiefvoorstel Zwerfafval (PS 4-3-2019).
2	Europese Subsidies: Brief GS aan PS inz. Rapportage Europese subsidies in Noord-Holland (C-agenda na verkiezingen)
3	ICT: Brief GS aan PS inz. Wobverzoek van de Volkskrant inzake Black Energy (C-agenda na verkiezingen)
4	Mobiliteit: Brief GS aan PS Afwegingsnotitie herinrichting N241 A.C. de Graafweg (betrekken bij agendapunt 10 PS 04-03-2019)
5	Landbouw / Ruimte: Ontwerpwijziging PRV met betrekking tot verbod op nieuwvestiging, uitbreiding of omschakeling naar geitenhouderijen (t.z.t. C-agenda)
6	Water / Ruimte: Dijkversterking Den Helder - Den Oever: Reikwijdte en detailniveau MER (t.z.t. C-agenda)
7	Economie/Ruimte: Open brief aan CvdK van Berkhout is Boos inz. verzoek onderzoek besluitvorming Distriport zonneakker Jaagweg (C-agenda na verkiezingen).
8	Duurzaamheid: Brief lets talk about tech inz. 5 G Space Appeal
9	Aanvullende ingekomen mail over stationsgebied Heerhugowaard De niet-geanonimiseerde versie van de gestuurde e-mail treffen PS en duo-leden in iBabs bij de agenda 'Ingekomen stukken met NAW-gegevens'
10	Water: Brief Natuurmonumenten over Waddenmozaiek, n.a.v. brief mossel- en garnalenorganisaties (C-agenda NLWM 25-02-2019)

Provincie Noord-Holland

Lijst ingekomen stukken maand MAART 2019 voor PS 27 mei 2019

Nummer	Omschrijving
1	Cultuur: Brief van plein C inz. cultuureducatie in de provincie
2	Energietransitie: Brief GS aan PS inz. bestedingsvoorstel middelen energietransitie 2019 (c-agenda na verkiezingen)
3	Grondzaken: Brief GS aan PS inz. Grondstrategie Oostelijke Vechtplassen (C-agenda na verkiezingen)
4	Landbouw/ Economie: Naar een provinciale voedsel agenda (t.z.t. C-agenda)
5	Mobiliteit: Brief GS aan PS inz. Ontwerp Programma van Eisen openbaar vervoer concessie Gooi en Vechtstreek (C-agenda na verkiezingen)
6	Visserij: Actieplan en intentieovereenkomst IJsselmeervisserij (t.z.t. C-agenda)
7	Proces-verbaal van de verkiezingsuitslag van Provinciale Staten 2019
8	Landbouw/ Water/ Natuur: Brief ANV Water, Land en Dijken met informatie voor nieuw PS over innovatieprogramma Veen (IPV) (t.z.t. C-agenda)
9	Milieu/ Energie: Ingekomen brief (geanonimiseerd) over Biomassacentrale Diemen (t.z.t. C-agenda) Voor PS-leden is de niet-geanonimiseerde versie beschikbaar in het Stateninformatiesysteem.
10	Milieu: Financiële stukken Omgevingsdienst Flevoland, Gooi & Vechtstreek (t.z.t. C-agenda) - Voorlopige Jaarrekening 2018 - Eerste Begrotingswijziging 2019 - Concept-Begroting 2020 - Kadernota 2020 e.v.
11	Natuur: Ingekomen brief (geanonimiseerd) over Lutkemeerpolder (t.z.t. C-agenda)
12	P&O: Brief GS aan PS inz. Bijlage 1 onderhandelaarsakkoord cao
13	Cultuur: Brief GS aan PS inz. Voortgangsrapportage Beleidskader Cultuur in Ontwikkeling Cultuurbeleid 2017-2020 (tzt C-agenda)
14	Economie: Brief GS aan PS inz. schikking met Distriport (na verkiezingen)
15	Economie: Brief van GS aan PS inz. Regionale Retailvisie Kop van Noord-Holland (C-agenda na verkiezingen)
16	Milieu/ Energie: Schriftelijke beantwoording rondvraag NLWM 25-02-19 inzake biomassacentrale Diemen (t.z.t. C-agenda)
17	(Heel PS): Brief van GS aan PS inz. Doorrekening ontwerp-Klimaatakkoord en eerste reactie kabinet (tzt na verkiezingen).
18	Mobiliteit: Antwoordbrief GS op zwartboek OV Nood-Holland Noord van SP (C-agenda na verkiezingen)
19	Mobiliteit: Brief geluidsoverlast in tuin A8 A9 (C-agenda na verkiezingen)
20	Milieu: Brief GS aan PS inzake artikel Volkskrant 19-03-2019 over 'afdekking' oxykalkslikdepot bij Tata Steel (t.z.t. C-agenda)
21	Overdrachtsdossier 2019 t.b.v. inwerkproces nieuwe Staten en college.
22	Cultuur: Brief GS aan PS inz. Uitvoeringsregelingen culturele instellingen en evenementen (motie 47-2018) (t.z.t. na verkiezingen)
23	Energie: Brief GS aan PS inz. Exploratieprogramma aardwarmte MRA (t.z.t na verkiezingen).
24	Europastrategie: Voortgangsrapport 2019 van de Regio Randstad (C-agenda na verkiezingen)
25	Mobiliteit: Brief geluidsoverlast door hard optrekken en rijden Hilversumseweg N525 (C-agenda na verkiezingen)
26	Mobiliteit: Brief GS aan PS inz. landelijke Contourennota Toekomstbeeld OV 2040 (C-agenda na verkiezingen)
27	Mobiliteit: Brief GS aan PS inz. Verkenning brandstoffenmixbeleid (C-agenda na verkiezingen)
28	Mobiliteit: Fietspad langs de Haansloot (C-agenda na verkiezingen)
29	Mobiliteit: Wob-verzoek inzake reconstructie Dreef en Houtplein in Haarlem (C-agenda na verkiezingen)
30	Landbouw: Nationaal Tuinbouwakkoord (t.z.t. C-agenda)

31	Natuur: Wijziging uitvoeringsregeling Natuurcompensatie Noord-Holland (t.z.t. C-agenda)
32	Schiphol: Voortgangsverslag Stichting leefomgeving Schiphol (t.z.t. C-agenda)
33	Water: Afschrift Ingekomen brief (geanonimiseerd) over Beleid camping Bakkum (t.z.t. C-agenda) Voor PS-leden is in het vergadersysteem een niet-geanonimiseerde versie van de brief beschikbaar
34	Milieu: Informatie over oxykalkslikdepot Tata Steel (t.z.t. C-agenda)
35	Economie: Brief GS aan PS inz. voortgang van het PALLAS project (t.z.t na verkiezingen C-agenda).
36	Recreatieschappen: Agenda extra vergadering AB Recreatieschap Twiske- Waterland op 21 maart 2019 (t.z.t. C-agenda)
37	Recreatieschappen: Kaernota Plassenschap Loosdrecht (de begroting zal t.z.t om zienswijze worden voorgelegd).
38	Brief min.BiZa aan PS Handleiding basisscan integriteit kandidaat-bestuurders
39	Cultuur: Brief GS aan PS inz. Overdracht verhalenplatform Oneindig Noord-Holland aan Noord-Hollands Archief (t.z.t. C-agenda)
40	Mobiliteit: Antwoordbrief GS inz. A.C. de Graafweg N241 (C-agenda na verkiezingen)
41	Mobiliteit: Brief inz. tankstations en provinciaal beleid inzake energietransitie(C-agenda na verkiezingen)
42	Mobiliteit: Brief Wijkplatform Krommenie inz. de verbinding A8-A9(C-agenda na verkiezingen)
43	Cultuur: Brief GS aan PS inz. Publieksfunctie Huis van Hilde (tzt C-agenda)
44	Economie: Brief GS aan PS inz. Beslissing op bezwaar inzake Wob Distriport Zonneparken (t.z.t C-agenda)
45	Milieu: Beantwoording GS openstaande Rondvraag NLWM 25-02-2019 over Harsco en Tata (reeds betrokken bij PS 04-03-2019)
46	Mobiliteit: Beantwoording ingekomen brief van de gemeenteraad van Haarlemmermeer inzake Duinpolderweg (C-agenda na verkiezingen)
47	Mobiliteit: Brief GS aan PS inz. Samenwerkingsovereenkomst realisatiefase HOV Halte RoyalFloraHolland (C-agenda na verkiezingen)
48	Natuur: Aanpassing beleidsregel Natuurbescherming (t.z.t. C-agenda)
49	Natuur: Vaststelling ontwerp Natura 2000 - beheerplan Naardermeer (t.z.t. C-agenda)
50	Verblijfsrecreatie: Brief GS aan PS inz. Onderzoek Airbnb in Noord-Holland (t.z.t. C-agenda)
51	Water: Consultatieronde programma bodemdaling veenweidegebieden (t.z.t. C-agenda)
52	Economie/Ruimte: Brief d.d. 3-3-2019 van Berkhout is Boos inz. onderzoek Distriport (indien de hyperlinks in de brief niet werken: zie brief op de website van berkhoutisboos.nl)
53	Heel PS: Mail MRA met bijlagen inz. agenda regiegroep, verantwoording 2018 en globale begroting 2020 (de conceptbegroting en het werkplan 2020 zullen u in september 2019 ter consultatie worden aangeboden)
54	Water: Ingekomen brief (geanonimiseerd) Negeren richtlijnen wet- en regelgeving aangaande compensatie waterberging bestemmingsplan Twiske Zuid, deelplan Tiemstraterrein (C-agenda medio 2019) Voor Statenleden is een niet-geanonimiseerde versie van de brief te vinden in iBabs bij de agenda 'Ingekomen stukken burgers met NAW' *In het kader van de AVG zijn deze stukken op de openbare website geanonimiseerd*
55	Bestuur: brief GS aan PS inz. verzoek om informatie van NRC Handelsblad betreffende benoemingen van oud-bestuurders en oud-politici.(c-agenda na de verkiezingen).
56	Economie: Brief GS aan PS inz. Randstad Koopstromenonderzoek 2018 (C-agenda na verkiezingen).
57	Heel PS: Maandelijks MRA Raads en Statenleden bericht - editie 24
58	Economie/Ruimte: Brief GS nav vraag SP in EEB inz. dubbelbestemming agrarisch en natuur gronden Distriport (na verkiezingen).
59	Mobiliteit: Brief inspreker inz. Provinciaal Inpassingsplan Technische ruimten brug Ouderkerk aan de Amstel (PS 04-03-2019)

Provincie Noord-Holland

Lijst Ingekomen stukken APRIL 2019 voor PS 27 mei 2019

Nummer	Omschrijving
1	Landbouw / Ruimte: Wijziging Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende geitenhouderij (A-agenda interim-commissie) Op 10 december 2018 hebben Provinciale Staten door middel van een voorbereidingsbesluit besloten om nieuwvestiging, uitbreiding van en omschakeling naar geitenhouderijen niet meer toe te staan. De reden hiervoor is het voorzorgprincipe vanuit de volksgezondheid. De regels voor de Provinciale Ruimtelijke Verordening, die nu voorliggen, zijn tot stand gekomen in overleg met andere provincies en door consultatie van LTO Noord, de Noord-Hollandse geitenhouders, gemeenten, RUD, OD's en de GGD van Noord-Holland. De ontwerpwijziging van de PRV is op 26 februari 2019 door GS vastgesteld en van 1 t/m 28 maart 2019 ter inzage gelegd. Definitieve besluitvorming door PS over de PRV wijziging moet uiterlijk 6 maanden na het door PS genomen voorbereidingsbesluit (uiterlijk 10-6-2019). De volledige zienswijzen zijn conform de AGV niet openbaar gepubliceerd. Statenleden kunnen de volledige zienswijzen inzien in de afgesloten agenda in iBabs 'ingekomen stukken met NAW-gegevens'.
2	Recreatieschappen: Agenda vergadering algemeen bestuur 9 mei 2019 recreatieschap Spaarnwoude (tzt c-agenda).
3	Water: Uitnodiging Voortgangsbijeenkomst Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen 15-05-2019
4	Bestuur: Brief GS inz. regeling Provinciale Penning 2020 (tzt C-agenda) Om hun waardering uit te drukken aan personen binnen en buiten de ambtelijke organisatie van de provincie reiken GS een onderscheiding uit in de vorm van een zilveren of bronzen provinciale penning.
5	Natuur/ Ruimte: Wijziging van de Regeling natuurbescherming (t.z.t. C-agenda) Het betreft een aantal technische wijzigingen, waarvan de belangrijkste zijn de verduidelijking dat er geen ontwikkelingsruimte hoeft te worden toegedeeld op locaties waar de toename van depositie lager is dan de drempelwaarde van 0,05 mol/ha/jr, het toevoegen van de mogelijkheid om ontwikkelingsruimte toe te delen aan kavelbesluiten (Wind op zee projecten) en het opnieuw opnemen van Lelystad Airport in de lijst met prioritaire projecten.
6	Grond: Verpachting provinciale grond 2020 (t.z.t. C-agenda) De provincie Noord-Holland heeft circa 1.700 ha agrarische grond in eigendom, die tijdelijk aan agrarische ondernemers in pacht wordt uitgegeven in afwachting van de definitieve bestemming. Dit GS-besluit betreft de uitgangspunten voor de verpachting van de provinciale grond in 2020.
7	Landbouw: Ophoging subsidieplafond regeling POP3 Jonge landbouwers (t.z.t. C-agenda) Bij de openstelling van de regeling Jonge landbouwers in Noord-Holland in december 2018 zijn veel meer aanvragen ingediend waardoor het subsidieplafond wordt overschreden. GS hebben besloten om het subsidieplafond op te hogen van € 550.000,- naar € 1.072.000,- . Deze ophoging heeft als doel om alle ingediende aanvragen te honoreren.
8	Luchtvaart: Ingekomen brief Geen Schiphol in de Noordzee (t.z.t. C-agenda) U treft hier een geanonimiseerde brief, conform de AGV. *Statenleden treffen in iBabs de niet-geanonimiseerde versie aan in een beveiligde agenda.*
9	Luchtvaart: Rapport Rli. Luchtvaartbeleid 'een nieuwe aanvliegroute' (t.z.t. C-agenda)
10	Milieu: Jaarrapportage 2018 van stichting Laagfrequent geluid (t.z.t. C-agenda)
11	Mobiliteit: Brief reistijd verkorting Amsterdam - Berlijn (C-agenda na verkiezingen)
12	Natuur: Ingekomen brief over bomenkap Schoorlse Duinen (t.z.t. C-agenda) Dit is een geanonimiseerde versie van de brief, conform de AVG. PS-leden treffen een niet-geanonimiseerde versie in een aparte (beveiligde) agenda in iBabs. Eerdere briefwisselingen zijn tussen briefschrijver en commissaris van de Koning geweest.

13	Natuur: Recreatieve ontwikkeling Voorland (t.z.t. C-agenda)
14	Natuur: Waterwoningen in het Gooimeer (t.z.t. C-agenda)
15	Water: Brief NH Waterschappen aan PS over actieve samenwerking aan nieuwe opgaven (t.z.t. C-agenda)
16	Water: Voordracht met zienswijze op Concept-begroting 2020 en jaarstukken 2018 Waddenfonds (A-agenda Interim-commissie) De drie Waddenprovincies (Fryslân, Groningen en Noord-Holland) hebben gezamenlijk het Waddenfonds opgericht. Het Waddenfonds is verantwoordelijk voor het verlenen van subsidies die passen binnen de hoofddoelen (natuur en duurzame economische ontwikkeling) van dit fonds. Het Waddenfonds heeft de conceptbegroting 2020 en de jaarstukken 2018 aangeboden aan de Provinciale Staten van de deelnemende Waddenprovincies. Zij worden in de gelegenheid gesteld eventuele zienswijzen in te dienen bij deze concept-begroting. Wij adviseren PS geen zienswijzen in te dienen, omdat wij hiertoe geen aanleiding zien.
17	(heel PS) Brief van de informateur aan PS 'Start onderhandelingen GroenLinks, VVD, D66 en PvdA'
18	(heel PS): Discussienotitie MRA agenda 2.0 De huidige MRA agenda loopt tot 2020. In 2019 herijkt de MRA haar prioriteiten, focus en actielijst. Het resultaat moet dan zijn een nieuwe MRA agenda die eind 2019 in agendacommissie MRA vastgesteld wordt. Nu ligt de eerste aanzet van de MRA Agenda 2.0 voor (30% versie): een discussienotitie waarmee zowel input wordt gevraagd op de ambities waar de MRA aan willen werken, als op de strategische opgaven, ingewikkeldheden en mogelijke acties. De discussienotitie is het resultaat van wat tot nu toe is opgehaald in de verschillende MRA platforms en portefeuillehoudersoverleggen, gecombineerd met de oogst van het MRA Congres 2018 en een ambtelijke ronde langs de huidige MRA programma's. Daarmee is het nog lang niet compleet, maar het biedt volgens de MRA wel een concrete basis om met elkaar het gesprek te voeren. De bestuurders binnen de MRA hebben de wens uitgesproken om raden en Staten in een vroegtijdig stadium – voordat er sprake is van een concept-agenda – te betrekken. Het MRA Congres 2018 was een eerste gezamenlijke stap op weg naar de nieuwe agenda. De komende maanden wordt een belangrijke tweede stapgenomen . Naast bespreking van de discussienotitie in de MRA platforms en portefeuillehoudersoverleggen, wil de MRA graag vanuit de raden en Staten van de MRA horen wat zij terug willen zien in de agenda. Op 3 juni 2019 (middag) zal de agenda onderwerp van gesprek zijn in het inhoudelijk inwerkprogramma voor Provinciale Staten. Tevens worden er Regionale Raads- en Statenledenbijeenkomsten over de MRA Agenda 2.0 30 % versie georganiseerd om samen met bestuurders over de inhoud te spreken. Doel is te komen tot een voldragen conceptversie, die vanaf eind september / begin oktober het bekende traject van 'wensen en opvattingen' bij colleges, raden en Staten kan doorlopen. Een overzicht van de regionale bijeenkomsten, die reeds gepland zijn, om met elkaar te spreken over deze discussienotitie: 7 mei 2019 Amstelland-Meerlanden (20.00-22.00 uur - gemeentehuis Haarlemmermeer) 8 mei 2019 Amsterdam (9.30-11.30 uur - stadhuis Amsterdam) 13 mei 2019 Gooi en Vechtstreek (20.00-22.00 uur - regiokantoor Bussum) 14 mei 2019 IJmond (19.30-22.00 uur - stadhuis Beverwijk) 15 mei 2019 Zuid-Kennemerland (20.00-22.00 uur inloop 19.30 uur - Plein 1, Heemstede) 22 mei 2019 Zaanstreek-Waterland (19.30-22.00 uur - gemeentehuis Purmerend) 12 juni 2019 Flevoland/Almere/Lelystad (19.00 uur - gemeentehuis Almere)
19	(heel PS): Maandelijks MRA Raads- en Statenleden Bericht - editie 26 (C-agenda na verkiezingen)

20	Bestuur: geanonimiseerde mail van burger aan gemeente Haarlemmermeer inz. bewonersvertegenwoordiging Spaarndam (de mail met de naw gegevens vindt u op de besloten ingekomen stukkenlijst PS burgers met NAW gegevens).
21	Duurzame Energie: Brief GS inz. Uitvoeringsparagraaf energietransitie 2019 (c-agenda tzt) De Uitvoeringsparagraaf is onderdeel van de Beleidsagenda Energietransitie 2016-2020 die de provincie in 2016 heeft vastgesteld. In deze Uitvoeringsparagraaf staat beschreven welke activiteiten de provincie in 2019 uitvoert op het gebied van onder andere energiebesparing in de industrie, glastuinbouw en de gebouwde omgeving, zonne-energie en warmte en koude.
22	Economie: Brief GS aan PS inz. Resultaten Uitvoeringsregeling MKB Innovatiestimulering Topsectoren 2018 (C-agenda na verkiezingen).
23	Milieu: Uitnodiging deelname werkbezoek aan Tata Steel / Harsco op 10 mei 2019
24	ProDemos jaarverslag 2018
25	Recreatieschappen: Financiele stukken recreatieschap Spaarnwoude (a-agenda juni 2019)
26	Recreatieschappen: reactie raad van Castricum op wijziging Gemeenschappeijke Regeling Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer. Het betreft hier een reactie van de gemeente Castricum op de wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling en Algemene Verordening van het Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer (RAUM). De gemeenteraad van Castricum heeft ingestemd met het wijzigen van de Gemeenschappelijke Regeling RAUM onder voorwaarde dat in artikel 5, tweede lid wordt geschrapt de beperking van de gelegenheid voor wensen en bedenkingen tot “door strafbepalingen of bestuursdwang te handhaven” verordeningen. De raad wil ten aanzien van alle nieuwe of gewijzigde verordeningen een zienswijze kunnen geven. De wijziging van de gemeenschappelijke regeling zal naar alle waarschijnlijkheid op 20 mei in de interim commissievergadering worden behandeld en op 27 mei in PS. (zie ingekomen voordracht onder agendapunt 20 van deze lijst van ingekomen stukken). De brief zal bij dit punt worden opgenomen.
27	Welzijn: Mail Alzheimer Nederland inz. hoe dementievriendelijk is uw provincie? (C-agenda na verkiezingen).
28	Mobiliteit: Brief Rover OVmaal2 in het Collegeprogramma 2019-2023 (C-agenda na verkiezingen)
29	Financiën: Budgettair neutrale wijziging beleidsdoelenraming maart 2019 (C-agenda na verkiezingen) In het voorliggende overzicht is een mutatie in de beleidsdoelenraming opgenomen. Het betreft budgettair neutrale aanpassingen tussen beleidsdoelen, welke geen consequenties hebben voor de omvang van het programma. Met het oog op de rechtmatigheid is het van belang dat de budgetten worden geraamd op beleidsdoelen van de uitvoerend mandaathouder. De betrokken mandaathouder(s) zijn over de mutatie(s) geïnformeerd. Omdat deze aanpassingen binnen de bevoegdheid van GS vallen, wordt deze budget neutrale wijziging op de beleidsdoelenraming enkel ter kennisname aan PS gestuurd.
30	Integriteit: Jaarverslag integriteit 2018 (c-agenda tzt) Op grond van de Ambtenarenwet wordt er elk jaar een Jaarverslag integriteit gemaakt. Dit verslag wordt ter vaststelling geagendeerd voor een vergadering van Gedeputeerde Staten en vervolgens ter kennisname aangeboden aan Provinciale Staten.
31	Luchtvaart: Zienswijze Bestuurlijke Regie Schiphol op Notitie Reikwijdte en Detailniveau ministerie I&W (t.z.t. C-agenda) Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat stelt voor de periode 2020-2050 nieuw beleid op voor de luchtvaart. Dit beleid wordt vastgelegd in de Luchtvaartnota. Voor deze Luchtvaartnota wordt een planMER geschreven. Om vooraf te bepalen op welke onderwerpen deze zich moet richten en met welke diepgang die onderwerpen behandeld dienen te worden, is een Notitie Reikwijdte en Detailniveau Luchtvaartnota opgesteld (NRD). Deze NRD ligt nu ter inzage voor. De Bestuurlijke Regie Schiphol (BRS) is gezamenlijk tot een reactie gekomen op de zienswijze. Het college van GS heeft kennis genomen van deze zienswijze en biedt deze ter informatie aan Provinciale Staten aan.

32	Mobiliteit: Brief GS aan PS inz. Bereikbaarheid Den Helder (C-agenda na verkiezingen) De provincie Noord-Holland heeft de studie laten doen om te onderzoeken hoe de bereikbaarheid van Den Helder kan bijdragen aan de bevordering van de economische ontwikkeling van de regio. Uit de bereikbaarheidsstudie blijkt dat aanpassingen van de wegen in de kop van Noord-Holland kunnen leiden tot reistijdverkorting en afname van verkeer op omliggende wegen. De ontwikkelingen in en rond Den Helder, zoals de groei van de Koninklijke Marine, de ontwikkeling van Agriport A7/Greenport NHN en een nieuwe reactor en campus in Petten kunnen in de toekomst richting geven aan een keuze voor een van de varianten uit het onderzoek. De studie legt een basis voor eventuele vervolgstappen door de nieuwe coalitie om de bereikbaarheid van Den Helder te verbeteren.
33	Mobiliteit: Brief GS aan PS inz. Deelname als kennispartner aan het Hyperloopconsortium (C-agenda na verkiezingen) De provincie Noord-Holland wil graag innovatie steunen en staat daarom sympathiek tegenover het initiatief om de Hyperloop in te zetten als toekomstige oplossingsrichting voor mobiliteitsvraagstukken. Met een financiële bijdrage nemen we voor 1 jaar deel als kennispartner.
34	Natuur: Brief GS aan PS inzake Regeling Natuurbescherming (C-Agenda)
35	Randstedelijke Rekenkamer: Begroting 2010 & 1e begrotingswijziging 2019 Randstedelijke Rekenkamer (A-agenda interim-statencommissie 20 mei 2019)
36	Ruimte en Wonen: Brief Aedes (c-agenda)
37	Ruimte: Brief GS aan PS inzake vergunningverlening twee woonarken (C-agenda)
38	Ruimte: Brief GS aan PS inzake verpachting grond (C-agenda)
39	Ruimte: Brief GS aan PS inzake vitaliteit RIjsenhout (C-agenda)
40	Ruimte: Brief GS aan PS inzake Zonneenergie buitengebieden
41	Ruimte: Brief planbureau leefomgeving inzake landschap (c-agenda)
42	Ruimte: Kennismakingsbrief NEPROM
43	Water: Aanwijzen zwemlocaties 2019 (t.z.t. C-agenda) Gedeputeerde Staten wijzen jaarlijks zwemlocaties in oppervlaktewater aan. Hierbij wordt rekening gehouden met het te verwachten aantal zwemmers, de kwaliteit van het water en de veiligheid van de zwemlocatie. Voor zwemseizoen 2019 worden 151 locaties aangewezen. Het ontwerp aanwijsbesluit heeft conform Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht ter inzage gelegen. Er zijn geen zienswijzen ontvangen.
44	Zeehavens: Brief GS aan PS inz. Verslag handelsmissie Ghana en Ivoorkust (C-agenda na verkiezingen) De gedeputeerde Zeehavens heeft van 9 tot en met 15 maart een cacao-handelsmissie geleid naar Ivoorkust en Ghana. Deze missie was georganiseerd door de Port of Amsterdam. Het verslag van deze missie wordt door Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten aangeboden.
45	Brief GS aan PS 'Aftreden ged. Post herverdeling portefeuille en aanpassing vervangingsregeling GS' d.d. 16-04-19
46	Bijlage Ontslagbrief gedeputeerde Post d.d. 02-04-19
47	Recreatieschappen: voordracht wijziging van de gemeenschappelijke regeling van het Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer GS en PS nemen deel in de gemeenschappelijke regeling van het Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer. In de bijlage wordt een toelichting gegeven op de totstandkoming van de documenten en gevraagde besluiten. De wijzigingen betreffen: · het onderbrengen van het Aagtenpark in de gemeenschappelijke regeling; · aanpassingen in verband met de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen; · aanpassing van de verdeelsleutel voor deelnemersbijdrage voor het deelgebied De Buitenlanden; · redactionele verbeteringen in de gemeenschappelijke regeling.
48	Recreatieschappen: Voordracht wijziging van de gemeenschappelijke regeling van het Recreatieschap Spaarnwoude De provincie Noord-Holland neemt deel in de gemeenschappelijke regeling van het Recreatieschap Spaarnwoude. In de bijlage wordt een toelichting gegeven op de totstandkoming van de documenten en gevraagde besluiten.

	De wijzigingen betreffen: · noodzakelijke wijzigingen die een gevolg zijn van een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen en · als gevolg daarvan en van een herindeling van de gemeenten Haarlemmermeer en Haarlemmerliede en Spaarnwoude per 1 januari 2019 een wijziging van de samenstelling van het algemeen bestuur.
49	Bibliotheken: Jaarverslag Probiblio 2018 (C-agenda tzt)
50	Bestuur: Brief GS aan PS inz. gemeentelijke samenwerking Bloemendaal-Heemstede (C-agenda na de verkiezingen).
51	Brief BZK aan griffiers en statenleden /werkgeversbrief MinBZK/ Lokale Democratie in Actie (C-agenda)
52	Water: Dijkversterking Marken; gecoördineerde terinzagelegging ontwerp-project Waterwet, MER en ontwerpvergunning Wet natuurbescherming (tzt C-agenda) De Zuid en Westkade van Marken voldoen niet aan de wettelijke veiligheidsnorm zoals vastgelegd in de Waterwet. Rijkswaterstaat West-Nederland Noord (RWS WNN) heeft een ontwerp-projectplan Waterwet opgesteld voor deze dijkversterking. De provincie coördineert de juridische procedure en legt het ontwerp-projectplan en alle bijbehorende stukken vanaf 25 april 2019 voor zes weken ter inzage.
53	Brief: aan PS 'Conclusie en advies informateurs GroenLinks en VVD'
54	Bestuur: Mail van J. De Jongh, Dorpsraad Spaarndam inz. draagvlakond. grenscorrectie voor Spaarndam (binnenkort zullen Gedeputerde Staten u over dit onderwerp een brief sturen).
55	Mobiliteit: Reactie op zienswijze reconstructie Houtplein Tempelierstraat (C-agenda na verkiezingen)
56	Mobiliteit: Resultaten smart mobility praktijktest CACC N205 (C-agenda na verkiezingen) Op 31 oktober 2017 hebben Gedeputeerde Staten ingestemd met het Uitvoeringsprogramma 2018 - 2019. Op 20 oktober 2018 is de eerste voortgangsrapportage Uitvoeringsprogramma Smart Mobility over de periode januari – september 2018 voorgelegd. Dit betreft specifiek de resultaten van de praktijktest CACC op de N205 en daaropvolgende simulatiestudie door TNO, onderdeel uitmakend van dit Uitvoeringsprogramma.
57	Brief informateurs d.d. 10-04-2019 "Voortgangsbericht vorming nieuwe coalitie"
58	Economie/RO: Brief GS aan PS inz. WOB-verzoek zonneweide Jaagweg d.d. 6 februari 2019 (C-agenda tzt) Op 6 februari 2019 is openbaarmaking gevraagd van alle documenten die betrekking hebben op de beoogde zonneweide Jaagweg (in brede zin) te Berkhout, gemeente Koggenland. Aanvrager heeft eerder een dergelijk verzoek gedaan waarmee alle stukken tot 25 juni 2018 reeds (deels) openbaar zijn gemaakt. In het kader van een ander verzoek van eenzelfde brede strekking hebben GS daarnaast op 5 maart jl. een nader besluit genomen tot openbaarmaking. Met het voorliggende besluit wordt deze lijst aangevuld tot en met 8 februari 2019, te weten de ontvangstdatum van het huidige verzoek.
59	Economie: brief GS aan PS inz. Monitor Detailhandel Provincie Noord-Holland 2019 (C-agenda tzt) De Monitor Detailhandel Noord-Holland is een jaarlijkse analyse van de trends en ontwikkelingen binnen de detailhandel, aangevuld met actuele data over gemeentelijke plannen. De monitor laat onder andere zien dat in Noord-Holland het aantal banen in de detailhandel het afgelopen jaar is toegenomen en dat zowel het aantal winkels als de winkelleegstand is afgenomen.
60	Natuur: Vervolg initiatiefvoorstel Groen doet kinderen goed (t.z.t. C-agenda)
61	Recreatieschappen: financiele stukken Groengebied Amstelland (A-agenda tzt)
62	Recreatieschappen: financiele stukken recreatieschap Twiske-Waterland (A-agenda tzt)
63	Luchtvaart: Ontwerp wijziging Luchthavenregeling Zweefvliegveld ZCDH, Hippolytushoeverweg (t.z.t. C-agenda) Om het Windpark Wieringermeer te realiseren moest het Zweefvliegcentrum Noordkop (Voorheen Zweefvliegclub Den Helder) verplaatst worden naar een andere locatie namelijk het stiltegebied

	Wieringermeer Noord. Destijds is met de zweefvliegclub afgesproken dat het zweefvliegcentrum op de nieuwe locatie dezelfde gebruiksmogelijkheden krijgt als op de oude locatie. Provinciale Staten hebben op 2 maart 2015 voor deze nieuwe locatie een Luchthavenregeling (LHR) vastgesteld. De Raad van State heeft destijds het artikel over het zweefsleepvliegen vernietigd wegens een motiveringsgebrek. Met deze wijziging van het LHR wordt dat gerepareerd.
64	Milieu: Voordracht Wijziging van de gemeenschappelijke regeling RUD NHN (t.z.t. A-agenda) De Gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord wil haar naam wijzigen in Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Noord-Holland Noord. Hiervoor is wijziging van de gemeenschappelijke regeling nodig. Provinciale Staten wordt gevraagd toestemming te verlenen aan deze wijziging.
65	Heel PS: Maandelijks MRA Raads en Statenleden bericht - editie 25 (C-agenda tzt)
66	Mobiliteit: Brief actiegroep bewoners Zwaanshoek Duinpolderweg (C-agenda na verkiezingen)
67	Recreatieschappen: financiele stukken recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer (a-agenda commissie/PS juni/juli)
68	Brief: Verzoek van informateurs om brief te sturen over vorming nieuwe coalitie.
69	Brief van fracties GroenLinks en VVD inzake 2 informateurs
70	Beantwoording vraag van dhr. Bruggeman over woonboten Spuisluis en PIP Zeetoegang IJmond Tijdens de vergadering van Provinciale Staten op 4 maart 2019 heeft dhr. Bruggeman gevraagd of de woonboten Spuisluis in het Provinciaal Inpassingsplan Zeetoegang IJmond liggen. Gedeputeerde Staten antwoorden per brief dat dit niet het geval is.
71	Mobiliteit: Antwoordbrief GS mogelijke uitval buslijnen (C-agenda na verkiezingen)
72	Mobiliteit: Brief GS aan PS HOV in 't Gooi - Halfjaarrapportage augustus 2018 - januari 2019 (C-agenda na verkiezingen) Op 3 februari 2014 hebben PS het uitvoeringsbesluit voor het project HOV in 't Gooi genomen, Daarbij is toegezegd dat Provinciale Staten halfjaarlijks geïnformeerd worden over de voortgang van dit project, apart van de P&C-cyclus. Voorliggende rapportage beschrijft de periode van augustus 2018 t/m januari 2019.
73	Mobiliteit: Brief GS aan PS Werkprogramma MRA-E 2019 (C-agenda na verkiezingen) In 2012 sloten de overheden in de Metropoolregio Amsterdam (MRA) een samenwerkingsovereenkomst rond elektrisch vervoer. Elektrische mobiliteit heeft invloed op de mobiliteit in brede zin. Het is belangrijk dat de overheid daarbij is aangehaakt en waar nodig richting geeft. Elektrisch vervoer kan bijdragen aan het realiseren van de beleidsdoelen rond luchtkwaliteit en klimaat. Ieder jaar legt het projectbureau MRA-E haar werkzaamheden vast in een werkprogramma. Het werkprogramma 2019 staat in het teken van de opschaling van het elektrisch vervoer, de relatie met de energietransitie en het (concept)klimaatakkoord Op 6 maart jl. heeft het Platform Mobiliteit van de MRA ingestemd. met het werkprogramma MRA-E 2019.
74	Mobiliteit: Brief Pitpoint inz. 100% Schoon vervoer (C-agenda na verkiezingen)
75	Mobiliteit: Brief TLN Duurzaam op weg in Noord-Holland (C-agenda na verkiezingen)
76	Wijzigingsbesluit mandaat en volmacht subsidieverstrekking IPO ten behoeve van stichting CROW (C-agenda na verkiezingen) Gedeputeerde staten verlengen het mandaat aan het IPO voor de periode van 2019 tot en met 2021 om namens de provincie Noord-Holland subsidie te blijven verstrekken ten behoeve van het kennisplatform verkeer en vervoer. Sinds 2018 wordt dit platform dat kennisvragen over verkeer en vervoer beantwoord voor decentrale overheden gefinancierd vanuit de provincies en de vervoerregio's waarbij de provincies de subsidieverlening gezamenlijk hebben geregeld in IPO verband. Omdat bij het opzetten van de subsidieconstructie via het IPO alleen een mandaat is verleend voor 2018 is deze verlenging juridisch gezien nodig om de reeds bestaande subsidie voort te kunnen zetten tot en met 2021.
77	Water: Meerjarenprogramma Investeringskader Waddengebied 2019 en verder (t.z.t. C-agenda) het investeringskader waddengebied (IKW) is in 2016 vastgesteld door Provinciale Staten van Noord-Holland, Groningen en Fryslân. vervolgens is het in uitvoering gegaan, onder verantwoordelijkheid van de stuurgroep waddenprovincies. jaarlijks wordt het resultaat van het voorgaande jaar en de

	programmering voor de komende jaren gemaakt en na instemming van de stuurgroep aan Gedeputeerde Staten aangeboden ter vaststelling en vervolgens aangeboden ter kennisname aan Provinciale Staten.
78	Water: Wijzigen Uitvoeringsreling WED, Waterrecreatie Noord-Holland 2017 (t.z.t. C-agenda) De Uitvoeringsregeling WED wordt ingezet in het kader van waterrecreatiebeleid van de provincie. In 2019 is € 175.000 beschikbaar voor subsidies t.b.v. voorzieningen die de regionale vaarnetwerken voor sloepen en andere kleine recreatievaartuigen verbeteren. Huidige wijziging van de regeling heeft alleen betrekking op aanpassing van de indieningstermijn voor aanvragen.
79	Milieu: Toezicht bij Harsco Metals Holland (t.z.t. C-agenda)
80	Economie: Brief GS aan PS inz. wijzigen en openstellen UVR HIRB 2017, tender 2019 (tzt C-agenda) De subsidieregeling HIRB die is gericht op het aanpakken van de veroudering van, en het investeren in de vitaliteit van bedrijventerreinen wordt van 2 april t/m 9 mei weer opengesteld. De regeling is enigszins gewijzigd en geeft nu ook voor recent met HIRB-subsidie geherstructureerde bedrijventerreinen een mogelijkheid om subsidie aan te vragen voor maatregelen ten behoeve van verbetering van het aanzicht en de duurzaamheid van bedrijfspanden op het terrein.
81	Economie: mail en brochure van Koninklijke Inretail inz. maak werk van provinciaal retailbeleid
82	Mobiliteit: Brief ANWB Het verbeteren van verkeersveiligheid in de provincie Noord-Holland (C-agenda na verkiezingen)
83	Brief informateur; uitkomsten informatieronde.
84	Natuur: 5 punten voor het Groene Hart (t.z.t. C-agenda)
85	Financiën: Budgettair neutrale wijziging beleidsdoelenraming 2019 (C-agenda na verkiezingen) In het voorliggende overzicht is een mutatie in de beleidsdoelenraming opgenomen. Het betreft budgettair neutrale aanpassingen tussen beleidsdoelen, welke geen consequenties hebben voor de omvang van het programma. Met het oog op de rechtmatigheid is het van belang dat de budgetten worden geraamd op beleidsdoelen van de uitvoerend mandaathouder. De betrokken mandaathouder(s) zijn over de mutatie(s) geïnformeerd. Omdat deze aanpassingen binnen de bevoegdheid van GS vallen, wordt deze budget neutrale wijziging op de beleidsdoelenraming enkel ter kennisname aan PS gestuurd.
86	Mobiliteit: Beantwoording brief Landschap NH cs maatschappelijke oproep A8-A9 (C-agenda na verkiezingen) Toelichting voor de openbare besluitenlijst: Schriftelijke reactie van Gedeputeerde Staten op de brief van een aantal organisaties, waaronder Landschap Noord-Holland, over het project Verbinding A8-A9.
87	Randstedelijke Rekenkamer: Jaarstukken 2018 Randstedelijke Rekenkamer (C-agenda na verkiezingen)

Provincie Noord-Holland

Lijst ingekomen stukken maand MEI 2019 tot en met 15 mei voor PS 27 mei 2019

Nummer	Omschrijving
1	**PS: Aankondiging afsplitsing bij FVD door fractielid Robert Baljeu**
2	**Bestuur: draagvlakonderzoek grenscorrectie Spaarndam**
2.a	**Brief van GS aan PS inz. verzoek minister BZK verkenning grenscorrectie Spaarndam**
2.b	**Reactie van Dorpsraad Spaarndam op brief GS inz. verkenning grenscorrectie Spaarndam**
2.c	**Persbericht of flyer van tiental Spaarndammers inz.vorming alternatieve dorpsvereniging**
3	**Water: Brief van bestuurlijk overleg Drechtdoorstreek aan PS Noord-Holland en PS Zuid-Holland (t.z.t. C-agenda)**
4	**Natuur: Afschrift brief Vrienden t Gooi aan B&W Blaricum over Voorland bij Stichtse brug (t.z.t. C-agenda**
5	**Water: Versterking van de Waterlandse Zeedijk in Amsterdam-Noord. Afschrift van brief aan B&W Amsterdam (t.z.t. C-agenda)**
6	**Economie: Brief GS inz.Jaarverslagen Adviescommissie Detailhandel Noord-Holland Zuid (ADZ) & Regionale Adviescommissie Noord-Holland Noord (RAC NHN) 2018 (tzt C-agenda)** In het detailhandelsbeleid Noord-Holland 2015-2020 is geborgd dat er twee Regionale Adviescommissies Detailhandel zijn in Noord-Holland: de Regionale Adviescommissie Noord-Holland Noord (RAC NHN) en de Adviescommissie Detailhandel Noord-Holland Zuid (ADZ). Nieuwe plannen voor detailhandel en regionale visies worden door deze adviescommissies bovenregionaal afgestemd en getoetst aan provinciaal beleid. Deze activiteiten leggen zij vast in een jaarverslag.
7	**Brief formateur: Betrekken Provinciale Staten, externe partijen en Noord-Hollandse inwoners bij coalitiebesprekingen**
8	**Mobiliteit: Beëindiging grootprojectstatus en verzoek eindevaluatie HSL Zuid (C-agenda na verkiezingen)**
9	**Mobiliteit:Tussentijdse Monitor OV-knooppunten 2018 (t.z.t. C-agenda)**
10	**Ruimte: Technische correctie kaart 7 PRV Rijsenhout (t.z.t. C-agenda)** De woonkern van Rijsenhout is op kaart 7 behorende bij de Provinciale Ruimtelijke Verordening abusievelijk aangeduid als glastuinbouwconcentratiegebied. Ter plaatse is geen glastuinbouw aanwezig. Op grond van artikel 43 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening besluiten GS om deze kaartfout te corrigeren zodat de woonkern geen onderdeel uitmaakt van het glastuinbouwconcentratiegebied.
11	**Natuur / Klimaat: Ingekomen brief. Klimaatakkoord leunt onterecht veel op biomassa (t.z.t. C-agenda)**
12	**Luchtvaart / Schiphol: Opheffing Gemeenschappelijke Regeling Schadeschap Luchthaven Schiphol (A-agenda interim-commissie)** Reden voor agendering commissie 20-05-2019: Het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Schadeschap Luchthaven Schiphol heeft in de vergadering van 9 april 2019 besloten tot opheffing van het Schadeschap Schiphol en vraagt van de deelnemers om instemming met dit besluit tot opheffing. Het college van Gedeputeerde Staten verzoekt met dit besluit Provinciale Staten om in te stemmen met opheffing van het Schadeschap Schiphol.
13	**Ruimte / Landbouw: Voornemen tot wijziging begrenzing glastuinbouwconcentratiegebied in PRV (B-agenda interim-commissie)** Reden voor agendering 20-05-2019: Voornemen tot wijziging van de begrenzing van het glastuinbouwconcentratiegebied ex artikel 26c lid 8 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening Op 8 maart 2019 hebben de gemeente Haarlemmermeer en Amstelveen een verzoek ingediend om de begrenzing glastuinbouwconcentratiegebied ter plaatse van het gebied rondom de woonkern Rijsenhout en het gebied Noorder Legmeerpolder te wijzigen. Omdat de PRV rechtstreeks doorwerkt in gemeentelijke bestemmingsplannen is het van belang dat de aanduiding

	glastuinbouwconcentratiegebied op correcte wijze op kaart is weergegeven conform de feitelijke situatie ter plaatse. Hoe sneller deze wijzigingen worden doorgevoerd, hoe sneller de gemeenten het juiste provinciale ruimtelijke beleid kunnen toepassen.
14	**Water: Aandacht voor (zwem)veiligheid Nederlandse zwembaden (t.z.t. C-agenda)**
15	**ICT: Circulaire Ministerie BZK inzake Baseline Informatiebeveiliging Overheid (C-agenda na verkiezingen)**
16	**IPO: Formatie en totstandkoming IPO-bestuur (C-agenda na verkiezingen)**
17	**Mobiliteit: MRA-Elektrisch Voorwaarden deelname inkoop Oplaadinfrastructuur (C-agenda na verkiezingen)** Het projectbureau MRA-Elektrisch heeft als doel elektrisch vervoer in de gemeenten in de provincies Noord-Holland, Flevoland en Utrecht te stimuleren. Een belangrijk onderdeel hierin is het realiseren van publieke oplaadinfrastructuur. Het realiseren van publieke oplaadinfrastructuur gebeurt voornamelijk door het aanbesteden en aangaan van concessieovereenkomsten met marktpartijen. Gemeenten sluiten zich bij een concessieovereenkomst en kunnen vervolgens onder begeleiding van het projectbureau laadpalen in de openbare ruimte laten plaatsen. De provincie is de concessiegever en de gemeenten kunnen onder voorwaarden laadpalen laten plaatsen. Deze voorwaarden zijn vastgelegd in het document dat na vaststelling door GS eenzijdig door gemeenten schriftelijk wordt bevestigd.
18	**NZKG: Uitvoeringsprogramma Noordzeekanaalgebied 2019**
19	**Recreatieschappen: bestuursmededelingen uit de AB vergadering van Groengebied Amstelland (1) (tzt c-agenda)**
20	**Brief Dorpsraad Muiderberg over "Naarden Buiten"**
21	**Archeologie: Mailing van Groot Reuvens over Archeologie (tzt C-agenda)**
22	**Eerste Kamer jaarverslag parlementair jaar 2017-2018**
23	**Jaarverlag ProDemos 2018**

Provincie Noord-Holland

Aan
Provinciale Staten

Uw contactpersoon
V. Mulder
AD/STG

Bijlage
Lijst aangenomen openstaande moties

Doorkiesnummer 023-514 4186
mulderv@noord-holland.nl

Betreft lijst (aangenomen) moties ten behoeve van PS 27 mei 2019

Memo

16 mei 2019

Inleiding:
Hierbij treft u aan de vernieuwde lijst van openstaande aangenomen moties. De kolommen “Stand van zaken GS” en “Voorstel Presidium” zijn op een aantal punten verder geactualiseerd.

Voorstel:
Er zijn geen afdoeningsvoorstellen voor PS van 27 mei 2019.

Toelichting m.b.t. digitaal raadplegen van moties en amendementen:
De moties en amendementen zijn afzonderlijk digitaal te raadplegen op de website. De voortgang van aangenomen moties vanuit GS en commissies, treft u daar ook aan.

Toelichting m.b.t. aangehouden moties:
De aangehouden moties verschijnen met ingang van de nieuwe Statenperiode op een aparte lijst. De lijst met aangehouden moties wordt 4 maal per jaar in het Presidium aan de orde gesteld.
Het Presidium benadrukt de verantwoordelijkheid van de indieners om tijdig de voortgang van toezeggingen rondom een aangehouden motie in de functionele Statencommissie aan de orde te stellen.

Lijst aangenomen moties Presidium van 20 mei en PS van 27 mei 2019

(Alle aangehouden moties verschijnen met ingang van de nieuwe Statenperiode op een aparte lijst. Afdoening van de aangehouden moties wordt 4 keer per jaar in het Presidium aan orde gesteld.)

Nummer	Datum PS	Onderwerp	Inhoud	Fractie	Cie	Portefeuille-houder	Stand van zaken GS	Voorstel Presidium
M20-2019	18-04-2019	Motie start formatie 2019 - 2023	PS geven de formateur in overweging: - Het proces vorm te geven met inachtneming van de wensen van de verschillende partijen, geschetst in bijlage 1 en om voor de start van de formatie hierover aan PS te communiceren	GroenLinks, D66, PvdA, VVD, ChristenUnie	Presidium	Dijk van, A.		
M19-2019	27-03-2019	Oprichting vereniging van oud-Statenleden provincie Noord-Holland	PS spreken uit: · dat oud-Statenleden zelf een vereniging met een bestuur gaan oprichten waar alle oud-Statenleden tegen betaling van een jaarlijkse bijdrage lid van kunnen worden · dat de vereni-ging jaarlijks een bijeenkomst in het	PvdA	Presidium	Dijk van, A.		

Nummer	Datum PS	Onderwerp	Inhoud	Fractie	Cie	Portefeuille-houder	Stand van zaken GS	Voorstel Presidium
			provinciehuis organiseert en afhankelijk van de interesse andere activiteiten, zoals excursies · de Statengriffie te verzoeken de vereniging te ondersteunen door het inzetten van maillijsten voor het verspreiden van uitnodigingen en het onder-steunen bij de logistieke organi-satie voor de jaarlijkse bijeen-komst in het provinciehuis. PS verzoeken het college van Gedeputeerde Staten voorts: · het mogelijk te maken dat de vereniging van oud-Statenleden haar jaarlijkse bijeenkomst in het provinciehuis kan houden en daarbij een inleiding te					

Nummer	Datum PS	Onderwerp	Inhoud	Fractie	Cie	Portefeuille-houder	Stand van zaken GS	Voorstel Presidium
			verzorgen over actuele ontwïkkelingen in de provincie.					
M17-2019	04-03-2019	Bewustwor-ding Toegankelijk heid AANGEHOU-DEN	PS verzoeken GS: 1. Een publiekscampagne te starten voor bewustwording welke maatregelen en voorzieningen in de openbare ruimte van belang zijn voor o.a. mensen met een visuele handicap 2. In overleg met gemeenten aan te dringen op gelijk-waardige toegang voor alle mensen, met en zonder een beperking, con-form het VN-verdrag handicap bij ontwikkelingen in de openbare ruimte en voor het publiek toeganke-lijke locaties	CU-SGP	M&F	Post, E.		Reden aanhouden motie vanuit notulen PS 4-3-2019: "De heer KLEIN (CU/SGP): Voorzitter. Ik heb begrepen dat punt 3 van ons initiatiefvoorstel niet op voldoende steun dan rekenen, dus ik wil een voorstel tot wijziging indienen, een amendement waarmee wij punt 3 laten vervallen. Dan blijven alleen de eerste twee punten van het voorstel over. De motie wil ik niet in stemming brengen, maar aanhouden."
M18-2019	04-03-2019	Provinciaal Actieplan Weidevogels	PS verzoeken GS: op deze manier een provinciaal actieplan voor het	CU-SGP, Groen Links, SP, PvdD, D66, PvdA	NLWM	Tekin, A.		

Nummer	Datum PS	Onderwerp	Inhoud	Fractie	Cie	Portefeuille-houder	Stand van zaken GS	Voorstel Presidium
			behoud van weidevogels op te stellen					
M 11-2019	04-03-2019	Maatwerk in ruimtelijk beleid voor zonne-energie in landelijk gebied	PS verzoeken GS: de uitvoerings-regeling zodanig aan te passen dat initiatieven die vallen onder de stimuleringsgebie-den (artikel 4) ter besluitvorming aan Provinciale Staten voorgelegd worden	D66, PvdA, CDA, VVD, CU-SGP	R&W	Geldhof, J.	12-04-2019: Uit besluitenlijst GS van 19-04-2019: GS Besluit: 1. De Uitvoeringsregeling 'opstellingen voor zonne-energie in het landelijk gebied Noord-Holland 2019' vast te stellen 2. De Uitvoeringsregeling te publiceren in het Provinciaal Blad 3. Provinciale Staten hierover te informeren met bijgaande brief en voor te stellen motie 11.2019 hiermee als afgedaan te beschouwen.	12-04-2019: brief GS met afdoeningsvoorstel wordt in een van de eerstvolgende commissievergaderingen besproken.
M08-2019	04-02-2019	Motie windmolens op land	PS spreken uit beleid te willen ontwikkelen voor sociale wind-molens en kleine windmolens in de provincie Noord-Holland.	PvdD, CU-SGP, GroenLinks, SP	R&W	Hoek van der, J.		
M56-2018	12-11-2018	Verduurzaming wegaanleg en -onderhoud	PS verzoeken GS De klimaatbijdrage en daarmee verduurzaming van wegaanleg en -onderhoud nadrukkelijk mee te nemen in de	PvdA, D66, CDA, CU-SGP, ONH, PvdD, GL, SP	M&F	Post, E.	31-1-2019 We zullen dit meenemen in de voorbereiding voor de nieuwe gebiedscontracten. Ook zijn we nu al bezig met allerlei initiatieven om onze wegenaanleg-en onderhoud verder te verduurzamen, vooral	

Nummer	Datum PS	Onderwerp	Inhoud	Fractie	Cie	Portefeuille-houder	Stand van zaken GS	Voorstel Presidium
			nieuwe gebieds-contracten en hier-over te rappor-teren in de jaarrekening				in de vorm van pilots, denk aan Solaroad. Ook stellen we de gebiedscontractanten in staat om met duurzame innovaties te komen.	
M55-2018	12-11-2018	Ecologische bermen AANGEHOU-DEN	PS verzoeken GS: - In beginsel alle bermen als ecologisch waarde-vol te beschouwen en als zodanig te behandelen - in overeen-stemming met natuurbeheerplan, maaisel direct op te ruimen (maai-zuigen) of enkele dagen te laten liggen voor het wordt afgevoerd (ecologisch maaien)	PvdD, CU-SGP, SP	M&F	Post, E.		23-11-2018: reden aanhouden motie uit notulen PS 12 en 19 november: "De VOORZITTER: Zou het in een voorkomend geval, want er ligt kennelijk een wat ouder rapport waarbij onderzoek gedaan is, dit is voor een deel een technische discussie, maar om er even in de commissie over te praten, over wat nou wel en niet kan. Gedeputeerde POST: Daar heb ik geen enkel probleem mee, maar dat is niet gebeurd. De heer ZOON (PvdD): In dat geval zou ik er een discussienota van moeten maken, daar doen wij er zoveel van, maar als dat de gedeputeerde helpt, dan lijkt mij dat een goed idee."
M50-2018	12-11-2018	Strikter beleid inzake toekenning van subsidies	PS verzoeken GS: Geen subsidies meer toe te kennen aan aan-vragers namens stichtingen en verenigingen, als	PVV	EEB	Bond, J.		23-11-2018: reden aanhouden motie uit notulen PS 12 en 19 november: "Gedeputeerde VAN DER HOEK: In het licht van het doet geen recht aan, wil ik iets zeggen over motie 50

Nummer	Datum PS	Onderwerp	Inhoud	Fractie	Cie	Portefeuille-houder	Stand van zaken GS	Voorstel Presidium
		AANGEHOU-DEN	deze subsidies worden besteed bij bedrijven waar aanvragers zelf werkzaam zijn.					van de PVV over subsidies. U komt tijdens de algemene beschouwingen met een specifieke casus. Dan lijkt het misschien gemakkelijk om op basis van wat er gezegd wordt, direct conclusies te trekken, maar ik ben voor zorgvuldigheid. Ik heb u toegezegd eerst de casus te bestuderen en ook in hoeverre hier een bestaande voorwaarde is overtreden, met andere woorden, is er nog een aanvullende regel nodig en nu loopt u op mijn beantwoording vooruit door een motie in te dienen. Als u nog wacht op beantwoording dan is een motie een zwaar middel om nu in te zetten. Die ontraad ik ook. De heer VAN DER SLUIJS (PVV): Ik heb gemeend de motie wel vast in te moeten dienen, maar ik houd hem aan. Ik wacht op uw antwoord."
M46-2018	12-11-2018	Geen nieuwe kerncentrale in Noord-Holland	PS verzoeken GS: - dat het plaatsen van een nieuwe kerncentrale in Noord-Holland om kernenergie op te	D66, PvdA, SP, GroenLinks, PvdD	EEB	Hoek van der, J.	22-1-19: Wij hebben hiervan kennis genomen en gaan hiervan uit.	

Nummer	Datum PS	Onderwerp	Inhoud	Fractie	Cie	Portefeuille-houder	Stand van zaken GS	Voorstel Presidium
			wekken niet aan de orde is					
M45-2018	12-11-2018	Grootste duurzame waterstof-cluster van Europa	PS verzoeken GS: - zich in te spannen om te doen wat binnen haar bereik ligt om zo de aanlanding van wind op zee in IJmuiden in combi-natie met een waterstoffabriek mogelijk te maken - zich in te span-nen voor nader onderzoek naar waterstof en het gebruik van gas-leidingen voor dit doel in Den Helder - dit te doen bijvoorbeeld (maar niet uitsluitend) in samenspraak met het Rijk of aan de klimaattafels waar onderhandeld wordt over het Klimaatakkoord	VVD, D66, CDA, PvdA	EEB	Hoek van der, J. Tekin, A.		
M42-2018	12-11-2018	Klimaatrecht vaardigheid AANGEHOU-DEN	PS verzoeken GS: Dat de kosten voor de aanpak van het klimaatbeleid rechtvaardig ver-	SP	EEB	Hoek van der, J.		20-11-2018: fractie wil motie aanhouden.

Nummer	Datum PS	Onderwerp	Inhoud	Fractie	Cie	Portefeuille-houder	Stand van zaken GS	Voorstel Presidium
			deeld moeten worden en niet overwegend bij huishoudens met een laag of middeninkomen gelegd kunnen worden					
M 37-2018	08-10-2018	Betrek de betrokken inwoners Markermeer-dijken	PS verzoeken GS · met de betrokken part-ners binnen de 'Alliantie Marker-meerdijken' voor de verdere uitwerking van de ruimtelijke invul-ling een concept plan van aanpak burgerparticipatie op te stellen waarin tenminste tot uitdrukking komt a. het niveau van participatie b. de vormen van participatie c. de verwacht-ingen die inwoners en belangheb-benden bij het participatieproces mogen hebben	PvdA, VVD, D66, CDA	NLWM	Loggen, C.	10-01-2019 - Het Plan van Aanpak wordt opgesteld door de Alliantie Markermeerdijken, in samenwerking met de Provincie. Bij de uitvoering van het Plan, in (de voorbereiding van) concrete bijeenkomsten, is de provincie ook betrokken nauw betrokken. Dit mede ter voorbereiding van het informeren van PS. - het PvA is als voorwaarde bij de op 30-10-2018 door GS verleende omgevingsvergunning voor de versterking van de Markermeerdijken opgenomen 17-10-2018 - Het overleg met de betrokken partners binnen de Alliantie Markermeerdijken is gestart en genoemde punten a/c worden daarin meegenomen. - het opstellen van dit plan van aanpak is meegenomen in een	

Nummer	Datum PS	Onderwerp	Inhoud	Fractie	Cie	Portefeuille-houder	Stand van zaken GS	Voorstel Presidium
			· het opstellen van dit plan van aan-pak als voor-waarde op te nemen bij het verlenen van de vergunning				voorschrift bij de omgevingsvergunning (E.1. Voorschriften betreffende het slopen, verstoren, verplaatsen of wijzigen van een provinciaal monument)	
M 35-2018	08-10-2018	MRA (Metropool Amsterdam) begroting en werkplan 2019	PS verzoeken GS: - de herhaalde wens van P5 tot "concretisering van de doelstelling van het bereiken van de top drie positie als uitgangspunt van alle maat-regelen te nemen en het formuleren van meetbare resultaten op weg daar naar toe" in te brengen in de MRA Regiegroep van 10 oktober 2018 - de reacties van de MRA-partners en eventuele toezeggingen van de MRA-organi-satie terug te koppelen aan PS, ter bespreking in de eerstvolgende	VVD, D66, CDA, PvdA	EEB, NLWM, M&F, R&W	Post, E. Dijk van, A.	22-01-2019 De MRA-Actieagenda is de inhoudelijke onderlegger van de MRA-samenwerking. Deze Actieagenda is bijna afgerond, aangezien die een looptijd heeft van 2016-2020. Er wordt momenteel gewerkt aan de opstelling van een nieuwe Actieagenda 2.0 voor de periode 2020-2024. Voor het zomerreces zal in PS een sessie worden gepland om de input daarvoor te bespreken. De geactualiseerde MRA-ambities die dan ter tafel komen, kunnen worden beoordeeld vanuit de meetbaarheid en concreetheid van de daarin vermelde doelstellingen, gericht om de MRA-regio naar een Europese top-3 positie te brengen. 05-11-2018 Deze wens is door de CdK en door de portefeuillehouder mobiliteit,	

Nummer	Datum PS	Onderwerp	Inhoud	Fractie	Cie	Portefeuille-houder	Stand van zaken GS	Voorstel Presidium
			commissievergaderingen				die aanwezig waren in de regiegroep van 10 oktober, aldaar ingebracht. Wat betreft ingebrachte wensen en opvattingen (van alle MRA partijen) bij de MRA begroting: hierover heeft de MRA Regiegroep afgesproken een notitie op te stellen met daarin een overzicht van alle ingebrachte wensen en opvattingen, met daarbij telkens een antwoord op de vraag of en zo ja hoe vervolg wordt gegeven aan de desbetreffende wens/opvatting. Wat betreft dit specifieke punt: Het gevoel dat doelstellingen, acties en resultaten van de MRA concreter en meetbaarder moeten worden geformuleerd en verantwoord leefde breder in de Regiegroep. Hier zal vanuit de MRA actie op worden ondernomen. E.e.a. zal verder vorm krijgen in de MRA verantwoording over 2018 en het nog op te stellen werkplan voor 2020.	
M34-2018	08-10-2018	Motie onderzoek fietstunnel Linschoten-laan	PS verzoeken GS: - PS te voorzien van een gedetail-leerde en betrouw-	CU-SGP, GroenLinks, SP	M&F	Post, E.		15-10-2018: reden aanhouden motie uit notulen PS 8 oktober 2018: "Gedeputeerde POST: Ik heb al eerder aan de heer Klein

Nummer	Datum PS	Onderwerp	Inhoud	Fractie	Cie	Portefeuille-houder	Stand van zaken GS	Voorstel Presidium
		Hilversum AANGEHOU-DEN	bare kostenraming van de fietstunnel bij de Van Linschotenlaan - samen met de gemeente Hilversum ruimte te zoeken binnen nieuwe financiële kaders voor de realisatie van de tunnel - daarvoor indien noodzakelijk de reserve TWIN-H, budget OV/1.1 HOV in het Gooi OV deels te gebruiken					aangegeven, als hij daarover wil spreken in de commissie dan gaan wij dat gewoon doen. De heer KLEIN (CU/SGP): Dan zou ik de motie aan willen houden en hoeft hij niet in stemming te komen. Dan gaan wij er in de commissie over spreken."
M 28-2018	09-07-2018	"Toerit fietstunnel Laren rechtleggen" AANGEHOU DEN	PS verzoeken GS : 1. Project "N525-05 Westerheide-/Oude Postweg, gemeente Laren" nog niet naar de planfase te ver-schuiven maar voorlopig in de studiefase te houden 2. alle benodigde stappen te zetten die nodig zijn om de aanrijroute naar	ChristenUnie-SGP, SP en GroenLinks	M&F	Post, E.		24-07-2018: reden aanhouden motie uit notulen PS 9 juli 2018: "De VOORZITTER: De heer Klein stelt voor om het aardkundig monument aan te passen, zodat de vergunning kan worden verleend. De gedeputeerde zegt, kom met een initiatief.... De heer KLEIN (CU/SGP): Ik wil de motie aanhouden om te kijken op welke manier de handschoen van de

Nummer	Datum PS	Onderwerp	Inhoud	Fractie	Cie	Portefeuille-houder	Stand van zaken GS	Voorstel Presidium
			de fietstunnel onder de N 525 bij Laren recht te leggen					gedeputeerde op te pakken is."
M 13-2018	11-06-2018	Onderzoek naar luchthaven in Noordzee	GS wordt verzocht: - Er zorg voor te dragen dat de Gedeputeerde Staten nauw betrokken is bij dit onderzoek - Er op toe te zien dat ook specifiek Noord-Hollandse aspecten gedegen worden onder-zocht	50PLUS, D66, ONH, VVD	NLWM	Tekin, A.	16-01-2019 geen wijzigingen t.o.v. laatste stand van zaken 23-10-2018 In de brief waarnaar verwezen wordt geeft de minister aan dat ze de uitkomsten meeneemt in de luchtvaartnota. Dat is een traject dat nu loopt en pas eind volgend jaar wordt afgerond. 27-06-2018 De gedeputeerde heeft contact gehad met het ministerie. Het ministerie heeft toegezegd dat wij worden betrokken. Dit wordt in onderstaande brief bevestigd. In de brief geeft de minister aan hoe zij met het onderzoek naar Schiphol in zee omgaat. Wij zijn als provincie goed aangehaakt op de genoemde trajecten. https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2018/06/22/aanpak-participatie-luchtvaart-en-reikwijdte-luchtvaartnota-2020-2050	
M126-2017	13-11-2017	overlegjaar agrarisch	PS verzoeken GS: * in het komende verkenningsjaar in	D66. CDA, PvdA, VVD,	NLWM	Tekin, A.	14-02-2019: uit besluitenlijst GS d.d. 12-02-2019: Het college besluit:	

Nummer	Datum PS	Onderwerp	Inhoud	Fractie	Cie	Portefeuille-houder	Stand van zaken GS	Voorstel Presidium
		natuurbe-heer	overleg te treden met de agrarische collectieven en TBO's over hoe de biodiversiteits-doelen en beheerdoelen binnen het NNN gehaald zouden kunnen worden (zoals al door de gedeputeerde toegezegd in de expert-bijeen-komst) en daar-voor een neutrale procesbegeleider aan te trekken * hiervan regelmatig een terugkoppeling te geven aan de commissie NLM * te onderzoeken welke andere werkwijzen en/of financiële of juri-dische instru-menten er nodig zijn om de provinciale doelen op dit gebied te behalen met inzet van samen-	ChristenUnie-SGP, SP			1. kennis nemen van de brief met bijlage van de onafhankelijk procesbegeleider over de voortgang van het verkenningsjaar agrarisch natuurbeheer in het NNN 2. Provinciale Staten door middel van brief te informeren over de voortgang van het verkenningsjaar. 8-1-2019 Aan de commissie is in oktober 2018 een tussenrapportage beschikbaar gesteld. Er wordt toegewerkt naar een set afspraken om vervolgens in een paar gebieden aan de slag te gaan met inzet van verschillende instrumenten 21-11-2018: Partijen hebben eind september een voortgangsrapportage opgesteld en deze is ook PS ter beschikking gesteld. Door middel van veldbezoek is kennis gemaakt met diverse vormen van samenwerking en natuurbeheer (o.a. erfpacht en natuurboeren, model Eemland en realisatie NNN met het gebied in Krimpenerwaard). Er worden instrumenten verkend	

Nummer	Datum PS	Onderwerp	Inhoud	Fractie	Cie	Portefeuille-houder	Stand van zaken GS	Voorstel Presidium
			werkende agrari-sche collectieven en TBO's en de resultaten van het onderzoek zo mogelijk in te zetten om de bestaande instrumenten-koffer ten behoeve van de realisatie van NNN te vergroten				die kunnen bijdragen aan realisatie van natuur en faciliteren van partijen in een gebied. (Natuur: Tussenrapportage verkenningsjaar NNN (C-agenda NLWM 29-10-2018)) 17-10-2018: zie stand van zaken bij 10-04-2018 18-06-2018: zie stand van zaken bij 10-04-2018 10-04 -2018: met de terreinbeheerders, de agrarische collectieven en LTO-Nederland is het verkenningsjaar gestart, onder leiding van de heer F Evers als onafhankelijk proceseigenaar. Wij hebben de ambitie om uw Staten bij de behandeling van het Natuurbeheerplan 2019 (in uw vergadering in het najaar 2018) zicht te kunnen bieden op een akkoord tussen alle betrokken partijen. Uiteraard is de vraag of een dergelijk akkoord tot stand komt, en wat de inhoud hiervan is, afhankelijk van het verloop van de werkbijeenkomsten.	

Nummer	Datum PS	Onderwerp	Inhoud	Fractie	Cie	Portefeuille-houder	Stand van zaken GS	Voorstel Presidium
							22-02-2018: uit besluiten-lijst GS d.d. 20-02-2018: Het college besluit: Provinciale Staten door middel van brief te informeren over de voortgang bij de uitvoering van motie M126 (aangenomen door PS op 13 november 2017) inzake het verkenningsjaar biodiversiteitsdoelen en beheerdoelen binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN). 8-1-2018: Een extern proces-begeleider is ingeschakeld en deze procesbegeleider voert oriënterende gesprekken met vertegenwoordigers van de agrarische collectieven en de terreinbeheerders. Wanneer deze oriënterende gesprekken leiden tot consensus over de aanpak van het verkenningsjaar, zal de opdracht aan de extern procesbegeleider door GS worden vastgesteld en ter kennisname aan uw Statencommissie NLWM worden gezonden.	

Nummer	Datum PS	Onderwerp	Inhoud	Fractie	Cie	Portefeuille-houder	Stand van zaken GS	Voorstel Presidium
							18-06-2018: zie stand van zaken bij 10-04-2018 10-04 -2018: met de terreinbeheerders, de agrarische collectieven en LTO-Nederland is het verkenningsjaar gestart, onder leiding van de heer F Evers als onafhankelijk proceseigenaar. Wij hebben de ambitie om uw Staten bij de behandeling van het Natuurbeheerplan 2019 (in uw vergadering in het najaar 2018) zicht te kunnen bieden op een akkoord tussen alle betrokken partijen. Uiteraard is de vraag of een dergelijk akkoord tot stand komt, en wat de inhoud hiervan is, afhankelijk van het verloop van de werkbijeenkomsten. 22-02-2018: uit besluitenlijst GS d.d. 20-02-2018: Het college besluit: Provinciale Staten door middel van brief te informeren over de voortgang bij de uitvoering van motie M126 (aangenomen door PS op 13 november 2017) inzake het verkenningsjaar biodiversiteitsdoelen en beheerdoelen binnen het	

Nummer	Datum PS	Onderwerp	Inhoud	Fractie	Cie	Portefeuille-houder	Stand van zaken GS	Voorstel Presidium
							Natuurnetwerk Nederland (NNN). 8-1-2018: Een extern procesbegeleider is ingeschakeld en deze procesbegeleider voert oriënterende gesprekken met vertegenwoordigers van de agrarische collectieven en de terreinbeheerders. Wanneer deze oriënterende gesprekken leiden tot consensus over de aanpak van het verkenningsjaar, zal de opdracht aan de extern procesbegeleider door GS worden vastgesteld en ter kennisname aan uw Statencommissie NLWM worden gezonden.	
M109-2017	06-11-2017	Begroting 2018: opvolging rapport water-bestendig Westpoort	PS verzoeken GS: * de regierol op te pakken om te komen met alle betrokken partijen tot concrete plannen voor een betere bescherming van vitale en kwets-bare infrastructuur * te onderzoeken of er voor andere regio's in Noord-	D66	NLWM	Loggen, C.	08-01-2019: Op 10 december zijn de producten in het bestuurlijk overleg MRA gepresenteerd. Het Plan van Aanpak 2019 voor het klimaatbestendig maken kwetsbare & vitale functies is goedgekeurd en wordt nu in uitvoering gebracht. Het betreft o.a. -Invulling geven aan de werkambities voor wegen en elektriciteit -Nadere selectie van uit te werken vitale en kwetsbare functies 2019 -	

Nummer	Datum PS	Onderwerp	Inhoud	Fractie	Cie	Portefeuille-houder	Stand van zaken GS	Voorstel Presidium
			Holland ook pilots "vitaal en kwets-baar" nodig zijn				Specifieke objecten in de MRA zoals bijvoorbeeld verkeerscentrales, logistiek centrum OroRail, verdeelcentrale Liander - Kansen benutten en kennisontwikkeling door aanhaken bij actuele gebiedsontwikkeling - Verbinden met andere onderdelen/ urgente thema's van andere MRA pijlers - Communicatieplan bewustwording gemeenten, bedrijven en politiek 23-10-2018 Volgens planning worden deze drie delen/producten, samen met de producten van klimaatbestendig wonen, op 10 december in het BO MRA besproken. Na deze vergadering kan het werkteam het plan van aanpak 2019 een verdere invulling geven. Belangrijk onderdeel is het verbinden met onderdelen van andere MRA pijlers, zoals energietransitie en landschap. 27-06-2018 Voor 2018 heeft een werkteam, bestaande uit vertegenwoordigers van de	

Nummer	Datum PS	Onderwerp	Inhoud	Fractie	Cie	Portefeuille-houder	Stand van zaken GS	Voorstel Presidium
							provincie, waterschappen, gemeenten, vervoersregio en veiligheidsregio een Plan van Aanpak 2018 klimaatbestendige vitale en kwetsbare infrastructuur MRA opgesteld. Het product bestaat uit drie delen: Een ambitiedocument, geconcretiseerd voor elektriciteit en mobiliteit Kaartenatlas op basis van een QuickScan van de vitale en kwetsbare infrastructuur in de MRA Plan van aanpak voor het vervolg, 2019 en verder . De QuickScan wordt nu uitbesteed en is in principe in oktober 2018 klaar. De andere werkzaamheden zijn gestart. Ook wordt het werkteam verder ingevuld. Op 10 december worden de producten in het bestuurlijk overleg m.b.t. MRA klimaatbestendig gepresenteerd 12-04-2018 GS pakken de regierol actief op. Aan het Platform Ruimte van de MRA is de Ontwikkelrichting actie 6 “Metropoolregio Amsterdam Klimaatbestendig” gekoppeld.	

Nummer	Datum PS	Onderwerp	Inhoud	Fractie	Cie	Portefeuille-houder	Stand van zaken GS	Voorstel Presidium
							Er zal een visie met bijbehorende strategie opgeleverd worden met twee hoofdproducten waaronder) hoe en waar klimaatbestendige woningbouw moet plaats vinden. De provincie is trekker van dit onderdeel. De inzichten die opgedaan zijn in de pilot Westpoort worden in dit onderdeel meegenomen. Uit de analyses kunnen nieuwe pilots elders in de MRA volgen. Voor het gebied boven het Noordzeekanaal loopt het project Bovenregionale calamiteitenorganisatie en overstromingen. Vitaal en Kwetsbaar is daar een belangrijk onderdeel van. Samen met hetwaterschap en veiligheidsregio's worden deze activiteiten geïnventariseerd en aan een soort stresstest onderworpen. Vervolgens wordt bepaald wat de urgentie is op dit thema.	
M45-2017	10-07-2017	Kadernota 2018 Realiseren van 2 fietssnelwegen voor 2020.	PS verzoeken GS: * in de begroting 2018 een beleids-ambitie "Realiseren twee extra fiets-snelwegen voor 2020" op te	ChristenUnie-SGP, GroenLinks.	M&F	Post, E.		17-05-2018: Indiener heeft laten weten de behandeling van Perspectief Fiets af te willen wachten. In de commissie is nog geen uitsluitsel gegeven of de

Nummer	Datum PS	Onderwerp	Inhoud	Fractie	Cie	Portefeuille-houder	Stand van zaken GS	Voorstel Presidium
		AANGEHOUDEN	nemen en doen daarbij het voorstel: * de kosten daarvan te dekken vanuit de bestaande reserves rondom fietsinfrastructuur / fietsimpuls.					motie van de lijst kan worden afgevoerd. 24-07-2017: Uit notulen PS 10-07-2017, reden aanhouden motie: "De heer KLEIN (CU/SGP): Motie 45 over twee fietssnelwegen. Ik interpreteer de reactie van de gedeputeerde zo dat zij haar best gaat doen om dit doel in de beleidsvisie te realiseren. Daarom willen wij de motie aanhouden."
M26-2017	10-07-2017	Motie Vreemd a/d Orde Stimuleren verduurzamen woningvoorraad in de sociale sector Noord-Holland. AANGEHOUDEN	PS verzoeken het College van GS: * gemeenten en woningcorporaties aan te sporen de sociale huurvoorraad voor 2020 te verduurzamen en te voorzien van minimaal label B en in 2030 van label A * een bijeenkomst te organiseren in het najaar van 2017 bij de provincie voor alle betrokken partijen die zich bezig houden met	50PLUS, ONH, GroenLinks, SP.	R&W	Geldhof, J.		24-07-2017: Uit notulen PS 10-07-2017 reden aanhouden motie: "Mevrouw DE MEIJ (50plus): Voorzitter. Wij stemmen in met wat de gedeputeerde heeft toegezegd, dus wij houden hem even aan tot het eind van het jaar en totdat zij met een voorstel komt. "

Nummer	Datum PS	Onderwerp	Inhoud	Fractie	Cie	Portefeuille-houder	Stand van zaken GS	Voorstel Presidium
			verduurzaming van de sociale voorraad, zodat dit urgente onderwerp door de provincie Noord-Holland op de kaart wordt gezet * alle communi-catiemiddelen daarvoor te ge-bruiken en waar mogelijk samen-werking te zoeken met andere-be-trokken partners * daarvoor aansluiting te zoeken met www.duurzame-huizenroute.nl, voor praktijk voorbeelden voor particuliere woningbezitters, woningbouwcorpo-raties en gemeenten * Provinciale Staten een terug-koppeling te geven over de vordering-en op dit gebied.					

VOORDRACHT

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 20 mei 2019

Onderwerp: aanwijzen (tijdelijke) 1e vice-voorzitter van Provinciale Staten

Bijlagen:
- ontwerpbesluit.

1. Inleiding.

Bij aanvang van de nieuwe Statenperiode dienen uw Staten één of meer vice-voorzitters van Provinciale Staten aan te wijzen die in voorkomende gevallen de voorzitter van Provinciale Staten vervangen. De vice-voorzitter is in het geval van vervanging belast met het leiden van de vergadering, het handhaven van de orde, het doen naleven van het reglement van orde en hetgeen de Provinciewet of het reglement van orde de vice-voorzitter verder opdraagt.

De 1e vice-voorzitter van Provinciale Staten is tevens vice-voorzitter van het presidium en voorzitter van de Agendacommissie. De functie van vice-voorzitter is niet verenigbaar met die van commissievoorzitter.

2. Voordracht.

Het presidium heeft op 15 april jl. de fracties van GroenLinks, de VVD en de PvdA verzocht met elkaar af te stemmen welke, met het oog op de coalitievorming tijdelijke, vice-voorzitter van Provinciale Staten zo spoedig mogelijk voor aanwijzing kan worden voorgedragen. Op deze manier is voor de eerstkomende Statenvergadering vervanging geborgd van het voorzitterschap.

Het presidium draagt voor:
mevrouw R.P.M. Kocken als tijdelijke 1e vice-voorzitter van Provinciale Staten.

3. Financiering en communicatie.

Met de aanwijzing van een tijdelijke 1e vice-voorzitter door uw Staten zijn geen kosten gemoeid.

4. Proces en procedure.

Het aanwijzen van de tijdelijke eerste vice-voorzitter geldt vanaf 27 mei 2019 tot de aanwijzing van de definitieve eerste vice-voorzitter van Provinciale Staten.

5. Voorstel.

Het Presidium stelt u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Het Presidium,

A.Th.H. van Dijk, voorzitter

J.R. Loggen, griffier

Ontwerpbesluit

Nr. 39-2019

Provinciale Staten van Noord-Holland;

Onderwerp: aanwijzen tijdelijke 1e vice-voorzitter van Provinciale Staten;

gelezen de voordracht van het Presidium van 20 mei 2019;

gelet op artikel 75, eerste lid van de Provinciewet;

gelet op artikelen 3, 6 en 9 van het Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten en Statencommissies van Noord-Holland 2015;

besluiten:

…… aan te wijzen tot tijdelijke 1e vice-voorzitter van Provinciale Staten totdat de definitieve 1e vice-voorzitter van Provinciale Staten is aangewezen:

Haarlem, 27 mei 2019

Provinciale Staten voornoemd,

, voorzitter

, statengriffier

Provincie Noord-Holland

2019 | 40

VOORDRACHT

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 20 mei 2019

Onderwerp: aanwijzen leden werkgeverscommissie voor de Statengriffie

Bijlagen:
- Ontwerpbesluit.
- Verordening werkgeverscommissie Statengriffie Noord-Holland.

1. Inleiding.

PS kennen, met toepassing van artikel 81 van de Provinciewet, een werkgeverscommissie. Hieraan ten grondslag ligt de Verordening werkgeverscommissie Statengriffie Noord-Holland (zie bijlage 1). De werkgeverscommissie geeft invulling aan de werkgeversrol van uw Staten jegens de griffier en de overige functionarissen op de griffie.

De werkgeverscommissie is een politiek breed samengestelde commissie en bestaat uit vier leden uit Provinciale Staten. De commissaris van de Koning vervult, afhankelijk van de onderwerpen, een informerende en adviserende rol.[1] De griffier staat de werkgeverscommissie terzijde en zij dan wel een door de griffier aan te wijzen functionaris draagt zorg voor het secretariaat. De werkgeverscommissie wordt tevens bijgestaan door de afdeling Personele Dienstverlening.

Het gaat om het door uw Staten aanwijzen van vier leden uit uw Staten in de Werkgevers-commissie, conform artikel 3 van de Verordening werkgeverscommissie Statengriffie Noord-Holland.

2. Toelichting.

Op grond van de artikelen 104 en 104e van de Provinciewet zijn uw Staten de werkgever van de Statengriffier en de overige functionarissen van de Statengriffie. Het werkgeverschap van uw Staten vertaalt zich in de bevoegdheid tot het vaststellen en wijzigen van rechtspositionele (uitvoerings)regelingen en in de bevoegdheid tot het nemen van personele besluiten en overige besluiten. De bevoegdheid tot het nemen van personele besluiten is gedelegeerd aan de werkgeverscommissie. Ten aanzien van bevoegdheden die voorbehouden blijven aan uw Staten functioneert de werkgeverscommissie als adviescommissie jegens uw Staten.

[1] Artikel 81, tweede lid van de Provinciewet bepaalt dat de commissaris en de leden van Gedeputeerde Staten geen lid zijn van een door Provinciale Staten ingestelde bestuurscommissie.

De vergaderingen van de werkgeverscommissie worden in beslotenheid gehouden in verband met artikel 10, tweede lid van de Wet openbaarheid van bestuur.

De werkgeverscommissie kiest uit zijn midden een voorzitter. In de vorige periode was dit de (1e) vice-voorzitter van Provinciale Staten.

3. Voordracht.

Het presidium heeft op 20 mei 2019 gesproken over de invulling van de werkgeverscommissie en draagt als leden de volgende kandidaten uit Provinciale Staten ter benoeming voor:

- mevrouw M.A-H. van Meerten-Kok (VVD);
- mevrouw S.S. Doevendans (PvdA);
- de heer F.A.S. Zoon (PvdD) en
- de heer M.C.A. Klein (CU)

4. Financiering en communicatie.

Met de aanwijzing van vier leden door uw Staten zijn geen kosten gemoeid.

5. Proces en procedure.

De aanwijzing van de leden geldt voor de Statenperiode 2019-2023.

6. Voorstel.

Het presidium stelt u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Het presidium,

A.Th.H. van Dijk, voorzitter

J.R. Loggen, griffier

Ontwerpbesluit

Nr. 40-2019

Provinciale Staten van Noord-Holland;

Onderwerp: aanwijzen (vier) leden werkgeverscommissie voor de Statengriffie;

gelezen de voordracht van het Presidium van 20 mei 2019;

gelet op de Verordening werkgeverscommissie Statengriffie Noord-Holland;

besluiten aan te wijzen:

de navolgende vier Statenleden

- Mevrouw M.A-H. van Meerten-Kok (VVD)
- Mevrouw S.S. Doevendans (PvdA)
- De heer F.A.S. Zoon (PvdD)
- De heer M.C.A. Klein (CU)

als leden van de werkgeverscommissie voor de Statengriffie gedurende de Statenperiode 2019-2023.

Haarlem, 27 mei 2019

Provinciale Staten voornoemd,

, voorzitter

, statengriffier

Verordening werkgeverscommissie statengriffie Noord-Holland **Bijlage 1**

Artikel 1. Instelling
Er is een werkgeverscommissie die het werkgeverschap uitoefent ten aanzien van de griffier en de overige op de griffie werkzame ambtenaren die door of vanwege provinciale staten zijn aangesteld.

Artikel 2. Taken en bevoegdheden werkgeverscommissie
1. Provinciale staten dragen de bevoegdheden die rechtstreeks voortvloeien uit de Ambtenarenwet, de op deze wet gebaseerde en door provinciale staten vastgestelde rechtspositionele voorschriften en de artikelen 104 tot en met 104e Provinciewet, met uitzondering van de bevoegdheden als bedoeld in artikel 104, 104a, tweede lid, 104d, eerste lid en 104e, eerste lid van de Provinciewet over aan de werkgeverscommissie;
2. Tot de bevoegdheid van de werkgeverscommissie behoren ook de voorbereiding en uitvoering van de overige tot het werkgeverschap van provinciale staten behorende besluiten en regelingen;
3. De werkgeverscommissie kan een deel van de aan haar overgedragen bevoegdheden ten aanzien van het griffiepersoneel mandateren aan de griffier.

Artikel 3. Samenstelling werkgeverscommissie
1. De werkgeverscommissie is een politiek breed samengestelde commissie en bestaat uit vier leden uit provinciale staten.
2. De werkgeverscommissie kiest uit haar midden een voorzitter.
3. De leden van de werkgeverscommissie worden door provinciale staten uit hun midden benoemd voor de duur van de zittingsperiode van provinciale staten.
4. Het lidmaatschap van de werkgeverscommissie eindigt:
   a. op eigen verzoek; het lid doet daarvan schriftelijk mededeling aan provinciale staten; het ontslag gaat in als de opvolger door de provinciale staten is benoemd;
   b. indien het lid aftreedt als lid van de provinciale staten;
   c. indien provinciale staten van oordeel zijn dat het lid niet langer geschikt is de functie van lid van de werkgeverscommissie te vervullen.
5. De voorzitter van provinciale staten kan worden uitgenodigd om in de vergadering van de werkgeverscommissie aanwezig te zijn om daarin een informerende en adviserende rol te vervullen.

Artikel 4. Taken voorzitter
De voorzitter draagt in ieder geval zorg voor:
a. het tijdig en periodiek bijeenroepen van de werkgeverscommissie;
b. het leiden van de vergaderingen;
c. het doen naleven van deze verordening;
d. het ondertekenen van de stukken en de besluiten die van deze commissie uitgaan, alsmede het zorg dragen voor de uitvoering van de besluiten van de werkgeverscommissie,
e. het fungeren als schakel tussen de werkgeverscommissie en de griffier als eerstverantwoordelijke voor de personele en organisatorische zaken van de griffie.

Artikel 5. Ondersteuning van de commissie
1. De griffier staat de werkgeverscommissie terzijde en maakt met het college of de secretaris afspraken over ondersteuning.
2. De griffier of een door de griffier aan te wijzen functionaris draagt zorg voor het secretariaat.

Artikel 6. Besluitvorming
1. Besluiten worden genomen bij meerderheid van stemmen, uitgebracht door de leden zoals bedoeld in artikel 3, eerste lid.
2. Besluiten worden alleen genomen indien in de vergadering meer dan de helft van het aantal zitting hebbende leden aanwezig is.'
3. Bij een gelijk aantal voor- en tegenstemmen geeft de stem van de voorzitter de doorslag.

Artikel 7. Verslaglegging
De griffier draagt zorg voor het opstellen van een besluitenlijst van elke vergadering. De besluitenlijst wordt in de eerstvolgende vergadering van de werkgeverscommissie definitief vastgesteld.

Artikel 8. Beslotenheid van vergaderingen
1. De vergaderingen van de werkgeverscommissie worden in het belang als bedoeld in artikel 10, tweede lid, onder e of f van de Wet openbaarheid van bestuur in beslotenheid gehouden.
2. De agenda, de stukken en de besluitenlijst zijn openbaar, tenzij de werkgeverscommissie beslist dat op grond van een belang, genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur, hierop of een deel daarvan geheimhouding moet worden gelegd.
3. Indien een statenlid de stukken als bedoeld in het tweede lid wil inzien, kan hij daartoe een verzoek indienen bij de voorzitter van de werkgeverscommissie. De voorzitter weigert een dergelijk verzoek slechts als sprake is van strijd met het openbaar belang. Het tweede lid is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 9. Vergaderfrequentie
De werkgeverscommissie vergadert tenminste tweemaal per jaar en voorts zo vaak als door de voorzitter of één van de leden nodig wordt geacht.

Artikel 10. Verantwoording
De werkgeverscommissie brengt met inachtneming van het bepaalde in artikel 8, jaarlijks verslag uit aan provinciale staten van haar werkzaamheden en bevindingen.

Artikel 11. Onvoorziene omstandigheden
In gevallen waarin deze verordening niet voorziet of bij twijfel over de toepassing ervan beslist de werkgeverscommissie op voorstel van de voorzitter.

Artikel 12. Inwerkingtreding
Dit besluit treedt in werking op de dag volgende op die van zijn bekendmaking.

Artikel 13. Citeertitel
Dit besluit kan worden aangehaald als Verordening werkgeverscommissie statengriffie Noord-Holland.

Haarlem, 27 juni 2011

Provinciale Staten voornoemd,

, voorzitter

, griffier

Toelichting verordening werkgeverscommissie statengriffie Noord-Holland

Algemeen
De Provincie is de werkgever van de ambtenaren die werkzaam zijn bij de provincie. Provinciale staten en gedeputeerde staten vullen dit werkgeverschap in. Provinciale staten zijn daarbij het bevoegd gezag van de griffie en het college voor zijn ambtelijke organisatie. Gelet op de publieke taken, de grootte en de samenstelling van provinciale staten ligt het voor de hand dat zij voor de feitelijke invulling van het werkgeverschap een commissie instellen waaraan zij deze taak delegeren. Gelet op de artikelen 81 en 152, eerste lid van de Provinciewet ligt de instelling van een bestuurscommissie het meest voor de hand. De verordening voorziet daarin. De delegatie ziet alleen op het nemen van personele besluiten. Het vaststellen van rechtspositieregelingen leent zich uit de aard van de bevoegdheid niet voor delegatie en is derhalve (wettelijk) niet toegestaan.

Artikelsgewijs
Artikel 1. Instelling werkgeverscommissie
Op grond van artikel 81 van de Provinciewet kunnen provinciale staten een werkgeverscommissie instellen. Deze commissie neemt zoveel mogelijk de werkgeversrol van provinciale staten over.

Artikel 2. Taken en bevoegdheden werkgeverscommissie
In artikel 2 wordt verwoord dat de werkgeverscommissie vrijwel alle bij het werkgeverschap horende taken en bevoegdheden vervult. Er is een aantal bevoegdheden dat gelet op zijn aard niet door provinciale staten overgedragen kan worden aan een werkgeverscommissie. Te denken valt aan het benoemen, schorsen en ontslaan van de griffier, de vervanging van de griffier, het vaststellen van de instructie griffier, het vaststellen van een organisatieverordening voor de griffie en het nemen van een (voorgenomen) reorganisatiebesluit. Naast het nemen van personele besluiten, kan deze commissie te maken krijgen met bijvoorbeeld het te voeren HRM-beleid, integriteitbeleid (o.a. gedragscode, ambtseed, vertrouwenspersoon) en bereidt zij de voorstellen aan provinciale staten voor die voortvloeien uit het werkgeverschap. Andere voorbeelden die horen tot de werkgeverstaak zijn het voeren van overleg met de griffier over de voortgang van de werkzaamheden van de griffie, het voeren van functionerings- en beoordelingsgesprekken met de griffier en het doen van voorstellen over de inrichting van de griffie. Het gaat dan bijvoorbeeld over een voorgenomen besluit tot reorganisatie, een plan van aanpak voor de reorganisatie, een inrichtingsplan, functietyperingen e.d. De werkgeverscommissie zal bij die voorbeelden moeten bezien welke besluiten zij kan nemen en welke besluiten voorbehouden zijn aan provinciale staten en zij met haar advies ter besluitvorming zal voorleggen aan provinciale staten.

Artikel 3. Samenstelling werkgeverscommissie
Uit artikel 81 van de Provinciewet vloeit voort dat de commissaris van de Koningin geen lid kan zijn van de werkgeverscommissie. Dit is volledig in de lijn met het feit dat provinciale staten het bevoegde gezag zijn van de statengriffie. De commissaris van de Koningin is weliswaar voorzitter van provinciale staten maar heeft in de vergaderingen van provinciale staten geen stemrecht. De commissaris van de Koningin is technisch voorzitter van de provinciale staten en zal in die hoedanigheid vaak een beroep doen op de griffier. Tegen die achtergrond vervult de commissaris van de Koningin een informerende en adviserende rol bij de werkgeverscommissie.

Artikel 4. Taken voorzitter
Gelet op de taken van de voorzitter van de werkgeverscommissie kan het goed zijn om voor de invulling van dit voorzitterschap een voorzittersprofiel op te stellen, waardoor provinciale staten kunnen oordelen of de beoogde voorzitter aan dit profiel voldoet. Ook is het wellicht van belang om als provinciale staten aan de voorzitter (en de leden) van de werkgeverscommissie scholing aan te bieden op het specifieke terrein waarop deze commissie zich begeeft.

Artikel 5. Ondersteuning van de commissie
De ondersteuning waarover in dit artikel wordt gesproken is deel afkomstig van de statengriffie en deels afkomstig van het ambtelijk apparaat van gedeputeerde staten. Dit laatste kan worden geregeld doordat de griffier bij de secretaris een verzoek indient voor ambtelijke bijstand of doordat de griffier met de secretaris een dienstverleningsovereenkomst aangaat. Voor het kunnen aangaan van deze overeenkomsten is het wel noodzakelijk dat gedeputeerde staten hun

bevoegdheid tot het aangaan van een privaatrechtelijke rechtshandeling aan de griffier mandateert. Mandaat aan een niet-ondergeschikte is door de wetgever mogelijk gemaakt in artikel 10:4 van de Algemene wet bestuursrecht. Daarnaast moet de commissaris van de Koningin aan de griffier de volmacht geven om overeenkomsten te kunnen ondertekenen.

Artikelen 6 en 7: Besluitvorming en Verslaglegging
De inhoud van deze artikelen spreekt voor zich.

Artikel 8. Beslotenheid van vergaderingen
Wanneer in vergaderingen van de werkgeverscommissie personele aangelegenheden aan bod komen en hetgeen hier wordt besproken niet bedoeld is om aan derden kenbaar te maken, ligt het voor de hand dat hierover in beslotenheid wordt vergaderd. De agenda, de stukken en de besluitenlijst zijn in beginsel wel openbaar, tenzij de werkgeverscommissie beslist dat op grond van een belang, genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur, hierop of een deel ervan geheimhouding moet worden gelegd. De werkgeverscommissie is op grond van artikel 7, tweede lid van deze verordening en in lijn met artikel 91, tweede lid van de Provinciewet, bevoegd de geheimhouding op te heffen. Vanzelfsprekend kunnen provinciale statenleden wel inzage krijgen in de stukken etc., aangezien provinciale staten het oorspronkelijk bevoegde orgaan zijn.

Artikel 9. Vergaderfrequentie
De inhoud van dit artikel spreekt voor zich.

Artikel 10. Verantwoording
Provinciale staten hebben sinds de dualisering van het provinciebestuur een eigen secretaris gekregen, de griffier. Daarnaast hebben provinciale staten ook vaak een griffie ingericht om hem, zijn organen en de griffier te ondersteunen. Daardoor hebben provinciale staten er formeel een taak bij gekregen, de invulling van het werkgeverschap. Het is van belang dat provinciale staten inzicht krijgen en houden wat hieronder moet worden verstaan. De verantwoording door de werkgeverscommissie van haar werkzaamheden en bevindingen kan hieraan bijdragen. Ook uit het oogpunt dat het provinciale staten zijn die de arbeidsvoorwaardenregelingen vaststellen, waarop de werkgeverscommissie de personele besluiten baseert, is een belangrijk argument om deze verantwoording te regelen.

Artikelen 11, 12 en 13: Onvoorziene omstandigheden, Inwerkingtreding en Citeertitel
De inhoud van deze artikelen spreekt voor zich.

Provincie Noord-Holland

2019 | 41

VOORDRACHT

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 20 mei 2019

Onderwerp: aanwijzen leden commissie evaluatie commissaris van de Koning van Noord-Holland

Bijlagen:
- Ontwerpbesluit.
- Instellingsbesluit commissie evaluatie commissaris van de Koningin van Noord-Holland.

1. Inleiding.

Er is een commissie evaluatie commissaris van de Koning die namens Provinciale Staten evaluatiegesprekken voert met de commissaris van de Koning. De commissie nodigt ten minste drie keer per ambtsperiode de commissaris van de Koning uit voor het voeren van een evaluatiegesprek. Van deze gesprekken wordt verslag wordt gedaan en bij een eventuele herbenoemingsprocedure van de commissaris van de Koning kunnen deze verslagen daarbij worden betrokken.

Het gaat om het door uw Staten aanwijzen van vier leden uit uw Staten in de commissie evaluatie commissaris van de Koning, conform artikel 2 van het Instellingsbesluit commissie evaluatie commissaris van de Koningin van Noord-Holland (bijlage 1).

2. Toelichting.

Sedert 7 januari 2019 is de heer A.Th.H. van Dijk commissaris van de Koning van Noord-Holland. Hij is door de Kroon benoemd tot commissaris van de Koning voor een periode van zes jaar. Bedacht dient te worden dat de commissaris van de Koning zowel provinciaal orgaan als rijksorgaan is. Als provinciaal orgaan treedt hij op als voorzitter van Gedeputeerde Staten en als voorzitter van Provinciale Staten. In die laatste rol hebben uw Staten het meest van doen met de commissaris. Echter de commissaris heeft vanuit de portefeuilleverdeling van Gedeputeerde Staten ook een eigen portefeuille waarover hij verantwoording aflegt aan uw Staten. Ook in die rol ontmoet hij de Staten. Daarnaast zijn er ook andere momenten of gelegenheden waarop de Staten te maken hebben met optredens van de commissaris of lezen over zijn uitspraken.

Een evaluatiegesprek en vergaderingen van de commissie vinden in beslotenheid plaats. De commissie wijst uit haar midden één van de leden aan als voorzitter. De commissie laat zich bijstaan door de griffier of bij diens afwezigheid door diens vervanger. In het Instellingsbesluit commissie evaluatie commissaris van de Koningin van Noord-Holland is onder meer de organisatie van het evaluatiegesprek geregeld.

3. Voordracht.

Het Presidium heeft op 20 mei 2019 gesproken over de invulling van de commissie evaluatie commissaris van de Koning en draagt als leden de volgende kandidaten uit Provinciale Staten ter aanwijzing voor:

de heer J.W. Dulfer (GL), de heer E.J. Van der Maas (VVD), mevrouw I.A. Bezaan (PVV) en de heer E.J. Heijnen (CDA).

4. Financiering en communicatie.

Met de aanwijzing van vier leden door uw Staten zijn geen kosten gemoeid.

5. Proces en procedure.

De aanwijzing van de leden geldt voor de Statenperiode 2019-2023.

6. Voorstel.

Het presidium stelt u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Het presidium,

A.Th.H. van Dijk, voorzitter

J.R. Loggen, griffier

Ontwerpbesluit

Nr. 41-2019

Provinciale Staten van Noord-Holland;

onderwerp: aanwijzen leden commissie evaluatie commissaris van de Koning van Noord-Holland;

gelezen de voordracht van het Presidium van 20 mei 2019;

gelet op artikel 82 van de Provinciewet;

gelet op het Instellingsbesluit commissie evaluatie commissaris van de Koningin van Noord-Holland;

besluiten aan te wijzen:

voor de Statenperiode 2019-2023 de navolgende vier Statenleden

- de heer J.W. Dulfer (GL)
- de heer E.J. van der Maas (VVD)
- mevrouw I.A. Bezaan (PVV)
- de heer D.G. Heijnen (CDA)

als leden van de commissie evaluatie commissaris van de Koning van Noord-Holland.

Haarlem, 27 mei 2019

Provinciale Staten voornoemd,

, voorzitter

, statengriffier

Instellingsbesluit commissie evaluatie commissaris van de Koningin van Noord-Holland (bijlage 1)

Artikel 1
1. Er is een commissie evaluatie commissaris van de Koningin die namens provinciale staten evaluatiegesprekken voert met de commissaris van de Koningin.
2. De commissie nodigt ten minste drie keer per ambtsperiode de commissaris van de Koningin uit voor het voeren van een evaluatiegesprek.

Artikel 2
1. Provinciale staten kiezen uit hun midden de leden van de commissie.
2. De commissie bestaat uit vier leden.
3. Bij langdurige ziekte of afwezigheid van een commissielid kiezen provinciale staten een vervanger.
4. De commissie laat zich bijstaan door de griffier of bij diens afwezigheid door diens vervanger.
5. De commissie kan zich laten informeren door een gedeputeerde en de provinciesecretaris.

Artikel 3
1. De commissie wijst uit haar midden één van de leden aan als voorzitter.
2. De voorzitter leidt het gesprek.
3. De voorzitter treedt, voor zover nodig, op als woordvoerder.

Artikel 4
1. De griffier agendeert en organiseert een evaluatiegesprek.
2. De leden van de commissie en de commissaris van de Koningin krijgen de gelegenheid om bespreekpunten aan te leveren.
3. Uiterlijk twee weken voor het gesprek ontvangen de leden van de commissie en de commissaris van de Koningin namens de voorzitter een schriftelijke uitnodiging; die bevat in ieder geval plaats, tijdstip, agenda en bespreekpunten.
4. Een commissielid dat niet in staat is het gesprek bij te wonen, deelt dit tijdig mee.
5. Bij verhindering van meer dan één lid van de evaluatiecommissie zorgt de griffier voor een nieuwe afspraak.

Artikel 5
1. Een evaluatiegesprek en vergaderingen van de commissie vinden plaats in beslotenheid.
2. Tijdens het gesprek hebben zowel de leden van de evaluatiecommissie als de commissaris van de Koningin de mogelijkheid hun mening over en ervaringen met de geagendeerde bespreekpunten toe te lichten.
3. Uitgangspunt bij het gesprek is de profielschets op basis waarvan de commissaris van de Koningin is benoemd.

Artikel 6
1. Door de griffier wordt een verslag van het evaluatiegesprek in conceptvorm in drievoud opgesteld en door de evaluatiecommissie en de commissaris van de Koningin door ondertekening vastgesteld.
2. Het verslag bevat de feitelijke gegevens van de tijd, plaats en rol van de aanwezigen bij het gesprek en geeft een duidelijk en feitelijk beeld van het besprokene.

Artikel 7
1. De griffier draagt zorg voor een afdoende vertrouwelijke archivering van de in artikel 4 en 6 bedoelde stukken.
2. Na het aftreden van de commissaris van de Koningin worden de in het eerste lid bedoelde stukken door de griffier vernietigd.

Artikel 8
1. De leden van de commissie zijn verplicht tot geheimhouding van de inhoud van de in artikel 4 en 6 bedoelde stukken en van de informatie die zij in het evaluatiegesprek ontvangen.

2. De leden van de commissie behandelen alle verkregen gegevens en inlichtingen vertrouwelijk.
3. Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing op gegevens en inlichtingen die reeds anderszins openbaar zijn gemaakt.
4. Het in de vorige leden bepaalde is van overeenkomstige toepassing op de griffier.

Artikel 9
Dit besluit treedt in werking met ingang van de eerste dag na de datum van uitgifte van het provinciaal blad waarin het wordt geplaatst.

Citeertitel

Artikel 10
Dit besluit wordt aangehaald als:
Instellingsbesluit commissie evaluatie commissaris van de Koningin van Noord-Holland.

Provincie Noord-Holland

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de Statengriffier, mr. J.J.M. Vrijburg
Florapark 6, kamer L-104
2012 HK Haarlem

Gedeputeerde Staten
Uw contactpersoon
J. Kobes
MID

Doorkiesnummer (023) 514 3698
jkobesj@noord-holland.nl

INGEKOMEN - 7 MEI 2014

Betreft: gebruik en beheer Paviljoen Welgelegen, erfgoed en kunst

Verzenddatum
- 7 MEI 2014

Kenmerk 348684 /348687

Uw kenmerk

Geachte leden,

Ter uitvoering van art. 167, tweede lid, van de Provinciewet (inzake de actieve informatieplicht) brengen wij u het besluit van ons college ter kennis over het gebruik en het beheer van Paviljoen Welgelegen, het erfgoed en de kunst. Tevens sturen wij u het rapport "De borging van de eigen omgang met erfgoed en kunst".

Op 14 februari 2011hebben PS het kader gebruik Paviljoen Welgelegen vastgesteld. In het kader is opgenomen dat de afspraken gelden tot het moment dat gebouw A aan de Dreef wordt opgeleverd. Met de naderende oplevering van dit gebouw is er daarom aanleiding het kader te evalueren. We hebben gezocht naar een samenhangende, duurzame oplossing voor de omgang met het monument Paviljoen Welgelegen (1785), de culturele programmering daarin (tentoonstellingen, concerten), onze topografische en kunsthistorische collecties en de doelen en activiteiten uit het communicatiebeleid en dit alles in samenhang met het gebruik van het Paviljoen door Provinciale en Gedeputeerde Staten.

Op basis van het rapport "De borging van de eigen omgang met erfgoed en kunst" hebben wij een aantal besluiten genomen ten aanzien van het gebruik en beheer van Paviljoen Welgelegen, het erfgoed en de kunst. Gezien uw eerdere besluit over het kader gebruik Paviljoen Welgelegen en uw positie als één van de hoofdgebruikers van het Paviljoen, leggen wij deze besluiten ter informatie aan u voor.

Wijze van sturing
In het rapport "De borging van de eigen omgang met erfgoed en kunst" worden 3 scenario's geschetst voor het borgen van de duurzame omgang met het gebouw, diens inrichting en de kunstcollectie: persoonlijk blijven doen: intendant, betrokkenheid organiseren of geheel uitbesteden.

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33
Haarlem [2012 DE]
www.noord-holland.nl

Wij hebben gekozen voor het scenario betrokkenheid organiseren, dat de provincie de meeste sturing biedt en de kwetsbaarheid van een solitaire functionaris ondervangt. In dit model staat de organisatie van goed opdrachtgeverschap centraal. De provincie draagt als eigenaar-gebruiker vanzelfsprekend integrale eindverantwoordelijkheid maar is betrokken waar moet, en delegeert waar kan. Er blijft een soort intendant, echter niet zozeer als inhoudelijk deskundige maar eerder als makelaar en gedelegeerd opdrachtgever naar deskundigheden elders. De sturing ligt uiteindelijk bij een bestuurlijk-ambtelijke commissie die gemandateerd is te besluiten over beleid met betrekking tot het gebruik van Paviljoen Welgelegen. De bestuurlijk-ambtelijke commissie zal bestaan uit de Commissaris van de Koning, twee leden van Provinciale Staten, de Algemeen Directeur en de ambtelijk voorzitter van het gebruikersoverleg Paviljoen. De commissie kan zich bij laten staan door een deskundige op het punt van cultuurhistorie. Wij verzoeken u uit uw midden twee leden voor te dragen die zitting nemen in de bestuurlijk-ambtelijke commissie.

Gebruikersoverleg
Er is in 2010 een gebruikersoverleg 'Welgelegen' ingesteld. In dit overleg worden de belangrijkste gebruikers vertegenwoordigd, te weten Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten. De kerntaak van dit gebruikersoverleg is de zorgvuldige planning en onderlinge afstemming van de activiteiten in Paviljoen Welgelegen. Knelpunten worden in het overleg besproken en opgelost. Wanneer het overleg niet tot een oplossing kan komen, wordt opgeschaald naar de Commissaris van de Koning. Na aanvankelijke opstartproblemen functioneert dit overleg inmiddels tot tevredenheid van de betrokkenen.
Wij hebben daarom besloten het "gebruikersoverleg "Welgelegen" voor de operationele planning van activiteiten te handhaven.

Rondleidingen, museale vleugel
Vanouds heeft het paviljoen een representatiefunctie. Paviljoen Welgelegen kan worden gebruikt voor de ontvangst van delegaties. De bestuurlijk-ambtelijke commissie besluit in overleg met het gebruikersoverleg welke delegaties in het Paviljoen ontvangen worden. In het kader gebruik en beheer is ten aanzien van de rondleidingen vastgelegd dat het doel van de rondleidingen in de eerste plaats is het publiek in staat te stellen een mooi pand te bezoeken dat met publieke middelen is gefinancierd. Een afgeleid doel daarvan is het verlagen van de drempel voor het publiek om in contact te komen met de provinciale politieke organisatie.

De rondleidingen worden georganiseerd voor nieuw personeel als onderdeel van de introductiedagen, in het kader van de Open Monumentendagen, het Weekend van de Buitenplaatsen en op initiatief

van PS en GS. Naast de reguliere rondleidingen worden er rondleidingen georganiseerd voor scholen. Tijdens deze rondleidingen kunnen scholieren nader kennis maken met de provinciale politiek en de geschiedenis en bijzonderheden van Paviljoen Welgelegen.
De rondleidingen zijn een prima instrument om te laten zien wat de provincie doet en sluiten daarmee aan op de doelen uit het vastgestelde communicatiebeleid. De rondleidingen kunnen worden versterkt door gidsen beter te laten aansluiten bij de doelgroep die zij rondleiden. Er worden daarom gidsen aangezocht met verschillende profielen. Deze gidsen zullen een korte opleiding krijgen in de historie van het gebouw, de verbinding met de provincie en kennis van provinciale politiek.

De museale vleugel is het najaar van 2013 geopend. In drie keer vier vertrekken op alle verdiepingen aan de kop van de vleugel zijn respectievelijk een set historiserende inrichtingen gerealiseerd, een inleidende tentoonstelling over de geschiedenis van plek, gebouw en gebruikers en kantoor en opslag voor deze en daarmee samenhangende functies.
Ten aanzien van het museale gedeelte is nog geen beleid ontwikkeld: welke doelgroepen wensen we te bereiken, wat zijn de boodschap en het beoogd effect, en hoe kunnen daar inspanningen op af gestemd worden op het gebied van communicatie, educatie, marketing, duurzaamheid en periodieke vernieuwing? Wij hebben daarom opdracht gegeven aan de ambtelijke organisatie om beleid te formuleren voor het museale gedeelte.

Kunstcollectie, tentoonstellingen
Op dit moment worden tweemaandelijks tentoonstellingen georganiseerd, met gebruikmaking van verschillende bronnen. Eén daarvan is de eigen provinciale kunstcollectie, die onlangs in kwaliteit is opgewaardeerd en in omvang teruggebracht tot een kleine 1.300 werken. Andere bronnen voor de tentoonstellingen zijn werken van actuele Noord-Hollandse kunstenaars en stukken uit de Provinciale Atlas, soms in samenwerking met regionale kunstenaarsinitiatieven of galeries. De provincie verwerft al enkele jaren geen kunst meer ter uitbreiding van de eigen collectie. Een uitzondering hierop zijn enkele stukken die in de historische tentoonstelling gebruikt kunnen worden.
In lijn met het communicatiebeleid vormen de exposities een goed instrument om te laten zien wat de provincie concreet doet.
Wij hebben besloten het huidige aantal exposities van maximaal 6 per jaar te handhaven en daarbij nadrukkelijker gebruik te maken van de stukken uit de Provinciale Atlas en het Noord-Hollands archief.
Daarnaast hebben wij besloten te blijven bij de keuze om de kunstcollectie niet verder uit te breiden.

Muziekevenementen
In Paviljoen Welgelegen zijn de laatste twintig jaar rond de honderdzestig muzikale evenementen gehouden. Het organiseren van muziekevenementen in Paviljoen Welgelegen is problematisch ten aanzien van de veiligheid van bezoekers en de kunsthistorische waarde van de locatie. Wij hebben daarom besloten te onderzoeken of muziekevenementen wellicht in de toekomst elders georganiseerd zouden kunnen worden.

Met bovenstaande besluiten denken wij een samenhangende en duurzame oplossing gevonden te hebben voor de omgang met Paviljoen Welgelegen, de culturele programmering daarin, de kunsthistorische collectie en de representatieve functie van het geheel. Wij herhalen tot slot ons verzoek aan u twee leden voor te dragen voor de bestuurlijk-ambtelijke commissie.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris
G E.A. van Craaikamp

voorzitter
J.W. Remkes

De borging van de eigen omgang met erfgoed en kunst

Advies aan de provincie Noord-Holland

Gordion Cultureel Advies, Amsterdam
i.s.m. **Kunsthistorisch Advies- en Organisatiebureau D'ARTS,** Noordeinde
juni 2013

gordion
cultureel advies

Inhoud

1. Managementsamenvatting 3

2. Vraag 4

3. Werkwijze 5
   1. Interviews
   2. Stukken Noord-Holland
   3. Bronnen elders

4. Bevindingen 7
   1. Algemeen
   2. Onderdelen
      1. Gebouw
      2. Rondleidingen, museaal deel
      3. Kunstcollectie, tentoonstellingen
      4. Muziekevenementen
      5. Atlas
   3. Conclusie

5. Beschouwing 12
   1. Tijdsperspectief
   2. Cultureel perspectief
   3. Bredere context

6. Scenario's 14
   A. Persoonlijk blijven doen: intendant
   B. Betrokkenheid organiseren
   C. Geheel uitbesteden

7. Aanbevelingen 17

Bijlage: Een nieuw snoer – de Republikeinse Renaissance in Noord-Holland 18

Het voorblad toont een detail van de 18de-eeuwse loden replica door Franscesco Righetti van de antieke Laöcoongroep in het Vaticaan, voorheen in tuin Welgelegen, nu Rijksmuseum.

1. Managementsamenvatting

De provincie Noord-Holland zoekt naar een samenhangende, duurzame oplossing voor de omgang met haar residentie in het unieke monument Paviljoen Welgelegen (1785), de culturele programmering daarin (tentoonstellingen, concerten), en haar topografische en kunsthistorische collecties.

Het moment om dat te doen valt samen met de pensionering van de gewaardeerde eigen conservator, zomer 2013, en ligt tussen oplevering van de laatste grote restauratie van het provinciehuis in 2005-2009 en die van het belendende nieuwe A Gebouw in 2014.

Als werkwijze kozen wij (hoofdstuk 3) voor interviews met betrokkenen, studie van relevante schriftelijke documentatie en oriëntatie op vergelijkbare situaties elders.

De voornaamste bevindingen (hoofdstuk 4) zijn de volgende.

- De functie van Welgelegen als werk- en representatieplek vergt een balans tussen gebruik en behoud. Het paviljoen behoort tot de top van het Nederlandse cultuurbezit. Intensief dagelijks gebruik kan de waarde aantasten. Combinatie van beide lijkt verstandig, gezien het belang van voortdurend engagement waardoor die waarden levend blijven. Het huidige beheer en onderhoud, evenals praktische omgang met bezoekers, zijn in uitvoering goed geregeld; maar duurzame borging inclusief preventieve zorg en beleidsmatige sturing vormen een vraagstuk. Dat geldt a fortiori voor de museale Oostvleugel die najaar 2013 wordt opgeleverd.
- Voor de tentoonstellingsprogrammering in Welgelegen wordt onder meer van provinciale collecties gebruikgemaakt. Samen met muziekevenementen bedien(d)en die een bescheiden, veelal lokaal publiek. De Stichting Provinciale Atlas (1993) beheert een bijzondere topografische collectie. Ook hier lijkt het bereik beperkt. Voor beide activiteiten ontbreken echter ervarings- of beoordelingsgegevens.

Herbezinning op de culturele functies in en om Welgelegen (hoofdstuk 5) kan gebruik maken van de vertraagde oplevering van het A Gebouw en zelfs de mogelijke provinciale herindeling in 2015. Komende jaren kan daardoor een nieuwe situatie goed voorbereid worden. Dat is nodig omdat de provincie misschien meer dan andere bestuursgremia scherp de maat wordt genomen, wat een voortreffelijke performance vereist ook op cultureel gebied. Ook kan de provincie haar voordeel doen met kennis van ervaringen elders.

In Hoofdstuk 6 worden drie scenario's geschetst voor de omgang met Welgelegen:

A) continuering huidige situatie met beleggen van alle verantwoordelijkheid bij een enkele deskundige intendant;
B) sturing door een commissie met meer spelers uit bestuur en directie, maar uitbesteden waar mogelijk: optimaal en verantwoord opdrachtgeverschap;
C) geheel uitbesteden, zich terugtrekken op rol huurder.

Van elk model zijn voor- en nadelen aangegeven. Wij hebben een lichte voorkeur voor scenario B, dat de provincie de meeste sturing biedt. Scenario C is op lange termijn wellicht het meest werkbaar.

Voor het museale deel van de Oostvleugel en de Provinciale Atlas bevelen wij aan eerst meer beleidsmatig werk te doen en inzicht te verwerven. Bij het museum betreft dat ontwikkeling van visie/missie, doelstellingen en jaarplan met kosten/baten; bij de atlas met name een evaluatie van de afgelopen jaren.

In een bijlage wordt de mogelijkheid bepleit om Welgelegen in een breder, bijzonder perspectief te zien: dat van een laat 18de-eeuwse neoclassicistische golf, eigen aan Haarlem en omstreken. Dat kan beheersmatige winst en communicatief voordeel bieden.

2. Vraag

Paviljoen Welgelegen is sinds 1930 de bestuurszetel van de provincie Noord-Holland en wordt tevens voor representatieve doeleinden gebruikt. Het gebouw (1785-1792) en grote delen van het interieur zijn van bijzondere cultuurhistorische betekenis wegens hun kwaliteit, zeldzaamheid, authenticiteit en ensemblewaarde.

In het paviljoen wordt in wisseltentoonstellingen ook de provinciale kunstcollectie getoond. Tevens dient het als podium voor programmering van muziekevenementen en beeldendekunstmanifestaties. Vanuit de oostvleugel, waar een deel als museum is ingericht dat binnenkort nog wordt uitgebreid, worden rondleidingen gegeven.

De met deze functies samenhangende taken zijn:

- zorg voor de cultuurhistorische bouw- en interieuraspecten van het paviljoen
- culturele programmering in het paviljoen
- beheer van de provinciale kunstcollectie.

Deze taken waren tot diens pensioen in juni 2013 belegd bij de conservator dhr. Gerrit Bosch. Voor de overname van een nader te bepalen deel tot wellicht alle taken is vorige zomer *junior talent trainee* mevr. Simone Memel in deeltijd aangesteld.

De provincie verzocht Gordion in maart 2013 om een advies over de toekomst van deze drie taken. Dat betreft:

- het in onderlinge samenhang beleggen van deze taken in de toekomst, met
- balans tussen zakelijk management en gevoel voor historie en kwaliteit van pand, interieur en collectie, en
- borging van de nalatenschap van de vertrekkende functionaris.

Aanvullend werd de volgende vraag toegevoegd:

- wat zijn de mogelijkheden om de taken die nu door de Stichting Provinciale Atlas Noord-Holland worden uitgevoerd, te combineren met die op het gebied van gebouw/interieur, provinciale kunstcollectie en culturele programmering van Welgelegen?

Dit advies is medio juni 2013 opgeleverd. Opdrachtgever is mevr. Annemiek van Dam, Hoofd bedrijfsvoering Provincie Noord-Holland; gedelegeerd opdrachtgever is de heer Rob Tresoor, sectormanager Facilitaire Dienstverlening. Gordion laat zich bijstaan door Rob van Zoest, Kunsthistorisch adviesbureau D'ARTS.

3. Werkwijze

De vraag is op drie manieren aangepakt:

a. gesprekken met betrokkenen en stakeholders
b. studie van door provincie ter beschikking gestelde documentatie
c. deskresearch van en gesprekken met spelers in vergelijkbare situaties

3.1 Interviews

Er zijn tussen 5 april en 10 juni 2013 in totaal 13 interviews gehouden, met:

- conservator G. Bosch
- junior talent trainee S. Memel
- college (J. Remkes, CdK),
- statengriffie (J. Vrijburg, griffier)
- Staten (presidiumleden C. Loggen VVD, W. Holthuizen 50Plus, R. Alberts SP)
- provinciesecretariaat (G. van Craaikamp, algemeen directeur)
- gebruikscommissie (H. Vink, gebouwbeheerder, voorzitter)
- sector Communicatie (H. Blom, hoofd)

De vraag naar integratie van de Provinciale Atlas werd besproken met:

- sector Beleid, Cultuur, Infrastructuur & Toerisme (M. Braam, beleidsmedewerker)
- Noord-Hollands Archief (L. Zoodsma, directeur)
- Stichting Provinciale Atlas Noord-Holland (A. Aerts, conservator)

In de gesprekken werden ervaringen en verwachtingen geïnventariseerd ten aanzien van de omgang met de culturele aspecten van het gebouw, de culturele programmering door de provincie, al of niet met inzet van het gebouw, en de inzet van en zorg voor de provinciale kunstcollectie en museale ruimten. Met betrekking tot de Provinciale Atlas werden vergelijkbare inventarisaties uitgevoerd. In alle gesprekken werd tenslotte onderzocht welke organisatorische ruimte en mogelijkheden er zich voor het beleggen van de verschillende taken en verantwoordelijkheden aandienen.

Op 26 april werd een verlengde intake uitgevoerd met opdrachtgevers Van Dam en Tresoor. Toen werd ook aanvullend gevraagd om de Staten de gelegen te bieden tot input, in personen naar de keuze van het presidium. Herhaald werd het belang te kunnen kiezen uit een beperkt aantal goed onderscheiden scenario's.

3.2 Bronnen Noord-Holland

De volgende documentatie hebben wij ter bestudering ontvangen:

- Programma van Functionele Eisen Paviljoen Dreefcomplex Haarlem, Toornend & Partners, Haarlem 2004
- G. Bosch, " 'Een gemakkelijk gebouw'. De restauratie in 2007-2008 van Paviljoen Welgelegen", *Jaarboek Haarlem 2008*, 152-189
- G. Bosch, *Paviljoen Welgelegen. Buitenplaats, paleis, museum en provinciehuis*. Haarlem 2009.
- handreiking "Rondleidingen door Paviljoen Welgelegen, de informatie", G. Bosch 2010
- GS, "Kader gebruik en beheer Paviljoen Welgelegen", 20 mei 2010
- PS, "Amendement Provinciale Staten op Kader gebruik en beheer

Welgelegen", 14 februari 2011
- Notitie "Gebruik en beheer Paviljoen Welgelegen" (samenwerking tussen de sectoren Facilitaire Dienstverlening en Communicatie van de directie Middelen), mei 2011
- overzichten Houtplein Exposities 1998-2002, Dreef Exposities 1991-2013, Lunchconcerten Statenzaal 1994-2012
- *De waarde van cultuur. Cultuurbeleid provincie Noord-Holland 2013-2016*

Alsmede enige concept-notities:
- Stichting Provinciale Atlas Noord-Holland, concept-jaarverslag 2012
- "Goud in handen: Provinciale Atlas en Welgelegen-collectie beter beheren & zichtbaarder maken", ongedateerd [concept-notitie sector Beleid, provincie Noord-Holland]
- "Over tentoonstellen, concerten en rondleidingen in Paviljoen Welgelegen", ongedateerd, [G. Bosch]
- "Over beheer en gebruik van Paviljoen Welgelegen", ongedateerd [G. Bosch]

3.3 Bronnen elders
Aan deskundigheid en betrokkenheid elders zijn ons van nut geweest zegslieden bij:
- Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Regio West
- Stichting Digitaal Erfgoed Nederland
- Cultuurcompagnie
- Vereniging Hendrick de Keyser (C. Huijts, directeur)
- Provincie Utrecht, beleidsstaf cultuur
- Stichting Koninklijk Paleis Amsterdam
- Ministerie BZK, bureau Beheer Grafelijke zalen

Daarbij is ook van de volgende publicaties gebruik gemaakt:
- Statenbrief Utrecht, Afronding project 'Restauratie en gebruiksverbetering Paushuize', [Utrecht] 21 januari 2012
- Provinciale Kunstcollectie afstootprotocol, Centrum Beeldende Kunst Utrecht, oktober 2012
  Verbindende factor. Kunst in het nieuwe provinciekantoor, Utrecht 2011
- E. Koldewey, *Landelijke Interieurwacht, een publieke zaak*, Amersfoort 2010, Monumentenwacht Nederland i.s.m. RCE

4. Bevindingen

4.1 Algemeen: waarde, spanning, overleving

Er is eenstemmigheid over de waarde en betekenis van Paviljoen Welgelegen, zowel binnen als buiten Noord-Hollandse kring. Het paviljoen is een monument dat hoort tot de absolute top van het Nederlandse onroerende cultuurbezit. Het feit dat het provinciaal eigendom is verplicht de provincie, *noblesse oblige*, tot voorbeeldige, open publieke omgang. Het is haar eigen zetel, en in het huidige politiek-maatschappelijke klimaat is het voor de provincie van groot belang zich optimaal open, transparant en prudent te betonen, ook in de omgang met onderwerpen die misschien niet tot bestuurlijke kerntaken lijken te behoren.

Er is daarbij een spanning tussen gebruik en waarde. Welgelegen is een monument dat dagelijks gebruikt wordt, en daardoor leeft. Dat is niet altijd makkelijk, omdat er nogal wat beperkingen aan de gebruikers zijn opgelegd. De kaders voor het gebruik door PS, GS en als museum zijn in 2010 vastgesteld. Toezicht daarop en handhaving daarvan zijn wellicht formeel geregeld, maar lijken niet altijd naar tevredenheid te worden uitgevoerd. Dat ligt deels aan een planning die anders uitpakte dan gedacht. De provinciale nieuwbouw (A Gebouw) zou immers gelijk worden opgeleverd met de restauratie van Welgelegen, maar is met een vijftal jaren vertraagd. De gebruiksdruk op het paviljoen is daarom tot zomer 2014, wanneer er naar verwachting veel taken naar het A Gebouw worden overgeheveld, veel hoger dan in het Programma van Eisen voor de restauratie van Welgelegen was aangegeven.

Aan de andere kant is de overleving van grotere en kleinere historische complexen vaak tot op zeer grote hoogte juist afhankelijk van de actuele, doorgaande bespeling en gebruik. Het ergste wat een monument kan overkomen is leegstand, zoals met Paleis Soestdijk buiten diens tussentijdse openstelling het geval is. Een zomeropera levert dan een te smalle basis. Bij Paviljoen Welgelegen is nou net dat risico goed afgedekt. Het dagelijkse gebruik zorgt voor toe-eigening, hoe moeizaam soms ook, en engagement. Dat er in de praktijk nog een wereld te winnen is, en ook de organisatorische borging van die omgang verbeterd kan worden, doet aan dat feit niks af.

4.2 Onderdelen

4.2.1 Gebouw

Paviljoen Welgelegen werd grootschalig gerestaureerd in de periode 2006-2009. Voor gebruik van het bijna 2900 vierkante meter grote en 228 vertrekken tellende complex werd een nieuwe balans gevonden tussen representatieve, bestuurlijke en museale functies, waaronder ruimte voor vaste en wisseltentoonstellingen en depots. Aan de operatie ten grondslag lag een gedetailleerd Programma van Functionele Eisen (2004). Bij de totstandkoming was ruimte voor cultuurhistorische inbreng en advies van verschillende zijden, waaronder die van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. De inspectie en uitvoering van onderhoud van het gebouw worden in opdracht van de provinciale locatiemanager uitgevoerd door Verlaan en Bouwstra. De zorg voor het interieur voor zover dat van cultuurhistorisch belang is, zowel de nagelvaste als de losse delen, is als "gebouwgebonden collectie" toevertrouwd aan de conservator. Per vertrek zijn een beschrijving en verantwoording van inrichtingselementen, zoals wanden, kleuren, meubilair en desbetreffende keuzes, inclusief professionele contactpersonen en netwerken (leveranciers) bekend en beschikbaar. Relevante gegevens zijn via het ruimtereserveringssysteem Planon digitaal toegankelijk, met name van belang voor het toewijzen van vertrekken aan verschillende interne gebruikers.

Ook is er van een onderhoudsschema sprake. Of dat uitgevoerd wordt, tegen welke kosten en of dat naar tevredenheid gebeurt, is ons niet bekend. Wel hebben wij zorg geconstateerd over de systematiek en over de capaciteit en competentie van de provincie in dezen. De

feitelijke kennis van de cultuurhistorische aspecten aan en in het gebouw is vastgelegd. Maar na het vertrek van de conservator er is geen zicht meer op borging van de operationele kennis. Het inzicht in wanneer er moet worden ingegrepen, waarop moet worden geanticipeerd, en op wat voor wijze dat moet, of liever: kan gebeuren, is bij ons weten niet overgedragen. Dat is geen detailkwestie. Het complex van nu is immers geen in zijn 'originele' staat teruggebracht *Gesammtkunstwerk*, maar eerder een amalgaam van perioden, stijlen, ingrepen, keuzes, aankopen, reconstructies, opdrachten en restauraties. Het is niet één ding onder een kaasstolp met een eenduidig behoudsrecept, maar een assemblage van nogal wat verschillende dingen, in continu gebruik onder een telkens opnieuw in te vullen engagement. Dat is de kern van de problematiek. Daarbij ontbreekt zicht op een rol voor deskundigheid vanuit externe organisaties op het gebied van monumentenzorg: privaat, publiek of ertussenin; op provinciaal, lokaal of landelijk niveau; en in adviserende of inspecterende rollen - althans zo'n rol wordt ons door betrokkenen niet genoemd, evenmin als kennis van zusteroverheden die met vergelijkbare opgaven kampen.

De vraag is daarmee of er een vergelijkbare uiterst deskundige en bekwame *individuele* persoon als opvolger voor de conservator moet worden aangesteld – als die al te vinden is. Of beter, hoe het risico kan worden voorkomen dat die in een zeker isolement opereert, en mogelijk in een spanningsveld terechtkomt tussen apparaat en bestuur, tussen cultuurhistorie en actueel gebruik. Is het überhaupt verstandig dit onderdeel bij een enkele persoon te blijven beleggen? Er is wel frequent 'gebruikersoverleg', met regeling van de taken en bevoegdheden (*Notitie gebruik en beheer...* 2011), maar dat betreft uitvoering, niet beleid of strategie.

4.2.2 Rondleidingen, museale vleugel

Vanouds heeft het paviljoen een presentatiefunctie, hoewel het publieke karakter daarvan in de loop der tijd varieerde. Gebouwd als museum voor de privécollectie van bouwer en eerste bewoner Henry Hope, huisden er in het gebouw korte of langere tijd verschillende musea. Met het provinciale eigendom in 1930, en de opeenvolgende verbouwingen en herbestemmingen, ademde de publieke aandacht mee. Vanaf de oplevering van de laatste, grote verbouwing en restauratie in 2008/9 is er gestage belangstelling van buiten. Door deelname van Welgelegen aan de landelijke Open Monumentendag kan aan de nieuwsgierigheid van een grotere groep liefhebbers, buren en passanten tegemoet gekomen worden.

In het *Kader gebruik en beheer* uit 2010 zijn de wijze en het ritme van openstelling en de organisatie van rondleidingen tijdelijk gereguleerd, zij het tot oplevering A Gebouw. De conservator heeft een inhoudelijk leidende en coördinerende rol, gastheren kunnen bestuurders en ambtenaren zijn, gasten komen uit het relatienetwerk van het bestuur, of zijn individueel, ad hoc, *en groupe* dan wel ongeorganiseerd. De boodschap is meervoudig: die kan over fysieke aspecten van het gebouw gaan, over diens geschiedenis of over de werking van het provinciaal bestuur. Aan de inhoudelijke kant van de rondleidingen ligt een schriftelijke briefing door de conservator ten grondslag.
Een bijzonder deel van het gebouw in de oostvleugel fungeert exclusief als museum. In drie keer vier vertrekken op alle verdiepingen aan de kop van de vleugel zijn respectievelijk een set historiserende inrichtingen gerealiseerd (eerste verdieping), een inleidende tentoonstelling over de geschiedenis van plek, gebouw en gebruikers (begane grond, per september 2014), en kantoor en opslag voor deze en daarmee samenhangende functies (tweede verdieping). Ook elders in het complex zijn nog enige ruimtes voor deze functies beschikbaar. Bijzonder aan de oostvleugel is de mogelijkheid van externe toegang via een eigen, aparte buitendeur.

Over kosten en eventuele baten van het museale gebruik van dit deel van het gebouw is ons weinig bekend gemaakt, ondanks herhaald verzoek (de betreffende notities van de vrm. conservator zijn concepten). Voor bezoek en rondleidingen wordt in de regel aan de gasten geen vergoeding gevaagd. Hoeveel rondleidingen en wie en wat voor mensen dat betreft is ons niet bekend, buiten een algemene mededeling van de vrm. conservator dat er "bijna

dagelijks" bezoekers zijn - geëxtrapoleerd zouden dat er enige duizenden per jaar kunnen zijn. Wel geeft de provincie zelf aan er een eer in te stellen om het gebouw met zijn hoog-representatieve gehalte ook in het maatschappelijk-commerciële verkeer in te zetten. Eenmalige kosten voor inrichting van de drie historiserende kamers en van de informatieve tentoonstelling daaronder bedroegen in het vorige en het lopende jaar tezamen 225.000 euro. Gegevens over kosten voor afschrijving, onderhoud en exploitatie zijn niet met ons gedeeld.

De wijze waarop deze museale vleugel na de oplevering dit najaar van het inleidende begane grond-deel geëxploiteerd zal worden, is ons niet duidelijk. Voor een effectief en efficiënt optreden, de organisatie daarvan en de verantwoording daarover, is het van belang afspraken te maken. Wat wil je ermee: welke doelgroepen wenst men te bereiken, wat zijn de boodschap en het beoogd effect, en hoe kunnen daar inspanningen op af gestemd worden op het gebied van communicatie, educatie, marketing, duurzaamheid en periodieke vernieuwing? Die afspraken zijn idealiter zowel kwalitatief als kwantitatief, mede gebaseerd op eerdere ervaringen, en geplaatst in een realistisch financieel kader.

4.2.3 Kunstcollectie, tentoonstellingen
De doorgangsruimten in het midden- en oostdeel van de begane grond van Welgelegen zijn vrij toegankelijk. De muren - soms ook een stuk vloer of een vertrek - worden gebruikt voor wisseltentoonstellingen. Die worden tot op dit moment tweemaandelijks door de conservator of een gastconservator onder diens toezicht georganiseerd met gebruikmaking van verschillende bronnen. Een daarvan is de eigen provinciale kunstcollectie, die onlangs in kwaliteit is opgewaardeerd, en in omvang teruggebracht tot een kleine 1.300 werken. Andere bronnen zijn werk van actuele Noord-Hollandse kunstenaars en stukken uit de Provinciale Atlas, soms in samenwerking met regionale kunstenaarsinitiatieven of galeries. In het *Kader gebruik en beheer* (2010) is het interne kunstbeleid uit 1991 geherfomuleerd, zijn de doelstellingen en doelgroepen bepaald (podium kunstenaars, trekpleister burgers) en worden de uitgangspunten, organisatie en kosten geregeld. Jaarlijks is er voor de materiële kosten van deze "Dreefexposities" rond 24.000 euro beschikbaar. De vrm. conservator meldt een gemiddelde belangstelling van rond de duizend bezoekers per tentoonstelling. Wij hebben geen evaluaties van deze activiteiten ingezien, wel een indrukwekkende lijst van de in totaal rond driehonderd tentoonstellingen aan Houtplein (tot 2002) en Dreef.

De provinciale kunstcollectie wordt ook gebruikt voor het aankleden van publieks- en werkruimten in de eigen gebouwen elders. Hierbij is *junior talent trainee* Memel actief betrokken. De halvering van de omvang van de collectie eerder dit jaar hing samen met oplevering van de provinciale nieuwbouw aan het Houtplein. Het gebouw is van binnen veel opener dan zijn voorganger, heeft minder muren en dus minder plaats voor kunst. Dat gaf tevens de mogelijkheid de collectie te filteren op thematische aansluiting bij de provincie of op herkomst van de makers uit de provincie. De openbare veiling van rond zeshonderd werken maart dit jaar trok veel publicitaire aandacht. Ons is niet bekend wat de opbrengst en de bestemming daarvan zijn geweest. Voor het professionaliseren van haar collectieactiviteiten, of het delen van expertise, heeft Noord-Holland nog geen relatie met de Vereniging Bedrijfscollecties Nederland (VBCN), zoals enige andere overheden dat al wel hebben: gemeente Wassenaar, Ministerie BuZa, provincies Gelderland en Limburg. Ook misten wij beleidsverantwoordingen of afstootprotocollen zoals we die wel bij bijvoorbeeld de provinciale collectie in Utrecht aantroffen.

4.2.4 Muziekevenementen
In het provinciehuis zijn de laatste twintig jaar rond de honderdzestig muzikale evenementen gehouden, variërend van lunchconcerten tot gewestelijke voorrondes van het Prinses Christina Concours voor jonge musici en componisten. In de periode voor verbouwing van Welgelegen vonden die lange tijd met een bijna maandelijkse frequentie plaats, waar in totaal per jaar enige tienduizenden euro's voor beschikbaar werden gesteld. Drijvende kracht daarachter, zo noteerden wij, waren het muzikale talent, de persoonlijkheid en de netwerken van conservator Bosch. Tijdens de verbouwing zijn de

muziekuitvoeringen uiteraard opgeschort, maar ze werden na oplevering niet gecontinueerd. In 2010 is nog geëxperimenteerd met een viertal opvoeringen in de Statenzaal en de Lodewijk Napoleonzaal. Van een evaluatie is ons niets bekend. Wel vingen wij af en toe bijzonder lovende geluiden op, afgewisseld met de roep om eigentijdser en ook voor een breder publiek toegankelijke programmering. De vrm. conservator heeft inmiddels zijn aandacht voor muziekevenementen verschoven van Welgelegen naar locaties elders, die daartoe ook meer geëigend lijken, zoals de Philharmonie. Het *Kader gebruik en beheer* gaat niet in op de functie van Welgelegen als locatie voor muziekuitvoeringen. In het document dat de samenwerking tussen Facilitaire Dienstverlening en Communicatie regelt (2011), worden die wel genoemd, als vallend onder verantwoordelijkheid van de conservator, maar wordt er niet nader op ingegaan.

4.2.5 Atlas

Een bijzondere collectie van 75.000 stukken topografisch en beeldmateriaal van en over de provincie Noord-Holland wordt gevormd door de Provinciale Atlas Noord-Holland. Sinds 1880 is die systematisch bijeengebracht, en de laatste negentig jaar ondergebracht bij het vrm. Rijksachief, thans Provinciaal Archief. Twintig jaar geleden nam de toenmalige CdK de Wit het initiatief om het gebruik van de atlas te stimuleren. Dat gebeurde door een stichting te belasten met het organiseren van tentoonstellingen, actief te laten acquireren, en als opdrachtgever op te treden voor fotodocumentaires over de provincie. Dat is sindsdien gedaan, met als resultaat bijvoorbeeld thans 775 fototitels. De kosten bedragen rond honderdduizend euro per jaar, deels als doelsubsidie in het kader van de Noord-Hollandse Cultuurnota aan de Stichting Provinciale Atlas Noord-Holland (SPANH), deels door een speciale conservator ('cöordinator') bij de Cultuurcompagnie te belasten met uitvoering van die opdracht.
De kwestie is of met de pensionering van deze SPANH-conservator, in 2014, haar taken niet met die van een opvolger van de conservator Welgelegen & kunstcollecties gecombineerd kunnen worden.

De provincie heeft zich in haar Cultuurnota 2013-2016 op dit punt uitgesproken. Vanuit de observatie dat de doelstellingen van de SPANH (bekendheid van de collectie bevorderen en de collectie uitbreiden) "niet direct bijdragen aan het cultuurbeleid" van de provincie, werd al besloten te "onderzoeken of de collectie en bijbehorende activiteiten kunnen [worden samengebracht] met die van de provinciale kunstcollectie."
Samenbrenging is een praktische activiteit die zonder al te veel probleem kan worden uitgevoerd, ofwel bij het Provinciaal Archief, ofwel bij de kunstcollectie in Welgelegen. De operatie zal echter betekenisloos blijven zolang een evaluatie van de activiteiten van de SPANH gedurende de laatste twintig jaar ontbreekt.

Zo is niet duidelijk in hoeverre de stichting heeft voldaan aan de oogmerken waarmee ze werd opgericht, en hoe effectief en efficiënt dat gebeurde. Het zou interessant zijn zicht te hebben op verbetering, vernieuwing, aanscherping van taken en wellicht ook afslanking. En op de vraag of de oogmerken waarmee destijds gestart werd nog steeds worden onderschreven. De wereld is sinds 1993 enigszins veranderd. Tegenwoordig kunnen culturele initiatieven vaak bogen op *civil society*-ondersteuning in de vorm van, bijvoorbeeld, een Vereniging van Vrienden. Gedeeld eigenaarschap kan ook blijken uit een aankoopcommissie, of uit een raad van aanbeveling.

Bij het ontbreken van evaluaties, evenals van goedgekeurde jaarrekeningen, is het moeilijk een blikrichting te bepalen, laat staan een aanbeveling te doen voor praktische samenwerking. Vast staat wel dat het beheer en de toegankelijkheid van de Provinciale Atlas thans geheel geborgd zijn, aldus de verzekering van de directeur van het Provinciaal Archief. De atlas is daar gevoegd bij nog eens een half miljoen andere op de provincie betrekking hebbende topografische stukken en beeldmateriaal. De algemene provinciebijdrage in het Noord-Hollands Archief is onlangs via privaatrechtelijk, beleidsarm contract (DVO) geregeld en bepaald op € 430.000 euro per jaar.

4.3 Conclusies

Spanning tussen waarde en gebruik Welgelegen

Er is een duidelijke spanning tussen de waarde van het historisch gegroeide complex en de mogelijkheden om vrijelijk van het gebouw gebruik te maken. Maar, enigszins contra-intuïtief, misschien is dat ook wel gezond te noemen. Door die spanning worden gebruikers zich bewust van bijzondere waarden, en worden die waarden ook telkens bevraagd en blijven daardoor levend. De provincie koos ooit voor deze representatieve plek. Dat biedt nu een kans zich een voorbeeldig huisvader te tonen.

Gat tussen locatiemanagement en inhoud

Nadere beschouwing van het gebouw leert dat de hardware op niveau is, evenals de dagelijkse gang van zaken in het gebruikersoverleg. Maar ook dat er een gat aanwezig is tussen feitelijk locatiemagement en borging van inhoudelijke aansturing. Daarbij wordt er misschien een kans gemist doordat geen gebruik wordt gemaakt van kennis en ervaring elders (inspectie, kennis, advies), in een doorgaande kwaliteitscyclus. De vraag is er misschien een naar scheiding van functies: vergunningverlener, vergunninghouder en tevens inspecteur. Hoe houd de provincie zichzelf scherp?

Rondleidingen geregeld, exploitatie museale vleugel nog niet

Gebruik van het gebouw voor rondleidingen lijkt goed geregeld en hoeft in de toekomst geen probleem te zijn. Ze kunnen straks misschien zelfs makkelijker georganiseerd worden, wanneer met de opening van het A Gebouw de gebruiksdruk op Welgelegen afneemt. Maar de exploitatie van het nieuwe museale deel, in de Oostvleugel, is niet duidelijk. Er lijkt geen toekomstbestendige voorziening voor onderhoud, afschrijving, vervanging en exploitatie te zijn. Ook aan ondersteunende museale taken moet nog een hoop gebeuren, evenals aan overdracht van voor dat museale deel essentiële kennis en netwerken.

Geen beleid op tentoonstellingen

De provinciale kunstcollectie is recent opgeschoond en in maat geschikt gemaakt voor de nieuwe provinciale gebouwen. Het tentoonstellingsprogramma lijkt vlot te lopen en redelijk te voldoen, ofschoon ook hier onafhankelijke toetsing een meerwaarde kan hebben. Dat levert ook inzicht in gewenste maatvoering en frequentie. Het ontbreken van beleidsstukken helpt dan niet.

Muziekprogrammering beëindigd

De praktijk van het organiseren van muziekevenementen in Welgelegen is na 2010 de facto beëindigd.

Stichting Provinciale Atlas NH niet te beoordelen

Een toekomst voor de Provinciale Atlas is moeilijk te beargumenteren bij het ontbreken van een evaluatie en van sturingsgegevens van de desbetreffende stichting.

5. Beschouwing

Voor het adviseren van de provincie hoe met de zojuist beschreven taken om te gaan, en hoe deze zo mogelijk in samenhang en duurzaam te beleggen, is het belangrijk de volgende elementen een rol te geven: tijd, bedrijfscultuur en context.

5.1 Tijd: moratorium 2014, 2015

De zojuist beschreven situatie van grote gebruiksdruk op Paviljoen Welgelegen en van de soms hoge spanning tussen culturele waarden en dagelijks gebruik duurt niet eindeloos voort. Zoals al opgemerkt ging het Programma van Functionele Eisen uit van een gezamenlijke ontwikkeling. Het gerestaureerde Welgelegen zou op hetzelfde moment worden opgeleverd als het nieuwe A Gebouw, waar een groot deel van de ambtelijke activiteiten zullen plaatsvinden. Dat moment valt nu in de zomer van 2014, wat betekent dat een nieuwe situatie van bespeling van Welgelegen ook op dat moment zal ingaan. Er is dus ruimte voor bezinning en voorbereiding.

Ten tweede loopt in dezelfde periode ook de door de regering gestarte discussie over het fuseren van provincies, wellicht tot een 'Noordvleugel'. Het besluit zal op zijn vroegst in de zomer van 2015 vallen. Het is geenszins zeker of dat een bestuurlijke dan wel ambtelijke fusie zal betreffen, wat de vestigingsplaats van een eventuele nieuw bestuurlijk lichaam zal worden, en wanneer de keuze niet op Haarlem en het bestaande provinciale complex valt, wat er dan met het huidige uitermate representatieve provinciehuis zal gebeuren. Rekening houdend met beide omstandigheden is het prudent om een oplossing voor te bereiden die pas hoeft in te gaan vanaf zomer 2014, maar die tegelijk ook vanaf dat moment een jaar onder een kaasstolp gezet kan worden zonder verlies van kwaliteit in of aan het gebouw, in de organisatie of aan de collecties.

5.2 Bedrijfscultuur: voorbeeldig

De prioriteiten van de provincie Noord-Holland, naast heel concrete economische en infrastructurele doelstellingen, liggen op het gebied van integriteit en maatschappelijk rendement. Transparantie en zorgvuldigheid zijn daarbij sleutelbegrippen. In het zogeheten Lodders Plus-profiel kiest de Noord-Holland er bovendien voor om cultuurhistorie te benoemen als provinciale kerntaak. Na een periode van zorg om de kwaliteit van het bestuur in deze provincie, tenslotte, staat nu 'resultaatcommunicatie' centraal: wat wil je bereiken, hoe bereik je dat en wat hebben burgers daaraan?

In lijn met deze drie doelstellingen is het gepast dat het provinciaal bestuur zich waargenomen wil laten worden als dichtbij, toegankelijk en aanspreekbaar. De omgang met Welgelegen zal daar dienstbaar aan moeten zijn. Ook zal de zorg voor gebouw, collectie en inpandig *special interest*-museum (de Oostvleugel) dat moeten uitstralen: voor iedereen, begrijpelijk en toe-eigenbaar. Ten slotte zal de provincie er goed aan doen om als bezitter én bewoner van een nationaal topmonument de uitvoering op het gebied van cultuurhistorie en duurzaamheid voorbeeldig te laten zijn. *Noblesse oblige.*

5.3 Bredere context locatie: samen sterker

Er is veel kennis in Nederland en ook in de directe omgeving, in Haarlem, over collecties, musea, erfgoed, publiek, beheer/behoud, exploitatie, onderhoud en planning. Bij het bepalen van het beleid t.a.v. de provincie als eigenaar-bewoner kan wellicht met vrucht te rade worden gegaan bij, dan wel worden samengewerkt met de Cultuurcompagnie, de Vereniging Hendrick de Keyser, de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, de Erfgoedinspectie of provinciale/gemeentelijke inspecties (als kwaliteitsinstrument), de Sector Cultuur en Cultuurhistorie van de eigen directie, de Monumentenwacht en de Interieurwacht.

Zusterprovincies kampen niet zelden met vergelijkbare opgaven, waarvoor generieke oplossingen denkbaar zijn. Zo bestaat de residentie van de Utrechtse PS uit het 16de-eeuwse Paushuize, met een sterk op die van Noord-Holland lijkende problematiek. Het Huis der Provincie in Gelderland is modern, maar de aanwezige rijke inrichting en verscheiden collecties zijn voorwerp van bijzonder interieurzorg. Dat geldt ook voor het hebben van wat wel een bedrijfscollectie genoemd kan worden. Er zijn brancheverenigingen, zoals de VBCN waar ook overheden bij zijn aangesloten, waarin zonder probleem de vruchten van de ervaringen van collega's geplukt kunnen worden.

Wanneer de omgang met Welgelegen, diens inrichting en bestaande collecties voorbeeldig moet zijn, is het aan te bevelen zich te oriënteren op beschikbare expertise elders - zeker nu daar een jaar of wat tijd voor is.

6. Scenario's

De toekomst van de Noord-Hollandse taken en activiteiten op het gebied van duurzame omgang met de provinciale zetel, de kunst- en historische collecties en de culturele programmering in Welgelegen, laat zich het best beschrijven vanuit een verder gelegen perspectief. In de tijd tot 2014 (oplevering A Gebouw) dan wel tot 2015 (duidelijkheid over provinciale fusie) is er gelegenheid dat perspectief voor te bereiden. In het eerste tussenliggende jaar zal dan evenwel duidelijk moeten worden hoe de verschillende functies (politiek, representatie, apparaat) precies tussen Welgelegen en het A Gebouw verdeeld worden.

Een bijzondere optie blijft overigens in alle gevallen open: vertrek van de provincie uit Paviljoen Welgelegen of anders afstoting van niet-gebouwgebonden collecties. Hoe die keuzes precies zouden uitvallen, en of ze nou principieel of praktisch zijn, het provinciebestuur doet er in onze optiek goed aan daar een *what if*-plan voor klaar te hebben. Ingrediënten zijn een overdrachtsprotocol van gebouw en inventaris, en een afstotingsprocedure voor de collecties. Beide dienen wegens het publieke karakter van de actor, de provincie, op transparante en voorbeeldige wijze te gebeuren. Voor de collectie zou bijvoorbeeld de Leidraad afstoting museale objecten (LAMO) van de Nederlandse Museumvereniging gebruikt kunnen worden. Het uitgangspunt zou kunnen zijn dat ook bij afstand nemen van deze taken, de provincie geen half werk wil leveren. Omgekeerd geldt dat als zij ervoor kiest deze taken te continueren, er van haar verwacht mag worden zich daar volledig en op eminente wijze van te kwijten.

Buiten beschouwing blijven:

- de zorg voor de Provinciale Atlas (4.2.5), die eerst bestuurlijk moet worden geëvalueerd;
- de omgang met het museale gebouwdeel in de oostvleugel, waar beleidsmatig nog enig voorwerk moet worden gedaan (4.2.2): visie/missie, doel, doelgroep, middelen, inzet museaal instrumentarium, organisatie, kosten/baten exploitatie, duurzaamheid, rekenschap en toezicht.

Globaal zien wij drie mogelijkheden voor het borgen van de duurzame omgang met het gebouw, diens inrichting en de kunstcollectie: voortzetten huidig arrangement, intern brede betrokkenheid organiseren, en uitbesteden.

A. Persoonlijk blijven doen: intendant

In deze optie, een intendant-model, wordt een opvolger voor de huidige conservator gezocht met zoveel mogelijk dezelfde kwalificaties en competenties op gebied van cultuurhistorische kennis, engagement en organisatorische vaardigheid. Regeling van de dagelijkse zaken zou praktisch in het gebruikersoverleg gecontinueerd kunnen worden.

De inhoudelijke deskundigheid en daarbij horende netwerken blijven geborgd, behoudens persoonlijke voor- en afkeuren. Daarbij valt vast veel te leren van de decennialange taakinvulling door de voorganger en de eerdere interactie met gebruikers. Wel moet dan de overdracht geregeld worden. Bij dit overwegend persoonlijke model hoort een grote mate van individuele vrijheid bij de invulling van keuzes en de vormgeving van deeltaken, netwerken en aandachtsgebieden.

Een nadeel van dit model is dat de complexe taak van omgang met het gebouw niet organisatorisch gedeeld is, dat het risico van het plaatsen van alle taken bij een enkele *in house*-specialist niet ondervangen wordt, en dat de spanning tussen waarde en gebruik door deze ene functionaris zelf moet worden opgelost. Een benoeming in min of meer een staffunctie direct onder GS, zoals de praktijk lange tijd is geweest, maakt bovendien interactie met of gedeelde aansturing door de directie lastig.

B. Betrokkenheid organiseren
In dit model staat de organisatie van goed opdrachtgeverschap centraal. De provincie draagt als eigenaar-gebruiker vanzelfsprekend integrale eindverantwoordelijkheid maar is betrokken waar moet, en delegeert waar kan. De begrenzing wordt permanent in de gaten gehouden. Cruciaal is dan niet zozeer de actuele staat van onderhoud als wel de aanwezigheid van een deugdelijk plan daarvoor, waarin met alle mogelijke dynamiek rekening wordt gehouden, en dus bewustzijn van de dynamiek waar een complex als Welgelegen aan onderhevig is. Sturing op metaniveau dus, met gevoel voor de omgeving.

Er blijft een soort intendant, echter niet zozeer als inhoudelijk deskundige maar eerder als makelaar en gedelegeerd opdrachtgever naar deskundigheden elders. De sturing ligt uiteindelijk bij een bestuurlijk-ambtelijke commissie, met enige uitvoeringsvrijheid en dus ook een eigen budget. De omvang zou proportioneel moeten zijn aan bijvoorbeeld de investering in de restauratie van gebouw, de inrichting en de museale vleugel. Externe deskundigen, van bijvoorbeeld de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, de Monumentenwacht of de eigen Cultuurcompagnie, adviseren in die commissie leden van GS en PS. Wat in model A de intendant was treedt nu op als gedelegeerd opdrachtgever en ambtelijk secretaris.

Voor ervaring met deze constructie kan te rade worden gegaan bij het Binnenhofcomplex, waar namens de Rijksgebouwendienst een Adviescommissie en Bureau 'Grafelijke zalen' bij de zorg voor en gebruik van de historische gebouwen betrokken zijn. Dat geldt in zekere zin ook voor het Paleis op de Dam, dat door het rijk bij wet aan de koning ter beschikking wordt gesteld, maar waar een Stichting Koninklijk Paleis Amsterdam de publieke openstelling en de tentoonstellingen verzorgt. Die laat zich adviseren door een zgn. Paleiscommissie, bestaande uit gebruikers (Koninklijk Huis) en museale en historisch deskundigen.

De voordelen van deze benadering liggen vooral in het organisatorisch oplossen van de spanning tussen cultuurhistorische waarde en gebruik. Die wordt van een persoon overgebracht naar een beslissend gremium waarin periodiek het debat wordt gevoerd. De samenstelling van de commissie, de frequentie van overleg en de professionaliteit van voorbereiding bepalen samen het succes. Bestuur (representatie, publieke openheid), provinciale organisatie (praktische uitvoering, locatiemanagement) en cultuurhistorische of erfgoeddeskundigen (publieke waarde, behoud) onderhandelen er, ondersteund door een professioneel secretaris die als opdrachtgever naar externen kan optreden, en uitvoering geeft aan programma van rondleidingen en omgang met collecties.

Nadeel van dit model is een zekere mate van omslachtigheid, en het verplaatsen van de spanning naar een overlegstructuur, met alle *institutional drag* van dien. Het is niet op voorhand duidelijk dat dat goed gaat werken.

C. Geheel uitbesteden
De meest radicale oplossing is het geheel van de gebouwzorg uit te besteden aan een derde partij, inclusief eigendom, bijvoorbeeld aan de Vereniging Hendrick de Keyser. Analoog aan de Vereniging Natuurmonumenten is dit het het soort private organisatie dat zich vaak al een eeuw lang inzet voor behoud van natuurlijk, architectonisch of historisch waardevolle locaties, door onder meer terreinen of vastgoed in eigendom te nemen. Eerder gebeurde dat al met grote objecten in de omgeving uit een vergelijkbare periode, zoals Huis Barnaart (1804-1807) aan de Nieuwe Gracht, eveneens voormalig provinciaal eigendom, en het Hodshon Huis (1794) aan het Spaarne tegenover Teylers Museum, gebouwd als privéwoonhuis maar sinds 170 jaar de zetel van de Koninklijke Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen.

Het in eigendom overdragen van een zo magistraal complex als Welgelegen aan een private partij is minder vreemd dan het op eerste gehoor mag klinken. De vereniging in kwestie is een ideële instelling zonder winstoogmerk, en de vorm van beheer is in type en rol analoog

aan die van de National Trust in het Verenigd Koninkrijk. Ook zou het passen bij de huidige politiek-economische verhoudingen: publiek waar moet, privaat waar kan.

Het grote voordeel in dit model, naast overdracht van cultuurhistorische zorg naar een partij die dat specifiek ten doel heeft, is de scheiding van de rol van vergunningverlener van die van vergunninghouder. Een externe partij, de eigenaar, draagt zorg voor beheer, onderhoud en lange termijn-instandhouding van het erfgoed. Bij Hendrick de Keyser zijn er vijfentwintig commissarissen, waaronder voormalige bewindslieden en Noord-Hollandse oud-gedeputeerden, die bestuurlijke borging geven. In deze constructie worden er voor de huurder, de provincie, voorwaarden geschapen voor bespeling naar eigen goeddunken, maar ook beperkingen gesteld aan dat gebruik, waarop onafhankelijk wordt toegezien. Daarmee wordt de hierboven meermalen beschreven spanning tussen waarde en gebruik ook in rol geëxpliciteerd en extern geborgd.

De hier genoemde Vereniging Hendrick de Keyser, opgericht in 1918 met thans 4000 leden, lijkt het soort partij dat zo'n rol zou kunnen spelen. Met haar rond 400 panden, die deels functioneel herbestemd zijn en soms ook voor publiek opengesteld, en haar lange *track record,* zou zij daartoe in staat moeten zijn.

Het nadeel van deze externe verzelfstandiging is natuurlijk dat de eigen betrokkenheid van de provincie vermindert. Ze zou die zelfs als alibi kunnen gebruiken om zich niet meer geëngageerd te tonen. Daarbij speelt ook dat het moeten toelaten van derden op wat voorheen een geheel eigen domein was, misschien niet zonder wrijving zal verlopen. Aan de andere kant zou een dergelijke nieuwe positie kunnen getuigen van een lovenswaardige professionaliteit en transparantie, en van bewustzijn van eigen beperkingen.

7. Aanbevelingen

In lijn met de hierboven ontwikkelde redenering doen wij de volgende aanbevelingen.

Kies positie
Maak een keuze voor een van de drie geschetste beheermodellen voor Paviljoen Welgelegen en wel voor wat het best past bij hoe de provincie zichzelf ziet en wil laten zien: praktisch, betrokken of afstandelijk professioneel. Wij hebben een lichte voorkeur voor model B.

Vul de museale functie professioneel in
Ontwikkel voor de museale vertrekken in de oostvleugel in elk geval een beleidsplan (visie/missie, doelstellingen, doelgroepen, exploitatie), steunend op een duurzame personele en intellectuele infrastructuur (deskundigheid en capaciteit op gebied van beheer/behoud, studie en presentatie/communicatie/educatie).

Formaliseer de afbouw van de concertserie
Schrap de functie van Paviljoen Welgelegen als locatie voor muziekevenementen. Diens rol als open huis voor burger en erfgoed kan beter in openstellingen, tentoonstellingen en rondleidingen gerealiseerd worden. Er zijn andere podia waar de provincie zich als sponsor van de podiumkunsten kan laten zien, mocht zij dat willen.

Professionaliseer het in-huis-cultuurbeleid
Voer onderzoek uit naar en trek lering uit hoe er elders op provinciaal niveau met historische of representatieve zetels, residenties en collecties wordt omgegaan, en hoe die functies extern kunnen worden ondersteund. Overweeg lidmaatschap van bijvoorbeeld de Vereniging Bedrijfscollecties Nederland. Actualiseer profiel en gebruik van de eigen kunstcollectie in en buiten Welgelegen. Beargumenteer de maatvoering (omvang, frequentie) van tentoonstellingen in huis in relatie tot het eigen communicatiebeleid.

Evalueer de Stichting Provinciale Atlas
Laat de activiteiten, inhoudelijk en zakelijk, van de Stichting Provinciale Atlas Noord-Holland gedurende de afgelopen jaren extern beoordelen op effectiviteit en efficiëntie in het licht van de oogmerken bij oprichting. Stel vervolgens beleidsmatig vast wat de provincie wil op het gebied van de eigen topografische en beelddocumentatie. Beslis vervolgens hoe integratie van de collectie in het Noord-Hollands Archief, eventueel in samenhang met de kunstcollectie, daartoe bijdraagt.

Gebruik de factor tijd
Maak gebruik van het moratorium tot zomer 2014 (opening A-gebouw) of 2015 (beslissing over fusie provincies) voor bespreking van alternatieven en uitvoering van onderzoek, evaluatie en aanvullende beleidsvorming. Stel daartoe een waarnemer aan.

Borg de erfenis
Benut die interim-periode ook voor overdracht van die punten van het werk, de inzichten en de netwerken van de vrm. conservator die in het gekozen scenario minimaal van belang zijn. Als vorm kan *oral history*-documentatie fungeren: vastgelegde interviews.

Bijlage: Een nieuw snoer – de Republikeinse Renaissance in Noord-Holland

Vier uiterst markante gebouwen uit de laatste kwart van de 18de eeuw in Haarlem, stad van verlichtingdenkers en religieuze asylzoekers, vormen samen een snoer van hoogtepunten van het neoclassicisme in de Nederlanden. Dat zijn:

- Teylers Museum / Fundatie (1778) van de Schotse *dissenter* Pieter Teylers van der Hulst
- Paviljoen Welgelegen (1786) van de Engelse bankier Henry Hope
- Hodshon Huis (1794) van de rijke wees Cornelia Hodshon
- Huis Barnaart (1804) van koopman jhr. W.F. Barnaart

De hal van Teylers Museum, de aula van het Hodshon Huis, de Gouden salon in Huis Barnaart

De vier gebouwen, die soms complexen vormen (Teylers), zouden in samenhang ontsloten kunnen worden, naar analogie van de snoer Palladiaanse villa's langs de Riviera del Brenta tussen Padua en Venetië – dromerig als de Vecht, statig als de grachten.

Wat ze gemeenschappelijk hebben is een opulente uiterlijkheid, verfijnde, authentieke dan wel voortreffelijk gereconstrueerde interieurs, en een voor de goede verstaander duidelijk waarneembare geest van de optimistische 18de-eeuwse verlichting: internationaal, pre-revolutie, ondernemend, eminent burgerlijk.

Door de gebouwen, de betrokken personen en hun gemeenschappelijke cultuur met elkaar in verband te brengen, voor geïnteresseerde bezoeker, scholier of passant, ontstaat een meerwaarde. Samen zijn ze meer dan de som der delen, vormen ze elkaars context, vullen ze lacunes in het hedendaagse stedelijk weefsel.

Dat kan in toeristische en educatieve zin uitgebuit worden. Een bezoek aan Haarlem is meer dan Teylers, Hals en de Grote Markt - het is een avontuur door de Gouden Eeuw naar kort voor de Revolutie. De verhalen ontvouwen zich over elkaar heen, het landschap en de tuinenaanleg (Haarlemmerhout) ontpoppen zich als logisch decor, de stichters worden opeens spelers in een veel groter drama: een kortstondige **Republikeinse Renaissance** die zijn weerga in de Lage Landen niet kende - en die hier gaaf bewaard is.

Het onderhoud en de ontsluiting kunnen in dat grotere verband wellicht efficiënter georganiseerd, in een rijker kader, met gedifferentieerde spelers rond een gezamenlijk thema.

[Met dank aan Gerrit Bosch voor de beginsuggestie]

colofon

De borging van de eigen omgang met erfgoed en kunst. Advies aan de provincie Noord-Holland

werd in juni 2013 opgesteld door Gordion Cultureel Advies, Amsterdam
i.s.m. Kunsthistorisch Advies- en Organisatiebureau D'ARTS, Noordeinde

De afbeeldingen op p. 1 en 19 zijn ontleend aan respectievelijk de website van het Rijksmuseum, Teylers Museum en die van de Vereniging Hendrick de Keyser (Arjan Bronkhorst).

© Gordion Cultureel Advies
Alexander Boersstraat 7
1071 KT Amsterdam
www.gordion.nl / 020-6794370

gordion
cultureel advies

Provincie Noord-Holland

2019 | 42

VOORDRACHT

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 20 mei 2019

Onderwerp: aanwijzen leden bestuurlijk ambtelijke adviescommissie Paviljoen Welgelegen

Bijlagen:
- Ontwerpbesluit, brief, rapport

1. Inleiding.

Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten vergaderen in Paviljoen Welgelegen en het Dreefgebouw. Om duurzaam gebruik van -met name- het Paviljoen Welgelegen, diens inrichting en de kunstcollectie te borgen, is sturing vereist. De provincie Noord-Holland kent hiertoe de 'bestuurlijk ambtelijke adviescommissie Paviljoen Welgelegen'. De commissie is gemandateerd te besluiten over beleid met betrekking tot het gebruik van Paviljoen Welgelegen en het Dreefgebouw.

Provinciale Staten worden verzocht uit hun midden twee leden voor te dragen die zitting nemen in de bestuurlijk-ambtelijke commissie.

2. Toelichting.

Paviljoen Welgelegen is sinds 1930 de bestuurszetel van de provincie Noord-Holland. In 2009 is een intensieve renovatie van het gebouw voltooid. Sindsdien vergaderen Provinciale en Gedeputeerde Staten weer in het Paviljoen. Het Paviljoen wordt tevens voor representatieve doeleinden gebruikt. Ook wordt in het Paviljoen een deel van de provinciale kunstcollectie getoond. Tevens dient het gebouw als podium voor programmering van beeldende kunst manifestaties. Vanuit de oostvleugel, waar een deel als museum is ingericht, worden rondleidingen gegeven. Het Paviljoen wordt tevens opengesteld voor onder andere monumenten weekend en het buitenplaatsen weekend.

Het Paviljoen (1785-1792) en grote delen van het interieur zijn van bijzondere cultuur-historische betekenis vanwege hun kwaliteit, zeldzaamheid, authenticiteit en ensemblewaarde. Er dient gewaakt te worden voor schade. Om te zorgen voor een evenwicht tussen een reële planning en optimaal gebruik van het Paviljoen door PS en GS en andere doelgroepen stelden PS op 14 februari 2011 de nota Kader gebruik & beheer Paviljoen Welgelegen vast. Hierin staan uitgangspunten voor het gebruik van Paviljoen Welgelegen, die golden tot de oplevering van het nieuwe Dreefgebouw in 2014.

Op 7 mei 2014 stuurden GS PS de brief ‘Gebruik en beheer Paviljoen Welgelegen, erfgoed en kunst’ d.d. 07-05-14 en het rapport "De borging van de eigen omgang met erfgoed en kunst", waarin zij dit Kader evalueren. In de aanbiedingsbrief staat: “De kunst is de omgang met het monument Paviljoen Welgelegen (1785) samenhangend en duurzaam te organiseren, gelet op de culturele programmering (tentoonstellingen, museale functie), de topografische en kunsthistorische collecties, de doelen en activiteiten uit het communicatiebeleid van de provincie en dit alles in samenhang met het gebruik van het Paviljoen door Provinciale en Gedeputeerde Staten.”

Als gevolg van deze evaluatie hebben GS gekozen voor een sturingsmodel, waarbij de provincie “als eigenaar-gebruiker vanzelfsprekend integrale eindverantwoordelijkheid draagt, maar is betrokken waar moet, en delegeert waar kan.” De sturing ligt uiteindelijk bij een bestuurlijk-ambtelijke commissie “als een soort intendant, niet zozeer als inhoudelijk deskundige, maar eerder als makelaar en gedelegeerd opdrachtgever naar deskundigheden elders”.

De bestuurlijk-ambtelijke commissie bestaat uit de commissaris van de Koning, twee leden van Provinciale Staten, de Algemeen Directeur, de sectormanager Facility Management en de ambtelijk voorzitter van het gebruikersoverleg Paviljoen. De commissie kan zich bij laten staan door een deskundige op het punt van cultuur-historie.

Voor de operationele planning en activiteiten is er sinds 2010 een gebruikersoverleg "Welgelegen". In dit overleg worden Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten vertegenwoordigd. De kerntaak van dit gebruikersoverleg is de zorgvuldige planning en onderlinge afstemming van de activiteiten in beide gebouwen. Knelpunten worden in het overleg besproken en opgelost. Wanneer het overleg niet tot een oplossing kan komen, wordt opgeschaald naar de commissaris van de Koning.

3. Voordracht.

Het presidium heeft op 20 mei 2019 gesproken over de invulling van de bestuurlijk ambtelijke adviescommissie Paviljoen Welgelegen en draagt als leden de volgende twee kandidaten uit Provinciale Staten ter benoeming voor:

- de heer J. Gringhuis (GL)

- de heer M. Deen (PVV)

4. Financiering en communicatie.

Met de aanwijzing van twee leden door uw Staten zijn geen kosten gemoeid.

5. Proces en procedure.

De aanwijzing van de leden geldt voor de Statenperiode 2019-2023.

6. Voorstel.

Het presidium stelt u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Het presidium,

A.Th.H. van Dijk, voorzitter

J.R. Loggen, griffier

Ontwerpbesluit

Nr. 42-2019

Provinciale Staten van Noord-Holland;

onderwerp: aanwijzen leden bestuurlijk-ambtelijke commissie Paviljoen Welgelegen;

gelezen de voordracht van het presidium van 20 mei 2019;

gelet op de brief “Gebruik en beheer Paviljoen Welgelegen, erfgoed en kunst” d.d. 07-05-14 en het rapport "De borging van de eigen omgang met erfgoed en kunst" van GS aan PS;

besluiten aan te wijzen:

voor de zittingsperiode 2019-2023 als leden van de bestuurlijk-ambtelijke commissie Paviljoen Welgelegen de navolgende twee Statenleden:

- de heer J. Gringhuis (GL)

- de heer M. Deen (PVV)

Haarlem, 27 mei 2019

Provinciale Staten voornoemd,

, voorzitter

, statengriffier

Provincie Noord-Holland

2019 | 43

VOORDRACHT

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 20 mei 2019

Onderwerp: aanwijzen leden Willem Arondéuslezing

Bijlagen:
- Ontwerpbesluit.

1. Inleiding.

Op 6 december 2004 riepen Provinciale Staten als gevolg van een initiatiefvoorstel de Willem Arondéuslezing in het leven. De jaarlijkse lezing is bedoeld als eerbetoon aan Willem Arondéus (1894-1943), die tijdens de Tweede Wereldoorlog actief was in het kunstenaarsverzet. De lezing wordt gehouden door iemand uit de wereld van wetenschap, cultuur, journalistiek of religie, met de eigenzinnigheid van Arondéus als inspirerende leidraad. De lezing vindt in principe plaats in de laatste twee weken van april / de eerste twee weken van mei, om de relatie te leggen met de periode van herdenking van oorlog en verzet.

De lezing wordt georganiseerd door de werkgroep Willem Arondéuslezing, die gevormd wordt door Statenleden. De werkgroep bepaalt jaarlijks de vorm van de lezing en is verantwoordelijk voor de keuze van de spreker. Het thema van de lezing is in principe vrij. De werkgroep toetst níet vooraf de inhoud van de lezing. Wel is er het idee dat het gedachtengoed van Willem Arondéus (vrijheid in de breedste zin van het woord) op enigerlei wijze doorklinkt in de tekst.

Het gaat om het door uw Staten aanwijzen van leden die de Willem Arondéuslezing in deze Statenperiode, met de eerstvolgende lezing in 2020, zullen organiseren.

2. Toelichting.

De werkgroep is een commissie ex artikel 82, eerste lid, van de Provinciewet" (een 'andere' commissie). Het is hiermee geen werkgroep, zoals bedoeld in het 'Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten en Staten-commissies van Noord-Holland 2015'. Volgens dat reglement kan een werkgroep alleen worden aangewezen door een Statencommissie; een werkgroep is een informeel overleg tussen commissieleden. Maar op het moment dat het wenselijk is formeel regels te stellen over de openbaarheid van vergaderingen en geheimhouding van stukken, zoals het geval is bij de werkgroep Willem

Arondéuslezing, kunnen Provinciale Staten een commissie instellen, als bedoeld in artikel 82 van de Provinciewet.

Provinciale Staten besloten op 6 februari 2012 onder meer dat, gelet op artikel 82, derde lid, Provinciewet:

1. de vergaderingen van de werkgroep Willem Arondéuslezing in beslotenheid plaatsvinden;
2. dat geheimhouding kan worden opgelegd over hetgeen in de werkgroep besproken wordt inclusief onderliggende stukken, als sprake is van een belang als genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur;
3. dat de besluiten van de werkgroep Willem Arondéuslezing bij meerderheid van stemmen worden genomen;
4. de voorzitter van de werkgroep Willem Arondéuslezing opdracht te geven na afronding van de voorbereidende werkzaamheden voor de lezing de stand van zaken terug te melden in het Presidium.

In de afgelopen twee vorige Statenperiodes is het de gewoonte geworden om de lezing te houden in de Grote of St. Bavokerk te Haarlem.

Bij vacatures in de werkgroep verzoekt de voorzitter van de werkgroep de desbetreffende fractie een nieuw lid af te vaardigen. Van de vacaturevervulling doet de voorzitter mededeling in het Presidium.

3. Voordracht.

Het presidium heeft op 20 mei 2019 gesproken over de invulling van de werkgroep Willem Arondéuslezing en draagt als leden de volgende kandidaten uit Provinciale Staten ter benoeming voor:

de heer J.W. Dulfer (GL), mevrouw J.F.L. Kaamer van Hoegee (VVD), mevrouw A.C. Kapitein (D66), statenlid I. Kostic (PvdD), mevrouw C.D.M. Kuiper-Kuijpers (CDA), de heer I.J.M. Mantel (FvD).

4. Financiering en communicatie.

Met de aanwijzing van de leden door uw Staten zijn geen kosten gemoeid.

Voor de lezing wordt jaarlijks maximaal € 27.500,- beschikbaar gesteld (besluit PS 6 december 2004).

5. Proces en procedure.

De aanwijzing van de leden geldt voor de Statenperiode 2019-2023. De eerstvolgende lezing waar de werkgroep in nieuwe samenstelling zich op zal richten, vindt plaats in 2020.

6. Voorstel.

Het presidium stelt u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Het presidium,

A.Th. H. van Dijk, voorzitter

J.R. Loggen, griffier

Ontwerpbesluit

Nr. 43-2019

Provinciale Staten van Noord-Holland;

Onderwerp: aanwijzen leden Willem Arondéuslezing;

gelezen de voordracht van het presidium van 20 mei 2019;

besluiten:

aan te wijzen voor de periode 2019-2023 en totdat in hun opvolging is voorzien de navolgende leden van de werkgroep Willem Arondéuslezing, waarbij de werkgroep is te beschouwen als een commissie ex artikel 82 van de Provinciewet:

- de heer J.W. Dulfer (GL)
- mevrouw J.F.L. Kaamer van Hoegee (VVD)
- mevrouw A.C. Kapitein (D66)
- Statenlid I. Kostic (PvdD)
- mevrouw C.D.M. Kuiper-Kuijpers (CDA)
- de heer I.J.M. Mantel (FvD)

Haarlem, 27 mei 2019

Provinciale Staten voornoemd,

, voorzitter

, statengriffier

Verordening Programmaraad Randstedelijke Rekenkamer na besluit 12 september 2016

Artikel 1 Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:
Programmaraad: het adviesorgaan voor de Provinciale Staten gezamenlijk en afzonderlijk van de provincies Flevoland, Utrecht, Noord-Holland en Zuid-Holland en de Randstedelijke Rekenkamer.
Rekenkamer: de Randstedelijke Rekenkamer ingesteld overeenkomstig de artikelen 79 *l* en volgende van de Provinciewet.
Bestuurder/directeur: het lid van de Randstedelijke Rekenkamer.
Regeling: de Gemeenschappelijke Regeling Randstedelijke Rekenkamer.
Deelnemers: de Provinciale Staten van Flevoland, Utrecht, Noord-Holland en Zuid-Holland die deelnemen aan de regeling.

Artikel 2 Taakstelling

1. De programmaraad geeft de deelnemers gevraagd en ongevraagd advies over en naar aanleiding van het onderzoeksprogramma van de rekenkamer.
2. De programmaraad adviseert de rekenkamer of de bestuurder/directeur daarvan bij de voorbereiding van het onderzoeksprogramma. Daarnaast kan de programmaraad op verzoek van de rekenkamer adviseren over voorgenomen onderzoeken en/of de wijze van uitvoering van een onderzoek.
3. Een vaste vertegenwoordiging van vier personen uit de Programmaraad heeft tot taak een gecoördineerde discussie te voeren over algemene bestuurlijke en financiële aangelegenheden en een gecoördineerde besluitvorming daarover te bevorderen indien daartoe aanleiding is.
4. In de uitoefening van haar adviestaak zorgt de programmaraad voor afstemming tussen de deelnemers onderling en voor een consistente communicatie tussen de deelnemers enerzijds en de rekenkamer anderzijds.
5. De programmaraad wordt om advies gevraagd met betrekking tot de op te stellen profielschets bij een voorgenomen benoeming van een lid/directeur dan wel een plaatsvervangend bestuurder.
6. Bij de uitoefening van de adviestaak bewaakt de programmaraad voortdurend de onafhankelijkheid van de rekenkamer.

Artikel 3 Samenstelling en benoeming

1. De programmaraad bestaat uit minimaal acht en maximaal twaalf leden, welke gelijkelijk over deelnemers verdeeld zijn.
2. De leden van de programmaraad zijn afkomstig uit de leden van Provinciale Staten, met dien verstande dat elke deelnemer een lid van buiten die kring kan aanwijzen.
3. Tegelijk met de benoeming van de leden van de programmaraad worden in de verhouding zoals bedoeld in lid 1 van dit artikel plaatsvervangende leden benoemd.
4. De leden van de programmaraad hebben een zittingsduur gelijk aan die van de deelnemers die hen benoemen. Een lid van de programmaraad is eenmaal herbenoembaar.
5. De deelnemers dragen er zorg voor dat in de eerste vergadering van Provinciale Staten na de verkiezingen de leden van de programmaraad aangewezen worden overeenkomstig het bepaalde in dit artikel.

6. Een lid van de programmaraad kan te allen tijde ontslag nemen door daartoe een schriftelijk verzoek in te dienen bij de deelnemer, die hem benoemd heeft.
7. Indien een lid gedurende langere tijd niet of niet voldoende in de programmaraad functioneert, kan de deelnemer, gehoord de overige deelnemers, het lidmaatschap daarvan tussentijds beëindigen.
8. In geval van een tussentijdse vacature draagt de deelnemer die dit lid had benoemd, terstond zorg voor de benoeming van een nieuw lid.

Artikel 4 Werkwijze

1. De programmaraad vergadert tenminste twee keer per kalenderjaar en voorts wanneer de helft van het aantal leden of van de deelnemers onder schriftelijke opgave van de agendapunten daarom verzoekt.
2. De programmaraad vergadert wanneer de rekenkamer onder schriftelijke opgave van de redenen daarom verzoekt.
3. De vergaderingen van de programmaraad en de daarin te bespreken documenten zijn niet openbaar. De adviezen die de programmaraad uitbrengt zijn wel openbaar.
4. De programmaraad wijst zelf haar voorzitter aan. Zij kan daarbij kiezen voor de zittingsduur van minimaal een jaar dan wel een langere periode.
5. De programmaraad regelt zelf de plaats van de vergaderingen.
6. Voor het houden van een vergadering is de aanwezigheid van de helft plus een van het aantal leden vereist. Is dit aantal niet aanwezig dan schrijft de voorzitter terstond een tweede vergadering uit, welke niet later gehouden mag worden dan drie weken na de eerste vergadering.
7. De programmaraad kan, indien dit voor de uitoefening van haar taak gewenst dan wel noodzakelijk is, derden in haar vergadering uitnodigen om toelichting of nadere informatie te geven.
8. De programmaraad brengt haar adviezen, indien nodig, met meerderheid van stemmen uit, waarbij ieder lid een stem heeft.
9. De programmaraad regelt overigens zelf haar vergaderorde en wijze van verslaglegging en legt deze vast in een huishoudelijk reglement.
10. De programmaraad wordt ondersteund door een ambtelijk secretaris, die afkomstig is één van de vier deelnemende provincies.
11. Alle stukken die van de programmaraad uitgaan, worden ondertekend door de voorzitter en de ambtelijk secretaris.

Artikel 5 Vacatiegelden en reiskosten

De leden van de programmaraad ontvangen een vergoeding voor de voorbereiding en het bijwonen van de vergaderingen en voor de reiskosten op grond van de Verordening geldelijke voorzieningen staten- en commissieleden van de deelnemer die hen benoemd heeft.

Artikel 6 Evaluatie

1. De taakstelling en de wijze van functioneren van de programmaraad worden periodiek geëvalueerd. De eerste keer zal dit gebeuren gelijk met het eerste evaluatiemoment van de rekenkamer zoals vastgelegd in de regeling. Vervolgens geschiedt de evaluatie iedere twee jaar na de benoeming van de nieuwe leden van de programmaraad.
2. De programmaraad doet met betrekking tot de evaluatie, zoals bedoeld in het vorige lid, een voorstel aan de deelnemers, die vervolgens hierover een besluit zullen nemen.
3. Bij een evaluatie wordt in ieder geval de bestuurder/directeur gehoord.

Artikel 7 Wijziging

Tussentijdse wijziging van deze verordening door Provinciale Staten is alleen mogelijk indien alle deelnemers met de voorgenomen wijziging instemmen.

Artikel 8 Citeertitel

Deze verordening kan worden aangehaald als: Verordening Programmaraad Randstedelijke Rekenkamer.

VOORDRACHT

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 20 mei 2019

Onderwerp: aanwijzen leden en plaatsvervangende leden Programmaraad Randstedelijke Rekenkamer

Bijlagen:
- ontwerpbesluit;
- Verordening Programmaraad Randstedelijke Rekenkamer.

1. Inleiding.

De Programmaraad van de Randstedelijke Rekenkamer is een adviesorgaan voor de Provinciale Staten van de vier Randstadprovincies Flevoland, Utrecht, Noord-Holland en Zuid-Holland. De programmaraad vormt de communicatieve schakel tussen deze vier provincies en de Randstedelijke Rekenkamer (hierna: RR). De Programmaraad geeft de deelnemers gevraagd en ongevraagd advies over en naar aanleiding van het (ontwerp-) onderzoeksprogramma van de Rekenkamer. De Programmaraad adviseert de bestuurder/directeur van de RR over de voorbereiding van het onderzoeksprogramma. Daarnaast kan de Programmaraad op verzoek van de Rekenkamer adviseren over voorgenomen onderzoeken en/of de wijze van uitvoering van een onderzoek.

Op grond van de Verordening Programmaraad Randstedelijke Rekenkamer dragen Provinciale Staten van de vier aan de Randstedelijke Rekenkamer deelnemende provincies er zorg voor dat de leden van de Programmaraad aangewezen worden.

2. Toelichting.

Volgens de Verordening Programmaraad Randstedelijke Rekenkamer bestaat de Programmaraad uit minimaal acht en maximaal twaalf leden. Dat betekent dat twee of drie leden per provincie kunnen worden aangewezen. De Programmaraad heeft gekozen voor een afvaardiging van drie leden per provincie. Tegelijk met de benoeming van de leden van de Programmaraad wordt een zelfde aantal plaatsvervangend leden aangewezen.

De leden van de Programmaraad zijn afkomstig uit de leden van Provinciale Staten, *met dien verstande dat elke deelnemer een lid van buiten die kring kan aanwijze*n. In de achterliggende periode heeft geen van de provincies een lid van buiten die kring aangewezen. Wel was gedurende enige tijd in de vorige Statenperiode één van de Noord-Hollandse plv. leden van de Programmaraad geen Statenlid maar duo-commissielid.

3. Voorzitter en secretaris Programmaraad.

De provincie Noord-Holland heeft de afgelopen 4 jaar de voorzitter (mw. Klaassen) en secretaris geleverd, daarvoor deed Utrecht dat. Inmiddels hebben alle vier de provincies eenmaal de voorzitter en het secretariaat geleverd. De komende periode lijken deze taken toebedeeld te worden aan de provincie Zuid-Holland. Het is formeel aan de nieuwe Programmaraad om te bepalen wie voorzitter wordt. Het secretariaat van de Programmaraad wordt vervolgens gekoppeld aan de provincie waarvoor de voorzitter lid is van de Programmaraad.

4. Voordracht.

Het Presidium heeft op 20 mei 2019 gesproken over de vertegenwoordigers in de Programmaraad en draagt als vaste en plaatsvervangende leden de volgende vijf Statenleden en als kandidaten ter benoeming voor:

- Dhr. E.B. Kanik (D66)
- Dhr. D.J. van den Berg (FvD)

Plaatsvervangend leden:

- Dhr. K.J. Terwal (VVD)
- Dhr. J.J. Carton (PvdA)
- Dhr. J.P. Hollebeek (PvdD)

Als 3e vaste lid zal mw. Van Wijnen worden voorgedragen, op het moment dat zij is geïnstalleerd als Statenlid voor GroenLinks.

5. Financiering en communicatie.

Met de aanwijzing van de vaste leden en plaatsvervangende leden door uw Staten zijn geen kosten gemoeid. De Randstedelijke Rekenkamer en de nieuw aangewezen leden zullen in kennis worden gesteld van het aanwijzen als lid respectievelijk plaatsvervangend lid van de Programmaraad van de Randstedelijke Rekenkamer.

6. Proces en procedure.

Het aanwijzen van de leden en plaatsvervangende leden geldt vanaf de datum van het aanwijzen tot en met het einde van deze Statenperiode (2023). Aan het eind van de vorige Statenperiode heeft een externe evaluatie van de Rekenkamer en de Programmaraad plaatsgevonden. In de Statenvergadering van 4 maart 2019 zijn het rapport en de conclusies en aanbevelingen door PS aangenomen. Enkele van de aanbevelingen hebben ook betrekking op de rol en positionering van de Programmaraad. Het rapport en de conclusies en aanbevelingen zullen voor de eerste vergadering van de Programmaraad in nieuwe samenstelling op de agenda staan. De eerstvolgende vergadering van de Programmaraad wordt naar verwachting eind juni of begin juli 2019 gepland.

7. Voorstel.

Het presidium stelt u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit .

Het presidium,

A.Th.H. van Dijk, voorzitter

J.R. Loggen, griffier

Ontwerpbesluit

Nr. 44-2019

Provinciale Staten van Noord-Holland;

Onderwerp: aanwijzen leden en plaatsvervangende leden Programmaraad Randstedelijke Rekenkamer;

gelezen de voordracht van het presidium van 20 mei 2019;

gelet op de Verordening Programmaraad Randstedelijke Rekenkamer;

besluiten aan te wijzen:

1. voor de Statenperiode 2019-2023 de volgende twee vaste leden van de Programmaraad van de Randstedelijke Rekenkamer:

- Dhr. E.B. Kanik (D66)

- Dhr. D.J. van den Berg (FvD)

2. voor de Statenperiode 2019-2023 de volgende drie plaatsvervangende leden van de Programmaraad van de Randstedelijke Rekenkamer:

- Dhr. K.J. Terwal (VVD)

- Dhr. J.J. Carton (PvdA)

- Dhr. J.P. Hollebeek (PvdD)

Haarlem, 27 mei 2019

Provinciale Staten van Noord-Holland,

, voorzitter

, Statengriffier

VOORDRACHT

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 20 mei 2019

Onderwerp: aanwijzen leden en plaatsvervangers algemeen bestuur Plassenschap Loosdrecht e.o.

Bijlage:
- ontwerpbesluit

1. Inleiding.

Het Plassenschap Loosdrecht en omgeving behartigt als openbaar lichaam de belangen van de openluchtrecreatie en natuur- en landschapsbescherming in het betreffende gebied. Op 1 juli 2007 is de gemeenschappelijke regeling Plassenschap Loosdrecht e.o. 2007 in werking getreden. De provincies Noord-Holland en Utrecht participeren in het dagelijks bestuur van het Plassenschap, de Plassenraad geheten, waar ook de gemeenten Wijdemeren en Stichtse Vecht in vertegenwoordigd zijn.

De Plassenraad bestaat uit 16 leden en wordt gevormd door vertegenwoordigers van de twee gemeenten en de twee provincies. De leden worden aangewezen voor een periode van vier jaar. Een provinciaal vertegenwoordiger in de Plassenraad is gehouden inlichtingen te verstrekken, die door een of meer leden van PS zijn gevraagd. Bovendien kan het lid door PS ter verantwoording worden geroepen voor het door hem in het bestuur gevoerde beleid. Elk lid van de Plassenraad heeft één stem.

De Plassenraad kiest uit zijn midden het dagelijks bestuur, bestaande uit de voorzitter en 5 leden die tevens lid zijn van een college van B&W of GS.

2. Toelichting.

Op grond van artikel 5, eerste lid van de gemeenschappelijke regeling[1], dienen Provinciale Staten uit hun midden één vertegenwoordiger en één plaatsvervanger aan te wijzen voor het algemeen bestuur van het Plassenschap, de Plassenraad. Conform hetzelfde artikel wijzen Provinciale Staten ook uit het college van Gedeputeerde Staten een vertegenwoordiger en plaatsvervanger voor de Plassenraad aan.

[1] Artikel 5 lid 1 sub d en lid 6 van de Gemeenschappelijke regeling Plassenschap Loosdrecht e.o. 2007

3. Voordracht.

Het Presidium heeft op 20 mei 2019 gesproken over de vertegenwoordigers in het algemeen bestuur van het Plassenschap en draagt als kandidaten uit Provinciale Staten ter benoeming voor:

als vast lid dhr. J.P.H.M. Van Gilse (VVD) en als plaatsvervangend lid mw. W. van Soest (50PLUS/PVDO).

Het is nog niet bekend wie als vertegenwoordiger en plaatsvervanger voor het algemeen bestuur van het Plassenschap Loosdrecht e.o. vanuit het college worden voorgedragen.

4. Financiering en communicatie.

Met de aanwijzing van het lid en plaatsvervangend lid door uw Staten zijn geen kosten gemoeid. Het algemeen bestuur van het Plassenschap Loosdrecht e.o. en de nieuw aangewezen leden zullen in kennis worden gesteld van de aanwijzingen als leden respectievelijk plaatsvervangende leden van het Plassenschap Loosdrecht e.o.

5. Proces en procedure.

De aanwijzing van de het lid en plaatsvervangend lid geldt voor de Statenperiode 2019-2023.

6. Voorstel.

Het presidium stelt u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit .

Het presidium,

A.Th.H. van Dijk, voorzitter

J.R. Loggen, griffier

Ontwerpbesluit

Nr. 45-2019

Provinciale Staten van Noord-Holland;

Onderwerp: aanwijzen leden en plaatsvervangers algemeen bestuur Plassenschap Loosdrecht e.o.;

gelezen de voordracht van het presidium van 20 mei 2019;

gelet op de Gemeenschappelijke regeling Plassenschap Loosdrecht e.o. 2007;

besluiten aan te wijzen:

uit hun midden dhr. J.P.H.M. Van Gilse (VVD) als lid en mw. W. van Soest (50PLUS/PVDO) als plaatsvervangend lid van het algemeen bestuur van het Plassenschap Loosdrecht e.o.

Haarlem, 27 mei 2019

Provinciale Staten van Noord-Holland,

, voorzitter

, statengriffier

VOORDRACHT

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 20 mei 2019

Onderwerp: aanwijzen vaste en plaatsvervangende leden Algemeen Bestuur gemeenschappelijke regeling Waddenfonds.

Bijlagen:
- ontwerpbesluit

1. Inleiding.

Het Waddenfonds verstrekt subsidies voor extra investeringen in het Waddengebied. Hiermee wordt een duurzame bescherming en de ontwikkeling van de Waddenzee als natuurgebied en het behoud van het unieke open landschap beoogd. Tegelijkertijd is het Waddenfonds er ook om een duurzame economische ontwikkeling te stimuleren.

De verantwoordelijkheid voor het Waddenfonds is per 1 januari 2012 overgedragen van de rijksoverheid aan de Waddenprovincies. De voorwaarden voor deze overdracht zijn vastgelegd in een bestuursakkoord dat op 14 september 2011 is ondertekend door de Minister van Infrastructuur en Milieu en de provincies Fryslân, Groningen en Noord-Holland. Met dit bestuursakkoord is het beheer en de besteding van de middelen van het Waddenfonds een autonome en ondeelbare taak geworden van de Waddenprovincies.

De Waddenprovincies hebben voor de uitvoering van deze taak het openbaar lichaam Waddenfonds opgericht op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Het openbaar lichaam Waddenfonds is op 9 juni 2012 door middel van de vaststelling van de Gemeenschappelijke regeling Waddenfonds (GR) ingesteld. In de GR staat welke belangen er behartigd worden en welke bevoegdheden Provinciale Staten overdragen aan het Algemeen Bestuur van de GR.

Het fonds bestaat uit de inkomsten van het Rijk en de daarop verkregen rente. De provincies hebben de taak om in de jaren tot 2026 circa € 570 miljoen euro te besteden. Vanaf 1 oktober 2012 zijn subsidieaanvragen in behandeling genomen. De subsidieaanvragen worden beoordeeld op basis van de subsidieverordening Waddenfonds en de jaarprogramma's.

2. Toelichting.

De gemeenschappelijke regeling kent een Algemeen en een Dagelijks bestuur. Het Algemeen bestuur (AB) kent 9 leden die evenredig over de drie waddenprovincies zijn verdeeld. In artikel 10 van de regeling is opgenomen dat Provinciale Staten elk drie leden aanwijzen voor het Algemeen bestuur. Onder deze leden is ook de gedeputeerde die het Waddenfonds in portefeuille heeft. Tevens dient aanvullend een lid van GS als plaatsvervangend lid voor deze te worden aangewezen.

De overige twee voor te dragen leden van het Algemeen Bestuur vanuit Noord-Holland kunnen volgens de regeling zowel Statenleden als gedeputeerden zijn. In de vorige periode is voor Statenleden gekozen.

Uit een oogpunt van governance stelt het presidium voor om deze lijn te continueren. Hierdoor kan het Algemeen Bestuur op adequate wijze haar controlerende taak uitoefenen. Tevens stelt het presidium voor om 2 plaatsvervangers van deze Statenleden aan te wijzen.

Bevoegdheden van het algemeen bestuur volgens de gemeenschappelijke regeling Waddenfonds (artikel 13) zijn:

a. het vaststellen van de begroting;
b. het vaststellen van de rekening;
c. verordenende bevoegdheid;
d. het vaststellen van het ontwerp-Uitvoeringsplan;
e. het vaststellen van het jaarprogramma;
f. het vaststellen van het jaarverslag;
g. het vaststellen van regels over de ambtelijke organisatie;
h. het benoemen, schorsen en ontslaan van de secretaris/directeur;
i. te besluiten tot het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen, onverminderd het bepaalde in het tweede lid.

3. Voordracht.

Het presidium heeft op 20 mei 2019 gesproken over de invulling van het Algemeen Bestuur gemeenschappelijke regeling Waddenfonds en draagt als leden en plaatsvervangend leden de volgende kandidaten ter benoeming voor:

- als vast lid dhr. M.T. Cardol (GL);
- als vast lid dhr. G.L.J. Leerink (PvdA);
- als plaatsvervangend lid mw. S. Klaassen (D66);
- als plaatsvervangend lid dhr. E.W.J. Jensen (FvD).

Het is nog niet bekend wie als vast lid en plaatsvervangend lid voor het Algemeen Bestuur gemeenschappelijke regeling Waddenfonds vanuit het college worden voorgedragen.

4. Financiering en communicatie.

Met de aanwijzing van de leden door uw Staten zijn geen kosten gemoeid.

5. Proces en procedure

De aanwijzing van de leden geldt voor de Statenperiode 2019-2023.

6. Voorstel

Het presidium stelt u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Het presidium,

A.Th.H. van Dijk, voorzitter

J.R. Loggen, griffier

Ontwerpbesluit

Nr. 46-2019

Provinciale Staten van Noord-Holland;

onderwerp: aanwijzen leden Algemeen Bestuur gemeenschappelijke regeling Waddenfonds;

gelezen de voordracht van het presidium van 20 mei 2019;

gelet op artikel 10, lid 2 van de gemeenschappelijke regeling Waddenfonds;

besluiten aan te wijzen:

als lid, respectievelijk plaatsvervangend lid voor het Algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Waddenfonds:

a. als vast lid dhr. M.T. Cardol (GL);

b. als vast lid dhr. G.L.J. Leerink (PvdA);

c. als plaatsvervangend lid mw. S. Klaassen (D66);

d. als plaatsvervangend lid dhr. E.W.J. Jensen (FvD).

Haarlem, 27 mei 2019

Provinciale Staten voornoemd,

, voorzitter

, statengriffier

Herengracht 23
2511 EG Den Haag
telefoon (070) 888 12 12
www.ipo.nl

Aan
Provinciale Staten in de onderscheiden provincies (d.t.v. de Statengriffiers)

In afschrift aan
de colleges van Gedeputeerde Staten (d.t.v. de IPO-contactfunctionarissen)

Interprovinciaal Overleg

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum
---	---	BV 10087/2019	25 april 2019

onderwerp
Voordracht leden Algemene Vergadering IPO

Geachte heer, mevrouw,

Met de installatie van de nieuw samengestelde Provinciale Staten op basis van de uitslagen van de Provinciale Statenverkiezingen van 20 maart jl. zal ook de Algemene Vergadering van het Interprovinciaal Overleg opnieuw benoemd worden.

Artikel 5, lid 2 van de statuten van het IPO luidt daartoe:

'Provinciale Staten van iedere provincie wijzen uit hun midden twee (2) personen aan ter vertegenwoordiging van hun provincie in de algemene vergadering. Het volgens de Provinciewet daartoe bevoegde orgaan besluit omtrent de verstrekking van een machtiging tot vertegenwoordiging van de provincie in de algemene vergadering. Tenzij in deze statuten anders is vermeld worden de lidmaatschapsrechten van de provincies namens hen uitgeoefend door de in dit lid bedoelde vertegenwoordigers van de provincies (...).'

Statutair (artikel 10 en 17 van de statuten van het IPO) hebben de namens hun Staten opererende leden van de Algemene Vergadering de bevoegdheid tot goedkeuring van de jaarstukken (programmabegroting, rekening en verantwoording) en tot benoeming van de leden van het IPO-bestuur op basis van een bindende voordracht door de colleges van GS.

De wens is de afgelopen periode uitgesproken om de samenwerking met de twaalf Staten verder uit te bouwen door de samenwerking met de provinciale vertegenwoordigers in de Algemene Vergadering optimaal gestalte te geven. Statenleden die zich hiervoor (ook) willen inzetten zijn dan ook zeer welkom. De AV-leden vertegenwoordigen de eigen Provinciale Staten en verkrijgen hun mandaat voor de diverse onderwerpen in de provincies. Ze zijn betrokken bij de opgaven waar de gezamenlijke provincies voor staan en wegen op basis van hun mandaat de ambities en de

Inlichtingen bij : Hester Menninga
Telefoonnummer : 0628901236
Bijlagen : --

middelen. Ze zetten netwerken op, op basis van een inhoudelijke opdracht verkregen in hun eigen provincie.

U wordt verzocht de voor te dragen leden en hun mandaat uiterlijk vrijdag 31 mei 2019 schriftelijk te melden aan het IPO, met vermelding van de volledige naam, titulatuur, post- en emailadres van de voorgedragen leden. U kunt uw voordracht richten aan het IPO, t.a.v. het Bestuursbureau.

Als eerste kennismakingsmoment voor de Algemene Vergadering is 18 juni gepland, vanaf 16.00 uur. We verwelkomen de nieuwe AV-leden dan graag in het "Huis van de Provincies" aan de Herengracht 23 in Den Haag. Tevens zal de eerste vergadering van de AV dan ook plaatsvinden. De Algemene Vergadering komt in 2019 voorts nog twee maal bijeen, te weten op 1 oktober voorafgaand aan het IPO Jaarcongres te Groningen en op 12 december te Utrecht.

Tot slot meld ik u dat aan de Commissarissen van de Koning een brief is gestuurd inzake de formatie van het IPO-bestuur. Een kopie van de brief aan de Commissarissen treft u bijgaand aan.

De onderhavige brief wordt tevens ter informatie als bijlage bij de brief aan de Commissarissen van de Koning verzonden.

Ik hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben. Mocht u nog nadere vragen hebben dan kunt u zich wenden tot Hester Menninga, (06) 2890 1236 of hmenninga@ipo.nl.

Met vriendelijke groet,
INTERPROVINCIAAL OVERLEG

drs. Th.J.F.M. Bovens
voorzitter

VOORDRACHT

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 20 mei 2019

Onderwerp: aanwijzen leden Algemene Vergadering Interprovinciaal Overleg (IPO).

Bijlagen:
- Ontwerpbesluit
- brief van het IPO 'Voordracht leden Algemene Vergadering IPO', d.d. 25-04-2019

1. Inleiding.

Conform artikel 5, lid 2 van de op 14 november 2012 gewijzigde statuten van de vereniging Interprovinciaal Overleg (IPO) wijzen Provinciale Staten uit hun midden twee personen aan ter vertegenwoordiging van hun provincie in de Algemene Vergadering van het IPO (zie tevens de bijlage).

2. Toelichting.

De twaalf provincies werken sinds 1986 samen in het Interprovinciaal Overleg (IPO). Het IPO stelt zich ten doel "om de condities waaronder de provincies werken te optimaliseren en om provinciale vernieuwingsprocessen te stimuleren". Het IPO heeft daartoe drie kernfuncties:

- Belangenbehartiging: regelmatig overleg met het kabinet, de verschillende overheden en maatschappelijke organisaties;
- Platform: het creëren van gelegenheden om kennis en ervaringen uit te wisselen, gezamenlijke standpunten te bepalen en initiatieven te ontplooien; en
- Vernieuwing: het stimuleren van vernieuwingsprocessen binnen provincies.

Het IPO is een vereniging met twaalf leden; de provincies. De twaalf provincies worden door Statenleden vertegenwoordigd in de Algemene Vergadering (AV). Iedere provincie wordt vertegenwoordigd door twee leden. De AV bestaat daarom uit 24 leden. De AV benoemt en ontslaat het bestuur, keurt de beleidsstrategie goed en ziet toe op de uitvoering ervan ('governance'). De voorzitter van de AV is de voorzitter van het IPO-bestuur.

Het volgens art. 176 van de Provinciewet bevoegde provinciale bestuursorgaan dat een machtiging kan verstrekken om in de Algemene Vergadering van het IPO de provincie Noord-Holland te vertegenwoordigen is de commissaris van de Koning.

3. Voordracht.

Het presidium heeft op 20 mei 2019 gesproken over de vertegenwoordigers in het IPO en draagt als leden de volgende twee kandidaten ter benoeming voor:

-Mw. A. Er (GL)
-Dhr. G.E.E. Everduim (DENK)

4. Financiering en communicatie.

Met de aanwijzing van de vertegenwoordigers in het IPO door uw Staten zijn geen kosten gemoeid. Het IPO en de nieuw aangewezen leden zullen in kennis worden gesteld van het aanwijzen als lid van de Algemene Vergadering van het IPO.

5. Proces en procedure.

Het aanwijzen van de leden geldt vanaf de datum van het aanwijzen tot en met het einde van deze Statenperiode (2023).

6. Voorstel.

Het presidium stelt u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit .

Het presidium,

A.Th.H. van Dijk, voorzitter

J.R. Loggen, griffier

Ontwerpbesluit

Nr. 47-2019

Provinciale Staten van Noord-Holland;

Onderwerp: aanwijzen leden Algemene Vergadering Interprovinciaal Overleg;

gelet op artikel 5, lid 2 van de op 14 november 2012 gewijzigde statuten van de vereniging Interprovinciaal Overleg;

gelet op artikel 176 van de Provinciewet;

gelezen de voordracht van het Presidium van 20 mei 2019;

besluiten:

1. voor de Statenperiode 2019-2023 mw. A. Er (GL) en dhr. G.E.E. Everduim (DENK) als leden aan te wijzen van de Algemene Vergadering van het Interprovinciaal Overleg;

2. de commissaris van de Koning te verzoeken ten aanzien van de onder 1 genoemde Statenleden een machtiging te verstrekken tot vertegenwoordiging namens de provincie Noord-Holland in de Algemene Ledenvergadering van het Interprovinciaal Overleg.

Haarlem, 27 mei 2019

Provinciale Staten van Noord-Holland,

, voorzitter

, statengriffier

VERGADERSCHEMA PROVINCIALE STATEN EN COMMISSIES 2019							10-apr-19	
vet gedrukt = mutatie				**SZ** = statenzaal		**PRD** = presentiegeld en reiskosten declarabel		
***vet cursief* = verplaatst of vervallen**				**LN** = Lodewijk Napoleon zaal		**PRD*** = presentiegeld declarabel, reiskosten alleen voor Statenleden declarabel		
I/E = op interne / externe uitnodiging				**WP** = Wilhelmina van Pruisen zaal		**RD** = reiskosten declarabel		
JR = Johan Remkes zaal				**CK** = commissiekamer		**RD*** = reiskosten alleen voor Statenleden declarabel		
Zaal 1.4 = Noord-Holland zaal 1.4				**WR** = wachtruimte		**ND** = niet declarabel		
Zaal 1.5 = Haarlem zaal 1.5								
week	**datum**	**dag**	**tijd**	**bijeenkomst**	**I/E**	**onderwerp**	**locatie**	**D/ND**
51	19-dec	woensdag				Aanleveren stukken commissies		
52+1	za. 22 dec. 2018 t/m zo. 6 jan. 2019			Kerstreces 2018-2019				
2	7-jan	maandag	12.00-13.30 uur	Agendacommissie			CK2	RD
			15.00 uur	Statenvergadering voor installatie CdK			SZ + alle zalen Paviljoen/Dreef	RD
	8-jan	dinsdag	19.30 uur (inloop 19.15 uur)	PS, duo-cie.leden en fractiemedewerkers	E	workshop voor de StemWijzer (ProDemos)	Statenzaal	RD
	9-jan	woensdag				Publiceren agenda's commissies		
			15.45-18.00 uur	leden commissie NLWM	E	nieuwjaarsbijeenkomst Terrein Beherende Organisaties (TBO)	Boswinkel Amsterdamse Bos, Bosbaanweg 5, Amstelveen	RD
	10-jan	donderdag						
	11-jan	vrijdag	14.30-17.00 uur (14.00 uur inloop)	PS, duo-cie.leden en kandidaat-Statenleden	E	ProDemos bijeenkomst 'Stap naar de Staten'	Provinciehuis Noord-Brabant in 's-Hertogenbosch	RD*
	13-jan	zondag	11.00 uur	PS en duo-commissieleden	I	Tata Steel Chess Tournament	de Moriaan, Wijk aan Zee	RD
			18.00 uur	PS en duo-commissieleden	I	Tata Steel Chess Tournament prijsuitreiking met aansluitend walking dinner in Sonnevanck	St. Odulphuskerk, Wijk aan Zee en Sonnevanck, Wijk aan Zee	RD
3	14-jan	maandag	13.00 uur	Provinciale Staten		Regulier; verschoven van 17 december 2018	SZ + alle zalen Paviljoen/Dreef	RD
	15-jan	dinsdag						
	16-jan	woensdag						
	17-jan	donderdag	18.00-19.30 uur	PS en duo-commissieleden	E	2e IPO informatiebijeenkomst voor Statenleden over het Klimaatakkoord (warme maaltijd in bedrijfsrestaurant tussen 17:00-18.00 uur)	Huis der Provincie, Markt 11, 6811 CG Arnhem	PRD*
	18-jan	vrijdag	15.30-18.00 uur	PS en duo-commissieleden	I	Nieuwjaarsreceptie Provinciaal Bestuur NH	Paviljoen Welgelegen	RD
4	21-jan	maandag	11.30-12.45 uur	Commissie M&F		BOT-overleg over de koers Smart Mobility	Haarlem zaal 1.5	PRD
			13.15-16.45 uur	Commissie M&F		Deze vergadering voedt PS van 4 februari	Noord-Holland zaal 1.4	PRD
			17.30-18.00 uur	Commissie EEB met uitnodiging van cie.NLWM		technische briefing biomassa	Haarlem zaal 1.5	PRD
			18.15-21.45 uur	Commissie EEB		Deze vergadering voedt PS van 4 februari	Noord-Holland zaal 1.4	PRD
	22-jan	dinsdag						
	23-jan	woensdag				Aanleveren stukken commissies		
	24-jan	donderdag	12.30-13.10 uur	Commissie NLWM		technische briefing bodemtaken	Haarlem zaal 1.5	PRD
			13.15-16.45 uur	Commissie NLWM		Deze vergaderingen voeden PS van 4 februari	Noord-Holland zaal 1.4	PRD
			18.30 uur	Commissie M&F		uitloopvergadering 21 januari	SZ	PRD
	25-jan	vrijdag	14.30-17.30 uur	PS en duo-commissieleden	I	Jumping Amsterdam	RAI Amsterdam	RD

VERGADERSCHEMA PROVINCIALE STATEN EN COMMISSIES 2019							10-apr-19	
			16.00-18.00 uur	PS en duo-commissieleden	I	Opening tentoonstelling 'Stemt Hoopvol', i.h.k.v. de viering 100 jaar vrouwenkiesrecht, op initiatief van de wg 100 jaar vrouwenkiesrecht	Paviljoen Welgelegen	PRD
5	28-jan	maandag	10.00-12.00 uur	Agendacommissie			CK1	RD
			15.00-17.00 uur	Commissie NLWM		BOT-overleg over de samenstelling van de Faunabeheereenheid Noord-Holland	Noord-Holland zaal 1.4	PRD
			18.00-20.00 uur	Commissie R&W met uitnodiging van de commissies EEB, M&F en NLWM		BOT-overleg inzake de omgevingsverordening	Noord-Holland zaal 1.4	PRD
	29-jan	dinsdag						
	30-jan	woensdag						
	31-jan	donderdag	18.30 uur	reservedatum commissies *VERVALLEN*		Publiceren agenda's commissies	WP	PRD
	1-feb	vrijdag						
6	4-feb	maandag	11.00-12.30 uur	Presidium			CK1	RD
			13.00 uur	Provinciale Staten		Regulier	SZ + alle zalen Paviljoen/Dreef	RD
				Dag van de kandidaatstelling				
	5-feb	dinsdag	17.00-19.00 uur	leden commissies EEB en R&W	I	infomarkt Zonneweide/Jaagweg (v/h/ Distriport) op uitnodiging van gedeputeerde Bond	Café de Ridder, Kerkebuurt 171 te Berkhout	RD
	6-feb	woensdag	12.00-15.00 uur 15.00-20.00 uur 20.15-21.30 uur	Commissies EEB en NLWM	E	conferentie Visie Spaarnwoude Park 2040 12.00-15.00 uur Gebiedstour per bus (incl. lunch) 15.30-20.00 uur, inloop 15.00u. (incl. hapje/drankje) 20.15-21.30 uur 'De Speelruimte draait door' met bestuur, raads- en Statenleden	Rest. Graan voor Visch/Golfbaan Spaarnwoude, Het Hoge Land 2, 1981LT Velsen-Zuid	PRD
	7-feb	donderdag	10.00-16.00 uur	PS en duo-commissieleden	I	Congres Omgevingsvisie	Philharmonie, Lange Begijnestraat 11, Haarlem	PRD
			18.30 uur	reservedatum commissies *VERVALLEN*			WP	PRD
	8-feb	vrijdag						
7	11-feb	maandag	12.00-16.45 uur	Commissie M&F		Deze vergaderingen voeden PS van 4 maart	Noord-Holland zaal 1.4	PRD
			18.00-19.00 uur	PS en duo-commissieleden	I	technische briefing concept Klimaatakkoord	SZ	PRD
			19.00-21.45 uur	Commissie EEB			SZ	PRD
	12-feb	dinsdag						
	13-feb	woensdag	10.00-12.00 uur	PS, duo's (en kandidaat-Statenleden voor wie de reiskosten niet declarabel zijn)	I/E	aftrap verkiezingscampagne NH met landelijke lancering van de StemWijzer (ProDemos)	Statenzaal	RD
			12.30-14.00 uur	PS (en kandidaat-Statenleden voor wie de reiskosten niet declarabel zijn)	E	gezamenlijke voorbereiding voor verkiezings-shows op 18 en 19 maart (Kern van de zaak)	Statenzaal	ND
			12.00-18.30 uur	leden commissie EEB	E	innovatiefestival	Het nieuwe Warenhuis, Vijvertje 2, Alkmaar	RD
	14-feb	donderdag	18.30 uur	Commissie M&F		uitloopvergadering van 11 februari	Statenzaal	PRD
	15-feb	vrijdag						
8	18-feb			Voorjaarsvakantie				
	19-feb			Voorjaarsvakantie				
	20-feb			Voorjaarsvakantie				
	21-feb			Voorjaarsvakantie				
	22-feb			Voorjaarsvakantie				

VERGADERSCHEMA PROVINCIALE STATEN EN COMMISSIES 2019							10-apr-19	
9	25-feb	maandag	11.30-13.00 uur (incl. lunch)	Commissies EEB en M&F	E	informatiebijeenkomst Alliander over het Jaarverslag 2018	Hoofdkantoor Bellevue Utrechtseweg 68, Arnhem	RD*
			12.00-13.00 uur	Commissie NLWM		technische briefing Kaderrichtlijn Water en Water-kwaliteit en technische briefing Energiebesparing in de industrie door Omgevingsdiensten	Haarlem zaal 1.5	PRD
			13.15-16.45 uur	Commissie NLWM		Deze vergadering voedt PS van 4 maart	Noord-Holland zaal 1.4	PRD
			17.30-18.00 uur	Commissie R&W		technische briefing ruimtelijk beleid zonnepanelen	Haarlem zaal 1.5	PRD
			18.15-21.45 uur	Commissie R&W		Deze vergadering voedt PS van 4 maart	WP	PRD
	26-feb	dinsdag	17.45 uur	Commissie M&F en Rekeningencommissie	I	afsluiting Statenperiode 2015-2019	extern	PRD
	27-feb	woensdag						
	28-feb	donderdag	10.00-13.00 uur 10u. vertr. Dreef 3 13u. aank. Dreef 3	Commissie M&F	I	wb bediencentrale Weg & Waterhuis de Langebalk Heerhugowaard	Heerhugowaard (per bus vanaf provinciehuis Haarlem)	PRD
			17.45 uur	Commissie EEB	I	afsluiting Statenperiode 2015-2019	extern	PRD
			18.30 uur	reservedatum commissies *VERVALLEN*			WP	PRD
	1-mrt	vrijdag						
10	4-mrt	maandag	11.00-12.30 uur	Presidium			CK1	RD
			13.00 uur	Provinciale Staten			SZ + alle zalen Paviljoen/Dreef	RD
	5-mrt	dinsdag						
	6-mrt	woensdag						
	7-mrt	donderdag						
			16.00-18.00 uur	PS en duo-commissieleden	I	uitreiking Ribbius Peletier penning	Statenzaal	PRD
			17.30 uur	Commissie NLWM	I	afsluiting Statenperiode 2015-2019	extern	PRD
	8-mrt	vrijdag						
11	11-mrt	maandag	13.00-14.30 uur	Commisie COE	I		CK1	RD
			16.00-17.00 uur	Agendacommissie			CK1	RD
			17.00-18.30 uur	Agendacommissie	I	afsluiting Statenperiode 2015-2019	extern	RD
			18.30 uur	Commissie R&W	I	afsluiting Statenperiode 2015-2019	extern	RD
	12-mrt	dinsdag						
	13-mrt	woensdag	09.30-13.30 uur (09.00 uur inloop)	PS en duo-commissieleden	E	Nationale Viering Boomfeestdag 2019 in gemeente Haarlemmermeer	Hoofdweg 1041, 2152 LJ Nieuw-Vennep	RD
			20.00 uur	PS-leden	E	infobijeenkomst over de Regionale Energie Strategie N-Holland Noord (regio W-Friesland)	Het Postkantoor, Hoofdstr. 17, 1611 AA Bovenkarspel	RD
	14-mrt	donderdag						
	15-mrt	vrijdag						
12	18-mrt	maandag						
	19-mrt	dinsdag						

VERGADERSCHEMA PROVINCIALE STATEN EN COMMISSIES 2019							10-apr-19	
	20-mrt	woensdag		*Verkiezingen Provinciale Staten*				
				Verkiezingen Waterschappen				
			21.00-02.00 uur (inloop 20.45 uur)	PS, duo's (en kandidaat-Statenleden voor wie de reiskosten niet declarabel zijn)	I	uitslagenavond verkiezingen	Johan Remkes zaal	RD
				START INDICATIEF VERGADERSCHEMA PS EN COMMISSIES				
	21-mrt	donderdag						
	22-mrt	vrijdag						
13	25-mrt	maandag	16.00-17.00 uur	lijsttrekkersbijeenkomst	I		Noord-Holland zaal 1.4	RD
	26-mrt	dinsdag	13.00-19.00 uur	*PS-leden (gekozen op 20 maart)*	*E/I*	*Procedure geloofsbrievenonderzoek o.l.v. het Centraal Stembureau: aannemen benoeming en inleveren bescheiden*	Johan Remkeszaal	RD
	27-mrt	woensdag	16.30-18.30 uur	*Commissie van Geloofsbrievenonderzoek*	*I*	*Onderzoek geloofsbrieven*	Haarlem zaal 1.5	RD
			19.15-19.30 uur	*PS en duo-commissieleden*		*Afscheid duo-commissieleden*	SZ	PRD
			20.00-21.30 uur	*Provinciale Staten*		*Afscheid Statenleden*	SZ	RD
	28-mrt	donderdag	20.00-21.00 uur	*Provinciale Staten*		*Beëdiging nieuwe Statenleden*	SZ	RD
	29-mrt	vrijdag	17.00 uur	PS-leden	I	Opening Dreef expo 'DON'T KNOW MUCH ABOUT ALGAE-BRA'	Paviljoen Welgelegen	RD
14	1-apr	maandag	10.30-17/18 uur (inloop 10 uur)	Provinciale Staten		inwerkprogramma Statenleden (dag 1),	Paviljoen Welgelegen, Dreef 3, Statenzaal/WP/LN/expo-ruimte	RD
	2-apr	dinsdag						
	3-apr	woensdag						
	4-apr	donderdag						
	5-apr	vrijdag	14.30-19.00 uur	PS-leden	E	feestelijke opening ECW Geo Centrale Andijk	Nieuwe Dijk 2, 1619PK Andijk	RD
15	8-apr	maandag	09.30-17/18 uur (inloop 9 uur)	Provinciale Staten		inwerkprogramma Statenleden (dag 2)	Dreefgebouw, JR zaal (ochtend + lunch), SZ/LN (middag)	RD
	9-apr	dinsdag						
	10-apr	woensdag						
	11-apr	donderdag						
	12-apr	vrijdag						
16	15-apr	maandag	11.00 uur	Presidium			CK1	RD
			13.30-17/18 uur (inloop 13 uur)	Provinciale Staten		inwerkprogramma Statenleden (dag 3)	Paviljoen Welgelegen, Statenzaal en LN zaal	RD
	16-apr	dinsdag						
	17-apr	woensdag						
	18-apr	donderdag						
	19-apr	vrijdag		Goede vrijdag				
17	22-apr	maandag		2e Paasdag				
	23-apr	dinsdag		Kandidaatstelling 1e Kamer				
	24-apr	woensdag						

VERGADERSCHEMA PROVINCIALE STATEN EN COMMISSIES 2019							10-apr-19	
	25-apr	donderdag						
	26-apr	vrijdag						
18	29-apr			Meivakantie				
	30-apr			Meivakantie				
	1-mei			Meivakantie				
	2-mei			Meivakantie				
	3-mei			Meivakantie				
	4-mei	zaterdag		Meivakantie / dodenherdenking				
	5-mei	zondag	n.n.b.	PS-leden	E/I	Bevrijdingspop	Haarlem	RD
19	6-mei	maandag	9.30 uur vertrek (9.00u. inloop)	Provinciale Staten		inwerkprogramma Statenleden (dag 4): *bus tour*	vertrek en aankomst prov.huis, Dreef 3 (inloop in JR zaal)	RD
	7-mei	dinsdag						
	8-mei	woensdag	20.00 uur	PS en duo-commissieleden	I	Willem Arondéuslezing	St.Bavo of Grote Kerk, Haarlem	RD
	9-mei	**donderdag**	**19.00-20.30 uur (ontvangst 18.30u)**	**PS-leden**	**E**	**Lijsttrekkersdebat *Welke politieke taal wordt er gesproken in de lage landen?* (aansl. borrel)**	**Spoorwegmuseum, Maliebaanstations 16, Utrecht**	**RD**
	10-mei	vrijdag	einde middag	PS en duo-commissieleden	I	Opening Dreef expo	Paviljoen Welgelegen	RD
20	13-mei	maandag		Provinciale Staten (optioneel)		Behandeling van het Coalitieakkoord	SZ + alle zalen Paviljoen/Dreef	RD
	14-mei	dinsdag						
	15-mei	woensdag	n.n.b.	PS en duo-commmissieleden		'Bijeenkomst voor Raadsleden / Wethouders, Waterschapsleden en Statenleden over het Gebiedsakkoord / Programma Oostelijke Vechtplassen'	omgeving Loosdrecht (locatie volgt)	RD
	16-mei	donderdag						
	17-mei	vrijdag						
21	20-mei	maandag	11.00 uur	Presidium			CK1	RD
			13.15-16.45	**Interim-Commissie**		Deze vergadering voedt PS van 27 mei (Indien akkoord Presidium)	Statenzaal	RD
	21-mei	dinsdag						
	22-mei	woensdag				Vóór 17:00 uur aanleveren		
	23-mei	donderdag		Verkiezingen Europees Parlement		Jaarstukken/Kaderbrief digitaal beschikbaar		
	24-mei	vrijdag						
22	**27-mei**	**maandag**	**13.00**	**Provinciale Staten**			SZ + alle zalen Paviljoen/Dreef	RD
			15.00 uur	**Provinciale Staten**		**Verkiezingen Eerste Kamer, let op: het stemmoment is exact om 15.00 uur!**	SZ + alle zalen Paviljoen/Dreef	RD
	28-mei	dinsdag						
	29-mei	woensdag				Aanleveren stukken commissies		
	30-mei	donderdag		Hemelvaartsdag				
	31-mei	vrijdag						
23	3-jun	maandag	09.30-11.00 uur	**Inwerkprogramma PS**			SZ + alle zalen Paviljoen/Dreef	RD
			13.00 uur	**Inwerkprogramma PS**			SZ + alle zalen Paviljoen/Dreef	RD
	4-jun	dinsdag						

VERGADERSCHEMA PROVINCIALE STATEN EN COMMISSIES 2019							10-apr-19	
	5-jun	woensdag				Deadline 12.00 uur voor het stellen van vragen Jaarstukken 2018 en Kaderbrief 2020		
	6-jun	donderdag				Publiceren agenda's commissies		
			18.30-21.00 uur	PS en duo-commissieleden	I	Technische sessie jaarrekening	Statenzaal	PRD
	7-jun	vrijdag						
24	10-jun	maandag		2e Pinksterdag				
	11-jun	dinsdag						
	12-jun	woensdag				Aanleveren beantwoording vragen Jaarstukken en Kaderbrief door GS		
	13-jun	donderdag	10.30-16.30 uur	PS en duo-commissieleden	I	congres Omgevingsverordening	Philharmonie Haarlem	PRD
			18.30-20.00 uur	Rekeningencommissie		Rapport van Bevindingen Jaarstukken 2018 Deadline 12:00 uur voor het stellen van vragen Jaarstukken 2018 en Kaderbrief 2020	CK2	PRD
	14-jun	vrijdag						
25	17-jun	maandag	13.15-16.45 uur	**Inwerkprogramma PS**		Deze vergaderingen voeden PS van 8 juli	Noord-Holland zaal 1.4	PRD
							WP	PRD
	18-jun	dinsdag						
	19-jun	woensdag						
	20-jun	donderdag	18.30 uur	reservedatum commissies			WP	PRD
	21-jun	vrijdag						
26	24-jun	maandag	11.00-12.30 uur	Presidium			CK1	RD
			13.15-16.45 uur	**Interim-Statencommissie**		Deze vergaderingen voeden PS van 8 juli	Noord-Holland zaal 1.4	PRD
	24-jun		18.15-21.45 uur	**Uitloop interim-Statencommissie**			WP	PRD
	25-jun	dinsdag						
	26-jun	woensdag						
	27-jun	donderdag	18.30 uur	reservedatum commissies			WP	PRD
	28-jun	vrijdag						
27	1-jul	maandag		*Provinciale Staten (eventueel)*				
	2-jul	dinsdag						
	3-jul	woensdag						
	4-jul	donderdag	18.30 uur	reservedatum commissies			WP	PRD
	5-jul	vrijdag						
28	8-jul	maandag	10.00 uur	**Provinciale Staten**		Jaarstukken 2018 en Kaderbrief 2020	SZ + alle zalen Paviljoen/Dreef	RD
	9-jul	dinsdag						
	10-jul	woensdag						
	11-jul	donderdag	18.30 uur	**Provinciale Staten (uitloop)**		(eventuele uitloopvergadering 8 juli)	SZ	RD
	12-jul	vrijdag						

VERGADERSCHEMA PROVINCIALE STATEN EN COMMISSIES 2019							10-apr-19	
29-34	za. 13 juli t/m zo. 25 augustus			ZOMERRECES				
	19-aug	maandag		ZOMERRECES				
	20-aug	dinsdag		ZOMERRECES				
	21-aug	woensdag		ZOMERRECES		Aanleveren stukken commissies		
				ZOMERRECES		Zomernota 2019 dient uiterlijk voor 17.00 uur getekend bij Statengriffie binnen te zijn		
	22-aug	donderdag		ZOMERRECES				
	23-aug	vrijdag		ZOMERRECES				
35	26-aug	maandag	09.30-11.00 uur	Agendacommissie			CK1	
				Rekeningencommissie			CK2	
	27-aug	dinsdag						
	28-aug	woensdag				Begroting 2020 dient uiterlijk 28 augustus voor 12.00 uur getekend bij Statengriffie binnen te zijn		
	28-aug	donderdag	18.30 uur	reservedatum commissies		Aanleveren stukken commissies	WP	PRD
	29-aug	vrijdag						
36	2-sep	maandag				Indienen technische vragen		
	2-sep	maandag						
	3-sep	dinsdag						
	4-sep	woensdag						
	5-sep	donderdag	18.30 uur	reservedatum commissies			WP	PRD
	6-sep	vrijdag				Beantwoording technische vragen		
	7-sep	zaterdag	hele dag	PS en duo-commissieleden	I	Open Monumentendag	Paviljoen Welgelegen	RD
	8-sep	zondag	hele dag	PS en duo-commissieleden	I	Open Monumentendag	Paviljoen Welgelegen	RD
37	9-sep	maandag	's ochtends	PS en duo's *(onder voorbehoud, of 16/9)*	I	infobijeenkomst Alliander	SZ	PRD
			11.00-12.30 uur	Presidium			CK1	RD
			13.15-16.45 uur	Commissie A		Deze cie's voeden PS van 30 september	Noord-Holland zaal 1.4	PRD
			18.15-21.45 uur	Commissie B			WP	PRD
	10-sep	dinsdag	's avonds	PS en duo-commissieleden	I	kennismaking PS en college met gemeenteraden en colleges	provinciehuis Haarlem	RD
	11-sep	woensdag						
	12-sep	donderdag	n.n.b.	PS-leden	E	Politieke Waddendag (onder voorbehoud)	n.n.b.	RD
			18.30 uur	reservedatum commissies			WP	PRD
	13-sep	vrijdag						
38	16-sep	maandag	's ochtends	PS en duo's *(onder voorbehoud, of 9/9)*	I	infobijeenkomst Alliander	SZ	PRD
			13.15-16.45 uur	Commissie C		Deze cie's voeden PS van 30 september	Noord-Holland zaal 1.4	PRD
			18.15-21.45 uur	Commissie D			WP	PRD
	17-sep	dinsdag						
	18-sep	woensdag				Deadline indienen vragen begroting voor 12.00u.		
	19-sep	donderdag	18.30 uur	reservedatum commissies			WP	PRD
	20-sep	vrijdag	hele dag	GS en PS	I	2-daagse bijeenkomst met overnachting	n.n.b.	PRD
	21-sep	zaterdag	hele dag	GS en PS	I	2-daagse bijeenkomst	n.n.b.	PRD

VERGADERSCHEMA PROVINCIALE STATEN EN COMMISSIES 2019							10-apr-19	
39	**23-sep**	**maandag**	**n.n.b.**	**PS en duo-commissieleden *(onder voorbehoud)***	**E**	**wb Noordzeekanaalgebied (op uitnodiging van het Projectbureau Noordzeekanaalgebied)**	**Noordzeekanaalgebied**	**PRD**
	24-sep	dinsdag						
	25-sep	woensdag	's avonds	PS en duo-commissieleden	I	kennismaking PS en college met gemeenteraden en colleges	provinciehuis Haarlem	RD
						Aanleveren stukken commissies		
	26-sep	donderdag	18.30-20.00 uur	Rekeningencommissie	I		CK2	PRD
			18.30 uur	reservedatum commissies		MRA in oktober in PS. ??	WP	PRD
	27-sep	vrijdag						
40	30-sep	maandag	09.30-11.00 uur	Agendacommissie			CK1	RD
			11.00-12.30 uur	Presidium			CK1	RD
			13.00 uur	**Provinciale Staten**		Behandeling Zomernota 2019	SZ + alle zalen Paviljoen/Dreef	RD
	1-okt	dinsdag	's avonds	PS-leden	E	sociale avond IPO jaarcongres	Groningen	RD
	2-okt	woensdag	hele dag	PS-leden	E	IPO jaarcongres	Groningen	RD
						Memorie van Antwoord dient uiterlijk om 17.00 uur getekend bij Statengriffie binnen te zijn		
	3-okt	donderdag				Publiceren agenda's commissies		
			18.30 uur	reservedatum commissies			WP	PRD
	4-okt	vrijdag						
41	7-okt	maandag	13.00 uur	Provinciale Staten (uitloop)		Uitloop van 30 september	SZ + alle zalen Paviljoen/Dreef	RD
	8-okt	dinsdag						
	9-okt	woensdag						
	10-okt	donderdag	18.30 uur	reservedatum commissies			WP	PRD
	11-okt	vrijdag	avond	PS- en duo-commissieleden	I	Provincieconcert	Philharmonie Haarlem	RD
42	14-okt	maandag	11.00-12.30 uur	Presidium			CK1	
			13.15-16.45 uur	Commissie A		Deze cie's voeden PS van 11 november (algemene	Noord-Holland zaal 1.4	PRD
			18.15-21.45 uur	Commissie B			WP	PRD
	15-okt	dinsdag						
	16-okt	woensdag	16.00-18.00 uur	fractievoorzitters	I	bijeenkomst 'De staat van Noord-Holland' met Noord-Hollandse Eerste Kamerleden en fractievoorzitters over de provinciale begroting	CK1 en expositieruimte	RD
	17-okt	donderdag	18.30 uur	reservedatum commissies			WP	PRD
	18-okt	vrijdag						
43	21-okt	maandag		Herfstvakantie				
	22-okt	dinsdag		Herfstvakantie				
	23-okt	woensdag		Herfstvakantie				
	24-okt	donderdag		Herfstvakantie				
	25-okt	vrijdag		Herfstvakantie				
44	28-okt	maandag	13.15-16.45 uur	Commissie C		Deze cie's voeden PS van 11 november (algemene	Noord-Holland zaal 1.4	PRD
			18.15-21.45 uur	Commissie D			WP	PRD
	29-okt	dinsdag						
	30-okt	woensdag						

VERGADERSCHEMA PROVINCIALE STATEN EN COMMISSIES 2019							10-apr-19	
	31-okt	donderdag	18.30 uur	reservedatum commissies			WP	PRD
	1-nov	vrijdag						
45	4-nov	maandag		*Provinciale Staten (eventueel)*			SZ + alle zalen Paviljoen/Dreef	RD
			11.00-12.30 uur	Presidium			CK1	
	5-nov	dinsdag						
	6-nov	woensdag				Aanleveren stukken commissies		
	7-nov	donderdag		reservedatum commissies			WP	PRD
			16.30-18.00 uur	Agendacommissie			CK1	
	8-nov	vrijdag						
46	11-nov	maandag	10.00 uur	**Provinciale Staten**		Algemene Beschouwingen (eventueel verplaatsen naar 4 november)	SZ + alle zalen Paviljoen/Dreef	RD
	12-nov	dinsdag						
	13-nov	woensdag						
	14-nov	donderdag	18.30 uur	reservedatum commissies		Publiceren agenda's commissies	WP	PRD
	15-nov	vrijdag						
47	18-nov	maandag	13.00 uur	Provinciale Staten (uitloop)		(eventueel uitloopvergadering van 11 november)		
	19-nov	dinsdag						
	20-nov	woensdag						
	21-nov	donderdag	18.30 uur	reservedatum commissies			WP	PRD
	22-nov	vrijdag						
48	25-nov	maandag	13.15-16.45 uur	Commissie A		Deze cie's voeden PS van 16 december	Noord-Holland zaal 1.4	PRD
			18.15-21.45 uur	Commissie B			WP	PRD
	26-nov	dinsdag						
	27-nov	woensdag						
	28-nov	donderdag	18.30 uur	reservedatum commissies			WP	PRD
	29-nov	vrijdag						
49	2-dec	maandag	13.15-16.45 uur	Commissie C		Deze cie's voeden PS van 16 december	Noord-Holland zaal 1.4	PRD
			18.15-21.45 uur	Commissie D			WP	PRD
	3-dec	dinsdag						
	4-dec	woensdag						
	5-dec	donderdag	18.30 uur	reservedatum commissies			WP	PRD
	6-dec	vrijdag						
50	9-dec	maandag		Werkbezoeken e.d.				
	10-dec	dinsdag						
	11-dec	woensdag						
	12-dec	donderdag	18.30-20.00 uur	Rekeningencommissie	I		CK2	PRD
			18.30 uur	reservedatum commissies			WP	PRD
	13-dec	vrijdag						
51	16-dec	maandag	11.00-12.30 uur	Presidium			CK1	
			13.00 uur	**Provinciale Staten**		Regulier	SZ + alle zalen Paviljoen/Dreef	RD

VERGADERSCHEMA PROVINCIALE STATEN EN COMMISSIES 2019							10-apr-19	
	17-dec	dinsdag						
	18-dec	woensdag						
	19-dec	donderdag	15.30-18.00 uur	PS, duo's en fractiemedewerkers	I	jaarlijkse kerstbijeenkomst	HP	RD
	20-dec	vrijdag						
52+1	za. 21 dec. 2019 t/m zo.5 jan. 2020			Kerstreces 2019-2020				

VOORDRACHT

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 15 april 2019

Voordracht

Onderwerp: Vaststellen vergaderschema Provinciale Staten en commissies 2019

Bijlagen:
- ontwerpbesluit
- vergaderschema PS en commissies 2019

1. Inleiding.

Gelet op artikel 17, eerste lid, van de Provinciewet en conform artikel 12 van het 'Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten en Statencommissies van Noord-Holland 2015' stellen PS op voorstel van het presidium jaarlijks hun vergaderschema vast.

De vorige Staten hebben op 9 juli 2018 het vergaderschema voor het jaar 2019 vastgesteld, waarbij het schema vanaf 20 maart jl. 'indicatief' is. Het presidium heeft in zijn vergadering van 15 april 2019 gesproken over dit vergaderschema en biedt het PS ter vaststelling aan.

Hierbij wordt één voorbehoud gemaakt. Het is nog onduidelijk hoeveel Statencommissies er zullen worden ingesteld. In het thans voorliggende schema wordt uitgegaan van vier Statencommissies, gelet op de vorig Statenperiode.

Ook is nog onbekend op welk moment de eerste reguliere commissievergaderingen kunnen plaatsvinden. Mogelijk zal het presidium op 20 mei a.s. aan PS van 27 mei adviseren om op 24 juni een interim-commissievergadering op te nemen in het vergaderschema, waarna medio september 2019 de eerste reguliere commissievergaderingen plaatsvinden.

2. Uitgangspunten.

Het voorgestelde vergaderschema voor 2019 is gebaseerd op voorgaande vergaderschema's en kent de volgende uitgangspunten:

1. Fracties moeten de Statenvergadering goed kunnen voorbereiden. Rekening is gehouden met de mogelijkheid voor fracties om tijdig te kunnen vergaderen vóórdat de Staten vergaderen, door de week voor de Statenvergadering zo veel als mogelijk vrij te houden.

De aansluiting van de commissievergaderingen op de vergaderingen van Provinciale Staten is daarbij ook belangrijk, zodat adviezen van de commissies tijdig naar de Staten kunnen worden verzonden.

2. De begrotingscyclus, zoals die door Provinciale Staten wordt gehanteerd, is in het vergaderschema voor 2019 verwerkt en afgestemd met de ambtelijke organisatie en met Gedeputeerde Staten.

3. De vaste vergaderdag voor Provinciale Staten en Statencommissies, de Statendag, is de maandag. De reservedatum voor commissievergaderingen is de donderdagavond en alleen indien strikt noodzakelijk wordt de dondermiddag als uitloop gebruikt.

3. Toelichting

Repetitief schema

Omdat de aansluiting tussen commissievergaderingen en de vergadering van Provinciale Staten het uitgangspunt vormt, is het schema repetitief; het kent zo veel mogelijk een vast ritme, waarin de commissies twee of drie weken voor de vergaderingen van Provinciale Staten vergaderen. In dat ritme is rekening gehouden met feest- en vakantiedata.

De meeste donderdagavonden in het schema zijn gereserveerd voor eventuele extra commissievergaderingen. Het is gebruikelijk dat een commissie zelf besluit over het extra vergaderen op reservedata. Uitgangspunt is dat hier zo min mogelijk gebruik van wordt gemaakt.
De eindtijd van Statenvergaderingen wordt strikt gehandhaafd en bij uitloop wordt in principe gebruik gemaakt van reservemaandagen.

Verdeling dagdelen commissies

Op een Statendag vergadert een commissie op de maandagmiddag en een commissie op de maandagavond. Gemiddeld zijn twee van de vier maandagen per maand in gebruik als commissiedag en gemiddeld één maandag per maand voor de Statenvergadering. De resterende maandag kan gebruikt worden voor onder meer werkbezoeken en andere Statengerelateerde activiteiten.

Het gehanteerde criterium voor het verdelen van commissies over de middag dan wel de avond is een inschatting van de hoeveelheid bezoekers die de commissies op basis van de hen toebedeelde beleidsvelden gemiddeld zullen trekken. Commissies die naar verwachting het meeste publiek trekken, vergaderen in de avond om zo bezoekers te faciliteren. Deze verdeling van de commissies over middag of avond zal vastgesteld worden in het presidium en PS, na hierover advies te hebben ontvangen van de Agendacommissie.

Planning en Control-cyclus

De ontwerpbegroting wordt op 28 augustus 2019 digitaal verspreid. Gedurende de 20 dagen-termijn kunnen fracties hun technische vragen over de begroting indienen, doch uiterlijk tot 12.00 uur op woensdag 18 september 2019. De digitale verzending van de Memorie van Antwoord vindt dan plaats op woensdag 2 oktober 2019.

De commissies vergaderen over de begroting op (maandag) 14 oktober en (donderdag) 17 oktober 2019 (tussen 19 oktober en 27 oktober 2019 is het herfstvakantie). De Algemene Beschouwingen vinden plaats op maandag 11 november 2019 (of op maandag 4 november). De begroting dient op uiterlijk 15 november 2019 te worden aangeleverd bij het Rijk.

Voor de Jaarstukken en de Kaderbrief is de gebruikelijke tijd voor het stellen van vragen door PS opgenomen en gelden in 2019 de volgende termijnen. De Jaarstukken en de Kaderbrief worden op woensdag 22 mei 2019 om uiterlijk 17.00 uur aangeleverd en zijn op 23 mei digitaal beschikbaar. Gedurende 14 dagen kunnen PS technische vragen stellen, doch uiterlijk tot 12.00 uur op woensdag 5 juni 2019. De digitale verzending van de beantwoording van de vragen door GS vindt dan plaats op woensdag 12 juni 2019. Een Interim-Statencommissie vergadert over de Jaarstukken en Kaderbrief op (maandag) 24 juni. De datum van de Statenvergadering over de Jaarstukken en Kaderbrief is maandag 8 juli 2019, met een eventuele uitloopvergadering op donderdag 11 juli.
De Jaarrekening dient op uiterlijk 15 juli 2019 te zijn aangeleverd bij het Rijk.

4. Financiering en communicatie.

Met het vaststellen van het vergaderschema 2019 zijn geen kosten gemoeid.

5. Proces en procedure.

Het vergaderschema geldt tot maandag 5 januari 2020. Conform artikel 12 van het ‘Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten en Statencommissies van Noord-Holland 2015’ stellen Provinciale Staten op uiterlijk 8 juli 2019 hun vergaderschema voor 2020 vast.

6. Voorstel.

Het Presidium stelt u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Het Presidium van Noord-Holland,

A.Th.H. van Dijk, voorzitter

J.R. Loggen, griffier Presidium

Ontwerpbesluit

Nr. 38-2019

Provinciale Staten van Noord-Holland

Onderwerp: vaststellen vergaderschema PS en commissies 2019

gelezen de voordracht van het Presidium van 15 april 2019;

gelet op artikel 17, eerste lid, van de Provinciewet;

gelet op artikel 12 van het 'Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten en Statencommissies van Noord-Holland 2015';

besluiten:

1. het bijgevoegde vergaderschema voor de vergaderingen van Provinciale Staten en Statencommissies ten behoeve van 27 mei 2019 tot 5 januari 2020 vast te stellen, onder voorbehoud van het aantal Statencommissies dat zal worden ingesteld en de startdatum van de reguliere commissievergaderingen in september;
2. het college van Gedeputeerde Staten op te dragen de Planning en Control-kalender te baseren op het vergaderschema voor de vergaderingen van Provinciale Staten en Statencommissies 2019.

Haarlem, 27 mei 2019

Provinciale Staten voornoemd,

, voorzitter

, statengriffier

PS-vergadering

Dossiernummer	246
Extern Zaak ID	772861
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 mei 2019
Agendapunt	8.k
Omschrijving	Wijziging van de gemeenschappelijke regeling van het Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer (VD-34).
Organisatieonderdeel	BEL/GRN

Geagendeerd	Vergaderdatum
PS-vergadering	**27 mei 2019**
Ingekomen stukken ter kennisname	30 april 2019
Interim-Statencommissie	20 mei 2019

Toelichting

GS en PS nemen deel in de gemeenschappelijke regeling van het Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer. In de bijlage wordt een toelichting gegeven op de totstandkoming van de documenten en gevraagde besluiten.

De wijzigingen betreffen:

- het onderbrengen van het Aagtenpark in de gemeenschappelijke regeling;
- aanpassingen in verband met de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen;
- aanpassing van de verdeelsleutel voor deelnemersbijdrage voor het deelgebied De Buitenlanden;
- redactionele verbeteringen in de gemeenschappelijke regeling.

Provincie Noord-Holland

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten
Uw contactpersoon
dhr S. Koycu
BEL/GRN

Telefoonnummer +31235143469
koycus@noord-holland.nl

Verzenddatum
17 APR. 2019

Kenmerk
772861/1203219

Uw kenmerk

Betreft: wijziging van de gemeenschappelijke regeling van het Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer.

Geachte leden,

Hierbij ontvangt u ter besluitvorming de bijgaande statenvoordracht met het bijbehorende ontwerpbesluit, over de voorgenomen wijziging van de gemeenschappelijke regeling en algemene verordening van het Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

R.M. Bergkamp

voorzitter

A.Th.H. van Dijk

10 bijlage(n):
- Statenvoordracht met ontwerp besluit
- Aanbiedingsbrief recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer (RAUM) met 8 bijlagen:
  - 1.1 Ontwerp gewijzigde GR
  - 1.2 Bepalingen die zijn geregeld in de Wgr
  - 1.3 Overzicht wijzigingen GR
  - 1.4 Toelichting op de nieuwe verdeelsleutel
  - 2.1 Gewijzigde AV
  - 2.2 Onder AV te brengen gebied Aagtenpark
  - 2.3 Onder AV te brengen De Omzoom
  - 3. Gebiedsplan 2019/Kadernota 2020

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk nummer 34362354
Btw nummer NL.0010.03.124.B.08

recreatieschap
alkmaarder- en
uitgeestermeer

Postbus 2571, 2002 RB Haarlem
Genieweg 46a, Velsen-Zuid
Telefoon 023 – 520 28 20
info@recreatienoordholland.nl
www.alkmaarder-enuitgeestermeer.nl
K.v.K. 34370323

Aan de raden van de deelnemende gemeenten in de
gemeenschappelijke regeling Recreaiteschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer

Aan Provinciale Staten van de provincie Noord-Holland

Velsen-Zuid : 24 januari 2019
Uw kenmerk :
Ons kenmerk : U20190059 kk
Projectnummer :
Onderwerp : Ontwerp GR, gewijzigde AV en Gebiedsplan 2019/kadernota 2020
Bijlage(n) : 1.1 Ontwerp gewijzigde GR
1.2 Bepalingen die zijn geregeld in de Wgr
1.3 Overzicht wijzigingen GR
1.4 Toelichting op de nieuwe verdeelsleutel
2.1 Gewijzigde AV
2.2 Onder AV te brengen gebied Aagtenpark
2.3 Onder AV te brengen De Omzoom
3. Gebiedsplan 2019/Kadernota 2020
Behandeld door : Gerben Houtkamp telefoon 06 506 539 01

Geachte leden van de raad/Provinciale Staten,

Hierbij sturen wij u de volgende stukken ter behandeling toe.

1. De ontwerp gewijzigde gemeenschappelijke regeling (GR) Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer ter instemming;
2. De gewijzigde Algemene Verordening (AV) Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer voor reactie;
3. Het gebiedsplan 2019/kadernota 2020 Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer voor reactie.

Achtergrond

Het Recreatieschap Alkmaarder en Uitgeestermeer zorgt voor een aantrekkelijk aanbod van uiteenlopende recreatievoorzieningen in de regio. Naast de diverse oeverparken voor dagrecreatie in het deelgebied Alkmaarder- en Uitgeestermeer is er een grote verscheidenheid aan recreatieve verbindingen en recreatieve voorzieningen zoals wandel-, fiets-, vaar- en skateroutes, kampeerterreinen, horecagelegenheden en jachthavens. In 2008 is de GR uitgebreid met het nieuwe recreatiegebied De Buitenlanden. In 2017 is De Omzoom hieraan toegevoegd. De nadruk in deze gebieden ligt op recreatieve verbindingen. In 2018 heeft het algemeen bestuur besloten ook het gebied Aagtenpark onder de werking van de GR te brengen. Een recreatiegebied met verschillende wandel- , fiets- en sportmogelijkheden.

Het totale werkgebied beslaat 2.040 ha, waarbij het eigenlijke beheergebied van het recreatieschap 736 ha bedraagt. Daarvan is 648 ha voor het gebied van het Alkmaarder- en Uitgeestermeer, waarvan 525 ha water. De Buitenlanden beslaat 88 hectare beheergebied, waarvan het Aagtenpark 27 ha groot is en De Omzoom 9,8 ha groot.

Toelichting per onderdeel

1. Ontwerp gewijzigde GR ter instemming

De volgende zaken zijn aanleiding om de GR te wijzigen:
- Besluit van het algemeen bestuur van 4 juli 2018 tot in beheer nemen het Aagtenpark per 1 januari 2019;
- Besluit van het algemeen bestuur van 4 juli 2018 tot vaststelling van de financiële verdeelsleutel voor de deelbegroting Strategisch Groen Project (SGP) IJ-Z;
- Het in overeenstemming brengen van de GR met de gewijzigde Wet Gemeenschappelijke Regelingen (Wgr).

De voorliggende ontwerp gewijzigde GR is op 11 januari 2019 door het algemeen bestuur in ontwerp vastgesteld. Het ontwerp is tot stand gekomen in overleg met de leden van de adviescommissie en juristen van de participanten. Gekozen is voor een opzet waarbij enkele letterlijke bepalingen die al onderdeel zijn van de Wgr niet worden opgenomen in de tekst van de GR.
In bijlage 1.1 t/m 1.4 bij deze brief treft u de stukken aan die betrekking hebben op de ontwerp GR. Bijlage 1.1 is de tekst van de ontwerp GR inclusief de gewijzigde kaart en de verdeelsleutel.
Bijlage 1.2 zijn de artikelen uit de Wgr waar de GR tekst naar verwijst.
Bijlage 1.3 is een toelichting op de doorgevoerde wijzigingen ten opzicht van de huidige GR.
Bijlage 1.4 is een toelichting op de nieuwe verdeelsleutel.

Wij verzoeken u in te stemmen met de ontwerp gewijzigde GR. Uw reactie ontvangen wij graag binnen drie maanden na de verzenddatum in deze brief. De gewijzigde GR wordt van kracht nadat van alle participanten instemming is ontvangen en na publicatie door de provincie.

2. De gewijzigde AV voor reactie

Met de vaststelling van de gewijzigde GR en de toevoeging van het Aagtenpark is het wenselijk om ook de AV van het recreatieschap van toepassing te verklaren op het dit gebied.
Het deelgebied De Omzoom valt reeds onder de GR, maar de AV is hier nog niet op van toepassing.
Met het vaststellen van de gewijzigde AV gelden voor het Aagtenpark en De Omzoom dezelfde gebruiksregels als voor de andere recreatiegebieden van het recreatieschap.

De voorliggende gewijzigde AV is door het dagelijks bestuur in concept vastgesteld in de vergadering 17 oktober 2018.

In de bijlage 2.1 t/m 2.3 bij deze brief treft u de stukken aan die betrekking hebben op de gewijzigde AV. Bijlage 2.1 is de gewijzigde AV. Bijlage 2.2 is het onder de AV te brengen gebied Aagtenpark en bijlage 2.3 is de onder de AV te brengen gebied De Omzoom.

Wij verzoeken u om uw reactie op de gewijzigde AV aan ons kenbaar te maken binnen drie maanden na de verzenddatum in deze brief. Het algemeen bestuur zal de reacties betrekken bij de definitieve vaststelling van de gewijzigde AV in de vergadering van 3 juli 2019.

3. Het jaarplan 2019/de kadernota 2020 voor reactie.

Ter voorbereiding van het opstellen van de begrotingswijziging 2019 en de programmabegroting 2020 heeft het recreatieschap een gebiedsplan 2019/kadernota 2020 opgesteld. Bijgevoegd document is opgesteld volgens de inhoudsopgave die de regio Noord-Holland Noord heeft opgesteld voor de kadernota's van gemeenschappelijke regelingen. De meerjarenbegroting maakt nog geen onderdeel uit van de kadernota maar zal als onderdeel van de ontwerp begroting 2020 aan u worden aangeboden.

Het algemeen bestuur heeft in haar vergadering van 11 januari 2019 besloten het gebiedsplan 2019/kadernota 2020 te gebruiken als basis voor de begroting en aan de raden en Staten van de deelnemers toe te sturen voor reactie.

In bijlage 3 vindt u het gebiedsplan 2019/kadernota 2020

Ook voor het gebiedsplan 2019/kadernota 2020 verzoeken wij u om uw reactie aan ons kenbaar te maken binnen drie maanden na de verzenddatum in deze brief.

Het algemeen bestuur besluit op 3 juli 2019 over eventueel ontvangen reacties en stelt daarna de begrotingen definitief vast.

Met vriendelijke groet,
namens het bestuur van Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer,

Gerben Houtkamp
Programmamanager Recreatie Noord-Holland NV

Gemeenschappelijke regeling
Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer

De raden en colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Alkmaar, Beverwijk, Castricum, Heemskerk, Heiloo, Uitgeest en Zaanstad alsmede Provinciale Staten en het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland;

overwegende dat:

- voor het onderbrengen van het Aagtenpark in de gemeenschappelijke regeling wijziging van de regeling nodig is;

- in verband met de laatste wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen het noodzakelijk is de gemeenschappelijke regeling te wijzigen;

- aanpassing van de verdeelsleutel voor het deelgebied De Buitenlanden nodig is;

- daarnaast nog redactionele verbeteringen nodig zijn;

gelet op:
het bepaalde in de Wet gemeenschappelijke regelingen, de Gemeentewet, de Provinciewet en titel 10.1 van de Algemene wet bestuursrecht;

besluiten:
de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer als volgt gewijzigd vast te stellen.

HOOFDSTUK I: ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 begripsbepalingen

1. Deze regeling verstaat onder:

a. recreatieschap:	het openbaar lichaam, genoemd in artikel 2, eerste lid van deze regeling;
b. deelnemers:	de in de aanhef genoemde bestuursorganen van de gemeenten en de provincie.
c. bestuursorganen:	Provinciale Staten van en het college van Gedeputeerde Staten van de deelnemende provincie, de raden en colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten;
d. gebied:	het gebied als bedoeld in artikel 2, derde lid van deze regeling, inclusief daarbinnen gelegen wateren, wegen en vaarwegen voor zover niet uitdrukkelijk uitgezonderd;
e. uitvoeringsorganisatie:	de organisatie belast met uitvoering van door het bestuur van het recreatieschap opgedragen taken;
f. Wgr:	Wet gemeenschappelijke regelingen;
i. exploitatieresultaat:	tekort of overschot na saldering van de kosten en baten van het recreatieschap in een boekjaar na verrekening participantenbijdrage;
j. negatief/positief saldo:	tekort of overschot na verrekening exploitatieresultaat.

2. Waar in of krachtens deze regeling artikelen van de Gemeentewet of enige andere wet of wettelijke regeling van overeenkomstige toepassing worden verklaard, komt in die artikelen in de plaats van:
   -"de provincie" en "de gemeente": het recreatieschap;
   -"Provinciale Staten" en "de gemeenteraad": het algemeen bestuur;
   -"Gedeputeerde Staten" en "burgemeester en wethouders": het dagelijks bestuur;
   -"de commissaris van de koning" en "de burgemeester": de voorzitter.

Artikel 2 Openbaar lichaam

1. Er is een openbaar lichaam, als bedoeld in artikel 8, eerste lid van de Wgr, genaamd Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer.
2. Het openbaar lichaam is gevestigd te Uitgeest.
3. Het gebied waarvoor deze regeling geldt, omvat het rechtsgebied zoals dat is vastgelegd op de van deze regeling onderdeel uitmakende en als zodanig gewaarmerkte kaart (bijlage 1).
4. Wanneer het recreatieschap enig zakelijk dan wel persoonlijk recht verwerft op gronden, grenzend aan het in het derde lid bedoelde gebied, is deze regeling ook van toepassing op (het gebied van) die gronden, indien het bestuur van de deelnemer, tot het grondgebied waarvan deze behoren, bij aangetekende brief heeft medegedeeld hiermede in te stemmen. De in het derde lid bedoelde tekening wordt overeenkomstig aangepast en aanvullend gewaarmerkt.

HOOFSTUK II: BELANG/DOELEN, TAKEN, BEVOEGDHEDEN VAN HET OPENBAAR LICHAAM

Artikel 3 Belangen/doelen

Het recreatieschap heeft binnen het gebied, als bedoeld in artikel 2, derde lid als doel:
   a. het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie en watersport;
   b. het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu;
   c. het tot stand brengen en onderhouden van een landschap, dat is afgestemd op het onder a en b geformuleerde.

Artikel 4 Taken

1. Ter behartiging van de in artikel 3 genoemde belangen worden aan het recreatieschap tenminste de volgende taken toegekend:
   a. de ontwikkeling van recreatieve mogelijkheden;
   b. het tot stand brengen van recreatieve werken en inrichtingen;
   c. het beheren en onderhouden van gebiedsinrichting, eigendommen en goederen;
   d. het nakomen van de verplichtingen die voortvloeien uit de artikelen 15 en 16 van de Wegenwet voor wat betreft de door het recreatieschap aangelegde c.q. aan te leggen dan wel door een deelnemende gemeente in beheer en onderhoud aan het recreatieschap overgedragen of over te dragen wegen, (fiets)paden en routevoorzieningen;
   e. het daartoe opstellen dan wel aanpassen van plannen, waaronder begrepen beleids-, inrichtings- en beheerplannen.
   f. het uitvoeren of doen uitvoeren van de plannen genoemd onder e;
   g. het aangaan van geldleningen;

h. het uitoefenen van toezicht op de naleving van bepalingen in wetten, reglementen en verordeningen in het gebied.
i. het verwerven, ruilen, bezwaren en vervreemden van voor natuur en recreatie van belang zijnde roerende en onroerende zaken, vorderingen of persoonlijke rechten en tot het verhuren, verpachten of op ander wijze in gebruik geven van de werken, inrichtingen, goederen of eigendommen van het recreatieschap.

2. In aanvulling op de taken, genoemd in het eerste lid kan het recreatieschap op verzoek van een deelnemer voor deze deelnemer in het kader van de doelstemming als bedoeld in artikel 3 en met inachtneming van het door die deelnemer vastgestelde beleid, ook andere adviserende, ondersteunende en uitvoerende werkzaamheden verrichten. Dit wordt in een overeenkomst vastgelegd.
3. De deelnemers zijn verplicht aan het recreatieschap inlichtingen te verschaffen omtrent plannen en maatregelen die voor het recreatieschap van belang zijn.

Artikel 5 Bevoegdheden

1. Aan het recreatieschap worden ter behartiging van de in artikel 3 genoemde belangen/doelen en ter verwezenlijking van de in artikel 4 omschreven taken de volgende bevoegdheden toegekend:
   a. besluiten tot het oprichten van en deelnemen in rechtspersonen, voor zover dit past binnen het in artikel 3 gestelde belang;
   b. besluiten tot het aangaan van overeenkomsten als bedoeld in artikel 4, tweede lid.
   c. besluiten tot het aangaan van overeenkomsten met derden, niet zijnde deelnemers aan de regeling, tot het verrichten van adviserende, ondersteunde en uitvoerende werkzaamheden op het gebied van natuur en recreatie, voor zover dit past binnen de in artikel 3 gestelde belangen/doelen.
   d. het vaststellen van verordeningen, al dan niet door strafbepaling of bestuursdwang te handhaven, strekkende tot de uitoefening van de belangen en de taken van het recreatieschap, met in achtneming van het bepaalde in artikel 156, tweede en derde lid van de Gemeentewet en artikel 152, tweede en derde lid van de Provinciewet;
   e. het vaststellen van een legesverordening;
   f. het uitoefenen van de gemeentelijke bevoegdheden, ingevolge artikel 430a van het Wetboek van Strafrecht;
   g. het uitoefenen van de bevoegdheid van het college van burgemeester en wethouders, als bedoeld in artikel 2.1 en onder e van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht voor wat betreft het gestelde in Bijlage I, onderdeel C, categorie 19, onder 19.1, onder g en ten eerste van het Besluit omgevingsrecht.
   h. het sluiten van een overeenkomst met een uitvoeringsorganisatie ter uitvoering van taken die op grond van deze regeling aan het openbaar lichaam zijn opgedragen.
2. Het algemeen bestuur besluit niet tot vaststellen van een verordening, door strafbepalingen of bestuursdwang te handhaven, dan nadat de raden van de deelnemende gemeenten en Provinciale Staten van de deelnemende provincie in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen ter kennis van het algemeen bestuur te brengen. Het dagelijks bestuur zendt daartoe het ontwerp van de verordening aan de raden en de staten. De raden van de deelnemende gemeenten en de staten zenden uiterlijk binnen drie maanden na ontvangst van het ontwerp van die verordening schriftelijk bericht aan het algemeen bestuur.
3. Indien de raad van een deelnemende gemeente, op het grondgebied waarvan de door strafbepaling of bestuursdwang te handhaven verordening betrekking heeft, schriftelijk heeft bericht, dat naar zijn mening de verordening geheel of ten dele niet dient te gelden voor bepaald aangewezen gebieden van deze gemeente, worden deze gebieden uitgesloten van de werkingssfeer van de betreffende bepalingen van de verordening. Deze uitsluiting geldt slechts indien:
   a. een gemeentelijke verordening voorziet in hetzelfde onderwerp, en

   b. door het bestuursorgaan wiens bevoegdheden het betreft voorzien is in een besluit tot aanwijzing van de voor het beheer en toezicht noodzakelijke bevoegdheden aan het uitvoeringsorgaan dat door het recreatieschap is belast met het beheer over het gebied dat is uitgesloten van de werkingssfeer van de voornoemde verordening.
4. In een door het algemeen bestuur vast te stellen verordening als bedoeld in het vierde lid wordt een eventuele uitsluiting vermeld met verwijzing naar de voor deze gebieden geldende gemeentelijke verordening.

HOOFDSTUK III: ALGEMEEN BESTUUR

Artikel 6 Samenstelling

1. Het algemeen bestuur bestaat uit 8 leden, te weten:
   a. één vertegenwoordiger, aan te wijzen door de raad van de gemeente Alkmaar, uit zijn midden, de voorzitter inbegrepen, en uit de wethouders;
   b. één vertegenwoordiger, aan te wijzen door de raad van de gemeente Beverwijk, uit zijn midden, de voorzitter inbegrepen, en uit de wethouders;
   c. één vertegenwoordiger aan te wijzen door de raad van de gemeente Castricum, uit zijn midden, de voorzitter inbegrepen, en uit de wethouders;
   d. één vertegenwoordiger, aan te wijzen door de raad van de gemeente Heemskerk, uit zijn midden, de voorzitter inbegrepen, en uit de wethouders;
   e. één vertegenwoordiger, aan te wijzen door de raad van de gemeente Heiloo, uit zijn midden, de voorzitter inbegrepen, en uit de wethouders;
   f. één vertegenwoordiger, aan te wijzen door de raad van de gemeente Uitgeest, uit zijn midden, de voorzitter inbegrepen, en uit de wethouders;
   g. één vertegenwoordiger, aan te wijzen door de raad van de gemeente Zaanstad, uit zijn midden, de voorzitter inbegrepen, en uit de wethouders;
   h. één vertegenwoordiger aan te wijzen door Provinciale Staten van Noord-Holland, uit zijn midden, de leden van het college van Gedeputeerde Staten inbegrepen.
2. De leden van het algemeen bestuur worden aangewezen voor een periode van vier jaar. Zolang de leden lid zijn van het bestuursorgaan van de deelnemer, behouden zij het lidmaatschap van het algemeen bestuur tot hun opvolgers zijn benoemd.
3. De aanwijzing van leden van het algemeen bestuur vindt plaats in de eerste vergadering van de gemeenteraden in nieuwe samenstelling na gehouden gemeenteraadsverkiezingen voor de leden als bedoeld in het eerste lid onder a tot en met g, en van Provinciale Staten in nieuwe samenstelling na gehouden statenverkiezingen voor het lid als bedoeld in het eerste lid onder h.
4. De raad c.q. Provinciale Staten kan voor elk lid van het algemeen bestuur dat hij heeft aangewezen, tevens één plaatsvervangend lid aanwijzen, dat het lid bij verhindering of ontstentenis vervangt. Hetgeen in deze regeling is bepaald ten aanzien van een lid van het algemeen bestuur is van overeenkomstige toepassing op het plaatsvervangend lid, tenzij de regeling anders bepaalt.
5. Beëindiging van het lidmaatschap van het algemeen bestuur is geregeld in de Wgr.
6. Indien tussentijds een zetel van een lid van het algemeen bestuur door ontslag, overlijden of om een andere reden vacant komt, wijst de raad van de gemeente waar het voormalig lid uit afkomstig was c.q. Provinciale Staten binnen 8 weken na dat openvallen een nieuw lid aan.
7. Een lid van het algemeen bestuur dat zijn lidmaatschap ter beschikking heeft gesteld, blijft in functie totdat een nieuw lid is aangewezen.
8. Het lid dat ter vervulling van een buiten de gewone tijd van aftreden opengevallen plaats tot lid van het algemeen bestuur is aangewezen treedt af op het tijdstip waarop degene in wiens plaats het is benoemd zou hebben moeten aftreden.

9. Het lidmaatschap van het algemeen bestuur is onverenigbaar met de betrekking van ambtenaar, door of vanwege het bestuur van het recreatieschap aangesteld of daaraan ondergeschikt.

Artikel 7 Werkwijze

1. Het algemeen bestuur vergadert tenminste tweemaal per jaar en verder zo dikwijls indien dit door één of meer leden van het algemeen bestuur schriftelijk en onder opgave van redenen wordt gevraagd. In het laatste geval wordt de vergadering binnen drie weken gehouden.
2. Het algemeen bestuur stelt, met inachtneming van de bepalingen van deze regeling, een reglement van orde vast voor zijn vergaderingen. Dit reglement alsmede de daarin aangebrachte wijzigingen wordt zo spoedig mogelijk na vaststelling ter kennis gebracht van de deelnemers.
3. Het algemeen bestuur en de leden van het algemeen bestuur hebben de bevoegdheid personen uit te nodigen als adviseur aan een vergadering deel te nemen dan wel zich te doen bijstaan door één of meer (al dan niet ambtelijke) adviseurs. Het reglement van orde voor de vergaderingen van het algemeen bestuur kan hieromtrent nadere regels stellen.
4. Een lid onderscheidenlijk zijn plaatsvervanger kan staande de beraadslagingen vragen de beslissing over het aan de orde zijnde onderwerp aan te houden voor nader overleg met het orgaan dat hem heeft aangewezen.
5. Een aanhouding als bedoeld in het vorige lid wordt door de voorzitter verleend tot aan de volgende vergadering. Indien de voorzitter van oordeel is dat de urgentie dan wel het belang van de zaak geen uitstel duldt, beslist de vergadering.
6. Op het houden en de orde van de vergaderingen van het algemeen bestuur is artikel 52 lid 1 onder f van de Wgr en de daarin vermelde artikelen uit de Provinciewet van overeenkomstige toepassing.

Artikel 8 Openbaarheid vergaderingen

1. De openbaarheid van vergaderingen is geregeld in de Wgr.
2. In een besloten vergadering kan niet worden beraadslaagd of besloten over:
   a. Het vaststellen en wijzigen van de begroting en de vaststelling van de jaarrekening;
   b. Het vaststellen, wijzigen of intrekken van door strafbepaling of bestuursdwang te handhaven verordeningen.
   c. Het oprichten van of deelnemen in privaatrechtelijke rechtspersonen.

Artikel 9 Stemmen en besluitvorming

1. Het algemeen bestuur neemt besluiten bij gewone meerderheid van stemmen, tenzij in deze regeling anders is bepaald, waarbij ieder bestuurslid een stem heeft.
2. Wanneer de stemmen staken, is het voorstel verworpen. In dat geval wordt een nieuwe vergadering belegd. Artikel 32 van de Provinciewet is van overeenkomstige toepassing.
3. Wanneer ten aanzien van zaken geen der leden stemming vraagt, wordt aangenomen dat conform het voorstel is besloten. Bij het doen van keuzen, voordrachten of aanbevelingen van personen dient steeds tot stemming te worden overgegaan, tenzij het bestuur unaniem besluit van stemming af te zien. Als dan wordt, evenals ten aanzien van zaken, aangenomen dat conform het voorstel is besloten.
4. Indien tot stemming wordt overgegaan, wordt over alle zaken mondeling en bij hoofdelijke oproeping gestemd, doch bij het doen van keuzen, voordrachten of aanbevelingen van personen, bij gesloten en ondertekende briefjes. Daarbij wordt de stemverhouding als aangegeven in het eerste lid in acht genomen.

Artikel 10 Bevoegdheden

1. Aan het algemeen bestuur behoren met betrekking tot de in artikel 5 omschreven bevoegdheden van het recreatieschap alle bevoegdheden, die niet ingevolge de Wgr of deze gemeenschappelijke regeling aan het dagelijks bestuur of aan de voorzitter zijn opgedragen.
2. Tot de bevoegdheden van het algemeen bestuur behoren in ieder geval:
   a. het vaststellen of wijzigen van de begroting en het vaststellen van de jaarrekening;
   b. het vaststellen van verordeningen door strafbepaling of bestuursdwang te handhaven;
   c. het vaststellen van een legesverordening.
3. Het algemeen bestuur besluit slechts tot oprichting van en de deelneming in privaatrechtelijke rechtspersonen, indien dat in het bijzonder aangewezen moet worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen belang. Het besluit wordt niet genomen dan nadat raden van de deelnemende gemeenten en Provinciale Staten van de deelnemende provincie in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen ter kennis van het algemeen bestuur te brengen. Het besluit wordt genomen bij unanimiteit.

Artikel 11 Vergoedingen en tegemoetkoming

Het algemeen bestuur kan met inachtneming van artikel 21, eerste en tweede lid van de Wgr voor leden, plaatsvervangende leden en adviseurs van het algemeen en dagelijks bestuur, alsmede ten behoeve van de leden en plaatsvervangende leden van een in artikel 16 bedoelde commissie een regeling vaststellen voor een op jaarbasis te bepalen vergoeding voor hun werkzaamheden en tegemoetkoming in de kosten.

HOOFDSTUK IV: DAGELIJKS BESTUUR

Artikel 12 Samenstelling

1. Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter van het algemeen bestuur en drie overige leden, met dien verstande dat de voorzitter en de leden niet afkomstig kunnen zijn van dezelfde deelnemer.
2. De leden van het dagelijks bestuur worden aangewezen door en uit het algemeen bestuur. Zij worden aangewezen in de eerste vergadering van elke zittingsperiode van het algemeen bestuur.
3. De leden van het dagelijks bestuur treden af op de dag waarop zij aftreden als lid van het algemeen bestuur.
4. Indien tussentijds een plaats in het dagelijks bestuur openvalt, wijst het algemeen bestuur terstond een nieuw lid aan.
5. Degene die door de deelnemer met inachtneming van het in artikel 6 bepaalde is aangewezen als plaatsvervangend lid van het algemeen bestuur is tevens plaatsvervangend lid van het dagelijks bestuur indien het lid van het algemeen bestuur dat door hem wordt vervangen tevens lid is van het dagelijks bestuur.

Artikel 13 Werkwijze

1. De vergaderingen van het dagelijks bestuur zijn besloten.
2. Het dagelijks bestuur vergadert zo dikwijls als de voorzitter dit nodig acht of wanneer een lid hem dit schriftelijk verzoekt onder opgave van de te behandelen onderwerpen. Indien een vergadering is gevraagd, wordt zij binnen twee weken gehouden.

3. Ieder lid van het dagelijks bestuur heeft één stem.
4. Besluiten worden genomen met gewone meerderheid van stemmen. Als de stemmen staken, wordt het voorstel geacht te zijn verworpen.

Artikel 14 Taken en bevoegdheden

1. Het dagelijks bestuur is bevoegd:
   a. het dagelijks bestuur van het recreatieschap te voeren voor zover niet bij de wet of de regeling het algemeen bestuur daarmee is belast;
   b. beslissingen van het algemeen bestuur voor te bereiden en uit te voeren ;
   c. tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van het openbaar lichaam te besluiten, met uitzondering van privaatrechtelijke rechtshandelingen als bedoeld in artikel 5, tweede lid onder a van deze regeling;
   d. te besluiten namens het openbaar lichaam, het dagelijks bestuur of het algemeen bestuur rechtsgedingen, bezwaarprocedures of administratief beroepsprocedures te voeren of handelingen ter voorbereiding daarop te verrichten, tenzij het algemeen bestuur, voor zover het algemeen bestuur aangaat, in voorkomende gevallen anders beslist;
   e. tot het aangaan van geldleningen te besluiten, voor zover het algemeen bestuur hiervoor toestemming heeft verleend, ofwel dit conform de begroting is.
2. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor:
   a. het opstellen van agenda's en verslagen van vergaderingen van het algemeen bestuur;
   b. de informatievoorziening aan het algemeen bestuur.

HOOFDSTUK V: DE VOORZITTER

Artikel 15 Benoeming en taak

1. Het algemeen bestuur wijst uit zijn midden een voorzitter en een vicevoorzitter aan.
2. Het voorzitterschap van het algemeen bestuur en van het dagelijks bestuur door de voorzitter is geregeld in de Wgr
3. De vicevoorzitter van het algemeen bestuur is tevens vicevoorzitter van het dagelijks bestuur.
4. De voorzitter is belast met de leiding van de vergaderingen van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur.
5. De vertegenwoordiging van het openbaar lichaam door de voorzitter is geregeld in de Wgr.
6. De vicevoorzitter vervangt de voorzitter in voorkomende gevallen.
7. Zo door het recreatieschap een geding wordt gevoerd tegen of een rechtshandeling gepleegd met een rechtspersoon, die door dezelfde persoon wordt vertegenwoordigd als de voorzitter van het recreatieschap, wordt het recreatieschap vertegenwoordigd door de vicevoorzitter, ook indien door de wederpartij alsnog een andere vertegenwoordiger mocht zijn aangewezen.

HOOFDSTUK VI: COMMISSIES

Artikel 16 Adviescommissie en bestuurscommissie

1. Het instellen van commissies van advies door het algemeen bestuur is geregeld in de Wgr.
2. Het algemeen bestuur kan bij verordening voor bepaalde aangelegenheden bestuurscommissies instellen zoals bedoeld in de artikel 25 van de Wgr, waaraan

bevoegdheden van algemeen bestuur en het dagelijks bestuur kunnen worden overgedragen.
3. Het algemeen bestuur gaat niet over tot het instellen van een bestuurscommissie als bedoeld in het vorige lid dan nadat de raden van de deelnemende gemeenten en Provinciale Staten van de deelnemende provincie van dit voornemen zijn geïnformeerd en gedurende een periode van 3 maanden in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen ter kennis van het algemeen bestuur te brengen.

HOOFDSTUK VII: INLICHTINGEN EN VERANTWOORDING

Artikel 17 Interne verantwoording en inlichtingenplicht

1. De verantwoording van de leden van het dagelijks bestuur aan het algemeen bestuur is geregeld in de Wgr.
2. Het verstrekken van inlichtingen door de leden van het dagelijks bestuur aan het algemeen bestuur is geregeld in de Wgr, met in achtneming van het bepaalde in het volgende lid.
3. De leden van het dagelijks bestuur verstrekken - tezamen dan wel afzonderlijk - aan het algemeen bestuur alle inlichtingen, voor zover dat niet strijdig is met het bepaalde in artikel 23 van de Wgr, die door het algemeen bestuur dan wel één of meer leden daarvan, hetzij mondeling in een vergadering van het algemeen bestuur, hetzij schriftelijk worden verlangd en wel door:
   a. mondelinge beantwoording van de gestelde vragen in dezelfde vergadering van het algemeen bestuur;
   b. toezending van bepaald aangewezen stukken binnen drie weken na ontvangst van het verzoek daartoe;
   c. schriftelijke beantwoording van de gestelde vragen binnen zes weken na ontvangst daarvan.

4. Indien een beroep wordt gedaan op het bepaalde in artikel 23 van de Wgr, kan het algemeen bestuur besluiten, dat in een besloten vergadering de inlichtingen worden verstrekt.

Artikel 18 Externe verantwoording en inlichtingenplicht

1. Een lid van het algemeen bestuur verschaft de raad c.q. Provinciale Staten die hem als lid heeft aangewezen, alle inlichtingen die door één of meer leden van die raad c.q. Provinciale Staten worden verlangd.
2. Een lid van het algemeen bestuur is aan de raad c.q. Provinciale Staten die hem als lid heeft aangewezen, verantwoording verschuldigd voor het door hem in het algemeen bestuur gevoerde beleid.
3. De leden van het dagelijks bestuur alsmede de voorzitter verschaffen geen inlichtingen aan de raden c.q. Provinciale Staten.

Artikel 19 Informatieverstrekking door het bestuur

1. Het algemeen bestuur geeft aan de raden van de deelnemende gemeenten en Provinciale Staten van de deelnemende provincie alle inlichtingen, voor zover dat niet strijdig is met het bepaalde in artikel 23 van de Wgr, die door één of meer leden van de raden van de deelnemende gemeenten en Provinciale Staten van de deelnemende provincie schriftelijk worden verlangd en wel door:
   a. toezending van bepaalde aangewezen stukken binnen drie weken na ontvangst van het verzoek daartoe;
   b. schriftelijke beantwoording van de gestelde vragen binnen zes weken na ontvangst daarvan.

2. Het algemeen bestuur zendt in ieder geval de volgende stukken, zodra die zijn vastgesteld respectievelijk door het dagelijks bestuur zijn ontvangen, ter kennisneming aan de raden en Provinciale Staten toe:
   - plannen als bedoeld in artikel 4, eerste lid, onder e;
   - verordeningen, al dan niet door strafbedreiging of politiedwang te handhaven;
   - de reglementen van orde voor de vergaderingen van het algemeen bestuur;
   - de agenda's voor de vergaderingen van het algemeen bestuur;
   - de verslagen van de vergaderingen van het algemeen bestuur;
   - het jaarverslag van het recreatieschap;
   - Koninklijke besluiten die betrekking hebben op stukken of aangelegenheden van het recreatieschap.

HOOFDSTUK VIII: BELEID, UITVOERING EN VERANTWOORDING

Artikel 20 Beleid

1. Het algemeen bestuur kan bij verordening een procedure vaststellen voor het opstellen en vaststellen van een meerjarig beleidsplan als bedoeld in artikel 4, eerste lid onder e, alsmede wijzigingen hierop, waarin de betrokkenheid wordt beschreven van:
   a. de deelnemers aan de regeling
   b. de uitvoeringsorganisatie
   c. de belangenorganisaties van gebruikers, recreanten en ondernemers
   d. de eigenaren van zakelijke rechten in het gebied

Artikel 21 Mandaat uitvoering

Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur c.q. de voorzitter kunnen de bevoegdheden inzake de hun opgedragen taken mandateren / machtigen aan een uitvoeringsorganisatie voor zover er geen wettelijk voorschrift is dat hieraan in de weg staat of voor zover de aard van de bevoegdheid zich niet tegen mandatering/machtiging verzet. Het algemeen bestuur stelt daarvoor een verordening op betreffende algemene bepalingen en uitgangspunten op basis waarvan de uitvoeringsorganisatie de taken in mandaat uitvoert.

Artikel 22 Verantwoording /verslaglegging

1. Het algemeen bestuur brengt ten behoeve van de deelnemers jaarlijks verslag uit van de werkzaamheden van het recreatieschap gedurende het voorafgaande jaar. Het jaarverslag wordt algemeen verkrijgbaar gesteld.
2. Het algemeen bestuur kan in de verordening als bedoeld in artikel 24 eerste lid, nadere regels stellen met betrekking tot periodieke rapportages door de uitvoeringsorganisatie.

HOOFDSTUK IX: FINANCIËLE BEPALINGEN

Artikel 23 Geld- en financieringsmiddelen

1. De geldmiddelen van het recreatieschap worden gevormd door:
   a. de in bijlage 2 omschreven bijdragen van de deelnemers, welke bijlage deel uitmaakt van deze regeling;
   b. subsidies, andere bijdragen dan de onder a bedoelde, schenkingen, legaten en erfstellingen;
   c. geldleningen;

d. exploitatieopbrengsten, waaronder begrepen eenmalige vergoedingen, uit het in beheer zijnde recreatiegebied;
e. overige inkomsten.

Artikel 24 Voorschriften financieel beheer

1. Het algemeen bestuur stelt voor zover het algemeen bestuur dat noodzakelijk acht bij verordening voorschriften vast met betrekking tot het financieel beheer, welke voorschriften onder meer regelen inhouden betreffende:
   a. de wijze waarop de betalingen geschieden en de ontvangsten en de inkomsten - behoudens de belastingen - worden geïnd;
   b. de inrichting van de financiële administratie;
   c. de controle op het geldelijk beheer en de financiële administratie;
   d. de verzekering van de gelden en eigendommen van het recreatieschap;
   e. de wijze van fraudeverzekering;
   f. de belegging van kasgelden;
   g. de organisatie van het financieel beheer.

2. De financiële administratie wordt zodanig ingericht dat voldaan kan worden aan de inlichtingenverplichting die op grond van artikel 15, tweede lid van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten aan de deelnemers wordt opgelegd.

Artikel 25 Uitgangspunten begroting

1. De jaarlijks door het dagelijks bestuur op te stellen ontwerpbegroting en meerjarenbegroting van het recreatieschap worden opgesteld binnen de grenzen van het vastgestelde beleid zoals verwoord in de kadernota.
2. Het algemeen bestuur zendt de kadernota vóór 15 december, voorafgaande aan het jaar waarin de begroting wordt vastgesteld aan de raden van de deelnemende gemeenten en Provinciale Staten van de deelnemende provincie.
3. De raden van de deelnemende gemeenten en Provinciale Staten van de deelnemende provincie kunnen tot uiterlijk 10 weken na de in het tweede lid genoemde datum bij het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam hun zienswijze over de kadernota naar voren brengen.
4. De bedragen van de (meerjaren)begroting kunnen worden herzien op basis van de ramingen voor de loon- en prijsontwikkeling, conform de geldende uitgangspunten zoals jaarlijks vastgesteld in de ‘Kadernota’.
5. Begrotingsvoorstellen die afwijken van het bepaalde in voorgaande leden worden door het dagelijks bestuur met een afzonderlijke toelichting voorgelegd aan het algemeen bestuur.
6. In de jaarbegroting en meerjarenbegroting wordt, voor het jaar waarop de begroting betrekking heeft, de aan het recreatieschap geraamde verschuldigde bijdrage per deelnemer als bedoeld in artikel 23 eerste lid sub a, vermeld.

Artikel 26 Voorbereiden begroting

1. Het dagelijks bestuur zendt de ontwerpbegroting en de meerjarenbegroting, vergezeld van een toelichting waaronder begrepen de algemene financiële en beleidsmatige kaders, vóór 15 april van het jaar, voorafgaande aan het jaar waarvoor de begroting dient aan de raden

van de deelnemende gemeenten en Provinciale Staten van de deelnemende provincie en gelijktijdig aan het algemeen bestuur.
2. De raden van de deelnemende gemeenten en Provinciale Staten van de deelnemende provincie kunnen tot uiterlijk 10 weken na de in het eerste de lid genoemde datum bij het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen.
   Het dagelijks bestuur voegt de commentaren waarin deze zienswijze is vervat bij de ontwerpbegroting, zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden. Het algemeen bestuur reageert ter vergadering gemotiveerd op deze zienswijzen.
3. Het 2e lid is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van begrotingswijzigingen.

Artikel 27 Vaststellen begroting

1. Het algemeen bestuur stelt de begroting, meerjarenbegroting en eventueel gewijzigd investeringsschema vast vóór 15 juli van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor zij dient.
2. Het toezenden van de begroting aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties door het dagelijks bestuur is geregeld in de Wgr.

Artikel 28 Voorbereiden jaarrekening

1. Het dagelijks bestuur zendt vóór 15 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de voorlopige jaarrekening van het recreatieschap eventueel vergezeld van zijn opmerkingen en vergezeld van een verantwoording van het financieel beleid aan de raden van deelnemende gemeenten, aan Provinciale Staten van de deelnemende provincie en aan het algemeen bestuur onder overlegging van een afschrift van het verslag van het onderzoek naar de deugdelijkheid van de jaarrekening, ingesteld door de hiertoe door het algemeen bestuur aangewezen certificerend accountant(s).
2. De raden van de deelnemende gemeenten en Provinciale Staten van de deelnemende provincie kunnen tot uiterlijk 10 weken na de in het eerste lid genoemde datum bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de ontwerpjaarrekening naar voren brengen. Het dagelijks bestuur reageert gemotiveerd op deze bedenkingen en voegt zijn reactie op deze bedenkingen bij de ontwerpjaarrekening.

Artikel 29 Vaststellen jaarrekening

1. Het algemeen bestuur stelt de jaarrekening vast uiterlijk 14 juli in het jaar volgende op het jaar waarop deze betrekking heeft, alsmede de bijdragen die de deelnemers betalen in het eventuele exploitatietekort.
2. Het toezenden van de jaarrekening aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties door het dagelijks bestuur is geregeld in de Wgr.
3. De vaststelling van de jaarrekening strekt het bestuur tot decharge.

Artikel 30 Bijdrage in tekorten

1. Het exploitatietekort wordt ten laste gebracht van de deelnemers volgens een door de deelnemers bij het aangaan van deze regeling overeengekomen of later gewijzigde verdeelsleutel, welke als bijlage 2 bij deze regeling is gevoegd en welke bijlage deel uitmaakt van deze regeling.
2. Wanneer de begroting een exploitatietekort aanwijst, over de deelnemers om te slaan, zijn deze gehouden hun in de begroting geraamde bijdrage bij wijze van voorschot te voldoen, in twee termijnen en wel op 1 januari en 1 juli van het begrotingsjaar.

3. Indien van de deelnemers de in het tweede lid bedoelde voorschotten later zijn ontvangen dan de krachtens besluit van het dagelijks bestuur, ingevolge het derde lid bepaalde data respectievelijk de in het vierde lid genoemde data, komen de hieruit voortvloeiende kosten voor rekening van die deelnemers naar rato van de grootte van de verschuldigde voorschotten gerelateerd aan de termijn waarmee die data zijn overschreden. Voor die kostentoerekening is basis de debetrente van de door het recreatieschap aangegane rekeningcourantovereenkomst.
4. Het negatief saldo over enig boekjaar wordt in de jaarrekening opgenomen en, voor zover de reserves daarvoor toereikend zijn, ten laste gebracht van de door het recreatieschap gevormde reserves**.** Voor zover de reserves niet toereikend zijn wordt een negatief saldo ten laste gebracht van de deelnemers volgens de op grond van artikel 30, eerste lid, jo. Bijlage 2 vastgestelde verdeelsleutel. De deelnemers voldoen hun aanvullende bijdrage op grond van dit artikellid binnen 60 dagen na de vaststelling van de jaarrekening.

Artikel 31 Positief saldo

Indien de vastgestelde jaarrekening sluit met een positief saldo besluit het algemeen bestuur of dit:

a. geheel of gedeeltelijk zal worden toegevoegd aan de algemene reserve, doch alleen en voor zover het door het algemeen bestuur vastgestelde maximum plafond van de reserve nog niet is bereikt, dan wel;
b. geheel of gedeeltelijk zal worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve beheer of de bestemmingsreserve investeringen, dan wel:
c. geheel of gedeeltelijk zal worden uitgekeerd aan de deelnemers in de verhouding, waarin zij ingevolge het bepaalde in artikel 30, eerste lid, bijdragen in het exploitatietekort.

Artikel 32 Garantstelling

1. Voor de betaling van rente en aflossing van door het recreatieschap te sluiten geldleningen en in rekening-courant op te nemen gelden staan de deelnemers garant.
2. De deelnemers nemen aan de garantie deel in de verhouding, waarin zij ingevolge het bepaalde in artikel 30, tweede lid bijdragen in het exploitatietekort.
3. Indien uit deze bepaling in enig jaar voor de deelnemers betalingen voortvloeien, zullen deze na afwikkeling van het exploitatietekort of -overschot worden verrekend.

HOOFDSTUK X: TOETREDING, UITTREDING, WIJZIGING EN OPHEFFING

Artikel 33 Toetreding

1. Het daartoe bevoegde orgaan van een publiekrechtelijk lichaam of rechtspersoon kan verzoeken tot toetreding tot deze regeling. Het verzoek wordt aan het algemeen bestuur gezonden.
2. Het algemeen bestuur stelt, na overleg met de deelnemers, binnen drie maanden, nadat het in het eerste lid bedoelde verzoek is ontvangen, een ontwerp vast voor de aanpassing van de gemeenschappelijke regeling in verband met de voorgenomen toetreding alsmede een regeling voor de gevolgen van de toetreding. Het dagelijks bestuur zendt dit ontwerp en regeling aan de deelnemers, waaronder begrepen de aspirant-deelnemer, met het verzoek binnen drie maanden na verzending hiervan, inzake de vaststelling ervan een besluit te nemen. De toetreding vindt plaats wanneer alle deelnemers en de aspirant-deelnemer hiertoe eensluidend besluiten.
3. Het moment waarop de toetreding in gaat, is geregeld in de Wgr.

Artikel 34 Uittreding

1. Uittreding uit deze regeling kan geschieden met ingang van het derde kalenderjaar volgend op de toezending van het betreffende besluit van de uittredende deelnemer aan het algemeen bestuur.
2. Uittreding geschiedt onder door het algemeen bestuur na overleg met deelnemers te stellen regelen die in ieder geval betreffen de voort te zetten verplichtingen van de uittredende deelnemer betreffende de rente en aflossing van geldleningen bedoeld in artikel 32, eerste lid en andere langlopende verplichtingen met een resterende looptijd van ten minste 5 jaar.
3. Het algemeen bestuur stelt binnen drie maanden nadat het besluit tot uittreding is ontvangen een ontwerp vast voor de aanpassing van de gemeenschappelijke regeling aan de gevolgen van de uittreding en zendt dit ontwerp aan de deelnemers met het verzoek binnen drie maanden na verzending van dat ontwerp inzake de vaststelling ervan een besluit te nemen.

Artikel 35 Wijziging

1. Deze regeling kan slechts worden gewijzigd bij gelijkluidend besluit van alle deelnemers.
2. Het moment waarop de wijziging in gaat, is geregeld in de Wgr.

Artikel 36 Opheffing en liquidatie

1. Deze regeling kan worden opgeheven bij gelijkluidend besluit van alle deelnemers.
2. In geval van opheffing van deze regeling geschiedt de liquidatie door het algemeen bestuur dat daarvoor de nodige regels stelt. Hierbij kan van bepalingen van deze regeling worden afgeweken.
3. Het liquidatieplan wordt door het algemeen bestuur, de deelnemers gehoord, vastgesteld.
4. Het liquidatieplan voorziet in de gevolgen die de opheffing voor het personeel heeft.
5. Een voor- of nadelig saldo van de liquidatie wordt over de deelnemers verdeeld, respectievelijk omgeslagen op overeenkomstige wijze als de omslag van een exploitatietekort ingevolge het bepaalde in artikel 30, eerste en tweede lid.

HOOFDSTUK XI HET ARCHIEF

Artikel 37 Archief

1. Het dagelijks bestuur is belast met de zorg, de bewaring en het beheer van de archiefbescheiden van de bestuursorganen van het recreatieschap, alsmede het toezicht daarop overeenkomstig een door het algemeen bestuur, met inachtneming van artikel 40 van de Archiefwet 1995 en daarop betrekkende hebbende regelingen vast te stellen verordening, die aan Gedeputeerde Staten van Noord-Holland moet worden medegedeeld.
2. Voor de bewaring van de op grond van artikel 12 van de Archiefwet 1995 over te brengen archiefbescheiden wijst het algemeen bestuur een archiefbewaarplaats aan.
3. Bij opheffing van de gemeenschappelijke regeling wordt ten aanzien van de archiefbescheiden een voorziening getroffen conform artikel 4 lid 1 van de Archiefwet 1995.

HOOFDSTUK XII: SLOTBEPALINGEN

Artikel 38 Duur en inwerkingtreding

1. Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 januari 2019.
2. Het college van Gedeputeerde Staten draagt zorg voor de bekendmaking van de regeling in de gemeenten en provincie, onverminderd het bepaalde in artikel 53, tweede lid, van de Wgr.
3. Deze regeling is aangegaan voor onbepaalde tijd.

Artikel 39 Geschillenregeling

Indien er geschillen ontstaan aangaande de uitvoering of toepassing van deze regeling, wordt het geschil als volgt opgelost:

a. de bij het geschil betrokken deelnemers treden met elkaar in overleg, indien dit niet resulteert in een oplossing wordt vervolgens;
b. door de bij het geschil betrokken deelnemers een mediator aangesteld, indien dit niet resulteert in een oplossing wordt vervolgens;
c. een geschillencommissie, samengesteld door gedeputeerde staten, in overleg met de dagelijkse besturen van de bij het geschil betrokken deelnemers, indien dit niet resulteert in een oplossing wordt vervolgens;
d. de beslissing van een rechterlijke instantie gevraagd.

Artikel 40 Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als 'gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer’.

[DATUM]

De voorzitter,
A. Tekin

Kaart van de Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer, inclusief deelgebied Aagtenpark

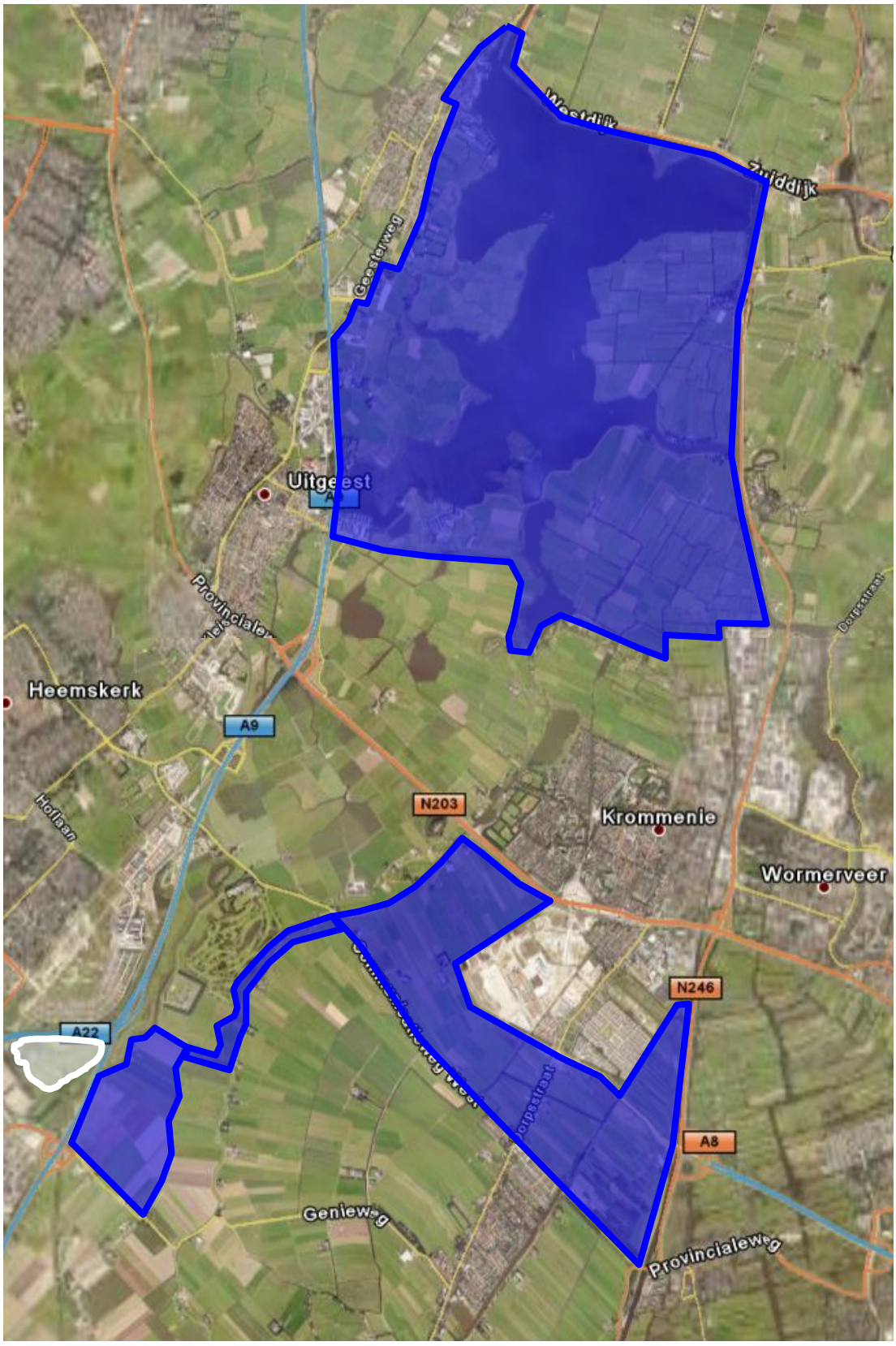

Bestaande Gemeenschappelijke Regeling Alkmaarder- en Uitgeestermeer

Uitbreiding Gemeenschappelijke Regeling Alkmaarder- en Uitgeestermeer met Aagtenpark

Bijlage 2

Verdeelsleutel Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer als bedoeld in artikel 30, eerste lid van deze regeling met ingang van 1 januari 2019

A.
Het “Alkmaarder- en Uitgeestermeer” inclusief daaraan grenzende percelen

Deelnemer	Bijdrage deelnemer
Provincie Noord-Holland	49,2 %
Gemeente Alkmaar	7,1 %
Gemeente Beverwijk	4,3 %
Gemeente Castricum	5,2 %
Gemeente Heemskerk	2,9 %
Gemeente Heiloo	2,4 %
Gemeente Uitgeest	5,2 %
Gemeente Zaanstad	23,7 %

B-1

De SGP gebieden “De Buitenlanden”, “De Omzoom” en “Aagtenpark” in 2019 (overgangsjaar in verband met stopzetting rijksbijdrage aan deze deelgebieden)

Deelnemer	Bijdrage deelnemer
Provincie Noord Holland	65,00 %
Gemeente Beverwijk	9,56 %
Gemeente Heemskerk	8,44 %
Gemeente Uitgeest	3,00 %
Gemeente Zaanstad	14,00 %

B-2

De SGP gebieden “De Buitenlanden”, “De Omzoom” en “Aagtenpark” met ingang van 2020

Deelnemer	Bijdrage deelnemer
Provincie Noord Holland	50,10 %
Gemeente Beverwijk	13,63 %
Gemeente Heemskerk	12,03 %
Gemeente Uitgeest	4,28 %
Gemeente Zaanstad	19,96 %

Bijlage: Bepalingen die zijn geregeld in de Wgr

In deze bijlage zijn de artikelen uit de (ontwerp-) gemeenschappelijker regeling RAUM opgenomen die bestaan uit een directe verwijzing naar de Wgr. De betreffende wettekst uit de Wgr is cursief weergegeven.

HOOFDSTUK III: ALGEMEEN BESTUUR

Artikel 6 Samenstelling

5. Beëindiging van het lidmaatschap van het algemeen bestuur is geregeld in de Wgr.

- *Wgr artikel 13, lid 2: Het lidmaatschap van het algemeen bestuur eindigt van rechtswege, zodra men ophoudt lid of voorzitter te zijn van de raad uit wiens midden men is aangewezen dan wel ophoudt wethouder of secretaris van de desbetreffende deelnemende gemeente te zijn.*

Artikel 8 Openbaarheid vergaderingen

1. De openbaarheid van vergaderingen is geregeld in de Wgr.

- *Wgr: Artikel 22, lid 1: De artikelen 16, 17, 19, 20, 22, 26 en 28 tot en met 33 van de Gemeentewet zijn, voor zover daarvan bij deze wet niet is afgeweken, op het houden en de orde van de vergaderingen van het algemeen bestuur van het openbaar lichaam van overeenkomstige toepassing.*

- *Wgr: Artikel 23*
  1 Het algemeen bestuur kan in een besloten vergadering, op grond van de belangen, genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur, omtrent het in die vergadering met gesloten deuren behandelde en omtrent de inhoud van de stukken welke aan het algemeen bestuur worden overgelegd, geheimhouding opleggen. Deze wordt door hen die bij de behandeling aanwezig waren en allen die van het behandelde of de stukken kennisdragen, in acht genomen, totdat het algemeen bestuur haar opheft.
  2 Op grond van de belangen genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur kan de geheimhouding eveneens worden opgelegd door het dagelijks bestuur en de voorzitter van het openbaar lichaam en door een commissie als bedoeld in artikel 24 of 25, ieder ten aanzien van stukken die zij aan het algemeen bestuur of aan de leden van het algemeen bestuur overleggen. Daarvan wordt op de stukken melding gemaakt.
  3 De krachtens het tweede lid aan het algemeen bestuur opgelegde verplichting tot geheimhouding vervalt, indien de oplegging niet door het algemeen bestuur in zijn eerstvolgende vergadering, die blijkens de presentielijst door meer dan de helft van het aantal zitting hebbende leden, tezamen vertegenwoordigend meer dan de helft van het aantal stemmen, is bezocht, wordt bekrachtigd.
  4 De krachtens het tweede lid aan leden van het algemeen bestuur opgelegde verplichting tot geheimhouding wordt door hen in acht genomen totdat het orgaan, dat de verplichting heeft opgelegd, dan wel, indien het onderwerp waaromtrent geheimhouding is opgelegd aan het algemeen bestuur is voorgelegd, totdat het algemeen bestuur haar opheft. Het algemeen bestuur kan deze beslissing alleen nemen in een vergadering die blijkens de presentielijst door meer dan de helft van het aantal zitting hebbende leden, tezamen vertegenwoordigend meer dan de helft van het aantal stemmen, is bezocht.
  5 Artikel 22 en het eerste lid van dit artikel zijn eveneens van toepassing op het gemeenschappelijk orgaan, indien de regeling is getroffen of mede is getroffen door gemeenteraden.

HOOFDSTUK V: DE VOORZITTER

Artikel 15 Benoeming en taak

2. Het voorzitterschap van het algemeen bestuur en van het dagelijks bestuur door de voorzitter is geregeld in de Wgr

   - *Wgr artikel 12, lid 3 De voorzitter is tevens voorzitter van het algemeen bestuur en van het dagelijks bestuur.*

5. De vertegenwoordiging van het openbaar lichaam door de voorzitter is geregeld in de Wgr.

   - *Wgr artikel 57d*
     1 De voorzitter vertegenwoordigt het openbaar lichaam in en buiten rechte.
     2 De voorzitter kan de in het eerste lid bedoelde vertegenwoordiging opdragen aan een door hem aan te wijzen persoon.

HOOFDSTUK VI: COMMISSIES

Artikel 16 Adviescommissie en bestuurscommissie

1. Het instellen van commissies van advies door het algemeen bestuur is geregeld in de Wgr.

   - *Wgr artikel 25*
     1 Het algemeen bestuur van het openbaar lichaam kan commissies instellen met het oog op de behartiging van bepaalde belangen indien de regeling in deze mogelijkheid voorziet. Het algemeen bestuur regelt de bevoegdheden en de samenstelling. Artikel 22 van de Gemeentewet en de artikelen 21, 23, eerste en tweede lid, 32k en 32l van deze wet zijn van overeenkomstige toepassing.
     2 Het algemeen bestuur gaat niet over tot het instellen van een commissie als bedoeld in het eerste lid dan nadat de raden van de deelnemende gemeenten van dit voornemen op de hoogte zijn gesteld en in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen ter kennis van het algemeen bestuur te brengen.
     3 Het algemeen bestuur kan aan een commissie als bedoeld in het eerste lid bevoegdheden van het algemeen bestuur en van het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam overdragen, tenzij de aard van de bevoegdheid zich daartegen verzet. Het algemeen bestuur kan in ieder geval niet overdragen de bevoegdheid tot:
        a. het vaststellen van de begroting of van de jaarrekening, bedoeld in artikel 34;
        b. het heffen van rechten, bedoeld in artikel 30, eerste lid, sub a;
        c. het vaststellen van verordeningen door strafbepaling of bestuursdwang te handhaven.

     4 Bevoegdheden van het dagelijks bestuur kunnen niet dan op voorstel van het dagelijks bestuur worden overgedragen.
     5 Ten aanzien van een commissie als bedoeld in het eerste lid regelt het algemeen bestuur tevens voor zover zulks in verband met aard en omvang van de overgedragen bevoegdheden nodig is:
        a. de werkwijze van de commissie;
        b. de openbaarheid van vergaderingen;
        c. de voorbereiding, de uitvoering en de openbaarmaking van besluiten van de commissie;
        d. het toezicht van het algemeen, respectievelijk het dagelijks bestuur op de uitoefening van bevoegdheden van die commissie;
        e. de verhouding van de overgedragen bevoegdheden tot die van het algemeen en het dagelijks bestuur;
        f. de verantwoording aan het algemeen bestuur.

6 Ten aanzien van de vergadering van een commissie waaraan bevoegdheden van het algemeen bestuur zijn overgedragen is artikel 22, derde, vierde en vijfde lid van overeenkomstige toepassing, met inachtneming van door het algemeen bestuur vastgestelde nadere regels.
7 Indien de commissie zich ter zake van het behandelde waarvoor een verplichting tot geheimhouding geldt tot het algemeen bestuur heeft gericht, wordt de geheimhouding in acht genomen totdat het algemeen bestuur haar opheft.
8 Het algemeen bestuur kan besluiten en andere, niet-schriftelijke beslissingen gericht op enig rechtsgevolg van een door hem ingestelde commissie vernietigen. Het algemeen bestuur kan zijn bevoegdheid tot schorsing overdragen aan het dagelijks bestuur. Ten aanzien van de vernietiging van niet-schriftelijke beslissingen gericht op enig rechtsgevolg zijn de afdelingen 10.2.2. en 10.2.3. van de Algemene wet bestuursrecht van overeenkomstige toepassing.

HOOFDSTUK VII: INLICHTINGEN EN VERANTWOORDING

Artikel 17 Interne verantwoording en inlichtingenplicht

1. De verantwoording van de leden van het dagelijks bestuur aan het algemeen bestuur is geregeld in de Wgr.
2. Het verstrekken van inlichtingen door de leden van het dagelijks bestuur aan het algemeen bestuur is geregeld in de Wgr, met in achtneming van het bepaalde in het volgende lid.

- *Wgr artikel 19a*
  1 Het dagelijks bestuur en elk van zijn leden afzonderlijk zijn aan het algemeen bestuur verantwoording schuldig over het door het dagelijks bestuur gevoerde bestuur.
  2 Het dagelijks bestuur geeft het algemeen bestuur alle inlichtingen die het algemeen bestuur voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft.

Artikel 27 Vaststellen begroting

2. Het toezenden van de begroting aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties door het dagelijks bestuur is geregeld in de Wgr.

- *Wgr artikel 58b*
  Het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam, het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie of het gemeenschappelijk orgaan zendt vóór 15 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening aan de raden van de deelnemende gemeenten en aan provinciale staten van de deelnemende provincies.

Artikel 29 Vaststellen jaarrekening

2. Het toezenden van de jaarrekening aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties door het dagelijks bestuur is geregeld in de Wgr.

- *Wgr artikel 58*
  4 Het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam, het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie of het gemeenschappelijk orgaan zendt de jaarrekening binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval vóór 15 juli van het jaar volgende op het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft, aan Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

HOOFDSTUK X: TOETREDING, UITTREDING, WIJZIGING EN OPHEFFING

Artikel 33 Toetreding

3. Het moment waarop de toetreding in gaat, is geregeld in de Wgr.

Artikel 35 Wijziging

2. Het moment waarop de wijziging in gaat, is geregeld in de Wgr.

Beiden in:

- *Wgr artikel 53*
  1 Het provinciebestuur dat daartoe bij de regeling is aangewezen dan wel, indien bij de regeling een openbaar lichaam, een bedrijfsvoeringsorganisatie of een gemeenschappelijk orgaan wordt ingesteld, het bestuur van de provincie van de plaats van vestiging, zendt de regeling aan gedeputeerde staten van de deelnemende provincie of provincies en van de provincie of provincies waarin de deelnemende gemeenten zijn gelegen.
  2 Het provinciebestuur dat daartoe bij de regeling is aangewezen onderscheidenlijk het bestuur van de provincie van de plaats van vestiging maakt de regeling tijdig in alle deelnemende provincies en gemeenten bekend door kennisgeving van de inhoud daarvan in de Staatscourant. Artikel 137 van de Provinciewet is van overeenkomstige toepassing.
  3 De regeling treedt in werking op de in de regeling aangewezen dag. De regeling treedt niet in werking voordat zij is bekendgemaakt.
  4 Het eerste, tweede en derde lid zijn van toepassing op besluiten tot wijziging, verlenging of opheffing van de regeling, alsmede op besluiten tot toetreding en uittreding.

Bijlage: Overzicht wijzigingen gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer (GR) per 1 januari 2019

Onderstaand treft u een overzicht aan van de belangrijkste wijzigingen in de gewijzigde GR. Ter wille van de duidelijkheid/leesbaarheid is een aantal artikelen "uit elkaar" getrokken. Bijvoorbeeld het artikel over doel & werkgebied van het recreatieschap en de artikelen over de begroting en de jaarrekening.

In onderstaande beschrijving wordt met "oud" bedoeld de huidige GR en met "nieuw" de voorgestelde wijziging bedoeld. Onderstaande vernummering gaat uit van de ontwerp GR.

Artikel 1 begripsbepalingen

De begripsbepalingen zijn aangepast:

- Het begrip 'deelnemers' vormt samen met het begrip 'bestuursorganen' een betere omschrijving van de deelnemende bestuursorganen in de gemeenschappelijke regeling.
- Het begrip Wgr is toegevoegd.
- Het begrip uitvoeringsorgaan is komen te vervallen, omdat hiervan geen sprake is.
- Het begrip exploitatieresultaat is toegevoegd.
- Het begrip positief/negatief saldo is toegevoegd.

Artikel 4 Taken

- Het woord 'belangen/doelen' is gebuikt (i.p.v. doel). Het woord 'belangen' is in overeenstemming met de in artikel 10 lid 1 Wgr gebezigde terminologie.
- In het oude artikel 3 (artikel 4 en 5 nieuw) werd op een zeer generieke wijze de taken en bevoegdheden omschreven. Op basis van vaste jurisprudentie inzake artikel 10 van de Wgr, moeten de belangen, taken en bevoegdheden uitgesplitst worden en dienen deze gespecificeerd te worden. In de nieuwe GR is dit gewijzigd, waarmee aan deze eis is voldaan.
- De Wet op de openluchtrecreatie is komen te vervallen en is derhalve niet meer opgenomen in de GR.

Artikel 5 Bevoegdheden

- In het oude artikel 3 (artikel 4 en 5 nieuw) werd op een zeer generieke wijze de taken en bevoegdheden omschreven. Op basis van vaste jurisprudentie inzake artikel 10 van de Wgr, moeten de belangen, taken en bevoegdheden uitgesplitst worden en dienen deze gespecificeerd te worden. In de nieuwe GR is dit gewijzigd, waarmee aan deze eis is voldaan.
- De vergunningverlening t.b.v. gemotoriseerde modelvliegtuigen, -vaartuigen, -voertuigen aangepast in verband met de gewijzigde milieuregelgeving (Wabo).
- De bevoegdheden op het gebied van de ongeklede recreatie en gemotoriseerde modelvliegtuigen, -vaartuigen en –voertuigen is niet langer beperkt tot de situaties waarin het AB heeft verklaard daartoe over te gaan. Dit is in strijd met de delegatiebepalingen van de Algemene wet bestuursrecht.
- De procedure voor het tot stand komen van de Algemene Verordening is in overeenstemming met de Wgr gebracht. Onder de oude GR was een verklaring van geen bezwaar van alle deelnemers vereist, in de nieuwe GR wordt volstaan met een zienswijze waarvoor een termijn van drie maanden van toepassing is.
- Het artikel inzake het heffen van belastingen door de GR vervallen, omdat dit in de praktijk niet gebeurt c.q. daarover bij de deelnemers in het algemeen gereserveerd op wordt gereageerd.

- Er is een bepaling voor heffen van leges is opgenomen.

Artikel 6: Algemeen bestuur

- Lid 7 is toegevoegd, om bij het 'ter beschikking stellen' van de functie van AB-lid een machtsvacuüm te voorkomen.

Artikel 7 Werkwijze

- Vanwege de decentralisatie van de beleidstaak openluchtrecreatie naar lagere overheden is de mogelijkheid verwijderd dat de minister belast met de zorg voor de openluchtrecreatie, natuur en landschapsbeheer een vertegenwoordiger kan aanwijzen om als adviseur aan de vergadering van het AB deel te nemen.

Artikel 8, 9 en 13 vergaderorde/besluitvorming

- In deze artikelen is de vergaderorde en de wijze waarop besluiten tot stand komen nader gespecificeerd. In de GR oud was dit slechts beperkt omschreven. Een deel van de bepalingen komt voort uit het regelement van orde.
- In artikel 8 zijn de bepalingen t.a.v. de openbaarheid van de vergaderingen van het AB opgenomen. Het nieuwe lid 4 betreft het besluiten tot een besloten vergadering.
- Er zijn bepalingen opgenomen betreffende het stemmen over zaken en over personen.
- Wanneer de stemmen staken, komt er geen besluit tot stand.

Artikel 10 Bevoegdheden

- De bevoegdheden van het AB zijn opgenomen. Hierbij geldt dat het AB alle bevoegdheden heeft tenzij die zijn opgedragen aan het DB of aan de voorzitter.
- De bevoegdheden van het AB zijn in overeenstemming met Wgr gebracht

Artikel 12 Samenstelling

- Het aantal DB-leden is van 3 naar 4 gewijzigd.

Artikel 13 Werkwijze

- De werkwijze van het dagelijks bestuur (DB) is in de GR opgenomen alsmede de wijze van besluitvorming.

Artikel 14 Taken en bevoegdheden

- De taken van het DB zijn in overeenstemming met Wgr gebracht. Hierbij zijn meer bevoegdheden aan het DB toegekend dan onder de oude Wgr het geval was.
- De wettelijke taken zijn gescheiden van de 'draagt zorg voor' taken, die voortvloeien uit de GR.
- Er kan alleen een lening worden afgesloten indien dit in overeenstemming met AB besluit is ofwel dit in overeenstemming met de begroting is.

Artikel 17, 18 en 19 inlichtingen en verantwoording

- De interne- en externe informatieplicht stond in de oude GR op verschillende plaatsen vermeld. De verantwoordings- en inlichtingenplicht van de voorzitter is vervallen (artikel 13 GR oud). De voorzitter heeft geen eigen bevoegdheden en maakt onderdeel uit van het AB (en DB) en is als zodanig dus al verantwoordings- en inlichtingsplichtig.

- De uitzondering op de informatieplicht bestond volgens de oude GR uit het openbaar belang. Een dergelijk belang staat nergens omschreven. Er wordt op onderdelen daarom verwezen naar het bepaalde in artikel 23 Wgr: op grond van de belangen genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur, kan t.a.v. bepaalde stukken geheimhouding worden opgelegd.
- De leden van het DB en de voorzitter zijn in uitdrukkelijk uitgesloten van de externe verantwoordingsplicht. Het DB legt verantwoording af aan het AB.

Artikel 20 Beleid

- Artikel 20 lid 2 GR oud is komen te vervallen. Het systeem van bedrijfsplan en jaarplannen is in 2006 afgeschaft. Nu wordt gewerkt met toelichtingen bij de begrotingen en met een meerjarenbegroting.

Artikel 21 Mandaat uitvoering

- De taken van het AB en DB kunnen worden gemandateerd aan een externe uitvoeringsorganisatie. Hiermee is het mogelijk dat de uitvoering van aan het schap overgedragen taken niet door een ambtelijke organisatie wordt gerealiseerd maar door een externe organisatie (zoals RNH). In de oude GR stond alleen dat de uitvoering van besluiten aan een niet-ambtelijke organisatie konden worden opgedragen. Het gaat echter niet (alleen) om de uitvoering van besluiten, maar om de taakuitoefening.

Artikel 23 Geld- en financieringsmiddelen

- De geldmiddelen van het schap bestaande uit de ‘participantenbijdrage’ (lid a) werd in de GR oud omschreven als exploitatietekort. Er wordt thans verwezen naar de bijdragen van de deelnemers zoals omschreven in bijlage 2 van de GR.

Artikel 26 Voorbereiden begroting

- De voorbereidingsprocedure begroting en het vaststellen van de begroting zijn in afzonderlijke bepalingen opgenomen en aangepast aan de gewijzigde Wgr.
- Ook de begrotingswijzigingen wordt aan de deelnemers voorgelegd worden zodat die een zienswijze daaromtrent kenbaar kunnen maken.

Artikel 27 Vaststellen begroting

- De voorbereidingsprocedure begroting en het vaststellen van de begroting zijn in afzonderlijke bepalingen opgenomen en aangepast aan de gewijzigde Wgr.

Artikel 30 Bijdrage in tekorten

- Artikel 30 (artikel 27 oud) is inhoudelijk gewijzigd. Het negatief saldo wordt -als de reserves zijn uitgeput- ten laste van de deelnemers gebracht conform de verdeelsleutel die geldt m.b.t. de reguliere bijdrage van de deelnemers in het exploitatietekort.

Artikel 31 Positief saldo

- De vaststelling van een positief saldo geschiedt door een besluit van het AB. De instemming van alle deelnemers is komen te vervallen.

Artikel 33 Toetreding

- Toetreding gaat in op de eerste dag nadat het besluit tot toetreding is bekend gemaakt ingevolge artikel 26 van de Wgr.

Artikel 34 Uittreding

- Bij het vaststellen van de uitttreedsom wordt tevens uitgegaan van andere langlopende verplichtingen met een resterende looptijd van ten minste 5 jaar. Dit is conform de geldende jurisprudentie.

Artikel 35 wijziging

- De wijziging van de GR gaat in op de eerste dag volgend op die waarop het besluit tot wijziging, conform artikel 53 Wgr, is bekend gemaakt.

Artikel 36 Opheffing en liquidatie

- In de oude GR is bepaald dat voor opheffing ten minste 2/3 van het aantal deelnemers moeten besluiten. Dit is aangepast naar alle deelnemers. Wijziging zou slechts kunnen met instemming van alle deelnemers, maar tot opheffing zou 2/3 deel van het aantal deelnemers kunnen besluiten. Dit is nu voor beide situaties gelijk getrokken.

Artikel 38: Duur en inwerkingtreding

- Dit artikel is in overeenstemming met de Wgr gebracht. Artikel 53 Wgr regelt de bekendmaking en inwerkingtreding van een GR. Op grond van artikel 53 lid 3 treedt de GR in werking op de in de GR aangewezen dag. Dit gebeurt niet eerder dan bekendmaking.
- De bekendmaking wordt gedaan door de provincie Noord-Holland d.m.v. publicatie in de Staatscourant (artikel 53 Wgr).

Artikel 39: geschillenregeling

- De geschillenregeling is uitgebreid. Bij een geschil dienen de volgende stappen te worden genomen om tot een oplossing voor het geschil te komen: overleg, mediation, geschillencommissie, gerechtelijke procedure. Indien één stap in een oplossing resulteert, behoeft de volgende stap niet te worden gezet.

Bijlage 2 Financiële verdeelsleutel

- De financiële verdeelsleutel is aangepast naargelang de besluitvorming die heeft plaatsgevonden op 4 juli 2018 waar het bestuur heeft besloten;
    - In te stemmen met de verlaging van de provinciale bijdrage van 75% naar 65% met ingang van 2019, en van 65% naar 50,10% met ingang van 2020;
    - De verdeelsleutel voor participantenbijdragen vast te stellen op basis van de werkelijke beheerlasten onder de gemeenten, waarbij het zwaartepunt wordt verlegd van de regio Zaanstad (40%) naar de regio IJmond (60%) (opgenomen als uitgangspunt 4 in dit voorstel);
    - Het Aagtenpark per 1 januari 2019 in beheer over te nemen van de gemeente Beverwijk;

Bijlage: Toelichting op de nieuwe verdeelsleutel:

Op 4 juli 2018 heeft het algemeen bestuur van het RAUM een besluit genomen over de nieuwe verdeelsleutel voor de participantenbijdrage van de begroting BTL/IJ-Z. Er zijn vier verschillende, van elkaar losstaande, ontwikkelingen met financiële consequenties voor de participantenbijdrage.

1. Verlaging van de provinciale bijdrage:

Door de bezuinigingen van het Rijk in 2010 heeft de provincie de afgelopen jaren het financiële tekort in de participantenbijdrage opgevangen. Op 26 januari 2018 heeft het Algemeen Bestuur besloten akkoord te gaan met de wens van de provincie om haar participatiebijdrage voor het BTL/IJ-Z-gebied per 1 januari 2019 te verlagen. Deze verlaging heeft consequenties voor de vier gemeenten die bijdragen aan BTL/IJ-Z. In totaal wordt een bedrag van € 79.180,- (prijspeil 2018) herverdeeld onder de gemeenten Beverwijk, Heemskerk, Uitgeest en Zaanstad. In 2019 zal de bijdrage van de provincie van 75% naar 65% dalen en in 2020 naar 50,1%.

2. Herverdeling verdeelsleutel:

Door de bezuinigingen bij het Rijk in 2010 is het oorspronkelijke programma Strategisch Groenproject IJ-Z flink naar beneden bijgesteld. In 2017 was ambtelijk overeenstemming bereikt tussen de gemeenten over een verdeelsleutel op basis van de werkelijk gerealiseerde voorzieningen en daarmee samenhangende beheerkosten in dit gebied. Oorspronkelijk zou ca. 60% van de voorzieningen in de regio Zaanstad gerealiseerd worden en ca. 40% in de regio IJmond. Door de bijstelling van de gerealiseerde voorzieningen en de daaruit volgende beheeropgaven is deze verhouding omgekeerd. Ca. 60% van de voorzieningen bevindt zich op grondgebied van de regio IJmond en ca. 40% binnen de regio Zaanstad. Hierop wordt de verdeelsleutel aangepast.

3. Herberekening van de daadwerkelijke beheerkosten (bedragen prijspeil 2018):

Er heeft een herberekening van de daadwerkelijke beheerkosten plaatsgevonden waardoor de totale exploitatiekosten van de Buitenlanden naar beneden zijn bijgesteld met € 47.776,-. De totale exploitatiekosten van BTL/IJ-Z komt daarmee uit op € 269.581,- .

4. Het in beheer nemen van het Aagtenpark (bedragen prijspeil 2018):

Voor het in beheer nemen van het Aagtenpark is jaarlijks € 136.915,- nodig. Momenteel betalen de participanten € 269.581,- voor beheer en onderhoud van het gebied BTL/IJ-Z. Met het in beheer nemen van het Aagtenpark komen de totale exploitatie kosten in 2018 op € 406.496,-. Deze kosten worden verdeeld over de participanten met de nieuwe verdeelsleutel.

De vier bovengenoemde ontwikkelingen hebben alle vier invloed op de participantenbijdrage. In de tabel is de geïndexeerde meerjaren ontwikkeling van de participantenbijdrage in euro's weergegeven (bovengenoemde getallen waren op basis van het prijspeil 2018. Onderstaande tabel is inclusief indexatie waardoor de getallen afwijken).

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
* Totaal bijdrage participanten	317.357	420.885	435.784	451.211	467.184	483.722
Verdeling:						
Af: Bijdrage rijk 50% (via provincie; zie toelichting)	158.679	-	-	-	-	-
Restant te verdelen volgens verdeelsleutel:	158.678	420.885	435.784	451.211	467.184	483.722
Provincie Noord-Holland	79.497	273.577	218.328	226.057	234.059	242.345
Gemeente Beverwijk	13.486	40.236	59.397	61.500	63.677	65.931
Gemeente Heemskerk	11.903	35.521	52.425	54.281	56.202	58.192
Gemeente Uitgeest	4.206	12.626	18.652	19.312	19.995	20.703
Gemeente Zaanstad	49.586	58.925	86.982	90.062	93.250	96.551
	158.678	420.885	435.784	451.212	467.183	483.722
Verdeling:						
Provincie Noord-Holland		65,00%	50,10%	50,10%	50,10%	50,10%
Gemeente Beverwijk		9,56%	13,63%	13,63%	13,63%	13,63%
Gemeente Heemskerk		8,44%	12,03%	12,03%	12,03%	12,03%
Gemeente Uitgeest		3,00%	4,28%	4,28%	4,28%	4,28%
Gemeente Zaanstad		14,00%	19,96%	19,96%	19,96%	19,96%
		100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Toelichting op het meerjarenoverzicht participantenbijdrage:

In 2018 is de verdeling van kosten nog ongewijzigd.

In 2019 neemt het totale exploitatiebedrag toe (door de herberekening van de beheerkosten en het toevoegen van het Aagtenpark). Tegelijk neemt de provinciale bijdrage af naar 65% en is de herverdeling van de percentages voor de regio Zaanstad en IJmond doorgevoerd.

In 2020 neemt de provinciale bijdrage verder af naar 50,1%.

Het totale bedrag aan participantenbijdrage neemt over de jaren toe als gevolg van de indexatie. Het overzicht is opgesteld met de index die voor de begroting 2019 geldt (3,54%). De werkelijke index wordt jaarlijks bepaald en de begroting 2020 zal hierop worden aangepast. Ook het meerjarenoverzicht wordt hierop jaarlijks aangepast.

recreatieschap alkmaarder- en uitgeestermeer

BLAD GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING

Nr. 595

20 oktober 2017

Officiële uitgave van de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer

Algemene Verordening Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1.1 Begripsomschrijvingen

Voor de toepassing van het bij of krachtens deze verordening bepaalde wordt verstaan onder:

a. algemeen bestuur: het algemeen bestuur van het Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer;
b. beheerder: de instantie waaraan door het algemeen bestuur het beheer van het recreatiegebied is opgedragen;
c. bedrijfsvaartuig: elk vaartuig waarin of waarop uitsluitend of in hoofdzaak een bedrijf of beroep wordt uitgeoefend, dan wel dat door zijn constructie, afmetingen en inrichting uitsluitend of in hoofdzaak geschikt bestemd of geschikt is om daarin een beroep, bedrijf of dienst uit te oefenen;
d. een dag : een kalenderdag;
e. dagelijks bestuur: het dagelijks bestuur van het Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer;
f. dagkampeerterrein: een door het algemeen bestuur aangewezen en als zodanig aangeduid terrein waarop van zonsopgang tot zonsondergang met een kampeermiddel mag worden verbleven;
g. evenement: elke voor het publiek toegankelijke verrichting van vermaak, waaronder een vertoning voor publiek, het ten gehore brengen van muziek, een feest, een dropping, een braderie, samenkomst, een wedstrijd, een manifestatie of een ander soort georganiseerde samenkomst, een en ander met uitzondering van betogingen en demonstraties die bedoeld zijn voor het uiten van meningen of gevoelens;
h. gebied: het gebied zoals aangegeven op de bij deze verordening behorende kaart;
i. handelsreclame: iedere openbare aanprijzing van goederen of diensten, waarmee kennelijk beoogd wordt een commercieel belang te dienen;
j. jachthaven: een deel van het water met daarbij behorende grond, waar meerdere vaartuigen ten dienste van de watersport zonder aanwezigheid van de eigenaar of verbruiker kunnen verblijven;
k. kampeermiddel: tent, tentwagen, kampeerauto, caravan, of enig ander voertuig of gewezen voertuig dat in hoofdzaak of ten dele gebruikt wordt voor recreatief oogmerk;
l. ligplaats: een plaats in het water, bestemd of geschikt om door vaartuigen te worden ingenomen;
m. motorvoertuig: elk gemotoriseerd voertuig als bedoeld in artikel 1, onder *z*, van het Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens 1990;
n. oevers: overgangen van een land in een wateroppervlak met inbegrip van alle daarin voorkomende werken zoals beschoeiingen, walmuren, walkanten, oeververdedigingen, kaden, dijken en steigers alsmede met inbegrip van rietkragen, groenstroken, moerassen en andere natuurlijke gesteldheden;
o. openbaar terrein: alle grond die, al dan niet beperkt, toegankelijk is voor het publiek, waaronder de al dan niet met enige beperking, voor het publiek toegankelijke pleinen en open plaatsen, parken, plantsoenen, speelweiden, bossen en andere natuurterreinen, ijsvlakten en aanlegplaatsen voor vaartuigen;
p. openbaar water: alle wateren die, al dan niet beperkt, voor het publiek bevaarbaar of anderszins toegankelijk zijn;
q. parkeren: het laten stilstaan van een voertuig anders dan gedurende de tijd die nodig is en gebruikt wordt voor het onmiddellijk in- of uitstappen van passagiers of voor het onmiddellijk laden of lossen van goederen;
r. rechthebbende: een ieder die ten aanzien van enige zaak zeggenschap heeft krachtens een zakelijk of persoonlijk recht;
s. rietkraag: een van een water of oever deeluitmakende oppervlakte van tenminste 1 m^2 welke is begroeid met riet, biezen, lisdodden of helofyten en alle land, water of moeras binnen 5 meter afstand hiervan;
t. ruiter: de berijder van een paard of van een ander dier;
u. schap: het bij gemeenschappelijke regeling ingestelde openbaar lichaam Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer;
v. schipper: degene die op een vaartuig met de leiding is belast of feitelijk de leiding in handen heeft;
w. toezichthouder: de functionaris die belast is met het toezicht op de naleving van deze verordening, de buitengewoon opsporingsambtenaar als bedoeld in artikel 142 Wetboek van Strafvordering, alsmede de algemene opsporingsambtenaren in de zin van artikel 141 Wetboek van Strafvordering;
x. vaartuig: elke constructie die geschikt is op het water te drijven, daaronder mede verstaan een drijvend werktuig, een boot, een jacht, een zeilplank, alsmede een woonschip en pont;
y. voertuig: elk voertuig als bedoeld in artikel 1, onder *a* en onder *al*, van het Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens 1990;

z. weg: alle openbaar toegankelijke wegen of paden met inbegrip van de daarin liggende bruggen en duikers en de tot die wegen of paden behorende bermen of zijkanten, alsmede de aan de wegen of paden liggende parkeerterreinen;
aa. woonschip: een vaartuig dat uitsluitend of hoofdzakelijk als woning of recreatieverblijf wordt gebezigd, dan wel door zijn constructie, afmetingen en inrichting uitsluitend of in hoofdzaak bestemd of geschikt is om te worden gebruikt als woning of recreatieverblijf.

Artikel 1.2 Beslistermijn
1. Het algemeen bestuur beslist op een aanvraag om een vergunning of ontheffing binnen acht weken na de dag waarop de aanvraag is ontvangen.
2. Indien een beslissing op een aanvraag vanwege de ingewikkeldheid van een onderwerp niet kan worden gegeven binnen de in het eerste lid genoemde termijn, kan het algemeen bestuur die termijn eenmaal verlengen. Kennisgeving van de verdaging vindt plaats binnen de beslistermijn van acht weken, is met redenen omkleed en geeft een zo kort mogelijke termijn waarbinnen alsnog een beslissing zal worden genomen.

Artikel 1.3 Overige toestemmingen
Indien het algemeen bestuur na ontvangst van een aanvraag constateert dat naast de aangevraagde vergunning of ontheffing aanvrager ook over andere toestemmingen dient te beschikken, dan wijst het algemeen bestuur of dagelijks bestuur de aanvrager daar op.

Artikel 1.4 Tijdstip indiening aanvraag
Indien een aanvraag voor een vergunning of ontheffing wordt ingediend minder dan acht weken voor het tijdstip waarop de aanvrager de vergunning of ontheffing of ontheffingen nodig heeft, kan het algemeen bestuur besluiten de aanvraag niet te behandelen.

Artikel 1.5 Weigeringsgronden
Een vergunning of ontheffing kan slechts worden geweigerd indien één of meer van de belangen, die het schap op grond van de gemeenschappelijke regeling heeft te behartigen, zich daartegen verzetten.

Artikel 1.6 Voorschriften
1. Aan een krachtens deze verordening verleende vergunning of ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden, mits die voorschriften strekken ter bescherming van de belangen in verband waarmee de vergunning of ontheffing vereist is.
2. Degene aan wie een vergunning of ontheffing met voorschriften is verleend, is verplicht die voorschriften na te leven.

Artikel 1.7 Persoonlijk karakter vergunning en ontheffing
De vergunning of ontheffing is persoonsgebonden, tenzij bij of krachtens deze verordening of bij vergunning anders is bepaald.

Artikel 1.8 Termijn vergunning en ontheffing
1. Een vergunning of ontheffing, verleend op grond van deze verordening, geldt gedurende de daarin vermelde termijn.
2. Bij het ontbreken van een termijn, geldt de vergunning of ontheffing voor onbepaalde tijd, tenzij de aard van de vergunning of ontheffing danwel de belangen van het schap zich daartegen verzetten.

Artikel 1.9 Intrekking en wijziging
De vergunning of ontheffing kan worden ingetrokken of gewijzigd:
a. indien ter verkrijging daarvan onjuiste dan wel onvolledige gegevens zijn verstrekt;
b. indien op grond van een verandering van de omstandigheden of inzichten opgetreden na het verlenen van de vergunning of ontheffing, moet worden aangenomen dat intrekking of wijziging noodzakelijk is vanwege het belang of de belangen ter bescherming waarvan de vergunning of ontheffing is vereist;
c. indien de aan de vergunning of ontheffing verbonden voorschriften en beperkingen geheel of gedeeltelijk niet zijn of worden nagekomen;
d. indien van de vergunning of ontheffing geen gebruik wordt gemaakt binnen een daarin gestelde termijn dan wel, bij gebreke van een dergelijke termijn, binnen een redelijke termijn;
e. indien de houder daarom verzoekt.

Artikel 1.10 Werkingsgebied
Deze verordening geldt voor het gebied zoals op de bij deze verordening behorende kaarten is weergegeven.

Artikel 1.11 Samenloop verordeningen
1. Voor zover deze verordening voorziet in hetzelfde onderwerp als de verordeningen van de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling, houden de laatstgenoemde verordeningen op te gelden voor het werkingsgebied, tenzij dit hierna anders is bepaald.
2. De in het gebied geldende keuren blijven onverminderd van kracht.

HOOFDSTUK 2 ACTIVITEITEN EN AANWEZIGHEID

Artikel 2.1 Toegankelijkheid gebied
1. Het algemeen bestuur kan de toegankelijkheid van het gebied of delen van het gebied beperken.
2. Het is verboden zich te bevinden in het gebied of delen van het gebied, wanneer de toegankelijkheid van het gebied of delen van het gebied op grond van het eerste lid is beperkt, tenzij daarvoor toestemming is gegeven door het algemeen bestuur.

Artikel 2.2 Evenementen
1. Het is verboden zonder vergunning van het algemeen bestuur op openbaar terrein, op de weg of op openbaar water in het gebied een evenement te organiseren.
2. Geen vergunning is vereist voor een evenement indien:
   a) het aantal aanwezigen niet meer bedraagt dan vijftig personen;
   b) het evenement tussen zonsopgang en zonsondergang plaatsvindt;
   c) het evenement niet plaatsvindt op een weg of op andere wijze een belemmering vormt voor hulpdiensten, en
   d) geen gebruik wordt gemaakt van tenten of gelijksoortige constructies.
3. Geen vergunning is vereist wanneer het aantal aanwezigen meer bedraagt dan tweehonderd personen en voor zover ingevolge de algemene plaatselijke verordening van de betreffende gemeente waarin het gebied ligt reeds een verbod geldt om het evenement te houden zonder daartoe door de burgemeester verleende vergunning.
4. Het is verboden een evenement te verstoren.
5. Met betrekking tot in het gebied te houden optochten, demonstraties of bijeenkomsten bedoeld voor het uiten van meningen of gevoelens, blijven de bepalingen van de verordeningen van de gemeente op wiens grondgebied deze activiteit betrekking heeft, onverminderd van kracht.
6. Het is de eigenaar of de schipper verboden in het openbaar water met een vaartuig een zodanige ligplaats in te nemen of te hebben dat de deelnemers aan door of vanwege het algemeen bestuur dan wel de burgemeester van de betreffende gemeente toegestane wedstrijden daarvan hinder ondervinden.
7. Het in het vorige lid gestelde verbod is niet van toepassing op bedrijfsvaartuigen voor zover daarmee ligplaats is ingenomen voor het noodzakelijk ter plaatse uitvoeren van werken.

Artikel 2.3 Aanbieden diensten en lessen
1. Het is verboden zonder vergunning van het algemeen bestuur diensten aan te bieden of les te geven.
2. Afdeling 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht is van toepassing op de behandeling van een aanvraag om vergunning als bedoeld in het eerste lid.

Artikel 2.4 Venten
1. Het is verboden zonder vergunning van het algemeen bestuur in de uitoefening van handel op of aan de weg, aan of op een openbaar water of op openbaar terrein goederen te koop aan te bieden, te verkopen of af te geven.
2. Afdeling 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht is van toepassing op de behandeling van een aanvraag om een ventvergunning als bedoeld in het eerste lid.
3. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt niet:
   a) ten aanzien van het te koop aanbieden, verkopen of afleveren van gedrukte of geschreven stukken waarin gedachten of gevoelens worden geopenbaard als bedoeld in artikel 7, eerste lid, van de Grondwet;
   b) door het te koop aanbieden, verkopen of afleveren van goederen op een standplaats waarvoor een vergunning als bedoeld in artikel 2.5 is afgegeven.

Artikel 2.5 Standplaatsen

1. Het is verboden zonder vergunning van het algemeen bestuur op of aan de weg, op openbaar water dan wel op openbaar terrein:
   a) met een voertuig, een kraam, een tafel of enig ander middel een standplaats in te nemen of te hebben teneinde in de uitoefening van de handel goederen te koop aan te bieden, te verhuren, dan wel diensten aan te bieden;
   b) anderszins goederen uit te stallen of uitgestald te hebben om deze te koop aan te bieden, te verkopen of te verstrekken aan publiek.

2. Het is de rechthebbende op een perceel verboden toe te staan, dat daarop zonder vergunning van het algemeen bestuur standplaats wordt of is ingenomen of goederen worden of zijn uitgestald als bedoeld in het eerste lid.
3. Afdeling 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht is van toepassing op de behandeling van een aanvraag om een standplaatsvergunning als bedoeld in het eerste lid.
4. Het in het eerste lid, onder b) gestelde verbod geldt niet ten aanzien van het uitgestald hebben van gedrukte of geschreven stukken waarin gedachten of gevoelens worden geopenbaard als bedoeld in artikel 7, eerste lid, van de Grondwet.
5. Onder standplaats wordt niet verstaan: een vaste plaats op een jaarmarkt, evenement of markt als bedoeld in artikel 160 eerste lid aanhef en onder h van de Gemeentewet.

Artikel 2.6 Filmopnamen

1. Het is zonder vergunning van het algemeen bestuur verboden film- en foto-opnamen te maken voor commerciële doeleinden.
2. Afdeling 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht is van toepassing op de behandeling van een aanvraag om vergunning als bedoeld in het eerste lid.

Artikel 2.7 Gedenktekens

1. Het is verboden zonder vergunning van het algemeen bestuur een gedenkteken te plaatsen in het gebied.
2. Het is verboden een gedenkteken te bekladden of op andere wijze te ontsieren.

Artikel 2.8 Asverstrooiing

Het is verboden in het gebied as te verstrooien behalve op daartoe door het algemeen bestuur aangewezen plaatsen.

Artikel 2.9 Aanstootgevend gedrag

1. Het is verboden zich, onverminderd het bepaalde in artikel 239 van het Wetboek van Strafrecht, op of aan de weg of op een vanaf die weg waarneembare plaats, of op openbaar terrein, op openbaar water, in openbare toiletgelegenheden of in de beplantingen te bevinden in een houding of toestand, of in kleding, die uit het oogpunt van openbare zedelijkheid kennelijk kwetsend, oneerbaar of aanstootgevend is of redelijkerwijs kan worden geacht te zijn.
2. Het verbod gesteld in het eerste lid is, voor zover het zich ongekleed bevinden betreft, niet van toepassing op door het algemeen bestuur aangewezen en als zodanig aangeduide terreinen.
3. Het algemeen bestuur is bevoegd nadere regels te stellen ten aanzien van de in het tweede lid genoemde terreinen. Het is verboden deze nadere regels te overtreden.

Artikel 2.10 Hinderlijk gedrag

1. Het is verboden:
   a) zich te bevinden op een beeld, monument, overkapping, bouwwerk, kunstwerk, constructie, openbare toiletgelegenheid, voertuig, hekheining of andere afsluiting, verkeersmeubilair en daarvoor niet bestemd straatmeubilair;
   b) zich op openbaar terrein of op de weg zodanig op te houden dat aan weggebruikers of aan bewoners van nabij de weg gelegen woningen onnodig overlast of hinder veroorzaakt wordt of redelijkerwijs is aan te nemen, dat de veiligheid in gevaar kan worden gebracht;
   c) de door het algemeen bestuur toegankelijk gestelde recreatieve accommodaties of openbare toiletgelegenheden te gebruiken of zich aldaar te gedragen op een wijze die in strijd is met het doel van die accommodaties;
   d) zich in de openbare toiletgelegenheden of in de nabijheid daarvan op een opvallende of aanstootgevende wijze op te houden die voor anderen hinderlijk is;
   e) zich in de nabijheid van een persoon op te houden met de kennelijke bedoeling deze persoon te bespieden of te achtervolgen.

2. Het verbod geldt niet voor zover het Wetboek van Strafrecht of artikel 5 Wegenverkeerswet 1994 voorziet in het onderwerp.

3. Het algemeen bestuur kan nadere regels stellen ten aanzien van de onder het eerste lid bedoelde accommodaties. Het is verboden deze nadere regels te overtreden.

Artikel 2.11 Propagandamiddelen en verspreiding stukken

1. Het is een ieder die zich bevindt op openbaar terrein, op de weg dan wel op openbaar water, verboden
   a) ter verspreiding, aanbeveling, aankondiging of bekendmaking van geschreven stukken of afbeeldingen op hinderlijke wijze te roepen, te zingen of te schreeuwen dan wel van enig reclamemiddel op hinderlijke wijze gebruik te maken;
   b) ter verspreiding van enig instrument of enige apparatuur gebruik te maken om de aandacht te trekken;
   c) gedrukte of geschreven stukken dan wel afbeeldingen onder publiek te verspreiden dan wel openlijk aan te bieden.

2. Het in het eerste lid, onder c) gestelde verbod geldt niet ten aanzien van het verspreiden van gedrukte of geschreven stukken waarin gedachten of gevoelens worden geopenbaard als bedoeld in artikel 7, eerste lid, van de Grondwet.
3. Het algemeen bestuur kan ten aanzien van het in het eerste lid onder c) gestelde verbod ontheffing verlenen.

Artikel 2.12 Plakken en kladden

1. Het is verboden op openbaar terrein of op de weg een onroerende zaak te bekrassen of te bekladden.
2. Het is verboden zonder schriftelijke toestemming van de rechthebbende op openbaar terrein of op de weg op een onroerende zaak die vanaf de weg zichtbaar is:
   a) een aanplakbiljet of ander geschrift, afbeelding of aanduiding, aan te plakken, te doen plakken, op andere wijze aan te brengen of aan te doen brengen;
   b) met kalk, krijt, teer of een kleur- of verfstof enige afbeelding, letter, cijfer of teken aan te brengen of aan te doen brengen.

Artikel 2.13 Vuurwerk

1. In het gebied is het verboden vuurwerk in het bezit te hebben of te ontsteken.
2. Het algemeen bestuur kan van het in het eerste lid gestelde verbod ontheffing verlenen.

Artikel 2.14 Honden en andere huisdieren

1. Het algemeen bestuur kan delen van het gebied aanwijzen waar honden of andere huisdieren gedurende een bepaalde periode, ook aangelijnd, niet zijn toegestaan.
2. Het algemeen bestuur kan delen van het gebied aanwijzen waar honden of andere huisdieren jaarrond of in een bepaalde periode mogen loslopen.
3. Het algemeen bestuur kan delen van het gebied aanwijzen waar africhting van honden of andere huisdieren is toegestaan.
4. Het algemeen bestuur kan delen van het gebied aanwijzen waar het is toegestaan om voor commerciële doeleinden honden uit te laten.
5. Van de aanwijzing als bedoeld in de voorgaande leden wordt, onverminderd artikel 3:42 Algemene wet bestuursrecht, kennisgegeven door middel van aanduiding op borden in het gebied.
6. Het is de eigenaar, houder of verzorger van een hond of een ander huisdier, alsmede degene die een hond of ander huisdier onder zijn hoede heeft, verboden:
   a) die hond of dat huisdier de door het algemeen bestuur ingevolge het eerste lid aangewezen openbare terreinen of gedeelten daarvan te doen betreden;
   b) die hond of dat huisdier los te laten lopen buiten de door het algemeen bestuur ingevolge het tweede lid aangewezen terreingedeelten of buiten de voor een losloopgebied vastgestelde periode;
   c) die hond of dat huisdier vanuit een rijdend voertuig te begeleiden of voorop te rijden;
   d) met die hond of dat andere huisdier anderen overlast te bezorgen;
   e) buiten de ingevolge het derde lid door het algemeen bestuur aangewezen terreingedeelten honden of andere huisdieren af te richten;
   f) buiten de ingevolge het vierde lid door het algemeen bestuur aangewezen terreingedeelten voor commerciële doeleinden honden uit te laten.

7. De verboden, genoemd in het vijfde lid, gelden niet voor zover de eigenaar of houder van een hond zich vanwege zijn handicap door een geleidehond laat begeleiden of als een eigenaar of houder van een hond deze aantoonbaar gekwalificeerd opleidt tot geleidehond.
8. Het is verboden zich zonder vergunning van het algemeen bestuur met meer dan drie honden op de openbare terreinen te bevinden.

Artikel 2.15 Verontreiniging door honden

1. De eigenaar of houder van een hond is verplicht ervoor te zorgen dat die hond zich niet van uitwerpselen ontdoet:
   a) op een voor het publiek toegankelijke en kennelijk als zodanig ingerichte kinderspeelplaats, zandbak, speelweide, parkeerplaats, dagkampeerterrein, oever en strand;
   b) op andere door het algemeen bestuur aangewezen plaatsen.

2. De strafbaarheid wegens overtreding van het in het eerste lid gestelde gebod wordt opgeheven, indien de eigenaar of houder van de hond er zorg voor draagt dat de uitwerpselen onmiddellijk worden verwijderd.

Artikel 2.16 Gevaarlijke honden

Het is de eigenaar of houder van een hond verboden die hond te laten verblijven of te laten lopen:

a) anders dan kort aangelijnd, niet langer dan 1,50 meter gemeten van hand tot halsband, nadat de toezichthouder aan de eigenaar of de houder heeft bekendgemaakt dat hij die hond gevaarlijk of hinderlijk acht en dat hij een aanlijngebod in verband met het gedrag van die hond noodzakelijk vindt;
b) anders dan kort aangelijnd, niet langer dan 1,50 meter gemeten van hand tot halsband, en voorzien van een muilkorf, nadat de toezichthouder de eigenaar of de houder heeft bekendgemaakt dat hij die hond gevaarlijk of hinderlijk acht en dat hij een aanlijn- en muilkorfgebod in verband met het gedrag van die hond noodzakelijk vindt.

Artikel 2.17 Ruitersport

1. Het algemeen bestuur kan ten behoeve van de ruitersport ruiterpaden aanwijzen.
2. Het is verboden om met paarden te lopen of te rijden op openbaar terrein, anders dan op de daartoe ingevolge het eerste lid aangewezen ruiterpaden.
3. Het in het tweede gestelde verbod is niet van toepassing op de weg, voor zover het gaat om een weg die voor gemotoriseerd verkeer toegankelijk is.
4. Voor het beoefenen van ruitersport in het gebied dienen ruiters in het bezit te zijn van een geldig ruiterbewijs of de leeftijd van 21 jaar hebben bereikt.
5. Het is een ruiter die de leeftijd van 12 jaar nog niet heeft bereikt verboden om ruiterpaden, ruiterroutes of ruiterreinen te gebruiken, tenzij hij wordt begeleid door een ruiter met een ruiterbewijs of door iemand die de leeftijd van 21 jaar heeft bereikt.
6. Het is een ruiter verboden om meer dan tien ruiters zonder ruiterbewijs of meer dan tien ruiters die de leeftijd van 12 jaar niet hebben bereikt, te begeleiden.

Artikel 2.18 Zweefconstructies

1. Het is verboden zich op openbaar terrein of op de weg voort te bewegen met behulp van door windkracht aangedreven wagens, installaties of constructies dan wel zich boven de weg of het openbaar terrein te bevinden met valschermen, vliegers of andere niet-motorisch aangedreven hulpmiddelen om zich gedurende enige tijd zwevende te houden.
2. Het algemeen bestuur kan van het in het eerste lid genoemde verbod ontheffing verlenen.

Artikel 2.19 Motorisch aangedreven recreatieapparatuur

1. Het is verboden op, in of boven het openbaar terrein of op of boven de weg, motorisch aangedreven of radiografisch bestuurbare recreatieapparatuur zoals karts, modelvliegtuigen, modelauto's of modelboten in werking te hebben.
2. Het algemeen bestuur kan van het in het eerste lid genoemde verbod ontheffing verlenen.

Artikel 2.20 Zonering watersport

1. Het algemeen bestuur kan:
   a) gedeelten van het openbaar water aanwijzen waar het niet is toegestaan om een vaartuig te hebben of te brengen;
   b) gedeelten van het openbaar water aanwijzen waar het niet is toegestaan om een gemotoriseerd vaartuig te hebben of te brengen.

2. Het is verboden om in het ingevolge het eerste lid door het algemeen bestuur aangewezen water of gedeelten daarvan een vaartuig respectievelijk een gemotoriseerd vaartuig te hebben of te brengen.
3. Het algemeen bestuur kan ten aanzien van het zwemmen, varen en beoefenen van watersport nadere regels stellen.
4. Het algemeen bestuur kan met betrekking tot de duiksport nadere regels stellen.
5. Het is verboden in strijd met de nadere regels als bedoeld in het derde en vierde lid te handelen.

Artikel 2.21 Plaatsen van kampeermiddelen in het gebied

1. Het algemeen bestuur kan plaatsen aanwijzen als dagkampeerterrein, alwaar het in bepaalde periodes is toegestaan om kampeermiddelen te plaatsen en geplaatst te houden van zonsopgang tot zonsondergang.
2. Het is verboden binnen de aangewezen plaatsen kampeermiddelen te plaatsen en geplaatst te houden buiten de in het eerste lid genoemde periode en buiten het in het eerste lid bedoelde tijdsbestek.
3. Het is verboden om buiten de door het algemeen bestuur aangewezen plaatsen kampeermiddelen te plaatsen.
4. Het algemeen bestuur kan in bijzondere gevallen ontheffing verlenen van het verbod als bedoeld in het tweede en derde lid.
5. Het algemeen bestuur kan nadere regels stellen voor het plaatsen van kampeermiddelen voor de periode van zonsondergang tot zonsopgang.
6. Het is verboden in strijd met de nadere regels als bedoeld in het vijfde lid te handelen.

Artikel 2.22 Gebruiksvoorschriften en verkeerstekens

Het is verboden zich binnen het gebied te gedragen in strijd met door het algemeen bestuur uitgevaardigde en ter plaatse kenbaar gemaakte gebruiksvoorschriften en aangebrachte verkeerstekens en verkeersgeleidingen ten behoeve van het ordelijk en veilig gebruik van terreinen, wegen en wateren, waaronder begrepen scheepvaartwegen.

HOOFDSTUK 3 BESCHERMING MILIEU EN NATUURSCHOON

Artikel 3.1 Verontreiniging wegen en terreinen

Het is verboden afval of vuilnis of enige andere soortgelijke stof of voorwerp, die/dat aanleiding kan geven tot verontreiniging, beschadiging of onvoldoende afwatering van de weg, dan wel aanleiding kan geven tot hinder of nadelige beïnvloeding van het milieu, op of in de bodem of buiten een daarvoor bestemde verzamelplaats, te plaatsen, te storten, te werpen, uit te gieten, te laten vallen of lopen of te houden.

Artikel 3.2 Afval

Het is verboden andere afvalstoffen dan straatafval voor zover dit samenhangt met het verblijf ter plaatse achter te laten in daartoe vanwege het schap geplaatste of voorgeschreven bakken.

Artikel 3.3 Natuurlijke behoefte

Het is verboden zijn natuurlijke behoefte te doen buiten daarvoor bestemde plaatsen.

Artikel 3.4 Bescherming groenvoorzieningen

1. Het is verboden:
   a) enige schade toe te brengen aan een boom, een struik of de overige in het gebied voorkomende flora;
   b) putten of kuilen te graven in grasvelden of bermen, of de grasmat op enigerlei wijze te verwijderen of te beschadigen;
   c) wormen te steken of te zoeken in de grasvelden of bermen;
   d) puin dan wel enig ander kunstmatig of natuurlijk gesteente van de oevers te verwijderen of de oevers anderszins te beschadigen;
   e) zich binnen de beplantingen te bevinden.

2. Het is verboden riet, biezen of lisdodden te snijden of af te branden.
3. Het algemeen bestuur kan van de in het eerste en tweede lid gestelde verboden ontheffing verlenen.

Artikel 3.5 Geluidhinder

1. Het is verboden om binnen het gebied zodanig geluid te veroorzaken, dat bezoekers, bewoners of dieren daarvan op het openbaar terrein, op de weg of openbaar water kennelijke overlast ondervinden.
2. Het algemeen bestuur kan ontheffing verlenen van het in het eerste lid gestelde verbod.
3. Het algemeen bestuur kan ten aanzien van geluidhinder nadere regels stellen.
4. Het verbod, als bedoeld in het eerste lid, geldt niet voor zover gemeentelijke of landelijke regelgeving reeds in dit onderwerp voorziet.
5. Het is verboden in strijd met de nadere regels als bedoeld in het derde lid te handelen.

HOOFDSTUK 4 ANDERE ONDERWERPEN

Artikel 4.1 Parkeren voertuigen en wrakken

1. Het is verboden een voertuig tussen 00:00 uur en 06:00 uur te parkeren of geparkeerd te houden op de weg of op openbaar terrein, tenzij dit parkeren noodzakelijk is ten behoeve van toegestane horeca-uitoefening.
2. Het algemeen bestuur kan ontheffing verlenen van het in het eerste lid gestelde verbod.
3. In afwijking van het eerste lid is het verboden een voertuig waarmee als gevolg van andere dan eenvoudig te verhelpen gebreken niet kan of mag worden gereden, langer dan drie achtereenvolgende etmalen op de weg of op openbaar terrein te parkeren of daar geparkeerd te houden.
4. Het is verboden een voertuigwrak op de weg of op openbaar terrein te plaatsen of te hebben.

Artikel 4.2 Caravans en dergelijke

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 2.21 is het verboden een woonwagen, kampeerwagen, caravan, magazijnwagen, aanhangwagen, trailers, keetwagen of soortgelijk voertuig dat voor de recreatie dan wel anderszins uitsluitend of mede voor andere dan verkeersdoeleinden wordt gebezigd tussen 00:00 uur en 06:00 uur in het gebied te parkeren anders dan op de daarvoor bestemde parkeerterreinen.
2. Het algemeen bestuur kan ontheffing verlenen van het in het eerste lid gestelde verbod.

Artikel 4.3 Reclamevoertuigen

1. Het is verboden een voertuig dat is voorzien van een aanduiding van handelsreclame, op de weg te parkeren met het kennelijke doel om daarmee handelsreclame te maken.
2. Het algemeen bestuur kan van het in het eerste lid gestelde verbod ontheffing verlenen.

Artikel 4.4 Grote voertuigen

1. Het is verboden een voertuig dat, met inbegrip van de lading, een lengte heeft van meer dan 6 meter of een hoogte van meer dan 2,4 meter te parkeren in het gebied.
2. Het is verboden een voertuig dat, met inbegrip van de lading, een lengte heeft van meer dan 6 meter te parkeren op een door het algemeen bestuur aangewezen weg, waar dit naar het oordeel van dat bestuur buitensporig is met het oog op de verdeling van beschikbare parkeerruimte.
3. Het in het eerste lid omschreven verbod geldt niet gedurende de tijd die nodig is voor en gebruikt wordt tot het onmiddellijk in- en uitstappen van personen dan wel het onmiddellijk laden of lossen van goederen.
4. Het in het eerste lid omschreven verbod geldt niet voor kampeerwagens en campers.
5. Het algemeen bestuur kan van de in het eerste en tweede lid gestelde verboden ontheffing verlenen.

Artikel 4.5 Aantasting groenvoorziening door voertuigen

1. Het is verboden met een voertuig te rijden door de beplanting, groenstrook, berm, glooiing of de zijkant van een weg.
2. Het is verboden met een voertuig te rijden of deze te doen of te laten staan buiten de voor het wegverkeer openstaande verharde en onverharde wegen, paden en parkeerterreinen.
3. Het algemeen bestuur kan van de in het eerste en tweede lid gestelde verboden ontheffing verlenen.
4. De in het eerste en tweede lid gestelde verboden gelden niet voor voertuigen die door het schap of een door het schap aangestuurde derde bestemd is om onderhoud uit te voeren.
5. Het in het tweede lid gestelde verbod geldt niet voor fietsen en bromfietsen met uitgeschakelde motor, voor zover deze door de bestuurders te voet aan de hand worden meegenomen.
6. Het in het eerste en tweede lid gestelde verbod geldt niet voor de door het algemeen bestuur aangewezen en als zodanig aangeduide dagkampeerterreinen als bedoeld in artikel 2.21 in de toegestane periode en binnen de toegestane tijden, voor zover het rijden op die terreinen geen ander doel of karakter heeft dan zich naar of van een vaste plaats daarop te begeven.
7. Binnen de in het zesde lid bedoelde terreinen geldt voor motorvoertuigen en bromfietsen een maximumsnelheid van 15 km per uur.
8. Het is verboden zich op de in het zesde lid bedoelde terreinen zodanig te gedragen, dat de vrijheid van het verkeer zonder noodzaak wordt belemmerd of de veiligheid op deze terreinen in gevaar kan worden gebracht.

Artikel 4.6 Aanwezigheid fietsen en bromfietsen

1. Het algemeen bestuur kan delen van het gebied aanwijzen waar het in het belang van het uiterlijk aanzien van het gebied, ter voorkoming of beperking van overlast verboden is fietsen of bromfietsen onbeheerd buiten de daarvoor bestemde ruimten of plaatsen te laten staan.
2. Het is verboden om fietsen of bromfietsen, die rijtechnisch in onvoldoende staat van onderhoud en in een verwaarloosde toestand verkeren op de weg of op het openbare terrein te laten staan.

Artikel 4.7 Voorwerpen op de weg en/of openbaar terrein

1. Het is verboden zonder of in afwijking van een vergunning van het algemeen bestuur op de weg en/of openbaar terrein een voorwerp, niet zijnde een voertuig, te plaatsen, te houden en/of achter te laten.
2. Het in het eerste lid genoemde verbod geldt niet voor zover het plaatsen of houden van een voorwerp voortvloeit uit een verkregen vergunning of ontheffing.

Artikel 4.8 Voorwerpen op, in of boven openbaar water

1. Het is in verband met de veiligheid op het water verboden zonder vergunning van het algemeen bestuur een voorwerp, niet zijnde een vaartuig, op, in, of boven openbaar water te plaatsen, aan te brengen of te hebben.
2. Het is verboden:
   a) zonder vergunning van het algemeen bestuur aanleggelegenheden, steigers, golfbrekers, beschoeiingen of daarmee gelijk te stellen werken te maken of te hebben, of masten, hijskranen of soortgelijke voorwerpen in of aan openbare wateren op te richten of te hebben;
   b) zonder vergunning van het algemeen bestuur in of boven het openbaar water palen, geen deel uitmakend van een beschoeiing, vlotten, skischansen, bruggen, getimmerten of daarmee gelijk te stellen voorwerpen te plaatsen of te hebben;
   c) zonder vergunning van het algemeen bestuur in, onder, op of boven het openbaar water touwen, kettingen, metalen draden of kabels, voor zover deze niet worden gebruikt tot het meren of slepen van vaartuigen, te leggen, te spannen of te hebben;
   d) als eigenaar van of rechthebbende op het water de onder a), b) of c) van dit artikel vermelde en bedoelde voorwerpen in of boven dat water toe te laten zonder dat voor het aanbrengen, plaatsen of hebben van die voorwerpen vergunning is verleend door het algemeen bestuur.
3. Het in het tweede lid gestelde verbod is niet van toepassing op de jachthavens aangegeven op de bij deze verordening behorende kaart, voor zover de in dat lid bedoelde werken of voorwerpen daar op het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening reeds aanwezig zijn.
4. Het in het eerste en tweede lid bepaalde geldt niet voor zover het Binnenvaartpolitiereglement, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken of de Scheepvaartwegenverordening Noord-Holland 1995 van toepassing is.

Artikel 4.9 Ligplaats woonschepen en andere vaartuigen

1. Het is verboden zonder vergunning van het algemeen bestuur met een woonschip dan wel een ander vaartuig niet zijnde een recreatief vaartuig een ligplaats in het gebied in te nemen.
2. Het algemeen bestuur kan gedeelten van het openbaar water aanwijzen waar een vaartuig, niet zijnde een woonschip en niet zijnde een recreatief vaartuig, een ligplaats kan innemen dan wel waar een ligplaats voor een vaartuig, niet zijnde een woonschip en niet zijnde een recreatief vaartuig, beschikbaar mag worden gesteld.
3. Het is verboden om zonder vergunning van het algemeen bestuur op andere dan door dat bestuur aangewezen gedeelten van het openbaar water met een vaartuig, niet zijnde een woonschip en niet zijnde een recreatief vaartuig, een ligplaats in te nemen of te hebben.
4. Het algemeen bestuur kan aan het innemen, hebben of beschikbaar stellen van een ligplaats met dan wel voor een vaartuig:
   a) nadere regels stellen in het belang van de veiligheid en het aanzien van het gebied;
   b) beperkingen stellen naar soort en aantal vaartuigen.
5. Het in het eerste, tweede, derde en vierde lid bepaalde geldt niet voor zover het Binnenvaartpolitiereglement, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken of de Scheepvaartwegenverordening Noord-Holland 1995 van toepassing is.
6. Het is verboden in strijd met de nadere regels als bedoeld in het vierde lid te handelen.

Artikel 4.10 Aanwijzigingen ligplaatsen

1. Onverminderd het krachtens het eerste lid van artikel 4.9 bepaalde kan het algemeen bestuur aan de rechthebbende op een vaartuig aanwijzingen geven met betrekking tot het innemen, veranderen of gebruiken van een ligplaats in het belang van de volks¬gezondheid, veiligheid, de milieuhygiëne en het aanzien van het gebied.
2. De rechthebbende op een vaartuig is verplicht alle door of vanwege het algemeen bestuur gegeven aanwijzingen met betrekking tot het innemen, veranderen of gebruik van een ligplaats op te volgen.
3. Het in het eerste en tweede lid bepaalde geldt niet voor zover het Binnenvaartpolitiereglement, de Wet beheer rijkswaterstaatswerken of de Scheepvaartwegenverordening Noord-Holland 1995 van toepassing is.

Artikel 4.11 Vier-dagenregeling

1. Het is de eigenaar en de schipper verboden een recreatief vaartuig langer dan vier achtereenvolgende dagen, of gedeelten daarvan, in het openbaar water op dezelfde plaats te laten liggen of, nadat het vaartuig is weggehaald, daarmede binnen vier dagen wederom dezelfde ligplaats in te nemen.
2. Het algemeen bestuur is bevoegd ontheffing te verlenen van het verbod als bedoeld in het eerste lid.
3. Wanneer een vaartuig wordt verplaatst naar een plek gelegen binnen een afstand van 500 m, hemelsbreed gemeten van een eerder ingenomen ligplaats, wordt het geacht op dezelfde plaats te zijn blijven liggen.
4. Het is de rechthebbende op het water of op de grond verboden toe te staan, dat in diens water of aan diens oever ligplaats wordt ingenomen in strijd met het bepaalde in het eerste lid. Het algemeen bestuur kan ontheffing verlenen van dit verbod.
5. Het verbod in het eerste lid is niet van toepassing voor zover het betreft een vaartuig in gebruik ten dienste van de overheid, voor zover de aanwezigheid van dat vaartuig noodzakelijk is voor het verrichten van werkzaamheden.
6. Het verbod in het eerste lid is voorts niet van toepassing op:
   a) woonschepen in de zin van de Wet op de woonwagens en woonschepen, de Woonschepenverordening Noord-Holland 1995 of een verordening van de gemeente in wiens gebied het betreffende vaartuig ligt;
   b) een vaartuig dat ligplaats heeft in een jachthaven aangegeven op de bij deze verordening behorende kaart;
   c) een vaartuig dat met toestemming van de rechthebbende op de grond of op het water ligplaats heeft op een plaats waarvoor door het algemeen bestuur ontheffing is verleend van het verbod als bedoeld in het tweede lid;
   d) ten hoogste drie vaartuigen die met toestemming van de rechthebbende op het water of op de grond ligplaats hebben in diens water of aan diens grond, behorende als erf bij een rechtmatig gebouwde woning;

7. Op grond van vrees voor ontsiering van het landschap of overlast voor omwonenden kan het algemeen bestuur bepalen, dat de uitzonderingen genoemd in het zesde lid onder c) en d) niet gelden voor door of vanwege het algemeen bestuur aan te wijzen vaartuigen. De rechthebbende op de grond en zo mogelijk de schipper of de eigenaar van een dergelijk vaartuig worden hiervan door het algemeen bestuur per aangetekende brief in kennis gesteld. Na verloop van de door het algemeen bestuur in deze brief aan te geven termijn, te rekenen vanaf het tijdstip van verzending van de brief, wordt het in het eerste lid gestelde verbod ten aanzien van het aangewezen vaartuig van kracht.

Artikel 4.12 Beschadiging oevers en openbare terreinen

1. Het is verboden schade toe te brengen aan of veranderingen aan te brengen in de toestand van bij het schap in beheer zijnde vaarten, havens, dijken, wallen, kaden, trekpaden, beschoeiingen, steigers, oeverbegroeiing, bruggen, zetten, duikers, pompen, waterleidingen, gordingen, aanlegpalen, stootpalen, bakens of sluizen.
2. Het is de eigenaar en schipper van een vaartuig verboden:
   a) op de openbare terreinen, buiten de als zodanig door of vanwege het algemeen bestuur aangeduide bootstellingen, vaartuigen te laten liggen of op de oevers te brengen;
   b) voor het afmeren van een vaartuig palen te slaan of te laten slaan;
   c) het vaartuig af te meren anders dan met behulp van meerpennen dan wel aan de daartoe bestemde meerpalen, remmingpalen of andere speciaal voor dit doel bestemde voorzieningen;
   d) met het vaartuig te liggen in de voor oevers gelegen rietkragen;
   e) in de oevers of rietkragen zijn ankers uit te brengen.

3. Het is verboden het voortstuwingsmiddel van een gemeerd of stilliggend vaartuig zodanig te laten werken, dat dit aanleiding kan geven tot beschadiging van de oevers.
4. Het is verboden zich op de openbare terreinen, op de oevers of op de openbare wateren te bevinden voor het reinigen van vaartuigen alsmede voor het onderhouden of repareren van vaartuigen, met uitzondering van noodreparaties.
5. Het in het tweede onder a) vermelde verbod is overdag niet van toepassing op vaartuigen met een gewicht van minder dan 100 kilo en een lengte van minder dan 3 meter.

Artikel 4.13 Reddings- en brandbestrijdingsmiddelen

Het is verboden een voor het redden van drenkelingen bestemd en daartoe bij het water aangebracht voorwerp, dan wel aangebrachte middelen ter bestrijding van brand te gebruiken voor een ander doel dan waarvoor deze zijn bestemd, dan wel voor dadelijk gebruik ongeschikt te maken.

Artikel 4.14 Veiligheid op het water

1. Het is een ieder die zich als schipper, bader of zwemmer in het openbaar water ophoudt, verboden zich zodanig te gedragen dat personen of het scheepvaartverkeer daarvan hinder of gevaar kunnen ondervinden.
2. Het is de schipper verboden op zodanige wijze te varen, dat door golfslag, zuiging of anderszins schade of letsel kan worden toegebracht aan derden.
3. De toezichthouders zijn bevoegd onbeheerde vaartuigen die in het openbaar water worden aangetroffen te meren, te verhalen en in bewaring te nemen voor rekening en risico van de eigenaar dan wel de beheerder van die vaartuigen.

Artikel 4.15 Overlast van vaartuigen

1. Het is verboden zonder redelijk doel zich vast te houden aan een vaartuig in het openbaar water daarop te klimmen of zich daarop of daarin te begeven of te bevinden.
2. Het is aan degene die daartoe niet bevoegd is verboden een vaartuig, liggend in of aan een openbaar water, los te maken.
3. De schipper of, bij diens ontstentenis, de reder of eigenaar van een gezonken vaartuig of een voor de scheepvaart hinderlijk vaartuig of voorwerp is verplicht onmiddellijk na het zinken of achterlaten daarvan kennis te geven aan de beheerder. Zowel bij dag als bij nacht dienen zodanige bakens en/of lichten op of nabij het gezonken vaartuig of voorwerp te worden geplaatst als door voormelde beheerder nodig wordt geoordeeld.
4. De schipper dan wel de reder of eigenaar dient ervoor te zorgen dat een gezonken vaartuig of voorwerp binnen de door de beheerder te stellen termijn uit het openbaar water is verwijderd, respectievelijk de lading is verwijderd en daarna het wrak gelicht.

Artikel 4.16 Crossterreinen

1. Het is verboden in het gebied met een motorvoertuig als bedoeld in artikel 1, onderdeel *z*, en een bromfiets als bedoeld in artikel 1, onderdeel *al* van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 een wedstrijd dan wel, ter voorbereiding van een wedstrijd, een trainings- of proefrit te houden of te doen houden dan wel daaraan deel te nemen, dan wel een motorvoertuig of een bromfiets met het kennelijke doel daartoe aanwezig te hebben.
2. Het algemeen bestuur kan terreinen aanwijzen waarvoor het in het eerste lid gestelde verbod niet van toepassing is. Het kan daarbij regels stellen ten aanzien van het gebruik van deze terreinen:
   a) in het belang van het voorkomen of beperken van overlast;
   b) in het belang van de bescherming van het uiterlijk aanzien van de omgeving en ter bescherming van andere milieuwaarden;
   c) in het belang van de veiligheid van de deelnemers van de in het eerste lid bedoelde wedstrijden en ritten en/of van het publiek.
3. Het is verboden in strijd met de nadere regels als bedoeld in het tweede lid te handelen.
4. Het in dit artikel bepaalde geldt niet voor zover de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en daarop gebaseerde regelgeving van toepassing is.

Artikel 4.17 Beperking verkeer

1. Het is verboden zich met een motorvoertuig als bedoeld in artikel 1, onderdeel *z*, en een bromfiets als bedoeld in artikel 1, onderdeel *al* van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990, dan wel een fiets, te bevinden op door het algemeen bestuur aangewezen gebieden, geen weg, parkeerterrein, of fietspad zijnde.
2. Het algemeen bestuur kan ontheffing verlenen van het in het eerste lid gestelde verbod.

Artikel 4.18 Verbod stoken vuur

1. Het is verboden vuur aan te leggen, te stoken of te onderhouden.
2. Het algemeen bestuur kan ontheffing verlenen van het in het eerste lid gestelde verbod.
3. Het algemeen bestuur kan plaatsen aanwijzen waar het is toegestaan te koken, bakken, braden en barbecueën.
4. Het in het eerste lid gestelde verbod geldt niet voor zover het betreft vuur voor koken, bakken en braden en barbecues binnen de in het derde lid aangewezen plaatsen gebeurt en indien:
   a) dat geen gevaar oplevert voor de omgeving en geschiedt op een hoogte van minimaal 30 cm boven het grondoppervlak;

b) daarbij niet meer dan vijftig personen zijn betrokken, en
c) dit koken gebeurt op gas, kolen of houtskool en op een deugdelijk kooktoestel.

Artikel 4.19 Onderhoud motorvoertuigen
Het is verboden
a) een motorvoertuig te repareren, behalve in noodgevallen;
b) een motorvoertuig te wassen of schoon te maken;
c) een motorvoertuig te ontdoen van olie of de olie te vervangen.

HOOFDSTUK 5 STRAF-, OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 5.1 Strafbepaling
Overtreding van de verbods- dan wel gebodsbepalingen van deze verordening of van de krachtens deze verordening door het algemeen bestuur gestelde nadere regels, of niet-nakoming van een voorschrift verbonden aan een ingevolge deze verordening verleende vergunning of ontheffing, wordt gestraft met een geldboete van de tweede categorie.

Artikel 5.2 Toezichthouders
1. Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze verordening zijn, behalve de bij artikel 141 en 142 van het Wetboek van Strafvordering aangewezen personen, belast het algemeen bestuur en de leden van het dagelijks bestuur.
2. Voorts zijn met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze verordening belast de bij besluit van het algemeen bestuur aangewezen personen.

Artikel 5.3 Regelend optreden
1. Indien dit voor het toezicht op de naleving van de bepalingen van deze verordening nodig is, kunnen door degenen die bij of krachtens artikel 5.2 met het toezicht op de naleving zijn belast te allen tijde aanwijzingen of bevelen worden gegeven.
2. Ieder aan wie een zodanige aanwijzing of zodanig bevel is gegeven, is verplicht daaraan onverwijld en stipt te voldoen.

Artikel 5.4 Inwerkingtreding
1. Deze verordening treedt in werking een week na de dag waarop zij is bekendgemaakt.
2. Op dat tijdstip wordt de Algemene Verordening Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer, vastgesteld op 14 juni 2012, ingetrokken.

Artikel 5.5 Overgangsbepaling
1. Vergunningen en ontheffingen verleend krachtens de verordening bedoeld in artikel 5.4, tweede lid blijven, indien en voor zover het gebod of verbod waarop de vergunning of ontheffing betrekking heeft ook vervat is in deze verordening en voor zover zij niet eerder zijn vervallen of ingetrokken, na de inwerkingtreding van deze verordening van kracht.
2. Voorschriften en beperkingen opgelegd krachtens de verordening bedoeld in artikel 5.4, tweede lid, blijven, indien en voor zover de bepalingen in gevolge welke deze voorschriften en bepalingen zijn opgelegd, ook zijn vervat in deze verordening en voor zover zij niet eerder zijn vervallen of ingetrokken, na de inwerkingtreding van deze verordening van kracht.
3. Indien voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening een aanvraag om een vergunning of ontheffing op grond van de verordening bedoeld in artikel 5.4, tweede lid is ingediend en voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening nog niet op die aanvraag is beslist, wordt daarop de overeenkomstige bepaling van de onderhavige verordening toegepast.
4. Op een aanhangig beroep of bezwaarschrift, betreffende een vergunning of ontheffing, bedoeld in het eerste lid, dan wel een voorschrift of beperking bedoeld in het tweede lid dat voor of na het tijdstip bedoeld in artikel 5.4, eerste lid, is ingekomen binnen de geldende termijn, wordt beslist met toepassing van de verordening bedoeld in artikel 5.4, tweede lid.
5. Gebods- of verbodsbepalingen waarvoor een vergunning of ontheffing vereist is krachtens deze verordening en die niet voorkomen in de verordening als bedoeld in artikel 5.4, tweede lid, zijn niet van toepassing:
   a) gedurende zes weken na het in werking treden van deze verordening;
   b) ook na de onder a) bepaalde termijn, voor zover degene die de vergunning of ontheffing nodig heeft, binnen deze termijn een aanvraag heeft ingediend, totdat onherroepelijk op deze aanvraag is beslist.

6. De intrekking van de verordening bedoeld in artikel 5.4, tweede lid, heeft geen gevolgen voor de geldigheid van op basis van die verordening genomen nadere regels en aanwijzingsbesluiten,

indien en voor zover de rechtsgrond waarop de aanwijzingsbesluiten of nadere regels zijn gebaseerd ook vervat is in deze verordening en voor zover zij niet eerder zijn vervallen of ingetrokken.

Artikel 5.6 Citeertitel
Deze verordening kan worden aangehaald als de Algemene Verordening van het Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer.

Aldus vastgesteld door het algemeen bestuur van het Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer in de openbare vergadering van 28 juni 2017.

Voorzitter

A. Tekin

Bijlage 1 Kaart werkingsgebied RAUM

Bijlage 2 Kaart werkingsgebied De Buitenlanden

Inhoudsopgave

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN
Artikel 1.1 Begripsomschrijvingen
Artikel 1.2 Beslistermijn
Artikel 1.3 Overige toestemmingen
Artikel 1.4 Tijdstip indiening aanvraag
Artikel 1.5 Weigeringsgronden
Artikel 1.6 Voorschriften
Artikel 1.7 Persoonlijk karakter vergunning en ontheffing
Artikel 1.8 Termijn vergunning en ontheffing
Artikel 1.9 Intrekking en wijziging
Artikel 1.10 Werkingsgebied
Artikel 1.11 Samenloop verordeningen
HOOFDSTUK 2 ACTIVITEITEN EN AANWEZIGHEID
Artikel 2.1 Toegankelijkheid gebied
Artikel 2.2 Evenementen
Artikel 2.3 Aanbieden diensten en lessen
Artikel 2.4 Venten
Artikel 2.5 Standplaatsen
Artikel 2.6 Filmopnamen
Artikel 2.7 Gedenktekens
Artikel 2.8 Asverstrooiing
Artikel 2.9 Aanstootgevend gedrag
Artikel 2.10 Hinderlijk gedrag
Artikel 2.11 Propagandamiddelen en verspreiding stukken
Artikel 2.12 Plakken en kladden
Artikel 2.13 Vuurwerk
Artikel 2.14 Honden en andere huisdieren
Artikel 2.15 Verontreiniging door honden
Artikel 2.16 Gevaarlijke honden
Artikel 2.17 Ruitersport
Artikel 2.18 Zweefconstructies
Artikel 2.19 Motorisch aangedreven recreatieapparatuur
Artikel 2.20 Zonering watersport
Artikel 2.21 Plaatsen van kampeermiddelen in het gebied
Artikel 2.22 Gebruiksvoorschriften en verkeerstekens
HOOFDSTUK 3 BESCHERMING MILIEU EN NATUURSCHOON
Artikel 3.1 Verontreiniging wegen en terreinen
Artikel 3.2 Afval
Artikel 3.3 Natuurlijke behoefte
Artikel 3.4 Bescherming groenvoorzieningen
Artikel 3.5 Geluidhinder
HOOFDSTUK 4 ANDERE ONDERWERPEN
Artikel 4.1 Parkeren voertuigen en wrakken
Artikel 4.2 Caravans en dergelijke
Artikel 4.3 Reclamevoertuigen
Artikel 4.4 Grote voertuigen
Artikel 4.5 Aantasting groenvoorziening door voertuigen
Artikel 4.6 Aanwezigheid fietsen en bromfietsen
Artikel 4.7 Voorwerpen op de weg en/of openbaar terrein
Artikel 4.8 Voorwerpen op, in of boven openbaar water
Artikel 4.9 Ligplaats woonschepen en andere vaartuigen
Artikel 4.10 Aanwijzigingen ligplaatsen
Artikel 4.11 Vier-dagenregeling
Artikel 4.12 Beschadiging oevers en openbare terreinen
Artikel 4.13 Reddings- en brandbestrijdingsmiddelen
Artikel 4.14 Veiligheid op het water
Artikel 4.15 Overlast van vaartuigen
Artikel 4.16 Crossterreinen
Artikel 4.17 Beperking verkeer
Artikel 4.18 Verbod stoken vuur
Artikel 4.19 Onderhoud motorvoertuigen
HOOFDSTUK 5 STRAF-, OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN
Artikel 5.1 Strafbepaling
Artikel 5.2 Toezichthouders

Artikel 5.3 Regelend optreden
Artikel 5.4 Inwerkingtreding
Artikel 5.5 Overgangsbepaling
Artikel 5.6 Citeertitel

Recreatiegebied Aagtenpark

Onder Algemene Verordening RAUM te brengen gebied

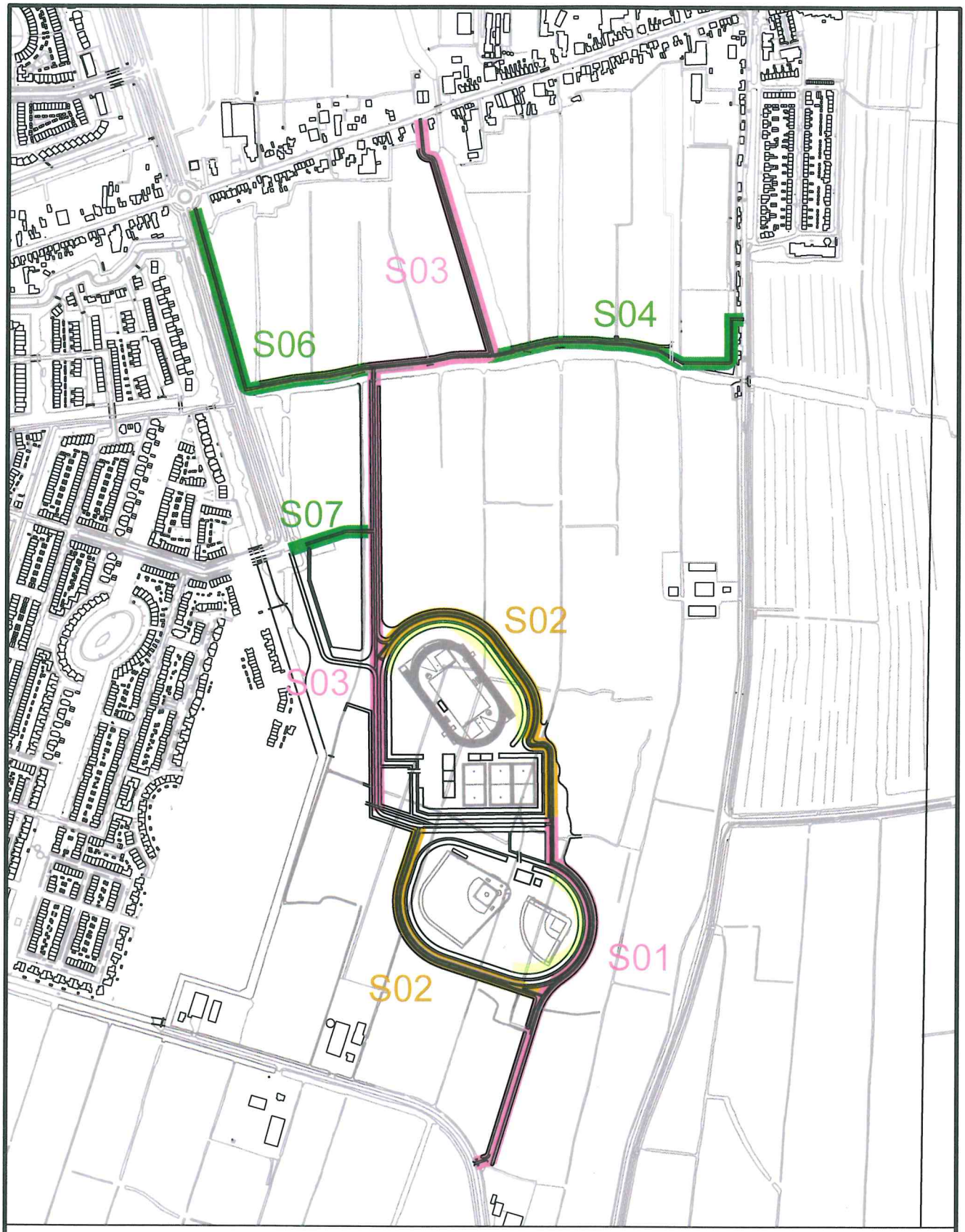

PROJECT
Sportpark Omzoom

PROJECTNUMMER
-

BESTEK
-

ONDERWERP
Onder Algemene Verordening RAUM te brengen voorzieningen

TEKENINGNUMMER	WIJZIGING	BLAD	DATUM
-	-	1/1	23-07-2013
SCHAAL	FORMAAT	TEKENAAR	STATUS
1:8000	A4	Ton Bruijn	Concept

gemeente Zaanstad
ZNSTD

GEMEENTE ZAANSTAD
Stadhuisplein 100
postbus 2000
tel: 14 075

AFDELING REALISATIE
1506MZ Zaandam
1500GA Zaandam
www.zaanstad.nl

DO Omzoom recreatieve routes.dwg

Gebiedsplan 2019 Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer
Kadernota 2020

1. SAMENVATTING

Dit gebiedsplan schetst de kaders voor 2019 en de financiële uitgangspunten voor het jaarprogramma 2019 en 2020 van Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer. Het plan biedt het bestuur van het recreatieschap de mogelijkheid om te sturen op het programma, voordat de begrotingswijziging 2019 en de programmabegroting 2020 worden opgesteld.

In dit gebiedsplan worden de werkzaamheden toegelicht die de uitvoeringsorganisatie van het recreatieschap, Recreatie Noord-Holland, ten behoeve van het programma zal uitvoeren. In de paragraaf Visie en ontwikkeling is de visie van RAUM opgenomen. Ook wordt hier ingegaan op de doelen en taken van het recreatieschap vanuit de gemeenschappelijke regeling. De volgende ontwikkelingen zijn de komende jaren van invloed op de uit te voeren taken en de daarvoor beschikbare middelen:

- Waterplanten;
- Nieuwe beheermethodiek;
- Opgave bezuinigen en extra inkomsten realiseren;
- Opstellen inspiratie voor ambitiedocument en uitwerken gebiedsvisie RAUM;
- Doorvoeren activering investeringen en in vervolg daarop beleid t.a.v. de reserves opstellen;
- Natuurnetwerk Nederland (NNN).

In de paragraaf 'Actualisering financieel perspectief' worden deze ontwikkelingen in een financieel meerjarenperspectief geplaatst. Daarnaast liggen de belangrijkste accenten voor het programma van het schap in 2019 op:

- Wijziging van het bestemmingsplan van recreatieterrein Dorregeest om meer recreatieve voorzieningen mogelijk te maken;
- Opstarten van een werving en selectieprocedure voor voormalig Erfgoedpark de Hoop;
- Overdragen van het beheer van recreatieterrein de Woudhaven;
- Vervanging van elementverhardingen rond intensieve recreatieve voorzieningen;
- Verdere verkenning van ontwikkeling De Hoorne.

De financiële uitwerking van de programma accenten wordt nader inzichtelijk gemaakt in de begrotingswijziging 2019.

2. DOEL, VISIE EN ONTWIKKELING

Tussen Alkmaar, het Noordzeekanaal en Zaanstad ligt Recreatiegebied Alkmaarder- en Uitgeestermeer. Het recreatiegebied is een van de weinige grote meren in de provincie Noord-Holland en biedt een scala aan watersportmogelijkheden, agrarische bedrijvigheid en cultureel erfgoed zoals forten en molens.

Het doel van het schap binnen het gebied is:

a. het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie en watersport;
b. het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu;
c. het tot stand brengen en onderhouden van een landschap, dat is afgestemd op het onder a en b geformuleerde.

In het navolgende worden de belangrijkste onderwerpen toegelicht die de komende jaren van invloed zijn op de ontwikkelingen en de daarvoor beschikbare middelen van het recreatieschap. Er wordt hierin onderscheid gemaakt tussen noodzakelijke onderwerpen en door het bestuur besloten onderwerpen.

2.1 Noodzakelijke onderwerpen

- Waterplanten

Watersporters en (sport)visserij op het Alkmaarder- en Uitgeestermeer ondervinden de laatste jaren in toenemende mate overlast van een uitbundige groei van waterplanten. Er zal er een besluit moeten worden genomen over de aanpak van de waterplantenproblematiek in 2019 en volgende jaren.

- Natuurnetwerken Nederland (NNN)

In het gebied is het beleid van NNN van kracht op al het water en een aantal intensieve recreatieterreinen. De komende periode zal de provincie in overleg met het recreatieschap en andere recreatieschappen in Noord-Holland een afweging maken waar binnen de schapsgebieden meer ontwikkeling mogelijk is zonder natuurwaarden onevenredig aan te tasten.

2.2 Door het bestuur besloten

- Opgave bezuinigen en extra inkomsten realiseren

Om het AUM duurzaam in stand te houden is het noodzakelijk te anticiperen op het toekomstig groot onderhoud en vervangingen van de voorzieningen in het gebied. Hiervoor zijn op termijn onvoldoende middelen beschikbaar. Daarom is er in het algemeen bestuur van juni 2016 een oplossingsrichting gekozen om te kunnen sparen voor de voorziene kosten van groot onderhoud en vervangingen. Gedurende vijf jaar wordt de participantenbijdrage verhoogd. Ook is er voor het recreatieschap een opgave geformuleerd om te bezuinigen en extra inkomsten te realiseren.

- Nieuwe beheermethodiek

Er is door Adviesbureau Cyber een beheerplan opgesteld voor het RAUM. Het beheerplan geeft inzicht in de beheerkosten voor de duurzame instandhouding van terreinen en voorzieningen in het recreatiegebied en gaat uit van kwaliteitsniveaus zoals opgesteld door het landelijke kennisinstituut CROW. Op basis van de nieuwe beheermethodiek is opnieuw een inventarisatie uitgevoerd van het groot onderhoud en vervangingen van de voorzieningen in het gebied. Er kan verdere besluitvorming plaatsvinden over welke kwaliteitsniveaus komende jaren zullen worden toegepast.

- Opstellen inspiratie voor ambitiedocument en uitwerken gebiedsvisie RAUM

Het DB heeft op 14 maart 2018 besloten om te gaan werken aan de formulering van gezamenlijke bestuurlijke ambities en doelstellingen voor beide onderdelen van het recreatieschap: het Alkmaarder- en Uitgeestermeer en Tussen IJmond en Zaanstad.

Daartoe kreeg RNH opdracht om een inspiratie voor ambitiedocument op te stellen. Dit inspiratie voor ambitiedocument dient als opmaat naar de formulering en uitwerking van een meerjarenvisie met als horizon 2040, inclusief gebiedsprogramma, beheerplan en duurzame meerjarenexploitatie. Het inspiratie voor ambitiedocument wordt in het najaar aan het bestuur gepresenteerd gekoppeld aan een projectplan met begroting voor het vervolgproces naar een visiedocument.

3. ACTUALISERING FINANCIEEL PERSPECTIEF

Hieronder worden de in de paragrafen 2 en 3 benoemde ontwikkelingen en taken in financieel perspectief gezet. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen autonome ontwikkelingen en nieuw beleid van het RAUM. Ook worden eventuele extra lasten t.o.v. de programmabegroting inzichtelijk gemaakt. Vervolgens wordt inzicht gegeven in hoe eventuele extra lasten worden opgevangen door dekkingsmogelijkheden en bezuinigingsvoorstellen. Ten slotte geeft het meerjarenperspectief inzicht in het financiële verloop hiervan.

3.1 Autonome ontwikkelingen

Autonome ontwikkelingen die gevolgen hebben voor de voor 2019 begrote lasten en baten van het RAUM zijn de opgelegde randvoorwaarden vanuit het NNN-beleid en langzame afronding van bestemmingsplanprocedures. Dit heeft vertragende en/of beperkende gevolgen voor de uitvoering van het programma van het RAUM. Het is nog niet duidelijk in welke mate de begrote lasten en baten in 2019 beïnvloed worden door deze ontwikkelingen.

3.2 Nieuw beleid van RAUM

- Waterplanten

Door de overlast van de waterplanten en het verstoorde evenwicht wordt het recreatieschap als eigenaar van het water geconfronteerd met hoge kosten voor het behouden van de recreatieve functie van het meer. Er wordt momenteel aanvullend onderzoek gedaan naar duurzame oplossingen voor de lange termijn en de financiële consequenties hiervan voor het recreatieschap. In de vergadering van het algemeen bestuur van 21 november 2018 wordt een voorstel voorgelegd om voor onderzoek en daadwerkelijke bestrijding van de waterplanten een bedrag van €117.900 te onttrekken aan de reserve vervangingsinvesteringen. Aan de hand van dit onderzoek worden de financiële gevolgen inzichtelijk gemaakt voor de conceptbegroting 2020.

- Opstellen inspiratie voor ambitiedocument en uitwerken gebiedsvisie AUM/BTL -IJ/Z

Het DB heeft op 14 maart 2018 besloten om te gaan werken aan de formulering van gezamenlijke bestuurlijke ambities en doelstellingen voor beide onderdelen van het recreatieschap: het Alkmaarder- en Uitgeestermeer en Tussen IJmond en Zaanstad. Daartoe kreeg RNH opdracht om een inspiratie voor ambitiedocument op te stellen. Hiertoe is een budget van € 30.000 beschikbaar gesteld, evenredig verdeeld over de begrotingen AUM en BTL -IJ/Z. Het inspiratie voor ambitiedocument wordt in het najaar aan het bestuur gepresenteerd, gekoppeld aan een projectplan met begroting voor het vervolgproces naar een visiedocument. Deze begroting bedraagt naar schatting € 185.000, 50/50 verdeeld tussen AUM en BTL. Deze kosten zullen in het projectvoorstel nader worden gespecificeerd.

- Instellen Voorziening voor Groot onderhoud.

De financiële verordening wordt herzien. Het instellen van een Voorziening voor Groot onderhoud is van grote betekenis voor de financiering van het planmatig onderhoud van het recreatiegebied voor de komende jaren. Om het RAUM duurzaam in stand te houden is het noodzakelijk te anticiperen op het toekomstig groot onderhoud en vervangingen van de voorzieningen in het gebied. Verder zal er, zodra er meer duidelijkheid is over de jaarlijkse lasten aan de waterplanten en de kapitaallasten die gaan ontstaan naar aanleiding van de te vervangen beschoeiingen, heroverweging plaats vinden van de hoogte van reserves en voorzieningen (zie agendapunt 13).

3.3 Dekkingsmogelijkheden

De baten van het schap bestaan uit participantenbijdragen en opbrengsten uit de exploitatie van het gebied. Hieronder vallen huren, erfpachten, vergunningen en gebruiksvergoedingen voor bijvoorbeeld muziek- en sportevenementen.

Verhoging participantenbijdrage.
Conform het besluit van het AB van juni 2016 wordt vanaf 2017 gedurende vijf jaar de participantenbijdrage opgehoogd met 2,5% om het tekort voor groot onderhoud en vervangingsinvesteringen van €270.000,- terug te dringen (50% middels verhogen participantenbijdrage, 50% middels inkomstenverwerving, inverdienen en bezuinigen).

	2018	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
* Totaal bijdrage participanten	**1.064.870**	**1.130.130**	**1.199.388**	**1.272.893**	**1.317.953**	**1.364.609**
Verdeling:						
Provincie Noord-Holland	523.919	556.028	590.104	626.269	648.439	671.394
Gemeente Alkmaar	75.606	80.239	85.156	90.375	93.574	96.887
Gemeente Beverwijk	45.792	48.598	51.576	54.737	56.675	58.681
Gemeente Castricum	55.371	58.764	62.365	66.187	68.530	70.956
Gemeente Heemskerk	30.881	32.773	34.781	36.912	38.219	39.572
Gemeente Heiloo	25.556	27.123	28.785	30.549	31.630	32.750
Gemeente Uitgeest	55.371	58.764	62.365	66.187	68.530	70.956
Gemeente Zaanstad	252.374	267.841	284.256	301.677	312.356	323.413
	1.064.870	1.130.130	1.199.388	1.272.893	1.317.953	1.364.609

Dekking kosten waterplantenproblematiek
In het AB van 21 november 2018 wordt een voorstel voor het bestrijden van de waterplanten voorgelegd.

Dekking kosten visiedocument:
Het voorstel is om de kosten voor het visiedocument te dekken met een eenmalige onttrekking aan de bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen.

3.4 Bezuinigingsvoorstellen

Nieuwe beheermethodiek
Conform het besluit van het AB van juni 2016 wordt vanaf 2017 gedurende vijf jaar de participantenbijdrage opgehoogd met 2,5%. Het berekende tekort van € 277.000 wordt door de stijgende participantenbijdrage binnen enkele jaren teruggebracht naar € 138.500. De al doorgevoerde bezuinigingen brengen dit bedrag verder terug naar ca. € 63.181,-. Echter heeft Cyber, door het toepassen van de CROW-rekenmethodiek, een extra tekort van € 24.319 berekend voor het toevoegen van een budget voor riolering en een ontoereikend budget voor vervanging van beschoeiingen. Waarmee het tekort toeneemt tot € 87.500. Dit bedrag kan in de komende jaren door erfpacht of verhuur worden opgevangen door de volgende ontwikkelingen mogelijk te maken:

- Uitgifte Erfgoedpark De Hoop (Uitgeest)
- Uitgifte Woudhaven i.c.m. eiland Pannekoek
- Uitgifte horeca Dorregeest
- Uitgifte horeca Hoorne (Akersloot, Gemeente Castricum).

Met deze 5 ontwikkelingen kan een verdere besparing op de (berekende) beheerlasten worden gerealiseerd en worden exploitatiebaten verkregen. Dit kan het tekort volledig afdekken. Voorwaarde is dat de betrokken gemeenten participeren in het planproces en hun medewerking verlenen aan de ruimtelijke procedures.

3.5 Meerjarenoverzicht financieel en activeren investeringen

De meerjarenbegroting 2019 – 2023 is in de begrotingswijziging opgenomen. Daarbij is rekening gehouden met het opheffen van de bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen per 1 januari 2019 en het oprichten van een Voorziening Groot Onderhoud. Ten behoeve van planmatig onderhoud wordt er € 200.000 uit de Bestemmingreserve Vervangingsinvesteringen bestemd voor de vorming van de Voorziening Groot onderhoud. Het resterende bedrag wordt gebruikt voor de vorming van de nieuwe Bestemmingsreserve nader te bepalen. De werkelijk lasten voor groot onderhoud en vervangingen, die per jaar kunnen verschillen, worden gefinancierd met een onttrekking uit de voorziening.

4. TAKEN VAN HET RECREATIESCHAP ALKMAARDER- EN UITGEESTERMEER

Hieronder worden de taken van het recreatieschap toegelicht en worden de deelprogramma's die daarvoor in de programmabegroting zijn opgenomen benoemd. De begroting 2019 is het uitgangspunt voor het gebiedsplan. Dit betekent dat in het gebiedsplan uitsluitend wijzingen op de begroting 2019 worden opgenomen indien noodzakelijk. De dekking voor aanpassingen in 2019 zal in eerste instantie binnen de begroting en de aanwezige reserves moeten worden gevonden. De participantenbijdrage ligt voor 2019 reeds vast. Het vaststellen van het gebiedsplan heeft geen effect op de participantenbijdrage 2019. Eventuele aanpassingen op de begroting 2019 als gevolg van besluitvorming over het gebiedsplan door het algemeen bestuur worden verwerkt in de begrotingswijziging 2019.

Het taakveld van het recreatieschap is als volgt onder te verdelen:

1. *Beheren, onderhouden, exploiteren en ontwikkelen van het recreatiegebied Alkmaarder- en Uitgeestermeer (taakveld openbaar groen en (openlucht-) recreatie/recreatie en toerisme*);
   Het recreatieschap zorgt ervoor dat recreatiegebied op een goed niveau wordt beheerd en onderhouden waardoor recreanten hier prettig en veilig kunnen recreëren. Daarnaast zorgt het recreatieschap voor een evenwichtige exploitatie van de gebieden waardoor naast de openbaar toegankelijk gebieden ook ondernemers een bijdrage kunnen leveren in het recreatieve aanbod. Daarmee worden ook inkomsten verkregen waarmee een deel van de kosten voor het beheer en onderhoud kunnen worden gedekt.

2. *Het vervullen van de rol van gastheer in het gebied en het houden van toezicht (taakveld openbare orde en veiligheid);*
   Het recreatieschap is tegelijkertijd ook gastheer en vervult een belangrijke rol in het goed functioneren van de gebieden. Daarbij hoort ook het houden van toezicht en het zo nodig handhavend optreden om ervoor te zorgen dat de gebruiksregels van de algemene verordening van het recreatiegebied worden gehandhaafd.

3. *Het zijn van het openbaar bestuur van de recreatiegebieden, binnen de kaders van de door deelnemende gemeenten vastgestelde gemeenschappelijke regeling;*
   Het recreatieschap is een openbaar lichaam met rechtspersoonlijkheid op basis van de wet gemeenschappelijk regelingen. Het heeft een algemeen bestuur en een dagelijks bestuur. De gemeenten Alkmaar, Beverwijk, Castricum, Heemskerk, Heiloo, Uitgeest, Zaanstad en de provincie Noord-Holland zijn de deelnemers. Het algemeen bestuur draagt de verantwoordelijk voor het realiseren van de doelstellingen van het recreatieschap en de daarbij behorende taken zoals vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling Alkmaarder- en Uitgeestermeer. Het algemeen bestuur vergadert minimaal twee keer per jaar. De vergaderingen zijn openbaar. De uitvoeringsorganisatie Recreatie Noord-Holland NV voert in opdracht van het algemeen bestuur de werkzaamheden van het recreatieschap uit.

Opbouw van de programmabegroting: zeven deelprogramma's

Om de drie hoofdtaken te kunnen uitvoeren zijn de volgende 7 deelprogramma's opgenomen in de begroting: gebiedsbeheer, toezicht, financiën, bestuursadvisering, bedrijfsvoering, communicatie en projecten. De deelprogramma's worden in bijlage 3 nader toegelicht.

5. FINANCIELE UITGANGSPUNTEN

- **Indexatie**:

Om een goede bedrijfsvoering mogelijk te maken worden de kosten verhoogd met een index van 3,54% in overeenkomst met de regio Alkmaar (Conform besluit AB van 14 maart 2018). De participantenbijdrage wordt ook verhoogd met deze index.

- **Inhuur RNH**

Het recreatieschap heeft geen eigen personeel in dienst. Voor het uitvoeren van de verschillende taken heeft het algemeen bestuur een raamcontract afgesloten met Recreatie Noord-Holland NV. Dit contract loopt tot eind 2018. In de vergadering van november 2018 besluit het algemeen bestuur over verlenging van het raamcontract.

- **Risicomanagement/ weerstandsvermogen**

Het recreatieschap beschikt over een beperkte algemene reserve om niet begrote kosten te dekken. Op dit moment is het weerstandsvermogen €45.392 in het RAUM. De risico's zoals vermeld in de jaarrekening 2017 blijven van kracht en zijn gesteld op €484.000.

Gebiedsplan 2019 BTL/IJ-Z
Kadernota 2020

1. Samenvatting
Dit gebiedsplan/kadernota schetst de kaders en financiële uitgangspanten van het jaarprogramma 2019 en 2020 van het recreatieschap m.b.t. het gebied van BTL/IJ-Z. Het plan biedt het bestuur van het recreatieschap de mogelijkheid om te sturen op het programma, voordat de begrotingswijziging 2019 en de programmabegroting 2020 worden opgesteld.

In dit gebiedsplan worden de werkzaamheden toegelicht die de uitvoeringsorganisatie van het recreatieschap, Recreatie Noord-Holland, ten behoeve van het programma zal uitvoeren. In de paragraaf Visie en ontwikkeling is de visie van BTL/IJ-Z opgenomen. Ook wordt hier ingegaan op de doelen en taken van het recreatieschap vanuit de gemeenschappelijke regeling. De volgende ontwikkelingen zijn de komende jaren van invloed op de uit te voeren taken en de daarvoor beschikbare middelen:

- Verlaging provinciale bijdrage;
- Herverdeling participantenbijdrage;
- Aagtenpark in beheer;
- Opstellen inspiratie voor ambitiedocument en uitwerken gebiedsvisie BTL/IJ-Z
- Doorvoeren activering investeringen en in vervolg daarop beleid t.a.v. de reserves opstellen.

Daarnaast ligt het belangrijkste accent voor het programma van het schap in 2019 op:

- De werving en selectieprocedure voor recreatiegebied de Buitenlanden heeft een initiatiefnemer opgeleverd. In 2019 wordt het initiatief verder ontwikkeld.

2. DOEL, VISIE EN ONTWIKKELING

In 2008 is de gemeenschappelijke regeling RAUM, in het kader van het Strategisch Groenproject (SGP) IJmond tot Zaanstad (IJ tot Z), uitgebreid met het nieuwe recreatiegebied de Buitenlanden. In BTL/IJ-Z participeren de gemeenten Uitgeest, Zaanstad, Heemskerk, Beverwijk en de provincie Noord-Holland. De visie van het recreatieschap is dit gebied te beheren en te ontwikkelen.

Het doel van het schap, binnen het gebied is:

a. het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie en watersport;
b. het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu;
c. het tot stand brengen en onderhouden van een landschap, dat is afgestemd op het onder a en b geformuleerde.

Hieronder worden de belangrijkste onderwerpen toegelicht die de komende jaren van invloed zijn op de ontwikkelingen en de daarvoor beschikbare middelen van gemeenschappelijke regeling van RAUM. Er wordt hierin onderscheid gemaakt tussen noodzakelijke onderwerpen en door het bestuur besloten.

2.1 noodzakelijke onderwerpen

Natuurnetwerken Nederland: NNN is niet van toepassing in BTL/IJ-Z.

2.2 door het bestuur besloten

- Verlaging provinciale bijdrage

In de vergadering van het algemeen bestuur van 28 juni 2017 werd kenbaar gemaakt dat de provincie Noord-Holland haar bijdrage aan BTL/IJ-Z terug wilde brengen van 75% naar 50%. Op 26 januari 2018 heeft het algemeen bestuur besloten om akkoord te gaan met de intentie van de provincie om haar participatiebijdrage per 1 januari 2019 te verlagen.

- Herverdeling participantenbijdrage

Door de bezuinigingen bij het Rijk in 2010 is de realisatie van het oorspronkelijke SGP IJ-Z programma flink naar beneden bijgesteld. Van het oorspronkelijk beoogde recreatiegebied De Buitenlanden is ca. de helft van de oorspronkelijk beoogde 100 vlakgroen opgave gerealiseerd. Oorspronkelijk zou 60% van de voorzieningen in de regio Zaanstad gerealiseerd worden en 40% in de regio IJmond. Deze verhouding is nu omgekeerd. 60% van de voorzieningen bevindt zich op grondgebied van de regio IJmond en 40% binnen de regio Zaanstad. De participantenbijdrage van de betreffende gemeenten is aangepast op de aangepaste verhouding van in het gebied gerealiseerde voorzieningen en beheerlasten. In de vergadering van het algemeen bestuur van 4 juli 2018 is besloten dat deze nieuwe verdeling met ingang van 2019 wordt gehanteerd.

- Aagtenpark in beheer

In de regio IJmond is het Aagtenpark gerealiseerd. Het Aagtenpark vormt integraal onderdeel van de regionale SGP IJ-Z gebiedsopgave. In de vergadering van het algemeen bestuur van 4 juli 2018 is besloten dat het Aagtenpark met ingang van 2019 in beheer wordt genomen en wordt toegevoegd aan de exploitatie van het Buitenlanden IJ-Z programma.

- Opstellen inspiratie voor ambitiedocument en uitwerken gebiedsvisie RAUM en BTL/IJ-Z

Het DB heeft op 14 maart 2018 besloten om te gaan werken aan de formulering van gezamenlijke bestuurlijke ambities en doelstellingen voor beide onderdelen van het recreatieschap: het Alkmaarder- en Uitgeestermeer en Tussen IJmond en Zaanstad. Daartoe kreeg RNH opdracht om een inspiratie voor ambitiedocument op te stellen.

Dit inspiratie voor ambitiedocument dient als opmaat naar de formulering en uitwerking van een meerjarenvisie met als horizon 2040, inclusief gebiedsprogramma, beheerplan en duurzame meerjarenexploitatie. Het inspiratie voor ambitiedocument wordt in het najaar aan het bestuur gepresenteerd gekoppeld aan een projectplan met begroting voor het vervolgproces naar een Visiedocument.

3. ACTUALISERING FINANCIEEL PERSPECTIEF

In deze paragraaf wordt het financieel perspectief van het recreatieschap geschetst. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen autonome ontwikkelingen en nieuw beleid van BTL/IJ-Z. Ook worden eventuele extra lasten t.o.v. de programmabegroting inzichtelijk gemaakt. Vervolgens wordt inzicht gegeven in hoe eventuele extra lasten worden opgevangen door dekkingsmogelijkheden en bezuinigingsvoorstellen. Ten slotte geeft het meerjarenperspectief inzicht in het financiële verloop hiervan.

3.1 Autonome ontwikkelingen:

Er zijn geen autonome ontwikkelingen van toepassing op het gebied van IJ tot Z en De Buitenlanden.

3.2 Nieuw beleid van BTL/IJ-Z

- Verlaging provinciale bijdrage

In het AB van 04 juli 2018 is ingestemd met de verlaging van de provinciale bijdrage van 75% naar 65% met ingang van 2019, en van 65% naar 50,10% met ingang van 2020. Vanaf 2019 wordt een bedrag van € 79.180,- (excl. Indexatie) herverdeeld onder de gemeenten Beverwijk, Heemskerk, Uitgeest en Zaanstad. Met ingang van 2019 zal de provinciale bijdrage worden verlaagd naar 65% en met ingang van 2020 naar 50,1%.

- Herverdeling participantenbijdrage

Door de bezuinigingen bij het Rijk in 2010 is de realisatie van het oorspronkelijke SGP IJ/Z programma flink naar beneden bijgesteld. Van het oorspronkelijk beoogde recreatiegebied De Buitenlanden is ca. de helft van de oorspronkelijk beoogde 100 vlakgroen opgave gerealiseerd. Oorspronkelijk zou 60% van de voorzieningen in de regio Zaanstad gerealiseerd worden en 40% in de regio IJmond. Deze verhouding is nu omgekeerd. 60% van de voorzieningen bevindt zich op grondgebied van de regio IJmond en 40% binnen de regio Zaanstad. De participantenbijdrage van de betreffende gemeenten is aangepast op de aangepaste verhouding van in het gebied gerealiseerde voorzieningen en beheerlasten. In de vergadering van het algemeen bestuur van 4 juli 2018 is besloten dat deze nieuwe verdeling met ingang van 2019 wordt gehanteerd.

- Aagtenpark in beheer

In de regio IJmond is het Aagtenpark gerealiseerd. Het Aagtenpark vormt integraal onderdeel van de regionale SGP IJ/Z gebiedsopgave. In de vergadering van het algemeen bestuur van 4 juli 2018 is besloten dat het Aagtenpark met ingang van 2019 in beheer wordt genomen en wordt toegevoegd aan de exploitatie van het Buitenlanden IJ-Z programma.

- Opstellen inspiratie voor ambitiedocument en uitwerken gebiedsvisie RAUM/BTL/IJ-Z

Het DB heeft op 14 maart 2018 besloten om te gaan werken aan de formulering van gezamenlijke bestuurlijke ambities en doelstellingen voor beide onderdelen van het recreatieschap: het Alkmaarder- en Uitgeestermeer en BTL/IJ-Z. Daartoe kreeg RNH opdracht om een inspiratie voor ambitiedocument op te stellen. Hiertoe is een budget van € 30.000 beschikbaar gesteld, evenredig verdeeld over de begrotingen AUM en BTL -IJ/Z. Het inspiratie voor ambitiedocument wordt in het najaar aan het bestuur gepresenteerd, gekoppeld aan een projectplan met begroting voor het vervolgproces naar een visiedocument. Deze begroting bedraagt naar schatting € 185.000, evenredig verdeeld tussen AUM en BTL –IJ/Z. Deze kosten zullen in het projectvoorstel nader worden gespecificeerd. Het inspiratie voor ambitiedocument wordt in het najaar aan het bestuur gepresenteerd, gekoppeld aan een projectplan met begroting voor het vervolgproces naar een visiedocument. Deze begroting bedraagt naar schatting € 185.000, evenredig verdeeld tussen AUM en BTL/IJ-Z. Deze kosten zullen in het projectvoorstel nader worden gespecificeerd.

- Instellen Voorziening voor Groot onderhoud.

De financiële verordening wordt herzien. Het instellen van een Voorziening voor Groot onderhoud is van grote betekenis voor de financiering van het planmatig onderhoud van het recreatiegebied voor de komende jaren. Om het AUM en BTL/IJ-Z gebied duurzaam in stand te houden is het noodzakelijk te anticiperen op het toekomstig groot onderhoud en vervangingen van de voorzieningen. Verder zal er, zodra er meer duidelijkheid is over de kapitaallasten heroverweging plaats vinden van de hoogte van reserves en voorzieningen (zie agendapunt 13).

3.3 Dekkingsmogelijkheden

De baten van het BTL/IJ-Z bestaan uit participantenbijdragen en opbrengsten uit de exploitatie van het gebied. Hieronder vallen huren, erfpachten en vergunningen en gebruiksvergoedingen voor bijvoorbeeld muziek- en sportevenementen.

- Zoals besloten in het AB van 04 juli 2018 is de herverdeling van de participanten bijdrage, verlaging van de exploitatiekosten van BTL/IJ-Z, inclusief het in beheer nemen van het Aagtenpark en de verlaging van de provinciale bijdrage als volgt berekend:

	2018	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
* Totaal bijdrage participanten	317.357	420.885	435.784	451.211	467.184	483.722
Verdeling:						
Af: Bijdrage rijk 50% (via provincie)	158.679					
Provincie Noord-Holland	79.497	273.577	218.328	226.057	234.059	242.345
Gemeente Beverwijk	13.486	40.236	59.397	61.500	63.677	65.931
Gemeente Heemskerk	11.903	35.521	52.425	54.281	56.202	58.192
Gemeente Uitgeest	4.206	12.626	18.652	19.312	19.995	20.703
Gemeente Zaanstad	49.586	58.925	86.982	90.062	93.250	96.551

- Er worden kosten gemaakt voor het vernieuwen van de ontwikkelingsvisie en bijbehorend uitvoeringsprogramma. De incidentele kosten voor het visieproces kunnen worden gedekt uit de bestemmingsreserve investeringen.

3.4 Bezuinigingsvoorstellen

- Er is in het BTL/IJ-Z geen sprake van bezuinigingsvoorstellen.

3.5 Meerjarenoverzicht financieel en activeren investeringen

De meerjarenbegroting 2019 – 2023 is in bijlage 2 opgenomen. Daarbij is rekening gehouden met het opheffen van de bestemmingsreserve GO/V/I per 1 januari 2019 en het oprichten van een Voorziening Groot Onderhoud. Ten behoeve van planmatig onderhoud wordt er € 100.000 uit de Bestemmingreserve Vervanging en vernieuwing bestemd voor de vorming van de Voorziening Groot onderhoud.

4. TAKEN VAN HET RECREATIESCHAP (BTL/IJ-Z)

Hieronder worden de taken van het recreatieschap toegelicht en worden de deelprogramma's die daarvoor in de programmabegroting zijn opgenomen benoemd. De begroting 2019 is het uitgangspunt voor het gebiedsplan. Dit betekent dat in het gebiedsplan uitsluitend wijzingen op de begroting 2019 worden opgenomen indien noodzakelijk. De dekking voor aanpassingen in 2019 zal in eerste instantie binnen de begroting en de aanwezige reserves moeten worden gevonden. De participant bijdrage ligt voor 2019 reeds vast. Het vaststellen van het gebiedsplan heeft geen effect op de participantenbijdrage 2019. Eventuele aanpassingen op de begroting 2019 als gevolg van besluitvorming over het gebiedsplan door het algemeen bestuur worden verwerkt in de begrotingswijziging 2019.

Het taakveld van het recreatieschap is als volgt onder te verdelen:

1. Beheren, onderhouden, exploiteren en ontwikkelen van het recreatiegebied BTL/IJ-Z.
2. Het vervullen van de rol van gastheer in het gebied en het houden van toezicht;
3. Het zijn van het openbaar bestuur van de recreatiegebieden op basis van de gemeenschappelijke regeling binnen de kaders van de door deelnemende gemeenten vastgestelde gemeenschappelijke regeling.

Het beheren, onderhouden, exploiteren en ontwikkelen van het recreatiegebied BTL/IJ-Z:
(taakveld openbaar groen en (openlucht-) recreatie/recreatie en toerisme).
Het recreatieschap zorgt ervoor dat recreatiegebied op een goed niveau wordt beheerd en onderhouden waardoor recreanten een prettig en veilig kunnen recreëren. Daarnaast zorgt het recreatieschap voor een evenwichtige exploitatie van de gebieden waardoor naast de openbaar toegankelijk gebieden ook ondernemers een bijdrage kunnen leveren in het recreatieve aanbod. Daarmee worden ook inkomsten verkregen waarmee een deel van de kosten voor het beheer en onderhoud kunnen worden gedekt.

Gastheerschap en toezicht van de gebieden
(taakveld openbare orde en veiligheid)
Het recreatieschap is tegelijkertijd ook gastheer en vervult een belangrijke rol in het goed functioneren van de gebieden. Daarbij hoort ook het houden van toezicht en het zo nodig handhavend optreden om ervoor te zorgen dat de gebruiksregels van de algemene verordening van het recreatiegebied worden gehandhaafd.

Openbaar bestuur voor de taakuitoefeningen in de gebieden
Het recreatieschap is een openbaar lichaam met rechtspersoonlijkheid op basis van de wet gemeenschappelijk regelingen. Het heeft een algemeen bestuur en een dagelijks bestuur.
De gemeenten Beverwijk, Heemskerk, Uitgeest en Zaanstad en provincie Noord-Holland zijn de participerende gemeenten aan het recreatieschap voor wat betreft het BTL/IJ-Z-gebied. Het algemeen bestuur draagt de verantwoordelijk voor het realiseren van de doelstellingen van het recreatieschap en de daarbij behorende taken zoals vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling RAUM. Het algemeen bestuur vergadert minimaal twee keer per jaar. De vergaderingen zijn openbaar. De uitvoeringsorganisatie Recreatie Noord-Holland NV voert in opdracht van het algemeen bestuur de werkzaamheden van het recreatieschap uit.

Opbouw van de programmabegroting: zeven deelprogramma's
Om de drie hoofdtaken te kunnen uitvoeren zijn de volgende 7 deelprogramma's opgenomen in de begroting: gebiedsbeheer, toezicht, financiën, bestuursadvisering, bedrijfsvoering, communicatie en projecten. De deelprogramma's worden in bijlage 3 nader toegelicht.

5. FINANCIËLE UITGANGSPUNTEN

- **Indexatie:**

Om een goede bedrijfsvoering mogelijk te maken worden de kosten verhoogd met een index van 3,54% in overeenkomst met de regio Alkmaar (Conform besluit AB van 14 maart 2018). De participantenbijdrage wordt ook verhoogd met deze index.

- **Inhuur RNH**

Het recreatieschap heeft geen eigen personeel in dienst. Voor het uitvoeren van de verschillende taken heeft het algemeen bestuur een raamcontract afgesloten met Recreatie Noord-Holland NV. Dit contract loopt tot eind 2018. In de vergadering van november 2018 besluit het algemeen bestuur over verlenging van het raamcontract.

- **Risicomanagement/ weerstandsvermogen**

Het recreatieschap beschikt over een algemene reserve om niet begrote kosten te dekken. Op dit moment is het weerstandsvermogen € 723.254 in 2019 en € 790.265 in 2020 in het BTL/IJ/Z.

Bijlage 1 Doelstelling Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer

De gemeenschappelijke regeling (GR) is het juridisch kader voor het recreatieschap. In de GR is onder artikel 3 belang de doelstelling van het recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer verwoord. Dit artikel is hieronder weergegeven.

Het recreatieschap heeft binnen het gebied, als bedoeld in artikel 2, derde lid als doel:

a. het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie en watersport;
b. het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu;
c. het tot stand brengen en onderhouden van een landschap, dat is afgestemd op het onder a en b geformuleerde.

Het recreatieschap heeft binnen het gebied, als bedoeld in artikel 2, derde lid als doel:

a. het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie en watersport;
b. het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu;
c. het tot stand brengen en onderhouden van een landschap, dat is afgestemd op het onder a en b geformuleerde.

Bijlage 2 Taakvelden van het recreatieschap en deelprogramma's begroting

In paragraaf vier van het gebiedsplan zijn de volgende taakvelden van het recreatieschap beschreven:

1. Beheren, onderhouden, exploiteren en ontwikkelen van de recreatiegebieden Alkmaarder- en Uitgeestermeer, BTL – IJ/Z;
2. Het vervullen van de rol van gastheer in het gebied en het houden van toezicht;
3. Het zijn van het openbaar bestuur van de recreatiegebieden op basis van de gemeenschappelijke regeling binnen de kaders van de door deelnemende gemeenten vastgestelde gemeenschappelijke regeling.

In deze bijlage wordt dieper ingegaan op de deelprogramma's die worden uitgevoerd om inhoud te geven aan de drie taakvelden. In de onderstaande cijfers is uitgegaan van de begroting 2019 incl. Aagtenpark.

De volgende 7 deelprogramma's zijn opgenomen in de programmabegroting.

1. Gebiedsbeheer
2. Toezicht
3. Financiën
4. Bestuursadvisering
5. Bedrijfsvoering
6. Communicatie
7. Projecten

Toelichting per deelprogramma

1. Deelprogramma Gebiedsbeheer

Binnen het deelprogramma gebiedsbeheer wordt het onderhoud van de recreatiegebieden en voorzieningen uitgevoerd. De werkzaamheden bestaan in de praktijk uit de volgende onderdelen:

- Jaarlijks beheer, zoals groenonderhoud, schoonmaken van standen, etc.
- Klachtenonderhoud: het zo snel aan adequaat mogelijk oplossen van reparaties e.d.
- Werving en begeleiding van evenementen.
- Beheer van de recreatieve routes in het gebied van de zeven gemeenten.
- Planmatig groot onderhoud en vervanging van voorzieningen zoals bruggen, asfalt, en speeltoestellen.
- Vastgoedbeheer: (erf)pacht- en huurcontracten voor gronden en gebouwen in het gebied. Door op een zakelijke wijze het vastgoed van het recreatieschap te exploiteren, wordt een wezenlijke bijdrage geleverd aan de exploitatie van de gebieden, met inachtneming van de recreatieve- en natuurdoelen.

Basisgegevens Gebiedsbeheer

	AUM	*BTL-IJ/Z*
- Totaal oppervlak	1.760 ha	104 ha
- Areaal in eigen beheer	664 ha	63,6 ha
- Aantal bezoeken	400.000	25.000 (ruwe schatting)

Vastgoedbeheer

- Areaal contractueel uitgegeven	147 ha
- Totaal aantal contracten	48
- Gebouwen in eigendom	15

Regionaal routebeheer

- Wandelnetwerk	134 km
- Fietsroutenetwerk	88 km
- Vaar- en sloepennetwerk	134 km
- Toeristische Overstap Punten	6 stuks

Kosten en baten

	RAUM	BTL-IJ/Z
- Materiële kosten beheer	€ 883.008	€ 209.137
- Personele kosten	€ 399.309	€ 94.858
- Opbrengsten	- € 388.402	€ 51.264
Totale saldo	€ 893.915	€ 252.731

Bijlagen

2. Deelprogramma Toezicht

De kerntaken van het toezicht zijn het vervullen van een goed gastheerschap en zorgdragen voor het goed functioneren van het gebruik van het gebied. Hoofddoel is het handhaven van de Algemene Verordening en andere geldende wet en regelgeving. De toezichthouders zijn volledig opgeleid en getraind om professioneel gastheer én handhaver te zijn. Hiertoe volgen zij jaarlijks opleidingen/trainingen. Om de gewenste inzet vooral in het recreatieseizoen te kunnen leveren vinden de noodzakelijke opleidingen en trainingen zo veel mogelijk plaats buiten dit seizoen.

Speerpunten voor 2019 zijn het verbeteren van de samenwerking met andere diensten, het aanpakken van gesignaleerde hotspots, zoals overlast honden en brommeroverlast, en het verbeteren van de zichtbaarheid van toezicht. Indien de weersomstandigheden slecht zijn worden de toezichthouders uit oogpunt van efficiëntie ingezet voor het uitvoeren van onderhoud.

Basisgegevens Toezicht

		AUM:	*BTL-IJ/Z:*
- Inzet winterhalfjaar		16 %	20 %
- Inzet zomerhalfjaar		84 %	80 %
Waarvan:			
- Toezicht overdag		34 %	34 %
- Toezicht avond		10 %	10 %
- Toezicht weekend		56 %	56 %
- Materiële kosten		€ 8.002	€ -
- Personele kosten		€ 57.338	€ 29.544
	Totale saldo	€ 65.340	€ 29.544

Bijlagen

3. Deelprogramma Financiën

In het deelprogramma financiën wordt de financiële huishouding van het schap gevoerd. Naast het voeren van de financiële administratie worden de volgende jaarstukken opgesteld:

- jaarrekening 2018, begrotingswijziging 2019 en programmabegroting 2020
- najaarsnotitie 2019 en kadernota 2020

Een belangrijk accent voor 2019 is het implementeren van de nota AWA (Activeren, Waarderen en Afschrijven). Deze nota wordt in samenwerking met IPA-ACON Groep opgesteld en beschrijft het kader omtrent het activeren en afschrijven van investeringen in het recreatiegebied.

Basisgegevens Financiën

	AUM:	*BTL-IJ/Z:*
- Materiële kosten	€ 49.915	€ 793
- Personele kosten	€ 33.392	€ 20.428
Totale saldo	€ 83.307	€ 21.221

Bijlagen

4. Deelprogramma Bestuursadvisering

Bestuursadvisering zorgt ervoor dat bestuur in staat wordt gesteld om de doelen van het recreatieschap vast te stellen en te realiseren. Dit wordt bereikt door de voorbereiding en uitvoering van beleid en bestuursbesluiten, en door het bewaken van de voortgang en kwaliteit van de jaaropdracht van het recreatieschap. Parallel daaraan is het de taak van bestuursadvisering om de uitvoeringsorganisatie aan te sturen bij het werken aan de doelen van het recreatieschap.

In 2019 ligt het belangrijkste accent op het vernieuwen van de visie en het uitvoeringsprogramma van het recreatieschap.

Basisgegevens Bestuursadvisering

Reguliere werkzaamheden

- 2 vergaderrondes algemeen bestuur
- 2 vergaderrondes dagelijks bestuur
- 10 vergaderingen ambtelijke adviescommissie
- Voorbereiding van circa 21 bestuursbesluiten
- Advisering gemeenten en provincie
- Sturing programma recreatieschap
- Vormgeven participatie met stakeholders

	AUM:	*BTL-IJ/Z:*
- Materiele kosten	€ 113.498	€ 93.082
- Personele kosten	€ 90.026	€ 35.225
Totale saldo	€ 203.524	€ 128.307

Bijlagen

5. Deelprogramma Secretariaat

Het secretariaat verzorgt de activiteiten die betrekking hebben op de administratieve processen, het organiseren van vergaderingen en het tijdig aanleveren van de jaarstukken en andere informatie aan het schapsbestuur. Belangrijke accenten voor 2019 zijn het verder uitrollen van papierloos vergaderen door het aansluiten van alle bestuurs- en adviescommissieleden op IBABS!

Basisgegevens Secretariaat

		AUM:	*BTL-IJ/Z:*
- Materiële kosten		€ 2.750	-
- Personele kosten		€ 42.018	€ 4.977
	Totale saldo	€ 44.768	€ 4.977

Bijlagen

6. Deelprogramma Communicatie

Het deelprogramma communicatie werkt volgens de communicatiestrategie van het recreatieschap aan verschillende doelstellingen, zoals:

- Verbetering van de informatievoorziening aan besturen
- Positionering vanuit belevingswereld van de ontvanger (vraaggerichte communicatie / sterk online en meer interactie)
- Samenwerking op relevante niveaus (omgeving, ondernemers)
- Vergroten van gevoelens van veiligheid, vertrouwen en sympathie
- Grotere herkenbaarheid en zichtbaarheid
- Aansluiten bij passende thema's (zoals duurzaamheid en mvo)

In 2019 wordt bovendien een vereenvoudigde strategie opgesteld voor de komende twee jaar.

Basisgegevens Communicatie

		AUM:	*BTL-IJ/Z:*
- Materiële kosten		€ 17.477	€ 4.233
- Personele kosten		€ 37.283	€ 13.174
	Totale saldo	€ 54.760	€ 17.407

Bijlagen

7. Deelprogramma Inrichting & Ontwikkeling

Onder het deelprogramma inrichting en ontwikkeling vallen de activiteiten om de recreatiegebieden verder te ontwikkelen, zoals:

- overleg en samenwerking met ondernemers om te komen tot passende bedrijvigheid met recreatieve en financiële meerwaarde;
- vermarkten van de recreatiegebieden en ontwikkellocaties.

In 2019 ligt de focus op het werven en begeleiden van een tijdelijke invulling voor de verschillende ontwikkellocaties, in afwachting van de geactualiseerde visie.

Basisgegevens Inrichting & Ontwikkeling

	AUM:	*BTL-IJ/Z:*
- Materiele kosten	€ 8.300	-
- Personele kosten	€ 34.895	€ 14.010
Totale saldo	€ 43.195	€ 14.010

Bijlagen

Financieel totaalsaldo en dekking van het programma 2019

Saldo van kosten en baten per deelprogramma:	**AUM**	**BTL:**
1. Gebiedsbeheer	€ 893.915	252.731
2. Toezicht	€ 65.340	29.544
3. Financiën	€ 83.307	21.221
4. Bestuursadvisering	€ 203.524	128.307
5. Secretariaat	€ 44.768	4.977
6. Communicatie	€ 54.760	17.407
7. Inrichting & ontwikkeling	€ 43.195	14.010
Totaalsaldo van de deelprogramma's	**€ 1.388.809**	**468.197**

Dekking	**AUM**	**BTL**
• Participantenbijdrage	€ 1.130.130	€ 420.885
• Totaal saldo deelprogramma's	€ 1.388.809	€ 468.197
Totaal uit reserves	**€ -258.679**	**€ -47.312**

Bijlagen

VOORDRACHT

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 16 april 2019

Onderwerp: wijziging van de gemeenschappelijke regeling van het Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer

Kenmerk: 772861/1203206

Bijlagen:
Ontwerpbesluit

1. Inleiding

U wordt gevraagd in te stemmen met de volgende twee documenten:
1. De ontwerp gewijzigde gemeenschappelijke regeling (GR) Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer;
2. De gewijzigde Algemene Verordening (AV) Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer;

Redenen voor wijziging van de bovengenoemde documenten
- het onderbrengen van het Aagtenpark in de gemeenschappelijke regeling;
- aanpassingen aan de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen per 1 januari 2015;
- aanpassing van de verdeelsleutel voor deelnemersbijdrage voor het deelgebied De Buitenlanden;
- de redactionele verbeteringen in de gemeenschappelijke regeling.

Het Recreatieschap Alkmaarder en Uitgeestermeer zorgt voor een aantrekkelijk aanbod van uiteenlopende recreatievoorzieningen in de regio. Naast de diverse oeverparken voor dagrecreatie in het deelgebied Alkmaarder- en Uitgeestermeer is er een grote verscheidenheid aan recreatieve verbindingen en recreatieve voorzieningen zoals wandel-, fiets-, vaar- en skateroutes, kampeerterreinen, horecagelegenheden en jachthavens. In 2008 is de GR uitgebreid met het nieuwe recreatiegebied De Buitenlanden. In 2017 is De Omzoom hieraan toegevoegd. De nadruk in deze gebieden ligt op recreatieve verbindingen. In 2018 heeft het algemeen bestuur besloten ook het gebied Aagtenpark onder de werking van de GR te brengen. Dit laatste is een recreatiegebied met verschillende wandel- , fiets- en sportmogelijkheden.

Het totale werkgebied beslaat 2.040 ha, waarbij het eigenlijke beheergebied van het recreatieschap 736 ha bedraagt. Daarvan is 648 ha voor het gebied van het Alkmaarder- en Uitgeestermeer, waarvan 525 ha water. De Buitenlanden beslaat 88 hectare beheergebied, waarvan het Aagtenpark 27 ha groot is en De Omzoom 9,8 ha groot.

Gebiedsplan 2019/kadernota 2020 RAUM

Wij zullen het aangeboden Gebiedsplan 2019/kadernota 2020 RAUM betrekken bij de behandeling van de financiële stukken van alle recreatieschappen door uw Staten vlak voor zomerreces. Daarbij kunnen uw Staten eventuele zienswijzen op de financiële stukken indienen. Wij hebben de eerder ontvangen kadernota's van andere recreatieschappen alleen ter kennisgeving aangenomen omdat het geven van zienswijzen op elke kadernota anders een onnodig zware en tijdrovende handeling voor de provinciale organisatie zal worden.

2. Doelstellingen en evaluatiecriteria

De redenen voor wijzigingen zijn toegelicht onder het kopje "Redenen voor wijziging van de bovengenoemde documenten' onder 1. Inleiding.

Evaluatie vindt plaats door toetsing aan de Wet gemeenschappelijke regelingen.

3. Financiering, communicatie en (burger)participatie

In de gewijzigde gemeenschappelijke regeling wordt voor het deelgebied De Buitenlanden de provinciale bijdrage verlaagd van 75% naar 65% (van de deelnemersbijdrage) met ingang van 2019, en van 65% naar 50,1% met ingang van 2020. Dit besluit is al op 4 juli 2018 door het Algemeen Bestuur van het recreatieschap genomen. Door deze verlaging vindt er een wijziging in de verdeelsleutel van participantenbijdrage plaats. Wij kunnen ons vinden in de voorgestelde verdeelsleutel. Het beheer van Aagtenpark wordt per 1 januari 2019 overgenomen van de gemeente Beverwijk. Hierdoor komen jaarlijkse extra beheerkosten van in totaal €136.915,- voor alle deelnemers bij. Het aandeel van de provincie hierin zal dan in 2019 65% en in 2020 50,1% zijn. Zie voor meer toelichting over financiën de bijlage 'Toelichting op de nieuwe verdeelsleutel'.
De communicatie wordt verzorgd door Recreatie Noord-Holland ondersteunend aan de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer.

(Burger)participatie speelt niet bij aanpassing van de gemeenschappelijke regeling.

4. Proces en procedure

Volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen is de procedure dat Provinciale Staten instemmen met een wijziging van de gemeenschappelijke regeling. Zij verlenen daarbij tevens aan Gedeputeerde Staten toestemming tot het mede-wijzigen van de gemeenschappelijke regeling. Het college van GS adviseert de wijziging gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer conform deze voordracht vast te stellen.

De gemeenschappelijke regeling zal worden gepubliceerd in de Staatscourant (artikel 53, twee lid Wgr) en in het provinciaal blad.

5. Voorstel

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

dhr. A.Th.H. van Dijk, voorzitter

mw. R.M. Bergkamp, provinciesecretaris

Ontwerpbesluit

Nr. 34-2019

Provinciale Staten van Noord-Holland;

overwegende dat het noodzakelijk is om de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer te wijzigen in verband met het onderbrengen van het Aagtenpark in de gemeenschappelijke regeling, aanpassingen aan de Wet gemeenschappelijke regelingen per 1 januari 2015, aanpassing van de verdeelsleutel voor deelnemersbijdrage voor het deelgebied De Buitenlanden en redactionele verbeteringen in de gemeenschappelijke regeling,

gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van 16 april 2019;

gelet op:

- de bepalingen, vervat in hoofdstuk IV van de Wet gemeenschappelijke regelingen;
- het advies van de betreffende Statencommissie.

besluiten:

1. de gewijzigde gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer te treffen;
2. op de gewijzigde algemene verordening Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer geen zienswijze in te dienen;
3. aan Gedeputeerde Staten op grond van artikel 51, tweede lid Wgr toestemming te verlenen tot het treffen van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer.

Haarlem, 27 mei 2019

Provinciale Staten voornoemd,

voorzitter,

statengriffier,

Provincie Noord-Holland

Advies aan Provinciale Staten

T.b.v. Statenvergadering d.d. **27 mei 2019**
Commissie **Interim Statencommissie**
Datum commissievergadering **20 mei 2019**

Onderwerp: Voordracht (34) wijziging van de gemeenschappelijke regeling van het Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer

Uw contactpersoon
Mw. M.C.A. de Zwart
AD/STG

Doorkiesnummer 023-514 3756
zwartm@noord-holland.nl

22 mei 2019

De interim Statencommissie adviseert om de Statenvoordracht als hamerstuk te agenderen voor de PS-vergadering van 27 mei 2019.
Voor de vragen in de commissie: zie hieronder het uittreksel uit het conceptverslag interim Statencommissie van 27 mei 2019.

Voordracht wijziging van de gemeenschappelijke regeling van het Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer

Dhr. **De Wit** (VVD) heeft geen bezwaren tegen de door het algemeen bestuur genomen besluit. Hoe zit het precies met de kosten die veranderen door toevoeging van een aantal hectaren in de GR? Hoe zit het met de procentuele toename van het aantal hectaren ten opzichte van procentuele toename van de totale kosten? Hoe verhouden deze zich tot elkaar? De bestaande begroting kent voldoende middelen om het additionele gebied mee te nemen, daarom is er geen bezwaar tegen vergroting van het gebied.

Mw. **Doevendans** (PvdA) vindt het een hamerstuk. Zij geeft complimenten voor het meer SMART formuleren van de gebiedsplannen.

Mw. **Klaassen** (D66) vindt het een hamerstuk. GS worden gecomplimenteerd met het feit dat er gewerkt wordt aan een gebiedsvisie of een ambitiedocument.

Gedeputeerde **Tekin** heeft de exacte verhouding tussen hectaren en kosten nooit berekend. De verhouding 75/50 was scheef. Bij de andere recreatieschappen heeft de provincie een aandeel van ongeveer 50%, daarom wordt dit teruggebracht naar 65 in het eerste jaar en naar 50 in het tweede jaar. Het algemeen bestuur van het recreatieschap heeft dit geaccepteerd. In PS zullen de gebiedsvisies binnenkort nader aan de orde komen en daarbij wordt het advies van een externe partij over de recreatieschappen betrokken.

De **voorzitter** constateert dat het voorstel als hamerstuk kan worden geagendeerd voor PS.

PS-vergadering

Dossiernummer	193
Extern Zaak ID	772861
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 mei 2019
Agendapunt	8.l
Omschrijving	Wijziging van de gemeenschappelijke regeling van het Recreatieschap Spaarnwoude (VD-35).
Organisatieonderdeel	BEL/GRN

Geagendeerd	Vergaderdatum
PS-vergadering	**27 mei 2019**
Ingekomen stukken ter kennisname	30 april 2019
Interim-Statencommissie	20 mei 2019

Toelichting

De provincie Noord-Holland neemt deel in de gemeenschappelijke regeling van het Recreatieschap Spaarnwoude. In de bijlage wordt een toelichting gegeven op de totstandkoming van de documenten en gevraagde besluiten.

De wijzigingen betreffen:

• noodzakelijke wijzigingen die een gevolg zijn van een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen en

• als gevolg daarvan en van een herindeling van de gemeenten Haarlemmermeer en Haarlemmerliede en Spaarnwoude per 1 januari 2019 een wijziging van de samenstelling van het algemeen bestuur.

Provincie Noord-Holland

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten
Uw contactpersoon
dhr S. Koycu
BEL/GRN

Telefoonnummer +31235143469
koycus@noord-holland.nl

Verzenddatum
17 APR. 2019

Kenmerk
772861/1191042

Uw kenmerk

Betreft: wijziging van de gemeenschappelijke regeling van het Recreatieschap Spaarnwoude

Geachte leden,

Hierbij ontvangt u ter besluitvorming de bijgaande statenvoordracht met het bijbehorende ontwerpbesluit, over de voorgenomen wijziging van de gemeenschappelijke regeling van het Recreatieschap Spaarnwoude.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

R.M. Bergkamp

voorzitter

A.Th.H. van Dijk

6 bijlage(n):

- Statenvoordracht
- ontwerp besluit
- brief RNH namens Recreatieschap Spaarnwoude
- overzicht wijzigingen GR per 1 januari 2019
- ontwerp GR Recreatieschap Spaarnwoude
- GR-grenskaart werkingsgebied

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk nummer 34362354
Btw nummer NL.0010.03.124.B.08

Spaarnwoude
Natuur en recreatie

Postbus 2571, 2002 RB Haarlem
Genieweg 46a, Velsen-Zuid
Telefoon 023 – 520 28 20
info@recreatienoordholland.nl
www.spaarnwoude.nl
K.v.K. 34359324

Aan de deelnemers in de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Spaarnwoude

Velsen-Zuid : 20 december 2018
Uw kenmerk : --
Ons kenmerk : U20181201 adp
Projectnummer : --
Onderwerp : wijziging gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Spaarnwoude
Bijlagen : ontwerp gemeenschappelijke regeling en overzicht van wijzigingen
Behandeld door : Miriam Brouwer telefoon 023 – 520 28 19 / 06 127 057 42

Geachte leden van het college en de raden/Staten,

Voor u ligt een lichte wijziging van de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Spaarnwoude (hierna: GR Spaarnwoude). De voorgestelde aanpassingen zijn onder te verdelen in de onderstaande categorieën:

- noodzakelijke wijzigingen die een gevolg zijn van de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna: WGR) in 2015 en
- als gevolg daarvan een wijziging van de samenstelling van het algemeen bestuur.

Zoals door de Randstedelijk Rekenkamer in haar onderzoek naar Spaarnwoude uit 2017 is benoemd zijn een aantal artikelen in de GR Spaarnwoude (2005) verouderd. De Randstedelijke Rekenkamer beveelt dan ook aan: *Bereid aanpassing van de gemeenschappelijke regeling voor, zodanig dat deze in overeenstemming is met geldende regelgeving. Leg de geactualiseerde gemeenschappelijke regeling ter besluitvorming voor aan de participanten.* Met de voorgestelde wijziging volgt het algemeen bestuur van het recreatieschap deze aanbeveling van de Randstedelijke Rekenkamer op.

Deze wijziging van de GR Spaarnwoude is gecombineerd met de aanpassingen die nodig zijn als gevolg van de fusie tussen de gemeenten Haarlemmerliede en Spaarnwoude en Haarlemmermeer per 1 januari 2019. Na deze fusie zijn er 5 deelnemers in de GR Spaarnwoude. De fuserende gemeenten maken al deel uit van de GR Spaarnwoude. Deze fusie heeft daarom geen gevolgen voor overgedragen taken en bevoegdheden en de financiële verdeelsleutel. Wel heeft het gevolgen voor de samenstelling van het algemeen bestuur. Omdat een algemeen bestuur op grond van de WGR moet bestaan uit minimaal 6 leden, voldoet de bepaling dat elke deelnemer in de GR Spaarnwoude 1 lid in het algemeen bestuur afvaardigt niet meer. Een aanpassing is daarom noodzakelijk, zodat het algemeen bestuur geldende besluiten kan blijven nemen.

Bovenstaande leidt tot het voorliggende voorstel om:

- de noodzakelijke wijzigingen die een gevolg zijn van de herziening van de WGR door te voeren en
- de samenstelling van het algemeen bestuur te wijzigen, waarbij de provincie Noord-Holland 2 leden afvaardigt in het algemeen bestuur en de overige deelnemers elk 1 lid afvaardigen in het algemeen bestuur.

Gezien de verkenning die op dit moment door de provincie Noord-Holland wordt gedaan naar de gewenste governance structuur van de recreatieschappen, stelt het algemeen bestuur van het recreatieschap voor om deze pragmatische oplossing te kiezen. Dit leidt tot een lichte wijziging van de GR Spaarnwoude met alleen aanpassingen die juridisch noodzakelijk zijn voor het functioneren van de GR Spaarnwoude.

De ontwerp GR Spaarnwoude met de bijbehorende kaart van het werkingsgebied is bijgevoegd bij deze brief. Ter informatie is tevens een overzicht van de wijzigingen ten opzichte van de huidige regelgeving meegezonden.

Het bestuur van het recreatieschap verzoekt u in te stemmen met het ontwerp van de nieuwe GR Spaarnwoude en de besluitvorming vóór 13 maart 2019 te laten plaatsvinden.

Met vriendelijke groet,
namens het bestuur van Recreatieschap Spaarnwoude,

Miriam Brouwer
Programmamanager Recreatie Noord-Holland NV

Overzicht wijzigingen gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Spaarnwoude (GR) per 1 januari 2019

Als gevolg van de herindeling van de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude bij de gemeente Haarlemmermeer en de per 1 januari 2015 in werking getreden wijzigingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen is het nodig c.q. wenselijk een aantal inhoudelijke en redactionele wijzigingen door te voeren in de tekst van de GR. Onderstaand treft u een overzicht aan van de belangrijkste wijzigingen.

Ter wille van de duidelijkheid/leesbaarheid is een aantal artikelen “uit elkaar” getrokken. Bijvoorbeeld het artikel over doel & werkgebied van het recreatieschap of de artikelen over de begroting en de jaarrekening.

In onderstaande beschrijving wordt met “oud” bedoeld de huidige GR en met “nieuw” de ontwerp GR die nu in procedure gaat. Onderstaande vernummering gaat uit van de ontwerp GR. Als gevolg van de wijziging van de GR, waarin een aantal onderwerpen staat die nu nog in het regelement zijn opgenomen, zal in ieder geval het Reglement van orde op actualiteit bezien dienen te worden.

Aanhef
Hierin zijn de redenen voor de wijzigingen aangegeven.

Artikel 1 Begripsbepalingen
- De gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude is niet langer opgenomen bij de deelnemers
- Definitie bestuursorgaan opgenomen in plaats van definitie raden; Staten; colleges
- Nieuwe definitie exploitatieresultaat
- Nieuwe definitie positief/negatief saldo

Artikel 3 Doel
- Het oude artikel 2 is gesplitst in artikel 2 en artikel 3.
- De oude -breed geformuleerde- definitie was toegesneden op de start van het recreatiegebied in de 80’er jaren van de vorige eeuw. Gebleken is dat deze definitie moeilijk is te vertalen naar de huidige ontwikkelingen in de regio. In de gemoderniseerde doelstelling staan de volgende deelbegrippen centraal: uitvoering beleid van de metropoolregio op de beleidsterreinen (dag-/verblijfs-) recreatie, toerisme, natuur, landschap alsmede een doelmatig beheer en exploitatie.

Artikel 4 Taken
- Het nieuwe artikel is in overeenstemming gebracht met de nieuwe Wgr.

Artikel 5 Bevoegdheden
- Bij bevoegdheden is het artikel over het heffen van belastingen door de GR vervallen omdat dit in de praktijk niet gebeurt c.q. daarover bij de deelnemers in het algemeen gereserveerd op wordt gereageerd.
- Het heffen van leges is nu bij bevoegdheden opgenomen (art. 5:2 onder e).
- De procedure voor het tot stand komen van de Algemene Verordening (artikel 5:3 nieuw) is versoepeld. Onder art. 4:2 van de oude GR was een verklaring van geen bezwaar van alle deelnemers vereist; in de nieuwe regeling wordt volstaan met een zienswijze waarvoor een termijn van drie maanden van toepassing is.
- Het sluiten van een overeenkomst met een uitvoeringsorganisatie is als bevoegdheid opgenomen (art. 5:2, sub h nieuw).
- Het artikel is in overeenstemming gebracht met de nieuwe Wgr.

Artikel 6 Samenstelling AB
- Naar aanleiding van de wijziging van de Wgr (het aantal leden van het DB mag ten hoogste de helft bedragen van het aantal AB leden) en de gemeentelijke herindeling m.b.t Haarlemmerliede en Spaarnwoude wordt nu een DB met drie leden en een AB met 6 leden voorgesteld

Artikel 8 Openbaarheid vergaderingen AB
- Dit is een nieuw artikel.

Artikel 9 Stemmen en besluitvorming AB

- Dit is een nieuw artikel.

Artikel 10 Bevoegdheden AB

- In dit nieuwe artikel wordt aangeven dat het AB alle bevoegdheden heeft tenzij die zijn opgedragen aan het DB of aan de voorzitter. Het gaat er in feite om dat de bevoegdheids-verdeling hiermee expliciet wordt gemaakt. Een inhoudelijke wijziging m.b.t de algemene bevoegdheidsverdeling is niet beoogd.

Artikel 12 Samenstelling DB

- Voorgesteld wordt om met een DB bestaande uit 3 leden te gaan werken; te benoemen door het AB. NB: in 2012 heeft het AB besloten dat de gemeente Amsterdam een vaste plek in het DB heeft. Dit besluit is niet in de nieuwe GR opgenomen teneinde de beleidsvrijheid van het AB intact te laten.

Artikel 13 Werkwijze DB

- Dit is een nieuw artikel. Er wordt geen beleidswijziging mee beoogd.

Artikel 14 Taken en bevoegdheden DB

- Dit artikel is op grond van de wijziging van de Wgr uitgebreid. Daarmee is in feite ook de oude gedachte achter der GR verlaten dat het DB de facto de rol had van een agendacommissie.

Artikelen 15 t/m 22 (diverse onderwerpen)

- In de artikelen 15 -22 worden geen significante beleidswijzigingen beoogd. Wel wordt de tekst aangepast/ uitgebreid naar aanleiding van de wijziging van de Wgr c.q. transparantie van besluitvorming en informatieverstrekking aan de deelnemers

Hoofdstuk IX Financiële bepalingen (artikel 23 t/m 32)

- In de artikelen 26 t/m 29 zijn de voorschriften m.b.t het voorbereiden en vaststellen van de begroting en de jaarrekening uit elkaar gehaald.
- Nieuw is dat begrotingswijzigingen tijdig aan de deelnemers voorgelegd worden zodat die een zienswijze daaromtrent kenbaar kunnen maken (art. 26:3).
- Artikel 30 (het oude artikel 27) is inhoudelijk gewijzigd. Op grond van de nu voorliggende tekst worden jaarlijkse tekorten -als de reserves zijn uitgeput- ten laste van de deelnemers gebracht conform de verdeelsleutel die geldt m.b.t. de reguliere bijdrage van de deelnemers in het exploitatietekort.

Artikel 34 Uittreding

- In art. 34:2 is een minimumtermijn opgenomen van 5 jaar m.b.t langlopende verplichtingen waaraan bij uittreding nog moet worden bijgedragen. In de standaard jurisprudentie van de Raad van State geldt overigens een maximumtermijn van 5 jaar.

Artikel 38 Duur en inwerkingtreding

- Zekerheidshalve (in het geval dat de te wijzigen GR op 1 januari 2019 nog niet in werking kan treden) wordt aan inwerkingtreding terugwerkende kracht toegekend tot 1 januari 2019. Daarmee wordt bereikt dat het begrotingsjaar parallel blijft lopen met het kalenderjaar.

Bijlage 2 Financiële verdeelsleutel

- In de nieuwe tekst worden, overeenkomstig de huidige praktijk, Mainport & Groen en de Strategische Groenprojecten apart vermeld als deelgebieden die separaat worden geadministreerd.
- De bijdrage van Haarlemmerliede en Spaarnwoude (0,9 % voor SPW; geen bijdrage voor de uitbreidingsgebieden) is nu bij die van Haarlemmermeer opgeteld.

ONTWERP vastgesteld door AB 13 december 2018

ONTWERP gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Spaarnwoude

De raden en colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Amsterdam, Haarlem, Haarlemmermeer en Velsen alsmede Provinciale Staten en het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland;

overwegende dat:

- ten gevolge van de voorgenomen herindeling van de gemeenten Haarlemmermeer en Haarlemmerliede en Spaarnwoude per 1 januari 2019 het noodzakelijk is de gemeenschappelijke regeling Spaarnwoude te wijzigen;

- in verband met de laatste wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen het noodzakelijk is de gemeenschappelijke regeling te wijzigen;

- daarnaast nog redactionele verbeteringen nodig zijn;

gelet op:
het bepaalde in de Wet gemeenschappelijke regelingen, de Gemeentewet, de Provinciewet en titel 10.1 van de Algemene wet bestuursrecht;

besluiten vast te stellen:
de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Spaarnwoude.

HOOFDSTUK I ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 begripsbepalingen

1. Deze regeling verstaat onder:

a. recreatieschap:	het openbaar lichaam, genoemd in artikel 2, eerste lid van deze regeling;
b. deelnemers	de gemeenten Amsterdam Haarlem, Haarlemmermeer en Velsen, alsmede de provincie Noord-Holland;
c. bestuursorganen	Provinciale Staten van Noord-Holland, Gedeputeerde Staten van Noord-Holland, de raden en colleges van burgemeester en wethouders van de onderscheiden deelnemers;
d. gebied	het gebied als bedoeld in artikel 2, derde lid van deze regeling, inclusief daarbinnen gelegen wateren, wegen en vaarwegen voor zover niet uitdrukkelijk uitgezonderd;
g. uitvoeringsorganisatie	de organisatie belast met uitvoering van door het bestuur van het recreatieschap opgedragen taken;
h. Wgr	Wet gemeenschappelijke regelingen;
i. exploitatieresultaat	Tekort of overschot na saldering van de kosten en baten van het recreatieschap in een boekjaar na verrekening participantenbijdrage;
j. negatief/positief saldo	Tekort of overschot na verrekening exploitatieresultaat.

2. Waar in of krachtens deze regeling artikelen van de Gemeentewet of enige andere wet of wettelijke regeling van overeenkomstige toepassing worden verklaard, komt in die artikelen in de plaats van:
   -“de provincie” en “de gemeente”: het recreatieschap;
   -“Provinciale Staten” en “de gemeenteraad”: het algemeen bestuur;
   -“Gedeputeerde Staten” en “burgemeester en wethouders”: het dagelijks bestuur;
   -“de Commissaris van de Koning” en “de burgemeester”: de voorzitter.

Artikel 2 Openbaar lichaam

1. Er is een openbaar lichaam, als bedoeld in artikel 8 eerste lid van de Wgr, genaamd Recreatieschap Spaarnwoude.
2. Het openbaar lichaam is gevestigd te Velsen-Zuid.
3. Het gebied waarvoor deze regeling geldt, omvat het rechtsgebied zoals dat is vastgelegd op de van deze regeling onderdeel uitmakende en als zodanig gewaarmerkte kaart (bijlage 1).

HOOFSTUK II: DOEL EN WERKGEBIED, TAKEN EN BEVOEGDHEDEN VAN HET OPENBAAR LICHAAM

Artikel 3 Doel en werkgebied

1. Deze regeling heeft ten doel binnen een gebied, als aangegeven op de bij deze regeling behorende en als zodanig gewaarmerkte tekening:
   a. het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie;
   b. het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu;
   c. het tot stand brengen en onderhouden van een landschap, dat is afgestemd op het onder a en b geformuleerde.
2. Ter verwezenlijking van dat doel is er een openbaar lichaam, genaamd 'Recreatieschap Spaarnwoude', dat gevestigd is te Haarlem.
3. Wanneer het recreatieschap enig zakelijk dan wel persoonlijk recht verwerft op gronden, grenzend aan het in het eerste lid bedoelde gebied, is deze regeling ook van toepassing op (het gebied van) die gronden, indien het bestuur van de gemeente, tot het grondgebied waarvan deze behoren, bij aangetekende brief heeft medegedeeld hiermede in te stemmen. De in het eerste lid bedoelde tekening wordt overeenkomstig aangepast en aanvullend gewaarmerkt.

Artikel 4 Taken

1. Ter behartiging van de in artikel 3 genoemde belangen worden aan het recreatieschap tenminste de volgende taken toegekend:
   a. de ontwikkeling van recreatieve mogelijkheden;
   b. het tot stand brengen van recreatieve werken en inrichtingen;
   c. het beheren en onderhouden van werken, inrichtingen, eigendommen en goederen;
   d. het nakomen van de verplichtingen die voortvloeien uit de artikelen 15 en 16 van de Wegenwet voor wat betreft de door het recreatieschap aangelegde c.q. aan te leggen dan wel door een deelnemende gemeente in beheer en onderhoud aan het recreatieschap overgedragen of over te dragen wegen, (fiets)paden en routevoorzieningen;
   e. het daartoe opstellen dan wel aanpassen van een beleidsplan, dat onder meer omvat een prioriteiten- en investeringsschema;
   f. het opmaken en vaststellen van plannen voor de werken, inrichtingen, eigendommen en goederen van het recreatieschap, waaronder begrepen basis- en deelplannen alsmede beheerplannen;

g. het uitvoeren of doen uitvoeren van de plannen genoemd onder e en f;
h. het uitoefenen van toezicht op de naleving van bepalingen in wetten, reglementen en verordeningen in het gebied.
i. het verwerven, ruilen, bezwaren en vervreemden van voor natuur en recreatie van belang zijnde roerende en onroerende zaken, vorderingen of persoonlijke rechten en tot het verhuren, verpachten of op ander wijze in gebruik geven van de werken, inrichtingen, goederen of eigendommen van het recreatieschap.

2. In aanvulling op de taken, genoemd in het eerste lid kan het recreatieschap op verzoek van een deelnemer voor deze deelnemer in het kader van de doelstemming als bedoeld in artikel 3 en met inachtneming van het door die deelnemer vastgestelde beleid, ook andere adviserende, ondersteunende en uitvoerende werkzaamheden verrichten. Dit wordt in een overeenkomst vastgelegd.
3. De deelnemers zijn verplicht aan het recreatieschap inlichtingen te verschaffen omtrent plannen en maatregelen die voor het recreatieschap van belang zijn.

Artikel 5 Bevoegdheden

1. Aan het bestuur van het recreatieschap worden ter behartiging van de in artikel 3 genoemde belangen en ter verwezenlijking van de in artikel 4 omschreven taken alle bevoegdheden toegekend die aan de bestuursorganen van de deelnemers toebehoren evenals alle bevoegdheden van regeling en bestuur voortvloeiende uit de Wgr, de Gemeentewet en de Provinciewet, met inachtneming van de beperkingen daarin gesteld en voorts met inachtneming van hetgeen in deze regeling verder is bepaald.
2. Onder de in het eerste lid overgedragen bevoegdheden worden ten minste verstaan:
a. besluiten tot het oprichten van en deelnemen in rechtspersonen, voor zover dit past binnen het in artikel 3 gestelde belang;
b. besluiten tot het aangaan van overeenkomsten als bedoeld in artikel 4, tweede lid.
c. besluiten tot het aangaan van overeenkomsten met derden, niet zijnde deelnemers aan de regeling, tot het verrichten van adviserende, ondersteunde en uitvoerende werkzaamheden op het gebied van natuur en recreatie.
d. het vaststellen van verordeningen, al dan niet door stafbepaling of bestuursdwang te handhaven, strekkende tot de uitoefening van de belangen en de taken van het recreatieschap, met in achtneming van het bepaalde in artikel 156, tweede en derde lid van de Gemeentewet;
e. het vaststellen van een legesverordening;
f. het uitoefenen van de gemeentelijke bevoegdheden, ingevolge artikel 430a van het Wetboek van Strafrecht;
g. het uitoefenen van de bevoegdheid van het college van burgemeester en wethouders, als bedoeld in artikel 2.1 en onder e van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht voor wat betreft het gestelde in Bijlage I, onderdeel C, categorie 19, onder 19.1, onder g en ten eerste van het Besluit omgevingsrecht.
h. het sluiten van een overeenkomst met een uitvoeringsorganisatie ter uitvoering van taken die op grond van deze regeling aan het openbaar lichaam zijn opgedragen.

3. Het algemeen bestuur besluit niet tot vaststellen van een verordening, door straf-bepalingen of bestuursdwang te handhaven, dan nadat de raden van de deelnemende gemeentenen Provinciale Staten van Noord-Holland in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen ter kennis van het algemeen bestuur te brengen. Het dagelijks bestuur zendt daartoe het ontwerp van de verordening aan de raden en de Staten. De raden van de deelnemende gemeenten en de Staten zenden uiterlijk binnen drie maanden na ontvangst van het ontwerp van die verordening schriftelijk bericht aan het algemeen bestuur.
4. Indien de raad van een deelnemende gemeente, op het grondgebied waarvan de door strafbepaling of bestuursdwang te handhaven verordening betrekking heeft, schriftelijk heeft bericht, dat naar zijn mening de verordening geheel of ten dele niet dient te gelden voor bepaald aangewezen gebieden van deze gemeente, worden deze gebieden

uitgesloten van de werkingssfeer van de betreffende bepalingen van de verordening. Deze uitsluiting geldt slechts indien:
   a. een gemeentelijke verordening voorziet in hetzelfde onderwerp, en
   b. door het bestuursorgaan wiens bevoegdheden het betreft voorzien is in een besluit tot mandatering van de voor het beheer en toezicht noodzakelijke bevoegdheden aan het uitvoeringsorgaan dat door het recreatieschap is belast met het beheer over het gebied.
5. In een door het algemeen bestuur vast te stellen verordening als bedoeld in het vierde lid wordt een eventuele uitsluiting vermeld met verwijzing naar de voor deze gebieden geldende gemeentelijke verordening.

HOOFDSTUK III ALGEMEEN BESTUUR

Artikel 6 Samenstelling

1. Het algemeen bestuur bestaat uit 6 leden, te weten:
   a. twee vertegenwoordigers aan te wijzen door Provinciale Staten van Noord-Holland, uit zijn midden, de voorzitter inbegrepen, en uit de gedeputeerden;
   b. één vertegenwoordiger, aan te wijzen door de raad van de gemeente Amsterdam, uit zijn midden, de voorzitter inbegrepen, en uit de wethouders;
   c. één vertegenwoordiger aan te wijzen door de raad van die gemeente Haarlem, uit zijn midden, de voorzitter inbegrepen, en uit de wethouders;
   d. één vertegenwoordiger aan te wijzen door de raad van de gemeente Haarlemmermeer, uit zijn midden, de voorzitter inbegrepen, en uit de wethouders;
   e. één vertegenwoordiger, aan te wijzen door de raad van de gemeente Velsen, uit zijn midden, de voorzitter inbegrepen, en uit de wethouders.
2. De leden van het algemeen bestuur worden aangewezen voor een periode van vier jaar.
3. De aanwijzing van leden van het algemeen bestuur vindt plaats in de eerste vergadering van de gemeenteraden in nieuwe samenstelling na gehouden gemeenteraadsverkiezingen.
4. De raad c.q. Provinciale Staten kan voor elk lid van het algemeen bestuur dat hij heeft aangewezen, tevens één plaatsvervangend lid aanwijzen, dat het lid bij verhindering of ontstentenis vervangt. Hetgeen in deze regeling is bepaald ten aanzien van een lid van het algemeen bestuur is van overeenkomstige toepassing op het plaatsvervangend lid, tenzij de regeling anders bepaalt.
5. Het lidmaatschap van het algemeen bestuur eindigt, conform de WGR, van rechtswege zodra het lid ophoudt lid of voorzitter te zijn van de gemeenteraad dan wel ophoudt wethouder te zijn, dan wel ophoudt lid te zijn van Provinciale of Gedeputeerde Staten.
6. Indien tussentijds een zetel van een lid van het algemeen bestuur door ontslag, overlijden of om een andere reden vacant komt, wijst de raad van de gemeente waar het voormalig lid uit afkomstig was c.q. Provinciale Staten binnen 8 weken na dat openvallen een nieuw lid aan.
7. Een lid van het algemeen bestuur dat zijn lidmaatschap ter beschikking heeft gesteld, blijft in functie totdat een nieuw lid is aangewezen.
8. Het lid dat ter vervulling van een buiten de gewone tijd van aftreden opengevallen plaats tot lid van het algemeen bestuur is aangewezen treedt af op het tijdstip waarop degene in wiens plaats het is benoemd zou hebben moeten aftreden.
9. Het lidmaatschap van het algemeen bestuur is onverenigbaar met de betrekking van ambtenaar, door of vanwege het bestuur van het recreatieschap aangesteld of daaraan ondergeschikt.
10. Een deelnemer kan voor degene die door de deelnemer is aangewezen als lid van het algemeen bestuur een plaatsvervanger in het algemeen bestuur aanwijzen.
11. Het in dit artikel bepaalde is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van plaatsvervangers.

Artikel 7 Werkwijze

1. Het algemeen bestuur vergadert tenminste tweemaal per jaar en verder zo dikwijls indien dit door één of meer leden van het algemeen bestuur schriftelijk en onder opgave van redenen wordt gevraagd. In het laatste geval wordt de vergadering binnen drie weken gehouden.
2. Het algemeen bestuur stelt, met inachtneming van de bepalingen van deze regeling, een reglement van orde vast voor zijn vergaderingen. Dit reglement alsmede de daarin aangebrachte wijzigingen wordt zo spoedig mogelijk na vaststelling ter kennis gebracht van de colleges en de raden van de deelnemers.
3. Het algemeen bestuur en de leden van het algemeen bestuur hebben de bevoegdheid personen uit te nodigen als adviseur aan een vergadering deel te nemen dan wel zich te doen bijstaan door één of meer (al dan niet ambtelijke) adviseurs. Het reglement van orde voor de vergaderingen van het algemeen bestuur kan hieromtrent nadere regels stellen.
4. Een lid onderscheidenlijk zijn plaatsvervanger kan staande de beraadslagingen vragen de beslissing over het aan de orde zijnde onderwerp aan te houden voor nader overleg met het orgaan dat hem heeft aangewezen.
5. Een aanhouding als bedoeld in het vorige lid wordt door de voorzitter verleend tot aan de volgende vergadering. Indien de voorzitter van oordeel is dat de urgentie dan wel het belang van de zaak geen uitstel duldt, beslist de vergadering.
6. Op het houden en de orde van de vergaderingen van het algemeen bestuur is artikel 22 van de Wgr en de daarin vermelde artikelen uit de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing.

Artikel 8 Openbaarheid vergaderingen

1. Het algemeen bestuur vergadert in het openbaar.
2. De deuren worden gesloten wanneer tenminste de helft van de aanwezige leden daarom verzoekt of wanneer de voorzitter dat nodig oordeelt.
3. Het algemeen bestuur beslist vervolgens of met gesloten deuren wordt vergaderd.
4. In een besloten vergadering kan niet worden beraadslaagd of besloten over:
   a. Het vaststellen en wijzigen van de begroting en de vaststelling van de jaarrekening;
   b. Het vaststellen, wijzigen of intrekken van door strafbepaling of bestuursdwang te handhaven verordeningen.
   c. Het oprichten van of deelnemen in privaatrechtelijke rechtspersonen.
5. Op grond van de belangen genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur over de geheimhouding van de inhoud van stukken is het bepaalde in artikel 23, leden 1 tot en met 4, van de Wgr van toepassing.

Artikel 9 Stemmen en besluitvorming

1. Het algemeen bestuur neemt besluiten bij gewone meerderheid van stemmen waarbij ieder bestuurslid een stem heeft.
2. Wanneer de stemmen staken, is het voorstel verworpen. In dat geval wordt een nieuwe vergadering belegd. Artikel 32 van de Gemeentewet is van overeenkomstige toepassing.
3. Wanneer ten aanzien van zaken geen der leden stemming vraagt, wordt aangenomen dat conform het voorstel is besloten. Bij het doen van keuzen, voordrachten of aanbevelingen van personen dient steeds tot stemming te worden overgegaan, tenzij het bestuur unaniem besluit van stemming af te zien. Als dan wordt, evenals ten aanzien van zaken, aangenomen dat conform het voorstel is besloten.
4. Indien tot stemming wordt overgegaan, wordt over alle zaken mondeling en bij hoofdelijke oproeping gestemd, doch bij het doen van keuzen, voordrachten of aanbevelingen van personen, bij gesloten en ondertekende briefjes. Daarbij wordt de stemverhouding als aangegeven in het eerste en tweede lid in acht genomen.

Artikel 10 Bevoegdheden

1. Aan het algemeen bestuur behoren met betrekking tot de in artikel 5 omschreven bevoegdheden van het recreatieschap alle bevoegdheden, die niet ingevolge de Wgr of deze gemeenschappelijke regeling aan het dagelijks bestuur of aan de voorzitter zijn opgedragen.
2. Tot de bevoegdheden van het algemeen bestuur behoren ten minste:
   a. het vaststellen of wijzigen van de begroting en het vaststellen van de jaarrekening;
   b. het vaststellen van verordeningen door strafbepaling of bestuursdwang te handhaven.
3. Het algemeen bestuur besluit slechts tot oprichting van en de deelneming in privaatrechtelijke rechtspersonen, indien dat in het bijzonder aangewezen moet worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen belang. Het besluit wordt niet genomen dan nadat raden van de deelnemende gemeenten en de Staten in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen ter kennis van het algemeen bestuur te brengen. Het besluit wordt genomen bij unanimiteit.

Artikel 11 Vergoedingen en tegemoetkoming

Het algemeen bestuur kan met inachtneming van artikel 21, eerste en tweede lid van de Wgr voor leden, plaatsvervangende leden en adviseurs van het algemeen en dagelijks bestuur, alsmede ten behoeve van de leden en plaatsvervangende leden van een in artikel 16 bedoelde commissie een regeling vaststellen voor een op jaarbasis te bepalen vergoeding voor hun werkzaamheden en tegemoetkoming in de kosten.

HOOFDSTUK IV DAGELIJKS BESTUUR

Artikel 12 Samenstelling

1. Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter van het algemeen bestuur en twee overige leden, met dien verstande dat geen twee leden afkomstig zijn uit dezelfde gemeente.
2. De leden van het dagelijks bestuur worden aangewezen door en uit het algemeen bestuur. Zij worden aangewezen in de eerste vergadering van elke zittingsperiode van het algemeen bestuur.
3. De leden van het dagelijks bestuur treden af op de dag waarop zij aftreden als lid van het algemeen bestuur.
4. Indien tussentijds een plaats in het dagelijks bestuur openvalt, wijst het algemeen bestuur terstond een nieuw lid aan.
5. Degene die door de deelnemer met inachtneming van het in artikel 6 bepaalde is aangewezen als plaatsvervangend lid van het algemeen bestuur is tevens plaatsvervangend lid van het dagelijks bestuur indien het lid van het algemeen bestuur dat door hem wordt vervangen tevens lid is van het dagelijks bestuur.

Artikel 13 Werkwijze

1. De vergaderingen van het dagelijks bestuur zijn besloten.
2. Het dagelijks bestuur vergadert zo dikwijls als de voorzitter dit nodig acht of wanneer een lid hem dit schriftelijk verzoekt onder opgave van de te behandelen onderwerpen. Indien een vergadering is gevraagd, wordt zij binnen twee weken gehouden.
3. Ieder lid van het dagelijks bestuur heeft één stem.
4. Besluiten worden genomen met gewone meerderheid van stemmen. Als de stemmen staken, wordt het voorstel geacht te zijn verworpen.
5. Voor het overige zijn ten aanzien van de vergaderingen van het dagelijks bestuur de regels van toepassing zoals die in een reglement zijn vastgelegd. Het dagelijks bestuur zendt het reglement ter kennisgeving aan het algemeen bestuur.

Artikel 14 Taken en bevoegdheden

1. Het dagelijks bestuur draagt zorg voor:
   a. het voeren van het dagelijks bestuur van het recreatieschap voor zover niet bij de wet of de regeling het algemeen bestuur daarmee is belast;
   b. de voorbereiding en uitvoering van besluiten van het algemeen bestuur;
   c. het vaststellen van regels over de ambtelijke organisatie van het recreatieschap
   d. het benoemen, schorsen en ontslaan van ambtenaren;
   e. het aangaan van privaatrechtelijke rechtshandelingen**;**
   f. het nemen van besluiten namens het recreatieschap inzake het voeren van rechtsgedingen, bezwaarprocedures of administratief beroepsprocedures tenzij het algemeen bestuur, voor zover dat het algemeen bestuur aangaat, in voorkomende gevallen anders beslist;
   g. het opstellen van agenda's en verslagen van vergaderingen van het algemeen bestuur;
   h. de informatievoorziening aan het algemeen bestuur;
2. Indien en voor zover het dagelijks bestuur de uitvoering van de haar toebedeelde taken opdraagt aan de uitvoeringsorganisatie, dient zij erop toe te zien dat die taken conform het door het algemeen bestuur vastgestelde beleid worden uitgevoerd. Het dagelijks bestuur adviseert de uitvoeringsorganisatie met betrekking tot de wijze van uitvoering van het door het algemeen bestuur vastgestelde beleid.
3. Het dagelijks bestuur is bevoegd om in onvoorziene en dringende gevallen afwijkingen in de uitvoering van door het algemeen bestuur vastgestelde plannen en begrotingen goed te keuren. Het algemeen bestuur kan deze bevoegdheid van het dagelijks bestuur inperken door het stellen van algemeen verbindende voorschriften.

HOOFDSTUK V DE VOORZITTER

Artikel 15 Benoeming en taak

1. Het algemeen bestuur wijst uit zijn midden een voorzitter en een vicevoorzitter aan.
2. De voorzitter van het algemeen bestuur is tevens voorzitter van het dagelijks bestuur.
3. De vicevoorzitter van het algemeen bestuur is tevens vicevoorzitter van het dagelijks bestuur.
4. De voorzitter is belast met de leiding van de vergaderingen van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur.
5. De voorzitter vertegenwoordigt het openbaar lichaam in en buiten rechte.
6. De vicevoorzitter vervangt de voorzitter in voorkomende gevallen.
7. Zo door het recreatieschap een geding wordt gevoerd tegen of een rechtshandeling gepleegd met een rechtspersoon, die door dezelfde persoon wordt vertegenwoordigd als de voorzitter van het recreatieschap, wordt het recreatieschap vertegenwoordigd door de vicevoorzitter, ook indien door de wederpartij alsnog een andere vertegenwoordiger mocht zijn aangewezen.

HOOFDSTUK VI COMMISSIES

Artikel 16 Adviescommissie en bestuurscommissie

1. Het algemeen bestuur kan commissies van advies instellen.
2. Het algemeen bestuur kan bij verordening voor bepaalde aangelegenheden bestuurscommissies instellen zoals bedoeld in de artikel 25 van de Wgr, waaraan bevoegdheden van algemeen bestuur en het dagelijks bestuur kunnen worden overgedragen.

3. Het algemeen bestuur gaat niet over tot het instellen van een bestuurscommissie als bedoeld in het vorige lid dan nadat de raden van de deelnemende gemeenten van dit voornemen zijn geïnformeerd en gedurende een periode van 3 maanden in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen ter kennis van het algemeen bestuur te brengen.

HOOFDSTUK VII INLICHTINGEN EN VERANTWOORDING EN ONTSLAG

Artikel 17 Interne verantwoording en inlichtingenplicht

1. De leden van het dagelijks bestuur zijn, tezamen en ieder afzonderlijk, aan het algemeen bestuur verantwoording verschuldigd over het door het dagelijks bestuur gevoerde bestuur.
2. Zij geven het algemeen bestuur alle inlichtingen die het algemeen bestuur voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft.
3. Zij verstrekken - tezamen dan wel afzonderlijk - aan het algemeen bestuur alle inlichtingen, voor zover dat niet strijdig is met het bepaalde in artikel 23 van de Wgr, die door het algemeen bestuur dan wel één of meer leden daarvan, hetzij mondeling in een vergadering van het algemeen bestuur, hetzij schriftelijk worden verlangd en wel door:
   a. mondelinge beantwoording van de gestelde vragen in dezelfde vergadering van het algemeen bestuur;
   b. toezending van bepaald aangewezen stukken binnen drie weken na ontvangst van het verzoek daartoe;
   c. schriftelijke beantwoording van de gestelde vragen binnen zes weken na ontvangst daarvan.

4.Indien een beroep wordt gedaan op het bepaalde in artikel 23 van de Wgr, kan het algemeen bestuur besluiten, dat in een besloten vergadering terzake mededelingen worden gedaan.

Artikel 18 Externe verantwoording en inlichtingenplicht

1. Een lid van het algemeen bestuur verschaft de raad die hem als lid heeft aangewezen alle inlichtingen die door één of meer leden van die raad c.q. van Provinciale Staten worden verlangd.
2. Een lid van het algemeen bestuur is aan de raad c.q. aan Provinciale Staten die hem als lid heeft aangewezen verantwoording verschuldigd voor het door hem in het algemeen bestuur gevoerde beleid.

Artikel 19 Informatieverstrekking door het bestuur

1. Het algemeen bestuur geeft aan de gemeenteraden en Provinciale Staten alle inlichtingen, voor zover dat niet strijdig is met het bepaalde in artikel 23 van de Wgr, die door één of meer leden van de gemeenteraden schriftelijk worden verlangd en wel door:
   a. toezending van bepaalde aangewezen stukken binnen drie weken na ontvangst van het verzoek daartoe;
   b. schriftelijke beantwoording van de gestelde vragen binnen zes weken na ontvangst daarvan.
2. Het algemeen bestuur zendt in ieder geval de volgende stukken, zodra die zijn vastgesteld respectievelijk door het dagelijks bestuur zijn ontvangen, ter kennisneming aan de raden en Provinciale Staten toe:
   - plannen als bedoeld in artikel 4, eerste lid, onder e;
   - verordeningen, al dan niet door strafbedreiging of politiedwang te handhaven;
   - de reglementen van orde voor de vergaderingen van het algemeen bestuur;
   - de agenda's voor de vergaderingen van het algemeen bestuur;
   - de verslagen van de vergaderingen van het algemeen bestuur;
   - het jaarverslag van het recreatieschap;

- Koninklijke besluiten die betrekking hebben op stukken of aangelegenheden van het recreatieschap.

HOOFDSTUK VIII BELEID, UITVOERING EN VERANTWOORDING

Artikel 20 Beleid

Het algemeen bestuur kan bij verordening een procedure vaststellen voor het opstellen en vaststellen van een meerjarig beleidsplan als bedoeld in artikel 4, eerste lid onder e, alsmede wijzigingen hierop, waarin de betrokkenheid wordt beschreven van:

a. de deelnemers aan de regeling
b. de uitvoeringsorganisatie
c. de belangenorganisaties van gebruikers, recreanten en ondernemers
d. de eigenaren van zakelijke rechten in het gebied

Artikel 21 Mandaat uitvoering

Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur c.q. de voorzitter kunnen de bevoegdheden inzake de hun opgedragen taken mandateren / machtigen aan een uitvoeringsorganisatie voor zover er geen wettelijk voorschrift is dat hieraan in de weg staat of voor zover de aard van de bevoegdheid zich niet tegen mandatering/machtiging verzet. Het algemeen bestuur stelt daarvoor een verordening op betreffende algemene bepalingen en uitgangspunten op basis waarvan de uitvoeringsorganisatie de taken in mandaat uitvoert.

Artikel 22 Verantwoording /verslaglegging

1. Het algemeen bestuur brengt ten behoeve van de deelnemers jaarlijks verslag uit van de werkzaamheden van het recreatieschap gedurende het voorafgaande jaar. Het jaarverslag wordt algemeen verkrijgbaar gesteld.
2. Het algemeen bestuur kan in de verordening als bedoeld in artikel 24 eerste lid, nadere regels stellen met betrekking tot periodieke rapportages door de uitvoeringsorganisatie.

HOOFDSTUK IX FINANCIËLE BEPALINGEN

Artikel 23 Geld- en financieringsmiddelen

1. De geldmiddelen van het recreatieschap worden gevormd door:
   a. de in artikel 30, lid 1, jo.bijlage 2 omschreven bijdragen van de deelnemers, welke bijlage deel uitmaakt van deze regeling;
   b. subsidies, andere bijdragen dan de onder a bedoelde, schenkingen, legaten en erfstellingen;
   c. geldleningen;
   d. exploitatieopbrengsten, waaronder begrepen eenmalige vergoedingen, uit het in beheer zijnde recreatiegebied;
   e. overige inkomsten.

Artikel 24 Voorschriften financieel beheer

1. Het algemeen bestuur stelt voor zover het algemeen bestuur dat noodzakelijk acht bij verordening voorschriften vast met betrekking tot het financieel beheer, welke voorschriften onder meer regelen inhouden betreffende:
   a. de wijze waarop de betalingen geschieden en de ontvangsten en de inkomsten - behoudens de belastingen - worden geïnd;
   b. de inrichting van de financiële administratie;

c. de controle op het geldelijk beheer en de financiële administratie;
d. de verzekering van de gelden en eigendommen van het recreatieschap;
e. de wijze van fraudeverzekering;
f. de belegging van kasgelden;
g. de organisatie van het financieel beheer.

2. De financiële administratie wordt zodanig ingericht dat voldaan kan worden aan de inlichtingenverplichting die op grond van artikel 15, tweede lid van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten aan de deelnemers wordt opgelegd

Artikel 25 Uitgangspunten begroting

1. De jaarlijks door het dagelijks bestuur op te stellen ontwerpbegroting en meerjarenbegroting van het recreatieschap worden opgesteld binnen de grenzen van het vastgestelde beleid.
2. De bedragen van de (meerjaren)begroting kunnen worden herzien op basis van het prijs-indexcijfer voor consumenten van het CBS, reeks alle huishoudens.
3. Begrotingsvoorstellen die afwijken van het bepaalde in voorgaande leden worden door het dagelijks bestuur met een afzonderlijke toelichting voorgelegd aan het algemeen bestuur.
4. In de jaarbegroting en meerjarenbegroting wordt, voor het jaar waarop de begroting betrekking heeft, de aan het recreatieschap geraamde verschuldigde bijdrage per deelnemer als bedoeld in artikel 23 eerste lid sub a, vermeld.

Artikel 26 Voorbereiden begroting

1. Het dagelijks bestuur zendt de ontwerpbegroting en de meerjarenbegroting, vergezeld van een toelichting waaronder begrepen de algemene financiële en beleidsmatige kaders, vóór 15 april van het jaar, voorafgaande aan het jaar waarvoor de begroting dient aan de raden van de deelnemers en aan het algemeen bestuur.
2. De raden van de deelnemers en Provinciale Staten kunnen tot uiterlijk 10 weken na de in het eerste de lid genoemde datum bij het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren waarin deze zienswijze is vervat bij de ontwerpbegroting, zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden. Het algemeen bestuur reageert ter vergadering gemotiveerd op deze zienswijzen.
3. Het 2^{e} lid is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van begrotingswijzigingen.

Artikel 27 Vaststellen begroting

1. Het algemeen bestuur stelt de begroting, meerjarenbegroting en eventueel gewijzigd investeringsschema vast vóór 15 juli van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor zij dient.
2. Het dagelijks bestuur zendt de begroting binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval voor 1 augustus van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Artikel 28 Voorbereiden jaarrekening

1. Het dagelijks bestuur zendt vóór 15 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de voorlopige jaarrekening van het recreatieschap eventueel vergezeld van zijn opmerkingen en vergezeld van een verantwoording van het financieel beleid aan de raden van deelnemers, aan Provinciale Staten en aan het algemeen bestuur onder overlegging van een afschrift van het verslag van het onderzoek naar de deugdelijkheid van de jaarrekening, ingesteld door de hiertoe door het algemeen bestuur aangewezen certificerend accountant(s).
2. De raden van de deelnemers kunnen tot uiterlijk 10 weken na de in het eerste lid genoemde datum bij het dagelijks bestuur hun bedenkingen over de ontwerpjaarrekening naar voren

brengen. Het dagelijks bestuur reageert gemotiveerd op deze bedenkingen en voegt zijn reactie op deze bedenkingen bij de ontwerpjaarrekening.

Artikel 29 Vaststellen jaarrekening

1. Het algemeen bestuur stelt de jaarrekening vast uiterlijk 14 juli in het jaar volgende op het jaar waarop deze betrekking heeft, alsmede de bijdragen die de deelnemers betalen in het eventuele exploitatietekort.
2. Het dagelijks bestuur zendt de jaarrekening binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval vóór 15 juli van het jaar volgende op het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft, aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
3. De vaststelling van de jaarrekening strekt het bestuur tot decharge.

Artikel 30 Bijdrage in tekorten

1. Het exploitatietekort wordt ten laste gebracht van de deelnemers volgens een door de deelnemers bij het aangaan van deze regeling overeengekomen of later gewijzigde verdeelsleutel, welke als bijlage 2 bij deze regeling is gevoegd en welke bijlage deel uitmaakt van deze regeling.
2. Wanneer de begroting een exploitatietekort aanwijst, over de deelnemers om te slaan, zijn deze gehouden hun in de begroting geraamde bijdrage bij wijze van voorschot te voldoen, in twee termijnen en wel op 1 januari en 1 juli van het begrotingsjaar.
3. Indien van de deelnemers de in het derde en vierde lid bedoelde voorschotten later zijn ontvangen dan de krachtens besluit van het dagelijks bestuur, ingevolge het derde lid bepaalde data respectievelijk de in het vierde lid genoemde data, komen de hieruit voortvloeiende kosten voor rekening van die deelnemers naar rato van de grootte van de verschuldigde voorschotten gerelateerd aan de termijn waarmee die data zijn overschreden. Voor die kostentoerekening is basis de debetrente van de door het recreatieschap aangegane rekeningcourantovereenkomst.
4. Het negatief saldo over enig boekjaar wordt in de jaarrekening opgenomen en, voor zover de reserves daarvoor toereikend zijn, ten laste gebracht van de door het recreatieschap gevormde reserves**.** Voor zover de reserves niet toereikend zijn wordt een negatief saldo ten laste gebracht van de deelnemers volgens de op grond van artikel 30, eerste lid, jo. Bijlage 2 vastgestelde verdeelsleutel. De deelnemers voldoen hun aanvullende bijdrage op grond van dit artikellid binnen 60 dagen na de vaststelling van de jaarrekening.

Artikel 31 Positief saldo

Indien de vastgestelde jaarrekening sluit met een positief saldo besluit het algemeen bestuur of dit:

a. geheel of gedeeltelijk zal worden toegevoegd aan de algemene reserve, doch alleen en voor zover het door het algemeen bestuur vastgestelde maximum plafond van de reserve nog niet is bereikt, dan wel;
b. geheel of gedeeltelijk zal worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve beheer of de bestemmingsreserve investeringen, dan wel:
c. geheel of gedeeltelijk zal worden uitgekeerd aan de deelnemers in de verhouding, waarin zij ingevolge het bepaalde in artikel 30, eerste lid, bijdragen in het exploitatietekort.

Artikel 32 Garantstelling

1. Voor de betaling van rente en aflossing van door het recreatieschap te sluiten geldleningen en in rekening-courant op te nemen gelden staan de deelnemers garant.
2. De deelnemers nemen aan de garantie deel in de verhouding, waarin zij ingevolge het bepaalde in artikel 30, tweede lid bijdragen in het exploitatietekort.

3. Indien uit deze bepaling in enig jaar voor de deelnemers betalingen voortvloeien, zullen deze na afwikkeling van het exploitatietekort of -overschot worden verrekend.

HOOFDSTUK X TOETREDING, UITTREDING, WIJZIGING EN OPHEFFING

Artikel 33 Toetreding

1. Het daartoe bevoegde orgaan van een publiekrechtelijk lichaam of rechtspersoon kan verzoeken tot toetreding tot deze regeling. Het verzoek wordt aan het algemeen bestuur gezonden.
2. Het algemeen bestuur stelt, na overleg met de deelnemers, binnen drie maanden, nadat het in het eerste lid bedoelde verzoek is ontvangen, een ontwerp vast voor de aanpassing van de gemeenschappelijke regeling in verband met de voorgenomen toetreding alsmede een regeling voor de gevolgen van de toetreding. Het dagelijks bestuur zendt dit ontwerp en regeling aan de deelnemers, waaronder begrepen de aspirant-deelnemer, met het verzoek binnen drie maanden na verzending hiervan, inzake de vaststelling ervan een besluit te nemen. De toetreding vindt plaats wanneer alle deelnemers en de aspirant-deelnemer hiertoe eensluidend besluiten.
3. De toetreding gaat in op de eerste dag, volgend op die, waarop het besluit tot toetreding bekend is gemaakt, als bedoeld in artikel 26 van de Wgr.

Artikel 34 Uittreding

1. Uittreding uit deze regeling kan geschieden met ingang van het derde kalenderjaar volgend op de toezending van het betreffende besluit van de uittredende deelnemer aan het algemeen bestuur.
2. Uittreding geschiedt onder door het algemeen bestuur na overleg met deelnemers te stellen regelen die in ieder geval betreffen de voort te zetten verplichtingen van de uittredende deelnemer betreffende de rente en aflossing van geldleningen bedoeld in artikel 32, eerste lid en andere langlopende verplichtingen met een resterende looptijd van ten minste 5 jaar.
3. Het algemeen bestuur stelt binnen drie maanden nadat het besluit tot uittreding is ontvangen een ontwerp vast voor de aanpassing van de gemeenschappelijke regeling aan de gevolgen van de uittreding en zendt dit ontwerp aan de deelnemers met het verzoek binnen drie maanden na verzending van dat ontwerp inzake de vaststelling ervan een besluit te nemen.

Artikel 35 Wijziging

1. Deze regeling kan slechts worden gewijzigd bij gelijkluidend besluit van alle deelnemers.
2. Een wijziging van deze regeling gaat in op de eerste dag, volgende op die waarop het besluit tot wijziging is bekend gemaakt, als bedoeld in artikel 26 van de Wgr.

Artikel 36 Opheffing en liquidatie

1. Deze regeling kan worden opgeheven bij gelijkluidend besluit van alle deelnemers.
2. In geval van opheffing van deze regeling geschiedt de liquidatie door het algemeen bestuur dat daarvoor de nodige regels stelt. Hierbij kan van bepalingen van deze regeling worden afgeweken.
3. Het liquidatieplan wordt door het algemeen bestuur, de deelnemers gehoord, vastgesteld.
4. Het liquidatieplan voorziet in de gevolgen die de opheffing voor het personeel heeft.

5. Een voor- of nadelig saldo van de liquidatie wordt over de deelnemers verdeeld, respectievelijk omgeslagen op overeenkomstige wijze als de omslag van een exploitatietekort ingevolge het bepaalde in artikel 30, eerste en tweede lid.

HOOFDSTUK XI HET ARCHIEF

Artikel 37 Archief

1. Het dagelijks bestuur is belast met de zorg, de bewaring en het beheer van de archiefbescheiden van de bestuursorganen van het recreatieschap, alsmede het toezicht daarop overeenkomstig een door het algemeen bestuur, met inachtneming van artikel 40 van de Archiefwet 1995 en daarop betrekkende hebbende regelingen vast te stellen verordening, die aan Gedeputeerde Staten van Noord-Holland moet worden medegedeeld.
2. Voor de bewaring van de op grond van artikel 12 van de Archiefwet 1995 over te brengen archiefbescheiden wijst het algemeen bestuur een archiefbewaarplaats aan.
3. Bij opheffing van de gemeenschappelijke regeling wordt ten aanzien van de archiefbescheiden een voorziening getroffen conform artikel 4 lid 1 van de Archiefwet 1995.

HOOFDSTUK XII SLOTBEPALINGEN

Artikel 38 Duur en inwerkingtreding

1. Deze regeling treedt, na bekendmaking ervan zoals bedoeld in artikel 26 van de Wgr, in werking met terugwerkende kracht tot 1 januari 2019 onder intrekking met terugwerkende kracht tot 1 januari 2019 van de regeling die van toepassing was tot de inwerkingtreding van de nieuwe regeling.
2. Deze regeling is aangegaan voor onbepaalde tijd.

Artikel 39 Citeertitel

Deze nieuwe regeling wordt aangehaald als 'Gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Spaarnwoude’.

Velsen Zuid, [DATUM 2019]

De voorzitter,
A. Tekin

BIJLAGE 1
KAART WERKINGSGEBIED

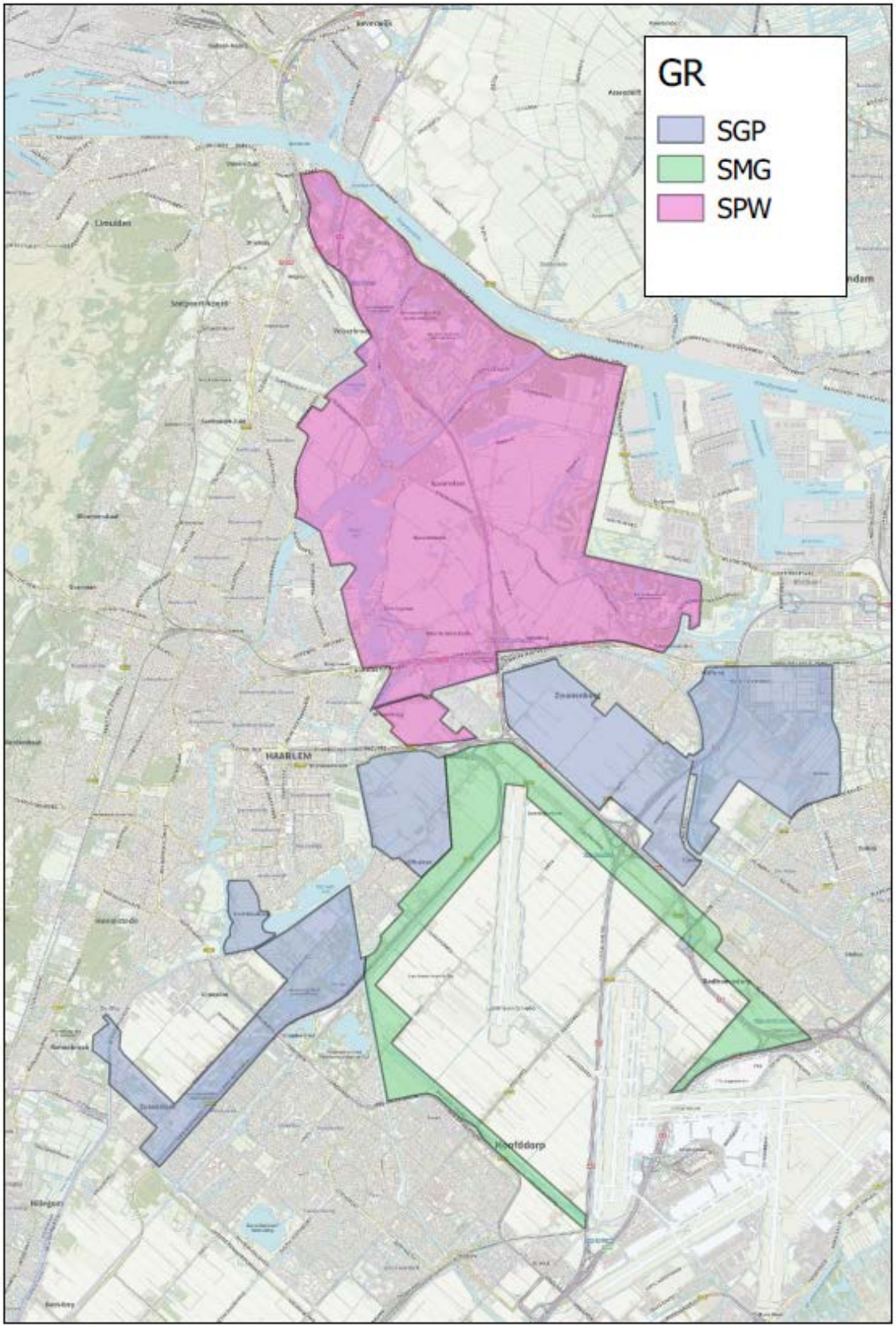

BIJLAGE 2
OVEREENGEKOMEN VERDEELSLEUTEL ALS BEDOELD IN ARTIKEL 30, EERSTE LID VAN DEZE REGELING MET INGANG VAN 1 JANUARI 2019

A.
Recreatieschap Spaarnwoude (SPW), exclusief de in de Haarlemmermeer-Noord gelegen deelgebieden "Mainport & Groen" en "Strategische Groenprojecten"

Deelnemer	Bijdrage deelnemer
Provincie Noord-Holland	53,1 %
Gemeente Amsterdam	22,1 %
Gemeente Haarlem	12,8 %
Gemeente Haarlemmermeer	4,4 %
Gemeente Velsen	7,6 %

B.
Deelgebied "Mainport & Groen" (SMG)

Een jaarlijks tekort na saldering van kosten en baten wordt aangevuld uit de van de toenmalige Stichting Mainport en Groen ontvangen afkoopsom (besluit algemeen bestuur recreatieschap Spaarnwoude d.d. 19 december 2012) voor het beheer van het deelgebied totdat die afkoopsom is uitgeput. Vervolgens zullen de Provincie Noord-Holland en de gemeente Haarlemmermeer ieder 50% van het jaarlijkse tekort van het deelgebied voor hun rekening nemen.

C.
Deelgebied "Strategische Groenprojecten" (SGP)

Deelnemer	Bijdrage deelnemer
Provincie Noord-Holland	50%
Gemeente Amsterdam	10%
Gemeente Haarlem (#)	15%
Gemeente Haarlemmermeer	25%

(#) De door Haarlem verschuldigde bijdrage wordt op grond van in het algemeen bestuur van het recreatieschap gemaakte afspraken verminderd met de genormeerde kosten voor beheer en onderhoud in het deelgebied Ringvaart West op het grondgebied van Haarlem.

De in deze bijlage onder B en C geduide deelgebieden zijn aangeven op de bij deze bijlage gevoegde kaart weergegeven.

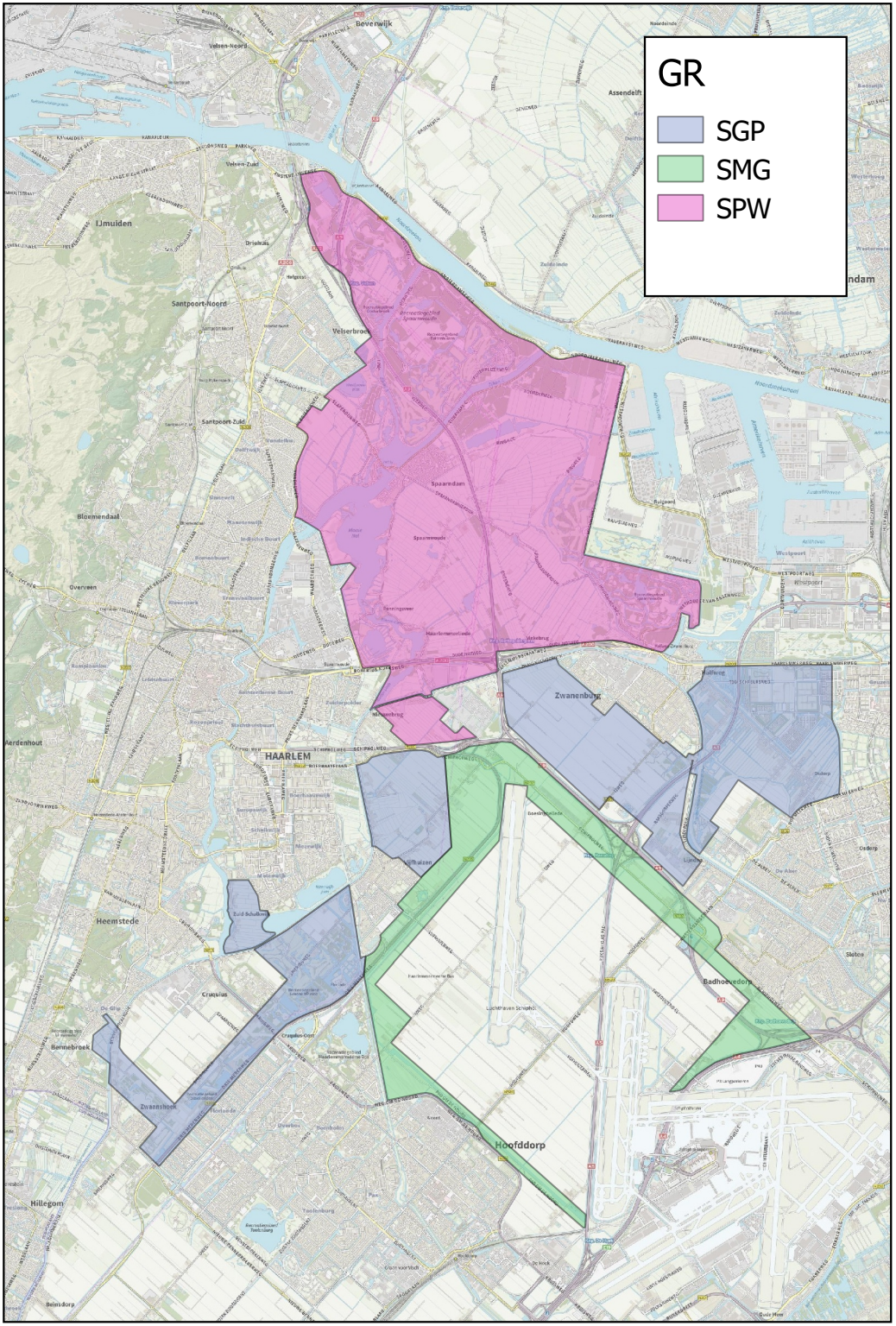
GR
SGP
SMG
SPW
Beverwijk
Velsen-Noord
Velsen-Zuid
IJmuiden
Driehuis
Santpoort-Noord
Velserbroek
Santpoort-Zuid
Bloemendaal
Overveen
Spaarndam
Spaarnwoude
Haarlemmerliede
Zwanenburg
Halfweg
Assendelft
Zaandam
Westpoort
Ruigoord
Aerdenhout
HAARLEM
Schalkwijk
Heemstede
Cruquius
Bennebroek
Zwanenhoek
Hillegom
Beinsdorp
Hoofddorp
Badhoevedorp
Sloten
Osdorp

VOORDRACHT

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 16 april 2019

Onderwerp: wijziging van de gemeenschappelijke regeling van het Recreatieschap Spaarnwoude

Kenmerk: 772861/1191038

Bijlagen:
Ontwerpbesluit

1. Inleiding

Naar aanleiding van de gemeentelijke fusie van de gemeenten Haarlemmermeer en Haarlemmerliede en Spaarnwoude per 1 januari 2019 dient de gemeenschappelijke regeling (GR) van het recreatieschap Spaarnwoude te worden aangepast.

Als gevolg van deze fusie van gemeenten voldoet de GR met ingang van 1 januari 2019 niet langer aan het wettelijk vastgelegde uitgangspunt dat het totaalaantal leden van het dagelijks bestuur (DB) niet meer mag zijn dan de helft van het totaalaantal leden van het Algemeen Bestuur (AB).

Daarnaast is het wenselijk om een aantal wijzigingen in de GR door te voeren die voortvloeien uit de wijziging van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR) uit 2015.

Op grond van artikel 41 van de Wet algemene regels gemeentelijke herindeling (Wet ARHI) dient voor zover nodig de GR binnen 6 maanden nadat de gemeentelijke herindeling van kracht is geworden door de deelnemers te worden herzien. Dit betekent in de praktijk dat het AB in 2018 een ontwerp voor een nieuwe GR kan vaststellen doch dat het ontwerp eerst tussen 1 januari 2019 en 1 juli 2019 de instemming kan verkrijgen van de deelnemers aan de GR. Het AB heeft de concept van de gewijzigde GR op 13 december 2018 vastgesteld.

<u>Samenstelling AB en DB</u>

Als gevolg van de gemeentelijke herindeling van de gemeenten Haarlemmermeer en Haarlemmerliede en Spaarnwoude bestaat het recreatieschap per 1 januari 2019 nog uit 5 deelnemers en komt de zetel van laatstgenoemde gemeente in het AB te vervallen. In artikel 14, lid 3, van de Wet gemeenschappelijke regelingen is bepaald dat het aantal leden van het DB niet meer mag zijn dan de helft van het aantal leden van het AB.
Thans heeft elke deelnemer 1 zetel in het AB en is er een DB met drie leden. Dat wordt met ingang van 1 januari 2019 een AB met 5 leden en een DB met 3 leden. Om aan die situatie, die volgens de wet niet is toegestaan, een einde te maken is afgesproken om het aantal AB leden aan te passen naar minimaal 6 leden: Provinciale Staten wijzen 2 vertegenwoordigers uit hun midden (inclusief Gedeputeerde Staten) aan als lid in het AB, de overige deelnemers wijzen 1 vertegenwoordiger aan in het AB. Op deze manier heeft de provincie meer stemrecht in het AB.

Het AB benoemt vervolgens een DB dat uit drie leden bestaat.

2. Doelstellingen en evaluatiecriteria

De wijzigingen zijn het gevolg van de gemeentelijke fusie van de gemeenten Haarlemmermeer en Haarlemmerliede en Spaarnwoude per 1 januari 2019 en technische aanpassingen die voortvloeien uit de wijziging van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen uit 2015.

Evaluatie vindt plaats door toetsing aan de Wet gemeenschappelijke regelingen.

3. Financiering, communicatie en (burger)participatie

De bijdrage in euro's blijft gelijk ten opzichte van de bijdrage aan de huidige gemeenschappelijke regeling.

De communicatie wordt verzorgd door Recreatie Noord-Holland ondersteunend aan de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Spaarnwoude

(Burger)participatie speelt niet bij aanpassing van de gemeenschappelijke regeling.

4. Proces en procedure

Volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen is de procedure dat Provinciale Staten instemmen met een betreffende wijziging van de gemeenschappelijke regeling. Zij verlenen daarbij tevens aan Gedeputeerde Staten toestemming tot het mede-wijzigen van de gemeenschappelijke regeling.

Het college adviseert de wijziging gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Spaarnwoude conform deze voordracht vast te stellen.

De gemeenschappelijke regeling zal worden gepubliceerd in de Staatscourant (artikel 53, twee lid Wgr) en wordt ingeschreven in het provinciaal register.

5. Voorstel

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

dhr. A.Th.H. van Dijk, voorzitter

mw. R.M. Bergkamp, provinciesecretaris

Ontwerpbesluit

Nr. 35-2019

Provinciale Staten van Noord-Holland;

overwegende dat het noodzakelijk is om de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Spaarnwoude te wijzigen in verband met de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen per 1 januari 2015 en de herindeling van de gemeenten Haarlemmermeer en Haarlemmerliede en Spaarnwoude per 1 januari 2019;

gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van 16 april 2019;

gelet op:

- de bepalingen, vervat in hoofdstuk IV van de Wet gemeenschappelijke regelingen;
- het advies van de betreffende Statencommissie.

besluiten:

1. de gewijzigde gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Spaarnwoude te treffen;
2. aan Gedeputeerde Staten op grond van artikel 51, tweede lid Wgr toestemming te verlenen tot het treffen van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Spaarnwoude.

Haarlem, 27 mei 2019

Provinciale Staten voornoemd,

voorzitter,

statengriffier ,

Provincie Noord-Holland

Advies aan Provinciale Staten

T.b.v. Statenvergadering d.d. **27 mei 2019**
Commissie **Interim Statencommissie**
Datum commissievergadering **20 mei 2019**

Onderwerp: Voordracht (35) wijziging van de gemeenschappelijke regeling van het Recreatieschap Spaarnwoude

De interim Statencommissie adviseert om de Statenvoordracht als hamerstuk te agenderen voor de PS-vergadering van 27 mei 2019. Over de voordracht zijn geen opmerkingen gemaakt in de interim Statencommissie van 27 mei 2019.

Uw contactpersoon
Mw. M.C.A. de Zwart
AD/STG

Doorkiesnummer 023-514 3756
zwartm@noord-holland.nl

22 mei 2019

PS-vergadering

Dossiernummer	315
Extern Zaak ID	1211250
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 mei 2019
Agendapunt	8.m
Omschrijving	Opheffing Gemeenschappelijke regeling Schadeschap luchthaven Schiphol (VD-37)
Organisatieonderdeel	BEL/RE&E

Geagendeerd	Vergaderdatum
PS-vergadering	**27 mei 2019**
Interim-Statencommissie	20 mei 2019
Ingekomen stukken ter kennisname	31 mei 2019

Toelichting

Het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Schadeschap Luchthaven Schiphol heeft in de vergadering van 9 april 2019 besloten tot opheffing van het Schadeschap Schiphol en vraagt van de deelnemers om instemming met dit besluit tot opheffing. Het college van Gedeputeerde Staten verzoekt met dit besluit Provinciale Staten om in te stemmen met opheffing van het Schadeschap Schiphol.

Schadeschap • luchthaven Schiphol

College van Gedeputeerde Staten
Provincie Noord-Holland
Postbus 3007
2001 DA Haarlem

Postbus 716
2130 AS Hoofddorp

Secretariaat
Toekanweg 7
2035 LC Haarlem

T (023) 55 30 030
F (023) 55 30 039

www.schadeschap.nl

Contactpersoon
mr. J.R.M. van der Poel
Telefoonnummer
023 553 0030
Datum
18 april 2019
Bijlage(n)
1
Ons kenmerk
2019/21387
Uw kenmerk
Betreft
Verzoek om instemming met opheffing Schadeschap

Geacht college,

In de vergadering van 9 april j.l. heeft het Algemeen Bestuur van het Schadeschap luchthaven Schiphol ingestemd met het voorstel om voor 1 juni 2019 te besluiten tot de opheffing van de Gemeenschappelijke Regeling Schadeschap per 1 juni 2020.

Ik verzoek u mij schriftelijk te bevestigen dat uw college instemt met de opheffing van het Schadeschap, zodat ingevolge artikel 29 van de Gemeenschappelijke Regeling, voor 1 juni 2019 de bekendmaikng van het besluit tot opheffing in de Staatscourant kan worden gepubliceerd.

Blijkens artikel 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen heeft uw college, formeel juridisch gezien, geen toestemming nodig van Provinciale Staten om te besluiten tot opheffing van het Schadeschap.

Indien u het niettemin wenselijk acht om Provinciale Staten te raadplegen, verzoek ik u, gelet op de termijn van 1 juni 2019, er voor te zorgen dat zulks met spoed wordt gedaan.

Bijgevoegd is een memo van de secretaris van het Schadeschap met nadere informatie over de opheffing. U kunt deze gebruiken voor het informeren van Provinciale Staten.

Graag zie ik uw reactie tegemoet.

Hoogachtend,

mr. J.R.M van der Poel
Secretaris Schadeschap Luchthaven Schiphol

VOORDRACHT

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 7 mei 2019

Onderwerp: Opheffing Gemeenschappelijke regeling Schadeschap luchthaven Schiphol

Kenmerk: 1211250/1211251

Bijlagen:

(1) Voordracht en ontwerpbesluit opheffing Gemeenschappelijke Regeling Schadeschap Luchthaven Schiphol
(2) Brief van Schadeschap Schiphol met verzoek tot instemming

1. Inleiding

Het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Schadeschap Luchthaven Schiphol heeft in de vergadering van 9 april 2019 besloten tot opheffing van het Schadeschap Schiphol per 1 juni 2020 en vraagt van de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling om instemming met dit besluit tot opheffing (zie bijgaande brief).

Wij hebben besloten om in te stemmen met het voorstel tot opheffing. In dit verband vragen wij u om ook in te stemmen met het opheffingsvoorstel voor de Gemeenschappelijke regeling Schadeschap luchthaven Schiphol.

2. De gemeenschappelijke regeling Schadeschap luchthaven Schiphol

Met de publicatie van de Gemeenschappelijke regeling Schadeschap Luchthaven Schiphol in 1998 besloten het Rijk, de provincie Noord-Holland, het waterschap Groot-Haarlemmermeer en 28 gemeenten en stadsdelen gelegen rondom Schiphol tot de oprichting van het Schadeschap luchthaven Schiphol.

Het doel van het Schadeschap was het verzorgen van een duidelijke, deskundige en doelmatige afhandeling van verzoeken om schadevergoeding (planschade en nadeelcompensatie) veroorzaakt door uitbreiding van de luchthaven. Het gaat specifiek om uitbreidingen van Schiphol als gevolg van de Planologische Kernbeslissing Schiphol en Omgeving (december 1995), en de inwerkingtreding van de gewijzigde Wet luchtvaart (juni 2002) en de daarin genoemde Luchthavenindelingbesluit (LIB) en Luchthavenverkeerbesluit (LVB). In het PKB Schiphol en Omgeving van 1995 lag de basis voor de aanleg van de Polderbaan. Door middel van de gemeenschappelijke regeling Schadeschap Schiphol hebben de betrokken overheden in essentie hun bevoegdheden om te beslissen op verzoeken om schadevergoeding overgedragen aan het Schadeschap. Het Schadeschap heeft sinds haar oprichting in 1998 meer dan 5.000 schadeverzoeken afgehandeld. Inmiddels is de indieningstermijn voor verzoeken om schadevergoeding als gevolg van bovengenoemde besluiten van 1995 en 2002, verstreken. Nieuwe schadeverzoeken in relatie tot deze oude besluiten zijn niet

meer ontvankelijk. Het werkpakket van het Schadeschap is daardoor geslonken tot slechts 3 lopende zaken. Als gevolg van de afnemende werkzaamheden is de gemeenschappelijke regeling in de loop der jaren geslonken tot acht deelnemers.

3. Reden voor opheffing Schadeschap Schiphol

Zoals hierboven aangegeven, is de indieningstermijn voor verzoeken om schadevergoeding als gevolg van de besluiten van 1995 en 2002, verstreken. Er kunnen dus geen nieuwe zaken meer in behandeling worden genomen. In maart 2017 had de Staatssecretaris, destijds van I&M en thans I&W, besloten om de afhandeling van toekomstige schadeclaims (schadeclaims als gevolg van nieuwe besluiten over Schiphol) in eigen huis, bij de Corporate Dienst Rijkswaterstaat, af te handelen. De belangrijkste reden daarvoor was dat sinds de wijziging van de Wet luchtvaart in 2003 alleen het Rijk aangesproken kan worden voor schadeclaims inzake de uitbreiding van Schiphol. Daardoor verviel de noodzaak voor het hebben van een gezamenlijk loket namens alle overheden.

4. Vervolgstappen

Met de opheffing van het Schadeschap per 1 juni 2020 zullen de resterende 3 zaken van het Schadeschap overgaan naar Rijkswaterstaat.

Opheffing van de Gemeenschappelijke Regeling Schadeschap Luchthaven Schiphol heeft geen consequenties voor de provincie Noord-Holland of andere deelnemers. De provincie Noord-Holland heeft geen financiële betrokkenheid bij de activiteiten van het Schadeschap. Alle kosten worden betaald door het ministerie en worden verhaald op luchtvaartmaatschappijen zoals geregeld in de Wet luchtvaart. De provincie en andere deelnemers hebben ook geen inhoudelijke betrokkenheid bij de beoordeling van schadegevallen. De inhoudelijke beoordeling vindt plaats via een onafhankelijke besliscommissie die bestaat uit experts op gebied van planschade en nadeelcompensatie. Burgers en bedrijven kunnen voor nieuwe verzoeken om schadevergoeding bij nieuwe besluiten over de uitbreiding van Schiphol terecht bij Rijkswaterstaat.

Voor formele opheffing moet twee derde van de deelnemers ingestemd hebben met het voorstel tot opheffing.

Het Schadeschap Schiphol wordt per 1 juni 2020 opgeheven. Er moet volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen een termijn van 1 jaar zitten tussen het besluit tot opheffing en de daadwerkelijke opheffing. In dit jaar moet een aantal zaken worden geregeld, zoals het maken en uitvoeren van een liquidatieplan en de overdracht van het archief. Om die reden moet de provincie uiterlijk 1 juni 2019 aangegeven hebben ingestemd te hebben met het besluit tot opheffing.

5. Voorstel

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

dhr. A.Th.H. van Dijk, voorzitter

mw. R.M. Bergkamp, provinciesecretaris

Ontwerpbesluit

Nr. 37-2019

Provinciale Staten van Noord-Holland;

gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van 7 mei 2019;

gelet op artikel 40, lid 1, 2 en 3 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

besluiten:

1. In te stemmen met de voorgestelde opheffing van de Gemeenschappelijke Regeling Schadeschap Luchthaven Schiphol per 1 juni 2020.

Haarlem, 27 mei 2019

Provinciale Staten voornoemd,

, voorzitter

, statengriffier

Provincie Noord-Holland

Advies aan Provinciale Staten

Tbv Statenvergadering d.d 27-05-2019
Commissie
Datum commissievergadering 20-05-2019

Onderwerp:
Voordracht Opheffing Gemeenschappelijke Regeling Schadeschap Schiphol

Uw contactpersoon
E. Krijgsman
AD/STG

Doorkiesnummer +31235143288
krijgsmane@noord-holland.nl

22 mei 2019

De commissie adviseert:

Dat de voordracht 'Opheffing gemeenschappelijke regeling schadeschap Schiphol' met het verslag van deze vergadering als hamerstuk wordt doorgeleid naar PS van 27 mei 2019.

Uittreksel concept-verslag Interim-Statencommissie 20-05-2019:

6.b. Luchtvaart/Schiphol: opheffen gemeenschappelijke regeling Schadeschap Schiphol

Dhr. **Voskuil** (PvdA) vindt het een hamerstuk.

Dhr. **Steeman** (D66) ondersteunt het voorstel. Gesuggereerd wordt na te gaan of dit de juiste wijze is geweest om schades af te handelen.

Gedeputeerde **Tekin** meldt dat de regeling nog een jaar van kracht blijft. Het wordt nu overgeheveld naar RWS vanwege de verandering van de Luchtvaartwet door de minister. De besliscommissie was in feite het besluitvormende orgaan en niet het bestuur. Het voorstel wordt voorgelegd aan de minister, maar er wordt vanuit gegaan dat de uitvoering door RWS hetzelfde blijft.

De **voorzitter** constateert dat het voorstel als hamerstuk wordt geagendeerd voor PS.

PS-vergadering

Dossiernummer	173
Extern Zaak ID	1186377
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 mei 2019
Agendapunt	8.n
Omschrijving	Wijziging van de gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Noord-Holland Noord (VD-33).
Organisatieonderdeel	CZ/FIN

Geagendeerd	Vergaderdatum
PS-vergadering	**27 mei 2019**
Ingekomen stukken ter kennisname	30 april 2019
Interim-Statencommissie	20 mei 2019

Toelichting

De Gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord wil haar naam wijzigen in Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Noord-Holland Noord. Hiervoor is wijziging van de gemeenschappelijke regeling nodig. Provinciale Staten wordt gevraagd toestemming te verlenen aan deze wijziging.

Provincie
Noord-Holland

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR Haarlem

Gedeputeerde Staten
Uw contactpersoon
dhr J. Kobes
CZ/FIN

Telefoonnummer +31235143698
kobesj@noord-holland.nl

Betreft: wijziging van de gemeenschappelijke regeling van de Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord

.

Verzenddatum

10 APR. 2019

Kenmerk 1186377/1196087

Uw kenmerk

Geachte leden,

Hierbij ontvangt u ter besluitvorming de bijgaande statenvoordracht met het ontwerpbesluit, inclusief bijlagen, over de wijziging van de gemeenschappelijke regeling van de Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris
R.M. Bergkamp

voorzitter
A.Th.H. van Dijk

bijlage(n)
1. Aanbiedingsbrief van de directeur van de RUD NHN;
2. Tekst van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling;
3. Statenvoordracht.

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl

Regionale Uitvoeringsdienst
Noord-Holland Noord

Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland
Postbus 3007
2001 DA Haarlem

INGEKOMEN 22 FEB. 2019

Hoorn, 21 februari 2019

Zaaknummer : 19.14524001
Behandelaar : D. Stajcer/ A. van Doornik
Betreft : Naamswijziging Gemeenschappelijke regeling

Bijlagen: 3 (wijzigingsbesluit, de geconsolideerde versie van de Gemeenschappelijke Regeling na naamswijziging en statenvoordracht voor verlenen toestemming)

Geacht college,

Bij besluit van 18 oktober 2018 heeft het Algemeen Bestuur (AB) van de Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord (RUD NHN) besloten om de naam van de RUD NHN met ingang van maart 2019 te wijzigen in de naam Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN). De naamswijziging vergt een wijziging van de huidige gemeenschappelijke regeling (GR). Dat betekent dat ook voor de naamswijziging de procedure als beschreven in artikel 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna de wet) gevolgd dient te worden.

Voordat u instemt met het AB besluit van 18 oktober 2018 tot naamswijziging van de GR, dient u hiervoor toestemming te vragen van provinciale staten.
Op grond van het bepaalde in artikel 1 van de wet kan het college van provinciale staten haar toestemming aan de naamswijziging slechts onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.

In de GR dienen naast de naamswijziging ook inhoudelijke wijzigingen aangebracht te worden. In verband met het feit dat we de naamswijziging zo spoedig mogelijk in willen laten gaan, is ervoor gekozen om nu alleen de naamswijziging in procedure te laten gaan en op een later moment dit jaar de noodzakelijke inhoudelijke wijzigingen.

Ik verzoek u om de naamswijziging zo spoedig mogelijk voor toestemming in provinciale staten te brengen. In de GR wordt bepaald dat de naamswijziging terug zal werken tot 1 maart 2019.

Op grond van het bepaalde in de wet maakt uw college de naamswijziging bekend in de Staatscourant.

Als bijlage is het besluit voor uw college gevoegd met daarin opgenomen de geconsolideerde versie van de Gemeenschappelijke Regeling na wijziging. Tevens is een voorbeeld voor de statenvoordracht bij deze brief gevoegd.
U bent uiteraard vrij om deze voorbeelden te wijzigen in uw eigen modellen.

Hoogachtend,
P.R. van Doorn
Directeur Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord

Besluit tot wijziging van de Gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord

Gedeputeerde Staten van Noord Holland;

De colleges van Burgemeester en Wethouders van

- Alkmaar;
- Bergen;
- Castricum;
- Den Helder;
- Drechterland;
- Enkhuizen;
- Heerhugowaard;
- Heiloo;
- Hollands Kroon;
- Hoorn;
- Koggenland;
- Langedijk;
- Medemblik;
- Opmeer;
- Stede Broec;
- Schagen;
- Texel.

Gelet op het besluit van het Algemeen bestuur van 18 oktober 2018 om de naam van de Gemeenschappelijke Regeling te wijzigen in Omgevingsdienst Noord-Holland Noord;

Besluiten

de gemeenschappelijke regeling te wijzigen door in de naam en overal in de tekst de naam "Regionale Uitvoeringsdienst" te vervangen in "Omgevingsdienst".

In de Regeling te bepalen dat de naamswijziging terug werkt tot 1 maart 2019.

Hiermee komt de Gemeenschappelijke regeling als volgt te luiden:

Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Noord-Holland Noord.

Hoofdstuk 1: Algemene bepalingen

Artikel 1: Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

1. algemeen bestuur: algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord;
2. colleges: colleges van de deelnemers;
3. dagelijks bestuur: dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord;
4. deelnemers: de aan de regeling deelnemende bestuursorganen;
5. gedeputeerde staten: college van gedeputeerde staten van Noord-Holland;

6. Omgevingsdienst: Omgevingsdienst Noord-Holland Noord;
7. regeling: Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Noord-Holland Noord;
8. vertegenwoordigende organen: provinciale staten van Noord-Holland en raden van de deelnemende gemeenten;
9. voorzitter: voorzitter van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord;
10. wet: Wet gemeenschappelijke regelingen.

Hoofdstuk 2:Omgevingsdienst Noord-Holland Noord

Artikel 2: Instelling

1. Er is een rechtspersoonlijkheid bezittend openbaar lichaam, genaamd Omgevingsdienst Noord-Holland Noord.
2. De Omgevingsdienst is gevestigd op het grondgebied van de gemeente Hoorn.

Artikel 3: Belang

1. De regeling wordt getroffen voor de uitvoering van en ondersteuning bij taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving.
2. De taken, bedoeld in het eerste lid, betreffen in elk geval taken op het gebied van het omgevingsrecht in het algemeen en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in het bijzonder, alsmede de taken op het terrein van vergunningverlening, handhaving en toezicht op grond van de in artikel 5.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht genoemde wetten.

Artikel 4: Landelijke Basistaken milieu

1. De Omgevingsdienst is belast met het ten behoeve van de deelnemers uitvoeren van het verplichte Landelijk Basistakenpakket zoals dat is vermeld in bijlage 1 bij deze regeling (bijlage 1: Landelijk Basistakenpakket gemeenten en Landelijk Basistakenpakket provincie) met inachtneming van het door de deelnemers vastgestelde beleid.
2. Als gevolg van gewijzigde wetgeving of anderszins wijziging van het Landelijke Basistakenpakket stelt het dagelijks bestuur aan het algemeen bestuur voor om in de eerstvolgende vergadering van het algemeen bestuur te besluiten over instemming met de betreffende wijziging van bijlage 1.
3. Tot het Landelijk Basistakenpakket wordt ook gerekend het in dit kader vervullen van adviserende taken op het terrein van de vergunningverlening, toezicht en handhaving ten behoeve van de deelnemers, alsmede coördinerende en afstemmende taken die voor de deelnemers tezamen worden verricht.

Artikel 5: Overige milieu- en Wabotaken

1. In aanvulling op de taken uit het Landelijk Basistakenpakket kan de Omgevingsdienst op verzoek van een deelnemer voor deze deelnemer ook andere adviserende, ondersteunende en uitvoerende werkzaamheden inzake de vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van de fysieke leefomgeving verrichten met inachtneming van het door de deelnemers vastgestelde beleid.
   Het gaat onder andere om de volgende taken:
   - Alle overige wettelijke taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving in het kader van de Wet milieubeheer
   - Specialistische adviezen behorend bij de overige milieutaken

- Alle taken op het terrein van fysieke leefomgeving zoals klimaat, duurzaamheid, milieuzorg, communicatie en juridische zaken, geluid, lucht, externe veiligheid, bodem, water en RO-adviezen.

2. Op verzoek van een deelnemer kan de Omgevingsdienst voor deze deelnemer naast de in lid 1 van dit artikel vermelde taken, ook andere adviserende, ondersteunende en uitvoerende werkzaamheden op het gebied van de fysieke leefomgeving verrichten. Deze kunnen onder meer betrekking hebben op vergunningverlening, toezicht en handhaving voor bouwen, reclame, inritten, kappen, slopen (BRIKS), brandveiligheid, flora en fauna. Maar ook toezicht- en handhavingstaken in het kader van bijvoorbeeld Drank- en Horecawet of APV.
3. Iedere deelnemer draagt de taken, genoemd in artikel 4 en de overige taken via een takenlijst op aan de Omgevingsdienst, met dien verstande dat met de uitvoering van deze taken moet worden ingestemd door het algemeen bestuur.
4. Een deelnemer kan een verzoek tot vermindering van het takenpakket of taakuitvoering schriftelijk ter kennis brengen van de Omgevingsdienst. Het algemeen bestuur regelt de financiële en organisatorische gevolgen van de vermindering van taken en stelt de verschuldigde schadeloosstelling vast. De Omgevingsdienst wordt voor één jaar schadeloos gesteld.

Artikel 6: Verzoektaken

1. Onverminderd de verplichtingen die voortvloeien uit de in artikel 4 en 5 bedoelde taken, kan de Omgevingsdienst op verzoek van derden adviserende, ondersteunende en uitvoerende werkzaamheden op het gebied van zorg voor de omgeving verrichten.
2. Onder derden wordt verstaan: niet-deelnemers aan de regeling, niet zijnde een marktpartij.

Artikel 7: Overige bepalingen met betrekking tot de taken

1. Naast de in de artikelen 4, 5 en 6 genoemde taken, verricht de Omgevingsdienst taken ten behoeve van de eigen bedrijfsvoering.
2. Met betrekking tot de reikwijdte, uitvoering en nadere invulling van de in de artikelen 4 en 5 genoemde taken, worden door of namens het dagelijks bestuur schriftelijk werkafspraken gemaakt met de deelnemers.
3. Indien ten gevolge van wijziging van wettelijke regelingen, ter bescherming van de leefomgeving, uitvoerende werkzaamheden als bedoeld in de artikelen 4 en 5 gaan strekken ter uitvoering van een andere regeling dan ter uitvoering waarvan zij ten tijde van het van kracht worden van deze gemeenschappelijke regeling strekten, dan wel indien in deze werkzaamheden ten gevolge van een dergelijke wijziging veranderingen optreden, blijven zij, voor zover hun strekking en omvang door die wijziging niet wezenlijk veranderen, behoren tot de taken die artikelen 4 en 5 aan de dienst opdragen.
4. Het algemeen bestuur beslist over de vraag of de Omgevingsdienst bereid en in staat is om in de artikelen 4 en 5 genoemde taken voor een deelnemende partij of een derde, als bedoeld in artikel 6 die daartoe een verzoek indient gaat uitvoeren op basis van een privaatrechtelijke overeenkomst. Het algemeen bestuur bepaalt daarbij onder welke condities en in welke omvang deze uitvoering mogelijk wordt gemaakt.
5. De Omgevingsdienst geeft aan de taken die zij verricht zo effectief en efficiënt mogelijk invulling.

Artikel 8: Bevoegdheden

1. Aan het bestuur worden geen bevoegdheden overgedragen door de deelnemers.
2. De colleges kunnen bevoegdheden mandateren aan het bestuur en de directeur.

3. Ambtenaren in dienst van de deelnemers kunnen ondermandaat verlenen aan de directeur, voor zover zij hiertoe bevoegd zijn.
4. Voor een geldig mandaat of ondermandaat als bedoeld in het tweede en derde lid is de instemming van het bestuur respectievelijk de directeur vereist, overeenkomstig artikel 10:4 van de Algemene wet bestuursrecht.
5. Een mandaat of ondermandaat als bedoeld in het tweede en derde lid wordt schriftelijk gegeven, overeenkomstig artikel 10:5 van de Algemene wet bestuursrecht.
6. Het dagelijks bestuur houdt een register bij van de aan het bestuur respectievelijk aan de directeur gemandateerde bevoegdheden.

Hoofdstuk 3: Inrichting en samenstelling van het bestuur

§1. Algemeen bestuur

Artikel 9: Samenstelling

1. Het algemeen bestuur bestaat uit zoveel leden als er deelnemers zijn.
2. De colleges benoemen uit hun midden ieder één lid in het algemeen bestuur.
3. De colleges kunnen voor de door hen benoemde leden van het algemeen bestuur plaatsvervangende leden aanwijzen, die de door hen benoemde leden bij afwezigheid vervangen. Het bepaalde in deze regeling ten aanzien van de leden van het algemeen bestuur is op de plaatsvervangende leden van overeenkomstige toepassing.
4. De aanwijzing van de leden van het algemeen bestuur vindt plaats in de eerste vergadering van de colleges in nieuwe samenstelling.
5. Wanneer een lid van het algemeen bestuur ophoudt lid te zijn van het college, dat hem heeft aangewezen, dan houdt hij tevens op lid te zijn van het algemeen bestuur. Het desbetreffende college voorziet zo spoedig mogelijk in de opvulling van de vacature.
6. Het college kan zijn lid in het algemeen bestuur ontslaan bij gebrek aan vertrouwen. Na het ontslag wordt zo spoedig mogelijk voorzien in de opvulling van de vacature.

Artikel 10: Incompatibiliteiten

Onverminderd het bepaalde in artikel 20 van de wet is het lidmaatschap van het algemeen bestuur onverenigbaar met de betrekking van ambtenaar, door of vanwege het bestuur van een der deelnemers dan wel door of vanwege het bestuur aangesteld of daaraan ondergeschikt. Met een ambtenaar worden voor de toepassing van dit artikel gelijkgesteld zij die in dienst van een der deelnemers dan wel de Omgevingsdienst op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht werkzaam zijn.

Artikel 11: Vergaderingen

1. Het algemeen bestuur stelt een reglement van orde voor zijn vergaderingen en andere werkzaamheden vast.
2. Het algemeen bestuur vergadert jaarlijks ten minste tweemaal en voorts zo vaak als het daartoe beslist.
3. Voorts vergadert het indien de voorzitter of het dagelijks bestuur het nodig oordeelt of indien ten minste een lid van het algemeen bestuur schriftelijk, met opgave van redenen, daarom verzoekt.
4. De voorzitter roept de leden van het algemeen bestuur ten minste twee weken van tevoren schriftelijk tot de vergadering op. Tegelijkertijd met de oproeping brengt de voorzitter dag, tijdstip en plaats van de vergadering ter openbare kennis. De agenda en de daarbij behorende voorstellen, met uitzondering van de

stukken waaromtrent geheimhouding is opgelegd, worden tegelijkertijd met de oproeping en op een bij openbare kennisgeving aan te geven wijze ter inzage gelegd.

5. De vergadering van het algemeen bestuur wordt niet geopend voordat blijkens de presentielijst een aantal leden tegenwoordig is dat minimaal twee derde van het aantal stemmen vertegenwoordigt.
6. Indien ingevolge het vijfde lid de vergadering niet kan worden geopend, belegt de voorzitter, onder verwijzing naar dit artikel, opnieuw een vergadering tegen een tijdstip dan ten minste vierentwintig uur na het bezorgen van de oproeping is gelegen.
7. Op de vergadering, bedoeld in het zesde lid, is het vijfde lid niet van toepassing. Het algemeen bestuur kan echter over andere aangelegenheden dan die waarvoor de ingevolge het vijfde lid niet geopende vergadering was belegd alleen beraadslagen of besluiten, indien blijkens de presentielijst meer dan de helft van het aantal zitting hebbende leden tegenwoordig is.

Artikel 12: Stemmen

1. Een lid van het algemeen bestuur neemt niet deel aan de stemming over de gevallen genoemd in artikel 28 van de Provinciewet.
2. De artikelen 31 en 32 van de Provinciewet zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 13: Besluitvorming

1. Elk lid van het algemeen bestuur heeft in de vergadering een vastgesteld aantal stemmen, waarbij de stemverdeling voor de gemeenten is gebaseerd op de combinatie van inwonertal en in te brengen budget en het aantal stemmen voor de provincie is gebaseerd op het in te brengen budget. Het algemeen bestuur stelt nadere regels vast aangaande deze stemverdeling.
2. Voor het tot stand komen van een besluit is minimaal twee derde meerderheid vereist, tenzij in deze regeling anders is bepaald.

Artikel 14: Ambtelijke bijstand

Het algemeen bestuur regelt op welke wijze ambtelijke bijstand wordt verleend aan de leden van het algemeen bestuur.

Artikel 15: Verantwoordings- en informatieplicht

1. Het algemeen bestuur verstrekt aan de vertegenwoordigende organen alle inlichtingen die door één of meer leden van die organen worden verlangd.
2. Een lid van het algemeen bestuur verschaft aan het college dat hem heeft aangewezen alle inlichtingen die door dit college of één of meer leden daarvan worden verlangd.
3. Een lid van het algemeen bestuur is aan het college dat hem heeft aangewezen verantwoording verschuldigd voor het door hem in het algemeen bestuur gevoerde beleid.
4. De colleges bepalen op welke wijze de door hen aangewezen leden aan hun plichten genoemd in de leden twee en drie van dit artikel moeten voldoen.
5. Het tweede, derde en vierde lid zijn van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de vertegenwoordigende organen respectievelijk een of meer leden van die vertegenwoordigende organen.

§2. Voorzitter en plaatsvervangend voorzitter

Artikel 16: Aanwijzing

1. De voorzitter wordt in de eerste vergadering van iedere zittingsperiode van het algemeen bestuur door en uit het algemeen bestuur aangewezen.
2. Bij afwezigheid of ontstentenis van de voorzitter wordt hij vervangen door de plaatsvervangend voorzitter. Deze wordt aangewezen tijdens de eerste vergadering van het algemeen bestuur van iedere zittingsperiode door het algemeen bestuur uit de leden van het dagelijks bestuur.

§3. Dagelijks bestuur

Artikel 17: Samenstelling

1. Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter, het door Gedeputeerde Staten aangewezen lid van het algemeen bestuur en drie andere leden, door en uit het algemeen bestuur aan te wijzen.
2. De voorzitter is voorzitter van het dagelijks bestuur.
3. Eén lid wordt door en uit het algemeen bestuur aangewezen van de colleges van de gemeenten Den Helder, Hollands Kroon, Schagen en Texel voor zover de deelnemers zijn toegetreden.
4. Eén lid wordt door en uit het algemeen bestuur aangewezen van de colleges van de gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Heiloo, Heerhugowaard en Langedijk voor zover de deelnemers zijn toegetreden.
5. Eén lid wordt door en uit het algemeen bestuur aangewezen van de colleges van de gemeenten Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec voor zover de deelnemers zijn toegetreden.
6. Indien één van de in lid 3 tot en met 5 genoemde leden voor het dagelijks bestuur wordt aangewezen als voorzitter kiest het algemeen bestuur uit zijn midden een vijfde lid voor het dagelijks bestuur. Zij kiezen dit vijfde lid uit de leden van het algemeen bestuur die het lid van het algemeen bestuur dat als voorzitter is aangewezen, hebben voorgedragen als lid van het dagelijks bestuur.
7. Elk lid van het dagelijks bestuur, behalve de voorzitter, heeft één stem in het dagelijks bestuur. Indien bij stemming, anders dan over personen voor het doen van benoemingen, voordrachten of aanbevelingen, de stemmen staken, wordt opnieuw gestemd. Bij het staken van de stemmen andermaal over hetzelfde voorstel, beslist de voorzitter.

Artikel 18: Ontslag

1. Een lid van het dagelijks bestuur kan te allen tijde ontslag nemen. Hij doet daarvan schriftelijk mededeling aan het algemeen bestuur.
2. Het ontslag als bedoeld in het eerste lid gaat in met ingang van de eerste dag van de maand volgende op de dag waarop hij zijn ontslag heeft genomen of zoveel eerder als zijn opvolger de benoeming heeft aangenomen.
3. Het algemeen bestuur kan een of meer leden van het dagelijks bestuur ontslag verlenen, indien dezen het vertrouwen van het algemeen bestuur niet meer bezitten.
4. Een lid van het dagelijks bestuur verliest zijn functie wanneer hij ophoudt lid van het algemeen bestuur te zijn.

§4. Commissies

Artikel 19: Adviescommissies

Het algemeen bestuur kan commissies van advies instellen. Het regelt de bevoegdheden en de samenstelling.

Hoofdstuk 4: Bevoegdheden van het bestuur

§1. Bevoegdheden algemeen bestuur

Artikel 20: Bevoegdheden algemeen bestuur

1. Het algemeen bestuur staat aan het hoofd van de Omgevingsdienst.
2. Alle bevoegdheden, bedoeld in de regeling, berusten bij het algemeen bestuur voor zover deze niet bij of krachtens de wet of deze regeling aan het dagelijks bestuur of de voorzitter zijn toegekend.
3. Onverminderd het bepaalde in artikel 57 van de wet is het algemeen bestuur in ieder geval bevoegd tot:
   a. Het vaststellen van de begroting en jaarrekening;
   b. Het vaststellen van beleidsregels waarmee de andere organen van de Omgevingsdienst rekening houden bij de uitoefening van hun bevoegdheden;

§2. Bevoegdheden dagelijks bestuur

Artikel 21: Bevoegdheden dagelijks bestuur

1. Het dagelijks bestuur van de Omgevingsdienst berust bij het dagelijks bestuur voor zover niet bij of krachtens de wet of deze regeling de voorzitter hiermee is belast.
2. Het dagelijks bestuur is belast met de voorbereiding van alles waarover in de vergadering van het algemeen bestuur zal worden beraadslaagd en besloten.
3. Het dagelijks bestuur is belast met de uitvoering van de besluiten van het algemeen bestuur, tenzij bij of krachtens de wet of deze regeling de voorzitter hiermee is belast.
4. Het dagelijks bestuur neemt, alvorens is besloten tot het voeren van een rechtsgeding, alle conservatoire maatregelen en doet wat nodig is ter voorkoming van verjaring of verlies van recht of bezit.
5. Het dagelijks bestuur is bevoegd, tenzij het algemeen bestuur daaromtrent in voorkomende gevallen een beslissing heeft genomen, om te besluiten tot het procederen in eerste aanleg in kort geding en tot voeging in strafzaken als bedoeld in artikel 332 van het Wetboek van Strafvordering.
6. Het dagelijks bestuur is bevoegd, indien ingevolge een wettelijk voorschrift aan de Omgevingsdienst of het bestuur hetzij een recht van beroep hetzij een recht bezwaar te maken toekomt, te besluiten om beroep in te stellen of bezwaar in te brengen alsmede, voor zover de voorschriften dat toelaten, schorsing van de aangevochten beslissing of een voorlopige voorziening ter zake te verzoeken.
7. Het besluit om bezwaar te maken of beroep in te stellen wordt ingetrokken, indien het algemeen bestuur de beslissing van het dagelijks bestuur tot het instellen van beroep of het maken van bezwaar niet in zijn eerstvolgende vergadering bekrachtigt.

Artikel 22: Verantwoording

1. De leden van het dagelijks bestuur zijn, tezamen en ieder afzonderlijk, aan het algemeen bestuur verantwoording verschuldigd voor het door hen gevoerde bestuur.
2. Zij geven het algemeen bestuur mondeling of schriftelijk de door een of meer leden gevraagde inlichtingen waarvan het verstrekken niet in strijd is met het openbaar belang.
3. Het dagelijks bestuur verschaft de vertegenwoordigende organen van de deelnemers alle inlichtingen die door deze organen of een of meer van hun leden worden gevraagd.

§3. Bevoegdheden voorzitter

Artikel 23: Bevoegdheden voorzitter

1. De voorzitter bevordert een goede behartiging van de zaken van de Omgevingsdienst.
2. De voorzitter vertegenwoordigt de Omgevingsdienst in en buiten rechte.
3. De voorzitter ondertekent de stukken die van het algemeen bestuur en dagelijks bestuur uitgaan.

Artikel 24: Verantwoording

1. De voorzitter is aan het algemeen bestuur verantwoording verschuldigd voor het door hem gevoerde bestuur.
2. Hij geeft het algemeen bestuur mondeling of schriftelijk de door een of meer leden gevraagde inlichtingen waarvan het verstrekken niet in strijd is met het openbaar belang.
3. De voorzitter verschaft de vertegenwoordigende organen van de deelnemers alle inlichtingen die door deze organen of een of meer van hun leden worden gevraagd.

Hoofdstuk 5: Ambtelijke organisatie

Artikel 25: ambtelijk apparaat, secretaris en directeur

1. De Omgevingsdienst heeft een ambtelijk apparaat, met aan het hoofd een directeur. De directeur is, onder verantwoording van het algemeen bestuur, belast met de dagelijkse leiding en de zorg voor een juiste taakvervulling van de Omgevingsdienst.
2. De directeur wordt door het algemeen bestuur benoemd, geschorst en ontslagen. Voor benoeming, schorsing en ontslag wordt door het dagelijks bestuur een voordracht gemaakt.
3. Het dagelijks bestuur kan in spoedeisende gevallen tot schorsing van de directeur overgaan. Zij doen daarvan terstond mededeling aan het algemeen bestuur. De schorsing wordt opgeheven, wanneer het algemeen bestuur haar niet in zijn eerstvolgende vergadering bekrachtigt.
4. De directeur is tevens ambtelijk secretaris van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur.
5. De directeur staat het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur, de voorzitter en eventuele commissies bij de uitoefening van hun taak terzijde.
6. De directeur is in de vergaderingen van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur aanwezig.
7. De directeur draagt zorg voor:
    a. het voorbereiden, agenderen en notuleren van de vergaderingen van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur;
    b. het coördineren en bewaken van en zorgdragen voor de uitvoering van de besluitvorming van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur.
8. De directeur ondertekent als secretaris mede alle stukken die van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur uitgaan.
9. Het algemeen bestuur stelt in een instructie nadere regels vast betreffende de taak en de bevoegdheid van de directeur.
10. Het algemeen bestuur regelt de vervanging van de directeur.

Artikel 26: Overig personeel

1. Het dagelijks bestuur is, binnen het kader van de door het algemeen bestuur vastgestelde formatie, belast met het aanstellen als ambtenaar, het tewerkstellen op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht en met het schorsen en ontslaan van het personeel van het lichaam, de directeur van de Omgevingsdienst uitgezonderd.

2. Het dagelijks bestuur kan de in het eerste lid bedoelde bevoegdheden opdragen aan de directeur van de dienst.
3. De rechtspositie en bezoldiging van de ambtenaren en van het personeel, werkzaam op arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht, wordt bepaald door het dagelijks bestuur.
4. Het dagelijks bestuur kan aanvullende regels vaststellen.

Hoofdstuk 6: Financiën en beheer van de Omgevingsdienst

§1. Begroting

Artikel 27: Vaststelling begroting

1. Het algemeen bestuur stelt de begroting vast in het jaar voorafgaande aan dat waarvoor zij dient.
2. In de begroting wordt vastgelegd welke bijdrage elke deelnemer verschuldigd is voor de door hem aan de Omgevingsdienst opgedragen taken als bedoeld in de artikelen 4 en 5.
3. Het dagelijks bestuur zendt de begroting binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval voor 1 augustus van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Artikel 28: Voorbereiding begroting

1. Het dagelijks bestuur stelt een ontwerpbegroting op.
2. Het dagelijks bestuur zendt de ontwerpbegroting, 10 weken voordat zij aan het algemeen bestuur wordt aangeboden, aan de vertegenwoordigende organen van de deelnemers.
3. De colleges dragen er zorg voor dat de ontwerpbegroting voor een ieder ter inzage wordt gelegd en, tegen betaling van de kosten, algemeen verkrijgbaar wordt gesteld. Van de terinzagelegging en de verkrijgbaarheid geschiedt openbare kennisgeving.
4. De vertegenwoordigende organen van de deelnemers kunnen uiterlijk binnen de in het tweede lid genoemde termijn bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de ontwerpbegroting naar voren brengen. Het dagelijks bestuur reageert gemotiveerd op deze zienswijzen en voegt de commentaren waarin deze zienswijze is vervat bij de ontwerpbegroting, zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden.
5. Nadat deze is vastgesteld, zendt het algemeen bestuur de begroting aan de vertegenwoordigende organen van de deelnemers.
6. Het bepaalde in het eerste, tweede, vierde en vijfde lid is mede van toepassing op besluiten tot wijziging van de begroting, voor zover deze wijziging van invloed is op de hoogte van de bijdrage van de deelnemers.

§2. Jaarrekening

Artikel 29: Vaststelling

1. Het algemeen bestuur stelt de jaarrekening vast in het jaar volgende op het jaar waarop deze betrekking heeft.
2. Het dagelijks bestuur zendt de ontwerpjaarrekening uiterlijk 15 april van het jaar, volgende op het jaar waarop deze betrekking heeft, aan de vertegenwoordigende organen van de deelnemers.
3. De vertegenwoordigende organen van de deelnemers kunnen uiterlijk 10 weken na de in voorgaand lid genoemde datum bij het dagelijks bestuur hun zienswijze over de ontwerpjaarrekening naar voren

brengen. Het dagelijks bestuur reageert gemotiveerd op deze zienswijzen en voegt de commentaren waarin deze zienswijze is vervat bij de ontwerpjaarrekening, zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden.

4. Het dagelijks bestuur zendt de jaarrekening binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval voor 15 juli van het jaar volgende op het jaar waarop deze betrekking heeft, aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Artikel 30: Resultaatsbestemming

1. Indien de rekening sluit met een batig saldo, besluit het algemeen bestuur dit saldo geheel of ten dele:
   a. te bestemmen voor de algemene reserve of de bestemmingsreserve;
   b. uit te keren aan de deelnemers naar rato van ieders bijdrage, zoals deze op basis van artikel 33 lid 2 van deze regeling is vastgesteld voor het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft;
2. Indien de rekening sluit met een nadelig saldo, besluit het algemeen bestuur dit saldo geheel of ten dele af te boeken van de algemene reserves, voor zover aanwezig. Indien het algemeen bestuur dit noodzakelijk oordeelt, wordt een plan opgesteld dat is gericht op het afbouwen en/of dekken van het nadelig exploitatiesaldo, waarbij tevens wordt bepaald of en zo ja, tot welk bedrag de deelnemers zullen bijdragen in het nadelig exploitatiesaldo. Dit plan wordt eerst vastgesteld door het algemeen bestuur nadat de vertegenwoordigende organen van de deelnemers gedurende een termijn van ten minste twaalf weken in de gelegenheid zijn gesteld hierover hun mening te geven.
3. Wanneer het algemeen bestuur overeenkomstig het gestelde in het tweede lid een besluit heeft genomen omtrent het bijdragen door de deelnemers in het nadelig exploitatiesaldo, dan wordt dit door de deelnemers gedragen naar rato van ieders bijdrage, zoals deze op basis van artikel 33, tweede lid van deze regeling is vastgesteld voor het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft.

§3. Beheer en garantstelling

Artikel 31: Financiële administratie

Het algemeen bestuur stelt een reglement vast met betrekking tot de organisatie van de financiële administratie en het financieel beheer van de Omgevingsdienst.

Artikel 32: Betaling

1. De deelnemers betalen voor aanvang van een kwartaal 25 procent van de jaarlijkse bijdrage voor het betreffende boekjaar zoals dat is vastgesteld in de begroting.
2. De definitieve afrekening vindt plaats binnen twee maanden na vaststelling van de jaarrekening.

Artikel 33: Garantstelling

De deelnemers zullen er steeds zorg voor dragen dat de Omgevingsdienst te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen jegens derden te voldoen.

Hoofdstuk 7: Wijziging, toetreding, uittreding en opheffing

Artikel 34: Wijziging van de regeling

1. Een deelnemer alsmede het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur kunnen voorstellen doen voor wijziging van de regeling.
2. Wijziging van deze regeling kan geschieden indien de bevoegde bestuursorganen van ten minste drie vierde van het aantal deelnemers, vertegenwoordigende ten minste twee derde van het aantal stemmen in het algemeen bestuur hiertoe besluiten.
3. De deelnemers besluiten niet tot wijziging dan nadat zij ingevolge artikel 51, tweede lid, van de wet in samenhang met de artikelen 96 en 98 van de wet toestemming hebben gekregen van hun vertegenwoordigende organen.
4. De wijziging wordt op de gebruikelijke wijze bekendgemaakt.
5. De wijziging bepaalt wanneer deze in werking treedt.

Artikel 35: Toetreding

1. Tot de regeling kunnen uitsluitend colleges van gemeenten, dagelijkse besturen van waterschappen en dagelijkse besturen van andere openbare lichamen, waartoe ook de Minister behoort die het aangaat, toetreden.
2. Toetreding is mogelijk op ieder moment.
3. Het betreffende bestuursorgaan dat wil toetreden dient hiertoe een verzoek in bij het dagelijks bestuur. Het betreffende bestuursorgaan voegt hierbij het besluit tot toestemming als bedoeld in artikel 51, tweede lid, van de wet.
4. Het dagelijks bestuur brengt het verzoek ter kennis van het algemeen bestuur en geeft daarbij een advies over de toetreding.
5. Toetreding kan geschieden nadat het algemeen bestuur hiertoe heeft besloten.
6. Een lid van het algemeen bestuur kan slechts voor toetreding stemmen, dan nadat hij hiervoor de instemming van het college dat hem heeft aangewezen heeft verkregen. Dit college kan deze instemming pas verlenen na verkregen toestemming van zijn vertegenwoordigend orgaan als bedoeld in artikel 51, tweede lid, van de wet.

Artikel 36: Uittreding

1. Een college kan uit de regeling treden na verkregen toestemming van zijn vertegenwoordigend orgaan.
2. Uittreding of opzegging dan wel aankondiging daarvan kan niet plaatsvinden gedurende de eerste drie jaar na de instelling van het openbaar lichaam.
3. Uittreding kan slechts plaatsvinden met inachtneming van een opzegtermijn van ten minste twaalf maanden.
4. Het algemeen bestuur regelt de financiële en organisatorische gevolgen van de uittreding en stelt de verschuldigde schadeloosstelling vast. De Omgevingsdienst wordt voor één jaar schadeloos gesteld.
5. In bijzondere omstandigheden kan het algemeen bestuur een andere schadeloosstelling vaststellen.

Artikel 37: Opheffing

1. Deze regeling kan op voorstel van het algemeen bestuur worden opgeheven door een daartoe strekkend besluit van ten minste drie vierde van het aantal deelnemers vertegenwoordigende ten minste twee derde van het aantal stemmen in het algemeen bestuur, na toestemming van hun vertegenwoordigende organen.

2. Het algemeen bestuur stelt een liquidatieplan vast om tot opheffing van de Omgevingsdienst te komen. Het liquidatieplan voorziet in de verplichting van de deelnemers tot deelneming in de financiële gevolgen van de opheffing. Het liquidatieplan voorziet ook in de gevolgen die de opheffing heeft voor het personeel.
3. Bij ontbinding van de Omgevingsdienst in verband met opheffing van de regeling of anderszins, blijft de Omgevingsdienst voortbestaan voor zover dat voor de vereffening van het vermogen noodzakelijk is.

Hoofdstuk 8: Slotbepalingen

Artikel 38: Archief

1. De archivering van de dossiers van zaken volgt het bevoegd gezag. De deelnemers van de Omgevingsdienst zijn verantwoordelijk voor de zorg van het archief met betrekking tot de door hun aan de Omgevingsdienst opgedragen taken. De deelnemers kunnen het beheer van het archief uitbesteden aan de Omgevingsdienst.
2. De Omgevingsdienst heeft, conform artikel 40 van de Archiefwet, een voorziening die in lijn is met de bepalingen in de Archiefwet. Dat betekent dat het bestuur verplicht is de onder hem berustende archiefbescheiden in goede, geordende en toegankelijke staat te brengen en te bewaren, alsmede zorg te dragen voor de vernietiging van daarvoor in aanmerking komende archiefbescheiden.
3. Het algemeen bestuur stelt een Archiefverordening en een Besluit Informatiebeheer vast en draagt het dagelijks bestuur de zorg op voor de archiefbescheiden van de Omgevingsdienst.
4. Overeenkomstig de door het algemeen bestuur vastgestelde verordening komen de kosten, verbonden aan de uitoefening van de in het derde lid bedoelde zorg, ten laste van de Omgevingsdienst.
5. Voor de bewaring van de op grond van artikel 12, eerste lid en artikel 13, eerste lid van de Archiefwet 1995 over te brengen archiefbescheiden van het bestuur wordt een archiefbewaarplaats aangewezen.
6. De in het vijfde lid bedoelde archiefbescheiden worden beheerd door de archivaris van de archiefbewaarplaats.
7. Ten aanzien van het beheer van de archiefbescheiden van het bestuur, voor zover deze archiefbescheiden niet zijn overgebracht naar een archiefbewaarplaats, is, onder de bevelen van het dagelijks bestuur, met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de Archiefwet 1995 belast de archivaris van de Omgevingsdienst. Met betrekking tot dit toezicht heeft het algemeen bestuur een Archiefverordening en een Besluit Informatiebeheer vastgesteld conform het derde lid.

Artikel 39: Klachtregelingen

1. Het algemeen bestuur stelt, met inachtneming van titel 9.1 van de Algemene wet bestuursrecht, een interne klachtregeling vast.
2. De Nationale ombudsman is, onverminderd het bepaalde in de Wet Nationale ombudsman, bevoegd tot behandeling van klachtschriften als bedoeld in titel 9.2 van de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 40: Duur regeling

Deze regeling is aangegaan voor onbepaalde tijd.

Artikel 41: Bekendmaking en inwerkingtreding

1. Gedeputeerde staten van Noord-Holland zenden de Regeling, alsmede de wijzigingen daarvan, toe aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
2. Deze regeling treedt in werking op de dag na de dag dat de regeling door het provinciebestuur van Noord-Holland is bekend gemaakt en werkt terug tot 1 maart 2019.

Artikel 42: Citeertitel

Deze regeling kan worden aangehaald als "Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Noord-Holland Noord".

BIJLAGE 1: Landelijk Basistakenpakket voor Omgevingsdiensten

Versie 2.3 van 25 mei 2011

Versie 2.3 van het Basistakenpakket brengt geen verandering in de eerder gemaakte en bestuurlijk geaccordeerde afspraken over de inhoud van het basistakenpakket. Beoogd is slechts de terminologie aan te passen aan wijzigingen in wet- en regelgeving die na de totstandkoming van versie 2.2 zijn doorgevoerd. De actualisatiedatum is 1 juni 2011.

Het basistakenpakket is uitgangspunt voor het takenpakket dat door de RUD wordt uitgevoerd ten behoeve van alle deelnemende gemeenten en de provincie. De ervaringen met de toepassing van dit basistakenpakket kunnen na verloop van tijd leiden tot aanpassing.

Versie	Wijziging betreft	Status	Datum
1.0	N.v.t.	Bijlage bij de package deal	16-06-09
2.0	- toelichting - volgorde opsomming taken - redactionele aanpassingen - uitbreiding van onderdeel 3 (nieuw) met niet-IPPC- en niet-BRZO-inrichtingen - schrappen van sloopwerkzaamheden in opdracht van particulieren in onderdeel 4 (nieuw) - vervanging van onderdeel 1 (oud) door volledig herzien onderdeel 5 (nieuw)	Volledige versie is bestuurlijk vastgesteld	27-01-10
2.1	- toevoegen voetnoot in onderdeel 1 - invoegen in onderdeel 5 van: • groothandel in voedingsmiddelen • koel- en vrieshuizen • veilingen van landbouw-, tuinbouw- en visserijproducten • ijsbanen • skihellingen • (niet-academische) ziekenhuizen	Ambtelijk advies aan bestuurders van IPO, VNG, UvW en het Rijk (ambtelijke werkconferentie in Zeist)	01-04-10
2.2	- toevoegen voetnoot in onderdeel 1 - invoegen in onderdeel 5 van: • groothandel in voedingsmiddelen • koel- en vrieshuizen • veilingen van landbouw-, tuinbouw- en visserijproducten • ijsbanen • skihellingen • (niet-academische) ziekenhuizen	Bestuurlijk vastgesteld	24-06-10

2.3	redactionele aanpassingen i.v.m. de inwerkingtreding van de tweede tranche van de tweede fase van het Activiteitenbesluit en de introductie van de omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM) in de Wabo en het Besluit omgevingsrecht		25-05-11

1.De voorbereiding van de omgevingsvergunningverlening voor activiteiten waarvoor GS op 19 juni 2009 bevoegd waren [1] om milieuvergunningen te verlenen op grond van de Wet milieubeheer en het Inrichtingen- en vergunningenbesluit Wet milieubeheer (betreft omgevingsvergunningen in hun geheel).

2. De voorbereiding van de omgevingsvergunningverlening door GS voor de verwezenlijking van een project van provinciaal belang, waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder ten derde, van de Wabo, van het bestemmingsplan wordt afgeweken (betreft omgevingsvergunningen in hun geheel).

3.a. De voorbereiding van de omgevingsvergunningverlening voor het oprichten en in werking hebben van inrichtingen die onder het bevoegd gezag van B&W vallen of in de toekomst komen te vallen. Het betreft hier alleen het milieudeel van deze omgevingsvergunningen. In een aantal gevallen geldt, tot de omgevimgsdiensten zijn gerealiseerd, het vereiste van een verklaring van geen bedenkingen (VVGB) van GS.

3.b. De voorbereiding van de. Het gaat hier om activiteiten die voorheen omgevingsvergunningplichtig waren op grond van art. 2.1, eerste lid, onder e, van de Wabo, maar nu (sinds de tweede tranche van de tweede fase van het Activiteitenbesluit) onder de algemene regels van het Activiteitenbesluit vallen. Hierbij geldt echter dat er nog wel een beperkte voorafgaande individuele toets moet plaatsvinden, de omgevingsvergunning beperkte milieutoets. Een en ander is geregeld op basis van artikel 2.1, eerste lid, onder i, van de Wabo en de artikelen 2.2a en 3.3a van het BOR. Het betreft inrichtingen in de categorieën windturbines, RWZI's, autodemontage, metaalrecycling, opslag banden, combibedrijven en apotheken.

4. Het milieutoezicht op de volgende omgevingsvergunningplichtige activiteiten:

- sloopwerkzaamheden in opdracht van bedrijven of instellingen,
- het oprichten en in werking hebben van een omgevingsvergunningplichtige inrichting waarvoor B&W of GS[2] het bevoegd gezag zijn,
- activiteiten waarvoor krachtens provinciale verordening een vergunning is vereist,
- activiteiten waarvoor een omgevingsvergunning vereist is op grond van artikel 2.1, eerste lid, sub b, Wabo[3].
- activiteiten met stoffen, preparaten en GGO's die onder een amvb op grond van titel 9.2 Wet milieubeheer vallen of producten en toestellen die onder de Wet geluidhinder, de Wet inzake de luchtverontreiniging, titel 9.4 Wet milieubeheer of titel 10.3 Wet milieubeheer vallen en die worden uitgevoerd door de houder van een omgevingsvergunning.

---

[1] 16 juni 2009 is de datum van de geconsolideerde versie van de package deal.

[2] Indien GS het bevoegd gezag zijn gaat het niet alleen om het milieutoezicht maar om het toezicht op de gehele omgevingsvergunning.

[3] Het betreft activiteiten waarvoor voorheen een aanlegvergunning op grond van de Wro vereist was.

5. Het milieutoezicht op niet-omgevingsvergunningplichtige inrichtingen dan wel inrichtingen die OBM-plichtig zijn en die vallen onder de meldingsplicht van het Activiteitenbesluit of onder het Besluit landbouw[4], het Besluit glastuinbouw[5] of het Vuurwerkbesluit inrichtingen en die deel uitmaken van een hierna genoemde branche of een hierna genoemde activiteit uitvoeren:

- glastuinbouw en open teelt
- veehouderijen[6] met uitzondering van melkrundveehouderijen
- champignonkwekerijen
- loonwerkers
- metaal- en elektrotechnische industrie
- afvalsector (opslag en be- en verwerking, inclusief autodemontage)
- industriële vervaardiging van voedingsmiddelen
- groothandel in voedingsmiddelen
- koel- en vrieshuizen
- veilingen van landbouw-, tuinbouw- en visserijproducten
- textielindustrie[7]
- kunststofindustrie (verwerking thermoplasten)8
- schietbanen[8]
- ijsbanen en skihellingen
- betonmortelindustrie en betonproductenindustrie, waaronder de vervaardiging van
- cement, gips en kalk[9]
- windturbines[10]
- warmtekracht-installaties[11]
- vervaardigen papier en kartonwaren
- crematoria
- grafische industrie
- textielreinigingsbedrijven
- timmerfabrieken waar coaten plaats vindt
- chemische behandeling van natuursteen
- opslag vuurwerk
- rioolwaterzuiveringsinstallaties[12]
- bodemsaneringen
- laboratoria
- bunkerstations[13]
- foto-ontwikkelcentrales
- havensector

---

[4] Dit besluit gaat per 1-1-2012 op in het Activiteitenbesluit.
[5] Dit besluit gaat per 1-1-2012 op in het Activiteitenbesluit.
[6] Indien de vergunningplicht komt te vervallen in de derde of een volgende tranche van de Tweede fase van de modernisering van de algemene regels, zie o.a. TK 29 383, nr. 133.
[7] Zie voetnoot 6.
[8] Zie voetnoot 6.
[9] Zie voetnoot 6.
[10] Gedeeltelijk OBM.
[11] Gedeeltelijk OBM.
[12] Gedeeltelijk OBM.
[13] Zie voetnoot 6.

- (niet-academische) ziekenhuizen.

6. Het milieutoezicht bij de opsporing en winning van natuurlijke hulpbronnen voor zover het die activiteiten betreft.

7. Het milieutoezicht bij het tot stand brengen en beheren van werken en infrastructurele voorzieningen door bedrijven of instellingen voor zover het die activiteiten betreft.

8. Het milieutoezicht bij bedrijfsmatige activiteiten die vallen onder het Besluit bodemkwaliteit voor zover het die activiteiten betreft.

9. Het milieutoezicht bij bodemsanering, sanering van bedrijfsterreinen en lozing van grondwater bij bodemsanering en proefbronnering voor zover het die activiteiten betreft.

10. Het milieutoezicht bij bedrijfsmatige activiteiten [14] met betrekking tot gevaarlijke afvalstoffen, bedrijfsafvalstoffen en ingezamelde huishoudelijke afvalstoffen, asbest, vuurwerk, bouwstoffen, grond, baggerspecie, meststoffen, dierlijke vetten, radioactief schroot, destructiemateriaal, explosieven voor civiel gebruik of andere gevaarlijk stoffen, voor zover het die activiteiten betreft. Het gaat hierbij om het ketengerichte milieutoezicht.

Uitzondering

Indien een onder punt 4 t/m 10 bedoelde activiteit plaatsvindt in of met een Defensieinrichting waarvoor de minister van VROM het bevoegd gezag betreffende de omgevingsvergunning is, of in of met een mijnbouwinrichting of mijnbouwwerk waarvoor de minister van Economische zaken het bevoegd gezag betreffende de omgevingsvergunning is, vinden toezicht en handhaving plaats door de betrokken Rijksinspectie.

[14] Waaronder afvalmakelaardij en activiteiten als bedoeld in hoofdstuk 11 van de Wet milieubeheer.

VOORDRACHT

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 9 april 2019

Onderwerp: wijziging van de gemeenschappelijke regeling van de Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord

Kenmerk: 116377/1196087

Bijlagen:
1. Aanbiedingsbrief van de directeur van de RUD NHN
2. Tekst van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling OD NHN
3. Ontwerpbesluit

1. Inleiding

18 oktober 2018 heeft het Algemeen Bestuur (AB) van de Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord (RUD NHN) besloten om de naam van de RUD NHN met ingang van maart 2019 te wijzigen in de naam Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN). De naamswijziging vergt een wijziging van de huidige gemeenschappelijke regeling (GR). Op grond van artikel 51, tweede lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen dienen Provinciale Staten in te stemmen met de naamswijziging. Op grond van genoemd artikel kunnen Provinciale Staten hun toestemming aan de naamswijziging alleen onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.

De naamswijziging van de RUD NHN naar OD NHN sluit aan bij de ontwikkeling die de dienst de afgelopen jaren heeft doorgemaakt. Deze doorontwikkeling zien we bij alle 29 diensten in Nederland; 22 daarvan heten inmiddels officieel omgevingsdienst. Ook de andere diensten waar de provincie Noord-Holland in deelneemt, dragen de naam omgevingsdienst.

De hoofdlijnen van de ontwikkeling van de RUD NHN zijn:

- Het ingebrachte pakket aan basis- en extra taken is sinds de oprichting aanzienlijk gegroeid. Momenteel voert de RUD NHN leefomgevingstaken uit binnen de kleursporen grijs (milieu), groen (natuur), blauw (water) en rood (ruimtelijke plannen en BWT);

- Diverse taken worden niet alleen voor de regio Noord-Holland Noord maar voor het gehele grondgebied van de provincie Noord-Holland uitgevoerd;

- In de praktijk is de RUD NHN niet langer alleen een uitvoeringsdienst van milieutaken. Zij levert ook een bijdrage in de beleidsvoorbereiding bij de deelnemers. Voorbeelden zijn de omgevingsanalyse, het VTH-programma en de nalevingsstrategie. Op het gebied

van meer inhoudelijke onderwerpen als het actieplan duurzaamheid, de aanpak van wegverkeerslawaai, asbestsanering en het gebruik van bodeminformatie levert de RUD NHN een actieve bijdrage.

De term omgevingsdienst doet daarmee recht aan de geschetste doorontwikkeling. Daarnaast zal het voor iedereen – burgers, bedrijven en deelnemers – duidelijk zijn dat een omgevingsdienst belast is met de uitvoering van het omgevingsrecht en de Omgevingswet. Een naamsverandering in Omgevingsdienst is – gelet op het voorgaande – gerechtvaardigd.

In de GR dienen naast de naamswijziging ook inhoudelijke wijzigingen aangebracht te worden. In verband met het feit dat de RUD NHN de naamswijziging zo spoedig mogelijk in wil laten gaan en met terugwerkende kracht per 1 maart 2019, is ervoor gekozen om nu alleen de naamswijziging in procedure te laten gaan en op een later moment dit jaar de noodzakelijke inhoudelijke wijzigingen.

3. Voorstel

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

dhr. A.Th.H. van Dijk, voorzitter

mw. R.M. Bergkamp, provinciesecretaris

Ontwerpbesluit

Nr. 33-2019

Provinciale Staten van Noord-Holland;

overwegende dat het noodzakelijk is om de gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord te wijzigen in verband met de naamswijziging van Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord naar Omgevingsdienst Noord-Holland Noord;

gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van 9 april 2019;

gelet op:

- de bepalingen, vervat in hoofdstuk IV van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

besluiten:

1. de gewijzigde gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Noord-Holland Noord te treffen;
2. aan Gedeputeerde Staten op grond van artikel 51, tweede lid, Wet gemeenschappelijke regelingen toestemming te verlenen tot het treffen van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Noord-Holland Noord.

Haarlem, 27 mei 2019

Provinciale Staten voornoemd,

voorzitter,

statengriffier,

Provincie Noord-Holland

Advies aan Provinciale Staten

Tbv Statenvergadering d.d 27-05-2019
Commissie
Datum commissievergadering 20-05-2019

Onderwerp:
Voordracht Wijziging Gemeenschappelijke Regeling RUD Noord-Holland noord

Uw contactpersoon
E. Krijgsman
AD/STG

Doorkiesnummer +31235143288
krijgsmane@noord-holland.nl

22 mei 2019

De commissie adviseert:

Dat de voordracht 'Wijziging gemeenschappelijke regeling RUD Noord-Holland noord' met het verslag van deze vergadering als hamerstuk wordt doorgeleid naar PS van 27 mei 2019.

Uittreksel concept-verslag Interim-Statencommissie 20-05-2019:

6.a. Milieu: voordracht wijziging van de gemeenschappelijke regeling RUD NHN

Dhr. **De Wit** (VVD) ondersteunt de noodzakelijke naamswijziging, maar consistentie tussen naam en activiteiten is minder belangrijk dan consistentie tussen de activiteiten en de naam, want de kracht van het merk zit in de betekenis voor bedrijven en inwoners. De kosten kunnen binnen de begroting worden gefinancierd, het voorstel wordt ondersteund.

Dhr. **Klein** (CU) vraagt naar de noodzaak van het met terugwerkende kracht wijzigen van de naam.

Dhr. **Zoon** (PvdD) vraagt waar de communicatie verkeerd is gegaan, aangezien het besluit tot naamwijziging reeds op 14 juni 2018 genomen is.

Gedeputeerde **Tekin** meldt dat het bestuur een jaar geleden rond deze tijd besloten heeft om per 1 januari de wijziging door te voeren, maar vanwege de vele partijen die deelnemen aan de gemeenschappelijke regeling, is het bereiken van overeenstemming niet tijdig gelukt. Vandaar het voorstel om dit met terugwerkende kracht te doen. De OD moet altijd de kerntaken uitvoeren en met name de VTH-taken voor de provincie en daar wijzigt de naamswijziging niets aan.

De **voorzitter** constateert dat het voorstel als hamerstuk wordt geagendeerd voor PS.

PS-vergadering

Dossiernummer	260
Extern Zaak ID	594540
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 mei 2019
Agendapunt	8.o
Omschrijving	Zienswijze op Concept-begroting 2020 en ontwerp-jaarstukken 2018 Gemeenschappelijke Regeling Waddenfonds (VD-32).
Organisatieonderdeel	BEL/GRN

Geagendeerd	Vergaderdatum
Interim-Statencommissie	20 mei 2019
Ingekomen stukken ter kennisname	30 april 2019
PS-vergadering	**27 mei 2019**

Toelichting

De drie Waddenprovincies (Fryslân, Groningen en Noord-Holland) hebben gezamenlijk het Waddenfonds opgericht. Het Waddenfonds is verantwoordelijk voor het verlenen van subsidies die passen binnen de hoofddoelen (natuur en duurzame economische ontwikkeling) van dit fonds. Het Waddenfonds heeft de conceptbegroting 2020 en de jaarstukken 2018 aangeboden aan de Provinciale Staten van de deelnemende Waddenprovincies. Zij worden in de gelegenheid gesteld eventuele zienswijzen in te dienen bij deze concept-begroting. Wij adviseren PS geen zienswijzen in te dienen, omdat wij hiertoe geen aanleiding zien.

Provincie Noord-Holland

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

dhr. H.R. Heijmering

BEL/GRN

Telefoonnummer +31235144274

heijmeringh@noord-holland.nl

Verzenddatum

24 APR. 2019

Kenmerk

651812/1203750

Uw kenmerk

Betreft: Concept-begroting 2020 en jaarstukken 2018 Waddenfonds

Geachte leden,

Hierbij ontvangt u ter besluitvorming de bijgaande statenvoordracht met het bijbehorende ontwerpbesluit, met bijlagen, over de concept-begroting 2020 van de gemeenschappelijke regeling Waddenfonds.

Wij hebben in onze vergadering d.d. 23 april jl. kennis genomen van deze concept-begroting en bieden deze, ingevolge artikel 48 van de Wet gemeenschappelijke regelingen, op basis van bijgaande Statenvoordracht aan uw Staten aan ter bespreking.

Wij adviseren Provinciale Staten om geen zienswijze in te dienen op de concept-begroting 2020 bij het Dagelijks Bestuur van het Waddenfonds, omdat in de concept-begroting naar tevredenheid rekening is gehouden met het door u eind 2016 vastgestelde Investeringskader Waddengebied 2016-2026 en de door ons vastgestelde Investeringsprogramma's Waddengebied, als uitwerking van dit Investeringskader.

Ter kennisgeving worden u hierbij ook de ontwerp-jaarstukken 2018 aangeboden. Het Dagelijks Bestuur van het Waddenfonds heeft de ontwerp-jaarstukken 2018 ter vaststelling voorgelegd aan het Algemeen Bestuur van het Waddenfonds.

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

De Statenvoordracht treft u aan als bijlage bij deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

R.M. Bergkamp

voorzitter

A.Th.H. van Dijk

1. Statenvoordracht

2. brief Waddenfonds inclusief bijlagen

Aan: Provinciale staten van Noord-Holland, Groningen en Fryslân

Van: Dagelijks bestuur Waddenfonds

Datum: 2 april 2019

Betreft: Toezending concept begroting 2020 Waddenfonds en de ontwerp Jaarstukken 2018 Waddenfonds (Jaarverslag en Jaarrekening met accountantsverslag) en vervolgprocedure

Geachte Statenleden,

Bijgevoegd treft u de concept begroting 2020 Waddenfonds en de ontwerp Jaarstukken 2018 Waddenfonds (ter kennisname) aan.

Op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen stelt het algemeen bestuur de begroting van de gemeenschappelijke Waddenfonds vast. Alvorens dit te doen dienen de Staten van de deelnemende provincies in de gelegenheid te worden gesteld hun zienswijze op de conceptbegroting kenbaar te maken. Daarom leggen wij de conceptbegroting 2020 Waddenfonds nu aan u voor.

In de toelichting op de begroting wordt in paragraaf 3.2 Algemene financiële en beleidsmatige kaders, onder meer ingegaan op de verdeling van de inzet van middelen. Daarbij wordt dezelfde indicatie gehanteerd als in de vastgestelde begroting 2019, namelijk dat eenderde van de voor subsidies bestemde middelen beschikbaar voor reguliere openstellingen kan worden aangewend en twee derde voor majeure projecten, met dien verstande dat enkele majeure projecten in principe al vastgesteld zijn als begrotingssubsidie en daarom een meerjarig beslag op de (meerjaren-) begroting voor majeure projecten leggen.

Overigens willen wij u expliciet wijzen op de passage in paragraaf 3.2 die ingaat op de benodigde extra capaciteit van de Uitvoeringsorganisatie, inclusief het beheerteam, vanwege de substantiële aanspraak die het Investeringskader Waddengebied doet op de Uitvoeringsorganisatie Waddenfonds ten behoeve van de voorbereiding, de beoordeling en het beheer van majeure IKW-projecten. Uitgangspunt voor de Uitvoeringsorganisatie Waddenfonds is de limiet die geldt voor organisatiekosten. Provinciale staten hebben die kosten in 2013 gemaximeerd op 5% van de gemiddelde Rijks jaardotaties aan het fonds. Sinds vorig jaar wordt er een stevig beroep gedaan op de Uitvoeringsorganisatie om projecten gebaseerd op het Investeringskader Waddengebied tot realisatie in de besluitvorming en de uitvoering te laten komen. Daartoe is vorig jaar al een incidenteel beroep op de algemene middelen van het fonds gedaan. Het algemeen bestuur heeft daartoe, na zienswijzen van provinciale staten te hebben ingewonnen, een begrotingswijziging 2018 en 2019 vastgesteld. Het algemeen bestuur gaf daarbij wel de opdracht aan de Uitvoeringsorganisatie de capaciteit en kwaliteit van de uitvoeringsorganisatie tegen het licht te houden. Inmiddels is dat gebeurd en wordt geconstateerd dat de 5%-limiet te laag is. Ook willen wij

hier opmerken dat de Noordelijke en Randstedelijke Rekenkamers opmerkingen hebben gemaakt over de te krappe bezetting van de Uitvoeringsorganisatie in hun rapport 'Het Waddenfonds gemonitord' (januari 2018).

Geconcludeerd wordt dat er gedurende 2020, 2021 en 2022 een incidentele uitbreiding van de organisatie nodig is om invulling te geven aan de consequenties die uitvoering van het IKW met zich meebrengen. Voorgesteld wordt om de tijdelijke uitbreiding van € 500.000 per jaar ten laste te brengen van de algemene reserve. Voor een uitgebreide toelichting verwijzen wij naar paragraaf 3.2.

Wij verzoeken u om uiterlijk 24 mei 2019 uw zienswijze op de concept begroting 2020 Waddenfonds, aan ons ken baar te maken zodat het algemeen bestuur in zijn vergadering van 28 juni 2019 de begroting 2020 definitief kan vaststellen.

Voorzitter Waddenfonds

H. Staghouwer

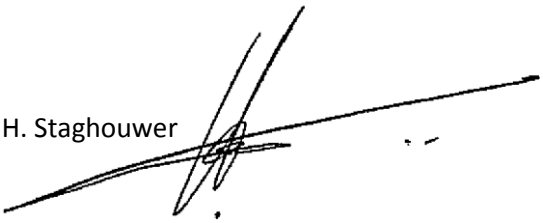

plv. secretaris Waddenfonds

M. Walter

Begroting
Waddenfonds 2020

CONCEPT

Voor zienswijze aan PS verstuurd op 4 april 2019
Vast te stellen door het algemeen bestuur Waddenfonds op 28 juni 2019

CONCEPT

Inhoudsopgave

1 INLEIDING 5

2 INRICHTING GR WADDENFONDS 7

2.1 GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING 7
2.2 SAMENSTELLING BESTUUR EN ORGANISATIE 7

3 PROGRAMMA'S 8

3.1 INLEIDING 8
3.2 ALGEMENE FINANCIËLE EN BELEIDSMATIGE KADERS 9

4 FINANCIËN 14

5 PARAGRAFEN 14

5.1 INLEIDING 14
5.2 BEDRIJFSVOERING (UITVOERINGSORGANISATIE INCLUSIEF BEHEERFUNCTIES) 14
5.3 FINANCIERING 15
5.4 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING 16
5.5 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN 18
5.6 GRONDBELEID 18
5.7 LOKALE HEFFINGEN 18
5.8 VERBONDEN PARTIJEN 18

6 FINANCIËLE BEGROTING. 19

6.1 RECAPITULATIE PROGRAMMABEGROTING EN MEERJARENPERSPECTIEF 19
6.2 TOELICHTING BEGROTING 2020 20
6.2.1 BEGROTINGSPROGRAMMA SUBSIDIETHEMA'S EN -PROGRAMMA'S 20
6.2.2 BEGROTINGSPROGRAMMA BEDRIJFSVOERING 21
6.2.3 BEGROTINGSPROGRAMMA ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN 22
6.2.4 RESULTAATBESTEMMING 22
6.3 2021 EN VERDER 23

CONCEPT

CONCEPT

1 Inleiding

Het dagelijks bestuur biedt u hierbij de conceptbegroting 2020 van het Waddenfonds aan.

Het Waddenfonds geeft uitvoering aan een gedecentraliseerde taak van de rijksoverheid. Deze taak is aan de drie Waddenprovincies gezamenlijk overgedragen per 1 januari 2012. Een en ander is vastgelegd in het Bestuursakkoord van 14 september 2011. Met de decentralisatie hebben de drie Waddenprovincies een belangrijk instrument in handen voor het in stand houden en ontwikkelen van het Waddengebied.

In mei 2012 hebben de gedeputeerde staten en de provinciale staten van de provincies Fryslân, Groningen en Noord-Holland besloten tot het instellen van de Gemeenschappelijke regeling Waddenfonds in de vorm van een openbaar lichaam. Op 9 juni 2012 heeft daartoe de constituerende vergadering plaatsgevonden op Texel.

Met de overdracht van de middelen door de provincie Fryslân aan het Waddenfonds per 1 oktober 2012 is het Waddenfonds ook daadwerkelijk als zelfstandige organisatie van start gegaan. Vanaf oktober 2012 en in 2013 heeft het Waddenfonds subsidies verstrekt op basis van het Pionierprogramma 2012-2013.

In 2014 is het nieuwe Uitvoeringsplan Waddenfonds 2014-2017 door provinciale staten van de provincies Fryslân, Groningen en Noord-Holland vastgesteld en daarna in werking getreden. Op basis van het Uitvoeringsplan heeft het algemeen bestuur van het Waddenfonds op 30 juni 2014 het Jaarprogramma 2014-2015 vastgesteld en op 26 november 2015 het Jaarprogramma 2016.
Eind 2016 hebben de provinciale staten van de drie GR-provincies het Investeringskader Waddengebied 2016-2026 vastgesteld. Op basis daarvan heeft het Waddenfonds een Uitvoeringskader Waddenfonds 2017-2026 opgesteld. In het Uitvoeringskader Waddenfonds is enerzijds de inzet van het Waddenfonds voor de majeure opgaven bepaald en anderzijds de aanpak met de thematische openstellingen. Dit kader is vastgesteld door de staten van de drie GR-provincies en vormde de basis voor het door het algemeen bestuur vastgestelde Uitvoeringsprogramma 2017-2026. Het kader heeft in principe een looptijd van 10 jaar, maar ten tijde van de vaststelling is opgemerkt dat het daarmee niet statisch is. Indien er aanleiding is voor een aanpassing dan is die ruimte er. In het voorjaar van 2019 heeft het DB besloten tot een korte evaluatie. Vooral omdat in 2018 er een flink middelenbeslag naar majeure projecten gegaan. Het is tijd om te kijken of het Uitvoeringskader naar wenselijkheid functioneert dan wel (enige) aanpassing behoeft.

Bij het opstellen van de begroting 2020 wordt de – in de Wet gemeenschappelijke regeling en in de Gemeenschappelijke regeling Waddenfonds – voorgeschreven cyclus gevolgd en is vaststelling voor de zomer van 2019 voorzien. In deze begroting is een paragraaf opgenomen met daarin de algemene financiële en beleidsmatige kaders. Daarnaast is in deze begroting een onderverdeling in programma's opgenomen. Ook bevat de begroting een nadere specificatie van de besluiten van het algemeen bestuur die een meerjarige doorwerking kennen. Zoals hiervoor opgemerkt: deze begroting bevat een flinke lijst met majeure projecten waarover in 2018 besloten is.

In de begroting 2016 is geïntroduceerd dat het Waddenfonds een deel (bijna 2/3e deel) van de jaarlijkse rijksdotaties kan inzetten voor majeure projecten. Subsidies aan majeure projecten kunnen grote bedragen betreffen. In de financiële verordening is de basis gelegd om voor dergelijke projecten meerjarig begrotingsmiddelen te reserveren. Het al eerder hierboven genoemde Investeringskader bevat een zestal grote opgaven die met majeure, meerjarige projecten zullen worden ingevuld en waarvoor veelal meerjarige financiering nodig is.

Consequentie van het meerjarig reserveren van middelen in begrotingen is dat dit doorwerkt in volgende begrotingsjaren, terwijl in de jaarcyclus elk jaar de begroting voor het daaropvolgende jaar voor zienswijze aan provinciale staten wordt voorgelegd en door het algemeen bestuur vastgesteld. Zoals hiervoor is aangegeven heeft het algemeen bestuur van het Waddenfonds in de zomer van 2016, vanwege het Investeringskader, voor enkele projecten een meerjarige reservering in (de

CONCEPT

meerjarenraming van) begrotingswijzigingen vastgelegd. In de meerjarenraming van de begroting 2020 ziet u deze projecten en de financiële meerjarige doorwerking opgenomen.
In 2017 is er verder gewerkt aan het programmeren van grote projecten. In de loop van 2018 heeft dit geleid tot besluitvorming over forse meerjarige investeringen. Om daarvoor op tijd middelen beschikbaar te hebben is in 2018 ook besloten tot een wijziging van de begroting Waddenfonds 2018. Met deze wijziging werden extra investeringen mogelijk tot een bedrag van 30 mln. Zie hiervoor ook de toelichting in hoofdstuk 6.2.1.

CONCEPT

2 Inrichting GR Waddenfonds

2.1 Gemeenschappelijke Regeling

In mei 2012 heeft besluitvorming plaatsgevonden over het treffen van de gemeenschappelijke regeling in provinciale staten.

Daarbij hebben de volgende elementen een rol gespeeld:

- *het Kabinet heeft besloten het Waddenfonds te decentraliseren naar de Waddenprovincies;*
- *ten behoeve van deze decentralisatie hebben het Rijk en de Waddenprovincies op 14 september 2011 het Bestuursakkoord Decentralisatie Waddenfonds ondertekend;*
- *met deze decentralisatie werd het beheer over het Waddenfonds en de besteding van middelen ten laste van dit fonds een autonome taak van de Waddenprovincies;*
- *in voormeld Bestuursakkoord is opgenomen dat de Waddenprovincies zorg dragen voor een professionele uitvoeringsorganisatie voor het beheer van het Waddenfonds en beschikken in gezamenlijkheid over de gelden van dit fonds.*

Na de constituerende vergadering van 9 juni 2012 is opdracht gegeven voor de aanstelling van de onafhankelijke kwaliteitscommissie en de werving van de directeur Waddenfonds. De directeur Waddenfonds is per 1 december 2012 begonnen.
Naar aanleiding van de wijziging van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen is door de Waddenprovincies in november 2015 de Gemeenschappelijke regeling Waddenfonds gewijzigd.

2.2 Samenstelling Bestuur en organisatie

Het dagelijks bestuur van het Waddenfonds bestaat uit drie leden (van elke waddenprovincie de gedeputeerde die het Waddenfonds in portefeuille heeft).

Het algemeen bestuur bestaat uit negen leden. Naast de drie portefeuille houdende gedeputeerden, zijn van elke waddenprovincie twee statenleden aangesteld. Voor elk van de bestuursleden zijn plaatsvervangers aangesteld.

Ter ondersteuning van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur is een kleine, professionele organisatie ingericht. Het betreft de functies secretaris/directeur, plaatsvervangend directeur/controller, programmaregisseur en juridisch-financiële en administratief-secretariële ondersteuning. De toetsing van aanvragen aan de Subsidieverordening Waddenfonds en het beheer van toegekende subsidies is uitbesteed aan een beheerorganisatie.

CONCEPT

3 Programma's

3.1 Inleiding

De hoofddoelstellingen van het Waddenfonds zijn:

- Het vergroten en versterken van de natuur- en landschapswaarden van het Waddengebied;
- Het verminderen of wegnemen van externe bedreigingen van de natuurlijke rijkdom van de Waddenzee;
- Een duurzame economische ontwikkeling in het Waddengebied dan wel gericht zijn op een substantiële transitie naar een duurzame energiehuishouding in het Waddengebied en de direct aangrenzende gebieden;
- Het ontwikkelen van een duurzame kennishuishouding ten aanzien van het Waddengebied.

In het Bestuursakkoord is bepaald dat de vier hoofddoelstellingen nevengeschikt zijn. Het Waddenfonds zet zich in voor een samenhangende ontwikkeling van natuur- en landschapswaarden, duurzame economische ontwikkeling, verduurzaming van de energiehuishouding en een duurzame kennishuishouding van het Waddengebied. Tevens is bepaald dat de middelen uit het Waddenfonds op programmatische wijze zullen worden ingezet.

In mei 2017 hebben de provinciale staten van de Waddenprovincies het Uitvoeringskader Waddenfonds 2017-2026 vastgesteld.

Als bouwstenen voor de programmering is de volgende thema-indeling gehanteerd:

Hoofddoelen	**Thema's**
A. Het vergroten en versterken van de natuur- en landschapswaarden van het waddengebied	
	Waddenzee en Eems-Dollard estuarium
	Randen van het wad
	Werelderfgoed, landschap en cultuurhistorie
B. Het verminderen en wegnemen van externe bedreigingen van de natuurlijke rijkdom van de Waddenzee	
	Bodem, water, licht en geluid
C. Een duurzame economische ontwikkeling in het waddengebied, dan wel gericht zijn op een substantiële transitie naar een duurzame energiehuishouding in het waddengebied en de direct aangrenzende gebieden	
	Duurzame recreatie en duurzaam toerisme
	Duurzame energiehuishouding
	Duurzame waddenhavens
	Duurzame visserij
	Duurzame landbouw

Onder andere met een budgetsubsidie aan de Waddenacademie wordt invulling gegeven aan de hoofddoelstelling ‘ontwikkelen duurzame kennishuishouding Waddengebied’.

Verder is er een budget voor Lokale Innovaties. Het Budget Lokale Innovaties wordt ingezet om de vitaliteit van dorpen en de kwaliteit in de directe omgeving te verbeteren door middel van sociaaleconomische activiteiten van de dorpsgemeenschap.

Op basis van het Uitvoeringsprogramma Waddenfonds 2017-2026, vastgesteld door het algemeen bestuur in juni 2017, stelt het dagelijks bestuur subsidieregelingen vast. De subsidieregelingen kunnen aanvullend c.q. complementair worden toegepast ten opzichte van het Investeringskader Waddengebied. Indien er aanleiding voor is, kan bijstelling van het Uitvoeringsprogramma door het algemeen bestuur plaatsvinden.

In de begroting wordt gewerkt met drie begrotingsprogramma’s. Daarnaast zijn expliciet de verleende begrotingssubsidies met haar meerjarige doorwerking opgenomen. De drie programma’s die in deze begroting staan zijn:
- Subsidiethema’s en -programma’s,
- Bedrijfsvoering en
- Algemene Dekkingsmiddelen.

Deze drie programma’s maken het enerzijds mogelijk om nadrukkelijker de bestemming van middelen af te bakenen. Anderzijds biedt het mogelijkheden om bevoegdheden tot het bestemmen van middelen, binnen het vastgelegde programma, over te dragen aan het dagelijks bestuur. De kaders hiervoor liggen vast in de Gemeenschappelijke Regeling Waddenfonds, de Financiële Verordening en de Nota Toelichting Begroting en worden nader toegelicht in paragraaf 3.2.

Het algemeen bestuur heeft in het Uitvoeringsprogramma 2017-2026 inhoudelijke accenten gelegd en tevens een onderverdeling aangeven binnen het begrotingsprogramma Subsidiethema’s. Het is aan het dagelijks bestuur om – binnen het door het algemeen bestuur vastgestelde Uitvoeringsprogramma – met subsidieregelingen subsidieplafonds en inschrijvingstermijnen voor de subsidiethema’s vast te stellen.

3.2 Algemene financiële en beleidsmatige kaders

De per 1 januari 2015 gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen schrijft in artikel 47b voor dat het dagelijks bestuur vóór 15 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders voorlegt aan provinciale staten van de deelnemende provincies. Zodoende kan de Gemeenschappelijke regeling tijdig – voor behandeling van de voorjaars(kader)nota – bij de deelnemende provincies kenbaar maken of en hoe het werken van de GR de bijdragen van de deelnemers beïnvloedt. Bij de behandeling van de voorjaars(kader)nota kunnen de deelnemers op basis van deze informatie sturing geven aan hun bijdragen aan de gemeenschappelijke regeling. Aangezien de GR Waddenfonds alleen en rechtstreeks wordt gefinancierd met rijksdotaties via het Provinciefonds zijn de beleidsmatige en financiële kaders van het Waddenfonds niet van invloed op de begrotingen van de Waddenprovincies. De GR ontvangt jaarlijks van het Rijk haar dotatie en dat is het budget waarmee de GR werkt, de provincies dragen niet bij uit eigen middelen.

Het Waddenfonds benut deze paragraaf in de begrotingstoelichting om de relatie tussen de inhoudelijke en financiële inzet van het Waddenfonds toe te lichten, alsmede de bandbreedtes waarbinnen de GR de middelen inzet om uitvoering te geven aan de Waddenvisie (‘Wadden van allure!’) en het Investeringskader Waddengebied. Deze documenten kunnen worden betrokken bij de behandeling van de conceptbegroting voor zienswijze in provinciale staten.

Het Waddenfonds hanteert als vast uitgangspunt een gelijke verdeling van middelen uit het Waddenfonds aan het eind van de periode (t/m 2026) tussen duurzame economie en ecologie (de zogenaamde 50%-50% verdeling). De waddenprovincies hebben zich in artikel 3 van het Bestuursakkoord met de minister van Infrastructuur en Milieu verplicht om deze verdeling in stand te houden na de decentralisatie van de middelen uit het Waddenfonds.

CONCEPT

Transparant meerjarig begroten als gevolg van wijziging gemeenschappelijke regeling Waddenfonds
In 2015 hebben gedeputeerde staten en provinciale staten naar aanleiding van de wijziging van de Wet Gemeenschappelijke regelingen (Wgr) de Gemeenschappelijke regeling Waddenfonds (Gr Waddenfonds) gewijzigd. Enerzijds zijn daarmee wettelijke bepalingen van de Wgr geïmplementeerd. Dit leidt er onder andere toe dat voor 15 april de concept-begroting voor zienswijze aan provinciale staten wordt voorgelegd gelijktijdig met de (ontwerp)Jaarrekening van het voorgaande jaar. Anderzijds is in de Gr Waddenfonds de basis gelegd voor het flexibeler en transparant inzetten van middelen. Als uitwerking van de Gr Waddenfonds is daarbij door het algemeen bestuur de Financiële Verordening in 2015 vastgesteld waarin het mogelijk is gemaakt om met overloopbestemmingsreserves te werken waardoor subsidiebeschikkingen kunnen worden afgegeven in het volgende boekjaar die voortvloeien uit openstellingen uit het voorgaande boekjaar.

Daarnaast maken de gewijzigde Gr Waddenfonds en de Financiële Verordening het mogelijk om resultaten uit het afgesloten boekjaar te plaatsen in de zogenaamde bestemmingsreserve voor majeure projecten. Middelen uit deze bestemmingsreserve kunnen worden aangewend voor majeure projecten als daartoe met een (technische) begrotingswijziging door het bestuur wordt besloten.

Deze instrumentele flexibilisering kan worden ingezet om majeure projecten met Waddenfondsmiddelen te kunnen (co)financieren op basis van het Investeringskader dat door de deelnemende provincies is vastgesteld. Vanaf de begroting 2016 wordt als vuistregel aangehouden dat 1/3 deel van de jaarlijks te besteden rijksdotaties wordt ingezet voor openstellingen en 2/3 kan worden ingezet voor (meerjarige financiering van) majeure projecten. Veelal zal de uitvoering van majeure projecten een meerjarig karakter hebben. In de betreffende begrotingen worden de meerjarige financiële implicaties in beeld gebracht.

Het algemeen bestuur heeft naast de financiële verordening ook de Nota Toelichting Begroting vastgesteld. Deze nota vormt het procedurele kader voor het dagelijks bestuur in het omgaan met de begroting. Daarbij is tevens vastgelegd op welke wijze het dagelijks bestuur kan omgaan met de middelen die zijn geraamd in de drie begrotingsprogramma's.

Capaciteit Uitvoeringsorganisatie Waddenfonds

In het najaar van 2018 heeft het algemeen bestuur ingestemd met een incidentele wijziging van de begroting Waddenfonds 2018 én 2019 in verband met extra kosten voor personele inzet in de Uitvoeringsorganisatie Waddenfonds. De conceptwijzigingen zijn voor zienswijzen aan provinciale staten van de Gemeenschappelijke regeling gezonden. Er werd geen gebruik gemaakt van het geven van een zienswijze. Wel heeft het algemeen bestuur bij zijn besluit aangegeven medio 2019 graag een nadere onderbouwing én een toelichting op de benodigde capaciteit te willen ontvangen.
De directie van het Waddenfonds heeft gemeend dat voor de inzet van met name de beheerfunctie van de Uitvoeringsorganisatie een nadere analyse van de kwaliteit en kwantiteit nodig was. Vanuit haar directe aansturing van het bureau heeft ze zelf de analyse en onderbouwing vormgegeven.

Op basis van de analyses blijkt dat de incidentele uitbreiding van de organisatie tot uitvoeringsproblemen zal leiden indien de uitvoeringscapaciteit niet op een hoger niveau gebracht gaat worden voor in elk geval de jaren 2020, 2021 en 2022. Hiermee wordt in feite ook de uitspraak van de Randstedelijke en Noordelijke Rekenkamer onderschreven. Deze hebben in hun onderzoek 'Het Waddenfonds gemonitord' (januari 2018) al expliciet opgemerkt dat de Uitvoeringsorganisatie (te) krap bemenst is.
Overigens wordt opgemerkt dat er nog geen rekening is gehouden met de uitkomsten van de eind 2019 geplande Mid Term Review van het Investeringskader Waddengebied.
Conclusie: Voor het investeringskader Waddengebied wordt een substantiële aanspraak gedaan op de Uitvoeringsorganisatie Waddenfonds ten behoeve van de voorbereiding, de beoordeling en het beheer van majeure IKW-projecten.

Capaciteit in relatie tot de vraag

Uitgangspunt voor de organisatie-/bedrijfsvoeringskosten was 5% van de gemiddelde jaardotatie van het Rijk in het fonds. Omdat dat niet voldoende bleek om de ambities van de deelnemende provincies uit te kunnen voeren is de begroting 2018 en 2019 incidenteel gewijzigd.
Zowel voor 'regie' (inhoudelijke begeleiding projectontwikkeling en inhoudelijke beoordeling projecten) als voor 'beheer' (subsidie-technische en juridische ondersteuning en vraagbaak) is in kaart gebracht wat er nodig is om in te kunnen spelen op de vragen die er op de Uitvoeringsorganisatie Waddenfonds in het kader van de majeure projecten, de thematische openstellingen en BLI en de andere werkzaamheden die door de Uitvoeringsorganisatie worden uitgevoerd, waaronder onder andere het opstellen van de begroting, het jaarverslag, de implementatie van het systeem van monitoring en evaluatie, werkzaamheden rond ingediende bezwaren en de interne reguliere overleggen.

Benodigde capaciteit Uitvoeringsorganisatie/Beheer

Met betrekking tot de beheerfunctie is door een extern bureau expliciet onderzoek gedaan naar de benodigde kwaliteit en kwantiteit. Ten opzichte van een relatief recent verleden waarin alleen thematisch subsidies werden verstrekt én lokale innovaties gehonoreerd werden, heeft de uitvoering van het Investeringskader Waddengebied een heel eigen specialistisch toetsing en uitvoeringsregime met zich mee gebracht. Het IKW is een investeringsprogramma waar zeer specifieke kwaliteiten en capaciteiten voor benodigd zijn. Het onderzoek heeft uitgewezen dat daarvoor minimaal 5 specialisten nodig zijn. Het gaat om 4 fte die in staat zijn om onder andere business cases te analyseren en te toetsen en aanvragers in majeure projecten over subsidie technische zaken te adviseren en 1 fte die de juridische aspecten van bijvoorbeeld staatssteun, maar ook de aan subsidieverlening te stellen voorwaarden, kan beoordelen. De capaciteit is in het staande beheerteam niet aanwezig.

Het 'reguliere' beheer werd door 5 fte uitgevoerd. Het onderzoek wijst uit dat voor het reguliere beheer een capaciteit van 4-5 fte nodig is. Het onderzoek wijst dus uit dat er sprake zou moeten zijn van een uitbreiding van 5 fte. Omdat in het onderzoek ook handreikingen zijn opgenomen waarmee efficiencywinst kan worden geboekt, menen wij dat vooralsnog volstaan kan worden met een uitbreiding van 3 fte. Ten opzichte van de oorspronkelijke bezetting betekent dat dat er 300.000 per jaar extra nodig is.

Benodigde capaciteit Uitvoeringsorganisatie/regie uitvoering IKW

Vorig jaar is geconstateerd dat er, gezien het werk dat door de Uitvoeringsorganisatie moet worden verzet voor met name de extra inzet die de uitvoering van het IKW vraagt, twee programmaregisseurs extra nodig zijn (ten opzichte van de oorspronkelijke drie programmaregisseurs). Die constatering lag aan de basis voor de in 2018 voorliggende begrotingswijzigingen. De ervaringen in het afgelopen jaar hebben laten zien dat die capaciteit absoluut noodzakelijk is.
Daarom wordt voorgesteld de formatie voor programmaregisseur ook gedurende de jaren 2020, 2021 en 2022 uit te breiden.

De verwachting is dat er ten aanzien van de uitvoering van het IKW eind 2022 dusdanige stappen zijn gezet die ertoe leiden dat de capaciteitsuitbreiding vanaf dat moment voor zowel beheer als programmaregie niet meer nodig zal zijn en de tijdelijke uitbreiding weer naar het niveau van 5% kan worden gebracht.

Conclusie
Om te kunnen voldoen aan de wensen van het regieteam IKW en de Stuurgroep Waddenprovincies in verband met de uitvoering van Investeringskader Waddengebied, ziet de Uitvoeringsorganisatie Waddenfonds de noodzaak om in elk geval tot eind 2022 de formatie van de regisseurs uit te breiden met 2 fte en de formatie bij de beheerorganisatie met 3 fte.

CONCEPT

Voor beide functies geldt dat de kosten voor 1fte op ongeveer 100.000 euro per jaar worden geraamd, uitgaande van de invulling van de vacatures met interne (provinciale) kandidaten, cq detachering vanuit de deelnemers van de Gemeenschappelijke regeling, dan wel medewerkers in tijdelijke dienst. Het gaat dan om een investering van 500.000 euro gedurende drie jaren. Dekking wordt gezocht in de Algemene Reserve Waddenfonds.

Bovenstaande is verwerkt in de meerjarenbegroting 2020-2022

Uitvoeringskader Waddenfonds
Met het vaststellen van het Uitvoeringskader Waddenfonds 2017-2026 (voorgedragen door het algemeen bestuur Waddenfonds) door provinciale staten zijn de kaders gegeven voor de inzet van het Waddenfonds voor de majeure opgaven van het Investeringskader en voor de thematische openstellingen. Het Uitvoeringskader Waddenfonds is hét inhoudelijke kader voor subsidieverlening door het Waddenfonds aan majeure projecten die uit het Investeringskader voortvloeien en voor thematische openstellingen van het fonds. De verdeling over duurzame economie en ecologie voor majeure projecten wordt ingekaderd door de indicatieve middelenverdeling zoals aangegeven in het Investeringskader.

Zoals te doen gebruikelijk, legt het bestuur Waddenfonds nu tevens aan provinciale staten ter kennisname ook de (ontwerp)Jaarrekening en -Jaarverslag 2018 voor opdat deze informatie kan worden betrokken bij de zienswijze-behandeling van de conceptbegroting. Provinciale staten van de Waddenprovincies zijn daarmee in staat in de vergadering van mei 2019 een en ander in samenhang te beschouwen en desgewenst te besluiten over het indienen van een zienswijze op de conceptbegroting.

In het Uitvoeringsprogramma Waddenfonds is een directe koppeling gelegd tussen de voor de thema's gespecificeerde doelen en de hoofddoelen (gekoppeld aan duurzame economie en ecologie). Het dagelijks bestuur stuurt vervolgens met subsidieplafonds en vereisten voor de thema's in de jaarlijkse openstellingen, opdat aan het einde van de looptijd van het Waddenfonds de beoogde gelijke verdeling kan worden gerealiseerd. In de Jaarverslagen wordt gerapporteerd over de stand van zaken ten aanzien van dit uitgangspunt.

Zowel voor Waddenfondsbijdragen aan majeure projecten als de inzet van waddenfondsmiddelen bij thematische openstellingen vormt de Algemene subsidieverordening Waddenfonds 2017 het juridisch kader voor subsidieverlening.

De inhoudelijke kaders (Uitvoeringskader en Uitvoeringsprogramma Waddenfonds) en de budgettaire kaders van de begroting zijn bepalend voor de subsidieregelingen (openstellingsbesluiten) van het dagelijks bestuur. In de subsidieregeling en met daarin gestelde subsidieplafonds worden inhoudelijke vereisten en criteria gesteld. Tijdens openstellingsperioden kunnen subsidieaanvragen worden ingediend. Het dagelijks bestuur beschikt uiteindelijk over aanvragen die zijn getoetst aan de bepalingen van de subsidieregeling en de subsidieverordening. Aanvullend kan een ingesteld subsidieplafond ervoor zorgen dat een project niet voor subsidieverlening in aanmerking komt. Het subsidieplafond is het sturingsinstrument waarmee overschrijding van de begroting wordt beheerst. Zoals vastgelegd in het Uitvoeringskader zal bij de openstellingen het tenderprincipe de leidende wijze van verdeling van de middelen zijn, maar ook andere wijzen van verdeling blijven echter mogelijk, zoals het molenaarsprincipe of het uitschrijven van prijsvragen. In een tender worden alle aanvragen na sluiting van een openstellingsperiode, gelijkelijk beoordeeld en gewogen: rangschikking naar de mate waarin aanvragen voldoen aan de gestelde subsidiecriteria. Daartoe wordt het dagelijks bestuur indien het een openstelling volgens het tenderprincipe betreft, bij haar besluitvorming geadviseerd door een commissie van deskundigen: een zogenoemde tendercommissie.

Naast de programmering (inhoudelijke sturing en sturing met middelen en qua verdeelwijze) met openstellingen voor de thema's bestaan (op basis van artikel 6 van het bestuursakkoord) er twee budgetten. Eén budget is gericht op de hoofddoelstelling van het Waddenfonds ten aanzien van de kennishuishouding. Het andere budget betreft Lokale Innovaties. Het budget kennishuishouding wordt ondermeer ingezet ter financiering van de activiteiten van de Waddenacademie. Het budget lokale innovaties (BLI) wordt ingezet om vernieuwende lokale initiatieven te stimuleren die bijdragen aan de

CONCEPT

vitaliteit van het Waddengebied. Openstellingen in het kader van BLI volgen nog wel het molenaarsprincipe.

De bepalingen in de subsidieregelingen zijn tevens gericht op stimulering van meervoudige doelrealisatie en op stimulering van samenwerking bij de uitvoering van gesubsidieerde projecten. In de openstellingsperioden is er een gelijk speelveld voor aanvragers.

Reeds verleende begrotingssubsidies voor majeure projecten
In de zomer van 2016 is besloten twee projecten te subsidiëren die budgettair een meerjarig beslag op de middelen 2020 en volgende jaren leggen. Het gaat om: Vismigratierivier Afsluitdijk (deel 2) en Vitale kustontwikkeling Eems Dollard
In de loop van 2018 is besloten de volgende meerjarige majeure projecten te subsidiëren:
Wereld Erfgoed Centrum; Green Goods Texel; Vermarkten Wereld Erfgoed; Pilot Ophogen Landbouwgronden; Vissen voor verbinding; Verbinding rond Sud Ie; Slow Mill; Centrum Gastvrij Schiermonnikoog; Habitatdiversiteit Waddenmozaiek; AHPD Ameland; Groene Chemie uit CO2 en zonlicht; Groene waterstof chemiecluster Delfzijl; Ontwikkeling 20MW waterstof elektrolyse; Demoproject Restwarmteleiding. Een toelichting op alle majeure projecten kunt u vinden in de jaarstukken 2018

De financiële effecten hiervan zijn in de tabellen in hoofdstuk 6 verwerkt.

Renteopbrengsten
Met ingang van 2014 worden de geldmiddelen die nog niet direct uitbetaald hoeven te worden op grond van de Wet Schatkistbankieren verplicht bij het Ministerie van Financiën gestald. In 2014 is via het Ministerie twee x € 15 mln in een langlopend deposito belegd.
Deze deposito's hebben een looptijd tot mei 2021 respectievelijk mei 2023. De huidige rentes voor deposito's bij het ministerie variëren van 0% voor 5 jaar vast tot 0,2% voor 10 jaar vast. In verband met de extreem lage rentestanden wordt er voorlopig niet belegd in nieuwe deposito's. De aflopende deposito's resulteren vanaf 2021 in een afname van de rente opbrengsten en daarmee in een afname van de begrotingsruimte. Er wordt voor gekozen om de afname niet in mindering te brengen op de majeure programma's maar op de thematische programma's.

CONCEPT

4 Financiën

De geschiedenis van het Waddenfonds is te verdelen in drie perioden. Tot 1 januari 2012 was het Rijk verantwoordelijk voor de uitvoering van het Waddenfonds. Tussen 1 januari 2012 en 30 september 2012 had de provincie Fryslân de verantwoordelijkheid voor de begeleiding van uitvoering/monitoring van de lopende projecten. Met ingang van 1 oktober 2012 is deze verantwoordelijkheid overgedragen aan de GR Waddenfonds. Vanaf 1 oktober 2012 werd de GR Waddenfonds verantwoordelijk voor zowel de lopende beschikkingen als de door de GR Waddenfonds te verstrekken nieuwe beschikkingen. De financiële beheersing en de controle daarop zijn in de 'Financiële Verordening Gemeenschappelijke Regeling Waddenfonds', de 'Nota Toelichting Begroting' en de 'Controle Verordening Gemeenschappelijke Regeling Waddenfonds' en de 'Uitvoeringsregeling Treasury' geregeld.

De decentralisatie is verwerkt in de septembercirculaire Provinciefonds 2011. In totaal is er met de decentralisatie een bedrag gemoeid van ruim € 562 miljoen.
Op grond van het Bestuursakkoord is het volgende betalingsritme voor de decentralisatie bepaald:

	bedragen x € 1.000	
2011	33.000	
2012	28.878	
2012	66.491	overheveling middelen i.v.m. beschikkingen voorgaande jaren
2013	36.824	
2014	38.690	
2015	40.499	
2016 t/m 2026	28.878	Jaarlijks

Het budget voor 2020 bedraagt € 29.308.000,-- (dit bedrag bestaat uit de Rijksdotatie 2019, € 28.878.000,-- en een verwachte bate aan rente-inkomsten van € 430.000).

De overlopende passiva (eerder aangegane subsidieverplichtingen) bedragen per 31 december 2018 € 69.770.435 en zijn toereikend voor verplichtingen per 1 januari 2019.

De algemene reserve bedraagt ultimo 2018, met de toevoeging van het rekening resultaat 2018, ongeveer € 19,7 mln.

5 Paragrafen

5.1 Inleiding

In het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is bepaald dat in de begroting zeven verplichte paragrafen worden opgenomen, waarin de beleidslijnen zijn vastgelegd met betrekking tot beheersmatige aspecten. Het doel van de paragrafen is om onderwerpen die verspreid in de begroting staan, gebundeld weer te geven. Wanneer een paragraaf niet aan de orde is, wordt dit bij de betreffende paragraaf nader toegelicht.

5.2 Bedrijfsvoering (Uitvoeringsorganisatie inclusief beheerfuncties)

Tot 2018 werd de begroting voor de bedrijfsvoeringskosten opgebouwd op basis van 5% van gemiddelde jaardotaties over de looptijd. Hiermee werd het budget voor bedrijfsvoeringskosten

CONCEPT

gemaximeerd op € 1,75 mln per jaar. Voor zover dit budget niet voor de bedrijfsvoeringskosten wordt ingezet, vloeit het restant aan het einde van het jaar in de algemene reserve. In 2018 en 2019 zijn voor bedrijfsvoering extra middelen uitgetrokken. In hoeverre er tijdelijk in 2020 en volgende jaren hiervoor nog extra middelen nodig zijn, wordt in de eerste helft van 2019 onderzocht en zal mogelijk een wijziging van deze begroting tot gevolg hebben. Zie ook paragraaf 3.2.

Specifiek is de Commissie Kwaliteitstoetsing Waddenfonds (de Kwaliteitscommissie bestaat uit onafhankelijke deskundigen) nog te vermelden. Deze is aangesteld door het algemeen bestuur van het Waddenfonds en adviseert het algemeen bestuur. Het betreft vijf leden. De vergaderfrequentie is begroot op vijf keer per jaar.

Zie overigens paragraaf 6.2.2

5.3 Financiering

De financiering van de subsidies vindt plaats op basis van de gedecentraliseerde middelen die door het Rijk via het Provinciefonds jaarlijks worden gedoteerd. Voor de periode 2012 tot en met 2026 betreft dit een totaalbedrag van € 562 miljoen. De Gemeenschappelijke Regeling heeft geen leningenportefeuille. De renterisiconorm is derhalve niet van toepassing voor de GR.

Kasgeldlimiet:

			(bedragen x € 1.000)
	Omvang kasgeldlimiet		Begroot
1	Toegestane kasgeldlimiet		
	in procenten van de grondslag		8,2%
	in een bedrag		2.403
2	Omvang vlottende korte schuld		0
	Opgenomen gelden korter dan 1 jaar		
	Schuld in rekening-courant		
	Gestorte gelden door derden korter dan 1 jaar		
	Overige geldleningen, niet zijnde vaste schuld		
3	Vlottende middelen	(per 1-1-2019)	151.589
	Contante in kas		0
	Tegoeden in rekening-courant		28
	Overige uitstaande gelden korter dan 1 jaar		151.617
4	Toets kasgeldlimiet		
	Totaal netto-vlottende schuld (2-3)		-151.617
	Toegestane kasgeldlimiet		2.403
	Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)		+ 149.214

De geldmiddelen die niet direct nodig zijn voor de financiering van de subsidieprojecten en/of de bedrijfsvoering zijn op grond van de Wet Schatkistbankieren per 20 december 2013 verplicht bij het ministerie van Financiën ondergebracht. Overigens is de Uitvoeringsregeling Treasury van toepassing. De regeling is door het dagelijks bestuur vastgesteld in zijn vergadering van 17 december 2015 en vindt zijn basis in de Financiële Verordening Waddenfonds.

CONCEPT

5.4 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft de mate aan waarin de GR Waddenfonds in staat is om financiële risico's op te vangen zonder dat wijziging van beleid noodzakelijk is. In de werkwijze voor de subsidies worden beschikte subsidies tevens gereserveerd als verplichtingen in het jaar waarin de beschikking is verstrekt, waarmee de uitgaven één op één lopen. Door met indicatieve subsidieplafonds te werken kan het bestuur sturing houden en een programma voor dat jaar limiteren.

Er bestaat echter wel de kans dat een subsidieaanvrager een bezwaar- of beroepprocedure instelt tegen de afwijzing van een aanvraag of tegen de condities waaronder een aanvraag is beschikt. Hierover wordt geadviseerd door de onafhankelijke commissie rechtsbescherming. Om een eventuele honorering van bezwaar- en beroepschriften te kunnen dekken wordt 20% van het gedecentraliseerde jaarbudget als weerstandsvermogen aangehouden. Voor de berekening van het weerstandsvermogen wordt het jaarbudget vanaf 2017 van ongeveer € 29 miljoen gehanteerd. Hiermee wordt het weerstandsvermogen op € 5,8 miljoen berekend. Dit bedrag wordt binnen de algemene reserve afgezonderd van de vrij aanwendbare middelen. In de begroting 2016 is opgenomen dat in 2020/2021 wordt bekeken of het weerstandsvermogen naar beneden kan worden bijgesteld.

Indien en voor zover door het dagelijks bestuur een (positieve) beslissing op bezwaar volgt, dan wel een beroepsprocedure tot een uitkering van een bedrag aan middelen gaat leiden, wordt een dergelijk bedrag ten laste van het toereikend jaarresultaat gebracht. Mocht het jaarresultaat niet toereikend zijn, zal voorgesteld worden hiertoe de algemene reserve in te zetten. Zo nodig zal een dergelijk besluit de procedure van een begrotingswijziging doorlopen.

CONCEPT

Financiële kengetallen Gemeenschappelijke Regeling Waddenfonds

1A. Netto schuldquote

(bedragen x € 1.000)			
Bij jaarrekening ultimo jaar	*jaarrekening 2018*	*Begroting 2019*	*Begroting 2020*
A. Vaste schulden (cf. art. 46 BBV)	-	-	-
B. Netto vlottende schuld (cf. art. 48 BBV)	1.209	1.585	1.209
C. Overlopende passiva (cf. art. 49 BBV)	69.770	69.770	69.770
D. Financiële activa (cf. art. 36 lid d, e en f)	30.000	30.000	30.000
E. Uitzettingen < 1 jaar (cf. art. 39 BBV)	153.070	153.710	153.070
F. Liquide middelen (cf art. 40 BBV)	28	70	28
G. Overlopende activa (cf. art. 40a BBV)	286	286	286
H. Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV (excl. mutaties reserves)	32.057	31.604	32.057
Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%	**-351%**	**-357%**	**-351%**

Toelichting: een negatieve schuldquote geeft aan dat er per saldo sprake is van een overschot aan middelen.
Aangezien het Waddenfonds alleen middelen besteed die ze ontvangt van het Rijk in het kader van het Bestuursakkoord Decentralisatie Waddenfonds en de provincies geen middelen beschikbaar stellen, zal het Waddenfonds niet meer geld uitgeven dan dat ze uiteindelijk van het Rijk zal ontvangen.

1B. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

(bedragen x € 1.000)			
Bij jaarrekening ultimo jaar	*jaarrekening 2018*	*Begroting 2019*	*Begroting 2020*
A. Vaste schulden (cf. art. 46 BBV)	-	-	-
B. Netto vlottende schuld (cf. art. 48 BBV)	1.209	1.585	1.209
C. Overlopende passiva (cf. art. 49 BBV)	69.770	69.770	69.770
D. Financiële activa (cf. art. 36 lid b, c, d, e en f)	30.000	30.000	30.000
E. Uitzettingen < 1 jaar (cf. art. 39 BBV)	153.070	153.710	153.070
F. Liquide middelen (cf art. 40 BBV)	28	70	28
G. Overlopende activa (cf. art. 40a BBV)	286	286	286
H. Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV (excl. mutaties reserves)	32.057	31.604	32.057
Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%	**-351%**	**-357%**	**-351%**

Toelichting: een negatieve schuldquote geeft aan dat er per saldo sprake is van een overschot aan middelen.
De quote is hetzelfde als bij 1A, het Waddenfonds verstrekt tot op heden geen leningen.

2. Solvabiliteitsratio

(bedragen x € 1.000)			
Bij jaarrekening ultimo jaar	*jaarrekening 2018*	*Begroting 2019*	*Begroting 2020*
A. Eigen vermogen (cf. art. 42 BBV)	112.404	101.936	112.404
B. Balanstotaal	183.383	184.066	183.383
Solvabiliteit (A/B) x 100%	**61%**	**55%**	**61%**

Toelichting:
Hoe hoger de solvabiliteit van een onderneming, hoe gezonder het bedrijf. Een solvabiliteitsratio van 25% – 40% wordt als gezond gezien. Het Waddenfonds is een tijdelijke regeling tot en met het jaar 2026 die tot doel heeft de middelen van het Waddenfonds te besteden in de Waddenprovincies. Aan het eind van de regeling zal de solvabiliteit de 0% naderen.

3. Kengetal grondexploitatie

Niet van toepassing bij GR Waddenfonds

CONCEPT

4. Structurele exploitatieruimte			
(bedragen x € 1.000)			
Bij jaarrekening ultimo jaar	*jaarrekening 2018*	*Begroting 2019*	*Begroting 2020*
A. Totale structurele lasten	21.589	63.858	29.974
B. Totale structurele baten	32.057	29.308	29.308
C. Totale structurele toevoegingen aan de reserves	20.173	-	-
D. Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	28.812	34.550	665
E. Totale baten	60.869	29.308	29.308
Structurele exploitatieruimte ((B-A)+(D-C))/E x 100%	**31%**	**0%**	**0%**
Toelichting:			
De structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de jaarrekening is.			
5. Belastingcapaciteit			
Niet van toepassing bij GR Waddenfonds			

5.5 Onderhoud kapitaalgoederen

In de paragraaf kapitaalgoederen dient inzicht te worden gegeven in het onderhoudsprogramma van de kapitaalgoederen (zoals wegen, gebouwen en openbare ruimte), de financiële consequenties en de vertaling hiervan in de begroting. Deze paragraaf is voor de GR Waddenfonds niet van toepassing.

5.6 Grondbeleid

Deze paragraaf is niet van toepassing.

5.7 Lokale Heffingen

Deze paragraaf is niet van toepassing.

5.8 Verbonden partijen

Verbonden partijen zijn vennootschappen, stichtingen of verenigingen waarin de GR Waddenfonds deelneemt of anderszins samenwerkt. Deze zijn niet aan de orde.

CONCEPT

6 Financiële begroting.

6.1 Recapitulatie programmabegroting en meerjarenperspectief

bedragen x € 1.000

Programma	Realisatie 2018			Geacualiseerde begroting 2019			begroting 2020			begroting 2021		
	lasten	**baten**	**saldo**	Lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
1.Subsidies thema's/programma's												
budgetten thema's/programma's	**5.479**		**-5.479**	18.224		-18.224	9.458		-9.458	9.331		-9.331
budget majeure projecten	**0**		**0**			0	0		0	6.825		-6.825
subsidie Viswad	**0**		**0**	10.000		-10.000						
subsidie Vismigratierivier Afsluitdijk DNA	**0**		**0**	5.000		-5.000	4.000		-4.000	4.400		-4.400
subsidie Vitale Kust Eems-Dollard	**8.784**		**-8.784**	9.150		-9.150	1.100		-1.100	0		0
Subsidie WEC	**1.186**		**-1.186**	4.224		-4.224	4.240		-4.240	0		0
Subsidie Progr verm Werelderfg Waddenzee	**533**		**-533**	536		-536	525		-525	475		-475
Subsidie Green Goods Texel:	**550**		**-550**	982		-982	68		-68	0		0
Subsidie Pilot ophogen landbouwgr POL	**58**		**-58**	467		-467	139		-139	60		-60
Subsidie Vissen voor verbinding	**200**		**-200**	1.200		-1.200	650		-650	550		-550
Subsidie Verbinding rond Sud Ie	**150**		**-150**	1.305		-1.305	1.455		-1.455	1.439		-1.439
Subsidie Slow Mill Pilot Texel	**589**		**-589**	765		-765	1.005		-1.005	0		0
Subsidie Centrum Gastvrij Schierm	**80**		**-80**	800		-800	370		-370	0		0
Subsidie Habitatdiversiteit. Waddenmozaiek	**0**		**0**	806		-806	1.141		-1.141	994		-994
Subsidie Demonstratie AHPD Ameland	**354**		**-354**	1.611		-1.611	57		-57	0		0
Subsidie Groene chemie uit CO2 en zonlicht	**30**		**-30**	500		-500	536		-536	0		0
Subsidie Groene waterstof Chemiecluster Delfzijl	**0**		**0**	1.004		-1.004	42		-42	18		-18
Subsidie Ontwikkeling 20MW	**0**		**0**	1.739		-1.739	1.739		-1.739	1.739		-1.739
Subsidie Demoproject restwarmteleiding	**0**		**0**	1.765		-1.765	100		-100	0		0
budget kennishuishouding	**1.200**		**-1.200**	1.200		-1.200	1.200		-1.200	1.200		-1.200
budget monitoring	**64**		**-64**	100		-100	100		-100	100		-100
ontwikkelbudget	**334**		**-334**	300		-300	300		-300	300		-300
			0									
2. Bedrijfsvoering			**0**									
bedrijfsvoering	**1.999**		**-1.999**	2.180		-2.180	2.250		-2.250	2.250		-2.250
3. Algemene dekkingsmiddelen												
gedecentraliseerde middelen Rijk		**28.878**	**28.878**		28.878	28.878		28.878	28.878		28.878	28.878
Overloop bestemmingsreserve												
renteopbrengsten		**422**	**422**		430	430		430	430		303	303
vrijval voorzieningen		**2.757**	**2.757**		p.m.	p.m.		p.m.	p.m.		p.m.	p.m.
Saldo van baten en lasten	**21.590**	**32.057**	**10.467**	63.858	29.308	-34.550	30.474	29.308	-1.166	29.681	29.181	-500
Mutatie reserves	**0**	**8.639**	**8.639**	0	34.550	34.550	0	1.165	1.165	0	500	500
Totaal saldo	**21.590**	**40.696**	**19.106**	63.858	63.858	0	30.474	30.473	0	29.681	29.681	0

bedragen x € 1.000

Programma	begroting 2022			begroting 2023			begroting 2024		
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
1.Subsidies thema's/programma's									
budgetten thema's/programma's	9.270		-9.416	9.109		-9.416	9.028		-9.028
budget majeure projecten	14.430		-14.284	15.499		-15.192	16.500		-16.500
subsidie Vismigratierivier Afsluitdijk DNA									
Subsidie Progr verm Werelderfg Waddenzee	425			400					
Subsidie Pilot ophogen landbouwgr POL	55			55					
Subsidie Vissen voor verbinding	300			112					
Subsidie Verbinding rond Sud Ie	483			0					
Subsidie Habitatdiversiteit. Waddenmozaiek	807			435					
Subsidie Groene waterstof Chemiecluster Delfzijl	0			0					
Subsidie Ontwikkeling 20MW	0			0					
budget kennishuishouding	1.200		-1.200	1.200		-1.200	1.200		-1.200
budget monitoring	100		-100	100		-100	100		-100
ontwikkelbudget	300		-300	300		-300	300		-300
budget bezwaarschriften	0		0	0		0	0		0
2. Bedrijfsvoering									
bedrijfsvoering	2.250		-1.750	1.750		-1.750	1.750		-1.750
3. Algemene dekkingsmiddelen									
gedecentraliseerde middelen Rijk		28.878	28.878		28.878	28.878		28.878	28.878
renteopbrengsten		242	242		81	81		0	0
vrijval voorzieningen		p.m.	p.m.		p.m.	p.m.		p.m.	p.m.
Saldo van baten en lasten	29.620	29.120	-500	28.959	28.959	1.002	28.878	28.878	0
Mutatie reserves	0	500	500	0	0	0	0	0	0
Totaal saldo	29.620	29.620	0	28.959	28.959	0	28.878	28.878	0

CONCEPT

6.2 Toelichting begroting 2020

6.2.1 Begrotingsprogramma Subsidiethema's en -programma's

Budgetten thema's/programma's
Voor het jaar 2020 is een bedrag van € 25,958 miljoen beschikbaar voor subsidiëring en financiering van projecten. Op basis van het Uitvoeringskader Waddenfonds 2017-2026 en Uitvoeringsprogramma Waddenfonds 2017-2026 worden middelen gekoppeld aan de uitvoering van het Investeringskader en zal het dagelijks bestuur van het Waddenfonds subsidieplafonds voor thematische openstellingen vaststellen, uiteraard binnen het met deze begroting vast te stellen budget voor thema's en de uitgangspunten 50% voor ecologie en 50% voor economie.

Naast de reguliere subsidieverlening via 'molenaarsprincipe' en/of tenders voor thematische openstellingen worden Waddenfondssubsidies ook ingezet voor 'majeure projecten'. Majeure projecten leveren een substantiële bijdrage aan het doelbereik van het Waddenfonds. Dergelijke aanvragen kunnen een subsidieomvang aannemen die de jaarlijks beschikbare subsidiebudgetten benaderen of overschrijden. Om subsidies te kunnen toekennen op grond van het Investeringskader is in technisch-financiële zin een stelsel ontwikkeld (door Waddenprovincies in de GR en door AB uitgewerkt in de Financiële Verordening en Nota Toelichting Begroting) waarmee de verplichtingen meerjarig kunnen worden gespreid (gekoppeld aan het kasritme van de uitvoeringsfasen).

Het bestuur voorzag dat er in de eerste jaren na het vaststellen van het Investerings- en Uitvoeringskader voor majeure projecten een piek in aanvragen zou ontstaan, waardoor dan een groot beslag op de dan beschikbare middelen nodig zou zijn (meer dan er op jaarbasis op grond van de rijksdotaties én meer dan de gevormde bestemmingsreserve beschikbaar zou zijn). Daarom is er tot begin 2018 een behoorlijke algemene reserve opgebouwd. Onder het Investeringskader zijn inmiddels een aanzienlijk aantal majeure projecten in ontwikkeling. De projecten zijn opgenomen in het Meerjarenprogramma Investeringskader Waddengebied (MJP), dat begin 2018 door de drie GS-en is vastgesteld. Het MJP bevat ook een aantal projecten waarvan in de loop van 2018 de uitvoeringsrijpheid verwacht werd. Indien het Waddenfondsbestuur daarvoor de gevraagde bijdragen beschikbaar zou stellen, zou er onvoldoende ruimte in de reguliere (meerjaren)begroting en de bestemmingsreserve zijn. Daarom is in 2018 met een wijziging van de begroting 2018 een substantiële onttrekking aan de algemene reserve voorgesteld, te weten € 30 mln, ten gunste van de bestemmingsreserve majeur. Zie ook hoofdstuk 4.

In beginsel is 2/3 (16,5 miljoen) van het jaarlijkse subsidiebudget inzetbaar voor majeure projecten. In 2016 en 2018 zijn er besluiten genomen die ook een toekomstige reservering op dit budget hebben gelegd. Die besluiten zijn in het (meerjaren)overzicht verwerkt.
Voor de reguliere subsidieverlening is 1/3 van de jaarlijks beschikbare middelen (ruim 9,5 miljoen per jaar) beschikbaar.

Bedragen x € 1.000	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
Subsidies o.b.v. molenaars-principe of tenders	9.458	9.458	9.458	9.458	9.458
Subsidiëring grote projecten (meerjarig)	16.500	16.500	16.500	16.500	16.500
Totaal	**25.958**	**25.958**	**25.958**	**25.958**	**25.958**

Duurzame kennishuishouding

Hoofddoelstelling 4 bevat de opdracht aan het Waddenfonds om te investeren in duurzame kennishuishouding.
In de tijd dat het Waddenfonds onder Rijksverantwoordelijkheid viel, is bij ministeriële regeling geld beschikbaar gesteld voor de onafhankelijke kennisinstelling Waddenacademie. De financiering hiervan liep per juli 2014 af. De Waddenprovincies hebben de wens uitgesproken dat de financiering van de Waddenacademie voortgezet wordt in de vorm van een budgetsubsidie vanuit het Waddenfonds.

Tot en met 2018 is daaraan voldaan door een budgetsubsidie van € 1,2 miljoen aan de Waddenacademie te verstrekken. Eind 2018 heeft het dagelijks bestuur een beschikking voor 2019 aan de Waddenacademie verstrekt. In 2019 onderzoekt het dagelijks bestuur welke behoefte de provincies hebben aan kennishuishouding en hoe (en door wie) daarin voorzien moet gaan worden. Afhankelijk van de uitkomsten van het onderzoek kan er een meerjarensubsidie voor de Waddenacademie worden opgenomen. Vooralsnog wordt in de begroting 2020 (en latere jaren) een bedrag van 1,2 mln voor kennishuishouding opgenomen.

Budget monitoring

Evenals in eerdere begrotingen voorziet de begroting in een budget monitoring. Deze is aangewend om enerzijds de Waddenacademie in staat te stellen een prototype voor een gebiedsmonitor te ontwikkelen (zgn. Waddenbarometer) waarmee periodiek de duurzaamheid van het waddengebied kan worden gemeten. Daarnaast heeft het Waddenfonds in 2015 gewerkt aan een scan van alle toegekende projecten waarmee de effectiviteit van gesubsidieerde projecten wordt geregistreerd. In 2017 is het zogenaamde dashboard gerealiseerd. Dit dashboard is bedoeld om informatie over de voortgang van het fonds vanuit verschillende systemen te bundelen en duidelijk (grafisch) weer te geven. Om alle verwachtingen omtrent het monitoren van waddenfondsprojecten een gelijke richting te geven heeft het dagelijks bestuur eind 2017 een zogenoemde Task force ingesteld. De Task force heeft in de zomer van 2018 haar monitorings- en evaluatie systeem opgeleverd. Het systeem zal de komende jaren vervolgwerkzaamheden met zich meebrengen die financieel gedekt kunnen worden uit deze begrotingspost.

Ontwikkelbudget

Om tot gedegen subsidieaanvragen te komen is dit budget beschikbaar voor instrumentontwikkeling en om bepaalde complexe situaties te ondersteunen dan wel vooronderzoek, haalbaarheidsonderzoek of coalitievorming te bekostigen. Hiervoor is € 0,3 miljoen op jaarbasis geraamd. In 2018 is met een deel van dit budget een pilot gedraaid met de advieskostenregeling (de zogenoemde voucherregeling). Indien deze regeling het beoogde effect zal hebben (wordt voorjaar 2019 duidelijk) ligt het voor de hand een volgende regeling te financieren uit het voor subsidies beschikbare budget.

6.2.2 Begrotingsprogramma Bedrijfsvoering

Uitvoeringsorganisatie en beheerfuncties:

In totaal is in 2020 € 1.750.000 beschikbaar voor:

Personele inzet:

De personele inzet bestaat uit personeel dat in vaste dienst dan wel op detacheringsbasis in de uitvoeringsorganisatie werkt. Daarnaast wordt er op ad hoc basis door de provincie Fryslân specifieke en specialistische kennis geleverd. Er is tijdelijk extra budget beschikbaar voor inzet van personeel in verband met ziekte én voor extra werkzaamheden voortvloeiende uit het Investeringskader Waddengebied. Er wordt in het voorjaar van 2019 gekeken naar de wenselijkheid en noodzaak om structureel meer middelen beschikbaar te stellen voor de uitvoeringstaken. Mocht daartoe aanleiding zijn dan zal daar expliciet over worden gesproken en zonodig een wijziging van de begroting voor zienswijzen aan de staten worden voorgelegd. Zie ook paragraaf 3.2 en 5.2.

Huisvesting:

Het Huis voor de Wadden wordt gehuurd van het Old Burger Weeshuis. De Waddenacademie en het Regiecollege Waddengebied onderhuren hun ruimte van het Waddenfonds.

CONCEPT

Externe expertise:

De organisatie maakt gebruik van externe (contra) expertise wanneer het niet via de vaste (gedetacheerde) bezetting beschikbaar is en ook het kennisnetwerk van de beheersorganisatie er niet in kan voorzien of wanneer het buiten de reguliere contracten valt. Het gaat vooral om specialistische expertise op financieel, juridisch gebied.

Beheerorganisatie:

Met ingang van 1 september 2014 wordt de beheerfunctie niet meer door Dienst Landelijk Gebied uitgeoefend. De betrokken medewerkers zijn overgegaan naar de Provincie Fryslân. De Provincie Fryslân heeft per september 2014 de beheerfunctie overgenomen. De beheertaak is inmiddels uitgebouwd omdat processen rond beheer, voortgang en verantwoording, eindafrekening en veldinspecties van verstrekte subsidies robuuster worden ingericht. De overeenkomst met de Provincie Fryslân liep in principe tot september 2018 en is stilzwijgend verlengd in afwachting van een onderzoek naar kwantiteit en kwaliteit van werkprocessen. Afhankelijk van de uitkomsten en de daaruit volgende acties wordt de dienstverleningsovereenkomst opnieuw bekeken.

Organisatiekosten:

Onder organisatiekosten vallen onder andere uitgaven voor: het organiseren, houden en bezoeken van de Waddendagen en andere bijeenkomsten; accountantskosten; communicatie (website, formats, content); huisstijl (formats, briefpapier); digitalisering; telefoonkosten; representatie en kantoorkosten bestuursvergaderingen (reiskosten, versnapering, werkbezoeken); verzekeringen, inschrijving KvK, belastingen e.d.; vacatievergoeding en reiskosten voor de onafhankelijke kwaliteitscommissie en de (deskundigen)tendercommissie.

6.2.3 Begrotingsprogramma Algemene dekkingsmiddelen

Gedecentraliseerde middelen Rijk

Op grond van het Bestuursakkoord ontvangt de GR Waddenfonds voor het jaar 2020 via het Provinciefonds een decentralisatie-uitkering van € 28,878 miljoen.

Rente

Met ingang van 2014 worden de geldmiddelen die nog niet direct uitbetaald hoeven te worden op grond van de Wet Schatkistbankieren verplicht bij het ministerie van Financiën gestald. Van het ministerie wordt hierop een rentevergoeding ontvangen die gelijk ligt aan de Nederlandse staatsrente. Voor de jaren 2019 en 2020 wordt een bedrag van ruim € 0,4 miljoen geraamd als te ontvangen rente. Voor 2021 € 0,3 miljoen, 2021 € 0,2 miljoen, 2023 € 0,08 miljoen. Voor de jaren 2024, 2025 en 2026 € 0. Op de afname van de renteopbrengsten wordt in paragraaf 3.2 ‘Algemene financiële en beleidsmatige kaders’ nader ingegaan.

Vrijval overlopende passiva door vrijval projecten

Soms vallen er bij het vaststellen van de definitieve subsidiebeschikking van een project middelen vrij, bijvoorbeeld doordat de subsidiabele kosten van het project lager uitvallen of doordat het project geen doorgang heeft gevonden. In dergelijke gevallen worden de vrijgevallen middelen aan de algemene dekkingsmiddelen toegevoegd.

6.2.4 Resultaatbestemming

In beginsel valt het jaarresultaat toe aan de algemene reserve. Bewuste keuzes hebben ervoor gezorgd dat deze reserve ultimo 2018 bijna 20 miljoen bedroeg. De reservevorming is nodig met het oog op het weerstandsvermogen en met het oog op toekomstige investeringen. In de voorgaande hoofdstukken 4 en 6 is uitgebreid ingegaan op de aanwending en besluitvorming over deze reserve.

6.3 2021 en verder

De begroting 2020 geeft hetzelfde perspectief voor de jaren 2021 tot en met 2024.
Na introductie van het Investeringskader en het stelsel waarmee projecten meerjarig gefinancierd kunnen worden, kan een beslag ontstaan op de ruimte van komende begrotingen. Dit kan het hierboven geschetste meerjarenperspectief voor de begrotingsjaren 2021 en volgende doen wijzigen. Indien een intentie tot gevolg heeft dat er een beslag wordt gelegd op de begrotingsruimte van komende begrotingen wordt daarmee het 'vrij' beschikbaar budget voor subsidiethema's en -programma's in die komende jaren verlaagd. Dat daartoe aanleiding kan zijn, is nader toegelicht in hoofdstuk 4 en 6.2.1.
Zoals in hoofdstuk 3 al is aangegeven met betrekking tot de reeds vastgestelde majeure projecten, kunt u in het schema hierboven constateren wat de meerjaren doorwerking van deze projecten is.

Financieel gezien gelden vooralsnog de volgende jaarschijven (rijks dotaties) die aan het Waddenfonds zullen worden toegevoegd:

2021 t/m 2026 (jaarlijks): € 28.878.000,-

Vastgesteld door het algemeen bestuur Waddenfonds op 28 juni 2019.

Voorzitter plv. secretaris

H. Staghouwer M. Walter

CONCEPT

Gemeenschappelijk Regeling Waddenfonds

Jaarstukken 2018

Verslagperiode 1 januari tot en met 31 december 2018

INHOUDSOPGAVE

1. JAARVERSLAG 3

1.1 INLEIDING 3

1.2 HET JAAR 2018 IN VOGELVLUCHT 4

1.2.1 Subsidiesporen 4

1.2.2 Subsidieverstrekking 4

1.2.3 Organisatie 5

1.2.4 Rapport Rekenkamers/managementletter accountant 5

1.2.5 Implementatie Dashboard Waddenfonds 6

1.2.6 Geografisch Informatie Systeem (GIS) 6

1.2.7 Waddencongres 'Waddenzee Wereldklasse' 6

1.2.8 Administratieve Organisatie 6

1.2.9. Monitoring 7

1.2.10 Subsidieplafonds 2018 7

1.2.11 Subsidieaanvragen 7

1.3. TOELICHTING TOEGEKENDE SUBSIDIES 9

1.3.1 BLI 9

1.3.2 Openstelling duurzame recreatie en duurzaam toerisme (DTR) (2017-01) 10

1.3.3 Brede thematische openstelling (2017-02) 11

1.3.4. Investeringskader Waddengebied (IKW) 13

1.3.5. Advieskostenregeling 15

1.4: JAARCIJFERS 16

1.4.1: Verleende subsidies 2018 - openstellingen 17

1.4.2: gereserveerde en verleende subsidie meerjarig, grote (majeure) projecten: 17

1.4.3: In 2018 vastgestelde projecten 18

1.5 PROJECTMONITORING EN EVALUATIE WADDENFONDS 19

1.5. 1 Ontwikkeling monitorings- en evaluatiesystematiek 19

1.5.2: Kennishuishouding 19

1.5.3 Verhouding Ecologie/ Economie 20

1.6: ORGANISATIE EN UITVOERING 22

1.6.1: Dagelijks bestuur en algemeen bestuur 22

1.6.2: Uitvoeringsorganisatie 22

1.6.3: Commissie Kwaliteitstoetsing Waddenfonds 23

1.6.4: Adviescommissie subsidieregelingen 2017-01,2017-02 en 2018-02 Waddenfonds 23

1.6.5: Adviescommissie rechtsbescherming Waddenfonds 24

1.7 BEHEER EN CONTROLE 25

1.7.1 Beheerorganisatie 25

1.7.2. Bezwaar en beroep 25

1.7.3. Wet Openbaarheid Bestuur (WOB) 26

1.7.4. Klachten 26

1.7.5 Controle 26

1.8 COMMUNICATIE EN PUBLICITEIT 28

1.8.1 Communicatie en publiciteit *28*
1.8.2 Nationaal congres *28*
1.8.3 Informatiebijeenkomsten *28*
1.8.4 Perscommunicatie *29*
1.8.5 Geografisch Informatiesysteem *29*
1.8.6 Overige communicatie *29*
1.9 PROGRAMMAVERANTWOORDING 30
PARAGRAFEN 30
1.9.1 Paragraaf bedrijfsvoeringkosten *30*
1.9.2 Paragraaf financiering *31*
1.9.3 Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing *32*
1.9.4 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen *34*
1.9.5 Paragraaf grondbeleid *34*
1.9.6 Paragraaf lokale Heffingen *34*
1.9.7 Paragraaf verbonden partijen *34*
2. JAARREKENING 35
2.1 BALANS 35
2.1.1 Balans per 31 december 2018 ..... *35*
2.1.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2018 ..... *37*
2.1.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling *38*
2.1.4 Toelichting op de balans per 31 december 2018 ..... *40*
2.1.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten over 2018 ..... *45*
2.2 PUBLICATIE WET NORMERING TOPINKOMENS 49
3. OVERIGE GEGEVENS 50
3.1 RESULTAATBESTEMMING 50

1. Jaarverslag

1.1 Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag van het Waddenfonds over 2018. Het Waddenfonds heeft in 2018 belangrijke stappen gezet om het Waddengebied blijvend economisch en ecologisch te versterken.

Door toezeggingen reserveringen voor subsidies met een bedrag van € 47,5 miljoen uit het Waddenfonds wordt er in totaal voor bijna € 111 miljoen in het Waddengebied geïnvesteerd. Nadat we in 2017 met een nieuw Uitvoeringskader van start zijn gegaan, was 2018 het jaar waarin geoogst werd. Een aantal majeure projectaanvragen heeft het beoordelings- en besluitvormingstraject doorlopen en een bijdrage van het Waddenfonds toegezegd gekregen.

In dit jaarverslag schetsen wij eerst in vogelvlucht de belangrijkste gebeurtenissen van dit jaar (paragraaf 1.2). Daarna geven wij informatie over de projecten waarvoor in 2018 subsidie is toegekend of waarvoor subsidie is gereserveerd. Het gaat daarbij zowel om de projecten die in het kader van het Budget Lokale Innovaties bij ons zijn ingediend als om de projecten uit de thematische openstellingen en om de majeure projecten (paragraaf 1.3). Vervolgens lichten wij de jaarcijfers toe en brengen die in beeld (paragraaf 1.4) en staan wij uitgebreider stil bij de ontwikkelingen op het gebied van projectmonitoring en evaluatie (paragraaf 1.5). In paragraaf 1.6 geven we inzicht in de verschillende aspecten van de organisatie van het Waddenfonds in 2018 en in paragraaf 1.7 staan we stil bij de onderdelen Beheer en controle. We sluiten dit jaarverslag af met een blik op de specifieke gebeurtenissen die in het kader van de communicatie over en door het Waddenfonds hebben plaatsgevonden (paragraaf 1.8).

1.2 Het jaar 2018 in vogelvlucht

In dit hoofdstuk zijn de belangrijkste ontwikkelingen geschetst die zich in 2018 hebben voorgedaan.

1.2.1 Subsidiesporen

De vier hoofddoelen van het Waddenfonds zijn:

1. Het vergroten en versterken van de natuur- en landschapswaarden van het Waddengebied.
2. Het verminderen of wegnemen van externe bedreigingen van de natuurlijke rijkdom van de Waddenzee.
3. Een duurzame economische ontwikkeling in het Waddengebied, gericht op een substantiële transitie naar een duurzame energiehuishouding in het Waddengebied en de direct aangrenzende gebieden.
4. Het ontwikkelen van een duurzame kennishuishouding ten aanzien van het Waddengebied.

Met de volgende subsidiesporen wordt hieraan invulling gegeven:

A: Subsidieregeling Budget Lokale Innovaties (BLI): dit spoor richt zich met name op lokale ondernemers en vragen uit de gemeenschappen in het Waddengebied die op kleinere schaal bijdragen aan de verduurzaming en de leefbaarheid van het gebied.

B. Thematische subsidieregelingen: Op basis van deze regelingen kan subsidie worden gevraagd voor activiteiten die gericht zijn op één of meer van de volgende acht hoofdthema's; natuur, werelderfgoed, bodem, duurzame recreatie, energietransitie, duurzame havens, duurzame visserij en een duurzame agrarische sector.

C. Majeure projecten/Investeringskader Waddengebied (IKW): richt zich op alle vier de doelstellingen van het Waddenfonds.

D. In de begroting wordt ieder jaar een bedrag gereserveerd om een duurzame kennishuishouding ten aanzien van het Waddengebied te ontwikkelen en op peil te houden. In 2018 is hiervoor subsidie toegekend aan de Waddenacademie.

1.2.2 Subsidieverstrekking

In 2018 zijn voor alle drie trajecten openstellingen geweest, zijn er aanvragen ingediend en aanvragen gehonoreerd.

Voor Budget Lokale Innovatie is in 2018 in eerste instantie € 500.000 beschikbaar gesteld. In 2018 is er voor € 234.252 toegekend. Omdat er in het veld een merkbare toenemende belangstelling is heeft het dagelijks bestuur op 14 december 2018 besloten om het subsidieplafond te verhogen naar € 1.000.000,- en de uiterste indieningstermijn te verlengen tot 13 december 2019.

Voor de thematische subsidieregeling (2018-02) die aansluit bij de acht hoofdthema's is € 8 miljoen beschikbaar gesteld. Per aanvraag draagt het Waddenfonds maximaal € 500.000 bij aan het project. Om aanvragers goed te informeren, zijn er twee voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd. Aanvragen konden worden ingediend in de periode van 3 december 2018 tot 18 januari 2019. Een externe deskundigencommissie adviseert het dagelijks bestuur over de rangschikking van aanvragen.

Daarnaast is er subsidie verstrekt aan projecten uit de openstelling 2017-01 met als thema duurzame recreatie en toerisme (DRT) en 2017-02 met een brede openstelling. Vanuit het IKW) is in 2018 € 42 miljoen gereserveerd door het algemeen bestuur Waddenfonds voor de uitvoering van verschillende projecten in de komende jaren. Daarmee is in totaal een investering van € 101 miljoen aan subsidiabele kosten gemoeid. Voor verdere toelichting verwijzen we u naar 1.3.

Nieuw in 2018 was de advieskostenregeling ter ondersteuning van de aanvragen voor de subsidieregeling 2018-02. Potentiële aanvragers konden een voucher van maximaal € 5.000 aanvragen om daarmee een adviseur in schakelen die hen hielp bij het formuleren en schrijven van hun subsidieaanvraag bij de thematische subsidieregeling 2018-02. Er zijn 36 aanvragen ingediend voor deze advieskostenregeling.

1.2.3 Organisatie

De Uitvoeringsorganisatie Waddenfonds is in 2018 getroffen door ziekte en overlijden. Daarnaast heeft de Uitvoeringsorganisatie te maken met (tijdelijke) extra werkzaamheden om te kunnen voldoen aan de wensen die voortvloeien uit de toepassing en uitwerking van het IKW en om de werkzaamheden rond de twee andere subsidietrajecten uit te voeren. In verband daarmee heeft de Uitvoeringsorganisatie Waddenfonds de formatie tot in elk geval eind 2019 uitgebreid met 4 fte.

1.2.4 Rapport Rekenkamers/managementletter accountant

De Algemene Rekenkamer bracht in 2012 een rapport uit over de uitvoering van het Waddenfonds in de periode 2006-2011 en het decentralisatieproces. In het rapport werd een aantal aandachtspunten geformuleerd voor de uitvoering van het Waddenfonds na decentralisatie. De decentralisatie werd in 2012 een feit met de oprichting van de Gemeenschappelijke regeling Waddenfonds. De door de Rekenkamer aangegeven aandachtspunten vormden de basis voor de Beleidsbrief Decentralisatie Waddenfonds die de Noordelijke en de Randstedelijke Rekenkamer (hierna: de Rekenkamers) op 1 augustus 2012 hebben aangeboden aan de Staten van de Waddenprovincies. In deze beleidsbrief zijn zes aanbevelingen opgenomen, bedoeld om tot een doelmatige en doeltreffende uitvoering van het Waddenfonds te komen.

In 2016 besloten de Noordelijke en Randstedelijke Rekenkamers om een onderzoek uit te voeren naar het gedecentraliseerde Waddenfonds. In de eerste plaats om na te gaan wat er met de zes aanbevelingen uit de Beleidsbrief was gebeurd, die de Rekenkamers in 2012 hadden afgegeven. En in de tweede plaats om inzicht te krijgen in hoe de uitvoering van het gedecentraliseerde Waddenfonds in brede zin is verlopen in de periode 2012 tot en met 2016. Het onderzoek dat de Rekenkamers in 2017 uitvoerden, beperkte zich tot de uitvoering van het Waddenfonds. Het beleid dat het Rijk, de Waddenprovincies en de Waddengemeenten gezamenlijk voeren voor het Waddengebied is niet onderzocht. De Rekenkamers onderzochten niet alleen in hoeverre de aanbevelingen van de Rekenkamers, maar ook andere tussentijdse verbetervoorstellen hebben geleid tot een meer doelmatige en doeltreffende uitvoering van het Waddenfonds. Indien relevant zijn ook ontwikkelingen tot medio 2017 in het onderzoek betrokken.

Het rapport van de Rekenkamers ‘Het Waddenfonds gemonitord’ werd in januari 2018 gepresenteerd aan de Staten van de drie Waddenprovincies. Ten tijde van het uitbrengen van het rapport was al aan de meeste van de aanbevelingen voldaan. Aan de aanbeveling ten aanzien van het realiseren van een monitorings- en evaluatie systematiek is inmiddels ook voldaan. Voor de inhoud van het rapport en de bestuurlijke reactie verwijzen wij u graag naar de website van de Rekenkamers:

https://www.noordelijkerekenkamer.nl/onderzoek/actuele-rapporten/187-waddenfonds

en

https://www.randstedelijke-rekenkamer.nl/onderzoek/waddenfonds/?provincie=noord-holland

1.2.5 Implementatie Dashboard Waddenfonds

In 2017 heeft het Waddenfonds een digitaal dashboard laten bouwen met als doel de informatie uit verschillende procesmatige en financiële systemen te kunnen gebruiken om inzicht te krijgen in de subsidies en de voortgang van het fonds. Een belangrijke nevenfunctie van het Dashboard is dat de informatie die in de afzonderlijke systemen is geregistreerd, zoals projectinformatie en financiële informatie, kan worden vergeleken en bewaakt. In 2018 is het dashboard in gebruik genomen.

1.2.6 Geografisch Informatie Systeem (GIS)

In 2018 is op de website van het Waddenfonds de GIS-kaart geïmplementeerd. Op de kaart worden alle projecten die met steun van het Waddenfonds tot stand komen of zijn gekomen, in beeld gebracht. Er kan in verschillende categorieën naar projecten worden gezocht. Per project wordt onder andere aangegeven in welk stadium het traject zich bevindt: in voorbereiding, in uitvoering of afgerond. Ook staat er bij ieder project een korte omschrijving.

1.2.7 Waddencongres ‘Waddenzee Wereldklasse’

De trilaterale ministersconferentie Wadden werd op donderdag 17 en vrijdag 18 mei in Leeuwarden gehouden. Rondom deze conferentie organiseerde het Waddenfonds samen met het RCW, de Waddenacademie en de drie Waddenprovincies het congres ‘Waddenzee Wereldklasse’, op donderdag 17 mei in de Stadsschouwburg De Harmonie in Leeuwarden. Meer informatie over het Waddencongres, leest u in paragraaf 1.8 Communicatie en Publiciteit.

1.2.8 Administratieve Organisatie

De Administratieve Organisatie (AO) van het Waddenfonds dient als oplegger voor de uitwerking per organisatie en organisatieonderdeel die betrokken is bij de uitvoering van de werkzaamheden van het Waddenfonds.

Het stuk richt zich op de rechtmatigheid van de besteding van de middelen van het Waddenfonds. Dat betekent dat transparant moet zijn hoe de processen lopen, wie of welke actor daarbinnen welke verantwoordelijkheden heeft en wie waarvoor bevoegd is. Om als organisatie de betrouwbaarheid van de informatievoorziening te kunnen waarborgen en vast te kunnen stellen dat de naleving van regelgeving voldoet aan de daaraan te stellen eisen, is een geheel van ondersteunende maatregelen nodig. Dit geheel van maatregelen wordt aangeduid als Administratieve Organisatie en de daarin verankerde Interne Controle (AO/IC).

Veranderingen in processen alsmede aanbevelingen van de accountant hebben ertoe geleid om in 2018 een hernieuwde Administratieve Organisatie samen te stellen en deze is door het dagelijks bestuur op 14 december 2018 vastgesteld.

1.2.9. Monitoring

Het afgelopen jaar is veel energie gestoken in het opzetten van monitoring. Vanuit het Waddenfonds was eind 2017 al een taskforce in het leven geroepen om een goed monitorings- en evaluatiesysteem te ontwikkelen. De Noordelijke en Randstedelijke Rekenkamers drongen in het onderzoek dat zij eind 2017 uitvoerden ook nog eens aan op het ontwikkelen van een dergelijk systeem. In paragraaf 1.5 vindt u een uitgebreide toelichting op het in 2018 ontwikkelde monitorings- en evaluatiesysteem.

1.2.10 Subsidieplafonds 2018

Het dagelijks bestuur van het Waddenfonds maakte voor het jaar 2018 de verdeling van de budgetten als volgt in de vorm van subsidieplafonds.

Beschikbaar budget en opengestelde thema's in 2018

THEMA'S	BUDGET
Subsidieregeling Budget Lokale Innovaties Waddenfonds 2018 Budget Lokale Innovaties	€ 1.000.000
Subsidieregeling Waddenfonds 2018 / 02	€ 8.000.000
Natuur Werelderfgoed, cultuurhistorie en landschapsontwikkeling Bodem, water, licht en geluid Duurzame recreatie en duurzaam toerisme Verduurzaming energiehuishouding Duurzame waddenhavens Duurzame visserij Duurzame agrarische sector	
Subsidieregeling advieskosten Waddenfonds 2018/03	€ 300.000
Natuur Werelderfgoed, cultuurhistorie en landschapsontwikkeling Bodem, water, licht en geluid Duurzame recreatie en duurzaam toerisme Verduurzaming energiehuishouding Duurzame waddenhavens Duurzame visserij Duurzame agrarische sector	
Totaal beschikbaar gesteld budget in 2018	€ 9.300.000

1.2.11 Subsidieaanvragen

In 2018 heeft het Waddenfonds in totaal 100 subsidieaanvragen ontvangen en behandeld. Daarvan zijn er 63 toegekend. Alle 36 aanvragen die ingediend zijn voor de voucherregeling, zijn toegekend.

Voor de subsidieregeling brede tender 2017-02 zijn 31 aanvragen ingediend, daarvan zijn 9 toegekend, 1 aanvraag is niet in behandeling genomen en 21 aanvragen zijn afgewezen. Voor de subsidieregeling BLI zijn 17 aanvragen ingediend, 9 zijn toegekend, 3 afgewezen, 2 ingetrokken en 3 zijn nog in behandeling. Bij de openstelling IKW zijn 16 aanvragen ingediend. Daarvan zijn er 9 toegekend, 1 afgewezen, 1 ingetrokken en 5 nog in behandeling.

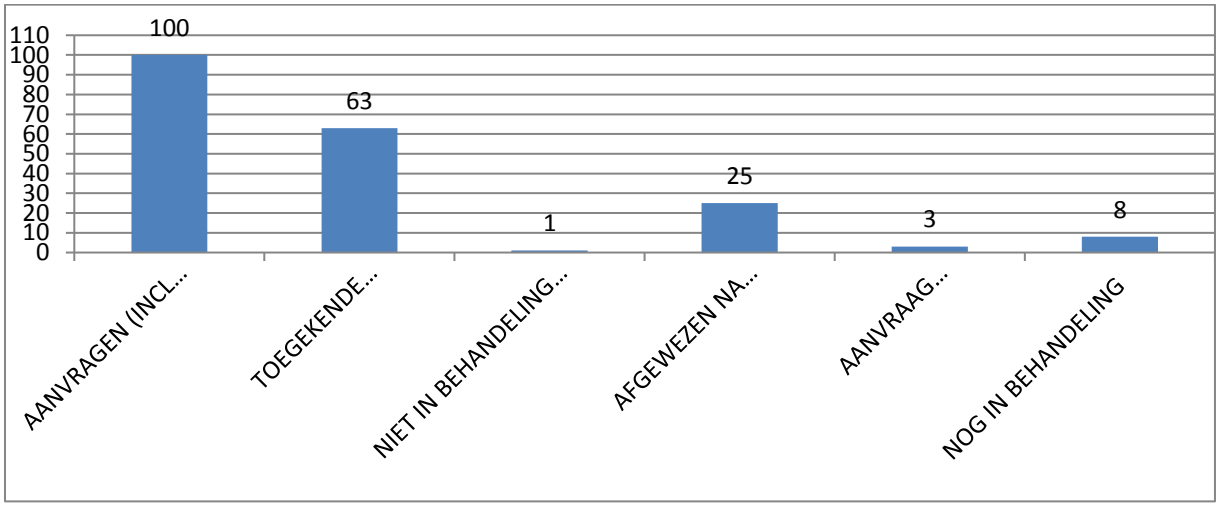

1.3. Toelichting toegekende subsidies

In deze paragraaf belichten we kort de projecten die een subsidie toegekend hebben gekregen.

1.3.1 BLI

Voor de subsidieregeling Budget Lokale Innovaties is in 2018 € 500.000 beschikbaar gesteld en is er voor € 234.252,- toegekend.

Molen de Phenix

Voor de verbouw van de Amelander molen de Phenix is een subsidie verstrekt van € 50.000,--. De stichting Amelander Musea wil op het eiland de Phenix ombouwen tot een oliemolen. De totale kosten zijn € 141.000,--. In de molen worden straks door vrijwilligers oliehoudende zaden verwerkt tot onder andere zeep en andere cosmetische artikelen, die onder de naam 'Amelander Product' op de markt zullen worden gebracht.

Haven Den Oever

Er is € 43.500,-- beschikbaar om de historische haven in Den Oever voor toeristen aantrekkelijker te maken. De stichting Onderdak Nautisch Erfgoed Wieringen wil € 141.000,-- investeren in een multifunctioneel gebouw, dat dienst zal doen als werkplaats, ontmoetingsplaats voor vissers en vrijwilligers en als infopunt voor toeristen. Ook zal het gebouw dienen als vertrekpunt voor vaartochten met historische schepen.

Eerstelijnszorg Minnertsga

Voor het behoud van de eerstelijnszorg in Minnertsga en omgeving heeft het Waddenfonds € 50.000 beschikbaar gesteld. In dorpshuis De Doarpsfinne worden ruimtes geschikt gemaakt voor zorgverleners van maatschappelijke en medische zorg.

Dorpshuis Bierum

Het Groninger dorp Bierum krijgt een subsidie van € 18.000 voor de ombouw van de plaatselijke sporthal tot dorpshuis.

Cranberryteelt Texel

Op Texel wordt door het Waddenfonds € 24.750 geïnvesteerd in het opzetten van een expertisecentrum voor de cranberryteelt.

Veur Aaltied

In december heeft Veur Aaltied een subsidie van € 19.500 toegezegd gekregen. Het project wil op een persoonlijke manier het verhaal en de geschiedenis van tien kerken en hun samenleving langs de Groninger Waddenkust duidelijk maken.

Periscoop Wieringen
Er is € 6.500,-- subsidie toegezegd om het toerisme rondom de Periscoop in Wieringen te versterken, wordt de gigantische kijker uitgebreid met een camerasysteem, zodat beelden van de periscoop via allerlei kanalen verspreid en gedeeld kunnen worden.

Reizende tentoonstelling Helderse Helden
Er is € 10.000,-- subsidie toegezegd aan de reizende tentoonstelling 'Helderse Helden'. Het project realiseert een reizende tentoonstelling ten behoeve van 28 regionale basisscholen.

We wolle us Klaai werom
De Stichting Sense of Place krijgt € 12.000 subsidie voor het startevenement "Wy wolle us klaai werom" georganiseerd als startpunt van Terp Fan de Takomst.

Er was half december nog ongeveer € 250.000 beschikbaar binnen het subsidieplafond BLI. Het dagelijks bestuur heeft op 14 december 2018 besloten om het subsidieplafond te verhogen naar € 1.000.000,- en de uiterste indieningstermijn voor aanvragen te verlengen tot 13 december 2019.

1.3.2 Openstelling duurzame recreatie en duurzaam toerisme (DTR) (2017-01)

Met de openstelling DRT 2017-01 hebben de betreffende indieners, die bij een vergelijkbare openstelling in 2016 waren afwezen, de kans gekregen hun projectaanvraag te verbeteren en opnieuw in te dienen. In februari 2018 besloot het dagelijks bestuur, op advies van een externe deskundigencommissie, € 1,9 miljoen subsidie te verlenen voorzes projecten die vallen onder het thema duurzame recreatie & duurzaam toerisme (DRT).

Ecomare
Ecomare op Texel ontving een subsidie van € 500.000 voor de ontwikkeling van de Werelderfgoed Waddenzee Experience. Het project betreft het bouwen van een nieuwe expositie over het Werelderfgoed Waddenzee, waarin de kernkwaliteiten van het waddengebied centraal staan. Daarnaast wordt het thema Mens en Wad opgenomen in de experience, waarin onder meer een beroep gedaan wordt op de verschillende zintuigen van de bezoekers, bijvoorbeeld met een interactieve vloer.

Museum Kaap Skil
Voor Museum Kaap Skil in Oudeschild is een bedrag van € 500.000,- beschikbaar gesteld voor een nieuw project over scheepswrakken en de Gouden Eeuw. Het museum Kaap Skil in Oudeschild op Texel ontwikkelt een permanente en duurzame tentoonstelling over de archeologisch unieke vondsten die in 2016 zijn gedaan van het Palmhoutscheepswrak. Duikers vonden toen onder meer kleding uit het Ottomaanse Rijk, afkomstig uit het schip dat in de 17e eeuw voor de kust van Texel is vergaan.

Seinpaalduin

Ook voor de toeristische ontwikkeling van Seinpaalduin op Terschelling stelde het fonds € 123.000,-- subsidie beschikbaar. Seinpaalduin staat bekend als het mooiste uitzichtpunt op Terschelling. Het project voorziet in de aanleg van een obstakelvrij wandelpad naar de Seinpaalduin op Terschelling. Dit gebeurt door een wandelpad van beton en andere verhardingsmiddelen aan te leggen. Op de duin wordt een informatiepunt met zitelementen, informatiepanelen en een oriëntatiehulpmiddel (windroos) in de buitenlucht gecreëerd.

Stoomsleepboot Holland
Voor de Museumhaven van Den Helder wordt de historische Stoomsleepboot Holland opgeknapt en aangepast voor bezichtiging door toeristen. De toegevoegde waarde van dit project zit met name in de instandhouding en herbestemming van maritiem erfgoed en versterkt de toeristisch infrastructuur van Den Helder. Het verhaal over de stoomsleepboot is informatief en past bij de lokale economische en culturele geschiedenis van Den Helder. De bijdrage van het Waddenfonds voor dit project is € 93.786,-

Natuurbeleefcentrum Texel
Met dit project wordt beoogd een Natuurbeleefcentrum aan de rand van het natuurgebied Waalenburg op Texel te realiseren. In het Natuurbeleefcentrum is aandacht voor de binnendijkse en buitendijkse waddennatuur. Het centrum moet ertoe bijdragen dat de toegankelijkheid en beleving van het gebied versterkt wordt. Ook worden bezoekers gestimuleerd het gebied verder te verkennen. De bijdrage van het Waddenfonds voor dit project is € 309.975,-

Hoge Berg Texel
Het project wil de toeristische potentie van het gebied Hoge Berg op Texel beter benutten door het aanbieden van toeristische producten en arrangementen, het ontwikkelen van streek- en merkproducten, educatie en voorlichting over de cultuurhistorie en het landschap en tot slot het realiseren van toeristische accommodaties. De bijdrage van het Waddenfonds voor dit project is €420.360

1.3.3 Brede thematische openstelling (2017-02)

In juni 2018 besloot het dagelijks bestuur Waddenfonds, op advies van een externe deskundigen-commissie, € 3,3 miljoen te honoreren aan projecten die vallen onder de thematische openstelling 2017-02. Het gaat in totaal om negen projecten. Met deze subsidie van het Waddenfonds wordt een investering van € 5,8 miljoen mogelijk gemaakt.

Boeren meten water
Met het project Boeren meten water wordt een platform voor waterbeheer ontwikkeld, waarbij boeren en waterschappen met elkaar samenwerken. In dit project gaan boeren op hun eigen percelen metingen in de grond doen. Met de gegevens kan lokaal en regionaal de teelt van gewassen worden verbeterd. Maar ook krijgen de boeren hierdoor informatie over de mate van verzilting in hun percelen, kan het beheer van waterpeilen worden verbeterd en kunnen waterschappen efficiënter de sloten doorspoelen met zoet water. De bijdrage van het Waddenfonds voor dit project is € 495.346,--

Zoete stuw: bestrijding van zoetwatertekort op Texel
Boeren willen graag zoet water in de sloot voor hun gewassen. Op Texel is dat niet overal het geval. Zoet water drijft op zout water. Een innovatieve stuw maakt gebruik van dit gegeven. Deze stuw zorgt ervoor dat zoet water in de sloot achterblijft en zoutwater kan worden afgevoerd. Op Texel wordt deze nieuwe stuw in de praktijk uitgetest. Zo kan het water in sloten bruikbaar gemaakt worden voor landbouw en natuur. De bijdrage van het Waddenfonds is € 179.642,--

Sleutelen aan zeegrasherstel
Met dit project wordt beoogd een bijdrage te leveren aan het herstel van de zeegrasvelden in de Waddenzee. Zeegras is een zogenaamde biobouwer en van groot belang voor een natuurlijk ecosysteem in de Waddenzee. Sleutelen aan zeegrasherstel gaat praktijkproeven en monitoringsactiviteiten verrichten. De bijdrage van het Waddenfonds voor dit project is € 475.426,--.

Onderwatervliegers: getijdenenergie voor het Wad
De Waddeneilanden hebben de ambitie om zelfvoorzienend te worden voor wat betreft de energieproductie en drinkwatervoorziening. SeaQurrent wil met het project 'Onderwatervliegers; getijdenenergie voor het Wad' de technologie voor getijdenenergie voor ondiep en langzaam stromend water (tidal kite), zoals in de Waddenzee, verder ontwikkelen. De technologie is op laboratoriumschaal inmiddels bewezen en moet nu marktrijp gemaakt worden. Ook richt het project zich op het produceren van drinkwater uit zout zeewater in de zomerperiode. De bijdrage van het Waddenfonds is € 500.000,--.

Battolyser demonstratie in de Eemshaven
Dit project betreft een grootschalige praktijkpilot van de battolyser. De battolyser is een duurzame batterij voor efficiënte opslag van elektriciteit. Deze technologie zal ingezet worden op de locatie van de NUON Magnum centrale in de Eemshaven. De centrale zal volgens de aanvrager met deze technologie een CO2 vrije 'superbatterij' worden die wordt aangedreven door schone ammoniakbrandstof. Het project zal bijdragen aan de verduurzaming van de industriesector in de Waddenhavens (Eemshaven) en aan vermindering van de CO2-uitstoot. Bijdrage Waddenfonds: € 480.000,--

Innovatieproject selectieve garnalenvisserij Waddenzee
Dit project heeft als doel om ongewenste bijvangst in de garnalenvisserij in de Waddenzee te verminderen. De bijvangst is in de visserij een urgent waddenspecifiek probleem. Door de omvang ervan dreigt de Waddenzee de functie van kraamkamer voor het onderwaterleven voor een groot deel te verliezen. Met de ontwikkeling van nieuwe prototypes van speciale visnetten, kunnen de natuurwaarden en de biodiversiteit van de Waddenzee verhoogd worden. Bijdrage Waddenfonds: € 291.376,--

Verhildersum: Vooruit naar het Verleden
Landgoed Verhildersum in het Groningse Leens wil de beleving van de verhaallijnen van de voormalige borg (cultuur, landbouw en natuur/landschap in de 19e eeuw) versterken. Het doel is nieuwe doelgroepen te trekken, zoals gezinnen met jonge kinderen en jeugd. De

belevingsmogelijkheden worden uitgebreid met arrangementen, beleefroutes en een 3D-film om zo jonge doelgroepen de historie van het landgoed te laten ervaren. Bijdrage Waddenfonds: € 334.137,-

Het Ontzet van Huisduinen
De aanvraag beoogt het militaire erfgoed Huisduinen te ontsluiten en te verbinden tot een samenhangend toeristisch product. Dit militair erfgoed omvat Fort Kijkduin dat als vooruitgeschoven post van de stelling Den Helder, hoog op een duin ligt. Daarnaast is er het logementsgebouw, dat door de Duitse bezetter in de WOII is gebouwd en de Kroontjesbunker, dat dienst deed als centrum voor de luchtafweer verdediging. Er zal een recreatieve route worden opengesteld die deze erfgoederen met elkaar verbindt. Bijdrage Waddenfonds: € 471.433,--

Holwerd natuurlijk bloeiend en boeiend
'Holwerd natuurlijk boeiend en bloeiend' is het antwoord op een aantal ontbrekende schakels in het gebied en is opgezet als een meerjarenprogramma met concrete maatregelen. Het gebied tussen Holwerd en de zee is een gevarieerd gebied met bijzondere natuur en veel cultuurhistorische elementen. Met de aanleg van nieuwe wandelpaden en dwarsgreppels, het herstel van slenken en het realiseren van een onderlinge verbinding van vogelakkers en akkerranden wordt het gebied beter toegankelijk. Er zal in samenwerking met lokale ondernemers een meerjarig excursie- en educatieprogramma over de kwelders bij Holwerd worden opgezet en uitgevoerd. De bijdrage van het Waddenfonds is € 79.000,--

1.3.4. Investeringskader Waddengebied (IKW)
In 2018 is er door het algemeen bestuur Waddenfonds € 42 miljoen gereserveerd voor meerjarige, grote projecten in het Waddengebied. Deze projecten zijn middels het traject investeringskader Waddengebied beoordeeld. Hieronder volgt een kort overzicht van de investeringen.

Werelderfgoedcentrum Lauwersoog
Het Werelderfgoedcentrum Lauwersoog (WEC) wordt een science & experience-centre waarin het Wad de hoofdrol speelt. Toeristen uit binnen- en buitenland worden geïnformeerd en geïnspireerd over Werelderfgoed Waddenzee. Ook zeehondencrèche Pieterburen krijgt onderdak in het WEC. Eind 2018 werd duidelijk dat de realisatie van de plannen op onderdelen nader onderzoekt vraagt. Het Waddenfonds volgt de ontwikkelingen op de voet. Het Waddenfonds heeft een bijdrage van € 9,6 miljoen toegezegd voor het WEC.

Marketingcampagne Werelderfgoed Waddenzee
Om het gedachtegoed van Werelderfgoed Waddenzee te vermarkten, hebben Merk Fryslân, Marketing Groningen en Holland boven Amsterdam een marketingcampagne ontwikkeld die zes jaar gaat duren. De bijdrage aan deze campagne is € 2,9 miljoen.

Innovatieve biogasinstallatie op Texel
De nieuwe biogasinstallatie onder de naam Green Goods op Texel is een belangrijke stap om de landbouw op het Waddeneiland circulair te maken. Het plan is om het concept van de biogasinstallatie op te schalen en uit te rollen in de rest van het Waddengebied en daarbuiten. De bijdrage vanuit het Waddenfonds voor dit project is € 1,5 miljoen.

Onderzoek bodemleven Waddenzee

De Rijksuniversiteit Groningen, het Koninklijk Nederlandse Instituut voor Onderzoek der Zee en Natuurmonumenten zullen de komende vier jaar een groot onderzoek uitvoeren naar herstelmaatregelen van het bodemleven in de Waddenzee. Door onder andere milieuvervuiling en bodemberoerende visserij is het ecosysteem en de voedselketen in de Waddenzee aangetast. Het onderzoek moet aantonen hoe er op grote schaal zeegras, plankton en schelpdieren terug kunnen keren in de Waddenzee. Dat is nodig om het Wad als kraamkamer en foerageergebied voor vogels, vissen en zoogdieren op peil te houden. Het Waddenfonds draagt € 4 miljoen bij aan de kosten van het onderzoek.

Slow Mill

Voor de kust van Texel zal een pilot worden uitgevoerd met de Slow Mill, waarbij uit de golfslag van de zee duurzame energie wordt gewonnen. Tijdens de proef krijgen 100 huishoudens groene stroom van de Slow Mill. Als de pilot goed uitpakt, wordt er gekeken of alle Waddeneilanden op termijn zelfvoorzienend kunnen worden met de opwekking van golfenergie. Aan dit project draagt het Waddenfonds € 2,5 miljoen bij.

Inzet overtollig slib voor landbouwgronden

Een andere innovatie is het project waarbij overtollig slib uit de Eems-Dollard ingezet wordt om landbouwgronden op te hogen. Onderdeel van de proef is om veengronden, die door inklinking nu nog veel CO2 uitstoten, af te dekken met een laag slib uit de Eems-Dollard. Tegelijkertijd zorgt het baggeren van slib voor een sterke verbetering van de ecologisch situatie in de Eems-Dollard. Het Waddenfonds investeert ruim € 800.000 in dit project.

Biomassa - testinstallatie

In de Eemshaven wordt een biomassa-testinstallatie gebouwd, waarbij bacteriën met behulp van zonlicht en CO2 omgezet worden in biomassa dat gebruikt kan worden in de chemische industrie. Deze zogenaamde groene chemicaliën zijn een stuk minder belastend voor het milieu. Bijkomend voordeel is dat CO2 op deze manier nuttig toegepast kan worden als grondstof in een nieuw product. De biomassa wordt vervolgens gebruikt in de Eemshaven door Nouryon (het voormalige Akzo Nobel). De verwerking dichtbij draagt bij aan de circulaire ambities van de chemische bedrijven in de Eemshaven. Het Waddenfonds draagt ruim € 1 miljoen bij.

Herstel belangrijke vissoorten

Ook wordt het project Vissen voor Verbinding gestart om de stand van belangrijke vissoorten in de Waddenzee en Lauwersmeer te herstellen. Daarbij gaat het onder andere om de driedoornige stekelbaars, houting, zeeforel en paling. Een belangrijk onderdeel van het project is het stimuleren van de vistrek tussen de Waddenzee en de beken in Drenthe. De Drentse beken fungeren als belangrijke opgroei- en paaiplekken voor vissen van het Wad. Om de vismigratie makkelijker te maken zullen achter de zeedijk stuwen worden verwijderd én vispassages en grindbedden worden aangebracht. Ook in de sluizen bij Lauwersoog moeten voorzieningen worden getroffen. Het Waddenfonds kent het project een subsidie toe van € 3 miljoen.

Verbinding rond de Súd le

Om de regionale economie en de leefbaarheid in Noordoost Fryslân te versterken steunt het Waddenfonds het project Verbinding rond de Súd Ie. In de derde en laatste fase wordt de vaarverbinding tussen Dokkum en Lauwersmeer voltooid met nieuwe bruggen en aanlegvoorzieningen, herstel van cultuurhistorische en landschappelijke elementen en vispassages. Het Waddenfonds stelt voor de afronding van dit project € 4,9 miljoen beschikbaar.

Bezoekerscentrum Schiermonnikoog

Op Schiermonnikoog kunnen Natuurmonumenten, Nationaal Park Schiermonnikoog en de VVV samen starten met de realisatie van een nieuw bezoekerscentrum. In het energie neutrale gebouw komen wisselende exposities over onder andere het Nationaal Park Schiermonnikoog en het Werelderfgoed Waddenzee. Ook kunnen toeristen en de zakelijke markt er terecht voor allerlei arrangementen en uitjes op het eiland. Het Waddenfonds steunt de realisatie met € 1.250.000.

Groen gas op Ameland

Op Ameland wordt een praktijkproef uitgevoerd om groen gas te produceren. De installatie zet door vergisting groente- en fruitafval en zuiveringsslib uit afvalwater om in groen gas. Het Waddenfonds draagt ruimt € 2 miljoen bij.

Vergroening chemiecluster Delfzijl

In december 2018 heeft het Waddenfonds aan vier projecten in Delfzijl subsidie verleend. Daarmee is een grote impuls gegeven aan de vergroening van het chemiecluster in Delfzijl. Zo wordt er geïnvesteerd in een groene waterstofinstallatie, in de infrastructuur van het ondergronds transport van groene waterstof, in een restwarmteleiding en in een onderzoeksproject naar het produceren van biomassa door fotosynthese, met CO2 en water als grondstoffen. In totaal investeert het Waddenfonds € 11 miljoen in de vergroening van het chemiecluster Delfzijl.

1.3.5. Advieskostenregeling

Voor de advieskostenregeling zijn dit jaar 36 aanvragen ingediend die allemaal zijn gehonoreerd. De advieskostenregeling is ter ondersteuning van de subsidieregeling Brede Openstelling 2018-02, die liep van 3 december 2018 tot 18 januari 2019 (12.00 uur). In die periode konden bedrijven, maar ook belangenorganisaties en lokale overheden plannen indienen die de ecologie en economie in de Waddenregio duurzaam stimuleren. Voor die regeling is in totaal € 8 miljoen beschikbaar.

In hoeverre de aanvragen bij de advieskostenregeling tot uitbetaling komen zal pas in 2019 blijken: De adviesvouchers worden definitief toegekend als er tussen 3 december en 18 januari een ontvankelijke aanvraag bij het Waddenfonds wordt ingediend.

1.4: Jaarcijfers

In dit hoofdstuk wordt een financieel beeld geschetst van het Waddenfonds over 2018. De vermelde bedragen zijn afkomstig uit de jaarrekening 2018 van het Waddenfonds waarin het bestuur financiële verantwoording aflegt over het gevoerde beleid.

In het overzicht van baten en lasten van de jaarrekening van het Waddenfonds over 2018 zijn de baten en lasten en het financieel resultaat opgenomen (raming en realisatie). Bij de realisatie over 2018 gaat het onder andere om de volgende posten die in de paragrafen 3.4 en 3.5 nader worden toegelicht:

Baten	
Decentralisatie-uitkering	28.878.000
Rente	424.500
Onttrekking OP door vrijval projecten[1]	2.035.227
Ontvangst lager vastgestelde projecten	266.353
	31.604.080
Lasten	
Beschikte subsidies (toegevoegd aan OP)	3.818.518
Majeure projecten	1.024.032
Waddenacademie	1.200.000
Monitoring	75.866
Ontwikkelbudget	53.670
Organisatiekosten	1.544.697
	7.716.783
Saldo van baten en lasten	23.887.297
Onttrekking aan de algemene reserve	10.000.000
Onttrekking aan overloop bestemmingreserve	5.112.887
Mutatie reserves naar Majeure projecten	-15.235.968
Mutatie reserves naar overloop bestemmingsreserve	-9.458.000
Gerealiseerde resultaat	14.306.216

1.4.1: Verleende subsidies 2018 - openstellingen

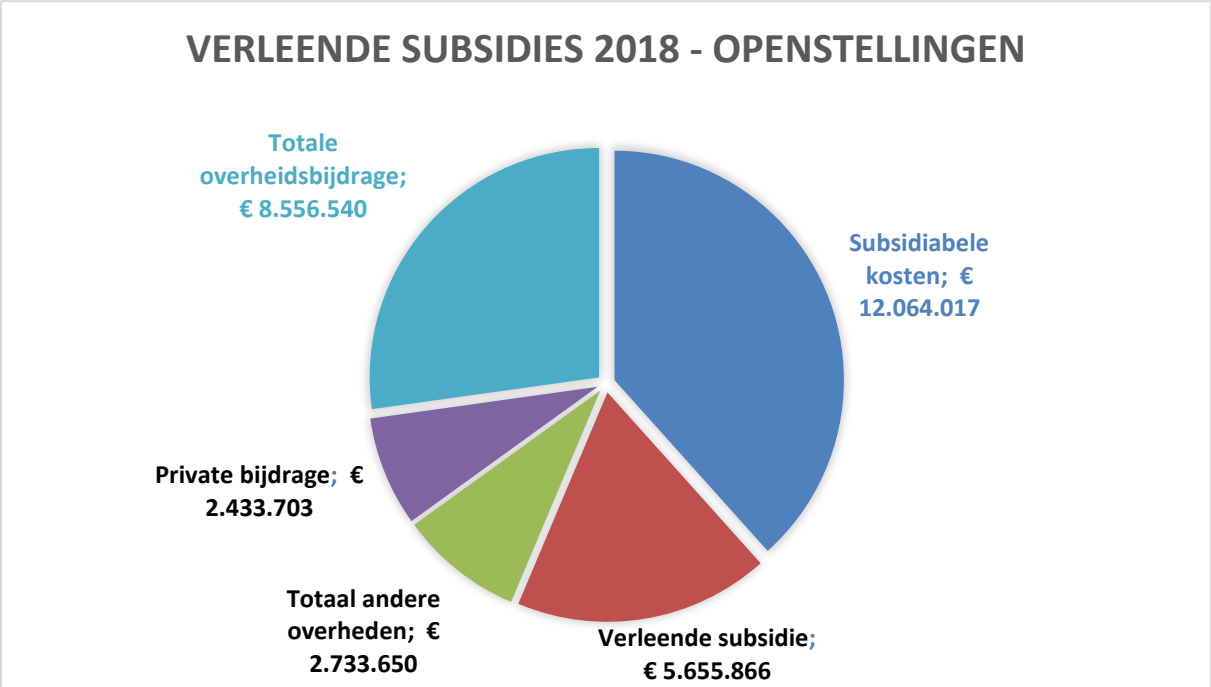

1.4.2: gereserveerde en verleende subsidie meerjarig, grote (majeure) projecten:

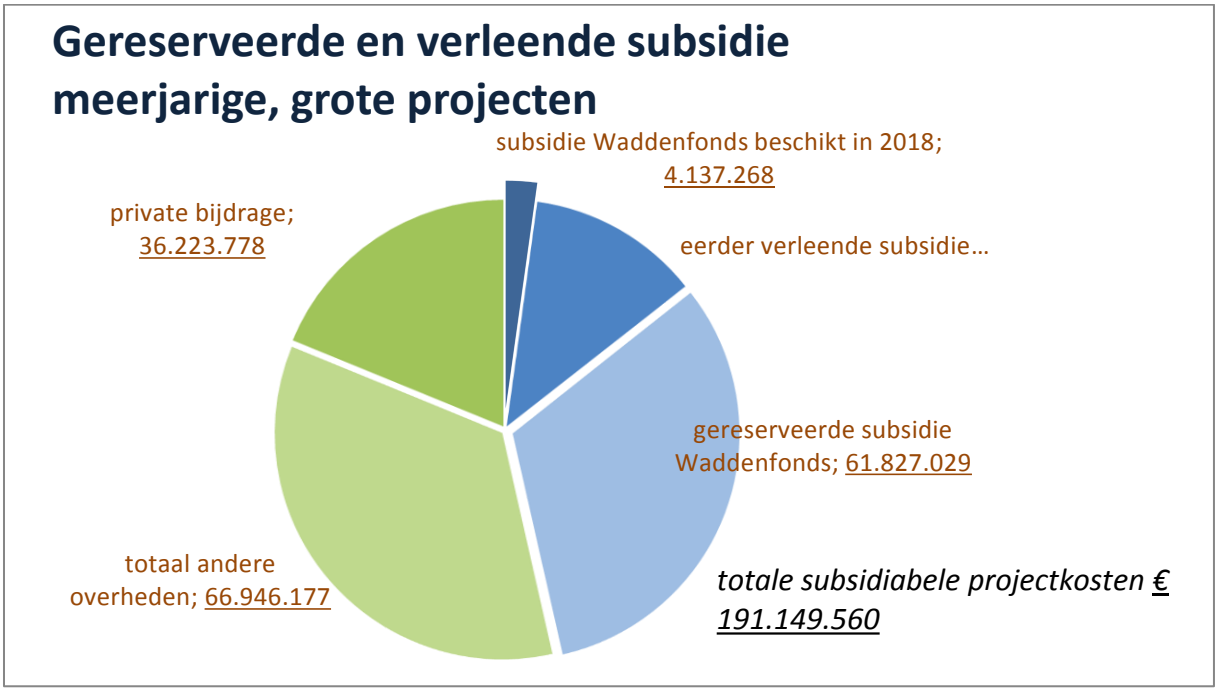

1.4.3: In 2018 vastgestelde projecten

	PROJECTNAAM	SUBSIDIE WADDENFONDS	VASTGESTELDE SUBSIDIE	VRIJVAL PER PROJECT
1	St Clemenskerk, kerk in opbouw	€ 70.000	€ 68.160	€ 1.840
2	Landelijk Veranderlijk, herwaarderen, beleven, presenteren van landschappelijke kwaliteiten in het Waddengebied	€ 37.000	€ 37.000	€ -
3	Zeegras: Herstel biobouwer fase II	€ 222.000	€ 221.922	€ 78
4	Gensos, superkritische vergassing van natte biomassastromen	€ 742.224	€ 730.785	€ 11.439
5	Oliebestrijding Waddengebied en Havens	€ 498.552	€ 498.552	€ -
6	Aqua TX	€ 54.511	€ 8.559	€ 45.952
7	Nieuw Buitenheim-Sluishoek	€ 1.148.572	€ 741.002	€ 407.570
8	Polder het Noorden/ de Bemes	€ 966.348	€ 727.568	€ 238.780
9	Waddenpoort Lauwersoog	€ 1.356.059	€ 1.335.501	€ 20.558
10	Van Wad naar Stad	€ 100.000	€ 100.000	€ -
11	Floating Oil Recovery Unit (FORU)	€ 1.581.250	€ 1.581.250	€ -
12	Texel Tidal Demonstration	€ 893.160	€ 893.160	€ -
13	Metawad	€ 2.987.079	€ 2.987.079	€ -
14	MTB route Texel, 100km	€ 51.866	€ 31.433	€ 20.433
16	Vismigratierivier Afsluitdijk - DEEL II (2016)	€ 200.000	€ 200.000	€ -
17	Oliemolen de Phenix	€ 50.000	€ 50.000	€ -
18	Historische Hoek Visserijhaven Den Oever	€ 43.500	€ 43.500	€ -
19	Reizende tentoonstelling Helderse Helden	€ 10.000	€ 10.000	€ -
20	Dorpshuis Bierum	€ 18.000	€ 18.000	€ -
21	We Wolle us klaai werom	€ 12.000	€ 12.000	€ -
22	Expertisecentrum Island Berry	€ 24.750	€ 24.750	€ -
23	Aanbouw MFA Zorg en Welzijn	€ 50.000	€ 50.000	€ -
24	Zichtbaar Landschap / Kijk over Dijk	€ 6.500	€ 6.500	€ -
25	Veur Altied	€ 19.502	€ 19.502	€ -
		€ 11.142.873	**€ 10.396.223**	**€ 746.650**

1.5 Projectmonitoring en evaluatie Waddenfonds

1.5. 1 Ontwikkeling monitorings- en evaluatiesystematiek

In 2018 heeft het Waddenfonds door de Taskforce Monitoring een monitorings- en evaluatiesysteem laten ontwikkelen. Het systeem is op 7 september 2018 door het algemeen bestuur vastgesteld. Met het systeem is het mogelijk om de resultaten en de effecten van door het Waddenfonds gesubsidieerde projecten te monitoren en periodiek te evalueren.

Afgesproken is dat het monitoringssysteem vanaf eind 2018 ‘op vrijwillige basis’ zal worden toegepast bij een aantal nieuwe aanvragen, zodat het in de praktijk kan worden verfijnd en bijgeslepen. Projecten die in het kader van de volgende brede openstelling zullen worden ingediend en de majeure projecten die in 2019 in het kader van het Investeringskader Waddengebied zullen worden ontwikkeld, zullen volledig meedraaien in het nieuwe systeem.

Het systeem van monitoring en evaluatie is nieuw, zowel voor de subsidieverstrekker als voor de subsidie-ontvanger. Daarom wordt voor bepaalde tijd externe proces-ondersteuning bij de implementatie van het systeem georganiseerd. Zodra voldoende kennis en ervaring is opgedaan, vervalt deze proces-ondersteuning. Er zal een zogenoemde ‘expertgroep’ worden gevormd. De kern van deze groep bestaat uit enkele onafhankelijke ‘expert judges’, die op afroep beschikbaar zijn om bijstand te bieden bij de meer complexe monitorings- en evaluatievragen.

1.5.2: Kennishuishouding

De Waddenacademie speelt een agenderende, programmerende en informerende rol bij het onderzoek in de Waddenregio. Er zijn vijf onderzoeksgebieden: klimaatwetenschappen, ecologie, geologie, economie en sociaal-culturele onderwerpen. Het werkprogramma van de Waddenacademie richt zich op het realiseren van het vierde hoofddoel van het Waddenfonds, namelijk ‘het ontwikkelen van een duurzame kennishuishouding van het Waddengebied’. Uit het vierde hoofddoel van het Waddenfonds, volgen drie kerntaken voor de Waddenacademie:

1. Het identificeren van domein overstijgende kennisleemtes voor de duurzame ontwikkeling van het waddengebied en het formuleren van voor het waddengebied relevante onderzoeksvragen (agenderen);
2. Het bevorderen van een samenhangende onderzoeksprogrammering op regionaal, nationaal en internationaal niveau (programmeren);
3. Het bevorderen van informatievoorziening en kennisuitwisseling in en tussen de kenniswereld, overheid, bedrijfsleven en maatschappelijke organisatie (informeren).

De Waddenacademie heeft een begrotingssubsidie van het Waddenfonds ontvangen van maximaal € 1,2 miljoen op basis van het door het dagelijks bestuur van het Waddenfonds goedgekeurde werkprogramma 2018. Dit werkprogramma voorziet in de inzet van kennis ten behoeve van het Waddenfonds.

In 2018 zijn door de Waddenacademie verschillende publicaties uitgebracht, zoals bijvoorbeeld:

- Advies vismigratie Waddengebied: Overkoepelende monitoring van trekvissen in het Waddengebied.
- Integrale studie naar zeespiegelstijging, bodemdaling en sedimentatie in de Nederlandse Waddenzee.
- Sustainable Tourism in de the Wadden Sea Region: key mechanisms to overcome barriers to sustainability

Op 14 december 2018 heeft het dagelijks bestuur het werkprogramma 2019 van de Waddenacademie beoordeeld en een subsidieverleningbeschikking afgegeven voor 2019. Het dagelijks bestuur heeft ook besloten om in 2019 onderzoek te laten verrichten naar de staat van de kennishuishouding

1.5.3 Verhouding Ecologie/ Economie

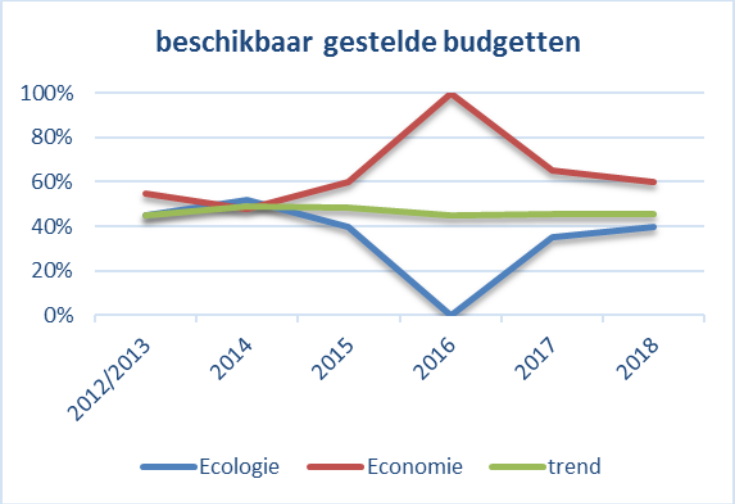

noot:
de subsidieplafonds zijn in het jaar van openstelling opgenomen, de daadwerkelijke verlening van subsidie kan later zijn.
De brede openstelling 2018/ nr.2 en de bijbehorende voucher-regeling 2018/ nr.3 is voorlopig als 50/50 verdeeld. Na verlening kan deze verhouding echter anders liggen.
de verleende bedragen aan subsidies die in 2018 aan Majeure projecten is verleend(begrotingssubsidies), is in deze percentages meegewogen.

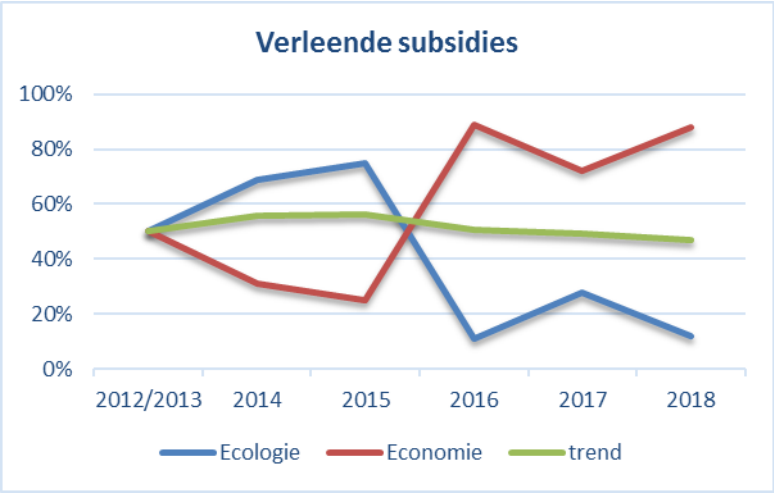

<u>noot:</u>
in dit overzicht zijn ook de grote/majeure projecten meegenomen, alleen de Waddenacademie niet

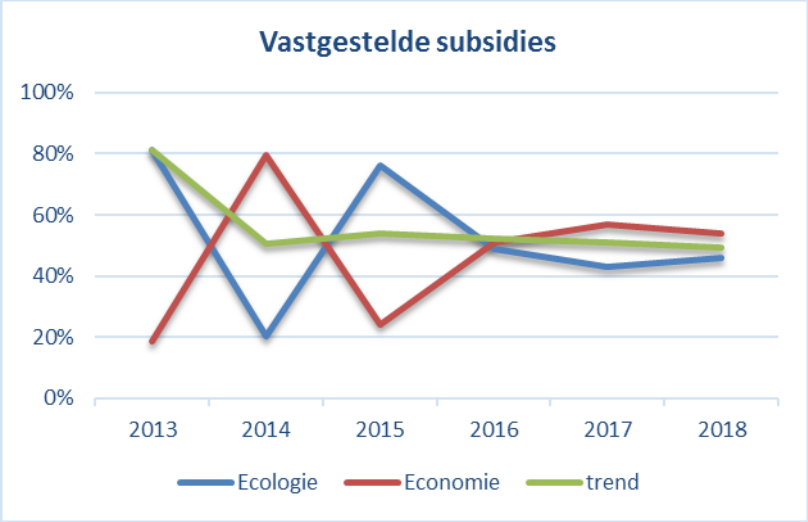

1.6: Organisatie en uitvoering

In mei/juni 2012 hebben Provinciale Staten van de provincies Fryslân, Groningen en Noord-Holland besloten tot het instellen van het openbaar lichaam Waddenfonds op basis van een gemeenschappelijke regeling.

1.6.1: Dagelijks bestuur en algemeen bestuur

Het dagelijks bestuur van het Waddenfonds bestaat uit drie leden, die eveneens gedeputeerde zijn in de eigen Waddenprovincie. Het algemeen bestuur heeft negen leden. Naast de drie gedeputeerden zijn vanuit Fryslân, Groningen en Noord-Holland twee leden van Provinciale Staten afgevaardigd. Voor elk van de bestuursleden is een plaatsvervanger aangewezen. Het algemeen bestuur was in 2018 als volgt samengesteld:

Algemeen Bestuur		
Dhr. H. (Henk) Staghouwer	Gedeputeerde provincie Groningen	29-04-2015 / 31-12-2018
Dhr. K. (Klaas) Kielstra	Gedeputeerde Provincie Fryslân	20-05-2015/31-12-2018
Dhr. C. (Cees) Loggen	Gedeputeerde Provincie Noord-Holland	26-05-2015/31-12-2018
Dhr. T. (Tjerk) Voigt	Statenlid Provincie Fryslân	20-12-2017/31-12-2018
Dhr. P. (Pieter) Kraaima	Statenlid Provincie Fryslân	20-05-2015/18-04-2018
Dhr. M. (Machiel) Aarten	Statenlid Provincie Fryslân	18-04-2018 / 31-12-2018
Dhr. J.K. (Jacob-Klaas) Star	Statenlid Provincie Groningen	01-07-2016 / 31-12-2018
Dhr. H. (Harrie) Miedema	Statenlid Provincie Groningen	29-04-2015 / 31-12-2018
Dhr. W. (Wim) Bakker	Statenlid Provincie Noord-Holland	08-02-2016 / 31-12-2018
Mevr. E. (Esther) Rommel	Statenlid provincie Noord-Holland	08-02-2016 / 31-12-2018

1.6.2: Uitvoeringsorganisatie

Ter ondersteuning van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur van het Waddenfonds is medio 2012 een kleine uitvoeringsorganisatie ingericht. Er is sprake van een secretaris - directeur, programmamanager, controller, programmaregisseurs en ondersteuning.

De Uitvoeringsorganisatie Waddenfonds werd in 2018 getroffen door ziekte en overlijden. Secretaris-directeur Dick Hamhuis werd in januari 2018 geconfronteerd met ongeneeslijke ziekte (alvleesklierkanker). Ondanks zijn ziekte heeft hij in 2018 veel werk verzet voor het Waddenfonds. Samen met dagelijks bestuur is er voor gekozen op interim-basis Marre Walter als plaatsvervangend secretaris-directeur aan te stellen om samen met hem zijn taken te vervullen.
Na een kort ziekbed is programmaregisseur Rudolf Feijen overleden op 26 juli 2018. Hij heeft zich, sinds de oprichting in 2006, in diverse rollen met hart en ziel voor het Waddenfonds ingezet. De uitvoeringsorganisatie heeft hiermee een dierbare collega verloren.

De Uitvoeringsorganisatie had te maken met (tijdelijke) extra werkzaamheden om te kunnen voldoen aan de wensen die voortvloeien uit de toepassing en uitwerking van het IKW en om de werkzaamheden rond de twee andere subsidietrajecten uit te voeren. In verband daarmee heeft de Uitvoeringsorganisatie Waddenfonds de formatie tot in elk geval tot eind 2019 uitgebreid met 4 fte. Daarnaast vindt inhuur plaats voor de beheerfunctie, deze functie wordt uitgevoerd door de afdeling Subsidiezaken van de provincie Fryslân, zie hiervoor paragraaf 1.7.1. De overige ondersteunende

diensten op het gebied van financiën, personeel, archief, communicatie, informatie en juridische zaken worden structureel ingehuurd bij de provincie Fryslân (als gevolg van art. 9 Bestuursakkoord).

De toegenomen complexiteit is reden geweest om een extern bureau te vragen om te kijken of processen efficiënter dan wel anders moeten worden ingeregeld, maar ook of de organisatie nog voldoende toegerust is: zowel kwantitatief als kwalitatief. Ook heeft het algemeen bestuur Waddenfonds gevraagd nader inzicht te geven in de te verrichten taken en de (benodigde)formatie. De bevindingen zullen in de eerste helft van 2019 worden besproken.

1.6.3: Commissie Kwaliteitstoetsing Waddenfonds

Het algemeen bestuur van het Waddenfonds heeft de Commissie Kwaliteitstoetsing Waddenfonds ingesteld. Deze commissie bestaat uit onafhankelijke deskundigen op het terrein van economie, ecologie, energie, toerisme, landschap en cultuurhistorie, bestuurlijk- en bedrijfsmatige processen en controlling & accountancy.

De adviescommissie adviseert het bestuur van de gemeenschappelijke regeling over:

- Het ontwerp-Uitvoeringskader, het ontwerp-Uitvoeringsprogramma en het ontwerp Jaarverslag; In dit jaarverslag zijn de opmerkingen van de KC bij de jaarstukken 2017 verwerkt;
- De monitoring en periodieke evaluatie van het beheer van het Waddenfonds en de besteding van de middelen ten laste van dit fonds.

De commissie adviseert verder gevraagd en ongevraagd over alle aangelegenheden die het Waddenfonds betreffen. De adviezen die de Commissie in 2018 heeft uitgebracht kunt u downloaden vanaf de website www.waddenfonds.nl.

De commissie kwaliteitstoetsing bestaat uit de volgende leden:

a. mw. F.C. (Francine) Giskes (voorzitter)
b. mw. G. (Gerda) van Dijk
c. mw. A. (Alet) van ‘t Eind
d. dhr. K. (Kees) Lankester
e. dhr. P. (Pieter) Siebinga

1.6.4: Adviescommissie subsidieregelingen 2017-01,2017-02 en 2018-02 Waddenfonds

Er zijn tijdelijke adviescommissies ten behoeve van de subsidietender 2017-01, 2017-02 en 2018-02 samengesteld.

De commissie bestaat uit deskundigen met inzicht en ervaring die relevant is voor projectbeoordeling aan de hand van de criteria zoals gesteld in de Subsidieregeling 2017-01, 2017-02 en 2018-02. Bij de keuze van de deskundigen is rekening gehouden met voldoende uiteenlopende domeinkennis en kennis van de regionale situatie. Naast (technisch) inhoudelijke kennis en ervaring is ook (bedrijfs)economische kennis en ervaring vertegenwoordigd.

De commissie rangschikt de voor subsidie in aanmerking komende aanvragen. De commissie brengt schriftelijk advies uit aan het dagelijks bestuur, door tussenkomst van de directeur van het Waddenfonds.

Voor de subsidieregeling 2017-01 (herkansing DRT) zijn de volgende commissieleden benoemd

a. Mw. J.G. (Janny) Vlietstra (voorzitter)
b. Dhr. G. (Gerard) Kremer
c. Dhr. Th. (Theo) Spek
d. Dhr. H. (Hans) Haerkens
e. Dhr. P. (Peter) De Ruyter

Voor de subsidieregeling 2017-02 (brede openstelling) zijn de volgende commissieleden benoemd

a. mw. J.G. (Janny) Vlietstra (voorzitter)
b. mw. L.G. (Ina) Horlings
c. mw. Y. (Yttje) Feddes
d. dhr. C.J. (Kees) Vriesman
e. dhr. S. (Siem) Jansen
f. dhr. S.R.J. (Sjef) Jansen

Voor de subsidieregeling 2018-02 (subsidieregeling Waddenfonds) zijn de volgende commissieleden benoemd:

a. mw. J.G. (Janny) Vlietstra (voorzitter)
b. dhr. S. (Sven) Stremke
c. mw. Y. (Yttje) Feddes
d. dhr. C.J. (Kees) Vriesman
e. dhr. S. (Siem) Jansen
f. dhr. S.R.J. (Sjef) Jansen

1.6.5: Adviescommissie rechtsbescherming Waddenfonds

Ten behoeve van de behandeling van bezwaarschriften en klachten heeft het algemeen bestuur van het Waddenfonds de Adviescommissie rechtsbescherming Waddenfonds ingesteld. Deze adviescommissie bestaat uit een voorzitter en ten minste twee leden, die geen deel uitmaken van of werkzaam zijn onder verantwoordelijkheid van de deelnemers aan, dan wel het bestuur van de gemeenschappelijke regeling.

1.7 Beheer en controle

1.7.1 Beheerorganisatie

De werkzaamheden van de beheerorganisatie zijn verdeeld in de volgende drie hoofdtaken:

1. Subsidietechnische beoordeling van subsidieaanvragen.
2. Beheer van subsidieprojecten en programma's.
3. Ondersteuning van de uitvoeringsorganisatie Waddenfonds.

Bij de beoordeling van de aanvragen gaat het primair om de vraag of de projecten voldoen aan alle geldende subsidiecriteria en wet- en regelgeving. De uitkomst van deze technische toets wordt vastgelegd in een beoordelingschecklist. Daarnaast maakt de programmaregisseur een inhoudelijke toets. Deze twee toetsen vormen de basis voor het beleidsadvies van de directeur, dat wordt aangeboden aan het dagelijks bestuur en dat ten grondslag ligt aan het besluit dat het dagelijks bestuur neemt.

In de fase waarin subsidies zijn toegekend en de projecten van start zijn gegaan, is het van groot belang om goed te monitoren of het project conform de subsidieverlening wordt uitgevoerd. Voor projecten die direct vastgesteld worden geldt dat na vaststelling steekproefsgewijs controles worden uitgevoerd. Voor alle andere projecten geldt dat subsidieontvangers ieder jaar minimaal één voortgangsrapportage in moeten dienen. Op die manier doen zij verslag van hun activiteiten en kunnen zij voorschotten of termijnbetalingen aanvragen. Ook vinden op reguliere basis startgesprekken, voortgangsgesprekken en locatiebezoeken plaats.

De beheerorganisatie ondersteunt daarnaast de directeur en de programmaregisseurs met kennis en expertise. Het gaat dan over advies voor complexe subsidietechnische en juridische zaken en toetsing van het beleid aan diverse (Europese) regelgeving. Tevens ondersteunt de beheerorganisatie de uitvoeringsorganisatie bij bezwaarprocedures en verzoeken in het kader van de Wet Openbaarheid Bestuur (WOB).

1.7.2. Bezwaar en beroep

Een belanghebbende kan bezwaar maken tegen een besluit van het bestuur van het Waddenfonds. Daarnaast kan eenieder een klacht indienen over de wijze waarop een bestuursorgaan zich jegens hem of een ander heeft gedragen. Voor de advisering over bezwaarschriften en klachten heeft het bestuur een onafhankelijke adviescommissie ingesteld. Standaardprocedure is dat het Waddenfonds altijd eerst via een minnelijke weg tot een oplossing probeert te komen. In 2018 zijn zes bezwaarschriften ingediend. Vijf bezwaarschriften hadden betrekking op subsidieverstrekking. Van die vijf hadden vier betrekking op een afwijzing en één op de hoogte van het verleende bedrag. Het zesde bezwaar had betrekking op een herziene subsidie- en terugvorderingsbeschikking. Twee bezwaren die betrekking hadden op een afwijzing, zijn ingetrokken door de aanvrager. Eén bezwaar dat betrekking had op een afwijzing, is ongegrond verklaard door de bezwarencommissie. De overige drie bezwaren zijn nog in behandeling. Voor twee van deze bezwaren hebben in december 2018 gesprekken plaatsgevonden.

1.7.3. Wet Openbaarheid Bestuur (WOB)

In 2018 zijn twee WOB-verzoeken ingediend bij het Waddenfonds. Voor beide WOB-verzoeken geldt dat de beheerorganisatie Waddenfonds de belanghebbenden om een zienswijze op dit verzoek zal vragen. De verzoeken zijn nog in behandeling.
De Wet openbaarheid van bestuur (WOB) regelt het recht op informatie van de overheid. De WOB zorgt ervoor dat burgers inzage hebben in het overheidshandelen. Overheidsinformatie is openbaar, tenzij de WOB of andere wetgeving bepaalt dat de gevraagde informatie niet openbaar kan of mag worden gemaakt.

Iedereen kan bij het Waddenfonds een verzoek doen om bepaalde overheidsinformatie openbaar te maken: dit wordt ook wel een WOB-verzoek genoemd. Een WOB-verzoek kent geen vormeisen, maar het verzoek moet wel gaan om informatie over beleid van het Waddenfondsbestuur of over de voorbereiding en uitvoering ervan, dat in een document is vastgelegd.

Als een verzoek wordt ingewilligd is de gevraagde informatie niet alleen voor de verzoeker, maar vanaf dat moment voor iedereen toegankelijk (bijvoorbeeld via internet). Het dagelijks bestuur beslist zo spoedig mogelijk op het verzoek om informatie, uiterlijk binnen vier weken vanaf de dag na de ontvangst van het verzoek. Deze termijn kan met maximaal vier weken worden verlengd. Het openbaar maken van informatie blijft onder bepaalde in de WOB genoemde voorwaarden achterwege. In dat geval staat de reden van de weigering in het besluit van het dagelijks bestuur.

1.7.4. Klachten

In 2018 zijn twee klachten ontvangen. De eerste klacht had betrekking op het niet nakomen van afspraken door het Waddenfonds. Deze klacht is ongegrond verklaard. De tweede klacht betrof een klacht aangaande mogelijke staatssteun en is door de Europese Commissie doorgestuurd aan het ministerie van Binnenlandse Zaken. De Beheerorganisatie Waddenfonds heeft in samenspraak met het ministerie een antwoord opgesteld en heeft dat antwoord op 22 november 2018 naar de Europese Commissie gestuurd. Deze zaak loopt nog.

1.7.5 Controle

Eind 2018 heeft het Waddenfonds 173 projecten in beheer. Vanaf het moment dat een project is verleend tot het moment dat een project wordt vastgesteld, bevindt het project zich in de beheerfase. In deze fase dienen eindbegunstigden te rapporteren over de voortgang van het project. In de meeste gevallen is de eindbegunstigde verplicht één keer per jaar een voortgangsrapportage in te dienen. Voor projecten met een hoog risico, kan in de beschikking de verplichting opgenomen worden om twee keer per jaar te rapporteren.

In de beheerfase kan de eindbegunstigde een voorschot aanvragen of een wijziging indienen. Voorschotten kunnen aangevraagd worden conform kasritme en bedragen ten minste 20% van het maximale subsidiebedrag met een minimumbedrag van € 5.000. Het totaal aantal voorschotten mag niet groter zijn dan 80% van het maximale subsidiebedrag. De resterende 20% wordt na vaststelling van het project betaald. Voordat een nieuw voorschot aangevraagd kan worden, moet het voorgaande voorschot worden verantwoord op basis van gerealiseerde kosten.

Wijzigingen kunnen op ieder moment ingediend worden. Wijzigingsverzoeken lopen uiteen van kleine administratieve wijzigingen tot wijzigingen in looptijd of over een vervangende output die aan het Dagelijks Bestuur worden voorgelegd. Omdat het Waddenfonds als ontwikkelings- en investeringsfonds vaak bewust in een vroeg stadium subsidie verleent, komt het voor dat de looptijd van een project moet worden verlengd of dat projecten anderszins moeten worden gewijzigd.

De beheerorganisatie beoordeelt de wijzigingen op twee hoofdvoorwaarden:

1. De mate waarin de subsidieontvanger wijzigingen heeft kunnen of moeten voorzien;
2. De mate waarin de subsidieontvanger daar invloed op kan uitoefenen.

Type	**Ingekomen 2018**	**Afgehandeld 2018**	**Nog in behandeling 2019**
Voortgangsrapportage	64	39	38
Voorschotverzoek	43	46	13
Wijzigingsverzoek	38	46	11
Vaststellingsverzoek	19	16	15

De beheerorganisatie probeert de uitvoeringsrisico's vooral vroegtijdig te herkennen. Dit doet zij door een actief contact te zoeken en te houden met de subsidieontvangers. De beheerorganisatie vraagt naar voortgangsrapportages, voert voortgang- en voorlichtingsgesprekken en heeft veelvuldig telefonisch contact. Op die manier lukt het de uitvoerings- en vooral financiële risico's voor het Waddenfonds beperkt te houden. Het komt voor dat een subsidie lager moet worden vastgesteld of zelfs moet worden ingetrokken. Deze besluiten legt de beheerorganisatie voor aan de directeur en het dagelijks bestuur van het Waddenfonds.

In de voorlichtingstrajecten naar nieuwe aanvraagrondes en openstellingen is de beheerorganisatie nauw betrokken. De medewerkers geven voorlichting over diverse subsidietechnische en projectmatige onderwerpen en schuiven aan bij voorlichtingsgesprekken met programmaregisseurs om diverse nationale en Europese regelgeving nader toe te lichten.

Onder andere als gevolg van het in behandeling nemen en toekennen van majeure programma's c.q. projecten in het kader van het IKW is het werk in 2018 voor de uitvoeringsorganisatie ten dele anders geworden. Majeure programma's vragen een andere aanpak. De materie is veelal complexer en de looptijd bedraagt meerdere jaren. In de reserverings- en beschikkingssfeer worden meer voorwaarden dan gebruikelijk gesteld. Dat is nodig om een programma dan wel (deel)project enerzijds te kunnen laten starten, anderzijds is een DB besluit tot starten geen vrijbrief voor de aanvrager. Tijdens de looptijd van een programma is extra aandacht nodig voor deze gestelde voorwaarden. Ook vergt het beheer na vaststelling nog inzet. Dat komt door het monitoren van de gestelde voorwaarden én van de afspraken die gemaakt worden over doel en effecten van de investeringen. Dat laatste is een consequentie van het Monitoring kader (zie paragraaf 1.5.1.).

1.8 Communicatie en publiciteit

1.8.1 Communicatie en publiciteit

Het Waddenfonds heeft in 2018 op het gebied van communicatie en publiciteit veel inspanningen verricht. Het meest in het oog springen de organisatie van het nationaal congres Waddenzee Wereldklasse in Leeuwarden, de communicatie over de verscheidene subsidieregelingen en de intensieve publiciteitscampagnes over de investeringen van het Waddenfonds in het kader van het Investeringskader Waddengebied.

1.8.2 Nationaal congres

Onder aanvoering van het Waddenfonds is donderdag 17 mei het nationaal congres Waddenzee Wereldklasse georganiseerd. Het congres werd gehouden in Leeuwarden, het afgelopen jaar Culturele Hoofdstad van Europa. Als locatie werd gekozen voor schouwburg De Harmonie, waar een dag later op vrijdag 18 mei ook de vierjaarlijkse trilaterale ministersconferentie van de drie Waddenzeelanden Denemarken, Duitsland en Nederland plaatsvond.
Het Waddenfonds organiseerde het congres samen met de drie Waddenprovincies, het Regiecollege Waddengebied en de Waddenacademie. Deze partijen hebben de volgende dag gezamenlijk aan de ministers van de drie Waddenzeelanden verslag uitgebracht over onder andere de zorgen die er zijn in de Nederlandse Waddengemeenschap met betrekking tot de Waddenzee. Maar ook welke ambities er zijn om te kunnen wonen, werken en leven in het gebied.
Tijdens het congres op donderdag 17 mei bogen de ruim 400 congresgangers zich over het centrale thema, dat zich richtte op de werelderfgoed-status van de Waddenzee: de Waddenregio is in potentie een gebied van wereldklasse, maar hoe behoud en bescherm je de kwetsbare natuur én hoe ontwikkel en verduurzaam je tegelijkertijd de economie. Naast een centraal congresdeel konden deelnemers ruim tien workshops volgen en/of rondkijken en netwerken op de Waddenmarkt, met zowel in de schouwburg als erbuiten ruim dertig stands van organisaties uit het Waddengebied.
Ook was er een filmfestival met films en documentaires uit Denemarken, Duitsland en Nederland en kon een expositie worden bezocht met kunst uit het Waddengebied.
De bezoekers van Waddenzee Wereldklasse hebben het congres en de andere activiteiten als zeer positief ervaren. Uit een enquête na afloop blijkt dat de meeste programmaonderdelen bij de deelnemers een goed (cijfer 8) tot zeer goed (9) scoorden.

1.8.3 Informatiebijeenkomsten

In 2018 is de nieuwe aanpak om potentiële aanvragers van subsidies beter te informeren over subsidieregelingen voortgezet. Om die reden zijn na de zomervakantie drie informatiebijeenkomsten georganiseerd voor de tweede ronde van de thematische openstelling, die het Waddenfonds halverwege december gestart is. In aanloop naar de informatiebijeenkomsten is er veel publiciteit gegenereerd (nieuwsbrief, persbericht, advertentiecampagne in regionale dag- en weekbladen) rond de nieuwe openstelling. Begin september bezochten een groot aantal potentiële aanvragers de drie bijeenkomsten in Noord-Holland (Afsluitdijk), Fryslân (Leeuwarden) en Groningen (Leegkerk). Naast algemene informatie, was er de mogelijkheid voor belangstellenden om in een speeddate specifiek

over het eigen project door te praten met vertegenwoordigers van het Waddenfonds. De reacties van de belangstellenden op de voorlichtingssessies zijn positief.

1.8.4 Perscommunicatie

De verzending van persberichten naar regionale, lokale en landelijke media is het afgelopen jaar geïntensiveerd. De reden daarvoor is de toename van het aantal subsidieregelingen van het Waddenfonds. Ook is er veel publiciteit gegenereerd rond de bijdragen uit het fonds voor grote projecten van het Investeringskader Waddengebied. Voor de investering van € 17 miljoen in de eerste serie van zes IKW-projecten heeft het Waddenfonds eind november een persconferentie belegd. Zowel regionale als landelijke media hebben in ruime mate aandacht besteed aan dit nieuws.

1.8.5 Geografisch Informatiesysteem

Na een intensieve voorbereidingsperiode is sinds mei van dit jaar het Geografisch Informatie Systeem (GIS) via de website van het Waddenfonds live voor iedereen te raadplegen. Op een geografische kaart van het Waddengebied toont het GIS op de site de locaties van de projecten, die met een subsidie van het Waddenfonds worden gerealiseerd. Zo kunnen bezoekers van de site op een toegankelijke en snelle wijze informatie krijgen over de ruim 200 projecten, waar het Waddenfonds in investeert.

1.8.6 Overige communicatie

Het afgelopen jaar is ook gestart met een plan voor aanpassingen aan de website om informatie toegankelijker te maken en beter te stroomlijnen. Ook is er een nieuwe communicatiestrategie ontwikkeld om de zichtbaarheid te vergroten, die in 2019 verder uitgebouwd en geëffectueerd zal worden. Ook heeft het Waddenfonds met regelmaat een digitale nieuwsbrief verstuurd. Die nieuwsbrief gaat naar 1300 adressen.

1.9 Programmaverantwoording

Paragrafen

1.9.1 Paragraaf bedrijfsvoeringkosten

In het overzicht van baten en lasten is de post organisatiekosten weergegeven. Deze post bestaat uit personeelskosten en bedrijfsvoering kosten.

Ter ondersteuning van het dagelijks bestuur en algemeen bestuur is een kleine organisatie ingericht. Er is standaard sprake van een directeur/secretaris, programmamanager, controller, drie programmaregisseurs en ondersteuning.

Overige standaard substantiële personeelskosten betroffen inhuur van de beheerfunctie. Deze functie wordt uitgevoerd door de afdeling Financieringen en Subsidies van de provincie Fryslân. De overige ondersteunende diensten op het gebied van financiën, personeel, archief, communicatie, informatie en juridische zaken zijn structureel ingehuurd van de provincie Fryslân (als gevolg van art. 9 bestuursakkoord).

Ten slotte zijn in de bedrijfsvoeringskosten opgenomen de kosten van werkplekken, huisvestingskosten en bureaukosten en ook externe inhuur voor specifieke en specialistische advisering. De organisatiekosten bedragen in principe maximaal 5% van het gemiddelde van de rijks(jaar)dotaties tot het einde van de looptijd van het Waddenfonds (2026). Daarbij is afgesproken dat er prudent met de beschikbare ruimte voor bedrijfsvoeringskosten wordt omgegaan.

Medio 2018 viel te voorzien dat er vanwege vervanging door ziekte enerzijds en vanwege extra te verrichten werkzaamheden in het kader van de uitvoering van het Investeringskader Waddengebied extra personeel zou moeten worden ingezet. Daartoe is er een wijziging van de begroting 2018 én 2019 voorgesteld. Nadat ook de staten van de drie GR-provincies om een zienswijze is gevraagd op deze wijziging heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met het wijzigen van de begroting 2018 en 2019. Bij het opmaken van de jaarrekening 2018 is gebleken dat de post organisatiekosten van € 1.975.000,-- is overschreden met een bedrag van € 23.860,--. Reden daarvoor is gelegen in het feit dat in positieve saldo van de organisatiekosten uit 2017 van € 190.009,-- abusievelijk geen rekening is gehouden met een bedrag van € 50.000 voor detacheringskosten. Deze kosten waren nog niet in 2017 in rekening gebracht maar waren wel voorzien. Het bedrag van € 50.000 had derhalve het positieve saldo op organisatiekosten in 2017 moeten beïnvloeden en niet het saldo 2018. In Hoofdstuk 3 paragraaf 3.1 is deze overschrijding verwerkt is het (positieve) rekening resultaat. Opgemerkt wordt voorts dat het Algemeen Bestuur bij haar instemming met de wijziging van de begroting tevens heeft gevraagd om in 2019 meer inzicht te krijgen in de benodigde inzet van menskracht in de organisatie in relatie tot haar taken. Mede daarom heeft het Dagelijks Bestuur/Directeur in 2018 opdracht gegeven aan een extern bureau om een onderzoek te doen naar de werkzaamheden die de Waddenfondsorganisatie verricht , c.q. verwacht wordt te verrichten in relatie tot haar bezetting. Wanneer de uitkomsten van dit onderzoek bekend zijn zal hierover nader gerapporteerd worden. Dan zal er ook dus ook meer duidelijkheid komen over de in 2018 vastgestelde wijziging van de begroting 2019.

1.9.2 Paragraaf financiering

Deze paragraaf gaat over het beheer van de financiële middelen. De kaders voor het op een verantwoorde manier beheren van de financiële middelen worden gevormd door de Financiële Verordening en de wet Financiering decentrale overheden (Fido).

Ontwikkeling financieringssaldo

Dit betreft het saldobedrag dat het Waddenfonds ontvangen heeft tot ultimo 2018 maar nog niet heeft uitgegeven. Het saldo aan liquide middelen en deposito's bedroeg begin 2018 € 183 miljoen positief. Het saldo is gedurende het jaar iets afgenomen tot € 182 miljoen eind 2018. Medio december 2013 is de Wet Schatkistbankieren van kracht geworden. Dit houdt in dat decentrale overheden hun overtollige geldmiddelen verplicht bij het Ministerie van Financiën dienen onder te brengen. Ultimo 2018 stond er een bedrag van € 152 miljoen in rekening-courant en een bedrag van € 30 miljoen in twee deposito's bij het Agentschap van Financiën.

Beleggingen/ontvangen rente

Het grootste gedeelte van de tijdelijk overtollige geldmiddelen wordt op rekening-courant bij het Agentschap van Financiën aangehouden. De rentevergoeding hierop is gebaseerd op eonia, het eendaags interbancaire rentetarief. Het eonia% was in heel 2018 negatief, echter het Agentschap hanteert een minimaal rentetarief van 0%.

Daarnaast wordt er sinds eind april 2014 belegd in twee langlopende deposito's van elk € 15 miljoen bij het Agentschap van Financiën. Rente Totaal 2018: 422.174

Overzicht deposito's:

Bedrag	Looptijd	Datum ingang	Datum afloop	Rente%	Rente 2018
€ 15.000.000	7 jaar	30-04-2014	30-04-2021	1,22	€ 181.997
€ 15.000.000	9 jaar	30-04-2014	02-05-2023	1,61	€ 240.176

Ontwikkeling financiële markten

De ECB heeft in 2018 de refirente op 0,00% gehouden. De renteniveaus op de geld- en kapitaalmarkt zijn ook in 2018 onverminderd laag.

Risicobeheer treasury

De belangrijkste risico's voor de GR Waddenfonds zijn: renterisico en kredietrisico. De volgende maatregelen zijn genomen om deze risico's te beheersen.

Renterisicobeheer

Vanuit de wet Fido worden richtlijnen gegeven voor het renterisico voor korte- en lange termijnfinanciering. Het renterisico op kortlopende financieringen wordt beperkt door een zogenaamde kasgeldlimiet, 8,2% van de begroting. De GR Waddenfonds heeft overtollige liquiditeiten en maakt geen gebruik van kortlopende financieringen.

Voor de lange termijnfinancieringen geldt de renterisiconorm, die is van toepassing op vaste schulden en aangetrokken geldleningen. De GR Waddenfonds heeft geen langlopende schulden.

Kredietrisicobeheer

Het kredietrisico van de GR Waddenfonds is zeer gering. Tijdelijk overtollige geldmiddelen worden op basis van de Wet Schatkistbankieren uitsluitend en verplicht belegd bij het Ministerie van Financiën. De GR maakt geen gebruik van derivaten.

1.9.3 Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft de mate aan waarin de GR Waddenfonds in staat is om financiële risico's op te vangen zonder dat wijziging van beleid noodzakelijk is.

In de werkwijze voor de subsidies worden beschikte subsidies tevens gereserveerd als verplichtingen waarmee de uitgaven één op één lopen. Door met subsidieplafonds te werken kan het bestuur sturing houden en een programma voor dat jaar limiteren op het moment dat het bereiken van de doelen van het Waddenfonds in gevaar komen. Daarmee worden risico's als minimaal ingeschat.

Er bestaat echter wel een risico dat een subsidieaanvrager een bezwaar- en beroep procedure instelt tegen een afgewezen aanvraag. Om een eventuele honorering van bezwaar- en beroepschriften te kunnen dekken wordt 20% van het gedecentraliseerde jaarbudget als weerstandsvermogen aangehouden. Voor de berekening van het weerstandsvermogen wordt het jaarbudget vanaf 2018 van bijna € 29 miljoen gehanteerd. Hiermee wordt het weerstandsvermogen op € 5,8 miljoen berekend. Dit bedrag wordt binnen de algemene reserve afgezonderd van de vrij aanwendbare middelen. Halverwege de looptijd tot 2026 zal worden bekeken of het weerstandsvermogen naar beneden kan woorden bijgesteld.

Bij de organisatiekosten (onvoorzien) betreft het de materiële risico's (als huurcontract of personele conflicten). De materiële risico's worden als marginaal ingeschat. Uitgangspunt is dat eventuele risico's binnen de begrote organisatiekosten kunnen worden opgelost. Bij de organisatiekosten zijn de verzekeringen opgenomen waarmee bijvoorbeeld aansprakelijkheid is afgedekt.

Financiële kengetallen Gemeenschappelijke Regeling Waddenfonds			
1A. Netto schuldquote			
(bedragen x € 1.000)			
Bij jaarrekening ultimo jaar	*jaarrekening 2017*	*begroting 2018*	*aarrekening 2018*
A. Vaste schulden (cf. art. 46 BBV)	-	-	-
B. Netto vlottende schuld (cf. art. 48 BBV)	1.585	1.585	1.209
C. Overlopende passiva (cf. art. 49 BBV)	80.545	80.545	69.770
D. Financiële activa (cf. art. 36 lid d, e en f)	30.000	30.000	30.000
E. Uitzettingen < 1 jaar (cf. art. 39 BBV)	153.710	153.710	153.070
F. Liquide middelen (cf art. 40 BBV)	70	70	28
G. Overlopende activa (cf. art. 40a BBV)	286	286	286
H. Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV (excl. mutaties reserves)	31.604	29.308	32.057
Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%	**-323%**	**-348%**	**-351%**
Toelichting: een negatieve schuldquote geeft aan dat er per saldo sprake is van een overschot aan middelen.			
Aangezien het Waddenfonds alleen middelen besteed die ze ontvangt van het Rijk in het kader van het Bestuursakkoor			
Decentralisatie Waddenfonds en de provincies geen middelen beschikbaar stellen, zal het Waddenfonds niet meer geld			
uitgeven dan dat ze uiteindelijk van het Rijk zal ontvangen.			
1B. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen			
(bedragen x € 1.000)			
Bij jaarrekening ultimo jaar	*jaarrekening 2017*	*begroting 2018*	*aarrekening 2018*
A. Vaste schulden (cf. art. 46 BBV)	-	-	-
B. Netto vlottende schuld (cf. art. 48 BBV)	1.585	1.585	1.209
C. Overlopende passiva (cf. art. 49 BBV)	80.545	80.545	69.770
D. Financiële activa (cf. art. 36 lid b, c, d, e en f)	30.000	30.000	30.000
E. Uitzettingen < 1 jaar (cf. art. 39 BBV)	153.710	153.710	153.070
F. Liquide middelen (cf art. 40 BBV)	70	70	28
G. Overlopende activa (cf. art. 40a BBV)	286	286	286
H. Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV (excl. mutaties reserves)	31.604	29.308	32.057
Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%	**-323%**	**-348%**	**-351%**
Toelichting: een negatieve schuldquote geeft aan dat er per saldo sprake is van een overschot aan middelen.			
De quote is hetzelfde als bij 1A, het Waddenfonds verstrekt tot op heden geen leningen.			

2. Solvabiliteitsratio			
(bedragen x € 1.000)			
Bij jaarrekening ultimo jaar	*jaarrekening 2017*	*begroting 2018*	*aarrekening 2018*
A. Eigen vermogen (cf. art. 42 BBV)	101.936	101.936	112.404
B. Balanstotaal	184.066	184.066	183.383
Solvabiliteit (A/B) x 100%	**55%**	**55%**	**61%**
Toelichting:			
Hoe hoger de solvabiliteit van een onderneming, hoe gezonder het bedrijf. Een solvabiliteitsratio van 25% – 40% wordt als gezond gezien. Het Waddenfonds is een tijdelijke regeling tot en met het jaar 2026 die tot doel heeft de middelen van het Waddenfonds te besteden in de Waddenprovincies. Aan het eind van de regeling zal de solvabiliteit de 0% nade			
3. Kengetal grondexploitatie			
Niet van toepassing bij GR Waddenfonds			
4. Structurele exploitatieruimte			
(bedragen x € 1.000)			
Bij jaarrekening ultimo jaar	*jaarrekening 2017*	*begroting 2018*	*aarrekening 2018*
A. Totale structurele lasten	7.732	58.120	21.589
B. Totale structurele baten	31.604	29.308	32.057
C. Totale structurele toevoegingen aan de reserves	24.694	-	20.173
D. Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	15.113	19.113	28.812
E. Totale baten	46.717	48.421	60.869
Structurele exploitatieruimte ((B-A)+(D-C))/E x 100%	**31%**	**-20%**	**31%**
Toelichting:			
De structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de jaarrekening is.			
5. Belastingcapaciteit			
Niet van toepassing bij GR Waddenfonds			

1.9.4 Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

In de paragraaf kapitaalgoederen dient inzicht te worden gegeven in het onderhoudsprogramma van de kapitaalgoederen (zoals wegen, gebouwen en openbare ruimte), de financiële consequenties en de vertaling hiervan in de begroting. Deze paragraaf is voor de GR Waddenfonds niet van toepassing.

1.9.5 Paragraaf grondbeleid

Deze paragraaf is niet van toepassing.

1.9.6 Paragraaf lokale Heffingen

Deze paragraaf is niet van toepassing.

1.9.7 Paragraaf verbonden partijen

Verbonden partijen zijn vennootschappen, stichtingen of verenigingen waarin de GR Waddenfonds deelneemt. Deze zijn niet aan de orde.

2. Jaarrekening

2.1 Balans

2.1.1 Balans per 31 december 2018

Activa	31 december 2018	31 december 2017
Financiële vaste activa		
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	30.000.000	30.000.000
Vlottende activa		
Voorraden		
Vooruitbetalingen	2.500	2.500
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Rekening courant met het Rijk	151.588.656	153.141.482
Overige vorderingen	1.478.131	566.258
Liquide middelen		
Banksaldi	28.364	70.013
Overlopende activa		
Nog te ontvangen bijdragen van overige overheid	286.101	286.101
	183.383.753	184.066.355

Passiva	31 december 2018	31 december 2017
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	19.773.575	45.947.653
Bestemmingsreserve	73.524.045	41.697.797
Gerealiseerde resultaat	19.106.835	14.290.922
Totaal algemene reserve	112.404.455	101.936.372
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Overige schulden	528.450	1.231.905
Overlopende passiva: Nog te betalen subsidies	69.770.435	80.544.754
Facturen onderweg	680.413	353.324
	183.383.753	184.066.355
Niet uit de balans blijkende verplichtingen		
huurovereenkomst Huis van de Wadden	70.000	70.000
IK project Vitale kust Eems-Dollard		8.784.046
Boekjaarsubsidie Waddenaccademie 2018		780.000
Boekjaarsubsidie Waddenaccademie 2019	1.200.000	
Ik Project Waddentools-habitatdiversiteit	805.923	
IK Project Ontwikkeling 20 MW waterstofelektrolyse	1.738.667	

2.1.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2018

	Realisatie vorig begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar	Realisatie begrotingsjaar
Baten			
Decentralisatie-uitkering	28.878.000	28.878.000	28.878.000
Rente	424.500	430.000	422.174
Onttrekking OP door vrijval projecten	2.035.227	0	1.789.399
Bate lager vastgestelde projecten	266.353		967.878
	31.604.080	29.308.000	32.057.451
Lasten			
Beschikte subsidies (toegevoegd aan OP)	3.818.518	22.916.000	5.479.365
Majeure projecten (toegevoegd aan OP)	1.024.032	31.629.000	12.513.814
Waddenacademie	1.200.000	1.200.000	1.200.000
Monitoring	75.866	100.000	63.700
Ontwikkelbudget	53.670	300.000	333.630
Bezwaarschriften			
Organisatiekosten	1.559.991	1.975.000	1.998.860
	7.732.077	58.120.000	21.589.368
Saldo van baten en lasten	23.872.003	-28.812.000	10.468.083
Onttrekking aan de algemene reserve	10.000.000	225.000	225.000
Onttrekking aan overloop bestemmingreserve	5.112.887	28.587.000	28.587.000
Toevoeging aan reserves naar Majeure projecten	-15.235.968		-11.407.500
Toevoeging aan overloop bestemmingsreserve	-9.458.000		-8.765.748
Gerealiseerde resultaat	14.290.922	0	19.106.835

2.1.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

Deze jaarrekening dient als financiële verantwoording over het boekjaar 2018 van de Gemeenschappelijke Regeling Waddenfonds en is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Balans

Financiële vaste activa

Uitzettingen in ’s Rijksschatkist

De uitzettingen in ’s Rijksschatkist met een looptijd van langer dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vlottende activa

Vorderingen en overlopende activa
De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen en overlopende posten
Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vlottende passiva
De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overlopende passiva

De in 2018 beschikte subsidies zijn in het boekjaar volledig als last verantwoord en toegevoegd aan de overlopende passiva (OP) ‘Nog te betalen subsidies’. De onttrekking aan de overlopende passiva betreft de in 2018 daadwerkelijk uitbetaalde subsidies (voorschotten en afrekeningen). Vrijval van subsidies door lagere afrekeningen of het vervallen van projecten worden ten gunste van de programmarekening gebracht. De overlopende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde

2.1.4 Toelichting op de balans per 31 december 2018

Activa	31-12-2018	31-12-2017
Financiële vaste activa		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd langer dan één jaar		
Ministerie van Financiën, deposito's	30.000.000	30.000.000
(voor een nadere toelichting op de deposito's wordt verwezen naar de paragraaf Financiering)		
Vlottende activa		
Voorraden		
Vooruitbetalingen	2.500	2.500
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Ministerie van Financiën, rekening courant	151.588.656	153.141.482
Overige vorderingen		
Nog te ontvangen BTW	315.145	241.421
Nog te verrekenen subsidies	967.878	229.953
Nog te verrekenen huur en energielasten	73.834	82.564
Afrekening regieteam 2017	107.865	0
Overige vorderingen	13.213	12.124
Salaris: af te dragen premie soc.Vz	137	137
Declaraties personeel via salarisadm	59	59
	1.478.131	566.258
Liquide middelen		
Rabobank, rekening courant	28.364	70.013
Overlopende activa		
Nog te ontvangen bijdragen van overige overheid	286.101	286.101

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

Begrotingsbedrag verslagjaar	58.120.000
Drempelbedrag 0,75% van begrotingsbedrag	435.900
Minimaal drempelbedrag	250.000

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden	60.437	145.836	232.063	76.828
Ruimte onder het drempel bedrag	375.463	290.064	203.837	359.072

In beginsel moeten alle overtollige middelen in de schatkist worden aangehouden, tenzij deze middelen onder het drempelbedrag gerekend kunnen worden. De hoogte van het drempelbedrag hangt af van de omvang van de begroting. De drempel is gelijk aan 0,75% van het begrotingstotaal indien het begrotingstotaal lager is dan € 500 miljoen. Indien het begrotingstotaal hoger is dan € 500 miljoen is de drempel gelijk aan € 3,75 miljoen plus 0,2% van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat. De drempel is nooit lager dan € 250.000.

Passiva	**31-12-2018**	**31-12-2017**
Algemene reserve Waddenfonds		
Beginsaldo 1 januari	45.947.653	45.784.075
af: onttrekking	-225.000	-10.000.000
af: onttrekking naar reserve majeur	-30.000.000	
bij: bestemming resultaat 2016		10.163.578
bij: bestemming resultaat 2017	4.050.922	
Saldo 31 december	19.773.575	45.947.653

De algemene reserve bedraagt ultimo 2018 € 19,8 miljoen. Rekening houdende met het weerstandsvermogen van € 5,8 miljoen bedraagt de vrije algemene reserve per 31 december 2018 € 14 miljoen. Dit is exclusief het nog te bestemmen resultaat over 2018. De vrije algemene reserve is nader in te zetten voor de doelstellingen van het Waddenfonds.

Bestemmingsreserve		
Overloopreserve subsidieplafonds/tenders	8.765.748	13.458.000

De overloopreserve is ingesteld om de in het boekjaar opengestelde subsidieplafonds en tenders in het nieuwe boekjaar af te kunnen ronden. Het betreft het doorschuiven van subsidiebudgetten die het dagelijks bestuur als subsidieplafonds/tenders heeft opgenomen in openstellingsbesluiten waarvoor nog geen subsidieverlening (toekenningsbeschikkingen) in hetzelfde boekjaar kon plaatsvinden.

Voor de volgende thema's zijn budgetten doorgeschoven naar 2018:		
Duurzame recreatie en toerisme 2016 (herkansing)		4.000.000
Brede openstelling 2017		9.458.000
Brede openstelling 2018	8.000.000	
Restant BLI 2018	765.748	
	8.765.748	13.458.000

Reserve majeure projecten		
De reserve Majeure projecten is ingesteld projecten uit het Investeringskader meerjarig te kunnen financieren	64.758.297	28.239.797

Specificatie reserve majeure projecten:		
Vrij te besteden aan toekomstige majeure projecten	53.243.829	13.003.829
IK Vitale Kust Eems-Dollard	106.968	5.235.968
IK Viswad	10.000.000	10.000.000
subsidie Vismigratierivier Afsluitdijk DNA	1.000.000	
Subsidie Groene waterstof Chemiecluster Delfzijl	87.500	
Subsidie Demoproject restwarmteleiding	320.000	
	64.758.297	28.239.797
Gerealiseerd resultaat	19.106.835	14.290.922

Eigen vermogen	Boekwaarde per 31-12-2017	Boekwaarde per 31-12-2018
Algemene reserve	45.947.653	19.773.575
Bestemmingsreserve:		
Overloop bestemmingsreserve	13.458.000	8.765.748
Reserve majeure projecten	28.239.797	64.758.297
gerealiseerd resultaat	14.290.922	19.106.835
Totaal	**101.936.372**	**112.404.455**

Het verloop in 2018 wordt in onderstaand overzicht per reserve weergegeven

	Boekwaarde per 31-12-2017	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Boekwaarde per 31-12-2018
Algemene reserve	45.947.653		30.225.000	4.050.922	19.773.575
Bestemmingsreserve:					
Overloop bestemmingsreserve	13.458.000	8.765.748	13.458.000		8.765.748
Reserve majeure projecten	28.239.797	41.407.500	15.129.000	10.240.000	64.758.297
gerealiseerd resultaat	14.290.922	19.106.835	14.290.922		19.106.835
Totaal	**101.936.372**	**69.280.083**	**73.102.922**	**14.290.922**	**112.404.455**

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Overige schulden

Crediteuren	528.143	1.231.643
Nog af te dragen loonheffing en pensioenpremies	307	262
Vooruit ontvangen bedragen		0
	528.450	1.231.905

Overlopende passiva

Nog te betalen subsidies

Beginsaldo 01 januari	80.544.754	97.956.263
Uitbetaalde subsidies	-27.154.599	-20.218.832
Beschikte subsidies, toegevoegd aan overlopende passiva	18.169.679	6.575.442
Toegekende bezwaarschriften		0
Vrijval subsidies door lagere definitieve beschikkingen	-1.789.399	-3.768.119
Saldo 31 december	69.770.435	80.544.754

Facturen onderweg	680.413	353.324

2.1.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten over 2018

	Raming	Realisatie
Baten		
Decentralisatie-uitkering Rijk	28.878.000	28.878.000
Decentralisatie-uitkering 2017		
Rente	430.000	422.174
rente schatkistbankieren		
Voor een nadere toelichting op de rente wordt verwezen naar		
de paragraaf financiering		
Onttrekking overlopende passiva door vrijval projecten	0	1.789.399
In 2018 zijn diverse projecten definitief vastgesteld. Bij 8 van die projecten is de subsidie lager vastgesteld dan de toegekende beschikking. Hierdoor is in totaal een bedrag van € 1.789.399 vrijgevallen uit de overlopende passiva. Bij 3 projecten is er teveel aan voorschotten uitgekeerd. Hierop is € 967.878 terug gevorderd		
Ontvangst lager vastgestelde projecten		967.878
Lasten		
Beschikte subsidies, toegevoegd aan overlopende passiva		
Reguliere openstellingen		
Herkansing 2017	4.000.000	1.938.374
Bredeopenstelling 2017	9.458.000	3.306.739
Brede openstelling 2018	8.000.000	
BLI 2018 01	1.000.000	234.252
	22.458.000	5.479.365

Majeure projecten		
subsidie Vismigratierivier Afsluitdijk DNA	1.000.000	
subsidie Vitale Kust Eems-Dollard (deel 2017)	8.784.000	8.784.046
budget viswad	10.000.000	
Subsidie WEC 2018	1.186.100	1.186.063
Subsidie Programma Vermarkten Werelderfgoed Waddenzee 2018	533.000	533.000
Subsidie Green Goods Texel 2018	550.000	550.000
Subsidie Pilot ophogen landbouwgr POL	57.800	57.800
Subsidie Vissen voor verbinding	200.000	200.000
Subsidie Verbinding rond Sud Ie	150.000	150.000
Subsidie Slow Mill Pilot Texel	588.400	588.489
Subsidie Centrum Gastvrij Schierm	80.000	80.000
Subsidie Demonstratie AHPD Ameland	354.400	354.416
Subsidie Groene chemie uit CO2 en zonlicht	30.000	30.000
Subsidie Groene waterstof Chemiecluster Delfzijl	87.500	
Subsidie Demoproject restwarmteleiding	320.000	
	23.921.200	12.513.814

In 2018 zijn voor bovengenoemde thema's subsidieplafonds en tenders opengesteld. Voor een nadere toelichting op de beschikte subsidies wordt verwezen naar het jaarverslag.

Subsidie Waddenacademie	1.200.000	1.200.000

Met ingang van 1 juli 2014 is aan de Waddenacademie een budgetsubsidie toegekend van jaarlijks € 1,2 miljoen.

	Raming	**Realisatie**
Monitoring	100.000	63.700

Voor het onderdeel ‘Monitoring’ zijn in 2018 voor € 63.700 aan uitgave geweest. Dit onderdeel is bedoeld om vanuit het Waddenfonds de door de Waddenacademie te ontwikkelen en onderhouden Monitor structureel te vullen met Waddenfonds-specifieke gegevens.

Ontwikkelbudget	300.000	333.630

Vanaf medio 2015 is door wijziging van de begroting een budget beschikbaar gesteld om – voorafgaand aan subsidieaanvragen – het Waddenfonds de kwaliteit van aanvragen voor complexe vraagstukken te laten bevorderen. Middelen in dit kader kunnen onder andere worden ingezet om vooronderzoek, haalbaarheidsonderzoek en coalitievorming te realiseren.

In 2018 heeft het Waddenfonds tegelijk met een brede thematische openstelling een koppeling aangebracht met een zgn. voucherregeling. Daarmee werd beoogd om de kwaliteit van subsidieaanvragen te verhogen. In feite zou de verleende voucher als subsidie beschikbaar kunnen worden gesteld uit de post 'Subsidies, thema's/programma's'. Er is echter voor gekozen om deze 'proef' vanuit het ontwikkelbudget te bekostigen. Het aantal aanvragen voor de voucher was echter dusdanig succesvol dat het beschikbare ontwikkelbudget werd overschreden. De voucherregeling zal in 2019 worden geëvalueerd.

Organisatiekosten

Organisatiekosten 2018	1.975.000	1.998.860
Voor een nadere toelichting op de organisatiekosten wordt		
verwezen naar de paragraaf bedrijfsvoering.		

Saldo van baten en lasten

Het saldo van de totale baten en totale lasten bedraagt €	0	10.468.083
positief		

Onttrekking aan algemene reserve.

In 2018 is het budget organisatiekosten met €225.000 opgehoogd ten laste van de algemene reserve. Zie paragraaf bedrijfsvoering	225.000	225.000

Onttrekking aan overloop bestemmingreserve	28.587.000	28.587.000

In 2017 zijn er op diverse openstellingen en Majeure projecten minder of geen bestedingen geweest. De openstelling liepen door in 2018 en zijn opnieuw opgenomen in de begroting. De Majeure projecten die in 2017 niet of gedeeltelijk besteed waren zijn in 2018 ook weer aan de begroting toegevoegd.

Mutatie reserves Majeur	0	-11.407.500
Mutatie reserve overloop	0	-8.865.748

De mutatie in de reserves betreft het doorschuiven van subsidiebudgetten die het dagelijks bestuur in 2018 als subsidieplafonds/tenders heeft opgenomen in openstellingsbesluiten maar waarvoor nog geen subsidieverlening (toekenningsbeschikkingen) in 2018 kon plaatsvinden. Afronding van het openstellingsbesluit vindt in het nieuwe boekjaar plaats. Dit geld ook voor de toegekende majeure projecten waarvan een deel niet beschikt is

Voor een specificatie van de doorgeschoven budgetten naar de diverse thema's wordt verwezen naar de toelichting op de balans.

Gerealiseerde resultaat 19.106.835

2.2 Publicatie Wet Normering Topinkomens

Samenstelling bestuur 2018
Informatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Naam		Functie	Duur dienst-verband in het verslag-jaar	Omvang dienst-verband	Gewezen topfunctionaris?	Fictieve Dienstbetrekking?	Beloning	belastbare en variabele onkosten vergoeding	Beloningen betaalbaar op termijn	Totaal bezoldiging	Toepasselijk WNT - Maximum	Motivering indien overschrijding : zie
Algemeen Bestuur												
Henk Staghouwer	Gedeputeerde provincie Groningen	AB lid (Voorzitter)	29-04-2015 / 31-12-2018	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	0	0	0	**0**	n.v.t.	n.v.t.
Klaas Kielstra	Gedeputeerde Provincie Fryslân	AB lid	20-05-2015/31-12-2018	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	0	0	0	**0**	n.v.t.	n.v.t.
Cees Loggen	Gedeputeerde Provincie Noord-Holland	AB lid	26-05-2015/31-12-2018	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	0	0	0	**0**	n.v.t.	n.v.t.
Tjerk Voigt	Statenlid Provincie Fryslân	AB lid	20-12-2017/31-12-2018	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	0	0	0	**0**	n.v.t.	n.v.t.
Pieter Kraaima	Statenlid Provincie Fryslân	AB lid	20-05-2015/18-04-2018	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	0	0	0	**0**	n.v.t.	n.v.t.
Machiel Aarten	Statenlid Provincie Fryslân	AB lid	18-04-2018 / 31-12-2018	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	0	0	0	**0**	n.v.t.	n.v.t.
Jacob Star	Statenlid Provincie Groningen	AB lid	01-07-2016 / 31-12-2018	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	0	0	0	**0**	n.v.t.	n.v.t.
Harrie Miedema	Statenlid Provincie Groningen	AB lid	29-04-2015 / 31-12-2018	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	0	0	0	**0**	n.v.t.	n.v.t.
Wim Bakker	Statenlid Provincie Noord-Holland	AB lid	08-02-2016 / 31-12-2018	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	0	0	0	**0**	n.v.t.	n.v.t.
Esther Rommel	Statenlid provincie Noord-Holland	AB lid	08-02-2016 / 31-12-2018	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	0	0	0	**0**	n.v.t.	n.v.t.
Dagelijks Bestuur												
Henk Staghouwer	Gedeputeerde provincie Groningen	DB lid (Voorzitter)	29-04-2015 / 31-12-2018	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	0	0	0	**0**	n.v.t.	n.v.t.
Klaas Kielstra	Gedeputeerde Provincie Fryslân	DB lid	20-05-2015 / 31-12-2018	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	0	0	0	**0**	n.v.t.	n.v.t.
Cees Loggen	Gedeputeerde Provincie Noord-Holland	DB lid	26-05-2015 / 31-12-2018	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	0	0	0	**0**	n.v.t.	n.v.t.
Directie												
Drs. A.F. van de Klundert	Waddenfonds	Directeur / secretaris	01-11-2012 / 01-04-2018	1 fte	deels	nee	18530,76	-3750,03	4845,75	**19.626,48**	189000	n.v.t.
Dick Hamhuis	Waddenfonds	Directeur / Secretaris	01-07-2017 / 31-12-2018	1 fte	nee	nee	105894,6	0	17483,04	**123.377,64**	189000	n.v.t.
Benry Bolscher	Waddenfonds	Plv. Directeur / secretaris	01-07-2017 / 31-12-2018	1 fte	nee	nee	111.200,00	-	0	**111.200,00**	189000	gedetacheerd van de prov. Fryslan aan het Waddenfonds
Marre Walter	Waddenfonds	Plv. Directeur / secretaris	23-02-2018 / 31-12-2018	1 fte	nee	nee	167.440,00	5.335,00	0	**172.775,00**	189000	externe inhuur : via Veranderpartners

3. Overige gegevens

3.1 Resultaatbestemming

Het dagelijks bestuur van het Waddenfonds stelt voor om het gerealiseerde resultaat over 2018 als volgt te bestemmen:

Gerealiseerd resultaat 2018 € 19.106.835

Explicitatie rekeninigsaldo	Bedrag
Exploitatie en Organisatie kosten	- 28.000,00
Niet besteed op subsidieplafonds 2017	8.212.000,00
Niet besteed op budget Majeure Projecten 2018	7.707.800,00
Niet opengesteld van subsidieplafonds 2018	458.000,00
Vrijval door vaststelling of Herziening	2.757.000,00
Totaal	19.106.800,00

Toe te voegen aan reserves:

Toe te voegen aan bestemmingsreserve majeure projecten € 7.707.800

Toe te voegen aan de algemene reserve Waddenfonds € 11.399.035

Totaal € 19.106.835

Aan het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Waddenfonds

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2018 van de Gemeenschappelijke Regeling Waddenfonds (hierna: Waddenfonds) te Leeuwarden gecontroleerd.

Naar ons oordeel:
- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Waddenfonds per 31 december 2018 als van de baten en lasten over 2018 in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeente;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder de verordening van Waddenfonds.

De jaarrekening bestaat uit:
1. de balans per 31 december 2018;
2. het overzicht van baten en lasten 2018;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen en
4. verantwoording in het kader van de Wet Normering Topinkomens (WNT), als zelfstandig paragraaf onderdeel uitmakend van het jaarverslag van Waddenfonds.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO), het door het algemeen bestuur op 23 november 2018 vastgestelde Normenkader Rechtmatigheid Gemeenschappelijke Regeling Waddenfonds en het Controleprotocol WNT 2018 vallen.
Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Waddenfonds zoals vereist in zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit
Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 140.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstoleranties bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten, inclusief toevoegingen aan reserves.
De materialiteit is gebaseerd op het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteits-voorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan hen tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 10.500 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:
- de programmaverantwoording;
- de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie
- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten ingevolge artikel 213 lid 3 onder d Gemeentewet, de Provinciewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur het algemeen bestuur voor de jaarrekening
Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.
Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder de verordening van de Waddenfonds. In dit kader is het dagelijks bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het dagelijks bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het dagelijks bestuur het voornemen heeft om de gemeenschappelijke regeling te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.
Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Drachten, 18 februari 2019

Bentacera Registeraccountants B.V.
was getekend

T.A. Schurer RA

VOORDRACHT

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 23 april 2019

Onderwerp: concept-begroting 2020 en ontwerp-jaarstukken 2018 Gemeenschappelijke regeling Waddenfonds

Kenmerk: 651812/1203750

Bijlagen: ontwerpbesluit, concept-begroting 2020 en ontwerp-jaarstukken 2018 Gemeenschappelijke regeling Waddenfonds

1. Inleiding

Op grond van artikel 29 van de Gemeenschappelijke regeling Waddenfonds, worden Provinciale Staten van de drie deelnemende provincies in de gelegenheid gesteld zienswijzen kenbaar te maken over de concept-begroting 2020. Dit gebeurt gelijktijdig in de drie betrokken Waddenprovincies. Vanuit bestuurlijk, beleidsmatig en financieel oogpunt is het van belang dat er aandacht is voor verbonden partijen waar de provincie Noord-Holland een financiële en/of bestuurlijke relatie mee heeft.

Uw Staten hebben van het Dagelijks Bestuur van het Waddenfonds een aanbiedingsbrief ontvangen d.d. 2 april 2019 met als bijlage de concept-begroting 2020 van de Gemeenschappelijke regeling Waddenfonds. Wij hebben hiervan kennisgenomen en bieden u deze nu aan voor het kenbaar maken van uw eventuele zienswijzen bij het Dagelijks Bestuur van het Waddenfonds. Wij adviseren u geen zienswijze in te dienen. Dit lichten wij hierna toe.

Bij de hierboven genoemde brief van het Dagelijks Bestuur van het Waddenfonds zijn ook de ontwerp-jaarstukken 2018 ter kennisname meegestuurd.

2. Advies Gedeputeerde Staten: geen zienswijze indienen

Provinciale Staten hebben als deelnemer in de Gemeenschappelijke regeling Waddenfonds een kaderstellende en toezichthoudende rol. Vanuit die verantwoordelijkheid kunnen uw Staten zienswijzen kenbaar maken aan het Dagelijks Bestuur van het Waddenfonds. Het Dagelijks Bestuur voegt de commentaren, waarin deze zienswijzen zijn vervat, bij de concept-begroting 2020, zoals deze aan het Algemeen Bestuur van het Waddenfonds worden aangeboden. Het Algemeen Bestuur stelt deze vast in haar vergadering van 28 juni a.s. Het Dagelijks Bestuur zendt de begroting 2020 binnen twee weken na vaststelling,

doch in ieder geval vóór 15 juli, aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

In het najaar van 2016 hebben uw Staten het Investeringskader Waddengebied 2016-2026 vastgesteld. Hierin zijn zes majeure opgaven beschreven en daarover is afgesproken dat deze ook met middelen uit het Waddenfonds betaald kunnen worden. Hiermee is in deze begroting, net als in de begrotingen van de afgelopen jaren, rekening gehouden. Om die reden adviseren wij uw Staten geen zienswijze in te dienen op de concept-begroting 2020. De uitwerking van dit Investeringskader staat beschreven in de door ons vastgestelde Investeringsprogramma's. Onlangs bent u door ons per brief (met kenmerk 1195042/1195038) geïnformeerd over het Meerjarenprogramma Investeringskader Waddengebied 2019 en verder.

3. Financiering en communicatie

De begroting van het Waddenfonds staat geheel los van de begroting van de provincie Noord-Holland en heeft hier ook geen invloed op. De provincie brengt ook geen eigen middelen in.

De gelden van het Waddenfonds worden door het Rijk in jaarlijkse tranches via het Provinciefonds aan het openbaar lichaam Waddenfonds overgeheveld.

De provincie heeft wel een eigen Uitvoeringsregeling voor de cofinanciering van Waddenfondsprojecten (GS besluit 18 februari 2014/kenmerk 314425-314435), maar financieel gezien staat deze regeling los van de begroting van het Waddenfonds. De doelstellingen van de uitvoeringsregeling 'Cofinanciering Waddenfonds Noord-Holland 2014' zijn gekoppeld aan de doelstellingen en criteria van de subsidieverordening en het Uitvoeringskader Waddenfonds 2017-2026. De provincie kan subsidie verstrekken voor activiteiten die passen binnen het Uitvoeringsplan van de Gemeenschappelijke regeling Waddenfonds en die worden uitgevoerd binnen het Noord-Hollandse deel van het Waddengebied, dan wel voor zover het project naar het oordeel van Gedeputeerde Staten in overwegende mate is gericht op of ten goede komt aan de provincie Noord-Holland.

4. Proces en procedure

Na het vaststellen van dit besluit wordt het Dagelijks Bestuur van het Waddenfonds hiervan op de hoogte gesteld.

5. Voorstel

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

dhr. A.Th.H. van Dijk, voorzitter

mw. R.M. Bergkamp, provinciesecretaris

Ontwerpbesluit

Nr. 32-2019

Provinciale Staten van Noord-Holland;

gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van 23 april 2019;

gelet op artikel 29 van de Gemeenschappelijke regeling Waddenfonds,

besluiten:

Geen zienswijze op de concept-begroting 2020 in te dienen bij het Dagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke regeling Waddenfonds.

Haarlem, 27 mei 2019
Provinciale Staten voornoemd,

voorzitter,

statengriffier,

Provincie Noord-Holland

Advies aan Provinciale Staten

Tbv Statenvergadering d.d 27-05-2019
Commissie
Datum commissievergadering 20-05-2019

Onderwerp:
Voordracht Opheffing Gemeenschappelijke Regeling Schadeschap Schiphol

Uw contactpersoon
E. Krijgsman
AD/STG

Doorkiesnummer +31235143288
krijgsmane@noord-holland.nl

22 mei 2019

De commissie adviseert:

Dat de voordracht 'zienswijze financiële stukken Waddenfonds' met het verslag van deze vergadering als hamerstuk wordt doorgeleid naar PS van 27 mei 2019.

Uittreksel concept-verslag Interim-Statencommissie 20-05-2019:

7.a. Voordracht met zienswijze op conceptbegroting 2020 en jaarstukken 2018 Waddenfonds

Dhr. **Zaal** (GL) constateert dat GS geen aanleiding zien om een zienswijze in te dienen, net zoals dat in 2018 en 2019 het geval was. Het Waddenfonds vraagt opnieuw om extra middelen voor 2020, 2021 en 2022 – en dat is de derde keer in zes jaar – voor een incidentele uitbreiding van de organisatie voor een half miljoen euro per jaar voor 5 extra fte. Dat verzoek rechtvaardigt een kritische blik, want in zes jaar is sprake van een toename van 55%. De onderbouwing van deze aanvraag is niet helemaal correct. Er wordt ten onrechte gesteld dat PS de kosten in 2013 hebben gemaximeerd op 5% maar dat plafond gold pas per 2015. Ook wordt gesteld dat de Noordelijke en Randstedelijke rekenkamers in hun rapport hebben gesteld dat de uitvoeringsorganisatie te krap bemenst is, maar dit is geen correcte weergave van de constateringen van de rekenkamers. De rekenkamers stellen dat een vast percentage geen goed uitgangspunt is en doen de aanbeveling om eerst een taken/middelendiscussie te voeren en daarna het budget te bepalen. De rekenkamers zeggen dus iets over het systeem van budgettering, maar niet over de omvang. Het bestuur heeft in 2018 opdracht gegeven om de kwaliteit en capaciteit van de uitvoeringsorganisatie te toetsen. In de bijbehorende documenten staat vermeld dat de analyse is gemaakt maar ook dat deze nog gemaakt moet worden. Uit de antwoorden op technische vragen blijkt dat de resultaten van de onderzoeken wel beschikbaar zijn. Er staat dus een aantal onjuistheden in de tekst. Hoe zijn de onderzoeksresultaten verwerkt in de begroting? Het Waddenfonds stelt dat eind 2020 zodanige stappen zijn gezet dat de capaciteitsuitbreiding vanaf dat moment niet meer nodig is en men terug kan naar het niveau van 5%. Kennen GS de resultaten van het interne onderzoek naar de bedrijfsvoering en hoe zijn die verwerkt in de conceptbegroting? Hoe kijken GS naar het onderzoek door de rekenkamers en hun opvatting over het systeem van budgettering in plaats van over de omvang? Hebben GS er vertrouwen in dat het Waddenfonds na 2022 een einde maakt aan de incidentele budgetuitbreiding en waarop is dat vertrouwen gebaseerd?

Dhr. **Zoon** (PvdD) stemt ermee in om geen zienswijze in te dienen. Het Waddenfonds is ontstaan uit de commissie Meijer voor natuurontwikkeling. Hieruit is een verdeling van 50/50 economie en natuurontwikkeling voortgekomen, maar uit de jaarstukken blijkt dat economie altijd boven ecologie komt. Bij de aangekondigde midtermreview zal de PvdD hier dieper op ingaan, want hier moet verandering in komen.

Dhr. **De Wit** (VVD) sluit zich aan bij de vragen van GL. Kunnen er efficiëncyslagen gemaakt worden in het aanvraagproces om de doelen te realiseren met zo weinig mogelijk middelen en dat de tijdelijkheid inderdaad

tijdelijk is? In de begroting moet meer aandacht komen voor de verdeling van de middelen tussen economie en ecologie. Kunnen GS een duiding geven van projecten en initiatieven in 2020 om het aanwenden van de middelen conform de doelstelling te realiseren?

Dhr. **Deen** (PVV) was in 2016 al niet erg enthousiast over het investeringskader en dat is nog steeds het geval voor een bepaald deel. Wat wordt verstaan onder duurzame energiehuishouding? Wordt er ruimte geboden voor zonneparken en/of windturbines en zo ja, op welke wijze.

Mw. **Koning** (CDA) constateert dat er meer geld nodig is voor incidentele uitbreiding van de interne organisatie. Is dit een eenmalige versterking of worden er meer verzoeken verwacht? Blijkt uit de tekst op pagina 14 dat er mogelijk meer geld nodig is voor de bedrijfsvoering bovenop de geraamde bedragen in de begroting?

Gedeputeerde **Loggen** meldt dat de Wadden een zeer kwetsbaar gebied vormen waar overheden veel aandacht voor hebben. Dat was een van de redenen voor het instellen van het Waddenfonds dat uiteindelijk is gedecentraliseerd naar de provincies met het oog op het handhaven van een één en ongedeeld wad. Dit wordt uitgevoerd door een kleine organisatie met een hecht team, maar twee oorzaken hebben geleid tot meer personele kosten. Er waren namelijk 2 mensen terminaal ziek (de directeur en een medewerker) die beiden moesten worden vervangen en dat had een grote weerslag op het kleine team. De tweede oorzaak is het investeringskader Wadden en de behoefte van het gebied en betrokken provincies aan een meer integrale benadering van projecten met een meerjarige financiering voor een integrale projectinvulling. Dat was in het verleden niet mogelijk waardoor er te weinig onderlinge samenhang tussen projecten bestond. Als voorbeeld wordt genoemd het project versterking van de Prins Hendrikzanddijk, dat zowel economie als ecologie betreft. De natuur wordt versterkt maar er wordt ook een fietspad aangelegd. De grafiek laat een trend zien die in het midden uitkomt. In het begin van de vorige periode is er al aangedrongen op meer aandacht voor economie. Een van de belangrijke investeerders in het investeringskader is het Waddenfonds en voor een beoordeling van de integraliteit van de projecten, is meer capaciteit noodzakelijk dan in het verleden het geval was, zodat de kwaliteitsslag gemaakt kan worden, want ook uit het rapport van de rekenkamers blijkt dat de bezetting minimaal is. De eilanden streven ernaar zo duurzaam en energieneutraal mogelijk te worden en daarvoor is een thema in het investeringskader opgenomen, zodat het Waddenfonds hier aanzienlijk aan kan bijdragen. Al in het verleden hebben de eilanden aangegeven dat zij niet zitten te wachten op windmolens, dus de mogelijkheid dat deze daar neergezet worden, is niet zo groot.

Tweede termijn

Dhr. **Zaal** (GL) verzoekt de gedeputeerde om in een in te dienen zienswijze aandacht te vragen voor correctie van de feitelijke onjuistheden en slordigheden in de tekst.

Dhr. **De Wit** (VVD) verzoekt GS PS te informeren wanneer de uitvoering van de projecten niet conform de plannen verloopt. Hij verzoekt de koppeling tussen de verhalen en doelstellingen achter de projecten en de cijfermatige berekening in de komende begroting nader uit te werken en te versterken.

Gedeputeerde **Loggen** zegt toe in de toekomst meer aandacht te vragen voor het voorkomen van feitelijke onjuistheden en slordigheden in de tekst, maar deze boodschap kan via de bestuursleden namens de provincie worden overgebracht. Voorgesteld wordt om een technische briefing te organiseren waarin ook de nieuwe Statenleden worden geïnformeerd over de achtergronden en gevolgen van het rekenkamerrapport en over de positie van Noord-Holland en de andere provincies.

De **voorzitter** constateert dat na de zomer een technische briefing zal worden georganiseerd nadat het eerst op de agenda van de nog in te stellen Commissie Water is besproken. Het voorstel wordt als hamerstuk geagendeerd voor PS.

randstedelijke rekenkamer
flevoland | noord-holland | utrecht | zuid-holland

Aan Provinciale Staten van de provincie Noord-Holland

Datum	*Bijlage(n)*	*Uw kenmerk*	*Ons kenmerk*
12 april 2019	1		2019/AH/053

Onderwerp
Concept begroting 2020

Geachte leden van Provinciale Staten,

Ter voldoening aan het bepaalde in artikel 21 van de Gemeenschappelijke Regeling Randstedelijke Rekenkamer zenden wij u hierbij de concept begroting van 2020. Zoals wij kenbaar hebben gemaakt bij de toezending van onze Jaarstukken 2018 op 26 maart jl. ontvangt u dit jaar de algemene financiële en beleidsmatige kaders voor 2020 in de vorm van bijgevoegde concept begroting 2020.

Met verwijzing naar artikel 48, lid 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen kunt u uw zienswijze over de begroting tot uiterlijk 7 juni a.s. aan ons kenbaar maken. Daarna zal de Randstedelijke Rekenkamer de begroting vaststellen en deze terstond toesturen aan u en de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Ter voldoening aan het bepaalde in artikel 48, lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen, verzoeken wij u de concept begroting voor eenieder ter inzage te leggen en, tegen betaling van de kosten ervan, algemeen verkrijgbaar te stellen. Tevens verzoeken wij u van de terinzagelegging en de verkrijgbaarstelling openbaar kennis te geven.

Met vriendelijke groet,

dr.ir. Ans Hoenderdos-Metselaar MBA
Bestuurder/directeur
Randstedelijke Rekenkamer

Teleportboulevard 110 | 1043 EJ AMSTERDAM | 020 - 5818 585
info@randstedelijke-rekenkamer.nl | www.randstedelijke–rekenkamer.nl

randstedelijke rekenkamer
flevoland | noord-holland | utrecht | zuid-holland

Begroting 2020

Concept voor Provinciale Staten

Randstedelijke Rekenkamer | april 2019

Inhoudsopgave

| 1 | BELEIDSBEGROTING 4

1.1 PROGRAMMAPLAN / ONDERZOEKSPROGRAMMA 4

1.2 PARAGRAFEN 4

1.2.1 Weerstandsvermogen 4
1.2.2 Financiering 5
1.2.3 Bedrijfsvoering 5

| 2 | FINANCIËLE BEGROTING 8

2.1 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 8

2.2 UITEENZETTING FINANCIËLE POSITIE 12

2.3 MEERJARENRAMING 14

Inleiding

Achtergrond

De missie van de Randstedelijke Rekenkamer luidt:

> Het verbeteren van het functioneren van het provinciaal bestuur (*van de provincies Flevoland, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland*) en de daarmee verbonden organen en het versterken van de publieke verantwoording.

Om invulling te geven aan de missie verricht de Randstedelijke Rekenkamer onafhankelijk onderzoek op het terrein van doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid. De Rekenkamer rapporteert haar bevindingen, oordelen en aanbevelingen primair aan de Provinciale Staten. Deze informatie is in beginsel publiek toegankelijk. Daarnaast ziet de Rekenkamer het als haar verantwoordelijkheid om een bijdrage te leveren aan goed openbaar bestuur door kennisuitwisseling en samenwerking binnen de betrokken provincies en eventueel andere publieke organen te bevorderen. Kwaliteit, betrouwbaarheid en onafhankelijkheid ziet de Rekenkamer als belangrijkste kenmerken van haar producten.

Bij de uitvoering van haar werkzaamheden draagt de Rekenkamer zorg voor een effectief en efficiënt beleid met betrekking tot de beheerstaken in het kader van de dagelijkse bedrijfsvoering. De Rekenkamer beoogt een transparante organisatie te zijn die voortdurend in de kwaliteit van haar medewerkers en methoden investeert.

Indeling van de programmabegroting

De programmabegroting is ingedeeld volgens het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De Programmabegroting bestaat uit een Beleidsbegroting (deel 1) en een Financiële begroting (deel 2). In de Beleidsbegroting is één programma opgenomen. Dit betreft een globaal onderzoeksprogramma waarin nog geen concrete onderzoeken zijn opgenomen. In de 1e begrotingswijziging 2020 zullen we een concreet onderzoeksprogramma opnemen, waarin we per onderzoek de w-vragen ‘Wat willen we bereiken?’, ‘Wat gaan we daarvoor doen?’ en ‘Wat mag het kosten’ zullen beantwoorden. In de Financiële begroting is de uiteenzetting van de financiële positie en de meerjarenraming opgenomen.

| 1 | Beleidsbegroting

1.1 Programmaplan / Onderzoeksprogramma

Wat willen we bereiken?
De Randstedelijke Rekenkamer wil met het uitvoeren van haar onderzoeksprogramma het functioneren van het provinciaal bestuur verbeteren. Voorafgaand aan de vaststelling van het onderzoeksprogramma laat de Rekenkamer zich adviseren door de Programmaraad. Deze bestaat uit leden van Provinciale Staten van de vier provincies. In het voorjaar van 2019 zal een nieuwe Programmaraad aantreden, die bij het nieuwe onderzoeksprogramma zal worden betrokken. In deze begroting is daarom nog geen onderzoeksprogramma voor 2020 opgenomen.

Wat gaan we daarvoor doen?
De Rekenkamer heeft een gestructureerd proces om tot een optimale onderzoeksprogrammering te komen. Op verschillende manieren worden suggesties voor onderzoeksthema's verzameld, bijvoorbeeld via een 'rondje langs de fracties'. Na een minder of meer uitgebreide oriëntatie op een thema en/of door het uitvoeren van verkenningen wordt een beknopte lijst van kansrijke relevante onderzoeksonderwerpen opgesteld en voorgedragen voor advies aan de Programmaraad. Daarnaast zal de Rekenkamer stimuleren dat de provincies verzoekonderzoeken indienen.

Wat mag het kosten?
De totale lasten van het onderzoeksprogramma bedragen € 1.652.700 inclusief overhead en (de voor de provincies compensabele) BTW en exclusief de toevoeging aan de voorziening evaluatie. De kosten van de overhead bedragen € 362.900. De overhead beslaat personele kosten (management, ondersteuning en opleidingen), kosten voor huisvesting en kosten voor de informatievoorziening. Het onderzoeksprogramma wordt gefinancierd door de deelnemers (i.e. de Randstadprovincies) aan de Gemeenschappelijke regeling Randstedelijke Rekenkamer.

1.2 Paragrafen

De beleidsbegroting bestaat uit een aantal paragrafen waarin de beleidslijnen zijn vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten (zie BBV). Voor de Randstedelijke Rekenkamer zijn alleen onderstaande paragrafen Weerstandsvermogen, Financiering en Bedrijfsvoering van toepassing.

1.2.1 Weerstandsvermogen
De directe risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie van de Randstedelijke Rekenkamer, zijn minimaal van omvang. De Randstedelijke Rekenkamer heeft vooral te maken met reguliere kosten die vooraf goed te ramen zijn, zoals personeelskosten, huisvesting, ICT en kantoorartikelen. Onverwachte kosten van substantiële omvang waarvoor geen dekking is, hebben zich in het verleden niet voorgedaan en worden ook in 2020 niet verwacht.

De weerstandscapaciteit van de Rekenkamer bestaat uit het resterende deel van de begroting inclusief de bestemmingsreserve onderzoek van € 275.000 en de bestemmingsreserve spaarverlof van € 51.000 waarvoor

nog geen verplichtingen zijn aangegaan. Deze capaciteit is voldoende groot om de risico's van materiële betekenis af te dekken.

In totaal hebben wij zes risico's geïdentificeerd waarvoor beheersmaatregelen zijn getroffen. De risico's van het eigen risicodragerschap, het persoonlijk ontwikkelbudget (POB) en de evaluatie van de Rekenkamer zijn afgedekt door middel van een voorziening. De risico's van extra onderzoek, de extra kosten van de plaatsvervangend bestuurder en de kosten van vervanging vanwege het sparen van vakantiedagen, zijn afgedekt door middel van een reserve. Zie voor een nadere toelichting paragraaf 2.2 Uiteenzetting financiële positie.

1.2.2 Financiering

De Randstedelijke Rekenkamer wordt gefinancierd door de provincies Flevoland, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland. Het programmaresultaat is te gebruiken om de reserves tot maximaal 25% van de totale bijdrage van de deelnemende provincies aan te vullen. Het resterende deel wordt naar rato van de bijdragen teruggestort naar de vier provincies.

De Rekenkamer heeft een rekening-courant bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Conform het Treasurystatuut kunnen tijdelijke overschotten aan liquide middelen worden uitgezet, indien hiermee een rentevoordeel van meer dan € 4.000 kan worden behaald. Voor 2019 is dit niet het geval. De verwachting is dat de rentestanden in 2020 niet dusdanig gestegen zullen zijn dat het drempelbedrag kan worden gehaald en daarom gaan we ervanuit dat we in 2020 ook geen middelen zullen uitzetten.

1.2.3 Bedrijfsvoering

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de stand van zaken en de beleidsvoornemens omtrent de bedrijfsvoering.

Arbeidsomstandigheden en ziekteverzuim

Het personeel van de Randstedelijke Rekenkamer is in dienst van de provincie Flevoland. De Randstedelijke Rekenkamer volgt daarom het beleid van de provincie aangaande de arbeidsvoorwaarden, de arbeidsomstandigheden en het ziekteverzuim. De Randstedelijke Rekenkamer stelt zich ten doel om het ziekteverzuim ook in 2020 onder de norm van 5% te houden. Indien een medewerker zich regelmatig ziek meldt, zal er een verzuimgesprek plaatsvinden tussen de medewerker en de bestuurder/directeur.

De Randstedelijke Rekenkamer beschikt over twee gediplomeerde bedrijfshulpverleners, die in geval van ongevallen of calamiteiten in staat zijn eerste hulp te verlenen. Beide bedrijfshulpverleners zullen naar verwachting in 2020 een herhalingsopleiding gaan volgen.

Personeelsbeleid

De personeelsformatie van de Randstedelijke Rekenkamer bestaat uit een ambitieuze groep van hoog opgeleide medewerkers. Ook in 2020 zal de Rekenkamer aandacht besteden aan opleiding en training, zodat de medewerkers zich blijven ontwikkelen. Om de kwaliteit van het onderzoeksprogramma en de onderzoeken te verhogen, worden zo nodig externen ingezet.

Alhoewel de bestuurder/directeur bevoegd is tot het voeren van een eigen personeelsbeleid, wordt in principe aangesloten bij het personeelsbeleid van de provincie Flevoland. P&O-aangelegenheden worden regelmatig met de provincie Flevoland afgestemd.

Automatisering en Informatisering
De Randstedelijke Rekenkamer beschikt over een eigen computerserver uit 2017. Om de server en bijbehorende apparaten en programma's up tot date te houden wordt regulier onderhoud uitgevoerd. Het systeem biedt de mogelijkheid om locatie ongebonden te kunnen werken. In dit verband beschikt de Rekenkamer ook over een aantal laptops, zodat de medewerkers van de Rekenkamer meer op de provinciehuizen kunnen werken. Daarnaast hebben medewerkers tablets in bruikleen. Voor 2020 zijn geen grote investeringen en/of wijzigingen voorzien.

Communicatie
Ook in 2020 zal de Randstedelijke Rekenkamer regelmatig in de provincies te vinden zijn. De medewerkers zijn verdeeld in provincieteams, die actief de ontwikkelingen in hun provincie volgen. De bestuurder/directeur of plaatsvervangend bestuurder gaat samen met deze teams langs alle fracties in de provincies voor input van onderzoeksuggesties en reflectie op ons werk.

Al in een vroege fase van ieder onderzoek wordt gesproken met ambtenaren en Statenleden, zodat het onderzoek zoveel mogelijk aan kan sluiten bij de behoefte van PS. Ook besteedt de Rekenkamer veel aandacht aan het aanbieden van haar bevindingen, oordelen en aanbevelingen. De presentatie van de rapporten van de Rekenkamer aan het provinciaal bestuur wordt zorgvuldig afgestemd met de Statengriffies. De Randstedelijke Rekenkamer publiceert haar rapporten via de website www.randstedelijke-rekenkamer.nl, waarop niet alleen de publicaties maar ook de agenda's en verslagen van de behandeling eenvoudig zijn terug te vinden.

De Randstedelijke Rekenkamer voert regelmatig overleg met andere rekenkamers. In het kader van de Kring van Provinciale Rekenkamers wordt tijdens bijeenkomsten onder meer gesproken over bedrijfsvoering, beleid, onderzoeksprogrammering en concrete onderzoeken. Daar waar relevant wisselen de rekenkamers informatie uit over de oriëntatie op een onderzoeksonderwerp, het opzetten van een beoordelingskader, de onderzoeksopzet en de bevindingen. Tevens heeft de bestuurder/directeur regelmatig overleg met de directeuren van de Rekenkamers van Amsterdam en Rotterdam. Daarnaast participeert de Randstedelijke Rekenkamer in een overleg van de lokale rekenkamers in de regio Kennemerland en in een overleg van de lokale Rekenkamers in Flevoland om kennis en ervaring te delen.

Organisatie
De organisatie van de Randstedelijke Rekenkamer bestaat in 2020 uit een totale formatie van één bestuurder/directeur, één deeltijd plaatsvervangend bestuurder, één adjunct-directeur/senior projectleider, twee projectleiders, zes onderzoekers, een deeltijd office-manager en een deeltijd managementassistente. Daarnaast heeft de Rekenkamer ruimte voor maximaal 2 stageplaatsen.

De formatie en verwachte bezetting zijn begin 2020 als volgt:

Formatie	**Fte**	**Bezetting 1 januari 2020**	**Fte**
Bestuurder/directeur	1,1	Bestuurder/directeur	1,2
Ondersteuning	1,2	Ondersteuning	1,3
Projectleider	3,0	Projectleider	2,6
Onderzoeker	6,0	Onderzoeker	7,6
Totaal	**11,3**	**Totaal**	**12,7**

Interne beheersing
De financiële administratie wordt bijgehouden door het secretariaat van de Randstedelijke Rekenkamer. Conform de Financiële beleids- en beheersverordening en de Controleverordening heeft de Randstedelijke Rekenkamer een Intern Controleplan. Met behulp van checklisten wordt in september en in februari de betrouwbaarheid van de financiële informatievoorziening en de naleving van relevante wet- en regelgeving getoetst.

Via kwartaalrapportages houdt het management van de Rekenkamer zicht op de uitputting van de begroting, de voortgang van de onderzoeken en de omvang van de liquide middelen. Tijdelijke overtollige middelen worden conform de Financiële beleids- en beheersverordening en het Treasurystatuut op een spaarrekening gezet indien de verwachte meeropbrengst hoger is dan het in het statuut opgenomen drempelbedrag. Zoals gemeld in paragraaf 1.2.2 Financiering zal het drempelbedrag van € 4.000 in 2020 waarschijnlijk niet behaald kunnen worden en is de verwachting dat we geen middelen zullen uitzetten.

Huisvesting en facilitaire dienstverlening
Voor het uitvoeren van het onderzoeksprogramma bezoeken de medewerkers frequent de provincies. De Randstedelijke Rekenkamer is daarom gevestigd nabij station Sloterdijk in Amsterdam. Vanuit dit kantoorpand is er via het openbaar vervoer een goede aansluiting met de vier provinciehuizen in Den Haag, Haarlem, Lelystad en Utrecht. De kantoorruimte is gehuurd en maakt onderdeel uit van een bedrijfsverzamelgebouw. De facilitaire dienstverlening zoals bewaking, schoonmaak en receptie, is onderdeel van het huurcontract. Het huurcontract is in 2014 afgesloten en loopt door tot in 2020. In 2016 en 2017 heeft een herinrichting van het kantoor plaatsgevonden om te komen tot een moderne werkomgeving met goed ingerichte werkplekken voor de medewerkers. Voor 2020 worden geen grote investeringen of wijzigingen verwacht.

| 2 | Financiële begroting

In dit deel treft u een toelichting aan op de financiële positie van de Randstedelijke Rekenkamer en een meerjarig overzicht van de baten en lasten.

2.1 Overzicht van Baten en Lasten

	Begroting 2020	1e begrotings-wijziging 2019	Rekening 2018
Baten			
Bijdragen van de provincies	1.646.500	1.608.100	1.553.300
Extra bijdrage provincie Utrecht			128.064
Rentebaten	-	-	-
Onttrekking uit de voorziening POB	7.000	7.000	
Onttrekking uit de voorziening evaluatie			
Som van de baten	1.653.500	1.615.100	1.681.364
Lasten			
Onderzoeksprogramma	1.652.700	1.613.900	1.553.507
Toevoeging aan voorziening POB		-	4.083
Toevoeging aan voorziening Evaluatie	8.300	8.300	8.300
Evaluatie			
Toevoeging voorziening eigen risicodragerschap	-		7.543
Som van de lasten	1.661.000	1.622.200	1.573.433
Resultaat voor bestemming	-/-7.500	-/-7.100	107.931
Toevoeging aan bestemmingsreserve plv bestuurder	-	-	-
Onttrekking uit bestemmingsreserve plv bestuurder	13.500	13.100	12.726
Toevoeging aan bestemmingsreserve onderzoek	-	-	-60.000
Onttrekking uit bestemmingsreserve onderzoek			
Toevoeging aan bestemmingsreserve spaarverlof	-6.000	-6.000	--13.000
Resultaat na bestemming	**-**	**-**	**47.657**
Bestemming programmaresultaat			
Verrekenen met de deelnemende provincies	**-**	**-**	47.657

De lasten worden in hoofdzaak gedekt door de bijdragen van de provincies aan de Gemeenschappelijke regeling Randstedelijke Rekenkamer en het niet in de formatie opgenomen deel van de plaatsvervangend bestuurder door een onttrekking uit de bestemmingsreserve voor de plaatsvervangend bestuurder. De opgebouwde bestemmingsreserve onderzoek zal in principe niet worden aangesproken in 2020, met uitzondering van het gestelde bij het onderdeel Weerstandsvermogen in paragraaf 1.2.1 en Reserves in paragraaf 2.2.

Baten

De structurele begroting van de Rekenkamer is gebaseerd op de meerjarenbegroting die medio 2013 is opgesteld ten behoeve van de reorganisatie van de Randstedelijke Rekenkamer en waarmee de PS-en van de vier provincies hebben ingestemd. De indexering van de structurele begroting en de bijdragen van de provincies zijn gebaseerd op het door de Provinciale Staten vastgestelde beslisdocument Instelling Randstedelijke Rekenkamer. Voor de prijsindexering dient de Rekenkamer gebruik te maken van de Macro Economische Verkenning van het CPB, die pas in september 2019 openbaar wordt gemaakt. Voorlopig maakt de Randstedelijke Rekenkamer daarom gebruik van de indexcijfers uit het Centraal Economisch Plan van het CPB die dateren van maart 2019. Voor de Salarissen en sociale lasten is de indexering 2,6% en voor de Overige overheadkosten is de indexering 1,5%. De bijdragen van de provincies aan de structurele begroting nemen hierdoor met 2,4% toe. Na het verschijnen van de Macro Economische Verkenning in september zal de Rekenkamer in het najaar van 2019 met een begrotingswijziging komen, waarin de definitieve indexcijfers worden verwerkt.

Begroting	Structureel 2020	Structureel 2019
Salarissen en sociale lasten	1.330.800 (+2,6%)	1.297.100
Overige overheadkosten	315.700 (+1,5%)	311.000
Totaal	1.646.500 (+2,4%)	1.608.100

In februari 2019 was de rentestand dermate laag dat het drempelbedrag van € 4.000 uit het Treasurystatuut in 2019 niet kan worden gehaald. De verwachting is dat de rentestanden in 2020 niet dusdanig gestegen zullen zijn dat het drempelbedrag wel kan worden gehaald en daarom gaan we ervanuit dat we in 2020 ook geen middelen zullen uitzetten. De structurele begroting kent daarom geen rentebaten en blijft hierdoor € 1.646.500.

	2020		2019		2018
Bijdragen van de provincies	1.646.500	(+2,4%)	1.608.100	(+3,5%)	1.553.300
Rentebaten	0		0		0
Structurele begroting	1.646.500	(+2,4%)	1.608.100	(+3,5%)	1.553.300

De verdeling van de kosten over de vier deelnemende provincies dient te worden gebaseerd op gegevens uit de meicirculaire provinciefonds 2019.[1] Aangezien deze gegevens bij het opstellen van deze concept begroting nog niet beschikbaar zijn, zijn onderstaand de gegevens uit de meicirculaire provinciefonds 2018 opgenomen.

Provincie	Belastingcapaciteit	Totale uitkering Provinciefonds	Totaal	In %
Flevoland	60.155.855	93.212.960	153.368.815	10,93%
Noord-Holland	200.069.100	206.769.852	406.838.952	29,00%
Utrecht	110.748.309	219.157.765	329.906.074	23,52%
Zuid-Holland	245.473.126	267.229.089	512.702.215	36,55%
Totaal	616.446.390	786.369.666	1.402.816.056	100,00%

Op basis van deze gegevens wordt in de hiernavolgende tabel een **voorlopige inschatting** gegeven van de bijdragen van de vier provincies aan de Gemeenschappelijke regeling Randstedelijke Rekenkamer. Voor de helft van de begroting dragen de provincies evenveel bij (het gelijke deel). Voor de andere helft van de begroting is de omvang van de bijdrage naar rato van de som van de belastingcapaciteit en de uitkering uit het provinciefonds

[1] In de gemeenschappelijke regeling Randstedelijke Rekenkamer is vastgelegd dat de kosten over de deelnemers worden verdeeld volgens de sleutel zoals omschreven in artikel 8 van de Statuten van de Vereniging Interprovinciaal Overleg.

(het ongelijke deel). Voor vaststelling van deze begroting in juni 2019 zal de Randstedelijke Rekenkamer op basis van de meicirculaire provinciefonds 2019, de definitieve verdeling van de kosten over de vier deelnemende provincies in deze begroting verwerken.

Provincie	In %	Ongelijk deel	Gelijk deel	Totaal bijdrage incl. BTW (afgerond)
Flevoland	10,93%	90.005	205.813	295.818
Noord-Holland	29,00%	238.756	205.813	444.568
Utrecht	23,52%	193.607	205.813	399.420
Zuid-Holland	36,55%	300.882	205.813	506.694
Totaal	100,00%	823.250	823.250	1.646.500

De genoemde bijdrage van de provincies aan de Randstedelijke Rekenkamer is inclusief de voor de provincies compensabele BTW. De nettobijdrage van de provincie valt circa 16,5% lager uit. De Rekenkamer verstrekt namelijk na afloop van het jaar een opgave van de afgedragen BTW aan de provincies. De provincies kunnen deze omzetbelasting beschouwen als ware deze rechtstreeks in rekening gebracht, zodat compensatie van deze omzetbelasting uit het BTW-compensatiefonds mogelijk is.

Lasten

In onderstaande tabel worden de lasten per kostenpost gegeven.

Lasten	Begroting 2020	1e Begrotings-wijziging 2019	Rekening 2018
Personeel	1.394.500	1.331.200	1.198.636
- w.v. management en ondersteuning (overhead) 13,6%	*189.700*	*187.100*	
- w.v. opleidingen (overhead) 1,8%	*25.000*	*29.000*	
Inhuur	110.000	130.000	209.402
- w.v. Project inhuur	*65.000*	*75.000*	*168.057*
- w.v. Inhuur diensten van derden	*45.000*	*55.000*	*41.345*
Huisvesting en servicekosten (overhead)	120.300	117.000	114.658
Informatievoorziening (overhead)	27.900	35.700	30.811
Toevoeging voorziening POB		-	4.083
Toevoeging voorziening Evaluatie	8.300	8.300	8.300
Toevoeging voorziening eigen risicodragerschap	-	-	7.543
	1.661.000	1.622.200	1.573.433

Personeel

De personele lasten bestaan naast de salarissen en sociale lasten uit kosten voor opleidingen, vervoer, representatie en literatuur. Het totaal aan personele lasten neemt toe met 4,8%.
De meerderheid van het personeel heeft een vast dienstverband en de meeste van hen hebben nog niet het maximum van de salarisschaal bereikt. Vanwege het aantal deeltijdaanstellingen bij de Rekenkamer is in 2020 de formatie niet volledig bezet met vast personeel. Daarom is ruimte voor een aantal onderzoekers met een tijdelijk dienstverband.

Project inhuur en inhuur diensten van derden

De Rekenkamer streeft naar beperking van externe inhuur en hanteert daarvoor vanaf 2020 een structureel budget van € 110.000 voor het totaal van project inhuur en diensten van derden. De inhuur diensten van derden is geraamd op € 45.000. Hieronder vallen diensten die contractueel voor langere periode zijn vastgelegd, o.a. de structurele kosten voor dienstverlening van P&O Flevoland, externe ondersteuning op P&O gebied, ondersteuning op het gebied van privacybescherming (functionaris gegevensbescherming) en de accountant. De resterende ruimte voor project inhuur is daarmee € 65.000. Hierbij gaat het voornamelijk om het incidenteel inhuren van specifieke deskundigheid en expertise ter ondersteuning van het onderzoek.

Huisvesting en servicekosten

De kosten voor huisvesting en servicekosten vallen in 2020 iets hoger uit dan de raming voor 2019 in verband de indexatie van de huurprijs en ingang nieuwe huurperiode. De herinrichting van het kantoor is in 2017 afgerond en voor 2020 worden geen nieuwe grote investeringen of wijzigingen meer verwacht.

Informatievoorziening

De kosten voor informatievoorziening zijn in 2020 aanzienlijk lager dan in 2019. In 2019 lopen enkele afschrijvingen van investeringen in 2016 af. De bestaande kosten voor onderhoud en ICT-ondersteuning blijven nagenoeg gelijk. Wij verwachten in 2020 net als in 2019 geen nieuwe grote investeringen op ICT-gebied te doen.

Saldo

Het beoogde saldo voor 2020 is nul. Indien zich een overschot mocht voordoen, dan kan dit worden gebruikt om de reserves aan te vullen tot maximaal 25% van de bijdragen van de provincies. Het restant vloeit vervolgens terug naar de deelnemende partijen.

2.2 Uiteenzetting financiële positie

Financiering

Voor een toelichting op de financiering zie onderdeel baten in paragraaf 2.1.

Reserves

Bestemmingsreserve onderzoek:

	Beginsaldo	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindsaldo
2018	215.000	0	60.000	275.000
2019	275.000	0	0	275.000
2020	**275.000**	**0**	**0**	**275.000**

Bestemmingsreserve plaatsvervangend bestuurder:

	Beginsaldo	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindsaldo
2018	74.000	13.000	0	61.000
2019	61.000	13.100	0	47.900
2020	**47.900**	**13.500**	**0**	**34.400**

Bestemmingsreserve spaarverlof:

	Beginsaldo	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindsaldo
2018	32.000	0	13.000	45.000
2019	45.000	0	6.000	51.000
2020	**51.000**	**0**	**6.000**	**57.000**

Bestemmingsreserve onderzoek

De opgebouwde bestemmingsreserve onderzoek zal in 2020 in principe niet worden aangesproken. Overeenkomstig de motivatie van de opbouw van de bestemmingsreserve zijn hierop twee uitzonderingen mogelijk:

1. Het terstond uitvoeren van eenmalig extra onderzoek, als de actualiteit daar aanleiding voor geeft. Dankzij de reserve is de Rekenkamer dan niet afhankelijk van het al dan niet beschikbaar stellen van extra budget door de provincies.
2. Het opvangen van onverwachte extra uitgaven voor het geprogrammeerde onderzoek.

Bestemmingsreserve plaatsvervangend bestuurder

PS van de vier provincies hebben eind 2016 / begin 2017 besloten om een nieuwe plaatsvervangend bestuurder aan te stellen voor 0,2 fte. Bij de reorganisatie in 2015 is rekening gehouden met 0,1 fte. Vanuit het programmaresultaat 2016 is daarom voor de extra 0,1 fte € 80.000 gestort in een bestemmingsreserve voor de plaatsvervangend bestuurder. De onttrekking aan de reserve zal in 2020 € 13.500 bedragen en resulteren in een eindsaldo van € 34.400.

Bestemmingsreserve spaarverlof

In het kader van de CAO hebben medewerkers de mogelijkheid om hun al dan niet bijgekochte verlof tot een bepaald, maar aanzienlijk plafond, te sparen. Er is een voorziening gevormd voor het geval (langdurig) doorbetaald verlof wordt opgenomen en hiervoor vervanging ingehuurd moet worden. We verwachten ongeveer jaarlijks een bedrag van € 6.000 op te bouwen.

Investeringen

Voor 2020 wordt alleen rekening gehouden met kleinere investeringen in de ICT en de kantoorinrichting. De waardering van de vaste activa op de balans wordt voor ultimo 2020 geschat op ongeveer € 2.000. De Rekenkamer investeert niet in openbare ruimtes met een maatschappelijk nut. De vaste activa worden volgens de systematiek uit artikel 8 van de financiële beleids- en beheersverordening afgeschreven.

Voorzieningen

Voorziening POB:

	Beginsaldo	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindsaldo
2018	25.000	4.000	8.000	29.000
2019	29.000	15.000	8.000	22.000
2020	**22.000**	**15.000**	**8.000**	**15.000**

Voorziening evaluatie:

	Beginsaldo	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindsaldo
2018	50.000	45.000	8.000	13.000
2019	13.000	5.000	8.000	16.000
2020	**16.000**	**0**	**8.000**	**24.000**

Voorziening eigen risicodragerschap:

	Beginsaldo	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindsaldo
2018	49.000	0	8.000	57.000
2019	57.000	0	0	57.000
2020	**57.000**	**0**	**0**	**57.000**

Voorziening POB

In het kader van de CAO hebben alle medewerkers per 1 januari 2018 de beschikking over een Persoonlijk Ontwikkelbudget (POB) van € 5.000 voor een periode van vijf jaar. Dit bedrag mag ineens, maar ook verspreid over vijf jaar worden uitgeput. Voor de Rekenkamer kan dit oplopen tot maximaal € 65.000. In 2017 is € 25.000 gestort in de voorziening en in de jaren 2018-2022 zal jaarlijks een bedrag van € 8.000 worden gestort. Voor 2020 wordt verwacht dat weer enkele medewerkers hun POB zullen gaan benutten.

Voorziening evaluatie
De Gemeenschappelijke Regeling bepaalt dat de Rekenkamer eens per zes wordt geëvalueerd. De laatste evaluatie is bijna geheel in 2018 uitgevoerd. Vanaf 2018 wordt jaarlijks een zesde deel van de geraamde kosten voor de volgende externe evaluatie toegevoegd aan de voorziening.

Voorziening eigen risicodragerschap
De Randstedelijke Rekenkamer is eigen risicodrager, waardoor mogelijke uitkeringslasten bij vertrek van personeel ten laste van de Rekenkamer worden gebracht. Omdat de Rekenkamer voor tijdelijk personeel een payroll-aanstelling als beheersmaatregel ongewenst vindt en omdat dat ook een relatief dure constructie is, is voor het eigen risicodragerschap een voorziening gevormd. In 2018 is de voorziening aangevuld tot het geraamde bedrag om het gemiddelde van de mogelijke scenario's te dekken. In 2019 wordt deze voorziening herijkt.

2.3 Meerjarenraming

De begroting van de Randstedelijke Rekenkamer wordt jaarlijks geïndexeerd. Voor 2021 en verder schat de Rekenkamer de prijsindexering constant op 2%. De rentebaten zijn op € 0 geraamd, omdat het drempelbedrag van € 4.000 voor het uitzetten van overtollige middelen de komende jaren waarschijnlijk niet behaald zal worden. De lasten voor de extra 0,1 fte voor de plaatsvervangend bestuurder worden gedekt vanuit de bestemmingsreserve voor de plaatsvervangend bestuurder, die hiervoor tot en met medio 2023 toereikend is.

Hieronder is de meerjarenraming tot en met 2022 gegeven:.

	begroting 2019 1e wijziging	**2020**		**2021**		**2022**		**2023**	
Baten									
Bijdragen provincies structurele begroting	1.608.100	1.646.500	(+2,4%)	1.679.400	(+2%)	1.713.000	(+2%)	1.747.300	(+2%)
Rentebaten	-	-		-		-		-	
Onttrekking uit de voorziening POB	7.000	7.000		7.000		7.000		-	
Lasten									
Onderzoeksprogramma	1.613.900	1.652.700	(+2,4%)	1.685.900	(+2%)	1.719.700	(+2%)	1.747.100	(1,6%)
Toevoeging aan de voorziening evaluatie	8.300	8.300		8.300		8.300		8.500	
Toevoeging aan de voorziening eigen risicodragerschap	-	-		-		-		-	
Saldo	**-7.100**	**-7.500**		**-7.800**		**-8.000**		**-8.300**	
Onttrekking aan bestemmingsreserve plv bestuurder	13.100	13.500		13.800	(+2%)	14.000	(+2%)	6.600	
Toevoeging aan bestemmingsreserve spaarverlof	**-6.000**	-6.000		-6.000		-6.000		-6.000	
Saldo	**0**	**0**		**0**		**0**		**-7.700**	

Colofon

Randstedelijke Rekenkamer
Teleportboulevard 110
1043 EJ Amsterdam
020 – 58 18 585
info@randstedelijke-rekenkamer.nl
www.randstedelijke-rekenkamer.nl
Volg ons op twitter via: @rekenrandstad

randstedelijke rekenkamer
flevoland | noord-holland | utrecht | zuid-holland

Aan Provinciale Staten van de provincie Noord-Holland

Datum	*Bijlage(n)*	*Uw kenmerk*	*Ons kenmerk*
12 april 2019	1		2019/AH049

Onderwerp
Concept 1e begrotingswijziging 2019

Geachte leden van Provinciale Staten,

Hierbij bieden wij u de concept 1e Begrotingswijziging 2019 voor een zienswijze aan. In deze begrotingswijziging is ons geactualiseerde onderzoeksprogramma opgenomen. Om duidelijk te maken wat precies is aangepast ten opzichte van de primitieve begroting, hebben wij in de begrotingswijziging een samenvatting van wijzigingen opgenomen.

Op 4 oktober 2018 vond de laatste bijeenkomst van de Programmaraad van de afgelopen statenperiode plaats. Deze bijeenkomst stond vooral in het teken van terugblikken. Voor wat betreft het onderzoeksprogramma is aan de orde geweest dat het provinciespecifieke onderzoek voor Flevoland in voorbereiding was genomen evenals het onderzoek Wonen en dat het onderzoek Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (CVV)/Regiotaxi is uitgesteld. De begroting 2019 biedt nog ruimte voor nieuw(e) onderzoek(en).

In deze begrotingswijziging is, op basis van de Macro Economische Verkenning 2019, de definitieve bijdrage voor de deelnemende provincies over 2019 opgenomen.

Conform artikel 48, lid 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen verzoek ik u uiterlijk 7 juni aanstaande uw zienswijze hierop aan mij kenbaar te maken. Daarna zal de Randstedelijke Rekenkamer de 1e Begrotingswijziging 2019 vaststellen en deze terstond toesturen aan u en de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Met vriendelijke groet,

dr.ir. Ans Hoenderdos-Metselaar MBA
Bestuurder/directeur
Randstedelijke Rekenkamer

Teleportboulevard 110 | 1043 EJ AMSTERDAM | 020 - 5818 585
info@randstedelijke-rekenkamer.nl | www.randstedelijke–rekenkamer.nl

randstedelijke rekenkamer
flevoland | noord-holland | utrecht | zuid-holland

1e begrotingswijziging 2019

Concept voor Provinciale Staten

Randstedelijke Rekenkamer | april 2019

Inhoudsopgave

| SAMENVATTING VAN WIJZIGINGEN | 3

| 1 | BELEIDSBEGROTING 4

1.1 PROGRAMMAPLAN/ONDERZOEKSPROGRAMMA 4

1.2 PARAGRAFEN 8

1.2.1 Weerstandsvermogen 8
1.2.2 Financiering 9
1.2.3 Bedrijfsvoering 9

| 2 | FINANCIËLE BEGROTING 12

2.1 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 12

2.2 UITEENZETTING FINANCIËLE POSITIE 15

2.3 MEERJARENRAMING 17

Samenvatting van wijzigingen

Aanleiding

Op 4 oktober 2018 vond de laatste bijeenkomst van de Programmaraad plaats in deze statenperiode. Deze bijeenkomst stond vooral in het teken van terugblikken. Voor wat betreft het onderzoeksprogramma is aan de orde geweest dat het provinciespecifieke onderzoek voor Flevoland in voorbereiding was genomen evenals het onderzoek Wonen en dat het onderzoek Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (CVV)/Regiotaxi is uitgesteld.

In deze gewijzigde begroting zijn de werkzaamheden van 2019 opgenomen. Om in één oogopslag duidelijk te maken wat de wijzigingen zijn ten opzichte van de begroting 2019, is hieronder een samenvatting opgenomen.

Wijzigingen t.o.v. de begroting 2019

Beleidsbegroting
In het onderzoeksprogramma zijn de volgende onderzoeken opgenomen:

I. Wonen: De Rekenkamer is gestart met een vooronderzoek naar het thema Wonen. De onderzoeksopzet zal in het eerste kwartaal van 2019 worden gepubliceerd.
II. Complexe opgaven Flevoland: De onderzoeksopzet zal in het tweede kwartaal van 2019 worden gepubliceerd. Publicatie van het onderzoek staat gepland voor het vierde kwartaal van 2019.
III. Warmtebedrijf Rotterdam: Naar aanleiding van een motie van PS Zuid-Holland is de Rekenkamer gestart met een vooronderzoek naar het Warmtebedrijf Rotterdam. De onderzoeksopzet zal in het tweede kwartaal van 2019 worden gepubliceerd.
IV. Nader te bepalen: In verband met de nieuwe Statenperiode heeft de Rekenkamer ruimte gehouden in het onderzoeksprogramma voor nog nader te bepalen onderzoek(en).
V. Verkenningen: Door structureel aandacht te besteden aan de verschillende beleidsthema's en oriëntatie op nieuwe onderzoeksonderwerpen wil de Rekenkamer zorg dragen voor een goede aansluiting op de behoeften van de provincies en de actualiteit.

Financiële begroting
In de baten zijn de definitieve indexcijfers uit de Macro Economische Verkenningen van het CPB van september 2018 verwerkt.

1 Beleidsbegroting

1.1 Programmaplan/onderzoeksprogramma

1.1.1 Algemeen

Wat willen we bereiken?
De missie van de Randstedelijke Rekenkamer luidt:

> Het verbeteren van het functioneren van het provinciaal bestuur (*van de provincies Flevoland, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland*) en de daarmee verbonden organen en het versterken van de publieke verantwoording.

Wat gaan we daarvoor doen?
Om invulling aan de missie te geven doet de Randstedelijke Rekenkamer onafhankelijk onderzoek op het terrein van doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid. De Rekenkamer rapporteert haar bevindingen primair aan de Provinciale Staten. Door publicatie van de bevindingen tracht de Rekenkamer de publieke verantwoording te versterken. In paragraaf 1.1.2 zijn de onderzoeken uit het onderzoeksprogramma opgenomen die de Rekenkamer in 2019 uitvoert. NB Het programmaplan bevat slechts één programma en dat is het onderzoeksprogramma.

Wat mag het kosten?
De totale lasten van het onderzoeksprogramma zullen circa € 1.613.900 bedragen inclusief overhead en (de voor de provincies compensabele) BTW en exclusief de frictiekosten, de kosten voor de evaluatie en de toevoeging aan de voorziening eigen risicodragerschap. De kosten van de overhead bedragen € 368.800. De overhead beslaat personele kosten (management, ondersteuning en opleidingen), kosten voor huisvesting en kosten voor de informatievoorziening. Het onderzoeksprogramma wordt gefinancierd door de deelnemers (i.e. de Randstadprovincies) aan de Gemeenschappelijke regeling Randstedelijke Rekenkamer.

1.1.2 Het onderzoek

De Randstedelijke Rekenkamer wil met het uitvoeren van haar onderzoeksprogramma het functioneren van het provinciaal bestuur verbeteren. De Rekenkamer heeft een gestructureerd proces om tot een optimale onderzoeksprogrammering te komen. Op verschillende manieren worden suggesties voor onderzoeksthema's verzameld, bijvoorbeeld via een 'rondje langs de fracties'. Na een oriëntatie op een thema en/of door het uitvoeren van een verkennend onderzoek wordt een beknopte lijst van kansrijke relevante onderzoeks-onderwerpen opgesteld. Bovendien stimuleert de Rekenkamer verzoekonderzoeken vanuit de Staten. Voorafgaand aan de vaststelling van het onderzoeksprogramma laat de Rekenkamer zich adviseren door de Programmaraad. Deze bestaat uit leden van Provinciale Staten van de vier provincies.

Schematisch ziet het onderzoeksprogramma er als volgt uit:

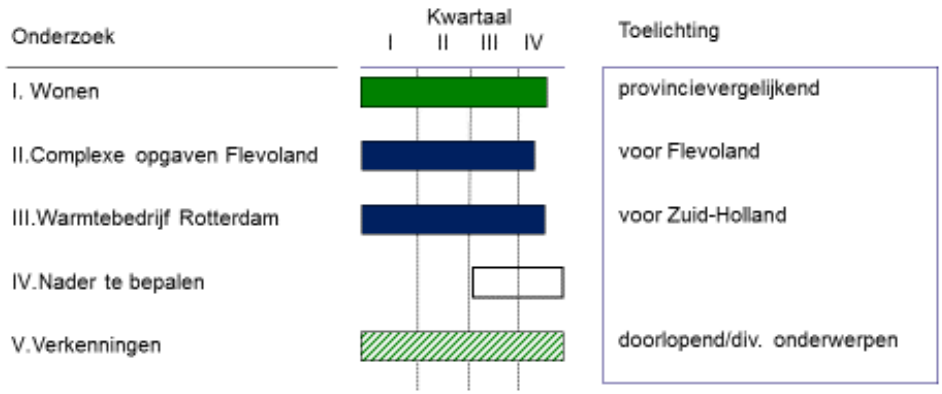

I. Wonen (Flevoland, Noord-Holland, Utrecht, Zuid-Holland)

Wat is de aanleiding?

In Nederland en met name in de Randstad neemt het tekort aan woningen toe. Gevolgen van het tekort aan woningen zijn onder andere snel duurder en schaarser wordende koopwoningen, stijgende huurprijzen en oplopende wachttijden voor sociale huurwoningen. De provincies voeren, rekening houdend met het rijksbeleid, de regie over de integratie en afweging van ruimtelijke opgaven van (boven)regionaal belang. Voor wonen houdt dit onder andere in dat de programmering van verstedelijking een taak is van de provincies en (samenwerkende) gemeente. De wijze waarop de provincies invulling geven aan hun regierol is niet wettelijk bepaald. Provincies kunnen een eigen invulling geven aan hun rol en hebben de beschikking over juridische, bestuurlijke en financiële instrumenten.

Wat willen we bereiken?

Met dit onderzoek willen we Provinciale Staten van Flevoland, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland ondersteunen in hun kaderstellende en controlerende rol door inzicht te geven in de wijze waarop de regierol op het gebied van wonen wordt ingevuld en uitgevoerd.

Wat gaan we daarvoor doen?

De Rekenkamer kijkt naar de manier waarop de provincies het woonbeleid hebben vormgegeven. Hierbij komen onder andere de hoofddoelen van het woonbeleid, de rol van de provincie op het gebied van wonen en de instrumenten die de provincie inzet aan de orde. De Rekenkamer onderzoekt ook de ingezette instrumenten op hun werking / uitvoering. De manier waarop de werking / uitvoering van een instrument wordt onderzocht is afhankelijk van het type instrument. De Rekenkamer zal afhankelijk van het type instrument een geschikte werkwijze hanteren. Tot slot wordt de informatievoorziening omtrent wonen aan PS beoordeeld.

Voor de beantwoording van de onderzoekvragen zullen onder andere documenten zoals provinciale structuurvisies, begrotingen en evaluaties bestudeerd worden en interviews gehouden worden met medewerkers

van de provincies. Ook zullen (groeps)interviews worden gehouden met medewerkers van gemeenten en andere betrokkenen.

Wat mag het kosten?
De kosten voor het onderzoek zullen circa € 400.000 bedragen inclusief overhead en (de voor de provincies compensabele) BTW.

II. Complexe opgaven Flevoland

Wat is de aanleiding?
De Programmaraad heeft positief geadviseerd op het voorstel om voor Flevoland een provinciespecifiek onderzoek uit te voeren over hoe de besluitvorming bij complexe opgaven verloopt en hoe PS daarbij betrokken zijn. De Rekenkamer heeft eerder, in 2007 en 2010, onderzoek gedaan naar 'Grip op grote projecten'. De aanbevelingen die daaruit voortvloeiden hebben er vooralsnog niet toe geleid dat PS meer grip op grote projecten, danwel complexe opgaven, ervaren. Uit diverse gesprekken werd duidelijk dat Statenleden zich zorgen maken over de besluitvormende rol bij complexe opgaven en de daaronder liggende informatievoorziening.

Wat willen we bereiken?
Met dit onderzoek beoogt de Rekenkamer inzichtelijk te maken hoe PS in staat gesteld zijn om invulling te geven aan hun kaderstellende en controlerende rol en hoe zij dit in de praktijk gedaan hebben bij drie complexe opgaven. Dit onderzoek richt zich op de doeltreffendheid van de samenwerking tussen PS en GS en de recente initiatieven om deze samenwerking te optimaliseren.

Wat gaan we daarvoor doen?
De onderzoeksvragen zijn erop gericht om de besluitvorming door en informatievoorziening aan PS in beeld te brengen. Drie casussen staan hierbij centraal, namelijk Erfgoedpark Batavialand, Flevokust Haven en Maritieme Servicehaven Noordelijk Flevoland. De recente ontwikkelingen in de samenwerkingsrelatie tussen PS en GS en, voor zover relevant, de aanbevelingen van de rekenkamer uit 2007 en 2010, zullen worden meegenomen in dit onderzoek. De aanbevelingen zullen op een interactieve wijze met Statenleden tot stand komen. Publicatie van het rapport staat gepland voor het laatste kwartaal van 2019.

Wat mag het kosten?
De kosten voor het onderzoek zullen circa € 300.000 bedragen inclusief overhead en (de voor de provincies compensabele) BTW.

III. Warmtebedrijf Rotterdam (Zuid-Holland)

Wat is de aanleiding?
Op 19 september 2018 namen Provinciale Staten met algemene stemmen een motie aan waarin de Randstedelijke Rekenkamer wordt gevraagd om een onafhankelijk onderzoek uit te voeren naar de bedrijfsvoering en de rol van de provincie bij het Warmtebedrijf Rotterdam (WbR).[1] De Rekenkamer heeft dit verzoek gehonoreerd en is in januari 2019 gestart aan een vooronderzoek.

[1] Provincie Zuid-Holland (2018), *Motie 837: Onderzoek Rekenkamer Warmtebedrijf*, 19 september 2018

Wat willen we bereiken?
Met dit onderzoek wil de Rekenkamer PS van Zuid-Holland ondersteunen in hun kaderstellende en controlerende rol door inzichtelijk te maken hoe de provinciale besluitvorming en de informatievoorziening is verlopen inzake het dossier WbR.

Wat gaan we daarvoor doen?
Het onderzoek richt zich op een aantal belangrijke momenten in de besluitvorming door GS, PS en waar relevant (verbonden) partijen met betrekking tot het WbR. De Rekenkamer zal nagaan of de provinciale besluiten zorgvuldig zijn voorbereid en genomen alsmede of de communicatie en informatie-uitwisseling tussen de ambtelijke organisatie, GS en betrokken (verbonden) partijen aangaande de besluiten voldoende was. Bij de besluitvorming door verbonden partijen zal worden gekeken of deze conform afspraken met de provincie heeft plaatsgevonden. Voor de geselecteerde besluitvormingsmomenten onderzoekt de Rekenkamer ook of de informatievoorziening aan PS toereikend (tijdig, begrijpelijk en volgens afspraak) is geweest. Publicatie van het rapport staat gepland voor het laatste kwartaal van 2019.

Wat mag het kosten?
De kosten voor het onderzoek zullen circa € 300.000 bedragen inclusief overhead en (de voor de provincies compensabele) BTW.

IV. Nader te bepalen

Wat is de aanleiding?
Het onderzoeksprogramma voor het eerste deel van 2019 is in overleg met de Programmaraad tot stand gekomen. In het voorjaar van 2019 zal een nieuwe Programmaraad aantreden, die zal worden betrokken bij de invulling van het onderzoeksprogramma voor de rest van het jaar. Dan zal ook aan de orde zijn of het in 2018 uitgestelde onderzoek Collectief vraagafhankelijk vervoer (CVV), zoals de regiotaxi al dan niet alsnog in 2019 zal worden uitgevoerd. Eind 2018 is de Rekenkamer extern geëvalueerd. Uit de evaluatie bleek dat de provincies veel waarde hechten aan verzoekonderzoeken. De Rekenkamer zal dit stimuleren.

Wat willen we bereiken?
De ruimte in het onderzoeksprogramma willen we benutten voor nieuw onderzoek dat veel draagvlak heeft bij PS.

Wat gaan we daarvoor doen?
Naast de gebruikelijke manier van het inventariseren van relevante onderzoeksonderwerpen (zie V. Verkenningen) zal de Rekenkamer actief de mogelijkheid bieden dat provincies verzoekonderzoek indienen. Afhankelijk van het onderwerp zal de Rekenkamer bepalen op welke manier het onderzoek wordt uitgevoerd.

Wat mag het kosten?
De kosten voor de nader te bepalen onderzoeken zullen circa € 500.000 bedragen inclusief overhead en (de voor de provincies compensabele) BTW.

V. Verkenningen (Flevoland, Noord-Holland, Utrecht, Zuid-Holland)

Wat is de aanleiding?
De medewerkers van de Rekenkamer besteden een beperkt deel van hun tijd aan het volgen van beleidsontwikkelingen en oriëntatie op nieuwe onderzoeksonderwerpen. Hiervoor houden zij bijvoorbeeld actuele berichten bij uit de provincies en volgen zij vergaderingen van PS en Statencommissies. Daarnaast kan een verzoek van de afzonderlijke provincies of derden ertoe leiden dat wij ons nader in een onderwerp verdiepen.

Wat willen we bereiken?
Door structureel aandacht te besteden aan de verschillende beleidsthema's en oriëntatie op nieuwe onderzoeksonderwerpen wil de Rekenkamer zorg dragen voor een goede aansluiting op de behoeften van de provincies en de actualiteit. Op basis van de verkenningen en het actualiseren van de bestaande groslijst van onderzoeksonderwerpen stelt de Rekenkamer na overleg met de Programmaraad haar onderzoeksprogramma vast.

Wat gaan we daarvoor doen?
De medewerkers van de Rekenkamer zijn toebedeeld aan provincieteams. Het uitvoeren van verkenningen is een continue activiteit van deze teams. Voor de verkenning van onderzoeksonderwerpen monitoren en bestuderen zij documenten, waaronder persberichten, nieuwsbrieven, rapporten, begrotingen en jaarstukken. Dit kunnen documenten zijn van de provincies, maar ook van andere overheden of aan de provincies gerelateerde instellingen. Ook spreken zij zo nodig betrokken ambtenaren, maar ze voeren vooral ook informerende gesprekken met Statenleden en ze volgen vergaderingen van Statencommissies en PS als een relevant onderwerp op de agenda staat.

De Rekenkamer verzamelt relevante onderwerpen en beoordeelt deze onderwerpen op financieel belang, maatschappelijk belang, rol van de provincie en geschiktheid voor een rekenkameronderzoek. De Programmaraad adviseert de Rekenkamer ten aanzien van de te onderzoeken onderwerpen.

Wat mag het kosten?
De kosten voor het onderzoek zullen circa € 100.000 bedragen inclusief overhead en (de voor de provincies compensabele) BTW.

1.2 Paragrafen

De beleidsbegroting bestaat uit een aantal paragrafen waarin de beleidslijnen zijn vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten (zie BBV). Voor de Rekenkamer zijn alleen onderstaande paragrafen Weerstandsvermogen, Financiering en Bedrijfsvoering van toepassing.

1.2.1 Weerstandsvermogen
De directe risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie van de Rekenkamer, zijn minimaal van omvang. De Rekenkamer heeft vooral te maken met reguliere kosten die vooraf goed te ramen zijn, zoals personeelskosten, huisvesting, ICT en kantoorartikelen. Onverwachte kosten van substantiële omvang waarvoor geen dekking is, hebben zich in het verleden niet voorgedaan en worden ook in 2019 niet verwacht.

De weerstandscapaciteit van de Rekenkamer bestaat uit het resterende deel van de begroting inclusief de bestemmingsreserve onderzoek van € 275.000 en de bestemmingsreserve spaarverlof van € 45.000 waarvoor

nog geen verplichtingen zijn aangegaan. Deze capaciteit is voldoende groot om de risico's van materiële betekenis af te dekken.

In totaal hebben wij zeven risico's geïdentificeerd waarvoor beheersmaatregelen zijn getroffen. De risico's van de frictiekosten ten gevolge van de reorganisatie, het eigen risicodragerschap, het persoonlijk ontwikkelbudget (POB) en de evaluatie van de Rekenkamer zijn afgedekt door middel van een voorziening. De risico's van extra onderzoek, de extra kosten van de plaatsvervangend bestuurder en van het sparen van vakantiedagen, zijn afgedekt door middel van een reserve. Zie voor een nadere toelichting paragraaf 2.2 Uiteenzetting financiële positie.

1.2.2 Financiering

De Randstedelijke Rekenkamer wordt gefinancierd door de provincies Flevoland, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland. Het programmaresultaat is te gebruiken om de reserve aan te vullen tot 25% van de totale bijdrage van de vier deelnemende provincies. Het resterende deel wordt naar rato van de bijdragen teruggestort naar de vier provincies.

De Rekenkamer heeft een rekening-courant bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Conform het Treasurystatuut kunnen tijdelijke overschotten aan liquide middelen worden uitgezet, indien hiermee een rentevoordeel van meer dan € 4.000 kan worden behaald. Dit is niet het geval en daarom zetten we in 2019 geen middelen uit.

1.2.3 Bedrijfsvoering

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de stand van zaken en de beleidsvoornemens omtrent de bedrijfsvoering.

Arbeidsomstandigheden en ziekteverzuim

Het personeel van de Randstedelijke Rekenkamer is in dienst van de provincie Flevoland. De Randstedelijke Rekenkamer volgt daarom het beleid van de provincie aangaande de arbeidsvoorwaarden, de arbeids-omstandigheden en het ziekteverzuim. De Randstedelijke Rekenkamer stelt zich ten doel om het ziekteverzuim in 2019 onder de norm van 5% te houden.

De Randstedelijke Rekenkamer beschikt over twee gediplomeerde bedrijfshulpverleners, die in geval van ongevallen of calamiteiten in staat zijn eerste hulp te verlenen. De bedrijfshulpverleners zullen beide in 2019 een herhalingscursus volgen.

Personeelsbeleid

De personeelsformatie van de Randstedelijke Rekenkamer bestaat uit een ambitieuze groep van hoog opgeleide medewerkers met over het algemeen ruime onderzoekservaringen. Ook in 2019 zal de Rekenkamer aandacht besteden aan opleiding en training, zodat de medewerkers zich verder blijven ontwikkelen. Voor het aanvullen van specifieke kennis en vaardigheden, worden zo nodig externen ingezet.

Alhoewel de bestuurder/directeur bevoegd is tot het voeren van een eigen personeelsbeleid wordt in principe aangesloten bij het personeelsbeleid van de provincie Flevoland. Met regelmaat worden P&O-aangelegenheden met de afdeling Managementondersteuning van de provincie Flevoland afgestemd.

Automatisering en Informatisering

De Randstedelijke Rekenkamer heeft in 2017 de computerserver en bijbehorende programma's vervangen. De desktopcomputers en monitors zijn vrijwel allemaal in 2014 aangeschaft. Het systeem biedt de mogelijkheid om locatie ongebonden te kunnen werken. In dit verband beschikt de Rekenkamer ook over een aantal laptops en hebben medewerkers tablets in bruikleen. Sinds 2016 beschikt de Rekenkamer over een smartboard, dat mogelijkheden biedt voor het (interactief) presenteren en bespreken van onderzoeksresultaten. Voor 2019 zijn een aantal wijzigingen voorzien. Deze hebben met name betrekking op het verder verbeteren en beveiligen van de ICT omgeving.

Communicatie

De Rekenkamer is regelmatig op de provinciehuizen. De eerder genoemde provincieteams onderhouden actief contact met de Statenleden voor input van onderzoeksuggesties en reflectie op ons werk. Al in een vroege fase van ieder onderzoek wordt gesproken met ambtenaren en Statenleden, zodat het onderzoek zoveel mogelijk kan aansluiten bij de behoefte van PS. Ook besteedt de Rekenkamer veel aandacht aan de wijze van het aanbieden van haar bevindingen, conclusies en aanbevelingen. De Rekenkamer publiceert haar rapporten op de website www.randstedelijke-rekenkamer.nl, waarop niet alleen de publicaties maar ook de agenda's en verslagen van de behandeling eenvoudig zijn te vinden.

De Randstedelijke Rekenkamer voert regelmatig overleg met andere Rekenkamers. In het kader van de Kring van Provinciale Rekenkamers wordt tijdens bijeenkomsten onder meer gesproken over bedrijfsvoering, beleid, onderzoeksprogrammering en concrete onderzoeken. Daar waar relevant wisselen de Rekenkamers informatie uit over de oriëntatie op een onderzoeksonderwerp, het opzetten van een beoordelingskader, de onderzoeksopzet en de bevindingen. Tevens heeft de bestuurder/directeur regelmatig overleg met de directeuren van de Rekenkamers van Amsterdam en Rotterdam. Daarnaast participeert de Randstedelijke Rekenkamer in een overleg van de lokale rekenkamers in de regio Kennemerland en in een overleg van de lokale Rekenkamers in Flevoland om kennis en ervaring te delen.

Organisatie

De organisatie van de Randstedelijke Rekenkamer bestaat in 2019 uit een totale formatie van één bestuurder/directeur, één deeltijd plaatsvervangend bestuurder, één adjunct-directeur/senior projectleider, twee projectleiders, zes onderzoekers, een deeltijd office-manager en een deeltijd managementassistente. Daarnaast heeft de Rekenkamer ruimte voor maximaal 2 stageplaatsen.

De formatie en bezetting begin 2019 zijn als volgt:

Formatie	Fte	Bezetting 1 januari 2019	Fte
Bestuurder/directeur	1,1	Bestuurder/directeur	1,2
Ondersteuning	1,2	Ondersteuning	1,3
Projectleider	3,0	Projectleider	2,6
Onderzoeker	6,0	Onderzoeker	6,6
Totaal	**11,3**	**Totaal**	**11,7**

Interne beheersing

De financiële administratie wordt bijgehouden door het secretariaat van de Randstedelijke Rekenkamer. Conform de Financiële beleids- en beheersverordening en de Controleverordening heeft de Rekenkamer een Intern Controleplan, dat is getoetst door de voorgaande accountant. Met behulp van checklisten wordt in september en in februari de betrouwbaarheid van de financiële informatievoorziening en de naleving van relevante wet- en regelgeving getoetst. Via kwartaalrapportages houdt de bestuurder/directeur van de Rekenkamer zicht op de uitputting van de begroting, de voortgang van de onderzoeken en de omvang van de liquide middelen. Tijdelijke overtollige middelen kunnen conform de Financiële beleids- en beheersverordening en het Treasurystatuut worden uitgezet indien de verwachte meeropbrengst hoger is dan het in het statuut opgenomen drempelbedrag. Zoals gemeld in paragraaf 1.2.2 Financiering zal het drempelbedrag van € 4.000 in 2019 waarschijnlijk niet behaald worden en zetten we daarom geen middelen uit.

Huisvesting en facilitaire dienstverlening

De Randstedelijke Rekenkamer is gevestigd nabij station Sloterdijk in Amsterdam. Vanuit dit kantoorpand is er via het openbaar vervoer een goede aansluiting met de vier provinciehuizen in Den Haag, Haarlem, Lelystad en Utrecht. De kantoorruimte is gehuurd en maakt onderdeel uit van een bedrijfsverzamelgebouw. De facilitaire dienstverlening (zoals bewaking, schoonmaak en receptie) maakt onderdeel uit van het huurcontract. In 2017 is het kantoor heringericht om te komen tot een moderne werkomgeving met goed ingerichte werkplekken voor de medewerkers. Hierbij zijn ook de mogelijkheden voor een actieve werkhouding vergroot. Voor 2019 zijn geen grote investeringen voorzien.

| 2 | Financiële begroting

2.1 Overzicht van Baten en Lasten

	Begroting 2019 1e wijziging	Begroting 2019 oorspronkelijk	Rekening 2018
Baten			
Bijdragen van de provincies	1.608.100	1.610.600	1.553.300
Extra bijdrage provincie Utrecht			128.064
Rentebaten	-	-	-
Onttrekking uit de voorziening POB	7.000	7.000	
Som van de baten	1.615.100	1.617.600	1.681.364
Lasten			
Onderzoeksprogramma	1.613.900	1.607.500	1.553.507
Toevoeging voorziening POB			4.083
Toevoeging aan de voorziening eigen risicodragerschap	-	9.300	7.543
Toevoeging aan voorziening evaluatie	8.300	8.300	8.300
Som van de lasten	1.622.200	1.625.100	1.573.433
Resultaat voor bestemming	-/-7.100	-/-7.500	107.931
Onttrekking uit bestemmingsreserve plv bestuurder	13.100	13.500	12.726
Toevoeging aan bestemmingsreserve onderzoek	-	-	-60.000
Onttrekking uit bestemmingsreserve onderzoek	-	-	-
Toevoeging aan bestemmingsreserve spaarverlof	-6.000	-6.000	-13.000
Onttrekking aan reserve spaarverlof		-	-
Resultaat na bestemming	**-**	**-**	**47.657**
Bestemming programmaresultaat			
Verrekenen met de deelnemende provincies	-	**-**	**47.657**

De lasten worden gedekt door de bijdragen van de provincies aan de Gemeenschappelijke regeling Randstedelijke Rekenkamer en onttrekkingen uit de voorzieningen frictiekosten, POB en evaluatie en de bestemmingsreserve plaatsvervangend bestuurder.

Baten

De bijgestelde begroting van de Rekenkamer is gebaseerd op de meerjarenbegroting die medio 2013 is opgesteld ten behoeve van de reorganisatie van de Randstedelijke Rekenkamer en waarmee de PS-en van de vier provincies hebben ingestemd. Hierop wordt jaarlijks prijsindexering toegepast, waarbij gebruik gemaakt wordt van de indexeringen in de Macro Economische Verkenningen van het CPB. Voor 2019 bedraagt de indexering voor de Salarissen en sociale lasten 3,8% en de indexering voor Overige overheadkosten 2,4%. De structurele begroting neemt hierdoor met 3,5% toe.

Begroting	Structureel 2019		Structureel 2018 (na MEV)
Salarissen en sociale lasten	1.297.100	(+3,8%)	1.249.600
Overige overheadkosten	311.000	(+2,4%)	303.700
Totaal	1.608.100	(+3,5%)	1.553.300

De verdeling van de kosten over de vier deelnemende provincies dient te worden gebaseerd op gegevens uit de meicirculaire provinciefonds 2018[2], zoals overgenomen in onderstaande tabel.

Provincie	Belastingcapaciteit	Totale uitkering Provinciefonds	Totaal	In %
Flevoland	60.155.855	93.212.960	153.368.815	10,93%
Noord-Holland	200.069.100	206.769.852	406.838.952	29,00%
Utrecht	110.748.309	219.157.765	329.906.074	23,52%
Zuid-Holland	245.473.126	267.229.089	512.702.215	36,55%
Totaal	616.446.390	786.369.666	1.402.816.056	100,00%

Voor de helft van de begroting dragen de provincies evenveel bij (het gelijke deel). Voor de andere helft van de begroting is de omvang van de bijdrage naar rato van de som van de belastingcapaciteit en de uitkering uit het provinciefonds (het ongelijke deel). De bijdragen van de vier provincies worden in de hiernavolgende tabel weergegeven.

Provincie	In %	Ongelijk deel	Gelijk deel	Totaal structurele bijdragen incl. BTW
Flevoland	10,93%	87.906	201.013	288.919
Noord-Holland	29,00%	233.187	201.013	434.200
Utrecht	23,52%	189.092	201.013	390.104
Zuid-Holland	36,55%	293.865	201.013	494.877
Totaal	100,00%	804.050	804.050	1.608.100

De genoemde bijdrage van de provincies is inclusief de voor de provincies compensabele BTW. De Rekenkamer verstrekt namelijk na afloop van het jaar een opgave van de afgedragen BTW aan de provincies. De provincies kunnen deze omzetbelasting beschouwen als ware deze rechtstreeks in rekening gebracht, zodat compensatie van deze omzetbelasting uit het BTW-compensatiefonds mogelijk is. De raming van de netto bijdragen is in de hiernavolgende tabel weergegeven.

Provincie	Bijdragen incl. BTW	Raming netto bijdragen
Flevoland	288.919	241.100
Noord-Holland	434.200	362.300
Utrecht	390.104	325.500
Zuid-Holland	494.877	413.000
Totaal	1.608.100	1.341.900

[2] In de gemeenschappelijke regeling Randstedelijke Rekenkamer is vastgelegd dat de kosten over de deelnemers worden verdeeld volgens de sleutel zoals omschreven in artikel 8 van de Statuten van de Vereniging Interprovinciaal Overleg.

Lasten

In onderstaande tabel worden de lasten per kostenpost gegeven.

Lasten	Begroting 2019 1e wijziging	Begroting 2019 oorspronkelijk	Rekening 2018
Personeel	1.331.200	1.364.900	1.198.636
- w.v. management en ondersteuning (overhead) 14%	*187.100*	*168.600*	
- w.v. opleidingen (overhead) 2,2%	*29.000*	*25.000*	
Inhuur	130.000	100.000	209.402
- w.v. Project inhuur	*75.000*	*70.000*	*168.057*
- w.v. Inhuur diensten van derden	*55.000*	*30.000*	*41.345*
Huisvesting en servicekosten (overhead)	117.000	117.000	114.658
Informatievoorziening (overhead)	35.700	25.600	30.811
Toevoeging voorziening POB	-	-	4.083
Toevoeging voorziening Evaluatie	8.300	8.300	8.300
Toevoeging voorziening eigen risicodragerschap	-	9.300	7.543
	1.622.200	1.625.100	1.573.433

Lasten onderzoeksprogramma

Personeel

De personele lasten zijn nagenoeg gelijk aan de raming van de primitieve begroting 2019.

Project inhuur

Het bedrag voor project inhuur is nagenoeg gelijk aan de raming van de primitieve begroting.

Inhuur diensten van derden

De kosten voor de inhuur van diensten van derden zal hoger zijn dan geraamd bij de primitieve begroting vanwege extra kosten voor ondersteuning bij de zogenoemde goede gesprekken in het kader van de CAO en ondersteuning bij de toepassing van de Algemene Verordening Gegevensbeveiliging (AVG).

Huisvesting en servicekosten

De huisvesting en servicekosten blijven nagenoeg gelijk.

Informatievoorziening

De kosten voor informatievoorziening stijgen, omdat geïnvesteerd wordt in het verder verbeteren en beveiligen van de ICT-omgeving.

Evaluatie

De Gemeenschappelijke Regeling bepaalt dat de Rekenkamer eens per zes wordt geëvalueerd. De laatste evaluatie is bijna geheel in 2018 uitgevoerd. Vanaf 2018 wordt jaarlijks een zesde deel van de geraamde kosten voor de volgende externe evaluatie toegevoegd aan de voorziening.

Toevoeging aan de voorziening eigen risicodragerschap
De Randstedelijke Rekenkamer is eigen risicodrager, waardoor mogelijke uitkeringslasten bij vertrek van personeel ten laste van de Rekenkamer worden gebracht. Omdat de Rekenkamer voor tijdelijk personeel een payroll-aanstelling als beheersmaatregel ongewenst vindt en omdat dat ook een relatief dure constructie is, is voor het eigen risicodragerschap een voorziening gevormd. In 2018 is de voorziening aangevuld tot het geraamde bedrag om het gemiddelde van de mogelijke scenario's te dekken.

Saldo
Het beoogde saldo voor 2019 is € 7.100 negatief. Dit wordt gedekt door een onttrekking van € 13.100 uit de bestemmingsreserve voor de plaatsvervangend bestuurder. Daarnaast vindt een storting plaats van € 6.000 in de bestemmingsreserve spaarverlof.

2.2 Uiteenzetting financiële positie

Financiering
Voor een toelichting op de financiering zie onderdeel baten in paragraaf 2.1.

Reserves

Bestemmingsreserve onderzoek:

	Beginsaldo	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindsaldo
2017	215.000	0	0	215.000
2018	215.000	0	60.000	275.000
2019	**275.000**	**0**	**0**	**275.000**

Bestemmingsreserve plaatsvervangend bestuurder:

	Beginsaldo	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindsaldo
2017	80.000	5.700	0	74.300
2018	74.000	13.000	0	61.000
2019	**61.000**	**13.100**	**0**	**47.900**

Bestemmingsreserve spaarverlof:

	Beginsaldo	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindsaldo
2017	0		32.000	32.000
2018	32.000	0	13.000	45.000
2019	**45.000**	**0**	**6.000**	**51.000**

Bestemmingsreserve onderzoek
De opgebouwde bestemmingsreserve onderzoek zal in 2019 in principe niet worden aangesproken. Overeenkomstig de motivatie van de opbouw van de bestemmingsreserve zijn hierop twee uitzonderingen mogelijk:

1. Het terstond uitvoeren van eenmalig extra onderzoek, als de actualiteit daar aanleiding voor geeft. Dankzij de reserve is de Rekenkamer dan niet afhankelijk van het al dan niet beschikbaar stellen van extra budget door de provincies.
2. Het opvangen van onverwachte extra uitgaven voor het geprogrammeerde onderzoek.

Bestemmingsreserve plaatsvervangend bestuurder
PS van de vier provincies hebben eind 2016 / begin 2017 besloten om een nieuwe plaatsvervangend bestuurder aan te stellen voor 0,2 fte. Bij de reorganisatie in 2015 is rekening gehouden met 0,1 fte. Vanuit het programmaresultaat 2016 is daarom voor de extra 0,1 fte € 80.000 gestort in een bestemmingsreserve voor de plaatsvervangend bestuurder. De onttrekking aan de reserve zal in 2019 naar verwachting € 13.100 bedragen en resulteren in een eindsaldo van € 47.900.

Bestemmingsreserve spaarverlof
In het kader van de nieuwe CAO hebben medewerkers de mogelijkheid om hun al dan niet bijgekochte verlof tot een bepaald, maar aanzienlijk plafond, te sparen. Er is een voorziening gevormd voor het geval (langdurig) doorbetaald verlof wordt opgenomen en hiervoor vervanging ingehuurd moet worden. De dotaties zijn afgeleid van de tot 1 januari 2019 al opgebouwde verlofuren en het verwachte saldo per 31 december 2019.

Investeringen
De Rekenkamer heeft in 2017 de computerserver vervangen. Voor 2019 wordt alleen rekening gehouden met kleinere investeringen in de ICT. In 2016 is het kantoor heringericht en voor 2019 zijn ook op dit gebied geen grote investeringen voorzien. De waardering van de vaste activa op de balans wordt voor ultimo 2019 geschat op ongeveer € 11.000. De Rekenkamer investeert niet in openbare ruimtes met een maatschappelijk nut. De vaste activa worden volgens de systematiek uit artikel 8 van de financiële beleids- en beheersverordening afgeschreven.

Voorzieningen

Voorziening frictiekosten:

	Beginsaldo	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindsaldo
2017	100.000	46.000	0	54.000
2018	54.000	37.000	0	17.000
2019	**17.000**	**17.000**	**0**	**0**

Voorziening POB:

	Beginsaldo	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindsaldo
2017	0	0	25.000	25.000
2018	25.000	4.000	8.000	29.000
2019	**29.000**	**15.000**	**8.000**	**22.000**

Voorziening evaluatie:

	Beginsaldo	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindsaldo
2017	0	0	50.000	50.000
2018	50.000	45.000	8.000	13.000
2019	**13.000**	**5.000**	**8.000**	**16.000**

Voorziening eigen risicodragerschap:

	Beginsaldo	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindsaldo
2017	0	0	49.500	49.500
2018	49.000	0	8.000	57.000
2019	**57.000**	**0**	**0**	**57.000**

Voorziening frictiekosten
De voorziening frictiekosten, die naar aanleiding van de reorganisatie is ingesteld, is eind 2016 naar beneden bijgesteld. Per 1 maart 2017 hebben de betrokken boventalligen een vaste aanstelling gekregen en resteert de loonsuppletie. Voor 2019 is de laatste onttrekking voorzien, deze bedraagt naar verwachting circa € 5.000. Het resterende bedrag zal naar de provincies worden terug gestort.

Voorziening POB
In het kader van de CAO 2018 hebben alle medewerkers per 1 januari 2018 de beschikking over een Persoonlijk Ontwikkelbudget (POB) van € 5.000 voor een periode van vijf jaar. Dit bedrag mag ineens, maar ook verspreid over vijf jaar worden uitgeput. Voor de Rekenkamer kan dit oplopen tot maximaal € 65.000. In 2017 is € 25.000 gestort in de voorziening en in de jaren 2018-2022 zal jaarlijks een bedrag van € 8.000 worden gestort. Voor 2019 wordt verwacht dat weer enkele medewerkers hun POB zullen gaan benutten.

Voorziening evaluatie
De Gemeenschappelijke Regeling bepaalt dat de Rekenkamer eens per zes wordt geëvalueerd. De laatste evaluatie is bijna geheel in 2018 uitgevoerd. In 2019 wordt een bedrag gestort van een zesde van de totale kosten voor de volgende evaluatie.

Voorziening eigen risicodragerschap
De Randstedelijke Rekenkamer is eigen risicodrager, waardoor mogelijke uitkeringslasten bij vertrek van personeel ten laste van de Rekenkamer worden gebracht. Omdat de Rekenkamer voor tijdelijk personeel een payroll-aanstelling als beheersmaatregel ongewenst vindt en omdat dat ook een relatief dure constructie is, is voor het eigen risicodragerschap een voorziening gevormd. In 2018 is de voorziening aangevuld tot het geraamde bedrag om het gemiddelde van de mogelijke scenario's te dekken.

2.3 Meerjarenraming

De begroting van de Randstedelijke Rekenkamer wordt jaarlijks geïndexeerd. De indexering voor 2020 is gebaseerd op de indexcijfers uit het Centraal Economisch Plan van het CPB en is 2,4%. Voor 2020 en verder schat de Rekenkamer de prijsindexering constant op 2%. De rentebaten zijn op € 0 geraamd, omdat het drempelbedrag van € 4.000 voor het uitzetten van overtollige middelen de komende jaren waarschijnlijk niet behaald zal worden. De lasten voor de extra 0,1 fte voor de plaatsvervangend bestuurder worden gedekt vanuit de bestemmingsreserve voor de plaatsvervangend bestuurder, die hiervoor tot en met medio 2023 toereikend is.

Hieronder is de meerjarenraming tot en met 2022 gegeven.

Baten	**begroting 2018 1e wijziging**	**begroting 2019 1e wijziging**		**2020**		**2021**		**2022**	
Bijdragen provincies structurele begroting	1.553.300	1.608.100	(+3,5%)	1.646.500	(+2,4%)	1.679.400	(+2%)	1.713.000	(+2%)
Rentebaten	-	-		-		-		-	
Onttrekking uit de voorziening POB	2.000	7.000		7.000		7.000		7.000	
Lasten									
Onderzoeksprogramma	1.523.000	1.613.900	(+6%)	1.652.700	(+2,4%)	1.685.900	(+2%)	1.719.700	(+2%)
Toevoeging aan de voorziening evaluatie	-	8.300		8.300		8.300		8.300	
Toevoeging aan de voorziening eigen risicodragerschap	39.800	-		-		-		-	
Saldo	**-7.500**	**-7.100**		**-7.500**		**-7.800**		**-8.000**	
Onttrekking aan bestemmingsreserve plv bestuurder	13.500	13.100		13.500		13.800	(+2%)	14.000	(+2%)
Toevoeging aan bestemmingsreserve spaarverlof	-6.000	**-6.000**		-6.000		-6.000		-6.000	
Saldo	**-**	**0**		**0**		**0**		**0**	

Colofon

Randstedelijke Rekenkamer
Teleportboulevard 110
1043 EJ Amsterdam
020 – 58 18 585
info@randstedelijke-rekenkamer.nl
www.randstedelijke-rekenkamer.nl
Volg ons op twitter via: @rekenrandstad
April 2019

Provincie Noord-Holland

2019 | 36a

VOORDRACHT

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 20 mei 2019

Onderwerp: Conceptbegroting 2020 Randstedelijke Rekenkamer

Kenmerk:

Bijlagen:
- Ontwerpbesluit
- Conceptbegroting 2020 Randstedelijke Rekenkamer
- Begeleidende brief directeur Randstedelijke Rekenkamer

1. Inleiding

De Randstedelijke Rekenkamer (hierna: RR) opgericht bij gemeenschappelijke regeling door Provinciale Staten van de provincies Utrecht, Flevoland, Zuid-Holland en Noord-Holland heeft de conceptbegroting 2020 opgesteld. Onder verwijzing naar artikel 48, lid 1 van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen kunnen Provinciale Staten hun zienswijze op de conceptbegroting 2020 uitbrengen.

2. Inhoud

Zoals kenbaar gemaakt bij de toezending van de Jaarstukken 2018 op 26 maart jl. ontvangt u dit jaar de algemene financiële en beleidsmatige kaders voor 2020 in de vorm van bijgevoegde conceptbegroting 2020.

3. Proces/procedure

Provinciale Staten worden verzocht uiterlijk 7 juni 2019 hun zienswijze aan de directeur/bestuurder van de RR kenbaar te maken. Agendering op de interim Statencommissie op 20 mei betekent dat Provinciale Staten op 27 mei een besluit kunnen nemen waarmee de deadline gehaald kan worden.

4. Voorstel

Ik stel u voor te besluiten overeenkomstig het ontwerpbesluit.

Haarlem, 27 mei 2019

R.P.M. Kocken, voorzitter interim-statencommissie

S. Neeskens, commissiegriffier Mobiliteit & Financiën

Ontwerpbesluit

Nr. 36a-2019

Provinciale Staten van Noord-Holland;

gelezen de voordracht van de voorzitter van de interim-statencommissie van 20 mei 2019;

Besluiten

1. Geen gebruik te maken van de mogelijkheid om bij de bestuurder/directeur van de Randstedelijke Rekenkamer een zienswijze in te dienen betreffende de conceptbegroting 2020 van de Randstedelijke Rekenkamer en instemmend te reageren.

Haarlem, 27 mei 2019

Provinciale Staten van Noord-Holland,

voorzitter,

statengriffier,

Provincie Noord-Holland

2019 | 36b

VOORDRACHT

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 27 mei 2019

Onderwerp: Concept 1e begrotingswijziging 2019 Randstedelijke Rekenkamer

Kenmerk: 1207747

Bijlagen:
- Ontwerpbesluit
- Concept 1e begrotingswijziging 2019 Randstedelijke Rekenkamer
- Begeleidende brief directeur Randstedelijke Rekenkamer

1. Inleiding

De Randstedelijke Rekenkamer (hierna: RR) opgericht bij gemeenschappelijke regeling door Provinciale Staten van de provincies Utrecht, Flevoland, Zuid-Holland en Noord-Holland heeft de concept 1e begrotingswijziging 2019 opgesteld. Onder verwijzing naar artikel 48, lid 1 van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen kunnen Provinciale Staten hun zienswijze op de 1e begrotingswijziging 2019 uitbrengen.

2. Inhoud

In de begrotingswijziging is het geactualiseerde onderzoeksprogramma opgenomen. Op 4 oktober 2018 vond de laatste bijeenkomst van de Programmaraad van de afgelopen statenperiode plaats. Deze bijeenkomst stond vooral in het teken van terugblikken. Voor wat betreft het onderzoeksprogramma is aan de orde geweest dat het provinciespecifieke onderzoek voor Flevoland in voorbereiding was genomen evenals het onderzoek Wonen en dat het onderzoek Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (CVV)/Regiotaxi is uitgesteld. De begroting 2019 biedt nog ruimte voor nieuw(e) onderzoek(en). In deze begrotingswijziging is, op basis van de Macro Economische Verkenning 2019, de definitieve bijdrage voor de deelnemende provincies over 2019 opgenomen.

3. Proces/procedure

Provinciale Staten worden verzocht uiterlijk 7 juni 2019 hun zienswijze aan de directeur/bestuurder van de RR kenbaar te maken. Agendering op de interim Statencommissie op 20 mei betekent dat Provinciale Staten op 27 mei een besluit kunnen nemen waarmee de deadline gehaald kan worden.

4. Voorstel

Ik stel u voor te besluiten overeenkomstig het ontwerpbesluit.

Haarlem, 20 mei 2019

R.P.M. Kocken, voorzitter interim-statencommissie

S. Neeskens, commissiegriffier Mobiliteit & Financiën

Ontwerpbesluit

Nr. 36b-2019

Provinciale Staten van Noord-Holland;

gelezen de voordracht van de voorzitter van de interim-statencommissie van 20 mei 2019;

Besluiten

1. Geen gebruik te maken van de mogelijkheid om bij de bestuurder/directeur van de Randstedelijke Rekenkamer een zienswijze in te dienen betreffende de concept 1e begrotingswijziging 2019 van de Randstedelijke Rekenkamer en instemmend te reageren.

Haarlem, 27 mei 2019

Provinciale Staten van Noord-Holland,

voorzitter,

statengriffier,

PS-vergadering

Dossiernummer	285
Extern Zaak ID	1169546/1203324
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 mei 2019
Agendapunt	9
Omschrijving	Wijziging Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende geitenhouderij (VD-31).
Organisatieonderdeel	BEL/RE&E

Geagendeerd	Vergaderdatum
PS-vergadering	**27 mei 2019**
Interim-Statencommissie	20 mei 2019
Ingekomen stukken ter kennisname	30 april 2019

Toelichting

Op 10 december 2018 hebben Provinciale Staten door middel van een voorbereidingsbesluit besloten om nieuwvestiging, uitbreiding van en omschakeling naar geitenhouderijen niet meer toe te staan. De reden hiervoor is het voorzorgprincipe vanuit de volksgezondheid.

De regels voor de Provinciale Ruimtelijke Verordening, die nu voorliggen, zijn tot stand gekomen in overleg met andere provincies en door consultatie van LTO Noord, de Noord-Hollandse geitenhouders, gemeenten, RUD, OD's en de GGD van Noord-Holland.

De ontwerpwijziging van de PRV is op 26 februari 2019 door GS vastgesteld en van 1 t/m 28 maart 2019 ter inzage gelegd.

Bijlage B bij de statenvoordracht *

Provincie Noord-Holland

DEFINITIEVE NOTA VAN BEANTWOORDING

Van de wijziging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) in verband met nieuwe regels voor de geitenhouderij.

Samenvatting van de opmerkingen op de ontwerpwijziging van de PRV en beantwoording zoals vastgesteld door Gedeputeerde Staten van de Provincie Noord-Holland op 23 april 2019.

Provincie Noord-Holland
Postbus 123
2000 MD Haarlem

Kenmerk 1169546/1203324

1. Inleiding

Wat is een Nota van beantwoording?
In de PRV legt de provincie regels vast voor de ruimtelijke plannen van gemeenten. Zij doet dat omdat er provinciale belangen zijn, zoals bijvoorbeeld ruimtelijke kwaliteit en de zorg voor een goede leefomgeving. De regels in de PRV zorgen er voor dat deze belangen in acht worden genomen. Gedeputeerde Staten (GS) doen een wijzigingsvoorstel aan Provinciale Staten (PS) die de bevoegdheid hebben om de wijziging van de PRV vast te stellen.

Onderdeel van de wijzigingsprocedure is dat GS het voorstel aan PS ter inzage leggen. Iedereen kan dan in een periode van minimaal 4 weken een reactie geven. GS stellen daarop hun reactie op en vatten die samen in een Nota van Beantwoording. Deze Nota van Beantwoording heeft als doel om aan PS te laten zien welke reacties zijn binnengekomen en hoe GS daarop reageren. Het geeft aan welke wijzigingen worden doorgevoerd naar aanleiding van de binnengekomen reacties. Daarmee is het een belangrijke onderlegger voor de statenvoordracht, waarin het uiteindelijke besluit tot wijziging van de PRV aan PS wordt voorgelegd.

Proces
De ontwerpwijziging van de PRV in verband met voorgestelde regels voor de geitenhouderij lag van 1 maart t/m 28 maart 2019 ter inzage. In deze periode zijn er 3 zienswijzen ingediend. In deze nota vindt u de opmerkingen en de antwoorden op de gewijzigde artikelen.

Leeswijzer tabellen
In de tabel 2 vindt u de ingediende opmerkingen, daarbinnen per onderwerp en per indiener samengevat, met de reactie van GS. In de laatste kolom staat vermeld of de opmerking leidt tot een wijziging van het voorstel aan PS. Tabel 3 is een overzicht van de indieners.

Vervolgprocedure
GS hebben de Statenvoordracht wijziging PRV inclusief deze Nota van Beantwoording vastgesteld op 23 april 2019. De Nota van Beantwoording en de Statenvoordracht worden naar verwachting behandeld in de Statencommissie op 20 mei 2019 en vaststelling is voorzien in de vergadering van PS op 27 mei 2019.

2. Opmerkingen op ontwerpwijziging Provinciale Ruimtelijke Verordening en reactie Gedeputeerde Staten

Nr.	Code	Samenvatting opmerking	Reactie Gedeputeerde Staten	Wijzigings- voorstel
1	**LTO-N, PS**	Respecteer het vergunde (omgevingsvergunning en/of natuurbeschermingswetvergunning) aantal dieren op de bestaande geitenbedrijven.	In het huidige ontwerpbesluit is opgenomen dat het verbod niet van toepassing is als voor de activiteiten die onder het verbod vallen voor 12 december 2018 een aanvraag omgevingsvergunning is gedaan of al een omgevingsvergunning is verleend, of wanneer een melding als bedoeld in het Activiteitenbesluit is ingediend. Deze omgevingsvergunning of melding is leidend. Ondernemers mogen deze ruimte blijven benutten. De wijziging van de provinciale ruimtelijke verordening is gericht op het beperken van de mogelijkheden voor het vestigen of uitbreiden van geitenhouderijen of omschakeling naar geitenhouderij. Dit is ingegeven door het risico voor de volksgezondheid dat in verband wordt gebracht met geitenhouderijen. Dit risico moet binnen de bescherming van de fysieke leefomgeving worden betrokken bij een goede ruimtelijke ordening. Deze goede ruimtelijke ordening is de basis voor planologische kaders, zoals een bestemmingsplan of provinciale ruimtelijke verordening, maar ook voor omgevingsvergunningen die op basis van deze kaders worden verleend. Wettelijk speelt deze ruimtelijke afweging geen rol bij vergunningen voor onder andere de Wet natuurbescherming. Daarom kan aan verleende vergunningen op grond van de Wet Natuurbescherming niet dezelfde eerbiedigende werking worden geboden. De melding op grond van het Activiteitenbesluit wordt in het ontwerpbesluit ook genoemd als situatie waarop de verboden niet van toepassing zijn. Dit is gedaan omdat met deze melding over het algemeen de meest actuele gegevens over de feitelijke bedrijfsvoering van een inrichting bevat. Deze melding laat overigens onverlet dat dit gebruik ook planologisch toegestaan moet zijn. Als de activiteiten waarvoor melding is gedaan in strijd zijn met het geldende planologisch kader is weliswaar het direct werkende verbod uit de gewijzigde PRV niet van	Geen wijziging

Nr.	Code	Samenvatting opmerking	Reactie Gedeputeerde Staten	Wijzigings- voorstel
			toepassing, maar kan hiertegen op grond van het geldende bestemmingsplan worden opgetreden.	
2	**LTO-N, PS**	Vanwege de sectorafspraak om bokken op het eigen bedrijf af te mesten, het aantal bokken op de geitenhouderijen niet mee te nemen bij de berekening van het aantal dieren.	Het doel van dit besluit is om het aantal dieren in de provincie niet verder te laten toenemen, uit voorzorg voor de volksgezondheid. Een stijging van het aantal geiten op het bedrijf, al dan niet tijdelijk, is in strijd met dit doel. Vanuit het oogpunt van dierenwelzijn is het een positieve ontwikkeling dat bokjes op het eigen bedrijf worden afgemest. In de oorspronkelijke situatie werden de bokjes overgeplaatst naar een bokkenmesterij. Het is niet bekend of deze mesterijen zich in Noord-Holland of elders bevinden. Het toestaan van het afmesten van bokjes op het eigen bedrijf leidt tot een tijdelijke toename van het aantal dieren op het bedrijf. Het is niet duidelijk waar het verhoogde risico voor de volksgezondheid vandaan komt, en er wordt in de onderzoeken geen onderscheid gemaakt in categorieën dieren (bokken, melkgeiten of jongvee). Om die reden wordt hier geen uitzondering voor gemaakt.	Geen wijziging
3	**LTO-N**	Wijzig het woord ‘geiten’ in ‘melkgeiten’ in artikel 8.b, lid 1,c en artikel 8.b, lid 2.c	Er wordt geen uitzondering gemaakt in categorieën geiten, omdat uit het VGO onderzoek niet blijkt dat een bepaalde categorie wel of niet leidt tot een verhoogd risico voor de volksgezondheid. Een onderscheid maken tussen categorieën draagt daarmee niet bij aan het terugdringen van het risico.	Geen wijziging
5	**LTO-N, PS**	Wijzig de tekst in de toelichting: ‘Indien uit dit landelijke onderzoek oorzaken van de ziektelast door geitenhouderijen blijken en er zicht is op oplossingsgerichte maatregelen ZAL de wijziging van de verordening worden ingetrokken of aangepast.	Als uit de onderzoeken blijkt dat het risico met maatregelen kan worden teruggedrongen of blijkt dat het risico zich niet voordoet in de provincie, is er geen sprake meer van een risico voor de volksgezondheid. De verordening zal dan worden aangepast, om ondernemers weer ruimte te geven om te kunnen ondernemen.	‘kan’ gewijzigd naar ‘zal’ in de toelichting
6	**LTO-N, PS, CP**	Per bedrijf kan gekeken worden naar het aantal vergunde geiten, wanneer blijkt dat hier op de datum (10 december) een ander percentage dan vergund aanwezig was, maak dan gebruik van het Identificatie en Registratiesysteem (I&R van de	De regels beperken de geitenhouderijen vanwege de zorg voor een goede ruimtelijke ordening, waar de leefomgeving deel van uitmaakt. Instrumenten voor een goede ruimtelijke ordening zijn de planologische kaders zoals bestemmingsplannen en de Provinciale Ruimtelijke Verordening.	Toegevoegd onder artikel 8b, lid 4: ‘Voor de bepaling van het aantal aanwezige geiten als bedoeld in het eerste en tweede lid, kan gebruik worden gemaakt

Nr.	Code	Samenvatting opmerking	Reactie Gedeputeerde Staten	Wijzigings- voorstel
		Rijksdienst voor Ondernemend Nederland)	Met het sturen op de omgevingsvergunning en een melding Activiteitenbesluit in het besluit wijziging PRV wordt geborgd dat het aantal bedrijven en geiten niet verder toeneemt. De melding Activiteitenbesluit is daarbij genoemd, omdat dit een wettelijk voorgeschreven moment is waarmee de ondernemer inzicht in zijn bedrijfsvoering moet hebben gegeven. Dat laat echter onverlet dat er vóór 12 december 2018 ook bedrijven waren die binnen het planologisch kader - zoals een geldend bestemmingsplan – opereerden en hiervoor geen omgevingsvergunning nodig hadden, maar waar nog geen melding was gedaan of waar het feitelijke aantal geiten inmiddels hoger was dan in de meest recente melding opgenomen. Deze ondernemers zouden nu hun geiten moeten afstoten. Indien de activiteiten van geitenhouders zonder vergunning of melding inderdaad passen binnen het planologisch kader, zou een ondernemer via I&R kunnen aantonen dat hij op 12 december 2018 geiten had, en kan dat daarmee worden gezien als de op dat moment bestaande en planologisch legale situatie. Een verdere uitbreiding in dieraantallen wordt daarmee niet mogelijk gemaakt, maar de bestaande situatie wordt gerespecteerd. Om deze reden is besloten om toe te staan om de dieraantallen zoals gemeld in I&R op 12 december 2018 als de bestaande situatie te definiëren, evenals de omgevingsvergunning en de melding.	van het aantal geiten zoals opgenomen in een melding als bedoeld in artikel 1.10 van het Activiteitenbesluit of van het aantal zoals geregistreerd in het I&R-systeem zoals bedoeld in de Regeling identificatie en registratie van dieren of een daarmee gelijk te stellen registratiesysteem indien deze melding of registratie heeft plaatsgevonden vóór 12 december 2018.’

Ambtelijke aanpassing	De aanduiding ‘legaal aanwezig’ in artikel 8. B lid 1.c en 2.c wordt verwijderd. Geitenhouderijen die op 12 december 2018 niet pasten binnen de planologische kaders, hebben geen rechten om zich te vestigen en zullen moeten stoppen met hun activiteiten. Dat geitenhouderijen ‘legaal aanwezig’ moeten zijn, hoeft niet in dit artikel te worden geregeld, maar wordt al door het geldende bestemmingsplan geregeld.	Artikel 8.b lid 1.c en artikel 8.b lid 2.c: ‘legaal aanwezig’ verwijderd

Ambtelijke aanpassing	In de ambtelijke consultatie is er door een gemeente op gewezen dat 'tijdelijk aanwezig' niet staat vermeld in de regels, waar andere provincies als Gelderland en Utrecht dit expliciet hebben opgenomen. Er is geen juridische noodzaak om 'tijdelijk' op te nemen, omdat in de systematiek van de Wro tijdelijk gebruik ook onder deze regels valt, zonder dit onderscheid te maken. Desalniettemin geeft deze toevoeging wel meer duidelijkheid richting de ondernemers. Om deze reden is besloten om dit toe te voegen in de toelichting.	Toegevoegd in de toelichting onder Artikel 8.b geitenhouderijen: 'Het tijdelijk in gebruik nemen van bouwwerken of gronden voor een geitenhouderij is eveneens niet toegestaan.'

3. Lijst van indieners

De volgorde van nummering is bepaald door het moment van ontvangst van de reactie.

Nr.	Afkorting	Indiener	Zaak/documentnummer
1	LTO-N	Land- en Tuinbouworganisatie	1169546/1199759
2	CP	Natuurlijk persoon	1169546/1206739
3	PS	Natuurlijk persoon	1169546/1206731

Bijlage C: Overzicht huidige regels t.o.v. gewijzigde regels
Kenmerk 1169546/1203324

Artikel I

De Provinciale Ruimtelijke Verordening wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 2 wordt als volgt gewijzigd:

Onder verlettering van de overige onderdelen, wordt het volgende nieuwe onderdeel ingevoegd, luidende:

p. geitenhouderij: een inrichting, als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van de Wet milieubeheer, geheel of gedeeltelijk gericht op het fokken, mesten en houden van geiten.

B

Na artikel 8a wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 8b Geitenhouderijen

1. Een bestemmingsplan voorziet niet in bestemmingen en regels die de mogelijkheid bieden tot:

    a. nieuwvestiging van geitenhouderijen, al dan niet als neventak;

    b. het geheel of gedeeltelijk wijzigen van een agrarisch bedrijf naar geitenhouderij, of;

    c. het uitbreiden van een ~~legaal aanwezige~~ geitenhouderij, door het aantal geiten dat wordt gehouden te vergroten.

2. Zolang een bestemmingsplan niet voldoet aan het bepaalde in het eerste lid is het verboden om:

    a. een geitenhouderij, al dan niet als neventak, nieuw te vestigen;

    b. een agrarisch bedrijf geheel of gedeeltelijk te wijzigen naar geitenhouderij, of;

    c. een ~~legaal aanwezige~~ geitenhouderij uit te breiden door het aantal geiten dat wordt gehouden te vergroten.

3. In afwijking van artikel 46a is het verbod in het tweede lid niet van toepassing voor zover voor een van de genoemde activiteiten vóór 12 december 2018:

    a. een melding als bedoeld in artikel 1.10 van het Activiteitenbesluit bij het bevoegd gezag is ingediend, of;

    b. een aanvraag voor een omgevingsvergunning bij het bevoegd gezag is ingediend, tenzij de aanvraag ziet op of wordt aangemerkt als een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

4. Voor de bepaling van het aantal aanwezige geiten als bedoeld in het eerste en tweede lid, kan gebruik worden gemaakt van het aantal geiten zoals opgenomen in een melding als bedoeld in artikel 1.10 van het Activiteitenbesluit of van het aantal zoals geregistreerd in het I&R-systeem zoals bedoeld in de Regeling identificatie en registratie van dieren of een daarmee gelijk te stellen registratiesysteem indien deze melding of registratie heeft plaatsgevonden vóór 12 december 2018.

Artikel II

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het provinciale blad waarin het wordt geplaatst.

Toelichting besluit tot wijziging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening

Algemeen
Dit artikel volgt op het eerdere voorbereidingsbesluit van Provinciale Staten tot een stop op de geitenhouderij op 10 december 2018 (Statenvoordracht 77-2018, Provinciaal Blad 2018 nr. 9266, Staatscourant 2018 nr. 71159). Met de vaststelling en inwerkingtreding van het voorliggende besluit wordt de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) gewijzigd. Hiermee vervalt het voorbereidingsbesluit van rechtswege (artikel 4.1, vijfde lid, van de Wet ruimtelijke ordening).

Het eerdere voorbereidingsbesluit en deze wijziging van de PRV is gebaseerd op de conclusie van het onderzoek Veehouderij en Gezondheid Omwonenden (VGO) van 2016 (en 2018), dat omwonenden binnen een straal van 2 km van een geitenhouderij statistisch gezien meer kans hebben op een longontsteking. Het argument voor het beperken van de geitenhouderij is het 'voorzorgbeginsel' voor de volksgezondheid en het voorkomen van een waterbedeffect van bedrijven die niet meer in de provincie kunnen uitbreiden en uitwijken naar een buurprovincie, of versneld uitbreiden vooruitlopend op een mogelijke stop.

De provincie Noord-Holland kiest er met deze PRV wijziging en het voorafgaande voorbereidingsbesluit voor om een 'geitenstop' in te voeren. Het belangrijkste argument daarvoor is het voorzorgsbeginsel, dat gebaseerd is op artikel 191, tweede lid, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, in samenhang met de provinciale zorg voor een goede ruimtelijke ordening en de daarmee verbonden bevordering van de kwaliteit van de leefomgeving, waarvan ook gezondheidsaspecten deel uitmaken. Op basis van dit voorzorgbeginsel wordt het noodzakelijk geacht om met de huidige kennis van zaken over de gezondheidseffecten van geitenhouderijen op de leefomgeving via het ruimtelijk instrumentarium een 'geitenstop' in te voeren. Het gaat daarbij om het tegengaan van vestiging en uitbreiding van geitenhouderijen, alsmede de omschakeling van bestaande agrarische bedrijven naar geitenhouderijen. De gezondheidseffecten van activiteiten van geitenhouderijen op de leefomgeving hebben een gemeentegrensoverschrijdend karakter. Gelet op de aard van deze problematiek wordt deze aangemerkt als een provinciaal belang met het oog op een goede ruimtelijke ordening als bedoeld in artikel 4.1, eerste lid, van de Wro.

De geitenhouderij maakt momenteel een flinke groei door. Het CBS meldt dat het aantal geiten in Nederland in 2018 met 10 procent toegenomen is naar bijna 588 duizend. Volgens de statistieken is het houden van geiten financieel aantrekkelijk en ligt het inkomen gemiddeld hoger dan bij andere diersoorten. Hoewel niet bekend is waardoor het verhoogde gezondheidsrisico in de buurt van geitenhouderijen wordt veroorzaakt en ook niet duidelijk is of het resultaat van het VGO onderzoek ook toe te passen is op andere regio's (het onderzoek is uitgevoerd in een vee-dicht gebied in Limburg en Noord-Brabant), geven wij er de voorkeur aan om de geitenhouderij niet groter te laten worden, totdat meer bekend wordt uit de onderzoeken. De verwachting is dat de resultaten van het onderzoek naar de oorzaken van het risico in 2021 gereed is.

Hoewel de geitenhouderij in Noord-Holland een kleine sector is, geven recente ontwikkelingen aan dat de geitenhouderij in Noord-Holland harder groeit dan verwacht. Voorzorg voor de gezondheid van de burgers is dan een groter belang dan het belang van individuele ondernemers. Gemeenten hebben geen juridische grondslag om vergunningen te weigeren op het punt van het voorzorgbeginsel of volksgezondheid, indien een dergelijk bedrijf past in de (agrarische) bestemming. Gemeenten kunnen nu ook zelfstandig het besluit nemen om een stop te zetten op toekomstige ontwikkelingen in hun gemeente en uitbreiding, omschakeling of nieuwvestiging

verbieden in hun bestemmingsplannen. Om regionale verschillen, onrust en onduidelijkheid te voorkomen, wordt voorgesteld om dit te regelen voor het hele grondgebied en de Provinciale Ruimtelijke Verordening op dit punt aan te passen, totdat er meer duidelijkheid is over de oorzaken van dit verhoogde risico.

De verwachting is dat de verbodsbepaling (bevriezing van de status quo) tot 2022 gaat gelden. In de komende jaren vindt nader onderzoek plaats naar het verband tussen geitenhouderijen en een groter aantal longontstekingen voor omwonenden. Indien uit dit landelijk onderzoek oorzaken van de ziektelast door geitenhouderijen blijken en er zicht is op oplossingsgerichte maatregelen, zal de wijziging van de verordening worden ingetrokken of aangepast. In de tussentijd geldt artikel 8b, tweede lid als rechtstreeks werkende regel als bedoeld in artikel 4.1, derde lid Wet ruimtelijke ordening.

In beginsel geldt dat gemeenteraden het verbod moeten opnemen in gemeentelijke bestemmingsplannen. Omdat nog niet duidelijk is of het verbod permanent moet blijven gelden, willen wij onnodige administratieve lasten bij gemeenten voorkomen. Daarom wordt voor de termijn waarbinnen gemeenten hun bestemmingsplannen aan de PRV moeten aanpassen, aangesloten bij de termijn van tien jaar die al in artikel 44 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening is opgenomen. Zolang bestemmingsplannen niet zijn aangepast overeenkomstig deze wijziging van de verordening, geldt het verbod uit het nieuwe artikel 8b, tweede lid, rechtstreeks.

Wijziging van de Algemene Toelichting Ruimtelijke Verordening, onder 'Rechtstreeks werkende bepalingen':

In de Provinciale Ruimtelijke Verordening was één ander rechtstreeks werkende bepaling opgenomen. In de algemene toelichting op de verordening werd hierop gewezen. In deze toelichting wordt het verbod in deze nieuwe bepaling voor geitenhouderijen toegevoegd. De toelichting komt dan als volgt te luiden:

In de Provinciale verordening zijn geen rechtstreeks werkende bepalingen opgenomen met uitzondering van de artikelen 8b lid 2 en artikel 32 lid 2. Eerst genoemde artikel bevat het verbod op nieuwvestiging of omschakeling naar geitenhouderijen en het uitbreiden van het aantal geiten. Artikel 32 lid 2 bevat het beleid rond wind op land. Door het opnemen van rechtstreeks werkende regels moeten gemeenten na inwerkingtreding van de verordening vergunningaanvragen toetsen aan de desbetreffende voorschriften uit de verordening (artikel 8b lid 2 en artikel 32 lid 2). Daarnaast kunnen gemeenten tegen overtreding van deze rechtstreeks werkende bepalingen handhavend optreden. De wettelijke basis daarvoor is neergelegd in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

Artikel 2 onder p Begrip geitenhouderij

In deze definitie wordt aangesloten op artikel 1.1, eerste lid van de Wet milieubeheer, waarin wordt aangegeven dat er sprake is van 'bedrijfsmatig of in een bedrijfsmatige omvang'. Hieronder valt niet het kleinschalig én niet-bedrijfsmatig houden van dieren, zoals bijvoorbeeld op een kinderboerderij of het hobbymatig houden van dieren. De artikelen 1.18 en 3.111 van het Activiteitenbesluit milieubeheer geven een aanwijzing aan wanneer er al dan niet sprake is van het bedrijfsmatig houden van dieren; voor bedrijfsmatig of een bedrijfsmatige omvang wordt een ondergrens van 10 dieren genoemd. In de jurisprudentie wordt daarnaast ook als relevante criteria genoemd, naast de omvang van het aantal dieren, het commerciële doel waarvoor de

dieren worden gehouden (winstoogmerk) en de wijze waarop zij zijn gehuisvest. Hieronder valt ook het gemengde veehouderijbedrijf, waarin het houden van geiten niet de hoofdzaak van de bedrijfsvoering is. Met geiten wordt de soortnaam bedoeld; dit impliceert ook de bokkenhouderij.

Artikel 8b Geitenhouderijen

Artikel 8b wordt toegevoegd aan hoofdstuk 2: regels voor het gehele provinciale grondgebied. Er wordt geen onderscheid gemaakt in bedrijven met een grondgebonden of niet-grondgebonden bedrijfsvoering.

In het artikel wordt aangesloten op het eerdere verbod in het voorbereidingsbesluit. Het is niet toegestaan om nieuwvestiging, uitbreiding van geitenhouderijen of (gedeeltelijke) omschakeling van een agrarisch bedrijf naar een geitenhouderij mogelijk te maken. Hierin wordt specifiek verwezen naar uitbreiding als 'uitbreiding van het aantal dieren'. Het uitbreiden in stalruimte wordt daarmee niet onmogelijk gemaakt. Bedrijven die bijvoorbeeld investeringen doen in het kader van dierenwelzijn en hun stalruimte per dier willen vergroten, blijven hiertoe de mogelijkheid houden. Dit geldt uiteraard alleen voor geitenhouderijen die legaal aanwezig zijn op grond van het recht zoals dat gold voor inwerkingtreding van het voorbereidingsbesluit op 12 december 2018 of die op grond van het derde lid van dit artikel nog gevestigd mochten worden. Onder nieuwvestiging van een geitenhouderij wordt ook verstaan de gehele of gedeeltelijke verplaatsing van een bestaande geitenhouderij naar een nieuwe locatie. Het tijdelijk in gebruik nemen van bouwwerken of gronden voor een geitenhouderij is eveneens niet toegestaan.

Lid 1

Met het eerste lid van dit artikel wordt voorkomen dat in nog vast te stellen gemeentelijke bestemmingsplannen of andere ruimtelijke besluiten waarop de verordening van toepassing is, ruimte wordt geboden aan nieuwvestiging of uitbreiding van geitenhouderijen of geheel of gedeeltelijke omschakeling naar geitenhouderijen.

Lid 2

Dit artikellid bevat een rechtstreeks voor bedrijven geldende verbodsbepaling. Deze bepaling beoogt een bevriezing van de bestaande legale situatie zoals deze bestond voor inwerkingtreding van het voorbereidingsbesluit op 12 december 2018. De verbodsbepaling staat geen afwijking toe en daarmee kan ook geen 'afwijkvergunning' worden verleend zoals bedoeld in artikel 2.12, eerste lid, onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Een nieuwe aanvraag om een bouw- of aanlegvergunning (artikel 2.1, eerste lid, onder a of b, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) moet bij strijdigheid met deze verbodsbepaling worden geweigerd (artikelen 2.10, eerste lid, onder c, en 2.11, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht).

Voor nieuwe aanvragen om andere (omgevings)vergunningen die niet aan het bestemmingsplan of Provinciale Ruimtelijke Verordening kunnen worden getoetst, zoals een vergunning op grond van de Wet milieubeheer of de Wet natuurbescherming, of meldingen, die betrekking hebben op een uitbreiding van het aantal geiten, heeft deze verbodsbepaling geen rechtstreekse gevolgen. Ongeacht de uitkomst van de behandeling van deze andere nieuwe aanvragen of meldingen, voorkomt het verbod in dit artikel op planologische gronden dat hiervan gebruik gemaakt kan worden.

Lid 3

Het derde lid van artikel 8b bevat een overgangsregeling voor een aantal situaties, waarbij vóór het moment van kennisgeving en inwerkingtreding van het voorbereidingsbesluit al sprake was van een voldoende concreet – immers uit een melding of aanvraag blijkend - initiatief tot uitbreiding van de geitenhouderij. Meldingen in het kader van het Activiteitenbesluit (milieu) en aanvragen om een bouw- of aanlegvergunning van vóór 12 december - mits passend in het geldende bestemmingsplan - kunnen daarmee worden afgehandeld en uitgevoerd.

Een afwijkvergunning (artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) kan niet meer worden verleend, ook al dateert de aanvraag van vóór 12 december 2018. De (beoogde) ontwikkeling waarop deze aanvraag ziet, was namelijk ook voor inwerkingtreding van het voorbereidingsbesluit al in strijd met het planologisch regime en dus niet toegestaan. Het zou in strijd zijn met het doel van deze verordening om deze situaties niet onder de werking van dit artikel te laten vallen.

Dit geldt ook voor aanvragen voor de activiteit ‘bouwen’ die op grond van artikel 2.10, tweede lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht mede moeten worden aangemerkt als aanvragen voor de activiteit ‘afwijken van het bestemmingsplan’.

Aan eerder aangevraagde of verleende vergunningen, anders dan voor de activiteiten ‘bouwen’, ‘werken geen bouwwerk zijnde’ of ‘milieu’ wordt niet hetzelfde overgangsrecht toegekend. Deze vergunningen worden vanuit een ander perspectief beoordeeld dan een goede ruimtelijke ordening. Het zou het belang dat met de voorlopige stop op nieuwvesting en uitbreiding van geitenhouderijen is gemoeid te zeer schaden als ook aan ongebruikte vergunningen voor andere activiteiten dan ‘bouwen’, ‘werken geen bouwwerk zijnde’ of ‘milieu’ of nog in behandeling zijnde aanvragen op grond van andere wetgevingsregimes overgangsrecht zou worden geboden. Dit betekent dat geitenhouderijen die bijvoorbeeld in het bezit zijn van een vergunningen op grond van de Wet natuurbescherming waarin nog ruimte zit voor groei van het aantal geiten, deze ruimte niet langer kunnen benutten op grond van deze verordening.

Het zou het belang dat met de voorlopige stop op nieuwvesting en uitbreiding van geitenhouderijen is gemoeid te zeer schaden als ook aan ongebruikte vergunningen voor andere activiteiten dan ‘bouwen’, ‘werken geen bouwwerk zijnde’ of ‘milieu’ of nog in behandeling zijnde aanvragen op grond van andere wetgevingsregimes overgangsrecht zou worden geboden, zodanig dat alsnog vergunningen verleend zouden moeten worden om uitvoering van de vergunning op grond van natuurwetgeving mogelijk te maken. Dit betekent dat geitenhouderijen die bijvoorbeeld in het bezit zijn van een vergunningen op grond van de Natuurbeschermingswet 1998/Wet natuurbescherming waarin nog ruimte zit voor groei van het aantal geiten, maar daarvoor nog geen benodigde bouw- of milieuvergunning hebben, deze ruimte niet langer kunnen benutten op grond van deze verordening.

Lid 4

Met dit lid wordt aangegeven hoe bepaald wordt wat het aantal geiten is dat voor inwerkingtreding van het voorbereidingsbesluit op een geitenhouderij aanwezig was. Mits dit gebruik passend was in het toen geldende regime, kan dit gebruik onder de gewijzigde verordening worden voortgezet. Dit aantal geldt als het maximale aantal geiten en kan door de verboden uit het eerste en tweede lid van dit artikel, niet meer worden uitgebreid.

Naast de melding op grond van het Activiteitenbesluit milieubeheer, kan hiervoor ook gebruik worden gemaakt van het Identificatie en Registratiesysteem dat door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland wordt beheerd op grond van de Regeling identificatie en registratie van dieren.

Op deze wijze wordt recht gedaan aan de feitelijk situatie die aanwezig was én past binnen het planologisch regime dat van kracht was voor 12 december 2018.

VOORDRACHT

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 23 april 2019

Onderwerp: Wijziging Provinciale Ruimtelijke Verordening

Kenmerk: 1169546/1203324

Bijlagen:
A. Ontwerpbesluit inclusief toelichting
B. Nota van Beantwoording
C. Overzicht huidige regels t.o.v. gewijzigde regels
D. Reacties naar aanleiding van de terinzagelegging

1. Inleiding

Op 10 december 2018 heeft u met het nemen van een zogenoemd voorbereidingsbesluit besloten om nieuwvestiging, uitbreiding van en omschakeling naar geitenhouderijen niet meer toe te staan. De reden hiervoor is het voorzorgprincipe vanwege de volksgezondheid. Uit onderzoeken[1] blijkt dat inwoners binnen een straal van 2 kilometer van een geitenhouderij meer kans hebben op een longontsteking. De kans neemt toe met ongeveer 25% indien men in de buurt van een geitenhouderij woont. Dit beeld is consistent over de jaren 2009 tot en met 2016.
Het is niet bekend wat het verhoogde risico veroorzaakt, en welke maatregelen genomen kunnen worden om dit risico te verlagen. Daar wordt momenteel vervolgonderzoek naar gedaan; de resultaten hiervan zijn waarschijnlijk eind 2021 bekend. Tevens wordt onderzoek gedaan of het gevonden resultaat van de onderzoeken (dat zich uitsluitend heeft gericht op een veedicht gebied in Noord-Brabant en Limburg) ook gevonden wordt in andere regio's.

Een voorbereidingsbesluit geeft de provincie een half jaar de tijd de betreffende verordening op dit punt aan te passen. In dit geval betreft het een wijziging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening.

De ontwerpwijziging PRV met betrekking tot de geitenhouderij is op 26 februari 2019 door GS vastgesteld. Van 1 maart tot en met 28 maart 2019 heeft de ontwerpwijziging ter inzage gelegen. Naar aanleiding hiervan zijn er 3 zienswijzen ingediend. Op basis van de gemaakte opmerkingen hebben wij een Nota van beantwoording opgesteld, die als bijlage B aan deze voordracht is toegevoegd. Uiteindelijk hebben de zienswijzen en overleg met de geitenhouders tijdens de terinzageperiode geleid tot 1 wijziging in ons voorstel ten opzichte van de ontwerpwijziging PRV. De Nota van Beantwoording is daarmee een belangrijke onderlegger voor de statenvoordracht. Het maakt transparant welke reacties op de ontwerpwijziging zijn binnen gekomen en hoe wij daar

[1] Onderzoeken Veehouderij en Gezondheid Omwonenden (VGO). Het onderzoek is/wordt uitgevoerd door Nivel in samenwerking met IRAS/UU, WUR en het RIVM, in opdracht van de ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en Economische Zaken (EZ).

vervolgens op gereageerd hebben. Tevens hebben wij de complete schriftelijke reacties van de 3 indieners als bijlage bij deze Statenvoordracht gevoegd.

Met deze Statenvoordracht en het bijbehorende ontwerpbesluit doen wij Provinciale Staten een voorstel om de PRV te wijzigen. In het ontwerpbesluit (bijlage A) zijn alle wijzigingen ten opzichte van de huidige versie van de PRV weergegeven. In de toelichting op het ontwerpbesluit wordt een toelichting gegeven op de wijzigingen die wij voorstellen. In bijlage C is te zien hoe de wijzigingen passen in de huidige tekst van de PRV. Dit is een overzicht waarin de huidige regels, de wijzigingen bij het ontwerpbesluit en de wijzigingen naar aanleiding van zienswijzen te zien zijn.

2. Doelstellingen en evaluatiecriteria

Het besluit om de geitenhouderij te begrenzen is genomen vanuit het argument van het voorzorgsbeginsel, dat gebaseerd is op artikel 191, tweede lid, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, in samenhang met de provinciale zorg voor een goede ruimtelijke ordening en de daarmee verbonden bevordering van de kwaliteit van de leefomgeving, waarvan ook gezondheidsaspecten deel uitmaken. De gezondheidseffecten van activiteiten van geitenhouderijen op de leefomgeving hebben een gemeentegrensoverschrijdend karakter.
Met de voorgestelde regels is het niet meer mogelijk om een nieuwe geitenhouderij op te richten, uit te breiden of om een bestaand agrarisch bedrijf om te schakelen naar geitenhouderij. Er wordt een nieuw artikel aan de PRV toegevoegd met rechtstreeks werkende regels zodat de geitenstop op hetzelfde tijdstip provinciebreed voor het gehele grondgebied wordt ingevoerd.

Deze wijziging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening loopt vooruit op besluitvormingsfase van de Omgevingsverordening, die naar verwachting na het zomerreces van 2019 zal starten. De Provinciale Ruimtelijke Verordening is één van de twintig provinciale verordeningen die opgaan de Omgevingsverordening. In de concept Omgevingsverordening is al een paragraaf gereserveerd voor de regels over geitenhouderijen.

3. Financiering, communicatie en (burger)participatie

De voorstellen zijn als volgt tot stand gekomen:

- Ambtelijk overleg met provincies Utrecht en Overijssel inzake de regels voor de geitenhouderij;
- Twee bijeenkomsten met geitenhouders van Noord-Holland en LTO Noord en de gedeputeerde Landbouw;
- Raadplegen van gemeenten, Regionale Uitvoeringsdiensten en Omgevingsdiensten;
- Raadplegen van de GGD Noord-Holland.

De contactmomenten met deze partijen hebben plaatsgevonden voordat de ontwerpwijziging werd vastgesteld. De geitenhouders en LTO Noord zijn zowel vóór de totstandkoming van de ontwerpwijziging als tijdens de terinzagelegging geïnformeerd en geraadpleegd. Tijdens deze momenten hebben de betrokkenen kunnen reageren op de concepttekst van de ontwerpwijziging.

Financiële consequenties: Planschaderisico

Door de rechtstreekse werking van het verbod in deze PRV wijziging, worden de gebruiksmogelijkheden van gronden beperkt. Dit heeft vooral gevolgen voor bestemmingsplannen voor het landelijk gebied waarbinnen verschillende vormen van agrarische bedrijfsvoering mogelijk

zijn. Van de verschillende gebruiksmogelijkheden die veelal binnen deze bestemming bestaan, wordt met deze wijziging van de PRV de mogelijkheid om geiten te houden beperkt.
In het belang van een goede ruimtelijke ordening en gelet op het voorzorgbeginsel wordt aan het beschermen van de gezondheid van omwonenden in dit geval een zwaarder belang gehecht dan het in stand houden van de mogelijkheden voor de betreffende ondernemers.

Deze rechtstreeks werkende regels in de PRV zijn in artikel 6.1 Wet ruimtelijke ordening als grondslag voor planschade opgenomen. Dit betekent dat individuele eigenaren die claimen dat door dit verbod waardevermindering van hun eigendom optreed of sprake is van inkomstenderving, een planschadeclaim bij de provincie kunnen indienen.

De kans op daadwerkelijke honorering van een planschadeclaims wordt echter als beperkt ingeschat, doordat met dit verbod slechts een beperkt deel van de bestaande gebruiksmogelijkheden betreft. Het waardeverminderend effect op gronden waarop dit betrekking heeft, is hierdoor gering. Bovendien wordt dit verder beperkt doordat bij concrete verzoeken om planschade rekening wordt gehouden met onder andere de voorzienbaarheid van deze beperking, passieve risico aanvaarding van de eigenaar, het normaal maatschappelijk risico en het wettelijk forfait van 2% van de vastgoedwaarde.

4. Proces en procedure

De belanghebbenden zijn voorafgaand aan de besluitvorming over het ontwerpwijziging ambtelijk geconsulteerd over de concepttekst. Na de terinzagelegging heeft er nogmaals consultatie plaatsgevonden van de geitenhouders en LTO Noord. Zij hebben daarop met een zienswijze gereageerd. Op basis van de reacties hebben wij aanpassingen gedaan in de ontwerpwijziging die ter inzage heeft gelegen.
Na vaststelling van deze PRV wijziging zullen we deze publiceren in het Provinciaal blad en in werking laten. Voorts is de PRV digitaal raadpleegbaar via de landelijke voorziening www.ruimtelijkeplannen.nl.

Wij zullen de PRV zowel in gedrukte vorm als in digitale vorm op onze website beschikbaar stellen.

5. Voorstel

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

dhr. A.Th.H. van Dijk, voorzitter

mw. R.M. Bergkamp, provinciesecretaris

Ontwerpbesluit nr. 31-2019 tot wijziging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening

Besluit van Provinciale Staten van Noord-Holland van 27 mei 2019, tot wijziging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening in verband met een verbod op nieuwvestiging en uitbreiding van geitenhouderijen.

Provinciale Staten van Noord-Holland;

Gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland van 23 april 2019 met kenmerk 1169546/1203324

Gelet op artikel 4.1 van de Wet ruimtelijke ordening;

Besluiten geamendeerd A16-2019:

A16-PS 27-05-2019: *de toelichting bij het ontwerpbesluit 31-2019, blz. 8 van de Voordracht tweede alinea, tweede zin, luidend: "Indien uit dit landelijk onderzoek oorzaken van de ziektelast door geitenhouderijen blijken en er zicht is op oplossingsgerichte maatregelen, zal de wijziging van de verordening worden ingetrokken of aangepast.", het woord 'zal' te vervangen door het woord 'kan', waardoor de zin als volgt komt te luiden:*
"Indien uit dit landelijk onderzoek oorzaken van de ziektelast door geitenhouderijen blijken en er zicht is op oplossingsgerichte maatregelen, kan de wijziging van de verordening worden ingetrokken of aangepast."

Artikel I

De Provinciale Ruimtelijke Verordening wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 2 wordt als volgt gewijzigd:

Onder verlettering van de overige onderdelen, wordt het volgende nieuwe onderdeel ingevoegd, luidende:

p. geitenhouderij: een inrichting, als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van de Wet milieubeheer, geheel of gedeeltelijk gericht op het fokken, mesten en houden van geiten.

B

Na artikel 8a wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 8b Geitenhouderijen

1. Een bestemmingsplan voorziet niet in bestemmingen en regels die de mogelijkheid bieden tot:
    a. nieuwvestiging van geitenhouderijen, al dan niet als neventak;
    b. het geheel of gedeeltelijk wijzigen van een agrarisch bedrijf naar geitenhouderij, of;
    c. het uitbreiden van een geitenhouderij, door het aantal geiten dat wordt gehouden te vergroten.
2. Zolang een bestemmingsplan niet voldoet aan het bepaalde in het eerste lid is het verboden om:
    a. een geitenhouderij, al dan niet als neventak, nieuw te vestigen;

b. een agrarisch bedrijf geheel of gedeeltelijk te wijzigen naar geitenhouderij, of;

c. een geitenhouderij uit te breiden door het aantal geiten dat wordt gehouden te vergroten.

3. In afwijking van artikel 46a is het verbod in het tweede lid niet van toepassing voor zover voor een van de genoemde activiteiten vóór 12 december 2018:

   a. een melding als bedoeld in artikel 1.10 van het Activiteitenbesluit bij het bevoegd gezag is ingediend, of;

   b. een aanvraag voor een omgevingsvergunning bij het bevoegd gezag is ingediend, tenzij de aanvraag ziet op of wordt aangemerkt als een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

4. Voor de bepaling van het aantal aanwezige geiten als bedoeld in het eerste en tweede lid, kan gebruik worden gemaakt van het aantal geiten zoals opgenomen in een melding als bedoeld in artikel 1.10 van het Activiteitenbesluit of van het aantal zoals geregistreerd in het I&R-systeem zoals bedoeld in de Regeling identificatie en registratie van dieren of een daarmee gelijk te stellen registratiesysteem indien deze melding of registratie heeft plaatsgevonden vóór 12 december 2018.

Artikel II

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het provinciale blad waarin het wordt geplaatst.

Haarlem, 27 mei 2019.
Provinciale Staten van Noord-Holland,

voorzitter,

statengriffier,

Uitgegeven op ***

Namens Gedeputeerde Staten van Noord-Holland

R.M. Bergkamp, provinciesecretaris

Toelichting besluit tot wijziging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening

Algemeen
Dit artikel volgt op het eerdere voorbereidingsbesluit van Provinciale Staten tot een stop op de geitenhouderij op 10 december 2018 (Statenvoordracht 77-2018, Provinciaal Blad 2018 nr. 9266, Staatscourant 2018 nr. 71159). Met de vaststelling en inwerkingtreding van het voorliggende besluit wordt de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) gewijzigd. Hiermee vervalt het voorbereidingsbesluit van rechtswege (artikel 4.1, vijfde lid, van de Wet ruimtelijke ordening).

Het eerdere voorbereidingsbesluit en deze wijziging van de PRV is gebaseerd op de conclusie van het onderzoek Veehouderij en Gezondheid Omwonenden (VGO) van 2016 (en 2018), dat omwonenden binnen een straal van 2 km van een geitenhouderij statistisch gezien meer kans hebben op een longontsteking. Het argument voor het beperken van de geitenhouderij is het ‘voorzorgbeginsel’ voor de volksgezondheid en het voorkomen van een waterbedeffect van bedrijven die niet meer in de provincie kunnen uitbreiden en uitwijken naar een buurprovincie, of versneld uitbreiden vooruitlopend op een mogelijke stop.

De provincie Noord-Holland kiest er met deze PRV wijziging en het voorafgaande voorbereidingsbesluit voor om een ‘geitenstop’ in te voeren. Het belangrijkste argument daarvoor is het voorzorgsbeginsel, dat gebaseerd is op artikel 191, tweede lid, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, in samenhang met de provinciale zorg voor een goede ruimtelijke ordening en de daarmee verbonden bevordering van de kwaliteit van de leefomgeving, waarvan ook gezondheidsaspecten deel uitmaken. Op basis van dit voorzorgbeginsel wordt het noodzakelijk geacht om met de huidige kennis van zaken over de gezondheidseffecten van geitenhouderijen op de leefomgeving via het ruimtelijk instrumentarium een ‘geitenstop’ in te voeren. Het gaat daarbij om het tegengaan van vestiging en uitbreiding van geitenhouderijen, alsmede de omschakeling van bestaande agrarische bedrijven naar geitenhouderijen. De gezondheidseffecten van activiteiten van geitenhouderijen op de leefomgeving hebben een gemeentegrensoverschrijdend karakter. Gelet op de aard van deze problematiek wordt deze aangemerkt als een provinciaal belang met het oog op een goede ruimtelijke ordening als bedoeld in artikel 4.1, eerste lid, van de Wro.

De geitenhouderij maakt momenteel een flinke groei door. Het CBS meldt dat het aantal geiten in Nederland in 2018 met 10 procent toegenomen is naar bijna 588 duizend. Volgens de statistieken is het houden van geiten financieel aantrekkelijk en ligt het inkomen gemiddeld hoger dan bij andere diersoorten. Hoewel niet bekend is waardoor het verhoogde gezondheidsrisico in de buurt van geitenhouderijen wordt veroorzaakt en ook niet duidelijk is of het resultaat van het VGO onderzoek ook toe te passen is op andere regio’s (het onderzoek is uitgevoerd in een vee-dicht gebied in Limburg en Noord-Brabant), geven wij er de voorkeur aan om de geitenhouderij niet groter te laten worden, totdat meer bekend wordt uit de onderzoeken. De verwachting is dat de resultaten van het onderzoek naar de oorzaken van het risico in 2021 gereed is.

Hoewel de geitenhouderij in Noord-Holland een kleine sector is, geven recente ontwikkelingen aan dat de geitenhouderij in Noord-Holland harder groeit dan verwacht. Voorzorg voor de gezondheid van de burgers is dan een groter belang dan het belang van individuele ondernemers. Gemeenten hebben geen juridische grondslag om vergunningen te weigeren op het punt van het voorzorgbeginsel of volksgezondheid, indien een dergelijk bedrijf past in de (agrarische) bestemming. Gemeenten kunnen nu ook zelfstandig het besluit nemen om een stop te zetten op toekomstige ontwikkelingen in hun gemeente en uitbreiding, omschakeling of nieuwvestiging

verbieden in hun bestemmingsplannen. Om regionale verschillen, onrust en onduidelijkheid te voorkomen, wordt voorgesteld om dit te regelen voor het hele grondgebied en de Provinciale Ruimtelijke Verordening op dit punt aan te passen, totdat er meer duidelijkheid is over de oorzaken van dit verhoogde risico.

De verwachting is dat de verbodsbepaling (bevriezing van de status quo) tot 2022 gaat gelden. In de komende jaren vindt nader onderzoek plaats naar het verband tussen geitenhouderijen en een groter aantal longontstekingen voor omwonenden. Indien uit dit landelijk onderzoek oorzaken van de ziektelast door geitenhouderijen blijken en er zicht is op oplossingsgerichte maatregelen, kan de wijziging van de verordening worden ingetrokken of aangepast. In de tussentijd geldt artikel 8b, tweede lid als rechtstreeks werkende regel als bedoeld in artikel 4.1, derde lid Wet ruimtelijke ordening.

In beginsel geldt dat gemeenteraden het verbod moeten opnemen in gemeentelijke bestemmingsplannen. Omdat nog niet duidelijk is of het verbod permanent moet blijven gelden, willen wij onnodige administratieve lasten bij gemeenten voorkomen. Daarom wordt voor de termijn waarbinnen gemeenten hun bestemmingsplannen aan de PRV moeten aanpassen, aangesloten bij de termijn van tien jaar die al in artikel 44 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening is opgenomen. Zolang bestemmingsplannen niet zijn aangepast overeenkomstig deze wijziging van de verordening, geldt het verbod uit het nieuwe artikel 8b, tweede lid, rechtstreeks.

Wijziging van de Algemene Toelichting Ruimtelijke Verordening, onder ‘Rechtstreeks werkende bepalingen’:

In de Provinciale Ruimtelijke Verordening was één ander rechtstreeks werkende bepaling opgenomen. In de algemene toelichting op de verordening werd hierop gewezen. In deze toelichting wordt het verbod in deze nieuwe bepaling voor geitenhouderijen toegevoegd. De toelichting komt dan als volgt te luiden:

In de Provinciale verordening zijn geen rechtstreeks werkende bepalingen opgenomen met uitzondering van de artikelen 8b lid 2 en artikel 32 lid 2. Eerst genoemde artikel bevat het verbod op nieuwvestiging of omschakeling naar geitenhouderijen en het uitbreiden van het aantal geiten. Artikel 32 lid 2 bevat het beleid rond wind op land. Door het opnemen van rechtstreeks werkende regels moeten gemeenten na inwerkingtreding van de verordening vergunningaanvragen toetsen aan de desbetreffende voorschriften uit de verordening (artikel 8b lid 2 en artikel 32 lid 2). Daarnaast kunnen gemeenten tegen overtreding van deze rechtstreeks werkende bepalingen handhavend optreden. De wettelijke basis daarvoor is neergelegd in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

Artikel 2 onder p Begrip geitenhouderij

In deze definitie wordt aangesloten op artikel 1.1, eerste lid van de Wet milieubeheer, waarin wordt aangegeven dat er sprake is van ‘bedrijfsmatig of in een bedrijfsmatige omvang’. Hieronder valt niet het kleinschalig én niet-bedrijfsmatig houden van dieren, zoals bijvoorbeeld op een kinderboerderij of het hobbymatig houden van dieren. De artikelen 1.18 en 3.111 van het Activiteitenbesluit milieubeheer geven een aanwijzing aan wanneer er al dan niet sprake is van het bedrijfsmatig houden van dieren; voor bedrijfsmatig of een bedrijfsmatige omvang wordt een

ondergrens van 10 dieren genoemd. In de jurisprudentie wordt daarnaast ook als relevante criteria genoemd, naast de omvang van het aantal dieren, het commerciële doel waarvoor de dieren worden gehouden (winstoogmerk) en de wijze waarop zij zijn gehuisvest. Hieronder valt ook het gemengde veehouderijbedrijf, waarin het houden van geiten niet de hoofdzaak van de bedrijfsvoering is. Met geiten wordt de soortnaam bedoeld; dit impliceert ook de bokkenhouderij.

Artikel 8b Geitenhouderijen

Artikel 8b wordt toegevoegd aan hoofdstuk 2: regels voor het gehele provinciale grondgebied. Er wordt geen onderscheid gemaakt in bedrijven met een grondgebonden of niet-grondgebonden bedrijfsvoering.

In het artikel wordt aangesloten op het eerdere verbod in het voorbereidingsbesluit. Het is niet toegestaan om nieuwvestiging, uitbreiding van geitenhouderijen of (gedeeltelijke) omschakeling van een agrarisch bedrijf naar een geitenhouderij mogelijk te maken. Hierin wordt specifiek verwezen naar uitbreiding als ‘uitbreiding van het aantal dieren’. Het uitbreiden in stalruimte wordt daarmee niet onmogelijk gemaakt. Bedrijven die bijvoorbeeld investeringen doen in het kader van dierenwelzijn en hun stalruimte per dier willen vergroten, blijven hiertoe de mogelijkheid houden. Dit geldt uiteraard alleen voor geitenhouderijen die legaal aanwezig zijn op grond van het recht zoals dat gold voor inwerkingtreding van het voorbereidingsbesluit op 12 december 2018 of die op grond van het derde lid van dit artikel nog gevestigd mochten worden. Onder nieuwvestiging van een geitenhouderij wordt ook verstaan de gehele of gedeeltelijke verplaatsing van een bestaande geitenhouderij naar een nieuwe locatie. Het tijdelijk in gebruik nemen van bouwwerken of gronden voor een geitenhouderij is eveneens niet toegestaan.

Lid 1

Met het eerste lid van dit artikel wordt voorkomen dat in nog vast te stellen gemeentelijke bestemmingsplannen of andere ruimtelijke besluiten waarop de verordening van toepassing is, ruimte wordt geboden aan nieuwvestiging of uitbreiding van geitenhouderijen of geheel of gedeeltelijke omschakeling naar geitenhouderijen.

Lid 2

Dit artikellid bevat een rechtstreeks voor bedrijven geldende verbodsbepaling. Deze bepaling beoogt een bevriezing van de bestaande legale situatie zoals deze bestond voor inwerkingtreding van het voorbereidingsbesluit op 12 december 2018. De verbodsbepaling staat geen afwijking toe en daarmee kan ook geen ‘afwijkvergunning’ worden verleend zoals bedoeld in artikel 2.12, eerste lid, onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Een nieuwe aanvraag om een bouw- of aanlegvergunning (artikel 2.1, eerste lid, onder a of b, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) moet bij strijdigheid met deze verbodsbepaling worden geweigerd (artikelen 2.10, eerste lid, onder c, en 2.11, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht).

Voor nieuwe aanvragen om andere (omgevings)vergunningen die niet aan het bestemmingsplan of Provinciale Ruimtelijke Verordening kunnen worden getoetst, zoals een vergunning op grond van de Wet milieubeheer of de Wet natuurbescherming, of meldingen, die betrekking hebben op een uitbreiding van het aantal geiten, heeft deze verbodsbepaling geen rechtstreekse gevolgen. Ongeacht de uitkomst van de behandeling van deze andere nieuwe aanvragen of meldingen, voorkomt het verbod in dit artikel op planologische gronden dat hiervan gebruik gemaakt kan worden.

Lid 3

Het derde lid van artikel 8b bevat een overgangsregeling voor een aantal situaties, waarbij vóór het moment van kennisgeving en inwerkingtreding van het voorbereidingsbesluit al sprake was van een voldoende concreet – immers uit een melding of aanvraag blijkend - initiatief tot uitbreiding van de geitenhouderij. Meldingen in het kader van het Activiteitenbesluit (milieu) en aanvragen om een bouw- of aanlegvergunning van vóór 12 december - mits passend in het geldende bestemmingsplan - kunnen daarmee worden afgehandeld en uitgevoerd.

Een afwijkvergunning (artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) kan niet meer worden verleend, ook al dateert de aanvraag van vóór 12 december 2018. De (beoogde) ontwikkeling waarop deze aanvraag ziet, was namelijk ook voor inwerkingtreding van het voorbereidingsbesluit al in strijd met het planologisch regime en dus niet toegestaan. Het zou in strijd zijn met het doel van deze verordening om deze situaties niet onder de werking van dit artikel te laten vallen.

Dit geldt ook voor aanvragen voor de activiteit ‘bouwen’ die op grond van artikel 2.10, tweede lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht mede moeten worden aangemerkt als aanvragen voor de activiteit ‘afwijken van het bestemmingsplan’.

Aan eerder aangevraagde of verleende vergunningen, anders dan voor de activiteiten ‘bouwen’, ‘werken geen bouwwerk zijnde’ of ‘milieu’ wordt niet hetzelfde overgangsrecht toegekend. Deze vergunningen worden vanuit een ander perspectief beoordeeld dan een goede ruimtelijke ordening. Het zou het belang dat met de voorlopige stop op nieuwvesting en uitbreiding van geitenhouderijen is gemoeid te zeer schaden als ook aan ongebruikte vergunningen voor andere activiteiten dan ‘bouwen’, ‘werken geen bouwwerk zijnde’ of ‘milieu’ of nog in behandeling zijnde aanvragen op grond van andere wetgevingsregimes overgangsrecht zou worden geboden. Dit betekent dat geitenhouderijen die bijvoorbeeld in het bezit zijn van een vergunningen op grond van de Wet natuurbescherming waarin nog ruimte zit voor groei van het aantal geiten, deze ruimte niet langer kunnen benutten op grond van deze verordening.

Het zou het belang dat met de voorlopige stop op nieuwvesting en uitbreiding van geitenhouderijen is gemoeid te zeer schaden als ook aan ongebruikte vergunningen voor andere activiteiten dan ‘bouwen’, ‘werken geen bouwwerk zijnde’ of ‘milieu’ of nog in behandeling zijnde aanvragen op grond van andere wetgevingsregimes overgangsrecht zou worden geboden, zodanig dat alsnog vergunningen verleend zouden moeten worden om uitvoering van de vergunning op grond van natuurwetgeving mogelijk te maken. Dit betekent dat geitenhouderijen die bijvoorbeeld in het bezit zijn van een vergunningen op grond van de Natuurbeschermingswet 1998/Wet natuurbescherming waarin nog ruimte zit voor groei van het aantal geiten, maar daarvoor nog geen benodigde bouw- of milieuvergunning hebben, deze ruimte niet langer kunnen benutten op grond van deze verordening.

Lid 4

Met dit lid wordt aangegeven hoe bepaald wordt wat het aantal geiten is dat voor inwerkingtreding van het voorbereidingsbesluit op een geitenhouderij aanwezig was. Mits dit gebruik passend was in het toen geldende regime, kan dit gebruik onder de gewijzigde verordening worden voortgezet. Dit aantal geldt als het maximale aantal geiten en kan door de verboden uit het eerste en tweede lid van dit artikel, niet meer worden uitgebreid.

Naast de melding op grond van het Activiteitenbesluit milieubeheer, kan hiervoor ook gebruik worden gemaakt van het Identificatie en Registratiesysteem dat door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland wordt beheerd op grond van de Regeling identificatie en registratie van dieren.

Op deze wijze wordt recht gedaan aan de feitelijk situatie die aanwezig was én past binnen het planologisch regime dat van kracht was voor 12 december 2018.

Provincie Noord-Holland

Advies aan Provinciale Staten

Uw contactpersoon
E. Krijgsman
AD/STG

Doorkiesnummer +31235143288
krijgsmane@noord-holland.nl

Tbv Statenvergadering d.d **27-05-2019**
Commissie
Datum commissievergadering **20-05-2019**

22 mei 2019

Onderwerp:
Voordracht Wijziging PRV betreffende geitenhouderijen

De commissie adviseert:

Dat de voordracht 'Wijziging PRV betreffende geitenhouderijen' met het verslag van deze vergadering als bespreekstuk wordt doorgeleid naar PS van 27 mei 2019.

Uittreksel concept-verslag Interim-Statencommissie 20-05-2019:

3.a.Wijziging Provinciale Ruimtelijke Verordening betreffende geitenhouderij

Dhr. **Verduijn** spreekt in namens de LTO. De geitenhouderij is uitgegroeid tot een professionele bedrijfstak waarvan de producten steeds populairder worden in binnen- en buitenland. In Nederland worden 530.000 geiten gehouden, waarvan ongeveer 350.000 op gespecialiseerde bedrijven. De overige dieren betreffen hobby- en gezelschapsdieren. De bedrijven werken aan dierenwelzijn en goede huisvesting, verduurzaming en goede leefomstandigheden. Uit onderzoek door het RIVM blijkt dat mensen die binnen 2 km van een geitenhouderij wonen, een licht verhoogde kans hebben op een longontsteking, maar het is nog niet duidelijk dat dit inderdaad wordt veroorzaakt door de geiten. Q-koorts is niet de oorzaak van het verhoogde risico, omdat sinds 2009 het vaccinatieprogramma wordt uitgevoerd. Voor zover bekend is er ook geen sprake van fijnstof en uitstoot van endotoxine. Naar aanleiding van het onderzoek hebben de meeste provincies een bouwstop aangekondigd, daarom mogen geen nieuwe bedrijven worden gestart of bestaande bedrijven worden uitgebreid. Geitenhouders dringen zelf aan op nader onderzoek naar de gezondheidsklachten van omwonenden, want pas daarna kunnen zij maatregelen treffen. LTO Noord heeft een zienswijze bij de provincie ingediend waarvan de bezwaren nogmaals worden toegelicht.

Dhr. **Klein** (CU) vraagt om een inschatting van het aantal bokjes dat op een bedrijf zou worden toegestaan als percentage van het totaal aantal geiten wanneer de wijziging wordt doorgevoerd.

Mw. **Rommel** (VVD) constateert dat volwassen geiten binnen 7 dagen moeten worden geregistreerd en lammetjes binnen 6 maanden. Klopt het dat wanneer een lammetje wordt ingeschreven en daarna meteen uitgeschreven, dit niet meetelt?

Dhr. **Hoogervorst** (SP) vraagt of altijd hetzelfde aantal jonge bokjes wordt aangehouden op een bedrijf. Wordt ervoor gepleit hele jonge dieren niet mee te tellen of wordt gedacht aan een andere manier? Hij wacht het antwoord op de vraag van de VVD af.

Mw. **Koning** (CDA) vraagt of het klopt dat toen in december 2018 het aantal werd vastgesteld, er veel geiten zwanger waren maar dat deze bokjes die nog geboren moesten worden, niet meegeteld zijn. Kan een oplossing gevonden worden in het niet meenemen van de bokjes in de telling?

Dhr. **Verduijn** antwoordt dat een geit een keer per 3 of 5 jaar 2 lammetjes krijgt, dus 30 tot 40% is nodig voor vervanging van de bestaande veestapel. De overige dieren worden enkel gemolken. 400 van 1.000 dieren krijgen een bokje en een geitje. Het aantal bokjes kent twee pieken per jaar, ongeveer 200 in het voorjaar en 200 in het najaar. De sector wil optimaal transparant zijn. Een onderdeel van het bokjesplan dat is overeengekomen met het ministerie van L&V in 2019, is het vervroegen van de registratie in plaats van binnen de eerste 6 maanden, want dat gaat over het sterftepercentage van bokjes. Onderdeel van het plan van aanpak was om te voorkomen dat bokjes naar mesterijen gaan, want op het eigen bedrijf worden betere resultaten behaald met minder antibioticagebruik en minder dode dieren. De ingezette beweging richt zich op concentratie binnen het bedrijf. Bij registratie binnen 1 week kan er goed gemonitord en bijgestuurd worden op de cijfers. Hij pleit ervoor om naast de volwassen geiten specifiek ruimte te maken voor bokjes, alleen in de periode dat de tijdelijke maatregel geldt.

Dhr. **Hoogervorst** (SP) constateert dat in andere provincies onderzoeken lopen naar de rol van deze tak van veeteelt in verband met het veel vaker voorkomen van longaandoeningen bij omwonenden. Voorgesteld wordt eerst de resultaten van deze onderzoeken af te wachten voordat er ruim baan wordt gegeven aan geitenboeren. Klopt het dat na deze wijziging van de PRV ook vergunningaanvragen van voor 10 december 2018 kunnen worden afgewezen?

Mw. **Koning** (CDA) hoopt dat GS en PS het ermee eens zijn dat er geen buitenproportionele maatregelen genomen moeten worden, vooral met het oog op het feit dat er in Noord-Holland weinig geiten worden gehouden, ruim 10.000. Daarom moet er enige ruimte worden ingebouwd voor de bokjes en dat is nu niet het geval. In het kader van het dierenwelzijn moeten de bokjes langer op de geitenhouderij gehouden kunnen worden, het gemiddelde sterftecijfer gaat dan omlaag. De periode loopt van 21 dagen tot 6 maanden. Het CDA hoopt op een positief advies van GS ten aanzien van het creëren van ruimte voor de bokjes. Waarom vallen ook de kleine aantallen op kinderboerderijen onder de regeling? Dat was in december 2018 nog niet het geval.

Dhr. **Klein** (CU) is blij met het toestaan van registraties van I&R als basis voor het aantal geiten. Het behouden van extra bokjes is goed voor het dierenwelzijn en ook wordt hiermee voorkomen dat er grote concentraties van geiten ontstaan. Het aantal van 10 bokjes was volgens GS een ondergrens voor de periode van maximaal 6 maanden. GS zouden hier later op terugkomen. Graag een reactie van GS op de mogelijkheid om een andere ondergrens te hanteren, zodat lage aantallen op kinderboerderijen niet onder de wijziging vallen.

Dhr. **Hollebeek** (PvdD) vraagt naar een reactie van GS op de mogelijkheid om de geitenstop op te heffen wanneer uit landelijk onderzoek blijkt dat er geen gezondheidseffecten zijn. Eerst werd hierbij vermeld ‘het kan’ maar nu staat er ‘het zal’ en dat is een wezenlijk verschil. Graag een reactie van de gedeputeerde.

Dhr. **Cardol** (GL) is het eens met het voorstel, maar wacht de reactie van GS op de kan/zal-bepaling af. De wijziging van de verordening mag niet automatisch worden ingetrokken maar moet eerst door PS beoordeeld worden. Men moet kritisch blijven op de omvang van de veestapel in de provincie.

Mw. **Rommel** (VVD) meldt dat in de commissievergadering van december 2018 de gedeputeerde aangaf dat er in het afgelopen halfjaar onderzoek zou plaatsvinden op bestaande bedrijven. Hoe gaan GS PS op de hoogte houden van de voortgang van de lopende onderzoeken? Kan hierop nog invloed uitgeoefend worden? Wat is de stand van zaken?

Dhr. **Deen** (PVV) stemt in met de voorgestelde wijzigingen. Het is prima dat wanneer uit onderzoeken blijkt dat er geen risico’s zijn, de verordening zal of kan worden aangepast.

Mw. **Klaassen** (D66) ondersteunt de anticiperende acties van GS. Kan het college aangeven waarom niet gezocht is naar een oplossing voor de bokjes, samen met LTO?

Gedeputeerde **Bond** meldt dat vanuit IPO landelijke maatregelen getroffen zouden worden met het oog op de mogelijke risico’s voor de volksgezondheid, maar een aantal provincies heeft zelf maatregelen genomen en deze verschillen onderling van elkaar. In Noord-Holland komen geen grote concentraties voor zoals in Overijssel en Brabant, de grootste betreft 500 dieren. Door de voorgenomen verplaatsing van een bedrijf uit Overijssel in Enkhuizen met 7.000 dieren heeft de provincie actie ondernomen. Toen is een tijdelijke stop op uitbreiding en nieuwe bedrijven voorgesteld, dat vandaag definitief wordt opgenomen in de verordening. Dit is een tijdelijke maatregel, in afwachting van de resultaten van onderzoeken naar de gevolgen voor de volksgezondheid. Bedrijven werken voortvarend aan verbetering en zij krijgen steeds meer

verantwoordelijkheden om de dieren de eerste maanden op het eigen bedrijf te houden (minimaal 30% in 2019 tot 100% in 2022), hetgeen een vanzelfsprekende trend wordt in de sector. GS zijn van mening dat de maatregelen niet disproportioneel zijn en er bestaat geen verschil tussen biologische en normale bedrijven. Met de sector is twee keer overlegd over de voorgestelde wijziging van de verordening, maar het grootste probleem is dat dan tijdelijk voor een periode van 21 dagen tot 6 maanden meer geiten/bokjes gehouden mogen worden dan in de vergunning wordt toegestaan. Handhaving is ermee bekend dat in de eerste periode het bokje of geitje bij de moeder moet blijven. Dit is een tijdelijke situatie vanwege het dierenwelzijn en met het oog op de volksgezondheid, maar uiteindelijk gaat het bedrijf terug naar de normale omvang met het aantal toegestane vergunde dieren, want de huidige vergunning voor het bedrijf is leidend. De verordening kan geen maatwerk bieden met een bepaald aantal dieren per bedrijf. De grens van 50 dieren is bepaald vanuit een praktische insteek, maar de onderzoekers stellen dat het niet uit te sluiten is dat er geen risico bestaat bij bedrijven met minder dan 50 dieren. Daarom is het aantal van 10 gekozen, zodat kinderboerderijen niet onder de regeling vallen. De meldingsplicht geldt vanaf 10 dieren. PS worden geïnformeerd zodra sprake is van nieuwe ontwikkelingen. Er vindt een landelijk onderzoek plaats dat nog ongeveer 2 jaar duurt, waarbij grote en kleine bedrijven steekproefsgewijs worden gecontroleerd. Gedurende deze periode kunnen nieuwe bedrijven of uitbreiding toegestaan worden.

Gedeputeerde **Geldhof** meldt dat GS het voornemen hebben om te zijner tijd de tijdelijke wijziging aan te passen of op te heffen, maar uiteindelijk besluiten PS daarover wanneer uit onderzoeken blijkt dat er geen relatie bestaat tussen geitenhouderijen en de volksgezondheid. Daarom is een ‘kan-‘ bepaling opgenomen. Of de regeling ‘zal’ worden ingetrokken, is een bevoegdheid van PS. De datum van publicatie van de regeling in december 2018 geldt voor nieuwe vergunningen, op vergunningen van voor 10 december 2018 is het alsdan geldende recht van toepassing.

Tweede termijn

Mw. **Klaassen** (D66) vreest dat er een soort gedoogsituatie ontstaat die kan leiden tot onduidelijkheid voor de bedrijven.

Mw. **Koning** (CDA) sluit zich hierbij aan. Wellicht wordt in de PS-vergadering een motie of amendement ingediend.

Gedeputeerde **Bond** antwoordt dat deze situatie de afgelopen jaren goed is verlopen want de vergunningen veranderen namelijk niet. Hij verwacht niet dat dit zal veranderen na de voorgestelde wijziging. Bij meldingen is sprake van een incident en niet van structurele oorzaken.

De **voorzitter** concludeert dat het voorstel als Bespreekstukstuk naar de PS-vergadering wordt doorgeleid.

VERWORPEN A15/27-05-2019 punt 9

Amendement

PS bijeen voor de vergadering van 27 mei 2019,

Sprekende over agendapunt aangaande geitenhouderij

Constaterende dat:

Het ministerie van LNV, de NGZO en de geitensector in 2018 met elkaar hebben afgesproken dat er in het kader van het dierenwelzijn naar gestreefd moet worden om de geitenbokjes voortaan op het eigen bedrijf af te mesten.

Overwegende dat:

- Het in het kader van dierenwelzijn goed is om in de tekst van de PRV aangaande de geitenhouderij te regelen dat het aan de geitenhouders in Noord-Holland is toegestaan om ter verbetering van het dierenwelzijn tijdelijk extra bokjes op het bedrijf te hebben, voorzover het gaat om bokjes geboren op het eigen bedrijf als nakomelingen van de geiten op het bedrijf.
- Deze bokjes tijdelijk (maximaal 6 maanden) op het eigen bedrijf moeten kunnen blijven om te voldoen aan de afspraak tussen het ministerie, de NGZO en de sector om te streven naar verminderen van de sterfte van bokjes.

Besluit:

Om Artikel 8.b als volgt te wijzigen.
Het bestaande lid 4 wordt vernummerd naar lid 5.
Een nieuw lid 4 wordt ingevoegd, luidend:

Lid 4
In afwijking van het eerste lid onder c en het tweede lid onder c mag voor de periode van maximaal zes maanden, het aantal aanwezige geiten worden vergroot ten behoeve van het afmesten van op het bedrijf zelf geboren geitenbokken.

CDA	VVD	CU	FvD
Willemien Koning	Esther Rommel	Michel Klein	Johan Dessing

PVV

Marco Deen

Toelichting

Ambtelijk advies vanuit provincie Noord-Holland luidt als volgt:

Technische bijstand amendement

Naar aanleiding van het verzoek om ambtelijke bijstand op 20 mei 2019, hieronder een antwoord op de vraag op welke wijze in de PRV-wijziging ruimte te bieden voor het afmesten van geitenbokken.

Artikel 8.b

Het bestaande lid 4 wordt vernummerd naar lid 5.
Een nieuw lid 4 wordt ingevoegd, luidend:

Lid 4
In afwijking van het eerste lid onder c en het tweede lid onder c mag het aantal aanwezige geiten worden vergroot ten behoeve van het afmesten van op het bedrijf zelf geboren geitenbokken.

Toelichting
Lid 4
Dit lid maakt een uitzondering op het verbod om het aantal geiten uit te breiden voor het zelf afmesten van bokjes die op het bedrijf zelf zijn geboren. Eventuele andere vergunningsvereisten of andere toestemmingen voor uitbreiding, zoals die op grond van de Wet Natuurbescherming, blijven onverminderd van toepassing.

Juridisch-technische toets

De regels voor de geitenhouderij zijn ingesteld uit voorzorg voor de volksgezondheid. Het is nog niet bekend wat het verhoogde risico op longontsteking in de omgeving van geitenhouderijen veroorzaakt. Om deze reden is gekozen om de geitenhouderij niet langer toe te staan om uit te breiden in aantallen dieren.
Dit amendement geeft ondernemers als uitzondering hierop, de mogelijkheid om het aantal te houden geiten op grond van hun omgevingsvergunning voor milieu of melding Activiteitenbesluit milieubeheer te verhogen ten behoeve van het afmesten van bokken die op het eigen bedrijf zijn geboren.

De gemeenten zijn bevoegd gezag voor toezicht, handhaving en vergunningverlening voor zowel de ruimtelijke aspecten als de milieu-aspecten van een geitenhouderij. De milieutaak wordt daarbij uitgevoerd door de omgevingsdienst. Gezien vanuit het voorzorgbeginsel, waarop de regels zijn ingesteld, kan het voorzorgbeginsel ertoe leiden dat gemeenten - bijvoorbeeld naar aanleiding van verzoeken, bezwaren of andere reacties van omwonenden - besluiten om verruiming van het aantal geiten niet te faciliteren uit voorzorg, om ernstige of onomkeerbare schade voor de volksgezondheid te voorkomen.

AANGENOMEN A16/27-05-2019 puntg

Amendement Wijziging Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) met betrekking geitenhouderij, Voordracht 31-2019

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 27 mei 2019, ter behandeling van wijzigingen op de PRV, agendapunt 9

besluiten:

in de toelichting bij het ontwerpbesluit 31-2019, blz. 8 van de Voordracht tweede alinea, tweede zin, luidend: "Indien uit dit landelijk onderzoek oorzaken van de ziektelast door geitenhouderijen blijken en er zicht is op oplossingsgerichte maatregelen, zal de wijziging van de verordening worden ingetrokken of aangepast.", het woord 'zal' te vervangen door het woord 'kan', waardoor de zin als volgt komt te luiden:
"Indien uit dit landelijk onderzoek oorzaken van de ziektelast door geitenhouderijen blijken en er zicht is op oplossingsgerichte maatregelen, kan de wijziging van de verordening worden ingetrokken of aangepast."

Toelichting

De toelichting in de Statenvoordracht is onderdeel van het ontwerpbesluit en geeft daarmee richting aan de veronderstelde handelwijze van Gedeputeerde Staten (voorstel inzake intrekken of aanpassen van de wijziging in de PRV) en Provinciale Staten (besluitvorming daarover) in genoemde situatie. Dat geldt voor het College en voor de Staten, maar het wekt ook verwachtingen bij de sector.

Wij kunnen ons – zoals uitgesproken in de interim-commissie van 20 mei 2019 - in grote lijnen vinden in het voorstel van het College van Gedeputeerde Staten om op dit moment via met ruimtelijke instrumenten een 'geitenstop' in te voeren. Gedeputeerde Staten wijzen op het voorzorgbeginsel, volgens artikel 191, tweede lid, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en de provinciale zorg voor een goede ruimtelijke ordening en de kwaliteit van de leefomgeving, inclusief de volksgezondheid. Het College wijst op de sterke groei die de sector in Nederland momenteel doormaakt. In de inleiding op het voorstel stelt het College: "Uit onderzoeken blijkt dat inwoners binnen een straal van 2 kilometer van een geitenhouderij meer kans hebben op een longontsteking. De kans neemt toe met ongeveer 25% indien men in de buurt van een geitenhouderij woont. Dit beeld is consistent over de jaren 2009 tot en met 2016."

Wij delen deze zorg van het College en zijn er niet van overtuigd dat hier op korte termijn sluitende oplossingen voor zullen worden gevonden. Daarom moeten wij niet de suggestie wekken dat intrekking of aanpassing van de huidige wijziging een automatisme zal zijn als (citaat) "... er zicht is op oplossingsgerichte maatregelen". Het is goed om op dat moment het gesprek weer met elkaar te voeren. Dat **kan** leiden tot intrekking of aanpassing, maar we moeten onszelf niet nu al verbinden aan intrekking of aanpassing en ook niet die suggestie wekken naar de sector.

Daarom stellen wij voor de oorspronkelijke formulering van het College te handhaven en dit in de toelichting in de Statenvoordracht weer te herstellen.

Rien Cardol (GroenLinks)
Jaap Hollebeek (Partij voor de Dieren)
Lars Voskuil (PvdA)
Wim Hoogervorst (SP)

Mondelinge vragen fractie Forum voor Democratie
t.b.v. Vragenuur PS 27 mei 2019

Betreft:
het vroegtijdig bekend zijn bij de pers aangaande afsplitsing van de heer Baljeu van de FvD fractie Noord-Holland en de rol van de provincie bij deze belangstelling.

1. Hoe kan het dat binnen 2 uur na het sturen van de formele brief de pers al op de hoogte was van het uit de FVD fractie zetten van het statenlid Baljeu?

2. Wie heeft deze informatie gelekt naar de pers en met welke rede?

3. Waarom heeft de CvK op de vraag van de pers over deze afsplitsing niet overlegd met de FVD fractie of hen doorverwezen naar onze fractie in plaats van bevestigend te antwoorden?

4. Hoe kan in de toekomst worden voorkomen dat voortijdig uitlekken van politiek gevoelige informatie wordt voorkomen in het kader van de provinciale integriteit?

Johan Dessing
Forum voor Democratie